[illegible]

In medicinalibus

M. Joannis Hrusz

liber Magistri Johannis de Ilkus.

צדה והאלהים אנה לידו ושמתי לך
מה   וכי יזד איש על
מ עם מזבחי תקחנו למות
אמו מות יומת   וגנב איש ומכרו
ית   ומקלל אביו ואמו מות
וכי יריבן אנשים והכה איש את רעהו
ימות ונפל למשכב אם יקום והתהלך
ונקה המכה רק שבתו יתן ורפא ירפא
יכה איש את עבדו או את אמתו בשבט
ום אך אם יום או יומים יעמד לא יקם
וכי ינצו אנשים ונגפו אשה
א יהיה אסון ענוש יענש כאשר ישית
תן בפללים ואם אסון יהיה ונתתה נפש
עין שן תחת שן יד תחת יד רגל תחת
פצע תחת פצע חבורה תחת חבורה
ה איש את עין עבדו או את עין אמתו
חנו תחת עינו ואם שן עבדו או שן
שלחנו תחת שנו   וכי יגח
אשה ומת סקול יסקל השור ולא יאכל
נקי ואם שור נגח הוא מתמול שלשם
שמרנו והמית איש או אשה השור
אם כפר יושת עליו ונתן פדין נפשו
או בן יגח או בת יגח כמשפט הזה יעשה
או אמה כסף שלשים שקלים יתן
וכי יפתח איש בור
א יכסנו ונפל שמה שור או חמור
ישיב לבעליו והמת יהיה לו
יש את שור רעהו ומת ומכרו את השור
ם את המת יחצון או נודע כי שור
שם ולא ישמרנו בעליו שלם ישלם
ת יהיה לו   כי יגנב איש
מכרו חמשה בקר ישלם תחת השור

לבדו וגר לא תונה ולא תל
מצרים כל אלמנה ויתום לא תע
כי אם צעק יצעק אלי שמע אשמ
והרגתי אתכם בחרב והיו נשיכם

אם כסף תלוה את עמי את העני
לא תשימון עליו נשך אם חבל תח
השמש תשיבנו לו כי הוא כסותה
במה ישכב והיה כי יצעק אלי וש
אלהים לא תקלל ונש
מלאתך ודמעך לא תאחר בכור ב
לשורך לצאנך שבעת ימים יהיה
לי ואנשי קדש תהיון לי ובשר בש
לכלב תשלכון אתו לא תשא שמ
עם רשע להית עד חמס
רבים לרעת ולא תענה על רב לנט
ודל לא תהדר בריבו
שור איבך או חמרו תעה השב ת
תראה חמור שנאך רבץ תחת מש
תעזב עמו   לא ת
מדבר שקר תרחק ונקי וצדיק א
רשע ושחד לא תקח כי השחד י
צדיקים וגר לא תלחץ ואתם ידע
גרים הייתם בארץ מצרים ושש
ואספת את תבואתה והשביעת
ואכלו אביני עמך ויתרם תאכל ח
לכרמך לזיתך ששת ימים תעשה
תשבת למען ינוח שורך וחמרך ו
ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו
לא תזכירו לא ישמע על פיך ש
את חג המצות תשמר שבעת ימי
צותך למועד חדש האביב כי בו
פני ריקם וחג הקציר בכורי מ

Quondam ut aut
medicinis praecepto
rum de sanitate
ingenio libro 7
o c. librorum
epilo. ch de
tate sic dinosa.
ra ad contra
pri illius so
ad remediandum
oblivionem quam in senio
lucro ad satisfaciendum
petitionibus amicorum Idaeo et ego Ber
nardus de gordonio lubardus in scientia medi
cine honore quantatis dispendia atque
varietates in parte pratica medicine conside
rans, item quod plurimi in ipsa operari volentes
gravibus quidem et tamen in inducti sententiis ob
scuris intrant; tunc intelligentes et per
ficiunt scibentes mihi dicebant tunc per
varioles proficientes, moles cartam ob
vinciens tunc quodam tempore prius bonitate
scripturas obiectantes. Remedia omnium pa
ciorum sub humano atque possibilem stilo quo
poterimus bono ordine quam quiescenti duc
torum priorum vestigiis et ipse sapientia ga
lieni et avicenne et nomissio so de me
suc Rachel aput ponente quam quidem corpus
et ab corporis tenentur possit liberare qua
rabo. In collatione autem patris opusculi
quod collectorium mutapal decidens ordine
aput i li. suo canonum observans sancta
nam quia et ipso duos li qualetas in quo
primo loquitur de corporibus et tu quod sit autem usque
ad plantas pedes primum in tractatu vero
ti duos inscientes onec tam eam cura
sta ut in tractatu istius per fecit illius
et similiter si x. de intercepto pulsus contineat
ut quod secunda promptius et facilius dictis
auctoritatis comperit. In secundo vero loquitur de corporibus
viribus stilo et ordine quam tamen observatis
Antidotarium autem non solum quod fuit
in singulis antidota prima quantitatem

vel ad antidotarium nicolai salerni
tani tunc sumpta omni de antidotorum
descripcione ornamento et aumento
bonit et dare scibentes de quod operantes
omnibus nacionum redditus et acceptus
denique in hunc laborem operosum ag
gredior. ita non sunt ornamento prius
capitula sunt de medicina sunt de medica
et tam de corpore medicato et cum
sic. pluribus et peius sta. ddo.
Vere quia in totius mundi compagine a
summo pluris ingrata opus et unum
esse plus quod solum quam sibi ipsi sufficit.
Ergo scilicet qui et ad quod se omni creata subsunt
et ad quod creata respiciunt et quod
sua bonitate omnibus tribuit affluenter
Ideo ergo sit sapienti exordio prius
operis ad eius totalem originem dare
dum ab ipso scibenti gratiam supertendere
quod dignetur assumpti laboris fore ipsi
tius inceptor largissimus et auctor
et perfectus consumator. Precor ut fiat
hunc sicut hunc devoti so. et ore sue
scripsi in suo de medicinis consolatorie
presentati et opero dicente. Hoc opus
aggredior auxilio et bonitate dei
qui fons sit benedictus ffiat in presse
dei sumentum in eorum felicitatem qui omnes
de thesauro largitatis tue que est omnia
felicitas.

Medicina autem secundum philosophia hec
solum primus medicinalis scientie in
ventor ipso omni munere dedit
eorum quod dixit fecit ut fabulose protulit
ut de ipsa dicta fecit, et est 30. c. assistit
eundem ad medicina et hec artis in li.
de lege protulit excellens medicos
corporis et vocem illa ars sui spiritu
et melius omnium philosophia quod eo omnium
simile suas tibi reddit. cuius quam
plurimus perfecta medicina et sequitur

a

mediciā artium pclarissiā q̄r p̄z
ex ptib; q̄r sbm a pt ut ut s̄t omo q̄
ut sest nat q̄scut. asupta p̄bab
poria gila tras discedo inapiag
i. anobilior tatq̄ q̄r ab eo q̄d bon
z bon z inchocq ut dr̄. Ba. i libro
de malicia q̄p xou dust. pcedit
i. medicīal scia ex pte sue et
sbilis auct aus q̄ soliuius p̄feu
du p̄t ta p̄m z sue q̄stonib extu
do s̄ efficacia demrandi. s̄m z
sue imitacoib teltitudo sbug q̄
s̄ualtuadi. Tam vo sue q̄sidatois
altitudo s̄u p̄funditas speculadi q̄
i. ddit ip̄az fixaz imolz s̄m eclesia
no similiq tam sonalit diffil
De p̄o dr̄ Ba. p̄ i. afors et aūc
z cau c̄o. de q̄sto mediciar p̄
vocia q̄d int oēs artes et s̄rias
sola medicia duob; uti̇ taq̄ istru
mēt experimēto vid; et rac sed
de sic sola utat. voc ilet oēs
oūt s; q̄d sbili t̄m ut mathe
q̄d sbili effi̇te et siali ut ametha
q̄d sbili effi̇te m̄li et siali ut
nalis p̄hia put in plogo libri
phor codē dicitur i quieto
De s̄o scbt. quiec̄ allegoadiuing
i lio. scdag dus philozofat
appe medicoq ita q̄ria co s̄d
naq̄ p̄hia z medicia sic s̄ta ine
dicit z p̄hia cor. Et Ba. tcio
de tsi ayt amichi at no z po le ut
tucia dq̄ opacoiu h9 arti uisi
p usu p̄hia ors ceto. Tra p̄t vo
int me uaitas ad distedā sciaz
ualq̄ et investigadu speculaz i ea
Et aurois s̄o collig; dicebat mē
z ars opatia exicus ex p̄m⁹ vas
s; i fitat i p̄hia nali de q̄ p̄hia lo
q̄s seneca ze epla ad lucilliu dus
dei mun z q̄ viuim⁹ phic ub

q̄ bn̄ viuim⁹ in q̄b; ubis ipaz s̄o om
vers p̄lu q̄pat eiidet naz p p̄hiaz de
atq; oē; vitatq; speculam̄ mp̄o id. arist
s̄o. me. ct Hanc p̄hiaz vit̄ sciaz vre sc̄b;
Et p. dei et totiq vit speculāq felicitam
intp̄o i. arist x. ethicorū dei ītaq; opac̄o
btū. dīva speculatia q̄d z hūanaz
at q hmōi q̄gnatissā felicissā z Et p
felicitā deo assitam intp̄o i. id dyt
eterna vita omo bta z hoīb; at cuy
i q̄ sili q̄d opanis hz cogit. alios
at aialiu nulltu felix nequaq̄. Et p assita
dei amam⁹ et ab ipo amam intp̄o
i. id tcia sic z s̄a amatissi deo z q̄
s̄ sblim⁹ De tco scbt. Jo. da. in sui
affors dus stre i medic̄a inc̄sa z p̄fūtas
opari at sim⁹ hi. s; solerti īgenio et
p̄fca vbie molimi z. Et s̄dicit vita
hom brivis z ad q̄sre mli vices om
ēre naspetiu. Tu at q̄ spatiū s̄t
et i q̄b; oēs q̄sciunt et inīōe q̄ tu
p̄basti tenc. Tunc vo q̄rin delique
Sin eo diffi̇tas ex do pap̄i z q̄r oncias
p̄ss̄. scias eis necs taq̄ simisp
uti. naq̄ q̄ca p̄t erudicoē loy p̄t
raciocina p̄hia p̄t q̄s. machine
p̄t dicat ethicos ap̄m. Pcedit s̄o.
medilis scia cunt q̄ solim⁹ p̄fcida
q̄ p̄te sue ac milis subie ep̄t ta
p̄m z sui sbi icesa nobitas s̄i celsitudo
s̄m sui sbi extēsa capacitas s̄i latitudo
Tam z h9 arti inēsa ncitas s̄i vali
tudo ncitas naq̄ exm̄a deyedz ab s̄b
s̄d asic q̄dicōnata ut p̄ba s̄o phor
ul.c. De p̄o scbt Ba i quieto s̄
affors dus Bn̄ appe mediat no z lap
etcu a lig s̄i co⁹ nob atq; gloiosu viz
huan Deq logt auic p̄i. cay fey s̄c
c̄. dico q̄ deq ayt donic at deq hoi
machoz q̄ xoz q̄ ce z pole in hc inido
Cu suaz opantu s̄cia q̄b; agit atq;

patri

De s(ecun)do lo(co) ar(guitur) 2o. p(ro)p(ter) d(ic)t(u)m q(uia) nam h(ec)
q(ue)da(m) o(mn)ia ac to microcosm(us) s(ive) minor
mundus ab ang(e)l(i)s cunctisq(ue) q(ue) continet
cu(m) h(o)c i(n)te(r) p(ri)n(cipi)a cu(n)cta d(iv)i(n)a p(re)t(er) i(n)tellig(entias)
ee p(ar)te sui ut d(ici)t 3o. de a(n)i(m)a (con)t(ra) i(n)t(ellectum) ac
d(omi)n(u)s abs(tra)ctor(um) q(uo)n(iam) (con)tinet ce(l)estia
p(re)t(er) sp(irit)us q(ui) est celestis sp(iritu)s n(atur)a q(uia) sp(irit)u(m) cor-
p(or)a(lem) e(st) imp(re)ssac q(uo)d a(liud) elemento(rum) tota v(ir)ge(n)s
i(n) fili(u)s ... cor(dis) ut p(ro)b(a)t avic(enna)
i(n) libello de vi(ri)b(us) cordis 2o c(apitulo) Contin(et) 3o
n(atur)a e(n)i(m) elemento(rum) om(n)i(um) ut a(r)g(uit) avic(enna) i(n)
ca(pitulo) fe(bri)u(m) p(ri)mo c(apitulo) de membris c(er)ebra s(ecundu)m q(uod)
corp(or)is humore q(ui)i(n)t(a)c gra(d)ant(ur) q(ue)ad-
mod(um) humores corp(or)is ciboru(m) et cibi eo
p(ri)m(o) el(emento)r(um) mixtoe p(er)tra(n)t. Contin(et) q(uo)q(ue)
n(atur)a mi(n)eralium eo q(uo)d s(e)c(un)d(u)m s(ens)u(s) eoru(m) mi(ra)n-
da s(u)p(er)ficies atq(ue) stupenda i(n)natiua[?] ua(ria) si
(con)t(ra) mi(n)eres[?] ... attigit no(n) t(ame)n ... s(ecundu)m ut
i(n) d(icto) d(iff)inuit. Et si m(inere)s f(er)r(um) attigit
no(n) t(ame)n a(n)i(m)a ... asc(u)lapii[?] c(er)ebra
ac mi(ne)ri corporis s(e)c(un)d(u)m attigit ... q(uo)d
ab ipso disp(er)sim(ilia)[?] noc(umen)tu(m) ... agit i(n)
mi(n)et(u)m q(uo)d expellu(n)t asc(u)l(apii) s(u)p(er)fluitates[?]
Contin(et) s(ecund)o n(atur)a pla(n)taru(m) q(uia) h(abe)t i(n) sc(ien)tia
n(atur)ale(m) i(n)sp(ir)ati(on)e(m) et m(ini)st(r)ate(m)[?] q(ue) vegetat
nutrit g(e)n(er)at et augmentat. Contin(et)
6o n(atur)a a(n)i(m)aliu(m) q(uia) h(abe)t et se p(ri)n(cipi)u(m) q(uo)d
ab a(n)i(m)ali distinguit(ur) s(cilicet) s(ensu)m et motu(m).
De t(er)tio lo(co) cassiodor(us) li(bro) 6o. ep(isto)la[?] ... var-
ia[?] d(icit) q(uod) i(n)t(er) utiles artes q(ue) ad susten-
tanda(m) h(umanam) fragilitatem i(n)dulgent[?] d(iv)i(n)a t(ri)bu-
erunt nulla p(re)stare vid(etur) q(uam) s(ub)ilis[?] q(uam) p(re)-
... auxiliari m(edi)c(i)na. (Con)f(er)t ip(s)a cu(m) mor-
bis p(er)iclitantib(us) i(n) p(ri)ma gl(or)ia s(ed) assistit
ip(s)a q(ui)a dolores p(er) ma(teri)a(m) ... (con)flig(it)
et i(n) nob(is) m(in)i(s)t(ra)t. ... ubi n(ull)a ... d(ic)t(u)r
nulla dig(ni)tas p(er)t(inet) s(u)bv(e)n(ien)di. H(ec) ... alludit
d(omi)n(u)s sapie(n)t(is) eccl(esi)astic(u)s 36 c(apitulo) dic(ens) honora
medicu(m) p(ro)p(ter) n(ecessi)tate(m) et(enim) cu(m) c(re)avit eu(m)
altissi(mus). Credi(di) 3o. medicinal(is) s(cien)tia
o(mn)ib(us) aliis p(re)tollenda vocis sue ex excellent(ia)
e(st) p(ro)p(ter) ea p(ri)m(o) q(uia) auctor(um) suor(um) i(n) venerandam
vetustat(em) s(ecund)o q(uia) auctor(um) suor(um) sollert(em)
atq(ue) studiosa(m) sagacitat(em) t(er)tio q(uia) a(u)c-
tor(um) suor(um) a(n)tiq(u)a atq(ue) placata[?] ... virtut(em)
De p(ri)mo lo(co) a(rguitur) p(ri)mo m(edi)c(in)e d(icitur) no(n) s(olu)m
... (con)f(er)t h(oc) q(uod) h(ec) di(ct)a s(u)nt
et q(ui) mate(riam) ... cu(m) h(oc) n(on) (con)tulerit
n(atur)a q(ui)a ... p(ro)p(ri)etati s(e)c(un)d(u)m. Et
... no(n) fuisse ...
e(st) et ita multa melodia ...
d(ic)t(ur) n(atur)a medicinal(is) s(cien)tie p(ri)-
ma(m) ... fuerit ... medicinae i(n)-
ve(n)tor fuit apollo et filius eius esc(u)-
lapius a(n)tiq(u)i p(ri)n(cipi)i ... fecit
... scripta ad nos
no(n) p(er)venerunt p(ro)p(ter) ... studii e(ius)
... mundi ... appollinea
... sui temp(or)ib(us) ... adiuuerat ut
... q(uam) ... p(ar)aret
p(ro)p(ter) q(uo)d et gentiles ip(su)m usq(ue) i(n) celo
divina ... sapie(n)t(ia) p(ro)p(ter) et
... p(r)im(u)s ac artis medicine i(n)ventor
cui(us) scripta ad nos p(er)venerunt fuit
ypo(cras) ... ut d(icit) ... i(n) ... illius
affor(ismi) ... i(n) plurimi
aliis et si n(atur)a ip(su)m p(re)cessit me-
dici de assidue ... ig(itu)r auctor(um)
illi t(ame)n poctus ... fuerat q(uo)d
v(er)itates ... i(n) ypo(cras) no(n) s(olu)m medic(us)
s(ed) et ph(ilosoph)us ... art(is) ...
fuit art(is) ... de ...
... ypo(cras) q(uo)d ... fuit
... q(uia) ... arte(m) ... s(ecundu)m ...
... et ... augeret
et ... Ter(tio) p(ro)bat auctoritat(em)
suor(um) copia ... no(n) ...
... tot ... calar(is) ...
... n(atur)a p(ro)p(ter)e ... ypo-
cra(s) ... ...
... auc(t)or(e)m. Et ...
... et ...
q(uo)d ... p(ro)p(ter) q(uo)d ... a(nim)a ... colligi-
t(ur) de signis ... toci(us) ... ob(iectionis).

a

despiciat qui in h(oc) mundo h(ominis) speties si
ipa in aer impressi pluros nam
tibrat idz hoc unum modum fa-
buli ut universa imaginatione i-
pelat / Hinc accidit dum cassio
dori fra suos epistolas valaris contra
quie scientiam contra pestilentiis quiet-
tato gloriosius impetit. Et io di
ait libros pectorum veterum in lege
cor ex secta dilige / discute eos
sapientem imitat / De eo logt.
eam eo diversitatibus uas 2o. eo dus
deptor oes audient libros nec
os illarum investigatione dimitte qui
sciunt qui sophisticam rectorum in-
quirunt / Hec cum recto no quiat
li. bellum atz litem rabiosam Oz qu-
tue studium sine ad indagationem veri
penitentem tendunt sz et veritatem
sectatores / Accedit textu et ultra
mediocritatis scientia sibi oes diuos glorio-
sius extollenda exopte sue te fialis
Et spes ta p(ri)mis lucri copio-
sa acquisitio sui honoris atz aucto-
ritatis rotunda adeptio / scientiam ac ultra
ac perfecta felicitas / De p(rim)o lo. amici
p(ri)mo eam fey p(ri)mi c(apitulo) p(rim)o eo diboum
ut no sit plurimum hys sic ap(ostolus)
vnumquodque et in eius memoria consistat
quo noie hys sic nominari seu p(er) ea
lucri desideat / De s(ecund)o lo. opos
p(ri)mo propositionis p(ri)mo c(apitulo) Omnes qui acceduntur
artis studio seu gloriam seu delectabilem
actorum desiderat copiam artis / De eo
lo. quam p(ri)mo consultans ingenio dus
Omni wc. cuare aiaz p(ri)mo curat cor
tum deficit organico ultra dubitz
architectonicum defectus / Ad quod
felicitatem ut perveniam ordo au-
ctoris colligitur finali c(apitulo) porta demos
mentibus offcamus dicens Et de illos

ascriat pueule adulnata felicitatem
quam beatitudo scriptura appellat
Quoniam p(er) mallaraz
vulgatum et tanto sit
Medicorum sz penitorum et p(er)ficiorum
scientia medicine sit cum medicos
sepe ludificat et pocius ap(ud) ydeotas
iter vaneglorie que veritatem reputa-
ta ipsi unus cassio in 16to lio. valaris
epistolarum dicebit hoc malum qui na(tura)
in tribus spualis radicatum ut qui nes
ciat arteb ua honorant articles
in p(r)imis z put(ur) cap(itulum) cautelas inne-
xit p(er)itorum medicorum infamia tol-
lat. et eorum vita macula consua.
Ignarus nam putat erudite no arpio
tum decipio scientiat medicorum precepto
2o. de fe. ad glauconem medice
quos curas si eas certus ignoras si cum
nescit an morbus sit pelacosqui
ne quos no nisi tenue fac(iu)nt quos fac.
Et si quis atte curatus evasit no tu
nuncus sz fortune / Et p(ri)mo de in fi
12mo c(apitulo) dicebat Et si tu no quesit
Quam putes tecum studio et quanta sit ipsi
quam ut eloqui astatu no evacua
Bers qui lectas eorum nocivo inquo
in huc dicte plus ut nunc dixi quoz.
Cum ad hoc tpe nunc licet. dictatos
et no est dira it te et illum quam nescit
nomine medicina / Et io. clemens
sic dicebat in suo de apparatu p(rim)o c(apitulo) exe-
dite quod corporum curam gerens auxiliari
ne diffidas scis nam perditi ultimum
aplicq sedent remedium / Dicamus
cautelas. io. nuo Primas p(ri)mo z de
aggressu nomini medici ad practicam
Cum ergo tiro p(er)dit(us) suum studium ex-
ercit et expertus sit valetat qui sine
eundum et cxxxv et tegium et
intractandum morborum ad corpus cael

no st' pcepe ad op' necz cgr' ꝯuenz
i tui custod' recipiat ut sibi salute
puitat sz p° pusillanis salubres
cgnes ad se trahat Neqz de salario
tractat optime sicut deceat potius co
pietas modandis q lucris acuados.
Complem' radices et eius gluaz firma
potius applaus ꝗ cauuiꝗz ꝯdatu aste'
ꝗ cito scaderez ad pricipium festi'
Et hac complem' notitiz signatis
Jo damasc' in tho. suo valore simo'
dicit ulli medico est studiosio cetis
z a etate approbato Sedm z de
qdibz a'. egri observad Scd te me
dicus p'm accessit ad egrum salute ei
nunciat vultu ylari Tercium sibi ꝯsideres
p'm cgris s'm dicit et horas paciat et
q accessit dicta s'm observatione ꝯ
no naturali et si q fecit p't qd st
illis morbis evenisse et si ne ꝯsue
nit tali morbo est tpibz egritu
de q horas ꝯsuevint accidere q ꝯini
tiari et ꝯpletas modis assuevit st
egrotes tiare ai p fluxum ventris su
dorum vomitu fluxum sanguis naturaliter me
stra emorroydes scabiez ai p flaraz
ut farmacum solliciteque paret dein
dispositiones sui ꝯp membros curi parti
cularis et p° de membris animalibz ut
puta ai assit vigil' iubet sopna
fitia dolor capitis tinitus vertigo et
similia s° de membris spualibz ut puta si sit
tussis et ai st sta diffic' tas pectus
lateris a anhelitum anxio et tamatr
st' p'ris et ai sciat an quod sesit
catarros p gutt' descedes tamq
et spuit ꝯsi multi p' sop' producte
et ai st' cu spus ordiatq ut suspi
rcusque a silia Tercio de membris naturalibz
ut puta si est prto appetitus animi
tudo ai sit fluxus ventris ut stipti
citas ypocondriori lenitas ꝯuaci
mollities corporis et tumoris calidi

calitas ut reqlꝰ lateris flexi tas
ventris nausea vime ꝗticias ut
exoubcatu' ardor vine dolor anti
labor ꝯportacis musculos q st'
ambitu corpis toti q a silia Ex
hijs naqz oibz dirigit' ut deat pul
sa a qdiocs vince egestione ut
sputi plen diiudicet et qd stat
Tunc i. vultu intuito et deh libe
sollicita pulsu ntusqz tactu mo
sus digitis detect corporis suffi' tps
ipse ꝯuincat eius notas dicas s'm
longi et tenu pmd a u'g'm forte
a debile duru et molle vacua a
spissu veloce a tardu ordiatu
a iordia in te no fas u'. caupsi'
sz cele teria ut est facie pdet.
Defigeres Scd hijs naqz veritez pai
pies et fide est ad te tales
dein sollert ad vina pceras
i loco lucido q radij solares no
tagit qrect q hora non sfuit p
ita a ai sint corrupta p pess
rectificata et ꝯsim eius dicas s'm
substa ut pu ai sotiles a ꝯssa ai
ꝯspicua a turbulenta et s'm cipitiz
ut pu ai exoubcans a diluta
iu' pota et s'm qlitez ut pu ai
citrina a rubea a glauca a lido
pos et s'm ꝯtenta ut puta ai sit ypostasis
ypostasis alba lenis eqlis piramidalis
a nebula pdere a spu ut ꝯuiunctta
tas a sta ut scabies i fundo resides
seu arena ut pili ut fila ꝯfirmatio
n'. illa hora neglignis de vena et
vesice dispositione pseite ut pu si ne
na alchatin ut fumi dolores seatat
ne vma ut vesite vics carnos
albuncs epati l renis qd ipos z
a equo. Deinde ꝯsiderat de egritis
fecibus coq'm sbaz coloz et q'tm et
hora expendi disenticens Sir' et de

spiritu si forte inspexerit in pa[illegible] absidere con-
natum. Quibusdam vero ordinate perfec-
tatis si fuerit certus in arte medicine
poteris infirmo pacienti et eciam parentibus eius
declarare. Ita ut se per te magis quam
per se ipsum confortari quare te admirabitur
sapientem et excellentem probabit et sua
bona vice fidelis sua et confortabitur utique
et sanitatem quam morbum [illegible] ad consi-
lium [illegible] cum melioracione dedit in
dies et sanabitur perfecte iuxta illud Ga-
leni in pronosticis: medicus [illegible] op-
timus est qui plures sanat; plures ac sat
in quos plures confidunt, et id [illegible]
fuerit plus in confidencia. De cetero medi-
co quod medicus cum debitis fuerit [illegible]
Tercia est de processu ad actum
curacionis quod dum in medicinis [illegible] mor-
bi perfecte non cognoscit medicus non
ministret sed tantum dicta temperata et
alteratiua [illegible] suppeditet iuxta il-
lud [illegible] capitulo [illegible]
Dum ac cognoverit quod sit egritudo [illegible]
ca nec ac non [illegible] qui [illegible] fu-
erit probabiliter [illegible] manifestabit.

Postquam ac tamen [illegible] ad actum curacionis
procedas cum ordinacione dicte et ad
ministracionem medicine [illegible] dicta ac si
[illegible] non potest fuerit fiat in cibis et po-
tibus et hora [illegible] secundum appetitum
et consuetudinem infirmi iuxta illud ypocratis
[illegible] paulo peiora (?) [illegible] delecta-
bilibus et potibus delectabilior vero
melioribus quidem indelectabilibus preferen-
dus et [illegible] ex multo tempore consueta [illegible]
morbum [illegible] et [illegible] hodie ex
[illegible] vel statim [illegible]
permutat. Medicinas vero si possibile
fuerit sit pocius cibi medicinales quam
medicine pure quia minus [illegible] nature
[illegible] et si non [illegible] procedat ad
[illegible] alenioribus [illegible] et

ad fortiores paulatim utiliter cogente tamen
necessitate quia hic est ordo sapientis ut dicit Mesue
et magis [illegible] expertus quam [illegible] administret.
Solutiuas ac medicinas quam plus sunt efficaces
et [illegible] usu differat. Et si necessitas [illegible]
iusserit [illegible] consolacione et [illegible]
et sapore [illegible] desinit cum [illegible] in
[illegible] cor[illegible] quod fieri potest [illegible]
infirmi ut pote qui forte [illegible] assumpt-
et se [illegible] vel difficiliter solubiles [illegible]
quod si non ita sit [illegible] sic [illegible] contra
[illegible] ut plurimum faciunt solutiue sunt [illegible] ma-
[illegible] que vero difficulter sunt solida [illegible]
[illegible] humores eos educendos considerat
[illegible] facile educibiles [illegible] difficile
sed flegma medio modo [illegible] sepe
educit. Per vomitum et [illegible] estate et [illegible]
consueto vel facile vomenti [illegible] vero
necessitate [illegible] flegma vero [illegible]
educit [illegible] consimiliter [illegible] per [illegible]
educit spontanee et illuc eos educat
partem iuxta illud ypocratis [illegible] [illegible]
[illegible] Medicinas vero opiatas et
stupefacientes necessario [illegible] nisi [illegible]
[illegible] cogente ut pote si dolor vel [illegible]
[illegible] ad defectum perducerent
ut [illegible] de [illegible] sanitas [illegible]
[illegible] potest [illegible] Et si
[illegible] potest [illegible] Et si [illegible]
[illegible] usque dies [illegible] quod [illegible]
[illegible] et sopitum ne frigiditas [illegible]
[illegible] consolatas cum
fuerit [illegible] Quarta est de processu ad actum
pronosticandi [illegible] et bonitatis
et bonitatis vel malicie signis [illegible]
[illegible] et diligenter [illegible] pre-
[illegible] fortiter et [illegible] Et si post [illegible]
[illegible] videat signa salutis vel mortis [illegible]
quod et [illegible] pronunciet quia [illegible]
[illegible] periculo mortis
[illegible] quod salvando vitam [illegible]

qz ab ipo fugiat nec angalia
ultius intelia gsedet ne ars me^ce
ludificet^a ut d^r q. de iuiciis sait^r
x^e^c. qr mortuu sol pnosticis et
i bigidi ut d^r i q^to. alis q afors
p^c p^le. Oi^do i statu z egi^do si
ac dubius fuit i pmoe quss cedat
antea et astates eu aplibo^s. s
moe dub^s oz me exoptae pla sig
ut dicz a^m al^i a^m dicz etiam
q si adhuc dubius fuit liba m^r
aplanz dub. vi^a in q stab^z sigt
put vis nec mutaa^te eg^r ad
debitus sanab^r. hic ul indicet al^r
q^l si ing^r aptue affices egri me^co
ip titulat sit mg^r p^ms admortez
q i pmi salue pnunctianda qr si
eg^r salus euaseit glia fiet me^ci
si ac no icusab^r demorte et
q^lituiqz ire se hucrit no dz me^s
i pmo dice u devita et salute
ne forte tvoez iacaces u^tez eg^r
ps^tuat

4ta

Alia z de astat^z i infor
mad dz q me^s omo ordiarz
de idu^s toso huili solli^to astate q
dicta et mediaas gent et decet
sit s^r pcipit hoa p fixa admustr
q^m inqz i sue sciat q hoa eg^r dor
mie cepeit ut exopgestus s^r et
q^a i sopno se huit p^m ob et octos
et modi decubitus et ay eu vtoc ut
unde cangilauit dayy q sop^m lenis
se teat et ay eg^r sit obeus ay illu
sor me^cos q^nut d^r ypos oz no
so^m se ipm p^lic q oz frcunte fiq
eg^rtate z astates et ca q exti^s
s^t sz exopesas et cautelaz abi
tedio eaw ut exopensioe nec z s^t.
tiliz ut debitu familiar^s sit sit
gsagnei paciet^s sm no ymo pocy
erga ypos teat seut pcipies et
mgr q socius ut amicus d^r ars lu
dificadet et lucrs sanacua abucet^r

6

T^ta de age^o^i. tua s^r pto si i^ehcas
gsoand lucrad amicat^r. ad eu te hcas
de morbo et eu ad ipo gsehet In camera
scorsu no i infimi ul aucors pucia
ne si forte ab ipo discerpcs sand
t' vixoaz gatas te t' tua stutz illudas
Si vo pua s^t placit^r. mg^r eliges vitez
q gliz ipm ap^r eg^r et eius amicos
quenda s^r. qz unutnd capies ambo
sit vos te i tua solli^tos ac largo
unnde mulctedos u no p^detes gdez
abhorrentes plenale demurat^r. Sim
effunis et clarus fuit. t' qz debites er
ga ipm s^it te hcas qr s^r ars deludi^r
arte q et tonde ut ps^t ceg^i i ecessu ab
eg^rs iteas et de ordia^e tibi et porq
terogees et si potes vo^r. eius gsilia
i futessi^s i vo ydcota ut ignarus
fuit erga ipm no taq sotiu si s^b [illegible]
ut ut ad disti^lu. te gerat ne
hic. s^r. ighaz i vudet lucalez u for
te huiloz se ezohibeat et te ap^d. ees
pu^ce. p ganudet tue nagz inuto dg
sificialia gsilia ecl i scanda s^t se
tilibz et ardunt i corde tuo geliss

7

Ultima de apotecario eligendo p
dicit s^r qsqz me^s apotecariu i arte
sua pditas huilez et fidelez ne
forte appatus me^ce i vtardus t' eius
staz pmutas t' eius pody dounetes t'
eius vicecia et boies ph^ltas tecx tua
arte illudat et p^se i me^cis laxatiis
vz gsulo ut me^cus laxa^as. Qliz me^cs
p se pocius hcat q ab a^o i ripiat eu
i eis s^r aer ticr et i ighaco me^cos

8

Ultima de gsilys corrigedis fortuitu
oaurez eu q^s i^r ad te ucint i do
mo t' placea gsiliu petes vina dsi^ls
no sis pcups ad gsiliu exobibez s^r p.
gdrez p^c gsida et gsiliu gd p peti^r
dem vina formida^r. icipe pondes
ne s^r acc^y ut liqu dg t' vina s^b
ingaliud ab s^r illudi me^ci. et si
u^r hoes affirmt gsiliu tbuc si vo

viuu exhibes vndit eos proue wltu
inspectas Conuenerit namque vetule
de vestitu vel ingressu vel ab orsu vel me
storum prouocare desuete consilium petere spre
tis sed omne thiam pertinus denegandum et
eum vltima exposcatis oculos et lingwa
cohibere & intentam atque sollicitam te
ostendere ut de iudicio vltime rude
dotorum annorum secundum etate quimoditatem
pariet et filia sigillatim vestigetis
& rugis vitie sic decipietis que sepissime
crucifixam et eandem vltima sit colorum
suam sibi diuersas paraciones ymo quedam gi
as indicare Qui quoque postigeria a
nimarum dicitur sit pontificata quod opportet
sollertes Jo. damascenus ait in libro suo
moriam diuersorum dolorosorum superbiam
ad vinale multiloquium si sapias compe
nas ut te corporis presta interrogat pru
dentiam Vltima namque nisi moribus re
uocas constituit fallax

Qua de sallario petendo Quam inde
ad perfectam copietatem et wlgariam puc
ut fama non veniat ad corporis de
dimus in rogatus et de solario crucificatus
in forte cogitas sed tamen et expedit
noster vel aliquis nam si veniens non vestram
depetat eos fides inter destruat namque
te ignominie ut suspecta dicat ad suum curam
te pauperis vestram sed ut sibi crescat sallario
pusillo assignas que ipse sciam quem sol
licitus tempore sectoris presenti et vltime
visitatur et deinde sub deleta legem sancti
incupantur at vite redemptor Deus pater
desperandat assignat & condigna dei
emolumenta in forte laborans sed pro
paupertate miserabilem eam quam miseratorum
agentis via sectoris luce curatione pau
li cosinne damnad uter cor solummodo
fidei asscendo Sed vero de premio eam
eis ascendit preterea cum morte non in
vltima incipiet ut sit saluari contigat

vel wltu dignatum per fugam & dimicata
ostendet quadmodum etiam spiritualia
vestes et amplius dicas templa wltu
agentium deum in sui ingere wltu humanum
prudentie Johannis de quisque mea
eu componit & grauitas vis liberatus & ipse
tuc facultas euchariste exhibeas fa
miliare tam religiosis quam secularibus gau
dios ac vocatus actibus quinimo
ut corporis vendica sibi & personam quem
dam floresceas wlgaribus non ut facilius
te clamat te offeras nec te nimia fa
miliaritate contempnit vel si filia seruite
simul vestibus & gestibus honestate
diligas non papas linium & dissectionem
pretes fugias & ad gaudium et vincere
te posse cupias wlgi laudes nec
cupias laudat namque virtutes fucate
obprobrijs in futurum Dignos vicas
et deceptas fuit quod ait eius sanctus ethy
volo honorari non nisi a sapientibus
nostris & honestis Quo non eam confestim persone
sit quod peccatorum & mundum seruierit tu
sed exhibitas eam pedes vel equites per
citatem gressus suos dum exeplet non sumat
vnitatem nostro contra honoris dignitas
quiescat per dei ut erat in suo beneficio
porrigendo

Ad regimen autem eorum conuersacionis sex
annis per conseruacionem dum
corporis quod in x obl nobilissimi
sancti sed perfecte quo terminis ad iusticiam
ut ipse id ab auctoribus imitacione
primo reductiua persona solummodo qui
in x sancti defecte quam vnusquisque con
ditus per diligit in ipsa sancti et ei
conseruatiua persona nobilior quam in
eius fieri futurum secundum conuersacione eius
morte nunc quam in x eis puer
ex prosiciens de futurum salute

ut p(re)mittit p(re)dicta parte i(n) cuius
pace q(uod) est om(n)ium gloriosissi(m)a ac fa
mosi(ssim)a q(ue) resumptio om(n)ium postium
q(uod) e(st) sal(us) salutis ... p(er) forte de
p(re)ceptis ex q(ui)b(us) applicari possum(us) medi(ci)
sciam in dieb(us) corp(or)is et omnib(us) locis
ac t(em)p(or)ib(us) tertio h(oc) ... et
ro dicitur mediator p(re)ceptis in
tegri ... ... p(ri)n(cipi)i
eius est ... et ...
corp(or)is et ... manet op(tim)a ...
... arte ... ipsum ... ro
... q(ui) ...
... habebat ... ...
... et ... ... sa. ait
... q(uod) e(st) ... corp(or)is ...
... ad ... oculis ... at
me(dicina) ... ro q(ue)admodum textoris
ut edificatoris ... s(ed) q(ue)admodum
agricole et nautae p(er) alia ...
q(uod) ait ... et ... colliges ...
q(uia) ... non e(st) ad sanandum s(ed) ad
faciendum ... et q(ui)... ...
et t(em)p(or)e ... et ... de co(r)poralis
... e(st) i(n) arte nautarum et ...
... et ... de t(em)p(or)e sa
... medi(cin)e et me(dicin)is non est ...
... sanit(atis) ... non absq(ue) medio(cr)e
fact(e) ... q(uod) ... q(uod) ex
... ait om(n)ium q(uod) ho(min)es
op(er)atur ... ro ministrat ... Et
ypocras ... ... ho(min)es ...
... curare possit q(uod) ... possi(bile) ro
... futur(a) ... ...
... ... Et p(er) ... ...
... dicitur ro e(st) optim(us) ...
... optimos ... ut ... ...
de ... ...
itaq(ue) de arte ... et ...
... duo ... et arte ...

p(er)sona ... ... ac ... q(uod)
ad sanit(atem) ... ... Post
... itaq(ue) sanitas ... ... p(er)ti
... ... q(uod) e(st) p(re)dicta ... ...
... methodo ... ... ro ... ...
hoc obs(er)vat(ur) ... ...
q(uod) in ... ...
galenus ... ...
... ... cautela q(uod) ...
... ... Metadus ...
... dicte ... ac in debito usu
sex re(rum) non naturaliu(m) q(ue) s(un)t cibus pot(us)
tamq(ue) et ... ... et vigil(ia) ...
... aer ... ... et ...
... de q(ui)b(us) ... ...
... cibi sex ... ...
... ... t(em)p(or)e et ordo ...
... ... bo(n)i
... ... id ut s(un)t ...
pullor(um) p(er)dicum fasianor(um) o(mn)ium aviu(m)
silvestriu(m) ro aq(ua)ticar(um) et ... ...
... agnor(um) ... ...
pinguium vitulor(um) lactantiu(m) bou(m)
ro ... porcellor(um) ...
duor(um) ... ... pinguium
porcor(um) silvestriu(m) Et de legumib(us)
... ... pisa ... ...
et de ... ... fructu(s) farinu(m)
... avene ... ...
... ... collectu(m) t(em)p(or)e
... ... non corrupt(um)
Et de herbis borago ... ...
... ... lactuca ... et de
fructib(us) ficus et ... ...
et pira et ... assa p(ost) cibu(m)
Et de piscib(us) lucius et o(mn)es pisces
marini ... ... non viscosi
nec fetidi ut ro marini ...
... de ... ...
capti ... ... et ...
... ... et ... assi

sup(er) s(er)uat(ur) (et) clixi coditi cu(m) sinapi
pipe(re) ccc. zz. (et) ams sp(eci)eb(us) corrigent(ur)
cor(um) flatit(ates). Et de lacticiniis
lac cap(ra)r(um) (vel) asi(n)e (vel) vacce b(e)n(e) paste
de bonis h(er)bis (et) feno (et) p(ro)pe sumptu(m)
an(te) cibu(m) i(n) stomacho ieiuno p(ro)fic(it) ut cu(m)
zuccaro (vel) melle ut mica panis
(et) casei i(n) recentib(us) (vel) q(ua)si recentib(us) excoctis
lacte artificio(se) confect(is) (et) de omnib(us)
ova gallinar(um) sana(m) ... pun
la oblaya sorbilia | Q(uan)titas
ciboru(m) ee(sse) d(ebet) q(uod) satisfiat nec no(n)
appetitui ... stomachi q(uan)t(um) appe(titus)
... q(uam) ... frigid(us) ... plus q(uam) ... tpa
t(us) ... appe(titus) ... b(e)n(e) digere(re) p(otes)t
ut d(icit) ga(lenus) i(n) tegni ... de signis sto(machi)
de q(uo) ... ciboru(m) ... amo
i(n) ... z. ... de ... cibi at
potu(s) aut(em). Et ex cibo ull(us) ita
z(?) ... ut no(n) s(i)t ... fi(er)i ...
i(n) sto(macho). S(ed) ab eo ... z ...
desid(eri)u(m) ... in ... ib(us)
h(a)ec cu(m) ... p(o)st ... una
deseruit(ur) ... sto(machi) corrupta ...
fuit s(e)c(un)d(u)m cibu(m). Q(ua)litas at dieta
ee(sse) d(ebet) ut ... no(n)
excedat ... ciboru(m) (et) p(ro)pe
... p(er) artificiu(m) coctu(m)
... no(n) fit i(n) ... corporis
digest(io) i(n) sto(macho). Ordinatio ul(tim)o ... expe(rien)
... ut exp(er)i
... digestio(n)e adue(n)t(ur). Cu(m) digestio
no(n) s(i)t ... natali
s(ed) ... ut ... aut amo
... Et nil ... q(uod) diu(er)sa
... sit adiunge (et) p(o)st ...
... ... p(ro)longare ... cu(m) p(o)st
... aduen(er)it ...
digeri ... q(uo)d ... digerendo
no(n) ... Ordinatio ciborum ...

d(ebet) ... fi(er)i s(i)t (et) hyeme actu
(et) v(ir)t(ute) ca(li)da ... vero ca(li)da ut esta
te actu (et) v(ir)t(ute) fri(gi)da ... i(n) mediis at(em) t(em)p(or)a
... o(mn)es ... si sit distemp(er)ata s(ecundu)m t(em)p(or)a
conuen(it) p(er) simil(i)a i(n) f(or)ma (et) q(ua)n(tum) ... s(ed) famosa
... p(er) simil(i)a i(n) f(or)ma ... i(n) q(ua)n(tum)
s(ed) rectificat(ur) p(er) c(on)t(ra)ria i(n) f(or)ma simil(i)a i(n) q(ua)n(tum)
si fiat usu modesto. Consuetudo p(ro)posse
... in cibo q(uia) ut d(icit) ... saepe
... deterior ... dele(ctabi)l(is)
(et) ... ex multo t(em)p(or)e consueta ...
... p(ro)p(ter) ea te ...
... melius ... melius ...
p(ro)p(ter) ea q(uod) sto(machus) ... vehe(men)t(er)
ipi applica(n)t(ur) ... hoc fuit ...
... ad ... q(uod) (con)suetudo aduena
... cibu(m) ... abiacenda no(n) subito
... ut d(icit) ga(lenus) i(n) tegni ... abiiciendu(m)
(con)suet(ud)o no(n) d(ebet) ... sat(is) (con)t(ra)ria
... (con)suetudo ... tollenda
... sit p(er) ... bas(is) (et) fundame(n)tu(m) ... ut
d(icit) ga(lenus) ... de ingenio sa(nitatis) ... assignans
... si ... (con)suetu(do) ...
... ledere ... (?)
... (et) ... p(er) dele(ctabi)l(is)
... Ordinatio ... no(n) sufficit fi(er)i
... ait (con)suet(ud)i
... na ... (con)suetudo ... ut
saepe ... ut ... ad
(et) ... sibi ... p(ro)p(ter)
... in cibo ... obs(er)uand(um) q(uod)
i(n) hyeme ... cib(us) sit ... q(ui)a
ventres hyeme (et) ... ca(li)di ... natu(ra)
... Et in ... multos
sufficere ... (et) ibi ... s(ed)
... s(ed) ... Cu(m) t(em)p(us) pau
... ad ... dissolu(n)t(ur) ... (et)
ad ... (et) ... Cu(m) ...
p(er) tota(m) hyeme(m) ... sup(er)fluitates
... (et) ... t(em)p(or)e ... sic ...

ocem materiam expellit & ocem calorem [illegible]
fessat. In estate vero quociens sepe
sed bis uel ter in die secundum partes [illegible]
de cibis subtilibus de facili digestibilibus quia ca
lor naturalis debilis & [illegible] plurima
In autumpno vero [illegible] plus [illegible]
de cibo sumendo secundum [illegible] quam in [illegible]
& in maiore quantitate [illegible] in [illegible]
[illegible] laudabilium ciborum quam [illegible]
[illegible] debito plurimum post estatem [illegible]
[illegible] & [illegible] acutum putre
& tamen [illegible] qui generant [illegible]
facile putrefactionem [illegible] in estate
quia [illegible] possit [illegible] & [illegible]
ad [illegible] colorem & [illegible] cum cibum [illegible]
Tempore vero estatis obseruandum quod pueri
& qui [illegible] dicta hyemis
in quantitate sed non in dispositione quia multum & sepe
debent sumere cibum sed iuuenes & viri [illegible]
dicta hyemis omnes [illegible] naturalis
ipsorum sit in illis fortis & corpus appo
[illegible] non indigent [illegible] senes vero dicta
vernali [illegible] sumendi dicta estiua
li in quantitate & dispositione sed autumpnali in ciborum
[illegible] tempore contra dici obseruandum
[illegible] ut ait auicenna 3o canonis fen
[illegible] de dispositione cibi [illegible] Sed
[illegible] sumere cibum [illegible]
duobus diebus ualet ut [illegible]
[illegible] xviii horas
[illegible] quod in [illegible] digestionis
& euacuationis [illegible] secundum homines
vnde [illegible] bis in die cibum sumant
[illegible] quod [illegible]
[illegible] valde vituperabile [illegible]
[illegible] apud homines [illegible]
tempore [illegible] digestionis non [illegible] sed apud [illegible]
[illegible] horas [illegible] vel [illegible]
[illegible] stomachi & ciborum [illegible]
& [illegible] sed omni [illegible] ut esta
te cibum sumant hora diei [illegible]

de locis fortibus [illegible] ut [illegible] in hyeme
vero [illegible] In vere & autumpno mo me
dio [illegible] Ordo est in cibo [illegible] atten
[illegible] si stomachus fuit [illegible] & [illegible]
[illegible] non [illegible] in stomacho [illegible] cibi
diuersarum [illegible] secundum [illegible]
[illegible] ut ne fiat
[illegible] digestio Si vero stomachus sit ca
lidus [illegible] grossa [illegible] subtili
quia [illegible] digestio & maior [illegible]
in fundo stomachi [illegible] appetitus [illegible]
fit [illegible] forte quod [illegible]
le [illegible] digereret [illegible] grossum [illegible]
subtile [illegible] fuit [illegible]
[illegible] digestionem & [illegible] grossa [illegible] pau
latim [illegible] quod ait [illegible]
de stomacho colerico quia melius digerit
carnes bouinas quam pisces petrosos quia
[illegible] subtilia [illegible]
grossa / si vero stomachus sit frigidus [illegible]
dat [illegible] / si [illegible] sit [illegible]
[illegible]
[illegible] fiat [illegible] vero [illegible]
[illegible]
subtilibus ne forte corrumpatur [illegible]
loci [illegible] subtili [illegible] grossum si
[illegible] sit fastidiosus & ocio gaudens
fiat [illegible] tamen [illegible]
stomacho a superfluitate ciborum valde [illegible]
in [illegible] digerunt [illegible]
& difformibus [illegible]
calor fit [illegible] plus
nocivum [illegible]
tibus sit [illegible] prandio uel cena
[illegible]
corrumpitur [illegible] digestione in stomacho [illegible] de ca
none Potus est [illegible]
[illegible] de [illegible] de siti
& de canone Unum tamen [illegible]
[illegible] illis [illegible] quod [illegible] omni
stomacho & omni [illegible]

ordo in cibis

post cam sanitatem ut potum proximum
.i. quia huiusmodi quiescentes assumunt potum
in vices plurimas a prima quiescione
usque in finem. Hec forte potus plurimum
sit supra cibum fluctuare faciat et
proximorum borum prohibeat et in rectum
stomaci deciat et hic potus concubitus
ut ipsius quiescionis sit vini puri
clari potentis in confortacione digestionis sed
tunc sit lymphatum parum contra
uncias quinque quantitatis potus cit-
tandus vere vini et sentit sic vere
aque. Hec duo invenire conferre pre-
terea sic vero sit vini lymphati
usque ad mediam ut per se naturam po-
tentis ut aqua prima nec suaviis sum-
ptum perveniat et in eo consequitur sed quia
magnus haustus aque sicut factum
postquam compulerit aut tollit aut diminuit
calorem et caret effectus. De secunda re non naturali
dictum quod de secundo quia est inanito
et repleto. Ubi sciendum quod per secundum
est stomacus famelicus cibum denegare aut
fastidioso repleto cibum offerre
ut dicit autem semper cavendum est. ...
De hac cibi et potus sumptu nam
stomacus minus repletus humoribus superfluis
pleetorias opilationes putredines apostemata
facit et lepram inducit. Et nimis in-
diligenter custoditus saturitas generat dominac-
tionem de tertia consueta et uniformi
postquam sopitus et digestionem complevit
perfecte deinceps convenit dilatari ad ex-
pulsionem superfluitatis per se et per digestionem
stans erectus et fixus in eodem loco donec
ipsa quantitas deorsum recedat postea
caput dilatari fiat tunc per vicem digitos
ut post capitis aperiant et vapores
expellere postea convenit ad servandum
et sentit tantum per se ut partem sive tantum
sentit postea exponere grandi aino

tunc debili ad forte reductio ad debile
et tota die hac quidem motus continuat donec
aliquis sentire incipit lassitudinem aut sudore
et balneetur et vocifet et in scolis ambu-
let in scimus postquam hoc cessat in loco tem-
perato ut augetur ad finem donec totaliter naturalis
firmatur et famem sentit et saliva
subtiliari incipit. Et tunc illico cibum per eam
capiat. Secundum media postquam quiescionem vero non
oportet in principio dicte. Nec solus so-
le ut estu sentiret nec celebris vapori-
bus impleatur et hic ordo servandus est
et fac tantum. De tertia re non
naturali que est sompnus et vigilia sciendum quod
tempore ypocratis secundum quod propositionem Omnis
sompnus diurnus et vigilia nocturna fu-
erat viciosa animus ... si amat
usque ad horam diei tertiam sic temuisset
ipse tunc fuisse in saturitas optimum tempus
aut gaudium ut dicit idem in quarto consuetudo
plurima et magna que tamen incipit tantoque
violare tempore aut modum ut ait autem
est. De hac cibi et potus in omnibus
sompnus diurnus est vituperandus et esse
sit in eo quasi quod consuetudo observet sed
ut sit consuetudo secundum ut non sit illico
post cibum est ut non sit capite de
presso. Et ut non sit longus sed ut
ut non fiat absque sagmia et in repe-
tina corruptio est viciosa. In omni
autem sompno quietat ut fiat in loco non
calido. Vapore sed temperato aut parum fri-
gido. Corpus totum perfecte pannis caldis plurimis
cooperiatur ut calor naturalis ad ei adi-
tionem non forundet vero membra exteri-
ora mortificentur quia in hiis duobus
magna consistit bonitas tunc digestionis
scilicet stomaci epatis et membrorum. Et vero
non naturalis que est motus et quies cia est ver-
genda ut cum cibum oculorum et post evacuationes

sic fluitur fiat exercitia fortia post
p9 cibum vel illico quiescit ut qeste
sedendo ut erigi stando ut moveri
paulatim bini tpe de ambulando ut
motus no ff^at ad cibi qussaz fz eis
i fundo sto^i locu p^t magz siti an
gustiaz idigoz tdut. ipsi^m vel labia
ors exosiatur ob sto^i corrugat et
digoz qfortat / Et si qtigat alq
pficisti pedes ut eques tota dieta
ut d^t id i ieiunio pficiat Neqz hos
pitatus illico cibum ul potum capiat sz
p9q^a qcult et ca^or ad intioa digerat
ti cibum prius recipiat Et si noctez
ultius pq^d di sop^i buis sic cibum dor
miat anq^ it arripiat ne cibus qors
fq^i sto^o corrupat^r optima nagz dige
fit sopno et qete ut d^t. ga s^o dcige
sa e^o de tua sto^i siat et lz p9 c
cia^m ul vigias puicis fauces siveri
at h^o no z n ul ppe cibi dcsto^e^n a
sto^o adtecta ut membros rsolu^z
ut ff9 ors sto^i acuitate q^i sopno no
qtigu^t Et ne q z q^tas aers q^i it
th vi^ edy q^ omi ope custo^m z ab
aere pestilentiali ne forte epydiaz ut
lepraz iducat / Rectificet^r ut cu suffu^m
gio sterat fiat ut thus et pthis de
aloe q dict^r h^o ga e^o de fe pestili^a
obssioe dos et caule aucesi medio
na^n ut ogidinis et cos castiat et
apeme ad plaga ocalez et septe^m
to camtela aqmae lcs^p scoz stabio ors
obtalmicoz epiteticarz et omi
patic^m morbos qtagiosos et ous
todia ab aer i q sit tadana ut
paludes et si aer sit fgidus rcti
cu igne si tadus cu ros^a ac aqua ut
aq rosarz et sumcto rosarz nensfas
violaz et silu et si sicus cu mal
mis gladiola mas folijs salicis
et psi ut vites si hindus cu sufumigio
xiloaloes t aliptamus x ma p tis

eleuaryus cad^r l fs^q put oz et
vestra^z vestibs ca^d z tancibus mol
libz l lineis et sericeis sotilibz
put q^ry nccitas postulat
De aere nagz d^t quic^o haly
sit tag^e q ipa z it cetas ib no
naleo pcpua ex co q^t et ambit
et igdit^r cor9 ninn et mebz
nobilissi^m qd z cor n^r ab eis
q^te pmus vinci hda separi ppt
noi^z ahedi q^rit tcas custo^m
et rectifico^r z plumd solli^c
De at ulna re no nali q^z
aimd pa^ect z sti^o q^p quec ti ne
sat sgau^o et leti^n ifrui q^ry
aiaz morti^tat spiritus subtiles
et sag^oz landa^t z guando et
et ida^o uti q^t vestibs ornatis
expeniis domas amit nobi^l sois
musicis quinijs et omibz gaudiosis
q^ry timor et tsti^ra et solli^o assidua
mettz deciunt saguc qssu
fgid^z mbl^ita^t spus tetros et ca
ligiosos gnant talez morti^tat
hnores icuncat et melaz qfirmat
Repimt^r aq q^e ppt
hoium qsuete plus voc qfic
q^ri sat^s de qbz nuc dicaq si z
sat qsuator quz ppt cerebz i ius
pgace idiguit Et ab ano etatis
sue xiiij usqz ad lx ut d^r i de po
tit i^t me^c sccuie uti od t^e ani
na dy t^e etatis pdcy et p9 no z
flou^i ynez farmaca ji u ncitas
maxima pcipiat et robor bentis et
carnotas corz idipm qcedit put
d^t an^i. A^o collig^z de auctoritate me^d
pitissis q flegmt filiud suud syno
thez paltez cu cet vuiq ami et ipuy
a morte libauit Si i^r sagei
digrat evacua^o fiat cu flora
Si co. fiat cu z j ut iij. venbar^ri

possi9

optu pulueri[zati] et incorporati cu ℥ iiij
vel v aq[ue] decoctionis prunorum dando
actu ca[lid]a[m] i[n] aurora t[ribus] aut dieb[us]
Si fla[gm]a fiat cu[m] me[dicina] de turbith q[ue]
e[st] farmacu[m] leue et nobile quo
semp[er] in op[er]e p[ro]uti uti i[n]tendi[mus] q[ue]
sic fit ℞ turbith al[bi] e[t] cla[ri] et mundati
℥ i l[ibra] ℥ i s[emis] ʒʒ ʒ s[emis] zucari ʒ ij fiat
pul[uis] co[m]ponib[us] q[uibus] de[tur] tot[u]m aut dieb[us]
cu[m] aq[ua] ca[lid]a et durat aliq[uando] p[er] ipsu[m]
q[uia] e[st] tarde solu[tiv]us et si vis addere
adde scamonia[ti] ʒ i vel ʒ s[emis]
Si mela[ncolia] fiat cu[m] medicina de sene
q[ue] ℞ sene ʒ v ʒʒ ʒ ij tartari
ʒ s[emis] cinamomi ʒ i ff[iat] pul[uis] ex o[mn]ib[us]
q[ui] de[tur] ʒ i vel ij aut pu[lui]s p[er] ij
hor[a]s ad sumere carnis i[n] actu ca[lid]o
Si [colera] adusti fiat cu[m] ista
medicamine q[ue] ℞ medulle cassi[e]
ff[istule] mane tamarindorum aut ʒ s[emis]
dissolua[ntur] i[n] ℥ v vel vj aq[ue] decoc[tionis]
pru[n]or[um] et cole[tur] et de[tur] tot[um] aut
dieb[us] actu ca[lid]a et si nolis recipe cia
fue de vno cor[um] ʒ i l[ibra] ʒ ij Si
ita[m] leuit[er] mundare massa[m] sanguinis
sic[ut] q[ua]n[do] flebotomia fac[ere] i[m]ple[tur] vel
e[st] aliter p[er] fiat cu[m] ista me[dicina] ℞
sene ℞ epithi[mi] aut ʒ ij i[n] mira-
bola[norum] aut ʒ s[emis] cina[momi] dete ʒ i garof[ilorum]
ʒ s[emis] reupontici boni vel loco ei[us]
reubarbari optimi no[n] putrefacti turbith
al[bi] et cla[ri] ʒʒ flor[um] borag[inis] aut ʒ s[emis]
zucari ʒ ij ff[iat] pul[uis] ex o[mn]ib[us] et de[tur] tot[um]
aut dieb[us] cu[m] ℥ iiij aq[ue] decoctionis aut
l[ibra] fu[mi] actu ca[lid]a Et diffi[c]at[ur] ibi s[ed]
ip[su]m Et si tu as q[uod] me[dicina] laxatiua no[n]
deb[et] dari n[isi] p[ro]mollito ventre vno
die v[e]l ij cu[m] sirupo aq[ue] vel cibo lub[ri]
ficato s[ed] ℞ sumere carnium pinguia
et pla[cere] mollitiua Scias etiam q[uod] no[n] deb[et]
dari cu[m] liquore pluribus q[uia] dissipat
et corrumpit v[irtu]tem medicine s[ed] cu[m]

eli et tanto q[uod] sufficiat ad deferen[dum] v[irtu]tem eius
per me[dicin]e p[ro]p[ri]et[at]es Nec d[eb]z dari s[ed]
cu[m] liquore q[ui] p[er] gustac[ionem] eius op[er]a[tio] noceri
i[n] hora magnam fam[em] Nec forte ua
sicut i[n] ipa[m] fac[it] g[ra]u[itatem] et i[n] c[on]sumo pessim[e]
sed s[e]c[un]d[u]m qui[bus] tussiunt ubi q[ue] turbit
in fla[gm]a sta[tim] r[ati]o[n]e sene i[n] melena ut
d[ixi] g[rati]a [con]puto de s[u]pr[adictis] medi[cin]is p[ro] q[ua]
et me[dicin]a sat[is] op[er]ata fuit tunc ip[s]o
tu haustu magnu[m] p[er]tisane colate
vel sumere pullor[um] et p[re]c[ipu]e galli veteris
ut reliq[ui]e medicine abstergat et stom[achum]
et intestina abluat Si ac me[dicin]a ex
tunc no[n] soluit vel tarda fuit et
no[n] fit liq[ue] regulariter no[n] expectat illa
die dare me[dicina]m al[ia]m ut d[ixi] aute[m] su[per]
ta[m] fere iiij c[apitulo] ca[us]a i[n] p[re]dicti s[u]mac
Cu[m] q[ui] op[er]antes p[ro]pter contra[rium] ut
pi[ll]e et i[n]fun[dere] tr[iu]o[rum] tbi[ur]e ʒ s[emis] vel
ʒ ij electuarij de succo ro[sarum] laxatiui cu[m]
aq[ua] ca[lid]a q[uia] tu[n]c i[n]ter me[dicin]a incipiet
op[er]ari cu[m] adiutorio s[ed] Si vero dolo[r]
s[ed] stap[ilis] na[tura] vel p[ro]pter cirozi[m] lub[ri]ficat[ur]
aut cibu[m] cu[m] ff[lato] vel dispici vel cibo
lub[ri]ficato s[ed] dicet[ur] c[apitulo] de s[u]p[er]a[bundan]tia ventris
et de empirici co[n]tra metu[m] dig[estione]
i[n] v[irtu]te s[e]c[un]d[u]m s[ua] q[uod] i[n]tento sufflu[en]te i[n] cere[bro]
q[uia] vapora[n]tes fu[m]i i[n]ficiant cibu[m] et
cap[ut] i[n] p[ar]te et tor[tu]o[s]iq[ue] educant et tad[em]
eg[ritudin]es p[ro]uocosit s[ed] apata et s[ic] pu
rtas colica y[d]r[o]pesim t[im]pa[n]i[t]e[m]
Expedit etiam q[uod] h[o]m[o] q[ua]nto
diu[er]sis cibor[um] i[n] ead[em] mensa s[ed] plura
vi[n]u[m] sa s[ed] si q[ui]d p[er]cides aliq[ui]s s[ed]
q[ua]nto piscium et lactis vel vini
et lactis vel vini que[m] c[on]tra [con]seq[ue]re
vel nos sic Si al[iq]uis aut cibu[m] su[m]
me de cenari s[ed] ead[em] dig[esti]o[n]e c[on]tra [con]for
ta[ti]b[us] ita n[on] c[i]b[us] uti p[ro] cibu[m] q[uia] ip[su]m
stomachum fa[ci]u[n]t et corrumpu[n]t dig[estionem]
et sic cu[m] dolore capitis educant v[ide]l[icet]
q[uod] ca[lid]is a[n]i[m]a[libus] aut cibu[m] et frigid[um] stomachum

p9 ym̄ Sunt p̄ta corpoꝝ vāie t
tenaria l'cs ꝯsuetes. Assuetis nāqꝫ
plurimi melius digerere cibos sibi due
tos q̄ insuetos ꝫ si q̄ delectant. Tar
nibꝫ vulpina ꝫ lupoꝝ ei⁹ ꝫ plurimi
sopno se tribuit illico sr cibū ꝫ diu qd
quiedit q. ul plies ouid dicte ut
tur e'dud sr semi digest⁹ ꝫ. de
mlt⁹ diu ct ty dūt sep h. tamo cis
ꝫ melius sim⁹ pro i. qa tēcine is
simplꝫ dus qꝫ q. puella fuit nutrita
napello ut exp. morieba. ꝫ sibi q
tube solo aliqui tenuit ꝫ di
iusqamo ꝫ d. qd fug sibi vbꝫ diis
q̄e ul sca venenosa ꝯtna ꝑp̄t ayt
dnit i tay fey. ꝫ c. dedue cibi
ꝫ potꝫ vpoces q̄ nas ꝫ ꝑpas ꝫ
usq. i. ꝯsuetes se exō vozo ꝫ h. qd
obsuat ꝫ ꝫ ꝫ oz ut i lf. expi⁹ sui
tat voz ꝯst nāz tibi q solꝫ ꝯquedi
tis adpcost. nō ammctiua ꝫ ꝫ generi
bono nō usitato ꝯtna ꝫ eius sicut
ꝫ ꝯpo cibū lꝫ gentes ꝫ ꝯsilioꝝ cio
q̄ mutacō si vōtas affuit nō ammc
ci fiat ꝫ tpedume ꝫ ꝫ ꝯt
tas malas ꝯsuetes sim⁹. idi ille
vō i q mala digūt cibaria obli
no dectyna. qui p9 dicis ꝯso vpo
nati ꝯquabut. vor iuoces cꝯ
sictces ꝫ puertates. ꝯst ꝯstatim q
ayt ꝯtra. no gaudeat malo ci
bo ute. qui si i puti nō ledun ꝫ
pꝯtes pcussiōz nō cuadz. ꝯuq i.
ex das ꝯplexi tr. ꝯsuetes. ay ꝑpas
obsuet ay imutet. qd qd vi. dc
q ꝯsuetis ul ꝫ ꝯc nc tr ꝫ omo ꝫ
uada ul dissiho ꝫ ꝯquet ꝫ lf. dūt
q̄ ul pars dispat ꝫ ti ad yuo ꝫ
suada ul plurimū nēcs. aiia ꝫ ꝫ
dūt q̄ ul ꝫ ꝯtyma. ul nō si nō tr
ullo mō ꝫ tē si ꝯt ꝯs. dn⁹ q̄ ul
ꝫ tor⁹ ꝯstas actu ꝫ ti ictis ꝫ sua
da q̄ tyc ꝯst. oīs ꝯsuetud ꝫ oīs
nalis ꝯsuo ꝯstiug dispat pcuty tol

landa usqꝫ ad pfectā sanitatē ut ꝫ if.
latitu⁹ sanita ꝫ tr. ꝫ puntacō ne
ꝫ siuto ꝫ ꝯdatu paꝝ p9 paꝝ
qd si nō fiat i posteꝝ pcaꝝ nō
cuadꝫ sic ꝯꝫ delectanibꝫ i esu car
nium aticꝫ salitaꝝ d pistud ūiꝫ
noꝝ d vulpiū d luroꝝ q̄ tad
lepra ul morpheā tenut. Intelli
ꝑta q̄ solicitoꝝ medicoꝝ ꝫ due sa ꝫ alis
sci. i. modata cibi ꝫ potꝫ assūpc̄o. cū
paucula nc ꝯfiaut appetitū vō oīa
dūnta sic ꝑpt qd accu. ut uno tyc
plēs occidat ꝯpula q̄ gladius aliꝫ
nāqꝫ sicꝫ sui q̄. ꝫ ꝯsipecia ca. ꝫ
nālez ꝯpmit ꝫ extīgt. ꝫ p quib coꝫ
sal ifridat ꝫ morte nālez veloci
tat sui vō q̄ ꝑpt vasa applaz ꝫ
ruptuꝝ sistēta iduc. sui vō ꝑta
ꝯssa ꝫ uiscosa oplat ꝫ tussia ꝫ
plurꝫ ꝫ pꝫ sub putrdas se ꝫ apa
ꝯuat putrosa. Si qd i. cibū
ul potū sup̄flum assūpsit vna die
macat famelicꝫ sic. dic ꝫ i ꝫ die
q ꝯpula secit sopno uta. ꝑposse
plurīo i loco tpato do. cibū diges
sit qd si sopnꝫ ei nō advenit uta.
plurīo tecss̄u suani ꝫ ꝯmo ꝫ
decte l' tecep. ut cibꝫ l' digeat
ul ad cesna descēdat. ꝫ paꝝ boni
vini pm̄ bibat ꝫ. p macat do.
totā oplaꝫ ꝑseul tū dispōi ul ꝑs̄a
emet. Neqꝫ pꝯca cibū sunt ir
digeit appetitꝫ. Dūt. ty auo
c. de luc tu. ꝫ aq q ꝯct ꝫ oūd
nēsc sel tebat potū vini plurīo q̄
ocbꝫ pꝯat ꝑpuꝫ ulte. ꝫ auq le
tia. qd tūo itlli. diu tor. nō utē
te vino sic. sunt yspani ꝫ oct sar
raceni q̄ vinū nō bibunt ꝫ teīq
vino ute oūd hoꝝ ꝫ ꝑpt septet.
istud nō ꝯpet. q̄ ꝫ ple⁹ addet. ople.
Conet. sat saustos ꝯposse
ut oūd t. ani uta cibis pm̄s
nō medicatꝫ i tū oꝫ sunt ꝯsua
voto at cibos pnos q̄ s. alterat.

acor^t q^o pfice vincit et q^ntitas
ptq^d c̄mo corp^s uniq^z alterit et
immutet vel ^c^ca id si^d st albi sup
uiugti voco vo cibos medi^les q^e liq
alterit et clabocit^z alterat tyx
pmutat corp^s paulatie sic st ocke
albi iy q^te aq excet^es na si sicca
admine saguez sic salvia incta
pyr pct. apud allia cepe por
ba nastaud urtica et sika si
frigidi morti^at et ogelat sic
lactuca ptut tut^t et silla vel si
ung^s sic fria^t et fiunt paulatie sic
st frigi et insq^ang si hmidi pu
tfaut et caniocez admiau si sicca
vtute deiaut et caliniacez admiat
si viscosi opilat si diuretici v=
nec immateriat et corp^s si vnc=
tuosi sinatat et nausecz vel
fastidiu admiat si amari no
nutrit q^z so^m dulce nutit p se
vel quiytu ut d^t ga. i de sim^b
me^c. si salsi admiut et sto^m
corrodut si pontici vel stiptici q
stu^m ^zopilat si acetosi cito
senesce faut, sol e uta^c cib
dulciby vel ulla sp^{li} gle^te exces^y
vel ^c^ca id si ac^t ppt excessu atq
q^ts accidit ngaime^{ry} recti^{cet}.
p sind q^md v^i. c^5. si ppt vnc
tuo de^t stiptaut tasc^q pla
titoma si ppt salsa de^t. aq et
acet^m si acetosa de^t. mel et que
ta^s si ppt viscosa de^t. cosina
ut sinapis si acuta de^t. lactuc
portul et silla ¶ It d^t ga. vny^s.
deigesa. q^oit dispa^n. q^po
si^t et mala q^siuc^do, i dunceda st
ad q^pamc^ny pp^z cu suo g^ii sal
mis ty my^{on} q^dindy p^e. ut h^c
fiat tpe sati^s p^e ut fiat g^dati
z^o. ut corp^s sit s^i ipo suffi^{cit}. pan

pes in uatio q^mc^ud q^d tpe pue
x^a. ut sit ocios^o in agelis cu^m z fab^o
q^{ast} na^t. flaticq ¶ tpatq et pisca
to^r vel fullom ut sit colicq et ava
to^r ut sit desq q^patiq sic li^cz i pucs
et ^piuuene st. ca^rnalis eq^lis i va
dice et pguis dios^o eq fort tutiq^z
q^z ty ^piuue z ac^o. siccitas ppt
ta^d q^dz depamit aq^eculu sup^{la} hmidi
radicale ¶ d^tto q^mcit ut pue^i me
liq digeraut et meliq mutat^r. acib^z ca^{rnis}
hmid^z iuuene vo acu^{ry} sica^s et solid
de^t. ¶ g^o pueri^s lac et casc^q i^bca^s et
c^ro^a aguor^s aualiu vel cast^rtos et
cibi el^a oi iuuenib^z vo c^rlo vitulo^rs
porco^rs boum uo arac^oni pa^rs
siccq et cibi assi vel fryxi et ex^t f.
telli^ue potes doy que auctor^s me^c
cu^{dia}l q^ri digoc st duo sz alt^ao
et q^ui^o sic assila^o. alta^o. u. z decocto
cibi i sto^o. et hoc f^t ung^s q^da^do. ua
li sz assila^o. fit ung^s ab hmido radi
cali membro^rs q^z z ipa mollia et
spogiosa facies et cibu i poros
mimos vel^rcitis et passiby fa^ns
et ipuy appo^{ne} vincet et pfice q
fortas ex^o q et sic potes q^rec ca^i
q^dz debi^t. melq^z mutat^r. cibo aq de
tiato q^r cor^a aq robusta sz p^to
siliez forte spc^t. q^z potissia ca q^a
siccis et unit corp^s ¶ It d^t auic z^i
ta^y fey z^i c^o. de l^a rc cibi et pot
q^z u^l z decrq q^r sacuitas pq dicit
na famez et equ^o. sz ty p^ly z de
teiq q^z sto^m toga tameoc affluc^tq
vitez digaz auttit et eiq corpulc^a
q^spug mt cibu neqz digere neqz i^r
tipe valcat u^d valde paulatie si^d
p^ez i meaceriis pq lita^cz et amb
stiliby pq stcilit^z oc^z. uacz oes sic
fluc sc^t ci i^r plencre et suffocati i
telecruc ¶ dez i codem c^z ut

ut ad lecm vadens p° sit lacq decoctis
iaceat pauco tpe do. tibi ad fundu
stoi descendit et os stoi clausu fuit
postea sit sup9 involuta ut cpar bn
stom oppilet q2 stom desui gxoc pau
tate ipat tu sit mebri ppiua uuosu
sicitatz i iti amebus caliditatez scz
a corde supius felle iecore splene a sinistris
zirbo adypino atq q3 i the d3 et a
vena talis p9tis dein involuat
se sit decoctis et to nocte sum pfiat
sop et digon | Id in eod vinu
q3 p9 cibu z cop9 maius expedie
cum digeri velo et fit petrac cibu
cu no sit digestu et fit hereditde opi
laco ad putrefcoz et io si p9 cibu si
veiat sitis magna sumat aq firaz ss pau
ca q3 sorbendo no ingurgitando degluciat
et sitis extinguat sn nocu | Id de
i eode secr mutac opilat st dulces l
viscose l grosse spc | Dulces nanq calidu
autem digant pt familiaritez q3
hz ad naz et st ca putrae et ydropisi
ubi i h ea sil i pin pcity st fuge
da fi st mel pasta tortelli vinu
rubeu vinu nonu vi l ebud cestu
sia et oia unctuosa et pestes no de
para | Id i eod tor vina et pes
sit st tor molla et laxe cavinus plg
op9 z arbi no nat exitibi ptande
sid st aur estuosi solucbs ul frig
gacias ul expiciend debi ul coyty
excedens | Corporib vo des et solid si
st tor duc et apatte cavinus plemac
z ab ittolis se munic fi st tib po
tq cussi vistos opilat plectora i ptes
ocui sifluces et mar et feicu et filla
primi ut plurim accig fruitis et fe
ctuts ex occupa. si vo ut multu a
tatis aucc x fe cuncta apatib ay
despisi pmcetat | It amu p° cay fey
z e di rec vini et aq d° q bibea
firaz p9 exercitu sitim ul balneu
ul in siti adsercia cotigerit in sciuno
ul i siti medosa estiit p9 sop ul cepli

z dinno in pore efridam cpara stom
et digonis corrupc et caloz nalez
mortificat | Vnde pdu ad ydropi
ul eticu scitus q si qs pdons pha
uetie potq agnoscit. tollat os sum
aq fria et abiciat acez fri q si
no suffi bibe modi aq frie ex
vase stricti orifi q si no suffi at
bibat pius vini mixtu cu aq ca da
ne aq nocu ors eluci estiat | Ide
idez vinu grossu dulce z melg illi
q pingwis ee desiat et forte ab opi
lati ty stancat vetq at clase a
pius melg z fria lputi gvon sta
et pigwec fugeti | It id id si
cibu uti tui bibe vinu dilquo
ul ay ul p9 z malu qui fit ipi
i extrema cor petitde aclig
apotu omo abstide do tib egestq
sit ul exiguu sitie cu pauco aq
frie et cibu dorsu ppelle et vetez
bibede cu hausu mgno pluo
aq pure sid fit p9 pua ul cerusa
quesita | It id id vinu dac
pius ad bibe z fi pguc iqui
addat in tigmus debi sz scai q
rollare sit da et pincti da ipi
tpatt | It peior ez i pleo ex
cibo q potu pessu vo q exutz
sil | Cui g° mltu cupit bibe qua
vice paucu sum cibo et equo
decesq vo sil quiedat et bibat plu
q2 cibu i digestu adueat sui
pdu | It amu p° cau fey z
e de rec super et vi ad d° ex
sartz appetes fuac dq dz dete
sopni dilige cogit. scz ut cui
tpatz exhibeat et debite q vtz
fortiat q fuit dbita ex plura
psunu dissolue ul coytu ul labore
sitiat et tor volat expugnat et co
seat | Hec naz pez dicsoz adunat
quoscu bos multi ppus gudat

et angustiat et membra lassa recreat
et ideo in iuventute proficuus senibus quoniam
in eis humiditas radicalis conservatur
ne pereat et perdita recuperat per quantitatem
humidi influentis. Sed ut sompnus temperatus
et debitus sit attende condiciones observandas. Prima
ut sit hora debita scilicet non illico post
cibum sed postquam cibus descenderit ad fun-
dum stomachi quia dum cibus adhuc est in
ore stomachi fumant ad caput quod replent
et generant et sompnia plurima et vigilias
inducunt et angustias cum inquietudine
assidua de latere in latus et clamores.
Stomachus replebitur et postea si descendere
tardaverit et sompnus naturalis fuerit debet
parum incedere et postea dormire.
Secunda ut non sit in die nec observatur
quamquam consuetudinibus supersedeas. Tercia
ne non vali ut ... sompnum nocturnum
in perdiderit propter sollicitudinem vel laborem
tunc dormire post ... usque ad horam
... et ... ut dicit ...
... Quarta ut sit super
alto latere non et ... pedes vel
sit vertere si consuetudo. ... dubitatur
in fine quia satis ... est in digerendo
auxilium ... postea ... vertere et ...
... et angustie ... at
fiat supinus i. super dorso quia ut ...
fit dorsum ... et ... cautur
... expellatur per ... ut ...
indigestio vel materias ... fit madidum
et ... apoplexie epilepsie paralisis ...
... et litargie. Et quoniam ...
se habeat ... et ... debi-
litat. ... si consuetudo ... decu-
bitus in fine ... timendum.
Quinta ut non sit super vacuum et fame
quoniam materia et ... et cor-
rumpitur ... et colorem ... et sompnus
malus replet humoribus et ob ...
... et ... Sexta
ut sit profundus i. ut non appareant
sompnia vel pauca et dulcia. Septima quod sit
post ... cibi ... ad digestionem
optima et ... et calor ...
ad interiora ... et ... Octava ut sit
capite elevato super molli ... et
cooperto ... plus ... et to-
to corpore ... quia ... plus auxilium
digerendo cibum et maturando superflui-
tates expellendas in vigilia si ... in
sompno ... copia et ... ut
... ad plantam pedes sit gradatim
... ab alto ad declive. Nona
ut sit ... excessu ... de-
... moderatus et ... cibos digerendos
et ... confortat ... ...
... sompnus et vigilia ... ...
... malum ... superfluat ...
vel ... ... humectat
superfluitates ... et ...
... Si vero diminutus fuerit digestio non
perficitur ... corpus ... et
faciem ... sic ... sompnus et vigilia
... ita ut sompnus ... digestio
et ... vigilia ... et ...
... et superfluitatum expulsio ut dicit
... de ...
Restat novissime loqui de actu ...
quia non ... satis ...
... ... consuetis ...
... laborare ... vel ... ...
... ... uti ... ... si
fit mala ... ... ut ...
... ... vel ...
... si fit ... ut ...
... et ... ut ... fluxu
... vomitu sudore ...
vel emorroydarum ... et fluxus
... ... vel ... cibi superfluum
vel saporem ... in ... materia
vel ... lassitudine membrorum vel
... vel ... superfluas vel ...
... vel ... vel ... mali ...
vel ... ... in materia

assue[illegible]

ul' sapnia plima & tritia sunt consue
tus & adulti[illegible] conducuz vapo & nocu
uez aspecto tenebr confinez pnosti
cab'. Cura de ad cura[illegible] & alta[illegible]
iterat dicte. Si q's evenes consue
tas ut pu p vomitu saguis ul' flatus
ul' p emorroydas sive menstrua ul' p
fluxu saguis narium ul' p sudore seu
fluxum ventris nimio replecionis ul' diuini
tas venit ad ipas festinanz puo[illegible]
& tot' sumdifica[illegible] nc sifirmitas
in tot[illegible] emanentes sunt mag[illegible] cu
morbos in[illegible] iduat et cogn[illegible] fiebes
cungos no fuint consuete sz de no
ua supvenerit ad ipas iusticioz no
pcito sz gradatim procedat p[illegible] consi[illegible] ay
sic ualeb & etiac q'ti omo no ipas
ipediat in vlc sifirmat & vtez de
iciat cum sichomat[illegible] & attr[illegible] & ti
ad iusticioz ipas festinet. Calor
facici plimg fortis & pdurat tor
tuaz ois ul' palisim portedit vi
tiaz. Cura de pge flat vehemente &
fortiter dicta & altet[illegible] ad ta[illegible] siccu
& psipba[illegible] a vino omo & fiat gar
garisma & masticat[illegible] cu consolidle
[illegible] ul' aceto & synapia ulla &
stimitat[illegible] cu confisi & frat[illegible] pticle cu
aceto forti decoctis in the salvie
absinthii & mctastri. Calor coi[illegible]
tocius fortis & psencieras spasmum d[illegible]
ipl[illegible] pdurat. Cura de pge. aduic[illegible]
fortib' sir[illegible] expatie incunio spposse
& sudet in balneo & famez & siti
tollet. Stupor & formicato &
inmotibi debilitas in coi[illegible] toto ul' in
late alto palisim eisd ptis sit. Cura de
cu medicis septis de pali siriaca.
Rubor vehemens cu. fc[illegible]atu
& rubore oculoz & appe[illegible] venaz
& fluxu lacrimaz iudiciu & inpo
te[illegible] incedi claritaz lucis ul' sol' frensim
pfigurat. Cura de flomi[illegible] ba[illegible] ul'
cephal[illegible] & mundifice[illegible] co. cu icubatu

Samonca/

ul' [illegible] & confortet cebro cu emplis
vigetl' epithipatib' impressis fab ex
ag[illegible] ro. aceto suco fit vine solat
neufar lactuce & silid. Similiter
& vertigo si sequatur & fortiter acti[illegible] epillaz
minatur. Cura de plucid[illegible] cu me[illegible]
ad epilepciam con[illegible] Si tris & pusil
lanimitas & t[illegible] & facici deiecto &
solitudo & visu sy cu manifesta ul'
cu tpe habuerit melancolias pa[illegible] consi[illegible]
ut d[illegible] ypo 6[illegible] p aff. Cura de frenesi
cu pga[illegible] & alta[illegible] ex[illegible] de ulia.
Si furor & inquietatis cu agitatione
& motibus & garritu plimo pseua
nenil maniaz & demonu lupiuu
pfigurat. Cura de pge. humor
meti adusti & alte[illegible] ulla q[illegible] de
b' cu me[illegible] sept sino c[illegible]. Si catarrus
descendit sequatur ad sto[illegible] / hetica ul' vor[illegible]
ind[illegible]. si ad ptept plures ptisim ul'
asma ul' suffocac[illegible] tac si ad tana
plures iauce[illegible] iadu[illegible]. Cura de
pge ca[illegible] cu pillis cochijs sq[illegible] &
emplre[illegible] abrasis capill' cu emplis sip[illegible]
exsiccatiuis & rubificatiuis sept supo
co[illegible] & subtilie cera & tande[illegible] sopingr[illegible]
cibus & multi[illegible] ungi[illegible] ypposse. Sudor
multiquotie ul' i sopno fcnis sy mai
festa cu sigt cum co[illegible] sifirmo cibo
uti[illegible] si no abui sifirmado no sit[illegible] si
acti vit sit. cum pga[illegible] humor sifin
zand vocis & por sine membros loingz
ut d[illegible] ypo iiij aff. Alii fe pu
d apodita no evadz. Cor qui[illegible]
saguinea sz dili[illegible] a fe pu. psuadu
ad q[illegible] inpore pimez ut d[illegible] ga xx[illegible]
de ige sa. Cura de flect[illegible] frigit
ul' pge. cu me[illegible] gente ipy[illegible] ver
& antipimi & capiant[illegible] cu pot cu
balneis & fricat[illegible] ut cu spirabile q
by evecta[illegible] sit omni hora. Cor q sta[illegible]
cu ii[illegible] ul' ina studio solliciti ab
appeti[illegible] & pati & apta z custo[illegible]
ariz pli[illegible] scrtat rehatu. Cor q no
melat[illegible] ab ectica sentit psuadu

Sicca et dura caliditas per ethicam. Con-
colerice per naturam in iuvenili etate dilatata ac
ethica efficitur. ad quod in maiori parte
ut dicit ypo. de regimine sanitatis. Cum autem per
hibitam acumine et ira et sitis alte-
ratio ab et medicinis fortibus humidis et contra-
diat. a virginibus et soliditas opposite
Si cor timore fortitudine et frigiditate pa-
tiatur et utique defectum sincopalem cum mor-
te similiter minatur ut dicit ypo. super
affo. Cum in exsolvitur fortitudo et
frigiditas. Fiat quod flegma et pugna humorum
melancolicorum adustorum venenosorum cum po-
lipodio semine epythimo et ellebro nigro
Si cor valde impletum fuerit super vasa
vel venas rupturas vel deas et excitati-
tas seminalis ventus sanguinis et tandem apoplexia
portendit. ut dicit ypo. super afforismo. Si ex
citatum ad sumendum et cum super. Essi
valde superfluitas. Cum autem stat cum flegma
forti frigiditate et per ea gelatum quoniam
laxatur et dicta tenuia et sudore et
exitu in sciuino. Si frigus debilitat ce-
rebrum similiter sincopam causat et motum
volatilis tardat cum vertigine et congre-
gata ipse replete plenam et apoplexia ti-
menda. Cum autem fiat flegma per pugna et
gargarismis suo ordine sequitur. Dispe-
tor plus solito cum fetore egerendum vel
vinum plus debito indigestum et putrefactum
humorum. Cum fit prima et sic sistit cum
opilacione venarum et partes autem frigidas perfecte
sine ypocondriorum et tantum balnei
et exercicii consueti et concessione gule
diutius. Cum autem fiat pugna in com-
plexione. Si frigidus et calidus et
evomitur si inflacio tepescit ydropisim
et cathexiam sequitur futuram. Ergo
rigida cum timore et iungitur veris
expulsa indigestorum. Si putrefactio
et mala digestio epatis scilicet opilacio
vel frigiditas et per quas lienteriam vel ydropi-
sim futuram. Cum autem fovetur cum au-
rem et clara et complexio tamen.

superfluum posse. Cum quis sentit lassitudinem in toto
corpore cum acuitate et ardore cum
cutis et horripilacione sic et tempore sequentis fu-
turam in cum pugna sinistra. quod si fuerit
cum siccitate forti membrorum et debilitate
virtutis et congruit omnis sensus sic quando minuatur.
Si fuerit cum flegma forti. Cum autem
ex pectore appetitus et lassitudine frigore
superfluo plagam quam fecit utensilium. Cum
ardor per scutulam et acuitas ad pro-
curam paulatim per ubi vesicam et virga
stabit vel ulcere hereditatis in futurum
cum in membris quod suo loco dictum prius
in aqua cum nec dominus tamquam emor-
roydas sequitur futuras. Si rubor fa-
ciei plenus cum pruritu et lividitate
et albedinis angustia et raucedine vocis
quasi loquitur per nares et frigiditas sicco cor-
poris et copia veriorum plana et
alta. Si tantum adfrigiditate et calida et as-
peritate cutis et nodositate incidunt et pru-
rigine cutis et modum acquit formicatione
quod sompnida membrorum lepram dicitur
tamen sic futuram in illico augmentans
medicina. Cum medicis pugna humorum adustorum
et balneis humidis et ab frigidis sit
dictum loco suo. Dolor autem omnibus quis
vel pyodicos cum inflacione incitat et
motum difficilis podagris vel ciragra
minatur in futuram cum pugna. Cum flatus
grossi vel et ab spuma. Cibo sic fluo
et potu vini et abusu decti et cogita-
cionis. Cum quis leve sentit et in
mestione et sopno et motibus animalibus
et corporeis optime sic humidus vel sanguis
consuetus vel tamen in hoc ocio medicina superfluat
quia ut ait Galienus primo de criticis diebus na-
no indigestum augmentat medicina in cum morbo
magnificare aplis sibi nequam erat
durant

Primi libri fen secunda sectiones quinque. sectio prima de passionibus membrorum naturalium. sectio secunda de passionibus membrorum spiritualium. sectio tertia de passionibus membrorum animalium. sectio quarta de passionibus complexionatis corporis.

Sectionis prima sunt octo tractatus. tractatus primus de passionibus capitis. tractatus secundus de passionibus nervorum. tractatus tertius de passionibus oculorum. tractatus quartus de passionibus aurium. tractatus quintus de passionibus nasi. tractatus sextus de passionibus oris et lingue. tractatus septimus de passionibus dentium. tractatus octavus de passionibus gingivarum.

Sectionis secunde sunt quinque tractatus. tractatus primus de passionibus gutturis. tractatus secundus de passionibus pectoris et pulmonis. tractatus tertius de passionibus cordis. tractatus quartus de passionibus mamillarum.

Sectionis tertie sunt novem tractatus. tractatus primus de passionibus meri et stomachi. tractatus secundus de passionibus epatis. tractatus tertius de passionibus splenis. tractatus quartus de passionibus intestinorum. tractatus quintus de passionibus fundi et ani. tractatus sextus de passionibus renum. tractatus septimus de passionibus vesice. tractatus octavus de passionibus membrorum generationis in masculis. tractatus nonus de passionibus membrorum generationis in feminis.

Sectionis quarte est unus solus tractatus de passionibus apparentibus in exitibus membrorum.

Tractatus primus prime sectionis sunt xx capitula. capitulum primum de dolore capitis. capitulum secundum de vertigine et scotomia. capitulum tertium de stupore, rubet et agitatione. capitulum quartum de frenesi. capitulum quintum de litargia. capitulum sextum de vigiliis superfluis. capitulum septimum de ebrietate naturali. capitulum octavum de epilensia. capitulum nonum de apoplexia. capitulum decimum de tabo.

Tractatus secundus prime sectionis sunt v capitula. capitulum primum de paralisi. capitulum secundum de spasmo et allusione in thetano. capitulum tertium de tortura oris. capitulum quartum de stupore tinde formicatione et obdormitatione. capitulum quintum de ossitatione et alatione.

Tractatus tertius prime sectionis sunt xx capitula. capitulum primum de obtalmia. capitulum secundum de lacrimositate. capitulum tertium de debilitate visionis. capitulum

quartum de fistula lacrimali.

Tractatus quartus prime sectionis sunt x capitula. capitulum primum de tinnitu. capitulum secundum de surditate. capitulum tertium de dolore et apostemate. capitulum quartum de vulneribus aurium.

Tractatus quintus prime sectionis sunt tria capitula. capitulum primum de fluxu sanguinis narium. capitulum secundum de fetore oris et polipo et ulceribus narium. capitulum tertium de defectu odoratus.

Tractatus sextus prime sectionis sunt quinque capitula. capitulum primum de fissura labiorum oris. capitulum secundum de fetore oris. capitulum tertium de salivositate oris. capitulum quartum de cancro et ulceribus. capitulum quintum de ranula et magnitudine lingue.

Tractatus septimus prime sectionis sunt tria capitula. capitulum primum de dolore. capitulum secundum de mollificatione. capitulum tertium de corrosione dentium.

Tractatus octavus prime sectionis sunt duo capitula. capitulum primum de exitu sanguinis a gingivis. capitulum secundum de putrefactione gingivarum et ulceratione.

Tractatus primus secunde sectionis sunt tria capitula. capitulum primum de squinancia. capitulum secundum de catarro, brancos et coriza. capitulum tertium de raucedine vocis.

Tractatus secundus secunde sectionis sunt x capitula. capitulum primum de tussi. capitulum secundum de asmate et dispnia, orthomia et orthopnia. capitulum tertium de pleuresi. capitulum quartum de peripleumonia. capitulum quintum de emptoyca. capitulum sextum de ptisi. capitulum septimum de sputo sanguinis et emathoyca.

Tractatus tertius secunde sectionis sunt passiones cordis capitula. capitulum primum de debilitate cordis. capitulum secundum de syncopi et cardiaca passione. capitulum tertium de timore et actigatione cordis. capitulum quartum de dolore et apostemate et vulnere cordis.

Tractatus quartus secunde sectionis sunt duo capitula. capitulum primum de ebulcantia et diminutione lactis. capitulum secundum de ulceratione et apostemate mamillarum.

Tractatus primus tertie sectionis sunt xv capitula. capitulum primum de calore lesa digestionis stomachi. capitulum secundum de nausea fastidio et perditione appetitus. capitulum tertium de appetitu canino. capitulum quartum de bolismo. capitulum quintum de malatia sive similitudine appetitus corrupto. capitulum sextum de siti. capitulum septimum de eructuatione. capitulum octavum de singultu. capitulum nonum de vomitu et ani. capitulum decimum de colica

passionis. Capitulum xvii de dolore et inflatione stomachi.
Capitulum xviii de apostemate et ulcere stomachi.

Tractatus quartus huius secunde sectionis sunt 6 capitula.
Capitulum primum de debilitate epatis in sua virtute et sua [illegible]. Capitulum secundum de opilatione et duritia epatis. Capitulum tertium de cathexia. Capitulum quartum de ydropisi. Capitulum quintum de ictericia citrina et nigra. Capitulum 6 de apostematibus et corruptione epatis.

Tractatus quintus secunde sectionis sunt tria capitula.
Capitulum primum de debilitate splenis in sua virtute vel sua [illegible]. Capitulum secundum de opilatione et duritia splenis. Capitulum tertium de apostematibus et corruptione splenis.

Tractatus sextus secunde sectionis sunt 4 capitula.
Capitulum primum de fluxu ventris omnimodo. Capitulum secundum de stipticitate ventris omnimodo. Capitulum tertium de colica yliaca et yliacis. Capitulum quartum de apostematibus et ulceribus intestinorum.

Tractatus septimus secunde sectionis sunt 6 capitula.
Capitulum primum de tenasmone et pruritu in ano. Capitulum secundum de exitu ani. Capitulum tertium de emorroidibus in ano. Capitulum quartum de ragadiis et fissuris ani. Capitulum quintum de cancro [illegible] et carnositatibus [illegible] in ano. Capitulum sextum de apostematibus et ulceribus in ano.

Tractatus octavus secunde sectionis sunt 7 capitula.
Capitulum primum de debilitate seu malicia complexionis renum. Capitulum secundum de mictu sanguinis vel sanie et de ulceribus in renibus et poris urinalibus. Capitulum tertium de calculo et arena rubea et alba. Capitulum quartum de diabete sive diarria urine. Capitulum quintum de materie urine. Capitulum sextum de opilatione et duritie in renibus et poris urinalibus. Capitulum septimum de apostematibus que fiunt in renibus et poris urinalibus.

Tractatus nonus secunde sectionis sunt 6 capitula.
Capitulum primum de scabie et ulcere in vesica et virga. Capitulum secundum de ardore urine. Capitulum tertium de stranguiria. Capitulum quartum de dissuria et stranguiria. Capitulum quintum de incontinentia fluxu urine et de mingere in sompno. Capitulum sextum de apostemate in vesica et collo eius.

Tractatus decimus secunde sectionis sunt 4 capitula.
Capitulum primum de impedimentis coitus que sunt diminutio appetitus, diminutio spermatis, diminutio erectionis et diminutio voluptatis. Capitulum secundum de satiriasi et frigiditatibus [illegible] in coytu que sunt multitudo erectionis, multitudo appetitus et multitudo spermatis pruritum. Capitulum tertium de gomorrea i. pollutione nocturna. Capitulum quartum de apostematibus virge et testiculorum.

Tractatus undecimus secunde sectionis sunt xi capitula.
Capitulum primum de fluxu sanguinis menstruorum. Capitulum secundum de retentione menstruorum. Capitulum tertium de sterilitate et facientibus concipere et facientibus ad impregnationem. Capitulum quartum de facientibus abortum et impedientibus impregnationem. Capitulum quintum de hiis que preveniunt facilitatem partus et educunt secundinam. Capitulum sextum de exitu matricis et [illegible]. Capitulum septimum de signis impregnationis fetus. Capitulum octavum de mola et inflatione matricis. Capitulum nonum de suffocatione matricis. Capitulum decimum de apostematibus in matrice. Capitulum undecimum de ulceribus et ragadiis in matrice.

Tractatus xii secunde sectionis sunt 6 capitula.
Capitulum primum de ruptura sifach et hernia. Capitulum secundum de passione arthetica et [illegible]. Capitulum tertium de varicibus [illegible]. Capitulum quartum de doloribus dorsi [illegible]. Capitulum quintum de gibbositate dorsi et pectoris. Capitulum sextum de lassitudine [illegible] musculorum que sunt [illegible] membrorum.

Cum per quam vita in sanitate conservatur [illegible] a nobis operata [illegible] partes [illegible] artis medicine dividitur in [illegible] et ramos, et ramos quidem dicimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] omnibus [illegible] vita per aliquod tempus perdurare. [illegible] vero dicimus [illegible] [illegible] virtutes [illegible] [illegible] [illegible] virtus animalis, virtus spiritualis et virtus naturalis [illegible] [illegible] vita [illegible] aliquod tempus perdurare.
[illegible] itaque [illegible] [illegible] atque [illegible] membrorum [illegible] [illegible] sectiones distinguimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

sua distinguunt quibus intelligitur. Et vocat
(con)tinentia continentibus illius (com)poni. Quia aut(em)
ce(rebrum) tenui usque ad epiglotum ex quibus omnibus
principium et cerebrum dicitur capitis pars apud
virtutes incipientes. I. Dicatur quod capitis
passio famosus secundum 2. dolor 3. vertigo
4. scotomia 5. sopor subeth et (con)gelatio
6. frenesis 7. litargia 8. vigilie 9. p-
immo ... 10. ... 11. epilepsia 12.
apoplexia 13. incubus. Et ad dico etc
intelligo ... ex quibus ... dura mater
et pia mater cerebro ventriculi et ca-
...cum ... panniculo (com)pacto
ab auctoribus ... dicitur sed ...
que solida densa atque (com)pacta ...
... panniculo ... subtili
... eorum tenui ...
... dura mater panniculo solidus ...
... undique orbiculariter ...
ad defensionem cerebri ... vel ...
dura vero mater pia mater totius cerebri
medullam amplectitur cum sit panniculus mol-
lis et subtilis ... ramificata panniculo
cerebri ... distinguentes ...
... per duos anfractus anterioris cerebri
... collige ...
pulpa colligit ... et sanguis
... ad ... cerebro ...
... ita ut ... cerebro an-
terioris ... auditus ... cerebro
... motus ...
... atque palpebras ... ab ...
... cerebro ... vero ...
... per ...
Cerebrum ad duas ... cum ...
et loco ... distinctas ...
... alba mollis ...
... tota
... cerebri ...
... gravitatis ... obto-
... figuram ...
ventriculus ... loco ...

atque fantasie ... et ab ...
ventriculo ... medius ... vel
spaciosa ... palati quia la-
cuna seu colatorium appellatur ...
... cumuda ... et
ad ... colatorio ... duo foramina
narium ... de ...
... narium ...
... Quod si colatori-
um accidat ... opilari ...
... fiet ... nisi
... Alia vero
pars cerebri posterior que occiput dicitur et dura
... figure ... basis
... collum ... nucha ...
dorsi spondiles cum sit ...
... motus ...
posterior non potaunt ...
... atque ... fortem
viam ... vero ...
... figura ... et ...
... ad ... Et ...
fuit ventriculus ... in medio fa-
bricato ... memorative atque
... Et ... tota
... ab anteriori parte ventriculo
... ad ... ventriculi ...
... et fantasiatas velociter
... ad ... memorativam ...
... medius ventriculus ad ...
... cogitativa vel ro-
... vel ... passio ...
... est fallacia Capitulum 1m

De dolore capitis

Dolor capitis qui nomine ab antiquo ...
... dicitur ... totum caput ... occupat ...
vel cefalea vel galea appellatur.
Si vero partem capitis obtineat sive dextram
sive sinistram sive anteriorem sive posteriorem emi-
crania nuncupatur. Et ... diversas
species et modos ... fiunt vel
morbus cum fit per se incipiendo a sua ...
... vel ... acutus
cum fit ... morbo ... ultra ...
ut dicitur Galienus 3o de ... morbo

a

Sig at spēb et sīd mod sᵗ pus
de phēdiā sȝc suītb Nam de soda
ex ea quppita dicᵗᵘʳ ea d' a parte cāb
tado & fūo loquiᵗᵘʳ Soda iᵍⁱᵗ ad
morbū q̄ sᵗ acu ītuʳᵃ q̄ puinā
si ītuᵗᵃ q̄ amala quppoc q̄ a solu͛
gtinui omala nāgȝ quppoi° doloȝ
no tal ut. ga ategᵒ! Si ama
la qppoc q̄ sȝ m͞ᵃ ad ēdm͞ᵃ si sȝ
m͞ᵃ sᵗ fut 3ᵉ sᵒ pᵐᵃ amala qppo
caᵈᵃ sᵗ frīd 3 sicca quā sc͞da
no sᵗ fac dolo͛ ī ead maīa
Si vō sᵗ ad m͞ᵃ q̄ vetosa q̄ hūora
li Si vetosa sᵗ fut duab sᵒ q͛ ul
vetositab eleuāᵗᵘʳ ab hūore fro ul
ī frigiᵗᵘʳ ab aere & vēto frīo Si hūo
rali fut quīȝ sᵒ pᵐᵃ a sāgue sā
aco· tcia a flāte gūta a mela q̄u
ta a m͞ᵃ qppoī° colyīb Quīta
vala· plibȝ mōis l Si a solu͛
gtinui sᵗ fit vna sᵒ sȝ a flātc
salso ul· co·ru· corrodēte & ulcāu
te piaȝ ul' duāȝ mīeȝ Si acu
puītia sᵗ fūt due sᵒ sȝ ab ac
gtunēte ul' acaū & pcussioē
Si vō soda fuīt acuit ti itez q̄ sᵗ
acu puītia q̄ ītuʳᵃ si puīᵗᵘᵃ sᵗ
fuīt tēs sᵒ ut puīt ul' ab ac &
vēto frīo ul' a sole & baluco caᵈᵒ
ul' excogitu & laboē sᵘᵖflug si ī
tuᵗᵃ q̄ gseᵗᵘʳ morbū aīu! q̄ a pti
culāᵗᵉ si viīlez sᵗ fᵗ vna sᵒ sȝ
q̄ sᵗ ī fc gtē & it po· hoa ē sul
soda maioꝛ ī filitātoīb Si vō pti
clare sᵗ fuīt 3 sᵒ pᵐᵃ q̄ sᵗ in
co stōi īpleti malo cibo ul' potu
ul' hūoribȝ corruptꝭ Soda q̄ fit
vico cpatꝭ tcia vico splēo Quᵃ
vico iurꝭ sᵗ vico hūn Sᵗ auto
nurach ul' aliꝭ iucb extiola 4ᵃ
vico icesalō & qiⁱcab sᵒ & igue
sᵒ 2ᵉ sᵒ sodeg ad hic plures q̄
tuīce mōb sᵒ sepuit dicē

Dolor morbȝ si fiat amala qppoc
dūsa caᵈᵃ sȝ m͞ᵃ sicꝭ sȝ ita q̄ sēti
capᵗ ad tactū eīe & appȝ ocli rubi & se
tit ī sūnꝭ agitaᵒȝ ītra cucū & p̄ul
sāᵒ ī ēpporibȝ Et q̄ sima a frīs appli
catꝭ p̄ cotiꝭ nocēt· at acaᵈ Et si fuīt
itᵃ caliᵗᵃᵇ acu puīᵘᵃ aucessit expoī°
capitꝭ ad solem ul' vicū caᵈᵘ Et
cūa eiꝭ ē ut ale capᵗ ad frīm eū
dimitoē oli ro· ul' oli denēufarꝭ
unxri eū psilloȝ ul' aq· ro· & aceti
ul' lacte mlierꝭ ul' lacte ppauereꝭ ul'
suco lactuce sp͛ viuē solatᵃ & silu
psē ul' unxtorꝭ ī bibēdo ī cis panos
lineos & podo acu frīos sīᵈ frōte &
tpora sꝫ Vȝ nēquā cugaᵗᵘʳ cucib ps
capitꝭ p̄sīor ī· capᵗ Capᵘᵗ fria
ē Et nulla ē cui motū ī ouēt
Soda fria Si vō fiat amala
qppoc dūᵃ frīa sȝ m͞ᵃ setiē capᵗ
ad tactū frīᵘ· & sīma acū nocēt
a frīb & forte aucessit ambla° ī
ac frīo sūb vēto boreali & eū eiꝭ
ut capᵗ cū cibū forti⁹ fōc· eū panis
caᵈᵃᵇ & sacellet eū pul· thimib et bac
caꝭ lauī gētoꝭ ul' eū semīe nasᵗ
cij & synapꝭ p̄ qꝭ tha īfusa fuerīt
ī aceto albo forti & p̄ qꝭ h' ī sacello ca
lefacat si la pide igto & ī rūto eū
aceto cod & pt addi carui cimīn
auei Et & eo saculo ī macat semia
iteꝭ alba·ē vō & bacc lauī gtīdaᵗᵘʳ
ul' abluāᵗᵘʳ sep' q̄ ī seimio eū vino
albo veti p̄ro acu eīdᵒ· ī q̄ rutha
& salnia & castoīⁱᵘᵐ sic bulhta ul'
ī ungaᵗᵘʳ eū olo lauro & de lilio &
odoᵒȝ vē caᵈᵃᵇ abuacā ac cibu &
stet ī sole caᵈᵒ ul' ad igue ī semio
& utaᵗᵘʳ cib caᵈ acu & vᵗᵉ gditꝭ eū
sp͛ebȝ abuaꝭ bibē viⁿ ī vetꝭ purȝ
usu ī modato Et stab q̄ sitipᵗ
sep aueb altāᵗᵘʳ ad caᵈ ī pt spūs & p̄
ī p̄sīnos Caipᵗ vō nīgꝭ ad frīm
apᵗ uīuos ī ortos Soda sicca
Si vō fiat a sicciᵗᵃ appȝ gtauaᵒ oclor

et accessit fluxus ventris propter ul' parte ul'
virgis ul' exercitium ul' coytus ul' studium et
sollicitudo et appareat nausea et lassitudo addit
cum ardore aquali Et tunc cum oportet uti cib
ingrossativis ut est sunt carnes
edorum ul' pullorum ul' agnorum animalium
condita cum stiptibus et cum et balneatis
fricata ut et balneum aque dulcis tepi
de post cibum illico ul' conpleta digestione
sumpta tempore ne forte fiat evaporatio
sed quandoque uti potest vitellis ovorum coctis
cum pane non acuto sed sunt mixtum
et cinamomo et gariofilis et cum vino bibat sic
lat in ieiunio per ii horas ante cibum
cum melle ul' zuccaro et mica panis
de simila et hoc sit sit assuetus et tempore
... et stochas sunt ... fiat ...
... cathokimico et plectorico
in tantum quod ... infusum in stomacho adaci
... caput ... ydropicus
... vaporando ... cum oleo violarum

Si vero fuit ex complexione ... quod
in materia et sic adultari videtur quod
... Et signa quod ... est
... et difficile et ...
... cum sol ... et non ...
... cum ... calefaciendo ...
... Soda ventosa Si vero fiat
dolor ... cum ventositate et sentit
... et adulterii et ...
... forte ... ul' punctura ...
et extorsiva et ... soda vento
se ... dolor mutat de loco ad locum
... ventositate ul' fit ...
ul' ... Si primum ... accessit
... ad ... capite ...
... ol' ... ul' ...
... et ... vel ... media
et ... ad aqua rosa et fiat
emplastrum ul' sacculus ex rosis ...
et ... et potest de ... et ...
et ... fiat ... ul' ...
potest bibat vinum ... ul' ...

vinum potetur ... in cibis suis
aceto ul' agresta Et si ... fuit ...
odore ... et ... et ...
... et ... de castoreo
et de spica nardi ... ul' ...
... quod dissoluta sit ... et ...
ul' carni ... et ...
faciem cum ... et abluat ...
in ieiunio ... cum ... aceto
... ul' ... salvia
calamenti ruta mandragora flores ...
mille melliloto ... lavendula et ... ita
sit decocta et ... cum panibus
... ut ... cum ... ne ...
vadat ad ... potest ex
... Soda ... Si ... fiat
... quod sit ... fuit ...
... et ... ut visio
... ul' ... que ...
... cum ...
... pro ...
ʒ i ul' ʒ i ʒ ... in cibo
ul' cum medicamine ... quod ... fit ...
... ʒ i ...
... ʒ ... ʒ ...
... cum vino
decoctis ... ul' carni ul' ...
... cum ... et ... cibus ...
... ʒ et ...
ul' cum ʒ ... vomitu ... sepe
... diaceon ... dyagalanga
ul' dyaniso et dyacimino ... in ...
... ʒ ... ventosa ... cum
vino decoctis ... et cum vino ...
... et ... fiat ...
... ante cibum ... mastice
... cum ...
saline ... cum ... et sale ...
... ul' cum ... ruta
... salvia calamento origano ...
... pulegio ... et ...
aqua et aceto forti ... et ...
... in sacculo ... capud ...

A

i[n] .cemo vitando p[er]q[ue] i frig[i]d[is] fiunt
abrasis p[ri]mo capill[is] ut vtq[ue] me[n]ti petr[o]
et apt[is] pa[r]s cu[m] fricac[i]o[n]e ca[lidi]s cu[m] panno
ca[li]do vel saccellet[is] cu[m] seminib[us] ut et pul
uib[us] ca[lidi]s sup[er] de soda frig[id]a s[ecund]a m[ateri]a et em
brocet[ur] cu[m] vino ca[li]do p[ri]mo d[ict]o d[ein]de fiat
ablutio cu[m] lixivio p[re]d[ic]to sc[ilicet] in ebd[omad]a
et inunctio cu[m] oleis p[re]d[ic]tis ul' cu[m] oleo de
masticis vel c[ontr]a sanguine sit q[ua]re uta[tur]
ill[is] bonis co[n]dit[is] cu[m] s[peci]e ca[li]d[is] a domat[is] et ip[s]e
cu[m] pip[er]e lo[n]g[o] macis cinamomo cubebe et c[etera]
bibat vinum vetus purum poteris u[n]summo
dicato q[uo]d si no[n] h[ab]eat[ur] lip[er]z vinum sum
cu[m] aq[ua] decoctionis garis et pi[per]is lo[n]gi possit
quas fici cappingues cu[m] suco ru[te] ul'
calamenti r[ecen]tis cedo maib[us] cu[m] inu[n]cto

De soda sang[ui]nea Si v[er]o soda morb[us] fiat
au[te]m q[ua]p[ro]pt[er] dici[tu]r cu[m] m[ateri]a i[n] humorali te
ul' 3 san[guine] ul' co[lera] ul' fl[eum]a ul' melia ul'
compositu[m] ex hijs Si san[guine] tu[n]c sig[n]a ei[us] s[un]t
rubedo plurima faciei cu[m] apertione et
r[e]pletione venar[um] et pulsac[i]o tempor[um] et sali-
ua dulcis s[ecund]a m[ateri]a ca[li]da et sop[or]atio cu[m]
appar[iti]o[n]e fantasmatu[m] rubor[um] et horri[bi]li[u]m i[n]
sop[or]e et dolor acutus no[n] valde et cu[m] aug-
menta[tur] ab aurora usq[ue] ad p[ri]ndiu[m] s[cilicet]
hora[m] tercia[m] q[uo]d e[st] t[em]p[or]e sang[ui]nis et rep[leti]o
carnosa et accessio ciborum multi cum
sap[or]e? sed s[ecundu]m n[atur]a[m] bona et carnes nobi[les]
et vinum dulce et si vina fuit in
grossa mag[is] s[an]c[t]ificabe[re]s p[ro]pt[er] ex sau[guine] p[ro]
cedit i[n] ca[li]d[ita]te et quib[us] h[um]or repatu[r] q[ue]
hora illa minu[a]t vina Cura ei[us]
e[st] ut p[ri]mo fiat flo[bo]to[mi]a cefa[lic]e in b[ra]chio vel
manu Si vtq[ue] et etas co[n]sen[se]rit ul' pau[ci]
ventose in spatul[is] cu[m] scarificac[i]o[n]e lar-
ga p[ro]fundata Si[n] et s[upe]r collo et s[upe]r mento
et p[o]st vtice[m] tu[n]ci p[ri]us tu[n]c abrasis capill[is]
dili[gen]t[er] vel flob[otomi]a vena[rum] fro[n]t[is] q[ui]a s[ecundu]m ypo-
cratem af[orismus]· p[er]q[ui]roda ca[li]d[i]s dolceria recta
vena i[n] fronte incisa iuvat sic q[uo]q[ue] m[ateri]a
3 sang[ui]nea Cedo laxe[tu]r ve[n]ter ordie
ag[ri]m[oni]a cibu[m] cu[m] ssp[ir]o ul' clisteri // Item

epithimeu[m] fronti[s] et tempora cu[m] aq[ua] ro[sacea] et
mo[dic]o aceti ul' suco solatri q[ue] c[on]venit
Ultio sit hora dech[ine] o[mn]ib[us] abluta-
ta cu[m] aq[ua] decoctionis aneti flor[um] cam[o]-
mill[e] et ro[sarum] ru[te] et unga[tur] cu[m] omnib[us]
cu[m] oleo anetino ul' camomill[e] ul' rosa[ceo]
sil[i]cet[ur] ca[li]do abrasis capill[is] Et si certo
t[em]p[or]e i[n] sede co[n]st[iterit] pl[ur]i[mu]m fluxu[m] sang[ui]nis
narium p[er] se ul' parte p[ro]ducit cu[m] se[c]tis
p[ar]tib[us] cibe[tur] farre fa[r]ina ordei ul'
avene lacte amigd[ala]r[um] lentib[us] lactuc[is]
portul[aca] cucurbit[is] mica panis lota i[n]
aq[ua] frigida ul' vino granator[um] uta[tur] p[ro]mis
p[ir]is pomis p[er]s[icis] assis bibat aq[ua]m de
coctionis ordei ul' aq[ua]m cocta[m] sine q[ua] ul'
aq[ua]m mixta[m] cu[m] vino granator[um] ul' vi[n]um
album aq[ue] m[ixtu]m mixtum cu[m] triplo aq[ue] frig[id]e

Soda colerica Si v[er]o co[lerica] e[st] sig[n]a
ei[us] s[un]t faciei citrina macies dolor pu[n]
gitiu[us] vehem[en]s acutat[is] s[ecund]a q[uanti]t[at]e q[uod] ip[s]e
augme[n]ta[tur] ab hora dici 3 usq[ue] ad hora[m]
q[ua]r[t]a[m] q[uod] e[st] t[em]p[or]e co[lere] et instancia vigi[li]ar[um]
et pulsac[i]o tempor[um] et appar[itio] fantasm[at]u[m]
et ign[i]s et inceduit i[n] sopno et rubedo
nasi cu[m] ca[li]d[ita]te et sitis s[ecund]a hu[m]i[di]t[at]e plurima
et vina subtil[is] citrina et forte ego
ticta s[icu]t vitellum ovi Cura ei[us]
ut i[n] p[ri]mo digerat[ur] co[lera] cu[m] oxizac[ra] ul'
sirup[o] ro[saceo] p[ost]ea evacuet[ur] cu[m] electuario de //
suco ro[sarum] laxa[tiv]o ul' sp[eci]e laxa[tiv]a ul' s[cam]o[ni]con
cu[m] pill[ulis] de reubarbaro q[uae] s[ic] fiunt R[ecipe]
reubarbari d[ra]g[m]a 3 ij mastic[is] 3 j scamon[ee]
℈ j informe[ntur] pille cu[m] suco apij ul'
ruthe ul' cu[m] vino et fiat tertio dieb[us] an[te]
q[uod] adminstre[tur] det[ur] ex eis i[n] me[n]sura nocte
3 ij ul' 3 j et c[etera] a[mplius] i[n] p[ar]tes diversas p[ro]ce[d]
c[ur]o de catarro q[uod] si pillas recip[er]e noluit
lz p[ro]fanis op[er]etur et melius vino te
de tamarin[dis] decoctio q[uod] R[ecipe] thamarin[dorum]
dor[um] 3 ij manne 3 j dissoluat[ur] i[n] li[bra]
j aq[ue] decocti p[ru]nor[um] et cole[tur] et si eg[er]
sit fort[is] addat[ur] mirabolanor[um] citrinor[um] et
p[ro]fice 3 j ul' pig[re] cu[m] medulle cassi

afs. ʒ ii. vel ʒ i. ß. dissolutis cum eadem aqua et
postea adde cum ʒ i. reubarbari pulverizati
Et si per hoc non curatur, flebotometur cefalica vel salvatella
ventosa inter spatulas cum scarificatione. Si vero est
collo et si in recto per divisionem postea de vino se-
[illegible] abrasis capillis diligenter rade [illegible] frons
et tympora cum aqua rosacea et aceto vel oleo rosaceo
vel nenufarino posito ex [illegible] cum [illegible]
sepius in die et fiat embrocatio in die cum
aceto et sale in statu vero comple. capit
cum floribus camomille rosis [illegible] maiorana
coctis in aqua et [illegible] et incorporatis cum oleo ca-
momillino et cum eadem aqua embrocetur caput ab alto.
Et si hec omnia non conferunt et dolor et vi-
gilie cogant ad defectionem perducentes apponantur
narcotica primo per exteriora. Ipse [illegible] vel oleo
ʒ i. opii ʒ ß. aceti ʒ i. misceantur simul et
calidum unguentum frontem et tympora cum
penna et si hoc non sufficit de [illegible] cum panis
super. dormire vel in mane [illegible] fit
post [illegible] filonii [illegible] vel tyriace
[illegible] ʒ ß. opii [illegible] i.
misce et postea hoc da bibere duo coclearia
vini mixta cum [illegible] aqua ut [illegible]
evaporet ad tantum. Et postea hoc iterum [illegible]
dic cum aqua [illegible] ut [illegible]
narcoticam [illegible] et plura sompnifera uti-
lia ad sedandum pulsationem dicta [illegible] de unguentis
et [illegible] postea [illegible] [illegible] sunt
rosata novella dyacodyon [illegible]
rosaceo vel [illegible] Si autem hec omnia non conferunt fiat
[illegible] ad cirurgiam [illegible] fortissime medicine
[illegible] administrande fiat [illegible] cauteria
in [illegible] media capitis et in occipito [illegible]
duobus cornubus vel fiat cauterisatio colli
cum cantaridibus incorporatis cum [illegible] vel [illegible]
[illegible] capitibus et aliis [illegible] loco vesice
et humor attractus. [illegible] filum de lana vel
serico per vesicam [illegible] plurima
[illegible] effluxit. Et si vis ut cauterisatio
non dilatetur [illegible] panos [illegible]
[illegible] aqua rosacea et albumine ovi postea [illegible]
[illegible] vel [illegible] diebus consolidetur. [illegible] cum unguento
al. [illegible] vel unguento de cerusa [illegible]
[illegible] frustratim [illegible] ʒ i. olei ro. ʒ iiii

dissolvantur postea [illegible] ad ignem in [illegible] et
addatur oleum et depositum ab igne et addatur
cum de pulvere ceruse [illegible] fuit
agitando [illegible] cum spatula [illegible] misce
cum eis duo albumina ovorum postea [illegible]
[illegible] fuit et [illegible] addatur [illegible] hoc
Et si vis fortius ipsum adde [illegible]
iusquiami [illegible] pul. [illegible]
[illegible] ʒ i. hoc [illegible] et ardorem [illegible]
et [illegible] consolidat sed fuit [illegible]
vel [illegible] vel [illegible] vel [illegible] sal. vel [illegible]
vel aqua [illegible] vel oleo dicta [illegible] sit [illegible]
[illegible] sanguinea [illegible] ad [illegible]
[illegible] acutorum [illegible] sanguinis ut [illegible]
[illegible] in libello de malitia [illegible] dulc. De [illegible]

Flatus Si fla[illegible] sit in [illegible]
[illegible] tympora et capitis ad tactum dolor
[illegible] puctura et sompnolentia et [illegible]
in motibus et debilitas odoratus et [illegible]
pulsatio tymporum [illegible] plurima et [illegible]
[illegible] de [illegible] vel pluvia seu balneo
aqua [illegible] et fastidium et [illegible] saline et
[illegible] nausea et color faciei
[illegible] albidus vel pallidus cum [illegible] et aug-
mentatur dolor in nocte [illegible] flat [illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] Et cura [illegible] ut [illegible] flatus cum
[illegible] de [illegible] dicto [illegible] de debilitate [illegible]
vel oximell [illegible] cum pill. cochyis
vel [illegible] fiat [illegible] cum [illegible] vel
[illegible] et unguentum [illegible] cum oleo nardino vel de
liliis vel de castoreo [illegible] Et cum [illegible]
to [illegible] ad ignem vel solem et fiat em-
plastrum [illegible] abrasis [illegible] capillis [illegible]
absinthii rosarum [illegible] florum camomille [illegible]
[illegible] i. [illegible] vel [illegible] lini [illegible] ß.
[illegible] et bulliat [illegible] ʒ ß.
tyriace veteris vel [illegible] vel [illegible]
castorei vel [illegible] ʒ iii vini [illegible] et fiat
ablutio cum [illegible] [illegible]
[illegible] capitis [illegible] dicta [illegible] fiat [illegible]
[illegible] sub [illegible] et [illegible]
si [illegible] non [illegible] Si autem [illegible] non [illegible]

Fiat cauteria post aurem sicut et cauteria atque
scarificatio super dicta quia si per medicinas curari poterit
curabitur et prohibeatur a sompno superfluo et post
in die et cetera caveatur a subeth. **Soda melica**

Si melica sit in causa tunc signa eius sunt pruritus
capitis ad tactum urgentius plurime cum cogitationibus
corruptis et apparent fantasie cum ingressu in sompnum
ut puta de fumo fuligine nubibus et similibus
et color faciei plumbeus et dolor non cum
plurima continuitate vel acuitate quia melancolia ab
hora diei nona usque ad occasum solis quod est
tempus melancolie sive radicationis vel post occasum
solis per noctem quod est tempus melancolie sive purgationis
la... Sepius tamen est in nobis causa adurens quod
fit in mortificatione ut Galienus ii° de crisibus
Et paucitas superfluitatis urine et natura
urina glauca subtilis et cetero fetida livida
vel plumbea vel nigra. Cura eius est sicut cum
cum cura doloris predicto fiat sicut quod purgatio
fieri debet cum apozimate quod sic fit Recipe mirabolanorum
bonorum kebulorum indorum ana ℨ i. et buglosse ℨ i.
sene epithimi ana ℨ ß. pistentur et bulliant
in lb. i. aque sicut fit decoctio apponatur sene
et epithimi non in principio quia virtus eorum resolvitur
decoctione de ista decoctione quando colata fuerit
ℨ iiij. et dulcoretur cum zuccaro et de aqua
detur per horam unam et continuata dormire
desuper quousque melancolia fuerit excitata tunc
vigilet et moveatur paulatim donec totum usque
medicine fuerit consumptum et plura de farina
dictis ... de pertubatione ... cum alium sufficientibus
Ad melancolie vero diminutionem solicitudine vel spiritus
et loco tebeso et ... solaciis et gaudio per
posse et vitentur tibi humidis sicut sunt una car-
num edorum pullorum agnorum annualium
castratorum vitulorum carnes bonas hircinas
ferinas quecunque et vinum rubeum et ova galinarum
sana... melius quando sunt duorum generum quod
cum ... sui sua ut lectes caules
carnes bovine suffumigate panis azimus
et ova assa vel frixa et similia Et medicine
sui quantitatis quod acui ... vel calefactione ad
incitate ut piper et alleum synapis et car-
nes ferine ... salite vel frigidate ... desiccate

tos ut fabe lactuce portulace risus et similia
Et ... sutura huius sode quando fiat per
ductum ad partem ulteriorem Si autem minus humorales
fuerit corporis ... humorum corporis ...
vel ... ad dunco ... vel ...
tunc signa et cura erunt corporis ... Et
sciatis quod ... soda vel morbus
... generalis ... ut
plurimum quod est ... gulosi ... et ...
boni conficiuntur ... quod et humores generant
in corpore diversi quos ... calida sibi
non ... gualiter quemvis **Soda**
ex solucione Si autem fiat soda ex solutione
continui fiat cum fero ... cirurgie docebit.
Si vero fiat ista solutio ab humore acuto
corrosivo sicut ... vel flamma salsa tunc
si sit ... curare difficile vel impossibile est
... consolidare quia medicine non possunt applicari
sicut ... de fluxu sanguinis narium
et si curari potest curatur ... et ... consolidantia
ulcerum ... sanguinis ... dicetur
... cum cambio in ... perfundato
usque ad ... longo tempore
apto Si vero ulcus sit ... curatur
cum ungento albo vel de cerusa superdicto
Soda ex percussione Si vero soda fiat a
casu vel ex percussione sicut ... cum signis
... tunc cura eius est ut ...
statim radatur capillitium loci et unga-
... cum oleo rosarum et compleatur cum
pulvere mirtillorum rosarum mixto cum aqua rosarum
et oleo rosarum et ... aceti ... ...
... ad confortandum ... ...
... vel mediana vel fiat ...
... ...
... et laxetur venter ... cum ... cum ...
vel clistere lenitivo facto ex aqua decoctionis
malvarum foliorum altee ... lb. ß. olei ...
ℨ iij. mellis ℨ i. salis ℨ ß. ... sigillata ... si
... sit ... Et compleatur ... loco
cum oleo rosarum mixto cum bolo armenico sanguine
draconis terra sigillata pulvere mirtillorum ...
... cum farina ordei vel farre vel lactuce
portulace bibat ptisanam vel aquam ...

ul' aq̄ de coct̄ ebul' ul' mirtillor̄ t̄ q̄ sit
aq̄ temp̄ata s; vini poñ vino decoct̄ 7 cruces
t̄ que i. ul' debil' et utat caribus
alter'f ou lactuc' ptulac' cucub' rap' 7
bibat vinū potiu' t̄ypha .9 cu dup° aq̄
frī̄c. Et si san' excit ab aere ul' nidil
cibi' oebi' gallina⁊ edor̄ castitor⁊ q̄ sūt
noctu' pucisse ad oebi 7 i° mag' sfor
ta exoni° oebi ch alte q̄ vigr sic
meb' q̄fortat sic ut d' aue v° collig
7 vas t li° dictū t° puti et ag' de
lerq scitur ab apare et q̄fortet. cu b
gelo stap° sco ex pulue mixte thur
mastic' ani. mixt' cu olo de camomilla
7 rca q̄ s' Et ita ita sit cat° sic. 7 io q̄for
tat pti° lesaz 7 adequat ci q̄ comma
lez 7 i° solui aliquas materias Si ae pti°
no tuarct et scire pt euari cu pill'
cochijs 7 iter⁊ precedat ar dijs si° fuit si ae
cu lr° fuit treu q̄fir°tu ul' gtusu de
pat. ad cyrurgiā. **Soda ex coytu**
Si vo soda fuit p̄pt coytu sifflun ul' ex
cītu et sig' cui sit grana° a dolor pas
si°tas facici 7 etiā sig° 13 urato ifun
7 dolor alchatim u. dorsi ubi situati
sūt renes. **E**t cura ei° ut q̄fortet
corp̄ q° cib' lupidis unctuis ut 3 edo
pullor̄ edor̄ 7 castitor⁊ cu mib; cor⁊
7 piscib' recētib' pcluti oua sorbilia vinu
.vu. dulce 7 vngat' nacb cu olo violarum
cu vngto i pigmutio q̄d s' ole viol' 3 iij.
te. 2. 9. adip' auscr' anat' ul' gallic
3 j. dissolua ota tepla 7 corrupet
et coqueat' pste utat' dyasatioy dymu
elon duc' 7 i° stauratio qd poci l° sūt
t° de fe ctly° bibat oduac t temo
lb. s. lact' caprini decoct' cu 3. s. cymini
albi ul' cu mica panis 7 no quiescat de
sit aui cibu p duas horas admiq̄ 7 sufficiat
de soda put' 3 mort' **Soda ex febre**
Soda put' 3 acuta si q̄seq̄t morbu
vel lez 4. fe. sig' lz ita q̄ aduci ad fe
ul' ct. id 7 augm° cu augmto fe. 7 re
mitit' cu mitiga° fe. **E**t cura ei°
r̄poit° in° fucosas cu cpitlate fco
ex aq̄ ro. 7 modico aceti ul' succo solat

ul' ss vine ul' lactuc' ul' lacte ulticis t
bibedo t cib' panos hedos 7 frolit ty
poib; appo° ac° frios cu bitū° ec fīte
q̄ de fe. cetlis amala gr̄ec ca° 7 a
pate 7 plima dicel c° d' siti 4 c° de vi
gilijs 4 c° de fluxu dēt pt ille dd°
poci 7 l; syrupu q̄ sit solda 7 vigilias
i. fe. q̄ pl° sisflunt 7 deciunt ret
Post fe spanc' lactuc' cucub' ptulac' aq̄
3 iiij. se aneti 3 iij. et mire aq̄ 3 j.
iusq̄ami 3 j. madgor opij aq̄ 3 iij
psilly 3 ij. suci liq' q̄ volut pste
4 bulliat ad lb. ij. aq̄ do° 3 pb fiut
q̄fupta colet 7 addat cymati lb j. 7 syru
prize de° ex ipo 3 j. s. cu 3 iiij aq̄
fric t estate ul' cal° yeme sco cadit.
ad lay. vngat tymp̄a 7 nacb cu ploy
dispicato cu olo viol' ul' ro. ul' lacte spa
ner et t fic abi utat pio ul' catonio asso
ac° frio 4 leuigt. vet cu dic aq̄ albu
cu sp° ul' clister lenitio ut dicel c°
de bolisso 4 i° gd put fe exigelt 4
ideclina° fe. 4 sode cumbet cap° ab alto
cu resolutib' sit 3 aq̄ de coct flor⁊ camill'
milliloti se. lini 4 aneti ac° ca° 7 fiat
desi. fca° lenib' assidua cu cu panis ca° dis
do° cap° pste exigit **Soda i testa hic** ~~[illegible]~~
Si at q̄seq̄t morbu pei° stet ul' sit
vitio sto° 7 i s' 3 ut plim° ul' vitio
decoctios ul' epat ul' spletis ul' matris
ul' renu 7 vesice **S**i fiat vitio sto°
h° 3 fu° ul' roc cibi t potq corruptor⁊
i sto° ul' roc hmor⁊ malor⁊ q̄gestat⁊
i ipo ul' roc venu assupti si roc cibi
7 potq te sig° cui sit auctessio nausea
te facie° emctua° fetida fucosa ul'
acetosa agustia cor' cu iuolu° c° de
late sit latq 7 i sopunctas 4 appa°
fataq cu plimor⁊ tribu° i sopno 7
pstco appetq cu nausea 7 fastidio
Et cura ei° 3 vorq ut dicel c°
de bolisso 4. de empastis 7 ionatio
sto° cu olo mastio 7 nardo mixt'.
addito pul' garf calcfutib' in vase d'
ul' cu vgto marciato ad ignec ca°
aq̄ cibu vta° elcis° cu dib' ut 3 dygata.

dyteri. electuarii ducis et silla q si nauce
no pt dormiat cposse sup cibo do.
digo pficia. q si dormie no pt
ambulet leniter et assidue sup gcte to
dic do. cibo ul digat ul adueccia
desiccat et cuplex sto. cu cidama
to absintho ros au. carni cimio
mastice spice aq bullientis i uno vii
stip. et exposs pficia partes s. ob
sto. at. cal. cu bitu. Et q tipq
q infirdans fuit ul fomicte. cu fil
tro retti infuso in aq cal. decoct.
ipsi eamud et si eructua. fuit sup
ura rosa nouella ul dyirodo aliber
ul zuccara ro. et si epula p se no exi
cit educa. cu medi. ul clist et fiat
ora q dice co. d dcbil. digois et co.
de ena fc. effi. epmausca dina fac
etc. li. p. et ca. d eructuaco et co. de
voitu si voitus ul eructuaco sit fluxo
Si al roc vini ul alti potus sit flu=
ctu in sto. icbatus ul no icbatus te
sig epi. epoti ra. infini Et
cua cius e ut fiat voitus et educa
sopr. cposse et epitheca fros et typoa
cu aq ros et acc et suco solat et pe
vi. et tactat et qestat i lo. obscuro
tat. bn eleuato sit cucali molli
et uta. i paussis electuarii plebe sto.
z mg haustus aq fric vna bra sit
et vin ignatos et aq deuu liberst pq
sop. et digoi balucce et sudz et labact
i tcimo necz qmc. do. to ciraplu q
suat et appetitu digeeet medi. ty ex
pro ad electua pl habeda z qmede cepas
cu aceto ul coriadu cu zucco et aceto
ul odorac casoria et sadalos ul bibe
aq friaz cu aceto sit equ. medicacu
fa electuarii sito z potus aq decoct
jusqaumi cu corticib madgoe do. vn
de cepcit sit biba. p se sit mistca. cu
vino Si at fuit soda roc humoru
lou qgestoz in sto. te sig et cua. t
trat. ex co. d idigoe et debil. sto. yos
ty ex distigwetib adde oz duo sig

q s p m z q soda fcid victo sto. z ipe
declinas ad pt capit antior sit fro
tez et typoa ocdin z q si to. pcanit
tc do. mgis insistat ay cibu q p9
si vo flu ul melia tc do. mgis i
fistat p9 cibu q i tcimo Si vo ma
sit mixta do. fiat eruct9 et oi.ne
et p mixtis ex acuto pugito et iple
te gruato Si at fuit roc ueni ebi
biti Illico sucara. ut dictu co. de syto.
cu voitu et tya. veti Et tra. de
veti li. p. mtestiali Si vo fuit
victo i testinos tc acu. vico vmiud
ul hnoz putdos i ipis et sig ciis te
facies tebrosa pallida fetor ois et
pruit9 nasi gcamitas oclos nltido q
mestrioe cu egoe modica et sitiu.
coui smac et seti. qz mot9 aictu. q
iuctuc et quoz egdu. vmcs cu secs
sui et quz cu voitu lz no gucnt i
sto. ss i intestis ty ut dz v. deacuti
ul i ano ppt sto. nobilt. et ei nat.
ptuto et acu. ita pa. ut pli9 pucis
gulos et ipe in autupno p9 esu fr=
tuu plumos Et cua eius z absta.
aby dulcib vnctuos et usq accti et
agste et nucleos psicos et amigd.
anuclos qz sit. dulcia sit ma. vmiu sta
anua tefinc cos Et si ceg sit i f. xviij
anos etat sue pge. cu z. i s. ul z. ij
medulle cassiafis dissoluccin. z iiij
aq fuetis cole et dct ay dic ut ces
tia lubsitado mundi. ul fiat cliste
lecty cu adda. aq ycapig ul bnidcc
laxa. Si at sit pnucis ul senex p
gc. cu cist ul cu pill cochijs ul cu
medi. dictbuty deo i pu. ca. et ugu.
totu vet cu suco absinthii mixto cu
aloe agarico et aceto ul olo amigd.
ul nucios psici et fiat ora q dice to
de colica Et de colica ex omnibus soda
ex cpc Si vo soda fuit victo epatis
te sig ci9 st do. declinas ad pt capit

dextra cum tesioe et dole aq ypoo
drip dextri et opilaoe epatis et vna sb
tili scatura vel vii cla Et cura eius
z flea basi in brachio vel manu la
tere eiusd et epitima epatis cum aq ro
vel sadal et mo aceti vel vini aquis pt
ma opitatis vt d q dicet c de debilite
epatis et c de opilaoe epatis et epitime
frote et typoa cum fire sc dao splenis
Si vicio splenis te sig eius st do decti
uas ad sinistrum catis sinistris cum dore et tesioe
ypo sinistri Et cura eius z flea basi
tekey sinistri vel saphene pedis sinistri q z
itq italo vel saluatelle pedis sinistri q z
te annlaz et auriclarez et pot empli
dopi sr splene qd dicet c de pinxo
cum aialium de opila et c de sycoi
de epilen et c de opi splenis pro
de poio ipcussioibus et frote et typoa
sc dao soda ex mria Si vo ff
vico mtef te sig eius st do catsiy
lo mco et frote et gravitas q z vbi
te cerei et auctessio vtdc mesores vel
absinc a coytu et dolor dorsi et spatu
las put pa ut ifet Et cura eius
z eadem cum cura sode vico splenis soda ex
renibus Si vico renum te sig eius st
dolor catis de nat ad pperi sz ad oar
et cuntas te alchatd i cca lo mo
i fic dorsi et forte auctessit coytus sa
put paus ifet et cura eius z sic cura sode
vico epatis sit cum ma Si ac sit sy
ma te cura eius dcaz sup de soda pp
coytum soda matrica Si ff vico mte
vors exeriores at pp aq elcua mati fuo
q ffu vapoalis ad cq pnt cebrs te
sig eius st q sct eg qd elevat ante
b i pu coxa vel crure vel mirach et
pq v sct vrtigi et do z icat et for
te cadit et ft epylep Et cura eius z cura
cathalepsie ut dicet c de epile Empicu
ad cez do z catis cimeu et pduratteq mx
nuc gft canti cum fro igto ivtice catis
afudatio usqz ad ceneum vbi z gmissura
vta gerce cum arcuali vsq frote et

landa vsq occiput q mag dsolt et
mla g z ocls vecti at z adeqt si duita
aptum vno mese aug sohde vel cansti
ca colli cum cantaridibus ut dom z iunc
thodo It ad soda cum cu z igta qst
ebroca aq deca flos camomille
mellilot anetti ros fiol sc lini fir et
ffius colata et ac tepida effu ab alto
q isolt ipcut gfortat et gete indut
Si et eupliy foy exocsch fir frote et
typoa sr q si volue sop ppiore adde
cortice papaveris folia vel sc lactuc salates
ff una et si ad qut mag adde sc iussiat
et cortice madgore z peita supesina
fiat estine ebrota pnc isolutu ne
oebris noceat It vnge i jo mesue
In sno de appat ad soda ca a z pulsatiua
ff oli ro et viol cum pauco aceti et agste
suco et mo casfoe et qtude do cpig tat
et tamaqua fuid capiti appoc et fac ipm
odorare aq ro et naib at hec posse
It magistical sr cuid in soda fla ca eva
ma z cum sputo et saliua ff mastic vel
thuris ptsy piper pict an ptsi et
qd ff iformic forme ut pille mastic
diu i oct et expsuat It gargarisma ad
id sr cuid ff oximell qyo vel silli z ij
gcapig z s misceat cum aq decoc yso
pi origam pict synap et sileo vel gargari
sinapo gdita cum melle et aq ca et odat
castorcu et musco et flores cyma
It enibea ad soda cad pulsatiua ff
viol ro folia neufars fol salic folia vit
albe fol malvas sc cuc cucu et corti
ces eius cordio epocor ticat psillio sc lactuc
et ptulac omi an decoq i aq usqz ad q sup
gite ipi q ablato fu ab alto fuda fr
ca cum tancella et spogia sco cum et dor
mitu Si no timuciis catarru Si ac st
cum pnxo vel manib multi psillio et
sc pdca Si vo fuit cum vigi lus et i sopuit
multi sc papa et corticee eius ly ficio
g i solu adde sc lini sc altee flor
camoille et mellilot et fac ebrota sr
pub Si z mag et pedeb et fauces et cura

R

cu ca lauet. Cuj actu^is ca^s z toci^q cor^s
exoti^g z cu^a^tis vapol z alte idu^t.
Ad soda friaz gft linimetu ex olo y
vino d lauria & nardino Et si forti^q
fact vo^s gforta btez cor^s cu copo z
castor z cufora z pp^c puluizado ag
cor^s ul oia z dissoluedo i cib ul dissol
ue aq tyacc vetis ul metdati i casi
olis ul i suco mete z si poc expe^r 3
Et si i sopni^tez pati^z adde mie opij aij
Post ces sode frie eplin ex fio colu
bino samia bacc lauri oigao aneto cot
z pistat z i corporat cu aceto mlte for^ib
ul suco absinthij Post ces sode frie z
ppc pq camone vini z odor pomi fti ex
castoro z mitha sicc z sodacc calacta z
galoff aij p. elctb gficiedo cu glutino
dgati cum odoramat^s usu moddto z
i cor^e mudo cebri calefit z gfortat z
residuu sode i moz fy cor^e no cachotio
ul ces i cor^e mudato si usq eis fuit i
modatq cebri i plz vaporib cu odor
no s^t sy fnali evapda^c ut d^t cap.
It pille Jo mesue in suo de capat c^o
d soda fria gfeutes sode atiq z educe
bre g^ssos ficos z gfch^e sat^i celbri z aui^j
z abscidet catarru s^t fnil f^s cologu
ebith aij 3 iiij agaric 3 iiij sticad 3 ij
scamon 3 iij G spice squati xilocasie
xilobal carpobal asal ros viol epithi
absinth rjna^c cet^s mastic aij 3 i aloes
succotrini i opti ad podq ony gfi^at
cu suco absinthi It pille de mastice pin
eud idz mudifi^t ca^t z sto^u z acipui
cu tpe z aij cibu z pq z cu it dorm
s^t fnil ps aloes sublimis 3 viij mastic
ros 33 aij 3 iiij ebith cla 3 x gfice
ut puls dos cap a 3 ij^b usqz ad tres
It Ad emigrancaz friaz diffil^ez z
cimedo s^s grnor lauri pt j oliban pt
G te z misce cu aq ul olo z liniat fil
lo^u ut d^t mesue auctor ypocr z aij ad
dut folior rutile pt j sinap pt S z
gfi^ut s^t pub Ad emigranea no cadaz diffi
cilem gfert linimetu s^t lo^u q^d fit ex
attrimeto sicco ito z disso^t cu aceto

mlte for^ib z viij pte opij oz ac ut
ph^m dabot z glutie s^d p dies viui
z liaut i pa ex co z striga^t si opij
alij ac acmit h^c linimetu addedo suci
ag^ste z mirte aij pt j z ros pt j
gria pettois Post ces sode ca^e
capiruigiu ex lacte mlicis cu modico
caf^oe z si nitas postulat adde opij
q^u d casoa z distilla ex eis i aur^z
z nasu latris lesi z deinj distilla olij
viol pq y odoz cu lacte mlicis do^c nasi
z aur seimde z medi^s educa^t Laci^q
at de soda scpsi^q qm eis oia no so^u i psc
z metra sz z sto^o z ptoi plina s^t hic
dca prunaria qly pto^m intem^z h^c opusculo

Canon

Soda cu f^c ul sy f^c racos
z morbz ut plrm no acuti pa^cm sto^i
z multoy ff^t q^d aue i^o cap fey 3 c^o
de qq^o c^o cefalin p colligacia ayt cebri
gpati sto^o z ut mltu Sto^m no gpati
ceb^o z ff^as ff^t cu^r ce caminu corp^s
tocius Et ex ol h^c sc^z casuo aij sz q^ua
sode u^t melig lz lenificat^o vetis cu dic
cu ff^n^o ul clisteri si psc no obediat
ol dic bib admi^q clidat z acutis fit
mxoic ff^a f^c co^tas ul fla^tas a maps
cu aneti^s z q^mcta i sto^o z i cecsib q
tict^r ul veis mescanc It m cu soda
u^t dpicib migs nocitn q^a coytu z ppc s^o
cibu d forte fuit ff^r i tc^o i ppmat s ul
me stor^o ti nag gfit coytq usu modico
fcut nec^z alico s^t cibu It usq cibor
fnosor noq z ppc i ste quiestioib s^d
s^t bdia pipata allia cepe z vinu potes
z eltua^r ca^da gre s^t calida sumcda
i pse^c cibi sz fria stip^ca m fic ut st pia
l citonia assa ul poa odoifca It lac
no gpe^c i soda d forte i soda ca^da sy m^a
ul i soda sicca sy m^a ut doy 3 i metho
do qm lac z de mo facile corrupti^lu
i sto^o ppt debit^z sue gpo^es que i sto^o
ca^do quti^z fnos d z idu^t soda ca^da
pulsatiaz sz i frio ad acctosu z idu^t
soda friaz gnatiuz vn ypo^s vtaptia
affor lactuc ca^t dolc y malo q^s

Prostitacio — dolor ca^t si sunt^t

in febre continua et ipse acuta et dicitur etiam
per signa digestionis perfecta est signum per fluxum
sanguinis narium vel vomitum vel sudorem quare
non ponitur in percussione sit capitis nec est impedita
si suspenda(n)t cum gladio usque ad horas
est et si apparuit signum est per vomitum ut
pro timore labii inferioris et conversio animi
et vertigo nunc cum portionis digiti vel pene
tinnitus oculorum et spiritu dura gule et non apparuit
signum est per fluxum sanguinis narium ut per
apparentes fantasias rubores et odores cum ob
telitate visus et quantitate capitis et ruborem faciei
et siccitate auris conforte cum portione sette
propinque et naris vehementer commutes. Si vero
signum sudoris ut per calorem cutis frontis cum liquore
rorida et de potu nigrum iulep vel aqua que
curata atque calida et tegatur pannis calidis
et vapores aque calide posita in vase ad spiritum
tegumine et fomentum lateris et ventris cum re
siccis pluribus impletis aqua calida. Iuxta quod ypocras
in pronosticis: vincit natura si potest ille cum re
perveni. Item si natura proceditur signum apple
posit vel fiat iuxta quod dictum est ea quod est fit et
vero suadat natura via est concessit
sunt ne forte tu tendas ad egriorem [illegible]
anima. Et soda sive cum frigore dicitur
dictam ut per [illegible] est dicitur
[illegible] ut per [illegible] et si vero sit fortis et signa
digestionis perfecta sunt salubris sunt ad mortem
Et dolor capitis si perseveraverit in latere vero
et repit oculi obtenebrata tantum vel
telam araneam mittitur et demum tertia
sutura que cum pergit et alta et cauterio
et solvet arteria et cautere. Et so
da si perseveraverit nec vomere [illegible] ventralia
conveniunt fluxum vel manare minuit
si sit pulsativa acuta vel subeth vel
litargia vel apoplexia si sit frigida continua
Et emigranea ipse antiquior est ut
plurimum acuta calida in pactio vero frigida. Et
soda calida ut plurimum [illegible] frigida vero
[illegible] et ipse si [illegible] plurima grossa
et viscosa. Et emigranea difficilior est atque
periculosior cephalea quam [illegible]
[illegible] se [illegible] quare plerumque
[illegible] ad [illegible] si [illegible] Et in

emigranea et ipse calida pulsativa sudor
capitis [illegible] vel fluxus sanguinis [illegible]
[illegible] laterum [illegible] tollit [illegible]
et in frigida vero [illegible] spontanea vel fluxus
ventris. [illegible] ypocras [illegible] in pronosticis aff.
dolor et tardolor [illegible] aqua et
sanguis defluens [illegible] naribus [illegible] auribus
[illegible] oculos solvit [illegible]
[illegible]. Quibuscumque [illegible] dolores [illegible]
fuit [illegible] et continuo [illegible] et [illegible]
in septem diebus perit [illegible] si [illegible]
[illegible] Et [illegible] apo
plexia cum [illegible] apple
[illegible] dolorem capitis [illegible]
[illegible] suffocat [illegible]
[illegible] expletur et [illegible]
[illegible] spontanea vel par
[illegible] Et in [illegible] aff.
In percussione [illegible] de [illegible]
malum. [illegible] percussio sit cum vulnere
cum [illegible] sola [illegible]
[illegible] cerebri et [illegible] Et ypocras [illegible]
aff. Quibuscumque [illegible]
et [illegible] capitis do
lores [illegible] adherent [illegible]
[illegible] grossa [illegible] ebullitionem et
agitatione [illegible] ad
capitis [illegible] percussione
[illegible] frontem et [illegible] Et si cerebrum fuit
lesum et [illegible] percussione
[illegible] vomitum et [illegible] defectum
[illegible] et [illegible] et ipse in
[illegible] et etate et [illegible] et ipse
calida. Unde ypocras in pronosticis aff. Quibuscumque
cerebrum [illegible] necesse [illegible] vomitum
[illegible] Et ex percussione vel [illegible]
[illegible] sincopim [illegible] apoplexiam
[illegible] de cerebro [illegible]
non [illegible] ut mortui [illegible]
[illegible] Unde ypocras in pronosticis aff. Quibuscumque
cerebrum motum fuit [illegible] necesse
[illegible] statim. Et in cepha
lea et emigranea forti pulsativa [illegible]
[illegible] si [illegible]
[illegible] aqua

vonati allcuia oc sz p fluxum san
narum ul sudore ul vomitum ul egestionem
ul diminuta exeunte atz ipsa morte
quam cerebri lesione et vel aialis destructione
denuntiat Unde ypo super pti affo omnium
cumqz dolent aqua cum dolore non se
huius mens constat. Et dicit ypo in pti
affo vesica incisa aut cerebro aut corde aut dya-
fragmate aut epar aut intestinis aut intestino tenui
aut gula aut ventre .i. stomacho in morte
et supple tu intestinum cistim fell atz
splenem

de vertigine et scotomia

Vertigo ul scotomia est tenebri-
tatio oculorum quia omnia voluatur. igitur
et signa fuit eum firmiter corpus
dicitur vertigo. Si vero cum tamen ipsius sit tenebra
dicitur scotomia. Et patet quod hec due pas-
siones differunt tamen ut puto neque esse. forte
solo gradu sz secundum magis et minus. Et
ac quia morbus qui accidens sit et dolor
capitis morbus quid cum ipse et tunc
aliqua ea precedit accidens tum morbum
consequitur. metad Vertigo ul scotomia
morbus quia fit circa puritatem quia ab
accidit circa quid puritatem ut intuitione
visus volubilium sicut rote ul involutione
tortionis sicut scilicet ut fumi putei ul canum
et percussione ledente atioz vetelum cerebri
propter quod ymaginatio et fantasia ibi ac
quod fit. Si fiat abitum oculi in volubilitatem
ul involutione torsionis sic et signa patet
ex vila oculi patientis. Et cura cius
abstinere a talibus quia tandem motione corporis
cum tempus quod est ut dicit ypo super pti
aff. Si ff attrium ul percussione cura
sicut dixi in cura doloris capitis ex ea ul
percussione. Et tandem antecedit puncta
ut puto vetositatem ul humidum unde
cerebro quieti et sic st. vetositas quo
est ut plurimum et sentit tinnitum aurium
cerebro tab odoris tergas fixa sic et
dominio tenuity et odoraty atz pulsationem
typporum et antecessio doloris capitis et fit
vat fit cura cius vapores. ca

aqua decoct floris camomille absinthii
rosarum ru. mellilotis mandane sic et
stringa. cum gausi ul eufor. et mas-
ticis piperis et cimini et carui et usque
dyctiamum et satell. fiat ex omnibus
et sale torrefactis sic lapide ignito
et abstinere ab omnibus leguminibus et asperis
tibus et rapis et oleribus et carnibus et anima-
tibus grossis et ventositatibus et vino for-
ti puro et sumere post cibum aqua stipt-
tum purum ul coctanum assumat et sic
no solum purgetur cum pillulis cochijs et
gicalodion capitis post quod intentionem
localia iam dicta et si hec iterum no
ffiat fiat cauterium in summitate ca-
et loco in extremitate medij digiti quod pa-
tet radice palme post. sic radice
nasi quia in quintissima vita gerit cum
quintissima arcuali. Et ma propter fiat
perfecta resolutio vaporum et in aquis
elevat. Si vero fit humor et sic fit
san sicut ro sicut flaucla sicut quoque pori
ex quibus fiet signa et cura quod dixi in ca-
de dolore capitis put est morbus passionibus des-
tinctis. Vertigo ul scotomia accidit quia
gerit morbum vini quia pti. Sequitur agar-
bum quod vult sicut quoque in se et nunc st.
tamen futurum per simplicem sic per vomitum ul
fluxum sanguinis narium ul sudore Ita si hoc
appareat post signa digestionis perfecta salutem pro-
mittit. Si vero ante signa digestionis ul cum signis
indigestionis et ipse virtute exeunte debili morte
predicit. Si vero medio modo tamen mala
et diminuta puritas. Et cura cius ut
metrol fiat in quod est cum bladyitis gfor-
te et ptysana dato via est apparere cepit.
Et si hoc sit per vomitum adiuvetur natura
cum immissione digiti in os ul penne linite
oleo. Si autem per fluxum san narium fiant
scte porri et porrum in naso et compresse
nasi. Si autem per sudorem cal to tega cum pa-
nibus ca. dicit ypo in pti af. Unaqz

R̄ tem

na recipit illic educit & consequentia

ꝫ q̄ndm nl' ictꝰ appare recipit u'

fiat cum vino dcā ca. na si repercussia

appropriaret ipsum plus laceret & mor

tem induceret. Si vero r̄sonaret nimis pl'

nia attrahet & forte sincopim faceret

& quod periculosius est via repedicet cor

si possibile calefactum tm ca. sudorem fa

ciet cū forte na volt excludere per

ipso id ea q̄s est fit & ∥ Morbum

primum quod g̃se mult̄ morb et quem est

vnco sto & sicut ut in l'ta quem veco

intestino qui epatis qui splenis quod

matrix et sig & ina ft i q duos

sup c. de do cat. attute si sint

distincti s̄ꝰ ∥ Empica decoctio sal

uie in aq ul' vino tinat vngientum ca

in loto spa ex allig. frontis ul' ty

poribus qst oibus morb fnc d'frite

¶ Vinum pica decoctionis peonie ul'

castorei scotomie vel plus & sc. peonie

bibitum sopnia vana removet ∥ Se

ruptorium fay scdm ricem cum ul' in col

lo ꝫ ulti puriamenti pet psga oct̄ qd

dictum c. de litargia & de cuprios

Scotomia. ∥ Vertigo ul' scotomia mor

bus fit ut plurimum vicio ventositatis elevate

a flatu viscoso cum eo dictum anterius ve

trem cerebri ... indigeo altatis

pro ventositatem fꝫ cum pro fla fꝫ sfum

tatoys pro utraque. Vertigo at & scotomia

accius fit ut plurimum vicio sto & intestinos

stipticos ∥ Na pro itedas ad retifi. isto

& lubrifi. vectis tu spr ul' clistei

∥ In vertigine & scotomia oportet sumere tamen apor

tis alleis scalongijs leguminibus unctibus

& vinetuosis oibus qui ... oia mas a sto

lenigat ad cat. fit & vinum vetus puros

sit & lat qr faci corrumpit i sto &

corruptos sfund mitit vapores ad ipso

v. pti aff lat due ca. dole ∥ Pro

nostica ∥ Vertigo ul' scotomia ple cū longo

tpe perdurauit nc. ... ul' ne

i-morum puē sentiaz epilaz ul' apploxiaz

portedunt

∥ De stupore et ... desubet stupor &

congelatio

Cum vero de ... ∥ Opacibus rumo dictum tc qui

causas notificaū exeo dicto ipsas

admittere gple ∥ Et quum morbi

quum acti ∥ Morbi quidam cum sint

sc intipicedo a sinis tis inue. tec

bo. qtcas actu vero tu morbos dicas

pū litargia ul' frenesi ul' apploxiaz

ul' emittem sincopis ∥ Conveniunt ac

i tc pas tenebis pa. qd q qz caps pel

tas p. & psc fꝫ eo qui ... tocius fo

vo qr in imag caps fit impedimentum

in ssu & motu voluntaio si cerebro

div at psuas cccu & specie qd

ꝫ qr subeth fꝫ spc pa. anterior sic

ceri vere quum psq vectis fꝫ nigs algo

ssq q motq ut d qa i tcg sidco

i subeth fit unq ipedimentum tac sfa

q motoris volutaie ... in su

beth sint ocli sunt clausi & si voce ul'

qasset forti in prio subeth & spc

salub tu apit oclos ... demo

quittat dicitur at in pas. ex flatu prio

dicanti illi pti fit in quem ex vapa

fecid ut qt p9 po sopi ul' insqami

∥ Stupor vero non est ad qd subeth di

mitud ∥ Stupor nam fit ex flatu cui

pas co fuat quyotio ... pt

in stupore non est sop adeo p fudq sd

in subeth fit et quum a vapore fuo

no multo velt qt p9 ... fugorn fit

& quum a sola qu. ... aut acti

i frat in nuc ca. mudato fit

& quum actio ul' percussione qui per ca

cebris ledi. vehec. ... ypo & a.

pti. aff ∥ In pcussione ica. stupor

& desipiencia malum ∥ Et scias q stupor

quum dr amediatis sopor profundus ul' subeth

vigi na fꝫ no dꝫ dici sopor longus qz

sopor longus ꝫ pue nalis ... sit

... in quo sd acti. ... & excita

& qualesceth ∥ Ꝫ sopor profundus ꝫ tual

... sit ... Stupor est quem sui.

spa[c] illorum et membrorum illorum sorbetur
dicit q obdormitatio et dicit de ipso
c. defunde Congelatio vero est spe pa[c]
vetrli. passionis vero eius hec. vetri q
inguis fos motus generet deinde fit ocli
statibus fixe apparet fit ad congelatio. ex om[n]ia
melancholia et autem illi pti[le] Congg[e]
la[o] dolcat auctor vectus ocli hic.
sunt non accit. non q[e] ipse ex superius ing[l]
vel q[e] humor opilans partes per pttoz eo
artat aucte et congelatur igitur manet
sub situ q[d] recipit eos congelatio nisi recipit
sebe[b] vel sedes rimanet sup. iam forent
et fit quiz acta punitia ut dicit abulari
i nunc longo tempore mutato cave qd quod
fit ut plurimum ut dicit. ga. i 9[o]. illius afori
secundo pti. Capitulum vigesimum. Sectis oc[e]s p[a].
per se munz ponunt apud me[dicos] q[ue]
de nobis no q ira aliud et ipse aut[e]
sit sibi prope ne[c] ite es pa[oc]e st
valde prope i suo ut exeritus et odis
Methodus Cura subeth est ut ca cure omnis
sub subetthicis sit sy[n] s[tu]p[or] et motu no[n]
q. appxia dequmetic. pos sellico si
pot[est] ei spe[c]ies de salgema vel aricia
dispe aurum qd per cologu. agar. tetanic
an. 3 s. melliloti sicca. blete an. m. j.
pistet et bulliat. cum aqua deci[e] aq[ua] acci
pia. lb. j s. et 3 iiij. mell. et 3 iij
oli qui et 3 j sal et misceatur sit et iterum
bulliat adigne et cum totum bullierit
coletur et tunc colatura tepida fiat in
ieiunio cum clistere et sicut clistere ca. do pa
tiens sedeat et moueat et liget[ur] crura
vehementer propter diversionem et tunc poat
i oc ifuni 3 j tyriac vetris cum vino ca[l]do.
vel metridati vel aurce alexandrine
vel dyplimis post hoc ad abrasis capill[is] fricetur
caput cum panno ca[l]do sit et liceat cum olo
de spica vel de lilio in q[uo] dissolutum sit castore
vel bdellium vel se. synap et se. cicuti
Deinde cum suffic potest purgetur cum pill
cocheis vel fetidis vel aureis vel cum
gerapigra nullo modo bibat nisi tepidum vinum

in fortassis cum salvia vel castoreo bullito
Vel rosmarinel qd sic fit R aq. lb iij mell
3 iij. bulliat donec tertia sit et coletur
spumet sicut tollet posse laborat et
exacuat et sudet in camino
cad[e]s super masticet q q dic dum sanit
altos pictum et pip fiat ex eis ad masticare
ver foris pilla sic vero vei fiat
cautum rubice tuci vel causticatio sit
ociipio vaso excoctari iet et cor
poatus cum sinnecto et synapi vel ex calce
vina et ficubus siat itorpoat ad si sede
columbas et succo nute vidis fiat gar
garis cum oximelle squilli[co] vel cum oxi
melle composito et aqua decocta ysopi ysc
os vel cum synapi proiicet simulata cum
gdis vel pipe et i gal usque ad p[ro]fatz salte
Cura stuporis est eadem pertinet in clistere
recipis non sorum agari et aloes et ebuli
Dum non sit ma[teria] ex flate pura sed mixto
cum eo. fiat ad ora d[icta] ve[l] in subeth
et fricet[ur] plante pedum cum aceto et sale
vehem[enter]. Cura congelationis est eadem cum pedu
pt qd in clistere recipis elle. m. 3 s. loco
cologu. 3 s. et loco am[m] centauree 3 s.
recipis polipodii. 3 j. In aliis ad fiat sicut
Si ad ire passus evenerit acca punitia
p[ro]pterea fit actus compet. balneum aq. dulcis
ca. de fit et ad decum in e. de do[rso] ca[li]s
de do[rso] fico acca fiat sy[n]in[a] Cum
vero evenerit assumptione opii vel frigoris
vel iusquiam compet. primo vomitus cum aq. et melle
et raffano deinde ut clisterizet cum
clistere acuto dato in cura subeth. post
vero sumat sepius de tyriaca vetri vel theodoricon
anacardio vel de metridato et sit etiam usus
allei et nuce sit et vinum decoctum pict vel
piperis vel castoris sit et aq. decocta olgani
vel rute cum sale condita sit et vinum vetus
potetissi[m]um i multa q[uanti]tate potum et specta
lesum et iterum si fuerit ase fetide
ann. j. cum 3 iij vini albi puri ad ma[n]i
qfiz fricet extrema vehementer et cap[ut]

ap̄c et oz ut ꝑphibeat a sopno ꝑposse cu
fumitoe fcu ex ocusor et ella al. et
tosioe capillos unga ꝑtca cap^a et to^m
corꝑ cu oleis cadib ꝑillas et de balsamo
si s^t po^le qm gst appc^te quicedat ma
ꝑpata gallia et anu bibat vinu
decoctois cynamoi i q sit aq mixti
Qn at euenerit acciu ul ꝑcussioe
cucut^r sed doy z c^o de dove cau et de
do^r cau ex oci ul ꝑcussioe **Empiria**
In oi pas^e cu q z sopi sifluq approximat
ad suffumigia fetida ut de vngul et pa
nis lineis et capill si carbones ꝑ dit
qm estimat q vtq aial tebri seaes
lesioz iducat cogregatoq alij eq^o
fuit suffumigia dequa^e exoliba
et alipta unisca^a ꝑamate scoat
sit. q estiat q ꝑ ea tebris cforte^r
sz lq ri vitij vide c^o de litargia
Canon Qn i aq itas pa^eu corꝑ r
pleu videt^r et facies rubeat et tuc
nisi nc apparuerit in oclis et facie
tunc i tua cu cit q^es uti flora cepha
i bethio seu man ul veue vete frōt
ul vena mg^r q s^t sb ligwa ul vena
in collo q guidez appllant^r ul fiat
i scapul et collo et sb mento scal^o ꝑfuda^r
voc clam^o q^ue no q^ue **It** in
tua itas pa^eu mag^e dz appoi ꝑcus
sia qm aug^te dispo^a friia et ꝑ qnis
pa^e sz fiat dimisio mīlie cu ligatoiba et
fca^oib et dnj cu cornal^a supdus **P**
nos Si subeth fuit acciis litargie ꝑe
si subsecuta fuit fuch bonu z q ꝑti
ha^e z et tale fcoz m^e. ꝑ^t si vo q^ri in
malu **Subeth** ꝑtca vas fit ꝑsc
intipi^do sz ut pl^im qndo fe fla^catis
qti ul ꝑpol. **It** subeth z morte cu
alycit fit agustios et cu cotratu
no ꝑt et iag supiq ꝑtuaiq si lata
euolua **It** iste pa^os luctiam no
n cephalicu ꝑhitz opi^do viat cu **It**
sepiq fiat acu luorali tu^a aute^te

q acu ꝑmi^na q^t d^r. ypos i ꝑcussioe
i cap^t stupor a desipie. ꝑueuc sumlu
It i^te pa^os ex toto sui gueꝑt mg^s
mortales q salubres q^ue ꝑuosat
dlegnia^r **It** z sit acu friia ꝑ acu it
fiut qm ꝑssut opido opila^e. ac ita
fit subito **C^m xm de frenesi**
Frenesis z apa. ca^a capitis it mea
ves q^a mīa cada z sotil ꝑcuiaria
idcirco fit h^c apa in ꝑuinclis te
gīb^e cebro sb meo q s^t pia mr et dura
mr. Quīj et i antioi cebro z maior
cali^tas q ꝑ ꝑsterioi ꝑpt^e ultos cec i ꝑmis
aiales it^a orgu^a ꝑhu **Id**eo itud apa
f^t in i antioi cebro quadmodz litar
gia fit i ꝑsterioi **Q**uac s^t^z ut freneꝑ
fit apa ca^da antioi ꝑt cebri et pani
clos ei **Est** at quez morbu quz acutis
morbu qd qm m^a ꝑsecolli^r i lo^e ꝑdco
et tal apa et h^c z vl'de vdo acutis vo
qm gsc^r acu morbu et h^c. z ut pl^im
uelut q^e i fe. de cā ca^a et ꝑpc quinis
nt ꝑute ꝑtia^r. cau soe et co simocha
qm humor q z cu aut. fe. lenigatu
culoe fe. et fumosij effue ꝑueat au
rias et uuas ad cebro ꝑsu capit^r et ibi
ad apa colli^r et ita ꝑt mgre fit i fe q
clusa atz qti^r. iq cunctoia s^t otosa
et ca^tis no expandi ad ex corꝑ sz i
mang mtq **C**aua ꝑpt mgre fit in
fe. qutib apata vispos ut ꝑute pul
mois epati sto^i ꝑtori ul matris et ꝑ h^q
nervosos locus gsc^r ce^s quz emittitu
et ꝑpe si tpe et etas et q^a ꝑ^ro sit cada
velie^r. frenesis ac d^i. vera et no vera
Va qd d^r cu z morb et z acu ꝑue
ca^da ut ꝑute sague ul co^a ul utqz
Sz no va d^r cu z accis ꝑu q^a mcocu
ois acua^e fca i fe hoa e^e salub ul
moil ꝑt dici frenesis ul no vera d^r.
qm z morb sz no comi^a ca^a ꝑua
sz umpta cu ac^o sto flcat ul melie
Sig^a frenesis i q^umu s^t ꝑmio^o vois
cu attoe fimosa q ca^a z agitate
s^t fri sisit et q^etae et motq oclos

a

et ur^a et rubor coloris et uehementia sitis
cum frigiditate extremorum uel tepiditate et isop
nietas et multitudo uigiliarum et specialiter post principium
sompni quia expergiscitur fit uero fatigatus et
urina alba cum in principio dicitur passiva fuit
in ampullosa fit et pulsus frigidus et
velox. Signa ypa fuch ue quod fit de san
guine cum pacitur in facie et oculos ypre
nigritudo pulsus cum velocitate repletio venarum
latitudo corporis carnosa et accessio ciborum
generatorum sanguinis ut boni tarde et vini
sitis et horror turbatio dolor capitis nigra
rubea inflata urgit plume et abhominatio
loquela et clamor post sompnum dormire et a
hec que tordiata et cum apparuerunt
signa apta ec quia manifesta urina in
gressa spumosa et multitudo risus signa ea quia
ex coloribus signis sanguinis san. Signa ypa
fuch ue quod fit de co. sicut si fit quod uidet ar
sura et saltus et accensio vehementia et au
cessio ciborum generatorum colera ut allea
cepe synapis cyminum piper mel vinum
acutum et pulsus velox et spissitudo
hec et desiderium attrahendi aerem quantum multum
solitum et citrinitas faciei et oculorum et
lingua citrina uel nigra et siccitudo fit ...
et vomitus plurima cum ... Si at
co fuit adusta uel san. adustus etiam
acutum. predicta fiat fortiora dolor fortassis
supervenerit demum lupinus et spasmus nigri
ficatio et palpitatio cum tunc cum manibus ...
... et oculos ... in ligua. Si at
... fit ... et sic ...
Signa fuch uero ue quod est acutus sicut quia
ut dicitur ... canonis ... de tranabito
fuch huius sequitur in forti ... sua fortitudine
sic ... Cum sanguine uel statum sit
est fortior quod ... in die ...
quod in die ... maior ... in fuch in ua
... qui ... inmis
sio ... plures ... ad caput.
Signa fuch uero ue quod est morbus sit acutus

inmissio plures quam in fuch in ua quod est morbus
Cura eius. Ypa secundum quod et oc ... apa
ymo ... morbus salubris ... per
... ... et cum ...
... statum declinationis. Cura fuch
ue quod est in sanguine est ut statim a principio
et hic est ... spatium cum dies uel ...
ad plures fiat flebotomia fortis in die uel nocte
de cephalica in brachio uel in manu si uirtus
et etas consenserit. Et fiat secunda. si
uirtus fit debilis omnino quod si timor fuit
de syncopi in actu flebotomandi ...
... ... consuetudine ... debili...
... ... hora flebotomandi et aer et
post ... ... infusa ... generatorum
uel aqua frigida quia a syncopi custodit. et fiat
scarificatio ... ... cum tribus
et ligetur ... dolor ... et fomentetur
cum aqua calida ... et post ... ...
fomentatio fit et ... cum panno ...
infuso in aqua ... et aceto ... ...
et sompnum inducit et fiat apto emorroyde
dcap in ... consuetudine ... apponatur sang
uissugas uel ... ...
... ... et si aperiri non possunt fiat
flebotomia de saphena que est sub cavilla pedis
tergum in talo quia flebotomia ... ...
... et emorroydis. ... ...
... ... fuch emorroyde
... ... Cum ... fiat ...
... ...
... ... uel ... et ...
... cum oleo ... uel oleo de salice uel ...
... uel cum aqua ... ... cum aceto
et si ... ... adde ...
oleum ... uel ... uel ...
... ... uel lac ... uel ...
... ...
fiat ... ... cum
... ... Cum
... ... ad ... ...

[margin] flebotomia de cephalica
[margin] flebotomia de saphena ... emorroydis

R^m

cu^m. lub^ficat^r vctris cu clistere lenitiuo
ul' apprio de pruniciis qr acutum ang^t
incitat. f^c ad qd R^e viol. ℥. ij. manne
℥ j. prunorum. n^o. l. bulliat in aq^e lb. j.
aq illius dissolua^tr ℥ j. tamarindorum
℥ j. manne ℥ ij. zucari vel zucari
viol. ℥ iij. oli viol ℥ ℥. sal. titos
bulliat parum deinde colet^r. ℥ tepidum
iniicia^tr. oi die scl' admin^is u^l p^s capsella
uno bis vel semel die. Pq q^d ac cet^o
die 3° vel 4° sufficit ti uo q^pe^t. flo^bo^a
suprata qr ti apa ℥ q^fina^tr^m ̄ita to
fluxo ℥ ad locum q^e uo valet diuisina
ℨ ti cit incede^t. cumatis eradicatis
ut d^t almasor c^o. puti floc. g^o ti vea
vecta q ℥ i frote ul' naso qr ti flora
cumat d^3 de m^a pt qd attrahat cu
suppo^a mor^bu ce in statu ul' ppesta
tum sd c^s opa^r. flora veaps sb ligwa
ul' grundez in collo ap^t tpe angu^ene
ti si virg sit forti ul' poa^r sanguisuga
i frote et duo cilia q si uo adhereret
applic^e cum sa^gne d^g aial illic illini
to deinde fiat linimenta fina pdea
ti cap^t uo s^t cap^t. ne fortassis impedi
a^t resolu^o quaq^z p^q i^d. uo applic^e ca
lefacoria lenia q fortatiua de bu^e ve ℥
emplin d' floy camomille ℥ melliloto
ul' gall^g vng stissq prucedum ul' catulo
ul' pulmo porci ca^l actu f^ce^t. comua
lemit^r cum aceto ℥ sale sil' qq^s sat^r facta^t
in loco obscuro no d^q umbroso ne ssi^q ex
tio^b labore^t ne qz omo tebrosa ne
ssi^q inctio^b fatiget^r sit scd assidui acci
℥ dilec^t sui q tactat ℥ gestat ℥ cor^is
signis ℥ bladiciis ul' quoqz uno coherceat
a furore que spugia dc^b in lo^c tebro
so furio ℨ cymchols ibi i fucisi dub^e
exlacuue ptula^r. gdit^r cum aceto ul'
agresta bi^r. ℥ gebit^r d' fuco ordi ul' aue
ne gdit^r cum lacte amigdolarum ul' spncti^s
si^r. ℥ pomis assis fuc^b acu^q ul' carnibus
pullorum ℥ edorum alitur^r cum s^bris pdc^b

ℨ virg sit debil' bibat i dic sepius sirup^s
de nenufaris ul' sprincti cum vino granatorum
℥ aq decoc^e prunorum ul' ordi ℥ sit sirup^s
℥ j. ℥ vinum granatorum ℥ j. S. ℥ aq ℥ iij
ul' bibat sirup^s viol' ul' sirup^s ro ul' sirup^s
de berberis cum c^s aq^b ℥ l^s. fiat uo
h^o^ra quiestionis ℨ an p horaz j ul' ij.
fit ℥ p^q Hora uo quiestionis bibat
q^o aq^e pdc^b p^s e ℥ p^ttes aq^e sitim q^o
tiectat atq^z mittat dicc^q c^o. de p^tb^a^o^c
v^t^u aialium De manafarina. nec
p^t^bat^r. apotu aq frig^e omo ℨ bibat de
ipa q^i^y vi^t dec^s si apa sit in ve^s^tibus cu
melius sit aq^a maiu c^s^b gignit q^p fuit
ca^b in mortez cadet ut d^t gal. ix^o. de ige
sa Cura fuc^h vc deco ℥ ut ip^o^c.
℥ an o^ia p^gc^t. cong^r cum medi^t. mundi
ficati ℥ to. qd R^e manne ℥ j. tamar
di ℥ j. S. dissoluat^r ista cum ℥ iiij or
aq decocti prunorum colet^r. aq^e c^r ℥ dec^r i
fino an dicz aliud fortius antutum
R^e reubarbari ℥ ij. aq decocti prunorum ℥ iiij
puluize^r. reubar. ℥ poa i aq c^r ℥
adda^r ℥ ij. sirup^s viol ℥ diu^s ta. l^s co^y
s^t stat p horas xy^{ij} p^o ea cole^r ℥ de^r
an dicz ul' p^gc^t. cu ℥ S. elect^y d' fuco ro
ul' cum scotico laxatiu^o ℨ uo de^r a^i me^r
fort^s e^y m^a ^g agitaret ℥ fuc^s dang^s
me ℥ an tpe declinationis Si uo m^a fuit
adusta ti sil volu^b uti apoziate
p^o. fu f^o. ut d^o fiat u q^o i decoctione prunorum
adda^r fenc ℥ epythi an. ℥ ij. polipodii
℥ S. deinde cum ita aq decocti dissoluat^r
tamarindi ℥ manna ul' reubar. ℥ fiat
si^d p^q sc^d^at cura^o^e. hodi scaie pt
fici flora cefa^e in bet^io ul' imam
ul' fiat g^no^a. emorroyd ul' sca^i fi^a
i separatur ℥ na tibi qr s^o d^t auic in^o.
ca^y fey j. c^a. de fe. pes ℥ ℥. ca^y c^o.
de karabico Si m^a c^g^s^b uo fuit
san ^p^o. i cura i tpe debes amnidifica^oe
s^o a flora Si vo fuit san. a flora
i capite cit deinde statim fiet curatio

et invitato ita tamen superdata et tenuate ut
cuitetur quaque apatis quantum potest vel
salis cum confirmatio quia post quam confirma in
fuit quod forte est post tertium diem vel quantum
ad plus tempore cit cavare fluxum propter
debilitatem virtutis et sui nutrimenti. Pro toto et
omnibus medicinis appropriatis pro contrarius fluxu
suo fiunt ut de aceto quia est sic ipsa dure
hoc et invitat ad petram fluat in aliquo
una si est possibile per digestivum ℥ i. S. oxi
zacari cum tepida vel major ℥ aqua frigide vel aqua
decocti supradicto vel fiat ℥ i. sirupi acetosi
simplicis cum cisco aquam in omnibus suis cibariis
dragantum sicut spinachia alia et lactuca et scariola
involuta in petia alia vivida et psillium
dum post dum cum cisco fiat largus omni
die secundum vetera cum elisti vel sirupo decocto
sirupus et in omnibus aquis fiat sicut in fluxu
de san. ‖ Cura fluxus non vero quod est mor
bus est cavendum cum potentibus in quo est utendum medicinis
et unissionibus et non tamen fortibus neque tanto
potu aqua frigide quia est securior autem cura
quam fluxus vero. Cura fluxus non vero quod est
autem sicut est ideo quod quando in sic est ut fiat
omnia que dicta sunt de primo emenendas
stiptica ligna frigida ebricata et vite
toc pro quam de flora quia illa non est utendum
eo quod non est debita proportione cum quibus pacientem
vel forte cum sit carnosum robustum
dum vero sufficit sit neque tardum et cibus tenui
vero cum vero fluxus reddit ad se ideo
studere ad resistendum ei quantum potest antequam
adveniat aut quietatio sicut cum expressionibus
et divisionibus superdictis nec fortassis ff
acta vel nec confirmetur quia fieret venatio mortale
‖ Sic fit ac fluxus ve de san. vel de co.
vel de co. adusta si que vestigia decoctiva in
remanserit fiat ebrocatio in solutum propter
do sit tamen ab alto quod sit fiunt ff florum tao
mill anciti maiorane ros. vir. aqua
aqua i. bulliat in aqua et vero adivis ff
florum camomille sicut anciti seu radicis
malvavisci aqua aqua i. bulliat in aqua
et fiat ebrocata. Emperica ‖ Fel leporis
cum vino bibit facit hominem cum fluxu
dormire ut dicitur sibi dedit accetu ‖ Item
sopniferum confirmare fortibus sit et narco
ticum ff psilcon ℥ i. oli mandragoris
oli ro. oli viol. ana ℥ ii. aceti ℥ i. opii
ʒ i. misceantur omnia per ite et liquantur.
ex eo frontes et tempora accum fronte in
tando fiat vel infunda in eo petie et
applicentur toti parti anteriori capitis sed non
posteriori quia frigida nimia est et in omnibus avicenna
xxvii. ‖ Item fiat emplastrum ex lacte spinachie
succo lactuce sicco solatro et ff vince vel
nenufaris ana p. i. aceti non fortis p. S.
cum albumine ovorum. farina ordei p. ii. fari
fenugreci p. S. vel florum cadill. ‖ Et in eo
de vigiliis plura dicentur ‖ Item sopniferum
probatum in fluxu ff oli ros. vel viol. vel
nenufaris quod modicum opii g. i. vel ii.
et parum misce omnia et unge timpora
nares frontem ‖ Item ad idem columbam in se
in quo tic. de fluxu ff folia vel sic lactuce
malvarum ana ana i. viol. ℥ i. cortic
vel foliorum spinachie ana S. et modicum
mandragore decoquantur in aqua et tolle ‖ Item
odoramentum in fluxu ff camforis iusquiami
opii ozimi. in ana et quod ff et aqua
rosarum confice cum eis pomum quod in manu teneatur
‖ De complexis ad fluxu est flora tempora
et post hec flora nasi vel sagsuga cum
et vene frontis et potus aqua frigide timenda
desideratio quia eo contigerit et debilitas conforta
et intellige de fluxu vero sicut et secundum
ficatione autem et flora vero sub lingua
et ipse si cum san. videatur. Canon
‖ Simul quod in fluxu non dicitur potionis in expressione
sit tamen quia fiet impedimentum in solutione
est ponitur et fronte et tempora. ‖ Item di
versis in doloribus quando venit fluxus non
dicitur prohiberi ab aqua frigida omnino neque sit.

Emplastrum

Odoramentum

ex sang. uez exoto. Mesue vo 1a. plibz
duo qd. z qz vas ei9 forte exitatoz
vsp'xor. q fcil et ipe si sit plurima exe
sue vo eu evapora. z et ipe si st. pauca
que spaz plibz i catarro. **Pnosticatio**
Frenesis vaco gtuz sit eu si gfirme.
et pto dieb duamt cassa z eigtua
aq vo h. tpe quqz cua. z difficilt
Et si frenesis no va q z acuts que
fe advenerit p9 sig digoib et v. gsta
te z salubs Si vo aq sig digoib cepint
apprie ei9 vestigia z mortal qr oc
sig'y tnc appub aq sig'y digoib z
malu ut d. ga. p. 7 z. dec si Et
si i frenesi va ul no va fluxus sanguis
nariu eoubcarto ut sudor fortis
si venerit stati apu tu ut gstaria
salubre Et d. auic z. tan t. de
tarabito q vlla sunt tarabutu i
apa cu. i cebro sang'vina appamt
alba visq z libatq ipe qd ait et ypos
x pti afors Qmibz vinc tepide d al
iute apparere vo si i frenesi appz qd et vez
tellige i frenesi no va St frenesis va plos
qz puiunt in plenresim ul peripleumoia
qdmo'y atti et cgt. Et si frenesis
no alleuia. p appoa'i i medio vo tolla
sez ul h. die stati vpm desicat Et si
frenesis sivenit litargie bo'y st si g
cgno malu ut d. ypos Et io tu vides
frenetic cade in sop'y pfundu et tacit
mutate et metez malaz et tu h. gotua
frigel et linet et oculi grauat stati
vpm delinques Et in fe arsima vi
sit vn. spinosa et statu cras appz al
subtil agsa no moiet a frenesi
Et si in frenesi q gse fe no recorda
vq yoxisimu cois q dixit et fecit uez
vertuda st solitu moiet qr pa qua
z toti cebro aq et p9 Et si no sentat
se pati ul si fiet spasmus ul sytop ul
despiciu moiet. Et si artee tinat

i tagedo pulsum moiet Si et si
ocli lacrime volu vcul si vil. itica
ul ego si i si et fe uo'. patiet acap
letti ad lo'y pedu vnio mortui ut
d. ypo. p. pnosticatoz qr h. sinl maiora
agustia et doloz Sciat ptea q frenesis
oib q z morbs z exotoro gile sui mgs
mortal q salubs frenesis vo q z acuto
cgno qr frenesis morbs z eomu hino
vali st frenesis acutus z eomu vaposa
vali st frenesis acutus z eomu vaposa

Ca. de litargia

Litargia z apa
frig. cebri vez qr mia
fria z ua gstsa no pectia
adeo fit h. apa mgs i meatibz cebri
q in spa ei9 ul ventriculis q et ps
tez cebrs z frigidiq autoe ipe pau
cos i ee spus et ipe aez ei9 dista'z
ad emittola et colatoriu pallata Et
z mud apa in pstori cebro z q litar
gia apa frig cebr ptiori fe eu vertit
atz caynositl. litargia di in vaz
et no vaz vlca z apa tam exomu pue
fria no va z eomu fria cu paulo
san ul eo z at quz morbs quqz acuts
morbs qd tu mia psein lo' colligit
et fit apa et h. z ut vno acuts vo
aq gse. dumorbu et h. fit ut pli'y
vt pli'y cu gsegt fe qti z de flate
ul emittew morez ul peripleumoaz et cy
i hqi pa. oibz fla atto fe calois sivlia
et vapit ad cebrs ssu et h. qd fe quz
imanz tu litargia quqz vo desit fe
qtt in die septia et imanz ita litargia
Et oib litargia z pa. duo opposita
frenesi in ca i cem i spo et actu
Et io gstz ei9 et tracto dq appaz
exo c. de frenesi qr q by diffimit gtia
gst vcht in d. sta dura litar
gia ptca va quz fit d flate et h. z ut
sepis quz d melica et h. z apparu Sig
ei9 q de flate st dolor capit levis
tu fe leta qr ad oc apa tim gse
fe qti si et subeth z fe quz dimuit

subeth neq mandu fe posse stare cu
sign's fris qr q no z ipq . cetz aute
ce firaz q cu dz fici quitta pt eis
fit h. spnt ftoz pus al. putido calefat
ut d. ga. f. de acuti fir. & oblivio
q cellula memorie usidz idez q ppt
tez ob aptu do. ab astatibz clandat
ppt pig. z & oblivioz & aducu quz
sanguitq ppt qpa. ez ors sto. & z ypos
lagwa alba & ob salulosu & decubi
tq supin. tz. sr lata ivalnat & vi
gssa alba velut sungalud & pucos
epulosos & egro lyuda pulsq varq sat
ty magnq undosq tumulq & acci. quz
fir. tab exotunos cu aq timoc ppt lyu
flat & opp'ftoz spus & ca. Sig. eis
q d' media st q dali iuanz apti no
palpita. & ve. oculi intuet vna rez
absq motu et fe. leta & dolor pacs
fortor q in ca q d' flatz & ochi pminc
teb & quz acna. cu rixa fir & obli-
vio vinadi u. ad h. exotatt. vina al.
sotil color odors albq v'lde pulsq prug
strtq spissq dmq difficult appare u
forte h. fiet roc ca. s. fe. Sig. litar
gie no ve q z morbz z mixtura fri
adulca. sigz s pdcos Sig. litargie
no ve q z acuus st qd cu fe incipit
augmc n sopnolet. et spigtia pt de
bitu & solutu & lassitudo fla. & dimi.
sit & taciturnitas loq'di & vina al. gssa
ul' paropos & quz russa spissa ppt
caloz. fe istu in gssa m. & egro fluida
agsa & quz alba gssa velut fla viso m

Litargia — Sig. litargie ve d' flatz
z ut stat apnci. appaicois sig. s
ipm usqz ad z es dies fiat vmato ip
tussia dt. cap. gtic. cu olo. ro. & pauco
aceti sil quinq ff do. loc. scruct. ab
apate & in h. qu almasor & aute.
Item sm aute. dz fici flora cepha.
in mau si vtq & etas qsuit q flora
evinat multi. nez tz no q tz flz alma
sor flebaz qlbz p q ita no q ut fiat

clistia acuta f' pt ac. cada & ficata . ff
cologn. agaric cetancc tartari. fe urtice
radic cappar calamenti aq. z j. Cpistet — *marg.:* anet flos cam omill ozda an. q j.
& buliat in aq & co lib. j. iti q aq z z.
iiij. oli qis & z iij mell. & z s. sal fiat
mixtura q iter buliat adiugnc decu
tole & adminstre. fi. & istud ff collo
qn. z j. oli. z iiij. mell. z iij. sal. z s.
fiat sio pig & vz ssia d' salgema ul
fellibz acuta & oz ut liget coxe & ad
inton ligatura dolosa & fiet vole &
ptate pedu forti. cu sale & aceto ul' ur
tica q sio. fca. leuit & du. sop. ita asz
pca & forti indu. vigi. as ut d. ga. n. de
tge. sa. poa. in lo. cado ul' ypato luna
so vlde nez punita. dormie q. fult
pole. yino tha. p capillos q sup. i me
hq pa. ois st vigi. postea q spus aial te
sui punta & ceb. digeri m. & fiat ve
tosa. sy scarificat. incipi. do anucha &
collo & descen. do ad spatulas & brachia &
tuna. qm z vo effitax & funda aq ca.
sup exona cu cos fca. e expano aspco
pdnante. cm m. as decursu thit cu
vtute ci. & scarificat. pulpe aliud &
pino. mestos & emorroydas put di
ces sunt loc. Et prip. inesne voitu
apri. sz nobi. d abhorre. qm m. as sp
thit u sit facil' spotac & co. r. qsueto
q si vtaict vina ppt pig. z ul' oblivioz
exotatt. ad vinac. & ~~egredien~~ egredi
& spuma vesica ad manbz & fiat emplas
sr pinncs & vesica calefa. b. i. mebra
fray ex flos camomill. mellilotu polib ul'
se apij. calamento radice lilij & olo *marg.:* q̃ l

camomill. Et si. qm bz plpbe mollifica. z
& tollo vesice fac ut recipiat aq tyrace
ul' meteodati qm z qfcua & busacc at
z bz dich & aute. augmento aministre
i soluta gargar. exoxymelle qpoito
& aq decoct ysopi ul' exo oxymelle sql
lit. & aq cada sm. ul' exo aq ca. calami
& orgai fiat cos sequitoces cu pul. elli
. al. ul' piperis & synapis Sp. & mastica. os

ex pipere piret. stafisagri et sileris aceti et
si posset ipsum pigare cum gargarismo ul
cum pill. cochie ul pul. cap. confec.
Decam in statu et cum mu. to. flu. ad
locum fiat cauterium i solutum accutum iudi
ficatum se. potiorem post capitis abrasis capill
adi. ff. stercoris columbarum tepe. cum stafisag.
mell. confice cum aceto et aq. fitum et
continuet. clistere ordic. qr ulterius conf
et unguen. loco si fiat forte cum mu
riaton talcosto ul cum olo de lilio ul de
spica ul castor. l euforb. ul de costo
tiber. ex carnibus edorum et pullorum et fat.
ordi ul aueue. Et sit dicta no grossa
ut mu. confec. ex ydromelle facto
ex lib. iij aq. et iij mell. in q decocta
sit ysopus et yreos ul eroaq cyperus et piretrum
ul aq. ordi cum pipere et porris. si no et
febris multa et acue aq. frigida omo
abeo. Cura litargi se. de melica et ut
fiat clistere ff flor. cauoll. aceti. senec
epithim. colloqui. polipodii. an. z. j. calamen
ti. z. s. ol. caoill. z. iij. mell. z. iij. sal
z. s. confic ut supra in oibus aqut. ff. sedibus
Cura litargi. q et acutus fe. z cad
cum pedibus ut q ex confic. cum appalcotes
sugibus eius o. unde fi. vehe. cum cura. ollibus et
diuisionibus et repercussionibus insistat. Extra
med. q. m. z potus uc fortass. apa. conf. me.
qd si tibi fiet uati. uti ulde cum ... ,
... fe. omo qu. ex ung. s incede ei
ad ung. s ifestat. Emplastrum. Et ...
vesssicatoriis ul con cis i pano mig liga.
et suspe. ad deportum brachium sop.
litargici plurib. sd. fiunt fel et oeli. ph...
ne ponti in leto urces. se. inite. Emplastrum
bonum rubificatum ff affodilli. sinap. allei
yreos. ysopi. piret. an. z. x. castoris eu
for. an. z. v. dispensent. cum suco rute
ul affodilli ul sambuci. Epithima ad
id. ff castoris z. s. bulliat i suco rute
et aceto et olo et exp. ff vehe. nes occipi.
confic. Suffumigi. bonum fit ex aza fe.
ul scapio ul galbano ul armoniaco. ul
oppopanac. podo. si cibo. et fu. i narib.

applicado. Nil est aug. ex... litar.
q. fig. capillorum ... adustorum ul ...
corpus ... cum mo. aceti. et pice ul
castor. et narib. applice. ut dr. ebeniesue
c. puti. Si vo paciens ob fiunt clausu
aperiat. cum fro et poa. ... ut ...
ut salima egdi possit uc fortassis
ducat suffocat. et in ... iij po. z. j. tyriac
ueteris et auitardini ul metdati ul aini
allex. Hec ... ad cuius ordina
ta ... vertiginem cum vad. ad ...
Cum ... ung. et utramque satis constat
te ... sicut ... aug. acuti
... dimitendo ... et quitta
... fiat ... et liga ...
... ori ... nasi ...
... occip. ...
... cauda ...
... in calido ...
...
...
...
...
Cura ...
...
...
...
...
...
...
... Ceno ...

q aut & ras qsidd ul morbid & tag
nigs q actus Cz qr opantes nigs
qsi actus sz stupor & subeth tusf
asta horri Et d q sonitatoi
no dz approxiari ualde fortia & ppca
pu ne ppt fortez motu dissolua
m & ff a opila & p quos suffoca
festia *p nostras* Tyot ypos Si litar
ffa fuer bo si vo qiy z malu
Plitar tu fe diffi tuat qad
mod & ydpch tu fe Si litargicq
sonitz appoits sonitatoyb bo fiy
at malu Si adhibits i uncl qcu
vina no cepit colorari sz tumor sive
nit ul mebroz fritas mortale
Sudor frigis i caps morte sigt
Si sangsuga applice fidti n adhc
sit mortale P ny litargis rigor
ul tumor sive e imanere litargi
mortale q ulti m frie s si
vo p q s morer litargi bo u qy
exquisioz m ctica demurat & intlli
gez z i afos ypo A pti sy litargo
tumor malu Plitargia qiz ap
hoz pu qui ad palisy ul peaploiz
qy e ebz pellit m az adpte debiliz &
h qd pmito u boa Si vita sustetet
qadmod act & iy subeth t i appox a
Et si ullu sig p dcos assilut &
actu qti e icipiut mitigan & vty forti
sig z ve cura ois & salutis *C m 6 m*

De vigiliis superfluis & sahara

Vigilie superflue fiut mlti d tu na
tu sopus nal heat fieri avaporib
snanib & mlteb asce adcerbr
a tibo bono & debite digesto in sto q te
& q lite qenti opitatib vias spum aia
lui typo & i theti ypos asius opaib
ppt qd ivo ad cor & imlti a deaua
& qfortat Rtide oz vigi as ppt qnas
tas q se duc t glie vna ex pte mebrorz
madarn alia ex pte i tipictu aja
duria se duo sz sto & mel gna ois
fecipite z vinu sz cebrs *Aretha* ad
Eto ac z tu vigi as z by mos p q
du pcitq u madat ssu qadmod

q t suma idigoe atz hetia q si idi
go fuit iy ca se actid pst appe
i fla sto fugitq vetis & qz vo itq
flats uisco Et cura z ut uta se
dyiopipeoy dygalagas dyarodamoi
& pulinbz & sth cadis stiptics aromatics
ut vtq i ecna sto atz digestia q
forte Si ac fuit i sto m q z
p ex ocutia t qd vqri ut ff voitqeu
oxiuelle sqll & aq decoa aneti &
radic rassai & modico aceti & oli dy
pge tu z s bnde laxatie ul blance
ul geapigr & cple sto cu cplis cadis
stip s & i unga tu olo mastic & nardo
mirot & iwast dun calefeis addito
pul garioff & fiat oia q dice c de
psrce apeti & c de idigoe
Si ac sit tu lz lyeria su fluxq vetis
cibal dec tss de carab tu aq platags
& calaneti qs i c de fluxu vetis
dicet qd si p sto is a no fuit dec
tuati ios vetis ptsvj ai pterna
pul boli ar mastic olibau & gumi
ara assi ul de eleuudi de thue poti
ed Do sto z i ca q pars madat
sid actid i corpaib qsupts ul cesna
sitas sm qp os sto a ethicos a lputib
fluxu vetis diuturnu a sitsfluc lalecu b
Et cura eiq z cors i pigruae tu tuib
carniu boaz pigruib qdits tu lacte
spucis al ul lacte amgdol dul ul aqb
ponat ipa se spucis dec ees pultes
fee tu eisd ib bibat vinu ru dul
aroma tu lysa cu aq i q stetit spuci
ul si nece fuit Insisq ul madgons
ff ebrota si cap ex aq decoa lactuc
corric spucis & mo insqa vgue
nacs & typoa cu pleoy rpato cu olo
ro uta baluco aq dulcis tepide & oib
lpucetaib poss Ato vo mo sto z ica
q madat uapaes demios & mordaces
sid acti i fe dl lputib to ct os sto
ul tibos coruptos a ipo Et cura eiq z

ponat in illis cum aqua sempervivi lactuce viol.
prima et ruare se et ciccare eo et cibos
corruptos cum melibus vitis et scessis
et faciat clisteria ex. tap. speculatias
et infindatias ut alterent cerebrum et depr
imendas vapores et fomentet cum aqua
sop. cum aqua decoctione florum camille foliorum
salicis et sempervivi cum fomento leni qui ebullit ca.
ad inflam cum et sumat spongia illa dypsipper
cum vino tepefato. Si ad assumpt. est cibo
aque venenosum sit statim per vomitum forti persse
stercum de. ℥ i. tyriace veteris si venenum est
frigidum. Si opium iusquiamus madragora sempervivum
quod est que consequentia et subeth et plumbum
a sopno cum vino fh si sit venenum ca. ut aqua
sequentur angustia et mordicatio stomachi et sitis
et amaritudo oris. Sed quod post supra contra
arsenicum eufor. tt de. post vomitum per day
℥ i. tyriace fit. If. vi. mensis quod si nolite
ar. pon. tuci ʒ i. vel ii opii et fiat
ligatio extremorum plumbea a sopore possse
et fricentur pedes et cum cum aceto et
sale. Che. de vigilatione. Sit tamen vigilie
quod sperma vel mestum diu permanet sed
accidit monstris vidimus pregnantibus in superi
vinis quod sperma intestinum adunatur et a corpo
sua pessime elevatur quod proveniens ad cerebrum
inducunt vigilias et causa maioris tamen
provenientes ad cor syncopi et timoris
et ad matricem provenientes suffocationem in
ducunt. Et tamen illis vigilias non sit quod sti
u per illa. Iprimi seti et prima de sop. sigillis
cum Et quod facies ut constat in sua dis
positione quod quando senti pacientes dolorem ca.
et cum et sequitur indigestorum et venis tumi
testiculis et fit appar. sopnorum lassimorum
Et tamen curatio contra et uti menstrua
diuretibus sperma quod dicens Et quod usus
assiduus aceti lactuce sic aqua tasti.
Celebri et ca vigilias plus omnibus praecipue quod
sui mala sui accid. quod sed quod fri. et hu
midit. sop. ista ca. sit vigilias quod ad
quod in se et ablan. in sole et balneatio

in stupa ca. ad et utere illis vel seipse diu
vel in usu suffusio post ad vie spiritus clar
gat ut opilatos possite. Et cura eius
et uti clisteria ex tap. et illis et potius
diebus eo. de frenesi usu fit modato ingre
ssillis. Fiunt est quod vigilie post ca. pravi
sit iam vel sollicitudo vel gaudium immoditum
Et tamen cum abstinere actibus et uti
quibus quod in admovere cor est cum replet eos
est ut de. ypos in afor. Empirica
Si vesp. quod sit ca vigilias fac clistere ex
dissolutis et sopniferis sil. quod post florum cam
mill. mellilot psillii cortic. sempervivi
lactuce malue decoquatur in aqua ova sil. quod
dissolvit eo et vapores si quod sit in capite
et cum sit infirmat et speculat per ca vo
fridam lac mulieris vel vesice vel sempervivi
sit cap. Iusquiam. coque in vino dulci
et unguentum nares et aures et labia statim dormit
Opium iusquiami sem lactuce se sempervivi
quinque cum succo lactuce vel solatri et cataplasma
sit fronti. Ite. se sempervivi totum cum vino
bibat. Ite. expresse decocti foliorum iusqui
vel madragore vel sempervivi fomentent frontes
tympora et pedes et cum ova cum ita
contigerunt ca. accid. et speculat cerebri
mat. Ite ungentum sopniferorum commune
fortius est papauer. ℥ i. oli. madragore
oli. ro. oli. viol. an. ℥ ii. aceti parum
sit pectines opii ʒ i. valeret circa pe
tic fire et ponat sit tympora liceant
et cum eo nares ut ad cerebrum usque perve
at quod in fuesi et sic arsina. Ite odocuit
ro. viol. cortic. sempervivi iusqui se lactuce
florum nenufar posita in sacculo sil
Ite eomegdi. sit dypsipper filomini
et tyra. ubi se sempervivi albi se
iusqui al. dispa cum al. oni et lacte
mulieris et fac emplastrum sit fronte
Cras quod sit in eo cum in pote quod ferunt
sopnifera cibaria quod sunt ungues data ve
quod medina sumit in illis pepona sit
pultes vel ma confecta cum sempervivi et

pistato ul' cu eius lacte tepido cu lac
te amigdolaru dul. qz multu facit
i dispositone celi s; in potibz z vinu
in q stetit iusquia' ul mandragora etc s;
de te fit in dic x no sopn hda q
peti sopi. Oz; ptea ut ps ysq. dicitur hau
stu fiat epitima capiti sompniferu
ul' eius aq frigida q si pus sicut
opilacont vias agustas celi x i
pedient attractoz adminstoz puis
x oe q epitima ul' eplm applice
capiti abraso cca frontez x verticem in
medio ubi est quinsime ita ut pe
tiz fi x ce. typpoa x nucs s; necess
i occipite qz z membru na' frigidu x
in oitu' uigi x mitha. **Prouostica**

Vigi si si superfluat iducit debilitez
virtu vitalis aialis x natalis ppt
spms i resolucoz s; i stancia x mitta etc
si nig si superfluat iducunt marasmu
x exsiccacoz corporis ppt resolucoz asumpcoz
x ppt rigorem et si iterm nig su
perfluat inducunt febre forti frenesz x
mania ppt spms aialiu ignicoz s;
in debili morte ppt ea q' exiccacoz
s; v. a. p. aff. sin vigi spasmu x de
fectu malu sic x mortale si corpus
sit tamitu. Et sic ptia sopore vigi
litez mo' nig fecit malu **Capitulum xiii de**
privacione virtutum aialium **s; nominum maiorum**

Virtutes sentitive interiores
sunt tres i quibus p. q. z ymaginacio
seu fantasia cuius opacio z retinere species sen
sibilium absentium ul' tamqm abse
ntium x eius sedes ppa s; i anteriori ventriculo
celi. Q. v. vero estimativa seu cogitativa
cuius opacio z discernere utile x inutile honest
u x tpe cuius sedes z i medio ventriculi tota
.Tertia z memoria x reminiscencia cuius opacio
z retinere species dictas sensibilium ps coga apparet
absentes sed ymaginacio ps x breuem aliq' tempus
z i pp q... ventriculo x h' clauis du' i. cay
fecit i. tractatu de virtutibus pt ac qz iutes

virtutu pati accioz lesam ut; pga. z
dacuti alia at lesa z t x diminuta ab
lata x corrupta. Diminuta quidem d. cu
fit opacio virtutis pigrior ipsfectior x ob
tusior vi. g. de ymaginacione ut si quis distinctas
stras infrascripcas no possit ymaginari elac
ticas ul' figuras sed in stra illa confundit
vi. g. de estimatiua ut pueri q pars discer
nunt de utili ul' inutili v. g. de memoria
ut senes q pancorus x breui tpe recor
dat. Ablata vero d. cu opacio virtutis sic
no tollitur v'd. ul' ymaginat ul' estimas
x n. recordas. Corrupta vero d. cu
ac fit q debeat vi g. de ymaginacione ut
in ra. expta de thessilo q cogitas publi
hystones x bruciataces stare ei leccu
qs iussit expelli subito qz cap. suu
ledebat x ymaginacio fuit corrupta
et estimatiua sana vi. g. de estimatiua
ut i. d. ut si quis piceret vasa quot do'
ab alto nescit et p. li. rupi vi. g. de
me ut si quis memoraret pct. x putauit
se recordari mutum. Oz precedetes ulti
dicas q frigida seu sit cu m. siue sine m.
s; cu inmobilitate gets x uigilacoib que fit
cu accoib lese diminute ul' ablate quando
dna. i ventriculo celi defunciti virtuti lese
ul' ventriculis pluribus sil q; inspissat x figit
spms aiales ut libe no possit moueri
necz sit i. defit ab organis spiritus
quia exteriores pit illi hoc gerit x eius
opa od. Oz calida cu eadem seu sicca cu m. seu
sin m. z cu fluxus motu x agitacoe quippe
z cu accoib lese corrupte quando dna
si ventriculu ul' ventricles defunctos vi.
ul' virtuti lese accioe corrupta. Ex
dictis i. ygg scire potes quod virtus sit lesa
x q pars celi sit dispersale x q q'tas
ul' m. sit in eu pa mac inmabit i
tua illis paciis. Dicto at lesa ymaginacionis
x fanthasie seu sit diminuta seu ablata seu
corrupta viuu noim que ignoss. sine
metus sit corruptor ymaginacionis. Quo modo
accio lesa memorie x reminiscencie dici viuo

quod nomine oblivio. Anterior vero lesa virtus
estimativa sive cogitativa sive consiliativa que idem est
sortitur nomina diversa, quamvis apud diversos sunt
vocabula diversificata. Nos tamen posuimus nomina
ante prout concipere possumus. Sit nomina
nostra: si sit anterior diminuta vel ablata quod
non dicitur nisi secundum magis et minus dicitur talis
passio quod nomine melancolia que proprie cadit inter duas
species famosas. Prima quarum est stoliditas sive amentia
sive insensibilitas sive fatuitas que idem sunt.
Secunda vero est melancolia que nomen consequitur sibi usur-
pavit propter diversos modos quos sortitur quantum
ut inferius dicetur. Si vero sit anterior lesa
corrupta secundum diversitatem quod nomine mania et
habet etiam duas species famosas licet modo sunt
plurimi. Prima dicitur proprie mania vel sive demencia.
Secunda vero mania canina sive demonium
lupinum. Collige igitur in totum et sortitus et
uno intellectu passionum que sunt sex: prima corruptio
ymaginationis; secunda oblivio; tertia amentia; quarta
melancolia; quinta proprie mania; sexta mania
canina. Videamus de actionibus singulis signa eas
et de cura ipsarum partem. De corrupta
ymaginatione. Signa corrupte ymaginationis quod
sit ita quod ymaginatio quod non est et videt ei quod videt
vel contra sic quod non est et debita ymaginando
longo tempore necesse apparet ei sompnia et visiones
nocturne vel parvas apparet et cito labetur ab
eius memoria. Si autem colera sit in culpa
tunc predictas comitatur vigilie et motus et instabi-
bilitas omnino. Si flegma comitatur sompnolentia pigri-
tia et gravitas oris et narium. Si vero melancolia comitatur
odoris siccitas et aurium et nasi frigiditas
sive superfluitate mucosa. Cura eius est si
colera sit in culpa ut primo fiat flebotomia cephalice
in brachio vel in manu quod cum sangue educi-
tur ei quinzota deinde cum infrigidentibus fiat
cum aqua rosarum portulace et aceti parte una
mixtis simul infundentur pecias in capite. Vel capi
tibus cum oleo nenufaris et oleo rosarum vel violarum
vel de salice addendo parvas aceti propter penetrare.
Et si colera sit adusta et vigilie et furor
superfluat post quintum opium vel aqua mandragore

infundatur ad hoc ut quod totum infundat et evincatur
sicut inferius de melancolia dicetur. Si vero flegma sit in
culpa detur digestivum primo scilicet oximel simplex
vel compositum cum decoctione in quo decoquantur simul
utrisque ad caput quibus exponantur primo specie
sticados et flores camomille et majorana secuta
deinde purgetur cum pillulis cochijs vel aureis
a quibus purgatum fiat gargarismus ex oximelle
composito vel squillitico cum decoctione sinapis
vel ysopi utatur auca allexandrina vel
dyplinis ultimo fomentetur caput cum decoctione
florum camomille aneti melliloti et fricetur
post hoc cum panno calido et ungatur quibus cum oleis
calidis famosis sicut et balsamo. Si vero
melancolia sit in culpa sive sit adusta sive non
fiat sicut dicetur in tertio capitulo inferius de melancolia
et de mania canina. Et accidit
aliquando propter corruptionem ymaginationis similiter et propter
corruptionem virtutis estimative et memorative
ut in sompno appareat eis fantasma adeo
fortia ut virtutes sensitive interiores corporis
excitate exeunt virtutes motive voluntarie
ad que sequitur et operantur opera vigilie.

Et primus quod cura est ut fiat dieta quod
dicta sunt et dicetur. Preterea in capitulis quod in futurum cauteris
procedetur ex corruptione omnium virtutum simul. Ita
in morte ex corruptione ymaginationis que ymaginantur
se vigilare et indutum esse et in tali vel tali
loco esse cum ita non sit et aliquando accidit
ut ingrediantur in loco cum ymaginantur se esse in loco
debito unitive. Vero in hoc principium est et
medium ut liberentur ad vigilias in sompno sint
et post quod pulsus virtus memorativa reponet
scilicet dolorem inter se infirmabit ymaginationem et
estimationem ab actionibus predictis. Oblivio
Signa oblivionis in quibus sunt quod passio nullius
recordatur vel debiti et primo tempore et fit ut plurimum
ab humore flegmatico dominante post tunc cellule
Unde fit cum hoc sopor et profundus pigritia et
gravitas fit etiam quamvis ab humore melancolico
dominante et tunc difficulter acquirit memorie
memorie et fit in sompnietas et in corpore
melancolia consumatur quod putes vel de principio sic

Et cura ʒ si fiat de splene ut fiat ora
dicta c° de subeth vel ʒ ut ultimo
fiat cauterium in parte posteriori usque ad cerebrum
cum ferro vel vesicatoriis cum cantaridibus vel cum
talere vi. ar... et filiis dictis de litargia
Si autem melancolia sit in causa inducatur sopor
et gaudium prout posse procedi... sopori ficatis
dictis c° de vigiliis si superfluit comedat
scilicet diapenidion aqua dicte cum gerologodio
vel dyasene vel cum apozimate facto ex sene
epitimo epithimio polipodio in quo dissoluta
sit ʒ j. cassiafistule colate et innudate et
impinguetur cum corpus prout posse Cura prout quod
ut bibat vinum clarum tysanam et sorbeat
ova pinguia et pultes humectantes et
carnes agnorum et edorum et pullorum et vi
tulorum vitellos ovorum sorbilium vel cum
oleribus scilicet borago buglossa et spinachiis
et bletis et dieta quod electas cibis confert fieri
scilicet omnino mense quam corporis cerebrum humidificat
et humectat et precipue pissa piganum vinum
ut ait avicenna p° can fen ʒ c° de virtute
vini et aque Amentia Cura amentie
sunt stolidi sunt et considerant esse cum puerisque
hominibus puerilibus confabulationibus et videntur decere quas
facit scilicet puer et difficulter potest corrigi
et fit pigra et faciunt edificia ex luto et baculis
et cum cura acuit propter frigiditatem et humiditatem
vel propter frigiditatem et siccitatem durantem cerebro
sicut medium vel illius ipsius Et cura eius
ʒ quibus contrarii duorum morborum fiunt ut calefiat
cerebrum cum usu electuarii de musco quod sic fit
R musci ʒ s. cardamomi ligni aloes gariofilorum
ʒ piperis longi an. ʒ s. cinamomi
ʒ iij ligni aloes ʒ j cretici ʒ ij conficiatur
cum melle in hyeme et zucaro in estate
Datur sero et mane admodum castanee et
confortat naturam cerebrum cor et stomachum vel cum
electuario plirisarcoticon et electuario ducis et anacardina
allacardina et tyriaca vetera et dyathos cum
musco ponatur in loco luminoso quiescere mulieres
et delectationes et pro dictis titillantibus negotium

ardua vitentur solaciis diversis Et fiat caput
ablutio crebro cum decoctione florum camomille
melliloti et aneti ʒ valde confert et confortat precipue
melancolicos Mania Cura melancolie in qua sunt pu
sillanimitas et timor sicut eam maioriter nec
minus ʒ si tristitia qui assidue eam timore
secum deferunt sicut humores et spiritus ca
liginosos ut ait galenus v° de accidenti et mor
bo et de speciebus in dominiis et honoribus et
tristitia mala velocitas et diluto solitudinis
timor virgo somnium et tyrannis et speciem
minacem et cum cura auditur procurat ex diverso
humorum melancolicorum sicut medium vel illius debet
precipue autem humor melancolicus vel fit per viam conge
lationis et infrigidationis et tunc ʒ cum amentie
ut dictum est ʒ vel fit per viam adustionis et
ʒ cum putrefactionibus sicut melancolie Et dictus
quod melancolia fit a causa calida quod superius negatum est
ʒ dicendum quod licet melancolia ita fiat per adustionem
quod tamen adustio non valde vincit sed eam ʒ
sanguinis adeo ut in solvat subtile unctuosum
inflammabile et derelinquat grossum terrestre sicud
in amentia et mania vel tamen sicut appareat
in carbone extincto nam magis in materia fortior cum
ʒ in ea valde superfluit adustio fiet eam
maniace caninie vel permixtionis vocibus ut
infra dicetur aut cum apparet in carbone ignito
vel cineribus Propter quod melancolia fiunt conformia
te apparet actu varia varia et mirabilia nam
quidam putat se duos quidam gallos quidam impos
quidam putat se demergi si comederit domum
vel caniaz quidam putat vel tundum fore si
comederit coram hominibus quidam propter frigiditatem
corruptionis plumam se esse fiam vel diligunt
vel laquo se suspendunt nisi custodiatur
et de aliis modis infinitis quod et melancolie
cius sunt mortis adustionibus plurimi una cum
tamen melancolia quod ʒ cum hiis passionibus fit sanguinis ex
sanguine cuius grossum et feculentum remanet
et subtile in solvitur quod ex adustione flatus
quod cum vado quidem ut dicit avicenna quod ex melancolia

naturalis non adusta sed corrupta in malas qualitates
quam ex eo ingrossata per adustionem alterius Item
quandoque in talibus materiis fuerit tantum melancolie et vel
in cerebro contenta vel in toto corpore vel in
stomaco vel in splene vel in mirach. Sunt signa
cuiusque propria iam dicta. Signa melancolie propria
si materia sit sanguinis fex et sit contenta
in cerebro sunt infirmitas cogitationis et
assiduitas solitudinis et assiduus aspectus
in rem unam et intellectio usque ad iram et mul-
titudo risus et gaudium sine causa manifesta et tris-
titia non plurima et urina rubea spissa et
pulsus mollis et color faciei rubeus vel fus-
cus et sompnietas cum gravitate capitis et sapor
dulcis in lingua et in ore appetibilis quam amari-
tudo quam salsedo propter alterius adustionem
latitudo corporis ut plurimum carnosa venae
magnae et repletae. Signa melancolie propria
si sit ex flegmate sunt cum predictis pigritia et
oblivio et paucitas caliditatis et non cito
ridebit neque gaudebit. Urina alba vel sub
pallida spissa pulsus parvus mollis color
faciei pallidus vel albus. Signa melancolie
propria si sit ex colera sunt cum predictis agitatio et
instabilitas et clamor et audacia et ira
pulsus velox durus urina citrina vel sub
rufa subtilis omnino fere et color faciei cit-
rinus latitudo sicca. Signa melancolie propria si sit
ex melancolia sunt cum predictis odium diuturnum cogi-
tationis plurima neque irascebitur neque fit audax
sed quietus urina subtilis pallida pulsus strictus durus.

Si autem materia non quiescit in cerebro sed in toto
corpore apparebit nigredo corporis et asperitas cutis
et in tectis eius quod consuevit evenire ex comple-
xione stomachi emoroidibus vel menstruis et multitudo
pilorum nigrorum et accessio ulcerum quartanarum
liquorum intentantium et accessio febris compositas
vel curativas continuas quae ipsius succedunt
liquori intentatus sicut tibi succedit legitimus compositus
ut dicitur in glossa ij° de febribus. Si vero fiat vicio
splenis erunt rugitus lateris sinistri

et opilatio splenis assidua atque appetitus
insaciabilis propter effusionem melancolie ad os stomachi
digestionis malicia et fit quartana quam et mor-
dicatio ventris tum fiunt quia eius nappe dicatur
quod fit omnibus intentata quae sunt splene quam quartano.
Si vero fiat vicio stomachi sunt nausea et
repletio ventris tarda digestionis et multitudo dolorum
aptus quiescitur et saciet quia post digestionem mi-
noratur. Si vero materia contenta in venis et
arteriis mirachi ventris quod est totus ventris
tumorositas continet membra nutritiva
apparebit gravitas in ventre et ructatio ad
suspicio et nausea in stomacho et malicia ad
et corruptio digestionis et eructuatio acetosa
et sputum humidum et rugitus ventris et mul-
titudo ventositatum exeuntium et inflatio mirach
et quandoque sentitur dolor in stomaco et quandoque inter spa-
tulas et hec post cibum usque quod digeratur perfecte.

Et sciendum est quod utrumque materia sit contenta
sicut est sanguinis vel colere vel flegmatis vel melancolie quadrupliciter
et si continetur in cerebro quod spectat et signa suppo-
nitur applicare membri alius sicut et cerebro
fuerint complata. Et post quod iam diximus de
speciebus melancolie et accidentibus et singulis passionibus vi-
dendum de cura ipsius parte. Cura melancolie est
sed una et eadem fere in omnibus eius speciebus primo
vocetur menstrua vel emorroyde si consuetus est
consuetum ex appositione sanguisugarum cum
anno vel tempore consueto ex sinapi cepe et al-
lium quod potest fieri anno sepius dominus bene adhesit
et deinde iubeo absenthia viij vel v pondere assumpsi
agela et fructus emorroydes in matre bonorum

Et galienus dicit in commento dicit quod emorroyde
non solum fluunt propter purgationes solum habent effectus sed
et purgatores liquorum. Et si dicitur apperiri
non possunt fiat flobotomia saphene quae est sub cavil-
la pedis vel salvatelle quae est in pede inter a-
nularem et auricularem quae hec tenent materias
grossas decursum a capite et tum has provocant
emorroydas et menstrua appetent deinde fiunt
animae rasym et serapionem dicit fieri flebotomia basi-
lice vel mediane dextre vel sinistre cum
incisione larga excepto latitudine sanguinis grossum

Ad qd cōfert plurimū continuatio balnei aq dul
tepide vl aq decoct malue malvavisci
foliorū salicis et populi et viol. Ita ut
p⁹ ei⁹ exitum fiat illico flebā p̄dica
do. paulatine extrahatur humor grossus a to
to corpore cum p̄unitione eius in sanguine sub
lez ex successione ciborū et potuū lenifi
catiū omni die et sp̄e si m̄ sit sanguinea
Vel exp̄tum eligit̄ vi q̄ flā nō fiat
i melā. n. i pissa mundificatione. plurima
corpis cū medicina purgante m̄as adustas
q̄ flā ut plurimū exothit humorē su
tile cū calido q̄ ʒ cuatur hō pa. ob pp̄t
qd dicebat rasis i almasore li. ixo.
c. de melā. et secundum medici tole
sit i impinguando corpus melā. ut frequentas
evacuatione q̄ ʒ potentissima cū hoc cor. ib
In aliis aut̄ speciebus melius q̄ nō sit a san
guine vl solo fiat flā sed sit contingue
dicendi in mundificatione humorum grossorum cum
medicinis q̄s dicemus et dicta humida cibis
confortantibus capitis et nature totius et specialiter cerebri
et cor. et cum ibis rectificantibus splenem
q̄ dulcificant et opilationes splenis i omni melā
de q̄rtā specie. fuit rectio i spiritu. ut
d. y. et melius cum splen sit receptaculum
humoris melā. q̄re si melā humor
i cor. rectificari d. membra p̄ dua
bus splenem In q̄ a. cui porto iā. g. tac
Cuius confert in omni specie melius sit
desan. sil de eo humidè q̄tiq̄ q̄ rectificat
splenem et deopilat mesaraycas et preparat ad
expulsionem et omnia nutritiva corroborat
et confortat s. f. R. polipodii. lb. S. bu
glosse borraginis melisse an. m. j. cappi
tapparis atori azaz an. ʒ. j. sene epi
thimi an. ʒ. ij. scolatie et endiuie an.
ʒ. iij. pistent̄ omnia grosso modo p̄t sene et
epithimi contundantur. su. sit bullia. at omnia
pistata i lb. iiij. aq dc. medictas sit
consumpta. et i fine addatur sene et epithimum

p̄t qd bulliat et dimitta aq cū illis q̄
i infundat. Et si fieri ca q̄ sit i aq madefi
fortiter. Deinde cole. aq et in colatura addatur
lb. j. mell. vl zucari al. et iterum reducatur
ad ignem et dimittatur aliquantulum bullire purgata
iterum cole. et i reponat. Det̄ de eo mane
sto. ieiuno ʒ iij. cum ʒ. iiij. aq decoct
epithimi sticados intingstatis (?) et ro. et
sic fiat usq̄ ad sex dies et in sexto purgetur
sub recta pill. de lapide lazuli q̄ s. fiunt
sub i ebenamesue R. lapidis lazuli abluti
t̄ ter (?) vicibus in aq dul. et decies in aq ro.
fp tenendo et aq inmutando post quod abluitur
in mortario ʒ iij. epithimi polipodii an
ʒ viij. scamonee elli nig. sal indi an.
ʒ. ij. S. agarici ʒ. viij. gariofili an. an. ʒ iiij.
yerapig ʒ. xiv. conficiatur cum suco edimie
et da ʒ. ij. cum aq casei educunt cum
cum fortitudine humores adustos de eo. et
melā et in plurimum confert i eodem lupio
Vel purge. cum pill. de lapide armeno q̄
s. fiunt R. lap. armeni preparati sic lapid
lazuli yerapig. an. ʒ. v. epithimi agarici
an. ʒ. iiij. scam. preparate sic dyagridii ʒ ij. S.
gariof. sal indi an. ʒ. ij. conficiatur cum suco
solatri vl lactucarum Vel fiat de pill
de ello. q. R. sene epithimi an. ʒ. ij. elli
nig. ʒ. iij. scam. reubr. mastic an.
ʒ. j. mirabolanorum indorum ʒ. S. lapidis lazuli
loti ʒ. ij. agarici ʒ. j. S. fiat pille cum
suco polipodii vl vino decoct epithimi de
quo recipe a. ʒ. j. usq̄ ad ij. sub m. ultimis
et utique Si aut̄ pill recipere nō possit sed fortis
caveat a motu fiat decoctionem q̄ s. fit
R. mirabolanorum indorum ʒ. j. S. pistentur grosso
et bulliat cum ʒ. vj. humorum succorum i ʒ. viij.
aq do. medictas sit consumpta cole et
dissoluatur i ea ʒ. j. tamarindorum vl ma
ne Aliud ad idem R. elli nig. ʒ. S.
scam. ʒ. j. pulverizentur optime et dimittantur
per unam noctem i ʒ iiij. mell. ro. vl sirupi

viol' de cim̄ et anora aȝ dicz dissol
ua. lꝫ. to. ti ʒ iij aq̄ decoc̄ pnorꝫ
ꝫ de ifino to ij sil' Et aqꝫ lo pillarꝫ
pdrꝫ. ꝑt dan. ʒ j s. pillarꝫ fetidarꝫ
almād ul' galagon ʒ s. ul' yca ruffo
ul' dyssenc ul' zataru impial cū
aq̄ ca. Cū qtina oc ī itaꝫ medi
cū digestiaꝫ q̄ solutiaꝫ ꝑga ipꝫ
tpe lon. nūc digerēdo nūc cuuan
do et qforte cebꝫ et cor cū dyarhoꝫ
cū musco et plus artotico et dyma
garito et metbato mixos sil' ul' cū
electuario q̄ ꝑꝑ scīa qbusti. ʒ j cocalli
ru. ʒ s. oss de corde cerui ʒ ij mā
garitarꝫ no pforatarꝫ. ʒ iij. cardamon
ʒ s. pricarꝫ mundatarꝫ. lb. s. ysopi
liq̄ricie ʒ ij. nuc mꝫ. garꝑ folij piperꝫ
lo. cubebe. gala. añ ʒ j s. cynamomi
ʒ v. macis cc. añ ʒ j. ꝑenita lb. ij.
terꝫ admon cquī. vo et ycme vo
ul' m. vlde fuā expōte qfiti pt
cū iij lb. mell dispumati et bñ cocti
et addat ī fīe ʒ ij musti sī pa in
ipo dlte. De. expl. claualo cū dic
i ieiuno admon castance et pꝫ pīn
bibr. aq̄ boū uini al. odorifei clari
tyfati qñ cor et cebꝫ qfortat et cauꝫ
gaude fīt et visu ulti et et uino
iꝫ ulatꝫ cogita ocꝫ et ygiu ocꝫ ceno
ucatꝫ et vcti at memoiꝫ pfic et q
fortat digoꝫ et ulti at tpn qualeꝫ
cor f coraꝫ pꝫ tlcꝫ et digoꝫ et
pga ocꝫ ubꝫ ul' et i fcatatꝫ et ypc in
tor famoso fiat floia sup dca
ul' floct safena et ypc pcdꝫ sipꝫ
q̄ te gssꝫ san ʒ i cad et pꝫ lꝫ tc
pga et pꝫ lꝫ vca frotꝫ et poua
sagsshye ad uacꝫ qñ cti pimꝫ ov
qst floia ut d. mesue i suo d gsscatꝫ
c. de cura ayanie et melic et si

fuit. san. sithu. ppt opiloꝫ q̄ ʒ i qc
ul' i ꝑple floa ex salnatella dext
ul' sipꝫ nūc expō hat nūc expilla
et fiat in floando apto venē larga
ue exotya ꝑtile et i macat gssu
et adi. qst plūꝫ balncā icina dy
floiaꝫ in dyꝫ at cautꝫ ultō. fiat floia
aq̄ ꝑ sola qtuma. mcꝫ pdaeꝫ cū
dicta yuda. Nuca q̄ pnibꝫ gallinarꝫ
edorꝫ agnorꝫ animaliū qdicꝫ cū ouiꝫ
et pulite q̄ s. fit ꝑ cardamon ʒ s.
qnorꝫ pa. cubeb. añ ʒ j. cyna. ela
ʒ j. et macis añ ʒ j. nucis mꝫ. gar.
folij añ ʒ j. teau et ebret ꝑtilissic
et ꝑga ite pul. sꝑ cibos suos Ro
fecto dyabre q̄ ꝫ medi. potis in co
ꝑc melic cebꝫ et cor qfortatꝫ et cua
uel. digoꝫ puat et uteꝫ co lcti at
et melic muttoꝫ calefat senibꝫ et que
et frīo ua et mulicibꝫ et ypc cstu
mato ꝑic fit fr. ebeaghesue i suo
atidotarꝫ ꝑ tyamon domici gar
macis nucis mꝫ. folij gala. añ ʒ iij
spice cardamon a. et mi. añ ʒ j.
ʒ ʒ j s. sādali ci. lig. al. aloeꝫ pi
perꝫ. lo. añ ʒ j. amb. añ. v. musti
ꝑ in ipo pa. dlte. ʒ s. qfice cū
sipꝫ ro. et aq̄ ro. et da expō. ʒ j ul'
ʒ s. cū vio al. aroma. Caueat a cō
mibꝫ siluestibꝫ et volatibꝫ q̄ gssibꝫ
q̄ san. gssu mela. ulti. bibat
vin al. claꝫ aroma. melius qnꝫ tpu
pt tysan cū media ul' ʒ pte clāe aq̄
Caueat a vio gsso ru. ul' turbido vita
cef. pꝫ ꝑga ocꝫ lacte vetcti cap et amig
d. dul. et picibꝫ et fistic et auellanis
mundatꝫ a cortic ru. et multꝫ lacte
dul. ꝑ nocte ꝑbi et ouibꝫ i pigua
ꝑposse exoꝫ ꝑ baluca q̄ dic c. de

fe. ethica. li° s°. Deinde et ultio
si ul' a modic' q[ui]q[ue] potior' videb'
qfric i o[mn]ib[us] p[ar]tib[us] melie siu sit a san
ul' co ul' flate ul' melia fiat vnum
cautiu i utice capit' ca q[uo]d p[ar]te
i q[uo]d tit' medii digiti q[uo]m radix
manus cogi pot' si' radic' nasi
fi' et deind' p[ost] coronib[us] occipitij q[uo]
p[ro]fundet' usq[ue] ad ossa tunci si sit
po[ssi]b[i]le et dimitt[itur] apta usq[ue] ad dies
xl. ul' ita id p[ro]pt[er] ea puta' q[ui]a soli
dat et p[ro]ced[it] et vicissim cu[m] gti
ma° o[mn]i me[dicin]e apu° i iocundo usq[ue]
ad fi[n]e[m] do' nullu[m] vestigiu[m] melie
aplis appareat q[uo]d cura[bi]t' si p[ri]me[di]ti[s]
pt curari Sit etia[m] quaq[ue] melia a ca
p[ro]pinqua. s[cilicet] ab amore dom[in]a fere
ul' ex amore i patandi s[e]d aci[dit]'
viris effeminat' et delicat' Et
sig[num] eius qo[n]tta' i sui et mutat[io]e
colo[ris] facie et puls[us] q[uo]m p[ri]mo viti'
tor eo de re q[ua]m amat Et cura est ut
obliuiscat re[m] q[uo]d d[e]siat si s[ic] po[ssi]b[i]le q[uo]d in
d[ic]t[o] motore cor[dis] et n[un]q[ua]m sit in loco
solitario s[ed] i[n] l[oc]is ioc[un]dis et solacijs a
tristicia[m] et sit s[e]mp[er] in lo° luoso et dieta
s[i]c aq[ua] delicata. do' pos[t] obliuiscat q[uo]d
si n[on] ff' det s[om]p[n]ifer' ut sunt q[ui]
dicta cu[m] latte p[ro]p[er]icis et pultes fit
ex semib[us] ca[n]a[bis] et uta d[ic]ti[s] p[ro]p[ri]e et fiat cura
dicta supi[us] d[e] melia Alienacio Quia
p[ri]mixtio[n]is vitis s[e]u alienati[on]is melia qua
s[ci]t cura sig[num] dicta d[e] melia n[on] q[uo]d i[n] p[ri]mixtio[n]e
s[ci]t' mobilitas et agitatio et velocitas ad
op[er]a[ti]o[n]es no[n] volens s[ed] i melia est a[n]g[ustia] p[ro]g[ressi]o
et tarditas ad illa q[uo]d s[e]d sup[er] d[ic]t[u]m est
m[e]l[anc]olia et p[ri]mixtio fici s[e]m[per] ex d[omi]no h[umor]o
melia[m] i s[e]c[un]du[m] meduu[m] vati'' iter h[umor]es qualiti p[ro]
via adustio[n]is ex aliis h[umor]ib[us] ad
gen[er]a melia[m] p[ro]ducit' n[on] q[uo]d in melia

fit adustio p[ri]ma ill[ic] q[uo]d so' ff' adi
gessa h[umor]o[rum] s[ed] i p[ri]mixtio[n]e vero ff' adus
tio a° q[uo]d est ff' ad i[n]flamand[um] et agitan[dum]
sp[iritu]s a[n]i[m]ales in cerebro s[e]d et i mania cama
s[ci]t' adustio n[on] i[n] m[elanc]olia q[uo]d ee pt fit g[ra]ui ...
pa[cien]te acto lesa corrupta cogitat[io]ne ul
estim[ati]o[n]e q[uo]d ide[m] est s[e]d i p[ri]mixtio[n]e fit cu[m]
h' agitat[io]n[e] in op[er]e ca[usa] s[e]d in melia
est a[n]g[ustia] mansue[tudo] n[on] tu[n]c tata s[e]d ta[n]cecia
q[uo]d st' de ca[usa] fria Sit a[utem] p[ri]mixtio q[ua]n[d]o
cu[m] fe[bre] p[ro]pt[er] vapo[r]es adustos ascen[dentes] ad
cereb[rum] a[n]i[m]a putr[i]dos et si sit cu[m]
ac fo[r]ti et p[ost] sig[num] d[ic]t[ur]o[rum] p[ro]stratu[m] te est
sig[nu]m e[ss]e salutis Sin a[utem] est sig[nu]m e[ss]e male
s[ed] mortal' ul' diuturne Et s[ci]t' q[ui]a s[ed] s[i] fe
a[d] s[e]m[per] i t° c[ur]e q[uo]d est aug[mentu]m ipse te pa°
cerebral' p[ro]se[quitur] et morb[us] Cu[m] febre q[uo]d se
a[cu]ta Et cura ei[us] q[ui]a est cu[m] fe[bre] est cura
fe[bri]s et po° r[ati]o[n]is liq[u]o[rum] infusi[s] in aq[ua]
ro[sa]r[um] et aceto ul' suco solat[ri] et p[ro]ui[n]ce et
aceto s[ci]t' fronte et tyn[p]ora ne m[ult]a ssiu va
pia' et cau[sa] fuci[s] et h' an sig[num] d[ic]t[ur]o[rum]
Et si s[ic] p[ost] sig[num] d[ic]t[ur]o[rum] te n[on] ponat ...
p[ro]uissia s[ci]t' cura cap' q[uo]d ipedic' est q[uo]d s[ci]t'
est suspecda' cu[m] blandicijs et a[li]js i[n] me[dicin]is
q[ui]a fortis do' fiat est et p[ost] q[uo]d veniat est
p[ri]me' p cau[sa] aia[m] p[ro] q[uo]d na[tur]a mouet'
siu s[ic]' sudor siu vomit[us] siu flux[us] san
guinis s[e]d est d[ic]t[ur]o[rum] c° de do' et capit'
Et de do' q[uo]d s[ci]t' i[n]fe si' et c° de scotoia
Et cura ei[us] q[ui]a est s[ine] fe[bre] est ca[usa] o[mn]i[n]o
cu[m] cura melie i[n] co[m]i[ti]o[n]ib[us] d[ic]t[ur]o[rum] flora
et dicta ex q[ua] est i i[n]fe n[on] obliuiscat'
cauti[s] i cu[m] ssiunitate q[uo]m est q[ui]a s[i]c[u]t o[mn]i[n]o
mania Sig[num] mania[e] canie s[e]u d[e]moy
lupi q[uo]d id est s[ci]t' p[ro]p[ri]etas n[on] i[n] m[elanc]olia i[n] ac[tu]
fuc[ti]o[n]is et agitat[io]n[e] q[uo]d d[ic]t[ur]a s[e]mp[er] c° d' fuci
q[ua]m h' pa° et fuci[s] h[ic] diu[tu]rn[a] i ceci. cu[m]
frenes[is] s[ci]t' cu[m] apare ee[rebr]o mania vo s[e]m[per]
apare n[on] forte ee[rebr]o acu[t]u[s] fuci[s] ve[rum]
n[on] diu[tu]rn[e] i aq[ua] acute n[on] in fe q[uo]d est i fuci

voce apatet s3 no i mania fit ac h
pa° ut dem 3 ex tm^a p inxoraz ad
ustioz x pessimaz corrupcoz ad humorem
mlti. genus iditaz q adustio no dr
al adustioe fcta i pmilio vel ceteris n h
mngst x uiis x q mania no f. n p
adustioz co. vel melic s3 pmixo. fit
p adustioez humorem ougen3 x si fiat
ex adustioe co. apparet qcto velox x
qcs p9 ipaz x no i corda. cu logo tpe
x agita. x furor x instabilitas s3 si
fit ex adustioe melic fit cu qcte
spaco logo. Deinde monet x loq x ut
rotundi cogitat pp ea itez qescit x
itez monet. neq3 sit sile a clamore
x locu.^ce x 3 extenua°. cor. s vehem^ter
x color ad nigredinem declinior x sopnia
deciona q' r icca q ic co. x evomit quz
aqua accetosu qd picud si terra ul acua
bullit x 3 de gne veneno. Mania est
camina quz fit ex corruptione pessiore mestruis
sd acci. mulieribus fq. que i flat ventres
eorum vehem^ter x cu dolore mxio x loqui
quz de futuris x mia humidi x quz bra.
b3 doctrine no fuerit adeo ut videatur
obsesse demone. Qz fit ex corruptione
spmate stsma sd acci. mochis x viduis
qz anima dm i veteri qmi. p adustioez
i venum aq fum elevat. ad cebros q mou
ipm ad dmsa ygia.z estia.z x memora.z
x id fm quz sequit. p musculos q sit in
ambitu cor toca x pmcli. nvosa lactosa
x induent fgus rigor x timor absq3 fe.
x fastidium x dolor ca x vigi. x te
bro^tez oculos x silia. Et fit h ghz hor
b3 cu tpe. x ghz piodice put m^a eiu
corrupcois susta. x tc cedit. cc ademoi
b3 q affligu cor. tpe sac. qd b3 fm fide
x vitez sit pole semper tn fit am pecca
que mgs acci. mulieribus q virgins x viduis
q nubentibus x mochis q seclaris x
parvipibus in sole multu laborantibus. ut cebris
allco synapi cepis q divitibus bonis cib

scientibus x nata pmedi^is x i medijs l^uis
q no fiez si fit ademois forte cu d
mone cura valez no recipiat neq3 des
tinaz tlud psonas. Et cura manie si
fit de co. adusta 3 ut s°. locu i loco
obsesso x sit i lecto tua plus i humecta
do q i frigido cu medi^is x balneis aq
dulcis x cib x potib3 decedis ut w^o ame
c° puti. Deinde post obedia x instabilitez
i fini incipiendu 3 arbus iducerit sop
dub. c°. de vigi^is x c°. de fuesi x fia
coib3 pedu x crurum ut m^a i eha. ad
i fioa vii. pp. vj. q. aff. Mania que fit
cibi q emorroydibus i mat fit manie
solucio. Deinde abradat. capilli x ungat
cap. cu olo necufarsi x olo d ppne mix
ts cu suco lactuce in q sit aq accti
ul cu olo viol x olo. ro. x ppcoy cu
modico accti fricet. pedes x crura cu
aq decoca foliorum salicis florum camomill.
ro. vn. ul cu aq decoti. lactuc. cor
tic ppucis mellilotti. ro. vn. fomentet.
cap. cor cu lacte mulieris x ppe lactans
puella cu sit frigidius ul cu lacte ppucis
al. Deinde p9 qcte iducta appeciat. sa
phena pcd sistri i eq i talo ut puoq
mestrua x emorroydes. Deinde digea.
m^a adusta cu sir. de boragi x bu
glossa dco s. q. Deinde melia x pge.
cu pill. dcis idy q si furoz x agita
m^c ex medi^na forti timuers pge.
cu decoti. q. fit sene epithi. an. z. j.
fumor. z. ij. bulliat. in lb. s. aq cole
x cu. z. v. ul vj. illig aq dissolua. z. ij
mane x dc. i fino ay diez. dnd
forcis fit mia. indorum z. j. s. sene epi.
thi an z. s. pura mo. pistet x bul
lia. tag cole. x cu. z. v. ul vj. illig
aq dissolua. z. j. mane x. z. j. sir
viol x dc. ay diez. Fiat apu. ex
dic ul v^b diebus fit clistere qd sic fit
fit sene epy. an. z. s. polipo. z. ij
blete. aq. j. pistet x bulliat i aq.

z i lb j. aq illi9 dissoluat. ℥ ij. ma
ne z ℥ iij. oli viol z ℥ s. sal colet
z tepidu suppoa. Potest usq3 ad fiez
fuorl cu aq q's. fit z no cu a. re
pp ueusar'. sc. lactuc an ℥ j. spuca
℥ s. tzuicti ro. ℥ iij. puorl sitob ℥ iiij.
ordi ℥ j s. bullia' i vj lb. aq do. v.
i massent cole' z dc pati. Alyda po
cois ad id. pp gnuorl gnatorl. dul.
ul murzorl an ℥ ij. sc. lactue ℥ j spuc
is ℥ s. tzuicti ℥ ij. puorl. sic. ℥ iij
bulliat. i vj lb aq do. vna gsu'a
cole' z admustret' ad id. pp ordi ℥ iij.
puorl sic. ℥ iiij. spucar ℥ j. tzuicti
℥ ij. bulliat. i viij lb aq do. vna sit
assupta cole z iu'c. Et sciab q i ti
potq ces gentes st plimu i fuchi gaz
Cibe'. ex lactuc z portulaca gdits
cu agsta ul vio gnatorl z ces cu pul-
tib3 ex ordo ul farre ul auena fcis
gdits cu cisq ab3 ul si sit debil uta'
carnib3 pullorl z edorl z agnorl a
unalid cocts cu hbis pdicts no uta'
carnib3 silucstb3 neq3 bonis neq3 fu
gats neq3 ultu salsb uta'. pistib3 bois
i recetib3 no salits Cura manie q f
oucia adusta 3 peitq cad cu pdca
n q in sopusers oz ulti'. spuca z
ueusar Et si neeē sit ip'. vngi ab z fro
rez dada. gmu vnu opij q audic'. cu
decoa q pp nila' i mdorl. ℥ j. elli. in.
℥ j. scuc cpy. an ℥ s. pistet z bul
liat i aq cole. z in ℥ iiij. illi9 decoa
dissol'. ℥ j. medulle cassiafist cole z
dc. au dies vltro fiat cautiu i suuite
capits qui z vb gsens excellet
Cura mamie qt vtecoz mestorl pes
siorl ul spmats 3 ut puocet'. mestrua
si dict' sup. c. Cum z i vecoi spmats
corrupti q gg'gati i matre q st puoco
mestorl z oudict'. si 3 pol. ut nubat
qr optim 3 q si nube nolunt sicz ob
stitio vulua forti' z usq3 ad doloz cu

digito i voluto pano lico i uncto olo
nardino cu q camphora ul musq sit
dissoluta bibat potu sup dcm z no du
i uta' cib' ces sup dcis gmcdat sepe dy
spucr mixtu cu tzuicto ro. z p9 id
bibat aq frig3 q' cu extiguiut spmats
frigi3 z mestrui flucq z expelly
ad illud vche'. q'fcutiby 3 excisiua coz
assidua cu vigiliys z laborb3 z abstine
a cib. san. ulti'. ved. st carnes z vinu
Modq nobil' z bo9 in h' cau ad puou
du mestrua z educedu spma i vectu
3 tlis z vz. ces i sussic muit s z in oi
cau in q. pa ois cu qthit' expmeest orl
vtecoc ul ex spmate corrupto q gmo
suppoa'. cadcla i voluta cu pcia lini
i libita in olo nardino ul de lilio in
q dissoluta sit ca gua musci ul amb.
z ligc'. pcia circa cadcloz cu filo dupli
z pmita'. filu pede ext. vulua ut
cadcla ext'hi possit aduolut' 3 paci's
z h cadcla qi' qti' usq3 ad pfcq tu'a
it. vulua defcat'. Cu' z cu ca obmats
fcp z forti' fect' i hit cu matrei ad
i fioa z spma corruptu eicit z cuz i ssi'.
i solnit Electuariu in i° cau optim
spagui casti ℥ iij. nuctillorl. ℥ s. teda'
pfcc z no ebet'. 3 i corpoti' tedulle
tdo no dispuato z pp eloy da agacz
sco cu it'. dormitu admod unts ingue
z p9 biba'. aqs vini ly fati s' i medic' q
expstrat nagz mestru z spma appe'c
z vge cirtoz pb3 z desidiu ad coytu
diminit z pollu' custo'. noctua u' 3
ci nec. silis in h' z dixecunt excellete
q si adinga'. ℥ s. peonic in h' electuario
mia'. opat' h' epilaq z h' spa' de methado
criatia sco pa' aute pulud spm' tiorl
supi9 emiatorl Ampiat in oib3 pdcis
pasb3 z spe in manic z puux oc
renis z uncha qfert q pl' in ipaguac
corq cu pistib3 i recetib3 pct's a lacte

gdits cesar
pdes t albe'

dulci i[n]ceti et velut ca[rn]o exmanuell
dado corpo [illegible] ci die t[er]cimo p[ro]f[icit]
ul cu[m] mica panis sic cibo do ova n[on]
fortass[e] cu[m] modico mell ul zuccari
misceat[ur] q[uonia]m p[ro]pt[er] ei[us] u[nc]tuo[sitate]m [illegible]
gula[m] lat[a] cu[m] op[er]ati scd[u]m mel ul
zuccaru[m] et ultimu[m] cibu[m] [illegible] ut d[icit] ga[lenus]
a de i[n]ge[nio] sa[nitatis] ij° c[apitulo] Co[n]venit medic[ina]
[illegible] [illegible] ad balneis et cibis et
[illegible] [illegible] et [illegible] et potibus et
sompno et q[ui]ete in q[ui]b[us] sit studiu[m] no[n] mo
dicu[m] Co[n]venit [illegible] p[ro]posse co[n]fortare sple[n]
et [illegible] ut [illegible] attrahat melius cor
put[redine] dicte [illegible] de sple[n]is opilac[i]o[n]e et [illegible]
ga[lenus] [illegible] q[uo]d scripsit xi de i[n]ge[nio] sa[nitatis] [illegible]
radic[is] cappar[is] [illegible] ij absinthii [illegible] i [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] p[er]fec[te] et q[uo]
[illegible] cu[m] eod[em] et [illegible] addi oleu[m] rute l[aurini]
lauri l[illegible] de lilio et [illegible] [illegible]
pecia et applicet[ur] sple[n]i ac [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Co[n]fortet [illegible] cor
[illegible] [illegible] et [illegible] cordia [illegible] famos[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fugadi fa[n]tasma
[illegible] [illegible] pa[tien]tib[us] si loc[us] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et si [illegible] [illegible] Canon [illegible]
[illegible] [illegible] flora i melan[coli]a pa[tien]te ul mania
ul [illegible] [illegible] [illegible] sa[n]g[uinis] [illegible]
q[uia] si sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible]
[illegible] rubor illico [illegible] q[uia] [illegible] [illegible]
sit [illegible] in [illegible] pa[tien]te [illegible] [illegible] [illegible]
rib[us] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sa[n]g[uinis] [illegible] [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fieri [illegible] [illegible]
Et in [illegible] fortib[us] soluc[i]o[n]ib[us] [illegible] [illegible]
sa[n]g[uinis] [illegible] no[n] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
marindi viol[e] et mana [illegible] [illegible] so
lutio[n]is [illegible] ut d[icit] mesue [illegible]
Et in [illegible] pa[tien]te debili et [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] c[apitulo] a[illegible] ga[lenus]
ut pa[tien]tib[us] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible]
p[er] tepe et vina [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] p[er]fic[illegible]

cu[m] lapid[e] [illegible] d[icit] y. vij [illegible]
aff[illegible] mania et mela[n]c[olia] [illegible]
[illegible] [illegible] solvit [illegible] [illegible]
fiat [illegible] p[er] a[illegible] et ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in
cap[ite] stupor [illegible] desipie[n]c[ia] mala [illegible]
in eod[em] desipiencie [illegible] visu [illegible] [illegible]
[illegible] q[uo]d [illegible] [illegible] molestie [illegible]
diffi[illegible] [illegible] p[ro]pt[er] [illegible] Et y. x
p[er] aff[illegible] in mania [illegible] si [illegible]
[illegible] ydrop[illegible] [illegible] [illegible] i[d est] [illegible]
bo[illegible] q[uia] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ydropesim [illegible] alta [illegible] p[er] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Et y. v. p[er] aff[illegible]
[illegible] q[ui]b[us] ad [illegible] sa[n]g[uinis] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] si sa[n]g[uinis] sit [illegible] q[uod] in
lat[illegible] no[n] possit [illegible] ut d[icit] [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] veicul[illegible] fe
[illegible] [illegible] debili [illegible] [illegible] [illegible] mortale
[illegible] salubre Et mania [illegible]
et mela[n]c[olia] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] p[er] arte
solvit [illegible] Et d[icit] y. iij p[er] aff[illegible] [illegible]
et pusillanimitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
la[n]c[olia]m p[er]ficiet [illegible] de epile[n]sia

Epilencia [illegible] pa[ssio] capitis [illegible]
[illegible] et motu[m] cor[poris] toti[us] [illegible]
[illegible] [illegible] p[ro]pt[er] opilac[i]o[n]e[m] ventriculor[um] ce
rebri ul [illegible] [illegible] et d[icitu]r epila i[d est] [illegible]
membror[um] lesio [illegible] d[icitu]r [illegible] [illegible]
i[d est] [illegible] passio q[uia] [illegible] membra et [illegible]
[illegible] d[icitu]r et pa[ssio] [illegible] q[uia] ut [illegible] [illegible]
tib[us] [illegible] Est a[utem] [illegible] et minor [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ventri[culi] [illegible] et [illegible] [illegible] p[er]fec[ta]
opila[cio] et [illegible] [illegible] paroxismi [illegible] cadit
et [illegible] [illegible] [illegible] faciei [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] cor[poris] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vina et [illegible] et sp[u]ma [illegible] [illegible]
p[ro]pt[er] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ventri[culi] [illegible] no[n] [illegible] opila[cio] et
[illegible] q[ui] [illegible] cadit [illegible] paroxismi [illegible] no[n]
[illegible] [illegible] [illegible] pa[tien]tes [illegible] sp[u]ma [illegible] [illegible]
[illegible] Et [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

a

qd scl' i ano lz cu pyodos si a fe ul
cu oib pyodi s. atu ut d. qa yo defe:
sz gua. qi tardis affligt. tato tudis
a diffil' cura. qr m' gssaz adhe
te sit. sz qto fqus affligi. tato cuis
ifit. ypc vts debili z a cord suffoca
Tercs lz tab pu'cs sz dstin ca
ual ta pfluct q inati et sifluit
spudacia a incatum agusta. Terts
ptca st eis s' sin tez diu'z locoz
i alz m. qtiet. ua quz cu epy. qtie
in cebro ul i pannicul ipis u. uc. aude
q ypt a ypc tuc d. epy. a itilz qtiz
cap s simit a ss'm omi obsciao. Et
aduet poxisimo casu no psentiut
ypt eis festina. uctz pqca i cordat.
ypt cebri lesioz Quz vo m. qtie
in sto a intestis ul alys visceribz no
qd in grauit. coz ut qd cridecunt sz
tucnis anit a artiis pq incatis
m. bullics vapi sstu cu fuali evapca
toc ad cebz a tr d. antesia Et ti la
boant iplecoe sto. a fastidio a idig oe
a casu psetiut a pqca i cordat. Et ati
ay ca in timor cord nausea a quz voity
a qtic. su stitas vsior labi ypt qti
muti tutias labii cuq cu ligwa a
sto. intol q si m' sit i itests fit quz
fluxq ventf ydia i. Qn vo in vys vrina
cuiti vina Qn in vas spma. emitit
spma pt volutz Quz vo m. qtie
in etiaz membroz ut pute coxa ul
crure l' manz l' adiutorio l' i musculi q
st i ambitu cors totis a tr d. catalesia
a iti sentiut an poxisum aq eleuari
vsq cap. qsi sint formice ambulates l'
fili fsa astcs amelli. io. dein syncopizat
a cadut a sepe psma. atau pligatuaz
Forte illigi membri Et isti ut plii fe
liut qr ypt fe fit bullio a astep m.
ad cap. Netz fi fe vi. eueniet Et
quz itaq du sas fuit ypt m m.
qtic. in ca. l' fit a san ul flate l'.

mcha fado at l' ung fit. a. co. qr co.
sui subti. no pt viati oppilae Et sis.
de san. apz i fla. vcas q z grundez
i collo a dispo. qi. psotatia a multito
saline dulc sin ca matt. a rubedo cu
qd fuste. in oclis a facie a vapor fe
ti. ca q ita. a ciaco stoli. cu visu
a eis vina vu. valde gssa Et si s. aflate
apz i vina qd sile vit ligfto a salina
spinosa gssa clara a panor a albedo
oclorz a cor stonis fi. a pigricia a obli
uio a an voity fla. a etas a regio
a tpt a cibi queetes fla. qsimo
Et si s. amcha apz vina planca
subtil cu cnculo spinuloso a pruxo. vonis
diutina no somi apt ydoz poxisimi a
dolor oclorz a facici fusce sui plubcis
a siccitas lingue a amictio cibos
melacos sut caulu a tetru a i m
salitas Et si s. ato qd ec no posset
ul sit adusta venosa apz vina albua
subtil veluc a color facici citus salina
amia stoli. cu fuia siccitas lingue cu
siti si. a forte affluxo ydia poxisimi
a z eis poxis sui pssior sz timor cords
Metadus Cura epy. i quinta dduce
fe cu usu electu antcardini qd poc ec
de asphoia l' aur. alexo. l' theodoricon
anacardini l' diacrigelicon a omi cathocis
a ypc fe quartana ul coci qr ut d. auic
ti fe ypt etiuitate fue affluatoe digit
m' as gssas a alta. ssio i z no natu
ad calitez a subti. in epylecicos in
vealz a ci in pri. aff illis epy. ut a
vio ipotu u pli in tysato qr eleuat
asperit. ocs sifluites ad cap. sz ubit
yaniel fan coctis. in. aq a z in. mlt.
cocts psfe a colat carnes cosasse ungl
apetut cis qd dixea ypc qdite cu
san psop idic pga. qr c. dic d daco
dixoe qr s. ungl vetre spavat a vc
nositez m. pgnde adequat vita. fe.
pribo cebs auiu a pullos a agnos

aromaticum ass. pp(ro)p(te)r q(uod) cerebrum (con)fortat ut
d(icitu)r. a(ni)m(alium) v(el) colli. Caueat tam(en) ne stomacho no
ceat. q(ui)a s(un)t diffi(ci)lis digestionis (et) de visco(s)itate. Ca
ueat a(u)t(em) acrium alleis synapi (et) o(mn)ib(us) acutis
q(ui)a materias effumare faciu(n)t ad cap(u)t. n(on) for
tassis usu moderato ul(tra) cum cibo sicuto
sit (et) alequinis (et) brodijs p(ro)p(ar)atis (et)
potu (et) cibo sistimus s(icut) (con)tinue. timere
tom(en)to q(uod) lede(re)t cap(u)t. Oportet fortit(er)
stomacho ieiuno p(ro)pter sitorum coria. Fiat frica
fortis a p(ar)te inferiori (et) p(ost)ma capitis (et) cum
calefacto fortis in ieiuno caueat sumo
op(er)e a(u)t(em) a coytu q(ui)a nimie cerebrum debilitat
sp(iritu)s i(n) soluendo (et) cerebrum coligendo (et) de(bi)li
infirmando membra n(on) fuit ep(ilen)t(ic)a. cata
co(m)i tecto (con)(fir)mat ut a(c)cid(it) vigilijs vi
duis (et) deo denotis. Si a(u)t(em) sit a san(guine). p(ro)
cum p(ar)tis ap(er)i(re) in flora saphene q(ue) e(st)
inter in talo ul(tra) f(ac)i(at) scarifica(ti)o. Crinium
Deinde mundifice(tur) cum apoziate q(ue) f(it) ex
ajance ʒ. j. tamarindorum ʒ j et ʒ ss. di(a)s
solua. in ʒ v. aq(ue) decoct(ionis) p(ru)no(rum) (et) de(cocti)
o(n)e dicte epithime. cap(u)t cum aq(ua) ro(sarum) ul(tra) oleo
ro(sarum) mixto cum aq(ui)tulo oli de absinthio
ul(tra) de spica (con)uendat lact(uca). borrago
fed. cucurbitas (et) aq(ua) cicuni ul(tra) pisas
s(e)c(un)d(u)m carnes vitet q(ui)a sang(uinem) multi(pli)c(an)t (et) v(ir)t(u)t(em)
debilitet (et) p(ro)ducto ciborum suorum utat(ur)
agresta ul(tra) vino (con)uato s(ed) no(n) aceto. bibit
ydromel p(ar)tu ul(tra) aq(ua) decoct(ionis) zucari l(iberalis) libe(r)
l(iberalis) p(ru)norum l(iberalis) s(i) s(ub)t(ilis) debil(is) vinum a(u)t(em) valde tyra(cum)
ylato p(er) floraz (et) p(ur)ga(ti)o(n)es. Fiant su(n)t scl
in ebdo(mad)a. Ra(dix) anora ʒ. ss. tyrace cum ʒ. iij. aq(ue)
decoct(ionis) p(er)onie (et) in ora i(n)t(er)ducit. Tociens
do. p(ro)fite(n)t cur(are). Si a(u)t(em) sit a flate q(uod) (et)
sep(ius) q(uam) p(ur)g(ar)e p(er). f(re)q(uenter) cum pill(ulis) cochijs l(iberalis)
fetidis ul(tra) cum yerapig(ra) ul(tra) blaca ul(tra) cum yera
logodion p(ro)ssa digo(r)e cum oximell(e) s(ci)ll(itico).
ul(tra) (com)posito (et) aq(ua) decoct(ionis) v(er)is ducentum sy(no)n(ymum)
b(e)t(a)s ad cap(u)t. uc(ca) s(un)t sticados peonia mix(tu)
m(er)a. rub(ea). cyaos. ysopum (et) ruta. fiat cu(m)
clistia acuta p(ro)p(ter) colloquintida(m) c(en)tau(rea) ab
sinthi ysopi agar(ici). c(en)tauri an(a) ʒ. ss. an(a)
sisileos an(a) ʒ. j. pistet(ur) (et) bulliat(ur) cum
aq(ua) j. blete p(ro) decoct(ione) cole(tur) (et) decolatur aci
pia(tur) ℔. j. (et) oli ʒ. iiij. mell(is) ʒ. iij. sal
ʒ. j. bulliat(ur) it(er)u(m) colet(ur) (et) tepida(m) i(n)
ficiat(ur). Co(n)forte(tur) cap(u)t. vasto cum m(erun)ciato
(con)fricando fiat sternutatio cum ell(eboro) l(iberalis) p(i)p(er)e
(et) gargarism(a) cum oximell(e) (et) synapi (et) m(a)sti
ca(ti)o. ex pilet pip(er)is lon(gi). cub(ebe). p(ar)te j. masti(ci)
p. ij. fiat ex eis velut for(m)a pillarum. Ultimo
fiat cauterium in vertice (et) inci(sio) ul(tra) caustica cum
cantaridibus (et) synapi s(upe)r collo. Utatur carnibus
bonis (con)ditis cum cinam(om)o galang(a) card(amomo) pip(er)e
lon(go). zedoar(ia) (et) ceteris h(ec) i(n) vitetur to(tum) do(mo).
cur(etur). Si v(er)o sit a melia p(ur)g(ar)e p(er). cum yera
logodion ul(tra) cum pill(ulis) fetid(is) p(ro)ssa digo(r)e sup(er)
dicta (et) fiat clistia sep(ius) ex istis. R(ecipe) senne
epythimi an(a) ʒ. ss. elli(bori) ni(gri) ʒ. iij. c(en)tauri ʒ. j.
polipodij ʒ. ij. furfure blete an(a) m(anipulum) j. oli
ʒ. iiij. mell(is) ʒ. iij. sal ʒ. j. fiat clist(ere) s(ic)ut p(ri)us
fiat sternutatio (et) (con)(fort)atio capitis s(icut) dictu(m) e(st)
de flate. Caueat h(ic) epylenticus p(lu)s alijs a coytu
(et) in ea (et) ponis (et) cep(is) (et) vino v(er)o no(n) s(unt)
alij q(ui) cerebrum (con)turbat. Si sit a co(lera) veno
sa p(ur)g(ar)e p(er). cum pill(ulis) q(ue) f(iunt) ex senne epythi(mo) scamo(nea)
an(a) ʒ. j. aloes ʒ. iij (con)ficie(n)tur cum suco polip(odij) ul(tra)
vino decoct(ionis) elli(bori) ni(gri). de q(ui)b(us) de(tur) a ʒ. j. us(que) ad
ʒ. ij. s(e)c(un)d(u)m ad(?) v(ir)t(utem). ad locum fi(n)i cena (con)forte(tur) cap(u)t
(et) stomach(us) cum oleo rosato dicte (con)mo s(icut) dictu(m)
e(st) i(n) ep(ilepti)a de san(guine). Q(uia) v(er)o antelepsie atque
catalepsie s(un)t vna (et) eade(m) (con)mo q(uod) i(n) eade(m)
ut(ra)q(ue) m(ateri)a no(n) (con)sistat in cerebro s(ed) solu(m) vapor
venosus (con)(tra) ut stat(im) ap(er)iu(n)t(ur) m(ateri)a p(ur)g(ar)e.
p(ost)q(uam) v(er)o fiat vesica(ti)o ul(tra) cauterium s(upe)r locum
a q(u)o i(n)firmus s(en)tit vapor(em) eleuari (et) p(ro)funde(re)
valde s(ed) (com)po(ne) ita ut (com)p(re)henda(n)t i(n)t(r)a cauteriu(m)
totus locus i(n)fectus. Q(ui)a m(ateri)as (con)sumat (et) cum sal
tijs lige(tur) fortit(er) id membrum h(um)a p(ro)xi(m)i(us) ne
fum(us) asc(end)at. In alijs a(u)t(em) fiat (com)mo s(icut) d(ict)u(m) e(st) in ca(pitulo) fla(tus).

Empicia

Caput(?) e(st) Mesue p(ro)uti(?) e(st). au(tem)
alleos op(?) pille q(ui)bus ulle s(un)t fortiores ad epliaz
fla(tus) (et) artetica (et) podagra s(un)t hec. R(ecipe) aloes
coloquint(ide) scam(onee) bdellij elli(bori) ni(gri). cort(icis) g(ra)nu(m)
ce(dri) an(a) ℈. j. euforbij bau(r)ach an(a) ℈. ss.
(con)ficie(n)tur cum sucto caulium dos(is) a ʒ. j. us(que) ad ij.
p(ost)q(uam) digesta (et) p(re)pa(ra)ta (con)pleta. Dent(ur) a(u)t(em) no(n) minus
epylenticis a ve(r)mib(us) (con)tentis i(n) intestinis t(ra)nsmittentibus
fumos pessimos ad cerebrum. Et sig(num) eius s(un)t sig(na)
v(er)mium s(cilicet) (con)ca(vi)tas oc(u)lorum (et) odor oris fetidus
(et) f(ri)c(a)tio nasi (et) obtenebro(sio) faciei (et) multitudo
cibi cum l(a)titudine m(ateri)e (et) s(t)ercore modico (et)
fit plurimum p(ueri)s (et) gulosis. Et cura e(st)

tenuis vineb et pgca cob cauce sed dicit t. de tolica. et de vermib. Cumque vero sit cosup. tibi venenosi ul morsu canis rabidi et de ipis scbes tractatu de venenis li. iij. si deus voluit fit et quia ppt lesione cor dis et celebri eo ac corrupto et de ipso dicit de fe. epydiali. Sed ptea q epylie dr debet cum hda poro et an poroum ua hda poro prim qit opant in co sit epye qe ut eg sit in loco obscuro et sicco sit jeiunus si hoaz pnarit et licat cumitor. ora unda apta clenet cap. sed ut liberior sit respiratio. extergat spuma et appiant dentes cum cultello ut liberior sit respiratio. et ligetur extrema et ppe in catalepsia fiat sternutato cum qdisi ul pipe ul castoro ul euforb et ppe in catalepsia et aulep si no fiat fca dr cap. in pri. poro neq sternuto neq appia. oddametos calios si poni i fine et si poro din duravit fiat clistere acutu dein e. delitaug et ruptoriu apponet capiti dein id. p gca i fine poro que tolia i solutia qsuetudia mag sit z odor rute asst fcptatq ul pul. rute siue nadib i sufflatq. Cot hoaz vo poro

ul pulmo sc eius ul suogu te bibitis i sufflatq

rigat sit i methado spitu z et caueat ab esu carnium caps et pistum ouio et tan lud vino cp capitum ul lyrtium gestat ul suffumigac. fca ex galbao ul mirra ul vugul caps detegut oci epliag Gi et fugi si gedat. Caueat abalneo si flus qe nervos mollificat et cebr hucttat Di q ois odor malus ledat cebr epy ci plus odor rute castor armoiaci oppoponati fcus usu modato. Cena eius sit leuior pndio. Et sit i fine cibi uta stipticus ut piro asso ul coctano et sopinu elogn si cibu uta sepe sto. Jeiuno dysenc qfer to cu plus artotico qui mas curat adap tat. Cumac vo fiat som cu pill et si cena qui attiput armot. Et in cura epy no negliga dedi i cura melic qe fe ob epy si mela cu tutes pa. m. qssa adhe res viscosa cebr occupet valet ptea pro vos. emorroid in cor. ic in q ec qsuetc et flora ceplia sed san. sit in cu pcco qs

ul glis Gi et puo ascessos et cantiza i fuim te capitis ubi se qiunissuc ul in oci pi. sed duob cornib ul si corna frons. Jeiuno ope ois epy qabsinc oz a quiescioe agri ul cig fuo et spca pued et mulieb lactates qe d ppe tr epy qj qocatat et iduc in pueros si et quiescio si flua pct silij et i folij Gz dr eg q cu suffpesioe radicum peonie ad collu et cu suffumiga. oc fca exoscemic cig et cu sup. z. ij. usque ad iiij. cu dic fcob cig et cu potoe decoc aq radic cig t q. poi mel pli misst sanati et ppe i fates et pueri qz etab cat i f. annob vij. Grab cef q usq rute et sisileos i aq et vino mixtu qferut et pul. celidonie cu zucco quiesty. ptca si sua z. j. s. pul. celidonie cu z. ij. aq decoc uin tillos et pipis. lon. aryolia. spca. pq pga. Cum ptca digeclis appetat ocs mas sisinab in capite qtctab z sunt desiccados q dicto e. de debit uis dicte ac sinpob fatiedi p capite ul me b. cor qcuz dicit lib. ij. cu de fcbib dis tenuq h q se q qferut epy exo sua qlit appe. ptca repeat. qd qfre ualet cebr vulpis i fatib sepe datu fit cum ut nuq fiat epy. Et ossa hois et ppe i incu puluiza et qbusta supta sto. je iuno cu vino decoc peonie et cub clas psit. Et odorare ruta et castoru pq pga qst appe ut dr. Mesue in suo de appat. c. puti. Et pictus qdic qd fit se. z. qdicu appe. qfert si sua. cu dic ut dr. id. Gi et tyaca et metrdiat et theo dorion et ppe pq pga. Et vesica apri cu to vina posicet. i fno et de cp ca cu dic i mane cu exoimelle ad fabe qtz sat epy ut dr. Mesue eod loco aucte allop q sc dr. exptu fuisse in ep cuato usq ad tcia dicz Gi et yrudineb qstc ul cp asini i assatu et qcsu i jeiuno ut dr. id. Et coagulu leporis cu aceto bibi cu p xxx. dicb i matutis i modu orobi ul in cibo mixtu. Et pul. jecoris milui

d'r ee sumnd vnedio It pul. fcus ex
caseis oppoponaco athimona san. dc eis
datq quotienz cuat et aplius ex opto
It semide rana pi medio dorsi apert
extrac cius cor atq involue in folio caul' et
quoque in sole in testa noua bn obturata
et pul. illud da bibe cum vino optimo epy.co
dum pati. qr se plurimi dicunt liberatos qr si
vna vice no curet. iterat. id de alia
rana do. liberet. It lap. celidonis
ruffus ligatus in panno lineo et portatus sub
ascella sinistra sat maniacos et luna
ticos omnes It pul. rute sicce insuflet
naribus ipa ipso vel suffumige cum asa que
statim surget It testiculi arietum qui mest[i] in ua
dum similiter valeti In cu[ra] ppa ss. epy.e
gst usus elect. de peonia et speciar. rf.
gar. gd ss pyonie ʒ j. mar. spice cri
coalli. inu[...] nugar. no pfor. masticis an
ʒ s. mirtillor ʒ j et s. cinamo. muc
ug. gar. folij ʒʒ. pipis lo. cardamoi
mic inde an. ʒ ij. liquir. ʒ v. an. cardi
ʒ j et s. musti ambre an. gna iij. ʒ uti
gd. ss. restate et mell' dispumati pcme
vaz epy.e palisi spasmo decipitcoe
et in morbo de ca fina et vmonz do. eis
vetis scovetosi. te agemolaz ipat. da.
i auora admodu nuc et pq eo. bibi. yd.
mel vel vinu tyfatu et pt ess dat scolo ad
dormitu **Sermo** Epy.ci dum lunati
ti qr eos paroxus s' lune in luna valet. pce.
que sit quod in lune defectu in luna q
ti hu.tes male regula. quo luna ex fui
spce. dua. plu. et motu eius ideo vo
in plenilunio ppt humores frios ebullitiones
tiaz alijs in noui lunio ppt eor agi
tac. pq acte[z] dinturna Sec in z ex sau.
exacerba ut pli. in plenilunio Sunc
vo ex flate in noui lunio Sunc vo ex
melia in lune defectu Cad. ptea q in
epla simu vnue. in z tantu in ce.te
pq curat. vnales et pri. cs Sz in catha
lepsia tantu in mebro aq vapor de
na. Sz in analepsia pvo. e morvoc
et mestor et fluxus vetis debitus qz dic

Cu epilepsia accidit pueris lactanti bus
in attibua. nutri Suna ppt ex solubiles ut a
y sopo et semiclo et igule. ex ea cadis sicut
q damo Cor si fuit catharsoria vel plectori
ca pgc. mediatis supdris do. vtq igris
ex latte misceat in fetu In epilia ptea
fit spasmus vini. cor in tocius qr cebro sca
es sf arte niali h. no sentiat sfu. atali
lesiocz qt. ppt opiloz vettior cius gthi.
in scipiu ut uul exprimat asc Suna ppt
et oes inui nitio qtiput. cer z pu. in e.
cad. pa. Cuius sile q damo ipelt. i suum
coe ppt qd et agit anie qr semnco z epy.a
debil Epy. no z qr semnco fortis In
appo. Dia vo no f. spasmus z mollificat.
cor in toci. ppt opiloz ee psta. adeo ut
cebro gthi in se no possit et ppt eius lesioz
foc tata ut ce visite no attepteret
It in cura epy.e q. emor dispoih ez fuerit sz
pamp. ti calor nal suppflui. multi. cimu=
torios capit opilod et meatuu sau. ac
spus coartatoz **Pnosticu** Si epilia
acci. an pub. in masculo vel ante
stor emp. si femella et no solui. lufico
mc. vel nc i vivo ee. xxv. ano et in epli
ce ee mestor p az appi z nuq de ceto
cuat xij yppos in z p. asos Omnibus
vo pmanet pucis xij It epy. q fq.
cadut in palisi et stupoz mebror ppt
depanpa. spus et opiloz origis nivos qr
gti ia dispoi. mebror ut ipa rectifices
cu balneis ca dis aromatics et ungetis mar
ciato arogo et dyaltea It qui sb epy.co
ligwa apz veue vldes vgetes i co.
liuidu qz appo vmonz tuctura epy.az
It si mlier pgnti adveniat epy.a fetu
cratato cito solui. It si epy. co sivenit
morphea alba sig. z cura. Si epy.c
no recorda. pq paroxu f. forte ege
aq curari no pt It si isas natq cu epy.a
se expurgauit et multas supfluitates assas ex
pulit f. cura. sui a qua It si fetus ga.
tpc mestor et fiat epy. nuq sanabit.
qr cu z expu.lo. gna i fixa It si vis sic

am epyl. q sit materia pfecte suffumiga ipm
cu cornibus capre. et si no cad. materia est si
cad. no est materia. Et epyl. ex toto gue est
diffi. cura. oib. et pp tractata et tsing obe
diat et me. quecte ope. et materia extin. a
suffi. ac que ab ipis fugiendu cum cu pu
to qr epyl. ut pli. est coagula. sicut lepr
ut d. aui. f. iiij. colligitur de lepra Et ypos
v. p. afor. epilepsie que an iuuet. nas=
cit. iuncor est omnibus vo xxv annos fuit
plerosque amoritur aliquando dicu p annos xxxv.
ypocras i Hoc re. Capitulum de apoplexia

Apoplexia est priua. sensus et motus
in corpore toto ad mollificacionem me
brorum pp opilacionem ventriculorum ce
bri et uncatiud spus sensi. et motum et ca
unositatem eius Et ac duo s. yppocr. y
p. aff. maior et minor maior quod cum oppi
la. est pfecta et tales no sentit. omo cu pu
gat. et anhelitus est cu angustia maxima et.
spua am ob quo que ullo appz anhelitus
minor vo cu oppila. pfecta no est ex toto
ultia. neque pfecta et i. no priua. omo sensu
n. motu et angustia anhelitus est pauca
et quz diuisa absque ordine ita ut fortasse
i descit. omo qui fit pa. timosa et quz
diuisa cu ordine bono et suffi. anhelitu
que fit pa. uniq ticrosa si vero pcessu
fuit in aia et apt oculi ul. vidz quoque et
quz ad videt f loqui no pot Sz s. y. ga
i q. cud. aff. cuz s. si es sz a. minor
et media vero y hij. di. est cad ad pdc
qr minore pdid. in duas Fit ac apoplexia
ex san. et fl. z vo fit ex flate et fl.
ut pli. Et si fiat a san. appz rubedo
in maxillas et facici et dispoi. repleta q.
pfocatia cu apericoe venar. quidz i collo
et quz appz facies nig. ul plubea pp
sanguinis qaula. et mortifica. caloris
Et si fuit a flate. az. mollifica. cor.
et albedo sqlida calor et multitudo inui
nam et sputi lingue ul oris Et pcca
xij. inno pa. in acu. ut multu filc
adeo ut qui opantes i ipas cosoc
fi. et cura. qui sopus vaillet quc sut

Subeth stupor congela. sopnus. le. litar
gia epylepsia apoplia palis obdormita.
spasmus syncop et suffoca. matris Sz mas
dray cauls q stic desidat desp. pa
in pyb. c. lib. repat Sz ut acu. ut b
put collige ex dis auctoib potius ag.
de motu Conueniut u. oes in h. q sut
priua. sensus et motus Sz diuit ex eo q
quedam sut priua. sensus et motus cor. in toto
velut apoplia litargia subeth sincop suffo
ca. matris epyl stupor congela. q. vo in
pte cor. velut palis spasmus obdormita.
Et q. ex cis sunt morbi cr. ut litarg
epyl palis apoplia q. vo acu. cr ut
obdormita. sincop suffoca. matris q. vo
morbi quz et acu. quz velut subeth ul litarg
et subeth cu litarg Et q. durat bui tpe
velut subeth epylia et apoplia q. ut pli.
adhent ex se ut palis Et q. ut pli.
fiut acta priuia velut congela. atz stupor
q. acta acu. et leuiali ut litarg suffoca
matris epylia apoplia q. uti mo ut subeth
palis sincop Et q. ex toto gue sunt pt
uaz ut litarg epylia q. vo so. i mo
ut sopor longus Sz nc om. clarius apparebut
si notifica. pp a qbz cors desiliens Subeth
sul sopnus pfudus est cu q coda pcedit ad
gruit. capit et sopnolent. no subito qz
tam fit dormiens adeo pfude et oclis
clausis ut ullo. apparitur ipos valeat
ul voce et qsse. et pars appait et illico
claudit Sz si qfme. neque audit neque
oclos apit Et ac h pa. quz quid acta
auce. et quz acta priuia d. g. fin.
et lepr. acis qrunct ul sup. oppij et
quz fit s. f. et tt est motus quz cu fc
et tt z actus febris sr vntes et litarg
nunq est s. h. acute Stupor vo q et
subeth et vigilantia uitcupa. est u. d.
q subeth diuita coma pp soporis adeo
pfudus neque cotinuatus tanta sit i subeth

31

et quia fit a causa humorali quia a causa extrinseca
ut puta frigore accepto vel casu seu odore vel casu et
percussione super caput. Stupor est quia sunt per
vermiculationem nervorum et musculorum et talis (?) est
obdormitio que stat diu. Coma vero
dicitur cum quis iacet quasi dormiens oculis apertis vel si
fuerit in situ operationis aliqua adveniente paciens
stat fixus in eodem situ. Et fit ut plurimum a causa
frigida ut potest fieri accepto vehementi inundato
capite. Quia est fit a causa humorali inundata
in cerebro corrupta. Sompnus autem longus est sompnus
naturalis in quolibet naturaliter contingens intento (?) sed accidit quando
lesus (?) cerebro fatigatur et quia plus gulose.
Litargia vero dicitur cum quis longo tempore fit in cerebro
propter quod sic facit oblivio (?) et dolor capitis [illegible]
natus cum parva putredine deinde advenit
ei sompnus profundus et subitus et apparet quod cum litargia
a causa subita non equivalet (?). Epilepsia vero dicitur
cum quis subito cadit in terram et spasmatur per
omnes articulos et anhelat cum angustia et longo spumat
deinde cum prius spasmus recedit et sedat
et mors sed prius. Appoplexia vero dicitur cum quis iacet
mollificatus per totum corpus sine sensu et motu
preter anhelitum fortasse quia spiritus animales non possunt
pervenire ad alia membra propter opilationes viarum
et fortasse ad pulmonem et dyafragma cum
vita sine anhelitu subsistere non possit tempore longo
verumtamen quia vie pulmonis opilantur quandoque fit
sine anhelitu omnino et forte sine pulsu arteriarum
perceptibili amico (?) et si voce non audit omnino
et advenit tunc paciens non adeo velociter sicut epilepsia
neque adeo ... sic subitus sed mediante per
festinationem ita ut paciens presentiat eius adventum
quandoque quia clamat et mugit sicut bos et tunc
cadit sicut mortuus et non fit casus corporis secundum
sicut in sincopi sed viridis et repleta si sit a sanguine
vel alba [illegible] si sit a flegmate et tunc sunt ... plerumque
et accidit [illegible] virgo ponderosa et scotomia
soda capitis et inflatio venarum colli et tenebrosi-
tas visus et tremor in toto corpore et stridor
dentium in sompno et [illegible] et pigricia et vi-
cium [illegible] spuma [illegible] valde lac-
tea vel [illegible] et semper a causa frigida
ut puta casu vel percussione super caput sive a [illegible]

a causa quarta (?) a superiori (?) oppressione (?). Et a causa appetita (?)
ut plurimum gulose a bibulis a [illegible] vel dicitur
Paralysis est dicitur cum quis privatur sensu et motu
in aliquo determinato membro sicut brachio crure vel lingua
cum mollificatione illius membri vel iunctura (?)
corporis totius sicut in toto latere dextro vel in toto
latere sinistro vel est in toto corpore a collo infra
ita ut et caput et partes eius sunt sana nisi (?)
totum corpus caret sensu et motu cum mollificatione
membrorum. Non ad fiet appoplexia vel subitanea
quia tunc cerebrum et cor essent lesa quod in paralysi
non contingit cum sit paciens nervorum et membrorum [illegible]
[illegible]. Obdormitio vero sive stupor sive for-
micatio est cum membrum aliquod ut puta manus
a pedes accipiunt sensum obtusum et motum la-
boriosum propter malum situm opilatis nervis [illegible]
tes sensum sensibilis et motum. Spasmus vero dicitur
contractio membri [illegible] sive fit de plenitudine
ut in corpore repletorio sive de inanitione ut in
corpore [illegible] et fit [illegible] consumpto sive fit
[illegible] ut in putredine [illegible] si [illegible]
[illegible] usque flexionem membri ita ut tunc [illegible]
dicitur propter spasmus si vero fuerit usque ad inflexionem ita
ut membrum stet extensum tunc dicitur tetanus vel [illegible]
Sincopis est dicitur cum quis cadit amittens sensum
et motum subito cum sudore calide faciei propter
[illegible] cordis [illegible] spiritus plurimorum ut
potest per [illegible] vel balneum vel propter [illegible]
[illegible] cum fumis [illegible]
ut in [illegible] et [illegible] vel propter mordicationem
[illegible] a [illegible] venosa cum cor compatitur
ut in superiori [illegible] vel calore vini et [illegible]
[illegible] quia in [illegible] propter [illegible]
vitales debiles [illegible] dicitur sincopis
Suffocatio matricis dicitur cum matrix non potest [illegible]
[illegible] superfluitates suas [illegible] propter opilationem [illegible]
propter [illegible] ut [illegible] suo quandoque sentit
mulier [illegible] quid [illegible]
putat ad [illegible] et [illegible] dyafragma
et [illegible]. Anhelitus et fumi venosi elevantur
ad cor et inducunt sincopim et ad cerebrum et au-
ferunt sensum et motum propter quod tunc mulier subito
cadit super terram sed non deficit ei vox sua et fit

gtorsio membrorum sed in epilensia sed non sit
spuma cum ob sit in illa et quia suffocatur
et moritur et quia resuscitatur post desperationem
ut accidit in paroxismo ut post in tectorum feminatis a
menstruorum et in mulieribus dum constringuntur que vie
sunt anguste et quia non sentitur eius pulsus
ut asclitis omnino **Methodus** Cum
omnis apoplexia sit absque sensu et motu non
indiget cura eius ut ut considerantur disponit faciei
et oculorum et asclitis et plenitudinis totius corporis
quod si replectionem fuerit cum sincopa. talis fit in.
et pquis quod san. sed cum fiat statim flebotomia
sicut de venis cephalicis in manibus vel in cra
tra tibiis et tunc de san. coctura. quod pro (?)
fuit constante urine urinis cum in coctura
men et quaedam minore cum urinis sit principa
lissime indigo ut dicitur in ix. de ingenio sanitatis. post ea
fiat scarificatio in cruribus et ventosa facta et omnis
divisio posse ad in fleoa et tamen quibus videtur
ut eradicatio sufficit. consideratur floria venerie
te in fronte vel venarum nigrarum qui sunt
sub lingua vel venarum guidecz in collo quia sicut
his suffocationem. post ea vero fiat clistere acutum
generatione quod fit ex colloquintida agarici centau-
ree urtice ana ℥ s. mellilotti sticados blete
ana manipulum j. pistentur et bulliat in aqua et de
illa aqua accipiatur lb. j et mellis ℥ iiij. olei
quod ℥ iij. salis ℥ s. misceatur et iterum reduca-
tur ad ignem et cum bullierit coletur et tepi
dum iniciatur et iterum hoc clistere totius docet
sentire cepit paciens quam maxime fiat fricatio li-
gatio extremorum fortes et frictio plantarum pe
dum et manuum asperit cum aceto et sale et cum
sentire inceperit cepit paciens in ore eius ℥ j vel ij.
electuarii anacardini quod sic fit auctore Jo-
hanne mesue in suo antidotario et paciens tegatur
paciens ita quod calefiet et sudare faciet et
fortassis fuit inducit quod tota materia dissolvetur
Recipe piperis nigelle costi piretri. ro. pi
peris nigri. acori ana ℥. x. mirre rute
sicce assce aristologie baccarum lauri castor
eum tapsie sinapis gentiane ana ℥ v. mellis ana-
cardi ℥ iv. unguentum confice cum oleo nucis
et conficiatur cum melle despumato sed magis confert
apoplexie paralisi tortue spasmo de replectione

et vini. cum morbo fuerit Modicum ac anacar-
dinum sic fit. Recipe anacardos et pone eos in
aceto et dimitte sic diebus iiij. post ea in aqua
eos leto igne donec aceti ℥. post fuit consump
ta et cola cum lineo et pone fecem in medi-
lo anacardi et cum aceto pone tunc mell
et coque hoc similiter usque ad spissitudinem et hoc ℥ mel
anacardinum vel si preparato non sit dicitur ponet
de ipsum a mente allego ℥ ij. vel tyriace ve
teris ℥ j. vel una fieri cum calida in quo sit aqua
castoreum et facit ut masticet et reglutiat
post ille post ea a prandio ... bibat iiij
sed ydromel quod fit ex aqua lb iij. mellis ℥ iij. bul-
liat aquam tantum similiter et coletur dicta sit tamen
cordis paciens san. guarantibus ut sunt olea
fauri sive aqua non utatur carnibus vel nimbis
carnis Si vero flebotomia sit in ea fiat statim apo
clistere acutum attractivum quod fit ex agarici collo-
quintida. elleborum al. centauree maioris ana ℥ s.
mellilotti blete sticados polipodii ana manipulum j.
pistentur et bulliat in aqua. coletur et de colatura
accipiatur lb j. et misceantur cum ℥ iiij. mellis
et ℥ iij. olei et ℥ s. salis reducatur hoc totum
ad ignem et bulliat et coletur et tepidum iniciet
et iniciet hoc totum docet ad sentiendum inducit et
loquitur nasi post hoc non valuit neque loquitur neque
movetur neque sentit signum est mortale et fiat
fricatio per ea distilla in pedibus et cruribus cum sale
et aceto vehementer. unguentum capitis cum oleo nardino
castoreum in quo dissoluta sit Euforbium et castoreum et
fiat gargarisma cum oximelle sillitico et
aqua decoctionis ysopi ...cos sticados et rute. Ultimo
fiat sternutatorium cum euforbio vel pipere vel elleboro
al. et cum loquitur cepit paciens in ore eius ℥ j. et s.
electuarii anacardini predicti vel tyriace veteris et post
bibat aquam mellis supradictam Cum ac cito
fuit et obtinuerit consiliis medicine purgetur sepius
cum pillulis cochiis sic et digerantur materia cum et post
purgationem sic cibus alteratur frequentibus cum aquis mediatis
dentis capitulo de epilensia vel quod dicitur capitulo de paralisi Ute
tur cibis tenuibus edorum et pullorum et bibat
ydromel sed vinum nullo modo ut urina sit debilis

et bibat vinum album debile lymphatum si fit
vo vel fiat cautela diuisa cum ferro uel cum
cauteribus vinum quod in quissitum ubi tangat
medius digitus quando radix mag pacit pot
sicut radit nasi et quod in occipito abrasis primo
capillis quod emittatur pluribus diebus apta
Quando uero uel potiones vel medicinas proficiunt
neque est propterea adtelligere vel dicit purgat
sartago et post dicitur superficiem capitis sit ita quod
capilli urantur et calefiat tunc cum ut
aut autem putri cum vehementer confortat membra
capitis et confortat caput et nervos et excitat
apoplecticum uel capiti raso atque calefacto cum
pano calido superponatur emplastrum rubificatum
dum de lirano acu cum diu sit ista namque
remedia sunt ultime fortitudinis in confitando
et excitando patientem **Empima**
Cum multi operantes qui volunt ad apoplexiam so[m]
tendunt acuiti sed ipsi negligentes sunt
tam ligat . . . extrema fortiter ut dolor
vigilias inducat et in ea emittat et fricat
plantas manuum et pedum vehementer cum ace
to et sale et imponunt pulices . albi . al . uel
piperis naribus et quassat totus quod sit hoc oia
non excitat radunt caput rasuram sita et
faciunt potiones cautela oia ut . q . uel faciunt
ruptorium super caput excitantibus confectum cum
emplastro aplicato uel cum fumento uel appareat
sartagicis potionibus et psq . excitatus fuit fu
tedunt te cunando et digerendo quia vigil
sunt inferioria et perpetua tamen in tamen apoplexia cum
excitando et sputis inferendo sunt cum sigmentis
sin quod sunt corpus posse uti medicinis quibus
Cum uero ad opti fit cum pillis egestive post
cum de epilia uel cum pillis cochijs usitatis
Emoyn Fit apoplexia minor ut qui in
vinum bibunt et caput sepe lauat cum aqua
et postea in loco frigido quiescit et quando frigus incidat
circa caput sine materia cum Et si caput sit na
debile ingredi leviter quique quod vinum indigestum ad
cerebrum et nervos capitis ascendit postea et in infla
quantur et sunt aliqui . spiritus et motum paliciat
et sunt quando orificia nervorum et cellulas cum
animalium opilat Item apoplexia non fiat
cum uero in cum pillis et in sed debet sine cena
quia adimit coitum sive cunando post
Pro sequela
Apoplexia maior et apoplexia media minor in
differentia media medio modo vij ypocras ij . ptt .
Solue apoplexia fortem quod impossibile est mori
non facile et non mortale quia excitat fortiter Et
si apoplexia non potest excitari primum . quia non
constituta mortale Et apoplexia maior pro dic
tertia usque ad certum diem uel specialis lateris
debilioris quam . . . . dlna . . . ad pre
in quam Et sequela apoplexie differt in dicto diffiri per iij dies
ut dicit autem quia vita non potest durare stare
sine anhelitu et sensu et motu et quod terminus
est sine pulsu peripneumonie quod per xxiiij horas
ad plus dum non sit tempus . . . remittitur et sanatur
Et si apoplexia si vincit corpus fortis et subito
mortale unde ypocras . v . p . affo Si tebat
ad inspectos sine voce fiat spasmo innato moritur
Si non fecit eum accepit quando non ad horam uel eciam
sine quod evapulet solum loquitur fuit Et
apoplexia non minore periculosa ut xl . annos
et ix . Cum iam calor naturalis minorat Vij ypocras .
vj . p . affo Apoplectici minore sunt etatibus
a quadragita annis usque ad sexagita Et
taciturnitas subito si vicerit sunt apoplexia uel
melius apoplexia quod si sit cum impotentie loquendi
et priuatione sensus et motus agelum uero si sit
cum voce tardi et bonitatis sensus unde ypocras vij .
p . Si lingua in parata in pecte fiat aquam applica
aquam hpdi uel melancolia fiat distingwe quod
pillula Quando potio quando minor apoplexia usque
ad dies vij ad plus a quinto ad mortem
quando ad vitam maior quando ad paralisi potest debilior
a periplomag unde ypocras vj p affo Quibus
cumque sanis dolores in pecte sunt in capite
et quam animo sit sine voce et sentiunt in septe
diebus pereunt si uero non fecit eos accipiat
sine quia ita sit etiam ettissima sine apoplexie confirmatur
Et ypocras ij . p . Brossi valde sunt namque cito
inde moriuntur quod illis Et apoplexia de san
suffocat et corpus unde ypocras . l . p . affo
In excitantibus ad sui . . . **Emoyn**
De incubo
[illegible] Incubus est passio in qua homo sentit cum
ingreditur sopium fantasma quod nunc
se se cadere et comprimit ipsum et an
gustiat eius anhelitus et inferra voce eius
et motus ipsius et fortasse prouocat propter opilacionem

[margin:] de suffocatione apoplexia media

b

et cum ab ipso separatur excitatur ipse subito a sompno. Et dicitur ab incubo demone quem dicunt esse [illegible] apparet eos qui intellectum extollere nequeunt [illegible]. Vel dicitur incubus quia incumbit corporibus causa quasi suffocando. **Metaphorice** Fit quidem ab assiduatione multitudinis sanguinis replecionis corporis. Et signa eius sunt rubedo oculorum et diminutio sompni et ancessio ciborum multiplicationum sanguinis scilicet vini [illegible] et pistum et urina rubea grossa et pulsus magnus fortis et sputum de carnosa et salina dulcis sine causa materiali.

Et cura eius est ut primo fiat flebotomia cephalice deinde ventosatio cum assidua cum scarificatione et moratione cibi et dimissio vini vitandi pro cibo [illegible] ovis aucis [illegible] vitandis pro communi aceto et aqua vel vino [illegible] tubat aqua. Fit eciam quidem ex dominio flatus in toto corpore et specialiter in capite et circa origines nervorum. Et signa eius sunt tarditas et pigricia et [illegible] spiritum et multitudo sputi et [illegible] mollificationis corporis totius et ancessio ocii et ciborum flaticorum. Et urina grossa alba et pulsus mollis languidosus. Et cura eius est cura epilepsie de flatu. **Empirica** Fit incubus ex ordine ex quo fit epilepsia ut dicunt quidam operantes. Et signa eius sunt materia non in [illegible] in fine. Et ideo fit quidem vicio [illegible] bro [illegible] quidem [illegible] vel aqua de visceris quidem in ambitu corporis totius sicut est dum de epilepsia cathalepsia et analepsia. Et signa differencia sunt signa illic posita. Et cura eius est cura epilepsie ibi posita sub simili forma. Cum incubus non dicitur quod epilepsia prima sicut ipsa [illegible] solo quia epilepsia accidit tempore vigilie. Sed incubus tempore sompni. Et [illegible] Et forte cerebro et corde confortato cum dyamargariton et dyatheos cum musco [illegible] vel simili [illegible] vel cum electuario de peonia posito capitulo de epilepsia vel cum aurea alexandrina et [illegible] et electuario dulci quibus sumendo [illegible] vel cum [illegible]. Curat per [illegible] vice [illegible] vetus in aurora cum [illegible] aqua [illegible] Cum gestu appetit. **Canon** Cum putat incubum [illegible] cordialis [illegible] cia alicuius accidit. Unde applicat membris

et cautela [illegible] et cor [illegible] causa [illegible] Cum in epilepsia atque apoplexia [illegible] alicuius cum sit [illegible] Unde fiat in epilepsia [illegible] et cautela sit [illegible]

Scias [illegible] quod in cura morborum non [illegible] applicatur [illegible] membro [illegible] et [illegible] manifestato [illegible] probat [illegible] colligitur [illegible] illud [illegible] asserebat [illegible] visus [illegible] visa [illegible] sit in corde. **Prosa**

Incubus si sepe contingit [illegible] successor [illegible] cum [illegible] scilicet apoplexie vel epilepsie vel manie [illegible] si sit [illegible] scilicet apoplexia si [illegible] scilicet epilepsia si [illegible] scilicet mania sicut incubus [illegible] spasmus de [illegible] vel paralisis et quidem [illegible] suffocatio cordis sicut si per [illegible] sudore frigido et sit cum [illegible] cordis vel spasmus vel sincopi mortale

Incipit [illegible] de passionibus nervorum

Nervorum passiones famose sunt [illegible] quidem scilicet paralisis spasmus et tetanus [illegible] tortura et stupor et tremor sunt debilitas nervorum [illegible] et [illegible] Cum [illegible] dico nervos [illegible] cordas et musculos sicut lacertos corporis totius. **[illegible] de paralisi**

Paralisis est mollificatio [illegible] membri vel membrorum [illegible] in quacumque parte corporis [illegible] sensu vel motu vel utroque [illegible] mollificatio [illegible] corporis totius [illegible] vel mollificatio totius corporis [illegible] ita ut lingua et capud [illegible] sit sana

Fit quidem [illegible] Quinque [illegible] fit ab [illegible] radices et origines nervorum [illegible] membri [illegible] et mollificat. Vel fit ab humore grosso [illegible] loca [illegible] [illegible] et [illegible] Unde [illegible] sicut fit [illegible] ita ut fiat [illegible] in cibis et [illegible] fiat [illegible] vel [illegible] nervos [illegible] et radices nervorum [illegible] do et [illegible] Signa eius quod fit ab [illegible] sunt et [illegible] capitulo de doloribus in dorso et capitulo de gibbositate. Signa eius quod fit a flatu

sed albedo coloris faciei apparet vernis maius
et lenitudo corporis mollis et gelida. Quod non videtur
posse fieri ab humore calido. propter cuius frigiditatem
in forte vero videtur ex sanguine multiplicato.

Et fit etiam fieri cadens cum cibis quibusdam
de appositu suo, cum de eradicatione sanguinea loquitur
bat. Signum eius quod fit ex distocie conco-
ditur et difficultas allevi eius quamvis adveniat
mollificatio membrorum. Signum eius quod fit ex
lesione nervorum patet ex dictis particularibus. Cura
predicta quod omnis paralisis facta ex causa humorali
dicit ut nervus timor et stupor sine secundum
membrorum cum innovatione. Sed in cibis vi-
ta ipsorum oportet ut sit lactea vel tria
comedat propter obtusionem calidi naturalis ab humore
calido vero fit quod patitur tota in
vicinia quod cum corpore vincit sit debita
quantitate non potest sanguis laudabilis
neque dispositionem ipsius abagit caloris naturalis
humanum una fiat lotione cum gradu
et aetatis debitae quantitates et qui in dispositione
dicit ut dicit Avicenna in capitulo de puti. Ruetta
dius. Cura paralisis quae fit ex causa humorali fla-
et in qua uxore cum vix per sensa dicit
cum comulle salubris vel super desiccandum
dicit de debita virtute purgare cum pilulis
vel cochijs usitatis dando scilicet cum vino
sine ceca a ʒ i usque ad ʒ iij ob septem
vel cum pilulis de euforbio Jo. ostendit quod sunt optime
ad educendum flegma grossum quod destruit ad nervos
Et ut conferunt mollificationem nodum super pas-
mo tortione sive euforbio colloquintida agarica
bdellij serapino ana ʒ iij aloes ʒ v fiat
pillule cum aqua porri poco confecta ʒ s usque
ad ʒ i in sero sive ceca et lenitive tamen ab a-
potionibus vitalibus caveat postquam lex virga membrorum parata
et spondilis colli et dorsi totius cum oleo
costino quod sic fit sive costi ʒ i piperis
pireti euforbii ana ʒ iij castorei ʒ ij cedus
et ebullet omnia et misceat cum libra s olei
de spica vel de lilio vel laurino vel cum bal-
samo quod melius est aliis cum datis dictis
vero conferunt etiam rrenio eloctuarias confortantis
Sinat et in aurora ʒ s diacastri et
libro diffeat per iij horas vel oppopirie

vel theodoricon anacardi vel diapolis vel
confectati vel aurea alexandrina et melius omnibus
his predictis conveniunt sicut fit conveniunt ut dicit ut
dicit Avicenna sine ii. calida sicut menta condita
post purgationem laxativam et nervos corrobarat
Et propter si sit efficaciter sanitatis sic quod ad quod
non fit modicum si autem pertinens sine
non fiat frequenter sanitas absciat quod per
pertinens non recipit sanitatem absciat quod per
dicens aquas ab omni medicina de verbis confortatur
et abstineat sortiri dicta quod dicit et post lex item
vocat adiuvandum medicamentis. Vegetabiles non patiens
bibat vinum usque ad dies xl vel aplius si sit
competens ydromelle solo deco ut de litaurg. post
dies vero predictos sit bibe vinum album odori-
ferum in quo salvia et castoreum sit bullita sparsa
namque est quod sunt insula in confortatis nervos
et inclinas grad in primo virum et accidunt
nervosa debilitate omnique cum sua pectora
sanita per vias agrestas prius dirigantur.
Regule lex patiens carnibus pullorum et edorum
elixis cum fech vel pectoris sit et ass conveniens
cum synapi etiam et confecta cum melle vel in
forza saporis absciat animalibus et bdiis
opposite in fortassis conveniens cum pulvis qui sit
piperis ʒ ij ʒ s cardamomi piperis
longi cinamomi zedoar ana ʒ i spice
mac cori ana ʒ i cinam et ebelle subtilissime

Et sciatis quod cura paralisis ipsius si vero fuit
fortis vel melius duplicis quod curamenta saporata
tamen propter quod dicit Avicenna puti de duce
ga quod est nervos et inclinatos non nisi
forti agere rectificat. Cura propter et
evacuatione et evacuatione caveat propter tedeo
forte et nervis cum cibis et potibus et synapis et mo-
derato. Ultimo vero si non predictorum convenit fiat
fit membrum paralisis sinistra cauteria diversa super fu-
data. Cura paralisis quae fit ex causa vel percus-
sione sed ut stante apud fiat flebotomia diversa
deinde cum bolus super inguinalia et conforte
nervi et membra lesa cum emplastro quod si fiat
fenugreci scilicet vel lini semine malve mal-
navisci in sine armoniaci bdellij adip
anatis cere ana oleo de lilio vel de spica quod
sit ad incorporandum incida et piste dicta
et bullia simul ut liquefiat in tegola deinde

vo

abstineat a vino

pillule de euforbio

ungl

olei costini

r:

tolet et misceat. Hec namque emplastrum simplici tate, virtute ad loca deilia mollificat et dissolvit et dolorem mitigat, unde nervos lactos et nervos confortat. Ungatur etiam cum oleis calidis ut oleo de lilio vel de costo vel de spica vel cum oleo quod in omnium ℥ j dissoluta sit euforbii ℥ j et castorei ℥ ss. dieta sit ut supra.

Simplicia [illegible] quod si colubra palis ℥ j [illegible] cum vino calido cum dicta [illegible] et ipse post purgationes bibat vel [illegible] confortat effectum longa [illegible] super nervos et lactos [illegible] ℥ j claurum autem [illegible] positi [illegible] de capillia iste namque [illegible] illico sumunt [illegible] sudare patientem et ipse patiens calidis coopertus et fortassis fac effi[illegible] sui calite velut [illegible] superflui[illegible] dissolvit et per hec nervos corroborat sui [illegible] po teti. In cura preterea palisis que fit ex [illegible] hic ordo [illegible] Primo namque quiescat ut humor [illegible] digestus cum [illegible] calidis acutis velut sunt oximel [illegible] et [illegible] et ipse cum potatur cum aqua calida in qua cocta sunt [illegible] ysopus polium [illegible] et cubebe quibus [illegible] superflue descendunt ad caput et nervos [illegible] ex abusu superfluo oximell [illegible] desert et prosudat in [illegible] et ipse si sit valde acu [illegible] augmente mel et radices diureticas [illegible]. [illegible] ut humor [illegible] cum medicinis forti bus atraticis velut sunt pillule [illegible] collegi[illegible] ponuntur. [illegible] vomitus fi quis [illegible] atque eleb[illegible] al. [illegible] et [illegible] acuta dicta [illegible] de capilloria qui [illegible] dicat et diuticus. [illegible] successio [illegible] calidis sicut velut [illegible] et potibus atque medi [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] cum pipere vel [illegible] al. [illegible] velut [illegible] in [illegible] vel bal neis [illegible] cum sale et [illegible]. In cura preterea palisis que fit a [illegible] vel percussione [illegible] membra cum adipe canino vel vulpis et cambiata [illegible] vul pes et vina decolle et bulliat in [illegible] tanto [illegible] cum intestinis [illegible] vina cum oleo et aqua bulliat donec carnes ab ossibus dis solvantur et [illegible] aqua et oleo fiat ablutio vel balneum tepidum et [illegible] confertur [illegible] artetica et ipse [illegible] declaratur.

[illegible] ad palisim que fit ab [illegible] confert [illegible] et ipse post purgationem [illegible] vulpe pin gue [illegible] cum ossibus et car nibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] euforbii [illegible] [illegible] et colliga[illegible] [illegible] que fluit inde et cum pinguedine castorei et medulla ossium leporis vel vituli et cera quantum sufficit fiat unguentum cum quo ungatur [illegible] capitis et colli [illegible] ipse [illegible] a balneo sicco [illegible] vel aqua [illegible] vel aqua decoctionis salvie absinthii foliorum lauri [illegible] radic porrorum pulleggii et [illegible] vel [illegible] fecit vapores [illegible] qui [illegible] membra [illegible] [illegible] balneum [illegible] [illegible] nervos calefacit confortat et [illegible] et oleum de costo vel de spica [illegible] pinguedine castorei si ungatur [illegible] cum [illegible] et collum cum spina dorsi [illegible] et aqua vite cum bono vino artificiose confecta et [illegible] et aqua [illegible] et ipse [illegible] declaratur. [illegible] adiutorium [illegible] nobi [illegible] dicit [illegible] de podagra artetica si de [illegible] palisi [illegible] spas mo atque tetano et [illegible] nervos [illegible] pertica cum [illegible] pipere castorei [illegible] et euforbii [illegible] confert velut [illegible] ut fiat caput [illegible] cum succo rute vel cum [illegible] vel cum aqua decoctionis [illegible] vel rute vel salvie et savine. [illegible] ligat confortat [illegible] capitis [illegible] cum oleis et unguentis calidis [illegible] [illegible] nervorum et [illegible] et [illegible] ut [illegible] ab ipso ad partem aurium ubi [illegible] palati [illegible] et cum gargarismis [illegible] et ipse [illegible] declaratur [illegible] namque confert ad [illegible] palisis declarat.

Canon

Dubitaverunt [illegible] palisis

[illegible] piet[illegible] castorei euforbii [illegible] vel [illegible] vel [illegible]

cum mirra vel castoreo [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] et garga rizima cum [illegible]

sit sed de genere male quam[?] fit et unde p
per magis preterea quod antiquitas assignantes eius causas
antiquitas et quantitas assignat fit [illegible]
propter quod dixit [illegible] in suo de [illegible] c. de
[illegible] nervorum quoniam quod [illegible] et mittere non
patitur accidit si [illegible] propter quod vi
ficat sed quod [illegible] omnes eorum
passiones propter male [illegible] fit alteratio et ma
[illegible] composita [illegible]
[illegible] ossibus dentibus [illegible]
[illegible] medulle [illegible] utile et [illegible]
[illegible] palisis [illegible]
mollificatio sed mollificatio et effusio humidi ut
dicit [illegible] Et iterum [illegible]
subito sed [illegible] ut dicit [illegible]
et [illegible] humida palisis ac fit subito [illegible]
[illegible] decima
gibbositatis [illegible] palisis [illegible] humida
[illegible] spasmus Et [illegible] palisis fit
ab oppilatione ut [illegible] fit oppilatio ab humore
obstruente vias ita fit [illegible]
[illegible] ac [illegible] palisis
esse de genere male [illegible] intelligi [illegible]
quod vel [illegible] sepe [illegible] sepe propter [illegible]
Si vero [illegible] uno [illegible] et
si non [illegible] palisis sed [illegible] de genere [illegible]
Alio vero modo [illegible] propter
[illegible] nervorum [illegible]
[illegible] Et ita palisis fit [illegible]
non subito [illegible] palisis [illegible]
membra [illegible] et [illegible] propter di
[illegible] oppilationis quod et [illegible]
[illegible] et [illegible] fuit in [illegible]

Pronosticatio. [illegible] palisis dubiosa et [illegible]
[illegible] Et si palisis [illegible] ul p
[illegible] et [illegible] usque ad radicem
nervorum et [illegible] nervorum et consolidatio
[illegible] palisis [illegible] quod lesio
[illegible] ad nervos Et si palisis fuit [illegible]
[illegible] et mollificatio [illegible]
membra et [illegible] mollificatio [illegible]
sua disposicio neque minuatur [illegible]
ut dicit Rasis in [illegible] Et si minuat et non
[illegible] sua disposicio [illegible]
et [illegible] Et
si in [illegible] febriente [illegible]
palisis futura Et in senibus difficilius [illegible]

palisis [illegible] tumor [illegible] spasmus [illegible] in senibus
[illegible] Et tumor [illegible] palisis [illegible]
[illegible] et [illegible] si [illegible] spasmo=
[illegible] dic quod si non [illegible]
tale [illegible] non [illegible]
[illegible] Et palisis [illegible] et spasmus [illegible]
de [illegible] nervorum [illegible] vias
[illegible] oppilando [illegible] propter [illegible] asma
[illegible] suffocatio [illegible] dies et noctes [illegible]
[illegible] Et si palisis venit ex dislocatione membri
[illegible] nervorum [illegible] ruptura
[illegible] nervi vel musculi non [illegible]
[illegible] Et si membra paralitica [illegible]
et color eius [illegible] valde malum sed [illegible] de
[illegible] propter quod [illegible]
medicina [illegible] et in spasmo
[illegible] Et si palisis fiat [illegible]
[illegible] a suo loco sed mortifera propter [illegible]
[illegible]

De spasmo tetano et alterius [illegible]

Spasmus est [illegible] nervosa [illegible]
[illegible] et inobedientes sunt
in dilatatione vel constrictione [illegible]
[illegible] Et si fiat in [illegible] membri
[illegible] membra [illegible] Et [illegible] spasmus Si
vero [illegible] membra [illegible]
neque flecti [illegible] Et [illegible]
tetanus vel [illegible] vel [illegible] et [illegible]
tetanus sed periculosior spasmo quod in tetano
utraque [illegible] spasmo vero non Et
fit [illegible] Et [illegible]
[illegible] morbum diu tollerare neque [illegible]
ad salutem si virtus vincat vel ad mortem si
[illegible] morbi vincit Spasmus vel [illegible]
[illegible] vel non si [illegible] Et vel
fit de repletione vel inanitione Si non [illegible]
[illegible] Et vel fit ad dolorem ut [illegible]
[illegible] nervi vel a [illegible] ut [illegible]
[illegible] aere vel aqua frigida [illegible] si fuit
a calido [illegible]
spasmus de repletione [illegible] plena
[illegible] Et quod fit subito [illegible]
fluit ad nervos [illegible] fit valde [illegible] non
fiat subito Et quod non [illegible]
oleum vel unge [illegible] caliditas addita
[illegible] et pulsus Et [illegible]
Et facies et oculi [illegible]

pallore vel rubore plus debito. Et in hac
specie spasmi quam inducunt vina vehementia et
ut plurimum sunt species vertiginis quam sequitur post
species generalem colligentem humores etiam
postea fluentes ad nervos et lacertos et cor
das [illegible] et extendunt ea secundum latum et arctant
secundum longum vel econverso [illegible] humectato et
cerebro [illegible] de humectatis. Cura spasmi de
inanitione est quod precessit cenodo plurima [illegible]
[illegible] et nervorum membrorum exsiccantia et
vigiliarum [illegible] obstinata [illegible] vel etiam
[illegible] ut [illegible] quod provocat [illegible] spontaneo [illegible]
durante et fluxu ventris assiduo et solutione
cum medicina efficaci laxative et fluxu
sanguinis narium in [illegible] si fluxu et
emorosagia sanguinis [illegible] et sudore
plurimo [illegible] et menstruorum et emorroydarum
in deficiente vel etiam cenodo [illegible] ut quod fit
in febre acuta [illegible] et febre [illegible]
talibus adveniunt et in solum [illegible] exsiccat
humiditates substantifice et influentes membrorum
et in ieiunio et labore et [illegible] calido et quod fit
[illegible] Cura [illegible] aqua
vel [illegible] vel adolore [illegible]
[illegible]
Et scias quod spasmus [illegible] et species quod fit ex
humore [illegible] vel [illegible] et vul
ne [illegible] membro et [illegible]
[illegible] membrorum et forte [illegible] vel
[illegible] Ita ut
si sit generalis [illegible] si ventosus [illegible] cito
[illegible] toti corpori ut in
[illegible] in spasmo de inanitione [illegible]
[illegible] secundum morte vel salute accidentis

Cura spasmi de repletione [illegible]
et [illegible] calida [illegible]
fiet ei [illegible] cum applicatione [illegible]
[illegible] fiet ei [illegible]
[illegible] palis [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] in [illegible] si sit [illegible] usque
ad gulam vel in [illegible]
[illegible] vel in [illegible] si sit
[illegible] aqua [illegible] Et [illegible]

[illegible] ut [illegible] in [illegible] spasmo et
tetano [illegible]
et species [illegible] morbi [illegible] Cura [illegible] precessit
[illegible] et [illegible] plurime in [illegible]
[illegible] forte [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] dando [illegible] in
[illegible] de [illegible] cum vino [illegible] castor vel
dando [illegible] castori et [illegible]
[illegible] fricando
[illegible] cum panno [illegible] et pulvere
[illegible] vel sal et si [illegible]
et acuti [illegible] spasmo [illegible]
[illegible]
[illegible] sitis tollent
[illegible] bibat [illegible] vinum vetus [illegible]
[illegible] membra [illegible] cum [illegible]
et [illegible] mixto [illegible] fricando [illegible]
[illegible] vel solem [illegible] Si vero spasmus
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] cum oleo de costo vel de spica vel de lilio
et panno [illegible] et fiat [illegible]
ventositatem [illegible] de colica ventosa bibat
[illegible] aqua [illegible]
[illegible]
[illegible] piperis [illegible] piperis longi car
damomi [illegible] paradisi galange [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] In [illegible]
cum [illegible] accipit [illegible] fit [illegible] de [illegible]
[illegible] in spasmo generali [illegible] ventoso [illegible]
[illegible] et [illegible] cum oleo [illegible] et oleo
de castoreo [illegible]
[illegible] Cura spas
mi de inanitione [illegible] ut [illegible] totum corpus
cum balneo [illegible] lacte [illegible] vel aqua dulci [illegible]
cocta [illegible] ordeum viole psillium malva
sedendo in ea [illegible]
[illegible] corpus fiat [illegible] et post exitum
a balneo [illegible] corpus cum oleo [illegible] vel
oleo [illegible] vel cum adipe [illegible] et gal
[illegible] Et [illegible] si sit post balneum [illegible] oleo [illegible]
tepido [illegible] fiat in balneo
[illegible] membrorum [illegible] ita ut attrahat [illegible]
[illegible] et post exitum a balneo bibat lac
dulce [illegible] vel cum mica panis [illegible]

Decꝫ p̄ q̄ lac sto᷑ꝯ ex̄ido vita᷑ junib; c̄u-
mino ⁊ cib᷑ ipinguatib; ut potē testi. gallos
⁊ pistib; ī rectib; petris. Caudeat ocio ⁊ quiete
sup̄ lco molli. Caveāt ptea balnea ex aq̄
dulci in q̄ cocta st̄ oīa lenctiua. sic capita
⁊ pedes edoꝝ ⁊ agnoꝝ ⁊ ātctu pinguiu
Et q̄ꝫ fiunt ipi. clistia. Et q̄ fiat uchiu
ut d̄r anesue putri c̄. Et pl̄a lenctiua
decoq. c̄. de ptisi ⁊ c̄. de matic ī ind ⁊
qc̄as d̄r c̄. de matic īuiu fc̄ ethica li.
ij. si deꝯ volunt qd si sit cu fc̄ no d̄spiratis
fc̄ iquo ꝯ lenctiuatib; adde ifridatia ⁊
ꝯfortatib; alcan̄ uelt ꝫ 2ucc. ro. ul viol
mixtu cu tasandalis ⁊ ro sata nouella
ul sic ꝫ dyrodon albat seu dyagāto Et
si fiunt cu vomitu ul fluxu vētris ul sudore
plurimo ī sista. cis p ea q̄ dicta sunt locis

Cura spasmi q̄ fit a flatē a fri. ꝫ
ut pōa. corꝯ in aq̄ dulci ca᷑da decꝫ quē
dat cibos ca᷑dos actu ⁊ v̄tute vega. sic
te ⁊ spodiles cu oleis ca᷑dis potib. vta
dyconpyp̄don plīs ⁊ silib; Cura spas
mi q̄ fit a dolore ꝑpt punctura ul vulnera
nvi. lꝫ. vās c̄ect. ꝫ ut apu. sata poma
anodina ⁊ do. ꝫ mitiga. si loco vulnera
tu ⁊ dolosu ut ꝫ olm anctum ca᷑du ul
olm camomillin ul olm de seminē lini ⁊ cam-
plm exsama fengri. sc̄. lini floib; camo-
mill. fat. ordi seia au. ꝯfirs cu olis ca
dis po. si loco ac. ca᷑do ⁊ poa. ifring
qi. q̄ti. ī balneo tepido aq̄ decoc veris
portac ī emplo. Et si p h. dolor no mino
re. Juvnga. locꝯ cu narcotic s. pus ꝯ
ultiē ⁊ d. ꝯ ꝑstuat sic ʒ i s. olm ꝑpoli
ro. ʒ iiij. opij ʒ. s. jusqui ꝑpanis al.
au. ʒ ij. cortic mādꝯ. sc̄. opij au. ʒ. s.
teault ⁊ elect. ⁊ musica. cu paco ol ⁊
d̄ḡtulo acti ⁊ si vnctoꝫ poa. eplm su
peꝫ ac. ca᷑du s. nacꝫ libab. si deꝯ volꝫ
Empirica Cura. q̄ꝫ spasmꝯ ī pl̄ct
nal cu ablucoe aq̄ frigide ꝑpt antiperis
tasim ⁊ ꝑp̄t conf. cauiosa. vu ypos. vi.
p. aff. Est ac ubi tetanus sine vulne
Cautio. No sis audax apu. ī cura. ac
plima ap. spasmu de ī pl̄e ne forte mag
agitat fiat ⁊ maiꝫ spasmu inducat Et
itud ꝯ attēde ī aia palis. Nec sis tīdꝯ
ī lenctiua. ⁊ ī pl̄e ap. spasm de īanitoe

Ne forte vtꝯ deccia ⁊ humid radicale ꝯ
sua. Nec sis tardꝯ ī dolor mitiga. ap.
spasm fcm ex do. ꝫ nvi ne forte dolor
v. ꝯ ꝑseruat Spasmꝯ ī q̄ fit a fri. ꝫ
ōm leuissimꝯ ⁊ ad curatiōne cūcc ūgs. ff.
Sꝫ d. ypos. vi. p. aff. frigi. ꝯq spasmi
⁊ tetanus nigrores ⁊ rigores febricitant.
q̄re appareat ca᷑ ⁊ deuc. fina. Causas
ptea q̄ spasmꝯ de īanitoe du. ꝫ sꝫ ꝑpc
deus ⁊ ꝑpc ꝑpc q̄d cu nvi ⁊ meb. lactosa
pua. ī humic. ꝑpc no cu cad meb. ꝫ
pes sc̄ lenorꝫ acutu ca᷑du exsiccatus cuꝯ
ex. ꝫ ī singultu fit n. q̄ꝫ singultꝯ aut
ca᷑da acuta ut potē cola pessima ul ꝑp̄t
morditate ⁊ exsiccate ob sto. singultꝯ
ꝫ q̄ spasmꝯ ꝯq ut d̄r Ga. v. de accidi
dent som ī subito q̄ singultꝯ no ꝫ fi. ic. me
bra nuosa ꝫ d. suꝯ sto. ⁊ ꝑpc ob eiꝯ no
lactosu Cura ī. spasmi de īanitoe suꝯ
pot. ī itk. de spasmo ꝑpc deus spasmꝯ uāꝫ
ꝑpc deus no sau. ī digꝫ altantib; sꝫ ⁊ c
vnantib; ut vomitu cu sirup acetoso ⁊ p
ga. ꝫ cu reubarb ul aloe Pnosticu

Spasmꝯ d īanitoe ꝑpc deus ꝫ mor
tal ut pli. ꝯ q̄ vita no stat ni p calidu
⁊ humid vn ypos. vi. p. aff. Spasmꝯ ex
elleo mortale ⁊ id spasmꝯ a singultꝯ p
multa īanitoꝫ malu. Sꝫ spasmꝯ ī fc. f-
eꝯ adue. pueris q̄ adultis ⁊ facilꝯ cura.
ī eis q̄ ꝫ vt. ꝫ diaꝫ debiꝫ nalꝫ ub
forte ut d̄r auic ī ean. fen. ij. c. de cur
spasmi cu ex op. ⁊ p̄uttat oīa q̄ d. ypo.
ypos ī eco pnosticoꝫ de spasmo Sꝫ
si vulneratus ul flammato ul vulnerato
ī loco nuoso sūvenit spasmꝯ a desi
piccia mortale q̄ pa. ad dolos s. pti
giss q̄ leso impedi. atheliꝯ ⁊ fit suffo
vn ypos. v. p. aff. In vulne spasmꝯ
sūveniens a tetanꝯ mortale Et in vij.
p. In percussioe ī cap. spasꝯ a desipi
ēcia mala Sꝫ d̄r ypos. ij. p. aff. ꝑpc.
in spasmo melius ꝫ fieri q̄ spasm. ī fc.
q. dicat p. ꝫ bo. ī f. ꝯvo morte
Sꝫ ī ꝑtes oīa meb. ꝑtualia extesa
rigencia cu dolore mixto vā euadit
⁊ si euadit nato. Insra iiij. die cua.

p se ul' vnfi° aq̄cti q si q̄rta dieȝ cess̄do
pseucraūt utiq̄ erit mortal' ut pl'ī. Si
dolor remāsit in sua forti'ne q2 nō de
clinat ȝ et mag' morbū diu nec tollatur
vnū cōpōe affo ypocr̄ v. p. Omēs app
hēdunt a tetano infra iiij dies pereūt.
Si vo hos effugiūt salui fiūt. Similr'
si dolor minorēt p9 q̄rtū dieȝ d°. vo no
c. cōcordab' affo cū dicto Gal. idē q2
videt' sibi cōdicere cū ypocr̄ dicat q̄ p9 q̄rtā
dieȝ salui fiāt Gal. vo q̄ utiq̄ moriant'.

Tortura ē tortio oris et labiorū ad
dextrā ul' sinistrā cū tēpore clauditur
alterū oculorū et cū exsufflare cō
nat' vno tm̄ cū spiritu ut sufflet. Fit
duob' mōis s3. de repletiōe et de inanitiōe.
De repletiōe qn̄ ptes aggrauant' humorib' et laxatis
faciei pte dñāt' flat' sicca et ȝ sc' molli
ficatione. De inanitiōe vo pte cōtracta aut'
et humores et ȝ sic spasmū. Signa ei' q̄ de
repletiōe sūt pigritia in motu spūm et saliue
et sputi multiplicatio et q̄ sentit cū tactu
pte leuitate nō cōtēsioē et pell' frōt' in
pte gibbosa s3 p q̄ cōspuit et sufflat
cōtēsa absq; rugis et inclinatio faciei ad
sidua ad tactū et palpebre inferiores oculi
ptis gibbose decursa ad tactū pte aggrauat'.
Signa ei' q̄ de inanitiōe sūt spūm et baino
dicta rugositas cut' in pte vna et cō
tēsio eius in pte altera et paucitas sputi
et saliue et cū pduntur lacti et ...
signa cōpadini ea q̄ de repletiōe relaxat' ad
tactū ut d'r accessiue i ito c. et ceti' sig'
q̄ ee pt ȝ q2 pcessit tanico ulta
ul' afluxū ventris ul' a fe. acuta ul' a
fe. cōtinua hūoral' ul' cetis et similib'. Re
medium. Cura tortue de repletiōe ȝ eadē cū
cura palis' sunt hūoris vico cōpte pgato
tūmodo eupla et dictatōis iuxt' p
tea p9 pgatō fiat gargar'. cū oxi
sallitis et aq̄ decoc' sticad' pict' mustum
et teale q̄ti' i oc mutē m9 et masticatē
ea ve i oi tortura hūida ap̄pe'te. psi'. vo
fiat masticatō. dissoluta cū pill' cōpict'.
pipe sinapi et cetera q̄fert' deinde stiptica cō
mastice ul' thuie. vngat' cū locq et spō
diles cū oleo de spica ul' de lilio
in q̄ dissoluta sit pietrū appōat et fiat

pulueizado ea subtilissime et miscēdo cū olēs
pdat' ul' cū oleo amctino in q° dissolua' eu
forbiū ul' castoreū ul' utrq; q2 ȝ forti' pdat'
et ponat' ventose et eupla rubificatiua si
tūc cōdicere. c. de catarro vltio fiat cau
teria duo vnū q̄dē i occipitio et alteū in ra
dice madible ptis torte nō gibbose. Cura
tortue de inanitiōe si sit po' ȝ ut humectet'.
cap'. cū medicat' humectatib' scilz cq ȝ va
pora° facici cū aq̄ i q̄ decocta sit malua viol'
altea fenugrecū psilliū sicca ordiū capita
et pedes edor' et agnor' et alectū pinguiū
et balnet' i ea ul' i lacte dulci ul' euapore'
cū oleo q̄ui ul' oleo de lilio tepido q2 ȝ oleū
ligi ul' oleū de spica sit sicca virtute. sz tn̄ hu
da sua. sic et oia olea et ceda. aut' frōt'
ad tactū deinde ligēt' cū fascia ut ad cōfinē
dos. tortura cessāt oīno. Empirica.
In oī tortura q° ut paciēs sepe i tueat'
speculū et cōnet' flecte os et labia i q̄ntū
tortue. Pe in tortura hūorali q° dicta sit
ea sil' sit sicca virtute ut ȝ fauces labor
eint' et sudor sil' sua ut tibi assi ul' cocti
cōditi cū sap' ea dic' sint' si. ȝ i. ite. pul. p
nucis m. ȝ i. pipe' lo. castor' galag' ān
ȝ ij. z cedoar' ȝ i. teāt' et cribelle'. Ite pe
pill' ite. de palisi portab' cōferūt et pille
de oppopona q sic fiūt Re. ychea ptūc
et oppopodi' rimidati' sapini bdelij
armoniaci cologa' ān ȝ v. eti castor'
nuce ȝȝ. pipe' pmat pipe' cassie lig
muablor' citrinor' nigrorū cubl' et bliad'
ān ȝ ij. stam ȝ ij. turbit ȝ iiij. aloes ȝ
xij. infundat' gumē i aq̄ caulum et fiat
cōctis pill' q̄r dos' a ȝ i usq; ad auri j.
educūt naq; ad forti' fla grossa et so
tile psudantē in iūctib' et digit' corps et iūc
tur' q. ppt' pl'ri cōferūt palisi tortue
spasmo apoplexie et epilēsie podag' et aliis
dolorib' dorsi ul' iuncturar' de ca frig.
Pe cuiz potus vi. oīno usq; ad decia°
q si fici nō pt bibat y. vij auri ite q̄d pp
calamenti salue satuogie mete bacc'
lauri aq bulliat oia i vino ul' aq. coc'
ul' puc bulli in aq̄ et oi i. lyphe vi. et
iste potus cōtra q° mxie in palisi hūida
li et ppc in cor' radicato. Cost' peta ut
euapoēt'. sinap' et spōdiles colli et madi'.

to et frōs et ypoa cu aceto forti al' pp ǫ cot-
ta sit calamēt' ysopi sticados salvia cetam-
do' ǫ sup' fuit aceto admedic' ccz et explen-
cu c[illegible] pp i[illegible] coll' et ung[illegible]
tortura ynodali et palisi [illegible] et aucto et
pro torta cu ungto isto et [illegible] balnea
[illegible] stuppe [illegible] armolac'
[illegible] mastic' an' ȝ iii dissolua-
[illegible] ul aceto [illegible] cu olo ble-
tino et laurino ul mastico an' ȝ i et s
et ce ȝ i ample' c[illegible] et pro lesa cu
[illegible] cu olo
[illegible] cu
olo laurino [illegible] latino et modico ac-
[illegible] patella [illegible] pste [illegible]
[illegible] mordica
[illegible] ablua' c[illegible]
[illegible] cap' [illegible]
[illegible] et cu aq' p'
[illegible] cola [illegible] colatura bulliat [illegible]
[illegible] sticados salvia ruta satiagia [illegible]
[illegible] camomilla folia lauri et [illegible]
et in loco [illegible] ita ut [illegible] cap' [illegible]
[illegible] cu pannis [illegible] pste [illegible]
In hac [illegible] cu [illegible] dino
fiat cantu [illegible] pro lese p torturas
Cirurgia [illegible] sit medi'
fortissima [illegible] recipiedu et
ad fortura [illegible] ordo sapie-
ut d' mesue [illegible] isto c' cu-
ra In tortura de yplac pro gibbosa [illegible]
lesa [illegible] mollifica' [illegible] aliaq
In tortura vo de tanitac pro [illegible] lesa
[illegible] corrugata [illegible]
[illegible] medicinas [illegible]
[illegible] gravac [illegible]
[illegible] pro-
nosticaco Tortura de tanitoc ut pl[illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] pnostic'
[illegible] faciet
[illegible] tortura-
til [illegible] et grana'
[illegible] et [illegible] vasi et [illegible] dolor et
spasmosa [illegible] ut [illegible]
[illegible] Et si tortura [illegible]
[illegible] diffi' [illegible]

ipt' sclirotiracoz m' Et saltus farici pdi'
torturaz ynodalez tortura palisi a spas-
mo de yplexie a appoplia a c[illegible]
Et si tortura forti provenit [illegible] dico
[illegible] si [illegible] p' [illegible] est
c' de tetano Et tortura ynodal' ut pl[illegible]
[illegible] tortura vo spasmosa fit de tanitoc
[illegible] c' ix de tremore stupore
et debilitate nervorum

Tremor est motus cordosi fit in ipsis
membris nervosis scilicet capitis manuum
ul pedum cu difficultate [illegible]
[illegible] est acto lesa motiva
[illegible] rigoris qui fit in [illegible] et pollata
[illegible] ad [illegible] est [illegible] motus [illegible]
[illegible] decorsu et motu vo-
luntario [illegible] motive [illegible] mebi ul
[illegible] totius corporis [illegible] assidua [illegible]
[illegible] Et stupor [illegible] nervosa [illegible]
[illegible] obdormitatio mebi [illegible]
[illegible] formice [illegible] membro [illegible]
[illegible] membri
[illegible]
[illegible] hec pa' [illegible] frigida
[illegible] fit tumor
ut potest [illegible] membri [illegible]
[illegible] motus ut [illegible] mot
[illegible] valeat [illegible]
[illegible] virtute et [illegible] nervos
[illegible] et motu volu' [illegible]
[illegible] fit stupor ut [illegible]
pedis [illegible]
[illegible] ad illius mebri [illegible]
[illegible] et motu [illegible] oppilac ul vias
[illegible] ynodali
[illegible] ut potest [illegible] ul
[illegible] nervos membrorum [illegible] stupi-
dos [illegible] potu vini [illegible]
cum [illegible] ad nervos rapit [illegible]
[illegible] ad [illegible] sanguis [illegible]
[illegible] a frigid' [illegible]
[illegible] qualitas cal[illegible]
[illegible] de virtutibus [illegible]
[illegible] d'q [illegible] pali' [illegible]
[illegible] ut [illegible]
nervos [illegible] debilitas [illegible]
ul delica' [illegible] tumoris ul stupor

Stupor

acta punitiua scilicet materia corrupta ipsa. Sig.
cor' acta aut' est q' si sit san. appz fa
cies carnosa rubea vel fusca et vene
apte in collo et dulcedo saliue et appetitus
sio ciborum multi. cum sanguinem fbi et vina
rubea grossa. Sig. vero sit fla. appz color
faciei albus vel pallidus et lenitudo moll' ca-
lida cum pigritia motuum et vina al. spissa
humorosa et appetitio gulositas et indigestio
assidua pdurans et fastidium et in sanguineis
fla. Sig. cor' cum fuit aglutinata fca sy .m.
sicut lenitudo melancolica mat. et cum tangitur corpus
ti. firmum et appetitio abulaos et incte tag
vel acre firo ppt qd musculi labiorum la-
biorum ois quiz spasmatur ut qs intelligit
et pumpte no loqt. Bi. et stato pdurans
i rupibus umbrosi ppt mortificat. calor
et spus lactorum sic acuti truncatur et capti
te innuos. Sig. cor' cum fuit apotu
vini superfluo scilicet quia aduenit bibitis et ppt vi. n
pota. in ieiuno cum ratione humorum et cor' de
cilli. pmaz. Sig. timor' cati adebite
mes vel vtuts sicut qui patiens deicitur cogens
coitu modato ut potest aste. scalas vel
descendo vel tenendo ad fuit timan et q'
no pt tollare labiorum forte stando vel ere
do que stati timit eius cor' et appetitio
coitum in eminitas et calor in sido. **Medi-**
ci Cura timoris stupor ... acuta p
nutia et ut p. dict. actio Cura ppt
pona vngta et cumpla anodina si-
bi cum do. dolor qui portat causa palis
acuta et pcussione sic et in cura spasmi
dcm conforte vini cum oleis ca dis sup
ut oleo mastico vel de castor. Cura
cor' si fuit vitio san. q' vas qui
ut p. fiat flora cephalica in brachio vel
manu si vis et etas consentiunt dcm psgc.
cu pill' cochijs vel ycapig sit gerte
in potu pdmell' vel pulcg gargarizet colli
salli. cum aq. ysopi p' purga. ob vgat me
b. cu oleis ca dis vel cum vngtis arrogo
mitiatoy agrippa tollet siti et fame
prosse corbate. et sudz in ieiuno Cura cor'
si sit vitio flat. qd est ut pl. n est cura pa
lisi ut pl. in fec speciali quia timor
tus est q' paleso diminuta vel pncipiata
Cura cor' si sit aglutinata fca sy m. et cad

tu ca q' de flate p' qd no est o. p' pga. ee s
alta. sola cu oleis vgtis cplis valucib et
dicta q' ubi indigeta no oz laborare Cura
cor' cum fuit apotu vini superfluo et absinen
ab illo q' i cti motoe cor' cum cepit qs cc
et q forte. cor et debis cum clareio plus
vel dyathos Cura timoris ppt debitis ut
et cause alalde et coitu forti dino et vti
tis et potibus impinguatibus ut est cado boa et
pub tenuis gdita cum sebis abma atque ipsis
satu cum vitellis ouorum et vinum bonum clarum
abmatue medo vel dactu et uti sebis et clarijs
dat c. de palisi et q forte. nuos et metuas
atque mel. lactosa cum vgtis et oleis dict in
et pla. dict. c. de arthetica pa. **Empicon**
Dixerunt conscellere q' timoc et sin
pdc fiat acta spiritali q' felt tasti de sa
tad appic. et ppc p' purga. bis vel t. fq.
q' si fuit p' sticados 3 .j. ysopi 3 .ij. peonie
3 .iij. fiat tasti cum mistillagic dragati
et melle ro. et sit vn. q' ipso de audiuit
dec. tanida cum aq. decoc sticados et mellis
Canon Causa q' p' qd. speciali fricat
cons. ... no sp pc p' conso q' si actu q'
pt humor peas se i ip fudo acuti et dq
no pcas is si fiat appic ut d. Ba. in quinto
allij affor. j. pnlc p' prelibationibus Si vbi
deficit de humor pcare sit lip p excuria
et pfumaria et noxia ut d. de sig. fa
Cura n. oplis curatione ano copla. ut d.
Ba. in quinto allij affor. j p. vbicunq' est
Et itc tamo no sou i pa. huius timoris st i eo
morbo m. li et ppc melior pfudor putil
impedit. cum psfa morbi qs. sit eius factua.
ut d. Ba. in li. de fe. ad glauconem
Pronostica Stupor et timor aliquando ca
fiat sup palisi illius mebri d apoplexiam
futuram s. si timor et despicit. accidens
c ... apoplexiam meorat. vn yppocras vij. p
consulta potentiae vigor et despicit. matu
Hec stupor et timor si fiat actum vel
pcussione et p' cura et attenus et q soliditatem
voluis cum naturali nulli vel vas cruati
put in de palisi dixi q. pa. s. ca. ps
sata soe uisque ad duos Hec si stupor et
timor fiat acuti vel pcussione et in naturalit
s. ... dispositioe cura est vbi medici opert

sṗa. q̄ cuari nō pt. Si vō cepit de dic̄ i
dieū mōral dispō. pt cuari. Pstupor
& timor in senib̄ nō cuant. Cᵐ 7ᵐ

De oscitacōe & alacōne

Alaco ē extensio alaꝝ .i. brachioꝝ & ꝯs
fit at ꝑpt vetositates ullitas ele
uatas ab humorib̄ fla. ul ulti
cibi idigti iplētes iūos & lactos indu
centes in cib̄ lassitu. sn̄ laboꝝ spōtanēu
extensiuū q̄ mēbra musclosa sēcunt ꝑ
extensiuū q̄ membra ... sētit puna
qd nali q̄ de mebris cor̄ sētit
tm̄ ut apm attrahat & nocitū ut expellat
cū vetositas sit opa. ... nō
qual ... q̄ ... collig̃ sup̄ doct.
dual ... adit. & distētiā ... q̄re
Sa. addit. & distentiā ... ut alta vetositat ex
expellat ... ut alta vetosit̄ ex
pellat & io fit ... p̄ḡ actū & sopnū &
nauseatā sac. Oscitac̄o
i ... sepe nauseatiā faciet. Oscita
vō ē apto oris ꝑpt vetosites expellēdas
aspectus apto pmeri ul iclusas i muscl
& ... madibulaꝝ & io fit ... p̄ sopr
& o... q̄ sic vigi. & labor vetositates
... Ita sopn & ... augmētat

Methodus Cura ... pa ... ē cad ...
no Si ... sit ... & vene appa
rētes & color faciei rubeus ul sangui
pcessit usq ciboꝝ ulti ... san. fiat flōa te
pba ... q̄ seq̄ fames labor tamto sudor
& usq ciboꝝ & saporꝝ san. dimictū ut
sit lectē ... vinū debile ... ad
medic. Si vō ... sit ... fla.
& color alb̄ ul pallidꝰ & anteessit sacie
tas nauseatiua & nō apparuerit vene
i oclis & facie ... fla cū ...
ꝯposito ul ... & cura. cū pill' ... ul
... usitat ul cū ... ca.
& ... cū pipe. lon. galag. zedoar & sil
... & bibat vinū bō ... ꝑpna q̄.
p̄ḡ ... balnee & sud. & labor

Empirica ... doc. ... pa.
cū potu vini boi ... usq admodū
... ... ꝑpt ... ... ꝑpt ...
q̄ vis ... ... ꝑpt ... in ... pte aff
ait ... oscitatōes ... bibitu
... ... debe
... vini ... aff ... te
... fla. ... sep̄ ... vō in
saguca Credis ... fuisse ... spō
... nō ... vinū ... cos ...

ꝑpt ipi ... flum ... iii ... pu...
S. q̄ mastica. acori ... cruat ... ꝯtreos
& ꝑpe ... cura. **Curacō** Scias q̄ ...
ꝯ ... pa ... ūmoral & ꝑpe cū cor̄ plectorica
ul cathochimū videt. ... fa sit ... porci
fienda. ... cuno vini & cuno pri ... suffᵃat
... lolia v ... q̄ ... pa capite vico flat
p. oz. curādz fla cū fairmato acor ... toto
deiū appiare ... & gargarism
& masticaōs & caffigia ... vō applica
da ... ꝯpla & vngta isoluta & f̄ca.
& balnea. Pō ac ... ē f̄ ... Sa. xj. de
... sa. v. locis ... apatu ... fit ayt
Si naz ... isoluta lolia applicabit ...
mēbr attrahet ad lo ... ex eo q̄ de isolutū
ē attrahit cū plicā ... fortass
... ... camoilla ... lenia ut ...
... ij ... de camoilla Si vō p̄. ... appxi
me ... fina ... mēbris ... ut ...
... nō ... cū ...
cor̄ de plectorica. Si vō p̄. fiat cura
pri. & ... cura ... ... pb ... lo.
... attrahe ... vitis **Prostio**
Oscitac̄o & alaco cū multa ... solita
... ūmoral ... ... putidas
... fuit a vetositate
... ... pa ... fuit a vetositate
... vetositas vō eleuat ...
ut ... vetositas ... v. de ...
... & ... ut ... v. de acuti
... & ... obediet ... & ...
... calor nō obediet ... & fiet
... ... & demū quitta. ... putidas

Tertia 3ᵃ de passionib̄ oculoꝝ

Oculoꝝ passiones ... sit diuse ca
... quā ... atq ...
ut plurimū corporali ... medicos
existere. ... vō ...
libris adiste. ... dicam̄ tm̄ de ... fa
mosioribus q̄ sit obtalmia, lacmositas, vi
sionis debilitas & fistula in lacrimali

Ca. j. de obt.

Obtalmia ē
apā ... oclorꝝ & palpebraꝝ cū dolore
multo ul pauco & q̄nq̄ fit in alto
oclorꝝ tm̄ q̄nq̄ intus q̄nq̄ vō ipte oculi tm̄
... fit at a ... pmitia ... sole pulue
... ul ꝑcussiōe ... ꝑpt ... i ... idua ...
dolor ... ꝑpt ... adlocū ... iduant
apa a ... ūmorali ... ul ... Sig̃
... q̄ fit a ... pmitia sit anteessio ...
ad q̄ ... sequit obtalmia qd stiec ...
cogn. Sig. ... a ... ūmorali si fit. san.

A

C

st vehemet rubedo oculorum et albugine et palpebrarum et magnitudo tumoris cum tensione et apparitio venarum in oculis et fronte et dolor cum punctione et multitudo lacrimarum cum lippitudine

Si autem sit tota fit dolor pungitiuus quasi fiat cum acu vel spina et cum lacrimis adurentibus mordicantibus et excoriantibus loca sed que tunc sit tumor et tensio minor quam in sanguine et color rubeus vergens ad citrinum

Si autem sit fleumatica fit dolor gravatiuus non pungitiuus et inflatio oculorum magna absque rubore quia cum tangitur cedit digitus et fit impressio in loco et multitudo lacrimarum aquosarum cum lippitudine non digna et lippitudo corporis humida. Si vero sit melancolia quod raro fit accidit nigredo corporis totius et extenuatio eius et tristitia oculorum humida et paucitas ruboris et lippitudinis et lacrimarum

Si vero mixta sint apparent signa adunata duorum vel plurium. simplicium. **Methadus**

Cura obtalmie que fit a causa primitiua et coadiuuante est ut non videat lumen per duos dies continue ut dicit ypocras in sermone de coll... linteolo sub ablutione oculi quiete cum aqua decoctionis rosarum. violarum et nenufaris vel cum aqua rosarum. et aqua psillii et camphora sit infusa, sed si plus phlebotomia apparebunt. sin autem curetur sicut dicetur post quam materia finita fuerit gesta. Cura eius que fit a sanguine est ut primo flebotometur basilica dextra. si corpus sit pletoricum postea cephalica post quartum vel septimum diem eadem. ultimo vero cephalica post flebotomiam et si necesse fuerit flebotometur postquam vena sub fronte vel in naso fluxus sanguinis nasalis vel dimittatur. multa ad partem posteriorem cum scarificatione annum et ventosas collo et cauterizatione partis posterioris vel cataplasmatibus ad partem superiorem ad scarificationem. Ut supra perfusata post rasuram capillorum. Deinde mundificetur cum medicinis mundificantibus sanguinem que sunt agarici ℥ iij. tamarindorum ℥ j et ʒ. dissoluantur cum aqua decoctionis florum et sit aqua non ultra ℥ vj. necnon ʒ iiij. dentur. tum formaturis dum distillentur in passione oculis sicut est lac mulieris et precipue lactantis puellam et sit est sicut arectice quod sit arectice. rosarum. aloe licii sandali guttas cetri ana ℥ ij terantur cum aqua et cribellentur et fiat sicut j. trisis que exponitur. et umbra. Et cum uti volueris dissoluere j. ex eis in aqua

rosarum vel succo plantaginis vel endiuie et liniatur saepe circa oculos et super frontem. dummodo quia in mais inponitur membrorum fortificat et prohibet apud circa. sed oculos et tympora ponatur hic post partem superiorem. septies cum epithima que sit foliorum solatri virge pastoris arnoglosse tenerorum rubi foliorum vitis et endiuie sed semperuiui tritorum acetosae seu vini. florum camomille rosarum ana. aqua. pista et bullita in aqua et tritorum cum farina ordei et ponatur tepidum super loco vel ponatur super frontem et oculum pecie linee infuse in succo solatri et aqua rosarum. vel in aqua rosarum et aceto

In augmento vero et adhuc magis in statu addatur aqua dissoluta cum compressis sic est epithima ut dicitur ut ponatur in circuitu vel super ... et cum dentur et de eis incorporentur cum ... vitelli ovorum et sepi limi et tepidum ponatur super locum. Ad vero fortis dolores et precipue in puero pallet collirium album in oculos quod sit ceruse ablute ʒ x. sarcocolle nutrite in lacte asine vel mulieris ʒ iij. amidi ʒ ij. dragaganti ʒ j. opij ʒ ss. tuthie sublimissime et cribellentur et incorporentur cum aqua rosarum. et fiat sicut j. trisis. Et cum uti volueris dissolue de eis parum in aqua rosarum vel in lacte mulieris dicta. fiat sic mel cum ... et ... pelle saepe circa oculos quod dolorem sedat et materiam expellit atque ulceribus prohibet vel ... Abluantur postea saepe et foueantur facies manus et pedes cum aqua decoctionis florum camomille meliloti rosarum plantaginis et ... quod dicitur matias bibat aqua de ... frumenti vel hordei vel aqua mixta cum agresta vel vino granatorum sed neque vinum neque forte in declinatione tunc nam potest bibere vinum album debile lymphatum granatum aquilo ad paucum. Nutriatur cibis paucis sanguinem generantibus sicut est lac portulace farina ordei vel avene. Et si virtus fuerit debilis utatur carne pullorum vel edorum alterata cum ... ... et ... carnes vitet cibos et potus vaporosos ut sunt allea cepe vinum porri et cetera et sanguinem generantia ut sunt caules fabe lentes ... et similia dimittat tempus quantum posse et sapo multum sed non illico sed cibum quia sopores et lectas ... ut dicit sunt medici hoc in obtalmia et precipue de causa calida. In statu vero et adhuc magis in declinatione stillentur ad oculos ... simplicibus et plus septies ... in declinatione et debilitate ...

Cura eius que fit a colera est ut apparuit mundificetur.

cu medicamie sup dco ul cu ito pp aq decoc
pnorf ʒ iiij in q cu fuit fuco ponat ʒ ij
reub pulruzati z diuista s y leoas. zoij
pq ca colet z in colatura illa ponat ʒ ij
sirp ro ul viol ul sirp de nenufar z det
to in ali dicz dey seme fiat flora cepha^ce
mag ptes cse ul vecto saco i spatul z collo
qr sit p q rloa capitf dolc i fronte vea vea
tisa junat ut d^t ypp v p. ita equo
q diusio mce aloco omniz junat q po
nat cubirocc z empla ypcussia si loca
dca supi q ß plq adda de solat z acetosa q
in obtalmia de san fomete mag z cura
cx aq ca^da sup dca cum in^ab dimittit ad cx
doa stille i oclos mucillago psillij ul
mucillago seis citoniorf et si dolor sit
fort dissoluat i eis oppij ʒ j z lige ad
mtoia z coxe usqz ad doloz sij sic poa
colliru album i oclos qd sup dcy ʒ ii q loco
sarcacolle poi dz psillij ʒ j in aqs fiat sic
pub Qua cu q sit aflate ʒ ut apiio
pgc cu pill cocijs ul cu lyq^t ß thuth ʒ j
z s ʒʒ ʒ s mati ʒ ij teant z mistea
z de tci i mac cu aq ca^da ul cu aq decoc
fen. Sup oclm poa eplm ca^du fcm ex fa
fengri z mucillagic eiq z floc camille z
milliloti pistado oia z incorpando cu mu=
cillagie fen^ci z dgato et potes adde ij
vitella ouorf qz bo. i fict z anadum mg
dem pq vj ul vij dicb z pq ij mundifica^ob
ul plcs poc sup oculm z int collim de
sarcocolla mundificatiuq z ccinatiq ulcerf
oclorf qd s f. ß sarcocolle mitte i lacte
mlierf ʒ iiij licij aloce dgati an ʒ ij spuc
maris ceti an ʒ j et s succi celidonie siti
ʒ iij teant^r sotilissime ut alchool z dis
solua i vino al z aq ro colet z liqdu
poa i oculu z fecu q^r ssa sit oclm bibat
aq mell usqz ad dcha ul aq de decoc
prumbarf z mell qedat aq ciceruf ul far
ru ul aveu qdiat cibal sua cu pulue
fco ex cinadi ʒ ij cardamo ʒ ij cti
ʒ j. Cu at morby dclinat qedat carnes
pullorf ul edorf coctas cu fen. pctis bor
ragie spinachijs z silib z tc pt bibe vi^ny
album debile typha i ffiat post ea ablucoes
manu facici z pedu cu aq decoc absinthij

milliloti ro m flos camomille
Qua cu q dmelia ʒ ut p^o pgc i ad
pill. fetidis ul dysenc dcin p q mundi
fica i oi dic ablmat scd ul bis mag
facieb z p edeb cu aq decoc fcu tc
absinthij ros rub viol milliloti z bal
nee in aq dulci z metct facie supra
poz aq ca^de dulc in oclm et supponat
collia z epla dca de flate Qua cu q
dcim^a qpoi z qpoi medicorf s i qoge
sucte **empica** Dic ypp vj p
aff dolores oclorf meri poto sanat d
lanacrf d piria d flora d farmacia
qd pticitas Qa i quicto ait q qpc
meri poto cu fuit obtalmia de flate
ul de mcha z in cor no plectorico qpc
z pisso balneo aq dulc ß oz ut sit
mcs typha i paspp z ut p q cu q potu
dimitta patieb dormic p l s cm m^a
gssa sita ul uistosa sotillab z lqct
tab ut fluc possit ad opi oclos z dolor
cessabit Copet at lanacrf i balneu
aq dulc salinb t qd oib omnef p
ʒ ut cor sit pinatu cura vmsali
p vo ut m^a sit acuta ß co^ca ul de flate
falso ʒ vo ut m^a remanet sit panca
sit mag balneu curab liqas cuncoib
pmisse Copet at piria i fomentato
oclorf cu spogia imbibita in aq ca^da
dulci dein expssa do fiat dicitulu roida
q sita ul piria n iclinato capitf sup
vapoz aq ca^de dulc sit z balneu qpet
vcrsm in li i fc qz si m^a sit plima aug
meta p ca dolor oclorf ppt attritoz d
digz nob i cuoz artifiosa q z qr cura
re dcq coz q an piriaz sivo m^a sit pau
ca pfte i solue Copet at flora si corq
flo lyndz a sague solo ul in alij lmori
bz sil z cq qm flora curat mlti^s q ut
d^t auic j^o can fen iiij c^o de flora
Copet at farmacia si a q lmor a sague
sit ca obtalmie ß dut expti q aq oli
ros cu duplo eiq de vino gnatorf aceto
sorf qq ssa i z poi i si rubc ocli ul
san q z i oclo ppt fta ul pcussioz scqti
die ul tcia cura z ppc p q pga ul flebo

vel scarificatio in collo et spatulis. Collirium expertum ad oculorum obtalmiam ex quacumque causa fuerit et quocumque tempore morbi et ad oculi visum debilitatum. Recipe: sic fit. Recipe tuthie extincte in aceto .iii. vicibus et in aqua ro[sarum] .vii. vicibus ʒ .ii. Ita ut post quamlibet extinctionem ponatur in aceto et aqua ro[sarum] lapidis calaminaris vel ematitis extincti in aceto .ii. vicibus et in aqua ro[sarum] .iiii.or vicibus ʒ .i. coralli albi, ana ʒ .ii. ossis sepie, camphore ana ʒ .i. aqua ro[sarum] quod sufficit. Terantur omnia ut alcohol et cum albumine ovi spuma scilicet dempta et coquantur cum aqua ro[sarum]. Sic deinde colla et ex eo stillet. Fistula in lacrimali quam prius purificat et abstergit. Collirium confert eciam in fistula lacrimali et fluxum lacrimarum cum lippitudine. Recipe tuthie lote in aceto et aqua ro[sarum] capiatur aqua feniculi et aqua celidonie vel aqua ruthe et urina pueri masculi non dum polluti. Et in cum obtalmie colica potest addi licii, acacie, amidi, dragaganti ana ʒ .ii. In cum vero plaga potest addi sarcocolle nutrite in lacte mulieris ʒ .ii. In cum vero melancolica climie auri lote et piscis adusta et extincte in lacte mulieris ʒ .ii. In dolore vero forti potest addi cerusse lote ʒ .ii. oppii boni ʒ .i. Et hoc dispositum ungentum aggregatum ex auctoritatibus Mesue et Almasoris. Pulvis confert contra obtalmie et inflamacioni oculorum et fluxui lacrimarum et pruritui. Recipe sic fit. Recipe tuthie, lapidis ematitis ana ʒ .iii. licii, acacie, climie auri, amidi ana .i. spice, oppii, sumach ana ʒ .s. aloes, rubi boni ʒ .i. zucari tabarzet ʒ .iii. fac ex omnibus pulverem subtilissimum et imbibe vice una in aqua, in diablorum citrinorum et vice altera in suco feniculi et vice tertia in suco coriandri virentis et quinta vice cum aqua sumach et vice quinta si est tempore cum suco granatorum nimiorum. Iterant post quamlibet imbibitionem exsiccatur et teratur perfecte. Ultimo vero misce cum eis tasfoc quinta ʒ .i. deinde iterum tere et cribra cum sindone et in forma trasce vitro bene obturato et pone ex eo pulverem in oculos mane et sero. Confert expertum ut dicit Mesue in suo antidotario capitulo de obtalmia autem Hamech. Et si velles ex eo facere collirium solide ad casum utitur et ad fistulam in lacrimali ponas vero ex eo postquam quinta ibi lucro quam sit secundum fortis melle rosato vel pulvere in alcebito et distilla vero sic faciendo aqua rosarum.

Canon. Dicit Rasis in divisionibus quod contra obtalmiam ex quacumque causa fiat confert balneum aqua dulcis in similibus casibus quod est post digestionem materie et curandorum. Confert preterea ut medicine que applicantur oculis vel membris dissolutivis celebro propriis necessarie sic fit vehemens accum vel alterum quando materia tenuicat et membrorum non valet distillare calidum. Confert sic ut oculi non intueantur lucem sed sit in loco obscuro donec spiritus visivi congregentur et fortificentur.

Pronosticum. Obtalmia si non curatur producit ad fistulam in angulo lacrimali oculi et demum ad cecitatem. Sicut dicit Ypocras .vi. particula aphorismorum in oculis patientibus diarriam accipi bonum.

Capitulum 2m de lacrimositate oculorum

Fluxus lacrimarum tunc fit modis vinculis post curationem factam in cura ungule vel cataracte aliquando ex effusione materie ex celebro et venis et arteriis que sunt secundum sinco per duos obtutos. Et aliquando ex effusione materie ad oculos ex venis vel arteriis que sunt exterior circa vel que apparent in temporibus et virtutis effluxionis materie vel ex causa acuta ut potest de ex co seu flate salso vel ex fleumatis humida acerrima. Signum cuius quod fit post cicatricem vigilie vel aliquas cause intrinsecus in oculo sunt ancessio illius cum...

Signum cuius quod fit ab humore acuto vel salso sunt pruritus et ardor et inflamacio in loco que lacrimae tangunt et que secundum secundum et tempore causando magis infestat et quando usus piperis, allii, ceparum et alterorum acutorum nocet. Signum cuius quod fit ab humore aquoso sunt multitudo lacrimarum sine ardore loci sicut que contrario et que tempore frigido et post cibum multiplicatur. Et que usus ciborum humidorum et minimus potus in casibus multis. Vero accidentis externe vel interne sunt que in animalibus et noctibus tunc in exhibitis et spacio in fumi et que vera apparuit et arteria magis pulsat solito vel debito in temporibus et hoc cum maiori tumore quod fit ad **Methadus.** Cura cuius quod fit post cicatricem factam in cura alterius passionis oculorum est ut post cicatricem confortetur oculus cum emplastro quod sumitur contra generatorum tenuum ex corticibus plantaginis virge pastoris ana ʒ .i. piste et incorporetur cum mucillagine dragaganti

Ad idem pro succi solatri vel burse pastoris vel
succi sempervive ʒ iij et misceantur cum bolo ar-
menico terra sigillata et albumine ovi et ponatur
super oculum et tempora et frontem. Cura cuius causa fit
ab humore acuto vel salso, scilicet ut prius dictum est,
mundificetur cum siruppis descriptis in capitulo de cor-
ruptione humorum, vel si persona non sit debilis cum siruppo ace-
toso et aqua decoctionis [illegible] siruppus
ad oculum [illegible] feniculo et eufragia et [illegible]
[illegible] purgetur cum pillulis de reubarbaro dictis in capitulo de dolore
capitis [illegible] flebotometur [illegible] et si fue-
rit [illegible] ponatur emplastrum quod fit ex boli armenici ʒ s.
mastices dragaganti ana ʒ ij pulverizentur et misce-
antur cum albumine ovi vel mucillagine dragaganti. Super
oculum vero ponatur [illegible] in succo sempervi-
ve vel succo solatri mixto cum aqua rosacea et cum
pulvere glandium mirre et boli armenici. [illegible]
oculum vero potest collirium album [illegible] in capitulo
de obtalmia. Require de obtalmia ex sanguine.

Cura cuius causa fit ab humore adusto, scilicet ut
prius dictum est cum siruppis descriptis [illegible]
capitulo [illegible] vel si persona non sit debilis cum oximelle compo-
sito et aqua decoctionis feniculi vel basiliconis purgetur cum pillulis
cochiis vel fetidis vel [illegible] vel [illegible]
[illegible] fiat cauterium in [illegible] capitis ubi terminatur
medius digitus cum radice manus [illegible]
super radicem nasi et profundetur usque ad [illegible]
[illegible] apertum uno mense integro ita ut [illegible]
dicit [illegible] bis [illegible] locus
cum [illegible] in capitulo de litargia
[illegible] abrasis prius capillis [illegible] et super col-
lo [illegible]. Super vero oculum [illegible] po-
nantur medicamina [illegible] sepe ablua-
tur oculus cum aqua pluviali decoctionis gallarum [illegible]
mastices mirre boli armenici [illegible] et fit
aqua [illegible] cuius usum [illegible]
[illegible] ut potest [illegible] cum aqua rosacea vel
[illegible] vel [illegible]
[illegible] visum [illegible] aqua [illegible]
et [illegible] bibat [illegible] debi-
le [illegible] cum aqua pluviali vel [illegible]
[illegible] ʒ s. [illegible] de citoniis
vel ʒ j [illegible] et bibat [illegible] aqua [illegible]
[illegible] catarrosa ut
ait [illegible] capitulo de catarro.

[illegible] lacrimas et consolidat [illegible]
in oculis [illegible] collirium dictum capitulo de obtalmia. [illegible]
de [illegible] post [illegible] confecto [illegible]
[illegible] ʒ s. [illegible] in mortario mundo et
addatur ei ʒ j aque rose et ʒ j vini granatorum
[illegible] capitulo [illegible] veteris [illegible]
[illegible] et [illegible] vero
in mortario [illegible] pecia munda et
[illegible] colatura ponatur [illegible] mane et sero in
oculum et [illegible] lacrimas [illegible] et
[illegible] in medio [illegible]
[illegible] lacrimarum prius [illegible]
[illegible] cum [illegible] vel farmacia [illegible]
[illegible] et arterias [illegible] et [illegible] si fluxus
sit [illegible]
[illegible] Cura [illegible] fiant cauteria cum acu [illegible]
[illegible] et filo laneo grosso traducto [illegible] collo
et pulpis aurium et dimittatur sit apertum [illegible]
[illegible] aquositas [illegible] fit [illegible]
[illegible] cum [illegible] et fune
[illegible] capitis [illegible]
in oculum collirium album [illegible] de obtalmia vel
[illegible] ex tuthia [illegible]
[illegible] ad [illegible] oculorum [illegible] accipiunt [illegible]
[illegible] mel et albumen ovi ana [illegible] et
[illegible] in mortario et [illegible]
[illegible] oculos sero cum [illegible] et mane abluat
oculos cum lacte mulieris. Collirium album [illegible]
et [illegible] ad [illegible] macula oculorum et [illegible]
et fluxum lacrimarum et visum custodit [illegible]
[illegible] fit [illegible] armoniaci [illegible] vi-
[illegible] ana ʒ ij tuthie ʒ s. [illegible] de
[illegible] fit [illegible] ʒ iij [illegible]
[illegible] ana [illegible] j [illegible] ʒ s. [illegible]
et [illegible] misceantur et fiat magdaliones et ponantur
in vase alembico super fornacem et distillentur. [illegible]
fit aqua [illegible] et ex eo stillentur in oculos omni die
mane et sero quia mundificat abstergit ex-
[illegible] et confortat oculos [illegible] et [illegible]
visum [illegible]. [illegible] de thure quod ponitur
in oculos [illegible] corpus quia [illegible] consolidat
et [illegible] et corneam confortat ne rumpatur
[illegible] non permittit. [illegible] fit [illegible] armoni-
aci sarcocolle ana ʒ v thuris ʒ x [illegible] ʒ ij
[illegible] cum mucillagine [illegible] lini et
fiat [illegible] tristi [illegible] cum uti volueris
pulverize ut alcohol et ponatur ex eo in oculos

C

l' dissolut' cu aq. ro. l' succo edie [illegible]
colly subtil Sief de plubo qd cremat
et psoldat vlcs tocio p9 rupturam obtalmie
vel casu vel percussione et est plures i fistula
que fit in lacrimali et dolor et ardor oclorum
sedat potent' Sief fit ex plubi adusti gummi
arabici amidi tuthie ablute ex usti de
gnati an. ʒ viii opii ʒ S. fiat sief cu
aq. pluviali tute eo sit pus Cancer
Medicine que ponunt' i oclos si sit ipsa liquida
ut collia de ce i ultio clarit et putat
Si vo ipsa sicca ut sief et pulues de ce
i ultio putat et subtilis qd ap. me. al
thool d' qui ocls et melius [illegible] pa
niculosu sunt cu acuit' ultra que sunt me
grosse vel i ibide fuerit no pertelut et sta
teb et sufficiet tute cause et quiete
ipas ulceabut In me. post oclos
no oppe. uti [illegible]
[illegible]
[illegible]
oclos [illegible]
aqo ut [illegible]
qd acu' ut [illegible]
oclis notat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
sit in p° et m° pauca qd [illegible]
[illegible]
aq. ro. [illegible]
ablute ʒ x aloes [illegible]
[illegible]
ʒ ii [illegible]
ʒ ii fiat pulvis [illegible] ut alcohol
et pona i oclos [illegible]

Gmosacrao lacrime si [illegible]
[illegible]
[illegible]
et tad [illegible] oclos [illegible]
vel salse corrosione vel fistulam [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
si vo [illegible]

De debilitate visus c° [illegible]

Debilitas visus applat' cu [illegible]
[illegible] oclos [illegible]

[illegible] vidz [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
di radical [illegible]
[illegible]
[illegible]
visus [illegible]
cu [illegible]
aiali [illegible]
radicale membrorum [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
vel nebule [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
oclos [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ʒ iij

l' cu[m] pill' tuc tumoribz l' maioribz qui app[ar]et
pgat hu[m]ores c[um] auricas z p[er]q[ue] acc acuit
& p[er]cuisu q[uod] sit fiat s[ecundu]m Io. Mesue in suo anti-
dotario pillulas oppob. sc. rute semi[n]ati mastic gar-
an. feni. apii cassie lignee ozi mac an.
ʒ i. ro. viol. absinthii cubebe calomi aromati-
ci mirsing. carpob. spice an. ʒ iij. reub' bar-
barici. agarici seme an. ʒ iiij. coloquin-
tide. lapidis lazuli loti an. ʒ i. aloes epa-
tici ʒ x. eufrasie celidonie an. ʒ vj. co[n]fice cu[m]
succo feni. l' rute l' celidonie l' eufrasie l' cu[m]
vino al. claro veteri & da a ʒ ij. usq[ue] ad iiij.
& ꝫ descripcio aggregata ex maioribz & minoribz
qui modice dant i[n] se s[ecundu]m q[ua]ntitate[m] ul' ut[r]i[us]q[ue] l'
cu[m] pill' de agarico. q[uae] sic fiunt R[ecipe] aloes ʒ ij.
coloquintide. storacis calamit an. ʒ i. mastic ro. ʒ ß
cassie lign. cinamomi an. ʒ ß. agarici ʒ iij. fiunt
pille cu[m] succo rute q[ua]r[um] dosis ꝫ a ʒ i. usq[ue] ad
ʒ ij. hec n[ota] pille curant potenter fla[tum] & eciam
m[ateri]am vi[s]cosam [con]gregata[m] ab o[mn]i p[ar]te corp[or]is & p[re]cipue a
capite & io[?] ꝫ epilensia appoplexia paralisi scoda
fica & catarro. Cibentur carnibz assis & cibis sicc[is]
vitet sc. sc. feni. i cibo & p[otu] si[t] & si[?] siticolos
bibat ydromel ul' vinu[m] mi[xtum]. typhanis pod[agr]is
cu[m] aq. fen[icu]li & qui[bus] cu[m] aq. decoc[tionis] rute. l' in q[ua]
posita sit ruta. R[ecipe] fel' celidonia ʒ ß. tyriac[e]
b[e]n[e] veteris s[cilicet] s[cru]p[ulum] cu[m] vino cu[m] v[in]o l' aq. decoc[tionis]
rute l' sc. feni. ꝫ d[e] melancholiis[?] i[n]cisio i[n]ici[?] cau
[tum] oportet. p[re]cipua & fiendz & laborat i[n] cimino
c[on]dicionis cibum & potum p[ro]pter se. [D]istillat
i[n] oculos aq[ua] basiliconis l' aq. celidonie l' eu-
frasie l' betonice l' aq. rute l' fel taur[in]um l' fel
galli l' fasiani l' p[er]dicis cu[m] melle c[oqu]ido p[ar]i[bu]s
s[ic] l' collirio de felibz ul' collirio al p[ro]u[ideri]t[?] sc.
de obtalmia ul' collirio d[e] tuthia b[ene] z &c.
p[ro]d[es]t q[uo]d ꝯ tuthie ʒ ß. calamia[n]tis ʒ i.
fani mell. v. mell' c[oqu]i[tur] sic c[ru]ori[?] t[ur]bani
ʒ ij. g[ra]d[us] ij. m[isc]e[n]t[ur] t[ri]tu[ra]ntur ut alcohol & ter
ponit[ur] cu[m] v[in]o al. veteri subtili q[uo]d si timue[ri]s
corrosio[n]em ex tuthia lavet[ur] s[e]p[tie]s lauina fiat
xx. vicibz l' plibz & totum ex tuthia i[n] aq. ro.
l' plantag[inis] & id[em] obs[er]vet[ur] de calamian[t]i sc.
u[sq]q[ue] lacrimas [com]positat p[ro]n[us] subtiliat
& ulcera [con]solidat p[er]fecte. [C]ura eius q[uae] z [fit]
sit[?] ꝫ i[m]pinguac[ione] cor[poris] p[ro]p[ter] se[?] cu[m] pissibz
recentibz & t[ri]ricibz[?] cr[e]mu[m] ... c[on]dit[ur]
cu[m] sp[ecie]bz dulcibz s[cilicet] cynamo cardamo ....

foliis gariofila[ta] & zuccaro. vitanda vino claro dul-
ci quedam ficos fisticos avellanas pineas
cicera fricta & pisa ova sorbilia &
pulcos c[on]ditos cu[m] lacte caprino dulci ta-
ceat a cibis aceti[s] fiat ut ꝫ allecu[m] & vi[num] p[ro]uis[?]
vet[er]is fiat vetera sit & acoyta & oculos fati-
ge [nisi] plurima seb[?] cedo ul' sondedo[?] sc. balne-
et[ur] in aq. dulci tepida p[ro]p[ter] digestio[n]em p[ost] cibu[m] p[ro]pter q[uod]
frigidz ap[er]iant[ur] oculi sepius i aq. frigida ul' f[e]llis[?]
i[n] eos lac mulieris l' asine ul' cu[m] viol' al-
bu[m]i[n]e. cu[m] q[ua]n[ti]tat[e] cu[m] aq. decoct[ionis] viol' feni. &
malvavisci. [C]ura eius q[uae] fit vicio stomaci
ꝫ ut rectificet[ur] stomac[us] digerendo humores car-
do[?] cu[m] s[i]c[ca] ac[e]tosa l' humores frigidos cu[m] oxisaccare
.ex[?]po. p[ostea] i[d]e[m] ... purget[ur] cu[m] mediantibus p[ro]p[ri]is ut ...
c[ata]r[rh]us q[uo]d dicitur v[er]o de stomaci debili[tat]e vesicu[la]
l' pulvis c[on]fectus [e]ius q[ui] R[ecipe] aloes ʒ i. aure
l' mastic ʒ i. t[er]an[tur] o[mn]ia subtilissime & cibu[m]
tere & dissoluta s[imu]l cu[m] zuccaro ul' melle
ul' d[ecoqua]t[ur] ne obfuscacione eius amariturz aloes u[...]
ꝫ sit coloquint[ida] ol ꝫ i[n] dec[la]ra[tione] & p[er]ficiendi
i[n] morte m[ateri]e stomac[i] ut d[i]c[tum] [i]bi d[i]a. xiij. de ig[n]e
sa. & io i[n]cis ad [ad]ministr[ati]o[n]e de lingua pa-
cientis [con]iungi & aloes [con]stituit vita[ndus] omni die
in [pri]mo e[ti]a[m] pluis de gallagale[?] d[ic]t[u]m
piper & bibat desup[er] ʒ ij l' iiij aq.
ca... vinta cib[is] & potibus d[e] s[u]p[er] i[n] de-
lic[ti]s visis [con]fert hum[ore]s vitanda cc. collirio & ag[...]
d[ie]b[us] i[n] [con]trarium... Metandu[m] aq[uae] contra s[imi]lit[er] ad
debilitatem oculor[um] ex q[uo]cu[n]q[ue] ca[usa] R[ecipe] tuthie lb. ß
extingua[tur] i[n] urina pueri no[n] d[i]u polluti
iij vicibz & i aq. feni. iiij. vicibz c[on]tra allori[?]
.al. aci. an. ʒ iij. extingua[tur] in aq. feni.
ij. vicibz m[a]ga[rit]arum ʒ ij. cafor[e] ʒ ß ap[er]ioris[?]
s[po]dij an. ʒ ß. musci. ð. ß. t[er]an[tur] o[mn]ia p[ro]p[ter]
ca pona[tur] i[n] mortario & adda[tur] aq. feni.
do[nec] redigat[ur] ad s[u]btilissi[m]u[m] pulve[r]ē ul' mell'
& p[ro]p[ter] s[u]p[er] hoc suffunge[tur] cu[m] lig[no] aloes & exsicce[tur]
& iteru[m] p[er]fecte pulverize[tur] & p[er] s[imi]l[e] done[c] c[on]tulle[tur]
& d[e] h[oc] pulvere po[n]a[tur] in oculos o[mn]i mane &
sero Et[iam] cu[m] volueris fac ex eo cu[m] aq. feni.
collirium q[uo]d c[on]servat visum [con]fortat hum[ores] ex siccat
& ma[c]ulas abst[er]git. Fiat p[re]cipua q[uo]d ex
collectis i[n] har ante q[uo]d ul' de app[ar]eat[ur].
h[ic] collirio s[e]c[undu]m [s]ilc[?] vis[?] mandrag[or]e eufr[asie]
rute celidonie feni an. ʒ iij. ʒ ß. spice indi[ce]

piperis lon. gal. tuthie extincte in puris
sto suco feni vel mandane aloes an. ʒ. i.
fell' aquile accipitris hirci twlcis mostana
fell' galli perdicis fasiani fell' lupi fell'
leporis fell' bovis fell' ursi vel wlp vel wl-
turis vel capoli et omnium alium anime q de
rapina vivunt sit sana et etatis perfecte non
decrepita de quolibet j. fel balsami ʒ. s. mell' ro-
colati ʒ. j. pulverizanda pulverizentur liquefienda
liquefiunt et quassanda quassentur. Cultro sit
deinde collirium. Et si sic certas misceatur et sole
cando per dies xl. cotti. pp agitando atque
miscendo. Cum vero fuit yemis agitet modo consili
in vase duci vel adiungue letum vel post cineres et
arena calefiant. In fine vero cole et conserva in va-
se vitro et ocul' instilles. Est enim tale quod
decrepitus facit legere litteras minutas. Contra
ate et alios solepnes quod in igne apparat collirium
de aquis distillatis quod. Recipe aq celidonie betoni-
ce rute eufragie feni meithe capparis folii
vel suci corp in tecam pinorum si sit hyeme et suci
malagranati acetosi mell' dispuniti vel puriss.
lactis mulieris aq. ro. fell' aquile vel wlturis omnium
xiii. an. ʒ. iii. aloes tuthie ante uni-
me cathie auri et argenti sarcocolle licii
amili rosi. ro. coralloru al. omnium. xiii. an.
ʒ. ii. liq. aloes albe musti camfore an.
ʒ. s. balsami ʒ. v. confice in vase vitro vel ar-
genteo ad solem vel super cineres calidos lavet
ate oculi ante et post collirium cum aq. ro. vel plantaginis
in ea ca. Est cum aq. feni. silis mo. in terra est
nam potest et corporis ap. vero visum debilitatum
ut asserit galbus. Collirium de balsamo visum
inpansus est si que plumo sit oblatum salvo
organo solo sic fit. Recipe piperis al.
amili balsami fell' wlturis vel thami an. ʒ. ii.
mell' attici i. optimi et puriss. ʒ. ii. vel al. ve
terfciatum j. cafore cri an. ʒ. j. te dilige
et adde suco feni et sil conficie et unge.
Contra ate et alios solepnes quod valde apparat
lig. clon in ea limida Recipe sc. feni lb. ii. siler
mo. lb. j. camedros lb. s. sc appii. pet. an
ʒ. iii. pulverizentur et conficiantur cum mell' dispuma-
da. Recipe sed et mac et mltu. vz. est ad
purgandum lucem et preservandum visum. Item adice
ygrea Recipe sc. feni an. an. lb. j. gar. mas
ancing. an. ʒ. j. pulverizentur sic confecto

sc. imacat itez. deinde addatur lb. ii zuam
et de. an tibus et post. Item adice celon opaum sed
debilitatis visum fuit vitio humoris in oculis sed vitio
stomachi digestiva namque confortat, renes mundificat
lapidem frangit. Cum vecto rectus continuat. Da. de
ipso mane et sero ʒ. ii. Recipe matrisilve lb. j. siler mo.
lb. s. camedros ʒ. iii. radic. liquirice bone
lb. s. sc appii feni an. pet. cinamomi ʒ. s.
piperis pullegii florum abrotani ysopi eu-
fragie an. ʒ. j. saxifrage gariofili iuniperi an. ʒ. s.
confice cum melle dispumato quod sufficit. Item adice
Collirium quod vocatur album Recipe aloes optimi ʒ. vi.
tuthie ʒ. vi. cafore ʒ. j. et ʒ. j. cum optimo lb. j.
fiat experto collirium. Item clon adversum sed
liadum est si quis perditum sit acta firma limida
debet purgat ungues tollit stomachum sed confor-
tat renes mundat lapidem frangit appetitum
provocat caniciem tardat vetosi continuat
visum in ab tad. et omnium expertissimum. Recipe
leuistici anisi feni i. pet. agni an. car-
damomi. sc. rute origani anceti celidonie et
dodi. cumini feni silermo. cimini salvie ca-
lamenti thimi betonice piperis ysopi pet. spolii
an. ʒ. ii. et liquiricie radic. cappar cinciguum
an. ʒ. s. cinamomi ella gar. galange masticis
cri ale ʒ. j. pulegii ʒ. s. eufragie adpondus
omnium tertiam et tbellet et cum melle confi-
ciatur. Ita quod cum j. lb. mell' ponatur ʒ. iii. pul-
veris. Item scribit arcesus amite saber
quod in proximus mitta cum melle sic fit et
quidem supra dicit in tercio aspectus visus
sanctus custodiatur. *cano* Dicit autem iii. cap.
de debilitate visus quod fiat capitis cum plume
in tercio vide in tercia visum et
eorum vapor plumorum silt et clas lege
litteras et tunc vide et unge oculos ap-
tos in aq. tepida ungente adsuetum. Cum de
consumptione visus dicit quod iacere sub collum et supine
malum est fatiga in uvorum obviorum. Cum
et iacere sicut si facit malum est in quos
retina ad partes capitis anteriores. *per nos fecit*
Debilitatem videndi et cecitatem tia dicunt
ut sit magis et minus que cancedum apud de
occasione et huius cum vero visio sit declarata ab in
aliis quod sunt in nobis quod plures vel duas nob
ent. ut de cura aptis in methodus. *de fistula lach*

Fistula lacrimalis appellatur apostema quod fit cum angulo lacrimali oculi insudat et cum premitur digito virus vel sanies emanat. Et quia apostema continue in loco continuatur quod multotiens aperitur et cum apparuit continue sanies ad lacrimalem et tunc vocatur fistula et aliquando non aperitur sed conspirat per compressionem ad lacrimalem. Fit autem fistula ex materia flegmatica vel colerica descendente ad locum lacrimalem. Signa fistule sunt humiditas currens cum compressione a lacrimali et rubedo et largitas lacrimalis et eminentia apparens aliquando in parte exteriori et fetor oculorum. **Methodus** Cura huius passionis est ut statim apparitione digito intra sit et purgetur prout docuimus capitulo de fluxu lacrimarum postquam ideo non fiat cauterium punctale cum acu obtusa argentea igne prunissa cuius compositione et abstersione cum aqua vini vel feni vel cum aqua mellis vel cum vino stiptico vel cum liquore mixto compositis fundendo in fistulam hora post horam et comprimendo cum digito donec virus egrediatur. Postea et cum hoc abstergat partibus a salsis acutis tollitur et flammatur et propter cauterio forti **Medicina** probata non leviter sed fit pro oleo veteris vini veteris boni et ella aneth iij. et s. litargirii pulverizati et cribellati ut alcohol [illegible] coquantur ita simul in tazola ad ignem per diem integrum donec nigrescat et inde fiat decoctio fiat continuo tenete i. fige admodum acus quo ponatur in fistulam descendere et eradicat fistulam et consolidat et ipse si sit apta. **Illud** autem quod est valde utile quando sanies conspirat solum a lacrimali et non est ulcus necesse aperto in continuo est ponere in pulvere citrinum in lacrimali quod sic fit sicut [illegible] per zinziber i. vel citrinum quod idem est utilis ad usum ana ʒ ij. arsenici rubei tamarici spume maris ana ʒ j. sal armoniaci ʒ ij. dissolvantur in succo vitis et in corporantur sicut cum uno succo et fiat trocisci vel sicce et conservantur. Et cum necesse fuerit terantur super marmore vel in mortario bene loto et mundato ut alcohol et ponatur in lacrimali. **Et** quidam addunt boli armenici balaustie antimonii aloes sarcocolle ana sanguis draconis thuris mirre aristologie rotunde ana ʒ j. quoniam fit magis consolidativum **Emperica** **Collirium** probatum ad fistulam in lacrimali sive sit apta sive non sic fit sicut tuthie quecumque sicut marmore quecumque vitria dissolvantur cum collirio alexandrino posito capitulo de obtalmia et postquam dissolutum colatur cum panno lineo mundo et imponatur et de hoc liquore stillentur in

dicte lacrimali quod reuerat [illegible] sicut saniem quod fistula consolidatur fistula et ipse cum non apta sit si triga [illegible] antiqua angulos in fistulam [illegible] et secundum usque ad dies 30 vel 40 continue. Cum vero fistula fuerit non apta sive fuerit apostema contra aqua dificata actuale et osse corrupto sanabitur et procurabitur. Si cum vero dormitum ponatur sicut oculum hoc emplastrum repercussivum stipticum sicut unguentum boli armenici aloes tuthie mastice ana fiat ex omnibus pulvis subtilis qui incorporetur in modo emplastri cum vino vel stiptico **Canon** **Fistula** lacrimalis cum non sit aliquando quoniam ulcus profundum saniosum quemadmodum et fistula membrorum aliorum ulceris autem fit cum aqua acuta cum emptum vel fluxus corrosivus in naturam vide ut dicta capitulo de obtalmia et capitulo de lacrimis prout capitulo sufficiet. **Pronostica**

Fistula non curata fiet corrosionem oculi in naturam cum sua iiij. tunicas quoniam super est humor cristallinus collectos cum succedit facit cecitatem profundam quo fere et autem corporalem [illegible]

Capitulum de passionibus aurium [illegible]

Aurium passiones famose et de quibus plus sollicitamur sunt quoniam fit tinnitus surditas apostema sive dolor et ulcus quod autem dico aure intelligo et meatus et panniculos cuius quoniam cum [illegible] curant aures ditie subnectos. **Diffinitio aurium**

Tinnitus aurium est sicut sibilus ita fit quoniam potest in aure flatus vel ventositas et hic est ut pluries quoniam potest de bilibus [illegible] auditui ex ira vel sic quoniam de [illegible] qualitate quoniam potest acuitate sensus audita. **Signa** cuius quod dicitur ipsa sunt quoniam autem post faciem nauseantem et potum vini ipsum quod post sopitum illico sentitur stipticitas vel humido. **Signa** cuius quod est debilitatis vini sunt quod omnes sonus fortes laedunt et non percipit in sonos bene distinctos et quod semper sentit sibilum tamen. **Signa** cuius quod est [illegible] cum sentit magis in festa [illegible] familiarius et post cibum et sopitum quoniam non sentit. **Methodus**

Cura cuius quod dicitur ipse sumi ipse ita fit de [illegible] sive in stomaco est ut purgetur ut purgetur cum pillulis cochiis vel feti vel yerapigra pissa digoce [illegible] cum suis de stercoribus posito capitulo de debilitate visus vel cum opiatis composito dato iiij. diebus cum aqua calida decocta feni et sit aqua [illegible] ad [illegible]

stillet in aurem oleum de ruta vel de spica cum
succo porri et felle omnino in quo dissolutum
sit castoreum et eufor. Iuvabit sepe aurem
suam stillo seminum siue aque. euq. decoctio sa
mine samsuci camomille mililoti origani
ysopi recipiendo vaporem per instrumentum abstine
at a cibis et potu vaporosis ut sunt bdia pi
pata allea porra et muceb et vinum pur.
abstineat a cibis ventosis ut sunt legumina et rape
et utatur cibis calidis siccis bibat ydromel vel vinum
fatu modificato cibum et potum quod possit laboret
in ieiunio et fiet stimulatio et sudor in balneo
sicco [illegible] ⁋ Cura cuius causa est debilitas [illegible] ut
distillet in aurem decoctum in quo decoctum sit
absinthium et siccandis vel polium vel [illegible] in quo bul
lierit rose et ruta recipiat vaporem cum
[illegible] aqua decoctum absinthii siccandis et ro.
⁋ Cura cuius causa est acuitas et [illegible] ut
distillet in aurem oleum ro. decoctum cum
aceto et si non fuerit stillet in eo oleum ro. cum
aceto [illegible] dissolutum sit [illegible]
de aqua de aqua decoctione [illegible] oleum de
coctum cum sc. [illegible] et [illegible] [illegible]
per [illegible] pill. [illegible] demastice et aloe
[illegible] cibum [illegible] mundificat et [illegible]
confortat [illegible] equatos vel [illegible] vel aqua
decoctione sumach et agresta in cibo et potu
et vitet vaporosa et ventosa quoque ⁋ Pronosti
catio [illegible] si perdurat tempore [illegible]
[illegible] [illegible] prohibita [illegible] surdita
te [illegible] affuturum et [illegible] in senibus
propter oppilationem viarum et [illegible] mitigatur
[illegible] De surditate

Surditas [illegible] [illegible] fiat [illegible]
[illegible] ut dicit [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vero adventitia et
[illegible] loquitur [illegible] fit [illegible]
[illegible] vel propter oppilationem vel [illegible]
[illegible] oppilatio [illegible] propter apa
propter [illegible] propter sordes propter flegma et
ventositatem propter [illegible] in aure ut [illegible]
vel [illegible] [illegible] mitigatur
[illegible] ⁋ Cura surditatis propter apa [illegible]
[illegible] ⁋ Cura cuius
causa propter [illegible] cum [illegible] cum
[illegible] in aure [illegible]

[illegible] et [illegible] fetor [illegible] ab aure ⁋
Cura cuius causa propter sordes [illegible] [illegible]
[illegible] ⁋ Cura cuius causa propter flegma et ventositatem [illegible]
[illegible] in aure et agitatio cum [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
⁋ Cura cuius causa animalia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tactum et [illegible] et forte [illegible]
[illegible] Ayethadus ⁋ Cura cuius causa fit
[illegible] ut [illegible] illa cum
unguento vidi quod [illegible] fit per [illegible]
flos [illegible] [illegible]
et [illegible] cum [illegible] et cum eo [illegible]
vel mundificet cum unguento quod [illegible]
[illegible] fiat unguentum [illegible] cum aqua
[illegible] in aure cum toto vel tenta
[illegible] cum unguento [illegible] quod dicit
[illegible] si [illegible] non sit [illegible] cum
unguento albo vel cum unguento fusco usitato
⁋ Cura cuius causa propter sordes [illegible] ut [illegible] cum
[illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] et mollificet [illegible] cum oleo [illegible]
vel camomille [illegible] ut [illegible] possit [illegible]
mundificet cum toto vel tenta ⁋ Cura cuius causa
propter flegma et ventositatem [illegible]
[illegible] cum [illegible] et aqua de
[illegible] et fit aqua decoctione [illegible]
ad [illegible] purge cum pill. [illegible] vel
[illegible] in aure
oleum camomille vel [illegible] sit aqua eufor
[illegible] vaporem per instrumentum in aure aqua decoctione
calamenti samine [illegible] aristol. centaurea
et [illegible] aure et [illegible] forti
cum oleo [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] cum [illegible]
[illegible] et non [illegible]
[illegible] vel [illegible] et per [illegible]
bibat aqua [illegible] vini [illegible] et fiat [illegible]
de [illegible] ⁋ Cura cuius causa [illegible] ponere
in aure et [illegible] aure oleum camomille vel [illegible]
vel decoctio [illegible] et purge [illegible] cum pill.
[illegible] si fit [illegible] vel [illegible] et
[illegible] vel [illegible] et
[illegible] bibat aqua aqua [illegible] ⁋ Cura cuius causa fit
a lapide vel aqua vel [illegible] in aure
ut fiat [illegible] cum [illegible]
in aure vel vaporatio [illegible] ad [illegible] succo
[illegible] cum [illegible] vel ventosa [illegible] oleum [illegible]

acthetib; vngem fistu cu lini coco
stuellu bombacinu & ca^{du} gesta i aure
ci & emplim apllcon & piro & colofonia
vltio deinde sumitas fort cu qdisi & cq
dic si dolus volunt vl' intret aure sit vapor
ca^{du} illi aq & saltat & sumitur obturado
nares l' poa ad soleny & aspirat si go
fhi possit cu fro c Qua ci^9 ipet unces
qs pices e pmotu titillosa i aure & ut
distille i aure hda p^9 hdaz oly tepidu
plum l' vinu & sumitet cu qdisi & i tecat
os & nares ut spus fiat ad aures l' vadus
cu bobace lana & abstergat unces vini &
mortu qm si p^9 mortez imaneat putresc
& aure corrumpet Conti at fatilis si
p^o tificat cu fellib; animaliu & eufor dis
tillata i aure cu aceto & suco absinthii & sit
to^m actu ca^{du} cu tfudi ali qm petbit &
tificiet ac vinu ip^9 opa suor inte l' si
cados vl' centaure & folior psicor Rx
ff aloes ʒ. g. agri. cologh. an. ʒ j pulues
& mistica cu aq frigide & distille in aure
Rx cado vina & sulf. vi. tcorpoata cu nille
vl' aceto stultia Emperica Ad sitim
q fit ipet fla & vecto sit utile ipsud ffbar
cas lauri ʒ. g. tean & bullia & misceat
cu olo de lilio & poa i aure & ut actu ca^{du}
Rx trisi adici so. are. aurte scapious ff
elb. al. ʒ ij. ci. ʒ iij. nit. ʒ iiij. qficta cu
aceto & cu uti volueris dissolue vinu i aceto
& distilla i aure ipse vl' cu licinio et qd
addit castor picl eufor an ʒ. g. l qd ad
id ff collogn elb. al. an ʒ ij. castor arsi
tol. ro. suci absinthii an ʒ j. bauraeh eu
for an d. j. cosiz g. fiat sief. i. trisi cu
felle vacto & distille i aure cu olo inte
vl' de amigd amar p^9 evapora iplorati
l' cu vio poteti Cost pta oly balsa
ca^{du} aurib; istillari ff. si ui & cancu p^9
aures y fuda iusqz ad ceu Rx d. q pu
lego vl' a meo si auis itucit poa pulq l'
filu selei amplicari i aure & applicab ri
al & gotthe si diffi^{te} Rx ad sanitate ard
talem qrunt ff ona formicas & qtrau &
fuc^9 & cqdi stille i aure & obtuet p^9ea
cu coto l' lana & dimitta p iij hora &
iubet qr ap^9 qforta vtute audituz
& orga. ci^9 Prostica Surditas surdes

i fe. qui & a ipse d. co & in die t'ita pecti sig^9
digestis & oculi qpati sit ipse loca pfluxu
sau. nam si ac cu mal sigis fiunt mortale
vn ypp. iiij. p. aff Et in breuis q i fe. aures
sordesint saguis & Rx sanitas fca ipet ung
tas ras aiat Rx surditas antiquans d
op. tua Rx si vmib aures itunt neqs
extrahi possit mortale qm si vinu sto
tebz eau ad. Sz vo mortuu putrescit
& corrupz c^{ap} 37 de dolore auris

Dolor aur. q fit aca an sanitia
q fit aca mitia cpori Ubi fiat
g. ac aut. sz alto v. mod pz l'
pls sag. i lo. cpte rub ir uos aur sz & q
fu. co. l' in. c. acute ad locu na fit
no cat dolz ome vl' panoniz paint
p. cap fey ij. c. d caus do sz q z apa
dur ca^{du} a fit Sz vos vetositas gssa
istas iuos & minigas aur sz q zutq
vces vl' atiq i aure pq apruaz apat
sauios l. ipet qdz apa Cu vo fiat a
ca mitia ij z alto duor mod pzt a
cau & paussioc sz vos asinate & vcto
acis uos qtuict Sig ci^9 q adplac sau
st. iu. faci adgiu. frots & ipse cumd
uit ffe si fare & pulsa tipor cu ifla
veare salina dulc Sig ci^9 q an. aci
st dolor acutq cfuntas faci amaritudo
orisvoitq colics Sig ci^9 q ab apate st
qr si apa sit ca^{du} sz fe. acuta & dolor
acutq pulsatis & sitis & vigi Si ac in.
sit fra cat fe leta & dolor cu gulne
capitis & ygia corrupta Sig ci^9 q
a vetosit. st tesio tipor & multi do sonitq
& motis in capit leuitate Sig ci^9
q aci. ipet ulq i aure st. qm assidue
l' pyodice egdi. ligz l' sau absq fe.
l' iupllina lacte signi. Sig ci^9 q a
cau paussioc l' vcto fro pz coplacc
paucis Methodus Cura ci^9 q fit
di plac sau. sz ut p^o fiat flora cepha
i man a betpo d i firit l' vetosacon
spatul d collo po^9 flobam mudifice corp^9
cu decoca mane tamarindor & puos
dea c. d obtalmia ca^{da} fut aure stille
& d. oly. ro. tepidu mixtu cu aceto

et fecit insequi vitet cibos et potus multitudinem san. ut sunt carnes et vinum bibat aquam vel mel cum aqua dulci usque ad cessationem doloris et resolutionem materie ex toto. ¶ Emplastrum facta ad idem quibus sit fit ex floribus camomille, farine semine lini cum bullita usque ad spissitudinem et in fine addatur ʒ ij vel iij olei de aneto vel de camomille et ante ponatur oleum de aneto calidum in quo sit i ʒ oppii et ij usque sit dolor sed tunc cessat. ¶ Quando causa que fit a materia acuta et ut primo purget cum cassia decoctione vel cum decoctione rerum predicta flores cephalica post sic ponatur oleum ro. calidum in aure ita quod replicat vel lac mulieris conquassatum cum albumine ovorum ciber farine cum decoctione cucurbite et psillium bibat aquam vel julep. diete fiat ut supra. ¶ Quando causa que fit ab apostemate calido ut statim fiat flebotomia cephalica et in brachio et iterum flebotomia si dolor non cessaverit vel fiat ventosa super spatulas et collo purget cum decoctione mirabolanorum et tamarindorum dicta cum decoctione oftalmia sepe stillet in aure oleum ro. tepidum mixtum cum aceto in quo sit ʒ oppii et ij ʒ usque si sit apostema sed cum oppii sit dissoluta et dicitur aure si doloris cessaverit et fluxus ... cessante autem dolore et ... tussiet ut dicitur ponatur emplastrum resolutivum super aurem radicis malve ... mixti cum vino ... et ... a ... et cortice ... et ... pistatas ... et in corpore cum ... farina fabarum ordei sem. lini sem. aneti florum camomille et butiro ... dieta sit ut supra. ¶ Quando causa que fit ab apostemate frigido ut primo purget cum pillulis cochiis et si corpus sit plectoricum fiat predicta flebotomia cephalica ... in auribus ... ponatur oleum nardi calidum super aurem et ponatur emplastrum calidum ... capita allii iiij. cum cepis iiij cum coquantur ... et ... et ... butiri vel axungie porcine bibat ... comedat ... et pullos. ¶ Quando causa que fit a materia ventosa ... ut ... oleum de ruta vel aneto calidum ... dissolutum sit castoreum et ... et super aure ponatur sacculus de sale et milio mixtus et calefactis sit lapide ... ad ... et sale ... potum ... et ... bibat

vini ... clarus ... cum olea et legumina ... et ... allea. ¶ Quando causa que fit ab ulceribus ... dicitur ... quibus ut stillet in aure aqua decoctionis ... et mirtillorum acetum calidum vel acetum in quo bullita sit ... vel ... et bolus ... quia ... ulcera et stringunt fluxus. ¶ Quando ... vel san. coagulatus sit in aure distillet ... mixtus cum aceto ... porri ... dissolvitur mel et sarco colla in aqua quod ... calida distillet in aure ... abstergitur et dissoluta ... sapientes ... ulcus ut primo fiat eius mundificatio ... et aqua mell cum vino vel aceto mixta et ulcera ... cum ... ablutio cum radio involuto coto vel lana ... cum ... dicuntur ... fistulat lac mali ... dictis calidum dulce in aure. ¶ ... predicta ... cum ... ¶ Quando causa que fit a catarro vel permixtione ut statim fiat flebotomia cephalica et ventosa in collo et spatulis et ... cum oleo ro. in quo sit ʒ j oppii super aurem ponatur emplastrum ... mirtilli ... et bullitis ... pulvis ... mixtis cum lacte et aurem ... si dolor ... apparet ... abstineat ... et vino usque ad cessationem doloris et ... apostema bibat aquam ... comedat ... ¶ Quando causa que fit a ... ut ... cum vino ... et cum ruta et ... mixtis et ... cum ... et calefactis vel cum panno calido et distillet in aure oleum de ... vel de ruta vel decoctio calidum.

Canon ¶ ... qui medicantur ... et ... ad ... dolorem ... sit ... et ... cum ... si dolor ... ut dicitur ... ij ... doloris ... et ... venas ... et ... ut ... fortasse ... mortificatio ut ... **Prognosticum** ... iij. colligitur quod dolores ... sit dolor ... dolor ... et dolor ... quia ... cum dolor sit ...

Rm

q͞ptenctib; ꝫ ut d'. loco pallegato. Et in
dolore auris ꝑ vehementi sudore frigido ā sincop
ā deuen. sequitur mortale. Cm x m

de ulcere in aure

Ulcus auris ꝫ solutio cōtī. saniosa
facta in aure corporibus quē ul' pyodice
fluit virus ā sanies ꝯ fit alto tū
mors ā ꝑt antecessione apatis qđ apertum ꝫ ā
ꝑt inde acuta ul' salsa corrodente ā
ꝑt casu ꝫ pcussione. Cug' ulceris ꝑt dolor
gruitus in aure tū acuitas ꝫ cōtinue ꝫ q
sanies effluit tū fetore ꝫ si ꝑt apa fuit
ꝑ ad ꝑut ꝫ tū fe cōtinua acuta sicut in a
cuta ꝫ si sic si casu l' pcussione pa
tis infecit. methadus Cura ei͡9 si fit ꝑt
apa l' ꝑt inas acutas ꝫ ut si ulcus fit
recens poa tū tenta aq̄ de olaro. mixto
tū ugto al. rifitato ul' tū ungto. al. qđ
sic fit ꝑ pok. ro. ʒ iiij. ce. ʒ. ꝯ. cerusse
ʒ. j. fiat ungm in q̄ infuc pona. ij al
bina ouoꝝ ꝑgē cap. apu. tū pill' co
chijs l' yapiꝗ. bibat vi. al. debile tosa
Si at ulcus fuit atiqm absterga ꝑ
sanies tū ocoll' l' ocoll'. sqll'. l' cirona
puca mixta tū melle l' tū vio ꝫ melle
mixtis tū modico floꝝ eris ꝫ iniiciendo ꝑ tep
cius hora ꝑ horā ꝑstringant. Deīn ꝯsoli
de. tū medicīne qđ ꝑt aloēs sandarace
ꝑuc maris iste mire sarcocolle san. d.
licij olibani añ. ʒ ij. teant subtilissime dein
tuolua licinu in melle ꝫ ꝑ ꝯca in ipso pulue
re. mita in aure ꝫ ꝑ nāq; medicina ulcera
atiq. cōficiat ꝫ sia. ca ꝯsolidat Si vo
ulcus fuit in ꝑfundo dissolua puluis iste tū
aq̄ mell' ꝫ instille. Cofert eē ulcera
atiq. ut infunda. scoria feri in aceto mesc
vino l' plib; ꝯ ꝯca colet ꝫ distille in aure
Cura ei͡9 si fit casu l' pcussione ꝫ ut
statim fiat scoria cepha. in pte ꝯira ul'
betosaco in collo ꝫ spatul' sup aure ꝫ
ꝑt poa. eaplm ꝑtussiuum ꝫ ꝯfortatiui
loci cōbolo. ar. mirtill' puluizat ꝫ
incorporat tū olo. ro. l' aq̄. ro. absticat
a vino ꝫ carnib; usq; ad dies. x. dc.
scouis sit ab ꝯpate. Deīn potes pone
eplm anodinu dein ca. ꝑte. Em
plca In cura ulcis in aure ꝑuno
in cura cōcūq; ulcis l' vulneris saniosi

coop tū ꝫ agrba. ꝫ vngm aplos su
fit recens siue antiq qz inundificat de
ulcus ꝫ rectificat fistulas ꝫ scrofulas ꝑnas
tū facilitate. n. ꝫ agit ci sile ꝫ mundificat
vulnera cōtinue mortua ꝫ ꝑ ꝯsolidat
Cuiꝰ descripo ꝫ. tlis ꝑꝑ ce. al. rasine an.
ʒ. xiiij. oppoaci floꝝ eris an. ʒ. ij. ar
moniaci ʒ. iiij. aristol. lou. thymiamati.
an. ʒ. vi. mire galbani an. ʒ. iiij. bdellij
ʒ. vij. litargi. ʒ. xx. oli. tb. ij. infunda
bdellium in aceto die ꝑ q̄ frustati in asu
fuit ꝫ dissolua. dc ꝯiunc tū bdellio
ꝫ olo ꝫ tēca adigne ꝫ tū dissoluta fuit
ꝑfte colet ꝫ adda puluis omnia. ꝑ ꝯ
ꝑut tēt ꝫ bdellium si no adigne ꝫ in
fic adda flos eris ꝫ agite tū spatula
cōtinue do. iferatu fuit ꝑfte et in poat.
If. cur d' vngm aplos q̄ ꝫ. xij. medi
cinas cōtinet ꝫ apli fu. xij. ꝫ d' agbyz vngm
veneris canon Sciat q̄ ulcus fluxus
in moral' l' eē saniosi ꝫ subito infugendi
ꝑuno ꝯdata do. medicin cōplat. sit
nal' l' sinthomaticū ubi g. Si naq; hu
l' sanies effluit ab aure pyodice tū al
lemia capit infugi no dz qr cōgregae
ꝫ nal' ꝑuo ꝑuocē. tū infusioc fell' ꝫ aceti
ca. di ꝑri infuga. ꝑ q ꝫ. vo ꝑgē. cap. ꝫ
diuita fluor ad nates l' ad colatoriu pa
lati tū masticat pce l' ꝑpere ꝫ ultus
appona vngta ꝫ cmpla ꝯfortatiua stip
tica do. locus ꝑfte scauet. pnosticato
Ulcus auris q̄ rectificatu fuit con
sione auris ꝫ minigatus ei͡9 mat deīn fis
tula. inta pit ꝫ fetida ꝫ dum soitate
ꝑt orgaꝯs corrup. ꝫ t vias oppilā
duc. ꝑtca Rasis in dis̄ionib; ca. d' dolore
in aure q̄ qz eg̃dit. san. ā lugi. ꝯ assi͡9
ꝯo aure no ꝑt pcussione ā apa ā ulcus
ꝫ ꝑtca q̄ ita cōpellit ꝑmi poi sicia vetes
assidue l' pyodice ꝫ debz mundificat
ꝯadis ꝑ fluxus. san. nam l' san spuia
ꝯrē in thib; ul' lacte infugā n si fluxit
ꝫ ꝫ tū tlis san. coagula ꝫ oppilat ꝫ au
ditu plib; cui fuat. c dn clt sy inda ꝑ.
tū talis tcisis ꝑ q ꝫ. tū ꝑtis absterssiuis
put ia dociu ꝯfit. c. d' dolore in aure
fortem ea adducē l' putrefat ꝫ fact ꝯ
tuosa Item de pass. nasi

Nasi pa[ssi]o[n]es famose s[un]t iiij p[rim]a e[st] fluxus
san[guinis] s[ecund]a fetor s[ecundu]m quo[d] q[ui]s c[o]mplexerat apa
3 ulcus iiij[a] d[icitu]r (?) odoaudi de corri
za vo dicetur c[apitulo] de catarro C. de fluxu
Fluxus san[guinis] narium quando san[guis] narium
p[ro]p[te]r dicti morbi quodcumque acutu[m] l[ibet] ec[...]
sit ff acutus [C]um sit d[ict]e concuss[...]
a corp[or]e mutati u[...] iij d[e] acuti [D]i[cit]ur
q[uod] morbi cu[m] e[st] sy[ncop]e d[icitu]r at acutus cu[m] sit
i[n] fe[bre] l[ibet] i[n] s[ynco]pa ff p[ro]p[ter] pulsatiua fluxus san[guinis]
narium cu[m] e[st] morbi l[ibet] fit ab acuti[...] san[guinis] l[ibet] a
multi[tudi]ne san[guinis] l[ibet] acu[itate] et p[er]cussione [S]i sit
p[ro]p[te]r acuitatem sunt ip[s]i[u]s claritas et s[ub]tili[tas] san[guinis]
et debilitas [...] corpore plurima ta[...] pau
lati[m] stillat et cap[itis] s[e]n[t]it calor [S]i u[er]o sit
a multi[tudi]ne sunt ip[s]i[u]s ru[bor] faciei cu[m] replec[ti]
o[n]e corp[or]is et q[uod] fuit multu[m] et subito ita q[uod] cessat
qu[...] f[acit] sincop[em] et anteces[s]io ciboru[m] sanguina
cu[m] et absti[nenti]a s[...] aflora et co[...]
p[ro]p[te]r solitu[m] et antecessio doloris capitis [...]
[E]t u[tru]m duoru[m] fluxuum l[ibet] e[st] c[on]arteria l[ibet]
c[on] uena q[uo]s distinctia s[un]t q[uia] san[guis] arterial[is]
egredit[ur] motu tortuoso et e[st] subtil[is] rubeus
u[...] et ad cui[us] c[on]tin[uatione]m f[acit] sincop[em] i[n]g[...] subito
et difficul[ter] restringi p[otes]t [E]t c[on]seruat i[n] co
mediate po[...] s[...] [...] q[uod] po[...] s[...]
c[on] [...] san[guis] at uenali [...] e[st] c[ontrari]o
[S]i u[er]o sit acu[itate] l[ibet] p[er]cussione c[on] ip[s]a fiet
manifestu[m] fluxus san[guinis] cu[m] e[st] acutus [...]
q[uo]d f[acit] acu[...] l[ibet] n[on] acu[...] l[ibet] e[st] bo[...] nat[ura]l[is] l[ibet] e[st]
mal[us] et sinthoticus [S]i sit nat[ura]l[is] et c[re]ticus sunt
ip[s]i[u]s q[uod] fit i[n] die c[re]tica et copiose et q[uod] p[ro]cedit
sit fluxus p[er] s[...] die indicatiua et q[uod] fit
p[er] sig[na] dig[estio]nis c[om]plete et antecessit dolor
frontis et [...]tudo [...] colica et urina
s[...] rubea l[ibet] rubea l[ibet] [...] acuta et an[te] oculos
app[ar]uit [...] rubee l[ibet] ignee et s[...]
s[...] e[st] cu[m] p[er] ip[s]i[u]s f[acit] alleuiat[io]nem [...] [S]i u[er]o
sit sinthoticus totu[m] e[st] c[ontrari]o Metha
dus [C]ura eius q[uando] fit ex acu[itate] san[guinis]
ut a[...] facies cu[m] aq[ua] ro[sata] frigida et po[nat]ur
to[...] i[n]uolutu[m] i[n] aceto [...] cu[m] albu[mi]ne
oui i[n]t[er] nares et ligetur c[on] [...] et testi[culi] uiroru[m]
et mamille mulieru[m] et ponatur uentose sicce
s[upe]r ep[ar] et splen[em] et si n[on] suffi[cit] po[nat]ur i[n]t[er] nasu[m]
et sup[er] pul[sum] boli ar[meni] mixta cu[m] tela aranee
et albu[mi]ne oui et s[upe]r scapulas et [...]
[...] po[na]n[tu]r uentose siccae et [...] pani
i[n]fusi i[n] aceto i[n]frigidato i[n] nuce s[upe]r ep[ar] testi[cu]los
et [...] [V]ita[n]t[ur] [...] [...] [...]
et i[n]f[...] san[guinis] bibat aq[uam] frigidam l[ibet] ui[num] [...]

l[ibet] [...] et si adhuc restringi n[on] p[otes]t et [...]
cu[m] fluxus e[st] arterial[is] po[nat]ur i[n]t[er] nasu[m] et sup[er] fro
nte[m] et [...] pul[uis] [...] san[guinis] dra[conis] acacie an[a] 3 [...] incorporat[ur] cu[m] al
[bumine] oui et [...] sol[...] et tela aranee et uolatica
mol[...] ita ut fiet sicut mel [...] et cu[m] lic
inio i[n]ponatur et to[...] cap[itis] [...] cu[m] aq[ua] frigida
l[ibet] cu[m] aq[ua] ro[sata] [...] dissolu[...] sit [...] et p[er] [...]
[C]ura eius q[uando] fit p[ro]p[te]r multi[tudi]nem san[guinis] et [...]
ut [...] ueal[...] e[st] ut fiat illico flo[...]ia de ba
silica [...] latere et [...] san[guinis] [...] f[acit]
us[que] ad sincopi[m] l[ibet] saltem fiat flo[...]ia basilice
i[n] manu [...] si u[er]o sit debil[is] [...] po[na]n[tu]r
uentose sup[er] ep[ar] et splenem i[n] [...] sic fiat
[...] [C]ura eius q[uando] fit acu[itate] l[ibet] p[er]cussione e[st]
po[n]e i[n]t[er] nasu[m] et sup[er] pul[sum] [...] c[on] [...] an
[...] e[st] et si [...] sit [...] nasi
l[ibet] faciei fiat flo[...]ia statim basi[lice] l[ibet] cephal[ice]
i[n] p[ar]te lesa [C]ura eius q[uando] fit i[n] fe[bre] l[ibet] s[ynco]pa e[st]
ut si fluxus [est] nat[ura]l[is] et c[re]ticus n[on] restringa[tur] [...]
[...] cu[m] [...] po[...] i[n]t[er] nares [...]
[...] et [...] restringi
cu[m] [...] et [...] et uentose et liga[...]
[...] Emperica [...] asini [...]
[...] nar[ibus] i[n]flatu[m] [...] l[ibet] testa oui c[om]
busta l[ibet] pili leporis [...] l[ibet] c[om]busta [...] et [...]
bo[...] l[ibet] [...] l[ibet] san[guis] dra[conis] [...] terra sigill[ata]
l[ibet] filtru[m] c[om]bustu[m] l[ibet] bo[...] adusta l[ibet] galle seu
glandes aduste [...] et [...] pul
[...] et i[n]corporata cu[m] al[bumine] oui [...] [E]t [...]
[...] i[n]fus[...] i[n] aq[ua] frigida et i[n]uolut[...]
[...] [E]t [...] l[ibet] cinis [...] c[om]busta [...]
[E]t emplastru[m] ex gypso et aq[ua] ro[sata] po[...] s[uper]
fronte[m] et t[em]pora [...] Canon [F]luxus san[guinis]
nariu[m] q[uando] fit p[ro]p[te]r rupturam uene l[ibet] uene
i[n] fronte i[n]t[er] [...] l[ibet] i[n] radice nasi et i[n] [...]
[...] ut dicit [...] [F]luxus
[...] q[uando] mo[...] tolli [...] parte [...]
[...] d[...] [...] stiptica
[...] n[on] [...] san[guinis] [...] p[re]dicta Pronos
ticon [F]luxus san[guinis] q[uando] c[...] i[n] fe[bre]
q[uando] n[on] [...] i[n] die c[re]tica [...] p[er] sig[na] dig[estionis]
et [...] paulatim et diminute e[st] [...] mortale
[E]t san[guis] [...] si [...] i[n] die c[re]tica n[on]
e[st] bo[...] [E]t si i[n] die indicatiua [...]
[...] i[n] fe[bre] [...] fluxus san[guinis] narium [...]
[...] s[un]t [...] septima p[er] fluxum [...]
et [...] si [...] sit sanguineu[m] l[ibet] colericu[m] an[te] oculos
app[ar]eat [...] rubee sup[er] dicte [...]

fiet iudicacio in septima quam si fluxus ygi
superuenit copiosus et cum virtute forti salutem
indicat si vero diminutus et tardus et cum virtute de
bili vel signis dignolis diminute mortem minatur
eadem die quare sit quia natura attemptabat pugnam
contra morbum in die indicatiua quam perficere non po
tuit in die critica. Sed dicit ypp. iiij. p. aff. Egri
bus in febribus sanguis fluit multus undique
vias in superioribus ventris humectantur. Inueni
ficiatur trepe qualescumque. Idem in eadem parte Egri
bus in febribus acutis sordescunt sanguis ex
naribus fluens a ventre turbatus soluit eos
Sed inferius vij. p. In sanguinis fluxu sunt pnacis
vel menstrua vel per emorroidas vel pwlus vel pdis
sectas despicienda a spasmus malum. Sed v. p.
Aliud a extis deficientibus sanguis fluxit ex naribus
bonum est. sic ipse sit per artem et ipsa quare

Cap. de fetore et apostemate et ulcere narium

Fetor narium quandoque fit vitio stomachi cum fu
mositates fumos et vapores fetidos ad os
et nares eleuatos a materia aliqua
corrupta in stomacho contenta. Quandoque fit vitio na
si et proprie propter quod dicitur quod vel fit vitio
humoris corrupti putridi in radice nasi col
lecti vel fit vitio ulceris narium vel emorroidarum
nasi vel polypi vel cancri in cartilagine nasi. Est
autem emorroides nasi cum in naribus caro mollis
exsurgat de qua humores fetidi stillant.
Est vero polypus cum in naribus caro compacta dicitur
exsurgat et media per viam assationis et put
refactionis propter quod nasus acquirit duritiem et fetorem
et in caro tenera figitur sicut capitulo gessit et su
prie subtilem. Cancer nasi est apostema durum
callum ex melia per viam adustionis delegat
per venas et arterias acetosas quasi timores
quasi dura et infiltrata in substantia nasi et et
humores in radice nasi venas plenas nigras
repletas sanguine melancolico. Et nos quando signum
apparet quod in quem morbo accidit febris
de apostemate in materia sui et causa quare post
partem. Signum causa quod fit vitio stomachi est quod fe
tor minoratur post cibum primo et sentitur fetor
maior quam ad de cibi et si in ieiuno nares contin
gant ita ut aliquis eorum per os sentiat
fetor ab hoc velsum. Signum causa quod fit vitio
materie contente in vijs nasi vel apertibus propriis est
oppilatio nasi et quod fetor sentitur cum aer cibum
et per os et quod per os non sentitur fetor cum nares
stringuntur. Signum autem causa quod fit vitio ulceris in naso

vel emorroidum vel polypo vel cancro per experimentum
in naribus patientis. Medicamen Cura causa
quod fit vitio stomachi est ut digeratur materia flegmatica
adusta vel salsa sit et colica cum syrupis de
mellilloto quod sic fit: Recipe scolopendre politrici
adianthi capilli veneris fumiterre polipodij quercini
ana m. j. sene epithimi ana ℥ j. cuscute
℥ j. mellilloti viridis ℥ j. et ß. vel succi eius ℥ iiij.
prunorum siccorum numero xx. pistentur omnia post que pista
et bullita in lb. iiij. aque vel plus donec medietas
consumatur postea colentur et in colatura addantur
de zucaro quantum sufficit decolatura et iterum reducantur
ad ignem et syrupizentur. Recipe syrupus quod dictum est sine
qui post digeruntur materiam adustam salsam et acuta
et ad purgandum spatat et ipsam educit paulatim
quam die. Cura Recipe consecutus purgiosum diagridij
datur ex eo in aurora ℥ ij. cum triplo eius vel
quadruplo aqua decocti prunorum siccorum vel viridium
usque ad dies xx. et postea purgetur cum benedicta
laxatiua vel yera pigra vel cum decocto quod sic fit: Recipe
tamarindorum mirobalanorum citrinorum ana ℥ j. et ß. dissol
uantur ita cum aqua decocta prunorum sene epithimi
et polipodij fit aqua ℥ iiij. vel v. quare educit humores
vel adustos cum facilitate. Sed si est vitio quod
sic fit: Recipe radicis rafani acuti tersi finitanti
℥ j. et ß. sene acuti et plus sinapis terpas ana
℥ j. elleb. al. ℥ j. pistentur et bullita in lb. j. aque
donec medietas consumatur colentur et in colatura addantur
℥ iiij. oximellis squillitici. Modo autem administrandi
vel vomitum et ad conducendum sit in tempore quem oportet ut
vel vomitum et abstinentia sit ibi quam oportet ut
in plenitudine stomachi ex pistillis salsis vel sicut comedit
cum sinapi et radice rafani acuti vel cepe
porris et dictis siue et fasiol et piss et tritici
et sillibus et cessat sed post. hora ut alijs per se
cum flatu mixta. Post quia vero suauiter post de
vomitum cum illis et cessat per quartam partem vinis
hoc deinde moueat et agitet velsum ut
totus cibus et medicina conterantur. Deinde potat
vetere simul fit duriciem vel ligni et forti
ipsum comprimat et excitet vomitum cum digito
vel penna tincta oleo missa in profundum gutte
ris. Isophagus fatigetur. Post quia vomitum aut gargarizet
de aceto vel vinum granatorum vel citoniorum vel
berberis vel vinum rubrum potet ut stomachus et medul
conforte. Et absticat post quod hoc a cibis per ß. dies
et tunc fiat cibum situm prime quantitatis et sic vim
tum farra paninadium cum asssa et silia
et bibat vinum optimum si prima tamen quando tunc fluxit
tunc secundo fiat iterum vomitum in his diebus quinque
sequitur sic ut vel ligeris dicti perfecte educat.

de vomitu nota

Et si fiet iter vomitus omnes sed melius
confert in corporibus at debilibus non de poi
cere. Item ubi omnia ponantur et leniora et
nobiliora medicamina in cura de omnibus
humoribus in stomacho contentis. Vertigo si de opposito
veniat sed tenebrositas in humoribus partis stricti
vel capitis et oculos debiles propter quod non de
dat parietibus spiritus sani vel famici vel humi
bus oculos currentes vel tenebrosos vel lacrimosos
et in medicina assumere consuetudinarie neque
de difficile vomentibus nec debiles venie
rupta in pectore seu pulmone et sequitur ptisis
propter periculum tertia cor(p)oris per decorsum. Si ita vero
colica in plicatur stomacho sed bileta simachijs
applicet ancto et pisibus et mediata voi
ta fiat ex aqua decocta raffani se applices
cum sirupo acetoso vel cum oximel sacra in eadem hora
tote sit prius abstineat parumper acribus humidis
humidis adustos et vt dicta docta est de
melia. Post quinque vel viij fiat lecatia
propriis que fugat omni die bis per nares vij
decoctum micinus dissolutam ʒ j tyriace boe
in vino in vino odorifero quod trahatur per nares.
Aliud adde potentia ex aloe ʒ iij minc
etiam mastice xilobalsami gariofili ana ʒ iij
fiat pille cum vino odorifero quod trahatur singu
lis .iij. in nocte et .ij. in aurora que pu
rgent humores in stomacho et intestinis et venis
potentur in fistula et cos conual cum leviatate
et odorem oris bonum faciunt. Contra ipsum quod fit
plurimum in facie ex cyduali et quam acer pepsilentia
aliquis si corpus omni die .ij. vel .iij. tum singu
liatur in vino. Sed at ut aloe et vinalis
vel pluribus abluatur in aqua dulci dum perficiatur
acute in soluatur et ipse cum amaritudo ...
neque solo quiete sed sola stipticitatis a dama
tizabis et non consilii adiungi de cura. Contra
ciam quod fit propter ulcus in naso vel polypum siu
taciam manuali attinere oportet vero si est fun
dum in illo sapiunt ad casum sortatis et casu
ulcus tunc fiet in eius datum ubi plica do
ning arte ulcera et si rcopiste nundi
ficandi cum ruptis et consolidandi per illum. Ad
terminatis sint et tamen de fissura labiorum.
Contra vero ciam quod fit unco humoris putridi
contenti in radice nasi sit contentum in illo naso
simul et colatorum sed contra secus oppi
latum ita ut libere non possit expirari per
os neque per nares attentissimis provocentur callas

et ut fiat collia cum multa et provocet spiritus
vinta cum gadisi piretro vel euforbio vel pipere atte
rendo pul. in eorum per nares omni die vel semper in
uno quoque concurrendo in illis contentis. Contra
non odorem fetorem oris vel nasi contentum
tenere in oculis et per nares ... vinum melius
quod imperari possit in quo decocta sit mus
cus ... mastic cinamomum galanga aromata costi
rosae spica nardi et silla vel vinum calidum
in quo galliam fuit dissolutum. Prognostico
Fetor nasi propter carnes malas non vadit
ut bladitiam. Si fetor ex putredine humoris
in stomacho vel pulmone si fuit per durantis antiqua
ratio curatur ut bladitie. De actu lesa in odorando

Actio lesa virtutis odorative est triplex
una quod ablata cum non percipit
odoribus bonis neque malis. Secunda
minuta cum non percipit cum odoribus fortibus
acutis. Tertia corrupta cum percipit odores
dum ante odorabili vel non odorabili putre
sunt ad animalia que sentire debeat cadaver vel fim
viua et ipse tertia cum quod propter oppilatum nasum
et colatorii quod est in palato communiter fla. Re
tosa quod propter casum et percussionem induxit et
tortuosum cum tussibus et cartillaginibus nasi.
Methodus. Contra ciam propter mala complexionem
et siccitatis narium cum audeat et quod non sentit
odores cum odoribus sed fetidos. Et contra ciam sed fumo
per nares assidua aqua vo et aceti in quibus dis
soluta sit camfora si tertia et aqua decocta vo. colad
et psillij si tertia et cuapdea aceti assi si frigi
pidem ... cum ultima. Contra ciam propter
malam complexionem quod frigida quartam est frigiditas
nasi et quod non sentit nisi odores fetidos vel calos
acutos. Et contra ciam sed fumo vini veteris
vel aqua decocta salvie calamenti sansuci
calami aromatici. nuce costi et flores camomill.
Contra ciam propter oppilationem et grauitas capitis
et quod non cessit ex naribus vel palato et dif
ficultas attrahendi aerem per nares. Contra ciam
sed digeo vim cum sirupo de sticados polio et
de radicibus visci et pipere cum pillulis cochijs
et fumo cum gadisi vel pipere vel castor vel pice
vel quod fortiores sunt omnibus cum euforbio et fumo fu
gat aqua decocte ysopi sticados asari fumiterre
mandane quod si non fuerit fugat fortiori attra
ctione per nares aqua decocte colloquinti albelli.

et vrinam pueri non dum polluti et aqua decoct
rute et castorei cum scapi et nigelle
Empima — Caffmigium coopertum ad de
ccatorem oddatorum ppt oppillacionem et li. z. qd' aci
non plus fit fit fm eben agesue puti c.
p nigelle infuse in aceto forti p noctem et pq
li. coo sitata rute sine castorei an. z. i. teri
subtilissime et incorpori cum oleo veteri ul cum oleo
camomill' l' cum vrina pueri dec. fiat in form mell
et eiis et coo co in die icemo attlsa v. l' vij
gutte pnaces cum forti attiitte ac isp nd
ces et capite inhalato ad pq ficha opinio plg fuit
pol. et de ipleto aq. et li. fiat dictum ch
l plurib dec. tepit oddur. Et si volueris
acui adde euforbium collaquinti an. z. s. Si ar
pauis ffit coo li. ardorem et dolorem int naces
atthat vitassi oleum ro. ul aqua ro. l aqua
tepida ne locum ulcerentur. Cost pteca in ea
fra. Odor assiduus rute l nigelle l castorei
p se sit st l fco copcis pomo cum landano
additis gar. spica calao aro. et similibus. Co
fit eo suffumigacio coo thure alipta mg nigella
xiloal pout fit cum bothe et ipse pq figa.
Canon — Defectus in odorando ul fit
ex opilacione et tunc fit ut plurimum a ca gie
sum m. et ad hunc ung fra q calia l sit
adueticie et te fit ut plurimum a ca qe
cum m. et intra ungee fra opilate vdo
vb acalia aduuetet n. in fe et fucsi stes
si sit aduetitia tunc qua tunc pdunas
et sig. ei q st qtba. et lacrimositas oclorum
et spato odor fumiq et non alti q d. i. gr. fetidi
sz nd admat l cqls l cali non fit l cqla
Pnosticum — Defectus odorandi si sit ex
opilacione tunc cura q ipol si vero acquisita sit et
antiqta cura q z diffit sz si vero i ces ne q
pduras cura q sz facil' et si sit ex cau
ul passione et inmatibus p q q consolidacionem finitur
l apar aplis non curat. Explicit tractatus de
passionibus naris et incipiunt

Oris et lingue passiones de quibus est loqu
endum sunt v. Prima est labiorum fissura
2a fetor || 3a salinositas || 4a casus
vuule atque eius elongacio || 5a grauitas lingue
vbi et apa et spasmum lingue p trictabis.
De glandula vero sub lingua ad cirologum locum
pertinet curare de ipsa non loquitur.

Fissura labiorum cum fit — De fissura labiorum
ppt alterationes diuersas et tatarrum
causas acutas decto l flatu salso d fit
de accessu adpete t flores vlteantes ipsas et
corrodes. Cura z q etas musili cum sufusione sal' ipsi
labij et teilca m. acute t eo q re cati ut
sciudat ipsum sic ssioe p fudata. Uetadur
Si cum ppt catarrum st autessio
corige cum scamnee pilula et rubor pulpe
nasi et labiorum et fit quod tcis bothon.
apa pun et qui crust et stissie inapp.
Et cura eius z digo m. cum syrp emilliloto
dec. c. defectus nasi et eius figa. cum pill cochijs
l sapig ba. et flora cephal. si facies sit
rubea cum nosa et vetosa. i callo duntes
m. cum scalfita. Vlceri vero fiat loci ret
tificacio cum vapo. c. coag. et aceto i q cor
ta st violro. solatri ppe vina plantago
vva rubi et silia. Et si non sufficit addatur
coo consolutis et mollificatiis sic st camomill'
melliloti malua althea vngla caballina
et silia et fiat ola dra c. de cataro
Si ergo cuius ppt qtor musculi cum suffusione st
pnac signorum catarri omo cet et plurimum
fit in labio in fibori cum et difficultas cura
Cura eius z incisio labij cum ferro p
fudata f . cote q fissure et consolidacio cum
pulue thure gallarum et cinamoi subtilissime
cibellato et int incisiorum pito dec. saue
ul mundifice p loca cum vngto vidi et
p q li consolide cum vngto al l vngto aplsl
q ola dixa q cap. de sanitate. Empima
Vngum q solidas oc ulcu pugcnz loco
cor et a ipse pq mundificat sic fit f. i
lo ac puti ca. f gallarum cerusse
an p. i. ad. arguti an. p. s. q fice
cum addipe gallie q ff. Et radix
ff sulfur pilors cande cque an
p. c. q bue st lannas fricas et pul
uiza et q fice cum melle ff. Et radix
ff terbentine mastice ysopi hune mell'
an p. cles et fiat vngm l' cotonda. st
cerio albo molli et fiat ceroto. Et ff
gallarum pulurizatarum ut alcohol et q fice
cum melle l' cum addipe gallie l' anac
et fiat vngm et si addiderit terbentinam et mas
tic fiat cerotum Et vngum sbtile ff cerusse
litargii thuris mastic p lubi usti gum ara.
[illegible]

draganti medulle carnis vacce an
p. e. insuflari al. p. q. afficere cu oleo ro.
ff. et cera alba et fiat ungm Et si
addideris aq munde eyctius fiet et si
sit ex pre cal. da et cu ardore pluino ulla
infracturam et draga. l et adde aq aq ro.
et aceti et sca fca. ulcus cu panno asper
do. sam. fluat et remotae de sit et ipse
p9 balneu viribus ulat. canon
Cura ulceris duabus intentionibus pficit. p9 pos
mundificandi 2a consolidandi q. dicu e. de
sanie or. de ulce cauce et or. de fissuris ani
s[illegible] suffga. *pnostica* Effissura
labiorum siccorum est ut plures curatur ro ug
p durat insuflans vo ex cogitacione p durat
et fissura ex raritio facilis est cura cu cogit
ee vo diffi. *de fetore oris*

Fetor oris duobus fit modis i.e.
vel vitio stomachi vel vitio ipsius oris si fiat vitio
stomachi hoc est duobus vel evenit ex humoribus
calidorum corruptorum contentorum in ore stomachi vel
ex humoribus frigidorum flat. mundandorum id.
Si vero fiat vitio ipsius oris ei sit duobus q. l
fit ipse deus putridu seu corrosiu ingens
quanti. gravi. humiditas fetide vel fit ex ging
givis putridis et fetentibus Cig. cius q
fit vitio humorum calidorum i stomacho sit quallecunq
p9 qestioz et cius fetor est acutus adustus
vicino et cu eructua. fumosa Cig. cius
q fit vitio humorum frigidorum i stomacho sit [illegible]
va p9 cibu et cu eructua. acetosa
Cig. cius q fit ex dente murido vel gigivis
sit mai. visu et [illegible] i fini *medicina*
Cura cius q fit vitio humoris calidi i stomacho ut
diga. cu sirupo de mellilote posito ro. de fe
tore nasi decoctione de pa. ordie vis sci tamo
ra et sci ay tria cu aq. decoct. cepy et mill.
et sit constans sirupo oi vice 2 i q. e. et aq.
iiij et de. usque ad x dice vel q. io p[illegible]
purge cu mediatis d[illegible] ca. de p[illegible]
q. de melia Et vitam dicta dta illio
fiat ex voitu mo et ordle dco ca. de
fetore nasi scilicet [illegible] fuat z. e. tyriace
veteris hoc cu vino odorifero Cidas eosq
masticare oi die vicino intermitendo [illegible]
p dest in. [illegible] et corpu est et ipse si si
i. bibat aq vi gnatoris [illegible] fa. mas
tica. sicut lentiscini vel appii vel al. ita ut

igluciat mac et stomacho Cura cius q fit vitio
humoris frigidi i stomacho est ut diga. m. cu oxymell
apo. vel squill et aq decoc. cepy p9 ca purget cu
pill. fcti vel [illegible] laxo. vinga. sc. stomachu
cu olo mastiç et nardino mixtis et ca
lefactis i aq. fuere et vos sit i eodem oleo te
pido si calidi valde gr. tepida v solum vo
bin. vetus ut d. oda iij. de igne sa. fiat
vomitus sc. decis c. de fetore nasi fuat z. e.
sci tela tyriace hoc cu vino odorifero mas
tica oi die mac vi [illegible] pipericu vino l
ij uncia et p9 id. bibat vinu odoriferu
potest vetus vta oi mac dyacoupipeon
et dyagalanga et dyamisu Confectio sicca ad
fetori pillat d' aloes et mirra vomite ad de
fetore nasi si. et dyathos Cura cius q fit
vitio dentium est ut mundifice oi die dens
et ablua cu aceto sepius die et i quanti
cius poa. masticare et mirra vel q. [illegible]
et si possit fuit confricta dens omno Cura
cius q fit vitio gingivarum est ut gingive
mu[illegible] de mundifice. ad vgto vidi posito
ca. d' f[illegible] et cu pulve subtilissimo b[illegible]
[illegible] al. opti [illegible]
oi die dentes marcidos et gingivas put
das corruptas et p9 fca. ablua. cu vino
ca. [illegible] et fico estate p9 mundificata
poa. si loco corrosiu pul. stipticis et
consolidatis qui sunt mastic. coralli ru. thuris
draganti [illegible] an. z. e. tri. et [illegible]
optic et ablua quos cu aq. mell[illegible] q. [illegible]
et [illegible] sit decocta et stiptica cu stipticis
alternatim. *de salivacione et sputo oris*

Multitudo saliue et sputi fuit ex
humi. plurima congregata i stomacho p vias i
digestas et p unsuam a laquo humidorum
q sunt p meri [illegible] et evaporat ad os
et radice lingue et aliis ut plurimum pueris
gulosis infantibus et corporibus flat. pvaj
medicina Cura ipsi paciens est ut diga. m.
cu oximelle apo. vel squill et aq. decoc. cippi
cappi acori vel cu dyagalanga dyacoupipeon
dyacardamo rosata novella mixta vel ipse
sirupi purge. cu [illegible] vel [illegible] laxa. nut
cibis calidis sic facit et d. Caveat a
vaporibus ut sit ma. p[illegible]pata fiat sc. vomitus

dentis c° defecerit narium et gargarisma dorum
illic fame et siti et vigiliis tollet ipsos
masticem pyr. et piretri ticiano d° ipsp ij
p. assit pauli adiacria mixte capitulo
toga

De casu uvule

Casus uvule est elongatio et inspissatio
uvule ut patet in fine oris tangat et
epyglotum opprimit et anhelitum impedi
at ad gutturem. Fit autem a materia descendente a cerebro san
guinea vel flegmatica in modum catarri. Signa casus
uvule sunt que patiens sentit quasi bolum in summo
et radice oris cum impedimento anhelitus et
suffocatione. Si vero sit ex materia sanguinea tunc ad
est apparens tumor et rubedo loci et salina
dulcis et ipsius vene faciei cum rubedine et
est quando cum febre sed raro. Si vero sit a flegmate
apparent cum predictis albedo saliue et rancedo
vocis et color uvule albus et facies alba
vel subpallida et elongatio uvule ultra modum.

Methodus. Si sit a sanguine fiat a
principio flebotomia cephalice vel basilice de capite vel ve
tosacio in spatulis et in loco et collo et post
gargarisma in principio ex diamoron
dissoluto cum aqua rosata et aceto vel cum aqua de
coctionis gallarum balaustie rosarum et aceto deinde
in statu fiat gargarisma simile et in augmento
dissolventium et in processu ex aceto et melle.
In fine vero status et declinatione dissolventium tantum
ex oximelle composito et aqua calida. Si vero sit
a flegmate purgetur primo cum pillulis fetidis vel cochiis deinde
fiat gargarisma in processu predicta deinde
dissoluta et in processu cum oximelle composito et aqua
decoctionis balaustiarum vel rosarum ultimo dissoluta
tantum cum oximelle squillitico vel cum medicina tali piper
alumen ramenti salis armoniaci piretri sinapis dure
ana ʒ. j. oximellis compositi ℥. ij. misceantur et
addatur aqua decoctionis rosarum vel balaustie et fiat
gargarismus. Empleum. Communes
operantes in omni casu uvule ex quacumque causa
fiat primo famis flebotomia cephalice forte preter
duos prioris morbos deinde abscidatur uvula cum filo
argenteo vel ferro immisso per cannulam lingue
que licet est securius quod si fiat cum ferro ignito
deinde fiat gargarisma in processu
ex diamoron et aqua tepida. Deinde uvula
incisa seruetur ab apparatu et uno oximelle

et securius. De morbis. Uvule cas
similiter pluribus anhelitum et inglutitionem tibi
que suffocatio est patiens. De infirmitatibus 2 moys. In dominio 2 ap.

Rancedo lingue
fit et nigredo quandoque et aliquando. Valde lingue
et qualitas que non curatur. Quoniam
est adventicia et distinguitur cum loquitur. Fit
asperitudo lingue quandoque cum febre quandoque sine febre.
Si fiat cum febre sunt fit propter caliditatem lactorum
lingue a calore febris. Si vero fiat sine febre
sic fit propter alterationem tunc causarum que vel propter tumores
flegmaticos inbectos ranos et lattos lingue
vel propter abundantiam ligamenti sub lingua quod
lingua alligatur parti inferiori vel fit propter gladulas
id est carunculas supra que admodum falce quasi
que sub lingua quandoque nascuntur et ceteras temporibus et
impedimentum motum. Magnitudo vero lingue
vel fit propter tumorem flegmaticum vel sanguineum vel ventosum
inflantem linguam et cetera apparentes. Et cum fuit
sine apparatu fiet quandoque morbus per se quandoque vero
accidentibus paralisis vel litargie propter cum flegmaticum.

Signa asperitudinis lingue cum febre sunt adustio
et nigredo lingue et difficultas loquele et quod cum
lingua extenditur non potest extra os. Signa cum
causa propter flegma sunt impedimentum loquele et propter
et doloribus et aliis causis vel et vel tubas summum et
emissio saliue cum tumoribus multa festinatione
loquendi. Signa eius cum est propter abundantiam ligamenti
sunt quod lingua adheret parti inferiori et quod
non potest extra os emitti et est sine febre. Signa
eius propter gladulas sunt quod videntur due similes
carni glandi que os est aperitur et lingua ele
vatur. Signa magnitudinis lingue patet ex ore ipsa
quod difficulter loquitur et pigre neque lingua pli
care potest et emissio eius extra os cum quando

Methodus. Quoniam asperitudinis lingue cum febre
est cura febris et ablutio lingue et nuche et
colli totius assidua cum aqua rosata et mucil
lagine psillii vel cum aqua tepida mixta cum
iulep et melle rosato vel cum oleo rosato vel cum oleo
violaceo et mastice penidiorum candi in ore
et silium. Cura eius propter flegma est ut purgetur
sepe cum pillulis cochiis vel fetidis pissa digere
cum oximelle composito vel squillitico et flebotomia cephalice
vel vene que sunt sub lingua si sanguis dominetur
appareat et fiat ventosacio sub mento similiter fit

mastice

plia p[er]ica fiet. lingua cu[m] salgema l[ve]l sale
aurido cu[m] piet[r]o & castoreo & pipe[re] & di
cu[m] eufor[bio] q[uo]d est fortius p[ro]dest. Et cu[m] aliquis fe
cu[m] ... p[er] ... & ... flatus ablua[tur]
lingua cu[m] aceto & aq[ua] fr[igid]a sil[iter] ... & ca
lor na[tura]l[is] ... & conforte[tur] ... flatus
& potentia ... fiat fames tollit
... alleis & sinapi ...
... & fiat ... de palisi ...
fla & ... vnde ... qui conferunt cu[m]
... Cura ei[us] q[ui] ... abluat[ur] lingua
... gladulaz ... Et ...
cu[m] ... tiplogos ... Cura ...
lingue est ... cu[m] ... flate
ia deo ... cu[m] ... fiat localia for
tiora ... sepe & fortiter lingua cu[m] decoc[tione]
allei & aceto ... salvia ...
masticet ... & ablua[tur] lingua cu[m]
aceto ... castorei l[ve]l ... piperis ...
gargarizet sepe ... cu[m] aq[ua]
decoctionis castorei piperis sal[is] ... ysopi ...
staphisagrie l[ve]l cu[m] aq[ua] calida i[n] q[ua] dissoluta
sit ... l[ve]l gargarizet sinapi ...
cu[m] melle ... Vncta sit ...
de palisi

Empiria

... administrat
... cu[m] aq[ua] ... i[n] ...
& inguinibus a flate & ... carnoso
sanguineo ut calor na[tura]l[is] ... conforte[tur] &
resoluat fla[tus] & ...
v. p[er] aff[orismos] ... atetano ...
inueniet ... carnoso estate media ... i[n]fu
sio aq[ua] fr[igid]e tollit ... Et ... opiorib[us]
... ca[pitul]o de ... lingue
...
... ut i[n] ... ut ...
i[n] ...
aduenit corporib[us] sanguineis ...
... p[re]dicta Cura ... ut ...
... palisi ...
...
... madiblas & ... tota & ...
... calis ...
... & ...
...
& agrippa & simile ...
... l[ve]l ... l[ve]l ...
allio & ... vigilie ... & ...

sopitum ... & laborare & sudare i[n] bal
neo ... morbi & ... cura ...
... Canon Cura ...
lingue ... flat & ... si sit ... palisi ...
... ole...
... voc ...
tar voc ...
conforta ...
... de palisi & ...
...
...

Prostrata Grauitas

lingue ... acuta l[ve]l ...
... morte ... predicat ... spasmum
... & ... radicalem
& ... Sed ... palisi l[ve]l litargia ...
palisi & ...
... lingue
...
l[ve]l diarria longa & ...
... aff[orismos] ... adiarria ...
... longa

De pal[isi] ...

... pa... ad ...

Dentes ... dolor
sine ... mobilitas ... cor
rosio ...

De dolore dentium

Dolor dentium l[ve]l est ...
... si sit cu[m] ... fit
a fluxu humoris ... a cerebro & ...
... ad radice[m] dentium ...
& ... Si vero si apparet ... fit
... fluxu humoris ... l[ve]l ...
i[n] radice dentium ...
... Sig[na] dolor ... calida ...
rubedo loci cu[m] tumore ... & dolor
acutus & q[uia] tactus aq[ua] fr[igid]e ... Sig[na] ...
dolor ... dolor grauatiuus & ...
... rubedo & tumore & q[uia] tactus ... talie
ut pietr[um] l[ve]l piperis ... Sig[na] ...
corrosio dentium & ...
... in loco

Medicina

Cura ei[us] q[ui] ... calida ... ut
... flora ...
flora ... l[ve]l ...
& ... si sit a ... soluat ...
... l[ve]l ... de salgema ...

tcatur de qtic. aqs firaz l aq ro. l vi nq
natoz l aceti l impotuiq exotijs l fuc
portulac. ul solat. q si no ff. z dolor sit
tc̄ssi ff. ij. z. oppij z j. musqat z iij. q.
madgor z bullea. i iij. z. aceti z ij.
aq. ro. p spc z colet z cu eo abluat dēs
sepe calid. i yeme frido estate Et si cū do.
sit aparo gigiuaz appiant ad frid. z
abluat. sepe i die cu aceto z sale ul cu
vino decoct. alume iamei z poat. epiky ano=
dinu quod q si madiblaq ex camomilla fct.
sic lini butio z sillib. Cura eius q acta frid
z ut p gc p. cu pill cochijs dei ablua
sepe dēs cu aceto i q. bullita st castor.
eufor. pict oppij iiire an. z j. tcaut.
z debllet. Ul poat epicte z alleu qtufu
sup dētez ul fiat gfecto ex opipe. iiira
castoro asa fc. oppio an p. c. z melle
q ff. Fca. i dē z mastice. pli. iqz pli.
iz tca frida ex cib uuugaz. Cura eius
q fit p. vmect. z ut d. ayesue suffingitu
cu pill frā ex sale musqat z sale porri
cu albatiamj. i. pice liqda sedat eius dē
dēz z ocaid. vmect sit ex sale tepe z
albatiā si ex pict eufol. z asa fc. sit
z eo mura z oppio **Empirici** Amplius
expertu sit dolor sit acta ctda. sit frida qd
portu exteq si madiblaz actu calijs lbco
dez doloz tollit s. fit ff radic malua=
uisci xij. uino coqua. bij i aq dum stēda.
p medii z opth. ligni z uudet a
cortice e ptiol z mada. fi ustatz z piste.
p ste do. admod auyougic qnta. z unf=
tca. cu cib sal. istaq ivi ff fame fcu.
s. c. lini aucti flor camoill an. z j. fai
ne ordi. z iiij. incorpen oia sil z efic
adda oli camoilli ul de aucto z iij. de
p c. cu suor simplicia sedat dēz doloz
z matuat dēz ma. z fia. ipaz i solnit

Pronosticum Scias qd dolor dētu
fcus p. corrosioz z corrupt. sit i cib
l p vmect. no cura. p ste nep sit tiore
i radic. h. cradicat. cu frid qui cradi
ta. cu mediat indue. doloz ut plu p du
ratez Sit sollicitadu di mitigat. dolor
cu cuadit ne forte doloz ulac. z fictiu
iducat **De mobilitate dentium**

Mobilitas sit fixois debita a dtc dētib
p mollifica. z gigiuaz z ligamentoz
q st i radice dentiu mollificaz.
At fit p fluxon humi. ad gigiuaz dif=
solucom eorz ex pony z qrz uutrefactiu
ipoz sbaz **Medicamina** Cura eius z ut
diga. Fla cu opille qposito l sqll z p ge
cu pill cochijs ul yapig. viaz pli h att
nat fiat p tca mastica. cradicat fla
ex opipe smapi pict. mastice z tima sil
qtuf c ssa mo sit z gargaism ex smapi
adita cu melle l opille sqll. Si z scaui
ca. si mcto z si collo p qsh uundifice
dētes oi dic cu stilo acuto z abluat cu
vio vu. potico. actu calo dētu po. oi dic
sup eos puluis stipticq de cocall z mistic
z olibao pro an p. c. ctq z dtllat p ste
nequq mastiz cibos duos z solidos
Experimenta Dixit Jo. me. i suo de aggregatis q
expert z puluis i. ad stingedu dētes
mo. ce si aucta radici dētu ff stipit
capill ve. adustoz z iiij. alume yamei
ros pict spice an z ij. nuc cipssi ad
ustoz z ij. z s. cornu dui adusti cetaure
an z viij. fruct tamarisci z iij. nuc
sumach balaust cipi cortic gladu an
z ij. sal geme assi z ij. ct. s. tcaut z
cbllen. oia Et de ibz melioribz z istud
ff arsci sblati d. s. thur. sal. z j. fiat
ex ipis puluis cbllatq dēs. oi scopoa.
st dētes z gigiuas z mac abluat cu
ydomlle calio l vio potico l aceto qui
humectatis centicat exsiccat. Ulq aliud
putrida mundificat z p qsh i. cruc duaz
tcaf qre qst oi pa. dētu z gigiuaz
q z cu putdie ul mollificat. Si z i.
ff ossi sepic z s. cuttlos. al. z j. fiat
sic pulis Si z i. ff spue marinas
tcf an z j. fiat sic pulis Si z i. tca
cu pssto no z ad ff tartar. al. cincifcor
tcf salisq gbusti an z ij. fiat sic pulis
Et qd adduc cucis ossiu vituli ul cap
qbustoz Sic ff gallaz balaust ros
sumach ypcob cortic gnatoz an z ij.
nuc alme an z j. fiat ex cib linime.
sup gigiuas cu aq ro. l vio poti. ab
lua. ob cu aceto i q. decocte st ros cedez

Cura. Qui volens q̄ sup̄de dētes
sanos teneat a masticat͡ce g̃s durās ul'
viscosās & calidās ul' frigidās. Dura nāq̄
dislocat; viscosa adhe͛ret & putrefiunt;
frigida ↄsolunt spūm vitale & laxāt
ligamenta dentiū; frigida mortificat ca-
lor͡e n͡ale q̄ in cib' & in vīos ↄbilitat. Sit studeat
om͡i die mundificare eos a sorde & rubus
ī intersticiis p' cibū cū ligno l' fro l' sp̄ia
Sic abstergat eos scil' in cēda cū tartaro
vini al' bolo & ↄbllato ut alchool fca
do eos cū eod͡ pulue & p' fcā ablucō
cū vīo al' c̄l͡ao l' ru' sip. D' pteā aūc
v. d'gula͡c aialiū c'. de dētib' q̄ dētes
aialiū differūt ab oī alio gñe ossiū
ī ꝑor gdi͡eib' p'. q̄ & qui sm̄ hz tactū
q̄ ceta pcitꝰ sīt p̄uata || sed vo quī nō q̄
nascūt apu' gīa͡ibs sz p'q̄ ptū || tcia quī
p̄muta͡t ita q̄ nascū' apu' molles sīt
q̄ic ipos nā p̄mutat ī hoīb' ap' aūu
i͡e. vul' a͡n. id sz i reqūis apr aūu ex ↄsoli
dos pcando || q̄e vo quī ↄsīut oī t̄pe vite
aial' sm̄ loquo q̄d ī duobꝰ ossib' nō ati'.
p' statū p̄sīt apt 30^m aūu l' cā id
dentes si ceciderint ab ī͡sm̄ 2
aūu ī nascūt'. p' ca vo minime

De corrosione dentium

Corrosio dentiū & gīgiuarū fit
ex ōm'a putrefca uīr'cida p̄ctra
te ī sba͡ dētib' & gingiuae q̄.
altat corp' q'z & qpoi'z sic altat lucid
q'z lig' & ī taicat cis qpoi'z cū cīnus
sit ti' putrefco͡is nltia͡e ut d'. ꝯ. metheo'.
Fit et corrosio quīq̄ p̄t v̄mes
natos ī eis ex ōm'a putrefca sz sig & cauā
cos d'uis. c'. de dol͡e dentiū. Sig'
corrosionis dētiū ex ol͡e fīt q̄ cauā
ipoꝝ patēt ad sm̄ & fetor q̄ ab' q̄
caui' illa q̄nq̄ ī tūc. Sig' at cor-
rosionis gīgiuarū sīt sputū sāguolētū
& tūasp̄ici' ipos apparz gīgiue un-
cide corrosc li͡uide cū fetde plūmo
Methadu͡e Frige' cū pill' cochijs
l' fc. amundificet'. dētes & gingiue oī
die cū aceto sqll'. & q̄. dissolutū sit alū'
y amīca & tar-taro sba'. tūu l' pō. Si
loca corrosa sīgm̄ v̄de poitū ↄ̄ e sbi'.

& p' mundifica' spaa'. si loca pulvis q̄
solidatis & stipticus fiat, nasti cū ↄcte
finas ca' ꝯ masticꝰ thuris d'alli . ru.
aū. 3. s. & cbelle & pl' addi bol' ar. san-
dra & sarcocolla & ablna' loc' q̄z cū
vino decoctis ysopi yreos & mell.

Emplastrum. Conūt opantes s'. dētes
corrosiū fetidū nil ad fīut ū q̄ ipm̄
cū fro cōt͡bnt l' ipm̄ admūt cū cando
q̄ sit dāṁ sz c'. de dolore dētiū dēs do
losq̄ dēs mō'. dēs corrosiq̄ & fetidus
ca'z p̄stāz nō ↄscip'. ū p' ↄtīttoꝝ

De tiriaca. Gingiuarū

Opa'os ꝯ ḡibꝰ adhuc ī stat loq' s'
cū dne p'. q̄ flux q̄ sau. s'
vlc' seu putredo nā de fetore eoꝝ dāṁ sz
ca'. de fetore oris sz ꝯmollifica͡c eaꝝ dōṁ
3 c'. ꝯmobili͡e dētiū de ap' ate vo cū d'
do'e dētiū loq̄bam'. De fluxu q̄ sāguis

Accid'. q̄bꝰdā hoīb' ut ex gīgiuis
eoꝝ fluat sāg' cū ablnūt os for-
tit' ul' p̄ssēnt eos digit' ul' cū
a'. l' asp̄ca & s' cū fetore ↄsta pa'. p'ocat
ex ōm'a tūte a capite ad gīgiuas & de-
tes q̄ id dīu stat ī eis. spaz gīgiuas &
ex oī leui cā effluit salmāti vc' si
augt' & putrēt vlc' seu putridiꝯ cat
ī gingiuis. Methadus. Fricet'. dētes
cū pulue ↄs̄ꝯ q̄ sic fīut p̄ssa scab
fica͡e pᵒ meto & so'collo sp' arba. citri.
& ru. calif' gallaꝝ alūis aū. 3 ij. fiat
sū cū aceto forti. Et cū ipis uti volūt
tēa'. vnq̄ ex eis subtilissie & fric' loc q̄ a do
l' ↄsīstat p̄bo'az & tcat ī ore aq̄ ro. l'
olm. ro. ne forte pul. corrosium & abs'
sing' ī ducat adustioꝝ ī mēi l' p̄tib' cū
iacētib' p' q' q'p. at h'. sm̄ fīut pagt dies
do'. gīgiue mundificate fuerit & put-
fco oīus ī mota pō'. si loca tāc ī cruātur
p' o masticis thuris d'alli . ru . aū. 3. s. fiat
pul. subtil' ut alchool q̄ poa'. si gīgiuas
q̄ fact nasti cū ↄcte & ī dīnas ea so fīut
pul. fcūs ex olibano aloes sarcocolla
sau. dra. fricādo ex oīb' p' eēs. De

Pruredo seu ulcerib' gingivar'
Puluis gingiuae
q̄ tīq' corrosionis ↄpad'ṁ & corrosio

tiq3 atiq fluxq san. excisa quia itita ca
lid3 ordo p^o. neq3 gignit mollificata et
imbibita: am^a. irritata desce^{dit}. a capite per
modum catarri. ij^o. san. cauat ipse dissol
ui^z. sunt compo^s. iij^o. corrodit et generat
mat^{am}. ipse humore ulcerantur et denigrat^r
et putrefiunt dolor cadat **Incrtacy** Quia
putridi gigni^r. colligi: scoria dat. o.
de fetide oris et o^s. demobi^{tis}. dentium et c^{as}. de
cortu. san. corrigitur
putrefico ad si valde precessit ratio oriat^r
fiat hominem decutitur sed ulceri gignimus si
fiunt cancrosum mortale et ipse cum tetigit
epiglotum **Incipit secunda sectio**

Expleta cum dei auxilio secunda p^a
que fuit de cura passionum membrorum
integratum vetere animalem que
procedit^r a vertice capitis usque ad
epiglotum sub principium tante pulmonis ex
clusive. Volumus aggredi secundam p^{am}
que erit de cura passionum membrorum constituentium
vetere spiritualem. Omnium precedentium ab epigloto
usque ad fundum stomachi ubi est ab stoi se terminat
una cum flasi et h^o. suo dicemus di gratia
ploratores. Deum itaque posito confessore
ad rectificationem sermonis et operis et auxilium
fi^{m}. qui p. s. plag. et ut sit appropriatio cuius super
nos cum ipse sit ipse univ omnium gubernator
et rector

Gutturis passionibus famose
sunt iij pr^{me}. quarum est esquinantia sed vel
catarri quia raucedo vocis cum
ac dico gutt^{ur}. intelligo aggregationem que congu
la sunt canositate extiora et cana pulmonis
et epigloto et meri sive ysofago s^{cilicet}. quod
alligat^r et cooperitur tante pulmonis

Squinantia est apa colli quo diuque prohibet
anhelitum et deglutitionem cibi et d^r. ab
ante diadayab quod e decollatio sibi stran
gulatio vel suffo^{catio}. Squinantie iij. sunt species p^a.
est quando epiglotum et muscli eius apant et
est omnino mortalis ipse ablatio anhelitus aut ab
epiglotis ut d^r. anlis fit colligu^r sup^{re}ma pars
tante pulmonis solidior et deffior aliis eius
partibus habens in medio foramen strictum ut fistula
in que formatur vox et ideo cum sufflamus fortis
in cana pulmonis dantis anal exitdi vocis quod
assimilatur voci illius anal et super id foramen posita
est cooperitur cartilagiosum mole^{cula}. ffin et dorsum
alligam^{tum} usque ob libere usque canam pulmonis
ad descendendum aeris quadrans ad ysofagum
nec inspirant ipsius quod movetur ipso prima
suffocatiois et ipse sunt quod in iterat ad est omnino
equus sit quod igitur inquantitatibus cibum cum videntur
anem tussim Secunda est quando cana pulmonis
et muscli eius apant et est omnino mortalis sed non
ita subito ut p^a. Tertia est quando gula i.
concavitas gutturis apat. et est salubris
sed non ap^{te} ignarantis Fit autem squinantia
quinque a san. quinque aco. quinque a fleumate sed
non excrucia Signa squinantie in qua sit
apatio gutturis sunt suffocatio perforatio et
difficultas in degluciendi cibum et anhe
landi sub equum sub te^{gu}^{mine}. p^a. quod apa magis
declinat ad vias anhelitus vel ad vias meri
i. ysofagi Sed at sit a san. cum predictis
appet^r rubedo faciei cum concavitate dul
cedo saline dolor quinatiue cum acuitate et
et appetitus ciborum multiplicat^{ur} san. et
est ut plurimum in fe Si at sit aco. app^{et}
cum predictis color citrinus faciei mera
dolor acutus sitis et inflammatio vehemens
et salina amara et appetitus ciborum dolicos
et est ce ut plu^s. in fe. Si at sit a flate
app^{et} cum predictis multitudo saline assc rau
cedo vocis dolor gravatus sub acuitate color
faciei cum pauca rubedine et latitudo fla^{tu}.
et appetitus ciborum flatorum et est plurimum si sit fe.
vel tamen fe. lenta Signa p^{me}. speciei sunt ut d^r.
app. iij. promittit quod non app^{et} tumor neque
rubor foris extrinsecus itinere neque aliquis quod
aspicit^r in ob eius verbis sed i. dolore acu
tissime et anhelitus difficilis valde que promittit apa
latitudine in profundo gutturis ubi est epiglotum
Signa secunde speciei sunt quod app^{et} tumor et rubor
intus sed non extra Signa 3e speciei sunt quod app^{et}
tumor et rubor extrinsecus itinere sed non intus
neque est plurima difficultas anhelandi et in deglu
tiendi Quia curationem istorum squinantie est
ut si sit a san. fiat illico die vel nocte
flobotomia cephalice in brachio vel in manu si virtus
sit debilis et cetera. san. multum propter ca
cod die per vij horas flante. veniet quod

[5]7

ligwa neqz tardc. cu sit ncia tf flora
p9 lr. fiat liga.os t frca.os comoz do
lor. Et si fuit difficultas i anhelitu
poc vetosa fi. collu ubi z fi. spodil
cu vita.oc. Fistula Et si vel sit stupnq
fiat clisre lenitiu dem ca.o de fricsi
ex malua vis malua atplice olo
viol sale t melle p9 floraz gargarizet
qti.c usq ad iij. dies dymicon ulni
quatoz l' fuca solat l' agste cu aq.
balaustiaz l' fuc cortic mire vidiu
cu aq. cada l' gargarizet acetu t aq.
calidaz l' aq. ro. cu zuaro qdauz pfro
sit adi penitiedu apa t nuta. fuco
ordi l' aueue l' sorbeat ius pulloz
qditu cu vno quatoz l' bleis l' cu aq
decoct sumach bibat vim potiu
tysanu l' aq ordi l' julep t si pol. fuit
mundifice cu apozate pgate saug.
t educete humores acutos imgs l' inbiu
faciendo q' atthendo ne fe. iflamet.
qd fi. fit fpa azedulle cassief. z. j ma
ne tamaridoz au. z. j a. g. dissolua.
oia cu z. v aq decoct puroz Si q plut
modu sibilab. usq ad x. l' xi dies bytz
sin at te fe fid ventosacio i spatul ppt
maioz diusioez deum si m.a to fluxa sit
t morby z i spatu l' i fic augmeti fiat
gargarisma. i solutia lub i dic fz ay
prudm t aq tenaz exz. j iure dissolute
t z. j. opoll. qpo. cu aq. ca. decoct pnoz
l' cu opoll sqlla aq. cad ffiat ce hoa
iaq cupla i solutia expul ta. gula q fit
fuct pf fauic ordi fcu. scis lini ay
z. j. se malua nisti floz camill ysopi
yreos ficum siccaz au. az. j. oli camoill
t d' lilio l' adip anatf y olis au z. ij
bullia. i sil usq ad ... i aq. cu olis
dcb t poa. ca. fi lo. ma si via yso
fagi q spiga. poc vetosa nigua fi.
tuicc qui dglutiet cibu q. dui locz
stetit quc vica scpi9 ei9 poz. Cura
cui si sit de co. z ut p. clistre. fi z pol.
cu clisti lenito pdco p9ca stati fiat
flora ceplhati t ticchio l' mau l' vetosato

i spatul p9ca fiat gargarisma i pcussia
pdca deu i spatu t sic augmeti fiat si.
i sague et si nec fuit pge cu decoc
pdca l' cu cta pfo inanc. z. j. reub. boi
z. iij. dissolua. cta i aq. fteri decoc p
noz t duitat. s. xj. ydaz p9ca cole.
t de to.m ay dic z a sit aq z. z. iiij. l'
v. ad plq vta. dicta dta l' par lingf de
clinate ad fui. Cura cui si sit exofla
te z ut apu.o pgt si z pol. cu pill cochijs
ul mc.ua d' rbith l' clistre. cu clisti lenito
p.o. p9ca cu eod clisti exoamato cu agdu
ci cologu. au z. j. deu fiat gargaris
pcussi. sit i saug. pt aq no z op9
tata l' pcussioe fz maioi cura.oc. t diusioe
vltio fiat gargarif acuta t tisina t
cupla i solutia sit pus Experta
Quimul. opantes fcut i oi s. squinatic
q.cuqz hoa dici cefs sil cibu illico floraz
ceplha.ce forte ppt diusioz m.c. subita u.
plybz id antc ssio flore epe no logo du
mo teq qstet qui tior suffo. ossbite indaz
no qce. Et q flora z. no sit i. si
co t flate vce q z tu voc q. sine
ulri.os cu flora cunct ulti.q ut d.
auic. i. cay fcer iiij. c. d' flora Neqz for
te z fr pol. pgac cor9 cu medicis ppt
i pedimetu qd z t glutiedo p9 floraz
pcu. dc gargaif. t cplis sit mctha
go day z Et p9 murra z m. dat sc.
dyaoliba.u cu aq. ordi q i solint ci
no qui no z tior decatiuctioc u ltiol te
naqz gargarizat cu dymicro tarcto t
aq. ro. sil mixt Et Rasi sca pio q
auic dicit q gargarism fcus ex post eoc al.
canis qedet ossa l' stercoc lupi cu aq.
ro. l' platag sanat oes squinacias sim t
cplas l' linimc. i fay exocisy stercoz
exositaty t cu melle mixt t linit
ct. collu undiqz Post pcta pacura
uni. t z ppc cu m.a to fluxa z neqz
tior fuit deulcioi attrioc fac ct.
ct. gula cpla acuta vubi.ndut m.a
tisa. ad coc. exo sinapi melle ficuli sicc

undiqz

ffiunt invacatiue yeos et eque sollicite et
aspecti ta flanin qui i hiis no est tenor dispta
mas ft sit in aliis nec fla est ado fari
lr att hil sit to vel san Bi et emplum
exomitia pass incorporata cum melle appro
tatu dualiu vel ethis appositionibus quod to deg
acui cu sucto appi et deam itedisui
cu sterc columbio vel alctino canon
Ubi squinacia que tiam adi solutionem et est salu
bris que ad saniacionem et appitionem et est notosi
que ad prima eiusque ad loca que et si sint no
bilia erit mortale si vero ignobilia salutis
Preta quando ppter casum vel pcussionem in collo fit
dolor qui attingit m et fiat apa squinaci
cum tum quod cua est pertinens cad cum tua eius
que fit asan pdta Cauc pta ne cpla
rubificatia p eoti vel gargalisma acu
ta p itius administres si m to fluxa st
vel qui to quando apa angustias et egros suf
focabis obsna in ordinem in methodo poong
pnostico Dic ypp iiij pnostac
que p se squina ipsa dic i sicit eg vel
ad plus i f quintaque sed vero st et si mor
tifa sit ry pigor est quam forte tifit i f
v dicem / tertia vero st n tuor et rubor
ad itiam declinaverit et m ad epiglotu
raptu fuerit speci salutis omnino no insistit
si medicus eius vte pcessit et expulsio vi
de potes que iiij st squinatie qrio modo se
bz iiij h seth ethice In qbus zm st est omino
mortal st dr ypp id q sit z st tuor
et apa rapia ad itria ita q exotis i
gula no appeat ymo et si no fiat i dic
ctita neque sinveniunt apa ctitu p q aucs
vel alibi neque ext saniem exopneit et alter
ingsat ingf agnste cura ita morte
vel i tidma sunt futuras quando m rapiu
fuit ad plurimos vel cor vel ptq que suffo
cadu i f vij dicem si no exspma i gci
et mitigari dolor sp illa no est et eam
qui medico est spz pnostis est si egr et
ab ipo fugiet st id d ypp q bonum est
tuorem appere exotis extra ingt tuto
salubre est st si squinacia fit ad sa
nia et fiat exotua saniess fluat ad
plurimos et fortassis exopne et est salub
et fortassis suffocabitur eg i f vij ad
plus et fortassis corrodit panicles et sua

plurimos si i fra xl dies adie ruptur
no pgt et ducet ptisim vel frenesi
ppe debri qpa st squina
tia i fra iiij dicem et si hos effugit
i columinitas quando i morbo acuto quo in
ua convincit sp exopsita apleti
st dui qd q sig mortalia st ipsa
ua si ipa eveniat i fe gta qua quanti dic
ctica ul no ctica quam tus est sincho ca
no ital sint et sincop vehementes diffi
cultas alicuius dispna orthopnoa diffi cultas
tussis glutiendi cibum et potum cum resonac
cius p nares vox raucibus qui loqu p
nares spna i de emissio lingue foras
sit red fatigato colore nigro vel livido
i de lingua labiis et oculi si no fit tas
exomitus st dus ypp iiij p aff / Bia fe
pto tuorem no exoutei famulis suffo
ipetc sivenit mortale st ij p
aff / Cingulatoris et dissolutio no
du mortuo ptino ifere alterique spua
i f ob fulc su i plurimi ut dicit q
st saluba atq sig vitalia st gob sep
allenia doloris levitas alicuius facilitas
tussis glutiendi apua signos omnis decre
st squina cum fe forti plus est uerosa
quam st i utilitas adauta et enata red
dimita que cor exotigunt st squina
acu mixte nec ut dicit ypp iiij p aff
De Reuma capitulo decimum
Reuma dicitur i sternutatione
ois fluxus m de cerebro adme
bris igitur pte con fac io Ba
in tegni tr m de causis ca dicitur a potu
aut dolor in ois exoauit ren Catar
ri vero dicitur destillatio m a capite ad ptes
spuales vel nales vel ptus plurimos et stom
Coriza aut dicitur destillatio m acapite ad
nares et si ita m fiat acuta collica vel
et plane salsi mordicante colarita na
si i radice et the debes ise a exopelli
iq ing cum sono et vehemens q dicitur stimuto
a exo h pz q stimuto no aure in cerebro
cado na vel aut tu ypp iiij p aff st
muto fit i capite ex calefto cebro et
Brancus vero dicitur destillatio m ad os p colatoriu

palati cum sarcatu l' rasta^{c} vel spus

nota sepe et scatite pomu^{m} i stamacic.

siste i^{n} quibus pa^{s} l' fine acta talia l'

fin ex alia qd du^{r} effectiue et siue

effectiue qd ut si stoma^{g} ca^{ld} sit vaposus

qui emandab^{s} multas superflui^{tates} cerebro q

fin te sua quite^{z} i fla Ci^{n} et si cerebr^{um} sit

calidum corona l' gomida ex sole l' statue

ad igne l' alutila^{cc} i ac ca^{do} humido l'

vento austrino et fit sup ci bu fi et go

clamde et voi fa^{oc} et refla^{cc} capit^{is} de

orsu qui cepit q^d corp^{us} attrahet multas

superflui^{tates} vaposas ad se q^e p^s ca colligite

desuper. Cor^{pus} fac potes q^e mala sit q

pagia^{s} sto^{n}. frigidi cu de cerebro calido l' equo.

sp^s qd ait auic^{e} i cap^{s} sex p^{s} y ca^{o} de

fige go pessie q^e de vima condu^{x} in

q^e incib. et spc pu^{n}tia si^e dulsar^{s} dis diss^{ntios}

et quiacos. **S**ubitie ido ut si m^{a} fluctus

sit co. l' fla salsu **C**ito ub fra si^{n}

d aci^{o} du^{r} vidz effectiue et siue effectue

qd ut si sto^{g} patia i digor^{z} sp^s qd i

plob^{z} flate qd s su vapdabit l' si cerebr^{um}

sit fri^{dum} humidu ua^{ui} l' ab ego^{t} ut pote

ab aq^{a} et ac frio ucs^{z} by digitis simils^{ter}

in tinctu qui colligit superflui^{tates} sp^{rit}

tie vo si m^{a} sit fla asso ul visco su

Cig^{z} m^{a} ca^{de} si ardor et sitis et

asp^{ri}tas i loco sig c^{o} et sitis et gotorue^{s}

et rubor et m^{a} potitus et i fiama^{a} et

rubor faciei et amai^{do} saliue l' sal

sedo su mat^{ta} ca. **C**ig^{z} m^{e} frie si

crucu^{m}. odor^{s} cu tudiz et palliditate fa

ciei et oppila^{o} nam et colatio p^{s} sop^{y}

et spissitudo m^{c} cu viscosi^{te} l' si sit ss

til' z assa i sipida si^z et difficultas ali^{q}

et asma et diuico odoratu

mothad9

Cura i tpe pa^{cty} oni si fit

acta ca^{da} z ut cor q^{m} in defitez cu pill'

de reub q^e pp ma bol. citnor^s absq

melcib. z. s. reub bod. z. i. aloes z v.

scam. z. s. mastic lign^e cu^{n} d. j. fiat

pille cu mucillagie psillij et se. citonior^{um}

dec seb absq cera opcis a z. j. usq ad

ij. l' cu apozimate de reub. qd pp reub

z. ij. i crida. frusti^{to} et poa^{n} i z. v. aq^{e} fructo

decoct^{e} fruct^{us} et dicta^{i} s^{i}. p xvj. horas

decocto colec et adda^{n} syr^{i} ros^{e} l' viol' z

ij et dec^{ti}. to^{m} i imatuitas pillula digoc

cu^{c} cu syr de m'lliloto dto e^{o}. desiccatoe

nasi l' cu syr^{o} ro. l' viol' de rutu fa

famoso dado excicit cu dic cu aq^{e} de

coct^{e} simbar^{l} l' sebesten l' passulas p^s

purga^{z} vapde. ob et faucis cu aq^{e} decoct^{e}

viol' sicaz^d ordi excorticati flo^s ca

moille sp^{n}ies al. i cipicado vapor^{z} ca^{du}

in ob et nare blu aceto pito si lapide

igito v^{g}at nares et labia cu ol'o ro.

l' viol' o dact quin rosar l' cafor. ul

viol' sicab **C**ap' qui^{e} s^o liquiria l' cf

deglutiet pill' bikikias q^{s} efficssat

catarru acutu et ad sctandu sparat

et leniut asperi^{tates} q. pp gui ara. dra

ti amili suci liquiri^{e} se citonior^{um} psillij

au. fiat pille admodu ciceris l' fabe

cu mucillagie psillij et muta^{z}. coordo

farre anca et lentis q^e si utq sit de

bil' l' sit cu se qcedat prillos altatas

cu poll' tuoib. lactuc ucqq bibat

vi^{m} q^{r} aspe^{c} cat i^{tas} pa^o scu vinu

mete baciat ut d^o ypp iij. i gib

acutor^{um} s^{z} bibat aq^{a} ordi l' aq^{a} decoct

liquir^{e} et zucci. l' aq^{a} ca^{de} z i q. sit syr

ros^{e} l' viol' **C**ura cor^{is} si sic acta fra

z ut p^o pgc. cu pill' cochijs l' feti

dado z. j. sco sy^{n} cera pissa digoc cu

opillo. gpo. l' syr desiccad pdco ca^{o}.

decdebit^{te} visq p q^{e} ca fit cap^{d} rasu cu

cepe acuto d sall'. d pano asso et p q

h^{o} poa^{n} si^{e} ipm medica^{n} rubificatm

usq du fiat vesica^{o} et apto sit z cepllis

tle **P**^{s} scta colubima simapi affodillos

coqua^{n} i aq^{a} et mlle piste ora et poa^{n}

calidu si cap^{t}. abrasu p^{o} capill' dilige^{n}

et calefco capite p^s fra^{z} **S**uffumige^{z}

i dcha^{oc} morbi cu thur l' mastic l' gu

ara. l' ligno aloes l' storace calamita l'

bdellio l' mirra l' rutta s^{z} no ipm^{o} et ay

cuna^{o} q^{r} i pcdlct d solo m^{e} et aq^{a}

ipor^{s} degluciat cu sco cu ite^{z} ad lectu

pille bikike

fiat cum masticatorio eradicatis flegmate ex capite
purgato. recipe cubebarum ana ʒ i. masticis ʒ ii. passu-
larum ʒ iii. volutis et compressis fiat et iungatur
sepe cum unguento mirciaton ad solem vel ignem
diligenter fricando abrasis prius capillis bibat
omni die in ieiunio sirupi ʒ iii secundo cum ipso ad lectum
ʒ i. vini boni in quo ʒ i. masticis et olibani
fuit infusa et liquefacta. Sacculle pecta capitis
cum sale milio et sinapi calefactis similiter lapi-
de ignito vel vapore cum aqua decoctionis ro. mille
loti camomille absinthii decoctionis vel lixivio in sol-
ua. Vtatur dyacitonite post cibum sed ante cena allebo
vel plures ante cibum ablutionem capitis cum lixivio
decoctionis raffani et sticados post cena cum vino
decoctionis gallarum cipressi et balaustiarum vel
sulfuris et balaustiarum comedat tinctas assas
vel elixas cum sero bibat quod nuncupat vel aqua
decoctionis ysopi [illegible] mell. Pecia nigel-
la ligata in panno lineo subtili [illegible] et con-
restringit. Costi [illegible] et nigelle suffumigium
sed corpus et sudet in balneo sicco secundo ie-
iunio prius osse [illegible] sanguis ita ut capitis sit sicca
et pedes [illegible] aqua calida pluma et labda-
na fames et siti tollere possit et caput
subtiliter et cibos siccos sumat et sopnum e-
longet sicut cibum. Sciat omnia [illegible] non conuenit
ventre capitis ubi [illegible] grossa cum cata-
ribus et appliant ventose cum [illegible]. Si non
sufficit cauterizetur locus et puncta [illegible] aptus do-
lori corporis.

Empirica

In ca-
tarra qui operantur [illegible] in medium [illegible]
cumo [illegible] dat secundo cum ipso ad lectum ʒ i ℥
[illegible] et post [illegible] potum aqua calide [illegible]
digestum scilicet [illegible] vapores [illegible] catar-
rum maturat. potius vero aqua fit catarrum
[illegible] sicut et [illegible] vapor [illegible]
nocte [illegible] vero [illegible] gargarismo [illegible]
[illegible] sit [illegible] in medio [illegible]
[illegible] fit vero stiptica. Ad catarrum et tussi
catarrali conferunt hec pille [illegible]
ʒ vi. olibani. ʒ v. oppii [illegible] ana ʒ iiii
et ß. fiat pille [illegible] secundo cum ipso [illegible]
a ʒ ß usque ad ʒ i. [illegible] fluxum [illegible]
vel [illegible] in [illegible]
Ad conferunt [illegible] ut [illegible]
quod descendit ad guttur [illegible] et non descendat
ad profundum scilicet vel pectus [illegible] et go-

[illegible] et [illegible] facientibus ut dicitur [illegible]
puti catarrum [illegible] et dragagantum et [illegible]
go psillii vel semine citoniorum et iniubeat
[illegible] et [illegible] lohoc [illegible]
Ad [illegible] ut [illegible]
[illegible] catarrus sit
[illegible] cum rubore oculorum
et [illegible]. Quod si catarrus de-
scendat ad oculos vel pluries vel [illegible]
lia. Si accidat catarrum cum [illegible]
[illegible] ac [illegible]

Causa

[illegible]
[illegible] a capite dorsum [illegible]
[illegible] per confortationem [illegible] ci-
[illegible] ad [illegible] fit per [illegible]
[illegible] per rectificationem capitis et cerebri ne-
[illegible] magis [illegible]
[illegible] fit per [illegible]
[illegible] per confortationem
[illegible] pulmonis ne incipiat super flu-
[illegible] delegatas [illegible] materie
[illegible] ut [illegible] sic patet
[illegible] fit per lohoc [illegible]
et per [illegible] stiptica et per debitum situm capitis
in sopno [illegible] ut iaceat [illegible] alto
[illegible] capite vel [illegible]
[illegible] ut [illegible]
in sopno [illegible] vapor
[illegible] pulmonis vel ysofagum [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] de
ptisi et capitulo de asmate et tussi et [illegible]

Pnostica

[illegible]
coriza litargia soda epylencia [illegible] appo-
[illegible] arthetica bonum si sit post digestionem [illegible]
facilitat cum [illegible] velocitate [illegible] expulsion-
[illegible] vero digestionis mala [illegible]
[illegible] et [illegible] pleuresi [illegible] et [illegible]
cia [illegible] si descendit ad [illegible]
[illegible] fluctuatio [illegible]
[illegible] mollificatio
et [illegible] si [illegible] sit talia [illegible]
causabit [illegible] differentia [illegible] cor-
rosiones. [illegible] si descendit ad pulmonem
vel [illegible] tussis [illegible]
asma [illegible] anhelitus [illegible] oppi-
latio [illegible] pulmone [illegible] suffocatio si

fluxus fit ptisis s; si sit m^a acuta ad
duc. corrosio; pulmonis et deinde ptisim
fra. et morte ¶ Et catarrus i scendit
vero cura. primo suffocat cum materia
propter defectu; expirandi vnde ypp. ij. p.
aff. Brancus et coriza valde senibus
non maturant. ¶ Intel at vl'ac senes
q sunt i qrta etate q est ap. annu. lx
senes vero absolute q i tertia q est aput
.lxx. annum ¶ Et catarrus cum dolore capitis
p durate difficulter curatur. q debi
debilitas sunt qsumata ¶ Et i antiquo
multi catarri propter acrificatione; s; r
ne propter fri... constare propter colligatione; vel
propter multi... ¶ Et veritati non fuit
splenetici ¶ Et catarrosi pati sunt ad
appoplexiam epilepsiam paralisim si m^a sit
fra. ad ptisi vero si sit ca. mixta

De raucedine vocis pt naz

R aucedo vocis quandoque causa
propter materia q... epiglotti
et tanc plurimis humam oppi-
late l' sica qompassante; et ita est vtia.
¶ Cum vero accitalis de cura eius loquitur.
fit at flegmatis vno quidem modo accitam
io frio fla. viscosa oppillante epiglo
tu i q. fort. vox et voce artiam tota
et sig. et cura eius hic. qplete expositum de
catarro et c^a de tussi ¶ de ca fria
ad hunc pt illic dcta qft lohoc fiu
ex dyp... pte j et dyaltea l' dyuf
p. ij. addendo succi liquiritie l' mell' dispumati
qd. ff. ex q taba. mac et sco panla
fic iglnacdo ¶ Cum fit a sica pp...
illas ...n qompassante sificiens quas
propter qq acu ricq. ...uti. ad ipam cum
asperitas n^l. ad sit q. icq ... dus
... d. ... i ... i ... d'sigo
c. d'sigo tanc plurimis et ita sunt causa
hec... i sole l' vcto sicco et ... ly
siccis ... ¶ Et cura et sig. hic... plene
exposita de ptisi ptea qft lohoc ex p.
j. dyadragati et p. ij. dyapenidion addendo
succi liquiritie et zucari qd. ff. ¶ Tertio modo fit
a ... amm. qsucente ... sisiati...

et corrugate vias sic q... febricitantibus
et ... ethicis ... sig. et cura
hic... expositum de tussi ptea qft lohoc
ex p. e. dyapenidion et p. j. dyapulib...
p. ij. dyadragati addendo zucari vel qd
ff. l' succi liquiritie ¶ ... ¶ Cuius loco
ad ... et ... i ca fla. ff passulas pign...
liquiritie ysopi yreos ficum pign... siccas
capilli ve... tala... succi an. ʒ vj. dyadragati
mastic an. ʒ iij. ... ʒ j. decoquatur i ta
... lb. ... tantum l' aq decoct... colo usque
ad qsup... medietatis colere et fiat sirup cum
melle et zucaro an. lb. j. det. ... mane
ʒ. ij. cum aq. decoct. ficuum et passulas
¶ Et lohoc ad id ff aq decoct. tantum lb iij.
mell' dispumati lb j. decoquatur sil' lento igne
do. aq qsumatur et mel i... mel ...
capita et cum ipso i... ʒ j ... radix
... atque i... pfec... et ex
ipso taba. ... i ... et sunt q loco ... raf
...ani ...lla ul ycos l' ... l'
tepe ... ¶ Et nam potest et ex
pan ... lohoc d'... sicce dict
ca. de tussi cum de ... loquitur ¶ Et
...um adid ff dyaysopi dyacalamenti dyaj...
dyadragati an. p. j. dyapenidion p. ij. diapa-
dion ... decoq ... mixta ... et taba. exp...
ca ... et sco q. i ... fluxus et qd fluxu
... dirigit et expellit ¶ Et pille ad id ff
succi liquiritie zucari al. an. p. j. amidi dragati
gu. ara. an. p. s. fiat pille cum albumine
ouorum q... sublingua .iiij. or l' v. cum sco
Cautio ¶ Abstineat a potu vini potia
et aceti et ... asperas ... et diligat dulcia
sic ... mel zucarum aq. decoct. passulas iuiubas
sebesten ficuum carietas dactilorum et ... lin
... recedat ab ... ventus ... gerunt acuta
sic ... ysopi et ... condita cum melle

P assiones pectoris et pulmonis
pa... sunt ... q... qd
tussis ¶ Et asma et dismia et ...
... ortopnoia ¶ Et pleuresis
¶ Et peripleumonia ¶ Et empima ¶ Et ptisis

et sputum saniei. Cum autem dico pectus et pulmonem comprehendo costas pleuramque toracemque pulmonemque mediastinum pectoris et dyafragma et hec sunt omnia membra spiritualia preter cor et eius capsulam de quibus dicetur proprio tractatu post istum. Est autem [illegible] gotheus in anothomia quod sub parte concava costarum tenditur panniculus quidam qui pleura dicitur ut pulmonem defendat et cor ab costarum duricie et asperitate. Est namque cor cum eius [illegible] in pectore pulmone locatum inter ossa [illegible] dorsi [illegible] terminos [illegible] ita ut pulmo totum locum occupet ex omni parte preter quod cor et eius camera que capsula dicitur parti sinistre pulmonis [illegible] alligatur. Unde quidam principes de hoc certum dixit namque pulmonem per medium fere totum panniculo subtili qui mediastinum pectoris appellatur ne forte saniei vel catarri parte dextra occupans inficeret et sinistra. Et magis propter actionem temperate et emotionem passionum ut saniei et sanguinis utriusque lateris congregatio non valeat pro lateris alicuius apertura. Ordinavit preterea auctor panniculum [illegible] corpus per medium velut tympanum ortum a finibus costarum [illegible] qui tunc sit fundamentum et capsula et pleure et omnia membra nutritiva ut cor ab eorum vaporibus qui sunt [illegible] digestionis duplicis [illegible] et iste panniculus dicitur dyafragma. Cum quo et [illegible] sunt costa xii [illegible] ut secundum suo motu spiritum et dorsum anhelitum perficit et pulmonem adiuvat velut actio in follibus fabrorum.

De tussi cum modo

Tussis est motus fortis pectoris et pulmonis compositus ex naturali et voluntario ad expellendum rem que est nocumentum in anhelitu vel organis eius. Fit autem propter materiam [illegible] diversarum [illegible] vel cum materia et si sine materia fit [illegible] vel ita [illegible] acuta vel [illegible] pulmonis [illegible] scilicet asperitate [illegible] acris [illegible]. Cum vero sit cum materia fit iterum [illegible] vel cum apostemate vel sine. Si cum apostemate scilicet est pleuresi vel peripleumonia. Si sine apostemate fit iterum [illegible] quia ille [illegible] tussim sola [illegible] et qualitate si [illegible] sola vel [illegible] propter catarrum vel saniei et sanguinis [illegible] propter empima. Cum

[illegible] et quantitate [illegible] sicut ptisis. Sed ptisis namque ex saniei ulceratione pulmonis fit [illegible] et oppilatione [illegible] tussis [illegible] calitas [illegible] vero [illegible] pleuresi [illegible] peripleumonia [illegible] catarrus [illegible] empima et de ptisi. Signa [illegible] tussis que fit [illegible] pulmonis scilicet velocitas sit quod non [illegible] aqua frigida [illegible] acris frigidi et [illegible] anhelitus et pulsus atque rubedo faciei. Signa eius que fit a siccitate pulmonis scilicet quod tussis est absque sputo et [illegible] post [illegible] amili et post sompnum vel [illegible] vel balneum aque tepide [illegible] fortificatur post siti famem vigilias et [illegible] cum [illegible] anhelitus et [illegible] et pulsu [illegible] spisso et [illegible] occulta. Signa eius que fit a frigiditate [illegible] in [illegible]. Signa eius que fit a pleuresi scilicet dolor lateris pungitivus febris continua acuta pulsus serrinus et omnia signa pleuresis. Signa eius que fit a peripleumonia scilicet signa peripleumonie [illegible] febris acuta dolor pectoris gravativus pulsus mollis undosus. Signa eius que fit propter catarrum scilicet quod si catarrus [illegible] frigida [illegible] flatus viscosi et fortificatur post sompnum et [illegible]. Cum vero catarrus sit [illegible] acuta colica vel [illegible] flatus salsi subtili sentitur ardor [illegible] labia et nares et sitis quod tollit aqua et aer frigidus [illegible] fortificatur post sompnum et [illegible] ciborum acutorum et caput sentit calidum et eius sputum [illegible] modicum subtile salsum quod [illegible] reddit [illegible] acris [illegible]. Signa autem [illegible] ad [illegible] catarrum quod non fallit [illegible] in [illegible] fit [illegible] stillare [illegible] ad [illegible] et [illegible] gutturis decursu. Signa eius que fit propter empima scilicet [illegible] catarri vel pleuresis vel peripleumonie post [illegible] tussis cum sputo saniei et sanguinis et dolore pectoris gravativo et anhelitu stricto. Signa eius que fit propter ptisim scilicet sputum saniei vel sanguinis [illegible] febris continua lenta pulsu [illegible] collo [illegible] et [illegible] continue [illegible] de die in die et [illegible] signum [illegible] si corticeus

lohoc

R pill bitulci

alie pille

silicis pectitul psillij albis ꝯdiat. cu sp̃uto l ptil. rubee rotunde ype triasi

Cura cius q̃ fit a calide & ut fiat cū dic d sirup. vo si vet sit by olei l de sirup viol si sit stipticus cū aq̃ ca. pura l aq̃ decoct lact portl. l succor trat in de candi & mucilla gine psillij l sē citoniorum fiat lohoc eodē dragati p. ij. penidiorum p. j. sirup viol q̃s sufficit ad dissolvendum, tritis & ac fiat vega ut febrem, unga pectus prima tom cū ypicon dissoluto cū olo viol & modico dialthee; Cura cius q̃ fit a siccitate & ut tpiginet & humectet. corpus, possible sit. d sie. lic. de sē citrita. p tom. q si cū hat tussi sē putida qpli cet. bibat i mane lb. s. aq̃ ordei & p iij horas cū cibis ille digestus sit intret balneum tepidum aq̃ decott viol mal ue malvavisci & fohor psili rc pdes mollet. neq̃ sudet ne corpus sedad. cura poda. & p sē. cibus succo ordi l farri & cū illis pullor l edor alt ato cū por tul lact & endivia bibat vinum de bile lymphatum cū aq̃ decott liquiritie, tempus hora sompni bibat julep cū aq̃ cucurbite l psillij t trat sb lingua pill liquiritie q̃ sit sunt ex succi liquiritie ʒ. x. sē. cucurbite sē citrullor sē portl aa ʒ. v. ꝯfinat. cū mucillagine psillij l albume oui iste pille t̃ tene sb lingua p tanq̃ liquefiat. humectat guttur & lingua & calitis sē vi sistunt l alie pilule succi liquiritie ʒ. iiij al. aa ʒ. x amili dragati amigdl. dul. ꝯtoritiatarum aa ʒ. v. fiat pille cū mucillagine psillij l sē citoniorum & iste pille ꝯferunt multum i tota ca. Si vo pa. sit sine sē putida tn loco pti pane fiat pane cū lacte dulci decocti tap l a sic pastinum ordium & hbas humi dat q si nō fuit ꝯtra coagula. lact i isto adda cōz zuti l mell ut d. Ba. s. digest sa. l gedat cuncta pdicis alterat cū pdis hbis vta. i cibo sety

pul. iris

vngtum

sirup d ysopo

pul. iris

aro. dulcibus q̃ ex cinamoni cla. ʒ. s. cardamoi cta dit. ʒ. q̃ fiat pul. Ebellat. Vnga pectus & nucha tom cū olo vo l viol mixto cū mucillagine psillij & camfora.

Cura cius q̃ fit a frigido acus & cauc ab ipa omo & fouerte p cū panis cal. cibet pta cū hdis calidis, cū vinum bonum ꝯdit cū ciama cardamo & cto. bibat ydromel l vinum ca. lymphatum & nuce vta. dragatag l dyz. cū vad. decutiat p q. bibat dhop aq̃ ca. l vini ca. lymphati p q decli. morbi balneet i aq̃ decoct ca molle ysopi melliloti si ac p. lit. no cura vel. sigua q̃ in fluxus. que pgē cū pill cochijs l mc. declit & fiat pga p ordine totalia pdcta. Cura cius q̃ fit ex pleuresi l ꝑipleumonia & cura q̃ infra dicet. Cura cius q̃ fit ex catarro & ut si catarrus sit de mª frig velut acidit sē nib & fla nō potest dormire dnocte ex impedimentum tussis fiat omnia ʒ. ij sirup de ysopo cū aq̃ decott sē urtice q̃ sit fit ex ysopi sē urtice capillivener sē l vadic raffa aa ficum siccarum pinguium mio. x. dactilas pingui tantundem deco quit i aq̃. & fiat sirup bn cortaq cū zucaro rectat & i muciby l cū melle i yeme & senib pge pga cū pill. cochijs l yapig. Si ac fla sit spissū viscosū q̃ p q pgad ol sed cū vadit decutiū ut fiat ʒ. j. l. ij. cū aq̃ calida pulule q̃ ex yreos ysopi liquiritie aa. ʒ. ij teratur & cribtet Vnga gula & nucha & caput abrast pil & pectus tom i mane & sed cū vnguti cal. irritatum l arrogo. & si locum vncta porat. pang ca. adiungr. & si plus nō ispuga. catarrus fiat empla rubificatu sup cap. dcā ca. d catarro Vltio vo fiat cautum i vtice capit si ul d. quill ruta. vois cū illis bibat vinum dulce lympha. iule mediū fiat cel qũ sed cū vadit decutiū p q pgad ꝯfe ʒ. s. ʒ ꝯditi. l dragal. l dy cardamoi & p q. d. bibat aq̃

aq. vini l aq. ca. Si at p ista n dict. fiat d' qfectio q s. fit pp sucti liquir. ʒ. x. ysopi capilli ven. spicas carui cti piper aristol. rotu. amigd. amaras nastij an. ʒ. v. fiat elect. cu melle l zuccaro da. [illegible] ad modu nucis ... [illegible] pulmonis stomachi et gutture fricat. Et de pill. bitilias q s fit sunt pp piper. nuce carui amigd. amaras an. ʒ. ij. [illegible] ʒ. j. qficiat. cu vino [illegible] l cu sirupo ... iij. l v. ... pill. sed cu vad. [illegible] ... nuce [illegible] ligni ... appij an. ʒ. ij. [illegible] tussis [illegible] sopiunt et dormire faciunt ... appij ... difficultat pectus et caua pulmonis ... vino ... nuce et storac. ... Si at qficiunt ... acute pestilentiales ... vrat ... Si at pa. no possit cib. uti ... sucti zucc. liquir. an. ʒ. ij. ... Si at catarrus sit ... acuta ca. ... l flate salse ... vt bibat ... ʒ. j. ... aq. decoct. ... balaustiarum ... ... ad ... et aq. cale. fricat ... ʒ. ... pill. q s. fit pp amili ... amigd. dul. fabarum ... l tetiu ... an. ʒ. ij. ... psillij l se ci ... acuta ... digerit et habilis fiunt ad ... sucto ... pullorum et castror. pote vino dulci ... cu aq. ... tussi q ... cu apa te ca. Si at p ista no ... ʒ. j. l. ij. de pill q s fit sunt sed cu vad. ... pp ... nuce appij ... an. ʒ. sucti liquir. ʒ. j. fiat pille cu vino l vino de ... cap. ... cu sinapi ... cap. ... cu olo ... l clo

... forte nuce ... cu pill ... catarro ... ad ... catarro ... cu tussi cu catarro ... ad sto. ... l ... l pq. Sicut ... tussi ... sollicitudo ... pq ... Sed ... cu vad. [illegible] ... ʒ. j. zucc. ro. ... aq. calide ... acuta ... zucc. ro. l aq.

Cura eius q s fit pp empima et colligo ... sanie l sanguis ... cius q s fit aptis ... passionib. pectoris.

Empima. pulmonis ... tussis humida ... fit pp capilli ven. ... ysopi an. ʒ. j. liquir. ʒ. ij. ... ʒ. s. ... ʒ. iij. ... ʒ. ... an. ʒ. s. ... ʒ. ij. ... ʒ. j. ... ij. cu vino dulci l aq. decoct. ysopi l liquir. et liquir. l cu sucto ... l ... l ... l ... sil et ... cu lacte amigd. ... pul. ... humida digerit et ...

Item ... remedia ad ... tussis ... ʒ. ... pul. ... cu melle ʒ. j. ... vna l duab. ... tussi cu catarro ... cu ... et ... cu catarrib. ... l toto ... Rubificat caput ... capill cu ... sinapi melle ...

pulmo

ficubus siccis et affano succos appii aut
to yreos et filibus. Item lavatur caput
cum lixivio facto ex cinere quercuum vel vitis
in qua decocta sint folia lauri sticados ysopi
maiorane flores camomille mellilot et silia
Item sacculatur caput cum milio frixo cum
sale torrefacto in sacculo. Item perungunt
dicta sicca et specialiter capitis ... et ut dormi
at in lecto et sudet et fiat balneum
sed post cibum cessat ab hiis nec vociferet
nec sompnum illico sumpto cibo arripiat neque
inspiracionem ... Pillule pectorales
ad catarrum constringentes sive tussim ex catar
ro que infestat de nocte. Recipe ... ʒ ...
p. ii. ... Recipe appii anisi gummi arabici
succi liquiricie ana p. i. dragaganti seminis papaveris
ana p. ii. fiat pillule sicut cicer. de quibus
... iii. vel iiii. et quando est ... quod non potest
dormire propter tussim. Item extrinsecus operan
tes contra ... pectoris ... dyapa
dio in causa sicca dyadragato in causa calida dya
calamento in causa humida dyapenidio in cau
sa permixta ... ex hiis in causa mixta potest
confectus existat. Item confectio syrupi de liquiricia
secundum Jo. Mesue confert tussi atque digestioni et
lenit mundificat pulmonem ab omni materia
et sedat siccitatem. Recipe liquiricie mundate
ʒ ii. capilli veneris ʒ ii. ysopi ʒ S. po
na in iiii lb aque et dimitte per diem et
nocte deinde coquatur, postea coletur et ad
da mellis zuccari penidiorum ana ʒ viii.
aque rosarum ʒ iii. fiat syrupus bene coctus et
clarificatus. Item confert contra catarrosos pleure
ticos et peripleumonicos ptisicos atque omni egritudini
pectorali cum materia et specialiter in causa calida
Item confectio syrupi de ysopo secundum eundem
... confert in eisdem passionibus et specialiter in
causa frigida grossa. Recipe ysopi radicis appii
feniculi petroselini liquiricie ana ʒ x. ordei mundati
ʒ S. seminis malve seminis citoniorum dragaganti
ana ʒ iii. capilli veneris ʒ vi. iuiube
sebesten ana numero xxx. passularum
ʒ xii. ficuum pinguium siccarum dactilorum
pinguium ana numero xx. penidiorum alborum
lb ii. fiat syrupus. ...
... pectoralibus ...
... et membra spiritualia confortat ...
Item confectio syrupi de passulis secundum eundem et
in eisdem passionibus confert specialiter in causa frigida
grossa viscosa mundificat pectus et pulmonem
asmatice ... confert ptisicis empicis asma
ticis catarrosis ... potandi ... potenti
usque ... et sanguis
... fiat propter sui acuitatem. Recipe passularum ʒ ii.
ysopi capilli veneris ana ʒ i. calamenti ad
radicis appii feniculi ana ʒ v. seminis malve seminis
yreos ana ʒ iii. seminis lini seminis citoniorum ana ʒ ii.
passularum enucleatarum ʒ ii. ficuum sic
carum pinguium xv. numero penidiorum lb i.
mellis despumati lb ii. fiat syrupus bene coctus
et clarus et si ... admisce
... ex sirupo dabis ʒ ii. vel
... Item looch de squilla
commune ...
mati ... sic fit secundum Jo. Mesue in suo
... asmate ...
Recipe squille asse vel cepe ... ʒ iiii.
radicis lilii celestis ʒ ii. ysopi passularum ana
ʒ i. ... ana ʒ S. terantur omnia atque confi
ciantur cum melle cocto despumato donec fiat
sic pasta mollis ... hora post horam
aqua cum ... grossas
viscosas ex pectore et pulmone. Canon
Tussis frigida que fit ex catarro ... a
mala ... ab ...
... causa ... de catarro ...
causa de asmate multum ... suffragatur.
Item qui dat pillulas ... ut teneantur
sub lingua non dabis illico sumpto cibo sed vel in ...
... cibum ne forte faciant
sui liquefactionem cibum saliva ...
ad radicem lingue et non ... sputum
sed careat sputum. Item omni pectorali
... gula ... in cibis et medicinis
...
... et si ... uti sunt ... non
... in fugatur ... tussi
propter catarrum ... et sputo ... atque ptisi

Pillule constringentes catharrum
Syrupus de liquiricia
Syrupus de ysopo
Syrupus de passulis
Looch de squilla

vel ij. v. p. aff. frigida vel mixta ex calidis propter vim in ea tusses quoque faciat et fluxe faciunt et catarrum. pronostica

Cauendum est plurimum a tussi propter catarrum acutum dico vel flatu sal et sollicitadum eius cura quoniam ulcerabit pulmonem et panniculos eius volutetur et distinguetur et faciet ptisim et fiat morte. Et sollicitadum est cura tussis acuta frigida viscosa ne forte nimia pia ad pulmonem et inducat suffocationem vel ad stomachum et inducat indigestionem et dum ueniat. Et pronostica tussis catarrum aplenesi vel peripleumonia vel empimate vel ptisi. pronostica illarum passionum sicut dicitur suis capitulis possent.

De asmate dispnia et ortopnia

Ista nomina sunt que sunt malitiam alicuius propter defectum continentur inclusio spiritualibus propter nimium vel propter passionem ad cerebrum et stomachum sunt. Dicitur quod asma dicitur quod cadit per catarrum in cospicuo et est sonus de raucitate et tussis. Dispnia vero dicitur que cadit praui inspiratione et est sine sono et cum tussi parua. Ortopnia vero dicitur que sonus est plurimus et anhelatio. Ortopnia vero dicitur que est parum inspiratione et expiratione et sonitu. Sciatis tamen quod plures medici non curant diuidere ista et nominales tamen est medicis dicunt ut dicitur in de acuti.

Fiunt omnes iste passiones vel ex passione pulmonis vel spiritualium vel ex corporis compatione. Et si fiat ex passione pulmonis dupliciter quia vel ex complexione vel ex mala compositione. Si ex mala compositione hoc triplex duos vel cum causa fiunt alterationes pulmonis vel humiditas. Et fiunt acalitas pulmonis vel siccitas. Si ex mala compositione ut est ab oppilatione et obligatione viarum alicuius sicut accidit gibbosis propter dislocationem spondilium et lepros propter sclirosim in ceteris glandis medianis et pulmonibus et guttur. Si vero fiat ex compatione sicut fiunt ex catarro descendente a capite ad pectus et pulmonem calido acuto vel frigido flatuoso sicut dictum est in capitulo de tussi et capitulo de catarro.

Signa causarum que fiunt a calitate vel humiditate vel siccitate pulmonis sicut signa dicta de tussi a causa calida vel humida vel sicca. Signa vero causarum que fiunt alepros vel gibbosis sicut signa causarum que dicte sunt suis locis. Signa causarum que fiunt a catarro sicut signa tussis a catarro et disticula calidi vel frigidi catarri sicut dicta illic. Methodus

Cura causarum que fiunt ex compatione cerebri et stomachi est cura eius que fiunt et signum quod sicut et causa et cura et pronostica catarri et tussis asmatis sicut causa omnium quod pectus asma ex gibbositate et leprositate est incurabile. Cum tale asma contigit tales passiones confirmatas. Imperita

In cura asmatis a catarro sicut causa sit frigida et calida magis propter faciunt quod expellentes flegma ex pectore et vel si vis sit debilis scarificatione cum cornulis que non ascendat quantitate qualitate tamen quantitate. Deinde observat corpus lauari omni die cum clistere vel suppositorio. Et quando cum pillulis cochiis in causa frigida vel pillulis de reubarbaro in causa calida post facta de catarro pectus et pulmonem vero et auctoritate maturare quantitate vel rarius evacuant per sputum ut dixi in capitulo de tussi et plurimum dicitur capitulo de pleuresi. Deinde confortat pectus et pulmonem dando omni die bis z ij pulmonis vulpis sicci vel cum aqua vel melle pulmo vulpis quoniam est mirabile ut dicitur Mesue capitulo putridi autem vrsi. Ultimo administrat rubificativa et exsiccativa tamen caput sicut est vngeta cum bite exsiccata emplastra dicta capitulo de catarro et tussi. In declinatione vero morbi fiant suffumigium ex storace et mastice et iuva portis sicut cibos que cerebrum pulmonem expectorat et confortat ne ulterius generent superfluitates. Canon

Catarrus quando fit duobus modis. Uno quidem modo propter indigestionem stomachi vel epatis quoniam tunc indigestum et acutum tendit provocans admodum vina et quando cerebrum est nimium frigidum non potest retinere. Id quod congregat multas superfluitates que colligit fluunt deorsum. Secundo modo propter vapores ascendentes a cibo ad caput. Hoc post digestionem et hoc fit vel vitio stomachi frigidi mandatis vel cibis talis arthetis vel utrique modo. Pronostica

Asma si uenit et egerimo in febre continua et precipue pleuresi cum dictis signis malis mortem et suffocationem significat quoniam est necessitas evacuationis ad acuta secundum evacuatio eliminata. Et asma velud in pleuresi et peripleumonia et catarro et precipue

in senibus mortale quia destruit consistentiam virtutis
portendunt Pronosticationem cataracti de spumi-
ta sputi

De pleuresi

Pleuresis est apostema calidum tegentem costas
quod susinquam ... pectoris que pleura dicitur.
Et est quoddam apostema dyafragmatis et tunice
pectoralis ... in ... tendunt. ...
liter sit aut ex ... vel ... per...
per venas capillares et arterias ... ad
pleuram fit et hoc apostema ... fit ex
co. vel san. colico vel flate sutili salso quia non
... possit ... pannculosi
solidi et desi pectore ... sit acuta ...
sutil ... affectiones ... vic ...
non vel de pleuretici sunt ... dicitur ab
... pleuresis ... cocatarrio quia
ut ait ... tegmi ... dicit ...
... apostema distendebat non ...
apatu ... siue ...
per venas et arterias ... in catarro ...
pre ... cupiuna vel ... speras quod i
late ... fit ... dolor vectosis
forts ... quia ... inflamma ... sputum
... apostema ... signa ... pleuresi
et ... dolor lateris pungitus ... tus
si et fe ... acuta pulsus ...
... dolor
et oppressione ... vitalis ab apostemate quia non
... dolor lateris ventoso ... et ... signa
infallibile quia dolor ventosus ... per appo
... evaporationis ... calefactivi ...
pleuresis ... augmenta ... quia fit ...
... ut ... ij ... acu
tos ... ij ... pleuresi
... calefactivo ... sanat vel ...
medetur. Signa pleuresis que fit a san. ...
partes rubedo faciei et totius corporis ...
... pulsus ... urina rubea ... spissa
et ... cibos ... san. Et signa
... sputum ... apparere
... rubeum et dolor ... puctura non
vel ... pluma. Si autem fuit
pleuresis a san. adusto apparebit ...
... nigredo lingue et urina ...
... rubea obscura et tussis sicca et sitis
intensa et ... sputi et asperitas lingue et

gutturis et ... totius corporis fortitudo
fe. maior quam si fit a san. non adusto ...
... Signa eius que fit a co. sunt ...
signa quibus ... urina rubea ... subtil
vel citrina ... et punctura lateris ...
... plurimo et pulsus ...
et spissior et fe. acutior quam ... san.
Signa eius que de flate sine san. viscoso vel ...
so ... flate vel ... non
... possunt ... signa quibus fe...
ta ... dolor ... late sine ...
... et sputum eius ... ad albedinem
et urina pallida vel subcitrina vel citrina ... spis-
situdine et pulsus ... mollis ...
... quod pleuresis et peripleumonia quod
fit in alto latere ... Et signa eius
si fit in alto latere ...
ij. pronosticorum quod ... latere ... maior
calor ...
... illa parte ...
... illic ...
latere ...
... latere ...
... latere ... dico
de latere sinistro. Si vero pleuresis fit in latere ...
... calor et dolor et ...
decubuit. ... pleuresis et de apostema
salubris ... salubris
... ij. ... iiij ... augmentum
... statum et declinationem. Distinguunt ...
ista tempora duobus modis ... digestionem ...
ut ... signa digestionis vel saltem
digestionis ... ij ...
...
...
... Cum vero apparent
signa digestionis ... augmentum. Cum
vero apparent signa digestionis ... statum.
Cum vero apparent signa ... et laudabilia ...
... declinationem. Cum autem dico signa digestionis
intelligo signa urine et sputi et egestionis
... apparent ...
... sputum ... morbos ...
... et spiritualium urina vero ... morbos

membrorum naturalium continentium sicut digestioni ut
sunt epar splen venae renes et vesica. Ergo
vero intelligere secundum morbos membrorum naturalium
continentium per digestionem ut stomachum et intestina
Secundo distinguntur per hoc quod vel est per
difficultatem accidentium. Quoniam morbos quorum du-
ratio adaptat accidentium secundum principium et augmentum et
augmentum. Et quidam sunt in ultimo maliciae et status
Et quidam incipiunt desinere post illa cum essent fi-
et sufficientia per sudorem vomitum egestionem vel urinam
vel apostema etiam et cetera secundum vero declinatio. Hec autem
inductio casuum particularium. Licet sit contra communem morbo gratia
ut per hoc ad distinctionem. Exemplum de doloribus ubi pleu-
resis deviciant. Ubi sciendum quod predicta duo
membra distinctionis exemplum. Hydropisis ubi quandoque simul
concidunt ita quod quandoque secundum principium digestionis secundum
accidentium principium et quandoque secundum augmentum digestionis
secundum augmentum accidentium sive circa statum et cetera
et declinatio. Quandoque vero non coincidunt omnino tempus
est hoc accidentium precesserunt augmentum completam
principium digestionis. Verbi gratia in omni egritudine acuta que
secundum sit apostematica ista tempora omnino coincidunt ita
quod non in febre acuta sine apostemate secundum principium per
digestionem etc et secundum principium per difficultatem accidentium
et quandoque secundum augmentum et cetera. Et ideo in hoc febre da-
da secundum dicta congestione in principio et subtiliori in aug-
mento et subtilissima in statu et in supremam
declinatione. Ipso etiam ypocras primo afforismorum. Et hinc con-
tradicit in statu secundum et tenuissima dicta. Utrumque
secundum in febre autem acuta que secundum cum apostemate pectoris
vel pulmonis pleuresi et peripleumonia ista
tempora omnino non coincidunt. Ita in eis principium fuerit
per hoc accidentium augmentum completum principium per
digestionem et ideo in talibus egritudinibus erit magis pe-
riculum in principio hora per digestionem quam in augmento
vel statu et hoc secundum periculum suffocationis quod in
pleuresi et peripleumonia dieta erit dicta omnino
equalis. Possibile ita in principio digestionis debet fieri dic-
ta subtilissima cum tunc sit maxima difficultas
accidentium propter modicissimum sputum etc et dignum
et ideo tunc non dare nutrimentum potest sed inlectuarium vel ydromel
et quandoque inter pullorum usque ad statum accidentium
post statum vero accidentium et cum incipit augmentum
per digestionem debet congestione dictam in statu

digestionis ad hunc congestius usque quo fiat hora quod
quod sit tribus statum. Ipso etiam ypocras primo regiminis acu-
torum. Et contra post sputum fuit ubique secundum usque ci-
cudunt. In hora vero quod et in duobus diebus pro-
ximis post quam dieta subtilissime sit in
principio supposito per accidentium ut fortitudo com-
parata principium distincta. Ac si ipso etiam ypocras
primo afforismorum. Causa quod sit ut secundum et cetera
pertinet ut appone textum. Causa autem omnium dictorum
secundum ita quod in pleuresi et peripleumonia quando materia apostematis
primo fluit ad partes lateris vel fluxum et cetera
digestam totum multum oppilat vias anhelitus
et ramos canne per quos pulmonem
... suffocationem. Unde cum incipit digestio tunc
incipit egestio per sputum quam materia non continua
adiuvat expulsionem etc sit in febre acuta
sine apostemate secundum quod dic... circumdat
et hoc in morte si pleuresis vel peripleumonia terminatur per
solutionem et non per saniationem ut iam dictum est. Quia
tunc materia de die in diem minuitur non cessat
oppilatio et malicia anhelitus et omnia accidentia
alleviantur usque ad horam quod sit quod secundum futura
post resolutionem et sputum id maxime non fiat acci-
et precedit in pleuresi sit tota in solutione per spu-
tum ut materia tota evacuetur. Et ideo cum continue
ad horam quod sic fit in pleuresi et peripleumonia
vel ad salutem. Sciendum preterea quod pleuresis sibi-
et peripleumonia et ubi est apostema in membris corporis
cuiusque terminatur alteri duorum modorum quia vel ad salutem
vel ad membris mortificationem. Tria quod ad membris
mortificationem cum autem apostematis illius membris corpo-
ris quod si apostematis illius membris fuerit mortificatum non ad
salutem ... mors ut in pulmone
stomacho epate et similibus sicut autem ... vita
corporis ut in manu vel pede. Si vero terminatur ad
salutem fit hoc alteri duorum modorum quia vel stat
in suo membro vel permutatur ad locum alium. Et
cum permutatur et cum id fit ad bonum. Verbi gratia si
pleuresis permutatur post aures vel sub ascellas
et secundum cum id fit ad malum et peiorem ut si
pleuresis permutatur ad peripleumoniam vel freneticum
vel litargiam. Cum vero stetit apostema terminatur
alteri tunc modorum quam sunt quia vel per resolutionem vel per

saniacoꝝ l' p schotisaꝫ Si p i solu'ꝫ
q̄ dur' l' i scsi'ꝫ ut qn̄ m̄a apat' eua
poat ex toto p se l' buisito medicie
l' sp'ꝫ ut qn̄ m̄a pleurisis et peripleumonie
sbtilia a calore nāli et p sputū illico de
die i diem expurgat' l' fluxū fluxus sanguinis
narium l' sudor plus apud ptis et tpe istius
tiacōis i pleurisi l' peripleumonia ꝫ ap' dic
c'tumꝫ usqꝫ ad diem xiiij Si cum p tpe i'
u'l' i'tō accidit et tussis i'manens sicca cū fe
acuta et dolore lateris ꝑ̄ q̄ apa no p
tiari p i solu'ꝫ ꝑ̄us i' yp̄ u' p' aff
Omnis ꝫ pleuritici si no p̄ga' i xiiij
dieb' i ꝑ̄ys i empima tuss't | q' q' ueꝫ
ꝫ ut i ꝑ̄lib' q' possit ad huc quqꝫ ꝫ uo
p' xiiij dieꝫ tiari p' aq' i solucoūm
paroxismos et gsitēas | Scdo' tia ꝑ̄ a
p saniacoꝫ sit collectoꝝ ut qn̄ m̄a ꝫ gssa
viscosa sira flaa' q' p't fit nali calor
i obe'ꝫ et ab ipso digeri et matuari no
pt sbito sit ꝑ̄ si i dieꝫ tpe multo q̄re
colli' in culo et q'uti i saniēꝫ laudaꝫ
si n̄a vinc' et i ꝑ̄na aduniaꝫ expul
sioꝝ ꝫ campoꝝ cerca apat' q' q' d' q'
noīe amedis ruptura q' si sit i tucbis
sp'ualib' d' empima sꝫ si sit i q'cauit'
ptoris d' emotoyca pa' Si vo sit apa
cticu ut p'ui' p' auceb l' i iguib' l' so
assella l' ao loco cor' d' expositua et i'
sꝫ modꝫ ꝫ piclosꝫ ualde ꝑ̄ica ꝑ' q'
ꝫ nng' e'uicꝫ io tior ꝫ uc ut'q i uia
deficiat | ꝑ̄' q' m̄a i ꝑ̄na aduniga
expulsioꝝ q̄re tior ꝫ d' suffo' ec | Scdo
q' fe' sit tesior et doloꝝ acutoꝝ q̄re
tior ꝫ uc ut'q p ꝑ̄uā et p't ac i ꝑ̄ius
tiacōis i pleurisi l' peripleumonia ꝫ a xiiij
die c'g' usqꝫ ad xl dieꝫ ut d' i'd ꝑ̄us
i' yp̄ u' p' aff Omnisꝫ ex pleuritici
empitici sunt si p̄ga' i xl dieb' a die
q' ruptura sit solu' s' si vo no i ꝑ̄tis'
tusciunt | Sco mo tia' p scholiziaꝫ
ꝫ qn̄ m̄a ꝫ sira gssa ualde ut mela'
ul' de flate grisco p't q' n̄a no pt
i paꝫ i solue sbito ucꝫ sit i saniēꝫ

q'ulte ꝫ sbtiliat pars p' pars et i solu't
pars p' pars q' tadē i solu't sbtile et
i manet qd' gssu et tr' i' apa d' duraces
v' scholiz i' medicꝫ q' i ꝑ̄spat adimisca
do vitissim mollificatiua et i solutia
uo ꝫ m̄o i' ucꝫ ꝑ̄ m̄' lapidifice ꝫ
to' i solua' et i' tri' modꝫ ꝫ om' pa
closissi' ut d' yp̄ i' ꝑ̄nosti' ca' d' apa
tib' dur' q' i' modꝫ ꝫ u'sore e'micꝫ
ce' ipo' i soluco'ib' p'q' q' ꝑ̄ma' ut d' auic
iij' can' fen xiiij ca' de apate duo
apat' et p'o ac i'q tia'ōib' i pleurisi l' pa
pleuia ꝫ tetu qn̄ cum vunt p' xl dieb'
ap'o p'uo c'g'io febre dimi et dolores un
tegati ucꝫ p'cessit aq' cua' ꝑ̄ si' p sudoꝫ
sputu saniēꝫ apa cticu v'na l' egoꝫ
vtꝫ debilita' qti' et alicuꝫ sit difficilioꝫ
de die i dieꝫ ꝑ̄ca' q' apa scholiza' na
si m̄a fact i soluta i ꝑ̄si' no i manent
ita acu' ucꝫ i manet daꝫ de fe l' do'
lateris l' asmate cu acuib' ꝑ̄q' morbu
sit unib' corꝫ ut d' Ga' iij' de acuti
Sig' i' tiacōis pleurisi l' peripleumonie p' i'so
lu' sit sputu p't ut d' yp̄ ij' ꝑ̄nosti'
Si sputu sit velox i'cuciat i' f' p'os
tes dies et fac' ꝑ̄dia' et sꝫ labde ut tussi
plurima et ꝑ̄ se si sit s'rubeu et sanū sputa
sꝫ albo c'gli digo p'mixtu Et ulr' oia
sig' salutis Sig' vo tia' cor' p saniaꝫ
p't ut d' i'd q' du' ca' calor fe i'tedi et
rigor quꝫ adueniūt et punctura lateris for
tificat et ab i' h'oa stas same gulari
et ꝑ̄se si fe qtia sit i die modica et i nocte
tē multa et sudor multꝫ et tussis sicca i festat
eg'ꝫ et qcaua' oclos et rubor i gul'
oclos et unguinū tortura' et digitoꝫ
calefco et pustule i pedib' qn̄ apptites
quqꝫ dispptites et ꝑ̄sto appetitꝫ et pus
tule punc i toto cor' q' no modic' oia
ista ꝑ̄t empitu ꝑ̄us i' yp̄ ij' p' aff
Sca gua' samci dolores et fe mag' acut
q' sira samē | P i pleurisi et peripleumonia
ꝫ siluccuntꝫ sputo l' solue uētrsul
fluxu san' nai l' flomo ad hulcto l' qtꝫ

3m

qpeteti meditamne scz calefatorio v
geto eluario statino & siliby dolor
i aq. no cepit diui sit. q apa tiab
p sania q ut d. ypp. ij. pnosti. ca. d
sputo Sug. vo tia corp p sciliotiza
st delisciu. fe salsa z dolor mitiga
p q xl. ul l. ul lx dies apu. apat no p
euoc sspi l modica exonte si fuat z
remanete tussi sicca z diffi. ahelit
cu tiore suffo. z siliby Cu at disti
guo pdcos mos tia apatu q. tia
q z ad mcb mortifica nolo itelige
ipos ee salubres ex to sui sc. qm z
tia p sania z z udo salubr z tia p
sciliotiza si gfmc. z omo mortal sz q
no st ex toto gnic mortales anq q
fmet z ypc si utq sit gstas z medicq
itede ptessit i oia Cadas at colligi
pt qda nondu i aia pleuis z pipleue
z ult i oia ois apat q p dz medicq
itede ad iducto p i moi. sz p isolu
appoiado medicias isolutias z ex
stadas p ti q z q oia pussa euoc ult
cu flomia l farmacia ut i methodo
dioc z si ty pfi z sputu augmet
z dolor z fe minoret dedic i dic no
pcedat ab h via Si vo ita no pficiat
usqz ad xiiij apu cg p a id z tuss
st sit sicca z dolor fort z fe fortis
z iulicia ahelit op fiet tusie stati
ad s modu sz q z psania q fit
admistrado syr z templa ca matia
tia z samci guatia usqz ad die rup
tic q z dies xl ul a id. p q i vo mu
difiz p q z educat samen cu lohoc
de syr z gargarismis z cly rupticis
statis q dict i fine z ca de empiatic
Si vo p q xl dies l a id no violt
p fcty istos stc dz m lapidificati qrc
pcedat gt tam modu admistrado em=
pla z vgta mollificata z isolutia vias
sed mo unu md d. ne dq durge imaceat
i loco si z pos z to m. issi isolua
z itelige q dca st statc brute Quia
maolan sol pnostic st itiquedi ut d.

Ba i q illiq ass p. p. Cy i statu z
cstitudo **Metadiuz** In cura pleuir sito
mo fict pcede. In pmis naqz qside q
si vet sit qstipat q z fiat clistre leniti
ex decoc malue bismalue mercurial violl
lb j. z s. oli viol ut oli qis z iij. melliloti
z j. sal z j. z iiciat tepidu i ieiuno sit
utq sit fort l fiat sup cu mcomelle z
sale icorpat sil adiqne lctu z supposi
i ieiuno si utq sit debil. Expurgat at fcaly
vetisual pcedat ad euo ca morbi l
ordie na si m sit lenis sz sagnica l
ex san z co sil mixt qq z ut pl iq q
sttes q dolor aste usqz ad spatulas
tc fiat flon Si at sit gnis sz fla
l mela sit udo qti qq stics q dolor
deste usqz ad fiula ubi z os stochi tc
fiat pga cu z j. cassiefst z. z j. z s. ma
ne z tamarindos dissolut i z iiij aq
fuct decoc pnos sitos colet z de
an dies l hra maiori qct Viz ty stics
q fiy doctina Ba i quicto si ij ige
acuto Sct pu i Cuiqz in oi pleuri si
facit in pu flom q farmacia sp
te cas fz qm pmtoz z farmacia
naqz apatu i digz z tpe fo q z flon
qpctat i solo san l i pato om hmoz sil
z malitate ty qpcte pt od m Quititate
cu flon sit euos spi tolles ulti ut
d auic l can fey iiij ca d flon Et eo
q sectior z z mi q timosa i fino q illico
cohibet pt cu gs w Aug ty flon ul
farmacia fiat applice calefatoria lat do
loso ut pcip ypp qm ul tuant l digut
na si m sit ectosa fu apatc l sit hmo
ral modica cu apatc tc euant q isolunt
z ruiant sy attittoc si vo m sit plia
z cor q iplc digut qm atthedo m as
augmetat dolog z apa Bo qq stit
mc q euo ulis dz pcc oia localia
imedia sfiat q hra illa flon z ordie
na si pleuris z i pu z cor q pleta lad
fiat p flon saphene pedis eiq lat
sp dulsioz m p q ca flon basilice l hp
oppoiti lat z no z qu ut flot saphca
l basi pedz oppoiti lat q dui no z pol

fiat per duas dies vel tres ut dicit Avicenna loco
preallegato. Post ea vero secundo et ultimo fiat flebotomia
basilice brachii lateris contrarii propter evacuationem
in qua tamen sanguis attendatur. Nam si color
sit niger vel nimis citrinus vel rubeus permittatur
quousque sit evacuatio et pertigisse usque ad mutationem
coloris quandoque. Observandum tamen virtus et etas nec
[illegible] cum causa morbi compleatur et virtus. Si igitur virtus
sit debilis fiat potius scarificatio istius flebotomie usque
ad tres dies quia plurima sanguinem educunt [illegible]
una et ventosa in spatulis cum scarificatione
ad quod tamen secundum dictum [illegible] patientis. Sic
cum [illegible] anathomia [illegible] vene capillares
vel minute pleure et costas a basilica
ramificate. Item loci [illegible] vel [illegible]
[illegible] in duas [illegible] et
duas basilicas scilicet dextram et sinistram. Si
vero basilica [illegible] non potest fleobotomari mediana
vel cephalica que pars [illegible] in istis
venas [illegible] brachii [illegible]
vene [illegible]. [illegible] locum [illegible]
cephalica [illegible] ad caput
et basilica ad partes [illegible] corda
colligans eas [illegible] in brachii [illegible]
Si autem pleuresis sit confirmata et materia [illegible]
et morbus iam pervenit ad augmentum [illegible]
sicut [illegible] ad [illegible] et si [illegible] non sit valde
[illegible] fiat illico flebotomia basilice lateris
contrarii quia tunc non est locus [illegible] sed evacua-
tionis et [illegible] sanguinis usque ad mutationem coloris
[illegible] quia si morbo [illegible] fiet
[illegible] flebotomia evacuata augmentabitur apa-
[illegible] attractio materie. Et si morbo existente
in augmento vel statu fiet flebotomia diversiva
[illegible] materia corrupta super loca sana [illegible]
[illegible] curetur. Post flebotomias [illegible]
[illegible] cum [illegible] et non
[illegible] vel [illegible] vel [illegible] mediocria [illegible]
quia [illegible] et virtus debilitatur. Observandum
[illegible] posse quia [illegible] non [illegible]
Post [illegible] applicentur localia. Si
[illegible] sanguinea [illegible] fiat calefactorium de
sale et milio torrefactis in sacculo vel lapide
ignito et lateri doloroso applicetur. Si vero colerica
acuta fiat cum spongia vel vase ligneo

[illegible] plenum vel cum vase vitreo vel cuco
vel [illegible] pleno aqua calida panno [illegible]
[illegible] calefactorium et [illegible] modus [illegible] vesi-
ca bovis sicca repleta aqua calida panno [illegible]
to. Si vero flegmatica vel melancolica indiget fortioribus
ut [illegible] [illegible] cum [illegible] q. c. [illegible]
et posita in sacculo et bullita in aceto deinde bene
expressa et calida applicetur vel [illegible] mel dis-
[illegible] super panno et aspergatur pulvis [illegible]
[illegible] vel [illegible] vel [illegible] vel [illegible] et cale-
fiat super lapide ignito applicetur. Caveat tamen de
attractione materie et [illegible] inflammatione quia [illegible] acutum
valde in [illegible] et [illegible] materie [illegible]
vel viscose. Et in [illegible] sit cautela ne appli-
[illegible] humida et ne [illegible] in loco [illegible]
[illegible] [illegible] calefiat et [illegible]
[illegible] humida [illegible] in solutione
Et ungatur locus dolorosus cum oleo de camomilla
vel aneto aceto calido et [illegible] emplastrum de
radice bismalve [illegible] et [illegible]
℥ iii. viol. flores camomille semen lini ana ℥ ii
farine ordei ℥ vi. [illegible] cum oleo
camomille et oleo viol. quod [illegible] et aceto calidum
applicetur quia dissolvit [illegible] cum [illegible]
et mitigat [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] lenitat [illegible] vel [illegible] quia
[illegible] [illegible] ad [illegible]
Cum autem [illegible] in [illegible] in [illegible] solu-
[illegible] de [illegible] et [illegible]
de [illegible]. Et [illegible] [illegible]
[illegible] radicis [illegible]
[illegible] ana ℥ i. [illegible] ana ℥ ii. ca-
pilli veneris [illegible] ordei ana [illegible]
[illegible] maiorum et minorum [illegible]
[illegible] ana ℥ ii. [illegible] lb. i.
fiat [illegible] per [illegible]
non sit [illegible] lb. i et ℥ S. Et si materia esset [illegible]
tempore [illegible] difficile [illegible]
℥ ii. radicis [illegible] et ysopi et apii ana ℥ S.
et possit [illegible] addi modicum aceti [illegible]
materie. Si tussis esset modica et non timeretur de
[illegible] ut [illegible]
[illegible] addere [illegible]
[illegible] Et si [illegible] [illegible] usque
ad [illegible] [illegible] Si autem
pleuresis [illegible] ad [illegible] [illegible]

non consuevit sic decet neque sputum est facile
et convenienter neque dolor lateris neque febris
moratur si fiat cataplasma vel intenditur et sollicitatur
est autem maturativa et sanici generativa et doloris
mitigativa sicut est hoc cataplasma: Recipe radicis mal
vavisci coctarum et contritarum partem, orobi, fenugreci,
seminis lini, nasturcii, seminis fenugreci, amigdalarum dulcium, draga
gagati, gummi arabici, uvarum passarum mundatarum ana
℥ i, quassentur et bulliat et fiat cataplasma
cum oleo sisamino vel camomille vel anethino vel de
semine lini. Et si materia sit calida plurimum fiat
vero sic: pro toto compleatur et butiro in
recenti sine sale vel cum axungia anatina et
oleo violarum et cera alba sufficienti et ita olea et
cataplasma et uncta ponantur ubi in lana suc
cida et lateri applicentur actu calida. Fiat
quoque modo ad ne materia fiat conversiva. Et ydromel
in quo coquantur ad dicta i. aqua decoctionis maturativa
est que sit ex ysopi, ycos, lilii ana ℥ i, ficuum
, dactilorum pinguium mundatorum, seminis
uvarum passarum mundatarum, dragagati, gummi arabici
seminis quatuor frigidorum ana ℥ iii, capilli veneris
℥ ss, mellis et zuccari ana ℥ ss, fiat sirupus
ut ... Et cum ... cum orobo
et fenugreco et semine lini et stercore columbino et oppo
ponaco fiat similiter lateri cataplasma actu calidum. Et
sic ... usque ad diem rupture. Et si fiat
ruptura per se bonum est quoniam educatur sanies
et mundificetur melius cum lohoc et sirupis rupture
sanativis predictis ne transeat in ptisim et plura
dicuntur in capitulo de empiemate. Et ultra consolidentur cum
stipticis et consolidativis que dicentur in capitulo de ptisi. Si
vero ruptura per se fieri non potest fiat partem
mollificando i. cum calefaciendo aqua predicta
et ... cum lohoc vel sirupis aqua predicta addendo
in cibis sinapi vel ysopum vel petrosilinum vel aliud acutum
et conveniens et quassentur si potest per dicta ... ru
pture cum quod species que apparebit exitus
sanici et sanies per sputum que mundificata
et consolidata sic ... et plura dicuntur in capitulo de
empiemate. Et de debilitate virtutis si ad hanc
ante apostema non rumpitur et est periculosum quare
... ut applicatur collacio cum ... a cauda

ut sanies exeat ... et non ... quod ... die
ad diem ... ne debilitatis et sic ... superve
niat et mors ... vii ... xiiii ... xxi ...
Et interius apostemati quod empiema cum ... quod ... Et
locus autem ... vel ... costa sex
ta et septima lateris apostema quod in ... costas
... et ... inundatione ... autem ... que
... sanies ad locum declinabit. Si vero plenius
ab ... fit ... ... lateris
... opera non fiat ... forti
valde vel cordis desperato. Si autem morbus prolon
getur ultra xl vel l dies neque materia spiritus curatur
vel dimittere curabitur et se latet ... dimittit
neque aliqualiter facile sit tunc ... est declarari
... apostematis quare ... illique non
forte velles ... facere curam bla
nditiva et mortis dilativa cum cataplasmatis
mollificativis et ... in solutivis ...
appropriando sicut dicetur in capitulo de apostemate stomachi.
Et de cura apostematis melancolici vel sclirotici.
Et de cura pleuresis per medicinas dictas
quarum de cura ... predicta sunt et ordine ...
... non naturalium ordo in dicte ... est
... et ... sunt ... aer ...
temporibus ... in ipsum ... sputum est mo
dicum et difficile ... modicus cibus ...
... et statum plurimum. Si tunc ...
... i. ... Et ... quanto
plus sputi fuerit ... conficiendi. Si autem
... per sanationem ... in principio est ... dandum
quod in augmento ut ... morbi va
leat tollere neque ... deficiat in
statu vero ... dicere ruptio est die
... usque ad ...
ne ... in opera. Et ... ab ...
morbi quod si plenius sit acuta valde sub
tili est ... dandum quod morbi ... est.
Si autem sit acuta ... grossa ... dandum est
ut ... bene sustinere. Et ... quod si ...
est fortis ... dandum et ... Si vero
sit debilis ... dandum ... Et
... debilis oportet sustinere pro cibo quod ... non
... sed plurimum elaborare. Ordo vero dicte
... ab ... dici quod si ...
post dicti ... convenit tempore sani...

vel saltem hora maioris quietis sin consuetus
sit sumere cibum bis vel pluries in die ut
dicit ypocras .iij. regimenti acutorum. ita tamen ut magis
det in prandio et minus in cena. Quo ad sextam
qualitatem ciborum et potuum quia in cena calida acu
ta subtili quando debet magis fieri actua potentia.
Sed in cena frigida grossa viscosa debet magis calida
acuta actu et virtute. Potus in incipiendo plen
retici sit ut multum aqua ordei que ptisana
colata dicitur. Cum volumus nutrire mundificare
et infrigidare. Oximel sit ydromel factum ex decoctione aque
fontis et .ij. mellis. Cum volumus fortificare
re et abstergere. Vinum sit vinum album debile
aquosum lymphatum admodum. Cum volumus virtutem
confortare ydromel et vinum contemperatum
primo et cum eo sit cena. Iulep .v. aque
cum zuccaro quando volumus infrigidare et virtus sit de
licata. Item sit succus malorum granatorum
dulcium mixtus cum aqua fontis pluvia quando
volumus confortare et humectare. Sit syrupus
violarum vel nenufaris vel succo rosarum sirupus de papavere
cum multitudine iulep permixtus cum aqua ordei
aut cum aqua pura quando sitis et acuitas oris et lingue
et insompnietas perseverant. Item sit ius
pulli iuvenis cum homo sit delicatus et debilis
et fastidiosus. Sit cum pullo parvo albo coc
to in aqua pluvia cum lactucis et seminibus quibus
fuit sine sale usque ad ossium separationem immota
pinguedine. Sic quod fiet istorum potus utatur
tamen per intervalla non continue nec corpus impleatur.
Syrupus potus sit syrupus qui sic fit: recipe aque fontis lb. j.
mellis aceti an. ℥ .v. zuccari ℥ .ij. misceantur.
Qui sit potus nobilissimus pro corporibus delicatis.
Cum volumus infrigidare et mundificare et incidere
namque ut dicit auctor pleuritici ea non sunt negli
genda in passionibus spiritualibus quia sunt velociter
omni medicina ad pectus et pulmonem et specialiter
in materia frigida grossa et tempore frigido. Sed in ea calida
sit oximel cum aceto sic ut dari debet vel lapificat
cessationibus pleuriticis apotibus acetosis vel ponticis
et diligat dulcia cum acuitate aliqua. Omnia ace
tosa et pontica et stiptica sunt constrictiva in tertia
et vias pectoris in stricta ut sic modica et
cum acutis permixta quando incisionis et penetra
tionis. Si autem virtus sit debilis et consuetudo

crapulosa sic fit: nutritus temporibus tercio quarto
si dictatur quia non sufficeret cibus prius. Utatur
in pulmento ordei vel farri vel avene condito
cum lacte amigdalarum dulcium vel carne pullorum
edorum castratorum coctam alterata cum lacte. Specialiter
herbis borragine buglossa potest confici aqua
decoctionis tantum ysopi cum melle si materia sit
viscosa. Utatur tamen passulis mundatis a granis
et iolibus et amigdalis dulcibus et micibus panis
cuius non sit azimus quia oppilat neque fermen
tatus plurimum quia festinat ad rupturam apatis
et apostematis vel crassus sit quasi medius inter hec et sit
tunc dictus vel duorum admixtus ut apa tardet
rupturam et namque sit tamen fermentatus ut nu
triat cibum et sanie mundificet. Utatur cum ovis
sorbilibus et cum pisulis pinis pectoris coctis
cum pectore et sale. De fructibus utatur prunis
et ceraseis dulcibus et ficubus siccis ante cibum
quam lenificationis ventris et pomis coctis
vel malis granatis dulcibus vel pinis passis dulcibus conditis
cum zuccaro post cibum quam confortationis stomachi.
Sunt precauenda quedam dicit methodum attendenda
quod sunt quinque primum sit quod neque flobotomia neque fu
macia fieri debet ventre constipato levatur quo
primo cum supposito vel clistere. Secundum sit quod non debet
fieri in hora dici magis quieta et quando sit minor
afflictio nec afflictus addatur afflictio. Tertium
sit quod cibus non debet offeri hora maioris afflictionis
nec una impediat in forte afflictione et virtutis
debilitate accessit tamen propter plurimas quod rado
fit. Quartum est quod syrupus et potus non sit multe
acetositatis ut in materia sit grossa viscosa et virtus fortis
et morbus sit dicitur declinatione et tussis et difficul
tas anhelitus sit modica et tunc dicitur in principio
quarto et cum multitudine ptisane vel aque pure dicitur
namque virtutem diceret et sputum prohiberet et
suffocationem induceret. Quintum sit ut quando
morbus et cuius corpus non negligatur actu quia
.f. sitim vigilias dolorem capitis coliquationem corporis
et .i. ius horis urine ...ribus ea... Et preca
vendum quod cavent pleuritici per cupla rubifica
tiva et attractiva facta ex sinapi fermento fi
cubus siccis stercore columbino piretro et similibus etc.

acut[e] sp[eci]e ca. sit locu[m] dolorosu[m] p[ost]q[uam] cucurre[rit] vel
suffic[ient]i ad floria vel farmacia et tu no[n]
[illegible] tior de attitudine [illegible] ad lo[cum] apat[ur]
vel poda ventosas sit locu[m]. Et isto modo no[n] cau
te q[uam] diffic[ile] [illegible] virtute medicaminum pettide
castas et tracte. Cum sit medicina dua vel no[n]
tior [illegible] augmento apat[ur]. Sed post ea quod si
in pleuresi sputum sit rubeum purum [illegible]
alli [illegible] te in cura eius oportet nos ad duo i[n]
tende[re] s[cilicet] ad sputi educatio[nem] cu[m] sputatis lenib[us]
[illegible] et ad venie rupte consolidatio[nem] cu[m] stipticis
conglutinatib[us] [illegible] quod dicetur capitulo de sputo
san[guinis] [illegible] vicissim vel simul mixta sic[ut]
dicetur capitulo de ptisi quia tales ad ptisim pati sunt
et medici plus sollicitent in curis eorum. Est
post ea sciendum quod [illegible] pleuresis et [illegible] apud fieri
possit [illegible] vel quinta [illegible] si fiat
cum multi[tudine] et habunda[ntia] [illegible] sit magis
[illegible] sanguine [illegible] habundatior quam [illegible]
sit [illegible] vel [illegible] sit [illegible]

Si non fiat per viam pectoris sit magis
acu[ta]. Si per viam ventris et [illegible] aflate. Sin
[illegible] vel [illegible] sit amelia [illegible]
[illegible] potest [illegible]
ex sanguine in estate [illegible] in autumpno [illegible]
melia [illegible] estate [illegible]
[illegible] in yeme ex flate
[illegible] possit [illegible]
per estate et autumpnum quam [illegible] in yeme [illegible]
[illegible] et oppilatio[nem] [illegible] additio et
[illegible] non [illegible] putrefit et fit apud [illegible]
[illegible] fit pleuresis in senib[us] magis ex fleg[mate]
te in senib[us] [illegible] sed in adolescentib[us] ex
san[guine] sed in iuuenib[us] [illegible]. Sicut [illegible] apud
[illegible] difficilis in senib[us] et flatic [illegible] suf
[illegible] et virtus [illegible] debilis. Ista [illegible]
iuuenib[us] [illegible] et acu[itas] et dolor
fortis [illegible] boni [illegible] in [illegible] plen
[illegible] cum medi[camentis] [illegible] et potib[us] [illegible] usque
ad [illegible] quam [illegible] post declinatio[nem] [illegible]
et [illegible] et tunc balneet[ur] et [illegible] reducat[ur]
ad [illegible]. Empirica. Communit[er]
operantes in cura pleuresis quam [illegible] asam [illegible]
florum farmacie [illegible] quam [illegible] asam adusto
vel [illegible] flate [illegible]. Et p[ost] digestio ad
[illegible] ad mac. [illegible] ii. vel iii [illegible]
cum duplo eius aque [illegible] decocte liquiricie viol[arum].

et ordei [illegible] ficuu[m] siccas pingues xx. uvas pas
sulas pingues [illegible] x. radicis liquiricie pista
te [illegible] x. [illegible] sebesten an[a] xxx. [illegible]
bullia in [illegible] aqu[e] [illegible] medietas
[illegible] et syrupizetur ad [illegible] i. [illegible]
[illegible] pleuresi. Et si sit [illegible] flate addi[tur]
ysopi melliloti ana [illegible]. Et non dat
aqu[a] ordei cum syrupo [illegible] cum cibo sed post [illegible]
vel post cibum per unam vel duas horas [illegible] aqu[a]
ordei potata [illegible] dz dat per [illegible]
hora non [illegible] dat potum julep vel
[illegible] vel aq[ua] decoctionis radicis [illegible]
liquiricie [illegible] quod si pleuresis sit [illegible] calissia
[illegible] adusto vel [illegible] dat potum [illegible]
aqu[e] decocti psillij et cucurbita[rum] vel aqu[e] decoct[ionis]
[illegible] vel aqu[e] decoct[ionis] [illegible] psillij
et [illegible] et [illegible] solutiones si
[illegible] non [illegible]. Et si calor fe
sit [illegible] spatulas et spina
tota cum [illegible] et oleo ro[sarum] vel viol[arum] vel [illegible]
[illegible] psillij vel oleo [illegible] vel [illegible]
Et si dolor lateris pungitiuus sit fortis fo
mentat[ur] [illegible] cum spongia infusa in aqu[a] decoct[ionis]
florum camomille viol[arum] vel aneti et viol[arum]
[illegible] cum [illegible] ex parte i. dyalthe[e]
et oleo camomille [illegible] ana [illegible] addito [illegible]
modico [illegible] Et [illegible] methodo
[illegible] et [illegible] pleuresis usque
ad [illegible] vel usque ad rupturam
si non [illegible] post rupturam
apat[ur] mundificat[ur] pectus et pulmo [illegible]
cum [illegible] in capitulo de tussi [illegible] de empimate
[illegible] capitulo de empimate et capitulo de ptisi quia
[illegible] mundificandi [illegible]
[illegible] sputo [illegible] si sit [illegible]
[illegible] capilli veneris
ysopi ana [illegible] i. liquiricie passularum mundatarum
ordei excorticati ana [illegible] i. ficuum siccarum
pinguium dactilorum ana [illegible] viol[arum] [illegible]
[illegible] sebesten ana [illegible] amigdalarum dul[cium]
[illegible]. fiat syrupus cum melle si sit [illegible]
[illegible] vel cum [illegible] sed cum zuccaro si [illegible] cum [illegible]
acuta. Canon. Dubitat[ur] [illegible]
[illegible] competat [illegible]
[illegible] in suo [illegible] capitulo.

de pleurisi ubi h. p. cip. copisse Pandecte

anic. p. cap. fen. iiij. ca. de cura. apa

tu i guali ubi d. q. i pu. d3 po. fi. lo.

i pcussia tm i declia. i solutia tm. In

augmento vo et statu mixta co. lige

ita tm q. i augmento ducat. i pcussia

In statu vo i solutia u. abi. canoc po.

coccp. 3 u d apatib3 i cumuctoyb et apa=

tib3 ctiz q. i pmte no de. 3 poti ppio

re po. cupla rubificatia co. fmapi

melle stre columbino fi loca In oppoi.

av. auctc. q. ij. i. acu. ubi logt de

cura pleurch et piplonc pmedicine no

po. tag. hoc i pcussia Gi. auctc cha.

xj. de igre sa. ubi logt de cura om apa

i celoy q. fit cu fc. phisi apatib3 pto

i pcussia q. tioz 3 nc m. appella ad

cor l a. mebr nobile ul si h no q. u.

lomi acidz m. mouicato l pspui

tiari no possit 3 ul p sanatoz l p scho

tizatoz adq. dubita. 3 vi. i udecetu put

exodat arcfue colli. idem q. duxo 3 pu.

sz. pncipiab et pucipiatu voco at pu.

pncipiab qn m. futua fact apa no du

incepsit i porob mebri 3 ad huc stat

i mebri. emanatib3 Sz pu. pncipiatu

dico qn m. ia incepsit i poros et spo

giositates mebri i q. fit apa Ddm. i q.

i pu. pucipiate dz appoi i pcussia et hec

si m. sit modica et corp no pletoricu

neqz cachoticu vl de qn sic cautab. apa

pt qd m. i pella. ad cor. tu naqz m.

m. no i pelli 3 actu plpbc. In pu. ac

pucipiato ullatq q pete. spt cati pdeal

et. qcordat. auctores Sig q uit. q duo

sit tuci medico qi opanti s3 uti i p

cussib l no uti Rn. q no uti tucig 3

ppt ro. p. q. diffi. ul ipo. lez medico

q. scc pu. pucipiab s. q. poito q. q. g

cet tm q. i ho. bmus 3 no put medicta

appardi. tcio q. rdo 3 q. qq. corp no

sit pletoricu et m. pauca. q. q. rdo 3

q. medic voce. ad cg. i pu. pucipiate

Dubita. at ulti. q. tia. pleuri

p spmtu vote. apt auctores tia. p. solu 3

cu sit c ossa spi. et qs sit mod qui a. cib 3

sputi i pleurisi ddm. q. m. apo sa qtta

i pleura subtilissie stillat et qi. i spi. i qtanu

ptor Dem qn pulmo dilata. i ccdit. pas

pq pars oi ficia p. i moz tthcc a rtcic dis=

psoz p tota sbaz pulmois dem abill spd

lit. i ugic uc ad lavgida do. i aq. q. q. q.

i cutico q 3 cana pulmois tt ua secacs

nocumut. i ahelitq spellit ad ext. cor q et

tt d. sputu vnd ga. i q uicto. i q affor. viij.

p. Omnibus ctiam freneb et ucric q

forti nc w. i pugt educ. cu sanie denc.

oss et iiij. de ctie na 3 sapics sapictissia

cui sapic no 3 fis Or si obit. qui c m.

no i gdit. oi ficia veuc artial et artcle

vcal. et. tadc puc. ad cor. cu hcc duc

vic ptedat a corde p. qd ad ext. u ctulo

cordis p. vo a sistro et diff ga. p tota sba

pulmois fit et rami tanc pulmois

Ddm. q. i. duc vic st molles et claudu.

du pulmo cstingi. Sz rami tanc pulmois

st dui et oi tpc apti a. naqz a. suffocade

vl ddm. q. ad h. suffga. ua i lans sputu

p vias iugi salubres ut dem 3 Pro

stica

Aliqui pnostica possunt

stic oz. q. sigi pleurisi sco st gna. q. cu

sut pleurisd. q. sut iiij. cu q. cpa vlia q. s.

distcoz pleuris apa. cu. cstilib3 q. sut tu

lacoz m. ad mebr a. q. vo cu q. sut togi.

l bui. q. sut salute l morte de q. bz di

ca p ordic Aliq pleuris st qgz q. st late

st. qngz doloz pugitis fc. gra. difficultas

ahelitq tuss pulsq serring Alij vo

tpm ponut. p. de e. si q. du u. cospui.

et tuss 3 sica l 3 idigm et paucu qd

cosspuit. uc d. pu. Sz vo tuss hncc

ta. et difficultas ahelitq mitiga. et 3

i pfc digm qd cospuit. tc 3 augmc.

qn vo sputu 3 pfc digm et cu facilitc

cgdi. 3 statq qn vo to m. curat l

tc. id 3 na declia. Alij vo distictia

pleuris ad dolorc lais vctoso dixigi i pu.

da. Est cst apa i gibbo cpat sile pleu

risi i fc. gra. tussi et puctura lais dext

sz dut qn i cpate cpat 3 pulsq undos

et dolor sb dyafigmate et i dext pte

tm neqz astc. usqz ad furulas supiores

et 3 cuq tussicla sica st et modica q. s.

fit ypt(er) compressionem dyafragmatis a gibbo epatis
non ypt(er) m(ateriam) in ipso vel pulmone neque dolor
est ita acutus et fit quando tumor in yppocundrio
dextro. Si in giru(m) fuit apparet sub figura nona
cle seu medie lune et urina spissa confusa
quod si sit in concavo epatis apparet fiet ego sic
lotura carnis ypt(er) transmissionem m(ateri)e per me
seraicas ad intestina. Signa vero distincta
inter pleuresim et peripleumoniam sunt quod in peripleumonia
est pulsus undosus et dolor non acutus secundum qua
te quod substantia pulmonis non sentit sed panniculus
eius involuens et mediastinum sili(?) et difficul
tas anhelitus fiet maior cum gravi tumore
suffocationis et dolor declinat ad partes posteriores
inter duas spatulas vel ad anterius non autem ad
latera et rubor apparet in maxill(is). Item de pleu
resi quando transmittitur ad cor et tunc fit sincopis
et forte mors. Quando ad cerebrum et tunc frenesis
fit et nigredo lingue cum ariditate et urina
remissa cum pulsu celeri [illegible] valde et dolor
lateris dimittit. Vel autem quando ad pulmonem et
tunc dolor non est adeo acutus sed pulsus sed anhe
litus fit difficilior. Unde ypp(ocras) viij p(articula) aff(orismorum)
Ex pleuresi peripleumonia malum. Quando ad renes
et tunc fit spasmus quando sub ascellas vel per armos
vel ad dorsum [illegible] et tunc per absc(essum) tumor
et alleviatio infirmi. Signa vero longitudinis pleuresis
sunt quod diu durat eius principium scilicet sputum [illegible]
ut grossum viscosum et spissum vel tussis sicca diffi(cilis)
quod quando principium est longum omnia que sunt longa erunt
[illegible] [illegible] si salvo quod virtus sit fortis quod si esset
debilis vel [illegible] mala signa apparerent possibiles
[illegible] ad mortem. Signa vero brevis ad salutem
sunt signa contraria et ypt(er) brevitas [illegible] et cita
apparitio digestionis in sputo secundum [illegible] [illegible] tres
dies et eius facilis emissio et [illegible] omnia signa
salutis sunt [illegible] [illegible]. Signorum autem
[illegible] quatuor sunt modi [illegible] bonum
absolute [illegible] malum absolute [illegible] salute [illegible]
te. Signum bonum absolute est si sputum cito
apparet [illegible] [illegible] post tres dies evenit
et sit facile sine multo labore tussiendi vel screan
di et sit subrubeum sano sputo admixtum
apparet vel [illegible] post neque persenet in die iiij.
in colore subrubeo sed albescat [illegible] et sputo
cum dimunitione doloris eveniens est bonum

Signa mala absolute sunt ut dicit ypp(ocras) ij pronos
ticorum si sputum sit tardum in principio et sit rubeum
post quod evenit a citrinum putridum vel sabulosa
tussi neque albo sputo admixtum vel si sit
rubeum omnino vel ut sanguis quod rupturam ve
ne [illegible] vel si sit album viscosum et globosum
vel si sit viride et spumosum vel lividum omnino
sputum nam neque rubeum putridum vel subrubeum m(ateri)a
san(guinis) [illegible] sputum vero viride vel citrinum vel subal
bum colerica sed sputum album viscosum glo
bosum fleumaticum et sputum lividum vel nigrum melanc
colicum dominari ostendit [illegible] san(guis) est minus mala fleuma
vero peyor colerica magis mala melancolica pes
sima. Item sputo sanguineo in principio et cum m(ateri)a
ad [illegible] est influxum sine sputo persistit
pleuresis sine cocqua sit malum est quod
angustia apparet. Sputo vero sanguineo in de
clinatione et cum m(ateri)a [illegible] fluxu [illegible] digna est
bonum [illegible] et [illegible] expulsione forti [illegible] et [illegible]
[illegible]. Item [illegible] sputum cum quo non dimittit do
lor et malicia anhelitus est malum. Item sputum
subrubeum [illegible] in principio apparens usque in
die [illegible] vel amplius persenerans ita quod neque de
albatur neque sano sputo permiscetur malum est.
Item si medicina [illegible] [illegible] neque [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]. Item si ego sit
livida [illegible] et urina subtilis vel grossa valde
et pulsus debilis malum. Item si sanguinee
sputo vel solutione ventris vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sudor [illegible] [illegible] [illegible]
calefactum et sicca dolor lateris neque [illegible]
[illegible] malum est quod [illegible] quod pleuresis non [illegible]
per sputum sed [illegible]. Signa salutis sunt cum
signis bonis [illegible] [illegible] virtutis bonitas pul
sus et anhelitus facilis [illegible] [illegible] sicca tussi
calor [illegible] equalis in toto [illegible] [illegible]
sit [illegible] et sit urina et ego et sudor et
sompnus [illegible] [illegible] [illegible] omnia si usque
ad vij dies perseveraverint salutem promittunt
[illegible] [illegible] vel [illegible] id. Signa mortalia sunt
cum signis malis [illegible] debilitas virtutis ma
licia pulsus et anhelitus ita ut sit spissus
debilis [illegible] dolor [illegible] [illegible] labori
osa et [illegible] cum tussi sicca sit [illegible] calor
[illegible] ita quod [illegible] et lata sit calida [illegible]
frons et [illegible] [illegible] sit et urina et ego et
sudor et sompnus male sic [illegible] et sputum

fetidu l nigr l grossu viscosu cu acu
mie l citrinu colera pur sy od albedic
b cum orina si psencauimt usq ad vii
ul plia corp i die vii advenerit mor
te fuit i ix ul xi l ad plq i xiiii b
si ma pleuris rapiat ad pulmonem ul ad
cor l celebrum mortale Si vo p9 aures l
sb ascellas l ad aliu locu ignobilem z cu
h cop allevatur fuit salubr b si multu
copperit deq cito i tic reucdice
dolor remanet mortale z q2 f pso
ca9 amlti ue m Sig salutis pleuris
Cu ria psania9 f ut d app ij pnos
ti q2 calor fc dimit l coctoto r te
d i die inpture z cptt r dit appe ibi
neq sitiunt Et z ego spa no liqda ncq
dura z sputu z famies landa sz alba
tas eqlis ut ypostas qoices sn labde
ornd l cu modica tussi hij naqz i b
ni tpe sanat z q plia corp sanat
c id f 9 qd sig salutis aqz plura l pau
cora Sig mortis et lity f remanetia
caloris fc p9 dieq inpture z q fc r dit
q ftinc z affu siti z fastidio cibi z
egerit lz liqda z sputu corp z liuidu
l viride l flaui viscoso pmixtu z spmo
su diffi le qoices z cu multa tussi z la
boriosa hy qlz cum apparent ora i ta sig
prinos no dubitas Sig dubia pdcor
fc qm q lz q corp z no ora hij mortu
hij salvat vtriqz ty diffi le spontu qsc
quet De pipleumonia

Peripleumonia z apa pulmonis z ve
lamin cius q f duo fz vela i cu=
volucis pulmonem totu z mediast
tinu ptor qd z vela i diuides ptq z pul
mone p mediu f loqr ita ut maior
ps pulmonis sit i late dextro minor vo i
sinistro ppt cor qd sinistre pti cotat alli
ga9 fit i ro oi gile iiij or hnor q
admod z pleuris Unj i h ipt q si
pleuris ut plr fit aca pulti colica ita
peripleumonia ut pli fit a ma grossa fla a
devete p vcas z artias i sbaz pulmonis
z no dicat ab q fiat ar cute de spc
a capite p cana pulmonis q2 sic pbatu
z ca de pleuri si i pa ve tle pt cuic

catarru ul empima fz no apa lz dq
aliu qpatis qia no ppa qsequat q f
fc qtia asma tussis z silia Fit eis quoqz
peripleumonia ex pleuresi cu ma stillat paulati
ex pleumona i q tamen ptoris dcqz i q dic
ofitia vene artial z artie venal q f
vene psc p tota sbaz pulmonis z cat
i apa q pvtfit Si cu i q dt ora va
mor tunc pulmonis no tarz peripleumonia
fz dat via tia ois pleuris p resolu ut dq
z ca d pleuri si Sig peripleumonie i q uuu f
fc qtia pulsy undosy rubor maxillaz
tussis malicia anhelit q maioa cu qtid tuere
suffocois dolor ptoris ponderosus declinans ad
ay z itro it spatulas z q no pt iacere supi
neq i ventre p suffoce cu dolor pleuri tacq
ad lata declinet Sig peripleumonie a sau f
cu pdcis lpitudo ci nosa viuida rubicu
da cu rubore fortissio maxillaz tussis va
lida cu sputo rubeo l sbrubeo spumoso
fc qtia acuta vlde Etas iuuetutis tpe
veris ut pli z vrina ruba cla grossa z
antecessio potq vini pluri z dolor ptoris
qnatiuus cu punctura mlta puls undosus
i velox cu mollicie artie fit z appico
veas grossas repletas p maxillas con fourqgz
Sig vo peripleumonie ex flate f cu pdcis
lpitudo fla sit z etas senectus z antecessio
sacietatis antique cu mlta fluxus catar
rosi Cui successit tussis z difficultas anhe
liti cu a egmne z fc lcta sputu albu
spumosu viscosu vrina grossa remissa l lado=
pos puls y ualor z mollior pdco z lqui
tas ipsorc maior su dolor pugitio ptis
lingua alba moll i spu cos z sy appi te
l nigredie Sig ci q z aca colica f
cu sigs qlz sputu subtile citinu spumosu
amaritudo saline puls y spissior z vrina
citrina vlde subtil z cla dolor pugitiui acu
tissimus sit z lpitudo z qp z etas z tpe
colicu asperitas lingue cu nigredie z fc
qtia acutissima arsura Sig ci q de
ca qposita f adultatio sig predictis
Sig ci q fit ex pleuresi f anteccessio
signorz pleuris qlz succedut sig ista illa

xiii

cessantibus in toto vel in parte. Si cum hoc sint appa-
rent cum pleuresis et peripleumonia sicut natura
post mane multi ... mediante. **Methodus**

Cura peripleumonie de causa calida est ut primo fiat
flobotomia de vena media fortiter usque ad sinco-
pim vel quousque dum utraque sufficiat vel fiat secundario
flebotomia si cum virtus consueverit sit post certa die 2° vel 3°
fiat clistere lenitivum deinde in fine si opportunum
sed utrumque sit debile et sic continue omni die vel ...
puncta vel eius compositorum quodque in cephalica
viguntur clisteris cibo potu et similibus fiat sicut
in pleuresi de causa calida. Post quod indigent for-
tioribus secundum ut mane cum tussi cum ... tan-
ta sit maior tamen suffocatio quam in illa. Cura
Cura eius que fit a causa frigida est ut primo cum pillulis
cochiis vel cum benedicta vel cum ... debet dis-
soluto in succo vel in aqua mellis vel in aqua decoctionis
liquiricie et ysopi post certa die 3° vel 4° fiat flebotomia
de vena media. In aliis fiat sicut in pleuresi
de causa frigida. In cibo vero et potu fiat conpositio mc
sicut et diete. **Empirica**

Cura que scripta
sunt in capitulis de reumate et asmate et tussi et
pleuresi utilia ad curam eius maxime aptocte
et pulmone cum sputum vel tussi utilia sunt
puncta capitulo. Quibusdam autem adhuc post illa
unum lohoc aptissime post in libro suo
de apparatu ... omnium ...
...porus ... spodii sem. lini ... amigda-
larum dulcium ana ℥ iii amili dragaganti gummi arabici
sem. citoniorum sem. cucurbite ana ℥ vi sem. nas-
turcii sem. bombacis amigdalarum avellanarum fabarum ana
℥ i et ʒ ... peniodiorum ℥ ... dissolvantur ...
in aqua fontis et coquantur et cetera conficiantur
cum ii lb ... zuccari albissimi lamba. coca-
tur ... inglutinando paulatim. Item electuarium ad
idem ... pineas mundatas amigdalarum dulcium
ana ℥ iii ysopi ʒ ... dragaganti sem. lini assi
ana ʒ ... cinamomi ... amili ... liquiricie
ana ʒ ... sem. ... excorticatorum ʒ i
sem. bombacis excorticati ʒ ii teratur
et conficiantur cum lb i zuccari et fiat electuarium
admodum diapenidion. Item si materia sit frigida
viscosa et fortis ... lohoc de squilla
positum capitulo de tussi in empiricis. **Canon**

Cura scripta in canonibus pleuresis convenit
puncti capitulo. Et recordare quod peripleumonia tamen alio
... modo sicut et pleuresis scilicet per resolucionem vel
saniacionem vel per indurationem. Et sic potest sic-
ut in pleuresi deinde quod si peripleumonia non ...
per fluxum sanguinis naturalem infra primos iiii° dies
vel sudores per totum corpus ... vel non purgetur per sputum
infra xiiii dies apparebit ... per saniacionem
faciet empimam. Unde procura ... cum ...
... ad capitulum de empimate. Si vero ad diem xiiii
usque ad xl dierum non mundificetur ptisicum
efficiet. Unde procura cura ... ad capitulum
de ptisi. Recordare preterea quod cum das sir-
upum in aurora vel in vespere necessarium debes
dare aquam ordei scilicet ante vel post per ii vel iii horas
... nec cum cibo dabis aquam ordei sed potius
aliud ut potest julep vel mellicratum aquosum cum
sit utilitas ... sputi ... idem postulat.
Experimentum proprium Cura dicta in pronosticatione
pleuresis convenit puncti capitulo. Verumtamen dicta
et ... famosa. Peripleumonia est periculosior
pleuresi propter magis ... quod fit in a...
... quam in pleuresi. Item peripleumonia fit ut
plurimum ex pleuresi et ideo ... incipiendo
... pleuresis ... non ... matu est
mane multi ... vel ... vii ...
propter plenitudinem peripleumonia matura. Item si die
iiii vel vii superveniat fluxus sanguinis naturalis vel
vel sudor per totum corpus ... et alle-
viatione sequente salubre. Item peripleumonia ...
infra vii dies ... in ptisim ut pluries.
Item si mane peripleumonie ... ad ... ...
vel fiat apostema ... post aures vel in ...
vel in ... corporis et ... digitorum ...
... et alleviatione ... salutem ... sunt
ad mortale. Item ... ii ...
quod si in peripleumonia ... ...
... vel plus quam ... peripleumonie ... sit ...
... in ... sit ... absque dolore
valde ... apostema ... futurum post aures ...
mane ... ad ... quod si apostema ... ma-
turetur et sanie laudabilis ... cum ...
... ad ... sit salute sunt ad mortale
post ... et ... dolore
forti. Item dicit ... quod peripleumonia ... accid...
... in illis qui sunt in tercia etate quam senibus
... lx annorum ... nam ... perent

b

expira qui tñ in eis psamiatoz magis
qz p sputu̅ ... nec ... magis ... aplen
... apatibz ... tedetibz ad
samaz ... cum illo q̄ pipleria
ut plurimu̅ z acta fra pleuris ...
apa ... dyo ... vi. ptc aff.
... pleuritide ... pipleria dyarria
suolientis ... si sit ... ...
... et si ... ...
... bonu̅ ... pipleria ... ...
... litargias ... malu ... vij. p.
... pipleria ... malu ... allciaco
... De empimate

Empima dr̄ collectio sanici ... pulmonis ... ...
... p tota ... multa q̄ ...
... ... modica sit. et
... medio ... ...
... pulmonis ... ...
... cataru̅ ... sputu̅ ... xiiij.
dies ... pleuresim ... pipleriaz
qui no̅ ... sanaz ... Sig
cu̅ qui sit p9 cataru̅ ... sentit
... cataru̅ ... et p9
... tussis cu̅ ... sanioso multo
... pauci ... difficultas anhelitus quz cu̅
... acuit ut plurimu̅ ... flatus
... capitis et ... ut plurimu̅
... sanici ...
... cu̅ noti ... ad ...
Sig cu̅ qui sit p9 pleurisim ... pipleriaz
... successio ... pleuris ... pipleriz ...
... p9 xiiij. dies ... angustia ...
... et dolor pungitiuus ... quz
... et anxietas ... via ...
de pleurisi ... sanguis ... pleuris ... p
sanaz ... ...
... qui sanguis ...
... no̅ sit ad ... ad ... neqz
... sputu̅ neqz ... ...
... sanicz ... forte illud
subita suffo... anteadat ... vij. p.
aff. ... sanguis ... effusus ...
... sanicz ... illige p sanie ...
... corrupta Metha
dus ... fit pempla
et mitigata ... sanici ...

... sit ... et ... ...
et elixa et oia mundificatiua ...
... sanic ... copiose ... ...
de tussi et ... de cataro ... ...
fit a cataro ... de pleurisi ... fit
p9 pleurisim ... pipleriaz ... dcta illi
addcs ... dr̄ ... et ... ... et
spina cu̅ olo ... ... camomill
... ... adde ...
... et ... cu̅ ... mitigat
dolorez ... sanicz
... ... viscositate ... ut dr̄ ... Ba
xij. de ... sanicis ... mundificatiua
... et viscosa ... oppilates ...
... ut neqz ... et ...
... neqz calor ... ... dz ...
oppila ... forte ... forte ...
... suffoce ... ...
... ... vin ... ...
... et forte ... et corrupet
... cu̅ dyaltea ... unguto ...
si ... fit ... viscosa ... sit ...
... cumplu̅ ... ...
... malui ... ...
... flos camomill ... viol ... xij.
... ... et ... et ...
... cu̅ olo camomill ... ...
... cu̅ olo viol ... sit ...
... cu̅ ... ... illico ... si
... fit ... et ... ...
... cum ... ...
... si ... sit ...
... cumplu̅ ... et ...
et melle dispumato ... que ...
... ... talia ... ...
... ...
... fra et mixtis ... viscota ...
... viol ... melle dispumato
Dieta cu̅ assistit prohibita ... ...
prohibita ... viscosa ...
... ...
... pasta ... et ... pisces
nisi ... et ... ...
et ... ...
... acumina ut ... allea ...
... forte quz sinapi ... cu̅ melle

ntet modare lambedo ppt' sc̄atu &
oīb fruct9 ptˡ ficus siccas pigwees im=
bas dactilos vuas maturas ⁊ ancltas
pmissa vᵒ sᵗ oīa sc̄atia appⁱtiua leni
tia ut pars ffumitiꝯ by fmictarꝯ by
salitꝯ by coctꝯ .j. l. ij. dicꝯ & viuc codꝯ
pullo pullos pdicū amid pnas & vitlli
onorꝯ sorbiliū & vinū dul sb̄tile & sulcꝯ
⁊ ydmel ⁊ aqua decoc̄ passulas liq̄r
ysopi absicat a sopno sᵗ fluo pposse
& ppc diurno l' illico p9 cibū necia
ceat supine vtā ī cibo sc̄h no acutus ut
ꝫ mac cinamomi cardamomi liq̄r saꝯ
& silia Conat mac & sco d'itᵉ electuario
ꝑ ꝑ suci liq̄r ysopi capilli vcl' aū ʒ v.
cordumeni pipis amigd. amarꝯ asᵒ
toᵉ vo sc̄amitie aū ʒ ij & ʒ. confecta
cū melle dispumato hoc em ssᵗ fluitꝯ
grossas de pectore expellit Itē tyria ad
id. ꝑ ꝑ liq̄r ʒʒ cinamomi cla aū p j.
galˡ ff. p. ʒ. ail. amcos aū ptˡ iij. pas=
sularꝯ enucleatarꝯ q̄ⁿ ij de oīb fiᵗ cida
oīa grosso mo ptˡ ail passul' amos &
misceat' Empi Comit' opantes ol
gut pᵒ mᵒ q aūtꝫ si corꝯ ꝫ plectori
& virꝯ fort' cū oxmelle qpo. l' sqll' & melle
.vo. dado v. dieb cū aq. decoc̄ passul'
liq̄r ysopi l' cū aqᵒ. fumpors decoc ca
de tussi & cᵒ de pleurisi ī ssiciecur me
lī spualia expecte p9 hī ipaꝫ conat
ī cibꝫ gdatimis cū pill' cochijs ī ca sita
l' cū pill' de reub iij ca calia duᵇ caᵒ
d'catarro fcmota vᵒ ca aūte digut
quincta cū vngtib & exotis maturatis dab
iᵈ. Et sit ꝫ iᵗud ꝑ ysopi humide ʒ xij
de atue ʒ x oli irrdini l' camomill'
ʒ xl. medulle crur' vituli adip anat'
& gallic aū ʒ viij. iure bdellij mucil=
lag' feni & se lini. aū ʒ vij. tbetic
ī sine aū ʒ vij mucillag' se altee
ʒ viij. ī diga. iura & bdelliū ī pulueꝫ
sbtileꝫ & cū mucillaginib dissoluat' deī
oīa sil' incorpant' cū olo & adipib disso=
lut' ad ignē ī ragola et fiat vngm qd
tepidu liniat' sup pcꝯ l' fiat ex eis

cerotū si sit cerū albū molle disteda
ꝑ9 hoc vᵒ oīa / mustrat medicinas scⁱatas
gdati ad forces ascedo ne educat sa
nies sbtil' ꝫ grossa ī pprissē do. suffocet
l' ptisim causꝫ ꝑ fic vᵒ in torr9 ex
siccat pcꝯ & pulmoꝫ cū suffumigijs ex
thure mastice mirra & silicꝫ Itē eleu
pectoale mirabile sᵗ fit ꝑ ꝑ iuiube sebestē
aū c. uno liq̄r mundate ʒ xx. decoq̄
ī iij. lb. aq do' medietas sit consupta cole
& addā lb. j. pcidiorꝯ & iterꝯ coq̄t usqꝫ
ad spissitudinē deī addā itē pulius ꝑ
d'gāti gūm ara. suci liq̄r amigd dul.
amili aū ʒ x. se ptl. citri. cuc' me
lōis mundatorꝯ aū ʒ iiij & fiat eleu
qst oīm pa. p' tradi cū m.ᵃ ul' s9 m.ᵃ
& si sit cū febre postea si ul' phicatum ī me
diorꝯ qst fiat cautin cū ferro ignito in
late leso īt' costā sexta & septimā ubi
ꝫ fib costarꝯ vberꝯ & pn ī medosarꝯ et
dyaf'gmat' / nec ꝫ tha' sanies to. sil'
ꝫ paulati Et si sanies sit inter ꝓ late
.oꝫ. fiet cautin inter q. mᵃ no pē fluē
de late ad latꝯ p anclo mediasto ꝑ ꝑi
uere & sit cautin lacū sbtile l' acuale
Nosulo ī ut ille potiꝯ ī liquat'

Amon — Si empia fuit a pleuri
si l' pipleumonia Cura ei9 du. ī cerote ꝑfic'
.sꝫ cū matura sanici & mudificatiue
eiꝯ Si vᵒ fit a catarro tū indigꝫ
ī cerotib cū necꝫ pctarꝯ / si & confortatē
ptilē mādat' ne tussiuttat ss fluitꝯ /
& ptilē ī ipicerꝯ ut ī apiat & hī fit ꝑ
sᵘptica pᵒ ī ī cerco. oꝫ ut puta ī
ordīe qm no fiet error debite oīa /

Empicai — Empia & enotoīiꝯ vᵒ
ī senib maturant' ī mō suffocat asma
tua. ī ppt' debilitꝫ colorꝯ nal' & multi' uꝫ
mᵉ crustate Itē empia cū deguiose
& difficultē alieltiꝯ plia & sputo mo
dico mortale Itē empia si no mūdi
ficet' ī f. xl. dieb adic gūa. oīb sanici
tū sit ī ptisim & p9 ca ī morte

Cᵐ de ptisi rᵉ

in secundo

Ptisis est ulcus pulmonis cum consumptione totius corporis a calore febrili ethico sive calore accidentali occulto tecto inclusus et sumptus corpus consumpto efficit ut ab omni quod corrodit et ulcerat substantiam pulmonis vel ulceram eius. Cause sunt decem. Prima est catarrus acutus de capite vel flante salso corrosivus per durans. Secunda est squinancia vel apostema ... quando fit ruptura et sanies descendit ad pulmonem. Tertia est pleuresis vel peripleumonia que ... per saniem et sanies non purgata infra xl dies adicit rupturam. Quarta est in pectore ... vel cancer ... quando ... in pectore ... corrumpuntur in pestilentiis ... et ... fumos ... et copiosos ad pectus ... .

Quinta est ... acris ... inspirati ... membra spiritualia ut accidit pistatoribus et viatoribus. Sexta est ... acris ... siccitatis et ... pulmonis sicut accidit fabris et aratoribus. Septima est ... atque ... sicut accidit ... et motibus metallorum et ... . Octava est tussis assidua ... que suo motu forti rumpit ulceram pulmonis sicut accidit senibus dormire non potentibus ex catarro et sicut accidit cantatoribus ... vel lenatoribus ... ad ... . Nona est sputum sanguinis quod si consolidari non potest ... saniem ... et tali ... corrodit pulmonem. Cum omnibus saniem ... ex humoribus per viam assationis sicut ... generantur ex ... per viam adustionis ut dicit Galenus in commento ... aphorismorum ... . Decima est ... laboriosus quia propter forte motum ... et ysofagi et ... et attractionem humorum ad pectoralia rumpuntur vene debiles ... in pectore et pulmone et precipue in hiis ... stricture et difficultate ... et ... membra spiritualia rara et debilia ... . Ex quibus ... patet ... ptisis causa sicut eius signa et cura et prognosticatio.

Signa ptisis ... ex quinque ... . Primum est tussis que fit in ea tussis ... et precipue ... nocte cum ... sputi saniosi vel sanguinolenti. Secundum ab ... totius quia fit in ipsa collum longum ... et ... macrum ... de die in die ... diminuitur et ... eminet. Tertia a calore quia est cum febre lenta ad tactum. Quarta est quando ... acuta et ... velut ... magis ... corpus et ... febre inflammatur magis solito post sumptionem cibi per unam vel duas horas quia ... membra sicut ... supra calorem ... sunt ... signa ethice ut dicit Galenus ... . Quinta apulsio que fit ... spiritualis ... debilis ... . Sexta ... quia ... non ... et ... in ... confirmata ptisis ... .

Item ptisis quando ulcus pulmonis ... non confirmatum ... quia non ... saniem ... sanguinem ... et ... medicina ... cura ... consolidandum ... vel ... largum et confirmatum et ... sicut quia sputum est saniosum ... vel ... cum ... quando ... in ... cura ... ptisis est ... vite quod ... accidit propter assiduum motum et forte pulmonis quia eius ulcus consolidari non potest ... diutina ... accidit ... de ptisi quod ... quandam veterem mulierem ptisicam ... annis et dabat ei ... vinum vetustissimum ... ... potuit ... et alia ... ibi

Methadus

Cura ptisis ... catarro ... cautelas et medicinas utiles atque ... cura ptisis ... . Magis propter ... cura loquimur ... quemadmodum Ypocras in libro regiminis acutorum ... plenissime ... tamen ... cura plenius ... omnia ... cura ... autem ... . Cura ptisis consistit in duobus dieta videlicet et medicina. Dieta est ordinatio ... non ... ad ... vel declinando ... ad frigidum et humidum ... eius sit ... ab omni vento et precipue meridionali et septentrionali et orientali. Camera eius suffumigetur ... ligno aloes vel ... rosis sandalis ... foliis ... et ... panis eius sit ... non valde fermentatus ... ordeo vel farre condito cum butiro ... et pulmenta ... decocta ordei ... usque ad ... quod ... et ... decoquatur amilum et ... cum

lacte l' butiro et si debiles sciat statim addat
qui modicum de pulvere tiamor si caveat a
rebus acutis omnino et specie apij et sinapi quia
sanguinem acuunt et ulcera faciunt claram. Utantur
post ea cibis pullorum edorum perdicum fasianorum
et ingrediendo assis quia clisteris et debilitas stomachi
conditiat. Cibis utantur bonis piscibus de aqua currenti
petrosa preparatis cum aceto et sale l' pisibus mici-
nis sicut et tarvis pingibus mistis cum lacte
ablatis post comunitatibus et ablutis cum lixivio
pstc. Sic utantur lacte asino l' caprino cum mica
panis l' cum melle vel zuccaro et modico sale in
fuit vel solutum si fluxus. Tum cum non poterit
sal si plicitur in eo lapides igniti l' ca
libes ignitos usque ad consumptionem serosit(atis) tota et cum
ipso non utantur diversitate aborum duorum quia cor-
rupit omnino. Est decoctum tritici cum tunc le
uet in lacte sit prodest et capponum et pullorum.
Vermibus oportet ut sit elixus prius quam ponatur
in lacte et iterum utantur pultibus cum sale simile
l' avene coditis cum lacte et iterum cum lacte cum
vitellis ovorum fiat sorbitio delicata. Et at
lac mixtum sit nutrire et forte cor... uris tum
post ablactatum ipsum per se poteris potibus utantur
vino dulci et suavi. Vina autem fortia et ca...
vaporosa l' stiptica et alba omnino dimittat quia
fortia corum consistat. Si alba sputum prohibet
constrictat autem vinum suum cum aqua pluviali zuc
carata cum quod quantum ut est et aqua tibalda sua l' cum
aqua fontis l' fluvii currentis. De oleribus utantur porro
et rubo. De fructibus utantur vuis ... amicitis
si pinguis ... forte post cibum cum zuccaro
coditis et assatis. Caveat ocio temporibus sola-
tijs et omni locte quia motus omnibus eiaculit san-
guinem sicut et clamor et vociferatio. Caveat dor-
miat non sicut cibum si quia sit per digestionem et ia-
ceat cureteque quia sedes post facilitis ale-
tadi et expuendi. Non dormiat in die a sopore
perdit nocturnum. Caveat ab ira tristitia et ab
passione propter posse de oportu ... abstineat omnino.
Utantur ... quod fit ex passulis ... enucle-
atis ... ... mutatum secundum
... andatorum ana p. j. Qua ac
... mediatas consistit in rebus visibus in motione
te ventrte et qua alteratur in motione actum

qui comitatur. Cura in ventritta tuat dum
pro quod cum pluribus ... nocendum pro ... agyo
... nocentes pro ... repl...
cibi et potus et usus vini. Cura ... oportet ut
non det ... pane et aqua adaquatum vel de ... mill
l' zucari sale et aqua ... noctu et ... dum
nec ... sit cibum de capite ... sit
stomaco cum ... ... nec ...
et ... et ... acetosis omnibus ... quia
balneum per ... sint per ablutionem
capitis ... acetum ...
... balneum ... ...
suffluat ut ... dicitur. Nota ... post ea motus
capitis si ... motus membrorum inferiorum
... ... rerum ... ... pro ...

Res innatas

a ... ... adiuvat ... ad
... ... fluxus ...
... fit cum ... ... que dicitur
... de debilitate stomaci ... de ... loquitur.
Vermibus non quod ... ...
... ... digestione ... cum melle
... ... et ...
melle ... ... cibus ... fuerit l'
... ... potest ... ... diebus
assiduis ... ... cum aqua ...
ysopi ... ...
cum ... ad caput. ... diebus tale
fiat ... ... capitis ... cum ... tales
... ...

clistera

... ... fiat ... ...
... ... dissolutis ...
... ...
... soluta. ... ... et
ad ... ... fiat ... ...
... ...
dissolutis ... ... castor

... ...
... ...
... ...
l' ... ...
... ...
... ...
... ... fiat ... ...
... ... castor

sternutacio

... ...
... ... capitis ... ...

rubificatiua sit ep[lastr]u de sinapi et melle
et sterc[ore] columbino et sale q[ua]n[do] ter[tian]a ei noc
te p[ro]. tu[m] calefaciendo cap[ut] cu[m] panis
calid[us] aug[ment]i cum[…] appo[natur]. Cu[m] a[utem] vad[it]
dormitu[m] fiat stranutatio fortes c[um] bet[oni]a
et ruta q[ue] si o[mn]ia ista no[n] co[n]tulerit fiat
tantu[m] i capite co[n]missura. Adeptio au[tem]
fit cu[m] odoratib[us] euapo[ratio]ib[us] et i[n]unctio
n[ibus] odoramenta s[unt] fiant ex scoriis et calam[ent]e
laudani an[a] p[ar]tes. lig[ni] aloes, kanifiu[…]
gelle rubeis nuc[is] an[a] p[ar]tes iiij. fiat po
mu[m] cu[m] cera et pice suffi[cienter] ad co[n]glutina[ndum]
Euaporationes fiant cu[m] milio et sale et
sterc[ore] columbino fac[…] caput tpe fro
Ci vero sit[…] euapo[ratio] vigi[…] conducte fiat
so[…] cu[m] ligno aloes et storace calamita
et cu[m] p[re]dicta medicina. Vnctiones ac fiat
c[um] ep[…]ma et t[…]sti[culis] cu[m] oleo sambucino et
oleo de liliis et similib[us] desiccatiuis. Et cap[ut]
ei[us] ep[…]ithe[…] cu[m] costo spica nux et pan
to castor[eo] ita s[…]t[…] et in oleo rosarum dissolut[…]
Ph[…]ibus ac fluxus co[m]ple[…] co[m]ple[xionis] iij.
[…] sc[ilicet] gargarismate suffumigio et te[r]
tio in ac odorat[us] co[n]glutinat[ur] et hijs q[ui] lam
bu[n]t. Gargarisma[ta] fiunt cu[m] vino d[e]
co[…] olibani d[e] sandaraca d[e] mastic
d[e] dragaganti fiat ex fortis sic au[…]
ex eis cu[m] aliis fiat suffumiga[tio]. Vel fiat
suffumiga[tio] ex storace siccata et olibano et
xiloaloe et sandaraca sil mixt[is] vel te
ta in ac s[un]t ex oliban[o] dragaganti nuc[…]
spice mastic storac[e] an[a] p[ar]tes i. opij t[…]
i q[uarta] p[ar]tis fiat ex eis forte silos lupinis et
teneant i ore p[…] q[ua]n[do] deglutia[n]t salinam cau[…]
Odoramenta s[unt] ex lig[no] aloes b[…] et ca
p[ar]tes vi. gallic[…] p[ar]tes iij. amb[re] b[…] p[ar]tes ij.
musci p[ar]tis s[emis] fiat ex eis pomu[m] cu[m] glu
tino dragaganti et odoret. Que lambu[ntur]
et degluciant[ur] s[unt] ex thuris mastic p[ar]tes i.
nuc[is] opij c[…] an[a] p[ar]tes i q[uarta] t[ri]as[…] suci lig[…]
[…] p[ar]tes i. fiat pillule et ad[m]inistret[ur] et t[…]
q[uo]d suffi[cit] de p[ro]p[…] p[…] o[mn]ibus p[…]
co[n]fert c[on]t[ra] v[…] et catarri. Vide[…]
q[uod] de p[…] q[ua]n[do] ulcus exsiccat[ur] et co[n]solida[tur]
sed q[uod] exsicca[tur] no[n] p[otes]t fieri n[isi] sanie mundi
ficata et p[ro]p[ter] mundifica[tion]em catarri et sanie

[…]mit[…] ad saniem ac a catarru[m] educendu[m]
ex[…] f[…]. fiunt medicine sc[ilicet] syr[upus] q[ui] […]
[…] et pill[ul]e. Syr[upus] fit hoc [modo] ex liquir[icie] ʒ iij.
capilli ve[neris] ʒ i. ysopi sicce ʒ i. et s[emis] pice
s[…] i[…] [pon]antur i[n] aq[ua] et dimitte p[er] die[m] et nocte
dei[n]de coq[uan]tur ad medietat[em] et p[ost] colatur[…] s[…] illud
mel zucara et p[…]di[…] an[a] ʒ viij
aq[ue] ro[sarum] ʒ iij et s[emis] et cu[m] aq[ua] zucari vel cu[m]
aq[ua] ficuum ad[m]i[ni]stret[ur]. Pillul[e] s[un]t hoc [modo] ex
[…] al[…] sc[ilicet] lini torrefacti amigd[alarum]
dulciu[m] an[a] ʒ iij. amidi dragaganti gu[m]me ara[bice]
sc[ilicet] a[…] sc[ilicet] ac[…] an[a] ʒ v. [c]ucurb[itarum]
mastic[is] sc[ilicet] bo[m]bac[is] amigd[alarum] amarar[um] fa
bar[um] an[a] ʒ i. et s[emis] p[…]ndior[um] ʒ […] dis
solua[n]tur [pe]nidij i aq[ua] ro[sarum] et coquat[ur] et
co[n]ficiat[ur] cu[m] eis vel p[…]te dos[is] ʒ ij. cu[m] aq[ua]
mell[is] pill[ul]e s[unt] pill[ul]e b[…] d[…] ad
dito ysopo i eis q[ua]s i[n]fra dicte[m]. Ad
ulcus ac co[n]solida[ndum] cu[m] tpe affuit q[uo]d c[…]
mundificatio ipo a sanie p[otes]t fieri [g]e[neralite]r
me[…] f[…] sorbitio mellicrati co[n]fectio et suffu
g[…]. Sorbitio fit ex pulueribus sup[er]dat[is]
a[d] mellicratu[m] fit ex san[…] dra[…] boli ar[menici] ter[re]
sigillate amidi dragaganti an[a] p[ar]tes [v] bullia[n]t
cu[m] aq[ua] et melle et fiat ex eis mellicratu[m]
dos[is] ʒ ij. cu[m] aq[ua] decoct[ionis] passular[um]. Confectio
fit sicut dyacimi[num] p[er]mixtu[m] cu[m] athanasia
Suffumigiu[m] cu[m] titolo sit h[oc] [modo] ex arse
nici pipis an[a] p[ar]tes v. fiat ex eis forme
sic auellane cu[m] albume ovi. Restat
n[un]c vide[re] de cura p[…] sc[ilicet] i[…]
possi[bi]l[e] contra hac [e]g[ritudine]m. Et s[un]t multa
sc[ilicet] f[ebris] co[n]sup[…] cor[…] flux[us] san[guinis] p[er]
sputu[m] flux[us] ve[ntris] co[n]stric[tio] v[entris] difficultas
anhelitus debilitas digestio et appetit[us]
Sic at[…] si febricitat et co[n]sup[…] co[…]
cura[…] cu[m] dicta t[…] et cu[m] co[n]ubitu
lact[is] asine vel caprini [e]odem ac te[…] aqua
iij. de [a]rg[en]t[o] sa[…] et a[…] ʒ. cau[…] f[…]
iiij. ca[pitulo] de cura ulceris pectoris et pulmonis
[…] p[…] s[…] ca[pitulo] de f[ebre] ethica si de[…]
volu[er]it. Vinu[m] [p]ut[…] suffi[…]
balneu[m] aq[ue] dul[cis]. de[…] cu[m] [c]o[n]ceperit de[…]
lac ad potandu[m] usq[ue] ad v. vel vi. ʒ. Et

ungatur totum pectus et dorsum cum unguento de
floribus .℥. ij. butiri recentis .℥. j. incorporentur simul
cum oleo ro. vel aq. ro. vel oleo viol. et inungatur.
Cum autem solo emplastro fiat si presto fuerint lana non succida
vel fomentetur cum pannis mollibus infusis in lacte
recenti vel cum unguento de portulaca seu psillio mu-
cillaginis dragaganti et se. citoniorum ol. viol. lactis
ana .℥. e. et postea balneetur. Item cum vino lac-
te dignum quod forte posset esse infectum ubi
vel egeritur post assumptionem lactis aliud cum si vel
lac augeatur statim cum lacte mixto cum pulvere
castoreo adustorum et ysopum. Et vo. sc. augeatur
post cibum lactis non de lac uel decoctione ex
[illegible] et butiro fiat postea emplastrum super ce-
rebro de sand. ro. absinthii solatri ana .℥. ij. spo-
dii .℥. j. caffor. parum bulliat [illegible] tota in aliis
.℥. aq. et .℥. j. aceti et emplastretur cum pannis
infusis et aliud temperatis tepidis. Caveat
ne tangat dysfigura quod pro [illegible]. Cau-
tet malitia [illegible] spasmosa. Et epi-
thima ad fiat [illegible] ro. buglosse bor-
raginis ana .℥. j. nucis gallarum .℥. ij. bullia-
tur [illegible] aq. ro. et .℥. j. aceti et
post [illegible] adda[tur] [illegible] et ipso tepido pe-
tie [illegible] de [illegible] vel scarlato fiat
[illegible]. Caveatur ne fortassis malitia
[illegible] deductum et cum [illegible]
[illegible] et fiat [illegible] cocto et butiro
et de [illegible] statim. Et postea
[illegible]
[illegible] ro. [illegible] ana .ʒ. ij. dragaganti gum-
mi arabici ana .ʒ. j. florum [illegible] .ʒ. s. spo-
dii .ʒ. s. [illegible] portulace lact.
sc. scariole ana .ʒ. s. [illegible] .ʒ. x. [illegible] .ʒ. j.
[illegible] ana .ʒ. iij. [illegible] .ʒ. j. [illegible] .ʒ. ij.
sc. melonis cucumeris citrulli ana .ʒ. j.
et s. citoniorum .ʒ. iij. amigdalarum [illegible]
ana .ʒ. j. sc. malve viol. ana .ʒ. iij. conficiantur
cum syrupo ro. et [illegible]. Et
ad [illegible]
[illegible] et postea [illegible] et postea
[illegible] cum [illegible] Et pote [illegible] syrupo ro.
si [illegible]

Item potest fieri vestis que de coto subtilissimo
albo [illegible] pectus et dorsum que tota perungatur
cum mucillaginibus predictis et cum ipsa teneat
et dorsum post exitum balnei postea ad [illegible]
[illegible] si [illegible] fiat ablutio de nocte
cum [illegible] dormitum cum aq. decoctionis salvie
et [illegible]. Ad fluxum [illegible] sanguinis [illegible]
vel [illegible] fiat [illegible]
sigill. .ʒ. iij. boli ar. ro. [illegible] ana .ʒ. x.
[illegible] mirti ana .ʒ. [illegible]
li dragaganti spodii san. [illegible] lapidis ema-
titis ana .ʒ. v. gummi arabici [illegible] ana .ʒ. iiij.
conficiantur cum succo portulace et aq. ro. et fiat
[illegible] .ʒ. j. [illegible] bibatur [illegible] aq. [illegible]
cum aq. [illegible] vel aq. pluviali. Caveat
[illegible] phlebotomia [illegible]
vel fiat difficultas [illegible] superflua [illegible]
[illegible] statim [illegible]
ut [illegible]
[illegible] ut si [illegible] fiat ulceris
mundificatio et sanguinis [illegible]
Ad fluxum [illegible] si [illegible] fiat
pul. [illegible]
[illegible] boli ar. sc. mirti ana .ʒ. j. de
in die [illegible] .ʒ. iij. cum [illegible]
[illegible] ro. vel [illegible] et [illegible] in lacte
[illegible] modicum [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] salis in lacte vel lana
cum syrupo viol. [illegible]
[illegible] .ʒ. s. Ad difficultatem [illegible] fiat
[illegible] cum butiro [illegible] si vis potes
adde [illegible]
pannus [illegible] lana cum butiro et [illegible]
[illegible] medicinis super [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] fluxus sanguinis et difficultas
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Ad [illegible] fiat
suffumigatio [illegible] aloes et mas-
tice [illegible]
[illegible] assidue [illegible]

pruni de plumnis si vero ad confortandum
appetitum fiat dya[illegible] facta ex ro-
masticce et absinthio et vino citoniorum bul-
litis in aqua et modico aceti vel vini granatorum. Fiat ex
oleo rosaceo et oleo masticino et modico pul-
veris mixtis et calefactis ponatur in vase dupli-

Emptoica [S]ic receptas in via
pectoris sint diverse pro diversis causis
spuit sanguinem sed restringendum est catarrum et
stringendum cum stipticis et est ulceras mundi-
ficandum cum sanatis. [P]illule bechice ad
sanandum sic fiunt. Recipe succi liquiricie ana ʒ x.
amili dragaganti amigdalarum dulcium excorticatarum
ana ʒ v. informentur pillule et teneatur una
sub lingua et deglutiatur cum salina quousque
dissolvatur. [P]illule stomatice ad catarrum sic
fiunt. Recipe mirabolanorum citrinorum dragaganti olibani
masticis. sic rosarum. seminum granatorum et balaustie
oppii ana p. c. informentur pillule ad modum
lupinorum ex quibus una vel due parvi dentur et
apponantur cum inuallagine sic citoniorum in
sero quando eger vadit dormitum quia catarrum
stringunt. [E]lectuarium pectorale ad consolidandum
et ulcera pectoris et pulmonis et ad eorum mun-
dificationem sic fit. Recipe succi liquiricie ʒ x. ysopi
sicce capilli veneris siccorum sic urtice siccae
ana ʒ v. sic feni ʒ iiii. pulveris pulmonis
vulpis sicci pulveris plantaginis sicce ana ʒ x.
rosarum siccarum ʒ ʒ. pulveris cancrorum adustorum
ʒ xv. [illegible] ana ʒ v. mellis quod
sufficit conficiatur et fiat electuarium [illegible] cole-
ctum in [illegible] lambendo deglutiendo. [C]onfectio
[illegible] que sunt utiles ad mundifi-
candum ulcera asmatice et ad consolidandum sic
fit. Recipe seminum albi medulle sic [illegible] et ci-
telli ana ʒ x. amili dragaganti gummi arabici
succi liquiricie ana ʒ v. thuris boli armeni sandalorum
[illegible] ana ʒ ii. [illegible] oppii ana ʒ i.
fiat [illegible] cum rob de vino et sit unguentum [illegible]
ʒ ii. [C]ontra [illegible] et sic cum rob de
[illegible] [E]x [illegible] pectora [illegible]
ad mundificandum usque per [illegible] et consolida-
atque catarrum restringendum sed dyadragantum
famosum usitatum quod sed lenitivum [illegible]
[illegible] cum stipticis occulta [illegible]
[E]t ex mundificatione [illegible] et ipse [illegible]

[Left margin:] pille bechice +

debilis delicatus sed dispendio gradatim ex sta-
tibus fortibus acutus et ipse cum aceto asma ex
sputo in tecto sed dyaspermum et dyacalamentum [illegible]
ex quibus tabule fiunt. Quod si quis per [illegible] sputum
superfluit vel sanguinem emittit cum sputo absti-
nendum ab cibis penitus et [illegible] in spirituosis
[S]uffumigium pectora spiritualia sputum consu-
in pulmone sic fit. Recipe aristologie rotunde mirre
storacis thuris ana ʒ i. arsenici rubei ʒ iii.
fiat pillule cum butiro vaccino ad modum avellane
et cum tussis fuerit difficilis et sine sputo ponatur una
sic [illegible] vel fumus decapiatur. [I]n ptisi pectora
medicata et [illegible] ita quod adhuc
expuit. sanguinem potest fieri flebotomia [illegible]
de vena media vel basilica si virtus et etas
consentiunt vel ventosatio in [illegible] si non [illegible]
ne fortassis [illegible] [C]utis super adiutoria
et cubitum sit scarificata. [I]n ptisi si vero si
[illegible] potest quod fieri [illegible] lenitiva [illegible]
[illegible] [E]t si necesse fuerit pur[illegible]
cum ʒ i. manne vel ʒ i medulle cassiefistule
dissolutis in aqua decoctionis ordei vel [illegible] sed non
detur medicina acuta que acueret sanguinem
et augmentaret [illegible] forte cum predictis
duobus ponantur reubarbari ʒ [illegible] vel ʒ ii in
infusione [illegible] reubarbari acuit sanguinem per se
[illegible] per [illegible] ut colatur conmodo
[C]ibus pectora mundificantur et consolidantur
sed sine [illegible] et [illegible] maioris [illegible]
et ipse si non sit in [illegible] sic [illegible] lac [illegible]
asine vel capre cum zucaro [illegible] sit aqua thymus
vel sanguis [illegible] vel [illegible] [E]t cibi mun-
dantes et consolidantes conficiantur si ponantur [illegible]
de aqua [illegible] capiti vel pisces [illegible] in lacte
[illegible] vel in aqua ordei [illegible] deinde
in eodem lacte coquatur et comedatur vel si potest
lac [illegible] cum [illegible] si et si
pulices ex farina ordei vel risi vel simile vel
amili conficiantur cum eo. [E]t cibi multum mundi-
ficantes et consolidantes sed lac capre pastere
herbas [illegible] et bonum [illegible] cum [illegible]
atque [illegible] cum [illegible] addito et ipse
[illegible] vel [illegible] maioris [illegible] si [illegible]
[illegible] cum in lacte
[illegible] serosa [illegible] humida

d'ua aq' que mundificat et abstg'. Et h'
aq' dicat q' sit ca^da sicca intelligunt put
ci quisste. coagl'm sit autem i sero ex
q° caseus h' contrrg // spi. vo butirosa ca^da
et hu'ida q' ipse i'travat / Est t'cia caseosa
fria sicca q' gsolidat p'fec Ex gfectoib'
p'tca solumib' h' zuchy ro. purz l' sic mixo
tu. R' zuchari rosati. lb. j. karabe mugali
tam no p'fortas oss' de corde cini san. cia.
au' ℥. ij. mar'i oppij au' ℥. ß. misceat'
et de ipso sumat oi mane et sero admodu' nuce
migne cu' calor i'pinit cor' i'fict' et ulcs
gsoig't. et ipe si fuit vetustu' p' annu' ucg't
i'suatu' et ut' p'pri' gsilis h' diurcdo attrat
Ez ad gotiaoz calor'. fc et sit vehemens
et i'flamatoib' cpat' et p'ei gferunt t'ef de
camfora q' s'. fuit s'm chemesue i suo
anti. R' folior' ro. ℥. iiij. spodij. ℥. ij. san
dalor' ci. ℥. ij et ß. cu'. ℥. j. succi liq'r. ℥. ij. lig'
aloes cardamoi amili casfor au'. ℥. j.
zucari taberzet tamabin au' ℥. ij. gfice
cu' mucillagie psillij et aq' ro. et si ide
sep'. augmentes spodiu'. ad ℥. iiij. et sc
portl'. ad ℥. ij. vocabu' t'ef de spodio Et
ei fict u'g' i'fridatia et gotiem ffiat
at a'n' et lpg t'ef R' spodij. ℥. iiij. ros'
℥. vij. sc maluc sc portl'. sc cuc'. dgari
spic celtice gu'm ara. ligi' lig' aloes ca-
damoi au' ℥. iij. cu'i. ℥. ij. zuccari maue
au' ℥. vij. casfor'. ℥. ij gficia. cu' mucilla
gie psillij et de' ung sco cu' it'. dorum
cu' syr'. ro. et aq'. psillij Cot'. san. flyon
si flum cu' sputo det'. t'ef de karabe q' s'.
fuit R' karab gu'm ara. lacc balausticar'
ypoqstidos au' ℥. v. thur'. ℥. ij. oppij ℥. j.
fiat t'ef cu' mucillag' psillij de. ℥. j. cu'
℥. j. aq' sumach Et desep'. ipor' melior
et fortor h' z R' thur' san. dracor' au' ℥. iij.
et d. j. karabe ℥. v. lapid' ematitis t'e sigill'.
au' ℥. iiij. alum'. ℥. ij et. ß. balaustie. ℥. iij.
oppij. ℥. j. fiat t'ef cu' suco platag' l' por
tl. et sit q't. ℥. j l'. ß. dat' cu' aq' decoct
platag' l' portl'

canon

ptis' gtc
z gsupto latic Cura ipse oib' gsup'.

cor'. i uid sic'i cus p' ptis' mutupa
ipse qd seq' q' ptis' largo supta h' du'
nal' et i'nal' ut'. z. i. q' aut' senib' et
defect' ex etate iuual' h' dus ut d'.
ysach i li°. suo de feb' q' q' h' cu' fc
q' si fc illa at q' h' si fc. h' du' q' na
q' fit aca c'e^da. ut q' aq' sun adusti ex
spirat' ad cor et gsumunt h'u'e'es capsule
cord' put aut' illi sunce d' q' logt'. Ga
v. de i'teriorib' No cu' q' cord' i'flama°.
h' fc h' fit equi°. Omed' vo acta fria
uc. i ethica senciunt h' u. h' mala q'
fria sicca valde q' oppoiu' mutcoi Cura
ipse i ipa cor' gsum' et aut ut plu'
cor' melia' p'uas Cur at z cu' fc
h' du' q' fit p' sc incipiedo et h' de
mio cor' q' vao gtig'unt ut d'. Ga.
. ij. de si d'. fici Alia vo quado cg'es
d'ab et h' du'. q' ul' gsc' fc et i ita fit
ut plu' ita ut plu' oib' fc. putida
q' ploga' tcd'. ad ethica et ad ficoc
q' meb'a radicalia i'flamat. ipse dim'
na i'flama°. spium et humor' vl' gse'
plcni' si l' piplona l' d'az aq' x. cap'
i pu'°. ca'li poitas et. sin. i puti sesid
q' i cura ptis' oz medicu' i'spice. vij. ite
coces p'. q' h' admundifica°. z ulas a
sanie q' ulcs h' vuln' gpoitu' ea' sanie
Cura ipse no gsolida'. u' p'ub gosicat'
ut d'. Ga. i tegni ca°. de cura solucoib'
gti gpoitc x. gpetunt acuta vipica
uelt s' ysop' pissim et sqlla // s'. vo
ad gsolidadu' ulc' mudatu' x. gpetunt
sicca glutiosa ut t'ef d' karab // z'. vo
ad plpbc'. i gsup'. z cor' x. gpetunt hu'i
da mutia ut lac cap' et silia // f'. vo ad
gotig'uc' calor'. fca sit x. gpetunt fria
omo uelt t'ef de cafora et ung' p' lcoy
et silia // t'. z admitiga°. dolor' x. gpetunt
anodia ut camoill'. l'. nar totica ut
opp'iu // ff'. h' ad i'stil' catarru' i capite
x. gferunt empla' vificatia sup cap'.
et. z gtr' auctoes uen' grijs medias
i cura ptis'

Jnostrau

ptis' antiqa
ne i tip'. cua°. vary h' bladitia et dila
tolag sic ueq ℥. s°. ethice sc q' spui

ptisici cadit super carbones vel lapides vel
carbones et fetet mortale est. Sed dicunt quidam ne
sit ipse campana quod et ideo fetet. Oportet ideo ut
sit fetor contrarius velut carnium assatarum quando
sit accidit ipse spumarum pulmonis. Unde ypocras v.
particula afforismorum: Omni aptisi molesta si sputum
quodcumque spuunt contra fetet super carbones
effusum et capilli a capite fluunt
mortale. Si sputum ptisici tendit ad
fundum aque sicut ulcus consumatum non fortasse ac
cidit ipse flegma grossum quia mixtum sputo
distinguere quando est saniem et flegma. Si vero na
tat in medio tamen ulcus tendit ad consumationem. Omnia
ipse difficile curatur quod si locum superius obtinuerit
ulcus sicut incipit inchoatum cum bona spe salutis.
Item dicitur autem quod in mulieribus et pueris et senibus
et iuvenibus per ptisis longo tempore palliatur.
Item ypocras v. particula afforismorum: A ptisi habitudo diarria
superveniens mortale. Item si ceperint capilli
cadere ungues tendere appetitus perditur
[illegible] si difficile et ob fetere et sputum in tinum
vertitur flueret omnia in flegmate propinquus est morti.
Item ptisici ut plurimum moriuntur in autumpno sicut
et ethici. Unde ypocras iii particula afforismorum: autumpnus pti
sicis malus. Et cancerum est medicina tamen omnia pti
sicorum et ethicorum quia moriendo loquuntur. In lo
quendo moriuntur. Item viris et mulieribus ab anno
xviii usque ad xxxv si ptisis supervenerit raro
curatur et raro occultatur ipse calor confirmati [illegible]
[illegible] Unde hac etate et post raro fit et
plurimum occultatur. Unde ypocras v. particula afforismorum: ptisis fit
maxime etatibus a xviii annis usque ad xxxv.

Sputum sanguinis

Sputum sanguinis provenit aliquando loco sub
stomacho pectore capite vel gingivis. Et
si quando a stomacho vel pectore provenit cum no
civa parum inturpat. Cognoscitur cum venit a
stomacho sicut quando fit cum vomitu et sentitur gravitas
in stomacho et forte accessit in terris intestinorum vel e
morroydas vel fuit sanguis superfluus in toto corpore
quod urgente natura ingurgitat ad eos et deinde provenit
sanguis ad testiculam dorsi vel ad stomachum sanguis
sit autem utilibus nec dolor minutillatim quod
et nigra sanguificata corporis cum non proportionata
natura. Cognoscitur cum venit a pectore vel pulmone
sicut quando venit cum tussi forti et sentitur gravitas
in pectore et si sit a spina pulmonis est sanguis
paucus et spumosus. Unde ypocras v. particula afforismorum: Omnes qui

sanguinem spumosum exspuunt huius expulsione
fit a pulmone. Si autem a ruptura venit est san
guis purus et lucidus. Cognoscitur cum venit a capite
sicut quando venit cum rasatione absque tussi. Cognoscitur
cum sanguis fit a gingivis sicut quando gingive cum
sanguinolente sunt vel quando lavantur tanguntur et
de ipsis cura dicitur capitulo de fetore oris.

Medicamenta Cura cum quando fit a stomacho est
ut primo fiat diminutio sanguinis per flebotomiam
salvatelle que est in manu inter anularem di
gitum et auricularem et per flebotomiam saphene
in pede et per ventosas ...intestinorum et emorroy
dalis et plus ubi corporis venis duas. Oportet ut flebotomia
sit semper non multa sed in sanguis compulsus
videatur. sed corpus totum per quam ita quod ponantur
ventose super stomachum ligentur. Comma dolorosa
primo cum aqua infrigidata et postea supliciter constringentia ex
deis et maxime ex aqua talia. Sit cibus cibis
stipticis conditis cum agresta vel vino granato
rum acetosorum vel aqua sumach vel mirtorum
bibat vinum nigrum acrum stipticum cum aqua
pluviali vel plantaginis. Utatur dyacitonite
et ... post cibum accipiat cum dicto vino
et similiter aurora vel cum cocta cum semine rosarum.
vel aqua mirtorum qui similiter fit de boli ar
menici acacie balaustie sanguis draconis thuris
mastic ana ʒ i. fiat et cum vino granatorum
vel agresta vel aqua plantaginis quantum sufficit ʒ i. super
stomachum ponatur contra quod est minime mastic
thuris ... boli armenici sanguis draconis
ana ʒ i. prasinum vel laudani ... ana
ʒ iiii dissolvantur omnia adiungit in tazola
decoctionis sed tamen balneetur quanquam in aqua
tepida ... in quo friccetur cum spuma et
sale quia ... resolvit et ad densitatem ... sit
sicut sudor. Cura cum per venit a pectore
est ut primo diminuatur in manu per flebotomiam basilice
in manu et ventose in naribus vel in spa
tulis ligentur. Comma apponatur ... medicinis
spumalia cum clisteribus et lohoc et similia sicut
dictum capitulo de ptisi. Deinde consolidetur cum sirup
tis ... Dicitur: Sit ptisicus quod si istud
sputum presentaverint et cum sanguine venerit super
in fixa ptisis ... vera ... vera

p(er)fectus sit. R(ecipe) succi ro(sarum) ℥ .x. trab(e) boli
ar(menici) ypoquistidos san(guinis) dra(conis) an(a) ℥ .i. opii
mas(tic)is tri(ti) seminis albi an(a) ℥ .ß. terant(ur) et
misceat(ur) et si fortior(e) volu(er)is in supposito-
rio atq(ue) constringe(n)do adde d(ra)ganti acacie coral-
lor(um) albor(um) et ru(beorum) gu(m)mi ara(bici) terre s(igillate)
[illegible] terre sigill(ate) margaritar(um) et sim(i)l(ium)
Confert p(re)terea [illegible] de karabe de ca(pitul)o
de ptisi et a(lio) dicit(ur) ca(pitul)o de vomitu sanguinis
fortiores Confert et linimentum sup(er) pectus
si fluxus sit ex pectore et pulmone [illegible] sup(er)
stomachum si sit ex sto(macho) q(uod) sit ex [illegible] dis
solut(a) i(n) succo platag(inis) et portul(ace) et mirtil(lorum)
et bibe [illegible]
[illegible] fluxum [illegible] que portulaca vel
plantaginis [illegible] bibat vinum [illegible]
[illegible] cum aq(ua) mirtillor(um) vel corticibus
calidis caveat [illegible]
loq(ua)tur et tacite [illegible]
[illegible] i(n) loco [illegible] declinante [illegible] Cu(m)
[illegible] cum venit a capite [illegible] facilior(em)
q(uia) non [illegible] ut plu(rimum) [illegible] vena recti
[illegible] fiat flo(bo)t(om)ia ce
phal(ic)e Item gargarizet cum succo [illegible]
vel platag(inis) dissoluto cum aq(ua) decoct(ionis) sumach
et mirtor(um) vel cu(m) oxizacara vel [illegible]
[illegible] ro.
vel succo ro(sarum) et [illegible]
cibo et potu ut [illegible] vinum [illegible]
potio(n)e [illegible] ex corticibus et [illegible] Cum
[illegible] Cum [illegible] pul
mone cum sputo et [illegible]
fit R(ecipe) succi portul(ace) et platag(inis) et consolide [illegible]
et [illegible] caballine et succi mirte an(a) ʒ .iiij.
bulliat [illegible] R(ecipe) [illegible] san(guinis)
dra(conis) an(a) ʒ .iij. karabe ʒ .v. lapidis ematites
terre sigill(ate) an(a) ʒ .x. [illegible] balaust(iarum)
[illegible] an(a) ʒ .iij. [illegible] ʒ .ij. p(ost)ea adda(n)t(ur)
[illegible] R(ecipe) ypoquistid(os) ʒ .i. et ß. [illegible] ro. [illegible]
ʒ .i. boli ar(menici) pulveris [illegible] cornu cervi usti
an(a) ʒ .i. et ß. opii ʒ .i. [illegible] lb. .i. fiat
sirup(us) [illegible] coctus et clarificatus De [illegible]
[illegible] ʒ .i. vel .ij. cum duplo aq(ue) [illegible] vel aq(ue)

plantag(inis) vel aq(ue) dragaganti et cum ead(em) aq(ua) [illegible]
[illegible] vinum [illegible] pill(u)le p(re)terea [illegible]
ad sputum sanguinis [illegible] sic fiunt
R(ecipe) boli ar(menici) gu(m)mi ara(bici) d(ra)ganti an(a) ʒ .i.
[illegible] ʒ .ij. tera(n)tur [illegible] Et si
san(guis) venit de pectore vel pulmone conficia(n)t(ur)
pill(u)le [illegible] cum [illegible] d(ra)ganti
[illegible] p(er) nocte in aq(ua) ordei [illegible]
[illegible] sic paulatim
dissolute [illegible] ad [illegible] cum sa
liva Si vero san(guis) exeunt [illegible]
[illegible] conficia(n)t(ur) pill(u)le cum [illegible]
gu(m)mi ara(bici) dissoluti i(n) succo platag(inis)
et in potu [illegible] die in ieiuno cum aq(ua)
pluviali [illegible] sit [illegible]
[illegible] pulveris [illegible] aut
ex ipso et farina simile et albumine ovor(um)
fiat tortelle et [illegible] Aut
si fuit [illegible] fiat ex ipso [illegible]
[illegible] fluxum [illegible]
De pul(vere) [illegible] fluxum san(guinis) ex
quocumq(ue) loco sit [illegible]
sic fit R(ecipe) karabe boli ar(menici) balaustie
san(guinis) dra(conis) lacte an(a) [illegible] ʒ .ij. cum
aq(ua) infusionis sumach ʒ .i. opii [illegible]
[illegible] ʒ .i. [illegible] san(guinis) fluxum
san(guinis) [illegible]
[illegible] sa(n)guine [illegible] stipticat
De [illegible] consolidati sic fiunt
R(ecipe) gu(m)mi ara(bici) d(ra)ganti [illegible] an(a) ʒ .v.
boli ar(menici) [illegible] terre sigill(ate)
an(a) ʒ .vj. ypoquistidos acacie cornu cervi
[illegible] balaustiar(um) [illegible]
[illegible] rubi an(a) ʒ .iiij.
lapid(is) ematites [illegible] ʒ .iiij. karabe ro.
mirtillor(um) an(a) ʒ .iij. se(minis) [illegible] ʒ .vj.
[illegible] adustor(um) ʒ .xv. [illegible] ʒ .viij.
fiat pul(vis) [illegible] conficia(tur) cum aq(ua) ros(arum) vel succo
platag(inis) et adde si vis lini [illegible] semen
et [illegible] an(a) ʒ .vj. [illegible]
to san(guinis) [illegible] diarrie [illegible]
et [illegible] fluxui si [illegible]
[illegible] De [illegible] cum aq(ua) platag(inis)
vel pluviali De [illegible]

almant. et dat. cum non dei cap. de ptisi
sed de emplastris **Canon** Cantitas quam
tua itas cum pa... secundum quam ptisis
sputi sanguinis ... et durat ... quod in
quibus causis medicum ... item
... in mundificando sanie
et sanguinis per sputum ... in consolidando solum
... famosa quod ulcus ... solum ...
semper sunt sanie apud medicos vulnus
appellatur ... durat ... curatur
... mundificando
quod in consolidando ... curatur non du
... ulcus ... futurum ... si non pur
gata fuit sanies tempore ... preparata
intelligo ... plenius ... et piploriam ...
... per saniam ... in cura vero sputi san
guinis ... principaliorem ... sollicitudinem
in consolidando quam in mundificando ... quod
sanguinis ... humor ... si non corrumpatur
... neque vulnus neque sanguinem negligatur
ne forte dilatetur propter ... et forte motus
pulmonis in anhelitu ... cura ptisis
... sunt ... ex eo quod ... sunt sil
sanies et solutio ... sunt ... per
difficultatem ptisis ... at tamen
sunt ... medicine ... tu ca
... multum suffocat tu morbi non durat
... magis et minus ... ptisis *prenostico*
... sputum sanguinis si non restringatur ... xiiij.
dies vel xx. ... sequitur sputum saniei
et per ... ptisis ... in sanguinis
nis sputo saniei sputum et ... ca
tarrum ... vel ... in saniem ...
in xx. diebus ... Preservatio sanguinis ... vomitus
prodicte ... et ... alleniatur ... liberat
a multis malis passionibus scilicet ydropisi lepra ptisi
quadrupedum et ... fluxus ... vetustis emoroi
dis et fluxus sanguinis ... et
naturalis ut ... colligitur ... cura ... ulla
... restringatur ... si fuit difficilis ...
propter sanguinis ... tu ...
... si venit a stomacho ... piper sinapis et
galanga ... et ... dyaton piperon
dyagalangam et dyamargariton ... cum vino ... amaro
quum sanguinem coliquat ... si venit a pectore

vel pulmone ... et psillium ...
... dyacalamentum dyapenidion et dyam...
Si vero fluxus ... fuit ... ut potest
superfluus ... cum ... dimittendo
... restringatur ne fortasse ad ethicam vel
ptisim deducatur et fortasse ad ydropisim
propter infrigidationem ... Iste ... apud ... sanguinis
vomitu ... si ... solo fit

Cordis passiones famose sunt iiij.or
Prima ... debilitas secunda vero sincopis
tertia timor siue tremor. quarta vero dolor
et apostema. ... Cum autem dico cor intelligo
et capsulam cordis et ... capsu
la madefaciunt cor assidue ne ... mo
tu ... et calore ... *De debilitate cordis*

Debilitas cordis appellatur quando cor ... sunt
... in omnibus suis viribus
et ... vitalibus et marasmum ...
vel discolorationem ullo membro ... lesio ...
... fit ab omnibus sunt male complexionibus quod sunt
viij. ... simplices scilicet talia frigida
humida sicca et iiij.or composita ... colo
... mala ... materia ... de ca
... loquitur capitulo de apostemate cordis Signa
debilitatis cordis a calida ... sunt velocitas ... tantus
... sit velocius ... exiguum
aer frigidus ... pulsus ... spissus ...
... sit valde debilitata ... spissus
... et anhelitus ... in usu frigidorum
et ... cordis ... disposi
tionis sincopi ... forte sequatur ei
sincopis ... fiat apud ... cordis
debilitas ... et ... ut plurimum
... occulta Signa debilitatis cum a
frigiditate ... sunt pulsus ... tardus et
rarus ... sit valde debilis ... fit frigus
ut ... debilitatis ... et anhelitus sit
... usu calidorum ... et di
... Signa eius quod a siccitate ... adueni
tia sunt ... cor ... pulsus durus ...
... siccitas lingue et palati
Signa eius quod ab humiditate ... sunt ... pulsus

l' applic qr hui' tas acui l' qui supfluit i spa
cord l' vetti ei9 l' capsula ipi9 mito suf
focab' subito caloz naicm tnuc' qpad' pt
h' acu i applica mc' qr mc' ipedimento
aliqd **Methaclus** Qua debilitas
ei9 acaliud ut dc' oi dic i auida vng
tis de tafora dicit i ca' d' ptisi cu vno
granatoz acetosoz l' herbis Epitime
ptq cu panis fercis l' debusso ifusi i
aq' ro' i q' fit aq' pulius ros cafor' z
sadaloz Vta diarodo abbatis diadgatu
rosata nouella ellno istauratio qd
dicit9 ca' d' fc' ethica lib' ii' bibat sepe
i cemo lac acetosu vacc' fit at aceto
su qu stati p9qr mulsum e extigui
i eo calibs l' lap igite q qsunt ei9 ptes
calias butirosas facile iflamab'. Dicte
dicta fra aromatizata Qua debilitas
ei9 a fritate e ut fuat oi mac diatheos
diamuscu diamargarito plirisarcoticon cu
vio bo aromatico Epitime ptq cu olo nardo
i q' dissolutq sit muscq l' ambra Dicte
tinib bois qdit cu sp'b aromatic z ppe
cto mac spica garyofil cardamo folio z ga
lang' bibat bo' vinu e modato usu ne
fortasse iducat siati Si fuat d' teo i ttau
i cemo 3 i' tyatc hoc vetis cu vio decoct
macs tiamoi Qua ei9 q a siti' e ut
vga' pa' i ue ethice impiguete' q' ppos
se cu bodiis pigib timini bods qdit cu
vitll' ouoz altats cu mc' lact' bibat
sepe i cemo lac vacc' asine l' cap' i q' fit
aq' zucri ne casect' ipso Epitimet ptq
cu olo ro' z cea mixt' cu mucillagie
se lini fen' gr' malaui sti p9 frip' lac
p iij hoas balnee aq' dulci tepida
i q' modicu moret' ne fiat cor9 euapa'
bibat vi' dulce Qua ei9 q ab hu'
e cura applic ppossc qr pcilosa et h
debilitas ppt' subita suffoc' q'tict'

Empirica Pro oi spe debilit'
cord quec' abstinc a coytu o'vino z la
bore z uti leti z gandio audiendo so
nos musicos z fabulas nouas l' utiles
vide amena odorare aroatica qr cebru
cp z cor cu sit mebr principalia s' mutuo

cpatiu' z qforta' z ungere ptq oi olo
nardo l' olo ro' z cea mixt' cu gallia
m9 z suffumigia cu alipta muscata l'
storace calamita ligno aloes thure z simil'
It' epitima qfortas cor appr' z ppe
ri fc' R° buglosse melisse flos bor
rag' sandal' albo z ru' ros' cafor'
margaritaz corallos an' bulliat oia pt'
lapides pcios z cafora i aq' ros' l'
aq' z modico aceti boni do' medii q fua'
Tnt' adda' pulius lapidu z cafore z
i fuda' pecie d' sindone l' scarleto z
exppsse aquitulu pona' sup cor It' elect'
qfortas cor appr' i oi ca R° smaragd
iacintoz zafiroz an' 3 s' auri z argenti
pu' foliati an' 3 ij' margaritaz pforataz
z no pfora' an' 3 i' et s' buglosse melisse
floz borrag' doronici zedoar' ber al
z ru' gar' lign' aloes 3 3 cinamoi elei
z mundati an' 3 s' sandal' citri no qbusti
cori cubeb' cardamoi carab' calami aro
spice galang' camfor' musci oss' de
cord' cui ambr' an' 3 i' coralli alb' z ru'
sandal' ro' spodij bellitoz ter' sigill'
colad' an' 3 ij' et s' oia teratr' subt'
z q' qz 3 i' specz poa' zucari albissi
lb' i' et fiat elect' nam qtinet oia
simplicia cordialia l' plia z d'aucte'
exoti9 adda' ml' spetia' ex talis z
fris pur cor assidu l' ueritas pqtulat
It' qfectio addit' sp' diatheos diaro
doy abbatis diaborraginati an' 3 i' diamar-
garito 3 s' misceat' sil' a qdit p se
fua' i fc' dsp' fc' ai cibu p' i' hoa cu
vino al' fit at diaborraginatu ex
floib borraginis atz buglosse qpad' m
zucari ro' ex floib viol' modo noto
Dyot' petra aitr' v' z vij colligz q
exeib z mediaz oib u' e qd coqr vio
i qforta' cord qui e petra e calidu
e aromat' ptus gigntur e ne ac
cu aro' s' ppt' qd dai g' i sincopali fc'
z cardiali z i oi debilitate z cor' i' solu'
z si no d' i fractu z tyriacu **cama...**

epith cord

elec cord. ale

= Debilitas cord' ut plurimum fit a mala
q^oc fria l' sica q~ i morte t'iat' p'h'ib' vite
Frigiditas aut' advenit cordi duob' mo'is
uno^o p' se ut cu~ ab h'uorib' frigid' eleva'
fumi et vapores frigidi cor penetrantes velut
i ydropisi l' ethica senectutis // S^o. vero mo
p' accidens ut p'p' q'sump'o' h'udi radical'
q' e' p'pu~ pabulu~ calidi n'al' q'c sil
evaporat ut in fe'. ethica et morte l' senio
q'tig'. Sicc^tas aut' sc'a cau' a'q' e' q' oi'
modi mort' e' gen'e duor' ut dicit
Aristoteles in li^o. suo de ca~ lo. et b'vitat' vite
q'o' p^i' d'r marcor et e' q'u calo' cord' q'sumit
suu~ h'ud' p' q' q'sua'ba' q'c et ip'u~ p'
q'ue corrumpit' // S'e' vero marasmus et e'
q'u q'litas vite q'ria s' frigiditas d'na'
i q^oc cord' vita et calor n'al' d'struit' et
frigiditas d'nat' et ag'br'da extincto n'utu
pa^. d'o q' q' mo' i'duc' oi' mors
siu' sit n'al' ut i senio siu' no n'al' ut
al' c'ie siu' violenta ut acciu' p' passioe
i tedio l' divisioe utr' sbit' p'cutatu

Pronosticas — O's m'la q^o siu' sit diu
sa siu' ca~l' q'n q'fina' i corde et i cardal'
et natio mortal' p'p' cord' p'ecell' siu'
oia memb' et ei' n'at'z i vita ahs s'
cui' opa^ oc al' no p't s'bsis'te vnico mo
mento — Et sincop' s'i veicul' mort'

De sincopi

Sincopis e' abla^o. s'b'ta mot' et q'uz
pulsus exterior' memb' t'pe a'q' p'p'
cord' lesioe~. O'na p'p' aph'ismo mors
t'pal' l' cardiaca p'a^o. in'cipa'. O'n'q' e'
morbus q'n accid' q'o'b' q'd ca^ q'n q'tic'
i corde et h'. fit t'b' mo'is vno q'de mo p'p'
resolu'o plia spu'u ca'ri' et d'pauper'a cor
spu' et calde et defic' utz i laborantib' l'
sudantib' sup'flue // 2°. p'p' debilit' cord'
n'alez et frigidit' // 3°. vero p'p' fumos venosos
penetrantes cor sic fit p' q'sup'o' ei' venose
Est aut' ex p'e venim ut p't a'u'f. v. collig'
q'ddam e' venim a'p'p'c' et for' sp'ca ut na
pell' et spu'm vip'e q'd a q'li'te et h'. du'
q' l' fria mortificat' sp'us ut e' opiu~ ius
q'a' mandrag'a. l' calia adurentia et resolvencia
ut arsenicum calx viva realgar a'upig'
me'n' — Causa vero cu~ d'r sc'a morbu~ q'n et
h'. du'. l' p'ti'ez l' ulcerum et si q'd p'ti'ez fit
h'. du'. q' l' fit p'p' q'passioe~ ei' ad debilis
vi'. g'. ut cu~ acc'i p'p' t'roe~ l' timore~ l' d'oz
accidit alie' subita sp'us al'es et vitales
q'ulta't' i corde et suffocat' l' seg'gat'
atz dispergetur velut acc'it i gaudio p'mu'
so l' fit sincopis p'p' q'pa'oz ei' ad stom' et
ip'c ad os ei' vi'. g'. sic fit q'n m'a calia a
cuta mordicat os stom' q'c ledi' vehem
ad q'd opa^ plurium acuitas s'. s'. i eo. Vere
q'n fiu'nt acc'it sincop' h' mo apt' ignaros
vocat' sincop' it' pa'' stomachales. Si vero q'
seq't morbu~ ulcerum s'. e' sincop' q' acc'it i
fe' sincopali i p'n'o. p'oxi' ut i 2°. lib^o. de
te'. Cu' sincop' p'p' debilit' cord' l' reso
lu'o' spu's s'. pulsus p'u' debil' n'a' ul' ex
t'pe et cor' vas' p'osi' q' ex q'z leui ca'a de
ficit et aliq'n p'u'i car'. Cu' sincop'
p'p' fumos venosos s'. acc'ssio ei' suffi
te i cibo l' potu l' medicina. Et si venim
opa^ a'p'p'c' app'eb' fuo' et sudo' et
rubor i facie et venar' tumo' et angus
tia et sitis et fetor oris et oculor' citrinitas.
Si vero aq'lite ca'da op'et' app'ebit i'cisio
et mordicat'o siu' corrosio i a'q'. loco s' s'to
l' i'test'. Si vero aq'lite fria app'ebit subito
stupor alb'usc' pig'tia i motib' et q'ge
la^o. Cu' ei' cu~ fit p'p' acc'oz alie' s'. ac
c'ssio timor' s'biti l' t'ror' l' gaudij sup'flui
p'n'cipi d'r. v. d'na. v. de acc'ti q' ex t'roe
siu' timore s'bito l' gaudio s'perfluo p't q's
sincopi i vie et morte p'p' c'sti'' vero necq'
q' paulatim fit no s'bito siu' nec ab ira
q' p' i'pa~ no d'cia'. u'tq' i sumo cu~ sit opa^
acuta. Cu' ei' cu~ fit p'p' lesioe~ ori'
stom' s'. mordicat'o et calitas acuta c'a'.
os stom' cui statim sincop' succed'. Cu' ei'
cu~ fit p'p' p'oxiu~ fe' sincopal' s'. sig' ip'a
i' fe'. = Cura sincop' e' du'x vna a'n p'oxiu~
et h' p'fici' p'actu~ p's'vativa. Alia i'pa p'oxi
p'actu~ curativa. = Cura i. p's'vativa e' ut
si fuit p'p' debilit' cord' fiat oia q' d'ca
s'. i p'xio ca^o. q' si p'p' r'aritate cor' s'r'.

coala. propter accidit quod descendit. cum aqua frigida
vel acete frigido vel aqua rosacea et pulvere sandali et
cafore epithimando pectus et faciem et totum corpus
frigidis. Comedat citrules boras cucurbitas cum
sucis acetosa et ova sorbilia et minime bibat
vinum optime caveat laborem balneum calidum solem
aerem calidum et coitum propter posse. Si vero sit propter
superfluum veneni fiat cura quibus curatur de veneno
assumpto in cibo vel potu quia ut statim ad loca
superiora sentiuntur nutrimentis non confluctus et angus
tia et consumatur post assumptum dominus recipi quia fortis
faciet non debemus implicare aquam tepidam cum sit
aqua oleo permixtum et aceti et conforte cum ipso
fricatione digiti vel penne inuncte oleo ut evomat.
Si autem vomitus prestaret coquatur rafanus
vel anetum in aqua et coletur et addatur sal vel
baurach et bibat et iterum conforte et evomat
aliquotiens quod si non sufficit suspendatur pedibus
capite deposito donec totum materia evomatur postea si vero
considerat si in fiolibus vetus ferretiat consumatur et
si sic fiat sapiencium vel clistere et detur ei tyriaca in
potu et succedit spargere cum pelle tochius vel
scotis vel yopis. Si in post ita omnia cessa
verit accidentia mala liberatur. Si autem consideratur
quod diterum accidentium remaneant quod si sentit eger
stimulationem in tisiocis et tortuosiocis in aliquo loco
corporis quod si signum veneni calidi lac et butirum
et oleum amigdalarum dulcium ad potandum et hec que
sedant maliciam et acuitatem veneni et proprie bu
tirum recens ut dicit rasis in colombis calefacit de superiore
venenorum et detur castrea frigida quia eius caliditatem
opprimat ut dicit dissipetur dissipantes filonium
recens zuccarum rosarum vel violarum. Si vero eger sentit
frigidorum et sudorem et oculi rubei ceperit
et venie timide et angustia et sitis et fetor
oris et oculorum citunitas apparuit quod sunt
veneni apparentis sub forma frigida detur aqua frigida
et mixta aqua rosacea et acetum vel tres de cafora
cum aqua vel aqua rosacea detur calefacio de prisi illinatur
in potu vel succus endivie vel acedule cum ace
to vel mali veneni fugatur et sit aliquo
loco corporis vehemens fetiat dolorem vel in
flamationem fiat ei emplastrum ex lenticula succo
solatri vel semperviva et psilio et acetum fiunt
assumptum cum aceto quia peritum illico fi-

oc vel fiat epithima ex eisdem et inunctio
donec locus stupidus fiat deinde psilium et
lac vaccinum de quo contentum sit butirum
et succum fructuum frigidorum ei et hoc et si
a principio signa in plecomio apparuerit
materia ipsius flomia. Si vero sentiatur sit
signum veneris solve cum medicina deinde cibe
ipsum cibis fortibus ut agresta vino granatorum
acetosa lactuca portulaca vel pedibus porcorum conditis
cum eisdem detur ei tyriaca nova vel filonium
novum et epithimetur cor et pectus totum cum
aqua rosacea in qua dissolutus sit pulvis sandali
rosarum cafore terre sigillate que sunt fortia qui
confortat cor ne venenum ad se trahat et
sirupus ut eius conforte cum eisdem. In hac cura
destruitur virtus veneni operantis apprehendit et
materie que in ipso calitas impetit. Si vero
eger acciderit in subeti stupor congelationis et
alasitas quia sunt signa veneni frigida ciba ipsum
cum alleis et sinapi et detur tyriaca vetus
et metridatum vetus et diacameron piperis et filia
neque dormiat ipsum quia in pueritas sit ei venenatis
propter posse et frica corpus eius et caput et pectus eius
panno calefacto adiungere et quosdam fomentationes
ventositas cum piper vel conditis et ob stoi conforta
cum vigetis et oleis et emplastris calidis super donec
uberet. Si in post omnia ita accidentia mala
non diminuantur primo eger que mutatur ad
deteriora et tunc inceptus ? cum feriti
dissolutionem virtutis sic eger ut non moritur
a veneno sumpto et quod vertitur veneni iam pervenit
ad cor quod omnium accidentium conuenit vena sum
corporis et defectio virtutis fit vel cessia hoc quod
cura quibus et confectus in ea que venenorum assump
torum perditur. Omni vero desiderat curas propter
vigiles quia veneni inquirat inicitur de venenis
libro quinto ubi de hiis scribes autem annis iiij
tam fecerit si deus voluit. Cura si eger
propter passionem alias quia ut si non sit in ea sudu
ca gaudium et equum et conforte debes eum
pomo laudato ambra musti sandali
albi et vino rosaceo in emendo florum ciamoni
et silum pulverizatorum et confectorum cum laudanis
vel aqua rosacea quod quae desiccat in manu et adde

Cofortat cor cum tyriaca recti sumendo sepe de ipsa aq. ciboru ʒ. i. cum vino optimo vel cum dyathos vel dyamargariton cum musco vel sine musco preter paucis imponere debetur fiat quoque sternuto cum i^to pulvere qui confortat sensus virtus cerebri sicut confecti preptis lou. castor elleb. ui. piretri cubebe an. ʒ. iiij. storacis calamite ʒ. ij. euforbii bdellij an. ʒ. i. musci ʒ. ß. insuffletur in nares vel attractum per pannu lineum naris cum aliis litum sicut iacuus. Cura cius quod fit vitio stomachi ut purget stomachum cum pill. cochijs si materia sit frigida vel cum bucia. Si vero sit calida cum pill. de reubarbaro post sumat de reubarbaro et tamarindo vel electuario de succo rosarum lasato vel scotico laso. postea conforte cum syrupo et electuario adumatis ut citonio et oleo masticino intrinsecus et extra vel cerato facto ex mas tic. laudano gar. zedoar. galang. cinnamomi basiliconi et similibus et cum impastis cum laudano extende super corio albo mundo. Cura eius quod fit vitio corporis scilicet omnibus illis fit primo et confortatur cordis et cerebri et stomachi cum illis ut diximus supra. Cura sincopis que fit et quod fit per actum evacuationis ut in lipo. acressionibus videlicet aqua frigida vel aqua rosarum super faciem et pectus et fricentur cum calefactis manus et pedes et musco vel alia vel vinum odoriferum et suf fletur naribus et teneantur vera quasi nasco corpus ligentur extrema et fricentur et calefiat stomachum cum panno suffumigato ex lig. aloes et compri gantur nasa sepe post insufflationem musci vel aliorum odoramenti. Et cum sentire cepit detur ei vinum album clarum odoriferum per se vel per aute typharum paraso capitulum xxi. In cura cardiaca te partibus non sufficit apponere medicinas cordi sed et omnibus eius ancillis principalibus scilicet cerebro epati testi. Si est et nobilibus non principalibus ut stomacho et splene. Cofortatur autem cor cum electuario de lapidibus preciosis dato cum decoctione debiliter cordis et dyamargariton et diathos. Cofortetur vero cerebrum cum odoramentis ut pomi sicut sandali rosarum foliorum mirti lig. aloes an. ʒ. vj.

cubebe gar. gallicum an. ʒ. iij. ambre mas. tafac an. ʒ. i. storacis calamite ʒ. iiij. teratur et incorporetur cum laudano et aqua rosarum. Est namque sicut quinque medicinas cerebri atque aromaticas universaliter confortatas quod si cerebrum sit distemperatum in calido multum et rosarum et cafora. Si vero in frigido multiplicentur cubebe gar. et storax. Et in i^to po mo quod addunt folia mente calamenti abma olibanum muscum mirra et ipsum si cerebrum sit ventatum de causa frigida. Sed quia causa dyaron violas sicut foliis vel sicut mir tillorum in causa calida addere [illegible] et fit checuru quod quasi semper est desiderium vel necessitas propter calidas. Cofortetur autem epar cum epithimati confecto sicut sandal. rosarum absinthio florum camomille cinnamomi an. p. i. bulliat omnia in vino albo odorifero et aqua rosarum et aceto vini boni et filtro imbibitum et expressum parasto ponatur calidum sicut epar in calido quod fit namque in causa calida et frigida. Cofortetur autem splen cum unguento sicut sicut scoloprendie tamarisci an. aq. i. capparis appi acori asari bdellij cinnamomi an. ʒ. ß. bulliat in lb. ij. oli veteris et lb. i. aceti fortissimi donec acetum consumatur. postea dissolva in eo gummi in aceto sicut serapini galbani oppopanaci bdellij armoniaci an. ʒ. iij. fiat unguentum cum pauco olei et cera suf ficienti et unge cum eo splen in matutino sicut iacuus. Cofortatur enim splenem appetitate et aquositas sterilitat et opilationem removet. Stomachus confortatur cum panno calido laneo vel filtro suffumigato cum mastice et thure et yxilo al. posito sicut supra in iacuus sicut scriptum. Si et cum cerebro quod dicetur tamen de stomachi debilitate. Cofor tur vero testiculi cum absinthio acoytu omnino et fomentatione ex aqua rosarum et pulvere sandal. et musci et similium capitulum xxij. Sincop sicut duos sicut medicos quod incurabilis est quod quasi fit spiritus animalis a membris totius corporis quod tunc sufficit ad cerebrum vel venas ipsa opilatione membrorum vel lesionem in cerebro frigidam. Et de lipo toria quod est defectus animalis alia impossibilis.

ponini.

sz qm sil' cu h. anfert spus vital' ame
vis q sustinetur a corde p arterias ppter
oppilao3 strictu3 ipis l' ppter debilitatem i cor
de et adicta sincopi naturo sc3 morb
Coito at cande sc3 aq q qm Ga
viiij. de ige sa. pcip i cura sinoche
fiel flobo3 usq3 ad sincopi sin3 auic
iiij. can. fen. j. ca. de fc. sanguinis dz
h. itelligi de sincopi su no sn. qz no
tz medico i cura sua deduce egr3 ad
sincopi mortale3 Cu medicq sit g
nator sanitatis ut d3 .ijs. de ige sa.
Oper q ulti9 qape possu9 q. gcordai
put Ga. loco pallegato et auicenij
colligz ubi icpat Ga. decli flobo
voib3 dius qt ipm argues fortissis
atz nacio qcludenb3 qz i cura sinoche
ullatq qpetit flobo usq3 ad sincopi
neqz stadio flobe qm Ga. itelligit d p
auic vb dcs. **Pronostica** Sincop
sivenens sepe et pfunde i corde debili
no pce. ca pmitia ut tz eror l' gau
diu l' ca9 l' pcussio neqz ca au. spud
vali ut tz mordica. oif stor aco. p fla
te salso l' melia auda l' potica l' umib3
mortale qz sr cord coma debilit. et spuu
pamp. Nm ypp. ij. p. aff Amerz gs=
solui fgt et fortit si mai. ca ipe
te moriut. Sincop fortis sivenes p9
assup. ci venose pcis l' tactu seu
morsu pcti9 mortale qz s. d3 veni
ptigisse ad cor. et ppe i cor. e pusillanimo
colleros Et aug vic st apte et cor debile
p naz

Temor cord ab atiqs capharca
dr modius icotiga. inutapa zez
cu cor alto pulsu et forti motu
q salez no pce. ca mal. ta sz. caticos forti
l' cstu tiore l' ira. Fit ut plu9 adins
calid atu. cu m. l' sy m. si cor. fficr
cef qnz s vas ppe du. i mela. mal qu
se i corrupta venosa. Cuq cig q de
ca calia st puls q velox spissu9 velocitas
ad idez calitas p tois sicitas lingue et
palati cu siti plima q mgs cotig

acr frid9 q aq. Sigu cig q de melia
st corrupt. ygra. tior similitas mor
et lentudo mgs mai cu grali. ossuitas
molliac cuts qdamo sili et cu fricte
Medicamina Cura saloq cord
aca ca. z ut p. fiat flobo cepha
mai sist p mediane l' recto facto i cri
b3 et auchis p9ca pge. sepe cu pill' cochijs
l' cu decoctie pgatie melia adusta dez
ca. d melia l' cu dyasene. Uta. sepe
lacte acetoso et s de casea deis ca.
d ptisi Comedat zucay. ro. nctqt
q sit pulvis ite sp tre sigill' corall'
.m. margaritas no pfoa. oss d corde cui
an. z. iij opp d. ij. cri mar an. d. j.
tca. et misceat. cu lb. j. zucari ro.
Uta. carnibus pullos l' cedos altas
cu lact l' edima qdicas cu agrsta l' blas
l' vna quatos bibat vi. l debile myrti
cu aq. fra l' aq. ro. Cura cig q sit
amelia tz ut fiat oia dca ca. d ptla.
d cu aialm q de melia ex melia mali
corrupta Uta. dyathos dyamisco
fiat suffumiga. ex lign. aloes ros
et silib3 odoriferas Uta. coytu si ras
lete. possit pnoce. mesta l' emoroyd
si h po. cu flobo saphene q z itq
i talo et ppe pedis sinis. et cu appoi.
sagsugas ca. aue l' ep'lm rubifi
cati fa ex affodill' sinapi melle cep
edis et x icorpat cu fructo et
vitllo oui po. ca. sup aue et sfu
fint adhesit viole. absitha et to. s
vite. do. applaut. i q cor. qsueto
Empirica Oia dca i ca. de debil.
cord h ppt. p ficut si ppa ppys fint
applicata caus **Canon** Dic. ras
i dsioib3 q temor cord pvenes ex melia
.tz. sit raior tz eq nobilior et tumosior
timos cord ppe duo p. qq qz cor mg
ledit. a fro qz ca. cu ca. sit aira
uc 2. vo qz m. gssa difficult cra
dicm pet et sim pura distbat spus vi
tales quatos i corde sili. et ales qtpa
tos i cdb. Cnac fiut icepti ad opa. ces

suas operedas et sc. mors similitas et 3^m dim^o et demu abla^o pfta

prnostico. Tremor cord in sc acut l in sc sincopali sigs et fort^s morte et spec si sit cu diis signis mal q sunt de bilitas ut^s pma^o discois psto appetit et silia et insanie si sivenit t dic no eti ca qr sinthomatica est^s et cord pa^e durat

De dolore apost^a et ulce^e cordis

Dolor ca^u in corde comala q^oc diusa qeuqz sup^a l opo. aug qsimet nas si qsime et p duct no dolo^z si morte subitanea idurz. qr te icipict cor debilitari i opa^oc. natia sua p toto q^z qna^o spus vital assidu et ci^q partias i sin^la mebra delega^o. sz q mebr. et to^m corp^q vito momento vivic no pnt. Cu it^e spus sit vehiculu vite a corde in corp^q to^m i q. solo z aia et vita p^o psc et tunc^e. Sz diis at mebris tn i qo^m adnata sunt cordi et qti^m i influxo i icipiut a corde ppt qd dicebat arsp^o de qna^oc aln. Cor z qd p^o vivit et ultio morit^r. Et aur^s ij collig^z ait q ca lor cord infusus sit partias z sit for et actq calor vo mebroz sio m^a et pa^ub i actu qusionib et mutatoib ffit ei^s ex solutoe qti th at solu^o l fit am^a hud vali ut qti^r i qua^oc apat^s l aca pmita ut qti^r i wlic cau et passioe. Eoqiuz ca fiut z morte

Mrtha dus

Qua do^r cord comala q^oc dusa z ca. cu ua debit^s cord si spa spus a. applice^r.

Empica

Dic^r. Ras in disiorib q ex hu^te sola no fiut fortasse cu nebi corde na si duc hiuditas i dispoi^oc cor^s ado do^r. nativitas sit ut cordi duc^r. Inu^r fi^t. ypiu veloat veloat^r et no ex spirat cuacoz et fiut apprla et palis ppt accessioz diu hu^te sup cor qr cu cor sit na. q^o ca^dc siatc illico ab hu^te suffoca^r si ulcu ducut^r. Et d^r. arples ij. de prib aralin et Ga. iij. de trioib q^z oib solucio qti fca i spa cord z morl su sit ab hnore sz sanie sil fio s^z dut qr si petret i ventrulos eiq et spc siserz it sit^r. illico ppt ei^q nobil^ts et spus coala^o q. i. qnuant^r. cu spus vital fit et calor nal sit scdcs et vincul^u aie ad cor si vo no petret it fit^r. iste vivi die ad pl^q qr solucio qti idnez doloq. Dolor att^sct inas et spec calias mo^lem.. qr sit apa nigru ca^du cu sc spacuta et 3^oc debili q nano sunt mordia ppt doloq p st netez utez et m^q suffocatez. ppt et uat^iq adaucta cu dim^oc cuctacoib. Cetq at z d cebro i q^o solo qti petrat ad ventlos z morl s^z no illico. Solo vo no petrat pt qiz curari si sit pma silr et apa utz i fuesi no qfinata l litargia. Spar at cu sit mebr^o cor nosu pt ad^h. melis curari q^z cebr^o si ei^q solo sit modica l apa no qfinata cu qsta. Utitur^s. Cesti^li vo cu ad spez poa^q q^o. ad ividuu p^ticant to^m. pnt vi moi^n vita i manere plez^q z.

Cr. nosc(?) cita

Sig^n mort^s i dolore cord st cass^q puls^q p^q vehuia dim^s i cordic^r augt tudi^s i motu ypi^q et citatas colo^r subito p^q vehuicaz rubedis eiq et sincop diffi^l tande cuacoib et sudor friu^s cu^ri frontz.

Cap^m x^m. de passionibus mamillarum

Mamillarum pa^oes d qbz scbe q^o. sunt due p^r. qas z conban^r. l dim^e lact^s q^z. vo ig ssa^o. l dl im^o. ipa^e sil slua. Ita ipas apata cura^r. methodo qui. ad oia apata q z ut d^r. anicq^s. j^o. can. scy. s. ca^o. de cura apatu i gnali ut i pu^d. Et cu m. z influxu pona^r. cpla vgta et cpla i pressa et i augmento dq adda^r. de i solutis et spe i pcessu augmenti cu medicis ctq z q to m^a fluxo^r. ad locu Cz i statu poa^r. pl^q d i solutis q^o. de i pressis sz decha^oc vo sola i soluta insistit^r. q si th cpata rubu fcant et p sania^o i ticut^r. et ruptura p^o. qq mundificet^r. p^q ca ab qsolidet^r. ut dixiq ca^o. d ulce i anc. Criabs pta q i pressa et i soluta qq sil applica^r. st^a. locu ut pote i augmento l statu apat^s cui qcuqz pnt duob mois applicari

p[ost]q[ua]m ut quiescat · et in corpore cutis sil. p[er]
decoctione et q[ui]escione p[er]fecta et ponat[ur] sup[er]
terra apa[rta] · Na[m] cu[m] sagax est et ater
cib[us] distituti ut p[ro]pria opa[ri]ac[ionem] · Et i[n] postq[ua]m
sunt fuit gressus ut dixit auic[enna] iii[i] can[onis]
fen ii° ca° de cura fe[bris] qu[ar]tane ubi pr[o]p[ri]e
administrare ptisana[m] cu[m] piperibus // Et p[ost]q[ua]m ut
i[n] p[er]cussa ponat[ur] · tu · apa sp[er]ma sup[er] pede
et radice apati[s] u[t] m[ate]ria fluit · Et i[n]so-
lutiua sit co[mmun]i ut sunt qu[a]e op[er]antes

De coagulatione et de lacte

Congregantur aliquando de licentia de lacte
coagulatur in mamillis cu[m] p[er]fectu
mittere no[n] sollicitet · Et mittes
cu[m] primo de pampilia et degerentes mamillas
sicut congregat[ur] · Coagulat lac p[ro]pter quan-
titas p[ro]p[ter] · Et m[u]l[tum] q[uonia]m humida mamillas // · ut mul-
titudo sanguinis et corpe // Et vapore mestru[orum]
ad superflua // Et usq[ue] cibo[rum] multo[rum] quantitatum // Et
signis sunt et sunt mamillas que in attritu[m]
Ergo qui[a] no[n] tantis grauis producit solidas
mamillas · Et scias q[uod] lac quod gutat · in
mamill[is] virorum calorum et nonsorum est id est et vdo
et inmodica q[uan]tite qui so[lum] acuit · Et q[uonia]m coagulatur
te efficiet sup[er] q[uam] fundam[en]ta sup[er] · et coagulatur
te m[u]l[ie]ris sup[er] q[uam] funda · Et tract[are] ad fine
q[uonia]m mulier non vir p[ro]p[ter] ebriam in congruam
et alimentum nutritiuis ut d[icit] auic[enna] fen ii · collige

Curatio · Coagulatur lactis · l modis
i[n] sua · primo p[er] diuersa q[uae] flacu · sapbica pedis
q[uonia]m itaq[ue] i[n] talo et p[er] notate · mesarua et po-
nat[ur] ventosa sup[er] scarificata · sup[er] simi[lia] vetera
ubi situata · mas // 2° · p[er] i[n]p[er]cussa q[uae]
ponat[ur] epithimata et emplastra frigida sicca
sup[er] mamillas et radice cas q[uonia]m p[ro]p[ter] fuligines
fumi et corpora p[ro]fecta cu[m] ol[eo] ro[sato] · l aq[ua]
ro[sacea] · l succo sp[er]ma vine l plantaginis l solatri
addite v[e]l farina tritici excorticatorum
et fabarum et gallarum et cuplarum glandium
et balaustie et boli ar[meni] · om[ni]bus sil[iquis] maioribus
et i[n]corporati cu[m] aq[ua] sp[er]ma et aceto et cu[m] cuso
succi // 3° · p[er] exsiccatiua q[uae] p[o]stq[ua]m p[er]dicta po-
nat[ur] · milium sal et flores camomille i[n] sacculo
et calefiat sup[er] lapide ignito asperso aceto
et inde apponatur · sup[er] · ticuno addite

co[n]fert e[m]pl[astrum] ex ruta saluia mēta
absinthio s[imi]l[ite]r ... ana coct[is] et incorporat[is]
cu[m] oleo ... l camomillo l de cu[m]so ·
et p[ost] aq[ua] addi sal nit[rum] l alumen balaustiarum
rosarum cuplarum glandium do[sis] loco stiptice
p[er]fecte // Et p[ost] dicta sicca desiccat i[n] ala de
casco recenti cruribus bobus vino dulcia
om[ni]bus multi sanguinem · ut tam · tritibus farro rizo
milio sinapi alb[o] salice mixta aceto aq[ua] sp[er]ma
verbis generaliter acetosa laborare posse et
sudz a ieiuno siti et fame tollet mamil-
las purgat que ventres sanitatis defen-
do si apatas mamillas manibus tractant l frict[as]
ex hijs plict · Lactis coagula · et induci cig
i[n] mamill[is] coagulatio et q[ui]d de se sed q[ui] si sufflat
et dolor · ex fectum i[n]duat fiat fiat p[ri]mo
emplastra mollificatiua ex fenugreco psillio
malua bismalua butiro recenti adipe gal-
line bdellio oppoponaco galbano armoniaco
et similibus de cuius vicissi fiat e[m]pl[astr]a i[n]solutiua
ex sc[ilicet] lini farina fenugreci flor[ibus] camomillarum
mellilotum s[imi]l[ite]r cu[m] olio camomill[ae] et similibus po-
nis i[n]solutiuis mollificatiuis l mixta
si[mu]l de[coctio] ta[m] casca · fuit i[n]soluta · Aplicatur
at lac i[n] mamill[is] p[er] l modos grauis p[ri]mo ut
fiat attractio sanguinis mestru[orum] coaugmentare
p[ost]e[a] dictae ventosas siccas sup[er] radice mamillarum
frig[id]e // 2° · p[er] e[m]pl[astr]a mollificatiua debilia q[uae]
sufficiat ad attrahendum sup[er] i[n]solu[tiua] · ut
est e[m]pl[astr]a ex pice et gumis ca[li]dis ut est thus
mastix et ad l[ate]r[em] vas · fricati leuis mamillarum
et assidua ipsarum districto et sucto cu[m] leuit[er]
et ipse in balneo aq[ue] dulcis tepide p[er] q[ua]m aluu[m]
Et p[ro]fomenta[ti]o ca[li]das humidas fiat ex
lana l panno nobili lanceo i[n]fuso i[n] olo
i[n]d[i]co l de lilio l viol[arum] l ... dissoluta sit
mustum tamq[ue] laudanum et silia l ... ado-
matico decocta mete rosa viol[arum] l ... al ·
et silium · Et p[ost] dicta s[imi]l[ite]r sic ut est usq[ue] orum
bonorum et ... pinguium aromatizatorum cu[m]
croco mace cardamomo i[n]spissatorum ad
mittere onorum q[uae] usq[ue] lactis recens et casei
noui gaudeat oto et de ce et pinguium
cor q[uae] grosse *Cancer* · Scias q[uod] sic
in anothoia inde · a matre p[ro]cedunt

dne veue ad radice mamillarum vna
i lacte decoct. deinde in sifistro tu[r]fentes per
medium vetis sine niriach et contra mag
decedunt amante kato sunt confricatoes et
albioes et camenutoes vel sifistre cui
ex contra sunt confricatoes quecumque mamillas sunt
constituoes et profundoes cum et magis per
de fistule. in tor. ve ... it lograione quod cessat
et vesicas quia sparsim cessat per has et vecas
rapiunt. Sam. mesuus anniter ad mamillas
et equaliter. etiam cum petrat in sparg mamillarum
quia est alba gladosa fra na. deduntur
in ramos plurimos minimos ut singulis
saginus contigatur a singulis ramis aliue
ut medio i dealbe et clabdet. Sic est
autem in dispositione chili per sua capit. Ideo
aliquis sic potest ta p°. que mulier tempus
menstruorum plurima tacet lacte in mamillis et equaliter
si sit robusta carnosa valde. // p°. que
menstrua despiguntur propter sinicam vel vetusam i
radice mamillarum potest et lac diminitur
pectorosam i sine vetis applicata // p°. que
lac gignatur in mamillis per viij. vel viiij. menses i
pregnantis quia tunc fetus completus est et nutrimento
menstruorum plurimo aptius non indiget quare ergo
ne superflue mittit ut in lac convertatur perfectio
ducatur. propter partum et si lac gignetur in mamillis
virginis est contra naturam non vere finis et
si est gignatur in mamillis virorum non fit per de
gradus sanguinis purificatus perducatur cum vir
ipsas non habeat et puerus mitteret mamillas
et pectus pilosus et spongiositer. sunt carnosi
sitates tenues gladose mamillarum. P

nota Si lac valde superfluat in
mamillis virorum induc. menstruorum in mulier
valde fuerit sanguinea et vene mamille lac
ge fecerit menstruorum pereclosior est in
mulieris non lactatis quod lac tempore sup
tice et laborantes maxime lac gignatur
et hec tollit vel mela. super scrinas quibus
et cimonum multiplicat. It. d°. yppo. v. p°.
aff. applicet in utero tempori si sinistra i. sunt
vim dicit vel duas mamillas gracilias fiat
i. tacte parturit et contingit abortit

quia sit defecitur nutrimenti fetus. It id. applicet
i utero tempori si altera mamillarum gracilis fiat gemellis
tempori alterum aborciet et si quidem decoct. gracilis
fiat masculus si vero sinistra femina aborciet
It. hic intellige ut plurimum quia est femella
quia gignatur in dextra et masculus in sinistra
si ex mutatis sit natura forum et splen ta. dudum
It. idem Cum mulier quia impregnatur et negat
gignit lac in mamillis hoc quod menstrua diffe
rerunt It. id. applicet in utero tempori lac
ex mamillis multum fluens fetum sunt debilis si
vero ubera dura fuerint sanum sunt fetum

de cura sauciatione 2 ... mamillarum

Accidit femellis aliquando temporibus fla
ut ipsarum mamille ultra decentia ex
crescant. dant equaliter mamillas suas fiant
mamillas teneant diminutas. ag. c. bholy

Ad prohibendum ergo crescentiam mamillarum est pone
emplastrum factum foret ex cimmis contuso et aff
so aq. deinde fonte cum fascia infusa in aq.
et aceto alius do. te et per tres dies dimitatur
et te innouetur et loco eius ponatur emplastrum
fecit ex cepe lilij albi contusi et incorporati
cum aceto et aq. et fonte per tres dies cum fascia
deinde iterum ponatur quod ipsum emplastrum per tres dies et
psica sunt vicissim tempore longo quod non soluit
tempore mamillas et tenue gladosas semper
tinctas et calidas comparat It tenet alium et mis
tra cum oleo vel aq. ro. et sepe ungantur
cum eo mamille sive frontem vel emplastrum
cum aq. ro. et aceto in quo sit aqua canfora vel
tucie in ubere ex hiis precia liceat et mamillis
applicatis sepe vel bolus ar. terra sigillata
san dra. galle ciprissi cupule gladium ba
laustie pulverizentur et cum aq. ro. et aceto
vel succo plantaginis et sp. vine et solatri dispergentur
et fiat emplastrum sicut eas et cum innouentur
volutis lana cum aq. frigida Ad idem est
puluis mamillagorum quod colligitur de lapi
dibus in quibus acuuntur cultelli It ad hoc confert
contra dolorem de constrictione lactis in mamillis
Ad ingressum ad mamillas confert contra dolorem
de multitudine lactis in mamillis valet est ad hoc
frequens et assidua contractio mamillarum cum
manibus et ipsarum fricatio lenis attractiua

no dna assa i solutia si et cupky de
pite qd dic 9 ca dabla coytq 4 d p
nit vge Carion iste euc locu tz
tpe pucitie l pucii iuuetut q pgq
maille exeuent et ad statu peruenerit
morali no put tz imatuari put et
exteriudi qq tz q melt carni forma
fluit et i fluit forma vo fixa st utz
t iuolz ossibz aut et silibz ista i doctna
tz ungs formata q aiata Si augme
ta l diminecia maillas i femell st aug
menta l diminecia testi lob i masculi ai
sit ccs tuo gladosa It facilius tz maill
na grossas plibe hundas pluc augsi
ca q sicca gulcs augme qd tz q
facilius tz humidu exosiale q sicca spucctac
utz vij de ige sa Et eo h sez mai
q ac corq pigue pt imaccari si no ac
corq macro pt ipigwdi ut puta si q
nal fuit vlde sicca.

Incipit sectio secunda

Consequens tunc sectoz tractaz la
boꝝ oposita aggredi qz de cura
paorum membroꝝ gstinentium ue
re ualez q tz astula i stoi u tz ob stoi
usqz ad pnn coxaz tz ac dous nal q
i ipo guuet melt opa ut executia p toto
q st digerere attrahe distribue ducere ex
pelle nutrie et gnare epad p et ret anal
s dous tz q i ipo pficiu opa aialia
p toto q st sentie ss tactiol q exteri
et mouri moti voluntario et ret spual
aspu q humitq l gulat tz ted et epate
d geret. Ut i hoc labore pficere va
leat guz diuina epad i spoibz hui iplo
d cu deuoto lo clie q esuc i h suo
de medi gsola tutatu f ca p duo
iliatoz i deu posulo dd q cuita hspialit
et as oes gue pdeut.

[illegible] capitula

Stomachi pa oes st. p q de
bilitas digois l corrup cibi a
ub debilitas appetitq et nausea
et fastidiu ut appetitq caninq ut bolisimq
et appetitq corruptq l malia i stimb
o sitis cructuac singultq uomit
l cu sbuersio so tollica pa i dolor et i
fla. Sz apa et ulcq Cu at dico stoni
itelligo et uni et os et pilcoy et fudu ipi

De corruptione digestionis 2 d oc

Diminuta sit debilitas digois ap
pella cu stois idigac cibi togo
tpe occupa et tarde idit fauces
ymo plq debito pduat gruitas vetis
pq cibu assuptu et sacietas et tlis stoi
bq digit cibu pmi gte et dlicatu qlite
sz mltu cibu sil suptu l grossu l uiscosu
clabo ac no pt Corrup vo digois
d cu stoq no quit cibu i chilu pfcy
sz cibu calq tpatu i ligdu et spissu
fi quit i pny i chilu sicdu vacatq sui
fri et hui l sicca adustu sui cali
et sici. Sunt at diminuto et digois
corrup ab cise caus et cad tz signa
que de cpis uno ca dicq Sunt i ite
pa oes ppt dq viij spetes male qois
l ppt malaz qpoi q ira utas textue l
nal debilitas corq stoi uacaupa l ppt
solucoz qti sicag igeamo stoi l ppt apa
sz cura alliq dicte ca deule et apate
i ipo veq quq veq tz index sui et oblig
ut d plyus jo deana Dico p d stibaq stom
bonu stz q tpatq l ppt speciez l sibi tpa
tq dici pt tu vuigdez corq et vnaqz pri la
corq capiat ex p sui gua q q ualez sibi
quiciente et ppaz degit sani sibi opta
ut d auic j cam fen j ca de gib
Sig stoi boi st q pq cibu gsuetu et
lda et qte debita assuptu no grauat
nesz sentit agustias nesz fit ciq ob
amarq u i ispidu u actosu si dulce
sapidu Cu siti labioz dqli et q pq
una hoaz no setit aplq abde sapor
l odor cibi nesz veit cructuac nesz
singultq li forte pmo et paucq si gsue
tudo eiq et ly sunt et agilitas et leuitas
ad opa oes sunc sopnote et pugria pt
debitu l gsuetu et tu vad adlectu deut
gceta et qa sup late depot l gsueto su
pha duolu nesz occurit ci fatasmata

n

sola tristitia et manet cum sanguine non sentit dolorem
capitis neque rugitum vel inflationes ventris
et venit ego et urina bene digesta et ypostasis conveniens
vel debita existentia. Est autem ego urina
que est citrina vel subcitrina spissa in substantia mediocris vel
paste mollis existens ... similis et ... mollis
mediocris quantitatis post ... assumptam. Urina vero digesta
dicitur que est mediocris substantie et quantitatis post ... assumptam.
Urina vero digesta dicitur que est mediocris substantie et
quantitatis coloris subcitrini vel pallei ... sit nam
... vel calidum plus temperato habens in fundo ...
ypostasim albam levem equalem continuam piramidalem
vel saltem nebulam natantem in medio. Sed in temperamento
temperato non sit ypostasis neque nebula omnino
quia ... et in eo aliquando superfluitas humoralis ...
... sunt appetitum quoniam bene digerere possit. Si
vero sit appetere bonum, digerere non bonum, talia vero
digerere bonum, appetere non bonum, ut dicit Galienus ...
... de signis calidi ... signis stomachi ... omnia
... plura ipsorum illius stomachi bene dicimus
sunt temperati. Signa male complexionis frigide stomachi sunt
... frigiditas ... stomachi sit paucitas appe-
titus ... ut plurimum ... frigiditas fortassis ...
quia omnes mala complexiones cum fuerint ultime tollit
actum proprie virtutis ut dicit Galienus in quinto illius
aff. ... Et nihilominus ... contingit
ventres ... et quod non bene digerit res
difficilis digestionis et ledit ... afert ... ac
acetosis et eructuat acetose et ... levi-
tas ventris et ... et multitudo ventositatis
et longitudo more cibi in stomacho. Et est ei urina
alba vel glauca pulsus ... digestionis ...
... spissus et ... cum quantitate ... de late
... latus ... quod cibus digeritur. Signa male complexionis
humide stomachi sunt multitudo sputi insipidi et nausee
et paucitas sitis et velocitas descensionis cibi
absque plurima alteratione ... in eo Et urina ut
plurimum ... et pulsus debilis mollis. Signa
male complexionis frigide humide stomachi sunt composita signis
predictorum quod si sit cum humoribus vicio sequentur quia
... actuosi vel aquosi insipidi vel salsi
vel ... sunt quod sunt ... ut patet ...
... de humoribus et ... et ...
cum nausea et fastidio et dolor capitis post cibum
... et quia sompnia de pluvia vel piscibus

vel diversione ... non pretermittenda
Signa male complexionis calide stomachi sunt sitis intensa
cum ... appetitus amaritudo oris cum ari-
ditate labiorum eructuatio fumosa ... ...
... ... cordis ...
et ... cum ... et quod ... calor
in stomacho et male digerit cibos ... et ...
... acetosis. Signa male complexionis sicce
stomachi sunt ... ... et ...
... cum stomachus sit ... ...
... ... toto et quod sepe sitit
... ... fluctuat in ... et nocet
... et ... ... sufficit et
gaudet cibis ... ...
Signa male complexionis calide sicce stomachi sunt composita
de ... signorum. Et si fuerit cum humoris vicio
adest dolor et ... ventris et sequitur
quia ... ... videbis vel tunc amarem
... si sit ... et adveniet dolor
capitis cum cibum ... ...
... si sit ... et adveniet dolor
capitis cum cibum ... ... et quia sompnia
... et ignem ... Et ... quod non
omnes ... ... sed videbis ...
... ... videbis ...
... vel potius ... ...
fructuum et ... ut ... ...
et gulosi. Signa male complexionis calide humide
stomachi sunt paucitas appetitus multitudo saliue
et nausee et ... sitis et eructuatio
fetida acetosa et ... ... plurima ...
... ... Et si sit cum humoris vicio fit
quia ... ... cum albe-
... ... difficili et ...
... ventris et quia sompnia de sanguine vel ...
... et dulcedo oris ... ... Signa ma-
le complexionis frigide sicce stomachi sunt ... et ardor
... cum ... quod sedat ... questio
... ... et eructuatio ... vel ...
... ... vel ... ... sit
... assumpta et dolor stomachi cum
... ... Et si sit cum humoris vicio
adest ... ... et ... et quia
... cibus ... ... facta ...

d ve nig^n ut potc fuligic & tebris & forte
advenit vo^itus actosus l' potius dico at
forte q^r m. colica l' saguica i sto qetta
ut plus copelli^z p supius s melatolica
l' i figus flatica vo ut^o q^z mo cu sit media
i^r g^nca & leuc sbtile & g^ossu si viscositas
no p^rhibet vn^r upp. iiij. p^r affs. Ctrari
les & facile vomentes purgac supius quent
tunctes ycme^q. i. no su ls. fiat ycme
s estate q^r dua^r. co. Et sdit mela^{cos}
vo i fine vel^rmai^q eadm voc. qria appo^{tes}

Eg^n debilis sto^i ppe mala cius qpo^{ez}
sine rai^{tes} & delicatia co^r sto^i s^a ve
ycmes ssaco sto^i ppe qd de facili ledit^r
arc q^nuz & q^r setit augustias p^q cibu
& appetitus z i eo modicus ante cibu & q^r
digit p^r fec cibu p^rm sbtile^z vgete ad
caliz & siti^r cibu vo g^ossu plus frig dige
no p^r Ci i^r. oia ita d pla^r apparuenit
p^r qd sto^i dissipatus sit ad. mo^r pdtors
l' lesi d^r. ca ua^{ta} & ppc cu ipo^r adhu^r.
assidua et ve dite^z copule^r. sto^i nalit
d^rsta Ci vo pcessit vo^itus forte sup flus
d solutes vetis spotanea l' cu forti me
dicia l' saicta^s nauseatia cuica et sua
sto^i p a^rcis z debil^{ta}. uo cogita^{tc}. Veytus
sai^q q^r debil^{tas} sto^i q^nz fit ppe qpassio^z
cius ad q^r l' spleue^z l' debris l' ppe lesio^z
cius acta cp^ru^{ta} sz ac fro l' cstuoso l'
ab aq. cu passioe l' cau l' pcussioe d
expanc^essioe morbi cuia q qd singula
medicus dilige^r. lz p^rcde^r. Et si no d^r. cu
i fini d^rlacoc si^r. & q^{oni} co^r qsuetudic
ciborz & actum tpe a^rni qditoes i^rgiois
etate atz q^rlit^{ez} tpta^{cois} qside^r ue dicipia^z

Eg^n debilis digois ppe apa s^r p^ruca
signu apat^s i sto cu fe q^ri. acuta & dolde
forti & nausca q ppo ta^r. dict^q Eg^n de
bilis sto^i ppe ulcu i epo s^r autecsio sig^u
apat^s i cod p^q q sc. vo^itus d cgo samo
sa cu apa maturata fuit & crupta ut
dict^q. id. q^r si fuit ulcus sz apatc ut po
te ex lyuoribz acut^s setit^r p^ructua assi
dua ue^qz cibz i^rtiet^r do^r. digat^r p fec q ppe

ce^r dit^r. p vo^itu l' secessu Et sicut q^r
q^r lu^r. s^r fluita natat i q^ratu^{te}. sto^i
sit vo^itus s eu i^rsta i will' cius sit ai sb
v^rsio l' fastidiu *Ap^rtadi^s* Qua de
bilis sit diu^{cis} digo^{is} l' cezarp^{cois}
cius ppe mala q^r z sto^i frau^z z ut
vnga. sto^q oi die bis au p^r m. ut au
ccua cu olo mastico l' nardo l' d' lilio
l' d costo l' mixt^s calefcis p fec i aq.
fucte l' cu vgto th sp inte vors
maini au. z. ij. baccarz lauri. z. iij. te
oia & co^q i lb. j. oli q^rms usq^z ad spis
situdic^z l' cu vgto nutriato ad solez
cadu d ugne. Vta d^r galag d^r tou
pip^r coy d^rtimo d^rtamcio^y d^ryuugali
to cl^rud due^s i icuno. & bibat de s^r
aq^r vini boi Citrate pp i icuno pars
& vdo qu^rcdat^s q^r modico cib^z ci suffi^c.
sit cibi cius delicat^q ut ouces edorz
pllorz qdite cu s^rcli ca^{dis} adtu^s & oua
sorbilia & pulmeta sbtilia & uina p^ri^rsa
modate Vta i sapo^{rz} suis allcis siapi
p^rp^rc fimatq uo qcdat^s u sicq sitas p^r
uco vauce^r i ads cuma^s sp^r. i icuno
Sup sto portet q^ric th^c ccoru sp ebetic
v^rcsine au. z. j. pic^s naual. z. iij.
scapi oppo^ra bdellij au. z. s^r. ce. z. iij.
mu^rsu^q spodij gai^r s^rquati. ro. vi.
folij spic^r cu au. z. ij. pipis. z. j. masc^s
thus^s vnic^s au. z. s^r. pona^r. gu^rmc i vino
bono q^r dissolua^r & teda teat^r & ebel
let^r. sui^r. ebetia vo & pix naual & re
sia teda liq^r fiat adigue^r Dcin adda^z
gu^rmc dissoluta i vino & cu oia liq^rsta
fucrit colet^r & colatuc ite^r peut^r. s^rs
pdee & totu qcada. s^r coeu albu &
tega cu pcaia sbtili alba lica & i sto s^r
poa^r. Aliud ad ide sp calai arotici ga
lag spice mastic cralli. m. cardamo
thus^s vnic^s au. z. s^r. ce. z. ij. i^rsc th. s^r.
pic^s gre. z. ij. oli de spica indi oli
mastia au. z. ij. bdellij scapini oppo^ri
armoiaca au. z. s^r. ebetini. z. iiij. qsicc
s^r. dissolua^r. gu^rmc i vino optio & dissol
ua p^r ka oia i razola adigue & colet^r.
& colatuc adda^z pul. sc^s pdcn^s & exte
da. s^r coeu ut pus ista ccota qfortat

R

oris stomachi debilis potest cum aqua aceti calida vel frigida
quia calorem naturalem stomachi augmentat et eius
corpulentiam inspissat et corroborat. Vel cum
Quia debilitas digestionis propter materiam quae
humida stomachi est ut saepe fiat vomitus si
sit possibile cum oxymelle et aqua tepida vel aqua
decoctionis raffani superpositis sic applicetur et
aneti. Pessa saturatus stomachi cum pessis oleis et
tepidis. purgetur cum yerapigra. Galenus pessa digerentia
materiam cum oximelle composito vel sirupo composito acetoso.
Utatur saepe in ieiuno trociscis de mastice diarodon
capitulo de sputo sanguinis cum vino decoctionis ciperi
vel mirtillorum bibat vinum rubeum aptum
semper post pastum bibat et diebus fiat sic in
stomacho frigido. Quia male digeritur frigiditate humida stomachi
est compositionibus medicinarum praedictarum et non doriat
in die neque super cibum sitit famem tollet
exercitetur in ieiuno et sudet et laboret coytum
omnino dictat. Et si sit cum ventositatibus et
singultu caprarum carnium cinamomum aut apii vite
absinthium mete spice costi aut pessi in
vino forti vel in aqua vel oleis calidis et spongia infu
sa ponatur super stomachum in ieiuno actu calida et cum
pessa cum dictarum temperata. Si vero sit cum
humoris vitio quod ut plures est digeratur. Flammam
cum oxymelle composito vel cum oximelle squilli et aqua
decoctionis ciperi piperis longi et mellis purgetur cum
pillulis cochiis vel cum decoctione mirabolanorum kebulorum
vel bellericorum vel emblicorum et si purgetur cum pillulis et
apozimate fiat post purgationem cum pillulis et pigra
cum decoctione pigra castoreo vel camomilla utatur. Vel
predictis vel electuario de scoria ferri quod dicitur capitulo de
debilitate splenis quia si stomacho non sit calidum. Utatur
electuariis praedictis comedat cinamomum semen diligat
competenter bibat vinum potentissimum album vel rubeum
sed in prima quantitate famem et sitim tollit cum sudore
unguentis et emplastris fiat sicut praedictum est in illis
causa. Confortat plurimum dyacitoniten cum melle et secundum
ut in empiricis sequitur. Et dicit Galenus .iiii. de
interioribus secundo quia stomacho frigido vel frigido humido sunt me
dicinas calidas piper et silicium et post quod album
sed vero .3. nigrum quia piper est potentissima species
et confortativus membrorum nervosorum et pigra galanga
et zedoaria gariofili et gummas mastix et thus.
Quia male digeritur calide stomachi est ut utatur
cum oleo rosarum mixto cum pauco aceti propter
pectorem. Utatur zuccaro rosato si venter sit laxus vel
zuccaro violarum si sit constipatus comedat cibos
frigidos acetosos vel solidos compactos ut sunt cibus
ferina et bouina et multum cibum privatim capiat
si stomachus sit largus spaciosus quam de levis stomachi largis.
Galenus .1. alimentorum .1. capitulo dicitur quod melius
digerit carnes bouinas quam pisces petrosos ex
eo quod subtilia in ipso admittuntur. Solida vero mediocriter
vincuntur. Utatur praedictis mixtis vino temperato vel aqua
frigida vel berberis vel aceto vel succo citoniorum atque acetosis
bibat aquam frigidam vel aquam cum vino temperato vel aquam
decoctionis berberis. Utatur coytu sed cibum usu tamen non
dato ne superfluo infrigidetur et forte ydropisim
vel lycteriam incurrat bibat quoque in ieiuno oxiza
kara vel diapenidion vel sirupum acetosum vel sirupum rosarum
vel violarum cum aqua frigida exercitetur post pastum et raro et
dormiat super cibum quoque si caput non est oppressum.
Quia male digeritur siccitate stomachi est ut inungatur
ventrem eorum competenter cum balneis aquae dulcis tepide
et cibis sorbilibus ut sunt ova mollia et ventrem condita
cum speciebus aromaticis non acutis ut sunt amomum
cardamomum in mane cum et silicium bibat quoque lac
caprinum vel vaccae recens et calidum in ieiuno per se vel
cum mica panis desuper ut melius nutriat
vel cum pauco melle vel zuccaro ne caseetur in stomacho.
Et non comedat cum eo neque illico super cibum alium
ante cibum quia corrumperetur omnino cum de facili
corrumpitur sit lac sanguis et sperma ut ait
Galenus .vii. de ingenio sanitatis. Ungatur stomachus cum oleo violarum
vel de psilio sive et petroleo et sperma tota. Utatur saepe
dyadraganti dyapenidion dyapapaveris dormiat super cibum si
caput non replebitur nullo modo vocatur si gaudeat
dicat otio et solatiis competenter quiete super stomacho conficiat
plumaceolum molle vel pellem omnibus vigilantibus vel lupi
vel lana succida ut stomachus confectam aquis agrestis acetis
conficiet. Quia male digeritur calida siccitate stomachi
est compositionibus medicinarum praedictarum et si sit cum febre occulta
lenta fiat cura quae dicitur 1ᵒ 2ᵒ de febre ethica.
Et ad hoc conferunt multum dicta in capitulo de ptisi. Et
si sit cum humoris vitio digeratur cum oxizacara
vel sirupo acetoso vel sirupo rosarum vel violarum et mundificetur cum
pillulis de reubarbaro. Diarodon capitulo de catarro vel cum de
coctione mirabolanorum citrinorum quod dicitur in cancro vel cum
apozimate de reubarbaro quod sic fit aqua decoctionis fumiterrae
fenicis .3. iiii. ponatur in ea .3. ii. reubarbari pulveri
zati et dictat per .xii. horas postea colet
et in colatura ponatur .3. ii. sirupi rosarum vel violarum et
detur tepidum in matutinis vel cum apozimate purgante
humores adustos acutos quod sic fit mane .3. ii.

tamarindor. ℨ. i. t. ß. dissolvat in ℥. vj.
aq. decoct. prunor. t dect. totum au dicit et
si vis potenti adde medulle cassiaff. ℨ. j.
cole t dect. sit pura vel purge cu electuario de
succo ro. laxativo l' cu diaprunis laxativo
ℨ. ß. et post purgatione utatur diaprunis simplici zucaro
ro. t viol. diarodon albatis et si corpus sit
inflamatum propter compassionem utatur trisandali
t si assit vigilie vel dolor capitis pulsativus
utatur diapapave recenti l' filonio recenti t fiat oia
q dixi in ca. de vigiliis. si fluxus utatur lacte
porcel. t crubitis vino granatorum l' ubera agresta
t aceto cu ciborum suis bibat vinum debile
lymfatum admodum. Quia male coquitur cibus in capite
de stomaco et ut vngatur stomacus cu oleo mastico
mixto cu oleo ro. addito modico aceti at
tu calidis post fricatione utatur sepe electuario zucaro ro.
novo si vetus sit stipticum l' veteri si fuerit obedientis
ut dic ad sella. naturalis in vos ... scilicet q. ... post
acute secessisse q post consistam dissolvam t com-
dito de zucaro q rubeum et secessi aq.
s tabarzet n. albu et stipticum l' spatum t
bibat post idem aq. decoct. mirtorum l' ubera
l' vinum granatorum cu aq. frigida Cibe. ... cu ...
ass. t elixis cu fere. pet. conditis cu speciebus ...
maticis no acutis t ex pulvere coriandri species
t vino granatorum fiat ei sapor pribus yeme
l' cu aq. ro. estate || bibat vinum ru. potius
l' stipticum l' vinum debile lymfatum cu aq. de-
coct. mirtillorum Utatur sepe tro. de bolo dab
ca. de sputo. san. post ... cu aq. fria l' mixtis
cu zucaro. ro. Et si corpus fuerit cu nocumentu vini
du sanguineu t accessio ciborum t potum multi
plicatur ... san. fiat flebotomia basilice l' mediane in
brachio dextro l' manu dextra ... nam flebotomia
... primo diminuit t evacuat ab corpore post idem ...
... t ... post cenam
... Si at sit humor ... alius
a sanguine q neque digere neque ...
indiget cu medicina sed cu sola flebotomia subito sa-
natur ut dictum est ca. x. de ... ut sit digestiva
... t co. cu ... l' melle ro. l' sirupo
acetoso l' mixtis ex ... cu aq.
calida l' aq. decoct. ro. ... t calamenti t
purge cu pill' cochiis l' benedicta laxativa. l' me-
dicinis usitata l' cu decoct. mirab. que
ex seminibus iiij frig. maior. citrinor.
... t ifundat ... aq. frigide
per ... horas colet t dulcoret. colatura

cu zucaro. ro. l' melle ro. l' sirupo ro. t dect. totum
au dic acetum calidum si virtus sit fortis l' medio-
cris si sit debilis t fiat vomitus cu aq. vomitus
de simpi p sanitatem Et no negligatur cura
istius stomaci q frequenter producit ad ... que
fiat digestiones t cruditates ... frequenter Et dixo-
... vij. colliges q usus vini granatorum l' agreste
plurimum preservat stomacum a putrefactione humidorum frigiditate
t stipticitate quia caliditas ... dulciores
faciunt acetos ad ... cu effectus pu-
trefactionis humiditas ... no ... acalo ... nali
... effectu ... t evapora ... putredine ...
ut dictum est in ... Quia male coquitur cibus fit ...
... et ut ungatur ... cu oleo mastico t
nardino t de lilijs t decocto l' cu aq. cor ...
calefacto post ... aq. fricti addito modico
pulvere subtili ... propter pectoris t que de-
fendat si ... sup ... l' lana succida
l' feltris veteres molle infusa i oleis predictis
calidis acetu. Comedat cibos subtiles calidos
conditos cu speciebus aromaticis ... pars ... t
sepe ... Et ... landa ... t ... pars
inspissata cu ... t ova sorbilia
t pisces petrosos ... cu ... bibat
vinum dulce l' clarectum vel medonem t no ne-
gligatur cura istius stomaci q frequenter producit ad ethi-
cam t ... propter indigestionem t ... que
... multorum ... t q diffi...
... cu sit ... passia
ut dictum est vij. de ... ca. ... multi
plicatur ... si calida no ... negligatur.
calida bibat ... lac ...
l' vacce l' ovino ... l' cu modico mell'
... parts ... p
addi propter multorum ... ℨ. ...
... duos ... t ... no
labeat superfluo neque ... sed balneetur
i aq. dulci calida ...
solatio ... Si at sit cu humore ...
digestiva ... cu ... l' ...
t aq. decoct. ... l' ysopi l' calame-
ti l' appij l' ... t ... forte ... ut
... attrahat ... t purge cu pill' ...
l' ... l' cu pulvere ...
t aq. calida l' cu yeralogodion l' cu decoct.
mirab. indor. colata t dulcorat. cu sirupo
ro. l' melle ro. t caveat a coytu ...

N

& ꝯpͣc sup cibu vtat dyathos ſcpt & ꝯſimilia gratis ī iciuno Cura diuitie ſu· cor rupte digeſtois ꝓpt debilitate tot ſtoi ꝫ cau ū cura ſtoi ſri ſicci pt qd uo ꝫ opꝰ ematib ſꝫ ſol alteratib & ꝯpͣc qib utq deleāt ad ſtiptice cu cate uo ad ſpalitez vtat ſcꝫ cib ſbtilib tpate dgētib adcaliꝫ & ſicitu bibat vinū veteꝫ purum parꝫ & ſepe ꝯcedat euitet cibos groſſos & viſcoſos qui elaborari nō put ceſ cibos fluidos ut ſt uina ī moderato uſu aſſupta qꝫ fluc tuat & corrūgūt ſtoī ſi cibu īpedimt tpc digeſtois necq bibat multū cu ſumt cibu ꝓpt caud ēaꝫ· ī uno pꝰ ꝯpleta digeſt̄ poꝫ bibat bonū hauſt vinū puri opti ł electi Utat carnib pullorꝫ & edorꝫ & pdicū & auiu puaꝫ degētiu ī ue mōtib nō īaqs Vtat omi ſorbilib & pulmēt ſ auene ł ſimile ł farri ꝯdit cu lacte dulci & vitell ouorꝫ Vtat ſepe elect calis ſup· dict & ſpecaꝫ dyagalag dyplirꝫ & elou dnꝫ & dyaitonite cu melle & ſit ī iciuno abſtēcat omo & ꝯpͣc ſup cibu & ſopno diurno & ꝯcte ſupflua vnde ſuat cibu ā pus egeſt ſupfluitates pt & ꝯ digeſtois & pꝰ hꝰ ſpito ꝯpetito ī ipicte adebili· ecdete ad fortis & redeute adebili pꝰ qd ꝯſtat do· calor nal rediēt ad īteria cor & ſpiritu repit ſbtiliai qi ſit aqſu & ſalina ī oe multitudine & appetit ꝯpetital te naꝫ ꝯcedat ſatiſfaciedo ut uo appe titui ꝯſaud **Explicit**

Electuariū ꝯfor tās ſtom digeſtiuu ꝓmoues cor letificās putſtio ꝓhibēs mēb calefaciēs renes & veſica pgās ſanitat ſ̄ ī egri ꝯfert ſ· fit ſic caſtor abluti ī aq vo & pꝰ ea ꝯfecti tati· ʒ· ſ· gar· ʒ· j· thuris mas· ʒ ij maſtic ʒ iij· mete ortulane ʒ v· ʒʒ· ʒ iij· galag ʒ vij· an· ʒ viij· fen ʒ ix· cinamoi elc & mūdati ad podꝰ omū vī odoſ ſe ttj· ſuci muruli· al ttj· ij· mell deſpumati qd ſf· coq· mel cu vio & ſuco pdco do· q deſit & puluizet ſbti & cribelle· ſꝰ pdte & cu melle ꝯficia· de· admodū mirꝫ pꝰ cibu pꝰ j· hōaꝫ & bibat pꝰ ī d pōu bō

vi· Itē pill· laxat· ꝯferentes oi ſto debili tu mra ꝯpa maſtice rēub an ʒ v· aloes boi ad podꝰ omiū puluizet & diſtēpent cu ſuco fen· deꝫ vo· an cibu ł pꝰ qꝫ mūdi ficat ſtom & cp ꝯpellet aſſlare & co· Nāꝫ de renb d· auſtu· colligꝫ· qꝫ ꝫ me· na bu dicta doꝫ farmatoꝫ Et de aloe d· Ga vij· de tge ſa· qd ꝫ mgꝫ ꝯferat ſto oi do laxato Vnde ſit ꝫ amaꝫ oi ꝯtra ꝫ debili ſto Et ideo dꝫ ligua ꝯpetli & medi ī gluti Itē maſtic & olibai ʒ j· īfuſa p nocte ī vio do· liqfta fuīt & bibita ī iciuno calefact & ꝯfortat ſtom poter & cataru deſtt acceb· ꝯſug· ſi mae & ſco pote ꝯſoco plib dieb Itē ēctu nobile ꝯ ſto frō ł frō huīdo ł debili ī ſpa ſ· fit ſic vackliꝫ oppotūi ſcapt cuſor an ʒ ij· ē pipez cinamoi· ʒʒ· an· an ʒ j· galāg nuc muſ· gruorꝫ padiſi gar an· ʒ· ſ· cardamoi mat· eti ꝯta pte ʒ j· ꝯfite ſic liqfiat gumē ī aq· ro· ł vio odoifeo & ꝯfocib & pulue ſpeꝫ & cea & pice ſuffici· ꝯficia· eplin & ꝯſtēda ſup coctū albu molle & tegat cu pano lico albo ſbtili & tēa ſup ſtom ij· hoꝫ an cibu & pꝰ ꝯmouea· Itē cctu d· qd ꝫ ceſ vomētib cibu ſic laudai ʒ iij· maſtic cinamoi gar nucmuſ galage ſpice an ʒ ij· oli maſtici & mīdi an ʒ j· ʒ ſ· Itē d· ſic pc albe abraſe a ſordicie ſuplo oli mīdi an ttj· ſ· maſtic ʒ ij· aloes ʒ j· et ſ· lig aloes calo aro· an ʒ ij· gar cinamoi an ʒ iij· fiat ēctu Itē ſacella· ad ide ſic mirtillorꝫ ro· ru· abſinthi mete garꝫ thuris cinamoi maſtic fiat pulueis ſbtiliſſiꝰ ꝯſocib q ponat ī ſaculo ſerico ł lico ſbtili calefco ſup lapide igto aſſpſo cu vio ſto ꝯtiue appliet & cu ī ſfrat fuit mutet Et pt addi ca laꝰ aro ꝓpt pectoꝫ Itē epitha ad ide ſic thuris maſtic an ʒ ij· boli ar· ʒ ſ· ꝯgati gu ara· an ʒ ij ſuci mete ʒ iij· ī calit gumie & ꝯficiat cu ſucꝫ & paꝰ ī bibit ī ib pad ſ ob ſtoi & ꝫ eſ

vomentibus. Item ad idem: rec. succi mente, succi ab-
sinthii, vini citoniorum ana p. 1. cum pulvere gar-
iophilorum volumus calefiat et tunc totum perfecte adigere
et in ipso infundatur filtrum et stomacho applicetur.
Item vitando cum infrascriptum sunt videlicet vo-
mentibus cum et eructuationibus acetosis vel fumo-
sis si in stomacho calidus potest addi vinum granatorum
vel liberis vel aqua decoctionis mirtillorum. Item ysera
adde rec. ciamomi galange ℥ ana ʒ i. cime
...ungis zedoarie cubebe ana ʒ ß. garyofili
ana ʒ ii. ana ʒ i. passule quantum volueris
ʒ uncie quod sufficit. teratur omnia grosso modo post
granatorum ana et passulas et misceatur vel teratur
simul et dimissis passulis fiat electuarium cum zuccaro
et si vis facere laxativum fiat aqua in poc
in qua dosis ʒ i. erbit opium Ebi. co. poc. ʒ i.
venis si melius poc. pul. seme ʒ ii.
et decoque in aqua. Item ad idem electuarium Ga. vii.
de in. sa. c. fiet quod valet male digerentibus
vomentibus lientericis dyarricis et eius materie.
rec. succi citoniorum maturorum perfecte mellis
optimi ana ʒ ii. aceti ʒ i. coquatur super car-
bones non super flammam ignis nec urat in fol-
ia et pone ℥ ʒ i. piperis al. vel lo. ʒ ß.
pulverizatorum et coquatur usque ad spissitudinem
mellis et si vis quod sit colicum addatur vini
granatorum ʒ i. datur admodum nucis ante
cibum per horas ii vel iii. Item sirupus de menta ra.
aqua sit suo antidotario confortans stomachum confert
vomitum indigeri liente et in fluxum ventris
sic fit rec. succi citoniorum succi granatorum ace-
tosorum ana lb. i. pretia succi cuius mente sicce
lb. i. et ß. foliorum ro. siccarum ʒ ii et dittami
sic per diem et nocte deinde coquatur facili-
ter usque ad medium et cum lb. ii. zuccari estate
vel mellis yeme fiat sirupus decoctum ad modum
zuccari cum gallia mo. Item pillule stomatice sy-
cudes stomachum et capud mundificantes a flate
et humoribus acutis et mundificantes massam
· san. i cor. toto sic fiunt rec. erbit cla-
et mundati ʒ ... ℥. mastic ana ʒ iiii.
ros. ʒ iiii. aloes boni ad pondus omnium confice
pill. cum succo feniculi dosis ca. a ʒ i. usque
ad ʒ i. et ß. secundum absque cena. Item pillule
auree sicut ... ad idem rec. erbit boni

et mundati ʒ xvii. aloes ʒ ß. mastic
ros. ana ʒ vii. ℥ ʒ iiii. cinnamomi citrinorum
ʒ x. croci ʒ iiii. confice cum succo absinthii
vel vino vel odorifero. Item pillule stomatice fa-
mose curantes humores grossos flacos a
membro totius confert sic fiunt rec. pul. yera
pigre ʒ x. coloquintide ʒ iiii. diagredii ʒ iii.
erbit citrinorum ana ʒ v. confice cum succo rute
vel apii et da ʒ i. vel ʒ i. et ß. Item pillule fe.
ad idem rec. pul. yerapigre ʒ x. coloquintide tetande
sic plantaginis ana ʒ v. eufor. ʒ ii et ß. castor.
℥. ase. fe. serapini oppoponaci tassie sagapini pi-
pis ana ʒ i. dissolvantur serapinum et asa in
succo rute vel aqua ipsius et cum ipsis conficiantur
pillule ex quibus detur sic prius. Amen

Stomachus patitur fere ut plurimum nocumentum a mala complexione // *vel a materia complexio*-
frigida humida. Sed in materia patitur in comple-
xione frigida patitur absque materia // *et est illud*
da // patitur hic a calida sicca cum materia patitur hoc vero *humorum gulosorum*
a frigida sicca. Sed in sic nocumentum minore a calida et
calida sicca cum materia. Item stomachus non minus leditur
a mala complexione quam a mala compositione quia debilitas
dicitur contextione. Verum in hoc refert quod mala compositione
ut plurimum est ex complexione et ideo patitur consimiliter
vel cordiaca dicta cuius generum est in mala complexione.
Contra omnes mala complexio stomachi si sit complexionalis
prima cibus et potus sic simili in forma et gradu ut
calidus a calido frigidus a frigido siccus a sicco humidus
ab humido nocet. At a contrario in forma vel gradu potest
stomachus calidus qui gaudet cibis et potibus calidis et nil
nocet a frigidis secundum usum moderatum dicit Ga. in tegni
de signis stomachi. Si vero sit mala complexio adventicia
et accidentalis nocet a sibi simili prima at a contrario
usu moderato sano at contraria est quia complexionalis
omnis fit per simile contraria vero per contrarium. Nunc at
omnis complexio stomachi naturalis appetit suum complexionale contrarium vero
contraria vel unumquodque cuius naturale appetitur contra et
vincit et illius contraria sunt quod fuit ut dicitur supra.

Et ex hoc tamen sequitur quod mala complexio stomachi
naturalis ullatenus debet subito curari sed gradatim et tempore
sanitatis. Neque vero debet alterari tempore cuiuscumque egritudinis
sed sic tollendi debet egritudo qualescumque ut dicit Ga.
vii. de ingenio sanitatis ultimo capitulo. Nec fortassis afflictus
afflicto apponatur et sequitur idem quod si stomachus sit
naturaliter calidus et egrotavit egritudine frigida et cui
contraria calidam imponere quod in ipso naturaliter fuit. Sed
et si stomachus sit naturaliter frigidus et egrotavit egritudine calida

oz. i cuiq ria fundica inistrare q i sto
na. calido qd so. quiet ipt qsina q ois
inate z ipt ca cg ce forcore si sto
ta icre. q si fri icret. Et ita
no codeo. itelligedu e de epate z corde
z cebro atq splene ¶ It adpa sto z ipe
si sit cu ma fra scdt. ple disina
z malia alicliq ipt pulmois qpa
z dysfigmat qpssioe ¶ It ois cibu dif
ficile mastica. e diffi. dige. e no equ.
pnt cu duo phibe dige sz. viscositas
ut i cebro l flexibilitas ut i inibq q
no ipedunt masticaoe ¶ It ois sto debl
qforta appc. p esu sto ut d. aui
i. collige Cu sili sit fudame ipe
z cebr p esu cebro z ep epatu z silia
z ipe si sit qoalib lauda. z sanis ut
st pulli edi pdices fasiani xvli. oia
dege. i mcmoib z pt z sc qritatia
lane ty ne voledo pfice vni mcb. obsis
alci ipe qd ait Ga. xj. dige sa. Et
at diffictas i qnq cg medi ad i
vcire sin th imatia ut u. tca ipi
a. noati qd qd acit ipt qplica dif
poi diusas i mebr sili z morb cu
co acutib atq caut Oz at Obl. me
no p qpone s adi. mioie sctussic q
pl apt mas ipas nat qticant suma
mcti qre z sit dicas de sto fiat i. cu
eleatoe z usu modato ut elabora z digi
valcat pfte Secdu pica q digoes quot
st. iij. p. i sto. cui sifl u z sterus. s.
i epate cui siflu e vina. z. i vcnis cui
siflu e sudor z qpostas tpe sani l
apa et stabiles tpe eg. Et z qrta q ipa
d. z z i posita meb venis capillaib
Cui siflu i ssi. oi tpe acorpib uris
euapoat Et ite digoes s ordie acu.
i tse ut si p. aufeat l plu corrupa. s.
uatio aufet z corrupe si z z z
Et ty cu digo sto dimita l corrupta s
modico excessu l destu corrigi pt p ea
q epat z vcas z ipe si vtq ual i eis sit
fort ¶ It qn appoias medicias sto. p
qoti appoia cas actu calias tepidas vb

l frias neqq. qn tepida i solunt i valu
vctis ut d. viij. de ige sa. s fria iunica
st sto itcstib ano dnis z oib mebr nuos
ut d. vj. p. aff Et si appoias p tin
si p qoti s adde stiptica ut vte naleз
z sias sto i qfortac q si eo l. fuent aroica
melis nc pla ut e absinth galag zedoar
pip masex cu q p ea fria dqaga minta
vo. platago gnata p ea calia incta cicoa
i utqz Qrt p ica q inda i. cibu z cibu
dz ee rgulat. xiij. hoas nalm i corpe tpato
z vincte tpate i usu sco de no nalm sta
ut i duob dieb tcia capiat i fectoz vcs
quotiz vcs sc hnt l inda vsnit spacu
xo hoas admi q qn s. dn. q sto z
malias vgit z etate z qsuctudie z
rgioe dusifica z hoc ut l. talas scbi
no possit u i vili Et io d. auic z. can.
fen. xiij. q l. tpe e it hoas. xij. z xiiij.
¶ It digoz p q qdicoes. x. i pcdunt p.
s sia cibi utpote qssicies l liqditas. z
qtas sz magni l mlti. z. qlitas sz frias
l viscositas l duicies z ordo ut si rcetre
fluido subtilia pmita gss z i stiptico gssa
subtilib z i utiz digibilia difficile digi=
bilib. Et hoa qmestiois ut si sna cib
aq famc l p q plia famis tollat. z s
malia vg porq supflui i vndde faciet
cibu. x. motq z agita. sup cibu. d. ac
qtnct. q ai pa. x. vo sup. electo
calior sudor p q cibu ¶ It stras q me
laxate mcloes p sto. st inalb q cu
solnat qpmado qfortac stras sto i u sit
vct na stiptic z tolc ad sellas p flate
i. fiat t. decoc ff inalb teblos z cub
l bellicos. z. ij. l om au. z. s. tcaut
qsso mo z bulliat. i. z iiij. aq cistuc
l sup l aq decoc mirtillos l acetose do
medictas qsua. p q ca cole z dulcoct
colatra cu melle vo. l cu zucco vo. z. ij
l. iij. z det. to aq diei Qrto. ff inal
citrinos code mo bellicos p inclia vo inal.
indos pui. qparta qroc inalb ¶ It stras
q de inoie ledctib sto. cebr z inuc s

corporis tordiatur uia i corpore agitat et inflamat spiritus altos qui plurimi sunt in cerebro et organis spirituum collectis ipsius in corpore c... et propter super cibum fit calor ad stomacha distractus et cibi congesta. ex quibus infra stomacum in corpore eius fit multa sanguinis attractio per vasa spermatica que sunt circa renes propter quod renes quae inmaceduntur et debilitantur. corporis attritio [illegible] in stomacho cocat super cibum vel superfluo usu vel fortasse calidis vel calidis humidis cui quiescit corporis super cibum usu moderato. Sed dubitatur utrum amplior cibis sit secundum in prandio vel cena. Ad quod intendit Avicenna iiij. de ingenio sanitatis capitulo de cena stomachi sicut quod cena propter tantum primo quod quia tempus magis quiescit Omnis autem digestio quiete perficitur ut asserit Avicenna ij. colliget ubi assignat causam quare vene non pulsant sunt arterie. Secundo vero quia propter frigus noctis calor naturalis fortificatur. Tertio vero quia maior est distantia a cena usque ad prandium quam a prandio usque ad cenam et cibus magis digeritur. Propter vigiliam vomitus Hec tamen deberet [illegible] fallit in duobus casibus. primo quod si corpus sit catarrosum tunc cum os cibum et potum minorare usque nocte. 2° vero si consuetudo antiqua fuit in contrarium cum illi est assistendum donec gradatim corrigatur. Prognosticum Si igitur quis post cibum ad ij. vel iij horas sentit inflationem ventris cum rugitu forti vel eructuationes acetosas vel fumosas vel odorem et saporem cibi assumpti retinentes signum est digestionem corruptam in ipso et diminutam vel ablatam et fortasse lienteriam futuram. Sed licet omnis actio lesa stomachi sit mala que est tribus scilicet ablata diminuta et corrupta peior tamen et sepius contingens est corrupta quia non rectificatur per 2am quam fortasse in prima et in est modica. Et mala digestio stomachi est radix omnium morborum unde ablatio digestionis et diminutio lienteriam dyarriam eruptam et paralisim colericam inducunt. Sed corruptio ad fumosum sicut acuitas et apata [illegible] et dissenteriam et sicut terciana quartanam. Corruptio vero ad acetosum sicut caecitas lepra apoplexiam epilepsiam [illegible]. Et si quis tamquam equaliter cuiuscumque sicut habuit signa indigestionis que sunt eructuationes insipidum vel fumosum vel acetosum et propter cum prostratio appetitus vel corruptione eius sit est appetitus tibourum vel argille signum est in ipso intendimus propter stomachum non esse bene mundatum ab humoribus unde sedi... ad eructuationes et digestiones illi immo

continentes. Sed si quis gulosus cepit habere pustulas diuersorum colorum scilicet liuidas nigras rubeas quas autem non habuit bene vite signum quod materia veneno sa est que neque purgari neque rectificari potest propter multitudinem crapula plurima cum materia corrumpentes in interioribus congregatur ad consimilia et cum membra principalia occupauerit scilicet cerebrum cor et epar subita morte inducunt. Sed cum sit quoddam prodigio ut superius dictum est ex quibus causa eius lesa fuit signum in corpore ipsa non innata in statu appetitum cum per grauioribus consuetis inflammationibus vel farmacatis sagacitatis curatiuis vij ipsius ij. sicut asserit Vbicumque cibus per naturam ingreditur illic fit congregatio... statim vere sanatio. De prostratione appetitus nausea et fastidio

Est ij. talis passionibus diuersis dictis causis que ex eisdem sunt causis et eadem sunt signa et nunc dicuntur. appetitus est prostratus quando non desiderat cibum omnino vel cum diminutione Dicitur autem nausea quando ad hoc ad presentiam cibi mouetur nasu et abhorret ipsum et si prius fuerit appetitus Dicitur fastidium quando ad hoc illate vel difficilis propter cibum inglutire eius sicut ad hoc appellatur. ita tamen non dicitur quod sunt magis et minus et in eodem magis et minus intelligo tamen propter quod in cerebro sunt quoddam ut ita dicitur est 2° vero in subiecto scilicet sicut quod sunt passio est magis vel minus [illegible] stomachi 3° in causa quia ex quibus causis fit prostratio ex quibus fiunt nausea et fastidium sed non econverso. Fit in prostratione sui diminutio appetitus propter iiij causas primo est mala complexio calida oris stomachi cum materia vel sine materia Secundo mala complexio frigida ipsius cum materia vel sine materia quia tollit actum propter virtutem. dictum Galieni commento in affo. ij. particula Quibuscumque innaturalibus passionibus [illegible] si est frigitas modica potius auget appetitum 3° est lesio neruorum duorum magnorum venientium a cerebro ad os stomachi ad causam eius sensus famis et sitis pro toto. 4° est quia corpus non dicitur attrahit de chilo per meseraicas venientes a gramine ad intestinum ieiunum et duo denum Fit ac nausea propter duas causas primo est materia flegmatica natans in ore stomachi et ipsum mollificans. Secundo est debilitas virtutis retentiue stomachi propter causam humoralem flaticam vel propter causam [illegible] ut est vectis fluxus potionis sui artificialis superfluus vel vomitus Fit vero fastidium propter unam causam que est materia grossa flegmatica inuiscata in ore stomachi et infixa Signa prostrationis appetitus

a ca ca^da s^t sitis et cruciatus fetida fu
sa et ssi^l calor etc. ob stoi et amaritudo
oris siccitas lingue et citrinitas cu ad
ursiase et q^r vomat afris nocet acalis
et quia cu fe. Cl^l si sit cu humoris vicio
fit forte vomitus amarus viridis l' citrius
Sig^m cius cu fit a ca fria s^t ssi^l frigus
etc. ob stoi et cruciatus tepida aqsa l'
viscosa acetosa et lenitas ventris et q^r vomat
acalis nocet afris et q^r umbillago al
ba viscosa apparet s^r linguam et si cu fe cit
fe. leta fla^ca sit siti Cl^l si sit cu humoris
vicio fit forte vomitus flac viscosi l' aqsi
ul' viti et multi^do saliue et sputi Sig^m cius
cu fit ppt lesionem nervi s^t q^r p^9 usu ciborum
acutorum ut sunt sinapis piper non sentit cum mor
dicatione etc. ob stoi l' parum sentit Et quo
acidoz ei nausea neque vomitus neque sentit
frigus neque calidus etc. ob stoi Sig^m cius
cu sit ppt epatis debilitas s^t egeo alba liq
da tenlosa et quia vidis ppt eo. quumpta
et q^r corpus qui^e extenuatur et egeo est maior
l' eq^l cibo assumpto et flimde stoc et s^t cu
ca sig^m frat epatis l' oppila^cib ipo
Sig^m vo nausee quocumque fiat s^t ab horatio
cibi et incetto npi^9 cu cachinnis et qtba.
fanci et oculorum cu cibus puta et si coga
ad eius sup^9 forte advenit ei vomitus
Sig^m fastidij s^t sig^m nasce sed dut q^r i
nausea est maior difficultas in vtmcedo
quam in glutiendo sit in fastidio est econ Ad cu^ras
Cura pstitois appetitus a ca
ca^da sed ut vita^r oppozat^r. l' sirupus ro. cum albu
cu aq. fria et vio gnatorum l' ubcis l' aqsta
l' aceto cu cibo bibat vinum poticu ty
fatu vita^r sopno et coite p^9 cibu et cu
suat s^t zuccaro ro. l' dyapenidion si vel
sit obiens Si at sit sopticus suat sirupus
viol' l' zuccaro viol' vel oxisatum si fluxus ussq' sup
viol' pstituit appetitum Si at sit cu humor
vicio purga^r et cuncte. ro. et fiat vomitus si
sit pole sit dyxois ca^a. de debi^te dugois
S. de ca ca^da cu ui^a et fiat ccotu ipsi
sup ob stoi ex mastic. 3. iij. de 3. s. oli
ro. 3. ij. dissolua^r sil' de coctura sup
toto albo molli et aspga^r cu aceto et
poa^m sup ob stoi Et s^t addi ani a q^r
vilde excitat appetitum et pervide facit
Cura pstitois appetitus a ca fria sed ut
suat ei dic in ieiunio et sco cu vadit dormitu
dyarompipeon dyagalang dyazz. dyatronite
cu melle et pdy comedat aucies pullorum
l' anim puoas silvestrium assas ppe l' elixas
qdiras cu pdy talis aautis vita^r p sapde
sinapi gdita cu melle l' alleis et cepis bi
bat vinum puros opti^m. et comitte. S^t tic
uno neque donat in dic Et si sit cu humoris
vicio purga^r fla et cunc. sit dyux ca^a. de
debi^te dugoib S. de ca fria cu m^a et p^9
pga^9 fiat ccotu sup ob stoi qd pprime
bdellij mastic an 3. ij. tenant stoi et
misceam in cazola cu 3. ij. oli mastici
l' nardi 3. s. te et estenda^r sup toto al
bo molli et aspga^r cu aceto acutissimo cu
in fratu fuit et poa. sup ob stoi balneet
in aqs calis sup inficis sit s^t aq in marg l' aq.
decoca absinthii calamenti origani et ppe
in ieiuno Cura pstitois appetitus ppt lesion
nervi vescent acelero sed ut forte ocloz
cu elciys aboma^t ut est dyaciros cu musco
dyamuscum dyamargariton dyapliris arthonito
et ablua^r cap. cu lixivio l' aq. decocta ab
sinthii saue mellioli florum camille ros
et cipp^l odorat qua^e po^9 q^r confectio cum pulvera
landan et musco Comedat vb assas
bo^r chimi bibat vinum. vu. stip. ty fatu
defecat sit sto ccotu in dey in ca fria
suffunge. quia cu stoac sicca l' thymu si
sed sij ui^a Cura pstitois appetitus pica
q^r cp non attipit vel plias sed ut fiat ora
appiciam cp et cibu pervide facta
sit sed potus ad. al. s^r til' potentissi deq.
modica det in ieiuno et balneu cum cibo
a^d fria^c leni et exercitium sile et oia q^r
calefaciunt cp et apiunt eius oppilacois
expo glis sed exiunct qppo. l' dyacalamentum
l' dytoupipeon l' deccue q^r s^t. fit ppreub
amidis amom cippi an 3. s. pistet et
bulliat in lb. ij. aq dot ad iuna redeat
colet et in colatura ponat 3. iiij. zucari
et bullia^r iter aqutulo et iterum colet.

dect. de i° ci mac. ℥ j. cu vio albo so
titi q apit oppila°es epatis et splenis
et qfortat corpus vtutq attractiua vel cu mixtura
tali si epar sit calidum que reqrit ycterias et
eptiras de ca°. cu cu oppila°e ff ffe sar
vacinc ℥ ß. reub pulurizati ℥ j. vel ℥ ij.
i corpore ieiu. cu suc viol vel suc acceto.
qd ff. et de. calidum ay dic q pgat co.
et ex oppilat ep calidum vel fiat s. ff oxall
sqll. q. volunt et da cu aq decoct ede
lact absinthii cicorie ffodij scinati cu
mac ay dic et sit de suc ℥ j. et d aq ℥ ij.
et si volunt acua d tco i loco cu ℥ j reub
pulurizati ffud n. medicam apit ep et
i frat ffe vel cu mixtura tali i cu fra ff
ffe magne ℥ ß. dissolue cu vio calo vel
aq decoct. au. feil. mastic et ad hoc cof
vz dyacua q dicet ca°. d ydrpesi data
cu opolle vel melle ro. colato p cu dat
q mistica pdca ta sirup q dcta sit
℥ ista mixtura ff tasasali rosatcno
melle dyrodo abbatis au ℥ ß. dyarunc
dyacoy pipeou dyacalamenti au ℥ ß. misce

Sup ep fiat eplm apitiu qd ff sandal
rub. ℥ j. cypi cassi acor ro. rub. au ℥ ß.
oli mastici oli. ro. au ℥ ij. aceti ℥ ß.
farine ordi qd ff. ad i pp ssadu pulu
zata et cribellata misceat i sil et fiat
emplm actu calidum sup epar fricat sepe
i icuo d tyaca vetu cu vio callo ffiat
et p9 evuacb epitima sup ep qd ff
edinc platag absinthii rubee titto
ros sandal spodij scinati vberstappasse
au. p. c. bulliat oia i aceto sqll. et aceto
citonior et i aceto illo i funda. filtros vel
vel pann liueos duplicatos et poa sup ep actu
calidum i icuo q qfortat sua epatis et
i solunt eius oppila°es. i oi ca vtat cib
sbtilibz mictis qditis cu spebz calidis acut
si calitas epatis no phibeat bibat vi
al. forte vel vim al. lyfatu cu aq decoc
se quy calors vel frigs fiy gdor. Ena
nausee et fastidii ppt ma. fra ℥ ut
dicta. et cure fla gssu cu medicinis dabt

ca° de debili digoie ℒ. de ca fra cu ma.
et fiat vo q posse Et uta i icuo p9
evuacb elects calis dab cu vio calido
et spc dyagalag et dyacitoniton cu melle et
spebz sup stom poa e otu qd ff mastic
thuris mirc boli ar. au ℥ j. teraut
et misceat cu aceto acutissio pectio
et vsino et bulliat ta diu donec totu spissu
fiat et extendat sup corin album molle

Cura nausee ppt debilitatem coris stoi et
ciq dre ℥ caue cu illa q dca ℥ ca°.
d cua male digois ℒ. de debilitate sue stoi
pais et sepe qedat et cibos ca°des vgentes
ad sitim aroma°tos qditos cu spebz calidis no
acutis bibat vim ru. dul. vel. stip. ℥ pais
p vice et sepe vtat dyacitoniton cu melle
et spebz. ay cibu ℥ si fit ppebz vel zuccaro. ro p9
cibum et i saporibz suis poat vi gnatu
vel vberis vel acetu ut pnocet appetitu
sui poti i ido ty et i ipua q. ne stimula
do os stoi pnocet vomitu Exeperi

Sciatis q sit exoplumu et ro testat
pt cab. ℒ. p stone appetitus pdcas Et
adhuc iij. alie ℥ ℥ vcas totius corpis
iplec°. velt acut gulosi et ociosi Et cura
ciq ℥ flora basilice et innovato cibi et
potus et motus et exercitium i icuo ℥. ℥ de
situs poris cutis ppt qd pars i solunt a
corbz cois et sig cius st dumcies cutis coris
et togi°. tollan famis sy multa lesioe

Et cura ciq ℥ balneu i aq decoc flors
cadill ffurf bauracb cu fra°e leni diu
tua et sudore pluis ay cibu et exercitiu et
labor i icuo Ct. et usq cibos sbtilium de
facili i solubilium sit st ma et olea et pulme
ta d farina aueue farri vel ordi // Tcia ℥
oppila° vene pecti apleue ad os stoi de
ferentis melias guttari p flueti et appetitu
excitat p toto Et sig eius st q no sentit
famc qnuicuq cibu diffeat et ℥ i co pua.
omy a d cap inducetu p stoz appetitu
si qcedat by digit cibu. ℥ no famestat

Et cura ℥ qforta° splenis et exoppila°
cius ut dicet suo ca°. et assidua° cibos ac
tosos stypticos ut melias qucnt sic st
teces agsta accti simach pedes porcellos
cotti et qditi cu aceto sale et spebz actu fri
et quz usq calidos acutos ut st cepe allea
sinap porru pip q melia no ual sit quz

p adustioez quz p qqcla° z tz melia nal
fit so°. p cibos gssu chimu gnates
sine excessu l cal digestie que z
sit fex masse sagnee ut d° 1° canu
fen. 1°. ca°. Nutes masticaoe Et ubi sta
q excitat appetitu cu mordicaoe pauca
st qcncia in h. ut st caricb asse qdite
cu acetose suco l efolij l lberis l vio
gnatoz Et ad oez pstroz appe° cu
fe l sn. fe. qft cibz feus ex comitat
porcellorz castroz l vitulorz decoct
pfte in aq. plia x modico aceti addita
menta x vasoo x pet. faciendo ex ipsis
gelaticiu decq. det°. duo boli l z° actu
fri. an cibu Cit° x sapor feus ex suco
acetose l efolij qditq cu aceto x pulue
cinamoi ispissatq cu vitello oui assi addi
to suco porvi. l pet°. si fe l. dolor capit
l tuss id qcedat Cit° x sucq gnatorz x
ipe acetosorz qditq cu pulue cinamoi
sumptq an cibu cu mica panis Cit° x sucq
piri sapidi parz acetosi decq parz qc
dat an cibu oez l i ipsu mordcat cu i
gluticone saline sit x codtanu assu x
ifratu i vio potico l suco lberis l suco
gnatorz It cumplu adide sp ltinus
masticis au z ij. boli ar. z j. dgagati
z ij. suci mete z iiij. qfict cu pac asso
x poc sup os stoi It cibo adda meta
x i potu sucq mete It ungat os stoi cu
olo mastino x olo. ro. x olo mirtino actu
calio It epithia ad ide sp citoria meta
gnua mirti coqit. i aq. ro x aceto pfte
x petie lice ibibat i i°. actu calido x
pona sepe ticino sup os stoi x si sit
cu ca cada adde ros x plantagie x pira
potica x mala maciana It saturlq ad
ide pona meta absinthiu ro. salnia pla
tago i saculo lico sbili x frixet. i vio
x aceto velpu x cally pot. si. stoi. si ie
mo vitando fq. cu ifratu fuit x si fuit
cu plia cali° put addi balaustica x cor
tices gnatorz x cupule gladiu que te
fit qfcus i vomitu It spogia ifusa
i vino forti decoct au. ramni mastic actu
calido dsoft ad pstroez vomitu x indigoez

x i ca°. d debi°. digoib A. de cuplis de
scpsiq sim cup la clauia ccata plimia ad
pstroz appetitq qnomo Cofert pica
poue vetosas amplas sup scarifica°. sup
os stoi sy velputi attritioe qz i tetma stoi
qfortat x ipe cu de medicie no qfut omo
x pissa cuioe ubi x ipa ne sit nor attit
tois l apatis in loco Ceratu ad ide sbtle
sp landai z ij. resine z j. mirre mastic
thuris au z iij. cinamoi cippi folij calai
aromatici foliorz mte au z iij. ro. nu z ij.
ce. z s. oli mastica z j. tedant teldat x
qmisceat cu landano olo x gumis
dissolutis i vino m. stip. x i corpent. pfte
adigue x extecda. sup corio x tegat cu
pano lico sbtili x poa sup os stoi It
qfert ipsa vinu cu aq. stiptica sic z
aq. plunial. l. aq. decoct mirtillorz x
platagis x ro. canino Aqultos
tanaces scpsiq ca°. d debi°. digoib qfutes
puti ca° qz oes mala digo cu atigt
x pduat pduct ad pstroez appetitq et
nausea ut pz i cathesia plcatola x dis
esia cachoria It oes pstto appetitq sbito
veieus x cito recedes z ut plus aca ca°
sz morosa pdurat afra It q z aca
fra z ut plus cu m° sz q acalia ut
plus sy m° fqrius nags gnat i sto
m° ipe dicte qsiciez x epulas qp ipe
mediocitate n sit cu fe. preservatio

pstto appetitq puenies ex le
siac Ivi acelrio veicut diffi°. curat
ut d° pas n forte i pu° x an qfuaoz sile
Et si pueniat ab oppila° veue pcesa
splene n forte i pu° x cu ad spui z dispo°
sine qfuaoe It pstto appetitq aca fra
pclosior z q. acalia qz se fortore ft.
atz ing pduantq It si icg. aq. fuit
appetitq pstitq x sbito p q lz. cg plus cibu
supsit sy cu sbusioe l nausea oino no
pce° vona allcuia°. q fit p sudacz
exoubantq l vocu l egoz morle qz cels
lesioez x vent sfite mortifica° dimat
vn ypp. ij. p. aff Qmiaqz doleres aq
cor° doloz no sente lyj° mees cogitat
Cic nag vidcq quz fucacos gulosos
It pstto appetitq dinanes p q esu

fr. viridiua et qualesfit. nō vaz prodi c.
ad digerendos et cumedes illi m. gentes fit
p ferto appetitus i orgne cq. et yppc cuita
morte fr. qr. vez nō pt lōga pugna tol
lere fy cibo vy ypp. iy. p. aff pporcionē cq.
gfortal mite et adolonces vy fe spec bo
gdm vo matu fet si qs qualesfieb ab eg.
mltu cibu cu appetitu fuat i pu. quales
tercie et cor p ly. nō vfua. viridiua fr. et
rdigez et fto. fuy cu m. accetosa b fit
pu. qualesfit. spnt appetitu modicu et
i pcessu gedat augmētu vez salute pmittit
vy ypp. idē plerisq oēs male spnt fr.
pu. qd q . Si melius b egre vfiti pau
co et dimittu pno cibo cu appetitu et delec
ta. qp plimo et optio pt appetitu vy.
ypp. idez postq decidez cibi et potus et et b
ve acu. mala vaq dicta cibi l potq q
fr. file fit et qr. du sto delea. cibo cor
rugat sup ipm et velt aitq sit aita ut
idez ait . Ga. i qmeto qp si cibu pohor
ruit distendit. atz dilata velt fugrés
qre fgit voitq fastidiu i flato vetris et
rugitq q qd rdigoz et ificat in lingua

De appetitu canino

Cum qs appe. cibu ult modu pt
qd saturet. pq questioz a forte
bu spe d. spc appetitu cani.
acaniby q magi saciat. dos cibu voiue co
gar. ffit quoz decaus a ypt mlti. melic
p fluct affleue ad os stoi a copiula
q. fia stoi cu m. l fy m. ypc ty fy m.
a qq nō fult ulcia. a ypt val. tg cor
a ypt cpotiu et laboz isolucte a ypt
gsup z spn. nutritie. cor toag sit
fit p q cg. cuitas l solucoz vetris l
famie dimtua appetitus ... Cuq cis
ypt melioq st q cu mlti. digoib b mlti
tudo cgoib et ty cgo ut pluy b linea
l plubca et si nō spnt oi dic cgoeb co
piosas illico gnat. et qr fit mordica.
velpnt i pto. ay cibu ita ut nō tollet
qa gedat Et cua ciq b diffi. qr ut pluy
ty ca z cpo gua. Cuat. ty fr. qs digeb
do meliq et apicndo vias ffplemis cu
opille qpo. et aq. decoct pnors sene cqy.

p ij. dieb p ga pyc cu aq. me. deca ca.
de p erba. ventu ffitas . decincha cpo
incha nali et yppc cu pull. Et fiat voitq
si z po. et si spitudo sit tuosa flect
basilica lateris sinistri i lichio l man
d. vo necesse et gedat cibos pingues
vinctuosos sorbiles et ypc cruces porcias
vtetes et bdia cpo cis silr. et maluas
et atplie et sicla cocta et gditas cu lardo
l butiro si et pultes cpo amulo bibat
vi. albu dul. subtile et sepe i pu. cibi
qr. potq p ffmit appetitu vy. ypp. iy. p.
aff potq rdige. z solmit mesuct cibu
fr. rdige. nō fr. appetitu poat quz
vctosas sup ffpleue ypt du siocz cmtet
cibos gndutes mcho ut b vi. vu tās
salita dua boma l fdma actu agsta
acetosa tertes et siha Cuq ciq ypt fri
stoi st q cgo z maioz l eqt cibo liqda
fla. et singultq et cructua. et rugitq
et sitis modica et ffpil. firitas ois stoi et
q pma. acib tactos noce afrib et si sit
cu m. z mlti. salive et fputi et desidat
cibos assos siccos duos b cos digē nō
possit et fit quz nausea l voitq fla.
si m. cpocrint et tc p ffmit appetitq Et
cua ciq z deca ca. de debi. digoib . de
ca fria Et oz ut gforte. sto q et veloāte
cua. pnis qp accidat bolismq Cuq ciq
ypt valq cor st q cgo z modica. rdi
gestio sit pba et b ut pluy sicca adusta
et molliaces cutis cor sou spba. et mlti.
sudoris ipc cq. et qr cito ledit. ab ac frio
l calido et balucori cano Et cua cig b
ut spitz i ac frio et balucē i aq. fria i estate
fg. et vnga. cor cu aq. ro. l olo. ro. cu cera
i ffpissato vta. cib gss atq spndis ut
prde possit velt st ivnces vacire cast
re aietine asse l elixe gdite cu agsta
l vio gnatoz v sumach et quz cib vistos
si nō rica. oppila. epatis et mesdracaz ut
z castq vtes cpoma porcelloz pars d simila
l aziq et pulmenta d farina frumenti gdita
cu lacte usulato bibat vi. vu. gsfu
dulce Cuq ciq ypt laboz isolucte st

ancessio laboris et exercitii et quia si non de-
tur ei propter famem vehementem advenit ei
sincopis. Et cura eius est cibum et potus dando
et usus iuxta ... vocatus conditi cum speciebus
aromaticis non acutis. Et ora ut prohibeatur
a sopno omnino cum cibum sumpserit et a balneo
quia licet sompnus famem extinguat quadrupliciter bal-
neum vero debilitat et corpus tamen propter
fiat omnia contra causam de qua dictum est. Cuius cause propter
consumptionem humorum et spirituum mutuo ... sunt
extenuationem corporis et accessio continua ...
sit ut febris quartana vel febris de flatu et multi[tudine]
corruptionem ... per sudorem vel fluxum vel fluxum
ventris vel vomitum vel menstrua vel emorroydas vel
apa... vel ... efficiunt lax-
antes. Et cura eius est eadem cum ... quod fit
propter exercitium et laborem sed ora ut detur ...
sepe et parum detur corpori ... et bibat vinum
dulce vel claretum vel ... cibi
boni ... ut sunt ... pullorum et edorum
et ... silvestrium non agrestium et
omnia sorbilia ... sint ... et ...
ut ... massa sanguinis ... Deinde
fructus et olera et omnia facile putrescentia.

Prostratio

Appetitus caninus in qua-
lescentibus ... ...
confortatus virtutes et ... corporis ... Quia in qua-
lescentibus ... non ... ...
... et ... ad digestionem
et ... flatus ... et calefaciens stomachi
... appetitus caninus in corporibus ... ad indigestionem
et ... et colica ... producit
... ... Si ex ... cibum
quod accipit non qualescit ... corporis ...
cibo ... Si vero cibum non accipit ... accidit
... corporis ... indigestione ... de in eodem ...
... ... addit corpori ... cum
virtutes ... cum appetitu ... declinat.

Bolismus est fames sine ... membris
cum fastidio et ... appetitus ...
quia stomachus et membra sunt in contraria dispositione
... ... quod bolismus et appetitus
caninus ... sunt ... Et fit autem de
causa ... nauseativa satietas stomachi ...
cum indigestione ... ... superfluitatibus ...

flatus non potentibus nutrire corpus neque rectificari
ab ... quare tamen membris ... sit autem
bibulis et gulosis ... corporis extenuatum
et ... cum ... Cuius
frigiditas ... corporis ... membris ... et
membris ad stomachum et intestina ... frigiditas
sit ... ... ambulantibus
in aere frigido ... ut ... flatus et
... et ... bolismum quam autem
appetitus caninus ... frigiditas fuit ... ...
... calitas ... ambitum ... colligit
... et ... fames ... et ...
ad stomachum et intestina sit autem ... et
... ... ratio. Signa bolismi
... sunt ... extenuatio corporis
cum ... appetitus ... ... et debilitas
virtutis ... sit ... cibum
... Si ... sit propter ... cum
... Si propter ... frigiditas ... vel ...
... vel ... et fit ... vomitus
ventosus ... vel ... et multitudo ...
et saliva et ... lingua
et color corporis pallidus albus vel lividus et urina
alba grossa et ... ventosa alba vel
... si ... sit ... cum ... ventris
et ... pulsus ... debilis. In fluxu
... ... et ... membrorum ...
... fit ... et ... ...
... ... Si vero ... calitas cum
... ... vel febre acuta et fit sitis et
... lingue cum ... laborem et adusti
... ... super lingua et vomitus ...
... vel viridis amarus ... ventose
et ... calidi ... stomachi et quia ...
... et ... fumosa ...
... urina ... pulsus ... durus
... ... urina ... vel nigra ... sit
... ... fit ... urina sit ...

Medicina

Cura bolismi propter gu-
lositatem ... ab ... et ...
cibi et potus et motus et exercitium ... non
... superfluitate ... ... fiat ...
... digestione et ... flatus et humores ...
cum medicamentis ... de digestione ... ...
... Et dicte dieta ... et ...
... ad ... ... et sepe ...

dolor stomachi qui ex frigore confortetur fiat uncta et decocta dicta illis. Cura bolismi acuti frigida est eadem cum ista que si sit cum febre continua fit cum dieta et curatione predicta et si inceperint recipere febrile lassitudinem et debilitatem ungatur leniter valde cum oleo rosaceo calido super fricando ne manus attingat super membra debilia non potentes casum cuius insistere et fortassis artetica inducatur. Post hec vero confortetur cum unguento muscato et agrippa et adipe castorii vel canis vel vulpis ad solem calidum vel ad ignem frequenter liniendo. Cura bolismi acuti calida est ea cum cura caloris acuti calidi que super diximus contra indigestionem et tempore quietis gaudeat otio et sompno quam posse fieret. Faciem et corpus totum cum aqua rosacea et cum oleo rosaceo et cetera fiat unctio super dorsum et pectus bibat sepe in ieiuno oxizacharum vel syrupum rosaceum vel violarum cum aqua frigida. Unctio post sapide vino ... vel liberis vel aceto vel agresta quadrupli ... frigida que non sinapi et melle et vino acuto ... prius balneo post ... in aqua decoctionis rosarum ... lac mirtillorum et post balneum ungatur cum ... vel cum aqua rosacea vel oleo rosaceo mixto cum aceto bibat aquam frigidam vel vinum album potum ... et si sit cum febre intercedente fit ut dictum est. *Empirica* Curas quorum omnis bolismi ut melius est quod ... ventrem ... dicere laxatum prius vel parte ... cum ... vel clisteri lenitivo vel medicina leni qua purgando evacuat bolismum et conforta membra cum unguentis et balneis stipticis et clisteribus confortativis et oddoramentis aromaticis et ocio et gaudio quam posse est. Ut dicit ... est quod ... et multi ... repletionibus ... dulcibus et gestio lactis quod lac cum ... non mundo ... fuit illico corrumpitur in colico ... ad fumosum ... vero ad acetosum. Cura propter fortitudinem bolismum. Cura ab ... tenendi ... dicere ventre lubricum cum clisteri leni ... et ... fe ... malue bismalue ana ... .i. ... .i. blete ... ana ... bullia in aqua ... et cum ... .i. ... illius aque colate et ... .iij. olei vel olei violarum et ... .i. mellis vel cassie fistule vel tamarindorum et ... .i. salis ... minoris et iterum bulliatur et colatur fiat clistere quod ... ante cibum cum tepidum ... fuit. Et si sit cum febre acuta adde violas lactucas et folia ... decoctio ... et si sit cum multa ... adde ... colloquintide agarici.

in decoctione vel ... vel ... in colatura. Sed si sit cum multitudine colere adde ... violarum vel syrupum violarum vel ... lapatium in colatura. Et si sit cum multitudine melancolie adde sene epithimi ... in decoctione vel ... vel ... in colatura. Et si sit cum multitudine ... adde ... cartami polipodii ana ... in decoctione vel ... in colatura ... corpus ... vide. Cura ad ... ventre solutum dicere cum suppositorio ut fiat suppositorium ex sapone vel lardo ... ex oleo vel butiro calido et aspersum sale modico vel fiat suppositorium fortius ex agarico colloquintida ... ana ... .i. sal gemme vel sal ... .i. mellis quod sufficit ad ... pulverizata fuerint vel fiat suppositorium ex sal gemma et ... ante cibum vel ex farina siliginis vel ... et sale quod ... cum melle quod sufficit et si addideris ... fel bovinum ... vel cum melle melius est. Cura ad ... ventre solutum dicere ... provocando ... leviter solventes sicut ... laxativos dictos capitulo de stipticitate ventris ... de ... si ... voluerit. *Canon* Credendum quod ... medicine et cibi laxativi ... dicere ... fuit ... fiat ... et ... sompnolenta. Post cibum laxativum ... dicere ... volueris ut laxet et ... post cibum ... cibi sapit ... dictum ut dicit ... alimentorum capitulo de pomis. *Perfectio curationis* Bolismus si ... membris ad ... vel ad ... et ... membra ... bolismus ... ut ... vel cotidiana vel ... in via longa. *De appetitu corrupto*

Corruptus appetitus dicitur ... quibus appetunt res malas ullo ... comedere ... vel terra ... et argilla. Fit autem propter repletionem stomachi ... humoribus diversis ... que inducunt ... ad appetitum ... et sapide ... omnibus et propter ... melancolicus vel ... acetosus. Fit autem propter repletionem stomachi quam fit propter gulositatem et indigestionem

et indigestionem stomachi quare fit congestio diversarum materierum in stomacho, utputa in primis et hominibus gulosis. Quandoque propter ingurgitationem mesaraicarum vel emorroidarum ad stomachum. Quandoque propter oppilationem epatis et splenis quare melancolia non purgatur sed redit ad stomachum. Quandoque propter frigiditatem in ambitu corporis totius constringente materias acutas ad stomachum sicut fit frigus sit ab extra vel ab aere frigido in frigido aere sunt ab intus ut quandoque ydropicis. Quandoque propter caliditatem colliquante materias et fluere facientem ad stomachum ut quando balneatus vel exercitatus in sole calido vel febrientibus febre acuta. Quandoque propter corruptionem omnium humorum corporis ad genus melancolicum vel ad flavum utputa in febre quartana et cottidiana.

Signa quia patent ad sensum scilicet quod eger desiderat terram vel carbones vel huiusmodi. Signa autem causarum sunt quod vel antecessit gulositas diuturna vel retentio menstruorum vel emorroydarum vel sentitur gravitas et tensio in ypocondrio utroque et precipue sinistro ubi est situatus splen vel patiens fuit et calide vel consimiles cause precesserunt.

[illegible rubric]

Cura istius egritudinis quandoque eadem fiat una et eadem omnis quia non differunt tamen aliter mulieribus sed quantum pregnantibus mulieribus pregnantibus in quo est levius considerandum ad fetum et dare medicinas leniores. Si igitur sit pregnans fiat si est possibile vomitus levis cum oximelle et aqua calida. Pissa sarracenica ciborum et precipue de cepe et alleis et sinapi in modica tamen quantitate. Item dosis minorem post vomitum vel diaccitonite cum seminibus vel diagalanga non purgetur cum medicina laxativa quia levis non sufficit ad educendum humores grossos fortes sed forte inutilis non debet medicus ne fiat aborsus. Ita igitur appetitus corruptus non advenit mulieribus pregnantibus in primo et secundo et tertio mense ut dicit Avicenna in X. de accidentibus ca. de canina fame et siti quia illis mensibus fetus indiget modico nutrimento et in illa menstrua superfluunt in ventriculis. Cum post primum vel secundum mensem incipiat concipere ut dicit idem. Et mulieres pregnantes purgare non oportet ante quartum mensem neque post septimum mensem et ad levandum illis mensibus convenit uti purgationibus lenioribus si necesse fuerit uti purgatione. Unde Ypocras IIII. particula aforismorum: pregnantes purgare si quando a quarto usque ad septimum mensem minus vero habes innovandum et servanda veri ordinem. Comedat carnes gallinarum et edulia edi et arietis assi. Bibat vinum

odoriferum clarum vigilantia ob stomachi cum olio masticis et unctio mixtum addito modico aceti calefactis in vase duplici et vigilantia usque ad quartum mensem quia tunc cessabit iste appetitus eo quod plus menstruata est per vomitum plus consumit ad fetum plus absumitur quod paucum est ad nutrimentum indigentia ut dicit Avicenna. Ideo et non negligas igitur pregnantis quia est innovata plus sanitas et debilis fetus. Cura cuius in non pregnante est ut si sit puer torbeatur a sua gulositate et inducatur cibis suis tamen pueri abstineat quod ledit ipsos quod dum crescunt et calor naturalis est fortis. Si autem sit adultus fiat primo vomitus per post duobus diebus quibus ago et ordine quod diximus cum de defectu nasi purgationem cum vino diaccitonite calido non laxativum vel in clisterio purgativum vel rosate novelle. Item ij. Lavetur cum ablutione cum vino et aceto. Item ministrentur et decoctione admodum unguentum cum modico vini optimi quod confortat stomachum et confortat splenem. Si autem vomitus non potest digerere iniunctio cum oximelle. quo vel squilla et aqua calida decoctionem cardamomi vel galange vel ciperi et purgetur cum pillulis cochiis vel fetidis vel cum decoctione mirabolanorum emblicorum et indorum nutriatur bonis carnibus et vino mitigetur appetitus cum confectione ossium pullorum vel columbarum vel perdicum assatorum vel cum carne sallita sicca condita cum anceo spodio cardamomo et cinamomo quod appetitum inducere tales appetitum.

Prostratio

Appetitus prostratio est via ad cibationem; cibatio vero ad digestionem; digestio ad nutrimentum; quare non tardetur eius rectificatio nutrimentum non forte membra nutrita nutrimento corrupto et pessimo lepra vel febre quartana vel apostema cancrosa vel passiones splenetice et epatice et vitiata qualitas namque ubi inmanet in membris et precipue similia ut dicit Avicenna iij. de accidentibus et aliis in libro de gula etc. quod patet exemplo quod arbores remanent videntes per totam quia nutriuntur genuine et frondibus plantantur autem autumpno et yeme silicet fructus altant in sapore per tus plantas plantas.

De siti

Sitis est dispositio causata
sitis est dispositio facta appetere frigidum cum humidum gradatim appetitus sit fames

et dispositio fit sicca propter cuius de famis appe-
tente causa cum humiditate ut ait Aristoteles ii de anima
anima propter et Constantinus iiii de accidenti capitulo de acci-
dentibus et sitis dicebat quod fames sit appetitus
stomachi sentit pro tota consumptione sue humiditatis substantialis
propter quam successionem epatis et melancholie sitis vero
fit cum os stomachi sentit per se vel pro toto consumptione sue
humiditatis madefacientis et influentis propter adustionem
vel desiccationem. Fit igitur a causa primitiva et a causa antece-
dente. Si a causa primitiva sic fit quinque modis. Primo quando
a comestione cibi saliti plurimum vel calidi [illegible]
[illegible] 2° a potu vini veteris acutissimi vel aque
salse vel nitrose vel sulfuree per quam [illegible] consumptione
aliqui non cessant bibere donec [illegible]
et mordicatione moriuntur ut dicit Galienus in decimo
experimentorum de nautis marinis et de febrien-
tibus aquam [illegible] potantibus [illegible] ubi [illegible]
in febre acutissima quod simocha vel causon bi-
bat corpora partis per quam partem [illegible] magis et
magis inflammatur quia haustus unus [illegible] et
totus sic cibus appetit [illegible] ipsos [illegible]
et propter [illegible] digestionis [illegible] et cum [illegible] apate
et cum desiderio aquam fere veluti [illegible] di-
citur [illegible] libro ii° et capitulo de apate stomachi [illegible]
[illegible] et splenis. 3° modo propter moram pluri-
mam sub sole calido vel balneo estuoso. 4° propter
solutionem ventris superfluam per se vel partem vel fluxum
menstruorum superfluum et emorroydarum. 5° propter
superfluum [illegible] calide sive laxative vel non laxative.

Si vero fiat a causa antecedente sic fit xii modis.
Primo quando propter indigestionem et crapulam quia natura
temptat digerere et dissolvere cibum indigestum
vel potum superfluentem ut accidit ebriosis [illegible]
do calefit et ignitur et fumos siccos trans-
mittit ad os stomachi. 2° propter vapores flatus
salsi vel viscosi vel comestionem piscium [illegible]
desiderat ablui [illegible]. 3° propter
superfluitatem urine ut contingit in dyabete. 4°
propter opilationem epatis et viarum quia fit ebul-
litio et calor ut in ydropisi [illegible]
sicut est propter [illegible] propter
flatum aquosum salsum contentum in ventre et sto-
machi [illegible] sicut qui [illegible] cibos di-
gerunt et inflatum salsum [illegible] sca-
biosi et pruriginosi. 5° propter caliditatem et
siccitatem intestinorum que [illegible] sugunt a
stomacho. 6° propter caliditatem et siccitatem stomachi cum materia
vel sine materia sicut [illegible] et [illegible] ut
[illegible] vel [illegible] fit [illegible] de [illegible]
ut synochus et synocha. Cuius signum sitis
vehemens propter [illegible] ex [illegible] patet.

Cuius signum sitis propter crapulam et indigestionem [illegible] nau-
seativa sanitatis cum eructuatione fumosa (acetosa)
fetida quam si fuerit acetosa sitim tollet omnino.
Cuius [illegible] et dolor capitis [illegible] oculorum et sopor
stupidus cum [illegible] urina alba subtilis [illegible]
vel fortassis epar inflamatur quia fit citrina sub-
tilis sine ypostasi et [illegible] digestionis in spissa al-
[illegible] inflatio et rugitus ventris et
fortassis [illegible] malignitate. Cuius signum
cuius propter humores salsos vel viscosos vel [illegible]
[illegible] et angustia cum
involutione de latere ad latus et eructuatio
salsa vel [illegible] sitis non [illegible]
[illegible] et sputum salsum
plurimum vel viscosum [illegible] et potus dulcis
[illegible] augmentat [illegible]
[illegible]
et ardor [illegible]

Cuius signum sitis propter dyabeten [illegible]
urina alba subtilis [illegible] sine ypostasi quia sit
potus [illegible] ita illico [illegible]
et venam [illegible]
caliditas et siccitas [illegible] et debilitas [illegible]
[illegible] in dies. Cuius signum
sitis propter opilationem splenis [illegible]
in ypocondrio alto [illegible]
[illegible] si epar sit opilatum et lesio [illegible]
tu ypocondrii opilati et urina [illegible] subtilis
[illegible] opilatio vel [illegible] deficit
opilatio et facies citrina et eructuatio amara
fetida et inflatio stomachi post comestionem. Cuius signum sitis
propter caliditatem et siccitatem intestinorum [illegible]
et [illegible] cum [illegible] sicca adusta nigra [illegible]
[illegible] et dolor [illegible] umbilicum et alleviatio
post potum et si [illegible] liquidum propter potum plurimum
[illegible] Cuius signum sitis propter caliditatem et siccitatem
stomachi sine materia [illegible] labiorum
et adustio et nigredine lingue [illegible]
eructuatio fumosa et [illegible] appetitus [illegible]
et fit [illegible] vel [illegible]
[illegible] nauseativa [illegible] Cuius [illegible] sit cum

m. appz cu pocis quz vocitq pocil amade
titue l vidis sy oi viscositt l paucam lac
et fit ppc in fc pn. decto l pan l flatte sal
l fc effimea decnanscata sacet qy aly
g corrupit et fuosu *Myethady* **Cura**
sit vehementi ppt caz primitaz z vna tcad
t oiby pocib sz. abstinc. atiliby et alta. stoc
cu qvrys ut z potz aq dulcis fric l cu acc
to modico mixte ut usq oleo frois ut
lact cucb. peponu et siliud et sapors frois
ut vini gnatoz l lbcis l agste et frium
frois ut puoz itctu l sucoz isusoz
i aq fra l ccasoz et psicoz sill. et syru os
frois ut z syrf ros ul viol l ozizata
bibita cu aq fra l aq decoca lact. cucdc
l scmz frois si. et claudz frois ut z dy
puib zucaq ro. zuacz viol rosata no
uella dyurody albat et tasandal **Cura**
sit ppt solut. vctrs supfluaz l fluxu mc
sensoz cmad l ctsu cmorroyd pduante
z cua fluxoru corpoz Omq actus cuat
cua sui morbi ut ayt Ga. xij. de ige
sa. Cu actus scqt morbu sit morbz sua
toq qui cta et sic vmbr. torq ut d. iij. de
acti. Or si fluxq vctrf fuit ppt assup.
mc. cc efficient laxat virgia vct et
fraga. vtq mc. pposse mia ordic q
dicty ca. de fluxu vctrf **Cura** sit ppt
tdigo et tpulac z ut tollct sicu pposse u
fortass vinu vctq supsit ppt digoz et
uta clays ca. dib ut z dygal. dyamny et
silia Or si aly sit in sto ucqz sit corrupty
qq sicb qz cructua. no z fetida l no
vlde tc tonca sopiq pposse ut ipm digat
q si dormic no pt ambulct assiduc p
dicy itegra l qsiu pt ppca doriat et tegat
sto. cu plumaccolo ca. molli do. cibi
digo qplca. **Si** vo aly sit corruptq i sto
fiat vomitq pposse ut dixiq ca. de fetoc
nasi **Si** vo aly descc. ad itcsta qq si
cb qz supiole vctrf st allcuia. et qmtab l
manq d. vmblicu tc cruc. cu bnedca laxo
l claio d suco ro. laxo dado cx cib. z. ς. cu
aq. ca. ta i aurora l bibat pluq aq ca. calli
tc qm vctrc stimulat et scctssu puat et
vnga. sto. cu olo mastico addito modico
acetti actu ca. do. et uta. clays ca. dib. pdab et
itcda. tc et neglegu. actus qui illico sc
dab. pq cunocb suffi. cb **Cura** sit ppt
humorcb viscosos l salsos l cfmy pistiu
corruptos z ut fuat sirpy acctosu l oxil
qpo. l sqll. cu aq. ca. da l aq decoc lbcis
cicdcc lact l acctose cu cibu pq ca pgc
cu pill cochijs l bndicta **Vt** a. clays ca. dib
pdab et vncto pocu quicdat cibos digi. cb
qditos cu acctu l agsta l sinapi bibat
vi. ca. du. pstile pcg i m. salsa qm ci
q. vi. agsu l typhar admcdic. pt ab
stinc. ab acutf ut st allca siapis sala
pip et cltra pocu **Cura** sit ppt dybete
z cua dybctf et no neglega qz pduc.
adctica bibat q syru. ro. l viol cu aq fra
Vta. puis frialz olciz fris ut lubficz vc
trc. et fugat vina vgat ducb cu ppleon
l olo. ro. et cca l olo viol et aqutulo acci
l suco solat. l. ff vine l platagf et acci
bibat vi. vi. poti. mixtu cu aq. plu
uiali l aq. decoc. mirtillos l platagf
l ros Vta. cib multas facile digibz ut st
cruccb anim pnas sclucstu l pullos et
iuiby cors **Cura** sit ppt oppila. epatf
et splcnis z ut uta. cib et potiby et mc. cb
decoppilatib et appcicntiby vcab ut st din
vctita ca. da famosa vi. q syr acc. qpo.
et oxil qpo. l sqll. et vinu al. puzs potcb
et aq. fcnic gm ca. dorbz et aq. decoc vcub
cudmic cipp cappai et clara ca. da pocu
et pgc. cu pill cochijs u fortass cq sit
tflama. tc cnu cu diurctic ca. dib oz adde
diurtica fra sit st scia qm iiij. or. frois
et cu clays pdab tasandal mista. z
cupla et epithara decoppilatiu epatf et
splenis scpsi ca. de sincopi **R** de cupio
et cuply bo. ad splenc scpsi ca. dc ptisic
z cu ppitas **R** de cupio et plta scbcq ca. cb
de oppila. epatf et splenis et suppcda. cf
cu bladcijs do. cu sitf fuit amota qm
tc desinct sitic q si sit cu. fc. l ydropsi pueu.
ut dicty **Cura** sit ppt ca. z. sicc.
itcstioz z ut scpe clystc. cu clystcri
fra huide lubficatio sic itud p malua

viol. siber et flos lact. blancie an. coquantur post
in aqua colentur et de colatura lb. ii. et olei viol.
℥ iiii et sirupi viol. ℥ iii fiat clistere vel fiat
clistere cum aqua sola tepida decoctionis ordei primo
vel cucurbite corticis citruli cucumeris et psillii
vel dissolvatur in ea aliquid camfore vel addatur aqua
sirupi viol. vel olei viol. et frequenter iniciatur in ventre
et plantis dictis capitulo de stipticitate. verum [C]ontra
primo cibis utatur aliquibus lubrificativis ut sunt prima
vaccina et inter caulium vel lactuce et cucurbita et
olus quorum composita et malva condita cum oleo
vel butiro et panis confectus condita cum butiro
vaccino. Et in fine sibi fiant stiptica ut sunt
caseus antiquus pira assa coctana et panis de
simila vel azima. [C]ontra sitim propter mala
complexionem calidam siccam sto... cum m... vel sy... m...
in q. dixi in capitulo de digestione ... de cura ...
ut si sit cum fe... fiet ut dicetur.

[E]mpirica [M]edici distinxerunt sitim
in veram et non veram appellantes veram que
est stomachi et desiderium locuti sunt ... usque Et
ita magis extinguitur aqua frigida vel aceto
Sitim autem non veram appellantes causatam a siccitate
pulmonis et gutturis propter camina
et adustionem ... membrorum sic accidit
in febre et hec magis tollitur aqua frigida ... in ...
aqua frigida tenetur vel gargarismate facto ex aqua
et aceto vel epithimate pectoris ex aqua rosarum vel suco
[C]ommune in aqua dissoluta sit camfora et pul-
vis sandalorum ... cum potu ... in ...
[C]ontra propter ... si ... bibat in ... siti dolor ...
lingua ... potum fluctuare in ore ... ipsius
que sedatur sitis [C]ontra propter ... ...
propter ... [I]tem ad sitim quecumque ... ponere
super linguam frusta lata subtilia pomi ...
... vel citri infrigidata in aqua frigida frequenter iterando
cum calefacta fuerint cum ... saline ...
et prima sicca ... in aqua frigida donec ...
vel ... lingua donec ... sili-
... vel viol. ...
[I]tem grana psillii vel semen citoniorum ...
ta ligetur in panno lineo albo molli ad
figuram digiti auricularis et infundatur in aqua
frigida donec mucillaginem ... emiserit
et ponatur super linguam donec ... ...

te intendunt [I]tem ... ad ... non modica ...
acris ... infrigidati cum ... aqua frigida vel
... vel cum aqua rosarum. Si ... factum fa-
cit cum flabello [I]tem pillule bibitur ...
dum ... ad ... de ptisi ...
et pillule de camfora et pillule de spodio ...
te idem [I]tem ... sit ... portulace ...
ti an. ℥ iii. semen iiii frigidorum ...
semen lactuce an. ℥ ii. sandali ... ...
an. ℥ i terantur et cribellentur et dispergantur cum
aqua rosarum vel mucillagine psillii et informentur
trocisci parvi sicut cicer ... lata ... et teneantur
... sub lingua donec paulatim ...
vaste cum ... in febre ... et sitibundos
[I]tem portulaca ... vel ... frigida ...
frigida teneatur ... [C]anon [S]cias quod
... exhibitio medicine ... augmentat quod solvit
... considerari ... ex siti ...
sit ... in ... suo de ... medicinas
capitulo de siti ... sitis ... ... cito
festinabis sicut fit cum exhibetur farmacia ...
... et sitibundo in illo cum fit sitis
augmentatur medicina sufficienter ...
... 2a vero ... ... valde tardabis
sicut fit cum exhibetur medicina ... humidis fla-
... cum non sitit post ... ...
... fluit ... siti ... non ...
... medicine frigide ...
... deiciatur ... [P]ractica ...
... ... post
... ... advenit sitis propter mundificationem
... et ... humidi ... ...
... bis ...
... corrupta ... siti ...
... non ... et si debitur ... ...
cum ... vel ... salsum [A]ugmentatio
... sitis ... si post ... et
medicine non ... sitis ...
... et medosa que non ...
... ut vigilet ... movea ...
... ulterius ... iiii ...
... [C]ontinuum in farmaciis non sitiunt ...
... non ... donec sitiat [C]t. ... [V]olumus
magis ducere elleborum ... [C]um vero ...
... facit ... [S]i vero post ... cum
et dosi ... ... sed

corpus prius distingue sit dictum capitulo de fluxu
ventris omnium morborum et sapientis et tunc recipe
et cibum et potum et tunc nec utrumque proponatur.
Si autem post cursum mediocrem et dosi propor-
tionata supervenit fluxus illico ventris colerici
vel si possit non distingua. Cum autem cursus su-
perfluus fortissima post duos dies quod debilitas cor-
poris ut vos cum multitudine vel magnitudine assellationum
Contra Avicenna primo ... ii ... affectus in proba-
tionibus ventris et vomitibus comprobate fuit. 2m (secundum) ...
humores purgat in aliquo diviso. Et si in medicina
purgante ... et post eius ... exiit fleuma vel
melancolia vel adhuc plus sanguis ... excessit pur-
gatio. Sed de aliis humoribus Avicenna dicit duo.
... in suo de consolatione medicinas quod ...
medicina solutiva non efficiatur contra ...
humorem sibi proprium ... ut puta colera dicit
si vero eius superfluit educit humorem facile
mobilem post ipsum ut puta fleuma deinde si magis su-
perfluxerit educit humores grossos ut melancoliam de-
inde si maior superfluxerit educit sanguinem
et ... sanguis sit facilius mobilis quam fleuma vel melancolia vero
tamen non ... et ... et ex hoc patet quod
periculosa sit solutio cum medicina ... efficax
tamen ut per ... sanguis educatur quia sunt ...
... humorum et virtutis ... deficere.
Et Iohannes dicit. Capitulo v. de simplicibus medicinis
quod ... medicinas ... colera vel fleuma vel
melancolia purgans ... sanguinem ... quia ad hoc
sufficit. Propterea non sit minus periculosa quam farmacia
quae ... post illico ... et quod ... post
... fuit illico ... suo morti ...
Dubitatur postea de situ utrum scilicet potus debeat dari
solum cum cibo vel ante cibum vel post cibum. Et utrum dy-
... ... quod sanitas videtur ... post cibum
... ... primo canon fen iii. capitulo de vi ... eius
quod ... et bibitur per totum. Sed ... iii. canon fen
xiii. capitulo de cura ... asserit ubi dicit nos
... ... ad duas vel iii. horas post ci-
bum ... forte quia potus ... sui ... facit
cibum ... ... Avicenna dicit ... ad
... non ... sanguinem ... fortasse ... ...
... morbum quod si venas ... et ...
... efficitur cum ... mortalis ...
Capitulo viii. de ... dicit nos in cura male ...
... potum ... posse ... usque ad
perfectam digestionem cibi in stomacho. Tunc namque dabitur ut cibum
educat per meseraicas siccitas ad epar. Nam ...
officium potus est cibum educere per vias angustas.
In 3° autem ... quod fuit ... ... cibi
in stomacho debet dari sed cum cibo sed potus ... ...
... ... qui comedunt et bibunt ... ...
... ... in toto non ... ut dicitur ...
... autem ... quod potus ... sine ...
... ... delativus quod dicit
... ... potus
permixtivus ... ut sit ... ... confortans
digestionem sed ... ... nec cibum ...
faciat et ... ... ut fiat ... ... per
totum. Avicenna dicit quod ut ... ...
... ... fiat. Si potus
delativus ... ut sit vinum ... quia
melius ... ...
vini ... vinum calefacit ... aqua quia
duo ... ... ut sit ... ...
una vice ... ...
... ut ... non ... ... digestionem ...
... non ... vinum ... ... in ... ... sed in
... ... ii. ... ut ... et ...
... ... iii. vel iiii. ... ...
... ... et ... Sed potus ... ...
ut sit aqua pura ... vel cum aceto modico
permixta quia fiet magis ... ...
ut sit modicus ... post ... ...
Avicenna dicit ... ut ... ...
... ... nec fortasse cibi digestio ...
... Et potus quod ... non ... ...
... ... fuit ... ...
... ... vult ... ... Sed ...
... ... potus delativus ... debeat ...
... ...
... ...
... ... Sed ...
... ...
... ...
... ...
... ... Et si ...
... ... potus ... indigestus ad ...
... ... digesto ... ... indigens
modicissima digestione ... ...
quia calidum ... et ... sufficit ... digestio
... ... chilo in stomacho ... ...

itestina x yō q tusit p mescatcas s. cum
venet digiu ad cpar Et expositis solum
voces ueusqz ptf pt qd s oz dici q sed
potq nuqz no ff z vi. l aq. s so.
tpe sani na tpe ctas g. a. x d. sed potq
pūt onde. co cal. ctu. cuq z potq si sit
pmixtiua sil declarativa sil expultiua

pronosticum Citis si vicicus pq cenoz qq
dicit fatmaric cu qsta. vtutis x leui. cor
stati pga. s. x ppe si color cgoib muta
ab humore pgado ad du vici. ut d. acsuc
t li. suo de medicinis qsola. Et sitis si
flua tollere t. fe gluiuqz x ppe acut
arsimis z pduce cgz adaesto x masime
qd et vct. tdist. i yopisi aschte de q munc
vi. nutr paut lo. pallegato dct. g. potq
i sed q gat cgni sit x mo x q. gcuti s
camoc iad septo vij Ga. viij. de tge sa.
ca. de fe. effimla ex naus catia facie
dicebat sitis tollere i fe. x martirum sy
innamento lz. il. sepiq cavet gtt opantes
Et sitis itesa sicucus pq gestioz l potu
si flua sy mai. ca ctificat idigoz l digoib
corrup. Et sitis nocte sicucus pq gestioz
l potu si flua sy mai. ca ctificat idigoz
l digoib corrup. Et sitis nocte sicucus
pq crapula l ebr. z melius recti. sopno
q. potu cotricto vij ypp. v. p. aff. omib
cuq bibe desidiu nocte vl de sitictib si si
dormicrit bo.

De ructuatione

ructuac. su mutq z expulsio vetositat
supiq asto i flat. x exoteder ipiq qual.
x nulla d. expulsio vetosit. p. si
ab itestis s cu vetositatis ca no sit d. q
calitas dimita q fritas pt appllari ut
ayt Ga. vij. de acci. oz. ut ructua. q.
stoi friq teste ti i. vetositas d mlti ca.
i icuno qre sit aiula q. dmsa fit stoi cu
m. fla ca nistosa l aqsa in q. caloz agit
nal Et sig. ciq s. mlti do sputi x saline
isipide l nistose x i flato vetis cu rugitu
aq cibu x q yo digoib acut qmoto fortes
ivetur x vina vi. alba gssa x pa. us. inna
acalis nocte a fris d mlti ca. pq quectioz
x ppe si flua q. l friq qli. gre fit a
mala q. fria si m. q. te acut pt caloz
nalez dimitu stoi agetis in cibu potes
q de eleude vetositates ab ipo s no ex

nuare Et sig. ciq s. q. ulla sctit gnitas
d modica in sto ay cibu s pq ipiq x tuc
fit rugitq x i flato cui succedut oia
sig. stoi fri sy m. q dixi q ca. de idigoe
ffit x quz ppt assup. cibi vetosi na.
ut st fabe rape fructq cdi x te no s.
si dispoi. qtinctis s geti

medicina

Cura ructua. ex fgitate ay cibu z
cura male q. fit cu m. fla ca. dcd ca.
eade de idigoib cuib ingtib claus et
cet pt i. ac fiat tyra exomastic thuris
au. z j. cimi passul au. z j. g. mastic se
piq ieiuno cu iglucone ffiat ce tyra ex
semie cimi. au. feu. pces cardamoi au.
p. c. g. mastic oi die. Vta pq cenoes dy
tempyon dyamo dyzz. dyaniso x oib
claus ca dib i ieiuno bibedo pq ipa aq vini
vetis potetissi pui. balnee i aqs ca dis
stip. sic st aq masti x aq. decoca absinthi
mete rute pollegy alius x ffinis x ppe
pq cenoes

Cura ciq q fit pq cibu z cade
cu illa pt qd no z opq cenoib s alta oib
i ieiuno u. mlti ct cibu i sto qtid l disto
cuiz leguia oia x ppe fabas cicia x pisa
no uta fructib l fortass caucs ay cibu
x pius ass l coctanis pq cibu ai tyra pota
d dccdo zuaiy ppt delectat exortr. p. ic
ind ucq suat cibu u p. rcuq aacessit appe.
te satisfaciat uc no appetitui qsumo qz
sto fruis z appetit qd bo digeric ul no bo
ut ayt Ga. i tegni

cura

Scias
q mlti do vetosi. i sto. ipedut corruga.
ipiq si cibu s cu digo sit alta nal x alta
nal no pficit. d agetis x pa. us fri. coma se
qtigat io nalio ipedit. digo p. ut colli.
co vij. plios. a. pui. x. vij. de acci. Et
sic d. Ga. idez vetositas no mlti ca. i sto
ca. do ucz i sto fro velpui qz ca. do excelles
dissipat x cumat cas pq q. eleuate s. s
friq excelles no suffi. ad eleua. cas cuiq
exm po. idez de vetis i acie q ucz mlti ca.
i dieb canicularib ucz i me. yeme s po
tiq vere x autupno

pronosticum

D. ypas
i afforismis q ructua. mlti ca si flus corrup.
digoz s dimita i cor. ic qsueto tdut. i flatoz
Et ructua. pse s. idigoz s si sit fetida s.
cibi x humoris corrup. cd caly qd si sit fuo
sa capnosa adusta s ad friq si sit acetosa
l isipida l sapoz cibi assupti dimes x ppe p.

ij. l' iij sydas actis sup' . Et excessit
eructuationes cum cibum dispositi et ad co
littus si eructuationes post cibum ad compescendum
et ypocondria tympanites . Et d. ypp. vj. p. affo
In diuturna lyentia eructatio.
frequens acetosa et signum salutis q. pr.
digestio et terminatio confortatur et fluxus
diutius. Vapor naque acetosus fit a calido
diminuto necesse at a frigido . Vel potius
et sup. q. Ventris l. si fiat q. que fit a calido
viciato ut in fructibus non dum maturis . Que
a calido exaltato et dato ut in aceto vini
ut dicit Aui. iiij de simp. . Et amotis tamen
tertij p. ca. de qualitate medicinarum p. vocat
et intellige q. ita eructatio frequens non di
prefuisse sed naque apud . fuisse ut d. q. ad
ventum fit lyentie futurum l. fortificatum
propter ydropem et tali liquiditas . Ex co l. sed
q. eructuationes frequens sup. cibum prius et ad
lientiam et diarriam plurimam . Et eructatio
in toto sano sed l' bis fiat cum cibo l' post
et ypo. ceteri ... consueto l' sup. repletionem bonas
ctificat . Utitur expulsione q. post non cedit
ut aqua cum cibum dugat ... ut ex eo ipso ulle
petitur superfluitates generat . Cum de p. ... male
restat aqua agenti **De singultu**

Singultus est dispositio stomachi similis spasmo
... q. si stomachus facit membris musculosis
singultus facit spasmus ut d. v. de acci.
Fit ac iiij. de causis q. propter rez mordi
catiuam ob stomachi sui que acuta sic fit post gel
tiones piperis et sinapis supto vino ... ut vul
tus peruenit . Cura et post vomitum colleri uel in
lo. tertiana sive mela. uel in fe. quartana
q. propter repletionem stomachi acribus l' humoribus aquosis ele
ma. ventositatem grossa ... ipsum uel post
nauseatio ... cibi l' potus et ypo. in infa
tibus et fla. ... propter inanitionem superfluitas
q. stomachus cuptis expellere sic fit post fluxum ventris
plurimum l' fluxum menstruorum l' emoroydarum l' vomitum
l' ... cuius ... fuit multi sudoris
l' fluxus sanguinis narium l' ... in ...
tudine ... propter apia ... cum
quartam . stomachus uel si apparet stomachus ... fortasse
debilitatem . ... ut ... motum facit non possit
et ... singultus est cum ... nausea
et dolor plurimo ... ubi ...
est **Metacinus** Cura singultus propter
re mordicatem est ut si sit cibus bibat aquam ca.

l' lac amigdalarum dul. l' gedat butirum recens cum buc
cella panis et non bibat aquam tepidam q. vomi
est sic calida est ... abstinentia et fiat sup.
oppilata q. si sit humor colericus l' mela. fiat
vomitus propter esse cum sup. ac. l' ... et aquam tepida
l' cum aqua decoctionis aneti rafani et ... pissa
... . Et post vomitum conforte. stomachus ... oxi
zacara l' sirupo ro. l' zucaro ro. et gedat pul
uerem ... cum farina ordei l' simile ... cum
butiro l' cum amilo ... cum lacte amigdalarum et
zucaro l' ... codem modo et bibat aquam or
di l' ... Et si videbitur ... digatur ... l' in ...
et ... cum me. ... notis Cura cum propter ...
et ventositatem grossam est ut fiat sepius vomitus ...
... q. si sit difficilis digatur ... quo
l' ... et ... cum pul ... l' ...
... masticationibus et ... de ca.
de eructuatione . ... et puluis q. sic fit cum vino
ca. ... foliorum ... rute
... calamenti ana. ... amidis ... ali
... ana. ... mastic ... ana. ... tedat
... l' ... et ... fiat ...
... si ... et zucaro l' passul
... fiat ... cum melle ...
... diacimino diaciminum dyagal. Comedat
cibos ca. ... ... bibat
vinum vetus ... et sudet in ...
in ... non ... balneet ... l'
aqua decoctionis rute absinthii carui cimini ...
... ... et ... cum vino
vetus ... carui ciminum ruta ... salina
... bullita ... cum ... milio
et sale ... ... aceto ...
... Cura cum propter ...
... et ... confortatio.
... ad lacte ... dulci et ... puluis
... et ... et vino ...
dul. ... non prohibeat ... ventris
... ypo ... lac ...
... et cum omnibus ... et ...
ypo ... ... di
gerit et ... balneum aquam decoctionis mal
ue psillij maluauisci foliorum ... et salicis
... Cura cum propter apia ...
... **Empi. ca.** Ad singultum ...
re ca. a mordicatione nil melius ... q. po
... aqua calide ... butiro ... dissolutum l' oleum
... lac amigdalarum ... ad illud ... q. fit ex ventositate

gossa gst potq vini vetis p q. pulvis olibani
cani cimi bacccarum lauri fiunt bullitq Si^r et
fomenta^o cu spongia l' pano laneo molli
i fusa i eodem actu ca^do decim parum exp^ssa
et sepius sic stomacus i flato cu i frat^r. Si^r et
sucto vehus cu ventosa magna igta et gsc
p q vomitu l' p'gacio^n Si^r et illud pp thiriac
i vetis thiriac mastic^e cimi an. dii. p vico
qua^r i aq. pfic et dec^r de i^r icino. et i. actu
ca^do q carminat ventositates **canon**

Singultus aut fit ex sola gli^te et z p q
modus a cp m^a. qd z du^r. q ul i^d. actu p eq
abs^ctz s^r. z tri q modus l' eius puricq et i^d du^r
q l' vico stoi s^r. z p q modus l' vico cpatis
sic altius melb dimactis s^r. z modus quitq et
silet gd mod dixi q ca^o. de spasmo **pro**
stica Singultus de ianitoe ut plui
z mortal' necz onq i cepit u fortass i pl^e
cu caus no dii ultra et iugis i pmtt q^s feab
l' adult^e vii ypp. v. p^r. affo Spasmus a singultus
p q multa ianitoz malu. It^e singultus de
i plec advenit subito et cu forti motu et assi
duo conamine vomendi Sz singultus de ianitoe
advenit q data et p q plura humorz et cor^s ssup^z
et vtutis deiectoz Ona ppt z cu motu debili
et sin conamine vomendi h^r. aut p tato sec q^s
ut i olizeugz sc singultu tu accidit distuag
an sit de i plec l' de ianitoe et ex h^r. fucuta
pdicaq It^e si iij sc qua venit singultus
i die critica et ppc signis digoib p fte pap
part^e et v^te qstate et q^z p cessit indicato
i die indicativa s^r. ppa eu singultu l' vomito
dimmto s^r. chim p vomitu bonz ficndae et gple
tu Si vo no p cessit digo s^z cum^s plima
p sudores l' fluxus glesungz et vtq sit debil^e
s^r. chim sinthomica et mortalez ppt spasmu
de ianitoe veniente s^t corq q p^o. scitt ob
stoi p toto It^e si p q vomitu singultus no
desinat a movet^r. z malu. q s^r. sc fiet
ppt apatoz cpatis l' ianitoz It^e d^r. ypp.
vij. p^r. affo In ulcob singultus mtu st i
volue cau l' p cussioe singultus malu q
s^r. ul doz tumoz stoi sec lesam q gsolidari no
pt ppt hum^r. fluida chilosam Et utq p la
q membz z nosu cui gpati^r. cebz que for
tass sc^t spasmus vlt sit i punctura nui
It^e si p q singultu sequit spasmus a d cua^o
mortale It^e si semel p gato sequit si
gultus malu q ianitoz sup flua s^r. cu debili

v^te It^e singultus de replec. cura^r. multo^ns p
sternutoz fortit^r. inducta q in^e q dorsu pellit
vij. ypp. vj. p^r. affo A singultu hito sternuto
supveniens solvit eum It^e v. p^r. Sanguie
multo fluente su. p supius l' i fi q l' p volu^s
spasmu^s i nat q a singultus malu **de vo**
mitu z animi subversione

Omitus z motus fortis stoi q^s in^s ex
pellit^r. p supius q pad^s i ego p i fiq
Oz ai subv^sio z quam movet movet
et mo^te no move. cu effctu ut ait avic^e
Suffocati q ai subv^sio z conatus vomendi q tiq
sin gplemento et^r. pz q no dicit i ea nec z cia
s solo gdu fiunt it^e pa^o iiij. de cais s^r.
q z aggra^o. vi talie sbtil acute i sto mor
dicatis ob eius su sit aly a allea siapis et
pip sui sit humor ut pote co. vu. l' fla salsu
gpad^s i app i fc tiana // Cetera vero i plo stoi
a cibo p tante i gsito gnate l' i q li fluctuate
h^o. digoib // Cetera z collatu eidoz humoz i sto
ppt i digoz et i putat diutina debilitate eius
vtutis // Si vo madacio fit d' ess in^e. ab epate
et venis totius cor^s l' ad i testina et stom sic eu
te motu ep et ve ex pul in^e. asto sta malo
motu i egritudie faciunt adiuvi ut d^r. Ga^o.
.ij. pnostio^r. ca^o. de egroe Sig^a. p^e. ce st au
cessio cibos acutos l' si sit ab humore vito et
i^d. qd ciait^r. az. citum l' vide sbtile ligdu
amaz l' albu fluidu salsu sin plia viscosi^te
l' ceteu spissu sit multu cui et forte z au fe.
et h^o. pox i et vina citua sbtil velqui et
sit mixta cu p s^ttoe appeti^s Sig^a. s^e. ce
st aucessio nauseatic facie i sto ex cibo
l' potu l' utriq et q p q ipaz pa^ns sentit i un
da^co et agita^co i epo Sig^a. 3^e. ce st aucessio
signo i digoib et debi^s stoi tpe logo p q qd
supveit vomitus humoral' l' quimoz ex humore
et cibo assupto vino si fortifice^r tn pa^o no i fic^s
ab omo l' pauca et tpe no logo Et z humor
ggestq i sto sit ppe u^r. fla u^r. co. u^r. melia
q i^r. sz solu^o quari i epate ubi gula
et san. cu ide sit locus gula oib ibi et si fluitu
eius ut d^r. avic^e z^o. sui colligz ca^o. de pa^o. eius
stoi Vix ey z aqz valde site flati l' co. l' melic
s^r. q i sto remanet m. eida l' i flama^r. q
ad eius sbtile et adurit^r. l' ggela^r. q adeius
gssu sit et tepate gnt^r. Si i z sit fla fit
eius sbra alba viscosa sin multa siti et aqn fit
valde viscosa cu aucessit sumpto fructuum et
olezs eidoz que sit eius sapor no amarus sz i sipidus

l' acetosq & vrina g'ssa alba & pulsq pug
moll' Si vo sit co. fit cig sba citna l'
vidis amia vl'ac liqda sy viscosit'e & qny
g'ssa sit viscllu oui & sit velut ai p
sitoe appe't' & vrina ighta subtil & pulsq
spissq durq Si vo sit melia fit cig
sba nigra l' plubea livida diusa tq vir
vside'. g'ssa i modu feci vini ru. Cuiq
sapor z potiq puuxotq cu acetoso l' a
maro l' salso sm qz cogela'e l' adustioe
& vrina subtil vadiosa glauca l' subruffa

Si at sit san. tc no pt fici di p. vup
tuq vene qre sctiz dolor i sto l' epate
l' splene & io qd egdit fit san nigr flui
dq subtil. Si sit ulcq ictb| qd si sit fistlosu
fit g'ssq filtrosq velt simstu auuib sil
tu san. plmdo puuxotu qad'n i dissetia
san. eoit p isiq ad uuxotua auuib albe
uiscose velt rasura pgamei ppt ulcq i
testinis Sig re te st dolor i ypocodo
dextro simy usqz ad spatulas si sit ab
epate l' i sinistro si a splene l' tamen ve
nas tociq cor'is & mebrorz si m'a ppella
ab ambitu cor'is tociq et forte sentit eg
vngitur i meb'o aq m'a fluit & forte au
tessit i tecto mestrorz l' emorroyde & forte
auccessit debi'tas epatis cruica qre no gila
nit bo'y. san. potecte nutrie mebra &
ypuy meb'a despiciunt & ipellunt & te fit
color cor'is pallidq fedus citinus kpitudo
eotemna. ppt tam' q na si san io finis
stact i mebris & venis iducit cathesiaz
& ydropisin yposarchain Si vo descet' z ad
itestia iducit fluxu' vetris sit lotiuaz cu
nis Et cissiu sig' lyq r'e moi z ut vatq
sit maior re q assupta z i abo & potu cu
debilita'e vrtut & i amoe cor'is g'datia

Vers at m'a delega. sit fla. l' co. l' melia
l' san. q'gsti'. eo spacoe & sig'e pdas ope
tn dnf Cura voitq ppt s'ag caz
z ut paciens abstieat aibz acut'is oino &
vta'. fins ut z lact. portl. cuceb vinu
g'natorz l' blcez zuany ro. l' viol' rosata
noncella qd si sit ab humore pnocc'. voitq
cu syr' acetoso qpo. & aq tepida l' aq decoc
. sc. aplicz aucti pissa satu'te. stoi eo olibz
hund' ut potc lact blici malua & silibz qdit'
cu butro sale & tepis vel mundifice' co. cu de

coctioe renib & mlab citnorz sit dayz z ca'o de
i digoe Vnga. sto'q cu olo ro. vl' murtio Em
pl'e cu emplo qd pp mm. tillorz cotat g'
natorz acacie au. z ij. te alu'a & cu albuibz
duorz ouorz misceat' & z. iiij. farine ordi
& z. ij. oli. ro. & aceti qd' ss'. ad emplz fa
ciedu & ponc' sup os stoi cu fascia qd si for
ti'e volu'is adde gu. ara. dragati boli ar
Et vetis si m'gis eve sigill. balaust' cupulas
gladiu cortic' quercq & rubi Et si sent
pucturaz i sto bibat ozizakara l' syr' ro.
l' viol' cu aq fra Cura voitq ppt s'aq caz
z modera'o cibi & potq & epacioa i cunnis &
uti cib' ca'dis sicut domas ut z cao pullorz
& auiu pnarz silucstru l' edorz assa sup pnas
qdita cu sinapi sic z ima parz qdita cu
pipe & gal'. bibat vi'n vetq puz famez
& sitt tollat p posse & fiat ora dca ca'o de
digoe q. de sto frio humido pnaz Cura
voitq ppt crua caz z ut cosiac. sto' cu
voitu fto eo eoplle qpo. l' sal & aq tepi
da l' aq decoca raffani sc. aplic & aucti
pissa satu'te. eo cib' trict alcgmibz coctis &
qdit' cu butro & sale & alleis & cep sit do
cuiq ca'o de fetore nasi pgc' cu bndicta lax.
l' decoc mlab q. diqiq ca'o de i digoe q. de
canoe pq curoes vta' dygal' l' dyaonpi. l'
zuaro ro. l' rosata noucila put m'a ca'da
l' fra iquit Et si m'a sit san. fiat ora
q dicet' ca'o de ulce i sto Et ppe q forte'z
stoq & q soluc' ulcq p posse cu tes. de bolo
dcib ca'o de sputo san. q. de methodo dacdo
eo ipis sepiq dq oi dic cu aq decoca mirtill'
l' blcez' atoiorz & dulca' san. cu plota
basic' l' saphene i man dext & liga'e
eomorz dolesta & trancat ouo acib' acutu
san. eguantibz ut st pip allea & sinap
Vta'. pulmcte fco go famia simile l' aue
ne l' milio l' rizo l' amilo l' farre qdito
cu butro modico l' latte amigd' bibat vi'n
dul. ru. l' syp. typhanu cu aq decoca mitill'
& platagi vta' & auuibz pullorz ass l' frixois
cu butro Cura voitq ppt. r. caz q eny
z pt'clo sissia z ut si m'a sit san. & cuna'o
no sit ulcarata fiat plora ia dca q si sit
aq humor asan. pgc. cu me'a p pa sepiq

ia dcta. Si vero debilitas et tanitas cor
velim per cesserit et ultra. sit aug sic
vomitus non quod cura quia ut dicit ypp. ii. p. aff
~~Ubi indiget non oportet laborare~~ sed recede sol
altam conforta virtutibus diversis fiat
in emplastr sic quod sic sandal. ru. ro. in
cypi mtill calam arom. mastic. an. ʒ. ß. spice
ʒ. j. cere ʒ. ß. olei mastici ʒ. j. olei ro. ʒ. iiij.
liquefiat cera cum oleis ad ignem deinde in mo
rtario abigne et incorporentur pulvis dictorum rerum
pfice et extendatur super pecia et appliquetur forti
aceto et fune super epar cum fascia cum liga deo
fortat cum epar sine stiptico et calido sed sanguis
vomit sine frigido et plura medicamina diversis
ca. de sincopi. Si vero et dicitur ca. de debilitate epatis
et eius oppilatione. Super splenem potest dari em
plastrum confortativum eius et deoppilativum quod recipit
capp ac aceti asal unc capp si calamo arom.
an. ʒ. ß. succi absinthii succi eupatorii an.
ʒ. ij. armoniaci ʒ. ij. cere ʒ. ij. olei irini
ʒ. iiij. confice sic dissolvatur armoniacum in aceto
forti et cum dissolutum fuerit ponatur ad ignem in
cazola cum aceto coquatur et cum ceperit dissolui
addatur cera et oleum et cum bene dissolvitur sit omnia
addantur succi et incorporentur. vero ponatur pulverizata
cum aliis in vase mundo vitriato quod si non suffi
cerent predicta liquefactionem addatur oleum dicti sufficere
videatur et si non liqueant succi sicut pro cibo vij
decoctis liberalis coquatur et extendatur super coreo
al. molli vel pecia et fune cum fascia sic
splenem cum liga et hoc ante cibum. Et dicitur plura
diversis ca. de melia et de cimplecis et ca.
de sincopi et plura dicitur ca. de debilitate splenis
et eius oppilatione. Super stomachum potest tale emplastrum
quod confortet ipsum ne superfluitates recipiat quod
recipe mastic. thuris boli ar. terre sigill. an.
ʒ. ß. sandal. ru. calam arom. cipperi mtill
an. ʒ. j. pi. lo. gal. san. d. eri cucume
an. ʒ. ij. terantur et cribellentur et incorporentur
cum ʒ. iij. olei mastici et ʒ. j. cere dissolutis
ad ignem et non incorporentur dum sit super ignem
quia virtus eorum resolveretur sed postquam remota fuerit
ab igne post dissolutionem perfectam in cazola
vitreata et in aliis bonis vasis. bibat vij
vel. stip. mixtum cum aqua pluviali vel aqua
decocta mtill. liget. quod confortat et hoc

et hoc ad micciola dolorose et affrigatur magis et
peccato sepius cum aqua calida pista super ipsa quia
in ibi consuetudo in dimitto et fecit tanta defecit
cor sic balneo aqua dulcis in qua non mitte
r. in aqua decocta rosarum calamenti absinthii
mtill. florum camomill. frumentum ut appareat
potest ad arthetica in unctione et stiptica
ad mitigandum. Detur sepius ante cibum sic et
post dyacitoniten cum melle et similiter confecto
et piper aff vel coctanis si inflato non sit
in ventre plurima. Et fiat etiam dicta ca. de idi
goc sic de stomacho debili in spa. Et mitigatur
cum oleo. ro. mastice et irrigio siliquarum
addito pulvis galle et modico aceti ca
lefacto perfecte in aqua fuerit incalescente vase dicitur
et hoc ante cibum et potest emplastrum predictum super
ipsum ungendo. Et confert ut dicit. Et de kabe
c his vicibus que in dicte vi. g. scilicet in amida et
scilicet ante prandium et scilicet ante cenam cum aqua decoc
mtill. vel vino. ru. stiptico vel aqua ferrata quod
dicitur ca. de fluxu ventris et ca. de micctu
sanguinis et de sequentibus diversis. Si vero patiens cum angus
tia abhorruerit misceatur cum ipso plus elec
tuario ro. hoc dicit deleccio ponitur cum et confor
tat stomachum expellet virtutem omnino ciborum et ci
bos acutos non liquefaciens in acie calidos dissolvere
liquefaciens neque frigido constringere in aliis ad tercia et
vomitum angustie. Si in acie spato urgente
ad calidum ordinetur ut acie appropriatis sit spa
tium urgens ad firmamentum hoc ancta in pleniores et
tonos defectiva aliter exspirata quod convenit sit
venire post illa vomitum et hoc donec attingat
ponatur vero tot ... super scarificationem super
epar et splenem in ictu Emplastrum

Emplastrum quod vomitum stringit thuris mastic an.
ʒ. ß. confice cum albumine ovi et pone super os
stomachi vel pane assum in torta cum succo mente
vel aqua decocta eius et absinthii et calidum sim
sic locari. Item ad vomitum pugnandum confert lac
vaccinum ustulatum perfecte assumptum in potu
sic et pulmentum cum orizo vel milio vel farina simile
conditum cum eo. Et adde optime ponitur vitello
ovi assi mell coclear j. mastic pulveriza
ti subtiliter ʒ. j. misceatur in sic testa ovi et coquatur

sed ante calefactum quod agitando cum spatula et
assumatur per cibo in ieiuno per eundem vero hec abu
vomentibus pessaria cum modico cum vomitu vel so
lus oris vocatur Item ad idem recipe pulveres sc. apii
an. absinthii an. ℥ vj. aloe an. ℥ ij. terantur
et fiat cum aqua frigida pluviali vel aqua decoctionis
mente et plantaginis vel cum vino nigro sic confitiantur
detur unum in ieiuno cum aqua frigida. Item clister ad
idem quod appellatur dyameta. Recipe succi mente
lb. j. vini granatorum acetosi lb. j. zuccari lb. ij.
Vel aliter recipe succi mente succi granatorum an.
℥ ij. mastice ro. nigri galange an. ℥ ij. zuccari
lb. ij. fiat clister. Item fomentum ad idem recipe
thuris ℥ j. cimini ℥ j. et ℥ baccarum lauri quantum
de omnibus terantur et cum succo rute vel mente
incorporentur et stomacho superponatur. Item emplastrum
ad idem recipe rosarum cimini mente absinthii salvie
rute sandali citrini boli armenici bdellii galbani
mastice thuris cortice granatorum plantaginis
balaustie an. terantur et bulliant in aceto
forti vel vino nigro et cum cera conficiantur et actu
calida sepius fricentur super stomachum cum fascia in
ieiuno et cum infrigidatur statim mutetur. Item pulvis
decoctus ... potatus cum liquore congruo confert
in omni fluxu sive per superius sive per inferius procedat.
Item si vomitus fiat propter congestionem diversorum
humorum in stomacho purget cum hiera pulvere que contra
omnes humores valet facilius. Recipe turbit albi
et cera agarici an. ℥ ij. reubarbari optimi ʒ ij. an.
℥ j. semen quantum de omnibus dosis eius ʒ a. ʒ ij. usque
ad iiij. Item epithima compositissimum ad istud recipe
succi citoniorum succi mente succi absinthii an.
℥ iiij. cinamomi gariofili macis cubebe mastice
sumach acacie mirtillorum cedalloe ligni aloes
an. ℥ ij. pulverizentur subtilissime et cum succis
terantur addendo aque aceti citoniorum et calefiat
parte super carbones ignis deinde spongia vel filtrum
infundatur in ipso et postea leviter mediocriter exprimatur deinde
fiat rotundum et illico super stomachum fricetur quanto
calidius sufferre poterit sepius in ieiuno et renovetur
id subito cum tepidum factum fuit et si non ha
beatur succi predicti fiat cum aqua distillata
in alembico vel cum aqua decoctionis eorundem vel cum vino
nigro potenti. Item pannicula panis de simila
vel de siliginis cum cortice a fornace et actu calida

in succo mente et aceto contingatur deinde siccetur
corporis et cum spiritibus fiat emplastrum. Vel aque de
succo mente tanto imponatur ut postquam dissolutus panis
fiat cum eis epithima per quod filtrum vel lana succi
tincta vel panus laneus nobilis duplicatus imbibatur
et actu calidus continuo compressus fricetur sive ob
stomachi superposita stando. Item calefacere de tegere et de
emplastro predicta super stomachum conferunt vomitui et indigestioni.
Canon Omnis medicina assumpta stomacho
per contrarium vel interius oris ut sit actu calida que sit
anterior Galenus declaravit calorem de diminutione digestionis
stomachi tepida continua dissolvunt virtutem ipsius sed te
pida interdum sunt nauseativa frigida vero continua
pida intrinsecus sunt mortificativa caloris sed interdum sunt opilativa
Vomitus in vomitu magis competit frigida quam te
pida quia hec actu frigida difficile vomitum et
hec si sit gustu stiptica ut pira citonia vel esspile
sorbe rizum et similia. Calida vero pitea quia iuvant
duo colores in vomitu quia sunt citrina et viridis
citrina et flava quoniam sequentur putredinem aut cita sunt ita
ut si sit acetosa fit humor grossus fortis stomachi
et amarissimi saporis sed sunt plura et hec stomacho
appetitiva calor acuens et vina citrina et au
ctoritas contra et cibi acuti et potus nimi
que vocatur quod si quandoque accidit sit colica nimis
dubitabilis. Si vero sit flaumatice fit grosse sive
viscose sapor insipidi aquosi
vel acetosi sed sunt plura et forte sunt calor
phlegmatico in fuit vomitus ... maligna
... accessio ciborum ... ab holeribus
vel fructibus indigestis. Calida vero pitea quia vomitus
quoniam vomitus cavetur sed propter eradicationem ...
et hec si fiat facile et sine nocumento capitis
et pectoris omnino vel ... non stet in ipso fide
plura neque ... quia faciet stomachum laxativum
ffiat quam ... in pluries et hec duobus diebus
super ... ita ut ... dici ...
... fiat ... deinde vero
diversos cum liquoribus et ... et
ultimo confortativis stomachi ad superius per ... et
contra ... Ut autem applicatis ad quod vomitus
ducamur quibus scilicet sapor ... dicitur
et ipsorum tales proprietas virtutem. Dicamus igitur quod potes
te ... iiij. de medicinis simplicibus ... et ante
ij cap. ... de ...

vdiatoꝝ sapores i rebꝫ aliꝫ sic sunt naturales sicut non naturales sicut non naturales sicut preternaturales sicut [illegible] qui sunt tactis sicut sunt ut tipati. Sapores ut sunt iiijor sicut [illegible] ppter [illegible] tiey ppter [illegible] terras spissam & digestam velut sapor fructuum [illegible] florverunt. Secundo sic ppter sicut austerus ppter [illegible] terram cum aqua [illegible] digestis ut sapor fructuum sic [illegible] acetosi & [illegible] q ptcd. digesti ut sapor fructuum [illegible] ppter maturos. Alii q [illegible] ut sapor acetosi ex vino bono sic [illegible] ppter [illegible] aqualitatem. Quartus ut insipidus sicut aquosus ut sapor [illegible] & piscium & [illegible] & sic [illegible] loco sit [illegible] Sapores ut tali sunt iij. Primus acutus sicut acer ppter [illegible] igneas & [illegible] calidissimis ut sapor piperis & sinapis & [illegible]. Secundus amarus ppter ptes terreas [illegible] adustas ut sapor [illegible] & [illegible] non [illegible] Tertius salsus ppter ptes terreas [illegible] adustas ut sapor salis. Sapores ut tipati [illegible] tipati cum modica [illegible] ad calidum sunt duo [illegible] sicut oleaginosus ppter ptes aeras ppter digestas ut sapor adipis olei & butiri. Secundus dulcis ppter ptes aqueas ppter digestas & cum igneis [illegible] Causa ppter [illegible] ut [illegible] tipato ut sapor zuccari & lactis & ideo sit omnis [illegible] Et sic dictum est de saporibus [illegible] et de odoribus [illegible] non [illegible] nota [illegible] accommoda a saporibus nobis [illegible]

Et ptea [illegible] sapores [illegible] talia [illegible] quadrat. Et medici colores [illegible] ut ait [illegible] [illegible] In vomitu ptea [illegible] vi. sicut [illegible] cum [illegible] qui solvunt [illegible] Causa ppter confortat stomachum & [illegible] ne [illegible] & [illegible] a [illegible] cpate & venis. Sanctus [illegible] facile vomitum velut [illegible] [illegible] stomachum qui vomitus [illegible] & [illegible] leniter velut [illegible] tamarindi. Prognostica. Vomitus sicut & bis in mense [illegible] tu allemna [illegible] & ppter in [illegible] consueto & guloso [illegible] [illegible] sicut et [illegible] & ideo

[illegible] cap. sexti iiij [illegible] de vomitu q q. i [illegible] sanitas [illegible] vomitu [illegible] vomitu sicut ut in mense duobus diebus [illegible] vomitiva [illegible] [illegible] salutis duabus [illegible] pro [illegible] ne ordo [illegible] produceret [illegible] facit [illegible] super [illegible] Causa ppter [illegible] ut fiat [illegible] in [illegible]

Secundum [illegible] ne violentet se [illegible] ad vomitum [illegible] facit stomachum [illegible] & [illegible] omnis [illegible] & forte rumpet venam in pulmone & inducet ptisim & forte facit [illegible] fundere ad [illegible] oculos & [illegible] & [illegible] dicte [illegible] modum vomendi [illegible] vomitus [illegible] de fetide [illegible] Et vomitus singulorum sicut [illegible] mortale [illegible] iiij [illegible] aff.

In vomitu singulorum & [illegible] malum.

Et vomitus sanguinis [illegible] aqua [illegible] maturatorum [illegible] iiij [illegible] aff. Quicumque sanguinem vomunt [illegible] [illegible] salutare [illegible] [illegible] Et vomitus [illegible] [illegible] [illegible] ethicam & [illegible] & [illegible] [illegible] ethicam [illegible] & [illegible] sequitur allemna [illegible] vomitus [illegible] Causa ppter [illegible] [illegible] prognostica. Et dicitur [illegible] v. [illegible] aff.

Spasmus singultus [illegible] malum [illegible] vomitu [illegible] [illegible]

Et idem [illegible] sanguinem vomenti [illegible] [illegible] solutio sit [illegible] Et vomitus [illegible] [illegible] digestis & [illegible] [illegible] de vomitu [illegible] [illegible] sanguinis [illegible] vomitus sanguinis [illegible] iiij [illegible] aff. [illegible] [illegible] bonum [illegible] malum. In febribus [illegible] vomitus [illegible] prognosticorum [illegible]

vide ibi

acuta sicut laudabilis sed vomitus cum flegmate et co-
lera sunt in sil quinquota et non sed viscosa sed
corrupto humores sunt in magis quiniori et solummo-
do ipsius potu tanto est suspectior et propter cu-
dities mali signum quia sunt utique debiles signum. in ceteri
generibus dicens non citrina velut est secunda vel mala
et citrinacio velut sed dicens vi. idem in eodem cum
in se acuta fiat vomitus sicut succus porri aut viri-
dis a pluribus coloribus nigris malum est. Cum ac ab his ipsis
infectis est morti vicinatur. Idem eodem sec-
tione ipsius si fuit in ipso vehementer est ma-
lum quoniam putredinem significat et corruptionem magnam
humorum

De colerica passione

Colerica passio dicitur cum quo cadens yda-
cogitur cito superfluitas cibales vel humo-
rales superius per vomitum et inferius per secessum
sim cum dolore et torsione stomachi et intestinorum.
Fit autem propter duas causas prima est antiquis et
per revocationes corruptionem cibi in stomacho et intestinis
et propter fructum oleorum et pistum et dorsum frigidos
viscosos. Et signum eius sunt anxietas facies
nauseative per dies plurimos et multiplicatio ructo-
sitas in ventre cum rugitu et inflatione et gri-
tiplex dolor circa umbilicum primo cum punctura eius
deinde advenit solutio plurima deinde vomitum
et hoc sed magis materia durat ad vomitum et hoc est
magis multum et quod emittit est album non dum digestum
vel semidigestum vel fleuma viscosum et forte est sic
loma vinus si cetarum corpus operatur.
Secunda vero causa est effusio colere in plicae ad stomachum
et intestina sil mordicatur ea et sed deterior
causa et magis quam istis propter quod et colerica passio nunc
rupta. Et signum eius sunt nausea vehemens valde
et sitis assidua cum adustione corporis et agonie
plurima et si bibat aquam frigidam secunda nausea do ca
lefiat in stomacho deinde evomit ipsam et quando est solu-
tio ventris cum ea et est periculosior et quando superfluit
adeo dolor faciat cum sequente sincopi et
cadat pulsus. Et quod eundem sed subtile citrinum
amarum et quando omnis sicut vitellum et fortasse
anticessit vis piperis allei sinapis et aliorum acu-
torum et fortasse est vinum subtile ista propter colam
et fortasse sub albida propter raptum colere ad stomachum
et intestina

Medicina

Cura eius quia fit
acuta frigida est ut hoc postea et cum sentit pun-
turas et torsiones in ventre bibat sepius simul-
ta quantitate aque valde callidam in qua bullita sint
cinamomum galanga piper longum et silia cinnamomum ve
tosi et tamen viscositas et reducta post hoc

sopori propter posse sit dixiq calido de vingintibus quia sistat
vomitum et assellationem secundo ocimum modicum quod est principium
in cura post passionis. Comedat mica panis de si-
mila assata superpunas et post hoc imbibita in vino
veteri potenti et bibat cum eodem sunt allea sinapi
et galanga. Fiat epitima calefactorium super ventre ex
lapide igneto aspersio aceto acutissimo et pannis
lineis calidis involuto vel ex sale et milio torre-
factis in sacculo quod si post hoc omnia sentit dolorem
in capite propter vapores vini vel vomitus donat
utrisque posse et lavatur frontes et tympora cum
aqua rosacea et aceto et cum evigilavit in dia
balneum et solutum aquam decoctionis florum camomille
absinthii rosarum melliloti rute calamenti et
silium in quo ploratur fame. Cum vero pro voi
sit et post hoc vita dyamuno vel tyriaca veteri cum vino
calido decoctionis piperis longi galange cyamomi et demum
cibos frigidos viscosos et sitim et famem tollere
posse et quod confortet stomachum cum cumplis et ungit
sic dixi quod calido decidigoe ... Iste frigido cum m.
et si cum superfluit necesse pergere cum medi-
cis et somnum conforte cum calidis super ipsum itaque et exo.
Si vero non superfluit purgare cum benedicta laxa-
tiva vel cum decoctionis mirabolanorum kebulorum citrinorum idem quia evacuant
confortando stomachum et intestina et post hoc curatione fiat
ut dicitur in antidotario unum experimentum de bdellio quod
in cura de capitibus expertum dicitur cum vino vel
vel aqua decoctionis utilis piperis cinnamomi galange mas-
tice et thymus quia stomachum potest exsiccat sit
et dyacitonite cum melle et scilicet confectum bibat
vinum vetus purum comedat carnes pullorum vel a-
nium silvestrium perdices assatas vel elixatas cum sale
et petrosillo pasta et sepe comedat et commisceat sepius
in cenando et paulatim redeat ad consuetum. Cura
eius quia fit acuta calida est ut hoc postea et in principio cum
incipit vomitus cum assellatione vel si assellatione bibat
aquam calidam in pluria quantitate et vomat cum ea plurimum
illius colere cum facilitate. Si autem superfluat vomitus
vel assellatio adeo ut virtus cadat tunc liga vel frica
utrasque adiutoria sicut ... et coxas et pone super stomachum
et totum ventrem lapides frigidos vel glaciem vel vinum
vel pannos infusos in aqua frigida vel aqua rosacea et aceto
et in succo solatri vel neufar atque sicut vinum dolore per
sicut in fiat et stupefiat et effundatur super manus
et pedes et faciat totam aquam rosaceam vel aquam frigidam et sicut
vole manum et plante pedum cum aceto et sale
vel per se. Et dari in potu una vice post hoc aqua succi granatorum

acetosorum ipse vel agresta vel acetum ipse vel quinq(ue)
cum aqua frigida si ipsum per se sumere non potest quia si
ipsam evomat inita susceptione. Et si non fuerit fortia
cum spodio et bolo armenico et rosarum siropo pul
verizando ora stomachi et cum pectoris linteis aqua immis
sis vel cum aqua decoctionis malorum acetosorum et
citoniorum vel pirorum non dum maturorum et in potu
dando mice panis que coctes evomit ea vel pul
vere till. terre sigillate sandali corticis granatorum
in potu et tunc cum succo berberis et aqua frigida que sunt
confortativa in stipticando et reprimendo colera. Et
da ei quia si utique sit confortet quando predictos potus
abhorret aquam puram frigidam vel lac acetosum
plus et cum ipsum evomit vita multorum diebus.
videas vomitum alleviari parum. Et tunc
conforta ventrem dando in cibo micas pullorum tritas
stomachum conditum cum succo citoniorum quam vino potico
in spissato. In cum mica panis assi super puras.
Et si evomat illa vita dico ut vincat omnia et
tu da in cibo pullos vel perdices vel aves silves
tres puras assatas et coctas in succo citoniorum vel
granatorum vel agresta vel berberis vel vino rubeo poti
co mixto cum aqua pluviali vel cum aqua decocta
mirtillorum et plantaginis et cum potu pulli assantur
post turtures corpus poni granata minuti vel grana
torum vel sumach vel grana berberis cocta. Et iterum
cum cibum sumaverit da ei in potu vinum ut ventrem
confortet et somnum provocet. Sit tamen vinum stipticum non
acutum et postea lecto cooperiatur undique ut dormiat
quam posse quia vomitus et fluxus sedantur cum somno.
Et si post somnum senserit se alleviatum ponatur
in balneo aqua tepide decoctionis rosarum plantaginis et
florum camomille et post balneum ungatur stomachus et
totus venter cum oleo mastichino et oleo rosarum per se
addendo modicum aceti propter petitoriam et reducantur
consueta ad consuetudinem. Cum ergo vero posuit silba
et post prosequitur passiones et in fractione corporis rephaz
to... gucet et cum vomitum ... ex aqua tepida
pura vel cum sirupo acetoso quinquostia vel postea cum
...bus vel cum ...; ... sicut diximus capitulo
de indigestione stomachi et de canonibus que invenias
solvendo ... stringuntur ventre... ab ass...
... sunt fortis ... et post cibum sumat
citonium assatum vel pirum vel uvas ... vel sorbarum bi
bat potus stipticus. Predicte dispensat ... et po
tibus talis ... ventre ... omnino. **Empi**
rica Sunt quidam qui ... dicunt passio
ilica et venter collectus quia passio colica ... ut ... dig

tum quas sic cogitur ad evomendum et egerendum
hora una. Sed venter colique et venter solubilis
et laxus propter multas colaturas cum submissus...
acuisti felle ad intestinum duodenum cum tintura
plia et liquiditas fecem venter ... corporibus
in quibus talis porus ... videlicet quare ... pura
sunt ad dissenteriam vel dyarriam maligna...
Sunt et aliqui in quibus porus procedens acuisti felle
ad profundum stomachi et amplius ... sunt ad vomitum
...tum amaras velut ... in cuius ... rapa
cibus in quibus plia ... mandat ad stomachum propter
digestionem forte. Alia media vero ad intestina quia
propter et stomachum tamen album. Colera namque in
...ca delegatur a cisti felle ad te duo loca
per duos poros sunt vias ad stomachum quod propter
calefactionem ad intestina vero propter mordicationem et
stimulationem ut feces ... expellat et secessum
provocet et ideo ... feces tamen albas vis
cosas et sic ut plus constipati. Sunt et omnes
qui porus ad intestina ... et ... con
quando venter ad stomachum qui amplior colera ... sunt
... humano ad ... ad digerendum.
Cum non ... cibis solidis ... velut
bestie et ipse ... de rapina. Ves
si venter sit ... solubilis propter fla vel ...
... intestinorum et ipse appellatur venter lubricus
et isti ... sunt ad ... igitur ...
venter. **Canon** Passio colica est
media participans inter vomitum propter ...
et fluxum ventris ... In vomitum namque
indigemus sola stomachi confortatione. In fluxum vero
sola intestinorum confortatione. In ... vero passione
... indigemus ... stomachi quam intestinorum
propter stomachum esse membrum nobile et propter vomitum
esse morbum magis laboriosum quam secessum ... di
ca de vomitu et ad ... ca de fluxu ventris pu
ti doctrine suffragat ita ut quod dicitur de fluxu
ventris ... passioni colice quando fit acuta ...
si quod dicetur de fluxu dissenterico vel epatico
vel felleo ... copuletur. **Pronosti**
cum Passio colica est ipse quando fit acuta
... et ... ... infra vij
dies ... vel ... medica et ...
... quia nimis delicata ... et ... mor
bus longo tempore ... tollitur ... facit
... ipsum et vel vincit vel
vincitur ... et si ut dicit ... illi ...
... applicentur ... ...

euoat stom(ach)i sil(icet) cu(m) secessu v(e)l cu(m) sy(n)ce-
cessu mortale q(uia) apa nig(rum) ca(pitulo) in
i(n)testi(nis) s(e)c(undu)m. Et h(oc) ubi pa(tiens) sit sil(ic)us pa(ti)e(n)tis
colele nõ ty(m)p(an)i(t)e. Si porig(itur) pa(tiens) i(n)testinal
et ylcos i. duc mis(er)e mutrupat
de ipo dicens ca(pitulo) de apatib(us) i(n)testino(rum)

De dolore et in(flati)o(n)e stomachi

Dolor stom(ach)i fit p(ro)pt(er) duas cas(us) p(ro)-
p(ter) apa(m) et ulcus de q(ui)b(us) dict(um) e(st) s(upra) c(a)p(itul)o
ca(pitulo). Et ventositas i(n)flat(iva) et
e(st) c(um) tunicas duas stom(ach)i s(cilicet) i(n)t(er)iore(m) ner-
vosa(m) et ext(er)iore(m) c(ar)nosa(m). Est a(utem) i(n)t(er)ior
nervosa ut s(e)ntiat fame(m) et cibi q(ua)litatem
ut i(n) ipo volu(n)tu(s) et si ip(su)m corru(m)pe(re)
at(que) i(n)cat si s(e)c(un)d(u)m (con)cubus v(e)l ab ipo dilate(tur)
et ip(su)m cicia(t) p(ro) supi(us) et i(n)f(er)ius si sit i(nfir)m(u)s.
Est a(utem) ext(er)ior c(ar)nosa ut sui calit(ate) nat(ura)li
cibu(m) dig(er)at p(ro)pt(er) toto q(uia) facili(us) calefac(it)
p(ro) me(mbris) q(ua)m s(e)c(und)u(m) tact(um) s(e)ntit ut i(n) umbilico
posito ignis mane(t) et igne. Est e(ni)m dolor
ventosus q(ua)n(do) q(ua)m i(n)g(er)itur cibus et fit
a mala q(ua)litate stom(ach)i cu(m) m(ateri)a flat(u)a ventosa
a(qu)a calor stom(ach)i nat(ura)l(is) d(i)minut(us) elevat vento-
sitates v(e)l q(ua)n(do) i(n)g(er)it(ur) p(ro)p(ter) cibu(m) et fit
a mala q(ua)litate stom(ach)i frigida sine m(ateri)a sil(ice)t calor nat(ura)l(is)
stom(ach)i sit d(i)minut(us) i(n)s(e) sil(ice)t sit op(p)ressus multis
cibo(rum) et p(re)c(ipu)e frig(id)or(um) viscoso(rum) i(n)flatiuo(rum) ut
s(un)t olea fruct(us) et legu(min)a. Est i(terum) dolor q(ua)n-
do q(ua)m p(ro)p(ter) cibu(m) q(ua)n(do) p(ro)ducit ad tanta(m) malicia(m)
no(n) sedet(ur) n(isi) cu(m) vomitu et ideo i(n) vehem(en)cia
dolo(rum) stom(ach)i p(ro)pt(er) eos q(ui) fi(un)t ab apatic v(e)l ulc(er)e
i(n) ipo

Methadus Cog(nosc)itur dolor stom(ach)i a
m(ateri)a q(ua)lit(ate) frig(id)a cu(m) m(ateri)a s(cilicet) q(uia) i(n)g(er)it(ur) i(n)festat
a(n)t(e) cibu(m) q(ui) flat(u) natat i(n) sto(machi) p(ro)fu(n)do et q(uia) fit
q(ua)n(do) vomit(us) flat(uosus) v(e)l eructua(ti)o acetosa v(e)l
alleviat(ur) dolor et g(ra)vitas app(eti)t(us) c(um) sine siti
et calit(ate) s(ed) cu(m) sputo et salina p(ro)lixa et nau-
sea et fastidio et rugitu v(en)tris p(re)c(ipu)e q(ua)n(do) sunt
sto(mac)h(u)s v(e)l splen v(e)l v(en)ter cu(m) malis q(uia) ita s(un)t m(em)bra
m(ala) na(tura) frig(id)a ventosa et i(terum) rugit(us) ang-
menta(tur) a(n)t(e) cibu(m) q(ua)n(do) et p(os)t digest(ione)m cibi q(ua)n(do) s(ed)
p(re)c(ipu)e i(n) latere sinistro. Cu(r)a cu(m) e(st) vomit(us)
cu(m) oximelle q(ua)po v(e)l sc(i)ll(itico) et a(qu)a decoct(a) vel
fac(ta) a(m)plius et aucta pessa i(m)ple(tur) exc(e)p(to)
alleis et legu(m)inib(us) v(e)l p(ur)ge(tur) cu(m) pill(ulis) cochiis
v(e)l (g)uid(o)n(ia) laxa(tiva) v(e)l me(lius) d(i)c(itur) exibit pessa dig(er)e(n)te
flat(um) cu(m) sirup(is) dict(is) ca(pitulo) ca(pitulo) de i(n)digestione. Et de

Cu(r)a stom(ach)i fit h(um)idi cu(m) m(ateri)a. Vent(ositate) dig(er)at(ur)
dyaciminu(m) et dyacimino (con)cedat allea s(ed) no(n) cepas
n(e)c porru(m) q(uia) h(oc) sit ca(lid)a s(ed) n(on) h(umi)da q(ua)n(do) p(ro)pt(er)
et ventosa. Utat(ur) c(ar)nib(us) levib(us) et p(re)c(ipu)e ass(is) v(e)l
elix(is) cu(m) fen(iculo) car(vi) et petr(oselino) (con)dit(is) cu(m) s(al)s(a) ca-
lidis a(u)t sic ut s(un)t pip(er) cu(m) gar(iofilis) et g(ra)na p(ar)adisi.
Bibat vinu(m) vet(us) puru(m) ama(ra) ut(e)t(ur) lingua
et stop(h)i(s) sil(icet) cibu(m) (con)parate i(n) ieiuno ungat(ur)
et emplastret(ur) stom(ach)us ut de oleo et allio. Vitet holera
et fruct(us) et cibos i(n)flatiuos p(er) (con)t(ra)rias p(ro)vo-
cet eructua(tio)nes cu(m) masticat(ione) et (h)yssopo et cimi-
no et mastic(e) et carvi et a(n)i(so) et siliq(ua)m i(n)fl(u)ae(n)do
salina i(n) ieiuno et sedet ipo i(n) exercit(io) et p(ro)g(ressu)
i(d) ambulet (con)tinue. Cog(nosc)itur dolor stom(ach)i a m(ateri)a
q(ua)lit(at)e frig(id)a sine m(ateri)a s(cilicet) q(uia) q(ua)n(do) i(n)g(er)it(ur) sil(icet) cibu(m)
q(ua)n(do) a(n)te et p(re)c(ipu)e sup(er) (con)plex(ione) p(ro)lixa(m) v(e)l sup(er) (con)t(ra)rio cibo(rum)
v(e)l calido(rum) q(ua)n(do) i(n)te(r) corru(m)pit(ur) cibu(s) i(n) sto(mach)o et fiu(n)t
eructua(tio)nes fetide fumose v(e)l acetose cu(m) titil-
lat(ion)e p(ro)lixa et angustia cordis i(n) p(ri)mo forte no(n)
q(ua)n(do) sil(icet) cibu(m) pa(uc)u(m) et p(re)c(ipu)e calu(m) subtilem.

Cu(r)a cu(m) e(st) ut (con)cedat pax a f(re)q(uen)te(r)
cibos subtiles bo(ni) chimi ut s(un)t ova sorbilia
et c(ar)nes edo(rum) v(e)l pullo(rum) cu(m) similib(us) cor(um) (con)dit(is)
exp(r)ime (con)t(ra) (con)t(ra)ri(um) (con)tra eor(um) eructua(tio)nes et
p(ro)vallas cu(m) masticatoriis et clist(er)is potib(us)
et (con)fortet stom(ach)um et t(er)cia cu(m) virtut(e) et (con)plus
potu(s). Et si sufficiat vomit(us) fiat o(mn)ia q(ue) dict(a)
s(un)t ca(pitulo) de vomitu ut de vomitu fc(t)o p(ro)pt(er) s(upe)r(fluita)-
te(m) v(e)l c(ru)d(it)a(te)m et s(upra) de emplastris et p(re)c(ipu)e cu(m) usu
electuarior(um) et t(ro)c(is)cor(um) (con)fortanciu(m) et calefacie(n)ciu(m)
stom(ach)um ut s(un)t t(ro)c(isci) d(e) mirra et dyaciminu(m) et
vitella ovo(rum) assa (con)fecta cu(m) pulu(er)e cardamomi
v(e)l coria(n)dri torrefacti et melle dissoluto dando
ea o(mn)i die a(n)te cibu(m). Cop(ia) p(ro)fic(it) cautim i(n) iuti-
le capitis p(ro)pt(er) exhala(tio)ne(m) vapo(rum) malo(rum) et (con)-
forta(tio)ne(m) mixt(ur)or(um) duo(rum) m(od)o(rum) nuo(rum) de s(upe)r(fluita)t(e)m. Ad eos
stom(ach)i ut d(i)c(itu)r p(ro)pt(er) i(n)dis(pos)icioib(us) ca(pitulo) p(re)ci(pu)e. Cog(nosc)itur vos
id (con)dig(n)e d(i)c(tu)m. *Explicit* Sed dec(imo) do(lore)
ventris sil(ice)t stom(ach)i ventosu(m) (con)ficit p(er) ventosa
sicca i(n)guina sil(ice)t loco cu(m) s(e)n(s)atu(m) velut i(n) l(ibr)o
post(er)iori q(uia) vento(sita)s velu(ti) dissipat d(i)c(it)ur fac(ie)t
ventosa sicca q(ua)n(do) post. Sil(ice)t melius cu(m) igne seu
stuppa ignita si(ve) scarifica(ti)o(n)e. Et lap(is) molaris
v(e)l lap(is) coct(us) ignit(us) q(uia) aceto forti asp(er)s(us) po(n)i-
t(ur) sil(ice)t lo(co) cu(m) me(lius) p(ro) pannis ca(lid)is (con)f(er)t velut
Et cu(m) bo(n)a ad idem s(un)t nigelle bacce
lauri rute absinthii cetrarie an(a) (con)q(uassat)a.

an cicim cimi an ʒ.j. coq i vino forti
dilig^r cooperto vase deinde infundat^r spongia
in i^o lesure cal^do actu et deinde cum expressa ponat^r
sup locum intendendo frequenter postquam infrigidatum fuerit
Et si vinu forti^s adde sc. stapis nast.
d'aucti l' poc olei quę et farina gniu posquam
cede vel lyntte fuerit ipso colado et
addendo oc qd sufficit atque linendo ad ignem l' furno
cal^di dilige^r. Ad idem confert oleum de castoreo
l' de lilio l' de aneto l' de ruta calefactum i
aq. fuerit. Item camphora adiden expressissime
dando. panis furnem in aqua coctis adiubans
et perfundat^r. micta to. oleo qd et melle sit calc
fiat ad ignem et applicet^r. vetri exporto ca
lidius sit. pt et cu infrigidatum fuit vitet^r. cu
do pac l' infundat^r idem panis i succo mente et
rute et actu cal^d applicet^r. Item pro unum vi
tellum ovi ol. camomill' l' de lilio rude et
consequent^r addatur perfecte et incorpet^r. cis
pas de mica simile torrefacte ulterius ad
da^r sc. app. que volu et cotedat^r sup
pecia et calefiat perfecte sicut lapide ignito
sed et toti vel applicet^r. fumado cu fascia
et vitando frigus quia infrigidatum fuit cavendum ul
tra ano dimitti. Item epithima adide q uti q^r
cum cibo bibendo de sal modicum vini vel
potest pectam. an. anisi pec^e. apii mat.
siler mo. betonice cimi calamenti pulle
gii ysopi spice nardi piperis ana ʒ. sal gemme
rute centum galli cuffie olibani mastic
eterach mealb. omi genere fi pl de cit.
an. ʒ.j. cinamomi squinanti an ʒ.j. mandrag
folii balsamite ozimi cardamomi galang
ligni aloes an ʒ.ij. zucari qd sufficit. terant^r. cu
grosso modo et fiat epithima l' teratur. subtili^r et
fiat pulvis l' conficiat^r cu melle et zucaro
et fiat electuarium. Item usus frequens dyacimini l' dyanisi
l' dyaiampi. confert et specie cimino. *Amon*

Quia quod i^tr pat. pa. continue
singulorum dolor inflativus et colica veto
sa ex eade causa procedunt. s^t frivate p^t tacite
mediate et vetositate. conse a intenc^e. Ez dive
fori et plbo qz continua. c qui i^n. veto
sitas expellit^r. cu sono p superius sic cu
truilla per inferius. Singulorum vero d^r qui cade
vetositas conat^r egredi p superius l' non
possit. fiet propter casum infra a simul stoi

Colica vo d^r. qm cade vetositas
stat fixa in grano intestinorum et cotidie
vehem^r. Dolor vo d^r. qm fit i ta co
tesio i sto et intestinis sit a alto cors
Et co li^e. Sic potest q septa in gti i tps
ca^us fuit imitte suffigat^r. *Pnostico*

Dolor stoi si pdurauit dignitatem
et virtutem debilitat et per quem colicam
l' lyenteriam l' ydropisim induat qd si g fuerit
maximum gravatum constituet ips de se
nunctionis sed cu ultio ve^e presumunt cu
de maiore pfluxibus. ubi q venit sit dolor
ut d^r. aut i^o cap fere ii^o ca^o de dolore.
Item dolor inflativus stoi et intestinis diu
persevereris neq fluxu ventris potato
neque artificioso mitigat^r ydropisi typa
nite princt affluta vij. ypp. iiij. p.
aff. Cumque sunt torsiones et ci
umbilicum dolores et lumbos et dolor non sol
vit^r neq a farmaciis neq alt i ydropi
sicam proficit^r. *Et ap^ra stoi 2 ulce*

Quia vero cum plures ti^s apatur
sto io de cibis eode dicen ca^o fit
i ʒ apa i sto fit et i do eumque me
bro p dc sio m^e ad pti laz debilia pucas
et arterias et thi m^s l' cu ca^a utputa co
l' sau. l' c fria utputa fla l' melia l' c
oppo. corporis ad i^mo Istud at apa l' c
in oc stoi l' i spacio sitate ei Item istud
apa l' tia^r p i solu. l' p sania. l' p i dua.
Et ulc q de stoi a fit propter antecessionem
apatis tiati p sania et et ruptura a propter
m^as acutas corrosivas i sto qtetas sic
e co. et fla salsu Et sig et cuiq omi
i tps p ordie dicen *Membre*

Sig apat stoi i qui st ʒ^a. p^i. t c fe. q tia
s^i. vo dolor i dgude spi /// ʒ^a. c qz forte
aff tuere et camme^a in loco Sig tia^ois
apat p i solu. Sit q dedie i dici detinet
loc cu mitigat^e. doy et fe grdatie et quia
fit li fy camoc sili^a et quia cu camoc sili
mgrico p vma vomitu l' secessu cu addi^oe
sig salut Sig tia^ois cis p sania
collec fu dubitat ab auctoribus utraque. sic
q p dicit a qt i tedit^r. dolor et fe et spc
i nocte et ab c. hora si vero cum quis ngocb
de do^res pugiti neq mora^t tieol buficio
inmediate adhibite neq appamte curo sil^is

Cu i^a appere cepuit lenis p9 sigu apat9
qia p dca sit et yspa siab q abi^a loa
m^a apat9 gniti i sanguis sanie3 s3 tn
scda p9 h^c to^m fe et do^r cu i manca
tuor9 et dolor9 aqlis Signa ^{x} sanie
gnata vii ipp ii p affl Signa gnac^s
sanici tr9 s3 cu visa fuerit sanies et
san p vomitu l secessu Signa tnc dubitat
foc aptu et tnc d^r ruptura l ulcus Signum
tia^{ois} apat9 p idna^{os} q schos appla^t
s^t delisten^r fe falsa et dolor9 mitigat
p9 xl l l ul lx dies ap^o pu^o apat9
no ptec^e cuac ssili l modica eoutesi
fiat cu i manc^m tuor9 et gncdis i lo
et duicie q forte tactuus cedit Et si
ab q ita ua^o ut pluri sc apata stoi
ta^{da} et vdo fra cu schos ycat fict a
ta^c forti et d is tia^{ois} apatu et lo
mesuante d3 spar pla scibsiq ca^o
deplemsi Signa apat9 distinctia ay
sit i de stoi ay i spacosit^e yeps s^t q
si sit i de maior appeb^t emincia
i pte epatica yspe a^c sinistra Si vo
sit i spacosit^e ypis no appeb^t eminc^e
yp^e p sudac cis sb mirach n valde mg^m
fuit apa tc forte appeb^r aql tuor et
yspe it^r siulaz et umbiliciu Si ac apa
fuit i pte psteri stoi senciet^r dolor
it^r spatulas utrasq3 et sb collo Si vo
i pte anteri tc s^t umbilicu fect dolor
mgs Et p9 q^d expediti sug de sigis gna
lib3 apat9 i sto debes venie ad ypa vniter
Signa apat9 ca^d de eo s^t dolor acuti9
sig pugitis cu fe qtia acuta et tau appe^t
oino et vomit9 et sit9 et forte debilitas di
gestie et vitetie ado ut fiat lictia Cu
cua ei9 e ut ipu^o fiat flobo basi^c dext
i brachio l mau yp^t dnsioz m^c fluct9
et p9 flobo fiat vomit9 lenis si e po^c
cu aq tepida l cu sirp acc et aq decoct
aucti viol sem atriplic9 p9ca fiat i unc^m
tole i pcussi^m sic e ungui ex olo ro et
modico aceti l eplm ex sandal ros fari
na ordi icorpat9 cu olo ro et aceto fiat
i amo sirp9 de citoys l sirp^s ro cu aq
decocti sumach l mirtill l citonioz l bbos
Mollifice quz vet leme si no fuit cu

dic lui obediens cu ʒ iiii aq decoti lact
viol endiuie smoz et q dissolute sit ʒ ii
medulle cassief9 colate et det^r ay dies s3
no det^r me^{uc} fortes l q trsfcedat mana
et tamarindos qz febre inflamarent et
apa augmentarent et sit qtetq lo i ptibo
aq ordi l pulmeto ordi et aueue l farre
qdito cu suco gnatoz l me pulloz alta
to cu lact porcell eudia cucurbita et silib3
l cu aq ysta bibat julep i aqz zucca l vi^m
gnatoz mixtu cu aq decoct lact l edivic
l smoz et s^t iga^r cu dicta et medi^{bus} usq3
ad fiez pncipij do^r locy seciuct^r ab apate
l ci9 addicoe Ly augmeto vo et cu m^a
fluxo^r albe^r sit pus s3 i mediab addat^r
i solutia lcia sit e cuplm ex farina
ordi farina feni^g sem lini radice mal
nauisci cocta et mudata p^fte icorpata
cu olo camille qd ff^c et vitell ouoz et
fiat eql3 clistia lenitia ay albu si vet
no obediens vidat^r In statu pcda co^o
n q p ppona^r oino i cuplis et ungnts
fra et pona^r i solutia pua et iga^r usq3
ad declina^o zvb3 et cu venit declina^o et
cepit fe dimi si et dolor fortit^{er} eplm
i solutiuu pdan cu sem aneti l mastici et
i fic qforte^r stoi cu ter derosp q ff ros
iu ʒ u spice mastic lig aloes ciamoi
cassieliq an ʒ i et s insormet^r ter cu
vio odorifico q9 vnq qsq3 sit ʒ ii et ung
de^r ay dies cu vio debili qz do^{ris} q et andeq
mitigat et digoz et vitetoz stoi qfortat et
iga^r cu mediab et dicta gddd i gssata
usq3 ad sanit^e psetā Si ac pdan apa p
loge^r neqz i solui pt ymo tedit ad colleoz
itede p9 q ^{lf} qgncef adgula^r sanici cu
cmplo matuatio qd ff fcu^a sc lini aucti
floz camoill an ʒ i oli camoill l de sac
lini ʒ iiii adip anser anat9 galline
an ʒ i malnauisci cocti et mudati a
ligno cdu^o et bi pisa lbi i incorpent^r
oia sbtl^r et si d qrect i ssp vssa^o i sspssc
cu farina finca l silig9 et adda^r i fic ʒ iiii
mell et poa^r actu ca^{do} s^t apa i utcando
f^p qy i frata fuit Et si vis ypm mg9
daic adde sel nastin dgagatu gnu ara

amigdalas amaras quia omnis medicina
calida scripta viscosa poros oppilans tali ut
sufficiat ad quantitatem gradum calorem naturalem patientis. preter
quod educat per phlebotomiam cum modo tum propria omnibus et
cunctatoribus eiusdem et per quibus putrefactorum et saniei
generativa ut agit capitulo iiij. de medicinis simplicibus
et ab ipso medicine maturative uniatur partibus.
et deinde iterum hoc cibos frigidos scripsi quoniam ingrossat
materiam et maturationem prohibet sed fiant cibos
temperatos ingredientibus ad calidum si sic id concedat
ut sunt carnes pullorum vel edorum vel ova sorbi
lia vel pultes de farina frumenti vel avene condi
ti cum butiro et sale vel lacte amigdalarum et
regimen usque ad horam rupture et faciat
medicus rupturam partem si non evenit per
se et mundificetur ulcus a sanie et per quod illud consolidetur
prout possibile sit dicetur infra capitulo de cura ulceris ipsius
Si autem vel per decursum contulit ymo apostema de die
in die induratur cum delisce sic falsa et in manu
tenditur consecrabat scliroscim tunc recede ad mollificativa
et resolutiva vicissim ut dicetur infra capitulo de
cura apostematis melancolici ipso Signa apostematis calidi
de sanguine sunt cum predictis omnia signa apostematis
de colera preter quod dolor est ipso magis gravativus
quam acutus et pulsus est inequalis velox frequentius tamen
in colerico durus et in sanguineo mollis et inequalis
et vomitus et sitis sed maior in colerico Et si
liquor apparens super cutem ducetur tunc in apostemate colerico
fiet urina subtilis russa vel citrina sed in sanguineo
rubea grossa clara sed in flegmatico subalbida grossa
nudosa sed in melancolico glauca subtilis vel etiam
si cutis lividum sic se habet alium modo quo iterum variantur preter
apparet urina rubea grossa vel russa subtilis
vel temperata vel quomodolibet aliter se habens Cum urina
tamen indicium super cutem et vocas quod adhuc in vomitum et
secessum super stomacum intestina Et cura eius
est eadem cum cura apostematis de colera preter quod magis
oportet et flebotomia sed minus farmacia necessario omnis adeo
frigidis sub vel medicinis consiste cum sanguine sit liquor
...olet et nec amicus Signa apostematis flegmatici
ipsorum et quod pars habet acutum cum predictis
sic quam lenta multitudo spuenti cum tamen appetitus
et emuneia magna patientis absque duritie
in tactu et dolor levis cum gravitate et pulsus parvus
mollis Et cura eius est ut in principio purgetur cum
infusione aloes dulcorata cum zucaro vel melle
quoniam aloe appetitum excitat flegma et confortat stomacum

sed sit amarus vel cum medicina de libre
vel cum benedicta sed neque quod provocat vomitum quoniam
attrahit materias et addit ad apostema et si repletio
sit coniunctiosa flebotomia fiat per quod ille basilice
deo cuius quia non conficiat vocem quoniam talis tamen vocem
quantum cum flebotomia caveret multitudinem ut dicit Avicenna
fiat et clistera post quodam lenia ex aqua
decoctionis florum camomille bliti melle malve
oleo et cum sale ut dicitur capitulo de bolismo
capitulo de emperes post ubi amatum decoctionis in
tamen cum pulpa coloquintidis vel yerapigra vel be
dicta ut dicitur est idem et non ponatur repercus
siva super apostema sed tamen cum quoniam eundem
et ingrossaret materiam et scliroscim faceret
et ponantur resolutiva super totum apostema
quoniam cum materia sit frigida viscosa non est tertia
tione de attrahere vel sic in flamma esset separa
te calido potest et propter spissa emoe ubi
Emplastrum autem resolutivum bonum est idem per seminis
lini fenugreci farine lupinorum ana partem aloes
quinta parte j. incorporentur cum adipe ancere
anatis et gallice et quocumque sumptum spatium pona
actu calidum super stomacum frequenter et non sit preceps
in principio ad resolutiva fortia quia resolvens
quod subtile et dimittens quod grossum procedere
gradatim cum iterum Deinde per quod dies aliquot quoniam materia
subtiliatur et dulcificatur fiat emplastrum ad eius
quod sic vocatur malvaviscum coctarum per se
et mundatarum et oportet quod curasaris libram j. vini
illa quoniam malvavisci seminis lini farine fenugreci
florum camomille ana ℥ ij aloes ℥ s. farine
lupinorum ℥ iij. terebentine ℥ iiij. olei de
mastice ℥ ij. farine ordei quantum sufficit et adde
pars sufficiens propter absterisionem porrorum ponatur calidum
super locum quoniam maturat et resolvit materias
grossas et mollificat materias duras quoniam propterea confert
plurimum in apostemate melancolico Nutriatur pulmentis
frigidis ex farina ordei vel avene vel aqua cicerum
et pisarum vel carnibus pullorum et perdicum elixis
vel assis conditis cum ciamino coriandro et aceto et
nullus cocius alteratus ad potus bibat ydromel vel
aqua decoctionis ficuum siccarum seminum et zuccari
vel vinum al. debile tempore quoniam ad ...mentum dilatat
cibum et potum possibile sit utique tollet et subcurat
de stomaco appetitum sic dixi in suo capitulo sed autem
ille apostema prolonget et ad saniam tendat fiat

sit sup' scpsig c. De cura apost' colli. Si t'
& si tendat ad sclirosim & sit c ut plurimum i isto
apostemate vado in saniam & adhuc valet . . .
ipse in. consiliacio & firmato. Sig' apost' sine
ta' s; vado fit p se incipiendo ymo ut plurimum
q sequendo a qua apostematum p dolorib & ipse cadit
adhuc sit cu p doloribus sc. grauia . lecta pulsus
pung sentit strictus durus dolor gnrat sit
acui. dimicicatis locum eminentia fetor
oris & yngnia corrupte i sopno. Et si
fiat quando accessit apostema cadit l' frigidu
cu signis p dolorib ipsius & p q dicitur a qua fluat
delisce. sc. falsa & colore mitigato no
pcto. cauc sp'i l' modica cu inmanc
tuoris & eminentie due q3 tactu no cedit.

Cura cuius e l3 . vado cuari possit a for
te i pu. cu e plis & ungtis dissolutis & mol-
lificatiuis sil' l' altnatim adhibitis. Unguent
bo. sic fit. R olei mndi oli mastice buti
recentis an. ʒ s. acrti ʒ s. misceat & dis
solua i eis aloes ʒ i. & unga cu eo locu
durus ui dic bis an cibu p q g. calefactum fuit
i aq. fricte. Em pl' unge. i p'a. emplastrum d'm
i apostemate sla. l' istud qd fortius e R adip
anatis & gallie an. ʒ i. storacis liquide
bdellij mirre spice mastice cipi sernati
an. ʒ s. amigd. amar excorticatar ʒ i.
seis tanlin. ʒ s. dissolua gumme i vino &
d. oia terant & misceat sil & fiat eplm
& i fine addat adipes & terebinthin p se
& actu ca. sto applicet l' eplm d' allcis
qui e q fect ad ossis dimicicz & aposteoz scroff
visteros & yropirum cu ricip fici qui siccabit ne
cositatis carminat siccos humores cadere coliget
qd sic fit R ymi ebe agreste i pso antidotario R
allei mundi siccos an. ʒ iiij & s. storacis aloes
bot bdellij an. ʒ iij. therebine ʒ iiij. dusoru
porci recentis adip ancis an. ʒ v. mastice
oli an. ʒ i. eufor ʒ i. et ʒ s. ce rine ʒ xij.
oli mndi & vi. qd sufficit ad solfel clari. Hy potiby
& cib' u'ga ut i apostemate sla. & si nece fuit p
tote qui cu aq decoct sene cpy & elbinig
colata & dulcorata cu zuc. Dico at si nec
fuit q2 i isto apostemate no pt cuari ca grutta
ipse cis dimicie si fiat p se incipiendo sil quando
g scy ca ante ... & ipse si fiat p se incipiendo
q2 tc fmia maneria cuari i cor. to. Cy vo fit
quando no inq ult cad ca fariis si sola lci
ficato vtaf ai dic ai clist lubricato addito

modico sene l' cpy i decoct l' yealo yt dysene
i colatura. Sig' ulceris scoi i qui pt dolor acutus
i sto & i ito dolor angume p q assup'ez cibos ac
tosos l' acutos mordicantum ymo forte stoq
cibu no retinz a panci & leue et bui tps
& tc expellit ipsum p sup q ult tsig & appacut
i eo qd expelli sanies & sangis & cruorid
egdi. fetida & p q digoz allenia gruitas &
dolor i sto s. plurimum. Si at sit ulcus ipst au
cessioz apost' qd tractu e p collecoz & rupturis
tc cu p dolorib accessit sig' apostematis & ipsu
& sig' tal' tractatis e cuo sp'i sanici p vomitu
& secessu cu diuiso dolorum & fe. & doloris gruati
& inmanc dolor acuti mordicatiu. Si at sit
ulcus ipst in ab acutis d'co l' flate salso in
sto g ce tas sr qd faciat apostema tc cu p dolorib
. az dolor acutus i sto sy tuore cuino & fc n.
fortassis dolor sui acui i planis spuis et humeros
Et si sit ulcus i p q icoi pte stoi sentit eg dolores
sb colle d tc utrasq spatulas. Si ubi i interiori
pte sentit dolorem i q s umbilicu. Cura ulcis
q sunt fiat e cade sz mundificando ipsum a
sanie cu ripticis abstrsiuis & p q ea q solida
do cu stipticis tota ratio Cumat i. i anno
& aq cena p mundificatio i estate et q sy fc.
e fortis. ʒ v. l' vi. aq ordi l' aq decoct zuccari
rubi l' aq decoct liquir. & gui. ara. l' aq casei
Si at fc. no sit fortis & tps sit yemis det
eisde horis . ʒ . totidem aq mell' l' aq decoct or
di & mell' vl' aq decoct ysopi mell' & seruati
l' mell' ro. colati cu aq. cot. Deinde p q s. ad
duas horas & aq q esdoz sunt p q solidatio
medicam. qd sic fit R thuris sau. dra. an. ʒ v.
. ro. balaust & arabe an. ʒ ij. boli ar. ʒ iiij
fiat pul. ebullatq d q. sumat bis i die horis p
dictis ʒ ij. cu ʒ iiij sirupi d citonijs l' suci citonior
l' aq decoct mirtillor sumach portl' & p q s. tud
ad duas horas det. cibu & no p'us post. &
no gtie p q assup'ez medicaris q solidati eplm
q solidatiuu sil' stomachi qd sic fit R boli armeni-
nic aluc aloes mastice an. terebint & terr
pochit. ʒ iij. resine l' landani l' pers
naual. Si at sit ipst dubitari tc pt ca
da e sollicitatiuu de expulsione sanici gra
tc i apostemate & ordia rupture q2 i lg. e tioz
no modicu. Cu g. c rtificatus es saniei
ta et p fic maturata qd scies q2 sedat
fct dolor p q apa mignu sp'u preceptu uelociter

ut puta infra unum vel duos dies et in aliquibus
tumor et inflatio propter quod apparet quasi causa sit
sanici vel sanguinis tunc fiat ruptura dabis in
potu lac dulce et aquam calidam una vice post
aliam donec cutis mollificetur deinde perforetur desuper
et mondificetur. Si autem continuetur tumor et egressio sa
nici et sanguinis et cum est apostema tunc scias quod
iam disruptum est apostema quod si non sufficit nunc videtur
ut emplastres aquam ex sinapi condita cum melle
scilicet mica panis que velocitat rupturam et
post ea da ei in potu aquam mellis vel uvam et post aquam
ut educatur sanies deinde cum sanies et sanguis cessa
verit procede ad mundificandum et consolida
tam ordine predicto. Et in sic fiat scilicet dyadragaga
in qua sit pulvis sumach et mirtillorum boli ar
menici sanguis draconis vel fiat zuccarum rosarum vetus
cum ipsis pulveribus vel trociscus de carabe contra emo
roitem sanguinis. Dieta cibi sit ex carnibus conditis
cum succo citoniorum vel sumach vel mirtill et lentes
excorticatas comedat vel rizum vel fabam fractam
vel ova sorbilia bibat vinum clarum stipticum
propter quod si febris sit in tussi bibat aquam
decoctionis citoniorum vel piorum vel sumach vel mirtill
et siliud et in pulmentis suis de aceto vel succo
confectis ponat adipem vaccinum caprinum loco olei et
butiri. Dimittat cibos in omnes cibos acutos et acc
tosos quod mordicant et ulcerant pulmonis consolidationem
vitet etiam potus acutus forte in posse quod sunt
dimitti in ulceribus ut dicit Ypocras V particula aphorismo fiunt
actu calidi si excessive sunt quod et potu cum dolia
tione ad finem aqualis. Emplastrum

Emplastrum
expertum ad duriciem matricis et splenis mundifi
cat et mollificat istud emplastrum splenem et alia
viscera. Est emplastrum de mellilotto quod sic fit
scilicet ex aqua confice in suo autem. Recipe mellilotti ℥ iij
florum camomille fenugreci genuorum lini radicis altee
absinthii ana ℥ iij scilicet appii cordumeni yreos
cipperi spice cassie amomi ana ana ℥ ij et ʒ
samsuci ℥ ij armoniaci ℥ viij storacis ℥ v
bdellii tiriaci ℥ i et ʒ ficuum siccarum
pinguium xij mirre sepi hircini resine ana ℥ ij
et ʒ cere ℥ vi olei samsuci olei de spica quod
sufficit ad incidendum pistillandum et conficiatur et emplas
tretur. Item emplastrum mirabile ad expertum ad
omnem duriciem splenis et matricis vel si fiat sit cum
apostemate sive sine apostemate et hec pissa emollit vel
in flora vel farmacia per tempus inquit sic fiet

Recipe mellilotti fenugreci florum camomille altee ab
sinthii baccarum lauri fice malvarum ana ℥ i
armoniaci bdellii galbani opoponacis landani
ana ℥ ij mastic thuris ana ℥ i adipis anatis
ancer gallice ana ℥ et ʒ conficiatur sic dissolvantur
gumme cum aqua decoctionis xxx ficuum pinguium
siccarum vini et mellis et decoquatur. Item terantur bacce
lauri in aqua predicte et pistentur et incorporentur cum
gummis et in fine addantur adipes. Et si ingrediatur fuit
ad incorporandum omnia inchoetur dandam aquam de li
quore predicto in qua dissolute sunt gumme et fiat emplastrum
expressum super pecia linea munda et applicetur
pectori vicinis actu calidi. Est et urinando propter quod
in fractum fuit et si non potest prius omnia pona
mus quod dissolvit et mollificat omnes sclirosim
ex ipse causas simpliciter putescunt et possunt in omni

Emoptoica
Certificatur in est apostema vasium
in delonibus calidi. Puto quod in isto fiat apostema calidum
est ut multum fiunt verum apostemata quod est quasi pro cuius cinere
bis solidum duorum et ipse quasi in ad cuius tunicam
in locum quare non venit quod aqua materia possit penetrare
in cuius spatia et corrupte calida acuta subtilis calida
sit et impleant. Hoc autem eo calidior et subtilior
sit sanguine quod hic modica est in uno corpore
unde sanguis vel hic apostema calidum magis fit ex eo
et sanguine sibi mixto et propter ipsum ex eo prima post
id ex sanguine cum sit humor benignus. Et
certificatur in est apostema item hic apostema calidum magis fiat
in eo sibi quod in cuius spatiosi et si non scita apertura
subveniunt fuit cum impulsio et dissolutio pervenit
ad saniam vel ad induracionem. Certificatur in est apostema
cum apostema fiunt ex flate vasis fiat isto quod ex
melancolia quod ut plurimum est flata congregata in concavo
sibi istorum vero in cuius spongiositate consistit pluri
te hoc autem melancolia grossior sit flate vero
est cuius humores grossiorum congelatorum vel adustorum
quare sunt apostema melancolicum sepius accidit quod flata
et istud apostema melancolicum dum accidit fit magis
quando ad apostema calidum cuius subtile dissolutum est
vel adustione quod ad apostema fiunt condensatum et itaque
ad hoc vasis fit per se tripiicedo quod melancolia mo
dica est in corpore venis non sunt grossa difficile pe
netrans vel putrescens. Et ergo hic quoque omnibus plurimum
immaterie medicinis in quoque. Hoc apostema non in
durescere sine eius cum ce per se quo sit mor
bi secundo ut dicit Galienus in y de se ad glauconem.
Item in ea scholis cum aqua hec et hic et decoctio
sed quod ad mollificandum ut hic propter et in uncalla

feniculi seminis lini seminis altee et cum adipi
bus anatis anseris et gallinae et cum foliis et radi
cibus altee et cum gummis acutis que sunt bdellium
armoniacum oppoponacum serapinum liquida et cum butiro
recenti et oleo quorum. Cum vero ad resolutionem id
quod est premollitum quod quidem fit cum falina feni
seminis lini floribus camomille mellilloto absinthio
baccis lauri aneto nastio et gummis predictis
Contraria ad confortationem stomachi particularem necesse est ut ipsius
medicinas calidas resolutivas et hoc cum sit membrum
nobile necessarium pro toto et hoc perficiatur per superposita
calida ut sunt masticis thus absinthium et calamentum
Sed ait textus tertio quod apostemata duobus
fiunt modis quod vicissim alia post aliam ordine
quam dicto quod dictum est quinque fit in vino et eo exemplo
et post modum est oppositorum sunt. Si vero scemor
nastitaque *per*
Hec apostemata in isto periculo sunt ex
eo quod sunt propter stomachum esse membrum nobile et necessarium
pro toto quia eius mortificatio et tunc apostematis
destructio fit necessario ad destructionem membrorum
plurimum et per quos corpus totius cum corruptione mors
appellatur. Sed apostemata stomachi si tunc per resolutionem
et cum consumantur ut fiat et bonitas appetitus minus periculosum
est. Si vero tendat ad collectionem ut plurimum subito
tensio ipsius secundum tensionem et doloris fortitudinem et
hoc dicitur ruptura. Si vero tendat ad scle
rosim neque curatur nisi fortasse in principio et antequam
confirmetur. Secundum hec accidit quod natura per dicit. Contra ad ethica
et comedat ad mortem propter ablutionem digestionis
et nutritionis. Sed in apostematibus stomachi vomitus per se
necatus vel singultus si venerit mortale. Sed
apostemata stomachi cito perfundit sunt sub cuius tanto
suspecta cito vero cuncunque adsunt constanto
salubris que sunt innatus est apostemata posterius quam stomachum
ut ypocras dixit in libro afforismorum dolores et tumores sub ypocon
driis calidi superiores quam vero corporis lenibus
non superiores quam vero in tumores fortiores. Sed
vlcus stomachi vel renum si fuerit petras per aliam tunc
tamen stomachi mortale si vero fuerit non petras quam
curat et hoc si non penetret tunica neruosa. Vel
quaecumque vero sit si fuerit corrosiuum in profunda
nitur. Dicunt ypocras efficaciter lethalem et cordis compunctio
et cum damnum et detrimentum sanguinis et venenosum. Unde
ypocras dixit vesicam incisam quod cerebrum quod cor quod dia
fragma quod epar quod renes quod intestina quod quodcumque
quod venter in stomachum mortale *Incipit tractatus*
secundus continens sex capitula

Epatis passiones famose sunt sex. Prima debilitas
sine mala eius compositio diuersa. Secunda oppilatio et
dominicis et tertio sine mala eius complexio
i. cathexia. Sextum ydropsis. Septimum ycteria citrina vel
nigra. Sextum apostemata vel vlcus atque continua
De debilitate epatis et complexione et compositione

Debilitas epatis notitia. Ante dictum autem
lesa operationis eius quoniam est sanguificatio et
pote succosa chili per innescentias attra
et in massam laudabilem sanguinis quoniam in
compositione eius sanguine pro flatu ex eo et in nucha
et in massa calidum quod corpus totius ita
ut sanguis purus sit hec intinctu. Alia vero sunt
humores sunt sunt eius coniunctum. Secundum et dicit calidis
et aliis membris intendit competentes purius corpus
vnumquodque. Si supremum desiderat nutrimentum tunc at
debilitas operationibus non fit nisi ad debilitatem ipsius epatis
nisi quod est quoniam compositio et vnitas virtutis neque
neque fortitudo neque debilitas per se ipsum quod dicere
habet Haly in tertio tegni fortitudo vero secun
dum patitur consequentibus. Et exemplum secundum quod anima si senex
acciperet oculum iuuenis videret utique sicut iuuenis.
Fit in debilitate causa mala complexione et mala compositione
et vanitas teste tunc in corpore quod a solutione
continuitatis. Et si a mala complexione quod calida
sine frigida et vtique causa vel est cum materia vel sine materia et
in quoque dicitur malam complexionem humida calida
in quoque vero sicciitas. Et signa quorum omnium sunt et
mox dicentur pro illius quam fit compositione. Sed quam
satagat ad oppilationem vel fortasse accidit epar apo
stema vel ulcus de quibus ipso capitulo loquitur. Signa debilitatis
epatis per se ipsum varia sunt sicut eius fit per se ipso appetitus
extenuatio corporis et egestio sicut lotura carnis
sine dolore quoniam sua epatis non sentit sicut neque
pulmonis neque splenis neque renum. Signa
malae complexionis calidae epatis sunt citrinitas faciei
et hoc in albugine oculorum et siccitas et sitis
maior et vehementia sitis et sapor vero
plena. Et si sit cum materia fit quoque vomitus in co
lere subtilis amare et fit vrina citrina vel in
ba subtilis si in epate fuerit oppilatio. Sed grossa
si tamen non sit oppilatio quod dicitur oppilationis. Signa
malae complexionis frigidae epatis sunt pallor faciei similiter
cum liuiditate sitis et grauitas corporis totius cum pigri
tia et sompnolentia et tensione ypocondrii dextri
et vrina alba subtilis vel glauca vel pallida
si sit cum materia fit vrina lactea grossa vel spumosa

ul oppilao. plibeat & fortassis ego ebilosa
ligida ppt dlumta attritco & forte segt
tuoz & isflato mamu & pcdn si pdnauit
ti dispoi & deamu cathesia. Et spiab q
ego e fieb cu vtc sup geam epatis qd sima
d. Vina vd sup gibbu si querou ypig
& vcas cor is tocig apostemate Cura
debitis epatis ppt debtc sn ecat suc soc
e ut epl. cu iby cadib stipticis sic s
cyppi mastix tpus spica mso cippsi absin
thcu calamcy gallia mg & silia. Vta
clyb cadib stipticis sic e dyacitoite cu sely
& sic e h. mediis Rx mastic amob se
appij. cippi. sqnati au. am. j. thuris aub
ij. spice am. s. teraut & cbellet. oia
& det. cocoz iij. i auora cu vio clao
odoifico & aq. decoct seny cadorh l radic
quaz quiy vnga. ep cu olo mastiro olo
de absithio au p. j. olo ro. p. s. actu cado
i tcano sinat cu abo suo gna gnatox
pulueza. sbti. cu tiamo. Cura debitis epatis
ppt mala qs cadu ypiq e ut alter ep cu
cmplo qd fit sandal albi & ru. ro. m
camphe au z j. teraut oia sbtilissime
& mistcat cu aq. ro. & modico aceti l
cu suco solat & sp vine & modico aceti
& i ipo actu cado isuda filtex tactus cal
te l pang lazus & poat sup ep ditalu
do sepe i tcano q tepefici cepit l cu
splcon mixto cu olo ro. l violato & spsc
ise. Cibat i amid sirpis acc l ozizacara
l sirpis ro. l viol cu aq decoct endic solat
lact cusente acetce l vi. gnatox l bbcis
cu cisd aqb. Cu abo suo mta sapde sto
ex sucs acetose & solij bbcis gnatox et
lact amigd. dul. Comedat pulmetta
ex sama ordi l auene l saris & holca
fra ex lact portl end & silib et crucib
laudalcs altitab cu cisdy gredat i pu abi
puna ctasa psica & silia si ipse pla l pra
l citona assa. Ol si sit cu ma pgc. co. ad
decoct q fp pvcnubb. z ij. l z j. et s. etat &
suda sicipiu. z v. aq suct & decoct puox
& tamamndox l viol & de to. I aydicz
& lbqi siat sepis vice ps vice tps pgat
sinat z uncy ro. si vct sit obc ... viol
si sit stip l casand l dyprunis sirpo l

sinat & fasa sarracticaz cu aq tepida l
tcis de bbcis qui sit suci bbcis z x scib
endic scib cutbite sic portl au z iij ro.
z ij. reubb. z j. spice z s. insozmet
tcis pode au j. exoglu dct. vng i amo
cu sirpis acetoso l vio gnatox q ifriat
& qfortat uc co. mltu. Cura mate
gaso sit epatis e ut alter ep cu eplo
qd sit cippi mastic spice calai aro sq
nati cu mirc au z s. dissolua z uua et
mastix i vio & mistcau cu iby qijb &
fiat cmply actu cadu sup ep reicando
sepis q tepidu sciy sint l vnga. Adm=
ciatoy ad solez ul ad igne ay ... bal=
nec & i aqb tmaxs l aq decoct absinthi
calamcti & ory caldsp ... stipticis abma
tizate. Cibat i auor oxpl qpo l sclli cu
aq cada decoct seny diuritoxp gados
Vta dyaingaito dygalag dyu. tyaca
vcta & oibz cadib abmaticis gedat ... rucib
laudalcs coctas cu pet. sc l au l scu.
qditab cu sely cadis & ima cox ipissata
cu uitellis ouox bibat viu vety claxs p
se l mixtu cu aq. decoct edinie l cicorie
Et si sit cu au l oppilacc pgc sepe
cu pell cochiys l yerapig & pos sepes sinat
oi mae vinu ex tcis de reub. ad deoppila
& qforta l ep sirj q sic sint sp reub bar
taxs lau au z iij. spice scib appij amob
mastic squati gnexs imixei amigd
amax costi amai rubee tictoxs sirai
eupatorij asar austolocie ro. geciae au z j. et s.
fiat tcis pode au j & det cu decoct
radic q s f. Confortic radic appij et
sceu au z x. se appij. se sceu. flox squati
l ... cis amob au z v. ros m. spice
au z iij pistc & coqt cu lb j aq do ad
tcia decoat cole & isuc. Vta p sapde
sirmapi qdita cu melle & sely & fiat oia
q dicte ca. de cathasia empiema
Precipue sup oia q appctc qfermet ei epati
debili cca cado q sit p ut auic de edinia
so. cauroe testa la aq. qe ipsa ... qfedat
epati cado sic pulmo epatis adip. a. lupi
d. qfir si duo auri sinant ex ipo cu vio
dulci i amid l cu aq edinie l aq fra pua
si sit cu se Et de ras q ... e sepig in

o

oi debit[ur]. Jt passule pingues impinguat
oc ap appet[itum]. Si queda[m] oi dic cu suis
ictiolis posc l' cu gnuis gnatae grtis
dilige[nter] masticado. Vesp cu cp sit
mebes pul' velym ifluxib sup to' ist
x mebus vaz spogiosu qd facile noce[t].
in fuera atqz opa[tur]. Nam vidi[mus] ut mult[os]
diusa simp[li]cia ea noce[n]t q[uod] qfeci[un]t ullatcy
ignuoe[n]t. Ut at duor[um] gniy qm d p[ro]p[ri]e[tatibus]
d p[ro]p[ri]e optig optibet. Et nos qdc ipox spha
norib[us] sppyb cparcmq sz lector ad illiq[ua]
sit. Se quitat. Ut q afeitib[us] i[n] tel gst pince
pistarie anellac vnc lby matie ordu
sop capum anthera mala gnata x
ppc acetosa cu suis icelorib[us] ucilli ca-
mom[illa] spica sahola lact[uca] capill' ven[eris]
simach acetosa xulcalocis zuc[ar] amb[ra]
cassia lignea reub[arbarum] reu pont[icum] gariofoli
mlabbom. Ut qsq afeitib[us] p[ro]p[ri]e[tatibus] st ab
sitthy platago squatu spodiu saudal
maspx eupatoriu costq ricoda neufar-
mcta salma rose solatr[um] sp vina
Onc vo nocz p[ro]p[ri]etq st st dulcia visco
sa sit. C mel vin[um] ebitu ficus tortelle
qm oppilat cin vias cu ipe qcntia ipos
phas attlunt. aug[mentant] dygeant. Oma ipe
dyxerunt ia plurimi q[uod] dulcia oppilat ep[ar]
sz de oppilat venas p[e]ctoris x pulmois
lz sit p[e]q dolois. Sim[iliter] p oty plis p q cibu
l' cloytu l' coitu l' balneu qm istrat
x oppilat. Sim[iliter] x usq fructum st plus d
boleb qm dst acia d ceasa ct spna psica
portulaca. Oma ipe gnant sangue gssu
oppilatq. Uz noce p[ro]p[ri]etq st cna cada
d soluta velt st ancon apiu oppo[rtet] an
moraou ii cu stip' d'gulet. Sim[iliter] x cloyty
x balneu kmatp x labor fort' optcssiq.
Sim[iliter] x fra mortificata ii cu ca[lid]is acor'
i fuet. Certificatu

c apt meditos q[uod] op p ungs noc atula
q[uod] oc fra q[uod] ca[lid]a sppca q ca[lid]u trite pul[m]
x digois i spmetq. Certificatu e cos q[uod] ungs
noc atula q oc sicca q[uod] humida sppca
q[uod] ipm c sob hum[ida] st tory to' q pad[ui] con
c sob calit' hut digo venas x arteas at
tcsta. Capitula q oc cpat'
cada sicca si pduanit ad ethica pducit

sz ca[lid]a humida ad sc. pu. intilignas spirans
sicca ad masim spira vo humida ad cathe
sia et ydropisy ypoasarcha. Dyo' spica
adnt viij sui tolliqz q[uod] i sc. dc to l' san-
q[ui]s c diligete obsuadu cu fris stip' suc
fortass cuapoct cin calitas nat d cin sicco
p adustioz arefiat q pad[ui] i i sc. flas' stoq
c diligete qfortadq cu ca[lid]is stip' suemole
flat' opprima. Sim[iliter] x i sc. mela' sppla oi p[ro]
tilib[us] arnt'. Jt sollicitudo c i rectificac[i]o
cpat' et debri atqz cordis oi studio ypposse
qm tz ca pul? ks i cor q i sflunt p[ro]p[ri]e[tat]es sy
dby ody vita ullatcq subsistit q sc calefio
motq volutatq atqz unita[ti]o. Sic naqz cor
oeb spus gnat x ipos p artias i singla
mebr[a] delegat. Ita debz ipos q[uo]q par x p
uros admotus adaptat. Sim[iliter] x q[uod] oeb hus
ves pcat ut cu ipis p venas univ[er]sum corp[us]
irrigat. De oppilatione epatis et eius cura

Oppillato fit duplex cpat' lz sicca a
cau[s]a humorali a cesio vo a[li]ud. Vero
o sa tz. c i e corp dimicia sequit at qz
cu utqz cor[por]e c dolor gnatiq l' cotc singt
ypotocdrio dcxt[er]o quz cu sc. quz sy sc. et
putat stulti medici q[uo]d sit apa sfit at oppi
la[ti]o d aui. humorali ab[s]a adusta i grossata d
a lu[n]a. fra flam[m]a miscosa. Cug[no]sc[itu]r ipa oppila[ti]o
a ca fra st vina alba agsa stabi valde d
forte oppila[ti]o oi lyda dissolua. l' ma sit pha
la cat alba gssa lentab veri' dolor gnatis
dimi[nu]o digois p' x f. cu p[ro]stac appet[itus] q x
siti modica tirando cor[pore] q s glida moll' fra
color cor' fallz l' plubeq x forte appeb[it] tuor
xo i flacos pcdu tpe noct' x vou q flat' x
multi dolo spuu x saline puls q pug moll' x c
ut plurimq sy sc. Si vo sc. sivenit dimet in[de]
x te sig[na] cerut i m issioa. Cug[noscitur] i c sicoib cpat'
st optcsio ypotodrij dext[ri] cu do[lo]r q for
tificat hoa digois ibi x morat' tpc fames
x sedat p oppssioz vehemete sup ipm cu
malibz x rugitq forti sit. Jt cpat. Et vina
alba gssa ampullosa valde. Et si sit cu sc.
debilitabu[n]tur oia ista sig[na] x appebut si q qua
sc. q st pulsq sp[irit]b velox spissq. Sim[iliter] x alie
liq q cu qda debit[ur]. Pronosticatio. Qua

oppilacionibus acuta cau(sa) adusta est ut si sit sy-
fic sanat oi mac sirupus acc(etosus) simplex qppo. cum aq(ua)
decoct(ionis) endivie scariole capilli l(et) sc edinie et
lact(uce) purgetur p(ro)p(ter) digestionem cum decoct(ione) radicum. sene
epithimi. sanati colata et dulcorata. cum zucaro. l(et)
purget cum sirupo p(re)dicto acuato cum ℥ ij. reubarbari l(et)
cum ℥ j. Dyagredii cl(ari)a vel ... t(rocis)cis de sandal(is)
l(et) dyaprunis l(et) t(ri)fera sarracenica et cum ca... t(ri)fera
quam purget acuendo cum ℨ v. ... ℥ ij. reubarbari
cl(ari)a pulverizati subtilissime dulcorati cum sirupo
violarum dando to(tum) ... dicitur p(ro)cedat ...
fel... p(ro)ce. borag(inis) et tinctis ... l(et) pullos
coctos cum ... et ... q(ui)dita cum ...
... no ... ℥ ... cardamo...
... et ... p(er) sap(or)e ... suco
... foliorum p(ro)ce. ... ℨ v.
pistet. et colet. et colatura ... cum
duobus vitellis ovorum assorum et mica panis
... et ... addendo ... modicum
aceti fortissimi Et si vis ut ... sapor ...
deo... ... vitellos ... et addere ...
ti ita ut bulliat ... to(tum) ... adigue
... et ... confortat et ... oppilaciones
bibat ... vini albi ... typhe ... cum
aq(ua) decoct(ionis) capilli ... l(et) ... l(et) edinie
... cum aq(ua) ... levius ...
... c... ... sit ... aceti et ... ce...
... l(et) ... l(et) ... Si ca...
fit cum ... fiat ... basilic(on) l(et) salvatelle.
... et digeratur cum sirupo. acc. simp(lex)
et aq(ua) decoct(ionis) edinie l(et) ... et purget cum
medicinis p(re)dictis ... loco mell(is)

Cura oppilacionis acuta fra. ... gessa ... tur
... dicitur ... q... quo.
... albo ... l(et) cum aq(ua) decoct(ionis) radicum ... l(et) cum
... l(et) ... et edinie purget cum
... l(et) ... l(et) cum ...
... ℥ iij. agarici et ℥ ... ℨ ... Et
... cum ... Et ...
... vel ... icmo ...
... cum ...
... et ...
... dicta ... p(ro)p(ter) ... vi(ni)
sit ... et ... suo ... alleum sinapis
... et ... Cur... ℨ v. ... tretis

... cum ... cum ... eode(m) ... cum oleo p(re)dicto
l(et) adiuncto ... adiungere l(et) solet ca...
... et ... p(ro)p(ter) ... Curat ... dic(itur)
... cum ... oclata ... oppi-
lat ... et ... p(ro)vocat ...
... sit ... mesue ...
... suci ... suci absinthii suci
eupatorii suci ... reubarbari ... ...
... asari ... ... rubee ...
... sc. ... epithimi ... ... cum
℥ j. fiat ... ℨ. ... cum suco edinie l(et) vino
albo Et ... de eupatorio l(et) ...
de absinthio Et est qui ... ...
... suo ... Cura ... epatis est ut
... capiat ... et ...
... ... diacimini ... dyacurcuma et ... cum
vino ... veteri potenti et ...
... et sale ... et ... cum
absinthio ... sisileos et ...
... fomente(n)tur cum vino decoct(ionis) ... ...
... et ... ... co panos
... et applicando ... acutum ca(li)dos
... absinthio ... ... cum
... cum ... d(e)lilio l(et) d(e) aneto ... ca(li)do
... lauda... coctas cum p(ro)ce. ...
... l(et) ... cum ... ca(li)dis bibat
vi(num) ... ...
l(et) cum aq(ua) decoct(ionis) ... cum ... l(et) ...
... ... et ... alleo et sinapi
... Et ... cum panis ca(li)dis
l(et) pellibus ... **Capitulum** ... ...
oppilacionis epatis ... et ...
... ... et ... ...
... ... mesue ...
suo ... p(er) reubarbari ... suci eupatorii
℥ iiij. ... ... rubee ...
... absinthii ... ℥ j. ... ...
℥ iij. fiat ... et ...
... oi ... oppilacionis epatis ...
... ... cibos viscosos sit ...
pultes ex simila l(et) rizo et ... lacte
et ... aliud et panis ... et ... et
tortelle et ... et omnia dulcia gessa sit
... mel ... vi(num) ... sit et omnia ...
... dulcia gessa l(et) ... sit ... ...
mala maciana ... ... et ...

ex decisione sit sicut carne cinamomi cocta cum
pec. et aqua pisarum vel fabarum et panis furfura
ceus bene fermentatus bene salitus et bene coctus ij
vel iij dierum agninus. In omnibus vero decisione c
patis quecumque dixerit cibos inflatiuos et ventosos
sicut sunt omnia legumina et olera et rape et fructus
et precipue cum dicit et uti coricis et balneo aquilibus.
Sit vinum tenue vel bonum ad duritiem epatis difficile
propter hec ydropisis fit. Fiat pro harmoniaci
apiloaloes bacharum lauri bamvachau
cera et olei quod sufficit. Fit ad eciam cum duricies sunt
epatis vel splenis confert vinum vetus clarum
bibitum acutam diu in ieiuno propter quod in eo
fuit bullitum appium sisileos et cortex
mediane sambuci silis et cum his feny seo
cipatez. Fit sicut quod purgat materias cum eodem vino
acuato cum renibus. Et iterum fomentum adide
pulveres sandali rosarum spodii squinanti eupatorii
absinthii rute rubee tinctorum omnium ana
bulliat in aqua rosarum et aqua endivie et aqua absinthii
et modico aceti vel si posito non fuerit tales
aquas bulliat potata in aqua rosarum et vino albo
et aceto forti et infundatur in eo pectine et tam de
fiunt sicut ex scepius in ieiuno cum aqua bonum
et corpus.

Canon. In cura omnium opi
lationum epatis et membrorum aliorum quod sola
cauda acuta recisiva quam sola ligni materias grossas
subtiliat et vias elargat. Est tamen cum paucis
adde eam fera utpote si sit aqua tanta vel si paucas
sit tu fac et cetera tu ea adde stiptica ut primum
si membrum sit debile tenetur. Et prope autem vel
aggrauat in dextris aliis superioribus Fit pro
radicum quinque quinquefolii tamarisci scolopendia
medios tamepitheos capillis veneris epatice endivie
absinthii rubee tinctorum ana aquarum cortices me
diane sambuci et salicis et fisonii florum
sambuci si est corpus ana semen carui sisileos
cuscute amidi squinanti cyperi acori cappari
liberis ana ℥ iiij spodii ℥ ij rosarum sandali sc
quinque fructuum ana ℥ j violarum ℥ vj zuccari lb ij
aceti sollicitici prope fiat syrupus aromatice
cum ieiuno granum ℥ ij proprie suo ana ℥ ij. Item
in opilatione syme epatis vel mesaraycis quod
euadere medios processu his fit cum farmacijs
potius si in opilatione et gibbose quod euadere
materias pro vrinam fit cum vino albo subtili
et aqua decocte radicum quinque quinque vel fe quinque ta
lidoris vel fructus et cetera ut in pretium in canone duo

in pedimento et in lesio in decisione ut in dissenteria
vel lyenteria etiam que tantum omnibus materias euanda est p
vrinas. Et propterea est gibbose lucte opilatas que te
omnibus materias euanda est cum farmacijs per secessum.

Medicine vero decopilatiue epatis dicit Gal
et sua subtilissima. Et ideo si sunt liquide color
si vero puluis ebullet ut alchool quod si cito bi
sient adeo operabitur sicut at in via in solue
re per vrinam. Et quod decopilatiua epatis
est plurimum sumanenti in calida ystericie et calida ydropis
si debite genus genus copulet. Neque sit
preceps nec est in euacuando ne fortassis materias
agitet. Neque tarda nimia ne fortassis
subtile educat et grossum lapidificet.

Nota. In cura opilationis duricie et
decisione epatis vel splenis fluxus ventris vel corrupto
ventositatis vel plagis per annum vel conuleam. Vnde
ventositas sicut cicinus tollit eis vij ypp. iiij p. aff.
Quibuscumque ypocondria suspensa strugientia.
Est fit in opilatione epatis vel splenis simpliciter ad partem
fit sincinus soluit. Est vij ypp. iiij p. aff.
Quibuscumque doloris fit in ypocondria et
vero quod fit a parte cum usu clisteris calidis
aptior et precipue cum amaritudine et cetera.
Item opilatione epatis cum dirucie
et de apostemata In opilatione epatis cum duricie
plura in yctericijs est mortalis quod sit apostema sollicitans
in ypo vij ypp. vj p. affirmat. Ictericis sic ex hoc fit durus
mortale. Item opilatione cum fuit antiqua difficile
lapidifica neque in soluitur ut dicit anicius
que fit aca ydropisis et precipue ascites inueniatur.
Item opilatione epatis vel splenis cum adhuc
recipit et dolore pungitiuo fatigatur, que
quamquam ad hanc fac vices dum vero non papi
aurio vel prope in mala difficile antiqua quamuis
tamen que non curatur. Item sollicitudine est sana
apud et cura opilationibus epatis quam et in tumore omnium
est et in membris vnalibus sic ydropisis ycteritie fluxus
ventris apostematis et sic paucis de maligne.

Est autem cathesia hitudo corporis squalida
cum feditate coloris totius et cum hoc est
quod ydropisis tenet data et fit ab omni
la quamquam diuersa epatis cum sit vel spleninum ut
plurimum est cum materias vias et est occupare
Signa cathesie et quando sit hitudo fatici inaniter
et pedum tumida inflata quamquam quicumque delitescit
et proxima iterum redit et color mutatus ex albo
et citrinus et morancis vnde et sudor et inflatio
mirach et testiculorum et fructus cum ardore sit

adusto in cute et intrinsecus et instantia vi
giliarum cum debilitate virtutis assidua quia
quando fit a calore sicut in epate et colera calida
apparet fortis quoniam sua inmanet in suo ordine
sicut contractiones et dissolutiones. In colera
vero persequitur cum siti assidua quoniam consumet
superfluitates debiles et corpus et si accidit eis
vulnus vel ulcus difficile consolidatur. Signa vero cuius
ipsa si sit a mala complexione epatis calida apparet
cum pectoris sitis vehementes cum pressione appetitus
omnino et talitas membrorum contiguorum ad tactum
mediocria et ipse in plantis manuum et pedum sic-
citas ventris plurima asperitas oris et lingue
absque commixtione rubedo urine cum spissitudine et
velocitate pulsus et est ut plurimum cum febre. Quod
si sit cum materia fiet urina subtilis radiosa propter
oppilationem et forte dolor adest in ypocondrio dextro
sub costis. Signa cuius ipsa si sit a mala complexione
epatis frigida sunt cum pectoris solutio ventris et apol-
litices corporis corruptio coloris cum tumore faci-
ei et ipse palpebrarum et punctus appetitus (?) et
digestionis et est ut plurimum sine febre et urina alba
vel karopos vel lactea grossa. Quod si sit cum materia
fit urina subtilis aquosa fulgida propter oppilationem
cum dolore et tumefactio. Medicina. Cura
cachexie est cura debilis epatis superius dicta secundum suo-
rum causam si sit a causa calida sub frigida si sit cum materia
sub specie ?rima appetit idem donum est sufficiens si ipsa
propriis applicentur. Empirica

In cachexia curanda quamquam causa fiat a trita mordi-
cante epatis confert aspersio simili ut dicta aurea
3 ii epatis lupi in domiti sani et epatis pueri sine
Item contritum (?) ad solem vel ignem et trita et
cribellata subtilissime et detur cum 3 iij vini
clari dulcis si sit sine febre vel cum aqua endivie vel sc-
carie vel cum aqua frigida somni si sit cum febre. Item et
puluis tostus confert quando si cum ipso commodiatur
sal vel nitrum vel pulvis absinthii mixtum
sic naturam liberum et sanum et aurum observat (?)
dum et cetera ut facile putrescere. Item confert
passule pigrae (?) in mastice et cum suis
granis et collyrio. Item confert addi granum granatorum
acetosorum vel uinum in causa calida vel ad modum
et spicam in causa frigida sicut zucarum in ut ipsa
nature aspersione conforta quoniam sunt valde epatis
et eius stomachum impingunt. Item mastix et
mastice unum subtiliter ut ars penetrat
ad ipsum. Ydropisis In cura cachexie

concredere ad duos scilicet epatis alterationem et deoppi-
lationem alterationem autem expulsionem contrariorum debilis epatis sicut
deoppilationem in eius motiva curat sicut alterationem
stomachum et complexionem epatis rectificat et confortat.
Prognosticatio. Cachexia de causa calida
si sit cum duritie epatis preducit yctericiam et
ydropisim asclitem. Si vero sine duritie preducit
ydropisim tympaniten. Sed cachexia de causa frigida
est ut plurimum presaga ydropisis yposarche
Et sollicitationi est in cura cachexie quoniam
si confirmetur et in ydropisim convertitur difficile vel
vix potest fieri sanatio et ipse si sit de causa calida
conducit in duritie de asclite et tympanite

Ydropisis est morbum in libro cathegorie (?)
ve frigida plurima in dicta et inflante
membra manifesta. Cuius autem loca
preter in quibus sunt ingenue albos et humores fit
tibi de causis scilicet perventa autem et cetera gutta
Item quod perventa est potius aqua frigida per ?illi-
cio post exercitium vel coitum et balneum et estu
solis et vicino proprie quod est infrigidant membra
naturalia cum cito rapit ad ipsa et ipse stomachum
et epar. Causa vero autem est mala complexio et mala
compositio sive oppilatione corporis et ipse quod neque
humores debite generantur neque corporis superflui-
tates debite eiciuntur. Causa autem gutta
est aqua et ventositas occupans membra omnia et
sola maxima. Item autem tres species scilicet tympanitem
asclitem et yposarcham ut ait Galienus in iij de
accidenti et morbo. Tympanites quidem autem
ex congregatione aque parum et ventositatis plurime in ventre
naturali collectus id est in mirach et sifac quoniam est
sifac et intestina. Est autem sifac panniculus
nervosus solidus continens intestina et zirbum et stomachum
et epar et splenem et omnia intestina. Mirach vero
dicitur pars ventris exterior composita ex cute pingue-
dine et octo musculis ventris duobus quidem lo-
gitudinalibus et duobus latitudinalibus et quatuor tortuosis
ex lateribus procedentibus a furcula in pectore usque ad fine
ventris et in anathomia. Et in ipso tympanites aut
stomachum et ventrem ad ymum epatis. Asclites vero
fit ex congregatione aque pure in loco predicto et vero
longe ex congregatione aque plurime et ventositatis pau-
ce sed non vincit quoniam aqua sine omni vento gignetur et vento
sine omni aqua ut ait Galienus in iij de accidenti et morbo
et in ipso autem epatis et via ad ymum stomachi.
Yposarcha vero fit ex commixtione sanguinis flegmatis sub-
tilis aquosi per membra corporis et totum mollificat et
inflat corpus totum. Et incipit a vitio membrorum

s. frich

mirach

expulsiva. adiutum cpatis et stoi sil
hac at spez qdz modnep et ypc medici
de salerno p duas distinc. vna qdē
t q. aq duat. sup vetri et ypaz mitu
parit leucoflommaticz. Aliaz vo i q
vetq sit aqa duat. et hac vc yposarcha
noiarut quadam asclites distingui appa
nite B ¶ Sz nos id i futamq qua doctrina
imitat q lley sz negq sbalsit cu sit noial
tā dio no ial q cozy fruat differ. vny si
t. sapinit iiijor ypr s. nil. ad. facies q q
cuany yposarche q dicit iute facies ad
ca q aq cumant mut ad ca q vetri cu
mant magis declarare quadam mit. ipse it
asclites et typanite ambz q. dicit vny sitq
panites fiat ypc ppt vitiu digois p. q
e i sto et yposarcha vitio digois ētie q ē i
venis et i membris cor. stoma ¶ ypo. eny aq.
sz ydropis ascite a sub iducta vitio sit qde
et qppoi. cpatis qd ē sedes digois se. ex
q. pz q ypo. ē aqa. ydropis sz cuare sm vet
tificat. cpatis q vno ymo et qt ē. vtificat
splenē et i rines et vesica. q. no ff ta i ea
cura curare car et alterare dispoi. i s et
vias copulsiōi sil ffmitat. omy debitas apa
ve et qfortac ut sanitas p fec iduca. sy adre
ordine ¶ sig ydropis esepa lia p tuoz ac
iflacō pedu et vetris sin. et dolor a latē dext
et sinist et tumora. sudoris et vluc et feditas
colois declinans ad citrin. l plubei. et a
iflacō oclos et sitis assidua cu p s ob ac appe
t. i. z sig. q. z sz ydropis assequet ut apt ipp.
i prnosti ¶ Cura typanitē. typanites fit
ex omala qo. fra cpatis et stoi plubet ca abu
tu sumi i cplu beingm a sanguie qre
quti i ve vetosarz q du no copellit. p erup
tura. z l trullas oppla. vias plubet l b.
copulsiā et segstra simpliti debili conuite
colli. i. mach q si fach vetris et l s. ut i pau
coribz fit ex amala qr. cada cpatis ou
m. l sy mā debitaz eiq vtul sang ficas na
les ex ny forti ab i feci typaniz ey q oibz al
ozna ppt. acte ut febentes ab in ule di
gaut. tz. forti pp cur tal. c. q si sit ou mā
l c oppilas eny et plubet delegaz colb. ru.
p vias debitas q ē apaud et tenda tz l s.
ē ut i plulz ¶ sig. q pa typanitē sz ou fige
gily pdcs eqssio vmblici plia et tesio mach
i modu typani et acfto meblos cu appi te
et siti te. Et cu pouti vet fit sonu forte
velt typani q ut i flatq no vet ut aq pleq
Et cu qpmi. tē dury velut et par b. cappe
tes ceutua. et trullas et allena p expui
capit no i flat pedes ado sic i alijs et ē
corp pulsq logq velox ppt nat. a adaucta
sy gmit. phia q fit in alijs sz. q si sit aca
fra appeb. cu pdās vina no mltu ticta
s thus ampullas nigras qssas ¶ si vo
sit aca ca. da appeb. cu pdās vina mltu
ticta sbol et pulsq fqs cu fc. q na qclu
sa ¶ Cura typanitē qy ē ou cali tē. cpatis
l apate et fe ē qpoita cocua apatis q di
te. suo ca. et cura ydropis q cut pge. sc.
ay cibu cu claster qd fp an. scli camo
mi flos meill melliloti sc. eche acetc
lact. sc. portl. cuph ebulos an. aj. j. pis
te. et bulliat i aq et i lb. j. illig aq colat
addat. z iiij. zucar l mell. et z. iiij. ol de
camoill l de lilio l de ruta l de aneto
et z. iij. sal gēb. Et iterp iducat adeq et
bullia aquitutu et colet. et tepidu iniat
l s. cum depe altat ca. z et i solnit vetosi tez
cu hu. tē et vina puot sy calefac pge
scli. elactda cu pill de reubrb q. sp reub
z ij. camo amos amor an. z j. coloquint
t bit scam an. z. s. qficiat. cu suco eu
patoy dent. expo cib sco ou ut z dozatu sy
cca a z. j. usqz ad z ij. q. de ypc. e. qfortat
cp et stomy et cumant vetosi tez et ex
pellut hu tez ¶ sup ex pod. euplay fiy
sap. fey ex saudal vos salua oxdi cypps
et tis et elvellatis et i corpatis cu suco solat
suco absinthi suco platagis aq. vos et mo
dico aceti ¶ sup stom et i ctesta pod. eupa
toru fiy ex milio ffinc sale tori fab
i saclo et acru ca. dis f qp. applicatis ffiat
masticac. os sc. ay abu prantes cuutua. os
ex thure et cimo et masticis et caluz et silib
iniga toto vet quz ad solg ca. dū l igne
cu aceto sall. pissa fra. de lem ou pano
ca. do appicente poros ¶ sopponat. quz
app. ia q extrin vetosit es p. i fiq sic. sz
ita ppofoliop rute cimi baurach salgēme

+

an̄ p. c. terant̄ et q̄ficiat cum melle ulcera cib digitis ut p̄s cuo cedos l pullos l castratos l anm̄ motanaꝝ et ip̄e assa l elixa cum fen. pet. q̄dita cum sap de fco ex agresta l vino g̃natoꝝ l vino bbicis l ace to l succo acetose et pulue tramoi arda moi et citri et no q̄cedat. i flatiua omo sic s̄t legmina fruct aboꝝ holca rap. et silia ul forte holus fran exobba fen. et pet. Comedat ēt frumi q̄dita cum vitellis ouoꝝ et oua sorbilia vel al sias l ass ut plurim p̄cip i dic p̄ga cōis et uta. hmdis et duris ut vet cetera solua. bibat vi. i. al. a. aq. typhia. sen aq. decoct. sc. fen l amos l amoi poꝝ q̄cedat et bibat et dmitz sopmi si fluxum sposse et ip̄e dimim. Curat p̄s p̄ga. cos aq. cum aplita altacia et q̄fortatiua sic e hmirotia ēē dyalacce dyacimi dyamsij dyardamoi dyagalag an̄ p. i. dyrodo albat rosate nouelle casandal an̄ p. ß. vel s̄. ēē dyacime l s̄c sarracice an̄ p. i. casandal 3nati ros. an̄ p. ß. Cura typa nitis cum c s̄ij cal. c pars l s̄c cū soluar̄ fcp. i remo cum elysi aq. ēē amos amoi carui cimi siselcos se feni sc. c. dic an̄ ʒ ß. floꝝ camomille mellilot cupatory cicoce centaurie rute malmaꝝ lattucaꝝ an̄ m̄ i. polipody ʒ i. coloquintid agarici an̄ ʒ ß. pistet. et bulliat. i. aq. p̄fic et co lat. Et coll. i. illis colatie ʒ ʒ iij. mell et ʒ iij. oli de aneto l de ruta l de camo milla l de lilio et ʒ ß. sal q̄b fiat clisē q̄ de ip̄e c. hmi. tes cuuat et vetotes potec i soluit p̄gē. scl i cluada cum pill q̄ s̄t fuit ēē hmodactil turbith cimi an̄ ʒ i. reub. ʒ ij. siselcos carui dauci an̄ ʒ ß. agarici coloquintid scam an̄ ʒ ß. informē cum suco cupatory l cicoce det. ex cibus qui ist. ad lanij s̄ij cca a ʒ i. usq ad ʒ ij. Et scias q fcys usq camedos et digant siselcos sanat oc typpanite dessec̄.

Cui ex p̄oa c plurim q̄fortam et aptum qd ēē sandal albi citui et rubi. ro. m. an̄ ʒ ß. masticis nuc. nuc. cipressi an̄ ʒ iij. oli mastici l nardi ʒ iij. aq ros

aceti an̄ ʒ ß. suci absinthii suci platag suci cupatory an̄ ʒ iiij. terant̄ tranda et i torqueri. oia cum olis et sucis et addat̄ fabuc lupios l cattab qd ff. ad ip̄ssitu

Cui stom et itestina p̄oa evapatonu supdam l qd fit ex scibus amos carui fen. dauci amoi miscet cum milio et in sacculo calefact sup lapide isto vita p̄s p̄ga. cos aqs dyamno dyacimna dyam. dygal dyardamo et oibus clisis ca. dis evunantibus vetotes q̄ssas cum b. s̄ij in getis sp. q̄s mastica. dicta fiat ut supius p̄t qd cuius vim sit clarus vetq potes pies s̄ij oi pumone aq. Et s̄ q̄dicetes cuius cibu sit mgs acute addci p̄dicis cimi. i carui scl an. fen. carui pip lo. pipini. et ʒʒ. Et i sic baluee. i aqs emaꝝ ca dis s̄ps ai cibu et. i vga apu. cu usq ad p̄sent sam. q̄datinc Et si p h. no du fuit by cuatq i decedu c ad plu. et p ordicz demo p̄ce. sup. i.d. ipp. ij. p. ass. Oia s̄. i voz sca. et no s̄. i voz cuacienti oz no tusic ad d. maneteqd nisi e aqu.

Et inp. i d. duic. i. cay fcy iiij. ca. i. Noli i cede aus hez i co tondaut p̄manetu Noli p̄scucarc i malo. tz i co no vidz nocitu.

Cura asclitis

Asclites c̄ acid. d amala q̄ c cpars fria t h. ut i pancoribus debilitate virtute sanguifica q̄ic no gnat. san. landa. tz e dus aq s̄q du no c aptq uimtc meb. ucaz expedit. p vinad et scessu opila. c vicoꝝ p hibete ul vt expulsia et scqstia sup flui aco sup fluo debili q̄ente colligi. ut sifach et itestia et forte iducat ut sifach et mlach i flatas ea vel q dut fit amala q̄ oc cpars ca. d. vel q et h. ut i plimbus i solucte et de bilitate ca. du cpars nalc qd c ip̄u organu digois i co q̄ndigo no c alca. ab solute s. cum a. et fozco fierz. aca. do. mach. s̄z igneco febli Oz c alca. o. decia mo q̄du atz ordie nali Et s̄i fiat amala q̄ oc fria su cada d c s̄ij m. et h. ut vao d cum m. et h. ut plum Et si sit cum m. d c oppilas tiu et duricz cpars i duces d c cu h. aposte mas Et s̄i sit oppilas sil apostemas c pli bces scqstia. sup flui cu ab hmoribus benignis

et corpus extenuatur et ad extremum totum. Et fit ut plurimum
ab oppilatione epatis unita cum nata que scliros
appellatur. Sit et yctericia citrina. Quando apparet as-
citi sunt ut plurimum yctericii propter oppilationem pori
fellei et totius spongiositatis epatis et vene cave.
Signa ypo aschites sunt cum signis quibus supradicti
flaccositas et gravitas ventris plurima. Quando percuti-
tur sonum tamen reddit aque congregate vel sic
ut pellis aque non reddit tympanum et ut inflatus.
Et quando volvitur de latere super latus sentit eius
sonum et motum aque fluctuantis. Et cum venter
premitur non adeo consistit sicut in tympanite. Et
fiunt in colon[?] [illegible] testiculi et virga et citrina inflationes
fortes [illegible] collum et [illegible] et omnia corpora
superiora [illegible] subtilia extenuata. Et est
in ente membris tumidis [illegible] sit cibi in bibiti
per noctem in aqua que cum premitur reddit foveam que
non illico impletur sicut in tympanite. Si yctericia
et vehementia sit assidua [illegible] super aqua
salsa cum [illegible] omnes et pulsus
cum [illegible] declinans quasi ad duriciem [illegible]
[illegible] ad molliciem [illegible]
[illegible] Et si sit [illegible] sit levi-
tas ventris et [illegible] urina non valde tincta
[illegible] conclusa. [illegible] ut plurimum in aschi-
te fit urina tincta valde [illegible] non fiat [illegible]
[illegible] in superfluitatibus [illegible]
urinarum cum urina et [illegible] velut [illegible]
accidunt ut plurimum quam aschitem [illegible] citrina
vel nigra. Cura aschitis [illegible] cum causa epatis
[illegible] et sicut [illegible] complete [illegible]
cum [illegible] epatis [illegible] sua causa [illegible]
non [illegible] epatis et eius confortatione
cum [illegible] aschitis et oppilatione [illegible] epatis
cum duricie [illegible] Secundo aqua [illegible]
[illegible] aschitis per secessum et urina cum
medicinis laxativis et urinativis de quibus sigillatim
per ordinem dicemus. [illegible] sicut [illegible]
[illegible] tenere [illegible] cum medicina evacuante
per secessum vel cum medicina evacuante per urinam
vel cum medicina evacuante simul per secessum et uri-
nam vel modo cum urina modo cum [illegible] fiat
[illegible] et ut [illegible] epatis [illegible] copi-
[illegible] et sufficienter [illegible]. Pillule de reubarbaro
[illegible] optime [illegible] que solvunt ventrem
cum [illegible] urine. Sic fiunt. Recipe reubarbari ʒ ij
turbit agarici coloquintide [illegible] ana ʒ j. [illegible]
endivie [illegible] ana ʒ [illegible]

[illegible] pillule cum succo lactuce vel [illegible]
vel [illegible] Et si vis [illegible] adde
[illegible] ʒ [illegible] dosis [illegible] cum
[illegible] absque cena a ʒ j usque ad ʒ ij.
Item pillule de [illegible] agarici [illegible]
anti [illegible] et [illegible] adydropicos et [illegible]
[illegible] aqua citrina sic fiunt. Recipe foliorum [illegible]
[illegible] vel [illegible] ʒ v [illegible] ʒ iiij
[illegible] ʒ iij [illegible] cum tamarindis vel manna
dissolutis in aqua [illegible] [illegible] pillule [illegible]
[illegible] decocta que sic fit
Recipe aqua decoctionis [illegible] endivie [illegible]
[illegible] ʒ iiij et cum fuerit [illegible] ʒ ij
[illegible] ʒ [illegible] dicta sit usque ad
[illegible] ij [illegible] et de [illegible] cum ʒ ij [illegible]
[illegible] si [illegible] fuerit robustum de [illegible]
[illegible] Vel recipe cum [illegible] de [illegible]
ad [illegible] agarici [illegible] de [illegible] medicinis
[illegible] de [illegible] et [illegible] Conferunt
cum [illegible] ydropicorum per secessum. Recipe
foliorum vel [illegible] ʒ v [illegible]
[illegible] et [illegible] albissi-
[illegible] agarici [illegible] [illegible]
aqua [illegible] sit [illegible] per noctem [illegible]
[illegible] dissolvantur [illegible] et manna in aqua ca-
[illegible] et misceantur cum [illegible]
et coquantur facile [illegible] usque ad
[illegible] Et [illegible] pul. agarici
cum [illegible] cum [illegible] dosis
sit a ʒ ij usque ad ʒ iij dandis in medicina
[illegible] Et [illegible] agarici [illegible]
[illegible] et [illegible] per ea [illegible]
[illegible] at agarici sit [illegible] folia
[illegible] et [illegible] et [illegible]
per dies et [illegible] in umbra. Medicina
evacuans per urinam [illegible] que sic fit
Recipe radicum quinque [illegible] ana ʒ j [illegible]
capilli veneris [illegible] endivie [illegible] ana
ʒ j [illegible] sandali [illegible] capparis ana
ʒ iij [illegible] ʒ ij [illegible] ʒ [illegible]
[illegible] ʒ [illegible] cum [illegible] ʒ j [illegible] et
[illegible] fortificare [illegible] urina
addiciamus pulverem [illegible] capitibus
et aliis que sunt [illegible] ad [illegible]
[illegible] ad [illegible] et vesicam [illegible]

cantaridēs ad vesicam. Et quidam volunt
idem super pectinem sil' per secessum et urinam addunt
ʒ i reubarbari et ʒ ii mezereon preparati ut supra dictum
est et tunc datur super diureticam reubarbari quod si ipso
non sit datur detur super acetosa cum apozimate cum aqua de-
cocta ciceris acetose liberis capparis cappari rubee
et sit aqua dupla ad sirupum. Sed quia pectora quando medicine
debiles purgantes per secessum quod autem dicitur debili vel
corpori delicato sit cum serapino sil' aqua casei in qua sit
pulvis reubarbari ʒ i dando in aurora vel in qua sit
infuse ʒ ii reubarbari per noctem vel ʒ v mirabolanorum citrinorum
et si tenerit super calefactorum evacuatur postea firmatur
addendo aqua casei aqua aqua rosarum. Post pectora
clistere quod sic fit: recipe seminis lini ʒ i mezereon preparati
ut dictum est ʒ ii mirabolanorum citrinorum ʒ i bulliat
quousque redeat ad libram i. iniciatur tepidum iniciendo
et quidam ponunt loco mezereon euforbium. Con-
ferunt etiam suppositoria de melle vel de salgemma
vel de lardo salito vel de pennidiis quidem tamen
mordicativa omnia tamen ista conferunt de medicinis eva-
cuantibus per secessum vel urinam. Post purgationem
aque et postquam cum quieta incipit manifeste calculi
fiant emplastra sive epithimata et fomenta non aliud sicut
non faciant inflammationem sive nocumentum. Emplastrum
sive epithima alterans et confortans, recipe farine
sandalorum albis rubeis et rosarum ana cum aqua liberis
solatri plantaginis bulliantur in aceto vini vel citoniorum
et aqua rosarum vel in succo solatri eupatorii absinthii
et modico aceti faciendo ex eis epithima
super epar in pecie infuse aceto sic supponatur
frigide aqua albi vel faciendo ex eis emplastrum
pistando et incorporando omnia sil' cum succis predictis
postquam bene cocta sunt et inspissando cum farina
ordei sufficienter. Emplastrum aliud quod ponitur
super ventrem totum et renum in solvit aquam quando
petroselini. Sic fit: recipe stercoris columbini
caprini et bovini ana libra ii bulliat in vino
albo vel potentissimo et modico aceti
deinde compressa in sacello ponatur actu calida
super ventrem frigide tenendo vel sic: recipe stercoris
predicta et paris cepule et calamenti et
cum urina caprarum vetita et ponatur super ventrem.

Postea sunt medicine quando stercora predicta cum sit
calida infecta fumat super ventrem cum fascijs
late frigide aqua albi. Sic et sepeliendum corpus
totum post caput in stercoribus eisdem calidis.

calefacta est etiam alia. Sic fit: recipe boli armeni
ordei milii sementis bamarach vel loco eius sal-
gemmi iuleb quercus vitis fumi capillorum et
vacam ana et incorporentur omnia cum aceto et
aqua quod insolvit et fiat et confortat. Ungatur

[margin: vnctio]

etiam totus venter cum unguento agrippa per se vel mixto
cum unguento martiaton fricando cum ipso ventre tota in calido
igne vel solem calidum frigora. Et fomentetur venter

[margin: fomentum]

totus sepius cum lapidibus ignitis aspersis aceto vini
acutissimo quia ictus complutum ponitur sotulum calidas
recipiendo inde fumum postquam totum corpus bene
fuerit coopertum ut fumus totus ascendat. Cum calidis

[margin: balneum]

est balneum quidem in stuppa calida sita sunt aspersi
fiunt aqua aliquando dum sudant incuplis calidis in quibus
posita sint salvia ruta savina pulegium
iuniperus ebulus sambucus et omnia acuta postquam
fuerint bullita diligenter et ponatur in cuplis
obviatur fusum tum modicum ne spiritus dissolvatur
vel sic augmentetur. Et fiat talis evaporatio: fiat
asser perforatus in figura selle capiens totum ve-
ntrem et iaceat eger super ipso ventre dimisso
per foramen et recipiat vaporem calide aque decocte
radicum ebuli sambuci cepule euforbii
eudinie urtice calamenti mezereon lauri
olei et tegatur corpus undique ut vapor directe
ventrem tangat vel ponatur in terra vas assali ... ...
sit aqua cum et recipiat suffumigium eius. Et
melius est quia ungatur ex consolidabili. Item cum
postquam purgatur aliquis clisteris aptius competit et confor-
tatis sil' sit cum mixtura sive emplastris dyalacte dy-
rhodon dyarodon abbatis et sandalorum ana drachmas
cum vino citoniorum vel aqua decocta liberis dis-
solvendo calidum in ligno admodum
vel syrupus ... petrolis adeps vel sic cum mixta
sive emplastris diacitonium maiores vel minoris ... ro-
salis ana drachmas cum vino albo clarissimo ... ...
cum aqua decocta ciceris acetose eudinie lactuce
liberis cappari capparis usque admiscetur vel sic cum
mixtura sive emplastris dyalacte sandalorum ... ...
ana drachmas sit pulvis. Item ... de liberis sicut fiunt
sive vel ... liberis ʒ x sic eudinie secatur
se porcelli ana ʒ iiii rosarum ʒ ii reubarbari ʒ i spice
ʒ s. infirmante ... sit anis ʒ i et
post addi spodii capillorum veneris ana ... ʒ x
... ana ʒ s. conficiatur cum tamarindis dis-
solutis in aqua eudinie quia calidum est et sicut dispumat
et aque citrine educunt per urinam et confortat

atque opopilat. Dyatrima maioris sic fit
ex trumne citri an. ʒ iiij. spice nardi
valeriane reubarbari an. ʒ vj. cin. dauci asari
sem. appij petros. an. ʒ iiij. cassie lig. costi
squinanti cinamomi rubee tinctorum nuce sua
absinthij cataci aristo. eupatorij polij sco
lopendie an. ʒ ij. diagati ʒ j. olei balsami
ʒ j. si haberi potest terantur omnia et involuantur in bal
samo et conficiantur cum melle despumato et fiat
electuarium. Ampliat enim oppilationes antiquas difficiles epatis
et splenis ydropsia curat et nigros sanat. Vrina
provocat. Et si vis ut sit asscendendum vino splenetis
addatur quantum tibi cuique ʒ ij. liquiritie acori ablu
te cum aceto vel scorie ferri et re. de gile
clariorum fratrum. Dyatrima minor sic
fit ex trumne ʒ j. et ʒ ß. spice nuce costi
squinanti cassie lig. cinamomi citri an. ʒ j. bal
sami guttas ij. si haberi potest vel loco eius carpobal
cataci aristo. an. ʒ j. mellis despumati quod sufficit
ad conficiendum electuarium. Vt ad eadem sit maior
sed cum minoribus operationibus et maioribus delectationibus
in fruendo. Item unguatur epar quoque unguento quod
ex sponsa confice cum succo absinthij et eidem
et aceto sal. an. ʒ ij. et vino citoniorum vel
berberis vel granatorum acetosorum quia infrigidat et confor
tat. Item abluatur cruda omnia mane et sero cum
vino albo veteri in quo bullierunt flores cardi
salvia mentastri folia lauri ruta et spica.
Dieta sit totum studium medici assidue
debet rectificationem epatis et splenis ne forte
inquiniat cum amarum quia nullus procedens eam
absque quinta. Hec autem fit cum medicinis ex
opilatis epar et splenem et altationibus cor
mata quare sit pectoria potata et sic est super
diureticis potibus et. de oppilatione et dimic
epatis. Item decantare quia potest deoppilat
altat et conforta epar splenem eadem
dinatio si detur epar omni mane p. vi
vices aquos supradictis cum aqua decoctionis edinic
vel sentis lacte. Et autem constitudo est cum fluxu
ventris et solutionem sufficiunt non detur aqua me
dicina solutiones prescessu sed eorum ingerantur cum me
dicina qui sic fit ex spodij eadem galle ba
laustiarum sumach seminum tamarindi et ace
tose an. ʒ j. cipperi squinanti ad spice reubarbari
lacte cortice radicis capparis an. ʒ ß. endiuie
ʒ ß. sem. agni casti sem. portulace an. ʒ j. appij
ʒ ß. camfore scripta pte. ʒ j. fiat sirupus cum
succo berberis vel citoniorum quantum sit ʒ ij. detur
vnaque omni mane cum vino decoctionis citoniorum vel ber
beris vel sumach deinde fiant trociscos de bara
be cum aqua pluviali vel cum aqua confricationis ca
libis vel lapidis igniti vel cum aqua decoctionis endiuie
plantaginis et caudarum etc. quos diximus capitulo de fluxu
ventris a ʒ una usque ad ʒ. vel de dysenteria
superius. Dieta non de cordiacoe dicte
supra vj. vel non ualet. Vtatur carnibus edorum
pullorum agnorum animalium castratorum perdi
casianorum tenerorum annuum silvestrium non agresti
Et si dicatur
carnes porcinas assas quia diuretis
addatur petros. feniculi et caules sed in dic purga
tionis et quando carnes ipsas detur porcinas clitus quod
asse vtatur quasi holeribus sicut borraginis spina
chijs petrosiliis feniculi appio endiuia lactuca et bliti
Vtatur cibis quasi aqua decoctionis caulium et tenera
in quibus potest pulmentis amomi amoni cinamomi cum
damoni citri sem. feniculi et petros. quia lavat vc
tur et oppilationes applicatur. Item species cordis sup et
tur et oppilat. Vtatur brodio ciceris et pisarum condito
cum lacte amigdalarum. Vtatur pulte ex farina
avene vel farri et inde cum ... laudatur
aqua ciceris et pisarum. Vitet autem cibos dulces
vnctuosos vel viscosos et carnes salitas
antiquas. Vitet omnia mala et lidia et alia liquores
appostea ubi autem de purgationibus. Vtatur quasi tic
mo lacte caprino vel asino vel vaccino
per se vel cum melle vel zucaro et mica panis
si sit sub febre. Panis eius sit de simila fer
tente vel ordei si acedis admittatur vel sit ffura
acetosa ... salitus ... fructus ... coctus conditus
cum sem. feni ... et cardamomi unius vel duorum
dierum si acedis ad deoppilationem. Vtatur ex
fructibus passulis cum suis tegulis et fisticis
et auellanis et nucleis granatis cum suis tegulis.
Vtatur cum suis carnibus ... sapor propria
mori galangae sandali an. p. c. terantur sub
tilissime et asseguntur cum succo acetose berberis
vino granatorum agresta et similibus et potest addi
dragaganti aqua ro. / Bibat vinum album clarum aristo.
Bibat ad aquam in qua confectus sit calibis vel lapi
dis ignitus vel cum aqua in qua bullierint semina diureti
ca cauda. et fra vel cum aqua decoctionis endiuie

acceto sc bbcis citonie tipp cappi sz ypoda
gestaois pass l u. bibat si e pot. ut
chilg fiat sutoz sz pq gestioz p ij. l iij.
hoas est mgs utile qz ypoda gestaois
neqz bibat ipo aq. ad sacietatz ymo siti
tollet qt posse neqz cibo ipleat neqz
nimis cis mltitt una vice ut caloz
nal lumtis cosiuet sz igua. aliaz
et cu sitis ipm ifestat abluat os sui
cu aceto medie forti. et modico vini
albi oddifei et cu ipo gargarizet qz tu
nat sit qm potet siti ipmit. Vtat co
tito i iciuno qz i pt et fra. ppe sup ue
tre ullo. i die dormiat in ppe nat.
s. si ultq sit debil l si sopnu nocturu
pdidit tc dormiat no illico sz alia
den lepta. sic purgat ad ca. situ p
se ul parte cu igne no sit tu cal. sz
plus ne cu ca. augmetet et caloz
nale dsolvat et vtz deiciat ordinet
is ut aere ipiacois sit mis ca. sz acer
cas ambies mgs ca. omi hora ppos
se iducat gaudiu et leti p sonos mu
sicos et fabulas et pitala gaudiosa

Qua asclites qm e sz cali. et sz apa
te et fc i ut pge cu eisde medicinis sic
et qm e cu ca. pt qd sit mgs acute
sil ducat p secessu sz parua sil putis
sil pille hoc solucois p secessu sic
sunt pp fohoz l sc mezeon z ij cu
forbij z i reub. cla z ij tbuth agaria
coloquintid an z s mastic ro. m. an d. i.
gficiat cu suco absintlii l cupatoz
Et si volueris ut cu solucoe puocet ui
na adde sc endie cicore lact. appij sem
pet. an z s. dos casse e a z i usqz ad z ij.
sed cu ea ad lecu sz cena l cu pill de
reub et mezeon qs potest elicere sucu i
sno anti et ppe si sit oppila. epatis et
splenis mgna pp reub boi z vij ar
moraci scapini bdelij an z ss. et lacte
z viij. oppoaci z iiij mezeon gumi ara
an z iiij tbuth cla z ss. spice yolij pulegij
aloes an z v. mastic z ij mirab. ci.
z ss. dissolue gumas i vio et fac pill
dos qp sit z ij cu aq. casci sc cmc ultic

forti. mis i ydopi qcuqz Qi at pill icipe
noluit lics forcis opent. pge cu apo
ziate reub supdco Colua. cis quqz
cu medicina solu puoute vina sit e sus
diureticis supdcis et ita fiat vicissim
no cu vina et no cu d. ne na fiat psue
tudinaria neqz gestat aq. clidoda qz bis
l ter pge sz vtz pq pga. plcs et
no pub uta. an puduit et an cena clops
ca. dis appitis gfortatis pdcis i ca ca.
sz pumpsoe fros omo sit e dyatunna
dyam tyaca ucts dyalacca dyacostu
dado cpodq. cops l agl sil mixtis ad
modu castance cu z ij ui al. clari
verbis potes Citri. ipo ponat epitima
et cupla pdca sup ep et uetre et uo
pus et balnee tur i aqs ariaz et bal
neis alumis et sulfureis et aqs ca. dis ppt
cu abmati. qm tna gfortat ep et stom
conclet [illegible] sz dicta et dyts oils fiat sic
i ca ca. pt qd uimo cis sit uetis clas
pues sz oi aq. Si at sit ty cg. cu fluxu
ventris l solucoe nimia no dc. aq me.
soluta sz igua. cu sola mc. sz gforta
tiua epatis et testros dca supius i ca ca.
et ig. p agethodu pdcaz apu. usqz ad
fine et uicet ea cua sup. seping dos. p fe
cuet qz ty ca. do pdurab e epona qretif
iij mes diffi. le cuat. Maturad...

Apostema sit epmala q. fua venas
et melos cor tocis q ppe corupit et
diminit. digo tria neqz rectifica. hucres
et humtis nutrit debetis ea neqz appom
neqz assilant. edit et aqs ipoz plube
te sz stat i gcaui et spogio. inclusis
ifiatis et iplecis ea et demu ifiant q.
epatis ut gsilis gucet ea. autz Et fit
mala q. fua ut plim ppe aliam iij. cas
p. qp e finitas epatis nal sz. i dsolu. ca. di
nal sic fit pq fc. imcab et ppe gitaua
ti ub ppe oppiles dura epatis l splenis
infrigidate et mortificate ca. nale i eis et
plubete segstia. sz supfluitatis sz et ic
digerit l. e porq aq fre i iciuno l pq coy
tu l balneu l eoicu l ablucos i aq. fria
pq estua. fortes l. e fluxus ventris plu

vel menstruorum vel emorroydarum cum amaris calidis
naturalibus. Et in fluxu menstruorum prolixo vel emor-
roydarum que egrediuntur ad corpus et venas et epar
infrigidant et opilant. Aliud: In compositione membrorum
humanorum cum epati sit communio stomaco intestinum ieiunum
et pulmo et dyafragma et renes. Cura [illegible]
yposarche est cum sirupis calidis super datis [illegible]
placeas omnium membrorum totius corporis et facies tur-
gida velut pinguis inflata. Et est totius corporis
sine defectu et non inflatur venter neque umbilicus
adeo sicut in asclite vel tympanite. Et quando digiti
premuntur vel vestigia adducunt [illegible] quando non redit
illico et est cum eo ut plurimum fluxus ventris [illegible]
[illegible] ad albedinem pulsus undosus latus lenis
urina [illegible] ut plurimum [illegible] vel alba lactea
grossa. Cura yposarche in qua est calefactio et
confortatio epatis et omnium membrorum cum balneis
clisteribus emplastris unguentis super datis calidis de debilitate
epatis. Et purgetur de [illegible] cum medicinis datis
in asclite vel cum pillulis cochiis vel fetidis vel cum medi-
cinis de debilitate posita calida de spodio. Post purgationes
datis ponantur emplastra sicut [illegible] in cura asclitis
et [illegible] clisteribus calidis aperitivis datis idem et
[illegible] dyacosto et [illegible] in cura calida vel fimo
vaccino et columbino et liniatur totum corpus cum
luto calido vel [illegible] calidis super datis. Et stet
in sole calido vel stupa calida [illegible]
Et si sit [illegible] epatis naturali reducatur ad tempera-
mentum cum clisteribus calidis et potu vini veteris [illegible]
[illegible] et cum oleis datis calido de debilitate epatis. Et de
cura [illegible]. Et si sit propter [illegible] calidi [illegible]
[illegible] confortetur corpus cum emplastris calidis [illegible] datis idem
Et si sit propter opilationem [illegible] epatis aperiatur
corpus sicut [illegible] calido de opilatione epatis et de opilatione
splenis sicut dictum [illegible] suo et [illegible]
[illegible] de cura asclitis [illegible] calida. Et si sit propter
potum aque frigide vel ablutionem [illegible] doloris
costarum [illegible] calidis actu [illegible]
et clisteribus calidis et vino veteri claro [illegible] emplastris
calidis [illegible] datis in asclite. Et si sit propter fluxum
ventris [illegible] vel menstruorum vel emorroydarum [illegible]
[illegible] ita sicut dictum est suis capitulis. Et confortetur
cum [illegible] et emplastris calidis [illegible] datis
de debilitate epatis [illegible] de debilitate [illegible] propter laxitatem
[illegible] de fluxu ventris. Et de fluxu epa-
tico. Et reducatur [illegible] et multa
cibo laudabili [illegible] ut [illegible]
nis [illegible] balnea [illegible]
sit [illegible] absinthii
[illegible] plantaginis balaustie gallarum cipressi [illegible]

gladioli calamenti [illegible] masticis
aluminis sulfuris [illegible]. Et si sit propter retentionem
menstruorum vel emorroydarum provocentur sicut dictum est suis
capitulis et provocetur urina cum fortibus [illegible] cum sirupo diu-
retico dato in cura asclitis de causa calida. Et si
[illegible] confluit et [illegible] sit [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] emorroydas [illegible]
[illegible] si non [illegible]
[illegible] in ... [illegible] ydropi-
[illegible] in infirmitate epatis et debilitate. Dieta
yposarcie [illegible] sit [illegible] in cura asclitis de
causa frigida [illegible] tollere et [illegible] cibi calidis
[illegible] ut [illegible] laudabilibus [illegible]
[illegible] sit [illegible]
et bibat vinum vetus album [illegible]
[illegible] cum cibo suo [illegible]
[illegible] aceto [illegible]
[illegible] sit [illegible]
[illegible] cardamomi [illegible]
[illegible] bullet [illegible] abluat [illegible]
[illegible] cum aceto mixto [illegible]
et cum ipso [illegible] conglutinate

perrai [illegible] Aliud [illegible]
calido de cura asclitis [illegible] visio sola aque vel auditus
[illegible] ab alto [illegible] ydropico [illegible]
[illegible] vel ablutio [illegible] ydropici [illegible]
[illegible] ydropis de opilatione epatis
[illegible] vel retentione menstruorum vel
emorroydarum [illegible]
[illegible] consuetudo
Et [illegible] potatum [illegible]
dic [illegible] sit bullita [illegible]
et urina [illegible] aut [illegible] sit bulli-
ta [illegible] ydropicum de causa frigida [illegible]
[illegible] et urina et confortat
corpus. Si [illegible] sit de causa calida [illegible]
[illegible] et [illegible] Aliud [illegible]
[illegible]
[illegible] media
testa ovi [illegible]
[illegible] ydropicum [illegible] parte
[illegible] dic. iij. vel iiij. [illegible] aque [illegible]
[illegible] possunt eo uti [illegible] medicamine
si [illegible] Aliud [illegible] ydropicum
[illegible]

ʒ ii. epatis lupi sani p9 q̄ fuit exsiccatu
ad solem l' ignē et subtilissime pulurizat ut
cito penetret ad corp' si dr. cu vino albo sub
tili claro dulci acc̄o. Post etsi uti passul
et semīb' ꝯ̄uatoꝝ 4 ꝯ̄ masticat' cu zucco ꝯ
afor' speciā ꝯfortat oēs corp' debile exsic
cuiq3 ca. N̄tur ar tn̄a oīb' ydropicis plurī
ma. q̄ epatis ꝯforta°. Ydropisi q̄ est tn̄a
oīb' ydropicis et spe asclitis quia siccū cucumer a
sini l' ei9 aquositas q̄ ē i ē. cucumer si
exsiccat' ad sole post dō. iducit' et fiat
exoco pille sic'. vi 4 dr. vna excitat tunc
nocte et p9 ipaz bibat ʒ iij. vini decoct
reub' et melle sanat ipaz post expellēdo
tota aq̄ citrinā vna die l' ii. id ē itā tn̄a
periculosa ē. ne q3 dz fieri n̄ a medico perito
et i cor'e robusto forti. Ypocras expti
q̄ asclites q̄ ē s' calidi l' fr̄ curat' quiz cu
solo tis lavatio q̄ s'. fit et cu q̄ho usu dz
ecīnie l' dylatac cu dic ay albu post p'dic
p'gat'ōib' bibedo decoct' aq̄ boi vini al' odori
fel post . ʒ i. ʒʒ zucci au ʒ ii. scam cla
ꝯ̄ua ii. teraut' et i torqueat cu vino et fiat
tis vnus q̄ dr. scil' i cibā ay die q̄ fiat
iiii l' v. assellac aq̄ citrinā cu obs'ua° dic
te sup dcē et admīstētē eplās sup corp' et
ventre supi9 dcās. Et si est cu fluxu ventr
no dr. medicina laxativa s3 vgā so' cu cib
sap. et clystīb' pōtib' Ypocras et ay expoīb
ydropicis et spe yposarcha s'pt curat' cu hui
medicina post reub' pulurizati subtilissime ʒ ii.
dr. i amico cu ʒ ii. exiccill' q̄po et ʒ iiii. aq̄
decoct' lact' s'tadole vadic fell. dado de
tco i ēiu l' scil' i cibā cu obs'ua° dicte sup
dcē. Et si vero sit debil' suffi' ʒ i. reub' aliis
vo dieb' qb' no dat' reub' dēt' ay pudin
tena ʒ i. et i. exiccill' q̄po l' s'qll' cu aq̄ de
coct' lact' s'tadole vadicu fell. Et si sit
cu calit'e l' fr̄. dr. syr' acetosi q̄po l' mel
ro. colatu cu eade aq̄. et si sit cu fluxu
no dr. me'. laxativa l' pas' dr. et vdo ne
reub' sit ult' ʒ i. s3 vgā cu cib' sirup' cet
emplis sup dcās. Fiat pille expte ad ac3
sp'. ydropisi s'd cu calit'e. sed s' calit'e s'. fuit
curat' naq3 aq̄ citrina cōsumant ventositates
oppilacōs aperiut et corp' ꝯfortat. Rx aloes
epī polipodii au ʒ ii. et s'. catapucie clarifi

coloquīte ītrios cū sōl' turbit reub' ay
ʒ ii. sc. pcts' sc. appii. sc. endiuie. spice ptlar'
sal indi carui au ʒ i. et s'. mirabolanoꝝ ci
trinoꝝ au ʒ iii. esule ʒ ii. dyagridii ʒ i. fiat
pille cu suco eusolie l' absinthii dēt' ex
eis a ʒ ii. usq3 ad iiii. It' ac ad idē post
agarici ʒ v. eupatorii reub' aristol' ro'
au ʒ i. lac Spice sc. appii pcts' au ʒ i.
zucci al' ʒ iii. fiat pille sic' cet.

Comon

Scias q̄ aq̄ ydropicoꝝ duab'
bz spēb'. vna s'bilz q̄ ē fra lynida aq̄sa
alia addita et acui l3 q̄ ē ca. l' salsugo aq̄
pinguiosa sicut fa.cit' velle' sic. vi gra pi
i sco est naq3 i sco p' aq̄sa fra lynida p'
naq3 ē ēti coagulu ca'du sicut sp̄t qd' to
expo. quias bz tres. Ypocras clia pt cauo i
ope uōmdq q' ma' ydropisis fit et etcu' ē fra
lynida q̄ reuo curat u' p' ca'da sicca. s3 ē
acu' ca'da magis ꝯ quiz i tn̄a ydropis
addit' fra et spe si sit cu fr̄. Et i dn' ptea
q̄ asclites ē piculosior tympanite q̄ ad sbly
lesu qd' ē corp' et spe si sic sp̄t oppila° z l'
duritie l' apa q' oz me'. uti medicis q̄
vijs sz ca'dis sp̄t oppila° 3 et aq̄. fris sp̄t
fr̄ et ico. Et tympanites ē piculosior asclite
q̄ ad ca3 qnta q̄ ē ventositas plia cu
aq̄sitate pauca q' si me'. uti ca'dis acut'
ꝯ̄uab' ventositatē ex aq̄. si vo ca'dis debilib'
nuq̄ i'solvet ventositatē. z. q̄ i tn̄a utraq3
ē tiora ꝯ plexio et spe si sit cu fr̄. q̄ spe
ē diffi' curare altervtra ipaz n̄ fortasse
i p̄n° et ay ꝯfirma°. z et cu v' ꝯsta. et obedie
i fimi. Ex sn̄ dw q̄ i tn̄a asclit' si u' plsicalia
i me'. vobi' ꝯpulsatoꝝ p expti' et itē
ꝯfirē videlicet p'capiut auctores sz. vas
et amici sicci tēsiōez ventris cu fro l' cautio
i loco q̄ ē s' umbilico ad tres digitos no ꝯde
duce q̄ idez s' corde nui soriloꝝ tēsis salui
q̄ si tēdeat' ꝯtheat'. v'sq3 sum pn'. i ne q3 ꝯso
lidat poss3 s3 alatt v'sq3 igniria ubi ē ca
nositas ꝯsolidez nui soriloꝝ. Et aug' fiat
tēsio tnā cuti' s'ubstu ut p ei' i'ddita obuiet
wlnq q'y volug nc to' m'. sil' ex otha ꝯ si
sil' ex cice to' s'bito et cu nociuo exalaz
pli. innati. s3. calor n̄al' et sp̄ub' exq3 a
solucōe n̄ris vtq3 p'st'uit et tadē i timit'

viij. ypp. vj. p. aff. Cum utique ydropici de cupi
ci iudicantur de vent¹ aff. De ar incisio p sudan
p. tom mirach et sifach usque ad intestina
ita q intestinorum n. lede. simo q. it sifach
et intestina to m. gtie. Iste naqz corpus sapie
ut ad medicinas fortes no pcedant nisi qn
debiles no gtulerit ut dr. Meque medicina
ut manualis c. omi fortissia et io cultura
ficuda neqz apc. n. vti fortia. cum de ciuis
vita metu desperauit. Consilium tm meum e
n. tradere sz potius ipm derelique pro sitis et
ab ipo fuge ne me. cyrurgiaco irritat. Ego
tn vidi quz fieri causticatoes sup
planta pedis l dorso ei q it digitum minim
et s. ab eo cu cauteri l cauteribus et ppe
i pede de pxo. lby psudado usque ad cordas
et nuos vidi etiam fieri ep(l)a acuta corrosiua
sup ventrem ex alleis cepis sinapi et silib
incorporatis cu stercore caprino columbino et hyrcinio
l vina q fiebat apiez aptura sup totaz
molliciez ventris do. aq. i sudabat. vidi etiam
aqs fact aptura cutis i ventre cu scarpu
latoribus cu vnguibus do. aq. guttatim stilla
bat et ven detumescebat et sanabat. Sz ocb
i. ut plum p9 exsiccatoez aq. intidmabat
et moriebat. Si medicus et i fine no cstabat
gtie cu clysteris et sirupis apertiuis et confortatiuis epatis
et splenis dictis i methodo aliunde naqz igna
bat. ca aut est q. vtq fuit debilitata p y
dropm prorez io defecerunt i fine. In yposar
cha ar no dz fieri incisio simo q. m. gtie
i cor. toto eni vix q n. i typanite q
no e i eo aq. multa. Proemium
Dicit Rasis q si yd(r)opis ascliti e diffi cura-
tionis et p9 ipm typanites yposarcha
vo ut plum salubs e et q rens exoca mort
u. p sui tobedic l medici error. Sz ar
e qui ascliti e tca et paru vinu sup ex
q. e i mebris prin. In typanite vo ca e paru
difficilita si p stomacu. In yposarcha vo
paru diffic si e p tom cor q. ppe colla. sit
defenti. Iste d. ypp. ij. pnosti. q oib ydropib
cu fe. et ppe cu fe. acu. e mortal qui for
titudie utuisqz te fi. Cu fortis sit ignis
q i aq. no extinguit ut scs. i ei q. illi
aff. ij. p. In morbis minus periclitant cuius etates
aff. Et vii. i oi morbo plitas cum etas
gruictas i dur. i uitali l pruitice cuius et
medicina i pcedit. i cop digote i ingula et
mamatoe ut. i cimitea et 2ana fe. notha.
Iste d. ypp. vij. p. aff. ydropici q nasar
wlda i cor. no facile sanat. Sz hu tas
i pcedit gsolidae. Si fluxus ventris superuenit
cu allenia. i fini et vt gstaria salubs. sap
tiatas vo l vinc i tcio superueniens l fluxus
ventris si allenia i fini mortale vij. ypp
Idem ab ydropic hito fi. i veas i ventre aq. flu
ere soluto fit cum eius. Et in vij. p. aff.
ait Cui ab albo flate hito dysenteria fiunt
ut fortis soluit cu eius. Et ydropi oim
et ppe ascliti e vlna ruba pantas cu fati
lite mitta et color citrinus l spirituo salubs
et ppe vt e gstate. In oi ydropi ex qlibico
meditamn vo l hud u. gst mortale. Et i oi
ydropi tua ct allenia. fra dic uina cu vri
dina vicissim dic d. morle. Si vo tua
et allenia psencanuit salubs. In oi ydropi
ergo sit lotura sanguinis l sangis coagulatus
morte. ypp. iij. p. Si vina bicolor ut pri
rubea i fine et liuida supius dequo morle.
Si fetor anhelitus et sudoris et sputi et
om exsecutum plg debita si et fetor cutis
totius morle. ypp vij. p. aff. ydropic
tussis superueniens malum pc. vo tussis minus
malu. Et h. intellige si no sit tussis ppe
catarru sed ppe multi q. aq. et ventosit
i ventre gprimet dyafragma sic naqz tf.
vim dic l a. id suffocat et ppe ascliti
ppe q. i vij. p. h. i siunctis ait ydropici si
tussis hebat desparatus sit. Ydropis et ppe ascliticus
si scat. apa durs epatis l splenis diffi. et
vno curat. qm q. lapidificatum e mollificati
vix pt. Ydropis sta vico epatis periculosior
e ca q fit vico stoi l splenis l aliorum mebrorum
et io ascliticus oim periculosior. Ydropis
i q. collica minus periculosa e q. i ista
qm inopiaz dispsia fi. et tatz fortez. vij. ypp.
ij. p. aff. In morbis minus periclita. cuius etates
Ictericia e defedatio coloris Dyeta
corporis totius ad citrinum l nigrum cu pruritu.

coloris urine vel egestionis aut excitatum dolorem. Cit-
rina fit virtute epatis propter vij. causas quia sicut dictum est
mala quidem complexio calida epatis sine materia naturalis vel accidentalis vel
vero mala complexio epatis calida cum materia plena sanguinis vel
[illegible] et apostema calidum epatis. Compulsio extra eius
virtutis ad deferendum ... debilitas cisti
fellis. Contra oppilatio. Contra oppilatio fit ... modo
ad ... et venis epatis ... poro qui cistis attrahit
eam virtus ad ... fundum ... confortatio eius
digestionis ... poro qui cistis mandat eam virtus
ad intestinum ... contrario ... compul-
sio ... cistis ... anathomia.
Sanguis vero fit ... epatis debilitate ... dis-
tincta superfluitatum digestionis ... ut ... epatis
splenis debilitate ... attractiva melancolie ab epate
propter oppilationem ... vel debilitate ... sicut
et ... ut plurimum. Signum ypostasis citrine propter calidam
epatis sine materia ... citrinitatis faciei ... al-
bugine oculorum et urina ... ...
... separatur ... citrina acucia
... cum ... fluxerit ...
quod ipsa ... degerit sibi sanguinis. Si vero fit ... adventi-
cia separantur ab ipso et fortasse ... confectio
ciborum calidorum plurium et potus vini forcioris ... et
assiduitas famis et sitis cum vigiliis et labore.
Signum ypostasis citrine propter calidam epatis ...
... ... cum vomitu et cum secessu
et cum urina ... ypostasis rubeum ... citrinum ...
... ypostasis ... cum materia fit
multa. Signum ypostasis propter apostema calidum epatis
... febris ... acuta cum dolore ypocondrii dextri
pungitivo et omnia signa apostematis epatis ...
Signum ypostasis propter compulsionem extra ...
... febris ... acuta ... dicimus ... vel in
... fit ... vini ...
propter forte compulsionem eius virtutis ad ambitum cor-
poris ... Signum ypostasis propter debilitatem
cistis in attrahendo eam virtus ... ypostasis fit nau-
sea et vomitus eius ... dolor ypocondrii dextri
... oppilatio ... et sitis ...
oris cum ... appetitus et urina ... ...
difficultate ... ...
... eius virtus ... Signum ypostasis propter oppi-
lationem ... si sit oppilatio in ... et venis epatis
vel in poro qui cistis attrahit eam ab epate ...
... dolorem ... ypocondrii dextri et ...

apostema et tincta ... ... alba ...
cistis ... Et urina et tincta valde ...
... spumosa propter ... cum ...
... forte ... et compulsio epatis ...
debilis plurimum ... urina ... alba ...
... et fortificatur ypostasis ... et ...
ipsa ... vomitu et amaritudine oris. Si
autem oppilatio fit in poro qui cistis mandat eam ad
... et signum eius ... et urina ...
... valde ... spumosa ... ... vomitu
vel amaritudine oris vel siti et appetitus ... ...
digestiva ... et ... ut plurimum cum fluxu ventris propter
... eam ... ad intestina. Si autem oppilatio
fit in poro qui cistis mandat eam ad intestina ...
signum ... ventris ... alba ...
... et fortificatio ypostasis ... et u-
rina ... ampullosa valde ... forte ...
... epatis sit debilis ... ...
urina ... alba ... et non ... vomi-
tu ... vel siti vel oris amaritudine et appetitus ...
... ... ad intestina ... debilitate ...
attrahendo eam. Si autem oppilatio fit ...
et signum ... plurimum ...
ypostasis nigre propter debilitatem ... distinctiva compul-
siva epatis vel eius oppilationem ... ypocondri-
i dextri ... ypostasis citrina ... nigra cum
eo ... melancolia et urina citrina ...
... accessit urina nigra grossa.
Signum ypostasis nigre propter debilitatem ... attractive
splenis vel eius oppilationem ... dolor ... seu
... ypocondrii sinistri cum duricie inflatione
et tumore ita ut putet stultus quod sit apostema.
... acuta ... urina nigra grossa et fit
... ut plurimum ... accessio
ypostasis citrine. **Notandum** Cura ypostasis
propter calidam epatis sine materia et ut utatur ...
... et succo ... vel aqua decoctionis ...
... ... Ciccar ... iij.
... vel ... vel ... et sandali
et rosata ... Contra ... cum sandalis
rosis pulverizatis in ... aqua ... et modico
aceti ... ... sit alterata cum
... et ... et aqua ... Cura ypostasis
propter calidam epatis cum materia ... ... in ...
... ... vel ... ... cum
aqua decoctionis ... vel ... frigidis

p9ca solua~ cu aq casei l cu latte acetoso
acuato cu ʒ.j. l ij. scam l pge cu elco
de suco ro. loqsano l stomatico laxatio
l cu decoco q sic fit ℞ endiuie lactuce
ʒ.j. pistet & bulliat cu xs pinti siat
i. ʒ.vj. aq do. medietas qsuat colet
& acua colata cu ʒ.j. reub boi pulu
zati l gumb iiij. l ro. scam & adda sir
ro. ʒ.ij. et de h to.9 an diez qe cauat
co. & sistit vomitu qfortado stom et itest
ina deinq fiat iunc. tolia pdca dicta
sit eade cu pdca ¶ Qua ycti. ppt apa
ca. i cpate c cua apatis qz ipo ca. dicez

¶ Qua ycteric ppt expulsioz cteriacoc
adcuti. cut iunc na i cterica dopoa
g pa ~ i balneo tepido aq dulcis l aq
decoco flos camomille mililoti & aneti
qz si virg sit debil pona. vesice l vasa
circa suo tegie sup ypocoda & ca. co9
uas ipleta aq cade l lbat aq decoco
calati actu ca i plia qte qui sudoz
puoc & co. expellit ycda cti si & mlep
al vi albu aqsu i q. ccg i fusi sul
p noctez d lent bullitq si & aq de
coco caricas & passulas pigrum et sem
diureticos h cui oia in dis visco sas s
tilnat & venas capillares clargat et
digbat mia p9 c sui dimita cu sirpac
to. qpo. d cu ozizacara dado oi diei
aure cu aq decoco radic pet s sen
& spnos & pge cu aq mediana sup dca
¶ Qua ycti ppt debi cs cisti ia telleo
to. c ut qforte ep cu ill q dyng ca
de debi c cpatis ppt vanitez sue sbe qui
oia qforta ep qfortat cisti fell & equo
qferut ei ad h oia qia dice de ca
icteric ppt oppilaoz cpatis & viars ipi9
¶ Qua ycteric ppt oppilaoz epatis &
viars ci9 q li sauqz fuit oppilao c feca
oi i sit cu se & vina eu & v tc debili
digea ia & deoppilet vic cu sirp q sic
fit ℞ endiuie scariole latt atace milli
loti an aq j. scolopedrie aceto se polli
tri adiati capilli ve fau an. ʒ.s. puos
uuo. xxx. sem iiij or quu frigs cyppi

tappi acor an ʒ.j. zucci lb.j. l zucci &
mell an ʒ.vj fiat sirp de q. dct dimidie
ʒ.iiij. cu aq decoco endiuie & latt q d si
pisto no sit d. diga mia cu sirp acetoso
simpi & aq calefca & du sirupu boij
appeciente & qfortatez ep et splenez
scripsi q ca. de oppilao cpatis ¶ de cancre
p9ca pge cu aq mediana pdca vta
sepe ca sandal l dyapnis mixto cu dyacuca
l cu efca sarracenica l dyllacca vnct
iuc bocas ruinu elycocas cu latt endiuia
sen et pet. si & uiuly qdits cu suco g
natoris l lbcis vl aceto l cu sapde sco
ex suco acetose efolij & pet. ¶ Vncta
cis aq pisaria & cicerb lbat vi al. clars
typpha ¶ Sn at sit sy se tc op9 e ex
oppilatly acutorily pdcis sit c sirp ace
qpo. d opil. qpo. cu aq decoco cyppi cappi
fisilcos appi pet. sen ¶ Et pge cu pill
de reub dcis in asclite ¶ Vnat an pudn
& ccua lb. s. aq decoco caulu l porros
& siele actu ca de l aq decoco appi sen
pet. qui dissolut ia & phlez apa fca
i cpate oppilato ¶ Vncta uiuly edorz l
pullos cocis cu eisde hbis qdits cu sina
pi l sapde sco ex suco allei & cardamo
& aceto forti ¶ Vta iuuly qdits cu sely
ca dis aio q lbat vi al. pies vuz albos
qssos vistosos & potus ebulletos elisa
ʒ.s. sc vet cu elisa p. q delento sco ex
aq decoco malue bismalue siele in cual
blete caulu addedo aq oli qib l oli vol
& mell & sal p9ca uo cu elisl acuto
attractio q d fit si pdcis adda i decoco
agarici & coloquitid an ʒ.s. vta sepi9
i icuno p9 pga ob aqs lbs & clays applis
atz qfortatis cpis dcis i asclite ¶ Et p9
q ycti. cicua curata fuit qui ad cu cuz
siz. cu ego ia cepit abudi & vet lub
fical & vna i initi i fictua tc cict
coloris cutis feditas cu balneo sulphe
sic l aq dulcis ca dc i q. decoque sit
flores camomille & mellilotu & ablucce
faaci & oculos cu aq ros & suaoe acti

fortissi p nares et vomatur facici cum vngto
citrino sint ypi q vapida cum aq decoct
flor camomille et folior caulum et recum
recipiendo eius vapor in faciem et oculos acu
ta qui potest resoluit et ligabit eo et remo
uet citrinitatem oculor sint et cum piccatae vini
conuatam in oculos deo vpos citrinitas eoru
auferat et est suffi ac de cura yctericie citrine
Cura vero yctericie que est ex frigiditate ca fiat
cum ut aperiat splen et confortetur prout dictum
ca de debilitate splenis et ca de opilacione splenis
et sup sunt boni ad hoc dyxiq ca de oppilacione
epatis et de canone pro purgatione at aqua
vita dyalacca dyacurcuma frata decluz
tunctis bominas l felinas fungatas a
salitas sint et lectis caules panis azimi
et oia generaliter melius fiat ei elispia lacta
porta q put acui quz cum sene epythimo
polipodio et sequato Emplastrum
Dicunt quod operantes q flebo salvatelle q
est in manu dextra inter anularem et auricularem
confert in oi yctericia citrina si fit cum feb sic
sc ct spe in cor sanguneo Cuius vero
est rubea grossa vel rubea valde sic grossicie
flebo salvatelle magis fisare confert in oi yctericia
nigra qz in flebe diminut ea quietia et
diminuit eam Cura pcta non est exopta
in oi yctericia citrina exo quia ca fiat cura
pro digra eo vitellia cum z iiij oxizacare
et z ij syrup acc qpo biliti v l vij dieb
cum aq ca tamu Colli vaqz vitellia vi
qpo exo eo vi et flat aflagno voce ea pe
trat ad cuti et ipaz citrinat si voce flat
oppilat ex et poros cutis ut resolui non
possit et fit ea yctericia citrine hoc feo pgere
cum ygi pf agarici z j reub z ij pistet
et infudat per noctem in z iiij aq fuctis de
coct pruno decij colet et mane diligenter
confrict et addatur z ij syrup viol in colatura
ppt dulcoracionem et detur hoc eo ij ay dic qsi
corpus sit robustum non colet ag fs cu eo
pfa misceretur vl pge cu z j s dyapruis
acuati cum z s dyagd vel cu z ij reub bene
pulverizati l pge cu trifera sarracenica
acuata cum z j l z ij reub dando ay
diez cum aq decoct prunor et viol vta pg
pgaos ei dic cum elativo apiente atz

q fortitate ex sit cum dyapruis simp in potu
cum trifera sarracenica deq de vino dulcis
castanee cum aq calefia fit et hoc potu
pp marrubi oculari aq j decoque in ea
vij clari vini al veteris potentissimi addito
modico mell ppt auditum et bulliat vsque
ad consumptionem medietatis post ea colet et detur
ex eo vng riatq ay producit vng ay te
naz Cuata at est in simonica citrinitas ft
citrinitas facici cum vaporatione eius exo aq de
coct trium bomarum veterum sallitarum sucudo
eius vapor in facie et oclos aptos pq q eo
cepit alio ssilh sepani Emplastrum
Cura yctericie ex quo ca fiat pfia non vl
cum de oppilacione epatis et venarum yrqaz ospis
fell cum infra agli q ppt qferunt oia dca
ca de oppilacione epatis et de ca ca Si ctoia
q dyxiq ca de ydropisi et de cura asclitis cum fe
s omi pripum c dyacimna poita ide
prognosticum dt ypp iiij pte aff Oi yctericia
supvenit in fc acu ay vij die malu c
qui fit opilacioz forte in epate l apa ea dw
ppt eo vbcan co vu i ipd que eius esno
fit vi ii s vij sunt hosts cuicunque vero
dat pro cors ifend in dan yprocue ipse aur
vij colligitur dub epz fuit vero tpe yprotf qui
cor ca fnabat dy fanif vero in tpe pt fiel
bo eo in fe acu p yctericiaz veiventez ay vij
diez prim i fic qlite et ppe si vtq sit forte
et m non multum viscosa qui expellet sil una
lida cum cu digo Et yctericia supveniens in fe
acu in vij die l pq est sig st ca est salubris
si non sensit eg dolor l dumae ea rigor epis
q fret apa l oppilacioz tuorosazv vij ypp ide
Quibuscumque in febribus vij d ix d xj d xiiij
yctericia supvenit bon nisi non dextro yprocodiu durum
fiat si vero non non bon ft eius est fit vi uc
a pq digoz m et in die ctica qlite m medioc
l grosse sit cum eo vitellina Et ad yctericia que nimio
sequitur ydropisis l pu qui eo cum ca a q griat
vetosit et aqsit ydropicos vij ypp v p aff
yctericia non valde iflati sunt vij vij ad ydropisim
hec asclite sc yctericia fpt ppt oppilacionibus for
tiores et m grossi et virtus distenc cbcilli est
que fit mortale Et yctericia pveniens ex oppi
lacione ang selibtizata mortale vij ypp vi
aff Item si ex fiat duri mortale qui q
lapidificaciom c in epate l splene apliq resolui

no pt ut d. auic. 3. tract. feu xiiij ca.
de apatibus cpatis fu sit p modu cs su sy
tsi. Vlcq vo d. tu apa qusu c i same t pq
ys crupta fit i apa p ggestacon coitua p
delegaco. Vlcq vo p ruptudi put at q
fict ex om gne ex hucio ipc ey co co
t san. t melia f3 forte mugs co flate
ut d. Ras. i disiocibus qui ex e mebris tumi
fore ca. vlde et ipe ys. de ap. morti. zo

Apostema d. fl. i cpatc qui m. p
se t p. colli. i ipo coitua
vo d. qui m. de mebris a.
ad cp delega. fu sit p modu cs su sy tsi
Vlcq vo d. tu apa qusu c i same t pq
ys crupta ffit i apa p ggestacon coitua
p delegaco. Vlcq vo p ruptudi put at
q fict ex oi gne ex hucioz ipc ey co co
t san. t melia f3 forte mugs. co flate ut
d. Ras. i disiocibus qui ex e mebris tumi forte
ca. vlde t ipe ys. nec3 fit coimelia p
se incipiendo f3 quando ad apa ca. adusta
p dificata. hui9 cs apatis sic t alioz om
st iiij. tpa si tice. ad salute s3 pn. i aug
metu stat9 t decli. Nag si tice. ad puiae
potit tc ez cor morte educe pt eq. i de
clia. Va qui ca n9 morit ut d. Ga. 3. de
tsi. Vcp i ys. i st qui i efic. stati apuc. ipe
tu. mla9 f3 i augmeto ipe ei9 acuit3 et
doloz f3 i statu ipe morbi logius t ut se de
fectoz. Ct at pu. i tu m. flnit ad ptilz
t doloz pcipit. u. appar3 i vina sig. digoib9
mai. t ys. tpe duat ap. puto male sfacoib9
usq3 ad dieb9 vij. ad plq. Ct at augme ey
tu auge. doloz t fe. t m. fe to. fluoit
t duat q. diu no appar. sig. digoib9 pfte
Ct at stat9 tu doloz t fe st i ultio vehe
me t forti9 t tu. to fluxo. ad lo9 duat
at q. diu no appar3 ssi. tamo si tice. ad salute
Ct vo declinaco tu fea c m. ssi. camo t
fe t do. minoraco t vtut9 cfortatia allevia.
t duat ys. tpe usq3 ad tpe i supioib9 fu
gualescte. sic t i. duat usq3 ad tpe sanit9
debite l qsuete. Apa pta cpatis sit t
de a. apa pt tiari alto duob9 mod9 qui l
stat l pmit t c tu pmitia ad matu ut
si quata i splcu fu l splene t c tu pmit
ad matu ut si i piploidz l fucsu l ad cor

tussicat. Ci vo stetit i suo loco tia. dq. tu
inde p. q dq p i solu. 3 ssi. lez l ssi. lez. s. vo p
sania. 3 sine dubitati 3. p selibsin fu i cna. 3
Sig. tia oib9 ci9 p i solucoz st qu p epla
anodina tuor i solut. t fe. dimit. t do.
mitiga. t vtq de die i die cfortat fu appoc
coitq. san. l sanci p secessu l vina cet
sp citq tia oib9 c ap. puto cq. usq3 ad
die xiiij l a. id sit i plcu si di c Git.
usq3 ad tpe i. tuoz no dimit t fe t doloz
augmeta. stic q. qu ys apa i solui no pt
Sig. tia oib9 ci9 p sania. i st qu pq xiiij die
l a. id fe t doloz acuit. t mgs i nocte
q i die vij ypp. ij. p affs. a. gna. 3 sanie
do velz t fe. a. Ci i talez ua l vide fict sa
nies si vo acu. fict virg ut d. quic. a. adq3
t tussi sicca si vicit t oculi qcaua tu imbre
agulo i cib9 t vngues corrugat t mag
t pedes calesfunt si sit tu salute l i fiant.
si sit tu puitie t sq. ulti d. sudoris p q q
na allevia. cq. t puls9 tu alhelitu fit
fq9 t tpe isti9 tia oib9 c a die xiiij l a.
id usq3 ad die xxx l xl l lx fm multi9
t q ssitie in. matioz l minorez ut doz ipp
ij. pnosti p q i. oib9 i. dieb9 si vicit ruptura
t vigor cor l tocig t appar3 san. t sanieb9
i vina l secessu t dimit. fe t doloz si sit
tu salute. Sig. tia oib9 ci9 p selaosin st qu
pq dieb9 xl ul a. id fe t doloz flo delicas
ent no ptc. camo ssi. li i manete tuore
l duriae i loco tu p streoe appet. i t nausea
t cor l coitema. q3 dic na si m. ipsi l
fuisss i solui no i manssi i. acu. Sig
at distictia i tapa cpatis t splenu fu scp
si q ca. de plcu si C. de pnostica. Sig
vo ipa apatis ca. i cpatc st fe q tia acu
tu do. vc pugitio forti i ypocodo dext. p
ter t vehemetia siti. Ci at sit ex san
te tu ip appar3 rubor facici pmyoti fuste
diu t puls q undosi s3 ingu latq molli
t vina vu. gssa t splendo cunosa t dul
cedo ois sy ma. ta. ca t ctas inuetis t au
tessio caboz dulci. tu sangue. Ci vo sit
ex co. tr tu parib9 appar3 color facici citrq
t puls9 velox dur9 durs q t vina citrna
i tese tu gssicic no plta t splitudo coitema.

z q̃rana acetosa & amaritudo oris sine tasco tlol
& forte si venit vomitus amarus Cum vero dis
tinctio dicitur sit in gibbo epatis vel sima sic quod
si sit in gibbo supravenit quoque singultus propter
compressionem oris stomachi & tussis sicca sine sputo propter
compressionem diafragmatis ex ipso & yctericia citrina
propter oppilationem venarum in capillaribus forte & apparitionem
tumoris in ypocondrio dextro sic sint medicine lune
et ipse si magnum fuerit apostema Si autem fuerit
in sima erit fortis egestio rubea sicut lotura car
nis & fortassis alba subtilis chilosa propter de
fectum attractionis sicut et lenitatis venarum & propter
eo apparentiam omnino Et cito magis fuerit apostema ta
to fuerit leviter accidentia maiora & citius
Metadus Cura apostematis calidi de san-
guine in principio & usque ad vii dies fiat flebotomia
diversa de basilica pedis dextri propter opportunitatem
longitudinalem vel de basilica brachii sinistri propter
opportunitatem latitudinalem postea fiat flebotomia era
dicativa de basilica brachii dextri in quantitate sufficienti
sanguinis ex tota si virtus & etas consentiat vel fiat
cum fasco post iii dies quod melius est Si vero cor
pus fuerit pletoricum vel si apostema fuerit confirmatum
augmenti sit virtus fiat illico flebotomia eradicativa
qui post quos in ... fluxa est ad locum apostematis
vero est amplius sollicitandum in diversione & in
radicatione diversio namque in principio ... fluxere
vel futura fluere eradicatio vero materie fluxe
& collecte post flebotomiam ponatur epithima &
empla in repercussiva post epitima super locum epatis
vel rosarum sandali camfore sanguinis draconis terre sigillate
boli armenici & similibus dissolutis in aqua rosarum & modico
aceti vel in succo solatri & vino solatri lactuce acetose
& modico aceti propter petitionem Curatur in aliis
& aqua recenti propter repercussionem propterea syrupus acc
tosus simplex vel oxizacara vel syrupus rosarum vel
syrupus violarum vel vinum granatorum aut liberatum cum aqua
decoctionis endivie solatri lactuce acetose Nec
prima est hora vero exposita ... lenitiva
omni die aqua alba cum zuccaro vel cassiafistula
dandi et cetera de pleuresi Sicut de methodo et
mundificatione sanguinis aqua dictorum cum ℥ i et ℥ i me
dulle cassiefistule dissoluta in ℥ iiii aqua de
coctione endivie vel purorum & dictorum dies dicte vel
℥ i vel ii renum boni pulverizati dando cum
aqua decoctionis purorum Caveatur hora in palio

suco ordei vel farris vel avene sicut & malis
sapidis lactuce cucurbitis coctis & conditis cum agresta
vel vino liberato a granatorum Et sit contra
aqua decoctionis prunorum vel pomorum acetosorum
vel granorum granatorum vel ordei vel liberatum potum
cum cibo suo Et si virtus sit debilis decoquantur
cum eo edorum vel pullorum cocte cum herbis
frigidis predictis condite cum suco granatorum vel
liberatis acetosa & modico aceti & bibat
vinum album debile typhanum admixtum cum aqua
fontis vel aqua decoctionis endivie melius est fortiter
abstinere licet infra a vino omnino In augmen
to vero ponantur empla lenientia resolventia In
attractione minorata cum repercussiva sit sicut empla
sta ex floribus camomille sene lini farina
fenugreci farina ordei radice malvavisci coq
endo omnia in aqua perfecte & pistando & incorporando
cum oleo camomille & aqua rosarum quod ssit addendo
aliquid ex stipticis sicut absinthium rose grana
mirti citonia & plantago Et licet infra sint
et lenientibus resolventibus & apientibus propterea sit
cum syrupus acetosus composito In statu vero regatur cum
solutis purus & postea quos fecit & dolor cepit
minorari continuatur resolutive predicta cum pulvile
aneti spice nuce bdellii cyperi capparis
quos diminuit fecit & dolor Et sit regimen pro
prie declinationis usque ad resolutionem perfectam Si
autem morbus pertinet nec apostema resolvatur neq
medicine vel prohibite profectum videant &
fecit & dolor de die in diem augmentetur sic
dicendum quod apostema tendit ad saniam est quietude ps
que vel febris congruis ad generationem sanei saniei sandalis cum
emplo maturativo dicto capitulo de apostematibus sequi
T de methodo et regatur usque ad diem rupture
& si ruptura perficiat bene est sin autem fiat
per artem sicut idem dixi in eodem dubitari in
fra & postquam ruptum fuerit apostema quod sciet quod
sanguis & saniei visa sicut in egestione vel urina tunc
sollicitandum est in cura ulceris possessio Cuius
ad cura bene perficiatur tectoribus primo quod est in
mundificando ulcere a sanie quod fit per urinam
absconsionem dictorum in potu aqua ordei vel ydromel
vel mellis vel syrupus acetosus composito confectus cum zuccaro si
calor sit plus vel cum melle si calor sit diminutus
Secundo vero in consolidando labia ulceris quod fit per
stiptica conglutinativa dictorum in potu ℥ iii
dyaceron medicina cum syrupus acetosus vel mellis vel ydromelle
& licet post duas horas a suprascripta medicina abstine
in dicta ssi fuerit endivie sicut apii mastic & terre
sigillate ana aut i vel rosarum ... spodii thuris

sam. d. an. aur. ij. terant[ur] o[mn]ia subtilissime
et cribellet[ur]. [C]u[m] emplastr[um] ep[atis] v[e]l corp[or]is cu[m] em
plastro q[uo]d p[ro]p[ter] p[ro]p[r]ietate[m] ... cipi an. p. i.
thuris masticis an. ʒ v. coq[uan]t[ur] et incorpore[n]tur
cu[m] aq[ua] decoct[ionis] ... mi[r]ti v[e]l citoniorum v[e]l
sumach v[e]l pirorum v[e]l pomorum ...
et i[n] fi[n]e addat[ur] ... gallie mu[scate] q[ue] co[n]solidat
et confortat ep[ar] ... [A]lia ... confortando
... nec fortassis ...
do... forti[ficat]... ... confortat cu[m] ...
pullor[um] et ... v[e]l ... et bibat vi[num]
al. subtile ... [S]i ob ...
... et apa de die i[n] die i[n]duraret[ur]
... do[lor] i[n] loco et torsio[n]...
tolorat et ... appetitus et de... fe
... ad mollificandum et dissolvend[um] ...
mela[ncolicis] adustis ...
... [C]urat[ur] i[n] ... dic[itur] ... dyacurcuma
... de ydropisi. [E]t de cura asclitis cu[m]
... v[e]l curat[ur] de dyalacca v[e]l de athanasia cu[m]
vino albo subtili v[e]l curat[ur] de ... de bdellio
... rasura ...
ʒ x. sp[ice] ... di ʒ ij. ... ʒ j. costi lacte
an. ʒ ij. ... ʒ j. masticis ...
... an. ʒ ij. bdellij ʒ iij. dissolvat[ur]
bdellium et mastix cu[m] vino et conficiat[ur] cu[m]
eo ... pulverizata fuerint subti[liter]
et cribellata et fiat ... q[ui] sit ʒ ij. v[e]l
iij. ... cu[m] aq[ua] endivie si fuit ...
... cu[m] vino albo v[e]l ... v[e]l aq[ua] decoct[a]
... [E]mplastr[um]
ep[atis] cu[m] emplastro q[uo]d p[ro]p[ter] ... ma...
... aliquo ... et cor
tice ... ad ...
... i. falne ... ʒ iiij. falne
... se lini an. ʒ ij. pinguedinis anseris
et anatis et gallie et porci ... an.
ʒ ij. ciperi squinanti an. ʒ j. armoniaci
ʒ j. et ... ʒ iiij. de q[ua] suffi[cit]
dissolvat[ur] ... cu[m] vino i[n] ...
ad ignem et incorpore[n]t[ur] cu[m] ... de ...
... fuerint et cribellate et extenda[n]t[ur]
sup[er] ... et ponat[ur] sup[er] ep[ar] v[e]l fiat emplastr[um]
... si loco ... oleu[m] mastici[num]
... [E]mplastr[um] ... mol
lificat et dissolvit ... apa i[n]duratu[m] ep[ar]

... sit ... adusta [C]u[m] aut[em] sit ...
... v[e]l ... ut ... cu[m] emplastro ...
q[uo]d p[ro]p[ter] ...
... bdellij armoniaci ...
... an. ʒ ... ciperi squinanti ... an.
ʒ ... falne ... se lini an. ʒ iij. ol[ei]
... ʒ ij. dissolvat[ur] ... i[n] vino et cu[m]
dissolute fuerint addat[ur] ... et dissol
vat[ur] cu[m] ... et cu[m] dissoluta sit o[mn]ia pona[n]t[ur]
i[n] mortario et incorpore[n]t[ur] ... et ...
... fiat et fiat ...
v[e]l emplastr[um] sup[er] ep[ar] ... ista cu[m] ...
mollificat et dissolvit ... i[n]duratas ...
et confortat ... si applicatu[m] ...
... et rupture ... saniosi ...
... ad ... expulsione[m] ...
... [C]ura ...
de co. ... cu[m] ... sanguineo ...
... cu[m] ...
cu[m] farmacia ...
sit ... cassie fistule tamarindi manna ...
dando cu[m] aq[ua] decoct[a] ...
... et farmacia ut d... ... picol

Dixerunt ... q[uo]d ...
v[e]l alt... ...
... ad loca
... expulsione[m] ...
ad loca ... fluxu[m] et ... fit ... sup[er]...
... vocata ... sit ...
pastor ... et ... posita ...
... ad ... opposita ...
... et ...
... de ...
... debilia ... q[uo]d ... fit ...
confortat ... ut ... valeat
a sup[er]fluitatib[us] exhonerare sit ...
... et ...
... assumit ... ep[ar] ...

[D]ixerunt ... q[uo]d ... ag... i[n] ...
... dieb[us] ...
... apa ... corp[or]is ...
d[ic]t[i]o ... xj de ... q[uo]d ... cu[m] ...
v[e]l ... de ... administrare nec ...
nec ... corp[or]is medicinas dissolutivas ...

quia resoluetur corpus utique sit cum materia et sequetur
mors festina cum sit membrum nobilia ergo
apostema interiora est pro toto et spe ex cum sit membrum
vacuum ca. molle sicut periculose dicenda · id est cibus
scip. ca. abomacia fit sicut absinthium rose citonia
plantago granata mala potita nespile
sorbe pira et sumach et similia Et sic dico
de resolutiuis ita intelligo de mundificatiuis et
mollificatiuis et maturatiuis ¶ Et si apostema sit
in gibbo epatis curandum est per urina cum scilicet
iiij. or quibus famosis radicibus vel fructibus prout oportet ad
ductus scip. ia. dicitur Si vero sit in concavo ipsius
curande est per secessum cum farmaciis lenientibus
predictis sed non dicitur medicine acute sit est secundum
agarici et similia quia fortiter intendunt et materiam
agitare et apostema augmentare et similiter ea
ratione duo impedimenta primum quod lesio intestinorum
ut in dissenteria vel lienteria secundum et natura omnis
materia in epate collecta debet curari per urinam ne
lesio intestinorum ultima Et in consistencie vel
viscositas materie et natura mediante urinalis et
debiles nec sufficientes Unde oportet ut fiat
curacio cum medicinis ducentibus per secessum urina
quam medicine ita ut nunc ita nunc alia ne natura fiat consue-
tudinaria ¶ Et ipsum apostema non debet poni super pres-
sura forcia ne forte materia reducetur et ea tabescat et
mortificetur et sequitur vitium ad diuersos abluit aperiret
quia lesio debilia propter forcia fortitudinem condicione
¶ Et non fiat fortia vel firmaria vetera quod
parto quia curandum materie nocitiue plus et magis
inmaturatis vetera super lenitiuis in principio cum sit vero
vel [illegible] ¶ Et scias quod apostema in concavo epatis reddit
ventre lubricum quia chylus non penetrat ad epar
apostema vero in gibbo eius reddit ventre sapientia propter
attractionem plurimam ad locum apostematis quod forte apostema
sit adeo magnum ut utique epatis dicatur et vias
oppilet et fiet fluxus licteria prime
Signa vero pueri quod in apostemate epatis est oppilacio
et ligacio oppilacio fit urina alba tenuis clara
radiosa cum tamen fit rubea grossa confusa propter
febres et liquorum ebullicionem quia propter si venit alba
aquosa vel livida caloris naturalis mortificacionem fit
Omne apostema epatis est ex toto grave
magis mortale quam salubre propter epatis nobilitatem
tale cali et varietate quod prenosticis ita quando
non utique sit fortis sufficiens medicine in obi ego
hibite ascenat ergo dicitur ¶ Et apostema epatis si

tale est ad resolutionem salubre Si vero per saniam est
difficile propter febre et dolore intensiorem et morbi longitudinem
et membri nobilitatem pro toto et spe et dicitur rupture
Si vero per sclerosim est mortale quia quod in epate lapi
dificatum est amplius mollificari non potest vel for-
tassis in principio ut dicitur Avicenna tractatu puti ¶ Et apostema epatis
induratum est in fine dicitur [illegible] ydropisim ascites
vel tympanites principaliter ¶ Et in apostemate epatis fri-
gidas manuum et pedum mortale est quia apostema fit magnum
[illegible] aphorismus in acutis passionibus frigiditas
extremitatum malum ¶ Et apostema in gibbo epatis
[illegible] quam in concavo propter [illegible] nobilior est
vias [illegible] ¶ [illegible] ne moriatur
[illegible] vel venas medicinas fore apostema epatis
vel [illegible] ¶ Distinguere [illegible] figuras luminarum et
urina [illegible] cum sudore et [illegible] chylosa vel sit lo-
tura carnis et dolor forte cum febre acutissima et
pulsu spisso veloce quia [illegible] ¶ Et dicitur
nimis [illegible] apperere vel non plurimum velocitatem ¶ Et dicitur
[illegible] aphorismus In flegmone epatis singultus
malum quia multum [illegible] ¶ Et in omni apostemate epatis
fluxus ventris malus quia [illegible] apostematis et [illegible]
[illegible] nisi venit in die
cretica et post signa digestionis et fiunt cum sanie lauda-
bili alba [illegible] vel cum pauco sanguine quietata
et [illegible] et febre et dolore deficiente et appetitu
[illegible] ¶ Et apostema in gibbo epatis [illegible]
resolui [illegible] ad salutem scilicet per sudorem per vias urinales
et per fluxum sanguinis narium Si vero [illegible] quod est in
[illegible] per sudorem per fluxum
ventris et per vomitum Si [illegible] cum evenit
subito apostema scilicet in iiij vel vij die salubre [illegible] si
signa digestionis apparuerint et utique [illegible] si vero tar-
davit mortale [illegible] sanies [illegible] et morbi lon-
gitudinem [illegible] aphorismus In febribus apostema non
solutum ad primas [illegible] longitudinem [illegible] ¶ Et si
apostema saniosum fuit in [illegible] epatis vel [illegible]
ventris salubre si vero in [illegible] epatis mortale [illegible]
[illegible] non in apostemate [illegible] sed [illegible] quia
si [illegible] vel [illegible] fuit
sanies alba tenuis equalis venit de [illegible] in
volutione [illegible] vel [illegible] si vero fuit nigra
grossa [illegible] vel viride fetida vel plumbea livida
signum quod [illegible] epatis [illegible] aphorismus vij
[illegible] in epate [illegible] sanie [illegible]
sanies pura fluxerit et alba evadunt In tunica
cum illis sanies est Si vero velata [illegible]

p p[ri]m[u]s 2

Consolo[rum] q[ue] nec te[rti]us tradant[ur] vel urantur s[ed] p[ro]nosticis reliquat[ur]. *tract[atus] 3 cap. 1 de ca[usis]*

Oppilatio passiones famose sunt tres. Prima debilitas eius in suo officio. Secunda oppilatio. Tertia duricies et tertio apostema. Narravi de quibus tamen dixi ubi de citrina loquebar. *c. 1 de debilitate splenis*

Debilitas splenis. Quando autem ista debilitas evenit ad malam complexionem, provenit in genere quod sunt mala que et mala comp[lexi]o. ...
Cuius laxitas retentive sue sive quando debilitas eius ... solum quando ... ab oculo ... nisi fortasse accidit ... et ulcere de quibus ipso capitulo dicetur.

Mala autem complexio diversa licet sit octo modis, ipse tamen splenis debilitatem maiorem accidit (?) et frigida una sicca ad calidam inducitur. Secunda vero debilitas ... oppilatio et corrupto ... ex ipsis capitulo dicetur.

Signa debilitatis splenis in quantum sunt ... corruptio coloris ... et grossitudo eius ad nigredinem ... maiorem in ... in albuginibus oculorum et hec quia ... splen non attrahit melancoliam ab epate neque mundificat in ... massa sanguinea ut sit eius ipsum officium. Cura ... in ... appetitus ... melancoliam aceto ... que transire debere ad splenem ad ... ut appetitum excitaret. Item cum ablatione vel diminutione emorroydarum vel menstruorum in corpore ... quando emorroyde clauduntur ad splenem ... venis eius. Si autem sit ita debilitas a mala complexione calida, tunc cum predictis apparet citrinitas ... nigredini in ... corporis et albuginibus oculorum et destructio appetitus ... et caliditas ... in ypocondrio sinistro et urina rubea grossa. Si autem sit a mala complexione frigida, tunc cum predictis apparet color lividus ... nigredini et destructio appetitus ... non adest sitis in ... et frigiditas ... loci splenis et urina glauca vel ... et ... super ... Si autem sit ipse ... splenis, tunc cum signis quibus predictis apparet medico sapienti ... signorum ... Et quoniam splen de facili leditur ... veniet ad paucitatem ... eius ... membrorum ... forte ... et pulmo et renes.

Cura-tiones

Cura debilitatis splenis ... mala complexione calida ... si ... sit plectoricus vel ... fiat flebotomia de basilica sinistra in ... vel pede vel de salvatella in manu ... Si autem fuerit ... cum sene ... epithimo polipodii ... in pulvere cum aqua decoctionis ... dissolvatur ... aqua fumiterre decoctionis sene

epithimi et ... colera et decoctionis ... si ... non sit ... cum diasene vel cum yalogadion ... cum aqua calida ... dicere vel decoctione ... in pulvere cum ... vel cum aqua decoctionis ... que ita medicamina confortant et deoppilant splenem et epar. Atque melancolicas et ... grossos adustos vel non adustos ... Postea ... ventosa ... sit ... super splenem ... cum ... forti ut melancoliam attrahat et ... cum ... et epithimo cum ... medicamine ... cappari ... absinthii ... bulliat in aceto forti et succo ... et ... super splenem ... Et si vis ... bulliat ... oleo ... modico aceti ... vel oleo de ... et ... colera ... fiat unguentum ... laudatum ... cum ... vel ... cum aqua ... vel vino ... vel succo acetose et aceto bibat ... album clarum debile ... vel ... dulces grossos ... vel viscosos et ... rubeos grossos ... sandali rosarum ... de borragine ... de ... cum aqua calida in ... Cura debilitatis eius a mala complexione frigida ... fiat ... et ... in ... Epithimi ... cappari ... aristologie ... absinthii ... corticis mediane sambuci et modico aceti ... vel aceti fortissimi ... et ... bibat ... et ... super splenem ponatur vel ... fiat emplastrum et si vis ... forti ... medicamen adde rutam et folia ... vel fiat unguentum ... armoniaci bdellii ... ci ... absinthii ʒ ii aceti fortissimi ʒ ii olei ... ʒ ii dissolvantur ... in aceto et succo ... ad ignem addito oleo ... fuerit addatur ... et fiat unguentum ... super splenem ... ad ignem vel ... diacurcuma ... diacostum ... diacalamentum ... vel ... ca. de ... vel ...

migna cu vio albo puro forti i ieiuno Co
medat fructus landa. ico coctas cu feni°
et petro. et ma. cor° bibat vi^m. albu purus ve
tus potes. Cura debilitatis splenis propter vaitas
sue spe cum ut negligat. flora et farina
supdca et fiat spla i-mc. lolia. Epythie
que comple. cu ca^dib stip^r ut multu exercet
q dixio cao. de debilite epatis. . de cura debilitatis
cuius propter vaitas sue spe. Uncta cuimb landa
ass spe condita cu vio gnatore l liberis l sucus
acetose et et vio stip. minoris et temperatus cu
pulue cinamoi zedoar capparis galag etc
et silum quod stiptitat et qfortat splene quidam
do sanguine gsstu et appc. ceotat qui bi
bat vi^m ru. arom. si tipo deltet. l vi^m al
vetus amar. Vta ieiuno dycapparis et elixis
fiat q stati. durcs cu vio clo suttili *Empi
ca* Confectio lacte suttis qfeus ad oez de
bilit epatis et splenis cu oppila. et spe si
fe ti c. sp lacte ablute costi baccar laun
flore sambuci liqr piples zz. an. z ij. aristol
rubee tutore fici eupatoru absinthii. an.
asari gentiane spice squati etc ciamoi reub
an. z i. et s. uive baelly an. z j. mell qd suf
frangit cum lapide et dure acquata tutep
ydopis corpis puericute decadit. Item spca
simp^ria splene qforta. apptc. vi. g. borra
go buglossa cappi cappi thi^m. l epy^m. zedoar
q i ca. cauda endia lacte et scia. cas. q i ca
fra thamdisq scolopeda nastiu cala^tu
sall. aristol acori asaris flores sambuci l cor
tex eius medias. Item ag. turis et puuinedas fri
l i g. bullite st. stoic fri l i g. qoutu e. sis
qfelut splen apptc. si potest l alb quisite
at. si et elaua i ab poi scola fri l lucina
acm abluta i ag. fra decoc viaby a plumb
p q spe fuit spt. Abelata Scit at qui suffi
sit abluta quod du expa no ifiat. aplit ag
f. cum abluiqz lazuli et lapide armenum
Camey Sciabs q oes mcta st sple.
Cura prop dca cao de mecha sit ito cao et
q dicet cao. de oppila. splenis plus s. unioe
suffragat. si cada frib et fra cadis applica
cans. pra debitas. splei cu oppila. et dure
et plus acu regibus cuiis velt e fe quartana
quod ad cas cadas l ydopis asclites et tympani
tes quod ad eas fiat dco i cura ttm passioum
splenes no pertinas *Durissiem* Debilitas
splenis induc. oppila epatis du sague no

mundificat. oppila dugoz plipliz du calor mor
tificat valet et distexo humoz p sua loca itar
dat digo vo plita agsitez multi ad. tade ydo
piny asclite l. fe i mita pr micosamq iduct. cu
appc. Commoda pstioe et vi. mumhc d. fetioe
Hy spa iiij°r quat. et durit quat. dec quorum sit
de que pa^m. in lum ocaupaoiu splene priu
venab et spogiositate eius et inducit eam i
co mala qpoioz. Durit at qui oppila. eius
que ad oia q magitudo e oppilo splenis fra a
m^a. hindvali ypy elevati i tudoz Cz durcies
e oppila. atq stilotica. cuiq sutile i solubi
e. cu remanet. ggssi tuesst Cz tesio sit iflato
e oppilo fra ep m^a. vetosa. Sig oium i paspa
st dolor qotesing lats simst i loco q e sit tost
ou tudo l sy tudoe et cu duroe ssi li ad tactu
l sy duroe et coru^pu colors et corru^p^o colors
et gu^o cui ad iug dict i cor. toto spe et albu
gibz oclos spca qspley no mundificat sang
amelia et p stco appc propt oppila i vene
mulgets q vei eius asplene ad os stom desce
melias acetosaz guttati p flucteze et appc^u
i ipo excitate. Si at sit i ta pa^o. am^a. hino
vali tc cu pdas apprebit q tuor ille no ced
l difficul cedit gpssiori mag sup ipm. Si vo
fiat am^a. vetosa. tc fit locy plang pt qd
dolcat qui s ipm fit vetus gpssio et quz p
vat exco cu vetus pmit desup crucna
l rugitq *Cura durities* Cura oium i pas pa
pt q tesiois cum p° fiat flora saphene l
salvatelle i pede sinistro. cu vaisoe larga et
p q h° flora basilice i bechio sinistro. l salua
telle i manu sinistra si corq sit annosu et bis
actas qssulit et exitha sang grssq migi plix
q si clarg sutil exiecle illico istuga. et ppa
corq i ag dulci tepida et fiet exitma do
san. grssq mela. colige. Dein fiat flora ia
dca et p q flora fiat di dict i aura et ay
ceniaz. z. iij. syrup acetosi apo. cu z iiij. aq
decoct. cappi cappi acri asai l exil. apo vo
co at apo. cu cib dq poma exradicily quz
qbz et exo scitz cadis iiij°r qibz usitat. purg
cu ycapig. dba. l cu ycalogodio l cu dqma
dca cao. de debil. splcis Et forcie pdcs c
dyscene acuatu cu lazulo abluto l lapide
armeco q levius pdtis e exocl. apo. acuatu
cu pdcs p q purgdes no pubs vapdct. et so
mete. spley cu aceto acuto actu cao. i q. bullita

P

sint urtica calamentum capparis et asarum et porca.
super ipsum emplastrum quod fit armoniaci oppopanaci serapini
bdellii ana ʒ ß. pinguedinis anseris anatis et gal
line ana ʒ j. cipperi cappari acori asari florum sambuci
vel corticis eius mediane scolopendrie tamarisci rubee
tinctorum ana ʒ ß. bulliant omnes herbe et radices in
aceto forti et pistentur postea omnia indurata ad
formam magdaleonis deinde conficiantur cum adipibus predictis
et gummis dissolutis in vino et fiat emplastrum actu
calidum super splenem in ieiuno quod si fortius volueris
adde absinthium salviam rutam eupatorium herbis
predictis et si magis iterum [illegible] genciana [illegible]
lini sabina. Et iterum si inde aloes et mirra et
de quolibet sal et de quolibet fel et de quolibet vinacis et co
sumato capite de vestro et oleo et aceto decoctis preparatis
fiat unguentum cum adipibus et gummis predictis addito
modico cere albe prius unde non emplastrum et unguentum applicatum
mollificat et confortat splenem oppilatum et
ipse si sit oppilatio dura antiqua et sine febre unguatur
cum unguento mundificatorio ad ignem vel solem calidum.
Vel sepe in ieiuno dyacimina data in [illegible] de yripi
vel dyalacca data in [illegible] de debilitate splenis. Vel dete
[illegible] vel filaterpos vel dyacapparis vel dyagal. et ipse si
[illegible] clauses [illegible] potat ʒ j. vel ij. [illegible]
acuit vel [illegible] [illegible] atz ebibat [illegible]
sicut de [illegible] [illegible] vitat omnibus [illegible]
pullorum vel anium silvestrium non aquaticorum porcis
[illegible] cum [illegible] et [illegible] vel fluviis et aqua [illegible]
et pisces bibat vinum album clarum vetus amarum plurimum
devitet cibos dulces viscosos qui oppilant [illegible]
[illegible] porcorum et tortelle sicut et cibos valde sallitos
qui sanguinem adurunt et inspissant et [illegible] et [illegible]
[illegible] et caules qui melancoliam multiplicant et vinum
[illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] qui vasa [illegible]
et aqua qui [illegible] congelat. Si autem sit cum febre
fiat unguenta et emplastra predicta qui sufficiunt [illegible]
sit cum [illegible] cum aceto forti [illegible] vel [illegible] de
cocte sint capparis sicut et emplastrum [illegible]
[illegible] postea Vel utatur herbis decoctis sepius [illegible] [illegible]
[illegible] ʒ iij. [illegible] [illegible] mastic cassie lig. squinanti
[illegible] absinthii ana ʒ j. informentur trocisci cum vino
veteri quorum quilibet sit ʒ ij. detur unguentum [illegible] dic cum
aqua decoctionis radicis feniculi apii petroselini qui [illegible] oppilationem
[illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] ydropisis sedat
et sic [illegible] [illegible] decidet si detur post purgationes
in [illegible] et [illegible] accessionis et non [illegible]
[illegible] sit [illegible] et dispositio [illegible] [illegible]
[illegible] splenis [illegible] et [illegible]

splenem cum vino veteri amaris in quo decocta sint radi
ces cum [illegible] olgani [illegible] siseleos et
silia concisa calida cum armoniaco vetositates vel cum
lapide ignito asperso aceto acuto et sacculum cum
milio et sale torrefactis in sacculo addito [illegible]
Vel accipe allecis [illegible] ana [illegible] nasturtii cumini sepius
in ieiuno et bibat post ipsum vinum vetus purum Vel utatur
diacimino diaquiso diacosto diacastoreo vel tyriaca
vel cum vino decocta amaris amoni olgani sanamegie
[illegible] et silium [illegible] et sic tollere posse et labore
in ieiuno et sudet vitet omnia ventosa sicut legumina
et holera et potat quis ventosa [illegible] super sple
nem cum albis sicut [illegible] Empl. [illegible]

Ad contra ydropisim splenis ex causa frigida fiat
conferunt trocisci de capparis [illegible] quod sit [illegible]
[illegible] fit cortice radicis capparis semen agni
casti ana ʒ x. scolopendrie ʒ iiij. aristol. ro. flo
rum rute semen nasturtii acori nigelle armoniaci
ana ʒ iij. dissolvatur armoniacum in aceto cum quo
cetera conficiantur et informentur trocisci quorum sit ʒ ij.
ex quibus detur unguentum [illegible] cum vino decoctionis radicis
[illegible] [illegible] et ipse si sit sine febre [illegible] ulme
fortius [illegible] [illegible] [illegible] trocisci [illegible]
sine in suo [illegible] [illegible] et melius fit cortice ra
dicis capparis semen agni casti ana ʒ v. nigelle cala
minti eupatorii acori amigdal. amarum nasturtii
armoniaci florum rosarum [illegible] aristol. ro. ana ʒ ij.
cyperi scolopendrie ana ʒ j. dissolvatur armoniacum in
aceto et alia omnia pulverisata conficiantur cum
eo et sit dosis aureus j. cum vino decoctionis radicis
capparis et corticis salicis Et sit quod duplatur armoniacum
[illegible] et emendat. Ad idem conferunt trocisci de lacca
et [illegible] assiduo et sic aliquis [illegible] [illegible]
lacte mundate succi liquiricie absinthii ebuli succi
eupatorii acori aristol. lon. costi asari amigdal.
dol. amarum rubee tinctorum ana. semen apii squinanti
ana ʒ j. conficiantur cum vino albo. Ad idem conferunt
trocisci de agno casto sed non sunt tanti fortitudinis Recipe
semen agni casti semen tamarisci ana ʒ ß. semen cicho
rei portul. ana ʒ v. terantur et informentur trocisci cum
vino quorum quilibet sit ʒ iij. Et possunt dari [illegible] [illegible]
se. [illegible] [illegible] Ad idem confert [illegible] capparis
cum aceto forti vel vino decocta radicum quinque quorum
vel amaris et amoni qui sanguinem subtiliat [illegible]
[illegible] et appetitum excitat aperiendo vias splenis
quae si bulliat in [illegible] vel aqua et aceto forti
et pistentur optime et emplastrentur super splenem sepius
in ieiuno post purgationes confert [illegible] ante dicta

xij de regi. sa. vitando frig[us] postquam infirmatum fuit
et quando additur absinthium et oleum rute vel de sa
licibus vel de liliis quod fit per inde cappares
nam splene [illegible] apponitur. Adiace[n]t q[uo]q[ue] est
ptisanam bonum. Item fiat vetus vini et
aceto forti decoctum atque emplastrum et hoc si oppi
latio non sit difficilis vel antiqua et precessit flomia sup
dicta. Et sit animalia pasta [illegible] gentis in loco
mediatrix. Confert etiam urina propria bibita actu
calida in ieiuno et hoc quod [illegible] dicit supfecit
vinum album vetus amarum quod splenem subtiliat
et in venam [illegible] eductio
de splenis et aqua educitur per secessum ut dicit avicenna
ij. canonis capitulo de urina. Et [illegible] nobilibus c
sicut diureticis ponitur capitulo de oppilatione epatis
et de eorum. Item confecto adiace[n]t [illegible] radicum
[illegible] campane et radicis raffani ana ℥ j.
corticis mediane tamarisci et florum eius ana
℥ ß. liquiritie fri. ℥ ij. betonice sisimbrii ana
℥ ij. mellis quod sufficit. Dicitur enim admodum ancl
lane in ieiuno scilicet vel bibitur dicit cum vino albo
veteri. Item unguentum adiace[n]t [illegible] absinthii rute
[illegible] acori appii eupatorii partibus portionibus flores
tamarisci vel semen eius vel corticis eius mediane
corticis mediane sambuci ana ℥ j. aceti scill[itici]
vini veteris ana lb. ß. olei de tamarisco vel de ruta
vel de capparis vel de liliis vel olei laurini lb. j. bulliant
omnia in vino et aceto per sex dies addatur oleum et
stant [illegible] depassatum et coletur et addatur cera
quod sufficit. Et si vis addere unguentum addatur [illegible] armoni
aci bdellii serapini opopanacis ana ℥ ß. dissolvantur
cum vino [illegible] et [illegible]
[illegible] ponderis. Et [illegible] nobilibus cum oleum de
fraxino et oleum de iuniperco quod dicetur capitulo de
lepra. li[bro] ij.^o ~~~~ Cibus mediata
cum oppilatione ... medicus est ut sit
acuta calida subtilis ... et hoc in splene cum
sit medicus mela[ncholie] [illegible] ... in oppilatione sit non
bona et modica sufficit calida ... ubi sit
antiqua indurata [illegible] fortia ... vel ...
debilitas [illegible] Contra ... oppilo
et sit calida difficilis cum ... sit me[di]ca
hoc duas sunt quas [illegible] in frandica
appellant. Item mediante cum oppilatione [illegible]
dal in [illegible] ut cito penetret et ideo si sint
apozimata colentur si pulveres [illegible]. Si
emplastra vel unguenta ... Item in [illegible] i[n]so
lutis vel mollificatis splenis [illegible] ponitur stip. ca
ut cum absinthio et cala[mento] ... ut eius in solutionem
quod splenem cum melius [illegible] toto [illegible]

in febre quartanis et febre erraticis quod plantite dum
et febre cottidianis de cum [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] aqua firmas plures fiunt
oppilationes splenis antiqua [illegible] ora
[illegible] ipsius splenem non pro [illegible]
~~prasterea~~ Oppilationes splenis [illegible]
ta postquam febris quartana vel erratica [illegible]
[illegible] splenes
Item oppilatio splenis antiqua inducit infirmitatem
epatis infirmatio rigorem [illegible] pe
riculosa. Item oppilatio indurata antiqua [illegible]
[illegible] sit [illegible] apa scliorizatum
Item oppilatio splenis et epatis [illegible]
[illegible] cum mala [illegible]
quae non curatur. Item cave ne inflatio [illegible]
[illegible] colorem [illegible] sple
nem indicat oppilationem splenis seu apa [illegible]
[illegible] corporis et profunditate loci
et urina alba [illegible] radiosa vel rubea [illegible]
[illegible] doloribus [illegible]
[illegible] sunt a stipticitate [illegible]
[illegible] dolores et [illegible]
[illegible] solutionis [illegible] calefactivis ut
plus solvit vel cum fleubotomia [illegible] non [illegible]
de apate vel oppilatione. [illegible] de apa et [illegible] splen[is]

Apostema contrarium et ulcus [illegible] in splene
eodem modo sit a [illegible] et cura et pronosticatio.
Sunt eadem omnia cum ut [illegible] splenis sit membrum
tamen forte et nobile [illegible] splenis et [illegible]
[illegible] solvit
[illegible] in epate [illegible] et [illegible]
[illegible] et mollificatione. Duo tamen [illegible] addenda
[illegible] quod sit apa epatis ut plus
fit acuta calida [illegible]. Ita apa splenis
ut plus fit acuta [illegible] non [illegible]
[illegible] consequendo ad apa calidum subtilizatum
[illegible] plura in splene capitulo de apate epatis
et de apate indurato et capitulo de oppilatione splenis
et toto. Item [illegible] quod sit [illegible] medicinis [illegible] admis
[illegible] vel [illegible] addere [illegible]
in [illegible] appositione. [illegible] spica
[illegible] eupatorium amomum [illegible]
medicinis splenis [illegible] adde [illegible]
splene [illegible] cappari [illegible] asari
[illegible] tamarisci scolopendia et silia [illegible]

In testinorum passiones sunt iiij^or. [illegible] plurimorum
[illegible] stipticitas [illegible] dolor [illegible]
[illegible] colica et [illegible] apa [illegible]

continuitas et ulcera. Sunt autem intestina vi numero sicut
distinctiones nominis et operacionis licet omnia sint unum corpus.
Quorum primum apulcon id est fundo stomachi ubi est cordis orificium
initiatum usque ad fiatum id est anum ubi est corporis
orificium terminatum. Quorum nomina sunt hec: gracilia et sunt superiora
plura plicaturis involucra interna que chilum
trahunt dominum totum attenuatum. Primum mesaraicus adeo
spiritum autem vocatur duodenum quod longitudinis la-
titudinis duodecim digitorum continet. Quorum secundum ieiunum
quod anothorpe vocatur quia quodam tempore reperitur propter
plures mesaraicas que veniunt ad ipsum. Tertium ylcon
id est gracile quod quia non sunt suspensa et situs eorum
est circa umbilicum dividitur in duo scilicet in partem ventris
superiorem super umbilicum ad inferiorem digitorum. Secundum
vero grossa sunt pancreas interna tortuosa propter medi-
orem sicut expulsionis in sequestrati a chilo. Quorum
primum nominatum est monoculus vel saccus quod est rotu-
dum profundum et quod forte sicut ventris residet
grossi superfluiti et supernatatorum subtil sudosi et
situs eius est in ypocondrio dextro sub epate et
inter renem dextrum quod usque dorsum residet locatus.
Secundum vero colon quod plura colla habet ut typosi
quod residui chylosi fecibus quorum remansit autem
tertiorum capitis ad hunc non evadat et processus eius
est ab ypocondrio dextro tendendo sub epar et stomachum
et splenem descendens per ypocondrium sinistrum renibus
suppositus quod ideo fit ut plura colligeret possit
ad ipsum ab epate propter opilationem expulsivam concava-
tam propter hoc quod ut epar et stomachus et splen sibi
comparatur in passione colica vel ventris stipticitate. Tertium
est longaon sive rectum quod eius est durum et capiosum
descensus arene sicut ad anum propter quod quod ut
viscera egestionis putantur quasi lapides a stomacho ad anum
precipitari et eius abscisum elargatur et hoc intestinum
est omnium amplissimum et vitissimum anfractibus atque in-
volucionibus penitus privatum ut sint tortuosa grossicies
vel quantitas quod non oppilatur et est in longitudine continet
palma j et sic vel circa id propter quod et apparet tanta
putredo per anum inferius De fluxu ventris

Fluxus ventris causas et modos licet plurimos quorum
sufficientia et ministris plurio studio ullis patet opor-
tet dicere ita ut et exiens multitudine
membris quod est circa execucionem et forma procedendi cum
sua utilitate totum applicetur. Quoniam igitur quod egeritur
per secessum est aqueum tantum scilicet cibus humor et sanies
ut sanguinem vel corticis non egerunt in tonice
sanies corrodentes dicitur quod egeritur est cibus sive
chilus sicut nominatur quem vocant lienteria. Si vero sit humor
aqueus a sanguine sicut vocatur dyarria. Si sanies vel sanies
vel mixtum ex eis sicut vocatur dissenteria et quod sanguis
mixtus et saniei fluxus sunt cedunt sunt etiam quod est ex
sanie corrupto et alterato fit sanies ideo ipsorum
fluxus quem nos intimavit propter quod ait ypocras vi
particula aphorismorum. Si sanguis in ventre id est locum concavum
nascitur contingit effusus fuerit necesse est in saniem
converti. Super et cum vel aqua vel pessimum sicut ypo-
crates dicit hic. Sufficit autem vi. ypocras. Quando lyentu fluxus
dyarrea cum sanguine dissenteria licet dissenteria proprie
longiorem sit fluxus cum excoriacione intestinorum. Quoniam
lienterie quia sunt quod cibus egeritur in eadem qualitate
et quantitate qua assumptus est vel sicut alteratur et attrectatur
adeo est modicum valde et quod non egeritur cibus
vero quod per se prefectum in stomacho digestus quod chilus dicitur et cibus
alba lenis equalis sic ptisana non colata et
quod egeritur chilus permixtus cum melia vel cum fleumate vel
flavicie et est permixta eius color ad sanatum
vel viridem vel lividum et est ut plurimum cum prescirocie
appetitus. Quoniam dyarrie quia sunt quod quod
egeritur non est cibus neque chilus sed fleuma vel colera vel
melia vel mixtum ex eis et cibo cum predominio humoris
sunt cibum. Quoniam quia dissenterie sunt quod quod egeritur
est sanies vel sanies vel virus vel mixtum ex his
et si quod ex cibo vel humore fuit cum eis non inde
non mutabitur. Et est quod cum dolore et tenasmo et
ano et quod sine dolore. Quoniam autem quod de speciebus
et causis consequenter speciali De curacione dissenterie
lienteria fit propter aquam ex causis xij. primum quoniam est
stipticus cibi per causam in quantitate ut quod est lubricus
sit prima cerusa vel fluidus ut mira et bedia
et holera plura vel molles ut pinguia et unc-
tuosa et sicut eius licet exceditur. Tertia
eius est abstinencia actibus omnibus quod est in omni tempore
corporis cum cepit. Et usque abes stipticorum
cum decoccione adcadit vel firmum potest disponi in-
quirit sicut sunt ovorum asse vel frixe condite cum
pulvere piperis longi carpobalsami galange cinnamomi
et cetera vel cum vino gariofilorum et libero et sumach
et agrestia bibat vinum stipticum. Interim potum in modica
quantitate vel typhia in aqua exoticis calibis
vel aqua pluviali vel aqua decoctionis mirtillorum bal-
ucctum quod in aqua decoctionis balaustiarum et plantaginis
gladioli rosarum calamenti mentastri foliorum
salicis florum camomille mellilotti piorum po-
ticorum nespilorum malorum macianorum cinarum
rubi et silvestris et postquam balneum sinat ʒ ij dy-
gal vel dyrodon abbatis cum succo vel vino pars

Cōforte. stō. cū emplo fcō cō salina mēta vos absinth coct in vino stip. & aq. pluuiali l suco plātag. Et pstat p fce dcm cōpss diliget & actu ca. dis poit sup stōm totū cū dita. oc. fcpti icūo pq. q. tepit tepefiē qm tepida isolunt vomitū vetus ut d. Gba. iij. de igē. sa. Et pt addi tyq & mastix dissolueds ca. i vino vn. adigne & icorpāndo cū pdcis. Et ca c supflu cibi pstat i qto gnat stō. ia. debilitas cig vtz itertiaz sic acut ill qs appe. ta cōcecd digtiāz ut q. in appe. tamo & stō fcō sīn. ma. Et cū c inorda. cibi & potq & labor & cōbatum icūo & mē suaco cibi ſm q. tq q. no solua na. Et si ledit ppt vehemēc. tz appe. tq fiat dcō cōtabo vnctuoso ut cbutiss vcēs sī sale & cūo porcīa vcēs. Et fiat oia dca ca. de appe. tamo. Et cia vb ca c multi. do effusiōs mēlic acetose l pōtice ad os stōi qre sui acuit. cōcitat vtez cōpulsiuaz & sui pvoca. c. tqcsac fiat cibū supflue. Et sig. cig sō multi. do appe. tq sic i ca. 2. s. drt qm i i. ta c mordi ca. sil ardor fort i de stōi ay cibū & acetositas i de ppt qd no tollat qm cibū sūat & scda. cos pq cibū l potū vi vnctuose in do at appe. tamo no c ardor stōi nec acetositas ois s desidiū pmy & in lj. 3. ca c multi. do cōitōs cū multi. ne. qcstiōs q ut plus c limida l ptubca ppt pmis. o mēlic cū chilo q si dicti aqb assella. cēs. q fructas no habiit illico gnab & p fluct. appe. tq. Et cū cig dca c ca. de appe. tamo q p fiat. duob ppc p. o p tificā. splcās cū flora & pga. oc & acetosa. oc. 2. o palca. o stōi cū mibz vnuētū ois supfs icūo fcpt. s. o. q forta. o. itestioz cū cibā & disolbz stip. ut dicē ifra d dissētia qm forte mēlia ita mordica. o. plia corio dēt itestia. vn yp. iiij. p. assi. Dissintēia si a felle mgr. tchoādit morle. Unctā tue cū simib; landa bz cocs cū mirtilla & lact cōditus cū vio gnatoz l. bbers bibat vin album stip. ut ypphatū cū aq. pluuiali l aq tq. extinctū c fs l lap. vita. psst citoijs ass. & vcsspil & sillbz ay cibū. Et sicās q ti. to fluxu vtri. s scpissia mudifica. o. mēlic cū mias. mdis et tyimo scue et cpij. o. ut dixoiq ca. o. de debit. digōis stōi s. de cauce

quē cruando caz q fortat stōm & itestia & stiguit fluxū vz ersad l. yealogodion dado cōtpō. z. s. i fco cū itr. doritū cū aq. ca. da. Dcta c motq labolosq illico s. cibū qre qcuti. ad lata stōi debilitas cig v tertiaz sic acut viatoribz & atlet. ppt qd ayt Gba. vij. de acuti & morbis q motq labolosq q pc. icūo ad isolu. o. z. s. fflu. tu. & ugtoz cadi. Nal cōtq vō debil & modicq pq cibū ad desce. du. yui ad fudū stōi. Et cū cig c sopq & qcs pq qcstioz q si nāc fuit mom pq cibū sit cibz modicq & stip. q & potq nq l mimq cō vio stip. dcm pass doriat l qcsat & tc p ficisca. l cōcitē. z. Et cū totq labor qplctq fuit fatice & maq ablnat cū aq. fra dcm qcsat do. caloz. Nal aditioa vdicit p q ca cibū cō piosū & natūm icipiat & idcq qcsat do. cgoz p fcc qplcat ut scps sig plenius i ca. o. de digc. sa. // Dicta c potq plus cū cibo l p q cibū vddes yui fludū & pettū p fudū stōi aūq. qplca. digē p. & ppc potq aq plc. Et cū cig c abstinēia a tlibz & cito dormic pt cibū l fla salsū l co. siti faries dight & siti tollāre & cū aq. fra & aceto gargaizac pt qd aqs igluciat. // Cōs. c crroz i orde quecdēdi vi. s. ut si i vetē vna l ubco sutilia vnctuosa pmitat. cōss stip. ut bdia & holca piguia ass l frixoīs q. naz p. cibi sap. to dicta. o. ut d. Gba. i ij. alimētoz ca. o. de panis l si fiat mda plia i sumēds cibū qre pmq digerē. aūq. p q tmq assuat. et tiret cū psse ad itestia. Et cū cig c p mitē i tll vce. stip. ca ut pt citoia & pia assa l crucs asse l frixoe l pastilla & silia necs sumic dūsa gula cibaioz i cadē mēsa. s dūo ad plq & bibē cū cibo suo vin vn. stip. ys i modicissia q. tc. Copleta vō digōe p. qd c ho vcspas l tc. id pt bibē hausta bonū vini albi clai puri l ypphati parp q cōturtōnis & delatonib de sppebz at potq & hōra & ordic bibēdi pleuc scps sig ca. de siti s. de cauoe // Ocpiia c catarrq de sitc. ul acapite ad stōm pmeri & ysofagū cig digtaz debilitas sui fit. te et itctma deicrecs sui lubricitate vn ypp. vj. p. assi. Caauli adyarvia nr. ore capitē. logā. Et sig. cig sō q fit fluxq vcris p q sopnū & isupiacōz dcm l tict. vet om p fucat ho vigitas c tm sius digōibz aq fla & ssua vn ypp vi p affi

egomibz

Omnibusque egrotis sputis sic fuit huius de capite
decidit fla et egris lata liquida sit vacca/tori
rugitu et rivull plurimis Et eius sig. sic/quam
eger forte sentit defectu flatus p gula si sitii
diosus fuit Et cura eius duobus pficitur. Primo p
qforta. presentis madatur qd fit cu sirupo de spica
dos data. de debili visus et cu medicis vulnificatis emplatis sicut cap. dab ca. de catarro
et ca. de ptisi et cu vigilijs plus sup cibu et
abstinentia a cibo plus vaporoso et spc ta nocte
Sc. p qforta presentis incipiens sz. stoi et intestinos
qd fit cu eunoe flatus cu pill tochijs l medicine
de turbith l yerapig. Iba ut diximus idq tp9
pga ocb cu grano usu clystere de catonijs l de thuce
qd poc q infra de dissinteria demetz li panis
potu vi. piui pli. et bdia et vta. ab assa et
purus l attonijs sup cibu et sit eius cena levior
prandio In fic vo et p q q. debz et stoq by fuerit
posita. suffrugi cu thuc et mastice oi sto
qm iter. ad lectu ut cadat melius stup. et erq
fortes sz an pga ocb li. forte ut malu qm in as
ipp is salz et cap eunoc plubez sqire liqda i.
fiat masticatoes ex pipe et pietro et sinum
toch ex qdisi et gariophila. ex sinapi l
oxiolle qpo. et voitg p9 expgestoz cu aq
tepida si sit po. et fricatoes cu ptinc l
pano asso Et sollicitudu e in oia hmq
fluxoq qm si fuit de flate dula de fracum
fcois et ctipa iduoz. Si vo de flate salso
misto dissenteriaz pmoosfz // Cura e multi de
flatus qgesti l colla i sto et itestis Et sig
eius st egro alba et multi do sputi et saliue et
nausce Et qz fluenit voitg flatus et coitg
eius cu cibo et egoc et q egto eius no e plus
altata qmo i pi. i ea qlitas ciboz et siq
pantitas Si at sit fla modicu lubsicas
som sit q. intestinis et stoi tuc cu egoc no
egredit. fla neq fit vomitg sz appz egto i
bospoins no altatozp l modicu Et i. io qm
st velos coitg et desiccionis et spc si a
mq moueat. forte sup cibu et sentit
qntitas cibi desicc. si invenit subito pcipita
ti ad i sioa sit lap cadens Et cura eius
e voitg cu oxiell qpo. l aq. tepida decoct
vassam attplic et aucti si sit po. pissa
satum te ex legumib et tepis et porris et
cimib l pisib plus sallit p q ca pge
cu yerapig ga l cu mabl. dab ca. de debili te
digonis stoi q. de caruoe cu lumbrica lavatina

et spec p9 pga. flatus cu oxiell qpoito
et aq. decoct pcl. an. zz masticis et galang
Unctis crumbz pullo l edo asso l ovis
cu pess qdit cu scbz ca dis aromaticis bibat
vinu al. vetq clar forte et purum ca du
actu neq tepidu sz frigu qz de actu
frigu frigi q hqi e voitg et fluxq i sentm
sz tepidu e voitg ca du vo scessum
utz ex tco ignis acutoz Et si sit p. l
caloz itesq fuit pt dari aq. vei frigida
et spec plurial l iq fcs e castatu fine
lap vita fiet ag cibu diaturpaday l
diatonite cu spebz l clavo de thuc qd
dicet i f. de dissinteria parpa sepe e gerat
et bibat Nona e debilitas intesti tetinue
stoi et itestioz q mollificatio dr fiat
sba ipoz ex cau te fiue laxit te ppos dis
l hmi te qpp toib ual i cib Et sig eius
st oia sig. octaui mos pt qd egto no
e fla ca sz cibal l chilosa cu alta oc egon
modica l multa neq e voitg flatus
Et cura eius e eade cu i. al q no e
opq voitu l pga oc sz alta oc et qforta oc
sola cu clisis stip. pdicus et emplis et
iebetis et balneis dab ca. de debili te digonis
stoi q. de debili te eius spc cau te fue sbc
et q. de ca lumbrica et q. de eupicis p to.
Decima e debilitas intes attiuc cpatis l hec
at debilitas l fit roc oppila ois sue cpatis
et mesaicax Et sig eius e egto alba chilosa l vidis spe quinque toz chili cu m a
altata i mesaic et sentit. doloz gnatis
i ypocodio dext. Et p seine appe q omo
et q mollest. cor q cu eo et deficit i vtute
et mora fangis eius i venis et citivatur
coloz et albificatur et appz vna subtil et
na l fit spe fri tz qois cpatis Et sig
eius st cade pt qd vna e alba grossa. l
subtil aqsa neq sentit. qntitas i late dext
sb costis vl fit spe debili tz cpatis i sua
sba Et tc dicet. de ca infra i d dissinteria
Et qcunqz duaz caz fuit Cura e cu sirup
et clisis ca dis subtilib petitis et decoppila
tis dab ca. de oppila oc cpatis q. de ca
fria et qfortat. p9 lf. cu eplis stip. dab
ca. de debili te cpatis q. de cau te fue sbc et
porco veto sapsu scarifica oc. si. ex vice vna

et cupl'os vite d. applicatiu et qfortatiu
ep sit c lq. cuplu ffo suci absinthij l' eupa
tor. ʒ iiij. vini albi odorif. ʒ iij. pulvis
ros sandal' ppice an ʒ ij. armoniaci ʒ ij.
dissolua armoniacu i vino adigue et cu eo
et suco qficiat vs ac et fiat cupliu l' epy
actu ca du sit ep fry. ay albu lavat iuibz
cu nuo lauda u. vmota putrue c qdit cu
ciamo et specbz cadis pectus et cu iuibz pullos
l' pdicu elixis cu pet. et feu. sbti. qtus et co
lat ut cito pcurat bibat vi. pus albu
forte puc qp vitz ota dulcia viscosa l'.
vnctuosa gssa oppilatia ut e mel vi. ru
pasta et cdo porcia vitz legumia et holera
ota qm st l' scoissa l' oppilatia qduo st
mpoic gina puti ciacom Undecima e ulq
l' bothor i sto et i intestis sup q ciby tusices
iduc mordicaco et excitat ipos b ez expul
sina Et sig ei q st ffacto dolor i sto l' i int
tis pq cibu q no rpicbat ay cibu Ung aby
descedit p stom et intestia de loco ad locu fit
scdaco doloris i loco p. et ei q quoto i loco
do do descedit ad aim et qd cgoc e vi
sutile et ubi egerunt dimo no altari d pas
et puta ce colica passio cu no sit qm e cu
fluxu chiloso sanioso et dolore pq cibu ey
q no st colica Et inna afris stip q exoly
noce colica dimo Et cua ei e ut p. im
dificte ulcq cu rptus leuiby sit e aq. zucari
l' ydromel i potu datu l' clisc fry ex aq. decota
fabas intillos ordi colata addito melle ros
et olo ros vl' clisc fry ex aq. decocti lcau
excorticatas ordi depilati colata addito
olo. ro. et scpo hirco l' cimo in colatia et uidc
do tepidu pq assellac et unctc pgc qz cu ʒ ij.
renes boi pulurzati i fusi p oij. holus i ʒ iiij.
aq fuctus decoct guos inti l' ro. l' sumacu
dcm colet et adda sucus ros ʒ ij. l' iiij. et dc
to. ay dicz Et sias q si bothor d ulcq fuit
i sto l' intestis supioiby ungs qferunt exhibita
p supio Si vo intestis i feriby ungs qferunt ex
hibita p i ferio qm deq ois mediate i loga via
i solunt pq undifica oes plias. Vta stip
qsolidatis sit e les q. ffo boli ar. dgati um
uic masatis an ʒ s. tcau cia sbti et icr
pocut. cu vio decota guos inti l' platagis l'
citoies et de pos ay albu cu sirupo ro l' de gatoys
l' dissolua i clisa pco et uicia Vta zucaro ros.

vetustissio l' dyacitonite sy spcby l' rosata no
vella et siliby Undecima iuiby ass l' coctis et
qdit cu aq. sta et sumacu et uitillis ouos
Vta. pus ass l' coctaius ay albu vitz acetu
qm e mordax et corrosivu si plus expo
sua Usq ey ei q modicu appetitu excitat sy
nocuto. Vta pqdmeto frucs iuic lq. pulue
ffe guos micti spodij an ʒ ij. ciamoi galag
ti dacmoi zucari an ʒ s. cui d. ij. qr appe tu
qfortat et digoz et i tecoz bibat vi. in. po
tiou l' stip. typha. cu aq. cistuc l' i q extincty
e lap l' fes l' cu aq. decoc pibus intillos pla
tagis et silru Vta sepe ay albu pulue qs
lidato et stip q. ffe guos guateria ffe. ac
tosos guos passulas guos inti spodij
gm arai. assi ros sumac mcte siac cala
mcti om an tcadit. et ebellet et taba
decipo exmouu oi die l' misca cu zucaro ro.
l' sirupo ro. l' ozizakara qm ulcq qsolidat do
loz mitigat et i tecoz qfortat Quodcima
e desitabo roz et pdes sanctitudo qi e u l' excis
i solui. d modicu Cui q sig. st sicitudo cu no
sa cu dmac cuff et gssicie musclos coloz
facici vimi dq rubicu dq paucitat sudoris
et multi do qctis et dissio excitati et laboris et
multo do egod cu pauti e quaestiois et gssic
appe qa et isti st pui qd fe. pu. et apata p
morosa ppe i tecoz si fluit 2 et 3 e digouis
i melius Et cua ei e ebotaciu et baluca cu
ftaoe exfaua fabas et ffuc et sudato i bal
neo ay albu ppossc et abstinc. acib gss vis
cos u fluxq excessit Uicesimaquarta Dyarria

Dyarria fit ppe aq quaz caco p. e supto
mediae efficiut laxat l' no qsolatc cu sius
tyacs l' no mesuate p. ypocras qutcz pocoi
ppe qd pq eductos huois qi vsspi. appe. cdut
huoris dos pt sau q si ad sau. ul q ei sc ex
tcdit iaz dissiudaz iducet Et sig ei st
ajoictas esse plia cu solucoe vetus q. ua i tede
bat esse l' medicoq ppe qd ait. ypp. i. p affs si
petuacoiby vetus sy Et unco egodui i co loc
et sba adhuc cdu aq. et uchuacia sit et oia
dca cao desiti d. decausc Et ppe ls. diaeb
bas i dolouiby qmedia dz ee q ceti expmedi
cis solutis faciliby cgmoi st indabil. viol pma
sirupo et ppe exoros i ecoh et sirupiviolas et ta
marindi et mana et cassiafis et fugitive col si uitatis

fortoria postulat sint q(ue)cti tribuit aloes
epi(thim)i. sene polipod(ii). pulpa colo(quintide). agarico scam(oni)
(con)solata q(ue) dyagridium d(icitu)r. Et p(ro) medicinis vomitiuis
sit q(ue)cti sem(en) atr(iplicis) et raffano et semine anethi
et eruca. Et si vomitu forti indiget (con)tinue
sit q(ue)cti pas(sul)e (con)dicti et nuce vomica. Et de-
inde omnes solutorum forte vel vomitum forte. tunc
dura forti et ignota sit sicut mezereon et cocog-
nidium et species lacticiniorum i(d est) titimalli sic e(st) esu-
la anabulla catapucia et elleborus niger et
albus qui faciunt actiones valde mala. Et reddit
idem quod si vis tribuere dari medicinas quibus tribuitur a
quod medicinas potare (con)sueuerunt et scias dosim et
quod assellationes sustinere (con)sueuerunt ut scias. Et tibi quod
et q(uantita)s (con)grua in potum tribuere. Quomodo si tibi non
fuit dari medicinas tribuere quod numquam medicinas ana
suscepit vel nescis quod suscepit da eis in principio medicinas
leues et minores quantitate ex forti deinde facienda a
tunc doses eius naturam (con)gnoueris. Et scire oportet debes quod
homines maioris etatis cumque sunt colerici et melancolici
sicut ut plurimum facile solu(untur). per medicinas que sunt inde
(con)positiones et laxatiue. Homines vero pingues et in a-
nima frigidi sicut flat(ulenti) et sanguinei sicut ut plurimum dif-
ficile soluuntur et ideo fortiori medicina indiget qui
sunt de se (con)positionis forte (con)parate animis et siccitas lenitiuas

Et est etiam eius cum et illico cum medicina cepit fluxus
fluere frangatur eius vetis et lauetur intestina cum hau-
stu iuguio sal sumpto ex aq(ua) ordei vel iure pulli
antiqui. Et post hec dentur stipticum in potu (con)dictum post primum
cum lacte ustulatum cum ferro vel lapide ignito dosis. fiat
acetosum et sit cum aq(ua) pluuiali in qua decocta sunt
mastix cinamomum lentes nucilli pira mespile
sorbe sumach citonia mirtus rosarum plantago
et siliqua. Et deinde colet(ur) aq(ua) et dulcoretur cum zucca-
ro veri et ligetur (con)pressa vehementer post ad
interiora deinde coxe et ponatur ventose supra su-
perficiem corporis et splene et spatulas cum sumac forti
tibi et detur in potum tyriaca vetus vel filonium i(n) tec
cum vino rubeo stiptico et ponatur in acetpata que acer-
rimus soluit ventrem (con)primendo in(de) ad retro
e(tiam) vero si soluit venter et (con)fortetur debilitas cum
odoramentis fructus stipticus ut sunt rose et sumach
granatorum et acetum et si venter tollet fac
ipsum sudare in balneo aq(ua) dulcis non stiptice
vel in vapore aq(ua) calide. super panibus suis (con)uerto
capite in aq(ua) frigide et (con)gruentibus. Et post multum
sudantem da ei in potum stipticum predicta et epythime-
ce et ceteram cum aliis sic e(st) aq(ua) decocta murtus
sandali camfora rose et sumach citoniorum et
malorum maçianorum qui in dolore (con)fortat

spirit(us) et humores ad se trahunt et epythimeum (con)trahit
et intestina cum aliis stiptic(is) sic e(st) aq(ua) alumen et
sulfur et citoniorum et cortice granatorum et cortice
spinis et rumicis rubi et absinthii et oleum de
mastice et o(mni)a ut de eius intestinis sit ali-
stipticum actu fructus infrig(idat) cum nuce et sic carnis
ta et vinum granorum acetosorum et pira assa et
citonia et risum et milium et carnes pullorum assorum
et turtelle bis cocte et vinum rubeum potet et si
non potest sufferre balneum ponatur manus et crura
in aq(ua) calida et que fecit et ubi ponatur (con)pressa
in aq(ua) frigida quam inde repelletur ad interiora. Et si cum
ista non sufficerit da ei in potum hanc medicinam ex
perimentum ut dicit Auic(enna). i. canone fen xv(i) ca(pitulo) de ipsius
fluxu superfluo (con)medicina proposita vas(tr)ii
torrefacta adigne dosis. pr(a)e(paratio) autem in soluat ʒ. iij.
deinde coquatur in lacte acetoso vel (con)positum (con)uentu
cum butiro per (con)fortitudinem lapidis vel calibis dosis. Fiunt
inspissatum cum nagas ulei in bor(ace) et inducatur sopor
inposse aut dare et taciturnitas in loco obscuro. Et
si superuenerit sincopis vel dispositio similis (con)fortet(ur)
cum vino puro forti vel passo typhaci super pectore
subito. Et si adhuc non pr(a)e(ue)nerit omnino (con)uenit
da ei in totica qui sunt ultime fortitudinis in refrige-
randos fluxum et inducendo soporem quibus dicetur infra
de dissinteria et sic e(st) hec. Recipe gummi arabici. assi
vel torrefacti adigne boli armeni. sandali. dracaganti. terre si-
gill(ate). nunc mastic(is) an(a) ʒ. iij. opii ʒ. j. teratur
subtilissime et incorporetur cum quadruplo zuccari rosacei ve-
tustissimi et in potum tribuatur ex ipso ʒ. j. Et caueat
autem totiens quod possit cum debilitas et fluxus et
inproprietas corporis ad deteriora perduxerint ut dicitur
xij. de ingenio sa(nitatis). Et iterum detur (con)grua non subito
et paulatim dietam et vigilias ne strias et sapore ul-
ticuli et plura instructiva sumpsi que ca(pitulo) de sputo
san(guinis). Et scias quod sopor qui est quies sunt dempsere unum
tibi in eius fluxum cum sit fluit. Et calatue delegatio-
nem et dicitur plus ex iij. ad intestina excessisti. Et signum eius sunt
quod fit post fecalem adurentes quod post superfluum medicinam
tam dotis vini veteris amari plurimum et omnium tale
frictionem ex multitudine in eo to. et egestio cum fue-
rint subtiles liquide mordicantes atque et urina subtil-
is liquida et dolor fiet in eius et postea albugine
irrigata et dolor. Et sollicitudinem cum in eius hec fluxus qui ut
plurimum perducit ad excoriatione intestinorum et dissinteriam
(iuncturum) vnam ipsius. viij. R. assi in colica secessu
dissinteria mali. Et etiam cum curet primo mundificationem
detur intestina cum medicinis purgante et purgetur

fluxum sit cum ita q mirabil. citrinorum et emblicorum ana ʒ. i. mirtillorum acetose portul ana q. i. pro
tet et bulliat in ʒ. vi. aque donec medietas consumatur. Colet et in colatura addatur ʒ. i. zucari
ro. veteris et bulliat iterum et coletur et post
detur ante dietam. hec enim apozima est comunicabilis
quantum aspectis sue sui solutiue comunicando. Conuinat ei
die in aurora ozzabarum cum aqua pluuiali vel syrupo
ro. cum aqua decoctionis plantaginis et mirtillorum. Conuinat
ante cibum vinum ex electuario de acetosa quod sic fit. Recipe
ro. vi. spodij ana ʒ. v. sumach seminis acetose
vel libe ciis balaustiarum gummi arabici seminis portul.
granorum coriandri infusorum in aceto et tostorum ana
ʒ. ii. et. s. oppij grana ij. pulverizentur. teratur cum succo
citoniorum vel vino granatorum vel ribes quantum sufficit ʒ. ij.
et detur cum syrupo vel aqua predictis. Vtatur rosata no
uella mixta cum tasandal. Vtatur lacte aceto
so in quo extincti sint lapides et ferrum. Vtatur rizo
et carnibus assis vel pulmento ex farina simile vel
carnibus pluuialibus coctis in lacte bibat vinum
ru. stip. vel po. lymphatum cum aqua decoctionis granorum
granatorum vel ribes vel aqua pluuiali. Si autem mem
no vincitur confortetur et virtus quando debilitatur et
fluxus perseuerat fiat cura bladicina dando in ci
bo mia cum vino lenia pinguia vel cum vitellis ouorum
inspissata sepe in die secundum passionis quantum virtute ut co
infugatur et dolor intestinorum mitigetur. et
fiat prius clisma dicta de lienteria cata ex bothor
et ulceribus intestinis et secundum differentiam morbi quantum
est possibile. Materia tamen est decursus humorum et humiditatum
a venis et membris corporis totius ad ea et intestina
talidorum vel frigidorum vel sinthomatis. Et signa eius
in quo sint tamen venarum et consumptio corporis de die
in diem cum febre vel sine febre. Si autem sit cum febre et fiat
vi necesse secundum sequitur in aqua dicta etica et post signa
digestionis prestita et cum quanta vis et allemacea et
firmi et boni appetitus. Si autem fiat sinthomatice
sequitur in die non etica prima secundum. v. viij. vel xij.
vel in die etica mala prima ij. vel in die etica
non visis signis digestionis vel indicationis et virtute
existente debili et aggravatione in firmi et prostratione
appetitus. Si autem sit sine febre et fiat vi necesse secundum su
venit tempore bono prima in aprili vel mayo vel septembri
cum allemacea ego post ipsum infra. i. ypp. i. p. affo
Iuvat e bacoribus ventris et vomitibus ecc. Si vero
fiat sintholice signa gravia apparebunt. Si vero humor
sit ca. apparebit ego subtil acuta vel viridis cum
adustione et mordicatione. cum sine viso sit omnino
et prostratio appetitus cum velocitas sitis et amaritudo
oris et vrina ignita subtili ptisana citrina appe

humidorum grossitatem. Si vero humor sit frigidus signa gravia
apparebunt pro quod humor sit aspere atque vel viridis
tamen in ca. quamuis fiat secundum disgregativa qui sit ex eo et
qui ex flate sequitur ita de vomitu et de causa
Et cura eius si sit de ca. causa tunc ut si fuit vi ne
no et stringatur omnino virtutis debilitate et fluxus sic fluat
secundum regimen bona dicta mictura et confortativa sic est
ima cum vino laudabile et vinum album subtile ab
Sed si superfluat vel fuit a principio sinthomatica post illico
cum decoctione exomirabil. cit. et emblicorum septa in
cura pretiosa prestita dicta decoctionis facta ex ʒ. i. ribes. et
ʒ. i. mirabol. emblicorum pistatorum et bulliat ʒ. vj.
aque decoctionis mirtillorum donec medietas consumatur. colatur
et dulcoratur cum zucaro ro. sic prius. Vtatur ei die
ante cibum post purgationem electuarium de bolo dabis ca. de spu
to san. vel electuarium de ribes dabis in ca. de ydropisi. s. de
cura ydropisis absolute mixtis cum zucaro ro. vel.
et post id bibat vi. ru. po. in quo decocti sint mir
tilli vel sumach vel ribes. vel si sit cum febre bibat aqua
cisterne vel aqua decoctionis carabe vel terre sigillate confortetur
stomachus et intestina cum oleo mastice et mirtino et oleo
ro. mixtis et incorporatis cum cera sufficienti et cetera
dabis ca. de vomitu et hic de ca. causa et vnguentum
dabis illic inducatur. sepe quod possit et accessus qui est super
orificium in fluxu et dormiat super ventrem quia pro hoc
interius et digestio plus confortatur. Et si ita non
convaleat fiat vomitus cum sirupo acetoso et aqua decoctionis
aneti passa replete ex leguminibus et holeribus
non acutis quia sunt humorum ducentes ad superiora vi
ypp. vi. p. affo Dyarria sicco dimitua vomitu
spontaneo superueniente soluit dyarriam et hoc si
si vomitus non sit difficilis vel laboriosus aliter vero necesse
est fieri Vtatur si sit cum febre rizo et faba fracta
in modum rizi et pulmento facto ex farina avene
vel ordei vel farri et aqua pluuiali condito cum vitell
ouorum et pulice mirtillorum Comedat quidem oua
cocta in aceto usque ad duritiem et sumeret cum vi
tellis cum agresta vel vino granatorum comedat tortellos
ex farina simile et vitellis ouorum et plantagine
confectis vel pulte exomunica simile bibat vinum
ru. dulce si tendit ad humores multos vel vinum ru.
stip. si tendit ad fluxus constrictiones lymphatum
cum aqua pluuiali vel aqua extinctionis calibis vel aqua
decoctionis vespilarum citoniorum sorbarum plantaginis et silua
Si autem sit debil. vel si sit sine febre Vtatur bonis
carnibus assis vel frixis pullorum edorum fasianorum
perdicum et omnium auium paruarum silvestrium non aquaticarum
et bibat vinum predictum paruum et cetera tamen super precipuum
hoc tamen confert in cibo sumpta. Si autem sit de causa frigida
flatu uterius non stringatur si fuit naturalis donec repletur

superfluitate et non purgatur sit apud synthomaticus quod est ut inducatur vomitus levis fiat cum oximelle et aqua decoctionis raffani et aneti passa sanata cum leguminibus et tepidis et cibis bene salitis si sit possibile vel purgetur cum decoctione convenabili. turbith et emblicis dicta ca° de debilitate digestionis stomachi. Si de causa que est solutio fla[illegible] sanguinis. vertigo. vomitus sepe dyarria et cum spasmo vel sine spasmo si sit cum febre vel calore continue quod dicitur in febre. De dissinteria. Unctatur corpus laudabiliter assis vel cum oleis cum pectore conditis cum succo liberis vel vino temperatis vel agresta. Et cum febre fuerit vel si sit sine febre. cum pulvere ciamomi cardamomi piperis longi et cum bibat vinum vel siropum typhanum cum aqua decoctionis liberis vel fistulas fabas possibiles quam decoctionem viginti et lentes excorticatas quam cortices earum sunt confrictatas et amigdala siropum et fabas fractas conditas cum adipe pinguis caprarum. Et sollicitudini cura fluxus proveniens ab hiis tria causa quam ut plurimum pro curis admittantur et ethicus. Confortentur utque virtute membra cum ungento siropum facto ex oleo mastice oleo rosarum oleo nardino oleo citrino aut mixtis et incorporatis cum cera sufficienti vel cum vetere simplici ponatur super epar stomachum et spatulas et fricationibus levibus ponatur in balneo aqua dulcis tepide sine unda in ipso nec utque insolvat et ligaturis convenientibus et flagellationibus levibus utatur donec rubescat et emplastris attractivis ex opposito confectis. Cura tertia est propter causam in febre quibus vel in spasmo vel sine ulla. Et sig. et cura habentur ex propria tertia parte. Quinta causa est tenasmus. Et sig. ejus sunt frequens appetitus assellandi cum modicitate egestionis et ardore ani et longa mora et cura que dicetur in signis tenasmonis. Et cura ejus est cura tenasmonis [illegible]

[illegible] Dissinteria ut dixi est fluxus ventris cum sanie vel sanie vel utraque simul fit in ipse aqua vel vel carnis et est corrupta et patiens sanie sanguine et super cor fortem in viribus Gal. iij. de acuti. Et sig. ejus sunt quod est cum sanguineum et tenesmum dolor grandis et ardor et cibis et potibus sanguine multiplicibus. Et item fluxus post quam cadit cor et multilatus quam tunc utque epatis sanguinificatis quod prius vero in gelatina ton. et fuit prooccasionata cor. toti intestino sufficit quod decoctis per quinque membra dextericans que sanie in propria digitali ad epar et per mesaraicas ad intestina et quam ex propria causa per vomitum quam per se censum. Et cura ejus est ut non purgatur in se fluat et bene tueatur quam in natalibus et hoc purgatur cum ligaturis et convenientibus forti et pertractis convenientibus superficiatis super epar splenem et spatulas et ursu

ciborum et potuum stipticorum puerorum et per quinque in se stetisse in dieta cibum suum et abstineat a vino omnino vel bibat album aquosum subtile typhatum admodum in pura q[uantita]te. Et addat in ebrio et labide et sudet in ventre. Secunda est patens sanie in qualibet propter quod membrum fortia ejus insensitur et assumit ipsa bilis cum sit in quantitate corpori multiplicata ita si forte de bilia fiet in yposarcha. Et sig. ejus sunt urina alba aquosa vel lactea. Et sanie quam egeritur est sed alludit propter fla plus prius et multa ova sig. epatis frigiditatem debilitatem sanguificatam. Et cura ejus est rectificatio epatis frigiditatem dicta ca° de debilitate epatis. Quarta de causa frigida. Tertia est debilitas epatis in sua sanguine quam mala complexionis sit vel caliditas excessive multiplicata. Et sig. ejus sunt egestio similis lotura carnis cum dolore destro in ypocondrio dextro vel sine dolore quam sua complexio non sentitur sit necessario sua splenis vel renum vel pulmonis cum sit membrum carnosa. Et sit ita debilitas ut plurimum post febrem acutam vel tumores vel apatem vel superflue medicinas calidas usum immoderato propter quod insolvitur utque epatis et lapatis ejus sua. Et cura ejus est dicta ca° de debilitate epatis. Quarta de caliditate sine febre. Quarta est oppilatio epatis et ejus gibbosa vel concava propter quod sanie est laudabilis per tutele non propter ad membra sed egeritur per ejus quantum admixtissima. Et sig. ejus sunt dolor gravis sine in ypocondrio dextro cum tumore vel duritie aliquali et egestio sanie laudabilis primum post et tamen recedit de die in diem et bonitas appetitus et forte stomachi epate comparati. Et cura ejus est cura liene propter oppilationem sive epatis cum aperientibus aromaticis dandis illic. Quinta est defectus meseraicis vel emorroydes et tenesmus conversi quam sanie colliquativus expulsi cum prius per vomitum vel secessum. Et sig. ejus sunt ex dilatationis in fine. Et cura ejus est dimissio fluxus donec compleatur superfluitate et non purgatur vel dimittatur cum ligaturis et fricationibus dandis ca° de vomitu. Quarta de causa tertia et quarta de causa quinta. Sexta est ruptura alicuius vene in intestinis majoris vel minoris. Et sig. ejus sunt egestio sanie prius pauci sanie cum dolore et umbilicum sive quod sentiatur in intestinis ut dixi quod in prima ita tamen ut plurimum et item sanie est paucus quam sanie intestinis intestina paucus est et venenis galeis cum sit membrum solida nervosa. Et cura ejus est cura vene sanie dicta eo ca° et quarta et ca° de ulcere stomachi per totum. Septima est emorroydis interiores vel exteriores. Et si fuit exteriores

atque apparentes superius dicte declarabit. Si vero latentes
atque intrinsece et sentitur dolor et cum eo accidet
difficultas egrediendi et cum egestione emanabit
sanies vel putredo sanie cum humore malo cum egestione
de post. Et eius signa in hiis tamen cum de sacco loga-
nis cum ventosa inguina absque tarsione et cum ipso
cum oculis sunt intestinorum ursatum cum in eo sunt sitis
cum vero et cum sit dure sicce cum molles super
de egestione sanie vel saniei vel vinum vel in ea atque
Et cura eius est cura excoriationis que dicetur
cum tenasmo. Et signa eius sunt appetitus
assellandi frequens cum egestione modica vel nulla et ar-
dor in ano sicut mordicatio. Et cura eius est cura
tenasmonis que dicetur. Nona est superius mediate
effluxus laxativus quare post eductionem humoris super-
educitur humore diu et causat diarriam et forte
provocat eius utique ad hoc ut educat sanguinem cum
valde superfluit quare educitur dissinteria. Et signa
eius patent ex illa autem in fine. Et cura eius est cura
diarrie secundum quod patet eandem ut plene superius
scriptum est in capitulo de methodo diarrie. Decima
est casus vel percussio. Et signa eius patent ex illo casu.
Et si sit sicut vulnere curatur aplicando cum flocca dum-
simo in labio eius de latis et ligaminibus commo-
dis et superioribus et cetera et medicinis super dictis
capitulo de sputo sanie et capitulo de ulcere pectoris. Si
vero sit cum vulnere cirurgicus deliberet. Unde-
cima est in febre acuta et precipue sinocha ut dicitur
in capitulo de acuti. Et signa et cura dicta sunt supra in capitulo
de cura diarrie secundum quod est in fine. Duodecima est de-
bilitas virtutis attractive et retentive membrorum propter quod
sanguis non delegatur et propter venas neque apponunt
neque uniunt neque assimilant quare generabunt ve-
nas et gravitas ad finem fortem ut dicitur in capitulo de acuti.
Et declinatur in mesaraycas ad intestina. Et signa
eius sunt quod fit ut plurimum in corporibus ethicis et
marasmatis et cetera. adde. Et dic in marasmum.
Et cura eius est cura corporis ethici cum omnibus que faciunt
ad corporis impinguationem sit cum balneum aque dulcis
tepide cum fricatione leni membrorum sicut in modo
ipso ne corpus fiat evaporatio. Et deponatur
eius super lectum mollem et cibatur cum lacte caprino
usitato et pultibus ex farina simile et inde
cum illis landa lini spissatus cum vitellis ovorum
et carnibus pullorum et edorum et perdicum et ovium
anniculorum et piscibus in aquis currentibus qui sunt levis carnis
et facilis digestionis et cum plo... cum pice et

potus vini vel dulcis aqua pura vel typsani cum
aqua pluviali et omnibus que dicentur libro 2o capitulo de cu-
ra consumationis corporis si deus voluerit. Tredecima
est ruptio apostematis saniosi in epate vel intestinis.
Et signa eius sunt quod antecessit febris acuta
cum apostemate epatis vel stomachi vel splenis vel pleurisis vel
peripleumonia cum signis propriis et dolore forti qui te-
nebat que ad quantitatem in saniem neque resolvi
potuit. Deinde aqua dicta post dies 7 vel 14 vel 21 miti-
gatus est dolor et febris et remansit gravitas et
inflatio in loco quo sentiebat. Mox post febre quasi iam
saniei deinde accidit ei rigor et timor subito
et alleviata est gravitas quando sanies apostemata facta di-
ruptum et incipiunt saniem et sanie apparere in
egestione et sciatis quod si aposteme fuit in epate vel stomacho vel
splene tunc saniem et sanie cum egestione provocabit
ipsa quantitate. Si vero fuit in thorace quando vero aliquos
meatus ad stomachum vel intestina sit cum pectus et pulmo
et saniem et sanie paulatim egreditur per secessum
sed. Et cura eius est ut primo mundificetur intestina
et abluantur saniem antequam corrodat loca super
que transit cum potu aque mellis vel zuccari rubri vel aque or-
dei vel cum clistere facto ex aqua mellis tantum vel ex aqua mellis
in qua dissoluti sunt duo vel tres vitelli ovorum et de
pinguedine anseris vel galline et post consolidatione uni-
ficativis adstrictivis super consolidativa per superius
et inferius per superius quidem sunt que dicte sunt de bolo dicto capitulo
de sputo sanie mixto cum zuccaro rosato vel sirupo
vel vino vel sapa vel sirupo de citoniis et cetera de
liberis dicta capitulo de ydropisi et capitulo de unnmia
dicta supra in capitulo de cura lientere propter bothor et
ulcera in stomacho vel intestinis. Et sit clistere de thure
quod sic fit. Recipe gummi passularum libra. 1/2. gallarum
ʒ. iij. balaustiarum de granatis et de rubo ana
ʒ. v. thuris ligni vel fructus tamarisci ana ʒ. iij.
amomi ʒ. viij. zuccari quod sufficit terantur omnia ut alcohol
et fiat clistere cum zuccaro qui vertetur sorbitio. Vi-
na procedunt ulcera consolidat et excoriationes prohi-
bet et sit cum zuccaro rosato vetere mixto cum pul-
vere gumi arabici. Assis et boli armenici et masticis et
sanguinis draconis et terra sigillata et similibus. Utatur
bonis carnibus clibanis in aqua pluviali vel assis et
bibat vinum rubeum sapa typsanum cum eadem aqua vel
cum aqua decoctionis mirtillorum vel sumach vel liberis.
Si autem sanie et saniei ipsa quantitate effluxerint
que debilitet in fine ut dicitur de hiis omnibus

et pastillus vini puri et tortelle panis assi cum ipso et odore rosarum et aceti ut non cadat virtus. Et cum repleti fuerint intestina mundari et virtus confortari debet procedatur ad lavativa vice una et consolidativa postea vice alia usque ad perfectam eorum mundificationem et consolidationem. post ipsius vero cum clistere terminatio et consolidatio quod fit per cupatorium in tillosis barbe hirci vel suci eius qui ypoquistidos vocatur gladium vel cortex gladiani ana ℥ i. nisi abluti ℥ ii. coquatur in aqua pluviali et lib. i. illius aque colate dissolvatur lib. mediatus potionis thuris san. draconis terre sigillate litargiri ana ℥ i. opii ʒ i. terantur et cribellentur et misceantur cum duobus vel tribus vitellis ovorum et addatur lixivii predicte et totum simul tepidum cum clistere post assellationem sanici. Et si vis potes premittere clisterem mundificativum predictum. Si autem san. et sanies paulatim exeunt cum egestione et consideratio per quam virtus mundificativa apta quod si per vina adiuvetur cum prevocativis vina dando in potu aque decoctione appii dauci feni petrosilini radice et alie addito melle vel zucaro propter dulcedinem. Et si per sputum et cum aqua decoctionis ysopi liquiricie et modicis eius addito iterum melle vel zucaro ~~ut~~ evacuatur natura in spiritu ut dicit ypp. Et postquam sanies evacuari in contraria procede ad mundificativa vice una et terminativa vice alia sicut dictum est. Circa decetera et ultima causa est corrosio intestinorum et hec species dissinteria intemperata est. Est autem ista corrosio a propter flegma salsum a colera a sanguine adusto a melancolia adusta. Et ut in dictis sunt putredine vel aliquo fetore et cum putredine et hoc fieri posset in omni loco intestinorum fit maiore in intestinis quorum cum sit affinis plicatura membrum depressa. Et signum eius causa est egestio vmillaginosa cum dolore punctivo in ventre et permixtione sanici vel sanguinis cum vmillagine. Signa vero causa est quando sit de flate salso antecessit coriza et catarrus et cum egestione flegma permixtum viscosum sunt multa acuitas quia purgat sed cum multa ventositate et non cum ca sanies plura et color eius albus viscositas sunt vidi et acuitas omnino. Et si causa fuisset purgiosum aut hoc dictum fuisset signum. Si vero sit de colera appareret egestio citrina vel viridis sublilis sine viscositate omnino cum ardore et dolore plus in ventre et angustia et siti. Si vero sit de san. adusto apparet egestio rubea grossa vel nigra livida. Si vero sit de melancolia adusta apparebit egestio nigra lividus ador acetum quando cum cadit super terra

acetosaque vel spongiosaque bullit et fugiunt ab ea musce. Et est cum dolore in ventre et punctura assidua. Et ista causa numquam potest esse dictus nisi quando sunt aliqui ut dicit Rasis in diolomilis. Et si excoriatio fuerit vetus et plus de san. quam de sanie neque fetet. Si vero est antiqua et plus de sanie et fetet quam de sanguine et forte egrediuntur squame albe subtiles late que sunt cortices intestinorum. Et si sit corrosio in intestinis superioribus dolor sentitur ut plurimum supra umbilicum vel prope eo vel infra ad duos digitos ante. Et tunc vetus. Et in egestione apparebunt feces bene commixte sanguini et sanici propter longam viam. Et non egreditur egestio illico sed dolorem sed post horam. Si vero in inferioribus sentitur dolor ut plurimum supra pectinem usque dorsum vel in alto latere quando sit dolor in imo. Cum tamen non sit et minus exeuntes apparebunt distincte cum non sit commixte et egestio egreditur quando fit punctura vel non bene commixte et egestio egreditur. Quando fit punctura. Et scias quod si corrosio fuerit in superioribus intestinis unguenta conferunt exhibita per superius ut sirupi et pulveres et electuaria et cetera. Si vero in inferioribus unguenta conferunt exhibita per inferius ut clisteria suppositoria et similia. Cura dissinterie cum corrosione intestinorum fecit propter flegma salsum est ut restringatur primo catarrus et rectificetur caput ut scripsimus capitulo de catarro et de ptisi. post hec clisterizetur. primo cum clistere mundificativo facto ex aqua decoctionis sicle malue bismalue et agnitulo melle et iniciatur tepidum bis vel ter in die sed tunc post assellationem vel cum clistere facto ex aqua decoctionis sicle polipodii furfur tritici ordei et mell. faciendo de colatura illius aque lib. i. vel lib. i. et ʒ. et addendo olei mastici vel camomille ℥ iii. et iterum induendo adiungere tertium bene ligata et tepidum iniciendo. Et non debet in corrosione quorumque intestinorum iniici clistere calidum quia calidum preservat in mordicare et corrodere sed vel frigidum vel tepidum. Et post ista iniciatur frequentius clisteria stiptica consolidativa facta ex aqua decoctionis sumach in tillosis rosarum plantaginis et boli armenici et dissolvatur in ea pulvis de bolo armenico quia dicit vel ter de mastice draconis cum de bolo armenico. Sputo san. et vitelli duorum ovorum vel trium et adipis hirci capri vel edorum et modicum vini vel adipis in vino capri vel edorum et modicum vini vel clisteria facta ex vino vini stiptico decoctionis potionis vel clisteria facta ex vino vini stiptico decoctionis in tillosis in cuius colatura dissolvatur in tillosis vel adipis hirci capri et hoc est plurimum confert in recia firma. Quare autem in vino ex terre cisaque cum sirupo vio. vel oxizacara et aqua decoctionis in tillosis et vespilas et silium vel pulverum boli armenici quia fit propter psillii assi ℥ xxx. natura aut corri freaz.

psillium cum subfricatum propter cum ptes humidas q
in solum. arnoglosse ʒ x. gummi arabici boli armeni
ana ʒ xxx. seminis portulace seminis mirti ana ʒ x. terantur
et cribellentur et dentur ex eo in aurora et in cena ʒ iij
cum aqua decoctionis citoniorum vel mespilorum vel sumach
vel vino rubeo stiptico vel cum aqua decoctionis mirtillorum et amidi
amomi et aliis similibus. Item dissinterice quae est alia
que est cum corrosione ordeo cocto in aqua pluviali
vel lacte ustulato vel aqua calibis condito cum adipe
renum caprarum vel edorum et vitellis ovorum condatur
et lac vaccarum caprarum vel asine ... vel lapidibus ex
tinctis et pulmentum ex farina simile conditum cum
eodem lacte et pullos assos vel frixos porri ...
choros et faba fracta et coma porcorum ...
tulorum et pira et citonia assa in olla assumpta
et sit panis eius azimus de farina simile confec
tus et in suo cibo comminuatur sale ... posse et sit ab
cibus actu frigidus vel tepidus non calidus. Et fiant ...
ex pinguedinibus et oleis ... confectum prius ... aliis
succorum vel adipibus renum caprarum vel edorum adultorum ...
de ad ventuosum cum humidum secessum ...
sapore succo citoniorum vel granatorum vel berberis vel ...
vel mespilorum vel agresta vel sorb ... inspissato cum vitell
ovorum decoctum ... posse ... quam medici
qui corrosionem est et ... in fluxu sit ... non ob
est. Ista propter sui pulvere ciamomi et car
damomi et mirtillorum et ... qui ... acute mordica
tive est ut ... granata paradisi et silia condat
vitellos ovorum coctos in aceto usque ad induracionem
et ... amidum ... non aquaticas et tortellas
ex farina simile et vitellis ovorum confectas. Bibat
vinum ... dulce si sit cum ...
poticum si sit cum fluxu ... cum aqua ...
... Et si ... possit ... cum de
coctione mirabolanorum ... emblicorum ... de ...
... decoctio qui ... sanguinis
veneris. Cura dissinterie cum corrosione propter coleram
est ut mundificetur ... cum clistere
ablutivo facto ex aqua decoctionis ordei depilati viole ro.
malve bismalve colata et iterum bullita cum oleo
ro. vel viol. vel cum clistere facto ex aqua mellis et vitell
ovorum et adipe renum caprarum vel sepo hircino ut ...
et sit tepida ... ad finem qui ...
mente sequenti clistere stiptico consolidativa facta ex aqua de
coctionis mirtillorum plantaginis rosarum ... fabarum sumach
seminum ... balaustiarum cupularum glandium
rizi et ... cum qua aqua colata misceatur sepum ...
... vel pul. boli armeni ... ita non ...
mundificetur cum decoctione mirabolanorum citrinorum et emblicorum

... et liberis ... de ... dignoscitur de
cause ... in die qui ... veneris
Et fiat cura ... licentia ... et be
... vel intestinis. In dieta fiat sicut in fluxu
... et vinum ... vel ... medie
cum aqua pluviali vel aquis ... Cura dissinterie
cum corrosione propter sanguinem adustum ...
... adusta ... et leni
... mediatur. Cura eius quae ... adus
ta est ut ... fiat sirupus ro. vel sirupus de
... cum aqua pluviali decoctionis mirtillorum vel ro.
vel sumach vel se. portulace et se. amidi et ...
vel ... et citoniorum et mespilorum et sorborum et
... bibat vel ... clistere mundificativa ...
... assellatio ... sequenti stiptico facta
ex aqua decoctionis eupatorii succi barbe hircine aca
cie rizi abluti glandium cortice granatorum cortice
... colaturaque dissolvatur duo vitelli o
vorum vel ... et addatur aqua de pulvere ...
... cum ... ana ʒ j. opii ʒ j. et te
pidum iniciatur et reponatur vicissim clisteria mo
dificativa ... confortativa ... dic
... non ... fluxus et dolor
ventris ... cum decoctione ...
mirabolanorum indorum ana ʒ ... amidi ʒ ij. pistentur
grosso modo et bulliatur in ... aqua pluvialis donec
medietas consumatur. coletur et in colatura ponatur
pul. ... boni ʒ j. et detur ... et
post addi ... ro. ... in colatura
In dieta fiat sicut supra ... cum
... et medietas ...
fluxu qui ... et ...
... cum aqua ... calibis et aqua ablucionis
... et omnia ... splenem et ...
... fluxum ... qui si
... sanatur ... et ... corrosionis
... et dolorum ...

Cura [...]

... stiptica ... qui in omni fluxu ... fit ...
... ʒ iiij. granatorum
... ʒ ij. ... ciamomi ana ʒ ij. pistentur mirtilli
et ... et ciamomi grosso modo et omnia dissolvantur
... et bulliant donec medietas consumatur. coletur
et ... detur ex eo ... et cum ... et in
... loco ... actu frigido. Et ...
... per sumach berberis granatorum granatorum
boli armeni gummi arabici acacie ypoquistidos ana ʒ ij.
lapidis ematitis coralli albi et rubei. sandali albi et ru.
ana ʒ ss. ciamomi ʒ iiij. ... simplici ro
sarum mirtillorum psillii assi coliandri ...
... excorticatorum ana ʒ iiij. mastic olibani
dragaganti ana ʒ j. balaustiarum ... se. citoniorum
mundatorum ana ʒ ij. ... al. se. portul. se. ro.

sc. plantaginis corrigiole an. ʒ i. mandragore ʒ ß.
costi scordeos calamente spodii folii gariofilorum
lauri arillorum an. ʒ ß. san. citrina terre sigillate gallarum
berberis fistici pistacii an. ʒ iij. nucis bistorte pirorum
portulace sorbarum citoniorum nespilarum an. ʒ i. zuccari
quod sufficit. Electuarium ex ipso ante cibum bis in die cum vino
nigro stiptico vel aqua pluviali in qua sunt extincta omnia
stiptica. Et vetus confectio pillularum stiptica [illegible]
fluxum ex quacumque causa sit fuerit: granorum mirtillorum balaustie
psidie simplicis san. citrina boli ar. acacie ypo
quistidos ro. sumach [illegible] gallarum spo
dii cinamomi masticis gummi ara. dragaganti an. ʒ i. oppii
tebaici ʒ ß. conficiatur cum succo plantaginis vel centinodie vel bis
torte et da [illegible] cum aqua pluviali vel aqua ro. [illegible]
[illegible] vel cum vino [illegible] vel fiat
tyriaca [illegible] cum zuccaro et detur cum vino nigro. potio
vel aqua plantaginis vel tormentille cum zuccaro ro. [illegible] et
fiat confectio. Et si virtus [illegible] adde se
minibus. sc. [illegible] an. ʒ ij vel oppii ʒ i et administre-
tur pilulis. Et item cortex salicis combustus et in po
tu datus cum aqua [illegible] prohibet omnem fluxum corpo
rum [illegible] consolidat ulcera [illegible]
Item sirupus mirtinus [illegible] fluxum [illegible]
[illegible] fit sic: granorum mirti lb ij. malorum
citoniorum lb i. sumach acacia an. ʒ ß. ros. ʒ iij.
ypoquistidos ʒ iiij. mastic ʒ iiij. decoquantur omnia in
aqua pluviali et post colaturam fiat sirupus cum lb iij
zuccari et lb i mellis. detur ex eo ʒ i vel ij cum aqua de
cocta plantaginis [illegible]
bullitionem sedat et intestina confortat. Item trocisci de karabe
[illegible] sic fiunt: karabe ʒ iiij. cornu
cervi adusti gummi ara. adusti coralli adusti draga-
ganti acacie ypoquistidos balaustie masticis lacte
[illegible] assati an. ʒ iij. thuris [illegible] oppii
an. ʒ ij. fiant trocisci cum mucillagine psillii [illegible] po
deris ʒ i. [illegible] cum aqua de
cocta plantaginis [illegible]
[illegible] in fluxu menstruorum [illegible]
remediis [illegible] inspissat et vias con
stringunt. Item clistere stipticum [illegible] aqua decocta
plantaginis ro. [illegible] bistorte consolide maioris
mirtillorum balaustie cupularum glandium an. lb ß. dis
[illegible] cum [illegible] ovorum et pul
boli ar. terre sigillate san. citrina an. ʒ i et ß et
tepidum iniciatur. Item fit clistere [illegible] ex vino
nigro stiptico decocte consolide maioris et casei [illegible]
[illegible] bullito usque ad consump-
[illegible] colato et inspissato cum mucillaginibus et
pulvere predictis. Item in fluxu ventris [illegible]
confert [illegible] fabe et plantago
et [illegible] in aqua et [illegible]

[illegible] et [illegible] cum succo planta
ginis vel aqua distillata [illegible] et fiat emplastrum super stoma-
chum et ventrem actu calidum. Et recipiat vapor aque [illegible]
per anum quae fluxum ventris et vomitum stringit. [illegible]
[illegible] post [illegible] et [illegible]
cum aqua vite actu calida sit. [illegible] virtus ipsius for
tificatur adde balaustie ros. absinthii masticis
[illegible] citonia pira mirtillos [illegible] gallas
glandes corticem quercus et silica. vel fiat ex aqua de
cocta [illegible] sit fortis vel fo
mentatio cum lana et spongia infusa in aqua decocta
[illegible]
actu calida vel [illegible] aqua [illegible] Item in fluxu
ventris [illegible] et fluxu [illegible]
[illegible] similiter
et pulvere plantaginis [illegible]
vel pullos assos conditos [illegible]
et [illegible] a potu superfluo [illegible] et bibat
vinum nigrum [illegible] mixtum cum succo vel aqua plantaginis
vel aqua pluviali [illegible] vel lapides sint extincti. Item
ad fluxum infantium sufficit dare in potu de coa-
gulo [illegible] i. et ß. mixto cum aqua [illegible]
[illegible] in fluxu ventris
[illegible]

percipit ipsum dari in causis hoc provideat lactentia
Sed lac muliebre est omnium contemperatissimum corrumpitur tamen
permutatione propter sitim vel propter [illegible] capiendum igitur hoc
tempus pastus [illegible] bonas quia est mediocre et
grossum et subtile. Sed lac ovinum est omnium grossissimum
ideo de facili casseatur in stomacho si non cum melle
[illegible] Sed lac vaccinum est omnium unctuosissimum
et plures [illegible] butirosas [illegible] quod in fluxu
ventris non est conveniens lac vel caprinum vel muliebre si fas
tidium non prohibet. Et scias quod [illegible] sit utilia
in fluxu ventris [illegible] paucitate
[illegible] et inmixtum in mediocri [illegible] fluxus sibi et
[illegible] loco [illegible] temperato. Et dicitur [illegible]
lactis melioris in fluxu per [illegible]
[illegible] quam solum [illegible]
do [illegible] de albis [illegible]
[illegible] ventris vel [illegible]
vel soda [illegible] et [illegible]
do stricturam ventris angustiat [illegible]
[illegible] et [illegible]
fluxus [illegible] sic [illegible] incipiendum
[illegible] debilibus et ad fortiora paulatim
[illegible] ne forte [illegible] torsiones
inducat vel adiuvet nobilia rapiat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] adiuvi
[illegible] fluxus [illegible]
sic [illegible] fluxus ventris et [illegible]
[illegible]
[illegible] et testes
et adhuc [illegible]
Omnibus ventris sunt [illegible] aff
dicam malum est. Adhuc [illegible]
[illegible] melius
[illegible] colores sunt [illegible] ubi [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] melia [illegible]
[illegible]
[illegible] calor [illegible]
[illegible] color est rubeus clarus ut [illegible]
neque grossus neque subtilis neque viscosus neque fluidus
sed medius [illegible] grossa [illegible]
[illegible] sit melia [illegible] color est niger vel
[illegible]
vel acidus adustio [illegible]
vel [illegible]
quod [illegible] sit in nobis melia non naturalis vel adustio
[illegible]
[illegible] in corporibus [illegible]

[illegible] esse [illegible]
[illegible] et ideo [illegible]
fla [illegible] salsum et
[illegible] neque [illegible] vita
[illegible] Et sit
extra venas et [illegible] ut puta
[illegible] de [illegible]
et ad [illegible] in passionibus colice [illegible] quod plures
[illegible] melia [illegible]
ta ut est [illegible] fluxus ventris et [illegible] et lic
[illegible] melia sit [illegible] sua grossa [illegible]
[illegible] subtile unctuosum [illegible]
[illegible] aeuta [illegible]
[illegible] ab adustione
[illegible] et [illegible]
[illegible] Tota vero
[illegible] facile inflammatur [illegible]
color est [illegible] vel viridis adustus [illegible]
et subtiliter [illegible] prassinus vel zinziarius appellatur
[illegible] venenosior [illegible]
[illegible]
[illegible] calor [illegible]
[illegible] neque subtilitate [illegible] color est albus [illegible] vel pal
lidus [illegible] vel viridis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
et [illegible] subtilis [illegible]
[illegible] medici [illegible]
duobus [illegible]
[illegible] fluxu ventris [illegible]
[illegible]
[illegible] sanguinis et [illegible] ut fla vel [illegible]
[illegible] sanguinis et [illegible]
[illegible]
[illegible] adustionis
[illegible] melia [illegible]

Pronosti[ca]

[illegible] in [illegible] fluxus
ventris [illegible] morbi [illegible]
[illegible] non [illegible]
morbi [illegible]
quidem ut [illegible] illius [illegible]
In quo morbo [illegible] si solutio inde
[illegible]
[illegible] mala [illegible] dubio est [illegible]
fluxu ventris [illegible] et [illegible]
[illegible] colores et [illegible]
bonum [illegible]
[illegible] fluxus non [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] non [illegible]
ad colorem [illegible] malum sic est niger vel [illegible]

malam sit et sanies et cortices melius [illegible]
et adeps membrorum [illegible] intellige in vij
affo. vj p. In ventris fluxibus [illegible] egrotanti
[illegible] si non ad mala [illegible] Et [illegible]
concorda cum i° affo. iiij p. Egrotis [illegible] sanguis
[illegible] vincentes et [illegible] et [illegible] pessime et
quanto cumque colores [illegible] fuerint [illegible] malum cum
farmaco [illegible] melius et quanto [illegible] fuerit eo
loco non malum [illegible] et [illegible] fluxus
ventris [illegible] vomitus [illegible] digestionis [illegible]
et [illegible] mortale [illegible]
[illegible] intellige in vij
affo. iij p. te [illegible] si
[illegible] mortale [illegible]
et [illegible] consuetudinibus acutis [illegible]
[illegible] fel nigrum exierit
[illegible] sanguis [illegible] die moritur [illegible]
[illegible] cortices
albe [illegible] mortale [illegible] dyarria collica
[illegible]
[illegible] melior vij
ypp. [illegible] felle [illegible]
[illegible]
[illegible] mortale [illegible]
[illegible] vij
ypp. vij p. affo. [illegible]
[illegible] Et ypp. vij p. te affo. [illegible]
a diarria [illegible]
[illegible] fluxus ad [illegible]
[illegible]
[illegible] Et [illegible] fluxum ventris et
[illegible] diarria [illegible]
auxilio medici [illegible]
[illegible] fluxus [illegible] vij ypp. vij
p. affo. a diarria [illegible]
[illegible] solvit dyarriam [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] subtile [illegible] fluxus ventris [illegible] et [illegible]
sanguis [illegible] ydropisim [illegible]
[illegible] melius [illegible]
[illegible]
[illegible] fluxus
[illegible]
[illegible] digestis [illegible] vij p. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] digestis et [illegible]
[illegible]
[illegible] vij ypp. vij p. affo. [illegible]
[illegible] vij p. [illegible]
Et ypp. v. p. affo. [illegible]

ventris fluat de [illegible] et [illegible] de [illegible]
[illegible] fluxus [illegible] singultus
malum [illegible] fluxus ventris [illegible]
[illegible] emorroid [illegible] vulnera [illegible]
Et [illegible] fluxum et [illegible] dissintheria [illegible]
[illegible] appetitus malum [illegible]
[illegible] vij ypp. [illegible] dissinteria [illegible]
malum et [illegible] Et si splenetico fiat dis
sinteria [illegible] dissinteria [illegible] mortale [illegible]
splenetico [illegible] adusta [illegible] petra
[illegible] et [illegible]
[illegible] vij ypp. vj p. te affo.
[illegible] splenetico [illegible] dissinteria [illegible]
[illegible] dissinteria ydropisis [illegible]
[illegible] dissinteria [illegible]
opilatio et [illegible] splene [illegible] vij
ypp. [illegible] splenetico dissinteria [illegible]
Et fluxus ventris [illegible]
[illegible] solvit [illegible]
vij ypp. vij p. affo. [illegible] dissinteria [illegible]
[illegible] ydropisis [illegible]
Et [illegible] fluxum ventris [illegible]
malum [illegible] vij ypp. vij p. affo. [illegible]
sanguinis fluxum [illegible]
[illegible] spasmus [illegible] malum
Et [illegible] fluxum [illegible]
[illegible] singultus
[illegible] mortale
vij ypp. v. p. affo. [illegible] spasmus [illegible] mortale Et
[illegible] singultus [illegible]
[illegible] singultus
[illegible] spasmus [illegible] Et
[illegible] fluxum ventris [illegible] sanguine [illegible]
[illegible] et [illegible] solutio [illegible]
[illegible] mortale [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de morte [illegible] fluxus
[illegible] et [illegible] digestionis et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] fluxus [illegible] Et
dissinteria [illegible]
[illegible]
[illegible] vij ypp. v. p. affo. [illegible]
[illegible] Et [illegible] fluxus
[illegible] et
[illegible]
[illegible]

ventris quod fit propter viarum latitudinem humorum subtilitatem
et virtutis debilitatem. Ex quo patet quod fluxus omnis vel sudor
vel calor febrilis superfluus est magis periculosus in corpore
colericis vel melancolicis quam sanguineis vel fleumaticis.

Dypsicitas vetus est effectus sitis in ypo
thesi. Sitis est siccitas que fit propter causam duplicem
aut pravitatem. Si autem que fit est mala complexio que
mala compositio. Si mala complexio sic fit propter aquam per
corpus prima est mala complexio sicca intestinorum fortificans
corpus et extenuans ultra debitum sicut in corporibus melancolicis
propter quam et per dictam vel etatem. Secunda est mala complexio
calida intestinorum vel epatis consumens corporis humiditatem superfluitatem
sicut in corporibus colericis vel iuvenibus vel febre
tibus. Tertia est mala complexio calida venarum urina mul
tiplicans et stomachi siccitatem ad se trahens. Quarta
est destructio stomachi intestinorum propter malam complexionem
corporis digestam que non excitata corpus utique expulsiva
ad secessum vel urinandum. Si mala compositio sic fit propter
aquam prima causa est strictitudo vel oppilatio vie que est
acetosi fellis ad intestinum duodenum propter quod modica
colera mandatur. Adipiscitur ex colera modicitas possit
fieri propter epatis frigiditatem sicut in corporibus melancolicis vel fleumaticis
vel ydropicis. Ista siccitas si ultra non superstetur sed ventris
longo fluxu lenitur. Secunda est fleuma grossum viscosum ad
herens parietibus intestinorum et ita est ea quam plurimi contra
tertia est vehementia ubertatis corporis quia est in superfluitate
poculo omnes humores et substantiam fiunt quam inutilitate
quarta est apostema intestinorum oppilatas corporis meatum
propter quod fit quia stomachi superflua emissio sicut infra
dicetur capitulo de apostemate intestinorum vel apostemate musculos
ventris vel uteri vel vesice comprimens cum vehementer de
quibus suo capitulo dicetur. Si autem fit propter causam pravitatem sic
fit sitis propter aquam prima causa est cibi siccitas et specialiter
in principio digestionis ut sunt risum (?) nimium pira et
citonia. Secunda est cibi paucitas ut fit in ambu
stilitus et in potatione appetitus. Tertia est labor fortis
sudore faciens. Quarta est calitas aeris resolvens sicut
fit in balneo vel sole calido ut dicit …
Cura cuius que fit propter intestinorum siccitatem quales sunt ex ore
mea nimirum ventris est cuius siccitas cum prima omnibus est
alteri. Et si stomachus sit talis quod nos fit siticulosus frigidus sed
modicus ei potus sufficit provideat et plurimum ex fluit
tuat et vendat. Et cura cuius est simile in principio
digestionis meas pinguia et cibos unctuosos
ex oleo vel butiro vel adipe castratorum et holera pin
guia facta ex sicla et spinachiis et malva et
cerasa vel uvas recentes vel pruna vel ficus vel bibat vinum
dulce novum vel vetus rubeum. Et sumat quam cibos
potentes acuitatem qui famulent ad secessum sic est aqua de
cocta caulium vel lenticum condita cum sale et unctuosa
pinguedinis et fasciolos et pisa cocta cum carne pingui
castratorum vel pullos denique cibos assos sumat in quo

...digestionis supra per unitatem balneum prosse. Et cum sunt
fiunt vel sordibus et sudore balneetur in aqua
dulci decoctionis malvarum et psilii sine mundatione ipso
clistere et cum tres libre i et i aqua decoctionis malve
bismalve mercurialis sicle (?) tibe viole in aqua ponatur
oleum viole ℥ iij mellis ℥ i salis ℥ i et iterum bul
liatur et tepidum ricidatur in ieiuno et continet
ad impinguandum corpus possibile. Cura cuius que fit propter
calitatem intestinorum et est sicut vehementia sitis
et duracies febris et quod egreditur sicut sanguis male
et forte sentitur ardor in ventre et duo sunt
egestiones et urina subtilis ignita. Et cura est su
mere in ieiuno cerasa et pruna et dyapinis et
ficus et uvas recentes et melones et
pepones et citrullos et folia et digestio holerum
facta ex malva sicla lactuca portulaca cucurbita
melonibus spinaciis atriplice et similibus coctis
cum carnibus agnorum et porcellorum et vitulorum
lactantium conditis cum sapore facto ex aceto vel suco
liberius bibat vinum album debile lymphatum
cum aqua fontis vini. Et si sit cum febre sumat
in ambobus syrupus violarum et bibat aquam ordei vel in
lep loco vini post dictum clistere. Sepe ieiuno
cum clisteri predicto dimittat pinguedinem et id quod cum
est unctuosum et de facili inflammatur et ita
loca exoriatum et diligat humida possibile
digestiva ad frigidum. Cura cuius que fit propter calorem
venarum sunt exuberantis urine plurime cum siti
et ardore corporis. Qui si in melius non suveniunt pro
ducunt corpus ad ethicam et marasmum et
calor tertianus ut dicitur et specialiter si passio fuerit
pauci cuius quantitas quam renum sentias
sentiunt. Et est urina subtilis aquosa non citrina
quam pauca est non potest plus tenuitatem ten
de in plura aquosi tenacem etiam coagulatur a
calore renum sed epatis in triplo quatuor partes
urina multa nocturna modicum secessum
sicut et equus. Et cura cuius est assidua in ieiuno
et in principio digestionis dia lenificantia ventrem
cum oppilatione viarum urine sicut sunt passule pin
gues enucleate et ficus sicce et dactili
et pultes facte ex amilo vel pemdiis vel fari
na ordei condita cum butiro plurimo et butiro
recenti cum mica panis fermentati et pruna
recentia vel sicca infusa in aqua decocta cum et
olera frigida ex sicla et malva et spinachiis
et lactuca et atriplice condita cum butiro et sale
non parvo bibat vinum dulce clarum lymphatum
parum. Denique cibos et potus diureticos sicut
est aqua ciceris et fasciolorum et pisarum et vinum
album subtile aquosum et multiplicatio salitabo

et sicca quia calida vel frigida assiduet accipere
syrupum violarum in aurora solum quia venter cum medicina
relaxatur lubricum faciendo sit et ita fiat aqua de
coctione prunorum ℥ iiii dissolvantur in ea medulle
cassiafistule ℥ ii vel medulle cassiefistule tamarin
dorum manibus ana ℥ i colentur et detur ante diem
actum calida. Ungatur locus in meditationibus cum populeon
vel oleo ro[sarum] mixto cum aquitulo aceti et pulvere
boli armeni vel sandali rubei. ¶ Cum ciuis fit propter de
structionem sensus intestinorum sed qui non sentit vel pau
ca sentit morditationem in ventre post assumptionem piperis
vel sinapis vel aliorum acutorum. ¶ Et cura eius est ut
assiduet cibos et sapores acutos scecissimos
sicut est sinapis ficta et condita cum vino et
melle et legumina cocta cum butiro et sale et aqua
decoctionis caulium vel lentium et cortices lentium conditi cum
oleo vel butiro et sale et sicca caulium semitoctaris
qui per corticem forte dissolvunt partes acute bibat
vinum dulce vetus vel claretum ¶ Cum ciuis fit propter
paucitatem colere transmisse ad intestina sed difficultas
egerendi cum siccitate albedinis fecum quando fit stercus cavuit
et inflatos ventris ¶ Et fit ut plurimum in yctericia citrina
et est quia cum ventu colere et urina ignita quia cola
pillas dimittit ad egrotos ¶ Et cura eius si fit
propter oppilationem est in capitulo de yctericia ¶ De
yctericia citrina propter oppilationem porum fellis Si autem fit
propter frigiditatem epatis non mittit coleram ¶ Cura eius
divoiq capitulo de debilitate epatis ¶ decoctio fiat et capitulo
de cathecsia per totum vita et in talibus causis appetitus
sit est sinapis condita cum vino et melle et salsa
menta cum alleis porris conditis cum vino et modico
aceti acutissimi et ficus fiant pingwes et silia
¶ Cum ciuis fit propter flegma grossum viscosum in intestinis
flegma namque per illud lugdum aque sunt fluxum ventris diar
rium vel lictarum cavet sed qui fit post saciettatem manu
scatio ex piscibus vel fructibus et caseo et pane
de simila et in tale fetore et ventositas domo et
multitudo nausea et fetet eructuatio ¶ Et sequitur
in ventre dolor colicus fortis ad quod forte sequitur
sudor frigidus ¶ Et est urina alba grossa viscosa
cum spuma plena ¶ Et cura eius est ut hoc potet
et dolor illico levatur venter cum clisteri lenitivo sup
dicto ¶ Et si non sufficit fiat clistere acutius quod ex
ficubus citrinas siccas pingues uno pol. ℥ i
malve sicle bismalve ana aque ℥ i decoquantur et ii
aque donec medietas consumatur et coletur et dissolvantur
in ea olei quis vel olei anethiaci quod melius est ℥ iii
mellis ℥ ii salis ℥ ii et iterum bulliant aquitulum et
tepidum iniciatur frigi dolor sedatur vel ventus
venter ¶ Et si non sufficit fiat iterum clistere acucius dis
solvendo in colatura ea dicta ℥ ii vel iii pulveris
albi quod sic fit sal gemme ℥ x colloquintida sca
mon ana ℥ ii et componatur post iii ¶ Et iterum pulvis

alvini epi qui fiunt specialiter cum melle vel suco absinthii
qui ipse vocat pillulas albas et sunt veloces in solvendo
ventre et mitigando dolorem colicum ventosum et ipse
valet ex tunc frigida viscosa ¶ Et plena dicta dicitur
capitulo de colica ¶ De colica ventosa tenda ac ceteris
abscicat a saciettate propter posse ¶ Et utatur cibis potibus calidis
sicut sunt cimices landa et ina caro condita cum pyre
criamo cardamo et sic inspissata cum vitello ovorum et
albumine bibat vinum album vetus amarum et multitudine
cibo suo saltes et allea et stagium ¶ De cuiuslibet
piscibus et fructibus qui viscosi sunt et omnia legumina
qui unctuosa sunt sicut et holca preter ficus siccas et
nuces et fisticos quibus uti potest post cibi ¶ Et quoque
utatur cibis acutis scecissimis dictis ¶ De cura stipti
propter destructionem sensus intestinorum assiduet omni die in
aurora usum electuarii dyatonpipereon dyacimini dyagal dyaci
tonite cum speciebus et silium ¶ Dicitur frigida superius sit est
agresta liberis et acetum non sit acutum valde et post eo
ipso post aqua addi in saporibus et condimentis propter flatus
intesionum et appetitus confortationem provoce quoque vomitus
cum aqua mellis vel syrupo acetoso composito vel oxymelle et aqua
decoctionis aneti et raffani premissa ad plenitudinem ex
cibis et potibus ut dormiat capitulo de fetide nasi ¶ Dicitur
aqua frigida et vinum potui vel superius et diligat vinum clarum
dulce vel amarum purum vel claretum ¶ Secunda cum dolor sequitur
sacello de ventre totum cum lacte ignito asperso aceto
acuto vel cum sale et milio torrefactis in sacello et se
det in balneo calido aqua decoctionis florum camomille meliloti
ti aneti absinthii origani arthemesie rute et
silium ¶ Et cum exierit in ea debilitata exiccat et tergat
tenui molli et ungat ventrem suum cum oleo camomille
vel de lilio vel de aneto vel de ruta vel de lauro in quibus
est dissolutum actum calido et ita vicissim utatur modo cum
uno modo cum alio donec dolor et eius causa removeantur
si deo volente ¶ Cum ciuis fit propter validitatem corporis
sed putabis fetus in talibus diebus sue satietatis cibi
assumpti et siccitas eius plena ¶ ex multitudine famis
et vehementia appetitus et tempore corporis siccitas manet
et si ambulat in sole calido vel sedet in balneo vel labor
dissolvitur velociter eius dolor et inflammatur corporis ¶ Et cura
eius est uti cibis grossis viscosis pinguibus quia per plurium
nutrimentum cum difficultate resolvuntur ut carnes por
corum et vitulorum et pullorum ex farina simile qui
in tali corpore non est timor forte in oppilationem neque in caribe
tibus ¶ Et bibat vinum rubeum dulce grossum multum et se
cedat si stomachus id tollerare queat Si vero stomachus sit debilis
post et sic cedat et fiat mica curium inspissata cum
vitellis ovorum et mica panis ¶ Caveat ab ea et sop
no super cibum habitet in acie fixo inungat corpus
totum cum aqua rosarum vel oleo rosarum et cetera ¶ Et sic corpus sit tem
nosum et membra plurimum talibus cooperta iuvet quoque aqua

fraz. tabluat in ca. aliter vero ne quando abscicat.
accidit labore superflue propter clisteri et talibus diebus in quibus
fit stipticitas propter siccitatem que provenit intestinorum Cure cuius
quod fit propter apta dicta. ta. de capite intestinorum ubi
etiam cura eius ponetur Cura cuius quod fit propter siccitatem
ciborum in principio assumptorum fit cum hoc in lacte in primis Et cura
cuius est per proprium evitare omnino et assumere lubricativa in
principio scilicet ciborum Et si quando cibi sicci fuerint assumpti ut
risi milium panicum fabe frixe et silica et consimilia
secutit cum hoc lenitorum in ventre cum stipticitate fiat in potu sirupus
violarum vel mel rosatum vel aqua decoctionis ficuum siccarum pinguium vel
oleum amigdalarum Fiat etiam oleum quod in fundo bullitum sit
super ignem de penidiis vel zuccaro rubeo quantum sufficit
usque ad spissitudinem quod in tantum confectum velocius lenit ventrem
si cocta laba fiat et biba petrosilini aqua cum hoc liquidis
potibus vel vino dulci in cibis et potibus et clisteriis ta
lenitivis quod acutius fiat sit in stipticitate propter flegma gross[um]
Cura cuius quod fit propter paucitatem cibi prescripta Et
cura cuius est in cibo ad quantitatem superflue et confortare appe
titum ut suo dixi in ca. Cura cuius quod fit propter laborem
forte vel acutum calidum in solutionem fit cum hoc cum urina
Et cura cuius est per proprium evitare et iungere cum oleo
ro. in quo dissoluta est cera et balneare in aqua frigida vel
aqua decocta lenitiva sic terrorum foliorum salicis et vitis et solatri
et viride fiat cum aqua ro. et camfora et sandal[is]
et acetosa in cibis et potibus et clisteribus fiat sic prius
Capitulum Sciatis quod omnes ventris stipticitatem adiuvat
cum dicit in anno mane de sompno surgere sine strepitu vel sonitu
pede et sedere coniunctim erecto per quam sedere et vicissim
in uno loco frequenter mane fit motu omnino donec fecibus
post intestinorum involucratis totaliter descendat negligentia
bona diurna accipere donec ... assellacio debita
vel consueta quando laborat et motus fecibus consiliat et
cuius despectu per diversos amfractus intardat Subsi
ca precipua vero stipticitatis in ... moris in gule sunt per cibos
per medicinas per suppositoria et per clisteria de quibus per
ordinem famosiora et usuiore familiaria perordinem
Cibus lenitivi ventris stipticitatem per cibos est primo
gestiones fiant cum hoc lenitivis ut sunt prima mania vue
pingues ceraza dulcia carice passule cunctante
dactili pingues et sic est inde foliis cum hoc sicla et
malva cocta in aqua perfecte et conditorum bulto vel lacte
amigdalarum dulcium salis plus debito et sic sunt butiris in
cum suprum cum mica panis spinaci vel caules sa
cocti et spe cum cum quibus perfecte cocti sunt stipticitatem propter
... acutorum in solutionem et sic sunt lactes sericodite et
spe cum cum primum et pultes sit cum hoc amilo vel fal
ordi conditi cum penidiis et butiro et ... omnia lenitiva
ta ventrem et ... urinalibus et sic
sunt acuta exercita ... compulsiva intestinorum ... .
sinapi condita cum melle ... et post aqua salse ...

et usque per ... modicis. Nam nunc postea cibi sap
... dicta ut dicitur. Ba. ij. almucetos ca. de po
mis Cibus vero lenitivi ventris stipticitatis per me
dicinas lenientes non difficiles et ut sunt ...
vel quando non ... videatur fiat de pulvere quod sit sit et
perfecte cum flegmate Recipe turbith optimi ℨ ß. ʒ iij. cinamomi
an. ℨ ij. galange macis gariofili cardamomi an. ℨ ß.
an. ℨ j. ... dactili dyagridii an. ℨ iij. zuccari
albi ℨ iij. Conficiantur omnia et misceantur. Detur cum hoc
huius pulveris ℨ ß. vel ℨ vj. cum aqua calida vel meo pul
lorum secundum ... qui in ... cadat in secundo colleris
lenitur conducit et Diffeudatur ... confectio super
ipsum quod est in ... solutionis ... sit pulvis
... cum hoc tartaro vini albi si detur cum hoc coto in cibo
aque ... vel cum zuccaro ℨ j. vel plus secundum ... de
corrosione intestinorum sunt ... cum ca. ac colera
detur ... lapidi ℨ ß. vel ℨ iij. cum aqua calida
in matutinis Recipe mel ... addatur ad pulverem
predictum ... et cla... decoctionibus Et
si addantur flores borraginis et rose siccarum
... et ... confortat Si autem venter sit
constipatus propter caliditatem et siccitatem intestinorum ...
vel acquisita fiat in ... ℨ iij. syrupi ... cum aqua
decocta prunorum maturorum vel prunorum damascenorum siccarum
vel fiat de zuccaro violarum cum eisdem quod est cum hoc solu
tis ... ut dicitur ... vel dissolvatur medulle
cassiefistule ℨ iij. in aquis eisdem colentur et detur
in matutinis Et ... fiat tamarindi ... ma
na Cibus et in confectio ... medulle cassiefistule
mane tamarindorum an. ℨ j. ... de succo rose
... ℨ ij. zuccari violarum ℨ ß. conficiantur perfecte et
detur ... dic Et est ... in principio ... acutorum
ad ... quod ... digerit Si autem venter
sit stipticus propter flegma grossum viscosum ... p
... est digerit quod in ... et ... de
... pulveris Recipe galange gariofili ℨ ℨ. cinamomi an.
ℨ j. turbith an. agarici an. ℨ ij. ... de
omnibus zuccari ro. quod sufficit ad dulcorandum detur
ℨ ij. vel iij. in secundo cum vino calido vel vino decocto ℨ ℨ.
baccarum lauri sinapi et siler Si autem venter
sit stipticus propter ventositates ... solvatur cum
hac medicina Recipe cartami ... an. ℨ ij. ...
... cinamomi an. ℨ iij. ... ad pondus omnium
zuccari quod sufficit detur ℨ ß. vel ℨ j. cum vino calido
vel vino decocto baccarum lauri Et ad hoc ...
galli ... si cum eisdem ... decoquatur in aqua dul
ci usque ad ... Et cum hoc ...
... fiat cum ... Si
autem solutionem ... tota massa sanguinis
mundare cum ...

fiat sic puluis ex floribus borraginis rosarum sticados
ana ʒ ß. se. amios amomi cipri carui se. endiuie.
se. feniculi ana ʒ ij. mastic ʒ iij. seme thimi epithimi
ana ʒ ij. quorum mirabolanorum ana ʒ ß. cinamomi gariofilorum
ana ʒ j. turbith albi et electi ʒ ij. reubarbari
ʒ j. zuccari quod sufficit fiat puluis uel electuarium quod est
... ualet ... et melius et confortat corpus delicata
... detur ... ʒ j uel ß cum uino calido ... hypatica

Ad uero leniendi ventrem supposita uel supponantur

fit ex coctione ʒ j. sal gemme ʒ ß. mellis quod
sufficit fiat suppositoria longa et supponatur in ano
uel fit ex agarico coloquintida coctione ana p. e. sal
gemme p. ß. mellis quod sufficit. uel fiat suppositorium ex sal
gemma solum uel ex sapone uel lardo sallito uel fiat
suppositorium ex fellibus quod ex farine frumenti uel ordei uel
siliginis uel avene quantum uis sal gemme et mellis
quod sufficit incorporando pro duobus suppositoriis vnum fel
domesticum animal scilicet bouis uel capre uel porci uel canis
uel vituli et si uis magis acuere adde ... aloes
ʒ ij puluerizati sufficit suppositoriis ... compendiis Ad

De clisteribus

leniendi ventrem supponitur clistera sic fit ex malua
uel bismalue mercurialis atriplicis vngule caballine
branca ursine sicle omnium uel quorundam ana
manipulum j. decoquatur in lb iiij aque donec tercia pars consumatur
coletur et addatur mellis ʒ iiij. olei communis ʒ iiij
sal ʒ ß. et iterum bulliat parum et coletur
et tepidum iniciatur. Et potest addi flores camomille
et farina frumenti uel fabarum p. j. propter
abstersionem. Item clistere quod lenit et purgat in
sic ex malua althee paritarie viol. lactuce rasure
cucurbite foliorum ... ana manipulum j. olei viol. ʒ iiij.
zuccari ʒ iiij. sal ʒ ij. fiat sic potest confert cum
febre acuta et frenesi. Item clistere acutum sic fit
ex malua althee sicle foliorum caulium centaurie
centauree rutha absinthii ana manipulum j. olei
camomille uel rutacei ʒ iiij. mellis ʒ iiij. sal
ʒ ß. fiat sic potest. Et si sit in multis flatus
adde in decoctione ... agarici coloquintide
... uel ... gera uel benedicte laxatiue
in colatura. Si autem sit in multa ventositate et
torsionibus in ventre adde polipodii tartari ana cumini
in decoctione uel dyacimini in colatura. Si uero cum
multa adde seme thimi epithimi coctione in decoctione
uel yeralogodion et dyasene in colatura. Et scias
quod in omnibus clisteribus potest poni solutiuum liberum sicut ...
do et hoc in colatura ut sunt cassiafistula tamarindi
manna. Item clistere ultimum in lubricando ventrem
excitatum quod confert quando dicitur enemata dicte non
potest sic fit ex succo mercurialis succi malue succi
althee omnium uel quorundam ʒ iiij. medulle cassiefistule
ʒ ij. olei viol. ʒ vj bulliatur in simul et totum tepidum

iniciatur. Et si succi herbarum non potest ut hyeme fiat
ex aqua decoctionis earundem in qua addita farina ordei
farina frumenti semine lini psillii carui et similia
cum. Item dicunt expertum quod fel porci uel canis
uel bouis cum oleo bullitum parum et ab umbilico
superius inunctum uentrum prouocat ab umbilico uero
inferius secessum propter quod et fella poni possunt in
vnguentis laxatiuis. Et si uis acuere adde aloes

ʒ iij de fellibus. Cautum. Medicinas et
cibos laxatiuos non oportet dare assidue quia ventrem
stomachum intestina debilitant et ventrem expulsiuam ...
reddunt consuetam ut pigrescat in expulsione
sine stimulo fuerit stimulata. Item omnem cibum uel medicinam
laxatiuam precedens dare in primo digestionis
quia ne forte cibum corrumpat cui permiscetur
et ventrem preparatum amittat preter solum dyacitoniten
quod post cibum illico dari debet quia soluit quoniam
medo sunt et mirabolani. Item preterea quod communes
dantur solutiones exhibitas pro superius meliorem temperantia
ventris ... cassiafistula manna tamarindi
quia soluendo ventrem intestinorum lubricitatem faciunt
et dyapenidion ... syrupus viol. ... cum dyagridio
uel reubarbaro et speciem ... ad soluendum
fiant ... mirabolani quia ... solutione in ...
Et ... lubrificando ventrem ... cum clisteri
uel suppositorio quod pro superius ... medicina ... medicina
laxatiua ... uel ... debilitat ...
... nobilia et ... stomachum et ... quod omnis
materie ... membrorum
uel venarum. Item ... dic ventris
lubricitatem debitam ... in ea ...
... passionibus et ...
pulsatilia ... febribus putridis apostematibus
membrorum ... et colica propter quod ait ...
... de ... solutiue
... secessum ... dic

Ventris stipticitas sic fluxus ...
... quia ventrem ... accidit ... propter
... dilatando angustia ... ad ...
... et ...
et quod ... morbum et ... disponit
... medicina ...
dic ventrem lenire cum clisteri si ... sit fortis uel ...
suppositorio si sit debilis et ... et ... cibum uel
... maioris ... si fuit
... Item ... Quibuscunque
iuuenibus ... ventres ... senectute
... mutatur ...
... fallit in duobus casibus ut dicit ...
... si ... sit pauca ... fiet ...

et per quos in magis stip. Et si ex sit firmius naturale, quia fiet magis firmius in senio et per quos inmaculabilitas et lubricitas ventris que fuit in iuventute.

Iste est passio que in forma sua essentia quam vnaquaque passio et torsio sive dolor ventris propter quod si fortiter vir homo quasi eius corpus tebello perforetur. Et dicunt scito sunt ma et tam efficaciter nam colica passio dicitur quia in ea dolor putatur scorpus humor vel ventositas in intestinis grossis et propter colon continetur propter quod sentitur dolor super umbilicum ad quatuor digitos ubi scilicet scorpus situatum propter quod continue tensit colon. Et si declinet ad alterius lateris hoc erit magis vel sub ypocondrium sinistrum ubi continua est longaone. Yliaca vero dicitur quia dolor est causa posita in intestinis gracilibus et precipue ylion continetur propter quod sentitur dolor sub umbilico directe vel infra ad duos digitos ubi sunt intestinos gracilium involutores situate. Et si declinet ad alterius lateris hoc erit magis vel sub ypocondrium dextrum ubi insidet ylion longus. Ylcos vero dicitur quia causa doloris est apostema in intestinis quibuscumque et precipue superioribus gracilibus eorum claudens transitum adeo ut stercus et fex per ipsa descendere non possit propter quod cogitur eger in ea stercus vomere et est cum fex ipsa acuta et dolor et intensissimo propter quod vel egre cognoscens perhacutas nominatur. Sed quasi usque ad post periodum que est in die quarto nullo tenetur ad salutem vel principium dextrum in duabus dictis passionibus quam de ylcos in proximo sequenti dicetur causa.

Cuius dicendum pertica quod dolor renalis similiter est in loco suo situ predictis passionibus ita ut dolor renis sinistri colice similetur. Sed tamen distinctio certa patet infra causa de calculo et arena Nota de f

Colica et yliaca et ylcos de causis in gule fieri dinoscuntur. Que propter scorpus exsiccatum in intestinis causa sunt. Deinde que propter ventositatem grossam plurimam ipsa vehementer extendentem. Que propter humores in eis natos ipsa mordicantes. Cuius causas putatur fieri propter scorpus situm et tamen plene positica de scip. ventris omnium modorum ... que hic semper adde. Sed quasi per ... ventris lubricatus fuit per iuventute illic posita et scorpus sit educte fiat aqua anodina clistaria propter ligas [illegible] ... radicitus exstirpandas sic est clistere fieri ex aqua decoctionis florum camomille mellilotii malue maluauisci centaurie ... et ... colata et cum aquitulo oleo ... anethi vel laurini et modico mellis et salis. Item bullita et tepida bis vel ter ... aqua album

Colica vero et yliaca que fiunt propter ventositatem sollicite per eos cognoscuntur et curatur in digestionis discussione. Cuius quia ventositas est prima sui humoris vitio omnino aut plus et tunc fit ...ala quia extra scorpus et intestinos sunt ... et hoc est ut videtur dante est cum humoris vitio aqua continue elevatur quod est ut plurimum. Et in humor aut est flegma aut melancolia aut cibus inflativus viscosus. Item et ita aut est concreta in concavitatibus intestinorum aut in spongiositatibus corporis petras inter tunicam et tunicam cum intestina sunt ... nervosa villosa panniculosa. Cuius in passionibus que fiunt propter ventositatem sunt multa humoralis omnino aut plura sunt quam evaporationes saccellationes calide conferunt et apium non pissa cum ... medicina vel clistere. Et dolor per ea mitigatur illico et est cum obedientia et leviter ventris de bita. Cuius in omnia talia apparuerit et venter sit inflatus cum dolore et tensione quoniam non cedit impressioni vel vix cedit sit et vesica inflata et auditur rugitus et eructuatio frequens diffilis et fit in recto ventosius omnino vel si quis ex ea egreditur et in ... quod non sedat dolorem vehementer. Et urina est alba subtilis aquosa tunc colica est ventosa pura. Et si accessit usque holera vel legumina vel fructuum et corpus consueverit tenere te ... pa... per coitum ventositatem plurimas sunt vomitu vel secessu tunc magis certa fiet cura sua. Et cura eius est ut ... proxime staa ... apium saccellatur ventris cum milio sinapi nastrio torrefactis in sacculo sunt lapide igito aspersio aceto acutissimo ... actu calido vel fomentetur cum lacte lato seu lapide molari ignito vehementer et involutus pannis lineis subtilibus aceto ... aspersus vel vaporetur cum pecijs infusis in vino albo decoctione ... cumini rute foliorum lauri absinthii florum camomille anethi ... tutu expressis et actu calidis. Deinde sepe super ventrem vel ponatur ventosa cum igne sunt scarificatione super locum dolorosum cum suctione vehementi. Omnia namque ista iuvant solvunt ventositatem sine attractione ubi non est multa humoralis vel modica et ideo dolorem illico sedat vel mitigat. Postea ... clistere ... quod si fit ... rute calamenti origani satureie serpilli ... centaurie ... carvi cumini ... anethi polip ... in ... aq ... medicitas ... solvatur et ... dissolvatur ... oleo ... vel camomilli vel rutacei quod melius est ... mell cocti ... castorii serapini ... et ... et ... bulliat aquitulum ad ignem lentum et coletur et cum tepidum fuerit

clistere

fulit fiat ex eo duc l. tes ticacoes que sc
sceptes h' naq3 clistē si frequenter dissoluit
colica et yliaca3 ventosam fortes. Et si
dolor fiat fortis et diffi^le tolla^bis partic
ti poa^z in ipso q^tas ciceris l. fabe de oppio
Et cliste q^d crumanus ventosi^tes potest
decoquatur ruta in olo qui ter vicibus decoq.
decoq. fiant. dec^o. olo ʒ iiij. et dissoluatur eo
scapini oppoaci castorii a media ʒ usque
ad ʒ j. et inia^t tepidum qui sedat ut plurimum
dolorem ventosum eadem hora et indu^t sopnum
et ipse si adda^t ciceris q^tas de oppio. Et
si fortior fuit dolor ita ut tolla^libs fiat
et vtq3 deciticus deci^z ci i potu filonium
iterus cum vino veti albo puro l. tyriaca nova
l. tyriace veteris ʒ. s. t q. poa^z gum j. l. y. oppij
et tanta^z sopni quod posse. Et si vtq tollet
no quiecedat aqua tribus diebus l. pass concedat de
mica panis infusa in vino veti albo amaro
puro. Cum at dolor tempus mitigari intret
balneum aq tepide decocta flos camomill
mellilotj foliorum lauri origani et silium
et exocat qui debilite^z. et. vicissim provome
tacoes clisteria et balnea [illegible] do^s omo tu
sicut possibile et supvenit hora [illegible]
i^t caueat ab omibus ventosis sicut legumina
holera fructus. Caueat [illegible] sicut
[illegible] melones [illegible] et silia Ca
ueat [illegible] sicut pira citonia mora
rubi vespile sorbe [illegible] et silia Caue
at apotu aq frigide omo [illegible] lau=
da^b pullorum et caor et avium [illegible]
tande [illegible] cas [illegible] cum vitellis o
uorum et speciebus ca^ds domas sicut [illegible]
[illegible] cardamomi [illegible] et silia [illegible]
sapore fco ex alleis et sinapi et speciebus eisdem
et melle no crudo qui ventosum e si cocto
[illegible] bibat vinum album vetus [illegible]
tes puros. Cuat sc^e i anno [illegible] tyriace vetus
cum eodem vino l. cum vino decocti amios amoi
carui [illegible] piperis long. siseleos origani
et silium l. fiat dyaciminum l. ipera magna
cum eisdem liquoribus l. [illegible] de baccis lauri
q sic fit [illegible] in suo antid. [illegible]
[illegible] ʒ x. amios amoi nigelle seseleos leuis
tici origani cardi sc pet. amigdol amararum
piperis [illegible] et [illegible] calamenti dauci acori
an. ʒ ij. baccarum lauri castorii scapini oppoa
ci an. ʒ iiij. terantur et conficiantur cum melle
quod [illegible] ex ipsa admodum castanee cum vino
ca^do qui ventositatem potenter [illegible] et dolorem
sedat [illegible] [illegible] medicina [illegible]

oi dic i [illegible] et pass et vas [illegible] do^s forti^us
i eo fuit calor nat. Sup ventrem que desecat
[illegible] lanii qui dolores [illegible]
[illegible] vesice et [illegible] ventosos pote^s
sedat et melius calefacit [illegible] in suo antid. [illegible]
[illegible] olibani mastic [illegible] an. ʒ j. [illegible]
lauri ʒ ij. [illegible] costi an. ʒ s. mell colati [illegible]
[illegible] ad [illegible] et extendat [illegible] et ca^lidu
supponatur ubi oz. Si at [illegible]
[illegible] sic [illegible]
[illegible] ad ydropicum. Si ponatur sup ventrem [illegible]
[illegible] Cum colice et yliace si fuit [illegible] vento^s
cum [illegible] fla^a [illegible] ut plus [illegible]
[illegible] et fomenta [illegible] ca^de [illegible]
[illegible] dolorem et fortificat
Et [illegible] sacietas nausea [illegible] et forte
[illegible] fla [illegible] cum vomitu et secessu Et
[illegible] alba [illegible] spumosa et forte
sedatur dolor [illegible] et [illegible] duas
horas [illegible] ventositas [illegible]
[illegible] vicissim et ipse si fla [illegible]
tile. Si vo fuit [illegible] et ve
tositas [illegible] nausea et fit dolor
[illegible] fortis cum rugitu sudat [illegible]
[illegible] Et [illegible] potest statim apud
[illegible] cum clisti [illegible] coloquintid agarici an. ʒ s.
centauree [illegible] ruthe calamenti origani satue
gie an. ʒ j. polip ʒ j. decoquatur [illegible] aq [illegible]
ad j. [illegible] colet et [illegible] ponatur oli [illegible]
[illegible] l. [illegible] l. [illegible] ʒ iij. mell. ʒ j. sal
ʒ ij. et [illegible] agitatum [illegible] colet et te
[illegible] Et si vis [illegible]
adde [illegible] pulveris albi [illegible]
de [illegible] de [illegible] fla grossum l. [illegible]
[illegible] ʒ s. l. [illegible] ʒ j. Et fiat ei
[illegible] ex pulvere albo [illegible] Et [illegible] cum
[illegible] dando ex ea ʒ s. [illegible] cum aq ca^lida
l. cum [illegible] dando [illegible] et eade
hora l. cum [illegible] qui l. cum [illegible] medi
[illegible] albi et [illegible] ʒ j. [illegible] ʒ s. [illegible]
[illegible] ʒ s. [illegible] rubi ʒ j. fiat pulvis
[illegible] cum vino ca^do et diffat
[illegible] et [illegible] solutionis fiat
[illegible] cum [illegible] l. [illegible] aceto [illegible]
et aq. decocta aneti l. [illegible]
[illegible] et [illegible] salis [illegible]
ca^l. de [illegible] fiat [illegible]
[illegible] ventositatem et fiat [illegible] talia [illegible]

sit scripta sunt propter colica ventosa sufficiant. Signa
eius que fit propter ventositatem elevatam ab acribus sunt quia an-
cessit sacietas nauseativa vel rebus comprehensis ca-
lide sibi et intestinorum suorum multitudine et inflacio et ex-
tendens ea sunt ventositate sicut est crapula ex pisis ho-
leribus leguminibus fructibus et similibus cum superfluitate ventris
propter quod non egrediuntur ut dolor non minuatur velocius
et surgit rugitus ventris et fit eructuatio
fetens assidua. ¶ Et cura eius est eadem cum ca-
que de flate [illegible] si sit possibile quod ut ventris procedat
purgatio et propter si crapula sit adhuc in stomacho vel provocetur
Si vero tota descendit ad intestina quod sentitur quando do-
lor et [illegible] omnino sedata sunt tunc [illegible] et le-
dant [illegible] umbilicum tunc fiat primo clistere lenitivum
[illegible] Et si non sufficit fiat acutum vel purgetur cum aqua
medicinarum [illegible] ¶ [illegible] fiant localia et non
comedat neque bibat per ij vel iij dies si sit possibi-
le donec tota crapula evacuetur vel digeratur et appetitus redeat
¶ Si autem virtus debilitatur bibat parum vini albi
clari veteris potentis [illegible] et comedat tortellas
infusas in eo [illegible] diagalange diatrionpipereon diacimi-
num [illegible] et similibus cum eo vino
actu calido [illegible] fiat sicut prius ¶ Signa eius que fit
propter ventositatem elevatam a melancolia per [illegible] effusam in
ventre sunt [illegible] ventositatis eructuationis et inflationis
ventris illico cum dolore velociter post effusionem eius ex
splene et forte [illegible] vel inflatio in loco
splenis et fit ut plurimum in corporibus melancolicis per [illegible]
vel etate ¶ Et cura est ut hic posui [illegible]
sepius cum clistere [illegible] ventositatem [illegible] in co-
lica ventosa [illegible] ¶ Et [illegible] cum pannis
laneis mollibus infusis in aceto forti decoctionis
[illegible] calamenti origani siseleos
saturegie [illegible] nigelle [illegible] ciamomi
et similium actu calidis et expressis aqua [illegible] cum [illegible]
[illegible] vel cum lapidibus ignitis [illegible] ¶ Et
si non sufficit neque per ea dolor sedatur detur in
potu aqua vini albi clari calidi in qua cocta sint
cimini [illegible] carvi [illegible] et ciamomi ¶ [illegible] ex
ipso parum post parum [illegible] abstineat
cibis et potibus melancolicis [illegible] sunt [illegible] et
caules [illegible] ferina [illegible] et similia
diligat [illegible] pullorum agnorum
et vinum album subtile clarum [illegible] parum et
purgetur [illegible] capitulo de opilatione splenis
Et rectificetur splen sicut docuimus capitulo de debilitate
splenis. [illegible] qui in ventositas non potest
elevari ut in melancolia [illegible] adusta sed [illegible]
melancolia congelata vel [illegible] toto ¶ Si autem
patiens sit senex vel delicatus [illegible] cum [illegible] medicinis.

decoquantur galle atque decrepite in aqua pluviali [illegible]
[illegible] vetere ponatur [illegible] sive partam [illegible]
[illegible] calfaciendo diligenter locum [illegible] medi-
[illegible] exeat [illegible] bullia usque ad [illegible] cum ob-
turatione olle detur [illegible] mane et [illegible] iiij vel
vj actu calido quia fit [illegible] cum-
te et digerit et curat melius paulatine. Signa
eius quia ventositas est clausa in [illegible] et [illegible]
intestinorum sunt quia [illegible] fit [illegible] incipiendo [illegible]
[illegible] ad colica [illegible] de flate et est [illegible] angustia
et velocitas doloris [illegible] quod non alleviatur vel parum
valde [illegible] et secessus [illegible] non egreditur [illegible]
ventositas vel eructuatio omnino sed [illegible] neque in-
[illegible] si desuper comprimatur. ¶ Et [illegible] signa sunt
quia non movetur dolor de loco ad locum [illegible] sit ven-
tosus [illegible] in eodem loco figitur sit dolor vocatur
[illegible] et clistera [illegible]
[illegible] ventositatum modicum [illegible] conferunt
¶ Et cura eius est ut hic posui fiant fomentationes
et [illegible] et sacellationes dicte de colica ven-
tosa [illegible] cum [illegible] ¶ Et ponatur
ventose late cum igne super locum [illegible] scarificatione
sed cum suctione vehementi ¶ Et cum cepit dolor
sedari [illegible] aqua [illegible] vel diacimino vel
[illegible] cum vino albo veteri puro vel vino
decoctionis [illegible] et cimini actu calido [illegible] vero
[illegible] abstineat a cibo superfluo [illegible] et [illegible]
ventosis et [illegible] et fugiat [illegible]
[illegible] et [illegible] cum pipere cum
damomo [illegible] et similibus ¶ Et bibat vinum album vetus
clarum amarum purum [illegible] ut calefiat
venter [illegible] omnino et [illegible] die [illegible] fiat
aqua [illegible] cum vino
[illegible] colica et yliaca ex humoribus
[illegible] in intestinis involutis et [illegible] cum [illegible]
mordicatibus [illegible] ¶ Et signa eorum [illegible]
[illegible] sacietas nauseativa assidue et [illegible]
ex fructibus et holeribus et cibis putribilibus seu fa-
cile putrescentibus sicut sunt [illegible] persica poma
et pisces corrupti [illegible] unde fit [illegible] dolor
[illegible] in pueris et gulosis et [illegible] autumpnali
[illegible] fetor [illegible] digestionis
[illegible] et [illegible] et multi-
[illegible] et [illegible] inflatio
non multa [illegible] fortassis [illegible] et
[illegible] dolor [illegible] et [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] advenerit
¶ Et [illegible] sit [illegible]
[illegible] et [illegible] epilepsie et spasmo
propter mordicationem et [illegible] mortem et si [illegible]
[illegible] ¶ Et
[illegible] nati in nobis sunt cum [illegible]

Sz togi q nascit. i intestis gracilib et lubrici vo
cat. Alij vo lati q gnant i intestis gross qui
cucurbitini dnr qr st lati cu ti sit sciacut
bitoz. Alij vo minuti rotundi sic simce q gndu
tur i ano et mgr bz educe tenasmoq q co
litaz pa. Et gnoz fiunt ff. quant. cu ma
muccida viscosa fra i q. ag. calor nal venr
et calor putridal illiq m. cu ignula calor
solar qui calor vlis appllat. Et cura ei e
ut eg fame toller et cogitet do. fortis
fames si venit si sorbeat aq gestioz suas
aq lacte dulc i vectis bacte l cap Et cu b fe
cit p iiij dieb et vmeb asuetu sit ipo
tu lacte Cur quita die cade hora h incedat
efficaces eos ps suci absinthi i tetr et rute
et abrotani et nartisti et amigdol amaras
et lupinos amaros et psicale et nucleos p
sicos an. gr. l volens de gl itez sucos l decons
solo et miste cu lacte dulci pdco et pt addi
modic aceti Si at suci hri no put fiat aq.
decoct eazde hbaz q pca misceat cu lac
te amigdol amaras et nucleos psicos et
oia incorpent cu lacte dulci pdco et modico
aceti et bibat eo h. parace migm haustu
i ieiuno hora famis migne Et adide gss de
tonicu i. seme absinthi coctu i vio veti et
bibitu sepi i ieiuno qr oia amara interficiut
vmes sic dulcia vnctuosa eos nutriut Un
gat ventre toi cu vngto qd ps oli intuarci
l de amigdol amar l de nucleis psicos. z ij
aceti acutissi z. s. pulpe colaquitide inte fell
vacce l thauri. aloes epa. an z iij. de qs
ff. Vl si a. psto no sit pst fi b. vngetu ex olar
ee amigdol amaraz et nucleos psicos in
qbz dissolua. yerapigr. Gal. z ij. aloes z s.
addedo aq aceti q. petracoe et fel porci
pprin naq sui fetoe et forti. vmeb i intes
tinis natos interfic. adeo ut si qnqz sto. sentet
l meri ubi ty illatez gustari put ut d. Ga
v. de acagit. ppt calid plias stoi et loca i.a. i
vngat. cotti interficiut eos et fariet ipos v
dire ad intestina qr nervosa eet ipos educo
p supius spotanea l coacta ppt vomitu ee mo
tu laboriosu et nc stoi et meri quin h forte
i cor. gsueto et facilic vomenti Et si vngtu
poat illico tuc emplm ps absinthi rute ab
rotani folioz psicoz sticados ara. polij mo
tani an. aq j. pistet. et cogit. i aceto forti
et cu cib incorpet. fel thauri pulues lupinoz
amaroz l nucleoz psicoz an. z j. aloes z s.
et actu calidu poat. sup ventre et littacae
Expti pq at b. fcy sit p dies aqt et gquls
ra vmes de mortuos qdz stice qricq fuga
l ullog sentit eo cib mordicaq. et educat.
cu z j. s. yerapigr Gal. l yeralogo. ydado ay

dieb cu aq. ca.da l cu z j. et s. de pill cochijs
l aureis l cu medicatie d turbith dico ca. de
soda Si at pa.us sit i f. l. l anu etatis sue
pge. cu z j. et s. medulle cassief. dissolu
te i z iiij aq frueti decoct nucleoz psicoz
l amigdol amarar l aq simp. Si at sit
puer l ifans lactans solua. ei vet solu cu
latte amigdol ama. et nucleoz psicoz mixto
cu aq. ca.da dado eo ca sepi i potu Cu ali
at interficiat. vmes nati i ano dice. ca. de
vmib i ano abstineat acib dulcib miscos
sic st pistes tortelle et pasta abstineat a
fructib et holerib et oib put.lb et corruptes
lutat. ovmib landab assis l coctis gditis in
pipe et specib calidis Vita. sapdib fus eo al=
lcis l sinapi et aceto bibat vinu vetq clars
amaz Em pirol Cum ite passioes
st tiorose atqz piculose Caue e sibia et
efficacia ducedla i methodo scpta q. sicut
blandita cupita dubiosa paractez p dics
plios actule Est sic. ipsta q bz apt qd
epantes colica et yliaca indicet. passioes
de ca fra et p ca.da curet. Jo ocs ci. s. su
mos put visu e fecit ty Gal. xij. de ige
sa. sc ipisse apda hoiez colicu cu dnu ca.da
elistia de olo intenticassi et sup ca.dos subi
liatos atqz tarsinos hnoz gssoz miscosoz
amistrassz et d. q putabat gscli ingr at
ingr ac ingr fuit p b. dolon auguetur. Tuc
i. ut d. morbi cau agnit qr fuit eo in
i ventre gceta mordicas intestia qre cudz illi
eo munit i gruu p. i. lu.as deutas paulatine
eduxit de qto in gtu qr vtq fuit i cgs de
bil cu sua yerapigr de intestia gfortauit
cu fris stiptis ca cib et potib q. medicas sic
scptu e. ca. de fluxu ventris 4. de cura dyarrie
ppt colas plias trasmissaz ad intestia Et p q
ca cep. dolor mitigau et eg potuit dor
mire qd dm antea no fudt 4. i f. xvi dies
pfte eo tutat liberq in qbz. no Gal. duo
vtilia nob isinuat Pm sz qr st morbi
aqui abscoditi diffi.les qs ca no cognosit. nisi
eo pgredib sz aiuuatib et nocetib qm in
effetu opis vnaqz acto gpba Sm vo qr mor
bi no curat. n p. ei ca cognoscat. et si curat. ci
e mgr eo busio nc l acan q. auxilio me
dicie Cau. pstea q bz colica et yliaca sunt
ut plurim cu b. terce et stipte ventr ppt q de
tosstes et hnores nociti cogregatur Est ty quz
cu st cu fluxu lienteo ut puta qn dolor si te
sio ipedit vtz icticaz stoi et intestinoz gueti

medicis et plexus indiget sup^a qn fluxum et
tardis sotilatibz qn iu^a et anodinis lenibz q
dolorem efficiat in illo cum emplastra et fomenta
ta de sup scriptum de ca^o de fluxu ventris. Secunda
licet ppter debitum vt in itene scrip et detur tibi
siti sec assi liquidi no liquidi et dyacitoniten et
mudisitas potum posse quod sit vini in potum
typhadum cum aq decoc masticis fiat et balnea
et stufa in soluta usque ad umbilicum decentis tem
ta. Secunda colice ex ventositate sup iu^a et sec
de colica ventosa cum iu^a fla^{ca} et pigre cum in alb
cum bliciis et tintis si ante fuit et no cum re d^r
sit dyois ca^o de fluxu ventris. Secunda licet
ppter fla in spo et intestis sec ... libasi fidei
volunt et si fluxus plg trister qui dolor augmenta
stip^{ca} sup ac augmenta cumatica si vo ca re
sia ... In cura morborum intestinalium
clistria atque medicine qui administrentur sec dicunt
quibus si administretur prius fluxus ventris qn ut cum
liquore modico expulsant. Si vo prius stip
ventris cum liquore plus sup colica vo medio mass
sup tan educi in ye psto ... vel et ... sistendo qui
lis ... coubeans vtrumque eiectus atque medicine dissol
ventes et coliquant licet vo deficiens cap vtrumque tra
ducere tardat ... Colica
et yliaca si fiunt cum fluxu ventris et vomitu
et ... dolor allenient bonum quia te expulsiones
sunt. Si vo cum fluxu no allematur malum quia te
multiplicans ... deficiens ... no ... sup
lenes ... Et colica prius durans
quoque arte neque na tollitur in typanitem in
ta. ... Et umbis
cum ... fuit ... et ... umbilicum doloris
et ... et dolor no solvit neque a far
macis neque dolor in ydropem ... Et
in colica ... sit vehemens ... vel parte tollit
... dolor
sit ... ypocadia sup ... sup ... apate se
hijs ... solvit ... Et in colica
et yliaca si ... et vrina sil cum do^{re}
psio ... vij dies ... Si no fuerit
fluxus ventris fla ... fortis vel vrina alba ...
... fe vij ... vj ... Et ... cap
... yleos ... vij dies ...
si no ... at multi vrina fluxit
... yleos in yliaca. Et si fuerit cum
... Sollicitandum
... dolorem quia ut ait auicenna ... sup
ij ca^o de dolore dolor est ... possibilium sit
... dolor ... dolor ... et dolorum
... ut ... ij ... colligit et ...
... delicato ... ppter ... uc
forte cadat in sincopim ... ventosam

Cum apa sicca de apostemate intestinorum
no possit in medicina ... ij ... intestinali ... te
... venas ... pertrate ... pprogis
sitez incib debil et soluere cum qualitatem ut
Gal. ... ca^o de apatibz ... cum dicit
Sed ... ut intestina no possit apari ... ij ... ij^a
sotili ca^{ra} acuta colica cum sit incib solida de
... inuosa ... apatis colliti in intestinis sit
dolor ... ventre ... cum ... inflamatio et pulsa
... et febris acuta valde et siti et vomitu co^e
et si dolor fortis ... cogit ... ppter
apatis magnitudinem oppilatum ppter quod sit cum
dyalicis fetidus et ... sit et cor ...
... et cum angustia ... de late
sup latus et applicat ... apa ylcos ... duc
... et fuit quia ... ante ... sit. fe
et ... yleos ... fla ... vis ... sup
adhuc meatibus ... vehemens et
cum ... ca^o de stip ventris et ca^o de
colica. Secunda colica ppter fla ... ...
Cura yleos est ut apte ... ij dies post
iij^{or} dies adplaciat flobotomia ... de basilica
in brachio dextro deinde de saphena pedis que
est intus in talo et ... ... molli
sup ... aq ordei vel aq decoc viol mal
ue bismalue ordei lactucae ... colando
et addendo in colatura album duorum ouorum et
mucillaginem psillij et tepidum ... et si
... sit vehemens ... sc ... sc
... sc ... et ... decoct vel
oleum viol et fiunt sc de ... viol. vel ... cum
aq decoc psillij lac et ... et ... et
... si sit ... j medulle ...
... dissoluta ... aq decoc ...
... lac et ... colando et tepidum
... dies ... sit sc ...
... viol et ... cum aq ...
... cum ... lenibus sic est ... pullos
... cocta ... malua bismalua atriplex lac
... spinacie blicis et holus sup ... que
... cum lacte amigdal dul. Et quia ...
ptisana colata vel no colata et quia ... ab
... ut ... dicitur ab intestina sit ... aq
decoc ... et ... vel ... bibat julep
vel aq ordei vel aq decoc ... Et si vtrumque sit
debil. Conforte cum esu pullorum et ... cum
... sit aq pulmis ... no acuti sic est
... et ... dies ... et ... ungue
to ... cum oleo de camomilla. Et de ...
to ad dolorem mitigandum et ... cum mol
lificatiuis et ... sic est emplastrum sup ...
... maluauisci et malua et ... lini
et ... et viol ... in aq ... et
... et ... cum mucillagine ...

& olo camomille l' ancti l' de lilio l' de amig
dal' dulcibus et ca^du po^do sup locum &c. irrigat
cum cibis et medicinis pro totum statum do^e apa p
fit isolvat^z si deus voluit Quod si n^l pdcorum
contulit primo post omnia fit et dolori recdunt
qz dic f^r quy apa bigi neqz curatur pt nec
isolui sz tollit ad colloqz gdatic qlc pa
da^z ad cumpla maturata q dixi q ca^o de apa
te stoi cum de apatibus sanios loqbamur

p ras[?]

Dicit Ras in disionibus q ylc
os vao curatur et sitt qfinc necqz curatur ppt
dolorem incisioqz et mebri nati^oz qfinia at usqz
ad p^{az} pyodum ad plg q tiat^z in dic qnto quic
nato et inficit l' pus cum sit morbus pracuty
Si no fult s apu^o vobi^n subvem quy pq dic
quta m^a to l' qi fluxa e adlocum quie no
potit apa decocto curari Et si ylcos tice^z
ad isoluoz de dic in dies cum dols et fit dimi^ae
bo^m Si vo ad sania^oz l' scliosium morile vii
ipp iii p. aff In dol^c dinitio a^r uctue sa
nies matu Et si ylcos p^o ificat^z vina
& p q is. sitq et vina sil morile vii ipp ii
p. aff Ca mibizngz ex stragwria ylcos i
napit^z iiii l' vii diebus pcut si no fit fluxe
mit d vina mitu fluxit sup ut d^r quic^oz
si ylcos sit decta fira fla^ca et vina alba bissagm
si sit decto qd plg dtitic tuc fit qto mgf
supvcit tato citi ifict ylcos q fay e sp
uliaca pa^o no apa It d^r ipp i iiii p. aff
In fe acuts spasmi et ci. distra dolores
fortes malu qui apa f^{ct} i aq mitti^oz
Ite i ylcos fricas cotiui^{tas} cum camnatc
et vctuz morile vii ipp iii p. aff In
acutis pa^{bus} fricas cotinui^{tas} malu sz q
apatf inqmtu^q & m^e effusio^{qz} dcmirat
Idem i eod In ylco vuty a singulty d
spasmq a despectia malu fu et morile
quy apa f^r sor qfimatu

Capitulum i de passionibus ani multis & c^aii

Patterns i. ani sepo s^t f^t in quc pa^{ces}
p^m tenasmo et prity ..o e^m coity su
molificatio ani z rimes i ano l'
bagadic ...ta emoreroyd & emproctic
na... filos emorroydibus ... apa et ulcq
i ano Est at anus dictum tortaonis sub
musculos latitudialces et trisales qbz clau
ditur et qfima uc q nil cadi possit pt volut
puta aq l' pulmis quy ledct intestina

Tenasmon ca

De appitiq assellandi frqs assiduus
cum gonamic et podc in effem ouns
l' paucos sanity vo e mordita^o ani assidua
et e sic disposi^o tenasmoqz pdicti Sicut
iit pa^{ces} a dcmnibus natis i ano mordicatibus
et cuq sint et ridiz dicti ifra suo cq^o d
ex flat salso visioso mordaci adhcriti
labiis fictis et ca stimulanti Fit at fla sal
sum a ppt adustioz flatsuals et tuc e magis
viscosum & mis mordicatiny et coloris albi dnt
ppt co^e pruiso^oz et tc e magis morditiuy
et mis viscosum et coloris palcaris Aug^u i co
pa^{ces} put fuit ex flatc salso st quy cos
scitit i ano stimulos incessanter gr fern et
egois cum do^{rc} Et q i assellando n^l expedit^z
a pass aq vc^d sputu a mucillago ucqz e
fetibus pruinosum sz puros Et si sit passio ve
tes et sit ex cocola^{oc} Si vo aliq appcb^o ex
cola^o et sanguinis l' saniei exitq cum tli spu
to Et quy innat^z apprigis et lianijs plg
q acisijs et istud e ctissi^m sigg distinctiq
tenasmois a dissintia et spc quy excoriq
e intigi i ano

modus dicit

Cura cape
ut digat^z m^a cum sup accto qpo l' cu sirps
de fuo tre q pocus ca^o de scabie et pruritu
cutis li^o ii^o p q b ppe cum ycapig gali l'
cum ycarnissimi dado excib z s l' z vi aq dic
cum aq ca^{da} l' cum sir aporiatc pp mirabil indorum
z i citinorum emblicorum an z s seue epithi
sun tre an z s ancti fell amdo an z i
pruorum x mi^d psscat^z mirabili qsso ins et
oia bulliat^z i lb iiii aq fontance do^e
medictas qsuat^z tc ifunc addat^z seue
epy^m et sup tre et bulliat^z pasp quy vtq
cop isolvet^z p forte decoctoz colet^z et i
colatura ponat^z z ii l' iii zucri et iterum bul-
liat^z ad ignc lenz do^c zuccari dissolua tc
colet^z et det to^m p q mediaz noctez quy solue
do m^{as} fla^{cas} adustas l' no adustas sing^r
fluxu et qfortat logdone Cedcat cq^o oi
dic bis i aq ca^{da} decoct floris camomille mel
liloti ancti lctm excorticatorum l' i aq ca^{da}
decoct sun tre amdo et sulfuris l' fomcetet^z
cum pceijs ifuss i eisdc aqs l' ifuss i aq mell
quy e pli^m abstsiua et vipitica et p q baluea
l' fomcta^oz vng^z locq cum olo ro et olo dmas
tice i qbz sit aq sulfuris dissoluti Clisterz^z
fcpt cum clisti fco ex aq decoct letu excor
ticatarum & ordi depilati fiendo ex cortiq
et colado et addedo z ii oli ro et z i sepi
yrcini et sepidu riciendo quy lauado intes
tia & abstgedo fla mitigat dolorez et sing^r
fluxu supponat^z cest it anum et sup. pl pq
fomcta^oz l' baluca l' p q emissioz clistis tunc^c
hic licinium pp cluris liciy quy aca boli
ar. san. dra. mire an z i oppij z s dissolua^z

opii in vino pontico vel suco plantaginis vel in sepo hircino liquefacto ad ignem. Et conficiatur de eo cum .i.° liquore et involvatur in eo licinium longa ex panis lineis mollibus vel bombace constructa et ligata cum filo contorta. et imponatur. Vel fiat ex cisto opii licinia gracilia valde que imponantur loco predicto. Et si dolor fortior fuerit ponatur de opio ʒ .ij. et fiat sic. Pulvis qui dolorem ab icit et sompnum inducit qui est inter [illegible] remedia huius passionis. Si autem dolor augmentatur fortiter et virgis corporis ad defectum perducunt. Imponatur licinium de opii musc. [illegible] cortic mandragore cortic[is] granatorum [illegible] masticis an. ʒ .ij. conficiantur cum suco plantaginis vel vino rubeo pontico sic. Pulvis qui illico dolorem tollit et sensum eius obtundit. et sic [illegible] vel balneo et superius [illegible] dolor liberatur omnino. Si autem tenasmus fuerit antiquus et sanies et sanies visa fuerit fiat clistere de aqua ca. de fluvio veteri .4. de dissinteria propter corrosionem. Et omnia que ibi dicuntur. Vitatur frequenter [illegible] pulvis [illegible] musc. ʒ .ij. sc. aneti. sc. fen. an. ʒ .vi. amos ʒ .iii. opii ʒ .i. sc. apii ʒ .x. detur ex eo cum cibo ʒ .ij. vel .i. cum sirupo rosarum vel [illegible] vel vino pontico qui in [illegible] incidit et pre [illegible] constringit. Diete vero panes cum [illegible] lauda[bilibus] vel pullorum et [illegible] corum et pulmento facto ex farina ordei vel avene. bibat vinum album diminutum [illegible] ab stineat a pipere alleis cepis sinapi et cibis acutis vel salsis qui acuunt omnia [illegible] [illegible] sinciatis [illegible]

Ad tenasmum [illegible] ex [illegible] que confert [illegible] abiect vel [illegible] calefacto ad ignem [illegible] limitu fuit sepum [illegible] vel sepum hircinum [illegible] colofonia vel [illegible] terra [illegible] Confert etiam sessio super lateres ignitos asperso ex aceto vel vino pontico atque panis lincis[?] involuto. Confert etiam ungere anum cum eodem sepo ad ignem et fomentare cum panis [illegible] in [illegible] sepo dissoluta ad ignem et suffumigari cum thure vel mastice vel gummi arabica vel [illegible] posita super carbones ignitos et facere [illegible] .i. balneum [illegible] umbilicum ex aqua decoctionis rosarum sicca[rum] plantaginis balaustie cortic[is] [illegible] cortic[is] granatorum [illegible] murtillorum [illegible] [illegible] cipressi cum plantagine gladioli [illegible] sumach [illegible] et silvio vel fomentare cum aqua decoctionis acatie masticis thuris [illegible] galbani et similium addendo aqua opii vel sc. musc. vel [illegible] cum [illegible] milio [illegible] in sacculo vel sede super [illegible] et [illegible] coctas et diligenter [illegible] actu ca[lidos]. Facie do ex cibis cumplumb ca[lidis] [illegible] anum qui [illegible]

[illegible] sint quia [illegible] mordicatis propter partes acutas subtiles que in decoctione exprimuntur. Ad tenasmum vero qui est cum excoriatione longaonis [illegible] [illegible] quod licinium bombacinum longum atque solidum linitum ex unguento albo vel citrino nicolai et assidue gestatum actu [illegible] inter corpus quia dolorem mitigat et ulcus consolidat [illegible] Si fortius volueris unguentum predictum incorporetur [illegible] pulvis litargiri vel cerusse vel thuris albissimi vel masticis et coralloru[m] [illegible] cribellatus. Et si plus fortiter volueris [illegible] litargiro bis vel ter [illegible] to vel in aqua ro. [illegible] sulphure [illegible] carbones et abluatur [illegible] in aqua ro. [illegible] amplius non [illegible] Et ex [illegible] remediis [illegible] cum [illegible] sit [illegible] pulvis cortic[is] salicis combusti incorporatus cum sepo [illegible] vel hircino liquefacto ad ignem in forma unguenti et cum licinio gestatus in ano [illegible] et limitus [illegible]

Collirium in [illegible] tenasmo [illegible] ad corrosionem ani ducunt longaonem [illegible] [illegible] dissimilem [illegible] quocumque [illegible] fuerit dolor [illegible] et forte [illegible] acceder[e] calorem et [illegible] sit [illegible] applica in [illegible] tenasmo sive [illegible] abortum fuerit.

De [illegible] et mollificatione ani

Exitus ani [illegible] mollificatio fit propter aquositates [illegible] mollificans longaonem et [illegible] lacertorum eius. Vel est paralisis lacertorum [illegible] .3. apparitio [illegible] longaonis. [illegible] et percussio facta super spondiles dorsi. Vel propter fistulam [illegible] ano. Signum eius propter [illegible] flegmatis [illegible] sit qui patiens [illegible] in ano dolorem [illegible] cum mordicatione et appetitum assellandi [illegible] sit tenasmus. Et apparent in egestione vel [illegible] albe viscose. Et qui [illegible] ad [illegible] maculis violeis [illegible] Signum eius propter paralisim [illegible] eadem [illegible] dolor qui si sit propter paralisim subito fit [illegible] patiens et fit cum paralisi in late[re] alio corporis [illegible] capitis usque ad plantam pedis vel a collo infra capite [illegible] sano et [illegible] fit paralisis in uno solo membro et [illegible] et [illegible] propter ablationem [illegible] lacertorum ani. Signum eius propter [illegible] qui [illegible] fortiter [illegible] et est cum rubedine et calore et dolore acuto et fortasse cum fe[bre]. Signum eius propter casum vel percussionem [illegible] ex [illegible] propter casum et percussionem spondilium dorsi leditur et [illegible] nucha aqua [illegible] lacertorum ani cum [illegible] sit [illegible] Signum eius propter fistulas [illegible] fistule [illegible] cum [illegible] vel [illegible] et [illegible] labiorum eius. Cura eius propter [illegible] flegmatis [illegible] digeratur [illegible] cum [illegible]

sit conpunct. oppo. l' mel ro. et q̄s dicta ca° de
fe. costiua li° ij. p° li. pige. cū ycapig gali
l' medicine de tiblo dco ca° de soda l' cū a
poziate mal. lrs. tchlo et embl. dco ca°
de debilitate digonis stoi q. de canone q melior
e pigā omnium. i li. cau pq pigā balneet. sep
i fra umbilicū i aq. tacta decoc̄t florum camo
mill' mellilotti aneti ros sicarum balaustiarum g
norum mirti et foliorum eius foliorum vitis cuplarum
glandium gallarum cortic' granator' rosi spice
celtice spice nardi nuce vesqlarum scabarum pla
taginis sumach citoniorum malorum policarum et omn
stip. cum additione i solucionem dicarum l' fomentetur
anus cum pecijs laneis mollibus l' bombatinis
i fusis i eisdem aqs. ¶ Clistizetur quoque cum aq. ro.
l' aq. decoc. ia. dca. an. lb. ij. iniciendo cū
e tepida sepe in die et pcc p° assella. Iulli
to i pcella. anus adiricta cū manibus velperisse
sit pol. et i ungatur cū olo qui l' olo ro l' mi
dio l' anetino l' camomill' l' mirtino l' cū aq. ro.
actu ca. dis et sup tale linimentum spga. pulvis
i te pp tarabe thuris masticis balaustiarum leti
gi cuplarum gladium ematitis san. dra. atimon
aluminis acacie gallarum ciprssi psidie ccluse lote
boli ar. mumie an. ʒ j. teratur. ora l' gda
subtilissime et cribellentur l' coolis pannis et se
po hyrco et pulvere fiat unguentum ¶ Idem de
q° sit. ¶ Et p° linitionem fiunt. anus adiricta
cū plumaciolo molli bombacino calefacto
ad … pfec et fascia et s. fiat q…
i die … p° assella. l' sy assella. d°
pfec i funis qfunct. Nutiat. … ass l' clio
cū pet. et feni. qdit cū speciebus ca. dis ard.
Vita. rizo et milio qdit cū lacte amigdl'
adipe … capum bibat vinum ru. potiem
typhatum cū aq. pluviali et sit iga. p sup.
qui fluxus ventris et sepe assellaris cura eius
tardat ¶ Vita. sepe … ut m. ducet
ad via … sic e vi. allum clarum aq…
l' ad aq… papp. et seme an. feni. pet. et silia
¶ Et si sit cū tenasmoe ducet. put dixi in suo
ca°. ¶ Cura eius ppt palisim. e eadem cū ita et
ut i ungatur spondiles a collo usque ad caudam
cū oleis et ungetis ca. dis dictis ca° de palisi
fit linorsus vivo ¶ Cura eius ppt apa enta
pri°. fiat flebotomia … si etas et virtus qfpicit
de saphena q e int' in talo l' de basilica pe
dis q e int' a… et … et pyget
si sit po. cū aq. medu… et poa …
sepe i aq. tepida decoc. viol' malue bis
malue florum camomille milliloti aneti ro qui
qui apa i pruerit … fluxas i solvit dolor

leniat ¶ Et ungatur sep. cū olo camamill' l' in
dino et ro. mixtis et incorporatis cū cera qd
sit. … i gā. dō. tuor i sidat … i pellat
anus ad intra ¶ Et fiat cera dca sup. dcā
fla. ta i medio … dicta ¶ Cura eius q fit
ppt casum et percussionem e eadem palisi fit ppt
casum et percussionem ¶ Quae vero eius q ppt …
laxa eprologis de ling.

Empirica

¶ Ad exitum ani q fit … vico qfert calefa
et manus adiuge lectum et ablue cū vino clado
poteti et sic manibus ca. dis aird. reducet anum
ad intra pfec et lotu obstere cū massa cere
ca. de … figas … leniter qp…
et si cū cera i corporavet. mastix l' thus disso
luta i vino stip. melius qfret et fiunt. cū
fascia pfec … ccet. do. anus qfortet. p
fec … fit glomicellus bombacinus i fusus
olo cum l' mastico l' m. dio fervent et sup
totum fumatus … scd. in aq fria usque
ad umbilicum … i pa qui fuy p se qfort.
¶ Et ppt antipalsasim qfortat

Canon

¶ Exitus ani qū plurimum pq fluxum ventris …
… illic suffocat … ca°. ¶ Et
… qferunt i stricta ppt membrorum qfortat
et m. exposita … i medio … sup loco
qd no pt fieri i fluxu ventris

Pronostica

¶ Exitus ani si sit cū fluxu vent l' tenasmone
forti mali qui … et opatores i me
diorum tolum retardat ¶ Exitus l' ani molli
ficatio. fca ppt palisim q fistulas q casum
q percussionem no curat. licet cū bladitus …
… suspectum possit … aq. Si aut cū l.
mollificet. pedes et fiat l. subito …
qui lesionem … fedatum fec usque ad duos
… curari pt sic non palisi fca cau
l' percussione forti put suo … ca°. ¶ Et i se
nibus difficilius curat. … q i iuvenibus …
closior e i iuvenibus qui … ¶ Est q.
i senibus difficilior … i iuvenibus …
sior … ¶ Et i mollificatio ani fe. …
eas tollit eius ¶ Et si … exhibita …
bi. no qtulit et … de die in diem …
recipit et dissolvi … qui palisim …
dulum dorsi et … eius s. ultiata

De verrucis

Verruce gnant. i ano
… put … fla. ventosa i …
calor solaris et natural' et putrid' …
… corp … ani … et forte si …
… appet … vine …
… i casu et forte no appet … anus …

cum ventosa. Et hec sunt preter ea que sunt tuberosa et
figuras diversorum secundum modum diversitatis eorum que sunt. Et si
replantur sileces scibala incidentibus non fit generatio in
ano sed in colon et longaone qui descenderunt ad
anum. Omnium eorum autem dixi in capitulo de colica et
cura colice exsequentibus. **Methodus** Cura
eius est ut primo infricetur unctio quod fit si lana
molli vel bombace involuta in felle thauri
vel oleo de absinthio vel de ruta vel de nucleis
persicorum. Et supponatur frequenter in die vel si ungatur
frequenter cum oleo vero vel oleo amigdalorum predictorum in quo disso-
luta sit aloes ʒ. ß. vel pulvis agarici vel colo-
quintide ana ʒ. j. Confert et fomentatio ani et
eius partis in vino decoctione absinthii rute foli-
orum persicorum polii mortali coloquintide centauree
et similium vel linitio ani cum succis eorumdem vel
incorporatis cum aceto forti et modico aloes vel
yerapigra. Et quodcumque predictorum administretur sit actu
calidum. Confert etiam ablutio ani cum aqua salsa actu
calida frigida quia ex amaris unctis inficiat sic
dulce fovet et generat. Postea mundificetur anus
cum ripticis absterssivis sicut est aqua mellis in qua sit
dissoluta aloes dissolutum si cum lana vel cotto intincto
abstergantur vel fricentur cum petiis in calidis succis. Purgetur
cum yerapigra galeni vel yera ruffini dando eis
ʒ. ß. aut dic cum aqua calida. Clisterizetur si fuerit
possibile cum clisteri facto ex aqua decoctionis absinthii et
oleo amigdalorum predictorum in qua dissolvatur dragma aloes vel
yerapigra et modicum sal quia unctis et eorum maxime
eradicat perfecte et plura inficientia unctis et
eos contenta scripsimus capitulo de surditate aurium quia
de surditate propter unctis. Et si sit cum pruritu et
ardore forti supponatur licinium dictum capitulo de
tenasmone dicte sicut dixi capitulo de colica que
de cura colice exsequentibus. **Prosticatio**
Sollicitandum in cura unctum in ano quia producuntur ad
tenasmonem cum excoriatione et forte ad ragadias
ani et ulcera corrosiva fistulosa et forte ad
dissinterias periculosas et forte dolor et labor fe-
ctura excitabunt De ragadiis vel rimadis

De ragadiis in ano pauca dicemus quia ad
cyrologum spectat cura earum completa cum fieri
non possit sine opere manuali. **Cura** Sunt autem
ragadie fissure labiorum ani ex quibus forte
nichil emanat et quandoque emanat vel viridis
vel niger vel livida vel citrina fetens cum dolore et ar-
dore et tumore quandoque. Et est quandoque cum febre et quando-
que sine febre et fit frequenter ex materia adusta cancrosa vel fla-
te salsa ulcerante et aperiente loca iam dicta.
Et signa patent ex re ipsa. **Methodus** Cura
eius est ut dirigatur materia cum syrupis de suo tractatu quod dicetur

capitulo de scabie et pruritu carnis libro ij. Purgetur post
hoc cum yerapigra galeni vel yera ruffini dando eo
eis ʒ. ß. cum aqua calida aut dicta. Postea mundificetur
locus cum unguento viridi dicto capitulo de surditate. Sunt
cum cerebello sanguilli et modico floris eris. Et cum urina
pueri et modico mellis aut cum vino et melle aut
aceto et melle vel cum aqua mellis et ysopi si
sit cum febre balneetur. Frequenter in aqua calida decoctio-
num mililoti floris camomille fenugreci bismalue
malue violarie foliorum populi et similium quia maxime
mollificat et dolorem lenit et post balneum
iterum mundificetur cum unguento viridi et sic fiat
vicissim donec locus perfecte consolidetur. Et si dolor
quandoque accedit ponatur super anum emplastrum anodinum
factum ex vitellis ovorum farina ordei et melle
bono incorporatis ad invicem. Et potest addi semen lini
farina fenugreci flos camomille et similia decocto
in aqua et incorporando super locum quia maxime consolidat
tumorem sedat et dolorem mitigat. Ultimo consolidetur
cum unguento albo et si sufficit fortius cum pulvere
litargiri incorporato in ipso quod fiet magis stipticum
vel cum cerusa lota. Suffumigetur cum thure mas-
tice vel bdellio. Unguentum bonum consolidans raga-
dias ani et fissuras labiorum oris ulcera in naribus
et auribus et in quocumque loco corporis post quam mundificata
fuerint cum ripticis predictis. Est sit quod hic accepe-
runt ipsius de asperitate capitulo de fissura labiorum oris
et galla cerusse antimonii litargiri ana partes j.
camphore dragagantum mucillaginis semen citoniorum ana
partes ß. terantur omnia ut alcool et conficiantur cum
adipe gallice vel anatis vel vaccina et adipe
vel cum cera et oleo masticis vel cum mastice et
melle liniatur ex eo locus frequenter post vicissitudinem
ripticorum alternatim. Et plura scripsimus ante
circa capitulo de ulcere in aure. Caveat ex raga-
diis quod fluat virga a fenicis lederis et
moveat. Fomentetur sepe locus cum aqua decoctio-
nis sumach plantaginis sanguinis mali illorum balaustie nespi-
larum et similium post quas consolidetur cum panno lineo
molli et cum emplastro cum emplastro facto ex volatica
moledini et pulvere combustione vel boli ar-
meni terra sigillata incorporatis cum albugine ovi. Et post
consolidationem ulceris inducatur ad consolidationem perfectam
ex unguento albo et litargiro vel ex unguento apo-
stolorum predicto donec ragadie perfecte curentur. Vitent
autem cibis laudabilibus et specialiter absinthium et piperatis
alleis et sinapi et omnibus acutis
bibat vinum album aquosum **Prosticatio**
Sollicitandum in cura ragadiarum ne forte ad
ulcera corrosiva quietatur seu fistulam penetran-
tem et mitigetur dolor et eveniet tenasmo-
ne forte febre ectica accedat

R

Emorroide de emorroys fiant et sunt

Emorroide
qui sunt nomine venae quae procedentes a splene
ad longaonem ramificantur in ramos quorum
quinque orificia terminantur ad orificium longaonis quae data
sunt ad descendendum et purgandum sanguinem melancholicum
grossum adustum vel non adustum superfluentem in splene
Quandoque ergo nominatae partes eorum scilicet venae sunt quae oppilan
tur et aperiuntur cum dolore prurito et ani Et licet
in omnibus corporibus sunt venae praedictae non tamen patiuntur nisi eorum
in illis quorum splen continet sanguinem grossum adustum
vel non adustum conversum purgari propter tenuitatem et rigiditatem ipsarum
tamen adusto quam ut dicit Rasis lectoribus emorroid
non conveniunt nisi ex adustione et acuitate in sanguine
Et in omnibus emorroidia sunt convenientia signa
non aequaliter In aliis autem corporibus sufficientibus eius purgat
per insolutionem ipsius et per venas mulieres et tanta
tamen ad eos sine grossa provocatur appetitus quia
tunc melancholia transit cum superfluitate per digestiones ad
secessum Et ex hoc patet quod in corpore conveniunt
emorroide sunt valentes et preservantes corpus a multis
malis passionibus ut putat lepra ptisis demonio lu
pus cancer Si melancholia fuerit adusta vel ypocrisis sta
bit morphea si fuerit non adusta sit et me
lancholia in multis Quando autem predictae venae sunt indigestae
et cum impinguntur superfluo qui fluunt cum incommoda
to pluries in quibus vide propter affluxiones emorroidas autem
quod sanare superfluum si non vina illicita fuerint pi
thisim et ydropisim et maniam et ptisim fieri
Emorroidarum quae sunt exteriores et apparentes quae sunt
interiores in ore ani neque apparentes sed forte aliquando
transit cum ventosa vel recta dicitur Et quandoque fuerit
praedictae tamen si sunt apparentes sunt tria genera quia
quaedam sunt dure sicce ex quibus nichil emanat et sunt
cum tumore et dolore in ano Et vocantur bruc
dut sunt molles fistulose eminentes quasi vel pl
odice nec rufa vel nigra vel alba quae nominantur
medales dut sunt aperte divise eminentes quae vel
prodicte sanguinem purum vel grossum melancholicum sic sicque
applicantur Caveat tamen ne omnes sanguinis egrotantes
sicque applicet quia per hoc fluxus sanguinis epati
cus a mebilis prout in capitulo de fluxu ventris plenius
dispositus dicitur Decima differentia Signa emorroid
in quibus sunt dolor circa locum ani velut ardor vel sin
sit Si autem sit exteriores apparet videre tumores et
imminentes plures quam unum Si vero interiores sentitur
dolor circa anum et fit difficultas egrediendi et
cum egestione emanat sanguis quod prodicit sanguis vel humor
niger qui valde fetidus vel aliter egrotans vel puris Et quia
ita fuerit et interemasmate cum excoriatione longa
onis et dissinteria sub dictis signis sic tibi satis longa
onis et apparet ad tela si sit i tumor purines
vel excoriatio sola Signum autem dysenteria et fiunt
et fistulae tumida per sufficientem expositionem

Cura emorroidarum internarum duplex est scilicet completa et
blanditiva Completa quod morbum et eius causam perfecte
eradicatur et ut apparet fiat flebotomia de basilica si virtus
et etas consentiunt de basilica brachii sinistri post
ea fiat flebotomia de basilica et cimatica de sal
vatella pedis sinistri quae est inter digitum minimum
et auricularem Et post flebotomiam si possibile fuerit
purgatur et purgetur melancholia sicut dixi in capitulo de per
turbatione cum speciebus thesaurus de cura me
lancholiae Deinde post hoc non ultra procedatur ad localia
abscidantur quae radices omnium emorroidarum apte pro
fundiis fuerint possibile cum ferro ignito vel non ignito secan
tes cum unctionibus et extrahendo ut melius vale
at abstersio profundata et diminuta sanguinis copiose
fluere et cum fluxus cessaverit consolidetur orificia
incisa cum medicamine quod sit mastice thuris dra
ganti gummi arabici boli armeni acacie rubee pure
litargiri collandi terre sigillate ana ℥ j. opii nummie
ana ℥ ij. Tritiantur omnia vel quantum ipsorum sufficit et ebul
liantur et aspergantur super loca incisa vel incorporentur
cum albumine ovi et emplastrentur super ea firmando
cum fascia quia volunt consolidat et curat et
dolorem quantitatem propter incisiones mitigat evidenter Et
ex verbis bonis adde cum pulvis corticis salicis
combusti quia omnes ulcerationes consolidat cum aspergitur
super ipsas et aliquando dolorem emorroide perfecte cura
tur Si autem post incisionem per datum sanguis non
fluit vel diminute ponatur medicina acuta super
locum sicut est sucus cepe pistate incorporate cum
pulvere anacardi vel euforbii vel piperis vel sinapi
et sic cum fel thauri posse vel incorporatum cum eisdem
vel et sic cum unguentum vide dein capitulo de fetore
nasi Et super istas unctiones ponatur emplastrum
factum ex cepis coctis contritis et incorporatis cum me
dico aceti salis vel ex oleo salis Et cum hoc adhuc
sit commotio cum violentia quia ita tamen omnes emor
roidas apperire et sanguinem grossum educere vel si
quod predicto non fit ponantur sanguissuge super ora
singula et dimittantur donec sugaverint complete et
cadunt Et si superfluxerit in sugendo vel virtus eius
sit debilis aspergatur sale vel cinere quae cadere faciunt
et consolidetur orificia sicut dixi Si vero post
incisionem per datum vel ex aliis incisionibus sanguinis emo
rroidarum superfluit et virtus deficit puriat super
locum medicamen stipticum et strictivum quod sit terre
sigillate sanguinis draconis balaustie acacie ana ℥ ij.
teratur omnia vel quantum sufficit et ebulliantur et incor
porentur cum pulvere molendini vel tela aranee
et aspergatur super loca vel misceatur cum albumine
et fiat emplastrum super locum firmando cum plumaceo
lo et fascia Et cum volumus commode mollificare
cum aqua tepida vel oleo violarum et leniter moveatur sine

moledina et cu i[n]stricta fuerit ora o[mn]ia q[ue]
solidet[ur] sic p[er] his. Si vo p[er]cussio[n]e apetur
locq et fiat dolor fortis q[uo]d q[ua]n[d]o fit q[uan]do sanguis
no[n] e[st] suffic[ien]s p[ro]p[ter] vie strictitudine[m] l[ite] l[...]
tur fiat unc[tio] anodina q[ue] ia[m] dicit[ur] i[n] cura
blandit[iv]a accidit n[ame]q[ue] ex apate et do[lo]r ut
forte i[n]ticant tectus et vi[rg]a p[ro]p[ter] oppila[tionem] q[ue]
adiuvet[ur] hora j[...] cibi et potu ne multi[tudo] vina
et ego tibi dicit do[lor] scedetur apa et applaut[ur]
emorroide cu medicis acut[is] sic dixi
Cura vo blanditiua q[ue] p[ro]p[ri]e i[m]monet timorem
h[oc] [est] ut p[r]odat[ur] eger i[n] balneo i[n] solutio
et mollificatio sit c[um] aq[ua] tepida decoct[a] malve
althee flor[um] camomill[e] melliloti sem[inis] lini folior[um]
caulium aneti et silin[i] l[...] fomentet[ur] emorroid[e]
cu p[ro]p[ri]etatib[us] i[n]fus[ionis] i[n] eade[m] aqua l[...] fiat emplm[...] si
cat[aplasma] ex cisdem reb[us] pistat[is] et i[n]corporat[is] cu o[le]o
camomillino l[...] vi[ol]ino Et si suffi[cit] hoc est sin
aut fiat unguentum sanpsinum q[uo]d s[ic] fit cerusa[e] albi
et nig[re] an[a] ʒ j. oppi[i] ʒ ß. ipunis al[...]. m. an[a]
ʒ. ij. cerusse litargiri an[a] ʒ. ß. ol[ei] ro[sarum] ℥ iiij. cere
ʒ. ß. dissolvat[ur] cera et oleum p[er]fecte ad igne[m]
dein deponat[ur] ab igne et cu tepefacta fuerit
i[n]corporet[ur] pulvis aliorum rerum q[ue] agitando cu
spatula et i[n] fine adda[tur] modicu[m] aceti hec n[ame]q[ue]
dolore[m] i[m]monet p[ro]hibendo [...] dein i[n]cutent[ur]
medicine i[n]solutive ia[m] dicte do[lor] tumor i[n]scedit
et dolor cessabit o[mn]ino Et si tumor et apa
emorroidar[um] fuit diu q[ue] diffi[cilis] i[n]solutiv[is] i[n]
quit[ur] apiu[n]t eas cu sangissugis l[...] medicante
acuto p[ro]p[ri]o do[lor] m[inui]a[tur] i[m]morata fuit p[...]ssa flora
sup[er] dicta dein p[ro]cedat[ur] ad i[n]solutiva et anodina
sic ia[m] sepe sicut n[ame]q[ue] curabit[ur] do[lor] q[ui] u[...] re
gulet[ur]. Cura emorroidar[um] i[n]cisar[um] e[st]
ut pissa flora et farina sup[er] dictis ponat[ur]
ventose sup[er] anu[m] et i[n]cidet[ur] et emorroide
appareant. Tunc fiat cura co[m]pleta l[...] blanditiva
sic dein c[um]. Dicte o[mn]ib[us] emorroidicis cibo ge
nerante sanguine[m] subtile[m] temperatu[m] sic e[st] carnes edor[um]
l[...] pullor[um] et capator[um] cu feniculo l[...] lact[uca] spinachijs
l[...] borragine buglossa et i[n] ca carnium capedo[rum]
et holer[um] facti ex blitis et lactucis co[n]ditis cu bu
tiro et sale bibat vinu[m] album clar[um] subtile lymfa[tu]m
cu aq[ua] fort[is] vini Caveat ab o[mn]i cibo et potu
gravitate melius nulla l[...] no[n] nulla Et cibi q[ui]
gravitates melius nulla sicut lectes caules ca[r]o
vaccina ca[r]o bovina ca[r]o ferina milium rapu[m]
fabe vin[um] ru[brum] po[...] vin[um] turbidu[m] panis azimus
et ova ocl[...] asse l[...] frixe Cibi vo gravitates
melius no[n] nulla p[ro] adustio[n]e et ita s[un]t pessimi
[...]m h[ec] caro s[un]t cibi valde saliti ca[r]o fungata
pisces saliti antiqui pip[er] alleu[m] sinap cepe
vin[um] vetus amar[um] et similia Cibi vo gravitates
melius no[n] nulla p[ro] congelat[ione] s[un]t carni pasta tor
telle pisces grossi de aq[ua] fetida lentes crucis
no[n] fragiles nuces squamosas aq[ua] frigida turbi
da et similia. Sacedo quomodo
abscidendi emorroidas c[um] duplici i[n]g[...] vng[...]
ferro igito q[uo]d cauteru[m] d[icitu]r l[...] no[n] igito ut pu[ta] cu ra
sorio l[...] forfice seu vritino Cu[m] cu medicina ex
ire c[um] t[em]p[or]e p[ro]p[ter] c[ur]a aq[ua] virete q[uo]d sic fit R[ecipe] tar
tari vini veteris acutissi[mi] lb. ij fragementa
et po[n]e sup[er] laminam ferrea[m] ignita do[lor] i[n] forte
albu[m] q[ui]nta. Tunc i[n]collet[ur] subtile atq[ue] suspe
da[tur] i[n] sacculo lineo valde desso p[er] dies aq[ua] sera
fro humido vaporoso q[ua]l[i]s e[st] i[n] loc[is] subterraneis et sit
figura sacculi piramidis causa q[uia] fluet liq[uo]r inde
q[uo]d colliga[tur] i[n] vase vitro s[ub]tili desictatu et o[mn]i die
liniat[ur] cu penna ter vicibus sup[er] loco q[uo]d per dies
et dies exsiccab[itur] i[n]vincta atq[ue] cade[n]s fit pau
latine Curat at v[...] h[...] aq[ua] p[er] an[...] vini &
amplius i[n] loco t[em]perato Et ide[m] operat[ur] aq[ua] fragalie
et p[ro]pter fructus ei[us] q[uo]d distillat[ur] sic faciendo
aq[ua] ros[arum]. Aq[ua] vo fortior p[re]dictis et q[ue] i[n] vnc[...] cor
rodit tubosita[tem] illico cu apponit[ur] sic fit R[ecipe] cen
ere[m] vite alve cin[er]is fagi calcis vive an[a] lb.
iiij sal gemme lb. j. dissolvat[ur] o[mn]ia i[n] lb. xx aq[ue]
clare at[que] bulliat[ur] do[lor] ʒ. p[...] aq[ua] q[ue] fuat[ur] cu spa
tula assidue agitando et i[n] ab igne deponat[ur]
et resideat dittat[ur] dein q[uo]d residuu[m] e[st] abiciat[ur]
s[ed] q[uo]d purum e[st] iter[um] bulliat[ur] do[lor] j. p[...] q[ue] fuat[ur] p[er]q[ue]
ca ab igne deponat[ur] et cu i[n]frigidatu[m] fuit iter[um]
bulliat[ur] do[lor] ex toto delicto sola q[ui]nta p[ar]s re
mansit et nu[n]q[uam] q[uo]d si sic nolueris q[uo]d sufficiat
bullicio tria mitte petiam de p[er]c[...] i[n] aq[ua] q[ue]
demolict[ur] tunc i[n] usu[m] i[n]fuet[ur] sic aq[ua] for
Cu[m] at operari volueris cu ipa misce aq[uam] va
sui calcis vive do[lor] fiat sic puls ne forte
fluat sup[er] loca sana Aq[ua] at o[mn]ium fortissima
sic fit R[ecipe] ar[gen]ti viui vitri cir[...] calcis vive
argenti vivi alkali l[...] loco ei[us] sal gemme
an[a] lb. ß. sal armoniaci sal nitri sulfur[is] vivi
an[a] ℥ iiij teran[tur] o[mn]ia subtilissime et i[n]fundat[ur]
p[er] xl dies nullo i[n] lb. xij lixivij acutissimi
l[...] aq[ua] dissolutionis calcis vive o[mn]i die agitando
t. l[...] qt[...] cu spatula. j. q[ue] vo die adda[tur] argentu[m]
vivu[m] et misceat[ur] cu i[sti]s p[ro]d[ic]tis do[lor] fuit
extinctu[m] p[er]q[ue] ca i[n]formet[ur] magdaleones et ex
siccet[ur] i[n] umbra dein iter[um] terant[ur] et i[n]fun
dat[ur] i[n] eode[m] liquore magis ac magis acuato ex
calce viva i[n] ipso decimo dissoluta et sic p[er]
dies duntaxat[ur] do[lor] p[er]fecte dissolvat[ur] et fiat for
me molles sic pasta tractabil[is] q[ue] ponat[ur]
in alembico et distillet[ur] sic aq[ua] ro[sarum] q[uo]d ita

aq̄ urit locu q̄ tetigit et ip̄m mortificat atq̄
denigrat de die i die, p̄ q̄ q̄ i. emorroide fue-
rit denigrate et ip̄n cadentes cum plenius cu epto
putrefaciente ipas et eade facte sicut sunt cau-
tes cyrati et pistati et incorporati cu butiro
recenti et agnoia porcina. Et p̄ q̄ q̄ ceciderit
consolidentur loca sicut dictum e. Quomodo e cu vn-
guento caustico qd fit ex arsenico sublimato l' r-
algar l' calce viua etc. et incorporat cu fece
cere et fuco affodillorum sz liniatur locus circa
cu psilion l' albume oui l' cu oleo ro. et tela ue-
torioso dilatetur et liga i vnguentum viride et vng̃m
de tartaro q̄ sepius ca. desunditur. et p̄ corro-
sionē emorroidarum et casu tam consolidentur loca
cu vnguento aplorum deo ca. de vlce i aure l'
cu vnguento de cerusa qd fit ex oli ro. ʒ iiij. de
ʒ j. dissoluatur ambo sil adiungendo t'ciola et
deponat abique et incorp'etur puluis istarum
rerum sz litargiri abluti i aq. ros. camfore
an. ʒ j. oppij. gr. xij. sc. in sgdi. gna. xxiiij.
cortic mandragore ʒ j. cera qd. suff. ad spissa-
du oia et i fine addantur duo albumina ouorum
diligenter incorporando cu spatula donec oia reducant
ad formam vnguenti. Tercius modus e cu filo serico for-
ti subtili l' cu pil equinis faciendo laqueum cu sin-
gulis radices emorroidarum et ip̄m cu die-
bus magis et magis angustiando donec ceciderit oia
deinde consolidentur sicut prius. Quartus modus melior
e q̄ cu ferro quod diu ipse modus diuturnam sincopa-
tionem reducunt dolores intollerabiles i locis et apa-
ados ut sepius et oīa i tricant et ad hunc se-
curior et nobilior e qui fit cu ferro ignito
quod cauterium facit escaram sup labia ptinet
sanguis emorroidarum suplucere. Et i hoc ca-
sus consiliu aureo ponito quod prius ut. ad cyo-
logica ptinz doctrinam. Quando p̄ca exoptig-
sepius i rectis gallinarum et ipse p' ciu alba cu lini-
tur sup emorroidas doloreque mitigat et i flacon
resoluit aspect. Et sepius columbas i. opat. aq.
hic ca. putredali euaporare facit pista
cu floca dulsina q̄ dixit i methodo ut for-
tasse minus augmentetur.

Quot absinthiat. ocs emorroide sil vna ī da
ne forte dolor augmentatus reducat apa i vno
ucatur. g' gradata vna p' d. de die i die il vt'
fuit fortis et paracs abhorreat sedacon. Et
no consolidetur ocs si relinquat vna sic e sz sy-
ci cura copleta et so. fiat ex. ipaz cura bla-
dicia. Vt et si ocs consolidet demuo appariat
vna cap cu sanguisugis l' cu medicis dictis p-
dcis in oia copleta. Et ut dicit ypp. ubi sup
emorroidas antiquas sanadi. Et dicit ac antiquos
quas rectes l' no multo tpe consuetas possumus ocs
consolidare sy timore ouno. Et ipse si splen rectificetur

t sanguis diuitatur ad loca ad. cu flora basilice
sinistre sepata ex nostrorum. Qui tocius
consueto emorroide plus fluxerit l' p'iodu
accelauerit plus debito sit. qui cor indiget emoe
humorum subtilium caldorum acutorum. Si vo i sui tte
fuerit diuo l' p'iodu tardauerit sit. qui indiget
emoe humorum grossorum frorum de flate et melia sit
et i intestis h' contingit. vij. ypp. v. p. aff. ag lia'
mesta uti sine colde p'o et no f. l sc. ff. fra
purga. indiget sit. Si fluxus emorroidarum
fuit rubeus subtil dominium cole sit. Si vo albus
l' pallidus dumium flat. Si niger l' plubeus melica-
diaasitq significat purgatur i humor p'tim reducens
Et emorroidas antiqs diuo restringi p' sc. l.
p' arte malum qui ydropicum l' ptisim l' lepram
l' maniam l' eadem l' a. apa p'ambulantes reducit
Contrario ex emorroidas ultra modu fluere malu.
qui marasmum l' ethicam l' ydropisim p'figurat sic
et i intestis. vij. ypp. v. p. aff. ag estis plus
existentibus accidunt eg'nes. et no existentibus
a morte accidunt eg'nes. Et p'. gadez eg'nes
sit de raucitate sit. vo de i plo c p'get i humor
peccat et p'ca efficientur emorroide. Et mania
eq et hutibus donec reum emorroid' superuenien-
tes tollunt eg'nes. vij. ypp. vi. p. aff. ag cla
colica et nefreticis emorroides tuate bo.
sz. p' sc. l. p. arte et pas p'q maniacis vari-
cibus a emorroidibus tuatis solutio fit manie

De ap^{te} ani ..

Apostemat ani et circa lacti dricis a co-
tis. Et cura et sig. dca sit ca. de exitu
ani q. de cis exitu ipse apa h. vo ad-
dedu q' si tuetur h' apa ad colleram qd suctio quod
ipse applicatio i solutiones no diuitur. dolor tuor
et sc. sz poris uit edunt. Vtendum e maturantibus
dcis ca. de apatibus sero usqz ad tpe rupture
q' si fiat p' se vtendum ruptio abstersiuis mundi-
ficantibus vlcq et p' h. consolidantibus dcis ca. de ra-
gadijs ani. Si vo cutis p' se rupturam tar-
dauit apriatur cu ferro. Cauendum p'ca q' h.
apa si fuit intus difficilior e cur et p'uos
actu' ipse nasi ex ipso stringurria et ylcos
tuasti et ipse si sanet. Si vo extius facil
e cure et actu. no p'uos. Si methodo auctor.

etc ta'

Renum passiones sunt viij. sz debilitas que
nutritur sanguine l' sanie. i calculus l'
lap. Curta dyabetes. i maricus. Et appi-
la. l' dutices. apa. Cu ac dico i renes al
katiz. i. locu imu in dorso atz poros viri-
des q sunt vene duc stricte procedentes arcuibus
et descendentes p' inguina abutiq duas lateribus tendunt
i vesicam

De debilitate renum

Debilitas renum
debi[li]tata phlebot[omi]e [ve]l diminute ipos opa[cita]s
q[ue] est a[ttra]ctio[n]em p[ar]tis sil[v]e[stris] sec[un]d[u]m a massa san
guinis imp[er]i[al]i c[on]firmate generati sec[un]d[u]m q[uo]d non indi
g[et] nutrimentum q[ue] corp[or]is totius h[abe]t at s[e]c[un]d[u]m
gra[du]s e[ius] p[er]ficit: p[ri]m[u]m e[st] attractio sanguinis aquo
si a vena b[as]ilica h[oc] fit p[er] venas mulgentes
2[u]m e[st] divisio sanguinis attracti in p[ar]t[em] grossam
nutritiva et vi[n]ci et p[ar]t[em] subtilem sup[er]fluitatem
et h[oc] fit p[er] panniculum colatorium positum in concavi
tate renum contentum p[er] cuius poros angustissimos
tr[ans]it sic aq[ua] subtil[is] grossa remanente. 3[m] e[st]
expulsio p[ar]tis aq[uo]se subtil[is] ad vesicam et de renum
ad cor[pus] corp[or]is q[uo]d fit p[er] poros uritides q[ui] su[n]t meca
te longi p[er] renum p[ro]cedentes agravantes: renum in
g[ra]vitatem vesice et de renum se obligantes in fun
dam et tunicam in concavum cistis. Debilitas
op[er]a[ti]o[n]is phlebotomie dimicatis [ve]l corruptis sunt tres
et quia s[ecundu]m mala c[om]p[lexi]o[n]es mala c[om]p[ositi]o et c[om]p[lexi]o soluta
quadmodum eisdem by s[e]c[un]d[u]m virtutib[us] renum op[er]a[ti]o f[iat]
et cum tu[n]c p[ro]p[ter] renum corporis debite regulat[ur].
Mala at c[om]p[lexi]o[n]es h[ui]us fit ix modis sicut in vide[tu]r
i[n] renib[us] mala c[om]p[lexi]o est modus qui s[unt] caliditas et
de ipsa dicetur ca[pitulo] de dyabete 2a siccitas et
de ipsa dicetur ca[pitulo] de macie renum 3a humiditas
et h[oc] v[er]o stat sim[ul] frigiditate de ipsa dicetur p[ro]ut alias
ubi de mala c[om]p[osition]e loquitur et ca[pitulo] de oppila
tione et duritie renum. Mala vero c[om]p[ositi]o q[ui]d est op
pila[ti]o renum [ve]l mollificatio c[on]sumpcio q[uod] est laxitas
sic q[uod] vastitas textur[e] inte[m]perat[ur]. Solutio vero
c[on]tin[ui]t[atis] e[st] vulnus [ve]l apa[ti]a [ve]l ulc[us] i[n] renib[us] et de ipsis
dicetur ca[pitulo] de mictu sanguinis [ve]l sanici

Metodus

Signa male c[om]p[ositi]o[n]is p[ro]pt[er] mollificatione[m] oppila
tionem sunt dolor gravatus cum albatim vrina alba
grossa lynderosa ampullosa cum resid[ent]ijs viscos[is]
et diminutio appetitus coytus vij pp. vij p[ost] aff
Omnibus q[ue] omnes ampulle natat nef[ri]t[icu]m
f[it] et l[on]go[rum] c[um]: q[ue] neficitas fit. Et cura eius
e[st] ut sumat o[mn]i die i[n] cibo de pulvere vrinatis
q[ui] dicetur ca[pitulo] de calculo in renib[us] cum vino albo so
tili a[uri]s p[er]ge[ns] cum ℥ ij [ve]l iiij benedicte laxative
dando in s[er]o cum vino ca[li]do. pissa digere cum cipcelle
c[om]posito. Utatur q[uo]q[ue] coytum in i[n]ci[pi]endo q[ui]a purgat re
nes si fiat usu moderato. Ungatur albatim
dextros et sinistros cum unguentis agrippa martia
tom arrogon ad ignem bis in die cum prandium
et cum cenam. Utatur electuariis vrinatis riptis sicut
dyamisi dyatrion et sil[ic]a. Utatur mirtib[us] pullos
et cedros c[on]dit[os] cum petr[osel]i[no] et speciebus aridis bibat
vinum album clarum vitet grossa viscosa sit e vi[n]i
rubeum vinum et bidum panis azimus cetera por
cellos [ve]l vitulos. Signa male c[om]p[ositi]o[n]is p[ro]pt[er]
laxitatem c[om]p[lexi]o[n]e t[em]p[er]ate renum sunt vrina sit lotura
car[n]is cum dolore albatim et debilitas dorsi et p[ro]p[ter]
coitus appetitus coytus. Et cura eius est ut ungat[ur]
loca renum cum unguento facto ex oleo masticino oleo
mirtino oleo ro[sato] ana p[ar]tes equales et mastic ana
q[uantum] suff[icit] ad ignem [ve]l solem ca[li]dum. Et potat[ur] de sirup[o]
cumplium sirupum confortativum renum factum ex lentib[us]
ex corticat[is] ros[is] bolo ar[meno] g[um]mi ara[bici] mastice
summitatib[us] rubi et absinthii nuce cipressi ba
laust[iis] sandal[is] et silib[us] coct[is] et dissolut[is] et iterum
potat[us] cum oleo ro[sato] q[uantum] suff[icit] et modico aceti. Co[n]
ferunt ad h[oc] ceteris o[mn]ia sirup[i] p[re]parata i[n] calido et
frigido cum aq[ua] decoctio[n]is ad finem sic e[st] iste sirup[us]
s[e]p[e] ro[sati] plantag[inis] ana amomi acacie cipi ipo
quistidos squinati cimarum rubi p[er]fecti sc[ilicet] g[um]mi
frig[i]d[u]m ana ℥ s[emis] mastic thimi dragaganti spice
viloal[is] folij indi sandal[i] ana ℥ iij cinamomi
ana ℥ ij zucari ℥ viij fiat sirup[us] bene coctus
et clarificatus de q[uo] bibat cotidie in aurora ℥ j
cum aq[ua] mirtillorum. Et sit s[e]c[un]d[u]m e[st] de barabe
mixti cum brisis de camsora q[uo]s diximus ca[pitulo] de
p[ro]tisi q[ue]. de c[on]fec[tione] Utatur cibis laudab[ilibus]
aff [ve]l elixis cum pet[rosel]i c[on]dit[is] cum succo liber[ali] [ve]l
citoniorum sp[iss]atis cum m[e]lle omnes i[m]p[ri]gnat[os]
cum adipe renum capris [ve]l edorum et aro[ma]tizat[os] cum pul
vere cinamomi g[ari]o[fi]l[orum] ℥ mirtillorum bibat vinum
stip[ticum] lymphatum cum aq[ua] mirtillorum. Evitet coytum
sp[ecialite]r posse et resupinatorum sup[er] dorsum et usum diu
reticorum i[m]moderatum et viscosorum diligat stip[tica]
mediocr[i]t[er] grossa si oppila[ti]o c[on]p[ar]at et nec s[unt] cauto
non plibeat. Utatur q[uo]q[ue] modo stip[ticis] modo aperientib[us]
ne alterutrum membrorum noceat. Et si coitus sit c[on]ti
nosus fiat ap[er]i[ti]o flora dividia ex basilica in
brachio [ve]l p[ro]pe latus oppositi. Et p[ro]p[ter]ea in late
codem. Et si non suff[icit] de[tur] c[aute]s medicine c[on]ferentes
mictui sanguinis q[ui]s dicetur suo ca[pitulo] et ingra[vi]
do. Vrina visa fuit rectificata et dolor se
darg[en]do

Nota

Oportet ut medicine
exhibite p[ro] intus sint subtil[ium] s[ubstanti]e ang[ustias] ad re
nes p[er]venire valeat p[er] vias longas atq[ue]
angustas. Et si non sint sirup[i] c[on]f[ec]t[i] p[er] parvo dum
si pulveres excellentes ut alcohol et si vero p[ro]p[ter] co
tiq addat[ur] aqua aceti acutissimi c[on]tra petra
dq ut citius ad membrum p[er]veniant sic s[unt] se[min]a
diur[e]tica et se[min]a vrinativa et mulier sol atq[ue]
saxifraga. Et id[em] d[icitu]r p[ro]p[ter]ea q[uo]d i[n] g[ra]v[i]t[at]e dicte ut
e q[uo]d ad[e]o renes debilitet ut grossum missum
oppilatis [ve]l ruptum lacerantis. Et e[tiam] coytus q[ui]a
vasa duo c[om]mu[ni]a p[ro]pe venas mulgentes re
num dicuntur q[ui]a ipsos nutrimento p[ro]bant atq[ue]
dimicedunt ex forti sictione sanguinis p[ro]p[ter]
q[uo]d eget testi[culis] coitum s[unt] fluo angustia[m] ad
reparavit s[pe]rmat[is] generati p[ro]p[ter] q[uo]d dare e[st] ab

... usq distantiam ... gst venam debiti

De prostatis [De] solliditadu i q forta ...
venam et viam eius que p corp ... fit
cu ... et lapidibus ... vo tamen sur-
git ca fe. ethice l masum

De mictu sanguinis

Mictus sanguinis fit ppt aq. tu cam ...
c cas et pcussio sup allzatin rup ...
venam vel venam ... l cola
tota ... c humor subtil acuti corrodes
lo. pdca l ... corp apicu ... c expiacum ve
... l ... superfluus loca pdca lacedus
infla ... et ppc in cor ... tollos et ppc
ca. mictus vo sanici fit ppt aq. tu cam ...
c ancessio mictus sanguinis antiqua ppt qd san
expt. venas seas q fit locq ... sanie l
virg nitrosa ... ut dr. ... c ... culos
sil corrosio locorum pdcorum ab humoribus ca. ad
... l salsis nitrosis ... c apa saniosa i veni
bus ... ad rupturam ... qui mictus sanguinis
et mictus sanici et ulcera i venibus ... s. inde
... ver et qui code ... chant ... p.
... cum lenit. agli. io. decipis vno
dicta ca. Aduteodu ... passiones que
accidunt i venibus et quas i vesica et collo eius
qd ... dicit ... ipp. ... p. affo. Si san-
guine ... ulcera ... fit

Cu ... distinctia mictus sanguinis put venit
a venibus ... sanguis ... et ... si sit ex
ruptura vene ... venes Et c globosa
et ... subtil ut sanguis flomata ... ipp. ...
p. affo Omnibus i vrina ... qui ... fusca
l sit pili de venibus ... Et ... dit
... spote sanguine ... de veni-
bus vene ruptura ... intellige spote i. subito
et copiose no ... Et ...
... dolore ... alkatin et forte ancessit casus et
percussio sup dorsi spondiles l usus ciborum acu-
torum ut sinapis pipis vini vetis clari l ...
l ... i ... Si vo venit a vesica
l collo eius ... sanguis paucus ... mcli ...
et ... cum vrina l no bn ... vine
et sentit paciens dolorem ... pting et ...
et ... dolosa Cu vo distinctia
sup mictu sanici ... si venit a venibus
et ... ancessit apa saniosa in
venibus ... l mixta sanguinis ex et exit
cu vrina ... furfure ... l sicut pili
et sentit ... dolor pugitiis ... lota ...
et inguina ubi ... venes
Si vo sit a vesica ancessit scabies vesice

et sanies exit ... cum vrina ... et apparet sanie
i vrina et dolor c forcior **De methodus**
Cura mictus sanguinis put venit a venibus
et locis ... qui de eo q venit a vesica et
collo eius dicetur ca. de scabie et ulcere i vesi-
ca. Et ca. a ... tu cam ... fiat
... apli. flebotomia de basilica de ... in
brachio l man et pod. ... sup ...
sup albatin ... ex ros plantagie balaust
... ex corticati ... pastor ...
et rubi cott ... aq. et ... et ... cu
pulue boli ar. san. dra. acacie ... adde
... aq. aloes et aceti acutissimi ppt ... l.
fiat epithima sil lotu ex aq. decoc ...
... et aq. ros et modico aceti vel fiat
vgtm qd ... mucillage psillij et ...
... an. ʒ. s. gu. ara. adusti karabe
adusti dragaganti an. ʒ. ij. ... fiat ... i aq.
ro. et modico aceti ... add. ... ol. ros
et ... qd ... et ... sil ... et
si volutis adde ... sit c adeps anseris
anatis l galline et ppc ... sanici ex venibus
Cuat ... dic de ... sup ...
... an. ʒ. ij. ... et addat. gu. ara.
... ʒ. j. ... l sup acc ... qpo.
Et ... cu aq. decoc ... l ...
... cu medicina solucie humores acutos Et
ppc ... sit ... sic c ...
... an. ʒ. ij. turbith boni ʒ. j. ...
... an. ʒ. s. ... et ... cu aq.
decoc ... l adda ... ʒ. s. et fiat ...
q det cu aq. ca. ... vel ...
cu ʒ. ij. ... dissolut cu thamarindis in
aq. ca. l cu ... de succo ro. laxatio ...
... dic ... lenia ...
cu ... vine
... dic ... mixtura ... dyarodo
albat ... nouelle ... an. ʒ. ij.
dyad. ʒ. j. Cuat ... dic ... de
karabe cu aq. decoc sumach l ...
... dc ... de ... ij
... karabe ... adusti
... adusti gu. ara. adusti dragaganti ...
... balaust ... mastic ...
... an. ... thuris ... oppij an. ...
j. et s. fac ... cu mucillag psillij l succo
... l succo ... l ...
... l plantagis l vino ... l aq.
pluuiali ... ʒ. ij. et ...

dung ag tena cu easdem liquoribus Et si velles fortiore desic. addes terre sigill. san. dra. lapid ematitis sc. portul. assati boli ar. an. ana. s. Et si velles ut aperte apperiat renes et vesicam addes in decoc. semin apij ana. s. vel fiat aqua que extrahitur de canfora vel decoctio dictis ca. de ptisi. Unctio facere rizo de ordeo condito cu adipe renum caprarum et edorum similiter et renibus assis conditis cu suco lactuce vel citoniorum. Similiter renibus elixis cu aqua pluviali et sumach vel mirtill bibat vi. vii. scrup. lapsatum cu eisdem aquis. Demittet cibos et potus acutos apertos et urinatos sicut sunt mia renum condita cu pe fen. salvia et holera omnia preter caules et vii. al. aqua Et urgantur per grossa stipticam u. oppilatio epatis quam prohibeat que tunc apta cu stipticis alteretur. Cura mittis sanici prout venit a renibus et eadem cu pdca et que cum ardore urine et dolore in urgant vita diniac tis de albakegi q sic fiunt Sumendo ebe anesue ss semenos albakegi. ℥ iij. sc. portul. cucu. citrull mundatorum an. ℥ iij. et s. boli ar. gum ara. tharris san. dra. sc. psilli al. amigdol. dulcium excorticatorum succi liquiritie dragaganti amili semenos solat. an. ℥ iij. appij karabe mesai oppij an. ℥ ij. fiant trociscis cu muscillaginem psillij det unum mane et sero cu melle p. l. psiumelle que dolorem mitigat saniem abstergit et cu urina educit et tandem ulcera consolidat Si deus voluit Et fiat omnia q dicet. ca. de ulcere in vesica Empe

rica Dicunt expti multum sanguis ex renibus quos provocare ex multi. Sanguis i corpore sit et fit vomitus san. et fluxus ventris sanguinis et ipse in corpore sanguineo ocio gaudente ac quiete Et cura eius est eadem cu pdco preter quod magis insiste cum camera cu florida et pusco mesto et emorroydarum in corpore consueto ut diuta san. ad loca alia et minuatur cibi et potus et rectificatio epatis et splenis ut scripsimus in suis ca. Et addito i exercitio et labore Affirmat pdca quod adiuncta san. ex renibus et ipse exonbeantur. consueverunt superveniet accutia tortosa q cura ad se trahit Et hic est san. coagulatio in vesica propter quod intercet urina et fit dissuria vel stranguria dolosa Vij ẋpp. iiij. p. asss renibus in urina grossa quam in renum forus

F. p. sit pili de renibus exeunt Et cura eius est ut unctiones ptey et urga cu usto ca. de mollificato quod plurimarum dyalthee an. ℥ j.

buti in rectis. s. olei ℥ j. mistea. ponere ad ignem vel solem ca. u. Et postquam mollificatio fiat aqua ex diuretis si non timueris ulcus q dicet ca. de calculo et ca. de dissuria Et si propter hoc non educitur frusta san. et ad hunc tenere rect. urina juvant. collia dissoluta et lubricatia per virgam cu siringa q dicet. ca. de scoria et dissuria Quoniam sequitur ulceratio vesice propter sanguinem in ea longo tempore retentum et in saniem conversum Et cura eius est cura ulceris in vesica

Quam est ydropisis et infrigidatio epatis propter exitus san. et coloris ipsiusque Et cura eius est in rectis. ca. epatis et splenis cu clisteribus et emplastris q dis stipticis dictis ca. de debilitate epatis et ca. de ydropisi ascitte Virtu quod et fortius evenit in tabes et consumptio corporis propter tantorum venarum et membrorum q fc. ethica accedunt Et cura eius est exposita cura matrici in univ q dicet. Et cura mictio san. q mane dca. c. et cura fc. ethice q dicetur libro iij. si deus voluit Canon Remedium exhibita per istis scz. clisteria et collia pars vel non proficiunt in pacientibus in im Omnique utique corpus ad locum non pertingit Coffire tunc videtur patientes. s. Gratia pluralis vesice ab ulcere juvant. q. propter collivia lavantia cu siringa q dicet ca. de ulcere in vesica vel sanguinis et sanici ex itaque velociter. Sic cautes dyspicitio debiliter in ui. convenientes et necessarias puti ca. et toti curatione puti pnostica Mictus san. puri prodi ... de seracies et in allevia ... i fim ... ullaret si ... spongi in supfluat et utrum dicat que nat. ... et etiam Consuevit neque eius fluxus quadra. et vomitus san. et fluxus ventris sanguine in quibusdam corporibus et viciis salubre evenire propos dimittas personas pacientibus scz. scissura venarum Smocha ydropi lep. et similibus Et ipse in corpore otioso et amploso et post incisionem mestorum et emorroidarum in corpore consueto Si mictus san. exonbeantur atque quemque per scienciam per arte insurgit ydropisis vel marasmus et fiat morte timor. Si adiuncta san. emittit sq consuevit mictus sanici et propter ulcera in renibus et vesica cu ardore et dolore in urinando quae sumitur apprehensio que ulcus difficilis consolidatur. Ex rolumque ipse recommit multum ... in tudo de Vij. ẋpp. viij. p. asss ... sanguis sputo sanici sputi De calculo et arena

Lapis calculus et arena generantur ex materia grossa sicca viscosa terrestri a calore naturali assante sicut lateres in camino Sic et ... ubi fuerit ... ultra ... adveniat ex humore viscoso

glutioso q̃gregate ptes fit lap. Si vo ut vis
cosit advenit fit arena ppt qd et sabulu
neqq in petra qetit neqz a calore aduretur
a frõ q̃pot q̃litaq. Si vo medio mo se hnt
vis q2 p9 queda pti qescat et pti alia
no qescat fit calculus atqz lap. Et licz lap
mineral fieri possit a fro q̃ntitate pte renosa
cu pte argillosa lap tn itor alio neqq
qi vita no sufficit tata fortiter. Assunt at
in pa solu in membris dimetilz receptivi
et expulsioi supflui digestivi sc q sut renes
et vesica qui ad ipa expelluntur sed dignitate
totu supfluitas placet unmillaginose generate
i capite ppt rigorē que strictis et loca angus
ta figunt dolor assentur. Vide ... iiii. p. aff
Omnibus a urinis arenosa subsistat hiis ve
sice et renes lithiasim paciunt i. gnaco la
pid vl eius dissolutoz. Sign. at distinctiva sut
qm si fit a renibz e color ipoz rubeq. Et
forte egdiut cu urina fila loga sic pili
vide ... iiii. p. aff. Omnibus i urina grossa q
tiuum frusta vl sic pili de renibz exeunt
et sentit eg dolorē suboz colico et id io qui
vet et urina dispergit et movet nausea
et fit dolor i ilijs sic i pa colica et h
q de fit ppt vicinia istoz mebroz et qpa
Sz oz ut distinguat it ipm et colicaz p
urina. vz tn qui e i fundo eius residens sit
arena rubea q de qsuetudine egri e ut mingat
p9 qui dolorez lapide q arenaz rubeaz q
a minxit cui id p aqt meis urinaz nigra
cu q fuit dolor in alkatim q e loco spo
dili sb qbz situati st renes. Cnt naqz si
cs q e lap in renibz et ipe si dolor descē
dit p inguina et ptinez do pvenit ad tes
ticlos et vesicaz. Et forte detect urina l
pas exca egdit qui pori uritides extat
oppilati. Si vo no assunt aqd signoz pdcoz
st dolor pdcūs pq sacit i nauseatibz ac
qi l dicitz e fixa colicā. Et nausea
plq e cu colica et locq dolor vetris colita
lator e et ad antida declinior vsq umbi
licu. In lapide vo qui e i renibz e locq do
minor et versq spondiles dorsi declinior. Et itcq
dolor colice pmutat de loco ad locu qui eius
ca e ventositas et fla. Dolor renu vo stat
fixus sic clavq qui eius ca e lap. Et si lap
a renes exeat et ad poros uritides de
scedit sentit dolor qui ab alkatu ad inguina
descendit qui fit i rcis aqz suspesu. Et si lap
a ppi q vesice fuit sentit dolor i qedam te

q e sup. anu et sb spondilibz caude. Sig vo
lapid calculi ut arene i vesica st albedo urine
et subtilitas eius et residentia alba in fundo urinal
pq qz fuit a medico ecu eta gassatu. Et erect
co virge ppt derecōz urine et difficultas ex
itq eius cu dolore vehementi. Et q paciēs sal
pit virgaz et tr. ipaq laborat manibz tritando
Et quz autē exitq am ppt urine multiq et
plus conatur expellere et sentit pauls do
loz sb spine et pudendis. Et scias q lap
i renibz ut plus aitit adultos infātibz vo
i vesica qui i adultis e calor assatus pmuor
q vtq expulsiva in ifātibz vo fortes st
oēs virtutes nāles sz e i eis gulositas que mul
tiplicat supfluitas argillosas q liz rnes p
tuscat advesicaz tn virtutes eius firma nāli
pō qdesant et pucoz inguinia auri q
ancter do acalote nāli frixoeis sic ciuiu
i frixorio. Scias preta q lap i renibz l
vesica duaz e spēz unq naqz e q frangi
pt p medicinas utputa q dtcs moll pmq
aliqvo q neqq frangi se pmittit utputa
q aliqq lenib plang solidq grossq que tāti
fioc taiget cu fro et extitioc q tn fa
acta no e il pq de expēa in medicinis. Sig
at distinctiva st qm si pq usu medicinaz ap
paruerit arenule i fudo urinal magis solito
multitudine et facilitas emissionis urine et mi
tigacō doloris in alkati l ptinq atqz virgaz
aut scie debs q lap frangit que usu me
dicinaz assidua. Si vo i rs egu se hnt scie
ez q manuali indiget opa. Ista tn opa lōci
no hz ui de lapide i vesica l de lapide renu
pq qz tu sunt pporos uritides i vesicaz qui
ad renes et poros e multa pfunditas in
tuiq i cisioe e indubitata de expēa ad salute

cap. de cura dolor. Cura lapid i renibz e dupx
una curativa q indiget ipda dolor et pona
alia pservativa q indiget ipda gener et pq
poson. Ony sic dyt avicē. z. can. fen. xviij.
Renal pa. i qbzda corpibz prodice l solu
quados et emorroid et eplia et dolor iuncturaz
z multaz qui oēs morbi aīa depēdes suc
cessioe ppa et pdodo ut ayt. Ca. ij. de
febribz. Ideo curatio lz e ut egr illico p9 sedatos
doloris iungat alkatim totu inguina pectine
et virgaz cu olo de lilio l camomilla l ane
to l cu olo de scorpionibz qd dictq L. de cu
pito pq hr emenit i cepaa cu ppo vo l clis
ti lenito deo ca de fucsi x ca de bolisiis
q p h renes et pori uiq angustat p lz.

3m

intret cum tinaz aq dulcis tepide l aq decoctis
malue bismalue violaie taodille mellilotis
fenugreci se lini foliorum ppli et salicis vngule
caballine tantum decem aneti appij lact
danti pastinace comune et ordi quia diuretica
mollificat ac aias colliquat vias clarificat
vrina prouocat atque dolorem sedat Et exercitium de ipsis
fiat emplastrum cum oleo anetino l camomillino quod
sufficit et ponat tepidum super locum et cum emplastrum
Et post vngat loca predicta cum vnguento arogon
et agrippa ana p ij dyaltha p j butiri recentis
p s Et fricat post que per horas ij in baluco se
dat et vie dilatate ceperint de mediam frange
te lapidem et prouocetur vrina quod est dicendum
de emplastris Et bibat super ipsam aqua vini al so
tal aquam Et cum balneum exiret stet erectus
super pede vno et saltet l descendat clinos
et scalas velociter l equitet equum duriter ambu
tantem l portat vectos sitabus super locum dolorosum
dati descendendo cum ipsis riguria et petinez usque
ad pectus colli vesice sic namque lap exibit cum
vrina si deus voluerit Si autem lap qui vesica de
scendit et in eius collo firmus stetit propter sui
magnitudinem l latera obliquitatis stet contra sic dicta
dicitur Si autem per cessum lapidis cum vrina non fiat
micta sanguinis et e colonne Et plus illig fit
cum lap e plang et proi Si vero secundum micta san
guinis propter magnitudinem l tuberositatem lapidis lacerantis
vias per quas transit tunc curetur cum flora dulsia ba
silice et medicinis sopitivis datis calide de minctu sau
et que dicitur calide de vulce in vesica Sit i inga
altinati cum medicinis datis doc lap totus expellatur
et dolor sedetur Post predicta ut fiat vita medicinis
solutivis leniendo sic sicut cassia fistula tamarindi
mana prima viole quia intestina evacuant et vias
vrinales mollificant et dilatant Nec utatur
hoc in farmaciis acutis ne forte in alias ad
infirma declinant vnquam utatur vomitu si fieri posset
quod eradicationem et divisionem Si autem post ista dolor
lor non cessauerit primo lap firmus stetit et duriis
l porus tunc in totum donabis quam spermam doloris
auferat infrigidando atque mortificando quia melius
est aliquod malum cum corpore ingignere quam fuerit cos inmorte
cadere ut dicit Diag xij de ingenio sanitatis Et hoc fit filo
nij et crocis et tyriaca in festum vj menses consumpta
l tyriace ʒ ij opij quod vj in potu data cum vino cali
do
Cuius preseruatio est ut paciens abstineat a cibis
et potibus grossis viscosis sicut caseus panis azimus
vinum nouum vinum grossum et aquis grossis dulcibus ut sunt
ficus dactili carnes porcorum extina alius
fructus pasta et frixa ova tosta l butiro
Sed utatur potibus subtilibus ut sunt carnes lau
dabiles clipe et uua casi condita cum petrosillo et specia

aromatis et vinum al clarum purum l tysanam cum aquis
fortis vini vtatur quia choytum et specie in ieiuno
quia renes potest curare et forti cat si fiat
usu moderato vtatur preservativis in principio veris et
autumpni educere humores grosses fientes vel
adustos separatos cum sint propriis dignis prout
dicetur capitulo de passionibus autenticata Si deus voluerit
Vnde ne sit sollicitio circa pillule folietes cen
ectos acumlas et capitulo in corporibus adusta
et non adusta sic fiunt purpse curare solutis
milij sol saxifrage ana carui anisi matri
ana ʒ j sc quatuor seminum frigidorum mundatorum ʒ ij cassie
ligni castoreum cappares cinamoni cyperi ana ʒ j
spice ʒ j scab armel ʒ s scrpini bdellij
oppo ana ʒ ij renes boi ʒ ij agarici ʒ iij
aloes optimi ad pondus omnium mastici ʒ j dissol
vantur gumme in vino albo claro et in illo pulveri
zata conficiantur cum eo et fiat pillule minime cat
cuius dentur exo cuius secundum sy tria a ʒ j usque ad
ʒ ij cum vino calido Abstineat a sopno illico
super cibum et sopno super dorso et scriptura cogitati
plia et coitum superfluum et fatigacione dorsi
cum tutatoribus l suscitatoribus l choytum super fli
tatibus Nec putat vetere sicut ipsum lem
at cum proprio l clisterium non putat est pla acuasi
in vijs vrina Primo ipsum omni die cenet cum pul
ue et sirupo diuretico quod sic fit Rp seminum quatuor
calidorum quod sunt ani feni petrosilli appij feniculi brusci
radicum quatuor calidorum quod sunt radices eorundem
seminum quatuor frigidorum maiorum quod sunt semina cucurbite cucu
meris citrulli seminum quatuor frigidorum minorum quod sunt
semina endive lactuce scariole portulace ana anisi amoi
cami cimini dauci milij sol saxifrage gramis
lact maidane endive baliane rubee tinc
torum ana fiat sirupus cum libra j zuccari et detur in
aurora omni die cum vino al aquoso Et si vis ipsum
aromatizare pone ʒ j cinamomi ligni aloes foli
gariofili barrapelani ana ʒ ij teratur grosso modo
et ligetur in panno lineo et suspendatur in sirupus
hora decoctionis Si autem volueris ipsum acuere
adde appi cappi acori azari quorum inimp
ta tancas sy alijs et capitibus ana ʒ j l fiat
ex omnibus predictis sicut plurimum pulueris subtilis ut al
chool l electuarium prout magis sapiunt confectum vel
utatur electuariis diureticis famosis quod sunt dyamisu
dyacimini lithontripon mecdatum nefrocatarum
dyacastoreum bibendo post ipsa aquam vini al clarum
Post predicta in ieiuno sume amygdalas ama
ras l tyriace ʒ ij cum eodem vino sol l bis

i cbacda Cura lapid i vesica e ut fiat
ora sup dca i cura lapid i renib p ordie
cu iectacoe scpta i cab alenat dor. exeat
cu vrina Si at ora i no qtulerit imo
lap i meatu vge stetit et vias oppilauit
et vrine i tectoz compit dolosam et iciat
p orificiu vge aq decoctis sup dcas l muscil=
lago althee l psillij l oleu viol cu siringa
l sij siringa dor. via mollificet et dilatet.
et voat vga i aq ca da pata l embocet.
cu aq et olo qm mixt et calefcas i funde
do pcias in cifa et voluedo vgaz tota et
similr vetis et fricet locq i q lap e et
ad antida oppllat vna vice pq daz dor
cgdiat. Si vo i meo vge stetit neqz aq
pdcoz qtulit et locq apostemet l tumef
cat et icidat vga ifra sc ca et extrahat.
Si vo in radice vge lap qstitit i loco qui
e p'in colli vesice et vrine exitu phibuit
tc stias q lap e durq planq magnq no obe
dies ad frageedu l educedu qre oz ut i
cidat. collu vesice in loco eodez cu oblig
coe vge si latq oppositu et extrahat et pq
hc qsolidet. q si extrahi no potit dilatet locq
aptq p totu tpe resid vite sue Et cu
nate fiat vrine via. tamla et cgdict.
vrina et no icida. sba vesice qm e neruosa
qma qre sequet dolor et pam distensio
spasmosa Collu at e carnosu musculosu
facile qsolida . q si icisioz face nolunt ut
pu q pa us e adultq i cuiq icisioe tadt.
tior mortis mag q i pmis qpe qaui
et melis dmicq et fiat sibi cura bladita
q vrina educat ci lo. ci nate fiat et
vita qsuet q e ut cq poset i balneo p
deo l fomentet ciq vga cu aq et olo te
pid tpe logo pqea dspicet pa us et ele
uet vga et pcig orificiu itmitta siriga
ad logiq vge l plq i cuiq qcam sit tenu
ta l filu extesu de extremo in extremu et
cu descedit siriga i qcam vesice et lapi
de oppilatez qpulit extrha tenua l filu sb
ito et magz pa us leda i p siriga et pq
expulsioz vrine qpleta iiciat p sirigaz
liqr abstesiuq ut e aq decota mell sc appij
sc edie feni et silu l sit e oxicl qpo qm
vrinaq pvobit et humores viscosos q sit ma
augmeta ois lapidis alistgere Et sic q p
solaz i supia vrina expellit sij ipoi de
sirige Est at siriga cana ex auro l
argento fabrica qti vic vil vge sil et ciq

logit q qtinet l pars plq qssior i pte q i
ticet et sbtilior i pte q itmitti pcuiq qca
mi tusit de extremo in extremu virgula sr
rea l scta porcia l filu delana l pilq eq
tplatq l de sic Et sic i vga p dies i siduos
vite sue qquestuqz difficultas adueniat vri=
nadi Et si ay icaoz sirige euiaret
vel cu dista lubricato et vnctuoso plq so
lito utile i plret. **Empirica** Medicina
qpletu ad frage lapide i renib et ve
sica si p medicinas frangi potit et educe
cu vrina sic fit Rp cineris scorpionu viuoz
adustoz i ollo terea noua sitta pfte obtura
lapid iudaici lapid spogie lapid linc la
pid i mali hois mit adusti lapid lazuli la=
pid ematitis oss sepie sanguis lepois ex
siccati piloz lepois adustoz cicadaz ad
ustaz tacoz adustoz sanguis hirci atigni
mitti tpe logo ex herb diureticis mactati
i dieb canicalib exsiccati pfte sup pruas
ardetes atqz aspsi cu sale tosto sufficiene
pulsisat cicete maiue saxifrge om au p
i. sem diureticoz scem qm frigoz ma mi
mudatoz radicu diureticoz agaici reub
au p s. tetat oia sbtilissie ut alchool
et cu zuaro fiat puluis l elect de q sumat
oi die i ieiuno. ii. l. z. ij. l. z. j. cu vino al
agso M si desidas augmetare volucs ad
de dq ex qlz coz q sunt sic sc l eruce sc
sinap sc cam sc l urtice sc l nigelle sc
titute sc rute sc raffani sc dauci sc
greste radicu enule sinati scolopede
geciane piplis aristol. loge et ro. sal
mit adusti gnuoz iunipi gnuoz samie
cassie ligue lupuli cimi rubee tictoz
M si desideras ad huc magis fortia volens
adde dq ex gumis ca dis aaut pucit e
galbanu oppopon armoiacu bdellu sca
piuu Si ex q b mista pvontib velt
e vrva acorq asarq M si cu pdcis ponere
volues diureticq fortissimq i vtutis viltate ad=
de catalidas abscis capitib et alis q st
ptes venose scpta pte vniq catalides
naqz tata qpt vias vrine apirunt ut
plerqz vesica vlcerent et ardorez efficiat
in vrina Cura qpt cancadi e ab ipis sic
et a mirra et gmis pdcis cu adest mictq
sanguis a dissiteria a fluxu menstruoz a e
morroidaz Sit at medicia ia dca sic de
lecta simicti admatizet cu zz cinamo carda.

galb' spica calamo mac' ceo et silib' Et
q'd addunt amos amoi cippi cappi costi
amigdol' amar' mictior' p'sicor' et cerasor'
milii sol' maccedonici leuistici matri xilob
carpob. Et hi fiunt. Est nanq' et gentes ob
medicinas sup'dictas vrinatias et lapidis fra
gitat' It' expertu' ad h'. Ut accipiat' lep'
vn' et extrahat' ab eo testa et stercus et cu
pil' et sanguine et tunc to' sic c'poat' tolla
tur nova vitrata et funda' sup' ipm sanguis
hirci atq' no' castrati do' tota fiat coopta et
obtur' ob olle dilige' cu' tra sigillata et
poat' ad igne tpe logo do' tota aq' gratu
tanq' qntat' ut vet adust' Tunc extrah'
et pulverizet' cu' alchool et det' de h' pulvere
oi die 3.j. l' ij. cu' vino diur'tico It' lig'
q' pota' ad ide sic fit. Rp' nucleor' p'sicor'
et cerasor' mundator' amigdol' amar' munda
tar' an' teratur' et imbibat' cu' aq' clara dul'
l' vino diuretico et exprima' lac ex h' mixto
q'd pote' i iciuno Ad ide gst aq' distillaconis
saxifrage milii sol' folior' sc' appii. senaconis
p'soate tribuli maiu polii camepitheos vite
agrestis amar' vit' albe cardi radic' rubi
cortic' radic' genesce capilli ve. pet' mace
donici gramis petasilon scolopendr' camedrii
acoi azari squati lupuli eupatori endiue
lact' siler' mo. pulegii ysopi feni enule
radicu' quaq' qnq' om' ana aq' .j. si recta
ponat' i alembico et distillet'. sic fit aq'
ro. de q' bibat pa' oi die aq' i iciuno et cu'
ipa i ungat' renes et vesica atq' virga tota.
Si vo renes de hirci no' possint reperiri
q' ut rene et ifundat' renes sicce p dies et
noctes l' amplius i vino albo clao p'ea dis
tillet' sic pn's hircinaq' liq' patet vrina
provo' fla miscosu' subtiliat' arenulas dissipat
vias clarificat et renes purgat Oleu' de
scorpionib' q'd i unctu' sup' renes et vesica
iectu' p'fringit lapide frangit et expellit
s' fit sp'm' volte' accepe in suo anti RP scor
pionu' xxx. uno pl' l' mi' iux' ipor' q'tita'
et poe i vase vitr' et funde sup' eos oli a
migdol' amarar' lb. ij et stringe capt vas
et dimitte in sole dieb' xxx. et cola et iter
Aliq modu' ei' sp'm' ipm e. Rp' arsenol. vo
getiane cippi cappi an' 3.j funde sr ipa oli
amigdol' amarar' lib. j et dimitta' in sole
dieb' xxx. dem pite s' ca scorpionu' a x.
usq' ad xiv. iuxta ipor' q'tita' Et iter stringe
orificiu' et poe in sole dieb' xxx. dem cola
et repone Est eni mira'. si de ipo p'aubi
vnga' p'p'q' tuna effudit et de ipo iniciat'
vesic' p' siringa Oleu' at' de amigdal' amar'
ad ide gferens s' fit Rp' amigd' amarar'
mundatar' ab vtroq' cortice q'tu' vis terant' q'toc
ulta et far pasta ex eis et dimitte i loca ca'
p' v. hor' tunc iterr' tere et poe i torculari et
exprime et manab' oleu' Si at i vase dupl'i
decoqueb' sic p' hoc spatiu et dem expresser'
i torculari manab' habundatiq' dict' amigd'
q'tit' sancellos iplendo et s' cade ca'. d' acua
ca' et panos sepelicir' et p'ea expresser'
habundab' Est nanq' h' oleu' apitu' opila'
terminatu' ventosit' lenitiu' asp'itati molli
ficatiu' duricier' decoratiu' coloris et plur'
gferens dolor' auriu' atq' surditati et tynitui si
de ipo funda' i aures Et eo' fit oleu' de a
migdol' dulcib' s' no' e tm' gferens in h' cau
Est tn mag' lenitiu' et lucidatiu' pectu' sic
cat' duras l' asperas qe gferet raucedini et
tussi et ptisi Lilnoy[?] Vero c gferens
neglige' cura do' sinu' et vesice est cu'
anodinis l' stupefactiuis Et si no' d' q'
p'm' medie vini p'duct' ergo ad et'ta cu'
assidua' do' Et q'q' volueat vesica et
reducat' vine ardore et forte si dolor ulte
p'ueniet It' p'uoc emorroydas l' menstrua
et cor' q'fricto gst quu' in' q' fissas adustas
et no' adustas curat et dimitte viij. xxx ij.
p' asss' aq'clat' et uesicatie' emorroydes
curate bon' Prouisti a[?] Cu' lap' in
renib' l' vesica sterit et vrina p'hibuit et
dolores forte i duxit nec p' se nec p' ar
te eoicit mortem It' lap' calculus et arena
in renib' et vesica Si' et ulcera in eis vias
p'fectas ruant' et ipse si fuerit angusta q'd
q' q'ti' ipe m' gressus l' adhereat' viam a
gustat' et membror' p'fundit' Et si eor'
fuit senex mag' curant' ipe et forti' q'
et virtus defectiu' vij xxx ij. p' assi uef
tici et d' vesica dolentes laboriose sanat'
in senib' Et intellige senes de q' sit ult'
xl. annos

Duabetes i multi' vrine sit fluxa exi
tu' talit' p'ueniens cu' nocumento v'tu'
attractiue atq' digestiue i eis ipe q'd ab
aliq' inicipia' c dyarria vrine Eg' eius
s' sit forte assidua Et qu p'p'pota aq' l' al
ti' liquor' fit illico mictura p'ea i'pletur vrina
renes humectat' ob et labia ipe potu h'da
aq' Et e vrina al. post' sic aq' ipe simpt' eius
atq' edi'te' et extenua' cu' ea cor' de dici
dies vrine Cura ei' i ifunda' i um p'os
se et debilita' vtus attractive i eis q'd fit sum'
ex plo exrosi tra sigill' san' dra sandal psillio

pistat9 et qq̄ssat9 cū aceto et aq̄. ro. infundo
pcutiat in ipīs et actu fiat po^do. sc̄ loca ium
l cū ēplo fco ex simula^b. rubi et uitis albe et
folijs solatr̄ l ḡpuine et platagīs cōcis i aq̄
et aceto et pistat9 et tarpatis cū farina ordi
l cū vngto q^d fit ex pp̄licon oli. ro. oli uiol. oli
nenufar ana p. c mucillaginis psillij p. ij. c
q^d fit. Et si vis forti^ve mg̃s adde dragagan̄
tarabe gum. ara. aqua ro. et cafora et cu
co. Vnga^r pect et spina to. si cor^9 plus cō
tenuerit qm̄ mansum plibz l iectauit sit i
aere frigido et hūido et lecto. et cotidie aq̄. friga t
in die usqz ad vomitum si cor^9 sit carnosum aq̄. r
et dormiat i supinus sup tra l lecto strato ros. uiol
salicis et herbis frigidis Vita^r lect. de tarabe
dēs ca^o. de uomitu san. et lect. de alkekengi
dēs locus qui sanguine spissat caloz i primit
attritionē diminuit et siti congruunt fiat oīa
dcā ca^o. de siti et q dicet^r ca^o. de marici
um Vitz oia diuretica atz vrinatiua et chol
ica oīno Et uta^r lentibus dec^c. in^c. duitat^r.
sic sc̄ pulmenta ordi l farris l auene q
dita cū amilo pendijs amigdl dul. et
zucco Vta^r et stip^c alternati sic sc̄ lectes
taules ciruces asse l clipse cū uintill et
sumach gdite cū succo berb l gnatoz l
agresta Vta^r et cib plus nutrientibz sic sc̄
testi^li gallorum no cū chocerum uitlh ouorum
recentiū extima porcellorum Vta^r et altabitibz
sic sc̄ car^n fluuiales pisces pesci lac recto
ustulatū bibat aq̄ ordei l prunorum damaste
l vinū. vu. po. lynfatū cū aq̄ pluuiali Gnat
oi die i ieiuno de hac mixtura sp ro sate
nouelle dyrodo albat9 zucri. ro. zucri uiol
tasan. an. p. j dyni. p. s. ḡ. dur carbis

Canon

Comunit operantes fiunt
lamdas plubeas lata subtiles vl de spissas
p(er)forata sic clbs q. pa^ss deferat sub renes
firmata cū fascia hec oīm **p̄ nosthi**

Collicitudu i vna hui passionis status aplo.
qm̄ si pdnauit caloz iflamat lumbes s
scati tres exsiccat et fc ethicā induct.
Et si dyabetes fuerit i fc acuta l no acuta
pq sig dijgonis et dic ctica ullaterl isfriga
uino forti^e cū aq̄ cit(ri)s l pisaz si na pi
gstauit qm̄ ethico e et nal Si vo ay sig
digonis et dic no ctica a cu debilitate. Vtatis
assidua et cor^9 a i fectōe isfrigat qm̄ sin
thotico e et cor^9 ligeoz s. et hec si sufficit
vince appullt olcagica **de macie xxiii**

Macies ium e gsupto adipis
statis et a iuces cū exsiccatoe hm^di sp
statica q i cib stat nāqz pinguedo q. q̄dc
data et. rem ptez qcanaz quad^m et et. la
sein cordis no frate gulata sit i dijs michs
uni cor^9 Cū ridusta ne i gulatis to^m ipois
fabrata gūa desiccandi ipā a macino qm̄
ad corp acstoz sequit^r acsto toris efficit at ipt
ethicū sufflam a siti et duariti i ypis aut
ipt famē t pua^o siuiti i incti Cuz cis qua
sc̄ paucitas desiderij ethoicis l ipotētia ad
id. Et si appetit fuit aq̄ i lacessitur a mlti dē
vince cū albe^re ipi9 et uictuosite et excre
ma^o cor^9 p(er) plq solito et sit assidua et dolor
i dorso no fort9 qm̄ sola rem no sentit et
q^o no dolor hoc sc̄ virtut9 defecto pficiēd
sit pq exercitū l laboz Si at fuit ppt ethoi
cu l famē sufflam pz ex i lacōe paciet9
Si ppt mala qp^xoi sitā uata l i fluxa
pter exp(er)i^a car prmitaz ia dcaz **me
chadue**

Cura cu ex qunqz carz acīdit
cade e sez ut heat^r recto ad ipinguatē ve
im et cor^9 i tocig q^d fit ex csu multu nutrictū
et subito sic sc̄ pisces pesci recetes et hec
assi et ina i mu lauda^um i spissata cū uitll
ouorum gdita cū cinamo cū dano ligi fet ēto
et pultes ex simila gditi cū amilo pemdijs
lacte recti cap l lacte amigd. dul. et sic
sc̄ oua sorbilia testi^li gallorum l alctu et cadorum
auellae ficq sicce pingues fisticij pince dac
tili et vinū bu. dulce et lac cap^n ex mall
mixtū cū zucco a mica siloniile et sic e
balneū aq̄ dulcis tepide p cibū p. ij. horas
sy mda i ipo Et cū exire volueris Vnga^r cor^9
totu ex olo. ro. l uiol. l nenufar et pq vterz
spgā aq̄. frā sup ipm qm̄ caloz nalez ad
iuuat et et dormiat sup lecto molli i aere
frio humido l strato et si fuit aq̄. decoct mal
uaz uiol. salicis ppli mg9 qfret Vta^r sop
no longo p ipm ocio gaudio et q̄ete absque
at achoyta ppo sse et floia et solutoe vctris
qz ubi idigestia no oz labidare sili. et ap
uoutiby vina et hec diu9tuz qm̄ adducit in
exsiccatōe velm Sinapi l aceto no uta^r
neqz acumibz a forte q̄. puocōis appetit
Vta^r multi^b spma sic e dyasatyon dyadraga^n
et oia q dicet ca^o. de dimitoe ethoijcis Vgat^r
renes et spina to. et pcz cū vgto q^d fit ex
ro. oli mol. an. ʒ. j. buti recet9 sn sale ʒ. ij
adips anser aut galline an ʒ. j. adip rnu
cdorum et alctu an ʒ. ij. ce. ʒ. j. dissoluat oia
i cazola et coletur et i fricet l cū vgto ei
si dd. psto no sit sp eia ʒ. j. populeon dyalthee
an ʒ. j. misceat et si volueris Vng9 i fistec calefai

adde ca^so^e ℥ j. **Empirica** Qua^c si h^9 egritudines fu^n ite^ctoib^z p^scat. p^o i e^xpulsioe caloris assantis 2° i alteratioe siti. 3°. i multa^oe ca^umatis i ue^nis ge^foratas p^c^l colli. expo ca^o de ptisi et ca^o de fe ethica q^a expo ca^o de debili^te stom^ci. q^a de mala c^oplexio^e sicca et ca^o de diabete. Et ca^o de dura^nte et ca^o de dimi^ecte choi^zia. Et si^ch q^z si stipta i ca^o de spasmo et ipe de ca^mit^oe et stipta ca^o de ptisi et ca^o de debi^le stom^ci siti et ca^o de diuitie ventris et ca^o de fe ethica sil^r agg^ret. intelligibit. p^sti^n i lyncitatoib^s et ipuri uacois put e fici pot p arte qui sicu lyncitatoe de uno difficilior et ipe^t lyntegre alit^u modicu^m actas

Amon

Et pa^o fortib^z idig^z medicis atq^z petratib^z et ad hebetib^z qui facilius et humidu^m expositoe q^d sicu lyncitatoe ut d^r. A^o. de ure sa^. i^o. ca^o et ipe ubi siccitas stat cu^m calid^te qui tc op^9 e du^ci itectoe siccitas u^d^q^z e lima caloris caloz at e fornaq siccit^s sut d^r idez

Pronostica

Mollicitad^s i^n tua h^9 pa^ons stati apu^o qui si atig^t et cfinct^r uo curat^r ymo pduce^t corp^9 ad tabez et i fe ethica et de^m ad morte

De opilatione et duritie renum

Fit at ipe^t fla c^ostrin^g in stomacho adherens renib^z et poris uiridib^z q^d ipe^t apa qu^i su^t i sclirosim. Sig^a. ci^9 ipe^t fla c^ostu l mchaz l c^opoitu cxo ip^so sit pa^ucitas urine amplior debito l solito cu^m albe^ne et sbtili^te ip^9 et dolor g^natus i spodilib^z dorsi et loca i^m Et si ita pa^o p^loget^r incipit uet^r i flat et urina mor ar ing^s i^tteri et sequi^t ydrops ascites. Sig^a. ci^9 ipe^t apa scliotica sit accessio apat^r i renib^z cu^m sig^s ip^ris p^9 q^d du^m atigu^ fuit uo sequabat^r i^solutio et dol^r g^natus cessatio uero sanci^e visio i urina ymo i^mansit c^ontitas i alteratio^n et u^r l^s. imorat^r urina et uet^r i^flat.

Nephriticus

Qua ci^9 ipe^t fla c^ostru l mchaz l c^opoitu ex ip^ris e ut digat^r m^a et educat^r. sic dicit ca^o de arthetica q^a de ca^o fri^a. Et sunt etia^m ad h^9 plura pille dre ca^o de lapide in renib^z. Et de attrita^rtuatos qui educunt^r m^a ab^o g^ssas et frangunt lapide. Post ea^o p^digtio cxocl c^opo. l sir^r acc. c^opo datq cu^m aq. decoc^t semi^n diureticos p^9 p^rga^oe c^oagt^t uta^r pulile et sir^r diureticis dcib^9 ca^o de calculo i renib^z et uesica Et plura dicit^9 ca^o de stra^nuria et dissuria l. uta^r dyaa^n dyacastor nefrocatalo et silib^z ffiat emplu^m sit renes c^omalua bismalua et silib^z dey^m i^de Vnga^ cu^m oleo sto cxo adipi b^z d^cis ca^o de maric ventris Et si apa^m mg^s

fortit^r uoluis in mollificado et petrado adde medulle c^rus uituli et cu^m l thauri et agrimonia a^cri acutissimi. Qua ci^9 ipe^t apa sclirosis l^z sit diffi^l e ut fiat oi die bis hora maior ca^ncors stom^ci de sirup mollificatiuo et i^solutiuo si^c e oxicl c^opo. datu^m cu^m aq. decoct ordi et mell l sirup malua^usti et mell et h^9 e meliu^s pig^e. uicib^z altnat^r pars p^9 pars cu^m buglossa l^sa l cu^m oxicelle acuato ai^n ℥ ij. recuib. boni i^ngu^ts et cu^m plus fiat sit ^pub

Empiricum

Flay bo^9 mollificatiu^s lenitiu^s i^solutiu^s et uinatiu^s sic fit ℞ pinear^u mundatar^u amigd mundatar^u auellanar^u seu^i lig^r s^e c^amudcor^u amili dragati s^e althee s^e lini s^e malue capilli ue^ris. an^a ℥ s^s. malue ta^mar^dor^u an^a ℥ j. saxifrage milis sol maccdonici pulcgij aucti seu^e sileris motam ua dicu^m ciule an^a ℥ iij. s^e appij s^e feni. s^e an^i s^e pet^r. s^e amdes amoi an^a ℥ ij. lapis spogie la pis iudaici cicadar^u san. hirci attiqssi armoniaci scapini oppodicti bdellij an^a ℥ j. recuib opti ℥ s^s. zucari l mell q^d ff^r. Et si uis aromatizare adde ℥ ℥ gariofilorum cinamoi ci^rdamoi calai aromatici an^a ℥ ij. dec^t cxo ipo mac et scb. ℥ j. cu^m uio albo agg^o i ca fla^ca l mela^ta si cu^m aq decoct seis althee et mell i sclirosi

Amon

Uo sic precipis i usu diureticor^u l i^solutiuor^u si uicib^z altnat^r et sic mollificatiua ita ut mollificatiua ducitur i ^pportioe sesq^ualtera l dupla q^d secu^s e qui i cauare lapidificatio^ois uao gn^r. excede in mollicendo ut plus uo i i^solucdo

Pronostica

Oppilo recens curatoib^s e facil^s duri c^ofus q^z dimacs d^r diffi^l Schliotiza^o at curatois e ipo^l ipe^t m^e cobedie^z et mcb pfudit^z et uiar^u logi^ns et cancsaz Et oppilo renu^m i du^r. p^o sanguinea sp^e dyssuria ℥ ydropi^m pincosas cuiq^s ca^m i moni no pt

De apostematione renum

Apostemat^r. renes Fit et mcb^s. d^r exo c^ogestioe humor^u p^ca^m i c^opto et q^li rcnis et arthetica ipor^u l exo decessu illor^u p ipa^s. Et fit exo oi gue iiij. humor^u ut plus t^n exo quibus flatp^r coco. cu^m duo flat^p Sig^a. ci^9 fit fe^e. gna. primorta et cu^m horripilatio^e uo lyms poxiny et stracio dol^r g^natu^s alterati^u q^i sit de^pti co supposi^tu cu^m papit^r equo ut iaceat supinus et morate urine oi die Et si apa sit m^s ll^s si ^p uet^s sanguinea et sangu^s. tuon et ex ipe^t urine uiggitai^s. Et sciat q^z ad q^d^z apa mebr^s ictor^u seqt^r fe^e. gna^e ipe^t gnas cuspiba^s z suas capmosor^u ad cor ip^s i flamacin ditt^s si mebr^s spiqu^m fuit ut pulmo pleura sto^g q^z et splen fit fe^e gna acuta Si uo uero fuit ut renes sangs fe^e gna primorta

i nõ acuta ul forte membris fuerit nervosum
spermaticum ut vesica et nervus l pellicule et nobile
ut debilis et testiculi l mã eius acuta et magis
fiet scilicet inflammatiões interiores. Mesentdus
In principio huius apostematis fiat flebotomia diminutiva ex ba
silica pedis eiusdem partis deinde ex basilica brachii
dextri et si corpus fuerit san. et urina confirmat extrahatur
san. plurimum ut diversio pertingat ad renes. Post flebotomiam
fiat emplastrum impositum ex ro. sandal. et uva
solatri cum succis rubi et vitis albe coctis et pis
tatis et incorporatis cum farina ordei et plantagine
ponatur tepidum super locum. Et addatur aqua aceti fortis
si est propter petrorum. Epithimetur cum sandal. ros. bolo
ar. terra sigill. infusis in aq. ro. et aceto l succo
vero portulace. Nutriatur hora i tunc. cucu. meloc
citrull. farina ordei l avene cocto et condito cum
lacte amigd. dul. et aceto bibat aq. ordei
l succorum sicorum l seminum frigidorum. Cavat in aurio suc.
ro. l de nenufar cum eisdem aquis et ungat dorsum apa
crescit si fuerit potente. In augmento ubi quod est post
dies iiii.or addatur in emplasto aliquid ex anodinis et
solutivis in ligatis fluxibus quod est flores camomille
melliloti semen lini farina fenugreci aneti et silia
Et si videris in cibis profectum fortiorem apa dissolva
tur et ad hoc plus in declinatione dono profectu libet.
Si vero non videris in expulsione profectum usque ad
diem vii l viii. ymo tunc scilicet acuit et dolor
et sanies generatur. Tunc incipe dare medicinam
digestivam et maturativam per intus et exterius fiat
in emplastrum ex malva althea semen lini farina
fenugreci et silibus coctis et incorporatis cum olo anetino
et camomillino. Et si vis ipsum fortiorem adde axun
giam veterem porci l butirum l adipem anseris
anatis et galline. Et si vis magis fortiorem in
maturando et saniem generando adde amigd.
amaras dogatum gummi arabici scilicet nastici quod sanies
generatur ex humoribus per adustionem sic cinis ex lignis
viridibus ut dicit Bartholomeus illi tamen affirmatio in p. affirmatione
generationis sanici et plura maturativa diximus capitulo de
apostemate sicut. Et de mesenterio. Et si times fieri
inflammationem pone in emplastro farina ordei et urtica
bibat hora i aqua decocti ordei et sem. althee et
sem. malve et endivie et sem. lini quod maturat
et lenit et non dictamus uti frigidis sed leniat
cum clisteri lenitivo dicto capitulo de bolismo et capitulo de
frenesi. Si gravatur tantum cum medicina lenitiva non
acuta sit cum cassiafistula tamarindi manna dissol
vendo ex aqua ipsorum aut ii in aq. calida decocta
lactis porcorum et silum. Et potest addi zucarum viol.
l sirupus viol. Si autem vis dare mediciam adde
renibus boni ℥ i in pulvere l ponitur cum ʒ. ſ. bur
dec lapis l ycapigra dicta dando in sero cum aq. ca
lida. Ungatur dorsum ad statim et maturationem sanici profectum

quod quasi sterces et sic testis et super veniunt rigores
et in maiori gravitas in dorso tunc fiat ruptura
per artem si per se non eveniunt venis sanies in vi
na visa fuerit. Considerandum quod corpus confirmi et te
stis statim maturis quoniam et si non fuerit eligatur
et precipiatur ut saltet. Cum visa fuerit sanies
detur potio ruptiva laxativa in potum sicut est aq. de
cocta mell. et seminis apii et oxim. quo post dies
vo duos aut tres detur vitissium consolidativum
sicut est tabe. de karabe de alkekengi dicto capitulo
de mictu san. et sanici. Utatur hora prima lacte
ca. ex maill mixto cum melle et zucaro. Et
forte hora i cum tenuibus lautis conditis cum sa
pi et melle l pulte ex amilo et pinei
et farina simile condito cum lacte amigd. quod
omnia ista confortant et mundificant ulcus lubricant ydro
mel l vinum al. tysana cum ydromelle. In fine
vero fiat empla. consolidativa dicta capitulo code l empl.
quod fiat thuris mastic mumie iure boli ar
gummi ara. dragati san. dra. gallarum cipressi in
tillorum an. ʒ ſ. oli mastic l mirtini et cere quod
sufficit. Incorporatur igne ut alcohol et dissolvatur
in olo et cera ad ignem in tazola et fiat cero
tum l unguentum. Et scias quod unguentum magis penetrat
propter subtilitatem sue substantie. Si autem omnia apostemata
non curant consuetas de die in diem augmentatum
fuerit et tunc difficultas sine scilicet l medicina
et apa tendit ad fistulosum quam et procedat in
ut diximus capitulo de opilatione et diabete renum
Canon
Si apa sit et adiungit dolor
et punctura ad locum dum nobile magis l ignobile
dolor serat. Et si stet dolor terminatur ad resolutionem et est
salubris dolor ad saniositatem et est difficile dolor ad fistu
lam et est mortale. Et ex hoc est. Thereacano util
in opere sed post usum repercussionis per dies iiii.or et
medicinis post hec uti cor ad resolvendum et si non
proficit in eis usus ad dies vii l circa id. tunc sit
coactus ad maturandum. Et si non proficit in eis
usque ad dies xl l l. lx. procedat dissiccatio
ad mollificandum. Et ad apa renum veniet et
ani sequitur singultus propter vesice compassionem in
singultus curari non potest medicinis et vesi
ca prohibitus quoniam ideo non est cura. Vii ypp.
vi p. aff. In ano flegmones parente et minime
et flegmones habite singultus sequuntur et
in quate flegmones habite singultus superveniunt
et in renibus habitis saniei singultus superveniunt
Passiones. Apa renum si declinat ad resolutionem
salubre. Si ad dubillatione et rupturam tardiosum propter
morbi longitudinem dolorem et scilicet remissionem et ulcerum
difficilem consolidationem. Vnde in estate propter fluxus ipse
dicit Vii ypp. aii p. aff. Renificiam et circa vesicam

dolentes laboriose sanantur in senibus. Si autem tic. ad lapidificationem mollis. Et si ad apostema venit sequitur vetustum [illegible] ydropisim [illegible] ... sanum sit et [illegible] quod fit post apostema duorum [illegible] splenis. Et si in apostate [illegible] [illegible] fluxus emorroydarum vel menstruorum [illegible] per artem salubre et [illegible] si sit cum allenatione [illegible] et dolor [illegible] [illegible] et nefreticus emor[r]oydes [illegible] Est in nefresi [illegible] ad ocremum [illegible] sit nefrotica [illegible] que ad medelam [illegible] in renibus [illegible]

Vesice passiones sunt vij in genere scilicet scabies et ulcus, ardor urine, stranguria, dissuria, et [illegible] urine. Et de apostemate et de lapide et de [illegible] diximus ubi de renibus loquebamur. Et autem dico vesicam [illegible] cum duabus tunicis ex [illegible] componitur et collum [illegible] in viro virga [illegible] et in femella collum matricis [illegible] vesice [illegible] via [illegible] vasa autem [illegible] ad [illegible] [illegible] virge [illegible] cum ipso [illegible] urinam [illegible] [illegible] femella vero collum vesice est [illegible] tas collum matricis et [illegible] via deficiens [illegible] in collum matricis ita ut [illegible] unica via efficiatur. De scabie

Scabies in vesica vel virga fit [illegible] ulcus autem fit quando post apostema [illegible] eruptum et de ipso diximus capitulo de apostate in vesica et virga [illegible] tales [illegible] corrodentes partes quibus [illegible] vel morantur [illegible] fla [illegible] et [illegible] Signa sunt quia si sit in [illegible] in vesica sentitur [illegible] dolor [illegible] et [illegible] cum [illegible] [illegible] saniens mixta [illegible] cum urina [illegible] non adeo [illegible] ulcus [illegible] in renibus de quo diximus capitulo de minctu sanguinis et sanies [illegible] [illegible] via longior fuit tanto [illegible] via [illegible] [illegible] et [illegible] fetor et si [illegible] cum urina et sanie [illegible] albe vel cortices [illegible] per [illegible] [illegible] vulnera ut [illegible] [illegible] vesica scabies et [illegible] Si sanguis [illegible] et [illegible] et odor [illegible] sit vesice ulcera [illegible]

Si autem fuerit [illegible] in collo vesice [illegible] [illegible] in medio vel capite [illegible] vel [illegible] labia vulve vel [illegible] ad quem [illegible] et urina labitur super ulcus et [illegible] sanies [illegible] urinam. Et [illegible] dolor et fetor [illegible] vesice et colli [illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Curatio duplex. Cura amborum est eadem [illegible] [illegible] autem duabus [illegible] urina [illegible] [illegible] quod est ulceris mundificatio et postea consolidatio. Alia

[illegible] [illegible] quod est dolor et ardor urine [illegible] [illegible] Cura morbi est ut [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] dicti capitulo de scabie et [illegible] [illegible] [illegible] volumus [illegible] ad [illegible] [illegible] bibat in [illegible] [illegible] in die [illegible] [illegible] ad [illegible] lenitiva sit et aqua decoctionis ordei [illegible] althee [illegible] malve [illegible] colata. Et si vis adde [illegible] lenibus adde [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] aqua [illegible] lenibus sit [illegible] gallinarum pinguium vel pultes [illegible] amilo [illegible] [illegible] simile [illegible] cum lacte amigdalarum [illegible] cum oleo [illegible] vel [illegible] et [illegible] balneum lene sit et aqua decoctionis malve althee viol[arum] [illegible] salices [illegible] ungulae [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in balneo [illegible] ulcus [illegible] cum lenitivis et [illegible] [illegible] fiat [illegible] cum oleo [illegible] [illegible] tepidum [illegible] et virga [illegible] balneo et [illegible] cum dyaltea et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per dictas [illegible] et [illegible] mundificativa fortiora [illegible] bibat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum vino albo [illegible] vel aqua decoctionis [illegible] [illegible] pinguium. Et [illegible] [illegible] [illegible] si non timueris [illegible] [illegible] debilis [illegible] lac asine vel caprae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] addito [illegible] [illegible] mellis vel [illegible] et [illegible] [illegible] vinum album [illegible] [illegible] cum aqua decoctionis ordei et [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] cum syringa [illegible] vel lac mulieris vel lac asine vel caprae vel aqua decoctionis [illegible] [illegible] althee [illegible] lac [illegible] malve vel aqua decoctionis [illegible] vel aqua decoctionis [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] sanies [illegible] et cum [illegible] [illegible] [illegible] illico cum syringa [illegible] [illegible] de albe [illegible] [illegible] capitulo de minctu sanguinis et sanies [illegible] [illegible] aqua [illegible] [illegible] mundificat mitigat et consolidat et cum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] consolidativa fortiora sit [illegible] [illegible] ibidem [illegible] soluti cum eisdem liquoribus et si [illegible] [illegible] [illegible] cum eisdem liquoribus [illegible] in auro [illegible] vel [illegible] collum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum lacte [illegible] dolor et [illegible] cum aqua [illegible] mell [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in vesica [illegible] fit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] althee vel psillii vel [illegible] vel lacte asine seu mulieris et [illegible] [illegible] mundificativa et consolidativa [illegible] [illegible] [illegible] Cura ardoris dicitur [illegible] [illegible]

ca°. Post pcea iiceto cu siriga vel fra
lenim sic c. unnallago scilz citoniorz sc
psillij sc. althee et sic c. olij ro. mixtu
cu lacte mlier et isstilla° oli ros mixti
cu ypleon et ypc si dolor sit ipte colli au
tioc. Emplastra Choytq usu madito fruit
et ypc i icino Post vias mundificando in
modicq af l iordiatq nocz in aq althee
et m eb debilitando Nocz usq acrimini sic
st sal cepe allea sinap. acetu Nocz et
diuturna acuta sic c. sej appij brusti spergi
Confecunt ipu°. cibi lenita ut pultes ex a
milo l farina ordi l auene si. et mediate
lenes ut tamarindi cassiafistula nisi pua in
fic vo glutinosa viscosa si cp no ipediat
ut c. ed o portorz iecc es in sale l modico
et castina alin et pulmentu ex rizo l tritico
conditu cu butiro l adipe i pm capitis. Post fit
pcca vngta icinditia linita coting sup lo
cu. et ypc si ulcq sit i vga sit sc vngtu
albu et vngtu fuscu nicolai et ypc in de
clina° morbi Vta sepe i icino fiat mix
tura sic diydgati zuti ro. rosate nonelle
diyrodo abbatis an p. j. cqui. p. s.

Licz i ulcib3 vesice et renu cfedunt
medicine exhibite p superius et i ferius patius
cu extoting ta lenitic q cosolidatie Nulli in
dum medicinas tanto melius opari quanto vici
nius accesserit ad ptiu lesam Et ideo
i pa°ib3 renu magis cferunt adhibita p supius
et p inferius in pa°ib3 vo vesice equ°.

Ite pa°des si p diuret vas euant. et
ypc i senib3 vii ypp vi p. affo Vesictia
et ct. vesica dolentes laboriose sanat. i se
nib3 Et intellige p senes tria et gvta c
tate q vesica cu sit nebrb ffima di fori
na° magis fict fora p etate ulcib3 at fora
c. mordax ut d. ypp. v. p. afforismorum ad hoc fit
et vine tussitq assidue corradent Et si
i scabie vesice corticem gssc exeunt cu
fetide vine pilo difficilie curat Ex i hoc
sigr si i ulcib3 intestinorum curat. qz cg exco
moit. Ita i ulce vesica i tificat qz pa°
co q molt. vij ypp iiij p. affo Ei adiffitia
hito ut intestinorum crines egerant mortale
Et h. fit ypt dissimilitq cc morbi veloce
It i ulcq vesice petrans malc vij ypp iij
p. affo vesica i cisam d cebriq d cor d dyssi
ma d cp d venes d intestinorum dq d gallin d
stom moritur) Et h. vcip ut i plib3 et ypc in
soa vesice no collo cis It vina ethicorum
et vina scabiecm i vesica st silcs i unctuo
supficici et gtet sqmos Cauc q° ne de
cipiaris ut d. ypp. ij. pnostic distigwe q°
p secte et doloci q no st in fe ethica

Ardor vine c. mordicatio° ptsulcose
arc mitsa pucies cirete si ypcz sil
cu vlua siu sit vesica siu collu eis siu
cap° vge siu vulua siu renes et pori eis
ypt q° sentit dolor acutq ipte cade et ypc
i sic cotiq vine fit at ab hudre acuto
ut pt sla salsu et co. d asanie Et prias
qi i tud acutis stac pt cu morb dusib3 vi.
q°. Cu ulce in renib3 cu scabie i vesica
cu ulce in vga cu stinguria ypt qd eis
cua singul cardcz pa°uu caplis sulit suf
fragat. Eig cis pz ex i lacte paact sa
au cessioe signorum morborum pdcorum et ssa
cre doloris in loco leso *vij i ita dub*
Cua cis duab3 intecoib3 p fiat Vna cua
morbi Cuiq c. catuis alia cua sui q° dicc
digat. i capu° humor acutq cu syrup de
fuo trc et pgc. p9 h°. cu pillis silib3 put
diccq ca° de prisu con h°. ij. dem poc
da ad localia quia q°c ig dia eg tyna
cu pati aq dulci tepide l aq decoca mal
ue althee ypli salig sc lini psilly et ordij
i frantin et spucetatin cu leni te et aq
balneu l i balneo fiat j. ex i fomatis
lenitis sic st t ef de alkebegi dci ca° de
d' mictu san. et sanici cu syrup viol j.
et aq fra ij. l cu vino al. agsto l cu aq
decoca semi qui frigorum maiorum mundatorum
l fiat in aujo. et an cenaz viuu ex t ff
de sccib3 frib. q ff semi qui frigorum maiorum q
st sc melonis cuai cuc. citll mundatorum
sc qui frigorum minorum q st sc lact ptl. e die
scariole an ij. j. sc iusqui sc althee sc ppuis
sc solat an. s. appij ij. amigd dulciu
excorticato dragati amili sua liqr boli ar
meniac an ij. incorporent cu eis de liqrib3
l cu aq ordei l cu aq decoca pinorum damas
ceni et viol l cu iuc pullorum et agnorum ping
vium qui senie lenit absq. gedo et cu vi
na educedo eaz dolorem q monet gdata Vu
tant. ex cruib3 lauda. et unib3 carnis qdits
cu lacte amigd dulciu et ypc agnorum anim
aliu porcorum vnicenu pullorum et edorum cottis
cu cuc. citri malua bliti et ptl Ex frutib3
tib3 vtat. ceras p sicos ficub3 vuis matinis
pnis et poris dulcib3 aqsis si sto no pli
beat bibat iulep l ydmel aqsu l aq or
di l vinu al. aqsu tysana cu aq decoca sc
qui frigorum ma. mundatorum et cu eisde ligri
b3 fiat ei dic i aujo de syrup viol l ros l
neufar si dolor sit fluat Vbib3 cu medica
l3 pa°ub bonu videt. ut absinet ab oi po
tu ypposse p v. l vj. dies ita ut dficet vina

qui dum perfluit ulcera clarificat et mediantibus in loco suo non putrescit. Et si potus sit ei naturalis quod propter sitim intollerabilem quod propter sanitatem abstersionis mordicativus ulcera vesice abstersicat, propterea possunt ab acetosis ut sunt acetum agresta berberis pira poma mala acerba etc. et ab acutis ut sunt piper sinapis sal allea cepe nasturcium etc. Aqua vini vetera amara propter in fortioribus digestionis stomachi vel appetitus vitatur quod est choleram sed rado qui flegma viscosum lenit et purgat. Si vero forte materias attrahit et ipsis suis angustiam inducit. Postquam recedendum ad localia, propterea siringa capitis virge cum lacte mulieris calido ex amigdalis vel lacte seminum vel mucillagine psillii et seminis citoniorum vel oleo rosaceo vel oleo violaceo vel psilleon dissoluto cum aqua ipsorum. Et instilletur ex eisdem aquis in vulnus et capiti virge si sit ibi dolor. Et si non fortis iniciatur cum siringa collirium album dictum capitulo de scabie in vesica vel trociscus ex opio dissolutus cum lacte mulieris vel cum lacte seminum si dolor est fortis vel cum aqua mellis si intendis abstersioni. Et si talis aqua prius iniciatur cum siringa pro lotionibus vesice et virge. Et postquam eius mundificationem illico predicta anodina iniciantur melior fiet operatio. In fine vero doloris et mundificationis iniciatur consolidativa dicta capitulo de scabie vesice si necesse videatur. capitulum

Collirium simplex quod iniciatur cum siringa ad ardorem urine mitigandum sic fit. Recipe seminum frigidorum ana ʒ iiij pistentur et exprimatur eius humiditas in modum olei deinde misceatur cum ipso oleo violarum ʒ j opii boni ʒ j et calefiat ad ignem quousque commiscendo cum spatula deinde coletur per pannum desuper fortiter exprimendo sicut in torculari et inficiatur. Et si vis fortius adde olei nenufaris ʒ j psilleon ʒ ij mucillaginis psillii quantum volueris. Item ad idem confert oleum factum de seminibus frigidis recentibus exprimendo ea cum torculari sicut fit oleum de amigdalis vel semine lini. Ad idem confert lac factum ex seminibus frigidis mundatis pistatis in mortario et distemperatis cum aqua frigida et colatis. Confectio syrupi nobilis ad idem sic fit. Recipe adyanthi ʒ viij politrici capilli veneris scolopendrie foliorum idest endivie liquiritie borraginis violarum ana ʒ iiij mirtillorum liquiritie ana ʒ j pistentur grosso modo et bulliant in lb iiij aque et lb ij vini albi aquosi donec lb ij consumantur colentur et addatur zuccari ʒ vj et iterum bulliat parum et coletur et inficiatur. Detur de hoc sirupo aquoso omni die in aurora et in sero ʒ iij sine aliquo liquore valet in ulcere renum et scabie vesice et ardore urine potest sumi potest sumi iniciatur quia lenit et infrigidat et curat. Item ungendo sublicos ad idem sic fit decoquatur libera frigida in aqua pura sed solatrum vinca pervinca

salix molena cum violis rosis malva althea virgula caballina capillus veneris folia nenufaris lactuca endivia portulaca et fructus frigidi cum semine suis scilicet cucurbite citrulli meloni cucumeris semen insquiami et aqua anodina ut flores camomille melliloti et ponatur eius decoctio vel in vase cooperto et ordinetur tanquam predictus a loco decoctionis in urinalem et applicetur virga vel vulva coopto vicinius potest qui sic vapor mitigans acutas dissolvit loca lesa confortat dolorem mitigat. Et potest addi fumus ut sic si necesse videatur et hoc recedens qui humores acutos rectificat cum virtute aut fomentetur patientia cum pannis lineis mollibus infusis in eadem decoctione aut fomentetur cum lacte igitur affuso ex aceto vel vino vel spongia atque pannis lineis involuto qui sic vapor mitigans acutas reprimit et membra debilia confortat.

Post predicta assiduus usus talis electuarii quod est diceticus cum potu vini albi aquosi tyfati cum aqua pura. Recipe seminum frigidorum quatuor mundatorum ʒ ij seminis portulace seminis papaveris albi ana ʒ j seminis iusquiami ʒ ij zuccari albissimi ad pondus omnium terantur grosso modo vel fiat ex eis pulvis tenuis subtiliter et tabellando vel fiat confectio electuarii addendo tragacanthi amili ana ʒ ij. Ad idem confert in mixtura diadragaganti zuccari violati diapenidion ana. Recipe. capitulum

Sciamus quod cura ardoris urine sine cura ulceris ad quam consequitur est sicut cura blanditiva sine cura eradicativa et sic cura palliativa sine duratione perpetua quia ipso cessante actus curativus suo morbo cum ipsius sequela sive urinis corporis et sic morbus sua sequitur propter quod ait Galenus xiij de terapeutica quod propter ex eius meditationem prius adiutarium scilicet quod accidens sit etc. aut de quibus in fine consequitur neglecto morbo quod non consistunt. Cum sint isti sunt quod morbo et eius consistunt vehementer insistunt adeo ut morbum et virtutem sibi reclamat. Accidens vero vel quomodo sed qui morbo et sine cura obviat cum in medicinis consolidativis alcalinis sicut et obviat ad fortiora studendo ut sic morbum de cura et virtute obsuetur quod est principalissimus in directo actu curationis accidentium. Nichilominus non pretendo et hoc difficilia quod cura ad se trahunt.

Prognostica: Sollicitamus in cura hujus doloris et sicut se statim apparet ne forte attingat et corpus exsiccet vigiliis atque doloribus superfluis et sic fiat ethicum accedat. Item ardor urine in sanie facilis est curationis. Cum sanie vero difficilis.

Stranguiria de stranguiria

Quamvis ut patet quod logicus ad extrincicas etymo locutionis potest ab eorum actuum lesam accidente dicitur expulsiorum urine sive sit ablata sive diminuta sive corrupta. Nos tamen verbis et nomina hec propter distinguentes stranguiriam soli accidenti corrupte appropriamus. Dissuriam vero accidenti diminute. Stranguiriam autem accidenti ablate copulamus

Est aut̄ tertia stranguiria ut dictum est quando in quieto illius
affectus viij parte stranguirriam et dissuriam tenes
Cum urina guttatim emigit. Et idea neque in fine
ad unicam expulsionem sed exeunt velociter postquam fuerit
recepta in vesica et sic totum per voluntatem. Et
in duabus speciebus que cum ardore urine est sed sine hoc fit aut
stranguiria que est cum ardore que ex acumine urine
propter quod illico cum in vesicam guttatim stillat propter poros
virtutes excitat expulsionem dum sentiunt in vesica
propter quod sentiens mordicationem ipsam citius expellit se
Stranguiria vero que est sine ardore fit que propter de
bilitatem vesice in sua corpulentia que ut dictum est quam raritas
compositionis seu texture dicitur que propter mollificationem
et palisim in collo vesice propter quod musculi ipsius
cum sensibiles in terme vel deffinicio laxantur. Et
ita palisis ut dictum est quam mala quo diversa secunda duarum
specierum ipsarum que propter eam permutam ut parte preter diffi
cilem que casium et prussionem. Cura. Cum igitur in qua sen
sit cum ardore urine sed non per excoriationem patiens
Si vero sit propter acuitatem urine apparet urina cit
rina vel rubea mixta subtilis valde cum pruritu. Signa
ulceris. Si vero sit excoriatio apparent omnia signa dicta ca
de ulcere in vesica et virga. Si aut̄ propter debilitatem
vesice apparet quod urina non egreditur copiose nisi
cum descensu manibus comprimitur vel premitur. Si aut̄ sit propter
mollificationem apparet urina alba grossa lactea cum
quibusdam flancis pluribus in qua comeditur
Cura stranguirie dolorose propter acumine urine
est ut apud nos fiat purgatio. Vel ex hydropis acutorum
et purgata balnea lenitiva et urine lanatia
viarum urine cum infrigidatione sufficienti ut plenius
docuimus capitulo de ardore urine quarto de methodo
Et non negligatur alteratio complexionis cum cibis et me
dicinis frigidis ut dixi in capitulo de debilitate complexionis quarto de
eadem causa. Deinde ablata causa provenientium addicione
accidentes. Detur quartum trociscorum frigidorum sepe ut confortetur.
Virga in tertia vesice sic sunt trocisci de karabe
et trocisci de alkekengi dicti capitulo de mictu sanguinis
per superius et inferius cum siringa. Et sic sunt trocisci de
bolo armeno quorum recipe boli armeni karabe ana ℥ v. acacie
balaustie gummi arabici ypoquistidos ana ℥ j. et semis. se
minis apii. seminis iusquiami ana ℥ j. Conficiantur cum succo ber
bericis vel mirtillorum vel sumach vel mucillagine psillij
qui ardores comprimunt et ulcerationes prohibent et vete
tam conforti. Vel sic sunt trocisci de glandibus qui
recipe glandium ℥ v. mirtillorum rosarum siccarum ana
℥ j. et semis. acacie ℥ j. amili gummi arabici boli armeni
ana ℥ semis. lenticulae excorticatarum ℥ v. Conficiantur
cum aqua rosacea vel succo citoniorum vel succo nespilarum
vel sorbarum vel pirorum immaturorum. Ungatur pecten
et virga cum unguento sepe. quod recipe gummi arabici opij

ana ℥ j. mirtillorum cerusse boli armeni ana ℥ ij. acacie
℥ semis. olei rosacei ℥ iiij. cere ℥ j. et semis. Decalentur et incorporentur
ad ignem in tazola vel cum unguento albo si dictum preter non
sit secundum applicationem unguenti albi ana ℥ semis sanguinis draconis
lapidis ematitis ana ℥ j. pulveris cucurbite subtilissime
et incorporentur simul preter vel epithimentur cum pecies
infuse in aqua rosacea per ij. acacie per semis postquam in ea dis
soluta fuerint terra sigillata bolus armenus sanguis draconis
mirtilli acacia gummi arabici ypoquistidos masticis thuris
ana per equales. Nutriantur carnibus assis vel elixis cum herbis
frigidis conditis cum succo berberis vel granatorum vel agreste
vitantur cum rizo farre ordeo conditis cum lacte amigdalarum
dulcium et lentibus excorticatis vel bis coctis in cetera
necesse per aquam bibant vinum rubeum stipticum vel typhanum
cum aqua pluviali vel aqua decoctionis plantaginis sumach
mirtillorum si secus vel ex non conditur. Ceterum
propter posse tollet per dicos plimos dolores urina
in stiga que dum profluit virtutem mediante
in loco suo stare non permittit. Vero si potest
sit necessarius absteneat ab omnibus diureticis certa
cum quantum tamen patiens non est defectus sed excessus
in mingendo. Cura eius propter ulcus in vesica est
ut apud nos fiat cura ulceris dicta suo capitulo
postquam hic et non plus proveniatur ad localia ibi
dicta. Cura eius propter mollificationem vesice est
ut digeratur flegma crudum et purgetur. Vel primum
sic dixi capitulo de palisi et sic dicemus capitulo de
artethetica quarto de eadem fieri. Et balneetur in
aquis stipticis calidis sit in aqua tinarum vel aqua decoctionis
salvie absinthii rute arthemisie savine
iuniperi mente mentastri calamenti origani sca
pilli costi et similium. Vel fiat fomentatio pectinis
assidua cum eisdem rebus bullitis in aqua pluvi
ali et vino rubeo stiptico. Similiter et emplastrum ex eisdem
bullitis in vino et oleo predicte deinde pistatis et
incorporatis cum pulvere rizi et lentium excorticatarum
et emplastra gladiam et karabe dragantum ypoquistidos
sorbi et bellato. Cetera pretica suffumigium ex
thure mastice bdellio cornu cervino gummi arabici
dragaganto storace et incorporatis cum pice vel lau
dano vel terebintina dosis fiant inde forte pillule
ex quibus una ponatur super carbones et si patiens
sit mulier fumus in vulva capiatur mente
tana. Cetera et licinium bambacinum as
sidue gestatum intra vulvam postquam fuerit unctum
fuerit ex unguento marciaton vel arrogon
vel ex oleo de castoreo vel de costo. Cum quibus pulvis

pul. olibani mastic. gm. ana. scil. ʒ ablat'
fuit et corporatus unguento ptea pectus et virga
cum unguentis eisdem calefactis adiunctis. Item simo
mollificatiuis marciatum que stranguria addecat
tori iuvare ... compone volutis de
vino ... vita ... et aurea et cum ceraz
... de coriandro quinque sit fuit ... coriand
... muriat galang. cinamomi ... acoi
ana ʒ ij. gladiari thuris ana ʒ j. conficiatur cum vino
... et detur mane cum eodem vel cum vino albo veti
do vel fiat eisdem hos vinum ex ... de mas
tice qui ... mastix ... thuris ... ana
ʒ ij. conficiatur cum suco plantaginis vel citoniorum vel
sorbas vel nespilos vel prunos ... et
deinde sic ... ut ... laudatum
aff. vel ... cum ... et ...
... altius ... plantagine et agresta
comedat et vitellos ovorum assorum et pul
tes ex rizo vel simila conditos cum lacte capri
bibat vinum vetus ... vel vinum ... sap ...
... cum aqua decoctionis cinamomi et piperis ...
... bibat ... conditum cum ... calidis
vinis ... ut paulus abstinet ab
omni potu per v. vel vj. dies quod si non sit pote
abstacat ... nisi ... cum stip. ...
expelletur. Cura eius propter debilitatem ... virtu
tum vesice ... ut ...
... et assidue ... stip-
tu ... ut ... dygalay dyton
pipeon ... filantropos et
... unguatur pecten et virga cum unguento ...
... de costo vel de mastice quibus ...
... sunt castor. spica mastix olibanum
cinamomum galliam gariofili addendo ...
ff. Et si paulus sit ... unguatur licinia
de bambace ex eodem unguento adiungatur et ...
... gestetur assidue ... Et fiat
... sup... et virga ... dixi
... debilis ... de debilitate eius in sua ...
Dicte. sic in stranguria propter mollificationem

Dicit ypp. vij. particula aff. Strangu
riam et dissuriam vini potatio et flobotomia sol
vit ... venas ...

... Quod
... ut sit de calida ... ut vinum bibitum sit
... ut sit vetus purum vel ...
... ut corpus non sit plectoricum de sanguine
vel aliis humoribus ... fiat flobotomia ... Si vero de
humore ... fiat farmacia. Strangu
ria ... eius modos ... ad dyabeten
qui est fluxus urine superfluus ... et ...
... ut declarat ...

suffragatur ... et ... ad stranguriam
cum ardore. Stranguria vero ...
in senibus ... xl annos et ...
... vij. ... Nefretici et ...
vesice dolores laboriose sanantur in senibus
Et stranguria de ... vj. ...
in senibus ... in iuvenibus ...
... in ... illius aff. ... aff. ...
morbus ... Item ... qui
... stranguria ...
... ad ... debitus vesice ... ad
... difficile sit curationis

Dissuria

Dissuria est ... urina ... pt urinam expellere
Dissuria vero quia ... expellit ... cum
difficultate et insufficientia et guttatim ...
... stranguria ...
... ablatam ...
... dissuria vero ...
... et ...
... Ba-
... illius aff. vij. particula. Stranguriam et
dissuriam ... dissuria ... expulsio
vel fiunt ... Stranguria vero ...
vesice ut supra tetigi ... de stranguria
Fiunt suria et dissuria ... in re
nibus et ... in vesica
... in collo vesice et virga. Si propter
... in renibus et ...
lapis ... et ...
Si propter ... in vesica ... mollificatio ...
... sanie ...
... cum sanie ... Si vero
collo vesice et virga ... in radice
vel medio eius ...
Sig. eius propter lapidem in renibus et ...
... in dorso et ... vesice ...
... et dolor ...
... inflammatione ... et ...
lapidis vel arene in urinali. Et cura eius ...
... in potu ... frangunt lapidem
et ... urinam ... de ...
propter ... in renibus ... et cura ... de
... in renibus ... eius propter ...
... in renibus vel ...
... et ...
... ut ... in sanie et sangui
ne et dolor ... in dorso et
...
... in ... totam urinam ... eius
... et cura eius ...
... expulsiue ...
...

C

cpat' et ventas corrosioz. Sz meditao cu
bladina c cu balneo aq dulc tepide decoct
malue altee caulium vetecon se lini fenugr
psili viol salic vgl' caballine diactal att
plicf et om mollificatiu et lenitatiu cu le
nite qm vias amplificat dolorz mitigat et
vrinas pnout et emplis et vgtis lenifica
q dixi ca. de oppilac et diuitie i renib
Cura cis ppt mollificaoz et palisin vesice
et lactorz colli cis sit q lub ea mugit cu fa
cilite qm s vesica fit oppssio cu maib et
tuor et vplecto vesice cu vrina Et cura
cis c tumo ptinis et vge totius ren
gtis cadis sup. aroticf sic st vgta metia
ton arrogon et agrippa ad ignic l sole ca
et cu olis sibi sic st olm medinn costin
castoilcon olm de scorpionib dom ca. de la
pide i renib 4. de emplis et sit i aq. itoz olor
dissolute fiunt q iuncte cad. st. oppoan bdel
lium armoniacu stolop melis opabim et me
bp sim Vta. cl's cadis sepigiticmo cu
vio. al. clao veti sic st dyamgalton dycas
tor tyaca Et i fine vta diuricf sic st
filatpos nefroaticatarum Balnea ptea
in balneis cadis sic st aq tmas l sudet
i suplsis sit et ppe apt tanicos vesice
Cura cis ppt coteosioz vesice p9 i tetorz
vrine vehementz sifflua st qm ut plim
accidit pueris stolidis cu ignauia l adulc
statib in puria inignati l loco haesto ppt
qd vplet cor vesice et iflat. velim ad
ut qstingi no possit neqz vrina expelle a
fortif maibq qpmat Et cura cis c ibiq
in baln diureticon et ppe p9 qpssioz et
vrina z sic c aq. decoct appi ebuli hypp
li millilot caulim vetcon siele cu tami et
silua Et si no sfr. fiat cura dca de dissuria
ppt mollificaoz Cura cis ppt sanguez
l saniez coaglatu i vesica st accessio
mictq. san. et sanici p9 lr. vetnez. vrina
et iflat vesica Et cura cis c ut appe
tacia. cu syriga meditan dissolucz id. sit
c ydmel et forcis i. c ydmel mixtu cu
vio albo l aq. decoct ficuu siccan et appij
Et forcis i. c oxmel qpo. Et iterz forcis
c oxmel sqll Et ad lmo forcis c vinu albu
vetq in q dissoluta st armoniacu bdellium
scapinum adiguc in cazola si no tumcif
ulcet vesica Et vga locq cu vgto disso
lutis mollificatis qd fit ex metiaton et
agrippa an. p. j. dyaltheee lmi vtet san
p. s. in ficibus vta. me. na. frangete lapide
et pvocante vrina sic dixi ca. de lapide in
renib et vesica Et iam pla. dictq Cura cis
ppt lapidez statez in radice vge l ime.
st dolor in loco i q stat lap et vplecto ve
sice et cis iflato q si qpmia ut qedit
s dolor fortita Et si iacens i sum st dor
su sui et levantis pedes cis ad suplor
et velim cu gmonis qedict vrina Et
cura cis c ut vta. me. frangetib lapide
supdicti dolor. frangat et exeat cu vrina Et
si frangi no pt fiat tlis elevao cu lya
q nave fuit et expta lap i stisioe sea
i collo vesice ut docuq ca. de lapide i re
nib et vesica Cura cis ppt apa i vga
sit et cudz dixi ca. de apate i vesica
Cura cis ppt vrucaz i collo vesice et vga
st dolor acutq i vga et qm fit s. i pli
p9ulta actu in lr. necatu qre accessit
mictq. san. l sanici et ppe ap exitu vi
ne dem p9 dicb aqt ipedit. exitq vrine
s no totq imo s. i pte cis qm p pte no
oppilat et repletz vesica et iflat
Et cura cis c ut si sit i capite vge cor
roda. et mudific. cu vgto vidi dco ca.
d sirdi. adm p9 lr. q solide. sic idez
dixi et sole qsolidatm c vgto fusan
et vgm albu Si at fuit in radice tlor
dct meditic fragetes lapidez p sirpig
et infiq qm qugz cu cib sanat et ppe in
pu. Si vo no sfr. et cdo fuit i duata fiat
incisio vge s in logu usqz ad loca vruce Et
abscidat. cu rasorio z qsolide. vruca et
vga Emplastrum Dospsq medias qpletas
ad fragedu lapidez et pvocandu vrinaz in
ca. de lapide qbz nl pt addici in nb supp
s s. i mo de spaib qmunt p9 cq Eq s
liniti diuretica sic fit pp radicu quqz qm
acdce an. a. ij. scnacum saxifrage milii
sol petrosilon volu. ma. et mi. scolopedre
tamarisci eupatoy sinati om an. a. j.
sc. qm. ca. dor et frop an. z. vj. nuclear
ceasorz et psicorz et amigdal amarz an
z. iij. om pste teant z. iiij. lb. viij vini al.
sbil agsi v'chs bulliat parp. dem totu
poat. in alembico et distillet. sil cu i.
ich sp acori azari spice calai aro. appij
petros. cassie lig. cippi costi an. z. s. corticf
acci. l pisarz rubeaz z. iij. cinerf scorpion
adustorz l loco cis cicadarz z. ij. sanguinis hirci

maciati t angusto coseruati san. vulpis
san. leporis talki et conseruati an. ʒ. ij. mit
glusti ʒ. ij. cacios glusti ʒ. j. piperis ʒ. s.
cortic radic cappis lapid indaici lapidis
spongie lini ffmis albi. se. portl se urtice
se. rute se nigelle se ciante an. ʒ. iij. ter
ca teant. et cu vio pdo t veh dus mis
ceat. et distillet. Puluis dad de pe bursi
fregi. se. mete pullegii milii sol saxifrage
marri an. dauci carui ameos an. ʒ. s. et
damos folii galp mac fuit indi an. ʒ. j.
et. s. turbeth ʒ. iij. liqrf. et. s. renib ʒ. s.
filipendule cimule. se. nasturcii spice nardi
se petros appii feni an. ʒ. s. siselcos silers
motani an. ʒ. iij. zuccari albissi ʒ. iiij teant.
ca subtilissime et misceat. et fiat de ipo
pa. cu dic t ieiuno ʒ. ij. cu vino albo claro
aquoso Et si vis forti. adde cataliados absis
capitib et alis ʒ. s. asari. se ameos an. ʒ. iiij
Et si ties ipos caliez vel ulcez i renib et ve
sica dittas ca t poc p eis sem quin fros
mundatos ʒ. j. Si at volue ex ipo fac
trociscos adde armoniaci ʒ. ij. dissoluti i vio
albo et de speb efficiat. cu ipo qui oppiloz
ocz et lapide remouet si sit pol. p mediaas
remoueh et cu vina expellit Ritus Dicit
Ras. i aforis. ca. de retencoe vrine qn pli
mediois difficultate vrine qrit retitq in
aq. ca. in q. decocta sit folia caulm ve
tecia et tartamu et fenu. et rubia cc
toz et appiu et eupatoriu et sit. cupla.
expcit sup albatm et petinci qn appit.
mollificat et puot. Si. et nsq mediacos
prouocati vrina p inter Ozi l. obstruada
cautela qn et si psint qn vesica euacua
nocz. ti velint qn cplta qn cotedut
et forte stinuit replendo Cac. i ptica q
dint medicina diuretica et vrinatia diat
nacz r diuretica q sui calid et siti. ve
lunti sanguicz i epate et venis colligt sb
tiliat et dissoluit qre ps cig ptica atth pt
p renes et scarificari sit doz. Ra. v. de
mediois simp. i euagenci sit vi. vetq al. claus
amas Radices quq quees et scia ca. qra
Vrinatia vo d. ois ves fra lymida qn corpis
ps ptia tusit p vinaz t paos cedit in corpus
muneracion sit sit viui albu aqsu et nura
viuui et fura et cerasa et scia qa fra

Commune at adueaz corps e vrine puo
tiu et intellige sripta auctoris Conferut i
diuretica i ca fra et lapide et oppilac vi
natia vo in ca ca. scabie ulcee mictu san
marie renu et corpis debit. i fua sea su
ca vo inpota cferut vrine pudia
Puris Ista passiones raro sanat. in lyip q
sil ul. xl. anos et ipe si pduret vii ipp
vij. p. affs Vesica et ita vesicaz dolores
Et si fuerit ipt apa duos i renib
l trinez duritosam t. lapide q sc frage
no pmitit d cito ir fint. exdo. a ydpiu
asclite indurant pmcosaz Et si fuerit
ipt sanguicz coagulatu i vesica scabicz et
ulcez fauit tca ii ifra. xxx. dieb l. xl. ad
plz expellat. qn in vetre ca. sangis gnat
in sanicz t. xxx dieb. l. cra id ut quetit in
pleuresi et pcplsia in ventre vo fris in
xl. dieb li q. ul cr. id cu sanies p adus
tioez solutiua qulcit. sit q. in intestinis minore
t vesica vii ipp. vii. p. affs Catarri in
suptiori ventre i sanicz qrtnt. in. xxx. dieb
Et incitos ut d. idq. q. qn sit xx dies
e tlq p. plyodi vlis ita xl q. Et dissina
ex mollificat. vesice pueniens in senib ut
pli. in qmolt. cis sit et palis atq cpilia
qn q. cotatia tue ifrat. Cum sompti
Accidit quda exim venu
et ipe pulis ut mingat vestiti in
sopno et quez tpe vigi. qn et si sit
cis v. naleb sit fortes i. ti aleb sit
debiles ut d. anicu. iij. ca feu. ij. ca. de
caus spasmi ex qb sit otq spita et i tcua
in vesica Fit i. ita pa. ipe aq. iiij. cas
d ipe q. ca. aqz lymidaz in renib et vesica
d fraz lymida d ex mollifica. lactorps ve
sice d ipe potu supfluu Incantat
Cug. cig ipe q. ca. lymidez sit lymido cor
renosa vmida sit ptia vrina citria ul ru
bea et forte scuit pa. ardaz aq in cig
exitu et fit ingsic in pulis qre cu sc iuol
unt sit lata excita. Otq expulsia et ipe
si sruciat ymagina. stadi in locos t q. qsue
nerunt lipicis vrinde Et cua cig e ut si
sit puer ut. reuciat. ci timor expulsiat et
ob vigid qn spes cig inactue t incendia
et ingulabut fatasiaz ho. sopni Si vo sit
iuuenis l adultq altedut. renes et vesica.

cu emplis et ungtis frits sup. das ca°. de
dyberte Qn°. et cu pulue q poit Ras i dys
ciby puti ca°. pp sc colandi assati et pqcat
fusi i aceto vini p dieq et noctez q fiet ungt
sup. p. j. mirab. emblicorz sicad boli ar
gladm sitrac pparabe leuticu epocortica
tacs p. c cu colando°. tcaht°. oia sil dct° ex
co q. ʒ. iij. cu aq. pluuiali l vino rubeo
potato dd u. cs qferunt tasti de balbe et
ts de alkekegi dra ca°. de mictu sau. ffiat
quoqz flota basil° in bethio l saphene i pede
qu qst Dicte. dicta fra sicca i cibo et
potu et qdunctis si stos et i vesica no pplicat
Ung°. cui ppt q. z frat lyn. st ptitudo cors
fla ca. vrina alba gssa epicet si mordicatoe
duo et pfudatio sopni plia et pna° sits
duo Et cua cu c ut si sit adulty dct
de u. pulue ca°. sup. q poit Ras idcq pp
glandum sitrac ʒ. v. tyms ʒ. xxx. duez ʒ vj.
colandi assati cuppi cappi acori om. auz ʒ x.
tcaht° oia sil ut alcool Dct°. ex co mac et
seo ʒ iij. cu vio rubo potato l vino veti amdo
vngat° pte et vga cu olo mastico l vn
tuacco p q q. i cib dissoluta fuerit euforbiu
castor et vura Emplet°. cu hbis ca°dis sic
sit st menta mentastro salvia ruta absinth
spiltu p q q. cocta fuerit et pistata et i
corpata cu mastice et bdellio dissoluts cu
vio veti amaro l aceto acutissio adiguez
i cogola Conferunt stca balnea fumigo l
simplie sicce et ppe p q pga°cb flatus ssptes
Si sit cu m°. dicte cibis et potiby et qdune
tib ca°dis sics si ex no qdicat Ung° cu ppt
mollifica°z st q et tpe vigi°ez egedit vrina
i ssir°. et fit maxie in senib et de arcpits
Et cua cu c cade cu cua sanguinie ppt
mollifica°z vesice et cui q fit ppt debilitate
cors vesice Ung°. cui q ppt potu superflu st
turbato i sumi Et qu fit solutio pp ricba°z
l crapulaz Et cua cui c cua q ib om pa°m
qtige° j acta pnita inue°. ex poit ypp ubi
d°. in oi motoc cors Jt cua
istis pa°oib adminstre quicat medicinas i olos
no tu ct°. menbris colliges s ct ct°. menbro ge
ncantis vrina q ec ex c scas° q ebues
si methodo pcedas Medicie i bibite sit
sbti° i ultio pulnizate et ebellate ut cito
ad venes c vesica puenue valeat cu ar°.
purity fac ex vncs ungt alcari puty

i vesica vo p epotis u forte i illoa ticat°.
p i sis cu syringa De vo stcans ste pa°cs
si fuerit in pueis p sc rectificat ex cors
q°. qu exsiccat° q fit usqz ad xxxv anos
ad pls q si ps h°. durasolt plus qb qmorit°
vu ypp. iij. p. affo Quecuqz vo pmanet pueis
et no soluunt° et iuuentute d seus et° iuestid
erupcoz vcte ste qsiuenerunt Et ista pa°
si vcico i senio no euat°. qu cui ca ungs for
ti ca° vu ypp. vj. p. affo Desiccatici et et° ve
sica dolentes laboriose sanat°. i senib

Hoc apa De apta i vesica
liez exona et callo crust
sui guis possit fieri ex oi gne pr°.
tumores illud tu q fit ut plus c apa ca°du
ut d°. Ras et ypoc de co. l sangue collco
qu ducsica petrude no pt u tumor acuty
ssbil cu sit menbro nervosu et exsangue
Et sig°. cui st fe. acu. et dolor vehens cu
puctura in vesica et acua° mets et ungs
do ligwe sit in fuesi q totu acuit ppt
bnig menb pluz ssacoz et m°. calitez Et
si mignificet°. dtunet° stoz et vrina aperedes
Cua cui c ois cua fucis ffiat i. stati apu°.
flota dusima ex basilica dextra i brachio
l manu et no emple°. cu frits sup. sic fit
i dpressionib dops apatu s cu frits lenib
qu i duect° i vesica fritas ulcata cu sit
menbro exona fim et plubet° m°. dsolutis
liniat°. q ptez et vga co. usqz ad dies iiij°.
apu°. cu olo viol. l ro. l de nenufar l de ppile
et emple°z cu malua violaria et sicla coctis
et pistatis et i corpatis cu eisdez po°s tepidu
s°. loco Dic vo q°. l et°. id fiat flota cra
dicata de saphena pedis sinist q c inter
talo Et et liniat°. locq cu dsolutis lenib
si actiuitoe sit c olm camoill calefini i vase
du°i l auctum qu mitigat do°z et em
plet°z cu farina scib lini et feu°i et sc. aucti
et floiby camolle et mililoto et althea coctis
i aq. et pistatis et i corpatis cu mucillagie sc.
althee et bulto i dcti si sale et olo camoill
suffiti Et pt addi farina fabaz q. absis ois
et apeonio pors et ypoc i pcessu h°. naqz emply
dolez mitigat tumorez et exteriorz dmollit
c maz i ssir°. dsoluit si sit pol° et sic dgo
p toti statu Oz i decliq° c q forte cu dsolutis
fortioriby sic sc scrappin c aucti Anethon

ex ordeo uel auena qdit[us] cu lacte amig
d. dul. l cu mulib[us] cremu albat[us] cu lacte por
tet. cur. cucu. Vulat aq[ue] decoct ordei et
ligu[s] l ordei et p[ro]uos scitoz. Si at no
uides p[er]fectu ex p[re]solut[is] usq[ue] ad diez vij.
l. viij. id. ymo tuc fe et dolor exacuit.
q[uia] sanies icip[it] gnari p[ro]cede ad maturatu[m]
tia q dixi[mus] ca[pitulo] de apate i renib[us] et p[ro]ce
de usq[ue] ad p[er]fect[a]m maturacioz et p[er] rupturaz
et curatioz sic dixi[mus] illic. Si uo ne[c] in
ill[is] uides p[er]fectu usq[ue] ad diez xiiij. l. xx.
ad pl[us] ymo exercit dolor et fe moriat[ur]
et appz tactui tumor cu duritie p[ro]pi[n]quissima
q[ue] emit testi[culos] et dem. et augmenta. l re
vine et scoor[um]. Vnt sciat q[uod] sbile ex ma
ta[n]da exalauit et g[ro]ssu[m] residuu[m] induat.
que tuc q[uo]forte[n] b[ene] cu te[m]porib[us] bonis et
vid ut longu morbu[m] valeat tollare et
p[ro]cede ad mollificatu[m] p[ro] q[ue] de p[re]ti[ss] dct[um]
e[st] in auro z. j. l. ij. cassiaff dissoluteciu
aq. ca[lida] l cu aq. decoct fe[ni]g[reci] fro[ndis] mu
datoz q[ui] curat et mollificat. Dein adiu[n]g[itur]
cu scemib[us] ca[li]dis ut e sem[en] fen[iculi] appij et ca
pill[is] ve[neris] sp[ar]ge et quaz cu tamandis
et mana colat et dissolut[is] cu eisde[m] s[upr]a
naq[ue] fa farinata s[upr]a cassiaff mana et
tamandi pl[ur]i[mu]m q[ui]ferunt i de duritie si[m]. et
viol qdite. Et cumplet[ur] loco apat[us] si app[are]t
et si no app[are]t eplet quissimu et pt[er] et
bga cu eplo q[uo]d dixi[mus] ca[pitulo] de apatib[us] renu[m]
Si de q[ua]ni apat[us] duri et unga[ntur] cu olis
ca[li]dis p[ro]d[i]ctis et q[ui] pl[ur]imu[m] i molliendo et
resoluendo in[tenditur] duras. Balneu[m] aq. dul. l aq
decoct malue althee caulu[m] decoct viol
auo[rum] meloti et radicu[m] cappis. cau Et de
curand apat[us] renu[m] et vesice curandat
illic. Rursu[s] a apa i vesica cu do[lore]
et duritie in ea et fe q[ua]ndo accumulatu[m]
p[ro]nuntiat ut d[ict]o c[apitulo] ij. p[ro]nosticat[ionum] et
s[ine] mag[is] tu[nc] si sit cu vero sentia q[ui]
apa q[ui]fmat[ur] si. et si p[er]ueniet q[ue] dez. apa
vesice si p[er]solut[a] salub[re]. Si uo q[ui]fmet et
l sanies g[e]n[er]at[ur] et pus expicit cu vina sa
lub[re] est. Si uo ad scleroseu[m] p[ro]cessit l ce[ss]
si ad saniatoz tedat et pus no expicit ne[c]
vesica mollescit ne[c] fe desicit mors
e p[ro]x[im]a p[ro]p[ri]ado accedu i die viij. ad pl[us] q[ui] l[oquitur]
apa et p[er]p[re]cautas fe i[n]nat[ur]. Jtez de q[ui]bus
morbi sc[ilicet] apat[us] i vesica cu fe acu[tum] pul[s]
ap[ro]p[inqu]at a viij. die usq[ue] ad xv. sep[er] eueniet
q[uod] id forte q[uia] q[ui] no d[omi]n[u]s mebra spumatica

s[un]t p[ro]fecte ex sitia et forti[ficat]a sit p[ro]p[ter] anni xx.
q[ue] m[em]b[ra] dentis i apa p[re]ut pectorie et apa
reduce. Incipit tert[ius] d[e] i[n]fectionib[us] z
de pa[ssionibus] viri z castitoz

Mult[as] g[e]n[er]ationib[us] i masculis s[un]t t[est]a s[cilicet] test[iculi]
et vasa sp[er]matica. atq[ue] bga Cu[m] at
vasa sp[er]matica v[e]n[a]e duc albe stricte
longe vlle orte sp[er]mate venis dexter. q[ue] decauata
bil sup renes sinist[ra]. uo a uena emulgente
i[n]f[erius] i renes dein p[ro]cedetes decorsu[m] sup spo[n]
diles dorsi p[er]ueniunt ad osseu[m] i. bsam testi[culo]s
ubi i[n]uoluunt[ur] et. testi[culo]s sing[u]la da g[e]n[er]ant
uo[luntarie] cu[m] tractat[ur] s[un]t q[ue] cor[po]s spa[tio] i[n]f[er]diat
p[ro]p[ter] i[n]f[erius] astec[ta] i[n]tutez et os pectinis s[ecundu]m sua
q[ue] de ad extra[nea]. Sinist[ra] a sinist[r]is. Jta ut l[eg]e
tes vie i vnita apt bge radicez t[ra]ssformet[ur].
Et dur vasa sp[er]matica q[ui] s[un]t nobilissim[a]
fluctez i nutimeto q[ue] i[n]teriora sic eo no in
q[ui]li q[ue]nati de[s] in epate sim[ilit]er medicos in corde
v[e]l s[ecundu]m philos sugut aloe[m] p[er]ite et veluti ad
testi[culo]s but cor[pus] ca[lidum] digat et cor[pus] albe[dinis] de
albe[dine] sit lac i[n] mamill[is] et fiat in sp[er]ma q[ui]d[e]m
q[ui] q[ui]d adit ut s[i] q[ui] excessent i choytu
sanguine loco sp[er]mat[is] effundat. Et p[ro]ueniunt
at p[ro]d[i]ctis mebris g[e]n[er]atiuis morbos eue[n]
ve s[ecundu]m i ablato l diuitie choytu. Et in corrup[tione]
choytu q[ui] et med[ici]. De excessu e desiderio cho
eundi. Dein gonorrea i. emissio sp[er]mat[is]
involuntaria. Ortu morbi q[ui]b[us] de mebr[is] et e
apa uel de malit[ia] sp[er]mat[is] dite[m] cu de ablatione
choytu et tract cu[m] loqui[tu]r. De m[or]bo p[ro]p[ri]o ca[pitulum] j

Ablatio l diminut[io] p[er]o. choeundi e[st] ex causis
p[ro]x[im]is e app[etitu]s debitas. Sc[ilicet] exceccio bge
fragilitas. Et tercia sp[er]mat[is] modicitas
et p[ra]uitas. Et corru[ptio] bge lenitas atq[ue] fragilitas
de q[ui]b[us] p[ro]d[i]ctis dissera[mu]s. Curatio. Dein
app[etitu]s q[ui] p[ro]p[ter] duas cas[us] p[ri]ma i corru[ptio] debitas
ut p[ro]pter[ea] q[ui] sicut ex extenuatu[m] na[tura] l decepitu[m]
l fame p[ro]l[on]ga exhaustu[m] l eg[ritu]dine l cura q[ui]suptu[m]
l maceratoe et laboe fatigatu[m]. Et cura
ei[us] e q[ui]forta[tiva] cor[dis] et reparati[va] cu regimine
q[ui]alescetu[m] et addicioe in cibo et potu lau
dabili q[ui]forta[tiva] spiritu[s] nutrientib[us] ut s[un]t pisces
recetes p[er]ssi et sp[eci]e assi. Et carnes pullor[um] et
edos et agnos et porcos iuuencu et u[er]o
cor[pora] i[n]spissata cu vitellis ouor[um] qdita cu
sp[eci]eb[us] aroticis dulcib[us] ut s[un]t cinamo[mum] cardamo[mum]
liq[ui]r[itia] ci[ci]mat[ur] et sila et oua sorbilia et
lac cap[rinum] l vacce ca[lidum] exmamill et testi[culi] gallos
t hircos et dict[o]r[um] animaliu[m] et vin[um] dul. et elect[uaria]
et pane de simila et qua[n]do duc. ca[pitulo] d[e] fe ethica

8

et cal. de impinguatione corporis in antidotario libro ij. si de quo
lubet. Et confortatio cordis et cerebri cum aromaticis et
appositio in sompno ocio et quiete et dimissio choytus
omnino et laboris usque ad perfectam recuperacionem debitam et
consuetam. Et si est cum debilitas ut potest contingere post passiones plures
ab expiatione propter quod virga mollificatur et spermatis origo
quieta ut accidit in monachis penitentibus et continentibus.
Et cura eius est talium propositio et additio in gau
dio solaciis et tripudio et pucia puellarum et verbis
dissolutis provocantibus. Erectionis autem virge fragilitas
fit propter alteram duarum causarum. Una est ventositatis infla
tive paucitas. Cuius signum est paucitas erectionis
cum pruritu inflationis et vere corporis ... resolute.
Et cura eius est usus assiduus ciborum inflancium quorum
inflatio non resolvitur post digestionem primam quemadmodum inflat
sompnitescencia ut pira et poma cruda que esca
sunt. Quorum ventositas est inmanens in venis post digestionem
secundam et quartam corporis in sanguinem ut sunt fabe pisa
cicera fasoli qui comeduntur in decoctis vel semicoc
te condite cum sale et cardamomo et rape cocte cum
carnibus vel asse in igne et lac decoctum mixtum cum mel
le et pisces sumpti cum cepis crudis et tictatio
virge assidua cum leni fricatione contrahente non dissolue
te. Alia est passio id est frigiditas in renibus virge cuius signum
est quod sperma est liquidum subtile et facile egrediens
et desiderium consistens sed erectio in semine ipsa debilis.
Et cura eius est usus electuariorum calidorum ut sunt dyasatyrion
dyagalanga theodoricon anacardinum et similia. Et unctio
virge assidua cum oleis et unguentis calidis. Dabis calidum de
palisi. Et assiduatio in cibis et potibus calidis si corpus
non quietat et exercitatio in cenio et fricatio virge frequens
et choytus usu moderato. Spermatis autem moditudo
fit propter siccitatem duriciem similiter testiculorum vel corporis totius.
Et signum eius est paucitas exitus spermatis apud
choytum. Et eius parvitas et dilucio in calida grata et
dieta. Et cura eius est humectatio corporis et impin
guatio predicta quia de impinguatione corporis est multiplicatio sper
ma et humectatio influctus et ... confectionis apropinquatio
est medicamentis de testiculis ut dicit Rasis: Recipe lactis
vacce vel ovini quod sit ovis mixtum butirose libras ij.
vini granatorum dulcium ℥ ij. coquatur usque ad spissitudinem
mellis decoctum. Ex eo cum dicit in cenio ℥ iij. vel iiij. et
post ipsum comedantur pisces recentes assi cum cepis
crudis vel elixi conditi cum speciebus aromaticis dulcibus
predictis. Post predicta balneum aque dulcis tepide
et post hec post cibum per ij. horas sit mora in ipso et
multiplicatio sompni post ipsum et ocii et quietis.
Spermatis ubi frigitas secundum predicta propter hoc quod est paucitas
pruritus in ipso vel desiderii ad coytum et quod egreditur
apud choytum sperma plurimum subtile aquosum sed est
tardi exitus post fricationem plurimam. Et cura eius est
cum omni quod calefacit ex cibis et medicinis et assidue

scilicet conditi et dyasatyrion et dyasatyrion. Et quamquam
aggravatur alie dispositiones in spermate scilicet frigitas
et siccitas. Et signum eius est longitudo corporis et macilencia
sed macies nigredo gracilitas mollis et laxe carnis pau
citas sanguinis et spermatis et tarditas egressionis
eius apud choytum. Et cura eius est aggregatio intentio
num duarum simul predictarum et assiduatio ciborum grossorum
calidorum inflativorum si stomachus obediat sicut recenter
caro pinguis elixa in aqua cum cepis et pultes
ex tritico et cebella assa condita cum zinzibere et pipere
et post hec cebella animalium pinguium silvestrium non agres
tium ut sunt passeres fasciani et perdices et
fabe cocte cum carne porcorum salita condita cum
pulvere aromatico dulci vel cinamomo cardamomo et pipere
et cum multiplicatione sperma condita. Capitulum de emptione
Virge autem lenitas atque gracilitas choytum di
minuit et post hec gignit ... quia sperma non ducit
in concavum matricis quia est locus eius proprius que stat
in collo matricis dissolvitur et colligitur asiud (?) continentis
et effluit saliuatione. Et cura eius si lenis
sit non (?) ... et post hec cum tempore consistere. Et cum
adhuc membrum crescunt est ut abluatur virga to
ta die cum aqua calida decoctionis piperis vel sinapis vel
titimalli secundum dosim tepit rubere et inflari
post hec statim virga cum oleis vel unguentis calidis attri
tionis sicut est oleum decoctum vel despita et unguentum
... dyaltea arrogo vel agrippa. Super
unctione predicta illico emplastrum fiat ex pice
calida liquida alba munda et armoniaco mixtis
equaliter et extendatur in corio albo molle. Et fiat
hoc cum die bis vel ter usque ad dies xl. vel plus et
per eundem modum impinguatur membris et corpus
totum de quo dictum est libro ij. Post predicta assidua
tictatio virge cum manibus cum contractione et dilata
tione et frequentatio choytus cum fricatione leni predicta.
Emptoria. Collirum dyasatyrion confortans choy
tum ex omni causa diminuto vel ablato sicut fit propter sacr
... quod absciduntur. Accipe succo ℥ iiij passula
te corticis ... ℥ vij. radicis raffani
℥ ij. ... plani ℥ s. terantur et infundantur in aqua
ciceris vel fabarum quibus abluta fuit aqua per ... dies
et noctes postea exprimatur et ponatur in lacte
vaccino vel ovino quod supernatat radicibus duobus
digitis postea addatur buturi recentis vaccini ℥ iiij
et excoquatur cum facilitate usque ad spissitudinem.
Et si adhuc radices non bene cocte sint fundantur
iterum simul cum ex lacte et butiro usque dum perfecte
decocte sit postea pistentur. Hoc totum perfecte et ad
datur ei ... dactilorum pistacearum cenchiatarum
fisticorum pinearum mundatarum avellanarum mun
datarum ana ℥ iiij mellis albi dispumati libram j. ...

cepe liquide ℥ iij et o[mn]ia bulliat simul usque ad
p[er]fectam decoctionem et spissitudinem parva deponat[ur]
ab igne et addat[ur] pul[veris] istarum sp[ecierum] s[cilicet] ste[c]ados
sinici cum venibus et sanguine ℥ j s[cilicet] ℥ iij
becen al[bi] et rubri ligni aloes s[cilicet] nasturcii
indi piperis lo[ngi] s[cilicet] bauci sinapis ℥ ij ga
lange nucis muscate piperis al[bi] piperis nigri s[cilicet] porri
s[cilicet] rape ana ℥ j cerebellorum passerum ℥ ij et dictam
leniter bullire quasi pennis[] cum spatula ita sic
vero aromatizet[ur] cum ℥ j boni musci dissipati cum
vino optimo veteri claro et sit dosis eius ℥ ... usque
ad ℥ j cum vino et pauco ... Et cum desiderio ... esse
in suo anti ... ab ea ... familiaritate

Clar[etum] ... fit ex s[cilicet] ... s[cilicet] rape cepas
... rassani ... s[cilicet] pineas mundatas ...
... piperis lenium fisticorum ligni aloes ...
... al et ... saticon costi dulcis ℥ piperis
lo[ngi] nasturcii ana ℥ ... et cribellent[ur] et
conficiant[ur] cum melle dispumato detur cum vino dulci
vel lacte calido ex ... Et si ... sit ...
... ex pipere et rassano et nasturcio et poc
... cib ... et amigdal[is] dul[cibus] mundatis
et conficie cum zucaro vel penidiis Clar[etum] ... forte
... chonitus ... s[cilicet] stincorum
... corruptorum ℥ iij vel iiij cubebe piperis
lon[gi] ligni aloes saticon ana ℥ j ... dulcis ℥ ...
... omnia ... adigne cum melle
dispumato cocto et ... et totum simul ...
Unguentum ad idem ... oli ... vel costi ℥ iij
... ℥ ij ... piperis cubebe sinapis costi ... ana
℥ j et ... vini ... dissolva[tur] ... cum oleo
et in ... pulvis ... quia ...
posita fuerit ab igne unguat[ur] ex eo renes
et spina tota ... pecte et ... canda
ab eo in cor ... natura ... vel accidentali
... et ... vel ... Canon

Chonitum ... appetitus ... corporis
et ... a corde et epate ... vetustas ...
... sengiosa ... ...
seminale ... et ... calefacit et nas ...
... sic potest ... non opt[et] neglige[re]
cordis et epatis ... chonitum ... pronitas

Priapismus ablacio ... et diminucio potentie
... si fuit ex ... malaz ...
... testiculorum ... non ...
... defic[...] ... medicum ... ablaco
difficilius curat[ur] ... diminuco ... ista pa[ssio] diffic[i]le
curatur in senibus ... vel ...

Satiriasis ...
Urget assidua cum desiderio coeundi ...
... inflatio urgens ... desiderio
coeundi vel pauco ...

et pruris desiderium ... sic quando ... Et sit
... pa[ssio] ... non ... et efficia
... quod ... eadem ... et cum ...
in ... forti labore vul
ne loco creatoris Fuit at hec pa[ssio]
... sanguinis et spermatis multitu
do Et signa eius sunt ... rubicunda
cum ... et paucitas debilitas ... chonitum plurimum
et pollucionem ... cum ...
Et cura eius ... possit ...
... fiat et ... quia ... flora
basilice vel mediane ... assiduas ...
... et labor ...
... usque ... aceto ... sit et ... sit
... cocte ... cum aceto vel agresta vel
vino ... Et sit ... aqua ... cum
aceto et ... aceto ... dicitur ...
... usque ... et ... sit lact[uce]
porcel[l]e ... cruda cum aceto vel agresta cum ab
stinencia ... sit ... et vinum vel ...
pinguium sit ... lac olium et butirum ... assi
dua ... medicamina ...
... et ... De emplastris ...
... ad ... renes ...
... cum ... linimenta super albati
et ... testiculos ex oleo ro[sarum] ... cum ...
et cera vel ex ... cum aceto et modico
... vini Et si paciens dormierit vel supinus ...
... super ea ... Et sit ... emplastra ex
... plantaginis ... vel ...
... lentilium ... aqua et aceto
et pistatis et ... cum oleo ro[sarum] vel oleo ...
vel ... Et sit ... ex ...
sandal[i] et ... et ... aqua ro[sarum] et
aceto Et ad ... ut ... desuper
super renes lamina plumbea subtilia ...
perforata ... et spermatis ...
... et ... Et signa eius
sunt fortitudo et desiderio chonitus ... debi
litas ... et ... ipsum ...
modicum et ... cum ardore ... urget ...
forte ... ardore ... et si ...
... marasmum cor ... Et
cura eius ... et ... possit cum cibis
et medicinis sit ... balneum aqua tepide dulcis vel
aqua decoctione ... malve ... et ...
... potum lactis acetosi vel ... butirum
... et cibus ... ex lact[uca] portul[aca] ...
... meloniby ... cum lacte acetoso
vel cum butiro ... modico aceti et ... sunt ...
agnorum vel porcellorum et ... cocte et althee
cum ... et gelatina facta ex ...
... cocti et ... cum vino ... modico ace
ti ... eius sit vinum album vel vinum ...

Sz si corp' sit i amitu bibat vin dulce rubeu
Et utat i flammatis dcis ca° de ptisi et ca° de
matic renu Et si appere cepulit sig fc ethi
ce fiat oia q dict sno ca° li° ij. Utat pcea
assidue clistis diuretic fma aglit fra qd di
ca infra c° de empicis Et fiat oia localia
supiq ia dca Et qd lic ct gferut folia dca
ca° de dyabete Tcia e vcb i multi° humidi
fpatas ut fiat ex cis fma Et sig cig st
qn pas debilita ex choytu plis et exubcado
fmatas apt ipm Ci et sotilitas cig et albedo
coloris cor et lititudo flaca et multitudo iflacons
virge sn desidio plus acuto Et cua cig e ex
sicca° eius hm posse cu cib et medicis sic
sc milium panicu et letes elixe cu olgano
calameto ruta menta cimino allcis et cincs
asse qdite cu sinapi l pipe et sicut e vinu ue
tq amas pnis Siti et famez tollet sudet et
labdet i iemo Utat dyaconpi dyamino et
oibz cadis sicos et ppe pq pga° fiat cu pill
cochijs l cu budicta laxatiua qn ay pga° z de
sidiu augmentaret mas colligeo et calidu qfor
tado Ungat lo ia inces vga et testicli cu
vgtis mi ciato et arrogon adigne l solez
ca° vehemter et fiat oia q dict ca° de go
morrea Quarta vo e multido vetosita dige
cin vga Et sig cig pz ex placoe paacis Et
si sit cu calite app rubedo coloris cor et de
sideriu vetus ad choytu Si vo cu fri te app
albedo coloris cor et lititudo fqlida et desideriu
modicu ad choytu lz multu choytu valeat pfice
pt qd ab ipo notat Et cua cig e si sit acta
ca° flad basi fps et imito renu et b
ge cu vgtis firis sup dcis Et assidua° clistis
diureticu fma ppt fri q dict c° de colicis
Si vo sit acta fra pge cu pill cochijs Et
assiduet pq lic clisia diuretica fma ppt cali
tate l fpetatez Valz ct ad lic de qd vetositates
cinuat sic e dyacimin dyaconpi et cloy qd
ff cadi cimi oigani mente fpilli rute cala
menti pulegij salvie polij an z i ss. cinamoi
pipis cardamoi an z ij. amos amoi an z i.
zucari lb ij. fiat cloy dcus sic dyacimini dcus
fiat i amo admodu castanee oi die cu vio
al. vetl amods Ebsicat utz cos atib vetos
sic st rape cepe eruca et silia et amlti
fma sic st lac i recs et pisces recetes et ppe
simici et apuotan desidiu app te sic st sati
oy origi bancia et silia
Diuretia choytu et facietia fude casti
st duos gnu q magis lic fmit agli q app te
Et q agli st duos mos q fri te agglaute
et mortificate sic st lact poill acetu acc
ta nix oppu arge vinu ppnci et silia

d acali te ex sitate et gsumente cgmpi st
pip simap allcu appm seme urtice et oia
diuretica calida Et nc vo app te z et l
calite pla ppent pt qd et oly st fortissia
st sit agnus castus scz folia radix et seme
cis Si et coriand ruta oigani et sima
ragdus Unuz opancia acali te in scie
l placo quz addut in desideriu adcedo qz
opan vo afri te sic et ppete gferut oiqz
ppe qd opan afri te Si et st pu yt vitepliy
oria qre epas usq modet ne forte ad
palisiu l appliaz pducat l ydropisiz pui
cosaz l ethicaz senturis Elay firy ad
lic sic fit ff sc lact sc pmt sc spinis an
z v psillij sc coriandri sic lectu excor
ticatas an z ij balaust licusar an z i
casfar z d v zucari qd ff l dimisso zucaro
ecolat oia et gficiat cu sucu accrose
l lact l aq ros et det vng ex cis oi die
in anno p v l viij dies cu sirp ros l sir
viol et aq fra Elay ca° ad lic sic fit
ff oigani rute pulegij fpilli mete cala
menti an z v carui cimi bacas lauri pi
peris an z ij cipi capi amos ciamoi an z iij
ligni z s mell qd ff Elay opant appete
ad lic sic fit ff sc agni casti z v foliorz
metast sici rute cimi balaustias cippi
an z i smaragd d i zucari qd ff det
ex co i iemo cu vino al aqs Et adicte
gferut tes de agnus castus dci ca° de oppilac
splenis
Cauendu e cua istas pa° a
ab i tedimne pa° maiors Si q ut si sint
acta ca° ne stomi et cor mortificeq Si vo
a fra ne ep et splene iflammeq Si vo ab
humida ne corr et meliva ex sitteq Cui e ap
tliq appmnt illico cessandu ab exhibitione
intims et attededu cis q p exerlgut st epla
et vgta Et q ut tlcs medicie sit spalis
spe qn qd admelip distas et pfudu sp pca
dc oz ut sit circa petratiq Si i ptr lic
colet Si pulnes dbellent Si clara l cp
ultie tcaut Si epla pistet dc ad fort
axungie i ducat Si epithimata l ugeta
adda aq ex acceto acutissio pertius
Choitq et cig desideriu si sufflat
et pduraz corp totu et ppe renes et cor
et cebr et ex igut et cossicat et sic ethi
ca iduunt Et d° Ras i dl'sionibz ex sadas
si psenet e noctes et pducies ad spasmu
uliez et cgmes assiduas et ppe spasmu de
camat et fc effundaz q deuty i ethicaz
tussoz i ignee ulcaz i sptilu humidu
et melius Choitq pcea e ex rebz mixte
noctibz quz pdis mi corp si abgado
mal suis dispositionibz exutibz pt q de cebz

humido quam catarrum inmittit cum humectes coli
cido et ventositatem vel ptisim vel epilentiam vel vertiginem
inducit. Si vero cordi sicco quam consumptos et
ethicam inducit. Si vero capiti cal. qui ignorem et
ardorem cum oppilatione causat et demum se putridam
et apata ... pinncosa et ... si fiat spiri
bus. Si sicco frigido vel laxo quam robur eius dissol
vit digestionem impedit cibum fluctuante facit sinmo
tum gassando et calorem et spiritus a centro confusad
confecturam distendendo. Si vero renibus macies
vel sanguinem mittentibus per urinam qui ipsos ingos
inmaceat et corpus neque dilatat. Cum igitur post choitum
superfluum aqua clarum apparere cepit sudativa cum ipsis
remedijs suo loco dictis. Et choitus aptus calefacit cor
calefaciendo spiritus et agitando. Jn processu
vero et qui superfluit sperat insoluendo et tandem
consumendo. Et quod debilitatem consuevit post choitum
vitare ab et clisteris ... cadis ... humi
dis vero fiunt post ipsum ut est affusio faciei et
extremorum cum aqua ro. pura vel in qua dissolutum sit
rose et sandali ... albi quam rubi est
mutatur ab multum et subito mitentibus ut sunt pis
ces ... et ... landabilium inspissata
cum vitellis ovorum et sic est vinum dulce purum
vel clarum

[De pollutione nocturna]

Gomorrea est emissio
spermatis involuntaria qualis est pollutio noc
turna et fit quandoque cum erectione virge et
quandoque sine erectione ut dicitur dicta vj. de accidentibus ultimo
capitulo. Fit propter debilitatem virtutis retentive vasorum
spermaticorum et testiculorum. Fit autem debilitas quia fit
propter acuitatem spermatis propter ... expulsivam
et sic eius ... sic sanatur propter multiplicem humidum
et sic omnia dixi ipso capitulo. **[Nota]** Cura go
morree dicta causa est ut primo fiat omnia dicta
in cura sanatur propter acuitatem spermatis ...
postea vasa ... si virga et clunes et
humido consentiunt quam ... et calorem
... potest. Si sic vero confortetur retentiva
cum emplastro frigido superposito quod fit ex rosis nenufar
... plantagine virga pastoris ... ...
... vel bis coctis ... aqua ... post quod omnia vel
... corpus cocta fuerint in aqua pluviali et modico
aceti deinde expressa et pistata et incorporata
cum aqua rosarum vel oleo ro. vel oleo mirtino et actu calida
posita super virgam et testiculos. Jdem facit emplastrum
ex coctanis nespilis sorbis ... ba
lanstijs cupulis glandium et ... et balaustium
aqua decocta ... vel unguentum ex oleis predictis
addito modico aceti et aqua nenufaris et cera
... et cum eisdem ... et ... et renes
et spina ... Postea ut ... defeceat omni
... super renes lamina subtilia plumbea ...
perforata. Cura gomorree propter multitudinem sperma
tis et humidum est ut ... fiat omnia dicta in cura
sanatur propter multitudinem humidum ... ut fiat sperma

et si corpus sit ... rubicundum fleboto basi
lica dextra ... in brachio vel pede quam evacuat multas
et alleviat vasa. Si vero visa fuerit humido albu
fla ... cum ... et ... et digestio
flatus ... Si sic vero confortetur retentiva cum em
plastris et unguentis superpositis predictis additis quibusdam calidis
... in emplastro addatur absinthium menta ruta
calamentum ... amaros. Jn unguento vero ad
datur armoniacum mastix olibanum bdellium post
quod dissoluta fuerint ad ignem in ... cum vino
... potico assidue ... corpus ... di
... sperma ... ca ... sperma a
... Si vero ca ... vel ... quod dixi
capitulo de satiasi et de cupiditate. Caveat iacere su
pinus in sompno quam ... renes et corpus exci
tat expulsiva. Gomorrea
si superfluat et perduret perducit ad ethicam ...
... cum spermate plurimi spiritus resoluuntur et
... Et gomorrea in coitu ...
... vel laxum ... in ...
vel ex ca. quam ... in ... vel laxitate neque
... ... cum ... sto
machi ultimo

[De apostemate virge et testiculorum]

Contingit in eis apostema.
Jt sit et in membris alijs ex omnibus quatuor
humoribus ut plurimum ex duobus calidis quam
et in membris calidis ... inflammata adeo ut
per corpus calidum complexionalis ... spiritus
gignentes et ... qui testiculi ... vel corpus ...
... sicut flatus ... cum membris et ... te
... Signa apostematis cal. in eis sunt rubor
virge et testiculorum cum tumore et ardore et dolore
forti et febre continua. Et si sit ex colera ardor et
dolor et calor fortificantur super ruborem et
tumorem. Si vero a sanguine totum fiat equaliter.
Signa apostematis frigidi sunt tumor sine rubore et dolore
plus. Et si sit ex flate ... tumor mollis
albus. Si vero ex melancholia durus niger. **[Nota]**
hoc apostema quam ... fit in membris ...
... in methodo quod ... est ut pissa ...
... in ... ca. vel farmacia ... fiat
... in principio cumpla et unguenta repercus
siva. Jn augmento vero addantur aliqua resolutiva
Jn statu vero multiplicentur resolutiva super repercussiva
Jn declinatione vero pura capiantur resolutiva. Et
... omnia nota sunt ... medicina ... si
... fuerit ad caput apostematis in stomacho fiet re
... ubi ... quod dixi. Et ... et tumores
in cura cuiuscumque apostematis ... **[Emplastrum]**
Emplastrum resolutivum ... omnem inflationem virge vel tes
ticulorum et ... post ... basi. in brachio primo et
post ... in pede sic fit ... columbini vel vac
cini florum camomille ... linj. se
... ... salis ... vel saponis

qrta p. iq. bulliat oia in aq. modica et olo ro p q ca pistet et supponat cu lana sucida resolvit naq tumorem i quaq mebro existent. It ad dolorem et ardorem loci qfert ungm fcm ex psileon et dyaltea cu p. e. mixt sil. Cost est linimentu ex olo ro et olo camamillo cu p. e. sil mixtis. It adulcera et corrosionem virge vel testiculi qfert papue olm de vitellis ovorum qd sic fit. Pp ova xii galliarum vel certa et duo et i aq dec induret. Dem vitelli coqua frigatur i sartagine dec qsi aduratur tunc exprimatur cu spatula succus q e icis vel distillet in alembico sic aq ros qd e melius. Hoc cum olm tunc cat ulcera qsolidat ardorem et dolorem ipmit et corrosionem phibz cu Avic. Hoc est sac ungentu albu et citrinu nicolai

Canon Unitatur hz pa. cib et potib veterem lenientib et mas avis vi ne dilectib sic sc aq ordi et aq pnos et sirp viol et oia dca ca. de sip. de vetis f. de eupis qui diuretica et vrinaria dolorem et apa augmentarent. h. forte i declarat pfta

Pronostica Hoc apa facile e curabile si no curet sup egro et inpote si tiet ad resolucoz. Si vo p samacoz matu Et si p sclosim ingo matu.

Tractatus de passionibus matricis

Matrix
Mulierum in femell sc ca qad. et i mas cul. hz no ca pu. vel nagis. s. i. qdc nervo cu collo eius et duob osiciis sz. osicos quam mre qd e sic os ante ad qd vga vir lyda choitu elogat et osicio colli eius qd vulva d. et hz. qdz mebra e i gula nature qad. testiculi in vio Ca ipo agenti corvidcat sim ipsu pa. et loco locato ut declaru e in sird spa Qm vo mebra e duo testili fabicati it cors femellarum sup quexu mris unu adextris alt a sinistris sicut in anothoia ss sc indices et suoves q. tris Com e spma ca vasa duo qt unu olt avena kilis ipc venit dextris et tiat ad testilu dextru Alind vo olt a vena inmgete ipc venit sinistris et tiat ad testilu sistru Et testili qdc atq vasa spma i femella no sc natia i qua. nec sic ta agentis neq sic ta pa. ut pulchr pbat aun ii collig ca. de inuamcto mebrorum quacoib i femell Cu et visc sit mlicus i pgnate sin dcla. ipa et no delcatr. a. ex effuoe spmatis ipsu ad os mris Oz sc qsencia et utilia i gna. qui hc spma vias colli mris lenificat et mris qcam ctz anida i-ddit ex qb melior et psto fit spmatis vir attractio et eius sup ipsu corrugacio qple. ut n. pudtua acq posse os mris figdi p q lyda qcep. cis qad. et saliua famelia soshuit iglucoi abi pe qd fit p vint

inta Et si q mulier ipgnata sit ppi net. hz. sit p ois sda apcocz ex delecta de q. senat in coytu et eius denno psetz i striacoz Et hc e dehiis q vao qtigut qui ut pluris mlier sit poligona p fr matris ouis distribucoz p cellulas mris divisas ipas vo p spmaco diusos su ces sionez Et at mris qcebus descu duo su rugas hnis plias i eius qcavo et quexo qad. i si qs imaginet fugu vel spogiaz s. figa vesice ul vit vinal et e hnts duo cornua i. duas pelliculas piamdales dvosas qs una basem hz aquexo mris dextro et tom affyon iguini dextro alia vo hz basem aquexo mris sinistro et conn affyon iguini sinistro qb anchis et dorso alligat. nc tpe ipgnacois mole fetq oppssa decidat et turpez figuraz fact qlez hz q pacient. limaz ul rupciaz Locq vo situacois eius e sirte spo. spodiles dorsi et caude. s. ab umbilico ifra usq ad os ptinis ita ut vena kilis ingna descedes cotet spodiles et artcia adorti ingna desce. cotet venaz kilis et lo ngaon cotet artiaz adorti ingna et mris qcotet logaoz et vesica inriez et ipc collu eius qui mris alcor e lota Et ex hc sile potes tag ipt. q. in passioib mris i-tict. spinis et vrina Et qre seta dolor i dorso et. renes et ducere cum simile et alate utriq et quaz et. iguina

Consvetudo i hz hrbz. i. decis xii sp venie qila pa qn p. e fluxus menstruos supfluus Sz retetio menstruorum 3. mala dispocio mris ad coytu et ipgnacoz q mala dispo. mris ad ptu ipt q. ignites abors p q qcep. ul pp hicos qcep. ol apu. i. difficultas in palcando 6. coitamris vel umblici p q ptu t. desideriu ad qcpiend ipgnacoz et sexu fetq 8. mola et ifla co mris nona sfocaco vel suffocaco mris decia apa undecia ulcera et vagadic in ca.

[illegible]

Fluxus menstruos sisplant ipt aq. x. cas ut colligt ex dcis galien vi. de acci. ultio ca. p. e sagnis multitudo in cor toto vedu 2. e multi tudo sacult venas i matte 3. e multi co. i massa sagnea acuet ipaz et da venas apperiut q ad qcam mrs tidut et cocti idonce applant 3. e multi flatus sbtil qsi pcicac facat 4. e dicas cor platitudo in a hnidrib pauilaz tubes

¶ debilitas ventris vel stomachi et matrice
cum mollificatione venarum earundem || ¶ de-
bilitas totius corporis que non ex eo dissolvitur
sed aggravatur ¶ Emorroide in muliere id est
apertio quarundam venarum in muliere. quadruplices emor-
roidas in ano || ragadia ulcera vel ragadie
in matrice vitina lesio mulieris propter difficulta-
tem partus || decima est ea similiter que est tactus et
percussio super renes vel spondiles accedens

agitacius ¶ Eger cuius sputum sanguinis
dimittit si totum sit lapitudo cum nosa urina
rubicunda et quod non debilitat neque disso-
lvatur ex ipso et urina grossa rubea valde
et anxietas oris et cetera et usus ciborum
sanguinem multiplicantium sit sicut carnes laudabiles
et vinum rubeum dulce ¶ Et urina cuius sanguis
non astringatur propter quod superfluxerit et virtute
decidere ceperit quere tunc apoplexia fiat flora di-
ssina de basilica dextra id est vel mani
de basilica sinistra locus eiusdem prout minuta fluxu
videatur propter quod hic ligetur cortina supplexa ve
hementer cum fascia. Et et radices malvarum
et ponatur pectore mittente cum igne sicut
scarificatio sit propter elevatis matrix et ipse
sit radices malvarum cum fumo deve-
deinde fiat embrocatio id est balneum ab um-
bilico inferius ex aqua vel frigoris vel ex aqua frigida
in qua dissolvatur pulvis boli armenici mirtillorum
balaustiarum corticis granatorum cupulas gla-
ndium rosarum gallarum cipressi plantaginis acacie
nespilas sorbas virge pastoris omnes ru-
bi propter quod hec omnia vel quod fuerint in ea bullita
et propter quod hic infrigidata vel epithimetur similiter et
vulva cum peciis infusis in aqua eadem cum re-
iteratione ipsarum frequenti vel fiat ex eisdem
emplastrum coctum in aqua pluviali et pistatum
et incorporatum cum aqua rosarum et albuminibus ovorum
et modico aceti Et fiat omnia que dicentur
de emptoicis in declaratione vel ligari prout ex-
ma in flobotomia et urina si non apoplexia
Nutriatur tenuibus ut farre milio panico et
cibis stipticis acetosis Et si vero debilis fuerit vir-
tus cum ius pullorum et cicerorum alterius cum sa
pane ex vino granatorum vel succo berberis vel aceto
vel agresta Bibat vinum nigrum potentem typhanum
cum aqua pluviali vel dissolutione mirtis et
glacici ¶ Eger cuius sputum multiplicatur colera acute
fit lapitudo magna citrina cum debilitate ventris
plurimum propter fluxum et tenuitas sanguinis
intestinalis que cadit sit peciaz ligna alba Et
forte sentit nullam ardorem in labiis volve
et fit urina subtilis citrina et cetera Et si anxietas
usus piperis et sinapis et allei et ceparum et

porrorum et omnium acuminum vel cibatum et
labor maior erit significato ¶ Et urina cuius
est eadem cum pedecio sit quod ullatenus fluctuetur
sed purgetur si fuerit possibile cum clisteris de succo
rosarum vel cum species sarracenica acuata
vel quod melius est cum dyaprunis acuato Et
non negligatur altatio epatis et cuius confortatio
cum fuerit superfluitas sicut est hoc emplastrum de sandalis
iii rosarum iii mirtillorum balaustiarum ana ʒ i
masticis thuris sandalorum diversorum mumie dragaga-
nti boli armenici ʒ ii pulverizentur et debellentur
et conficiantur cum oleo mastico vel oleo rosarum vel
oleo mirtino addito modico aceti Et si
necesse fuerit inspissetur cum farina ordei et
ponatur actum calidum super epar Et sit hoc vigen-
tum ex psilleo et oleo rosarum Et et epithima
ex aqua rosarum et aceto in quibus dissolutus sit pul-
vis sandali terre sigillate sandalorum diversorum et similiter
Et hec idem epithima fiat super simul et
in vulva Comedat omni die in aurora et
aqua tenui de sirupo rosarum vel oxizacara cum
aqua decoctione portulace plantaginis mirtilli et cetera
vel de sirupo nitro decoctione cauda de fluxu ventris
de emptoicis cum aqua decoctionis mili sed non
negligatur et altatio splenis et ipse si cum fit
ingrossatur adusta tincosa ¶ Unde tunc fiat
purgatio et forma cum splenis dicte cauda de
fluxu ventris quarto decima dissenterie propter melancho-
liam adustam et cauda de debilitate splenis et de cuius
debilitate sputum cuius cauda Et in hoc casu vita tibi
viscosa leviter sit sicut pultes ex simila et
amilo conditi cum pemadiis vel zucaro Et sit
si cortina porcellorum et vitulorum cocta in
aqua pluviali vel aqua decoctionis scole frixi et
altrata cum agresta vel succo berberis et sit sicut
citonia assa et pira et sumach Et abstineat
ab aceto si posse in forte quia prodest ap-
petitum ¶ Eger cuius sputum multiplicatur flatus debilitas aque
si et humiditatis incurratur ut fiat sanguis incipiens
fit lapitudo solida flatica alba vel plumbea
et multum domesticus plena sunt totius ex putrescentia et cetera
Et subtilitas cuius quod egreditur cum colore albo
vel sic lotura carnis et quedam est grossitudo ut
cortum quod egreditur sed raro Et urina alba lactea
vel karopos Et si anxietas fit oculi et sese
assidua et usus ciborum flaticorum quod potuit sic
si urina continuum et holera omnia sicut caules et
fructus omnes sicut citonia nespilas sorbas
et pira et sit sicut lac caseus recentes et
pisces vetiores et cetera ¶ Et urina cuius est
ut non astringatur flegmaticus apoplexia sed cum superfluit
et virtutem decidit ordinentur dicta in quarti
et subtilietur regimine et digeratur flatus cum sirupo

q[uod] dicet[ur] c[apitulo] de empicis Et p[ur]get[ur] corp[us] cu[m] pill[ulis] cochijs ul' bucia lassaua Et p[ost] p[ur]ga[ti]o[n]es uta[tur] cl[ist]ij[s] ca[li]dis sc[r]ipt[is] s[upr]a c[um] cl[ist]ij[s] dict[is] et dia-
[c]ito[n] pip[er]eon et silia Et [con]fort[etu]r ep[at]e cu[m] em-
pl[astr]is et vngu[en]tis ca[li]dis d[i]c[t]is ca[pitul]o de debili[ta]te
ep[at]is et c[apitulo] de ca[usa] fri[gi]da Et i[te]r[um] et s[toma]c[h]o[rum] cu[m] suis r[e]-
medijs d[i]c[t]is ca[pitul]o de debi[litate] s[toma]c[h]i c[apitulo] de ca[usa]
fri[gi]da Bibat vi[nu]m ve[te]r[e] a[m]ara[m] p[ro]p[ter] u[su]m
[in] modr[at]o fam[em] et sitim tollet [et] posse
et balneet[ur] et sudet in ie[iun]io in stuphis
ul' aq[ui]s t[h]ermar[um] ul' aq[u]a decoc[ta] absinthij ruthe
ment[h]e calamenti arthemesie pulegij sal
uie sp[er]illi me[n]tast[ri] et silau[m] Insup[er] vo fiat
o[mn]ia localia d[i]c[t]a de fluxu me[n]s[trua]r[um] [pro]pt[er] san[guin]e[m]
et q[uod] dicet[ur] c[apitulo] de empicis Cu[m] eni[m] [pro]pter
amplitudine[m] venar[um] s[ignu]m hu[m]idu[m] [con]gelis et
app[ar]e[n]cia et inflatio[n]e venar[um] i[n] manib[us] et
pedib[us] et facie t[ame]n et colore s[ub]rubicu[n]do
Et si fuit cu[m] h[oc] p[ri]u[a]t[i]o signor[um] aliq[uor]u[m]
vior fiet s[ub]do Et cu[ra] ei[us] e[st] r[e]gi[m]e[n] [con]stri[ctiuu]m
viscosu[m] ex pasta et coturni[cib]us alu[m] et
casco et pulli[bus] ex farina simile et vino
rubeo dulci et pauc[o] azimo Bi[bat] s[ub]d[i]t[o] quo q[ui]
dicat q[uod] h[oc] corp[us] sonet[ur] e[st] ab oppilac[i]o[n]e
fiat p[osi]c[i]a flora du[ri]ssima de basilica in
manib[us] s[e]p[er] et o[mn]ia d[i]c[t]a in ca[usa] sanguinea u[s]u
[in] modr[at]o O[mn]is h[oc] corp[us] lic[et] h[ab]eat sanguine[m]
plu[rem] h[oc] [tamen] pl[us] viscat[ur] s[ecundu]m [con]trac[tione]s [con]tertu[m]
fiat c[um] balnea le[n]iua i[n] solutiua s[ed] c[um]
aq[ua] decoc[ta] flor[um] camomille mellilotti et s[eminu]m
cu[m] f[r]ac[i]o[n]e le[n]i s[ed] me[n]da in ip[s]o ita ut suffi[ci]at
ad attyrend[u]m no[n] ad [con]fortand[u]m Cu[m] ei[us]
[pro]pter desic[ca]c[i]o[n]e[m] cor[poris] toci[us] [con]pellet[ur] oc[ul]is in[st]a[n]s
ad [con]tra[ri]a s[ecundu]m corp[us] du[ri]s de su[o] [con]pactu[m] musc[u]-
losu[m] q[uo]m tangit[ur] manib[us] medici lic[et] rara
sit h[ab]et ca[usa] Et si sit cu[m] p[ri]ua[ti]o[n]e sig[no]r[um] alia[s]
te[m]p[er]a[men]to [con]g[ru]u[m] et [m]ultiplica[ti]o[n]e cibi et pota
et ocio et q[ui]ete s[ub] loco vmbroso vtior
erit cu[ra] s[ub]do Et cu[ra] ei[us] c[um] c[ur]a fluxus
ve[n]t[ri]s d[i]c[t]a ca[pitul]o de fluxu ve[n]t[ri]s c[apitulo] de metha
do liene [pro]pter desic[ca]c[i]o[n]e[m] cor[poris] toti[us] Cu[m] ei[us]
[pro]pter emorroidas s[ecundu]m ut d[icitu]r s[e]q[ue]nti i[n] dis[pos]ic[i]o[n]ib[us]
q[ue] veniu[n]t cu[m] p[er]iodis aliq[ui]b[us] a[n]tequa[m] me[n]s[trua]r[um]
et cu[m] i[m]plet[io]n[em] e[st] corp[us] h[umor]ib[us] Et cu[ra] ei[us]
e[st] ut a[n]te fiat flora du[ri]ssima p[er]ita decor[um]
uta[tur] triste et cl[ist]ij[s] s[an]g[ui]s q[uod] dicet[ur] c[apitulo] de
empicis Et fiat ci[c]u[n]a et suppositoria et
vulua q[uod] dicet[ur] illic Et ad h[oc] c[on]f[er]t plu[rimum]
[con]ferunt d[i]c[t]a ca[pitul]o de emorroidib[us] p[ro]t[er] toti
s[i] p[er] ano vulua capias Cu[m] ei[us] [pro]pter ulcera
et ragadies in matrice Bi[bat] i[te]r[um] et curaz suo
[pro]p[ri]o dicet[ur] ca[pitul]o Cu[m] ei[us] [pro]pter debilit[atem] vir[tutis]

[r]etentiue i[n] matrice et mollificac[i]o[n]e[m] ve[n]ar[um]
ei[us] s[ecundu]m assidua vulue lubricitas [cu]m [ex]ce[di]t
et si [con]cipit patit[ur] abortu[m] et c[ur]a sig[nor]u[m]
fluxus [pro]pter multi[tudi]ne[m] s[upr]ascri[pt]i [con]gesti Et cu[ra]
ei[us] e[st] c[ur]a fluxus me[n]s[trua]r[um] [pro]pter multi[tudi]ne[m] s[upr]a[scrip]t[a]
q[ua]m h[abe]t ca[usa] no[n] d[iui]t ab illa [ni]si q[uod] i[n] i[st]a sup[er]-
po[n]u[n]tur [con]dicati s[upr]a in matrice sola in illa
vo sup[er] corp[us] totu[m] Cu[m] ei[us] [pro]pter lesio[n]e[m] matric[is]
p[ost] diffic[u]ltate[m] p[ar]t[u]s s[ecundu]m anteceffio p[ar]tus s[e]q[ui]t[ur]
morosa[n]ia sanguinis plu[ri]a et lac[er]ac[i]o[n]e vulue
et dolor vehementi p[ost] q[uo]d me[n]s[trua] no[n] [con]puls[a]
q[uam] ruptura[m] venar[um] i[n] matrice s[ecundu]m Et c[ur]a ei[us]
e[st] d[ic]t[a] [con]tractio[n]e vena q[ui]a ad [con]strictiua[m] sanguinis
et h[oc] ca[usa] d[ic]ta e[st] ubi de ca[usa] sanguinea et collica
loq[ui]bam[ur] Alia ad [con]solidac[i]o[n]e[m] [pro]pter soluc[ion]e[m] et
h[oc] colligi[tu]r ex ca[pitul]o de ulc[er]ib[us] et ragadijs
i[n] matrice et ex ca[pitul]o de hernia et ruptura
sifach et ex ca[pitul]o de fluxu ve[n]tris c[apitulo] de c[ur]a
dissinterie [pro]pter corrosio[n]e[m] intestinor[um] si ex
[con]stipatib[us] pessaria for[m]ent[ur] Cu[m] ei[us] [pro]pter
casu[m] ul' p[er]cussio[n]e[m] s[ed] ex d[i]la[ta]c[i]o[n]e pati[tu]r
Et c[ur]a ei[us] e[st] s[ub] eo ve[rum] p[ri]mo e[st] diu[er]sio san-
guinis a p[ar]te lesa q[uo]d fit cu[m] flora s[e]c[un]d[u]m
a[n]te[ri]o[r]e[m] s[upr]a ex basilica brachij ul' manus // S[ecund]a
r[e]p[er]cussio et [con]fortac[i]o ei[us] ne app[ar]e[n]t c[ur]et[ur]
q[uo]d fit cu[m] emplo[stro] ex ros[is] plantagi[n]e s[em]p[er]viua
solatro et silib[us] coct[is] in aq[ua] et pistat[is]
et i[n]corpat[is] s[upr]a d[i]c[t]o oleo ros[arum] ul' m[ir]tino et cu[m]
epithimate s[upr]a d[i]c[t]o ex aq[ua] ros[arum] et succo plantag[inis]
i[n] q[ui]b[us] dissolutu[m] sit puluis boli ar[menici] san-
d[al]o[rum] t[er]re sigill[ate] et sil[iu]m // T[er]cia mitiga[ci]o
doloris cu[m] emplo[stro] anodino q[uo]d fit si superiori-
b[us] addas flor[es] camomille mellilot[i] s[emen] lini
fenu[grec]i et silia // Q[ua]rta [con]pressio sanguinis
p[ar]tis q[uo]d fit cu[m] trociscis de karabe qui iam
dicet[ur] et siru[pus] ros[arum] ul' m[ir]tino ul' n[enuf]ara c[um]
tamarindis // Q[ui]nta [con]strictio fluxus q[uo]d fit p[er]
empla[stra] et suppositoria q[ue] iam dicet[ur] // Sexta
[con]solidac[i]o vulne[ri]s si q[uo]d accidit ex casu ul' p[er]-
cussio[n]e q[uo]d fit cu[m] lenitiuis et cicatri[zan]tib[us]
i[n]carnatiuis q[uo]d dicet[ur] ca[pitul]o de ulc[er]ib[us] et raga-
dijs in matrice
Hui[us] passionis
c[ur]a q[ua]dr[uplex] et [con]g[ru]u[m] alia[s] duob[us] p[re]fic[iu]nt[ur]
s[ecundu]m i[n] recto[r]e q[ua]m et [pro]pria Intenc[i]o q[ui]b[us] [con]sist[it]
i[n] digestionib[us] et p[ur]ga[cion]ib[us] corp[or]is toci[us] Cu[m] fac
bonus digestiuis oc[ul]o i[n]sta[n]tes sup[er]fluitas i[n] cor[pore]
causat[ur] t[a]l[is] fluxu[m] et ad h[oc] matricem
app[ro]p[ri]ate [con]si[de]r[at]o si[c] fit s[ub] calame[n]ti pulegij

silerfmaradane balsamite fun tre ati ag. j. ros. endie platag. sericee mol. an. ag. gnor sol macedonici gnor iunipi an. ʒ. j. sem. duritico cassidon ʒ. s. sem. vitid. tos. fenic. ʒ. s. sem. nurtillor. acacie an. ʒ. iij. mastic. dragati an. ʒ. j. xiloal. sandal. xilob. folij cardamoi an. ʒ. iij. amos a moi. tipi. cappi an. ʒ. ij. ʒ. tia. an. ʒ. iiij. mell. et zuch. an. ʒ. viij. decoqt. oia in lb. viij. ag. pure. fortabie do. tia pt. ofud. et colet. et simpiset. cu melle et zucch. det. ex eo oi die i aurora ʒ. iij. l. iiij. p. se ul cu ag. decoctiois platag. Et si laxatiu facere volueris adde elli. hermodactili an. ʒ. s. sene. ebit. agarici an. ʒ. j. mirab. citri. et embilici an. ʒ. ij. in decoct. [P]e ad h. qfect. e sicut intin. qd dixi in ca. de fluxu ventris q de cimpitis in ca. cad. ul sicut demeta abed. ponitur i ca. fra. et det. cu suis. ipus ductis sic e ag. decoct. saxifrage milij sol. gnor. iunipi et macedonici et appij et om. duri ticor.

[P]urgatio vero melior in h. cau. e ca. q. ex mirab. ut qd dut. q. s. sepsiq. ca. de debilit. digestois stoi. q de caua. qm soluendo caq. sen q. fluxu q. lz h. cmi sit in fluxu ventris no in h. applicamus i fluxu menstr. ul emorroid. ppt. cas duas. q. cz sauge. vetr. augmentat. caq. fluxu. dos. [L]. q. ubi mediatie soluet. apputando ns. tu sec. mers vacuas ut dut auctores sic uer. et cas. utq. q. soluunt leniendo l. lubrico fricando. Intecto vo ppa tollit in medijs tempt. qs q. sumuntr. p supi. ut clari et tes et sus sapi. q. p i. ut clisteria ppu. et suffum. q. p exoti. ut balnea et empla q oia uno dicemus. [A]lteriu opti. ad h. e athanasia si ex ca det. ʒ. s. oi die bis in aurora et ad tena cu sucio platag. l. solat. dissoluta et cu commistea ag. pluuial. l. ag. decoct. mill. p vii. j. ru. poti. i ca. fra. [T]rocisci opti ad h. sc. troc. de karabe l. de bolo ar. qs in supi oib. dixi dixi de sp. in ca. de ptisi et ca. de sputo san. et ca. de fluxu ventris q de cimpitis et ca. de mictu san. q e melior de sep. [Pu]lv. opti. ad h. sc. f. sp. suci platag. suci qsol. de ma. suci mite an. ʒ. iiij. acacie simach an. ʒ. s. cornu cervi adusti san. dra. boli ar. lapis ematit. an. ʒ. j. ypoqst. ʒ. j. et. s. sc. ros. ru. ʒ. j. et ʒ. j. pulverizet. oia et fiet sy. cu lb. j. zucch. et si fens acced. det. p se et vo spissu det. actu frig. cu ag. platag. Et vz. plus i dissinta et mictu san. [C]liste opti. ad h. sic fit sp. platag. amaz. rubi tumar. absinthi cortic. quercus et pini atq. rubi radicu canne

sicca. an. ag. j. balaust. cupulas glandiu. licij acacie ypoqst. an. ʒ. s. bulliat. oia i ag. pluuiali l. vio ru. posito p. ca colet. et addat. zucch. ro. ʒ. ij. et iterz bullia. ag. tulio et colet. et iniciat. actu frig. i vulva. Et mittere ppessari qdz e i spine. simile clisteri. sz e maius et longius q. virges ad silue. virge. vilis. [C]ompositu adidq sic fit sp. karabe. gumi arab. assati lacte balaust. ypoqst. licij an. ʒ. vi. thuris ʒ. ij. oppij ʒ. iij. terant. et cribrat. oia et fiat sp. ua spithia cu mucil. lagie psillij et desccant. in vulva oi hora l. dissolua. oia cu ag. decoct. simach dem. fiat i fora mell. crec. et supponat. cu lana l. cotonicato i eis [P]it ad h. ex sunt. troc. de karabe dissoluti cu ag. ead. [S]uf. fumigiu fit ex mastice tinc dragato gumi ara. unite sdarac. sica et galbas fac. ex eis formus sic fabas cu laudano l. secta l. pice navali q. ponte sp. i ibock. et addat fumu in vulvaz asce. ur con. uc tru it. opto. [E]t cu it. dormiendo [P]et qdz dut qmirix. sem. rapit et qstringit. ex fino scedo sic e. sunt q. ex vngul. cat. l. capr. puciel. gad. et deste. ex aridit. et dilata. // [B]alnea sunt ex ag. decoct. balaust. absinthij platag. amar. vitis et rubi pnor. imaturor. et pror. et sorbar. et nespilar. et malor. matianor. virge pastor. solat. ros. arcetos. ticoke coriand. lenticu et silim et spe ex ag. pluuiali [E]mplastra sunt ex perys. licis mollibz ifus i ag. cade posit actu frig. sup spine ventris et it. vulva ul ifus i ag. simach et mastic. p q. p. i ca. disso luti fuerit duo troc. de karab. sepe dti. [E]mplastru s. fit sp. boli ar. mill. ros. ru. balaust. acacie an. ʒ. iiij. terant. p se et i corporant. cu ag. ros. et albuminibz ovor. et modico aceti et frig. sp. vulva ponat. [C]ertu ad idez sic f. qd et posit q. sp. vulv. illico stringt. exitu sanguis ex ipo sp. mastic. ʒ. j. et. s. boli ar. san. dra. an. ʒ. iiij. glu tis piscium l. glutec albatu ʒ. s. acacie ypoqst. an. ʒ. ij. oli ro. oli mirt. an. qd suff. et albe. tudez incorporent. oia fit ad ignē in cazola et extedat. sp. corea albu molle et pot. sp. spine et vulva pana lica mete frig. actu [E]t i ca. cad. pt. addi oppij ʒ. j. qm ipm. mitigat et qstrict. [L]itterum fit sp. ad ide sp. alcane boli ar. terre sigill. san. dra. lapis ematit. an. ʒ. ij. terant. oia sbt. et cu albuminibz ovor. i corporent. i formaz mell. crec. d. cu ag. decoct. balaust. et simach et

[illegible]

psidere aut in suo sanguinare
aut in suo plan et licinia ex toto
vel lanam intinge in ipso et dippe in lig
no mit vlna et pt addi alume qa
in causa frig ¶ Ventosacio ptra
ualis ad h'c est que fit sup radices
mamillar versus inferius mamillas
elevatas qm inde gradit vena lactea
tendens ad matricem et ibi san attrahat
et mag lactis ad mamillas traducat
vn co r p afft' agtri hnti mª
si vis retine Ventosa magna appo
ad mamillas et fiat h'c sine scari
ficacio ¶ Et si no sufficiat pona caa
ventosa sup ep et splenem cu ygne
cu sucoo vehementi ¶ Et si no du suffi
fiat scarificacio non psiunda ¶ Et dicat
rasis in dicionib; q omne cura vis
fluxus agt talit ordinatim pficiat
videlz ut pmo cessat chimus dnans
2º ut ut dent stringen sanguine gnali
et localia qs exterius / in quib; ad hu
triplex e obseruanda cautela ¶ pº
quide ut h'c no fiat subito s; gradati
qm in nlli9 morbi cura z gpe fluxib;
et cuorb; est precipitose festinadum
s; paulati alemoribus psicacora
ad vltra tendendu donec fecerit cu
fluxus sit sinthono9 vt natis
¶ Secda no ut remedia stiptica gru
ant vtuti etati z 9ºr qm ut ayt
y vim de in gera sanitatis frigidi
ora copetunt in flatibus z senib; de ca
calida labantibus qua colericis z
Juuenibus ¶ Tercia no ut si talis

sti oportuerit non capiam9 nisi ca
que possicat sine calefac manifesta
vn y r p aff ¶ cz in fudata sint calc
fac oz receptis p quibus e sangs
emanare fuum ex clisteria ypo z
epta z balnea prnas passionis remeª
administrent actu frig vl salt tepe
fca ¶ Menstruor quatuor sut cause
¶ Pma quidem efficiens z h e calor in
natus diminutus male na q; fetus
pu nisi sufficia calibi pticipass; ex ipo
na sapiens inchoaru semp factpo
no feminam sed masculu gnasset
ppt quod ayt ar'lo dygnacio aia
lin mlr e v occasionatus et pº ph'o
dicebat mlr appetit viru sicud ma
feria a tpe bonu ¶ Secda no malis
et h est pb masse sanguis cruda flu
tua e in dygta ¶ Tercia no forlis
¶ Et h e dygto diminuta cu subuenit vtly
regitma corpus cu prodica repulsione
het aut prodius e demense lunari
in mensem lunarem quod e tb rºr
ebdodaz vl cia id qnac th tenlo mª
pyant mensiu ita ut qbusda cite
mant in plenilunio ppt obseruancia
humor suor quibus luna dnat
¶ Quibusdam vo in defin luce ppt
malam z in pstram lun humor re
gulacoz hora illa ¶ Aliis vo in
nouilunio ppt humor agitacoz p cor9
post qcx diutna ¶ Quarta no ca
et vltra e finalis et h e du9 vna
quide indiuidui que e corpore emu
dacio cu custodia sanit ¶ Alia vo spei

que e, hnoꝝ inqnatō peccatū de
lectaō ad locū concepcōīs ꝛ mulieris
ꝑt quod accidit ut femella nō hēat ma
an tꝰ pubertatis qd̄ e xij annis
vel circa id qm̄ an h̄ tempꝰ caloꝛ
complexioni ꝑticipat ī natō ꝛ mul̄ta
plimo indiget ꝑ corporis mult̄o. Et
neqȝ post annū lx vel circa id ꝑpt̄ deutu
natiū defectūe ꝛ ꝑpe appetitūe ꝛ co
pulsiue quare neqȝ an h̄ tꝰ neqȝ
post concipiūt et si concipiūt ab
ortiūt ex om̄ bonū causa nisi boni
tas qᵒꝛ ꝛ rectitūs opꝰs opꝰs bñficet
nale. bm ꝑ r p aff. Item quꝫ nāq̄
tenues ꝑsistentes concipiūt abortiūt
aniq̄ rafficiant. Et ꝙ ꝑtica xᵒꝛ
sūt ꝑtes etigere dimisit. Tertia qd̄
ꝑmissima ꝛ nobilissima q̄ est alimē
ꝗmꝰ ꝑtoto a h̄ addit ꝑ ma ꝗna᷒ stcoꝛ
ī matrice. Et post ꝑstam ꝑmirē ꝛ h̄ enī
in mulīerū embrionis ꝑ ꝑnati. Et
Tertia cenda aquosa que snosū p
duas venas lacteas deriuat ī mamillas
ut coꝝ calī dmiñō ꝑcoqnat ꝛ caꝝ
albedine dealbet tū fit tā glandulosa
ꝑducatoꝛ ꝑueri post ꝑtū. Quarta
grossa mixta fecia terrestris que e
sicud fex ꝑdictaꝝ neqȝ ꝑuenꝰ aliun
ꝑmaniuꝝ ꝑtiū. Et h̄ resonat hod
impregnatis in matrice mr̄ fetum
que ꝑtegit secundina ne ab ꝑpo in
ficiat et hō ꝑtus fit ē fetū ꝑstare
sibi fac ꝑ rentus ī mollificatō volue
et lenificatoꝛ. Tacendū ꝑtica q ex
ex hnoribus sūt q ē sī ꝑ vela

citant ut colera et sūt qui retar
dant ut mūcha. Et sūt quida hoꝝ
mediī et ꝑpē ad hnc duoꝝ sūt ꝑnm
Quidam em̄ sūt mediī ꝑ equedista
cia ꝑfectam ut sam. Quidam vero ꝑ
mixtam ad vtrūqȝ ut flā ꝛ flā namȝ
si subtilē aquosū fuerit anticipat
Si vō grossū viscosū retardat.
Colera ꝑ ꝑt citrinitate et subtilite
ꝛ ardore ꝑ ꝑt cognosciā flā vō ex
albedine mucosā subtilē vel grossa
ꝑlia vero ex grossicie ꝛ nigredine
Sanguinis vō ex ꝑt ꝑt rubicūda
claritate cū sēda ꝑtia. bm ꝑ r p aff
Ipsius h̄ uti ꝑa sine colore ꝑpo ꝛ nō
sedm sc ꝑp facta ꝑparacōi in dige ſt
Erat ꝑtā an r collig ꝙ omēs
medicine vrinatiue sūt ꝑ ꝑuoꝛ
tū ꝑma et vna et ꝑ ꝑfonsionis
coliquacoꝛ int̄ venas ꝛ subtiliacoꝛ
ꝑnot. tū ꝑma digeri advenes ꝛ
vesicam dirigut ad matricem nisi fo
te aliqua ex tās opent applicate ut
cantarides circa vesicam. Sunt in
fluxu ꝑ ꝑ suꝑfluo ꝛ inꝑgnacoīb
in quibus ē circa abortus est
summo ꝑpe cauendū ē in alīs ꝛ
medicinis abortiū denatiuaꝝ ꝛ vna
timoꝝ. Et si quis ꝑra dūctoris ab
vtī ꝑuenit cū sapitas coꝝ efficum
tas exprimat. Ex quibꝫ ostendit ꝙ
dca cā de motu sanguinꝭ ꝛ cā dē ꝑ
bile ꝛ cā de transmutatiōe ꝑntū cal
subtilē ꝛ suffragant. Pronosticāō ꝑmō

fluxus menstruorum exuberans fit ut plurimum in fine
veris et principio estatis propter dominium sanguinis
In fine vero estatis et in principio autumpni vero
colere In fine vero autumpni et in principio
hyemis vero melancolie aduste In fine
hyemis et in principio veris vero fleumatis repletivus
In qualibet tamen horarum potest ex causa qualibet
evenire tamen non solum eius cum tempore et regimine
contra transmutat Considerant ergo signa propria
humoris dominantis in quibus ad hoc utilis
est attendenda cautela scilicet ut non tantum signis co-
rioribus citrinitatis et coloris oculorum et
maioribus [illegible] [illegible] [illegible] stati
[illegible] [illegible] Quoniam ut ait [illegible] in quarto illius
[illegible] [illegible] [illegible] In [illegible] ventus
Color corporis [illegible] [illegible] humorum [illegible] si
non in profunditate corporis attribuerint Et
fluxus menstruorum perdurans cum debilitate virtutis
et [illegible] corporis cachexia vel ydropisim
inducat [illegible] [illegible] pluma vel [illegible]
caloris influentis [illegible] [illegible] [illegible]
medicus talibus [illegible] [illegible] Et si
menstrua perdurantia cum constantia [illegible] et allevi-
atione corporis neque restringant et propterea morbi
sanguineo robusto vel squalido [illegible] quoniam
[illegible] [illegible] liberat passionibus scilicet
[illegible] [illegible] lepra [illegible] [illegible] [illegible]
et apostematibus [illegible] Et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] ad
medicam [illegible] Et dicit [illegible] 6 [illegible]
aliter sanguinem vomere menstruis [illegible]
solutio fit simplex et [illegible] sponte vel per
[illegible] Idem ibidem mulier in [illegible]
si multum venter fluat suspecto est abor-
tiendi Idem in eodem [illegible] fluxu mulieris

spasmus et cum defectio si supervenit
malum [illegible] et [illegible] quoniam spasmum [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] passio
Idem ibidem menstruis pluribus venientibus acci-
dunt egritudines et non venientibus [illegible] acci-
dunt egritudines et prime quidem sunt de [illegible]
secunde vero de repletione Idem subdit idem
[illegible] in [illegible] si [illegible] exeant
in [illegible] [illegible] sanum et [illegible] [illegible]
[illegible] si sunt [illegible] fortes et plures
et propterea post [illegible] mensem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nature fluere [illegible] ad
[illegible] [illegible] modico [illegible] [illegible]
[illegible] si [illegible] otiosa sanguinea
robusta Capitulum 2m de retentione

Retinet menstrua

Rex causis [illegible] [illegible] in capitulo [illegible]
[illegible] qui bene diffinit quia assignat
ut dicunt logici Hee tamen omnes cause
ad 4or reducuntur Prima est sanguinis modi-
citas in corpore toto Secunda sanguinis
grossicies vel viscositas opilans Tercia
sanguinis diversio ad alia
loca scilicet ad mamillas ut fiat lac
vel ad renes vel ad loca alia Quar-
ta strictitudo venarum [illegible] et propterea [illegible]
Metrhadus Signa eius propter paucitatem
sanguinis sunt si [illegible] in [illegible] [illegible]
et [illegible] Strictitudo [illegible] extenuata
[illegible] [illegible] corporis in [illegible] vel plu-
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et fortifica [illegible] [illegible] [illegible] modo
Et si talis [illegible] acquisita fuit ex
[illegible] dicte accessit [illegible] fortis
et ambulatio in locis calidis et [illegible]

c 2 d [illegible] [illegible]

ayerthadus

X

et tristicia et usus ciborum siccorum actu
vel virtute sicut patet in militibus
rusticanis vel accessit cum [illegible] cronica
per durantis. Et cura eius est [illegible]
et in purgativo corporis [illegible] et dila
tatio in cibis et potibus dulcibus dige
stibus ad calefaciendum [illegible] et [illegible]
vel ad [illegible] in calido et addentibus in
sanguine et [illegible] sicut plenius docuimus
de materia [illegible] et plura dicemus
de febre ethica libro 2°. Signa eius

s[igna] grossi sanguinis

propter sanguinis grossitiem vel viscositatem
oppilantem sunt habitudo corporis squalida
flaccida cum mollitie et urina putre
dinis. Et si accessit [illegible] quibus
plurima cum nauseativa [illegible] ex ci
bis viscosis sicut sunt pisces et tortelle
et caro porcina et panis azimus et [illegible]
et milium et pultes ex simula et lenticule
et fabe [illegible] significatur. Et
cura eius est [illegible] postpositio [illegible] et
[illegible] et labor in sereno. Et regimen
subtilia tam ex cibis et medicinis acutis
calidis sicut sunt omnia diuretica et
aqua de decoctione [illegible] phaseolorum
et pisorum cum petroselino [illegible] et aceto et
sicut sunt cepe et caules [illegible]
semicocti et [illegible] condita cum pipe
re [illegible]. Et sicut sunt carnes
[illegible] et pullorum cocte cum origano et ca
lamento serpillo mentastro [illegible] et [illegible]
condita cum sinapi alliis vel [illegible]
[illegible] et [illegible] condita cum pipe
re sale [illegible] vel [illegible]. Et si hec non

sufficiant fiat post ipsa flobotomia sa
phene pedis que est intus in calo
[illegible] menstrua provocat que
admodum [illegible] in manu [illegible]
[illegible] et [illegible] si fiat post [illegible]
[illegible]
[illegible]. Et ponat ventose [illegible]
[illegible] ventris sub umbilico. Et
si illa adhuc non sufficiant fiant
omnia localia que dicuntur [illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible] et gradatim per media ad [illegible]
tendentia [illegible]

Signa eius propter divisionem sanguinis
ad loca alia sunt ex [illegible] lactis
in mamillis [illegible] in [illegible] ad
modum accidit [illegible]. Item illud
[illegible]. Si mulier que nunquam pre
gnans [illegible] habet lac [illegible]
[illegible] vel si sanguinis [illegible]
[illegible] apparebunt signa [illegible]
[illegible] et [illegible] superfluo.
Si vero ad caput [illegible]
sanguinis naturam [illegible]
[illegible] illud [illegible]
[illegible] sanguinis [illegible]
[illegible]. Si vero ad [illegible]
fiat sanguinis vomitus [illegible]
[illegible] ad cutim superveniet sudor
[illegible]
[illegible]. Si vero sanguinis [illegible] ad
[illegible] non cesserit [illegible]
[illegible] que dicuntur. Et cura eius

2m

e q̄ris ut p̄mo fiat repercussio sanguinis
alterās p̄dictis cum emplastris et epithimatibus
super dorsum cum de retentione lactis
in mamillis. 2 Secunda ut fiat attractio
ipsius ad inferiora cum flobotomia saphene
et ventosatione predicta. Tercio ut fiat
omnia que dicunt de emplastris
et cetera in purgatione cum ipsa nō sit circa
ne prouocet ab ea sit. Et signa eius
propter strictitudinem venarum sunt quoniam si
non sit agria (?) apponit venas gracilis
subtiles velud corde e multa pigwedinis (?)
opprimentis eas a assiduitas dolor ipso
ventre propter opilationes corporis et splenis
et quod sanguinis recens e modicus est
talis. Si vero talis strictitudo sunt aduc
tum fiet propter aplam in matrice de quo
suo dicitur capitulo. Vel propter flegma grossum
indurans coartatorum in vasis. Et de hac
strictitudine dicitur capitulo ubi de sanguine grosso
sicut loquebam. Et cura quidem stricti
tudinis in natura prout fieri possibile est
per actionem est abstinentia ciborum et potionis
grossis ut viscosis cito et cautela a
rarificativa sanitate corporis a sompno
et balneis et potu vini plurimi super cibum
Et ut mutat cibo ciboris et potibus calidis
subtilibus penetrativis sicud sunt interna ciminum
laudabilium condita cum croco cinamomo
Et alia omnia preter caules et omnia al
aquosa et ceteris frequens bredium ciceris
et pisorum et fabarum et phasellorum a cum dili
gentiam/ fiat per plures dies cum frequens
flobotomia saphene neque extrahat sanguinis
plurimus una hora sed fiat scarificatio post
et asuetudo nec admiscerata 2 Neque fiat

apponatur localia forcia ne forte agi
tent materias intra loca angusta
et dolorem inducant in matrice
Et si omnia ista non contulerint
et sanguinis in ventre aggregatus
constitit et dolorem induxerit flebotomia
bothomet basilica dextra et sinistra
frequenter et extrahat sanguinis grosse
ne forte venas rumpat et suffocetur
caloris naturalis subitam inducat
Et si sanguinis recens fuit grossus
difficilis exitus balneetur primo cum
in aqua tepida dulci et post hoc
fiat in absconditis venie largia cum flo
bomo abstrusa decemnato Emplastra

precipue morbi cum dualibus mtencorbus (?)
indiget qui res et propria Somnus e propria
cio et generatio eorum duantis Item
ygi dygeris matris finalis in matrice et
ventribus et agris et vetera provocantis
et lapidem frangentes et opilationem
difficilem antiquam abscindens Item
Ligni rubei depstamum prouine
rotunde valeriane pastinace petroselini
apii feniculi neoce calamenti ciclamen mentastri
serpilli artimesie ruthe saphene
pulegii bethonice balsamite cimini
caliculi agrestis gummis stolopen
thamarisa camedreus ciperus
capilli veneris eupatorii scariagie (?)
mellileti prassii ana vnum vel quotquot
et Sena bdagis porri ana zii
Et con sem petrosilini acorum amcos a
mimi ana 3 et 3 melis fobbe spicas
Iuniperi amigdalarum amarum Sed quorum
frugo melior censorum prestorum/

an ʒ i mirre galbani an ʒ ß fiat
sirup subtilis aquosus clarificatus
cum al onorum addito zucara quod sufficiat
de quo bibat omni die bis mane et
ante cenam circa ʒ iiij nullo alio addito
Decoctio vero ciceris grossi sit cum zucara
purgata et vel cum benedicta laxativa vel
cum triasandalis magna acuata Et quod sorores
est cum pillulis dictis cocciis de lapide in remedijs
Et de methardo et etiam fortiores illis
sunt pillule de hermodactilis quas diximus
capitulo de arthetica passione Apta non mi-
tio est sanguinis subtiliatio sopilationum
aperto et aggregatorum quo sunt quamvis multas
exhibitas quam multiplicant sunt trociscis et electua-
ria et quod exterius ut sunt balnea et empla-
stra et quod interius ut sunt suffumigia supposita
et pessaria Trocisci meliores ad hoc
sunt ellebori et de mirra quorum sit sicut ellebori
mirre ʒ i ß sabine lupinorum vel aristologie
rotunde ʒ ij et ß foliorum rute sicce
mentastri cinnamomi rubee tinctorum
asse fetide serapini oppoponaci an ʒ i dissolvatur
gumi in succo rute et cum eo conficiatur
trocisci quorum quilibet sit ʒ ij Detur
unus omni die in aurora cum aqua
decoctionis iuniperi vel ciminis et appone
per dies aliquot ante tempus aggregatorum sunt cum
tanti fortissimus ut si dentur pregnanti faciunt
abortum et educunt viventem vivum et
mortuum et si dentur puerperi difficile
purgabunt partu et educunt secundinas
Trocisci de gumis ad idem sic fiunt
mirre oppoponacis galbani serapini an
ʒ i asse fetide ʒ ß conficiatur cum succo
rute et dentur sicut primus Confectio bona
ad idem est diatesseron que sit ex iiijor
speciebus scilicet mirra genciana aristologia rotunda
baccis lauri an partes equales et confice cum
melle cocto vel careno lambendo ex
ea in primo Alia non operativa ad hoc
sunt anacardia emagogum et nefrocatarticum
et triasandalis magna si detur ex eis omni
die in sero cum vino decoctionis saphene
vel iuniperi vel foliorum lauri vel sabine
vel rute vel absinthij vel asari vel
aliorum eiusdem generis Pulvis ad idem
Rp cassie lignee acori cassiafistule an ʒ i
detur ad potandum cum vino decoctionis sa-
phene et pulvis fortior sic fit Rp cepe
consolate cum lacte vel oleo amigdalarum dul-
cium exsiccatarum ʒ ß mirre serapini
an ʒ ß aristologie oppoponacis an ʒ i cubebe
ʒ ß cinnamomi caricie mirre garofoli an aspri
an ʒ ij fiat ex omnibus pulvis ca-
bellatus de quo sumat in sero ʒ ß cum
die cum decoctione ligni vel sero caprino
Et etiam fortius est si bibat succum
porrus mixe sic acute et cementice etiam
ʒ i Et si volueris in fortiori potione
nas pillulas cum succo prassij et da-
ri in sero sine cena sicut prius Et Bal-
nea ad idem sic fit ex aqua decoctionis
florum seminis mentastri pulegij
iuniperi origani radicis marrubii foliorum
lauri in quo sedeat ab umbilico
infra sed non supra quia si post exitum
a balneo stant ambe saphene pe-
dis que sunt intus in calo cum in a
sione levata sufficiabit operatio quia dum

balneum

marginal: mirre

sanguis sit subtilis trahitur sicalius
ad inferiora ¶ Suppositoria sit sint
radices malve marusti vel tapsi
barbati fiunt figura suppositorii
et inungatur cum oleo laurino vel late
rino vel oleo de costo vel euforbio vel
unguento et intincta in pulvere et deferatur
post balneum assidue talibus indutis
¶ Si ad hoc non sufficiat apponatur
post utraque ex pulvere euforbii vel costi
vel castorei vel cum tyriaca magna auc
ata cum scamonea vel cum aloe epatico
bono ¶ Suffumigium fit cum rebus su
pradictis positis super carbones et recepta
sit in vulva cum cartone vel fiat suffu
gatio cum his ℞ casie ligni costi cinamomi
mirre amomi croci flammule nepete cala
menti ysopi ante balsami ciperi savine ginger
iunipi xiloaloes xilobalsami cubebe
cappari storacis storacis rubei vel quorundam
cum pluribus scariole oppopanacis
¶ conficiatur galli cum laudano et vino
aromatico et fiet cum eis suffumigatio quoniam
matricem aperit et ... colligit et ad ... meatus
dilatat et ad inferiora trahit cum ... ℞
... in ... ...
... et ad alia ... ...
si non capitis gravedinem faciat ...
¶ Dispergant igitur faciem et corpora cum aqua
... hora suffumigationis quod dolet
¶ Si suffumigia fetida fiunt circa os
et nares ex ungulis caprarum vel asinorum
melior fiet operatio quoniam a forma ...
matrix ... ... aromatica et fugit fetida
¶ Sternutatio operata confricans est herba
eadem ex condito et pulvis piperis ...

cum fortiter et sibilibus naribus insuf
flatus ... ... que ...
molestat aut difficultatem ... ...
...; superveniens bonum ¶ Pessarium
sic fit ℞ calamus ... calamenti
scamonii euforbii ana ʒ ... et conficiat
cum succo rute vel aqua decoctionis ...
... ad formam ... ...
et supponatur cum lana vel coto ...
quoniam et fortiter ... ...
... abortum ¶ Item fiat ... aloes
mirre assa fetida euforbii nitri ana ʒ ...
... fellis thauri vel ... vel vituli
... addito succo apii vel ysopi vel
... et lana ... imbibat
et postea ... ...
et supponatur ¶ Et ... debilius ... si
candela ... ... ex oleo nardino
vel ... in quo dissoluta sint ...
grana musci vel ambre et ...
... inter vulvam vel imbibatur pecia
linea in oleo predicto et ... candelam
et imponatur ¶ ... ut filum appendatur
quo extrahi possit quoniam et matrix ea
sugit ad interiora ¶ Fricatio sit si digitus
vel pecia lectea in summitate digiti in
bibat in eo oleo sit aromatisato et cum eo
... fiat ... ... labia
vulve ¶ Vaporatio fit si nigella ...
... ruta et savina ebulliatur
... in aqua fontis et ...
et cum in missione ... ... vulva
vapor calidissimus recipiat corpore
undique contecto ... et si addideris
folia lauri pulegium salvia ... ...
et ... si ... ... armoniacum et asam

Fricacio

Vaporacio

fetidam melior fiat operatio Et quidam
addunt acorum asarum scolopendria
tamariscum sambucum squilla Et mari
barbas lauri corum cimi et omnia
acuta penetrativa Et quod notae est volunt
in vinge cum aliis feces ne calefiat sup
flue vel vlat sicud est oleum ros vel de
cremisare vel Et pu hircinum cum po
pulicon permixtum vel vinum album Quidam
pterea rute vel absinthii bibitus fugit
in vino Et aqua decoctionis asari
incipit dasme et inmpi [illegible] producit
et abortivi faciat Et aqua calida
valde salsa donec fiat amara Canon
Omnia cala acuta sicca et amara cor
ponunt sua caliditate meas calefaciendo
et sua acuitate excitando virtutem expulsiva
et sua penetratione vias elargando et sua
amaritudine humores dissipabiles et
nec odiosas reddendo corpori [illegible] autem to
Dicit quod [illegible] colligitur quod omnis
medicina provocans urinam producit et [illegible]
[illegible] dicta [illegible] in membris et
[illegible] dissima et [illegible] docuit sub
[illegible] suffragant Est causa [illegible]
quod [illegible] et abortus non [illegible]
[illegible] et [illegible] quae illic dicenda
[illegible] amictat et [illegible] in fine [illegible]
postquam vel [illegible] visum fuit [illegible]
et ex his quae [illegible] c [illegible]
frequens [illegible] pollutio
post [illegible] et [illegible]
[illegible] Et si [illegible]
[illegible] in balneo aquae dulcis
[illegible] et post [illegible] medicamina

[illegible] ita ut fiat [illegible] melior
fiat operatio [illegible] per venas de
[illegible] fundata Provocatio
[illegible] si [illegible] virtus sanguinis
[illegible] vomitus tollit [illegible]
et [illegible] vomitum
[illegible] fit [illegible]
in eodem [illegible] sanguinis
fluxus [illegible] Item in eo
[illegible] acuit
[illegible] et non [illegible]
acuit [illegible] quidem [illegible]
qui [illegible] surgit ma
[illegible] ut ydropisis [illegible]
[illegible] caloris [illegible]
Et [illegible] superflua [illegible]
mala ut ydropisis [illegible]
[illegible] sanguinis [illegible]
ad [illegible] mortifi [illegible]
ac [illegible] et sui [illegible]
[illegible] Et [illegible] cum aliis
[illegible] in y [illegible]
[illegible] Et [illegible] non
vocant [illegible] super
nomina [illegible]
et [illegible] reputa
bant in [illegible] Capitulum 37 de diffi
cultatibus inventae et [illegible] ad [illegible]

Difficultas in [illegible]
[illegible] aut est [illegible]
aut [illegible] aut [illegible] Et [illegible]
[illegible] causas [illegible]
et [illegible] quae [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] mortificans

Cano

purgo

c 37 de [illegible] [illegible] ad [illegible]

et congelans. Tercia vero ex uberitate
eius humiditas que ex debilitate retentiua
Quarta vero siccitas extrema yna^{re} ma
dencyans. Quinta e extrema strictitudo
in matrice et opilatio situm pabuli ne(m)
non transmittens aut vulue coartato
vltra modum nocumentum virilis virge non
admittens. Sexta et vltima est ex de
pressa matrix sicut apostema vel vlcus repugnans
prohibens ab opacus debitum vel generatur
que vero sunt impedimenta ex viri ...
quinque. Prima est spermatis caliditas adurens
Secunda frigiditas congelans. Tercia siccitas
diminuens. Quarta humiditas dissoluens
Quinta virge breuitas vel curtitas sperma
ad locum proprium sibi non perducens impe
dimentum vero ex vtrisque proueniens sunt
extremum quod est equalitas quod dispar
in vtrisque vero tercia quoniam coitus non
generat ex contraria nisi frigida ex frigida
vel ex eorum proximitate distrasia vlcera et opa
nalis ansfeat. Omnis namque naturalis est operatum
et omne naturale operatum est ut dicit quod primo
de celo et mundo ... quia potest actiuus vel
masculus operatus generat ex femella
operata vel contra id est femella et masculus
tales ex femella frigida vel equus. Methodus
Signa eius opposita aliarum mutas sunt hu
midi corporis macies extrema cum multitudine
pilorum et tumeni nigrorum et grossorum
vel ... et pauitas aque cum nigredine
et grossicie ipsorum et ardor vulue cum aspe
ritate coitus. Et cura eius est impugnatio
corporis et eius alteratio cum cibis et frigidis
non ex allenabilibus ... dispensata
dieta medicina quam difficile est quod naturale primum

Dat ergo aquam in tenuis in impugnando quod in
in fundo quod omnis humiditas cum supe
flavit obtundit calidum. Sitim et famem non
tollet et gaudeat cum sompno et quiete
Demittat quam vltra vel vapore cum aqua
cum aqua tepida decoctionis lactuce portulace
cucumeris citrulli ... solatri spermatis mellilotus
Et si bonum videbit potest addi aliquid
in fine vel mandragore vsu cum modicato
Dulce et viol. rubus plantago malua acoda
acetosa folia quinque et sic eius neuf
et folia. Suffinget quoque ex (can)fora et
semina arabi vel ex sangui(ne) dra(conis) et bala(ustia) ar-
dea sepe in iꝰ trasandi zucc(arum) ros(arum)
... viol. dyarodon abbatis rosata
manuella et similibus si sitis et ex ... generat
Signa eius opposita frigiditas sunt color
facies al. vel pluribus subalbidus aqua et
paucitas rubedinis eorum et eorum modicitas
et tarditas et pilorum paucitas et humiditas
quorum color est flauus vel subalbidus
cum eorum subalbedine. Et quoque in frigida matrice
et eius humiditas ex ventositate frigida grossa
minus retenta. Et cura eius est ex
calefaciens ex cibis et potibus cum dulce
et vsus assiduus dyaton pi. dyacimi
et pp si matrix sit in frigida ...
et sumens ... et dyagal. dyacar
damomi ... duas et sicca ...
matrix quoque cum vino rubeo ...
bdellium vel mastix vel ... sunt dis
soluta vel cum aqua ... decoctionis
cimini ... basilicos calamenti pulegii
amomi ... piperis ... et origani
... fugent ... post purga
tionem aque ... vel nardino
vel cum alio balsamini quam melius est

qz

schodus

Duo cotys ...

... freniud

Cura

dysticao ...

x

Suffumigatio

Signa huius morbi

Et si dissoluat in aliquo eorum puluis
pionie vel diselenus fiet melior operatio
Vitat sepe dyaambra dyamargariton
et cetera Suffumiget ex thure mastice alip
tam galbanum quoniam confert Signa
eius propter habitudinem materias sunt volubi li
britatis appetitus coytus et de hora et molli
corporis et propter maculas et coram cum
purgacione et tarditate ad operaciones et si
concipiat abortit plus quod embrio magis
fiet et propter mense 2o vel 3o et in principio
esse Vnctiones mordaces corpus hu
tes abortant 2o mense et 3o sine occa
sione manifesta huius cotiledones ...
humoribus pleni sunt et non possunt pro
grauescere fetu tenere sed abrumpuntur
Et cura eius est ut dirigatur ... in materia
et cetera toto et purget sicut dixi capitulo
de fluxu ... Et de fluxu ... propter
multitudinem fluxus aquosi et de impregnacionibus
et propter ... inpregnacionis et
post purgacionem ... ymni ... media ...
in hoc casu fiet ad hunc ... purgaciones
... de ... acuta ... de ca
... si deus voluerit ... dicta cala
... in abiis et potibus si ... non
conducat vel splen vel ... aqua Et
si sint post ... ... semel
in mense duobus diebus ... ...
... capitulo de fetore nasi quoniam mas
... et ... post hoc non fiant ... la
... Clisterizet corpus matrix cum
vino ... ... in quo mastix
vel olibanum vel bdellium sunt dis
soluta et bulita vel cum aqua calida
decoccionis calamenti absinthii bethonice
balsamite mente metastri ...
... et vaporet et vomitiua
et balnee cum eisdem Et si sint aque
... in qua sal ferrum ... extinguntur
... fiet melius Et si ...
... ... ex ... ...
... ... balausti ... ...
... et ... Signa autem ex ... ...
apponit ... ... sit
... ...
... ... et ...
Suffumiget frequenter cum pillulis ...
... thure ... bdellio dissolutis
in vino ... et in corporat ... ...
vel ... storace ... galbano ...
... et ... ... et fiant omnia
que dicuntur in capitulo de empiricis Signa
eius propter ... materias sunt ...
... ... et ... ... et ...
... assidua et si accesserit longitudo
fames et labor et ... vel ...
... ...
Et cura eius est impregnacio corporis
et ... ... ex cibis potibus
et balneis ... ...
capitulo de spasmo et capitulo de ptisi et capitulo
de macie ... et ... ... de ...
... libro 2o si deus voluerit ...
... ... post ... ...
... assiduus ... ...
... ... quoniam ... ...
... ... et ...
... quemadmodum omnis operacio
naturalis membrorum ... ...

Clisteriso morbi

si fiat coitu vel modo non distemperati
Valet et linimentum vulve assidua et digito
in uncto ex oleo quam tepido vel adipe
anatis anseris et gallinae Valet
et suppositoria ex eisdem dissolvas
et in unctis cum radicem altee et malve
vel candelam et assidue in vulva re
tentam Ad hoc etiam confert licinia
ex lana vel coto contorta in figuram
digiti et cum eisdem illinita et diu
in vulva gestata usque ad profundum
Valet et clisteria ex aqua decoctionis
malve altee seu foliorum radicis et semen
colata et commixta cum oleis et adipibus
predictis et etiam parum butiri tepida
in recta frequenter Item confert pro et
vinum de altea — Et si eius calor
timueris adde ex populeo quantum
est 3a pars ipsius — Signa eius propter
strictionem et opilacionem venarum in matrice
sunt quoniam si sit corrupcio erit habitudo
corporis totius pigrius squalida et
Et est quoque cum mulier non est pigrioris etiam
membra exteriora sed interiora tamen propter
multitudinem adipis apud rethe circumcirca
stomachum et in intestina et apud matricem et propter
os eius quem comprimit vehementer
et impedit coitus actum Et signa
eius sunt distensio ventris ultra
mensuram et frequencia anhelitus
cum motu et quia ledit ex retencione
fetus et ventositas plus aliis habentibus
grossioribus in ambitu totius —
Si vero talis strictio venarum et opilacio
fuit aquosa ex urina alba grossa

cum multitudine contencionis — Et cura
ambarum quarum est extenuacio corporis
propter hoc cum ieiunio et labore et vigiliis
et usus ciborum subtilium parum et bene
nutrientium sicut sunt olera omnia et
omnia carnium et vinum aquosum et usus
acetorum sicut sunt cibi valde saliti
et carnes sicce condite cum sinapi et
aceto — et commedere omni die in ieiuno micam
panis furfuracei infusi in aceto
vel agresta confert / Et sicut sunt allea
cepe porra — Et si opilacio fuit aquosa
digerat flegma grossum viscosum et evacuet
sicut dicetur de eius stere cura / et post
purgacionem utatur diureticis penetra
tivis illis — Ad hoc etiam confert usus
cassie de lapsu in renibus et calor eius dissolva
quoniam omnia que renes purgant ape
riunt et opilant inundificat et ma
tricem ut dicitur an[illegible] colliget In fine
vero fiant lavalia cum vulva apta
et abstergencia matricem et eius ve
nas quarum orificia tendunt ad grauu
inferius que cotiledones appellant
et ad que vena umbilicalis partus
adveniunt embrionis et secundina habet
ramorum suorum orificia colligata ut
per eas embrionis alimentum attrahat
Item sunt suffumigia exprimo cum sicca
pulegio castoreo euforbio sinapi
casto mirra sarcocolla ex quibus corpus
pone vel pluribus simul positis super car
bones et recipe fumo calidissimo in
matricem per tracturo posito in
profundi vulve — Et ad hoc confert

p

suffumigium ex aliptam et gallia m[usca]ta
Valet et suppositoria facta ex gumis eisdem
dissolutis in vino vitri claro et in unct[ionibu]s
cum vadiem malbe vel altee vel ci-
clam appone cum filo quo extrahat[ur]
Similiter et licinium ex lana vel coto limitum
cum eisdem vel cum ung[uento] arragon mar-
ciaton et agrippa actu calidum immissum
Similiter et vaporacio ex aqua decoctionis
puleg[ii] savine et menpe recepta per
receptorium quod calidius est posse. Post
predicta non omnia et cum matrix perfecte fuit
expurgata fiant localia facienda ad
impregnacionem apportare que dicentur
de omppitis. Si non predicta stantibus
prohibens actu generationem fuit in vulva
tunc est ut cum rasorio dilatet donec in
trocum vel virge conadat Signa eius
propter ex[c]rescentiam in matrice sunt signa
apostematis et signa ulceris in ea que dicuntur
in sua causa primis capitulis Signum cuius
propter calitatem superflua spermatis eius vel
frigiditatem vel humiditatem vel siccitatem
sunt et ea sunt penitus eadem cum signis
que dicta sunt de viriliter Consentit quod
complexionem calidam vel humidam dicta causa de satiracit-
cum vero a siccitate nihil sub serviunt
dicta causa dicta causa de impotencia coeundi
Signa eius propter brevitatem vel timorem virge
patet ex intentione vel operi narratio
Et cura eius est ut si sit in ea bre-
vitas eligat ex mulieribus curtas
gentibus quam in eis estimat tollu
matrices curtum, et hora coitus obviet
ancas mulieris et ad se trahat De

ponent manibus totaliter et coaptent
eius ad in[tro]ducendam declinat Si vero
virga tortuosa fuit in sedat cum ex
unguento h[oc] faciens et ostendat virga
et ligetur inter duas tabulas lenes
donec consolidet. Dicit namque aristo-
tiles libro suo de generatione animalium
quod virge brevitas divinita prohibet generationem
quia sperma non veniat ad locanum
matris locum sibi proprium ex sperma suo
sperm[a] quare stans in collo matricis
infrigidat et resolvitur et efficitur sali-
natum Valet et h[oc] facit virge prolixitas
immensa quia in eo sperma moratur
superflua donec evaporaverit. Melior
agit in generatione cum virga recta mediocris
quam sicut sanguis si de vena ex-
pulsus in sanguinem et cum mala generit
ita sperma vile nisi in vasis spermaticis
vel generans matricis locatum fuit ideo
corrumpit et Longa virget brevis ex brevibus
et longus ex longis et grossi circa
cercas Signum eius propter discrepanciam
amborum inter se sunt quia masculus
cum alia generat et femina ex alio generat
licet inter se non valeant generare. Et
cura eius est ut agnius contractus
generationem vir obliciens eligat
cum mulieribus frigidis et cum et humidi
siccitas et contrarius cooperatus h[oc] con-
trare mediatore proficiet in generatione quoniam
licet sit difficile quia generacio cum sit
operacio maxime nature non perficiat nisi cum
operacione et secunda generacionem. Si que
meruit sub equalitate conplexionis disparare
albam videatur convenienti lecto primum

tam eam si h[ec] non fuit post[er] q[ue]s fuerit
videt ut mul[ier] ad contraria dicta
dispensatur cum cibis et medicinis alle-
rantibus usu tum moderato et paulatim
quam mul[ier] est frigida na[tur]a vir vero sicut efficiens
atq[ue] f[ac]it quae molius est ut mul[ier] alat
et vir conservet. Istud etiam impedi-
mentum na[tur]a q[uo]q[ue] p[er] se rectificat primum quod
etatis. Empiria. Secundum experimentum
et ro[ti]o testantur preter causas dictas in
methado sunt et causae minores alie prohi-
bentes impregnationem quarum prima est in-
decens modus coeundi ut puta si mul[ier]
fuit superius et vir inferius vel si vir
plurimum festinat ad opus perficiendum
prius quam mul[ier] moveatur ad libidinem
et matrix ad aviditatem. Et si mul[ier]
iacuerit capite elevato et coxis depressis
quas oportet ut corpus quod in coitu iacuerit
quia est ut mul[ier] subiciat capite depresso
et hora coitus lacesset palpitacionibus
lacessimus tum manibus circa mamillas
et pudenda et ut vir non compleat suum
desiderium donec in vulva senserit humidum
affluentem circa virgam et mulier delectatur
tunc namq[ue] et sperma proprium effundit naturaliter
diligenter firmatis super anchas mulieris
talis namq[ue] modus mulierem delectat et
opus beatificat quia sagax na[tur]a procreans
ab eterno utriusq[ue] sexum delectacionem atq[ue] libi-
dinem inmiscuit ne dolorem parientis
et laborem nutrientis horrescens opus
negligeret ungentum fecit uti eos
delectari quando ipsa cameracio[ne] ipsam bene
ac mulieri tangit super membrum unguentum
fletum vel calasium quod in vir est caput
virge et in femella os matricis sicutum
rostro tince et licet sperma mulieris non
sit ad generacionem necessarium neq[ue] sicud efficiens
neq[ue] sicud materia per se ipsum in contraria
matricis ordinatum est tamen pro plurimum ad generationem
iuvamentum fieret. Secunda vero causa
est in debitus modus se tenendi
post coitum ut puta si mul[ier] illico
se erexerit et steterit vel saltavit quare
cadit ab ea sperma. Conducit ergo ut
remaneat sub eodem situ post coitum
post tempus aliquod quamdiu dormiet in coeundo
scilicet resupinata et capite depresso et natibus
exaltatis. Et si postea fuit obdormiat
sic iacens. Et in hoc casu multum confert
ventose late capaces posite super sinum
cum igne sine scarificacione quia attrahunt
ad inmanent et retentivam confortant
Etiam et emplastra calida super in methado
recitata. Tercia causa est talis matricis
et earum spaciositas in mensura que in
generatur aer frigidus congelans. Cui subvenitur
veniunt cum balneis et fomenta continue
calida super sicud est aqua decoctionis
gallarum vel cupressi gumi arabici mirre
cipi masticis olibani alumi sulphuris
squinanti arthemisie calamenti et similium in
qua frequenter sedeat et cum peciis lineis
mollibus intincta in similibus actu calidis
loca predicta fomentetur interius et exterius
et in fine cum ipsa cum lincheo dilu-
cescat. Idem etiam confert suppositorio
lane vel cati intincti in hac mixtura
Recipe gallarum ℥ iii mirre ℥ i musci
℈ i terantur et dissolvantur in ℥ i
vini rubei. Item et aliquantulum adiungantur

calefiant Idem fortius ℞ gumi arab
masticis galliarum aluminis mirre ana
℥ I terant et cribellant in lb iiij
vini rubei et ℥ iiij aceti donec ℥ iiij
consumantur et ex hoc liquore calido frequenter
vulva abluatur usque ad profundum quo
digitus posset elongari et post ablu-
tionem singulis diebus fiant aspersiones
locis alternatim intus et extinus cum
pulvere siptico subtilissimo facto ex
bolarmeni masticis gumi arab. mumie
cornu ceruini thuris ana ℥ I terantur et cribel-
lantur et post aspersionem epithimates
cum pannis lineis mollibus infusis
in liquore predicto vel vino cum sup-
clario. Hec namque remediorum crassi-
tudinem stipticam et coartatam inducant
ut certa corrupta vel que perpetit virgo
videatur. Quarta causa est hora
non competens coeundi quia namque vir
et mulier abstineant a coytu per tempus lon-
gum quo hoc vulva exsiccatur et eius
retentiva roborat et sperma intus deti-
nere cogitur et maturatur propter quod accidit
ut mulieres plurimas sic quamvis sanctas
non concipiant. Luxuria volunt simul
et ita confusione prohibent quod certa
ut hora qua volunt tempore caveat
accidentia et crapula et ebrietate
et ira ac alia animi passione. Ho-
ra vero ad hoc querendum est post
primam purgacionem completam quam tunc
balneatur in aqua decoctionis camomille
melliloti spice celtice palmi siseleos
et post balneum vulva diligenter
exsiccet cum lintheo et suffumiget

cum carpobalsamo vel opio vel spica
vel costo vel alio aromatico et tunc imbibat
hora vero prima ad hoc querenda est
in secunda vel tercia aurora postquam sompnus
et secunda digestio perfecta iam sunt celebrata
tunc namque vir et mulier coniam et sociis
enarrent et inter se colludant et ad
actum ymaginem procedant. Et dicunt
quidem quod ymaginacio sive pulcre
hora coytus pulcrum pulchra redditur
et turpis turpem. Remedia vero ad
inpregnacionem facienda sunt diversorum
generum quedam namque hoc faciunt appropriate
quedam aqualiter et que aqualiter
sunt duplicia quia vel delicatas faciunt
in matrice hora coytus et eius attractiva
excitantes vel stiptice que in ea conferunt
et retentiva confortant. De quibus
secundum ordinem dicamus. Appropriate
confecto balsami cortex mandragore
pecoma agnus castus costus muscus
siseleos ambra bacca amomos
coagulum leporis stercus vulpis
et medulla ossis cervi vel vituli si-
mul hora coytus applicat vulve quo
modocumque. Fit igitur suppositorium ex
predictis hoc modo ℞ xilobal. carpobal.
radicum peonie siseleos storacis cala-
mite bistorte ana ℥ I terant et cribel-
lent et confiant cum oleo balsami
vel cum oleo rosarum in quo dissolutus sit
muscus donec ad formam mellis reducatur
reducatur et in eo lana vel coctum in-
tinctum vel contortum in figuram digiti
infundat et suppositum frequenter ante coytum
Tamen adidem fieri possunt ex eisdem

quoz omn intr recipiat oı dic i ie^p
cu vino veti al arō ω — Expporiciu a^d
ex eisdz sit fit R^z/ balsaı ȝ ʃ xilob
carpob an ȝ j sc sisclcos pcone an
ʒ j terant i cribellent 2 confiat cu olo
co suffici^ti mq^o dissoluty sit muscus
et fiant formule sicud ossa dactiloꝝ
2 supponant — Suffumigiu f^t ex car
pobalsamo ul xiloba^lo ul spica nardi
l gallia m^q ul aliptam q i ipe an hora
coytus fecqnt — Aliquo adeo bibitꝝ
sit ex sc bauac lto 2 dissipato c vi al
veti claro Bibe 2 in^m decoctione ma
dragor et agni casti i vino — Do
sto adde q comedere i uc^o sit ex rad
ul sc bauac psc/ul qn coqt cu vino
aroo tico cu spica i pcena 2 gar/ 2
cpista et incorpat cu cod — Exppoi
toriu aliud sic fit R^z amcas spice
an pes clcs terant 2 incorpent
cu medulla ossis cervi ul vituli
2 supponat cu lana an hora coytus
frequent et sit coagulu lepoꝛis qn
pmisca cu lintio 2 supponat — ul sterq
vulpis dissipatu cu olo ros 2 supponatu
cu lana an hora coytus frequent
qm h^c cima confert appc^lc ut dicit
raſ in diombus cau^o pnti — Aqua^lc
aco gseruo mca dilatando et cius
attima rectaudo c tmao^m 2 tubbe
2 avaticu quedoz masticant ig^z cubebe
in ore mi cu saliva eius i vngat
virga co 2 ipe capud qm agendo coytu
forte inducat dilca oz i mlıere — Ite^r
ut pctu codm^q masti^cu sub bo i
cu qn^ta op cubebe qua fit pctum
Emple 2 pille fit ex cima^o cubeb ʒʒ

spica gtm arab an ʒ j ambre musci
an g^r iam j terat 2 incorporent cu
vino aroatico ul aqua in q gum arab
dissolutu fuit ipe nacz masticare in
ore et in vnicio hora coytus sup virgam
forte inducit i mlıere delca oz / Item
fiat olm de lilio ul de spica in quo
qubus cubebe a^c cima^oı fuit dissolut
2 ex dicis aliquos expositus don^t ola
vbutu cu assupscomt 2 cu ois ap
coytu virga linat — Aqualt^a vco gsc
rens mcam exsiccando 2 cius rete
ctiva roborando c cum calm siccu ac
stiva^lc no mordicante sicud sut bal
nea stiptica 2 vomctacoes quas dicen
in mothado 2 emprias ciudunt —
Aquali^tno expocti ab m^a vlci^m
c si fuas grome masculi ul femelle
misceat cu pul sc cuisdz 2 suppot
gti^c diebz v qu^ıs post pgacoz ay^z 2
post h^c fiat coytus mo 2 ordine
supdco Expu copletu c ut mle
pyc an opus ay^z cu apostmate
q R^z mab medy ltc 2 cm an ʒ j
ras cu ʒ j ʃ decoqnt cu 2 lbz lb aq
don^t me^tas gsuat tnt colet 2 in co
lata adda zuca cu ʒ j det totu an
dicm cu circa a^oc dupla ul tna an
ay^z pgacoz — Item post pgacoz ay^z
balneet mlr v diebus ul tria id
in aquis stipti^cs sicud c aq decoccois
cu balaust/ gallaꝝ mirtiloꝝ pcone
2 silm — et h^o ıtz post balneu co
sicca copha cu lmetoo 2 suppot lana
in fusa in balsa^o 2 q^o disso^to/sit fucg
pcone ul ple sc pcome ut in ola ros
i q^o disso^ta/sit ij xij musti 2 ij xij abre
ul suppot a^d aliud expdcus 2 fiat

caue

psumpnis vt dicit iq cº p mese mau
ovm ex toto supdas ul suat z y
pt fa ex se sisclios z amcos an ptes
equales p post h omia cocat hoc
gpt i z mo et or supdas qm gapiet
si p actu h sunt quoqmo po li ct
film generabit Canon Item a lo lia
in cpias ca dca melius opant si p q t
q pgaciez gplcta exhibent z gpcqs
in or ul qnqz diebus qm tac na cor y
muda t z ad opus ppanit lig oi alio
te videant dq r gftew Razo e p
ut mala q spatis ul a i phibens
generacoz sit si x ut ph naq calis
si pducat assocat sibi sicas z fri
humiditat ut pbat an 2º colliget
pº caº Affimat p zas in diomib
tacº pma q ma q hma e sic spat
no pt pphibi generacoz n pax i deme
i a º mlicras et em sortis sic a
ultra cius mala ppt ayt Q i q wilh y
assip a c p dis singz mnciliz contrabz
et q ois mala q qn vltat destit
actu gpe vitaf desit etc co libro ca
d strila q q qnqz pphibet gna n m vis
z mlicribus absqz aliqua causa
sicut usqz diaz ymo ex pp q e in spat
ul a sicud e dispo actoris no sunt
tificantis Ubi sicundu q gpctas
sinc for s ta e duaz yuim ut dicit
Auicen pº can sen z ca de eo qd gedit
z bibit est em in qbusdaz for sbalis
ut in quibus opo ab ipa puci nis
aibz in e i didius cn y ois magnes
attrahit ferru z ois salx e talis
Nullu em actius i e oibz i didius

sue specici nisi gpa passio qm actu
omia gscaut mag que diuisificat
in indiuiduis passio vero formam
In quibusdaz vero gpctas e for actual
ut pate in qbus opato experia pucr
eius q dam in est in didius sue
spei quibusdam vero innuc ut qdaz
homies abhorrent casen quida vi m
et si quidam sit for sbalis no e for
quicuqz q no e for animati si q
uiati neqz e for elementi si q elem
si e for mixti mo q mixtu Et hec
et si sit actius no e quiti n relat
si qlib z no quicuqz si ut q nalis
ul dispo consequens qº i naturam
z hoc si e vi q yim e nalis pacem
ut in pacem aliqd sua di ut paa di
di z i sic qualit gpt q ayt amicn
libº suo de vita cordialibus et v pº
caº vltio gpctas e virtus quedam
i mixtis capta corporis q res agit
opas in suctas de q q micam Pnos
Oreilitas no recip cia z gm
gpctas no h gem Et si difficultas
in gregnacois sint ppt coitum
ul apa duru ut canten i mixtor
no recapit cia z gm causa dimonici
no pt Et si sint ppt fluxu a y
assiduu ut coz mancoz curatur
p coz curacoz Et si spma viri piaa
magna clara et sup natat no
fructificabit Simili neqz si liqfiat
cum spa generandum q ut sit densum
grossu et globos Et dicat y in libello
suo d na sitius Et si vulua mlicras
ex e sunt humida lubrica innocsa

difficulter concipit propter retentionem desiderium
quod si concipit ex omni bona causa ab
ortit quia propter vasa cum exsiccantibus
prohibeat a saltu et sedeat plurima et
vocata forti et cibis unctuosis. Et
si matrix et corpus totum fuerint sicca
dense compacte velud viri corpus
non concipiet. Item neque si calida ad
currens vel sicca famescant cum y v
per affrigid. Quecumque siccas et densas ma
tres habent non concipiunt et quarum humidas
et et subdit quod sicut est in maribus
Item in eodem libro si non accipit in
cunctis et vel sicut si corpus possit co
gens eam reformitur suffumiga
de ursu cum aroticas et si quidem consuc
videat odor per corpus ad os et nares
congnoscat ea quam in ipso non concipit
Est ubi culpa viri quod quidem cum
masculine ...tum ad impedimentum quod fit ex
epilacie vel strictura venarum in matrice
ex quod ex mala complexione vel propria neque ... Et
dicunt alii quod si utique ... super lac
tuca retente minxerit ex illo fiat
sterilitas ... exsiccant lactuca
quam est in ipsos mala complexio pervenit

Capitulum de impedientibus in pregnatione

Aistud capitulum legis expugit ... c...
de modo actus complendi ... et
... pregnacionem debilem ... namque
si ...entis ... quod est quarta decima
anni vel circa non concipit vel si debili
ta ex egritudinibus continuas fuerit vel
gracilis et ... non ... abortat
a ... super ... incubet et inoicit cum fetu
vel sine fetu cum y v ... affrigid. Item
... namque tenues existentes concipiunt

abhorrunt antequam ingrossescant. Amethodus / methodus
prohibet illud circa ... post
coytum ... et saltus eius ad positum
... frequens et fortis ... dispassi
et descensus ... ...
in vulva senserit ... ...
ex ex altacio capitis hora coytus
cum depressione corporis vel eius posicio
super ... et ut ... firmet in coytu
et anchas elevet hora illa qua
quod vir spermatizet. Conferunt pessaria
et ... et supposita quod est quia si mulier
ante coytum per dies plurimos assidue in
... fumum ex ... vel iunipero vel
... vel ... vel piperis vel ...
vel alterius acuti donec odor senciat
in ore ... non concipiet vel si concipit
abortat. Similiter si ante coytum vel
post supponat oleum de iunipero vel de
sabina vel laureum vel laurinum
vel fel vaccinum vel succum rute vel succum
mente vel absinthii vel savine
vel iuniperi vel sabine cum lana
vel ... in fuso in aliquo corpore et
in vulva bene ... Item et quod
fit hora illa supponere aqua
de ... asari calo... ... et ...
... aloes ... tama
... simul vel quorundam. Item
Confert pessarium suffumigacio in mulier
post coytum ... Item capite ...
... quorumque ... super car
bones et ... suo calidissimo
... ... donec
senserit lesionem. Item ... et in
... salis ... vel ... vel
alume ... factus ... ...

ob longius tanq diuticius Confert eciam
omni die in semicupio potare p dies plures
an coytum succum ante vel iuniperi vel
savine vel salvie vel aqua decoctionis
asari apii radicis leuistici savine
yreos ciceris iuniperi rubeae tinctorum
z sileris vel aqua salita confirmare
valet eciam si ro(?) miniscuerit apud coytum
coytum totum z post caput viri ex succo
iuniperi vel ante vel coloquintide vel saphine
vel scolopendrie vel aliquo suorum
predictorum vel oleo vel decoctionem ad sellam
quorumcumque z cum eis coytum durat
vt dicitur

empirica (margin)

Empirica Item subtilis
quo si mulier vt(?) a di die i semicupio p(?)me
semen an coytum non concipiet vel si concipiet
abortiet z a mense vel 3° fiat fit fiat
cicerum iuniperi et savine piperis nigri
an ʒ i ante piretri pulegium metastri succi
an ʒ ß acori asari scolopendrie ta
marisci rubeae tinctorum an ʒ i apii carui
yreos an ʒ i terat omnia z cribrat
cum suavi tartari tritarum z expressarum
vel cum melle Da ex eo ad modum avellane
cum communi decoctione salvie vel alio liquore
supradicto z pessarium ad idem ex mirra piperis
piretri assafetide et sic alia cantari-
dis an partes eciam informet pessum
provocans(?) suavit cum sua pressione vt
menstrui z dentur die tercio vel v
Sicundum hig omnia remedia predicta
sunt fortia z in arte huiusmodi conplicata
tamen cum eo non coyre vel
in cas(?) ipsa non quia quod complexari chim
pi(?)acula mei qui non c impossibile ad
ipsa tantis viciis repiri vt a nullo
predictorum valeat impediri adeo vt eciam
ipsa potui in bal aq dulcis accipiat a
malis herbis recepta sit mulier ipsius
nasse qui sedebat vt dicat an 2° colli
quam aspectu matrix attrahit sperma
tamen difficile e repugnac **Canon**

canon (margin)

De calm(?) acutum ma dictum confert in
hoc ca° quatenus fuit applicatum quia san
guinem amaricat z odore non reddit
ex eius operacionibus displicacionem si p i tacius
assistant z sperma genitum infert si
p in ferrum apponat Calidum post quod
ipsa re(?) cruce pinus in omnibus gap(?)
prohibito z abortus in diucius non dent
nisi semen z qui erronea locata
qua genit derivia in ca° complexio corporum subscivit
tunc sparge Solidum ex in usu predictorum
quam si consupremus exhibita fuerit corpus
fricatur vel splene in flamabit Si
p in si cum vocabit In corpo
(?) apparet accipit corporis usus modest
z rarius illius sincera Flora post fortes
z phi a p 9 gap z post de saphea pus
vel basi dicitur eius ex ea mulier debilitetur fact
aborsum quam mulier z magis innaturalis
subtrahit embrioni quod debita z mant
et mas reddit oncrosius ita vt ad
eam consurgat expulsionem
assafetide vero quanti flora abors
fact si mulier ex a xx c(?) fetus Ffarmacia
scilicet forte z acuta 1a vel 2a vel 3a vel 8a
vel 9 mense exhibita abortire facit
fuga a cetu fetus dissolvendo z sanguine coagulatum
saniem ampullacium(?) p assa(?) Pronostica
tes petas si quando a x° mense vsque ad
vii qui inquirio habuit Sed vero z
semine vero ex Et y vii assa(?) aylici
in una quanti aq confirmarium deucaz
accipi morbi ipse vt plurimum z post
scilicet si fit fortis aliter vero ince **Pronostico**

pno (margin)

Item in eo mulieri in utero habenti si
multum venter fluat et suspicio est abor
ciendi quem intelligere de fluxu quamque
forti perdurati et ipse in corpore sicco. Item
idem ibidem mulieri in utero habenti si
alba mamilla gracialis fuit eorum
habenti album abortat et si quidem
si dextra gracialis fiat masculum
si vero sinistra feminam. Item idem ibidem
mulieri in utero habenti si subito mamille
graciles fiant abortit. Item idem ibidem
quecumque corpus moderata habentes abortant
2a mense ante 3o sine occasione mani
festa habens humiditatibus in malaxis
plenum fuit et non potest tenere pre humiditate fetum
sed abrumpit. Item in eo mulieri in utero
habenti tenasmon id est natus abortum
facit. Item in eodem mulieri in utero
habenti lac ex mamillis multum fluens
fetum significat debilem. Si vero ubera dura
fuerint sanum significant fetum. Item idem
mulieri in utero habenti si prefacere exeunt
in posterum fetum sanum quem intelligere
tribus sanus conditionibus prima quidem ut
fluens multum sit phas. Secundum ut mulier sit
gracilis mater non robusta. Tercium ut sit
post tercium mensem quoniam prius 2o mense
potest ad huius mestruam periodica fluere
quoniam fetus primus venis ad huius morem
non digerit. Nam quae passa
est abortum et ipse difficilius ... 2o
non gapit quod si conceperit ex omni levi
causa demum abortit vel est saltem vaca
facto a frequentibus statibus sibi a usibus
aborum lubaret. Capitulum 7m de situalitate
tionis partum

Residet fetus in matrice cavitatibus
rattus versus umbilicum et faciem

velata manibus suis quoniam in situ ipso co
posse ita ut caput exitu habeat versus cap
mulieris et faciem ad anteriora mulieris.
Recubat autem tribus panniculis involutus
quorum primus est eo fetui et alios duos panniculos
involuens ad defendendum a superfluitatibus
pessimis sanguinis quia que non conveniant generationis
non augmentaverunt neque nutritionis apta fuerant
stantes inter matricem et panniculum expurgat
hora partus simul cum fetu et hic panniculus
dicitur secundina quod est necesse ut aperte hora
partus scindat et exitum fetus assequatur.
Secundus vero panniculus est exclamans fetum
incipiens ab umbilico in sera que urina
colligit et usque ad horam partus retine
nec sine intersicio corrodit embrionem
et nota bene neque indiguit panniculo
considerans secus quem fetus quod diu stat
in alvo matris non emittit cibo digesto
in suo sed primo sola digestio et 2 tertia
operatio que est corporis et venarum. et hoc sit
per venam umbilicalem orta ab umbilico
fetus et tenens per secundinam ad cursum
matris ex quaque ubi venarum cum aliis venis
venarum ab ipse mulieris predictam
hoc officia colligata quibus sanguinem
primissimum ab ipse mulieris ad ipsum mulieris
embrionis cursum vero tradunt
dum se superfluitates per digestionem aqua co
gignent in embrione ipse cum sint
modice digerunt industria non ad
intestina embrionis et ex ipsis
assuefaciant et per hoc accidit ut quidam fetus
illico cum post partum egreditur fecis
egerat liquiditas ... Tercius
autem panniculus quem alius dicitur est
proprius embrionis super umbilicum tam
naturalis mollis atque tener ut mulier fetus

x

Methadus

fragilia no[n] cop[ri]mat s[ed] admat secu[n]di[n]e
defendat et sudore[s] secu[n]dine[s] inbibat
embrionis appropinquante v[er]o h[or]a p[ar]t[us]
et p[ro]p[ri]o embrione sedit ex p[ro]p[ri]o matrice
doloz q[u]anatim vidu[m] ne co[n]glo[m]atis
d[ic]ua[n]t p[ro]p[ter] obnubit ita ut capud ad os
matris decidat et fac[ie]s eius ad dors[um]
matris vomitat q[uonia]m h[ic] e[st] modus be-
ne[ficiu]m s[ecundu]m edwardi s[ecundu]m capitu[lum] p[rim]o ad ex-
teriora expulsio et om[n]is diff[icil]ius e[st] et in
naturalis **Methadus** aute[m] ut pa[r]a
ndi horum cu[m] mili[ter] ex xl septima[n]a
i[mm]o nonit[er] incipiat intrat om[n]i die
aliquociens an[te] hora p[ar]t[us] p[er] me[n]se[m]
magnu[m] balneu[m] aque dulcis ut in
qua decocta s[un]t mollifi[cati]va sicud s[un]t mal-
va viole et altea ne in pl[ur]ib[us] mo
sessione q[u]e na[m] mensis e[st] t[em]p[u]s pa-
riendi s[ecundu]m na[tur]a colli[gi]t q[uonia]m in ip[s]o embrio
completus e[st] p[ro]p[ter] in ea fine et s[i] p[ro]p[ter] cu[m]
balneu[m] exierit vnctat spo[n]dilis dors[um]
atq[ue] ventre tota ex oleo nardo v[e]l cas-
melino ut de lilio et intrat h[or]a i[n]
cubis mollib[us] sic[u]t s[un]t pl[um]as sabilis et
in[ter]ea p[ri]gr[itan]ia Cu[m] aut[em] h[or]a p[ar]t[us] ia[m]
advenerit no[n] m[u]ltiplicat revolu[ci]o[n]es
de latere sup[er] latus s[ed] sup[er] loc[us] elevato
sedens extendit pedes suas et Sternu[tationes]
caveat subito aliqua[ndo] sup[er] eos et st[er]
nutet os matris eius ex aliis tepid[us]
pedes ut adipe anat[is] anseris et gallin[e]
ut ex mucilagin[e] fenugre[ci] s[e]c[un]d[u]m q[uonia]m
ista om[n]ia dolo[rem] rump[er]e in vtat lem-
endo et s[i] diff[icil]ius passio[n]e fuit secu[n]d[in]a
findat ea obstaculi vng[ul]is vel s[e]c[un]d[u]m
a cultello p[ro]p[ri]o et si p[ar]t[us] sit diff[icil]ius
p[ro]p[ter] v[ir]tutis expulsiu[e] debilitate[m] ut

embrionis grossicie laceratur in
q[ui]bus[d]a[m] ca[sibus] ut co[m]is e[st] valida et
fiant vna c[ur]a de[n]t in p[o]cio[n]e t[an]t[u]m
de m[ir]ra cu[m] aqua decoccionis rute iu-
nip[er]i et savine q[ui]b[us] d[ic]t[u]r q[ui]ta d[ic]t[u]r
stercor c[um] 3o Et de emp[ir]i[ci]s ut de[n]t
in p[o]cio[n]e d[ic]t[us] q[uo]d mirre c[um] 3 j aq[ue]
decoccionis rute ut de[n]t imp[ar]i aq[ue] decoc-
cionis cu[m] iunip[er]i fenugr[eci] et dactilo[rum]
v[e]l barba[rum] q[u]i provocat et lubricat et
si v[ir]tus sit debilis ex dolore de[n]t in p[o]cio[n]e
g[ener]ale m[e]l sexta p[ar]s 3 j dissoluta in vino
addito vna vice post alia ut d[e]
aqua canis ut ci[n]namo[mum] p[er]i[cu]li g[ra]t[i]a max[im]e
dila[tat] Et suffumige[tur] cu[m] mirra opo[pana]ca
ut castoreo capi[ll]is fu[m]i[ga]ti[o]n[e] 1
p[ro]fu[n]di[tur] volu[n]t[ur] q[u]ia calidiore[s] potu[n]t
suffer[re] et fiat sternutacio cu[m] q[u]idi[bu]s ut pip[er]e
ut eusorbio q[uonia]m statim vacat situ
et secundina[m] Ubi vero p[ost] c[re]at[ur] fuit
diffic[i]lis et moriat[ur] fetus ex secundina
ut q[uonia]m mortuus fuit q[ui] cognoscas
q[uonia]m ub[er] no[n] se[n]ciat eius motu[m] et du[m]
inclinat ala[s] sup[er] latus se[n]ciat
quasi casu[m] lapidis de loco ad loca[m]
cu[m] fortioribus indige[t] q[uonia]m no[n] sola
v[ir]tus expulsiva q[uonia]m e[st] i[n] matrice co[n]-
t[r]a le[n]ius embrio[n]is v[er]umi q[uonia]m sia[lo]z
efficat[ur] q[u]a[n]t[um] de[n]t in po[tu] cass[ie]
de g[e]n[er]is porta id[em] et suffumiget[ur]
ut ex eis q[ui] na[tur]ali stati situ ci-
tu[m] vi[v]u[m] et mortuu[m] expellit se-
cu[n]dina[m] et sedat ut quasi q[u]a[n]d[o]
postq[uam] situ[m] nonit mortuu[m] in aqua
de coctis in c[ur]ari savine rute
calami **Empirica** dicit d[e]ni[que] R[ecipe]
cap[itulum] 21 cap[itul]a ad educ[endu]m fetus et secu[n]di[nam]

Suffumigium fetidum ad os et adnares
exhibitum, odoriferum vero apud vulvam
appositum matricem deorsum trahunt et fetum educunt
post solum unguibus asinorum quarum lig-
nis sic fetidus appositum tamen ut vulve
applicatum fetum extrahat et secundinam
quae cito sufficienter mittat. Et dicit
Constantinus in dictis practica capitulo quod radix lactucae marine
i. acatinus apposita ad fetum saniem faciat
si sicca ligatur et pulvis super coxam mulieris.
Sed dicunt alii quod si acatinus collo appen-
datur coxis prohibebit. Ceterum capillum matricis
ad se trahit. Et si post partum
fit exitus sanguinis immoderatus
ex secundina ut docuimus de fluxu etc.
Si autem vero vomitus vel dolor precesserit
tunc procede ut suo capitulo. Cum vero
dolor fortificatur dentur in potu succus
plantaginis et in terra matricis cum vino calido
vel aqua decoctionis athanasie et
ex ea vomitu vulva cum lana vel cotone
in bibito frequenter. Et si non sufficiat
narcotico dentur sicut est terra magna
data cum aqua decoctionis mandragore
vel opium vel requies magni. Sicut dolet pro-
servat virtutem. **Cautela** Cura generalia
fluxu etc. cum fortiter casu a se practica capitulo
quam debilitatio virtutis debilitat et excepta
sunt fortificant in matrice. **Pronosticum**
Dicit v. v. p. ~~aff aphor~~ quod aliqua
molestia a difficultate generanti secundina
superveniens sunt ipse sunt praecedentium.
Ipse a exitus in matrice et impregnationis
in morbis etc. Si in mulieris praegnanti
herisipula in matrice fiat mortem.
Si in magis ut post partum vulva exierit mala
est ut in partu salubri capitulo de embriis
ut supra ostendimus ut magis alibi super capitulo de

extensione ex matricis cum absoluta fetu eius
partu contingentibus matricis utrasque consequenter
reformet. Et si retineat secundina
post partum nec pro se neque per artem exierit
vel si partus vel secundinas sic tar-
dant fiet vel plurimum mortale. Et autem ex-
ceptu fuerit vel dimittit putridum y....
v...m vel mola vel suffocationem matricis
inducat. Et si sanguis fluens ex
vulneribus fuerit nec restringi possit mortale.
Et partus cum difficultate in fetu mortuo quod
omnino quod aborsus est omnium difficilior
cum in eo neque matrix neque fetus neque
partus regulariter operantur. Et dicit de
secundo capitulo sin. de generatione embrionis
quod si partus fuerit in mense septimo pluries est
fetum salvari in quam in octavo sed non in mense
nono natus est ut moriatur quia est quinta sua
in diebus sicut dies VIII et IX et ita et lunali
dies vero sexta et dies primi si ... et in
mensibus accipit quod fit ex influentia
corporum supercaelestium ut 3 de civitate et supra
planetarum. **Capitulum de exitu matricis et umbilici**

Accidit mulieribus aliquando ut corpus matrix inferiora
petat adeo ut ex vulva pendeat eni-
dent. Et cum exit et umbilicus et ponitur post partum
quam accidens matricis originatur. Fit
ex aliqua causa. Prima est apostema in matrice
et signa eius atque natura sua dicuntur capitulo de .
Secunda est partus difficilis lacerans vulvam
ita ut quandoque anus et vulva coniungat et
debilitat matricem. Tertia est mollificatio
matricis et ligamentorum atque continuum eius
ex mala complexione frigida humida provenienti eius.
Quarta vero est causa primitiva scilicet casus
et percussio super dorsum spondilis atque in
mem. Et cetera et coitus cum viro cum virga longa

c. 6 de exitu matricis
vel umbilici

et grossa bdens fuit et h' exitus aqbd
appellat' c papitario mitras . Sig
eius patent ex re ipa atz in sim nar
ratione sup causa **ysteriacis** . Cura eius
cadz atz quus e ad ea oes que e ut a
pm' si nate fuit 2 ppc in causa generali
dicta 2 pgc' sua pmt dotam ca de sterili
a7 et confert ad h' bibita laxa c una
2 ppc aps' nta post h' vero balnict
a napoet h' vomen ex aqs calis sup
qlis e aq ecrinne que sic sit frap i suo
cande 9 rz' / mna topsi cosa sprocnaid
mix co mt balanstiacz corticu granatox
caplaz glandiu sinach an z 1 mespi
lax sorbax qruppo in matorz qno
i matucoz si ts fuit an ts q̄ presint
grosso 2 gqssent e buliat in aqua
pluvi' ssta 2 fiat enkatisma . i . balneu
ab umbilico infra in aqua illa
calida . Et in exeunt aulia diligent
cositat cu pano albo lico molli 2
spgat sup eam pl oballatu q' rz olib
barabe gallarz balanstiarz antioni
atrac albus mitas copsi an pars eles
et si volueris adde muic Boliar caplaz
gta carisc masa dragati an qu
ex pdcis 2 in panis calis fuit fasiact
Et vero matr egressa fuit redna
pº maibue calis ad intorta . **V**el si ppe
durat no melior' mollifia cu olco aro
acpido ma butiro sit diffla 2 d in re
ducat . **E**t pont ventose duc sioc sup duo
ygwia 2 racat mt capitr capia depsso
2 anchis exaltatis p dies plios 2 cpli
locu cu pt ra dco dom' cosine . **V**el si
lacatu fuit mestuu quod e int

aena 2 vlua consuat cu filo serico forti
2o' vlt' pfocacodz pmt et . **E**t si vero
umbilicus sol' exierit pass pu suat
contra girat dura et in vulna qparo
linc' moll sup ipaz 2 acapiatur
pl oballatus tenueis 2 cosicat cu
al cui i modu mell tinctis 2 in plura
ex co umbilicus mt' 2 linia' coti'
2 intimitta de co adh pl supdons
malus fiat siad pns **Epilepsia**
Cont' spancas pt psta faciunt sussu
ero extemiamati gallianu alipta
et filibus fetida no p in ferius co
asafetida pra liqda capill capito
sima 2 filibus qm app' matrix q' s' qm
odorifera 2 fugit horribilia pt q suffu
gm co anguilis asmox q' e spalis
appetat matrix ad se trahi 2 sitium
matrium educ liq sit de max feruilibz
ut dicit damon z' cap sin 21 decoc
tione fetus vel secudine 2 **S**ingulis dz
ces 2 ppc avonos fa ut enkatisma ex
aqua sra sine mora qm a si sua novit
mrci ano 2 enbus renasis pl' linus
bi in ea moa pl' affert sima q' rovit
p anapaz gstringendo q novit p scal
bando q' admodu 2 martano . **E**t ordinant
dicta sirpacam exctmbz lanz ass 2 pix
et cattamb 2 omb ass 2 cotellis 2 vino
rub prio in causa sra vel emplastu
vel aqua extincois calibis vel lap
ygmi 2 x' sibilant qm frequens
motus ad assella q' 3 corriaz pl'
retardat oia . **E**t clares gsecut dyaci
dymar unctio cu mat in ca sra . Sz
dydraybu dyarod albus zucam ros
in causa calia . **S**ingulis sic sit

mumie balaustie albus mel capilli
bolus thuris mastix litargiri galbani
bdellii basiliconis mastix sanguis draconis cum 3
terat et dissolvat cum ad ignem in caspula
cum oleo vel vino ut moris et cera subtilis et in cor-
porent pessaria et potest addi terra sigillata si dolor
sint fortis. **Canon.** Cum autem et
vulva ex nativitate sint sicca et densa
maxime exsiccationis prohibentis ad opus hoc sub
tilia consequens est ut dicta capitulo de exitu ani
primi capitulo similia suffragant. Emollit et cum
utroque certus sit per pessaria et mollificatio
matricis unde ut via passibus consistat in
namentum. **Prognostica.** Prognosticatio
est causa cum prognostico certus animi. **Capitulum XI de**

Signa impregnationis. **Signis impreg-**
nata putatur est post **nationis**
coitum humana sit certo ut dicit Rasis
et Avicenna capitulo primo. Primum est vehemens
adherentia vulve super virgam et eius contra-
ctio apud coitum gaudium. Secundum est
siccitas vulve post talem coitum a debito
et solito ita quod non inveniat se sperma quod gradum
accidit labiis et lingua post coitum cum
motu in fame plenitudo. Et si quarto vel
quinto die accessit (?) et regularis
ac completa via erit tunc significatio quod in
ea impregnatio desperat (?) plenitudinem ad corporalem (?)
Tertium est quod accidit multum pigritia et tardi-
tas et declinatio ad sompnum. **Q**uartum si obstetrix
digitum longum inferat in vulva repiat
os matricis adeo constrictum quod vix stilus
in grandi possit sine lesione ut dicit quarto
de vulneribus naturalibus. **Q**uintum est quod post
dies aliquos et precipue post menses duos vel
circa id retinet [illegible] et incipiunt mamille
ingrossari et papille earum denigrari
[illegible] et retineatur [illegible] quibusdam accidit statim

appetitus et precipue mulieribus fetus existentibus
Sextum est quod post duos menses levius adveniet
appetitus corruptus et nausea. **S**eptimum
est quod post menses illos sit status et parum
in facie que est coloris mixti quadrum a sole
vel igne. **O**ctavum non est via subtilis propter
maiorem opilationem aquosam in mulieribus
et precipue in [illegible]. **S**ubtilia vero mulieris et precipue
impressiones cooperit. **N**onum similiter quod est nebula
et est liquor eius diversi coloris sicut yris
et in medio eius est sicut cotum carminatum
et cum moveat (?) [illegible] quanto magis
possit impregnatio tanto magis rubescunt
et turbant. **E**t est quoque cum in urinis pregna-
tarum apparebunt quasi granula ascendentia
et descendentia alba granalia velud atto-
mi ut dicit Avicenna primo canonis fen 2a capitulo de signis
impregnationis ex urina. Et que quidem signa
priora sunt propria certa ac efficatia que non
faciunt errare cum simul fuerint; reliqua vero
posteriora dubia sunt certa et probabilia. **S**igna
fetus masculi sunt ut dicit Avicenna ubi prius: asse-
veritas coloris in facie mulieris magis debitum
vel solitum et puritas appetitus [illegible] cum
liquo in ea accidit ardor et prevalitus (?)
[illegible] in vulva post impregnationem
ex caliditate fetus et sicci vulve que
impregnati [illegible] desiderant coyndi.
Similiter et in grossitate mamille dextre
amplioris et papille eius dextre rubificatio
et sensatio gravitatis in latere dextro et oculorum
rubor et levitas ad motum. **S**igna
fetus feminini sunt sunt contraria quod sunt parum
faciei plumbus vel color pallidus seu plumbeus
et appetitus ad coitum et in sinistro mamille
sinistre amplior cum denigratione papille
sue. **E**t mediocris desiderium malorum et fas-
tidium sensatio gravitatis in latere sinistro
et fluxus sanguinis ex nare sinistra
et pluralitas oculorum et pigritia ad motum

empirica

Signa gemellorum sunt duplicata signorum omnium cum permixtione quorum. **Empirica.** Si mulier debet ad probandum sero post cenam cum vadit dormitum bibere ydromelli cum ciatis aque plus et sensit per noctem torsiones circa ventrem et precipue in circa umbilicum tunc concepit si non nec concepit. Et est ut ydromel consistat ex partibus iii aque dulcis et parte i mellis cocti mixtis atque bullitis ut dictum est. Consequenter namque torsiones eveniunt ideo quia matrix contracta super sperma in ora per longum et in grossitudinem per profundum quare compositum longaonem [illegible] ventositatis egrediendi valeant que surgunt ab ydromelle. Neque sit mulier famelica cum bibit mellicratum nec forte calor inflammatus comminuet ventositatem [illegible] et assidue [illegible] si vis scire si concepit mellicratum cum dormitum vadit bibe et si quando torsiones habuerit circa ventrem concepit si non non non concepit. Secundum tamen [illegible] mulierem tunc [illegible] probationibus considerandum est ne sit aqua in testinis vel ulcus vel humor acutus et quod non sit venter constipatus et sit corpus plenum [illegible] ne mulier [illegible] fuit per dictum superabunde [illegible] nam ex hoc [illegible] ventositate elevabunt [illegible] plenitudine et mellis caliditate ut videtur idem [illegible] [illegible] post conceptum quod precipue [illegible] tempus [illegible] per x dies et mitram [illegible] [illegible] cum corpus sufficientius balneis et [illegible] super [illegible] post [illegible] per dies [illegible] et tunc cum ea coeat mo [illegible] et ordinate [illegible] et apud effusionem spermatis [illegible] mulier ad se firmat cum inclinatione quadam super latus dextrum

fiat masculum generandum super sinistrum vero feminam. Et omnia [illegible] posse [illegible] de [illegible] ad impregnationem. **Canon.** Affirmat [illegible] in [illegible] affirmatur [illegible] particule [illegible] signa masculini et quod [illegible] singularem signorum [illegible] [illegible] pt namque splen [illegible] [illegible] calidior [illegible] quare fiet masculus in latere sinistro. Et circa fetus orbari statim apud quare fiet femella in latere dextro. Et [illegible] caliditate [illegible] spatiis ut [illegible] ventilare non possit quare tunc fiet femina in latere quocumque. Et circa [illegible] ex eminentiis bonitatis [illegible] semper fiet masculus. Et circa [illegible] [illegible] et appetitus [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] ventris et matre. Et quod impregnet. Et [illegible] mola [illegible]. Et [illegible] labore [illegible] possunt circa [illegible] [illegible] in pregnationis [illegible] [illegible] prodiis observationis ut dicit [illegible] in [illegible] affirmavi [illegible] in [illegible] [illegible] significationis [illegible] et si non a [illegible] salem [illegible] que sunt in omnis collo. Ex quibus omnibus [illegible] [illegible] concludit [illegible] super [illegible] signa [illegible] non sunt habenda. [illegible] tamen [illegible] [illegible] [illegible] quare medicus in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] signorum [illegible] cum mulier [illegible]. [illegible] [illegible] quod gemellorum conceptio fit hora una ut plurimum apud coitum in quo sperma [illegible] et [illegible] gradatim [illegible] ad matricem [illegible] buccella [illegible] post buccellam et precipue recipit [illegible] diversis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut per super in

pregnacionis hec accidunt omnibus mulieribus sterilitudine
prohibente. Et si fiat per super impregnacionem
si fieri est possibile apparent gestaciones usque ad de
cimum ad plus quare et talis fiet impregnacio ex
istis apud partum si alterius impregnacionis non accidit
durari. Gemellorum autem multitudo vel ymmo
non consendit quoniam et plures non recipiunt
cellule seu interceptiones matricis nobiliter
distincte quarum tres sunt in latere dextro
et tres in latere sinistro una vero in medio
Quamlibet hoc sit vel polytrophum est ut philosophus
communiter fetus generans ex nobilitate sue conservans
Unde vero duos vel tres potest quod orient
Et si hunc minime consendit per parium est quando
omnes vel plures orbunt et moriantur. Capitulum
de malo est precipue cum de aborsu. 8m de
mola et inflacione matricis

Accidit quoque mulieribus post retencionem
menstruorum plurima vel augmentum seminationis
et castitatem longam ut ipsarum ventres maxime
fiunt et surgunt dispositiones omnes que sunt in
pregnante. Et si quedam hec fuit a ma
teriali mola dicitur. Si non ventosa in
tumabit inflacio matricis. Signa autem ipsius
sunt signa distinctiva inter ipsam et impregnacionem
que sunt quoniam in hac passione est magnificata
ventris cum mollificacione mamillarum. Et quoniam per
menses x non sentit motus embrionis
omnino vel si sentit quedam tunc sentit quasi
casum lapidis de latere super latus. Et quando
ventris gravitatis est in dextro sinistre nunc quod
aliquid lateren quorum omnium gravia dispositio reperit
in pregnante. Et creatus signum est ex post apparentis
ut quod post menses ix non pariat sed remaneat
sicut est. Et si pariat post laborem plurimum
tunc pariet frustra carnis diversissimam cum non est
forma generata ex coagulatione sanguinis matricis
pdaorum. Et forte emittit sanguinis ingrossi
vel ventositatem quantitatem et mensuram et tunc residet

venter et sana. Curacio. Cura eius
et cura restitucionis eius qua diximus. Et
si non sufficit cura precedat ad illa que
provocant aborsum que contra suo diximus
causa quoniam hec passio non sanat nisi cum
acutis subtiliantibus et penetrantibus et provocatione
Et si matrix ventosa congnoscatur ex locacione
sonorum vocantorum multiplicatione inscitet per matricem
ex elixiis carminata dicta cum decoctione
colica ventosa. Empirica. Tractatur plerumque
mola post coytum mulieris sanguinem cum vino
sed spermatis quare attingit saniem menstruorum
cumque ad latus generare et mox dura carni
nasalem condensat potest quod apprimare valeat
coagulari et sit desiccat vitis in fortuna
spatio eiusdem et apud hora plures vel
plus cofunditur fetus creatus et accidit
propterea mulieribus fetus frequenter inflacio matricis
post impregnacionem et partum quando cum matrice et
matricalis fuerit per totum tempus impregnacionis ex
ponensa remanet propter partum durata in flata
sicut prius non cum corporis calidis et vaporativis
suffocatur que sunt ex acuta origano si
napi nigella cimino cimino sabina sama
serpillo et similibus. Cura. In cura huius
passionis tertio et ut observetur ordo. Primo
namque exhibeant calida subtiliata per
superius in potu. Et post dies vero xiiii vel circa
adapplicent calida mollificata in corpus
Item post dies xx vel circa ut placet sophica
pedis si corpus sit carnosum. Exhibeant
acuta gutatima [illegible]. Et hec cura
sophismi est restitucionis eius. Et si predicta
omnia non sufficerit balneat inter duobus
complectus ab umbilico infra in aqua
decoctionis malve altee seniculi ruta sa
mine sinapi metastasi nasturcii. Et
cum in exitum balnei per hos dies ex
trocasat dentia vel digiunus quos diximus

empica
canon

ca° eodem & de empicas uel plures dicus
ibidem tu al vcti aaro e egredict q
intus e si dius volunt **puasio** mola
si antiqua fuit ul p remedior zona lin
administraōe uel excreit mag grossa diffi
alem pcebendit. mola opera si antiqt
ydropisim ascitē indicat. marlem
post mala p arx e ut mlr mpignct
q si concipit ul abortit ul morbidu
fetu parit qp debil mrcūs vehemēte
mola dessica(r) e eliacis q in flacco
com inflag si p ducit cucaz no recipit
si remanet q tota corda. Et si cpmis
malicia vlcūt ydropisi inducat
typanite timorasam. **Cᵐ nonū de pfocatione matricis**

Accadit quoq mliere p9 recten q
m4 diutina ul absta acoyeu
2 q pp si fuit mlī sanⁱˢ 2 spats
2 mlr consueuit ut ey matr cium
2 lesione papiens ssp quoda nali
quod 2 oc membru fformatcu siue car
informe sentit sibi noc 2 si plexgs
ssp caueat aiali ut az i plac et cebo
et cpe 2 umb az splene quor qd
tel no senct si n mediabz pannelis
cors cpulcnaz inuolucabz Et r nz
adeps neq pinguedo nc nz aliud
mebru carnisec sentit sensu ali
matrix aut cu sit membr nnosu
vtiz sensacionu pdtaz nacn papies
mi se gstringit 2 cu mas p dorsum
expellc negat capilla ol pbe kent
coma sursu erec quatc senat mlr
qda eleuari a fumme ventrem usq
ad os stom quac corpm dyafragma
et phibet anhelitus 2 fit sincopis
et cadit q i mortua 2 tunc no sentat
geplue nz anhelity ul deffi papit

toto subali naribz applicato et quoq
suffoca 2 moit et quoq sanatur
p9 labor et desparoz. Et hanc pass
voca matricis pfocacoz. Signa eq
fuit epi pter q mlicra no desiuit
sua eo neq egredit spuma ex oe
sicud in epia. Tm acadit q passio
subito 2 contingit membra sicud i epia
Et oma signa distinctiua pasom qoz
epina tol9 sensu 2 motu ra dixim9 ca
de appo et tacz sigmfica e q ex re
lacoe asitancium papies s. qm anassi
retencoe mz deffict ul abstinta acoytu
post desiem mensu. **metad9** Cura
eius dux e bnahora pre q e ut faciant
planta pedu vehemēc cu aceto acu
2 ligec lecligatura forti 2 stricte labia
vulue vehemēt cu digito ul cadela no
ua hntc signaz vtrc in volnca pano lineo
in bibito olo nardino ul deliba in quo
dessoluta sut inst musti ul ambre
ul in olo bal. Et pendet q facato
ut tangat os matris 2 assidue don
mlr senaat. Et si no suffiat stmta
fiat cu gelsi ul pipc p po ortosa mag
sine sauf sup oecetune a reafcectur
in aure eius et suffinge os 2 nares
cu asa fetida ul plis adustis 2 cetera
ud cu timi amate 2. Cura vo alia e
dn por 2 past que e ut ppruocant
m a posse sicud dixim9. Et cacat fom
q si carne nolunt cota qi dec i jcº clent
2 plibz ipa dimicabz sit e 3 i sc agni
casti sipca cum dic cu aq cala ul vio
lis 2 Et alia diximg ca de sanasi q
de epicas et x n subalict in quali 2
quata posse **Empicaī** sicut eo
pti q apud pox n mclius rcpies
q no e cu mlicra cocat 2 frica plogat

· v

don' reget 2 moveat Dixit p avic tertio can fen 21 c° de educ° fetus 2 s tudine q ppu e sedaz suffumigioz p superius appoicoz 2 avoicoz p inferius vo po' matricem de ei trahe 2 e sup flmitatis educe ptp ex vinculis a smoz quoz spalie e sptus omniq3 mitrem de ei trahe 2 ma pnoz sine p mf sine p supius applicent Non festine ad sepulturaz tlem n post dies duos ut duat ras qm pt calor nalis tanto t m mtiviz cor 7 occultari 2 amaticiz sus cuentari pt q suffocat licz erti 3 anhelicu ut pulsu inne valeat dephendi post vo ht tpus nlla visa e suscitari mt si p stimulatoria moveat ut sternutet co in ivi v p affes astkeo q amarit molesta ant difficul° granti Pnostio stimta' supicieus bonu Et si p pt fera3 vlue cu vulvis odoifectis san ut mucositas effluxerit salubr Et si n' plicalin remedioz contulerit post diem omi ypam delinquas Et qnto mg reten° ap' ut spatis possit anti quata tanto picolosior fiet afficcis Et mg accidit b pas° mlicribz san ut flatus ex nlla 'c matricz coleticus vero ex sensus bod'e mtic° ex debi' et fu h' fit mg in vere 2 hye 19 aut estate 2 autupno fit p mg corporibz delicatis 2 oasss stoclas venas hntib q lobsantibz cu lati'ne venaz Cm 10m

De apostmis 2 cancro i matrice

Postea oc fit ex decursu supflum p venas capillares 2 artias m poistros'es mbroz debilm que sin q' solunt cuis coti m 2 sm qli alteranz eq q' nale 2 sm sba destrucz 2 opa q' mbri deciant cu putrescunt

om qm mater e mbru solidi mos tatu e ut me fiet grosse i ipaz pene trent ut plim aut subtiles adeo eque fit ht ap' mg ex colera ut san ut flat ut mlia Causa vo aus e reten' ap' ut plectoria corporis totius Causa vo pmitiua e quo ca'e pcussio sup altatin 2 sume ventus ut diffi tas ptus Signa ap' i matre st sc qa' acuta valde 2 psq velox spissus st' 2 absinthy 2 vrina panca vu ut a 2 mgs linguv cu dolor capitis 2 alic' oc vel' mforncsi qm mater postat nimis plurimus cebro calligata Et cacor st° e vo dolor et simiem ventus 2 altati dorsi et ex diffi'' cyclos 2 vrine Ista nayz sut ppa signa ap' mat' Desiccine 2 mir aut ut dr y v p af Ln vno flagr'ces paac' ic dum qto ma gal' fiut signa sicut fecitoria qto vo fca e mssioa Ver mat aut h' ap' q' ad mod stoi ut cpis aquosi in mozo dut cm resolut a samat aut mduat Et si mduat ap' coyela 2' e p paz d p adustione 2 h' e ut mltu Et si quide padusti aut antiqt adustio 2 vlcrat 2 tut cancer appellat Dut vo antiqt 13 vlcrat adustio 2' ap' duru ut scli rosis mcupat Et nayz scliros ap' duru eq subtile resolutu e et grossi remasit no adustu ut paz adustu Cancro vo est ap' calidi dry tumus subtile ex alauit 2 grossi ad ustu e m tinctu a mliaz meusdm et caut q dez diatur pscam no recipit n cu abscisione mbri colli Si fuit membru no'le tentari sm aut mbri quia putrefaciet a morte sina' mduct 2' az q cancer qsequi ad ap'a

calm indurati d(omi)n(u)m et frequenter
fit p(er) se incipiendo ex coagulatione melancolie
non natur(a)lis aduste in membro glandu-
losum aut tamen omni(bus) poror(um) et corpus
mensurans plene ia(m) docuimus c(ir)c(a) d(e)
ap(ostematibus) et corpus pter q(uo)d signa cancri
fient ad huc d(ic)e(n)da. Cu(m) igit(ur) cancri
i(n) mam(m)a seu membro alio qui sine
fiat quando sine p(er) se incipiendo ac
in p(ri)n(cipi)o et qui incipit erit minima vel
lim(i)da dura ad q(uan)do faba vel ciceris
et radices venas inflatas vel li(m)idas
tanquam membro coniunctum in securitas
p(er) q(uo)d membra adusta fiunt ad loca cum
ardore et pulsatione et pruritu et hec
bene sunt cause q(ue) cancer non creat p(er)
se n(on) cu(m) membra mutilatione. Cu(m) at(tamen) acc(idit)
confirmatio at(que) antiquatio aperit(ur) et ulcera
et virus sedu(m) plumbum subtile fetidu(m)
corrosiuum emittit q(ue) sedati non subito
p(ro)ces continuas tanquam corrod(it) et sit
membrum et eius operatio destruit et
demu(m) alior(um) d(ic)o(ru)m firmatur membra
destruit nobilia et morte(m) inducat.
Sunt aut(em) eius labia n(on) alba mollia
velud ulceris sanosi s(ed) dura limida cu(m)
venosa velud ulceris fistulosi et n(on) d(ebe)t
h(abe)t ap(ostem)a alepra p(ro)pt(er) aliqua(m) causa(m)
accidentem s(ed) solo s(ecundu)m q(uo)d ut ayt Auic(enna)
2a can(onis) fen 3 ca(pitulo) de signis s(igni)b(us) lep(re) cancer
est lepra p(er)ti(cula)r(is) lep(ra) v(er)o est cancer uniu(er)s(alis)
totius et hic cancer si fit in capite
dicitur amodinus noli me tangere. Et no(n)
in pectore seu aliis p(ar)t(ibus) p(ro)posito me(m)bris
Si v(er)o in ex(tre)mi(tati)b(us) et p(re)cipue in cruribus
dicitur lupus v(er)o. In facie noli me
dicitur in p(ar)tib(us) corporis. Si sit in extremis
dicat(ur) lupus. Et lic(et) cancer accidat

sit post omni membro femor(um) tamen de
ipso diximus p(er)tinente facie capitulo precipue
p(ro)pt(er) matrice(m) (et) receptaculum superfluitatu(m)
pessimar(um) ex q(ui)b(us) et cancer generatur ape
thas Cura ap(ud) (ar)s in matrice est vel
ap(ostema) fiat flebotomia d(e) basilica
dextra vel sinistra in brachio p(ro)ut
dolor ad alter(um) later(um) magis declinat
et extrahat sang(uinem) plurimus si virtus tolleret
et corpus sit carnosum. Deinde v(er)o de
flebotomia saphena pedis et adhibeat
receptissima p(ar)tic(ula)r(is) et extic(ula)r(is) frequenter
Interea q(ua)ndo p(er) volvia cum custodi aq(ue) de
decoctione plan(taginis) salat(ur) seminu(m) et exteriora
testacea lenem vel bis coctam p(ri)ma
aqua reiecta, postq(ue) in ea dissoluti
sint ad oleu(m) ros(arum) et inmalar(um) (et) psilii
vel camphore. In vnctura est sumen
ventris et vulva tota usq(ue) ad p(ro)fundo
ex vnguento ipolcon subtili cum modico
oleo ros(arum) vel lacte spumeo in q(u)o cassia
et psilium fiunt dissolute. Et ple
est ex ros(arum) viol(arum) plan(taginis) et in m(edi)ca(mentis) et rubi
solatri semina malua coctis in aqua
p(ro)fic(ie)nt dum expressis et prestatis p(ro)fic
dum in corpat(ur) tum ol(eo) ro(sarum) et farina
ordei et Epithima est locus in te(m)p(or)e et ex
aqua ros(arum) in qua dissoluta sint ca-
fora et pul(vis) sandalor(um). Et utat(ur) elec-
tuar(iis) in auroch sirup(us) ro(sarum) vel viol(arum)
cum aqua frigida vel p(ro) de zuca(rum)
ros(arum) vel viol(arum) tu(m) sandal(orum) rosatu(m) nouella
et similibus nutriat lactucas portulacas (et) pl(uribus)
medio auene l(ac) ordei coctis cu(m) aceto
Et dabat pis casei bibat aq(ua) ordei l(ac)
aq(ua) decoctionis pruno(rum) damas(cenorum) et sicor(um)
vel pomor(um) sapidor(um) dum aq(ua) frigida pura
condificat ap(ostem)a Et sic vigi(liis) e fere p(er) dies

quod dom[inetur] calor et sic mitigent et apostema
emittere si sunt possibile. Et vero dolor capiti[s]
et in superficie cutis affuit sutura ut sunt
dixi[mus] ca[pitu]l[o] et si non alit[er] saltem e narcot[icis]
ut supposui cum de frenesi loquebamur.
Et vero post omnia non emittere apostema et ymo
cum se et dolor augmentari incipit tunc post
dic[tum] et confirmato iam apostemate intendendo
et resolutivis mo[llificativis] et cet. que supposui ca[pitu]lo
de apostemate sto[machi] // Cum vero dies aliquot
transierint nec dolor cessavit ex resolutivis
sciatis quod apostema tendit ad collect[ionem] que per
ced[e]ndum erit ad maturativa et sanie[m] generativa
enim prout dixi. Idem est si a iam sanie
aut dubitati sentiatis et de ulc[ere] et rupta
si apostema per se ruptum non fuit nec sanies
nec sanguis effundi sinunt versa purulenta
et ultra procedendum erit ad abstersiva mun-
dificativa ulceris sicut de aqua mell[is] in-
certa cum diffi[cultate] — Item ad exsiccativa
et consolidativa que dicunt ca[pitulo] de ulceribus
in matre — Et vero sic et dolor morari
incipit post quam versa sit causa ut non
et remanet tumor egrediens circa sumen
et quinque tactum percipit sed sit magna
tunc ad mollificativa et infectas quam apostema
durat sicut ea omnia supposui plene ca[pitu]lo
predicto. Et si tibi notum fiat apostema induratum
fore cancrum ex signis que iam docuimus
tunc cum matrix abscindi non possit propter
eius in medio corporis latitatam situm
desolatum derelinquas quam ut ait y[pocras] VI
particula aff[orismorum] quibuscumque absconditi cancri
sunt non curari melius est curati namque
citius pereunt non curati vero multum
tempus perficiunt. Item si ego placuit curare
sicut Claudianam ex mortis dila-
tativa que est ut ego dicerem non

permittas quantum sit possibile et ad o[m]-
ne calefac[tivum] descendas et corpus eius
mundificabis semel vel bis in mense
cum medicinis lenibus evacuantibus melancoliam
adustam ut sunt sene epithimi et similia
que dixi ca[pitu]lo de melancolia et ut vingat
latus cum ungu[ento] al[bo] de camphora et cerusa
vel cum ungu[ento] citrino Rasis per se vel per
mixto cum populeon et lacte operiens et
similibus sunt repressivis — Et balneet[ur]
quoque et ipse apud dolorem in aqua dulci
decoctionis sicut semini fen[ugreci] malve viol[e] ros[e]
psilii et alte[e] et prohibeat cibis melancoliam
generantibus ut sunt carnes salita caseus
antiquus lentes caules carnes agrestia
propter ea magis alea cum m[ult]o vino vel lactus
amaro. Et edificat dulcibus subtilibus
ut sunt cum amigdalis vinum album aquosum
carnes elixe cum brodio et tunc et similia.
Cum aut cancer ulceratum opertum in ulcus
malicie tunc ergo cetera conveniunt lenitivis
frigidioribus et dolor sit fre-
tior. Et da generaliter prius aliquod
opium vel mesorum vel mandragore
et si addat aliquid cum prohibet membri
mortificationis ex stupefactivis et bastabit
spacio. Et in hoc casu multum confert in
terra collir[ium] albi cum lacte mulieris
quod supposuimus ante iam in ca[pitu]lo de
obtalmia quam ulcerationem retardat et
dolorem mitigat eundem — Et si fuit
cancer hoc in aliquo membro extrin-
seci quod sit in summis ut eius labia
tanquam cauterisent cum ferro ignito
quam escara faciat et per ambulationem
ipsius reservabit. Impetigo In apostematis
innatus conficient serpentem atenus
locos scilicet renes scrotalis et verme

impetigo

x

dolorosa Cui sciatica seu podagra est
in balneo aque dulcis vel aque decoctionis
malve altee caulium fenugreci sem. lini
quod venter mollificat lenificat vias
clarificat et dolorem sedat. Et prohibeat quod
hora illa aperte dentur vina et cibus que
perdant. Et eodem balneo competit quod venit
materia resolucionis et propter abrombilico in se
materia ad repercussionis humiditatem et in
cura maturacionis neque est vomitus quod in
unctum cum simul et albedinem et spongia cum
lana vel cum toto materia velud amarum
materias mollificat sic fit. Et adipis
anseris anatis et gallinarum ana ℥ i butiri
recentis ℥ iii cere albe ana ʒ ʒ ol.
de semine lini vel de caulium ℥ ii dissolvat
igne in olla et liquescant cum adipibus et
butiro ad ignem in casula et postea co
let et refrigerat. Et si vis acuere adde gal
bani opoponacis ana ℥ ʒ. Et unctum molli
ficativum et aliud post non sit conficiat
ex dyaltea p. i oxyleon p. ʒ butiro et
adipe gallinarum p. ii dissolvendo butirum
et adipem in casula sed ad ignem et postea
deponendo ab igne et dyalteam et oxyleon
incorporando post cum ceroto. Et si
volueris acuere dissolve gummas predictas
in butiro et adipe ad ignem et fiat secundum
prius. Et post mollificativum quod fiat ex
malva bismalva altea absinthio
ana m i semine lini farina fenugreci altee
ana p. i farina ordei quantum volueris
coctis omnibus in aqua et pistatis post et
incorporatis cum oleo et adipibus radicis
et acuatis cum gummis predictis et actu tepido ex
ceteris superius posita applicetur tenetur absque im
bilico in cum vendana eius usque frequentata

postquam cepit in frangi tumefacta seu
balneum refrenans malicia cancri
in dum ulcerati et longo sit ex aqua de cocta
omnis meus et viola ex pomis persici et foliis
apti et salicis et caminicatis vitis rubi ros
plan et altee facta decoctione ex ea embrocacio
ut in fundo in ea peciis lineis mollibus
et actu tepidis frequenter ponendo super
cancrum quoniam mollificat ardorem
reprimit dolorem mitigat et ulceracionem re
tardat licet cancer post non valeat cu
rari in cum refectatore tocius membri
Unctum al de casa et centa refrenans
malicia cancri iam ulcerati sic fit
in e m c. sed. Et olei rosarum ℥ iii
ceruse ℥ i dissolvat ambo ad ignem
sed in casula deinde ab igne deponatur
et in pabsidi munda ponat et cu
cis pul ista in corpore. Et ceruse plumbi
usti ana ℥ v litargiri ℥ ii storace argenti
amion i dragagan cafore ana ℥ i quod
miscendo cum spatula donec sint in spis
situ et in frigidi. Deinde infra cum cis
in al. caro vel coquassata et incorporata
ex nec que vomitus inmadulet ardorem reprimit
et ulceracionem diminuit et si non sint
ulcus cancros consolidat post
Et si fortificare volueris in frangendo cancrum
et dolorem mitigando adde opii ʒ xii
iusquiami ʒ x mandragore ʒ i et tuc
volvat cum lenitas in reprimendo
cancrum ulcerosum et mortem quare diffe
rendo **Cauo** Cum intex et stbs ag
vesica sit in ubi spatula innosa cancrosa
dilatata et constrictiva que erat in corpore col
lonia facta per uz ac acuit sonacia quibus
cut ea apactorum quod melius sit vel cui

capitis albedinis si ipsa propriis applicent
Cum in hoc unde dicta quod solo inter conferunt
menstrua remedia proximis matrici vel
vesice premisimus quoniam hic virtutes vitales
custodit vitalis. Est et dicta alia quod cum solus
sit membrum nobilius in eius corporis intus
ablatum eius de virtutis custodia cum superatis
In matrice vero et vesica resolutionibus vita quoniam
fortioribus cum cor situs sit in profundo
corporis propter distantiam longam ab ipso et corde
a membris nobilibus consimiliter. **Prognostica**
Apostemata matricis si accidit per resolutionem salubre
Ubi per saniacionem difficile si per induracionem mortale
Cancer in matrice seu membro alio intrinseco
sive recens sive antiquus mortale
Et si in brachio vel crure suppurent mors
effugitur non nisi per membri detruncacionem. Et si colores
et vena rumpantur et dolor ultimum neque
per se neque per artem subitam mortem mortale
In apostemate calida matricis si accidens vel
sudor frigidus circa frontem et tempora mortale
quoniam apostemati matricis et virtutis naturalis [illegible]
demonstrat. Et alienacio fortis cum instancia
vigiliarum quod per artem removeri non potest in fine
dicam mortale quoniam apostemata et virtutis [illegible]
lesionem consignat. Et apostemata calida in
matrice ipse in putrefactionis inficiat [illegible]
et [illegible] vel utrumque et [illegible] si fuit confirmatum
~~[illegible]~~. Si mulieri pregnanti
erisipula in matrice fiat mortale

De ulceribus et ragadiis et emoroydibus in matrice

Ulcera fiant in matrice ... i ... et tunc fiunt ex materia calida corrosiva
ut sunt flegma salsum et humores adusti ... quando ad apostemata in matrice et tunc fiunt post ea
apostemata ad saniacionem et rupturam. Signa
ulcerum in matrice sunt ardor et dolor in vulva
cum pruritu et quando cum calloso quadam modum
in saniasi. Post hoc vero dum fortificata fuerit
putrefacto et forte magis crescit et tunc appellant
ragadiam vel fissuram. Et forte crescit facies
nigra livida viridis et nasa fetens et tunc
ulcus appellatur. Et forte crescit sanguis
niger grossus et tunc emoroydes matricis
appellantur. Et si quidem fiant per se in parte
apparebit primo signum apostematis in matrice.
Et de consequenti fiant cancer. Si vero aliquis
sanguis in matrice dicta est particula. Et signa
quibus distinctam ulcerum matricis a vesice
quoniam si sunt in matrice apparebunt excreta
separata cum urina et dolor sentitur in profundo pecten
nis et immorabitur color albus in urinis.
Si vero in vesica sint apparebunt excreta
commixta cum urina et dolor sentitur magis apud
anteriora vulve et multiplicabitur color albus
in urinis excrecentibus et alia accidencia
dicimus de scabie in vesica. **Ragadias**
Cura ulceris in matrice quod sit per se matrici
... ut apostemati ... materia acuta cum super
de fluxu ... que dicta quarto capitulo de pruritu et sca
bie libro ... Post hoc purgari debet vel ...
de viii die in viii cum apostemata. Quod
Sed cum cepit ... vel in ...
... ana ... bulliant in aqua ... decoct
... fiant diligenter et aqua ...
et detur ... ana ... iiii vel v in aurora post
qua dulcorata fuerit cum zucaro vel tama
rindis vel melle rosarum. Remota causa
antecedenti remanentem ... curandum
ergo locus cum clisteri quod ... rosarum ...
... farine ordei ana ...
Bene ... ana ... bulliant in aqua
pluvia et modico vino ... post colet et in

ag ... ragadias

colatura dissolua aliquid mellis et
terbentine iterum paruz bulliendo et colando
et tepidum frequenter iniciendo per vulua
donec sanies et sanguis mouerint. Si
aut dolor et mordicacio ulceris fuerint
augmentata adde in decoccione prima sc. lapsani
et foliorum cinis et iuniperi et psidie ana ℥
In colatura eorum adde ij vel iij vitella ouorum
et cum eadem aqua fiat cultissima ita
ut in ipsa sedeat et moretur hora doloris
vehemencius vel mundificat cum vnguento
quod sic fit. R sarcocolle ℥ 𝔰 dissolua
in aqua mellis ad ignem in cazola
et incorporentur cum eis farina fenugreci et fa-
rina ordei donec fiat sicud mel crudus
et in eam tubiat licinia et cum tenta
intromittant in profundum vulue et cum
ita placata steterint et postea extrahant
et conjunctis cum bombace extergant et sic
suauissime fiat donec perfecte locus erit sicatus
Deinde vero consolide cum vnguento sap quod
sic fit R razim in dosibus canpanij
R cerusse lap. emaltis aloes plumbi
usti combusti ana ℥ 𝔰 terantur omnia
et cribellentur et si placeat apparatur
vero scripta ex hoc post super ipsum cum dic-
tis et si ipsum fortificare volueris adde
bolo ar. san. dra. cortici ars et silli.
Si vero fuerit confricatum cisticia et fuerit
plagam vel consolida ac si in modum vnguenti
et imprima cum licinia. Vel cafiaat
cum aqua decoctionis cortitum psidii granatorum
et balaustiarum et glandium et rosis in
modum clisteris et tepidum in iaceat cum
dictibus et in ipso mirt. sorbi balaust.
desiccat acerum composita donec consolida
complicat. R et aliis utiq. provocatur
actus. Cura ulceris in matrice quod fit

quando ad aqua sanies in ea est postquam
ruptum fuit apostema per vel per actum vel
post per compressionem et motum corporis
et descensum dolor grauidum vel saltu
donec visa fuerit sanies egrediens per vulua
et sepius. Tunc in potu fiat aqua decoctionis
sc. diureticorum calidorum vel frigidorum put
et cetera consenserint quoniam mundifi
cat ulcus cum vrina et hoc fiat tot
diebus donec sanies et sanguis moretur.
Deinde consolidet cum incarnatiuis
predictis et cetera dicitur de dic in anthidotario vy
ex tractatu de karabe deis cura dicit minutum
sanguis cum aqua decoctionis acacie
et plantaginis vel vino rubeo in quo 3 iiij vel
fuit dissolutum. **Chirurgica** medicina capitulo ii.
Tertia mundificatiua ulceris sicut et
incarnatiua scripsit ea dimisit capitulo
sc. cura dicit ulcer in auri et cura dicit fissura
labiorum oris et cura de rayadis in manu
que ipso dicta cum illis alternent. **Canon** an-
tiqua omnis ulceris duplici manaci
prima et septima mundificatiua cum calid.
aceto tepidus abstineris et secundum
ius incarnaudi cum partes sap. consolida-
tiuis. Et est maior cura lauat
que est doloris mitigativa cum resolutiuis
dissolubilibus anodinis et hec omnia plus
in ca dyami capitulo predictis. **Proud** punct
Ulcera in matrice raro fuerit quando vel
plus mixto per se male sollicitandi in
medicatione doloris quoniam si perdurauerit si
ethica inducat et ulcus si annget
fistula paret tersosam et ulcera matricis
apostemo prohibent quaproperas. Et vero prenati
supervenerit fracta ulcera vel illico sua
ca quoniam vel expiriant stimulant quod et
carnasme **Expleta est secunda 3a se 2a**

Expleta est secunda 3a se 2a quarta

Pretermittendum videtur ad curam passionum
particularium circa ramos corporis
superiorum [?] quae circa scapulas
accidunt et radicem dispositionis premedita
apposse. Vocantur autem rami corporis manus
et brachia et crura et crures [?] atque pedes.
Deum igitur divini auxilii cognoscentes principaliter
laboris initiatum hic atque perductum adhuc
usque devota devotione precamur quatinus eius
possimus que scribentis calamum dirigit ad
finem volitum dirigat deducere [?] autem sepius [?]
in collectis orationibus ut deus nos ab errore
conservat et oculos illuminare dignetur. Sec-
tionis 2e tractatus 3i capitulum primum sermo

Tractatus iste velut sicut [?] primus liber
totius practice dividitur in certos sermones [?]
ultra 3m [?] capitulum a magistro tamen quia ordinem
per hunc primum librum placuit ab singulares [?]
passiones autem de quibus in ipso dicetur [?]
sunt que accidunt in certis membris
et sunt in [?] ... sicut [?] ... quod ramex
et hernia. 2a nodi arthetica. 3a varices [?]
et elephancia. 4a dolores sciatici. 5a
ypopositas [?] eorum. 6a labores spontanei
et malitie [?] per multos [?] qui sunt in ambitu
corporis totius. Capitulum primum de rupturae [?] ramicis
et hernia

Cistis est panniculus magnus rotundus
sub ... et splene atque intestina circa
se amplectitur et ab hoc rupturam [?] nominis
... fabricatur quoniam autem peritoneum
nuncupavit. Deorsum [?] igitur panniculus circa
duo inguina duo aliquis [?] ... panniculi in
corporibus virorum figuram duorum cornuum habentes [?]
qui didimi nuncupantur ita ut cornu
eorum panniculo ... affixa et basis
per inguina descendens. Dextrum testiculum
ambobus circumducta per orbem ossium ...

i. bursam testiculorum. Accidit autem plerumque
et propter inpuritates et humiditates quas habundantius
sunt per naturam sunt per dicta perficiunt [?] ut
... per eam latus vel corrumpat [?] partes
laxatis vel descendit per didimum in oscium
et mala operationes faciunt cum tumore et in
flatione inguinum et testiculorum. Et siquidem
... dilatatur et quod rumpatur sit ramex
vel hernia nuncupatur. Et non rumpatur
rupturam ... appellatur. Et si rumpatur
tunc id quod descendit aut est intestinum
yrraale [?] aut zirbus adipinus. Est
aut zirbus panniculus unctuosus
latus extensus super stomachum et intestina
ut eorum confortat naturalem calorem et ad
medicina ... et ... acutis
... descendat cum sint membra naturaliter
modicum et sic calorem habentia licet non
nisi per calorem operentur. Et non dilatetur
propter quod rumpatur tunc res que descendit
aut est aquositas et tunc hernia aquosa
dicitur. Aut est ventositas et tunc hernia
ventosa dicitur. Differentia vero distinguuntur
inter herniam et rupturam et rupturam sunt
quoniam in hernia non sit dolor quoniam res
manibus ... ducatur per didimum
inventum ut ... Sed in ruptura
vero fit dolor et adhuc magis si res
que descendit fuit intestinum quoniam membra
nervosa habent sensum acutum. Et tumor
significatur ... que descendit primum
... et ... Et
quoniam in ruptura ... apparet tumor
et inflatio circa inguina cum patiens stat
erectus. Et in hernia vero non atque tumor nec
inflatio circa bursam testiculorum. Et ... vero
non ... rumpitur sunt quoniam si ... ex
superma... ... et ... exaltatur
atque capite depresso et ... osseo ...

duxerit sursum per didimum mare et permanendo redibit aut tota aut pars eius cum difficultate multa et sine rugitu omnino vel pauco ita tamen ut si in zirbus fuit tunc matera facta sit mollior et subtilior ante reductionem et dolor et rugitus brevior. Et si vero materia fuit tunc et in flatu sit tangibilior et grossior et apud reductionem dolor et rugitus acer. Signa vero propria hernie fuit ventositas sit rugitus acer. Signa vero propria hernie sit ventositas si comprimatur supermanus fit durius et cum reducitur redibit aut totum aut pars eius cum facilitate et rugitu plurimo vel mediocri ita tamen ut si ventositas sit fit rugitus plurimus apud reductionem et tunc et in flatu testiculorum in mensa valde dura que tactum non recipit et sonat cum tangitur ante reductionem. Si vero sit aquositas fit rugitus mediocris apud reductionem et tunc et in flatu testiculorum in mensa valde et mollis splendens sicud facies ydropicorum et urina que mittitur sit pauca. Si vero fuit humor faciens tumorem in carne ad tactum apparet res dura inter testiculos et cum mobilitate sunt in ea. Reductio impermanens comprimat.

methadus — Cura rupture duplex est una quidem cum incisione et cauterio didimum penetrante et propter hoc fuit difficultas antiquata et hanc cyrologi declinaverunt alia vero cum medicinis stipticis consistit et per hoc pura ... facilis curatio et hanc proposse dicimus. Cum incipient igitur apponi rectificata omnia cum suppositorio vel clysteri lenitivo in lecto habeat una die postea ponatur eger in aqua dulci tepida et longo donec didimus et intestina fuerint completa molli facta secundum medicinam resupinetur super lecto suo anchis elevatis et capite depresso et reducatur [illegible] zirbum vel materia si fuerit per didimum in ventre paulatim partem post partem donec tota reducatur. Sed ergo ponatur super locum rupture emplastrum stipticum quod est tale: masticis, gummi arabici, sanguinis draconis ana ʒ ii; boli armeni, sandali, aloes, mirre ana ʒ iii; acacie, gallarum, cipressi, glandium, psidie ana ʒ vi; thuris, consolide, bdellii, galbani, sarcocolle, vasis ... nanalis, medicine ana ʒ v; colofonie, mumie ... confecti ex ... ana ʒ i. Confectio sit: infundantur bdellium et ... et galbanum et sarcocolla in aceto vini per horas ii postquam fuerint mensa ... et cum resina et pice navali et colofonia dissolvantur simul ad ignem in cassula et post liquefactionem omnium deponantur ab igne et in tempore cum residuis pulveribus aliorum ... subtiliter cribellatis et fiant magdaleones sicud in emplastro apostolicorum quorum unius mollifica ad ignem lentum et extende super pecia linea molli et actu calida firmo super locum et plumaceolo duplici supposito cum fascia lata fortiter alliga et sit plumaceolum latum ne fiat rupture dilatatum et dimittatur per x dies et eger continue iaceat supinus in lecto. Post dies vero x dissolvatur et iterum renovetur sic prius per dies x dimittatur et tunc iterum renovetur et fiat donec ruptura perfecte consolidetur. Dicunt aliqui et probavit stipticus famosus si quis medicus et aliquibus ...

lenificantibus vel leniat cum suppositoria
vel clisteri sicut docemus capitulo de stipticitate
ventris. Et de empiras et cum sanatus
sunt abstineat a crapula quoad posse nec
stet neque moveat super tibiam vel potius
in uno sedeat vel resupinet. dicit ... habens
sunt in sicco sermo dictus est. Abstineat autem
a piscibus et carnibus pinguibus et balneo
aque dulcis et omnibus mollificantibus.
Abstineat etiam a leguminibus et rapis et omnibus
ventosis. Abstineat a coitu et saltu et
vociferatione forti et luctamine forti vel
lento et cursu veloci precipitantibus, quoniam
omnis labor in quo retinetur anhelitus
et intestina comprimuntur dilatat rup-
turam si est et faciat si non est. Curandus (?)
si quandoque corpore valuerit fiat non nisi in
lecto et fractibus (?) ... et venter un-
dique cincto fascia lata. **Cura.** Cura
hernie aquose est ut si sit prava recens
... autem impleant testiculum cum emplastris
calidis resolutivis desiccantibus dictis capitulo
de ydropisi et de ascite. Si vero sint multa
antiqua multa difficilis perforetur bursa
testiculorum in loco commissure duorum testi-
culorum perforatione penetrante ex utroque cum
acu ... vel ferrea ignita, quoniam
si fiat cum flebotomo redibit hernia post
dies aliquot nisi subsequatur cauteri-
satio et extrahatur aqua paulatim de die
in diem, sed non tota subito ne forte acci-
dat sincopis atque mors. Neque consolidetur
donec aqua perfecte exeat. Retineat etiam
quoniam cum cadit ... apertum
filo laneo vel sericeo ducto cum acu
et omni die bis de extremo in medium ...
dicto sicut ydropicus undique. **Cura.**
Cura hernie ventose est ut si sit recens
facialis (?) compleant testiculum cum emplastro ca-
minativo dicto de colica ventosa et
dicte sicut est illic dictum. Si vero sint
antiqua difficilis curetur cum perforatione in-
dicta quoniam sicut in aquosa evacuat aquam
super ventum (?) sic in ventosa evacuat aquam
ventus. Neque est standum cum in eodem homine
alterum sine alio reperiri cum eorum sit
idem efficiens scilicet calor diminutus.
Causa quoniam materia sit humor frigidus ut dicitur in
de accidenti et morbo. **Cura.** Cura hernie
carnose (?) est ut si sit prava mollis et
localis cum emplastris mollificantibus sit
et resolventibus dictis capitulo de apostematibus
et de capite eius duro. Si vero sint magis
dura difficilius exscindatur carnea tunc (?)
et extrahatur et labia eius consuantur
et cum unguento ... consolident
dicto capitulo de ulceribus in aure et capitulo de fissura
labiorum vulve et capitulo de ragadiis in ano.
Emplastrum. Emplastrum ad rupturam perfectum
expertum sit ... nucibus aloes
masticis gallarum ana ʒ i boli armenici ʒ
iii litargiri cere ana lb i rasure palo-
rum ... ana ʒ iiii ... querica
vel sua cortex si ... sunt ℥ i gipsi
ʒ ii ... longum et rotundum ʒ ... thimi
ana ʒ vi ... ʒ i ... ligata
i consolida sit decoquatur ... vel ...
cum pellibus sicut abstractum est ab ...
in aqua pluviali donec coletur et in colatura
coquantur res supradicte et fortiter ... misceando
et agitando cum spatula ne comburatur
donec coletur et fiat ex eis emplastrum et ex
liquore emplastrum cum lana ... infusa
in eo et expressa vehementer donec sicca
perfecte fuerit et calida ponatur super locum.
Emplastrum expertum ad herniam aquosam et
ventosam scriptum est capitulo de apostematibus ...

empl'a

et testiculorum. Et de empicis illic
videatur. **Cans** Et quamquam cum cyfach ap-
didimum est fortis ac solide texture quae
accidit in hiis corporibus ruptura vel dilatatio
apud umbilicum et propter hoc si motus laboris (si)
aut casus aut percussio acciderint et
tunc rupta vel plurimum periculosa est et mortem
accidit propterea quod mors debilis vel debilitatio
et propter hoc cum ruptura est magna antiqua difficilis
est cura blanditiva quae est ut paucos loco
rupture faciat in plicaturis duobus
in ... quidem molliori ex bombace superius
vero duriori ex lana vel pilis cum cingulo
brachiali sicut tunc firmando per duos residuos
... sive **Prostitio**. Ruptura cyfach
in pueris et mulieribus et senibus per magis humidas cor-
poribus et propter hoc sanguis ... est
et facit maiores. In adultis vero et senibus
et siccis complexionibus difficilius. Et ruptura recens
parva et iniqua non ad hoc descendit intestinum
... solus ... nomine accidit fra-
ctura omnis antiqua vero magna
et iniqua testiculi atque inguinalia sunt in sanatione
difficilis. Et hernia aquosa generat
ydropisim asciticem ventosa vero tympa-
nitem. Et ... consequitur quod aquosa dif-
ficilior est ventosa sicut et ascites difficilior
est tympanite. Concludit tamen quod in hernia
aquosa peccat et dura i. ventosa non
dura prima quae sicut magis ... ut
... cum ... et ... calidis ...
... in ventosa ... cum ... et ...
... plene ... locis. Et
hernia aquosa antiqua magna valde
cum vena ... pauca vel ... calores
... in infima et suprema
morte. Et pronostica ydropisis discernit

ut plurimum circa penis. **Capitulum 2m de dolore articulorum**

Dolor articulorum
diversimode nomine a medicis ...
incipitur quia si in brachio vel manibus
extiterit chiragra proprie vocabitur. Si vero
in iunctura vertebrarum seu coxarum dolor
anche dicitur. Si vero in iunctura generali
sciatica nuncupabitur licet et dolor an-
che plerumque sciatica nuncupetur. Si
vero in calcaneo vel digitis pedis
fuerit podagra nuncupatur ut colliget
Avicenna et Rasis in divisionibus capitulo ... et
... 3o canone fen 22 capitulo
... Fit autem hic dolor ex humore
superfluo currente per venas capillares
atque membrorum porositates donec perveniat intus
ossa et ossium iuncturas et ibi stans induat
alienam ... in iuncturis ... ossa
... et sui quantitate ... extendat et
sui putredine ... dissolvit
et corrumpit ... et ... facit et debitum spacium
membri prohibeat et ... ossa iuncturarum
dislocat ... Omnis enim spasmus
et tetanus fiunt ex humore superfluo ...
et cordas et musculos occupante propterea do-
lor articularis ex humore superfluo et ...
laedente apparet quod nec in aliquo dolore
articulorum accidit ut spasmus ut dicit ...
in commento ... per ...
podagra ... Et ...
... iuncturarum ex ... humorum
simplicium ... compositorum ... ad
... quem maxime accidit ...
humore ... flatico ... cum ad
... aliquid ... ut ...
... ut ... ad loca
profunda ... quemadmodum
et reliqua ... quem ...

grossicies et membrorum sanguinis atque loci
profunditas illud admittit variant illud
Sed vel citat per resolucionem vel lapidificacionem
Istud etiam apostema in quibusdam corporibus
certos habet periodos quibus advenit
et recedit videlicet de mense in mensem
vel de anno in annum aut de xo in xo
et durat quod per tempus resolucionis ipsius tamen accidit
esse x dierum plus tamen vel minus secundum magis vel minus
materiam et fortitudinem virtutis expulsive per assis
tencias eius ordines podagre sunt
hec in xl diebus differencias residens
hoc etiam apostema in quantum suctivarum
accideret colorem facit et calor plus
tamen vel minus secundum minus materie et caliditatis
in anthrace inquam tumor et calor et rubor
apparent non certe variacionis materie et loci
profunditatem prohibente Signa humorum
calorum sunt loca rubida et caliditas apparet
tactum fortis et dolor pulsatus in mensibus
tamen tumor et inflacio et urina ignea
Si materia sunt colerica fiet dolor acutior
et rubor et tumor minor et urina subtilis
citrina et si accessit visus similiter
vel piperis vel allei aut in vetule acuti et etas
et quod tempus anni colerica fiunt erit signum
certior Si vero materia sunt sanguinea fiet
dolor gravior et tumor et rubor maior
et urina grossa rubea et si accessit usus
carnium laudabilium et ovorum sorbilium et vini
dulcis etas quod et tempus anni fiunt sanguinea
certior fiet tibi signum Signa humorum
frigidorum sunt loca rubida mortua vel vergencia
ad album vel plumbeum et caliditas mediata vel
nulla et tumor magnus et urina remissa
et dolor non multum acutus Si materia
flegmatica sunt tumor et albedo fortificabuntur
cum mollicie et fiet urina alba grossa vel
fortasse quod in flamine ex dolore et si an

accessit nausea et cacimia siccitas assidua
et potus vini plurimum in quantum et super
prisam et olerum frigidorum et etas et quod tempus
anni sunt flegmatica verior fiet signum
Si vero materia sunt melancolica tumor et plumbei
tas fortificabuntur cum duricie et fiet urina
subtilis subcitrina et si precedencia et presencia et
futura concordaverint verificabit tua
sentencia Signa humorum apparitorum
sunt conmixtio et alteracio signorum predictorum
que secundum gradum proporcionis mixtionis
Sciendum tamen quod in passionibus membrorum
profundorum non semper color exterior accidit
sed enim humor continens intus
latitat ut patet quod dicit Avicenna quod in apostematibus
in pectoralibus ventris et Sed quod quis
testatus quod color cutis signum humorum est
tendit si non in profunditate accubuerint
quia in restitucione prius quam consideretur
tempus eius et regionem atque morbi naturam
et urina cognoscere cum quibus dictum est
Cura passionis articularis Methadus
Duplex est cura quidem apud plures et af
flicionem que dicitur curativa Alia
vero ante et post paroxismum que preservativa
nuncupatur et de ipsis ordinari docebimus
tamen in omni cura quod fiat ignea conmixta
Cura in tempore paroxismi doloris et paroxismi
que sit aut cura sanguinea sine sanguine
sive corpore repletus est ut apud fiat flebotomia
de vena de basilica sinistra si dolor est
in brachio dextro vel de basilica dextra
si dolor est in brachio sinistro et extra
sanguinis totus fiunt ut cum scarificacione
regionum nostalgica apud flebotomia cum
paucos et primo flebotomentur paciens cum
et extrahentur maxime magis in methado
curativa nam sine ipsa nec expulsio
neque resolucio conveniens videtur Et si corpus

methadus

In cura

flebotomia

sit plectorii stoc apii° salnatella pedis
dextri si dolor e i manu dextra vel
pedis sinistri si dolor e i manu sinistra
et ingnesa fiat si dolor sit manibus
vel pedibus Et post illa flebotomiam fiat
flebotomia predicta quia vt agit auicenna p°
can fen x^a ca° de flebotomia diuisiua que
flebotomia potest fieri per vnam dyametum nec
quamque vero per duas sil/ et post flebotomiam
solutiua venter cum medicina lenit educat
coleram et flegma acutas sicut cum scobicon
benedictum vel electuarium de succo rosarum vel aliud ro
tis quas iam diximus in cura preserua
tiua fortis namque medicina humores
agitaret et dolorem augmentaret / et for
tasse preseruet vtilitatem Fiant post
euacuationes remedia localia primo quidem
repercussiua quare pone membrum pacien
tis in aqua frigida vel vomitare ro
aqua frigida et aqua rosarum cum parum aceti
pocum vel ex succo solatri et sempervive
aqua rosarum agresta cum pauco Et epithimentur
ex pulvere rosarum sandalorum in fusis in aqua
rosarum et agresta et mirto aceti Et linia
mentum ex oleo rosarum et oleum nenufaris Cum
dolor intensus fuerit solum mitigatur
apponatur ex rebus frigidis actu et virtute lig
nis eorum superfluitas materiae in grossa et for
tiorem sequi faciat dolorem In ypocrate
aff In articulis tumoris et doloris sine
vlceratione et podagra et spasmum thorax
plura aqua frigida infusa refrigerat
et attenuat et dolorem soluit Stupor
enim mediocris dolorem minuit Et epithi
ces ex rosis solatro sempervive nenufare plan
taginis tamen rubi cocti in aqua pluvi
vel frata Et secundo prestans et in
corporatis cum farina ordei vel pulvere

intellorum acacie lenticulis his coctis
aqua pluvia recenta addito oleo rosarum vel
nenufaris quod sufficit et modico aceti vel agre
sta Et postquam ista dolorem non cessant nec
mitigatus fuit adda aliquid ex solutiuis
et sic in sequentibus Et fortius illis cum
cortex mandragore et etiam fortius cum
opium Caueat tamen in usus narcoticorum
quia membra iunctualia sunt ex natura
sua et ad paralisim inclinata Si
vero per applicationem repercussiuorum dolor for
tificat vel non minuit vel tumor in
durat neque quod super locum ponatur
sit contrarium Et sicut auicenna dicit
illa talia vt sit declinatum nec fluxum
ad eum inferat nocumentum In
augmento vero cum cessat aggregatio
fluxus et tumor fiat epithima ex simplicibus
primis cum resolutiuis sine attraccione
sicut cum epithima ex foliis et floribus
camomille farina fenugreci farina ordei ra
dicis altee coctis et mundatis et prestatis
prius et incorporatis cum oleo camomillino
vel nardino sufficienti et tepidum applicetur
Confert etiam hora illa vomentatio
membri ex aqua decoctionis rerum
carnum et lenitiuis sine fricatione ex oleis
eisdem Et in statu vero et cum sedatus
fuerit a fluxu materiae addi plus rerum re
solutiuis in emplastra iam dictis sicut
est sicut aneti, chelidonii, squinanti et oleum ane
tinum folia et radices apii et vltra
illud non transcendas In declinatione
autem presertim et cum tumor ceperit resedere
et remanere palpitacio et dolor mitigari
fiat epithima ex predictis resoluentibus
sine stiptica primo sicut cum sectis bo
mini calidum vel equinum vel porcinum

sicud e recens et fortius illis e stercus
columbinum Et in lib vna stercoris
caprarum macerata et i pul euforbii
vel saponis vel modicum fermenti for
sit opacio Cauendum tamen in cons resolutiuorum
lubricorum i medicato ne resoluatur exeunt
subtile et lapidesca grossum illud namque
frequenter accidit in apa sc iuncturarum
talis et propter sanguinem Curabitur postquam illud
cognoueris ex primo calore et limita
coloris et duritie tumoris et in sphila
dolore postponit resolutiua et debes mol
lificatiuis cum calidis opata sicud e adeps
vulpis vel canis piniceus vel mustele
vel galline vel anatis vel anseris
Et sicud sunt mucilagines fen gr semini lini
sic altee seu per dolores resolutiuis
misceant in emplastro et Et cum fortem
e i mollificando atque resoluendo sic ad
ducens aliquid extremum calidum sicud
sunt Stercorum galbanum ceratum opopanax
et non negligas studium in mollifica
apmo quam si manserit in apostemate duracies
destruxit fortassis iuncture et erit
velud margarita et precipitabit membrum
atque spasmabit et fortassis dislocabit
os iuncture et inducet claudicacionem perduracas
quam tenet propter quam si passio sit in ancha
Cum autem mollificandi et resoluendi
apostemata duracia plene sepissime dicitur apostemata sic
In fine vero declinacionis conferunt balnea
calida stupe confortatiua sicud e aqua
termarum vel aqua decoccionis aliume sul
phuris et salis comunis vel aque decoccionis
absinthii artemisie salvie calamenti in casti
... samine mirtus dissolua aliquid
salis gemme vel salis nitri Et si super

calefactione ex eis timueris adde
ex stipticis factis in decoccione sicud e
plan malli balaustie glandes
rose lentes bis cocte et folia Confert
cum hora illa vomenta fiat ex aq
frata et morco cum vino pon vel sua
acomorum vel berberis vel aqua plu post
qua mea cocta sit vesu milium aca
cia et galle cipressi quam confortat
iuncturas ne alias recipiant superfluitates
Si vero post omnia predicta tumor cum
rubedine vel duricie remanserit
aliqualiter appona sanguisugas
que cum cadant pona sal mortuum
folia sambuci et permitta ima effluere
pluribus diebus Postea cum locus exsic
catus fuerit et tumor applanatus
ponat folia quercum quam in durat
et cicatrisant Quod si vero remedio
phisicalium conualescunt ad ma
nualem operacionem fuit vlaceo vecundi
cum oris forcissima sit et fiat cuspo
canterum cum ferro ignito sub mitta
dolente vel super in loco maxime quieti
ita scilicet ut cordis vel nerui non tangat
et profunde vsque ad os precipue dimitta
consolidari tempore longo sed pona i co
pell ex cera et pilis leporis vel pilis
lane consticta et permitta ima effluere
per annum vel amplius donec membrum
ab articulis scietur et istud cauterium
e maximi iuuamenti in dolore anche
cum mea mediante pax gesserunt propter
loci profunditatem Iuuat et paciens
sorbilius sicud sunt ptisana ac vel
aue condita cum lacte amigd Et
lenis et vis et nec casei recentis

et oleis fim ex lactucas vel portulacis
Reprimat acrimonia[m] vel alteratis cum
oleribus eisdem vel sc cor[um] vtatur saporibus
ex aq[ua] ros[arum] et agresta et vino citonior[um]
vel bor vel succo acetose vel trifolii siluestris
confectis sed non ex aceto vel sinapi
bibat aq[uam] frigidam vel quo[n]dam (sic) vel
aqua decoctionis pennor[um] dulcoratam
cum zucaro Abstineat a vino quo posse
et melleto quia si vino vti nate fuit
ex debilitate vel consuetudine bibat vi
num lif ad modum et cum aqua coctionis
calibis ignita vel cum aqua p[re]dicta
Circa preseruatiua dicitur de causa
calida est quia ante horam paroxismi per dies
plures fleb[otomia] et purgationes ordinatas et antequam
fiat flebotomia basilice vel mediane ino
et ordine qui dicitur in materia cui attamen
post flebotomiam vero digeratur humor attentius
cum syr[upo] de fumoterre materias aggregatiue
qui sic fit Recipe endiuie plantaginis acetose
capillorum veneris scolopendrie absinthii fumiterre
viol[arum] ana mo[dicum] ana q[uantitas] i radicis
graminis ana ʒ i se[minis] qui[n]que fructuum a[n]c[i]p[...]
et bor[aginis] ana ʒ [...] sandali bacharis
ana sic ana ʒ iii eupatorie spodii
amon ana ʒ iiii fiat syr[upus] cum lib[ra] i
zuccari et aceto citoniorum et detur cocto
in aurora per dies vii cum aq[ua] decoctionis
pennorum siccorum Et sunt qui digeriunt
cum syr[upo] ros[arum] vel viol[arum] sed eius
vtus ad loca profunda non pertingit
Sunt et alii qui sirupum faciunt cum syr[upo]
acetoso quod circa non placet quando si
simplex fuit materias commouet ad iuncturas
ne os atque ossa vehementer conglutinat

cum aliud vel sit acetum per naturam et
pro acuta Cum vero oportet fiunt cur
contra quod nobis vehementer et humores
colliquabit et purgetur post cum pill
hermodactilis maioribus secundum Iohannem me
sue vel succo antidotaria qui sunt cibus
meliores Recipe hermodactilorum aliorum et
mirabolanorum ʒ v sarcocolle ʒ ii et
mirabolanorum cit ʒ ii croci ʒ ii aloes ʒ x
confice cum syr[upo] ros[arum] et da ʒ ii sicco
cum vtatur diamittum sine cena vel cum
pill de aloes exempli que sic fiunt
Recipe aloes subtilissime trita per ʒ vnius
mirabolanorum citrinorum ʒ i scamonee q[ui]nta
pars ʒ vnius esule v ʒ vnius masticis
octaua partem ʒ vnius fiant pill
cum succo citoniorum vel maioranorum vel
vino bechicis vel aq[ua] decoctionis eorum
et sunt omnes vna dosis si corpus
fuit compactum carnosum difficilis
solutionis Cum vero macrum fuit laxe
carnis et facilis solutionis medicetur
pill vero de hermodactilis maioris sed ex
colleniis quosdam sic fiunt Recipe her
modactilorum aloes ana ʒ i scamonee
ʒ i rosarum sicc[arum] ana ʒ i informetur
cum vino decoctionis hermodactilorum
detur ex eis a ʒ i vsque ad ʒ i et s[emis]
vel si aliud pristinum non fuit pro
ʒ s[emis] benedicte laxatiue acuata cum ʒ i
confectionis ab ei vel cum ʒ s[emis] electuarii de succo
laxatiui acuato cum eodem Et dent
illa electuaria post media noctem Et
sunt qui pillulas faciunt cum de coctione
tamarindorum mannie cassiefistule seminum
epithimi prunorum et communiter humorum

acutos cu lem^ce^ s3 illud no contingit
nisi corpori delicato qm vtus apo
simatiu no trahit rremotis quac
prll sut preactas ehgende 2 retca
pgacio d' ebbo m ebdoz dom' corpus
fuit mudatu vtiqz p mitta vent
resioacri sub 2me dicte s3 lenat cu
cibis 2 medicinis concis no acuat
et aetem illaom plenc scpsi ca^o d'
stip^ti rentas ¶ de empicas Utatur
cibis hmidis 2 cpaac m calo 2 fio
vl paru tendentib3 ad fr^oz ptip calm
nale nocat si^d sut ipul ex farma
or vl amonc gdita cu lacte recenti
capre vl vacce) et si^d sut carnes
laucs clixe cu sicla vl lactuca
et pisces petrosi cu fcb3 arcacis dulab3
ppati et piscs squamosi frixibili
atz albam hn^o carnem bibat vi^m
albu aquosu p se vl p acte 2 faciat
vomitu om mense si^l ij dicbus
ga^le ut dicim ca^o de bolismo §
de empicas ¶ Abstat apotu vini
pluri 2 ppc m je^o ¶ Similit 2 a
nauscatiua saac^et assidua 2 coytu
frequenti 2 ppc sup cibu / 2 labor
Inctuazo debilem 2 ppc cu eis poxl
fuit ante vl postq pprinqui ¶ Ca
veat ab excellenaa qualitatu aeris
ptinetis qm si calis fuit caliqnat
si frigidu mortificat si siccus in
durat ¶ Si hmidus relaxat ppt
quod et ab oib3 dcm e qp frequens
ablu^o membrozo cu aqua calida mol
lificat mebra nuosa vtm y v pa
cffz ¶ Calm noqz frequter venerib3
carnm effemina^o3 nnozo i pticata
mct ffstupor Fluxo q saus defcones

spus in quib3 e mors ¶ Et parv
post subdit fem reco i vinion nervs
ossibus dentibus cebro spmali mi
dulle calm vco carnau 2 vale
¶ Ex quibus colligit qp oz q extiores
res no nales sit ouqnaqz tpaa cu
declma^oi quada ad cali^oz 2 sicca^oz medioca
tpata ¶ Sunt cox restrincta larga
mellia qm stoc^to cu dmac debilitat
Incluas confortent qnqz Inatic de
biles cu ablucor caz ex coma cu stip
vl coma acoi z in qbus bilitc sut
ro plan balan glandz galle pia
pontica mala macana nespule
et silia ¶ Lu aqua decoccois lontau
bis coctaz aqua sa recoba ex^tu
rubi folioz vitis pastp in ea feccu
fuit aliquotics extinctu 2 lapides
ygnici ¶ Et in ea qnqz balniet 2
ppc post pgacoz psaum confert p
apud sanit^az extem tpatu s3 no
bora poxi vomac nz cor^u repleto
¶ Smilit 2 fricatoes in membri o^to
pdnantes qm mas duntur cura
¶ Cura passionis acti^te de causa
sica apd baz parisini sini sit
de flati sine dicitur sine articulato
ex hns e ut apon^o fleta sicud i ca
calida qm et si no onat qli^tz collit
mlti^nz post florez carto purige
cu z q linde lax/ 2 pndo a^ vortuis
cu exiuntl saltico 2 aqua decoccoe
rafani vl sic ancti al acphas 2 si
napons 2 apazo sup replecoz cibox
dulsozo viabus frequentas et si vo
mitus fuit facilis pona^z in decoc^c
3 j vel ij cibi al suspensi in pcaa
al lica hora bulicaoms ¶ post pga^cs

cura ~~actis~~ fie

applicent sup locu 2 tm cu repcussiva
dca in causa cala sz modice cor consue
mus q alia qm e aor in calmior dila
pdificaoe mc qua in ca cala Conaugis
aco insistant resolutiva pdca In statu
vero et declinacoe mus atz mus applicant
resolutiva pura primo quidz debilia de
inde forciora donec ad ymas pveniat ut
sup dictum e — Item qm ma fria e addend
e in cptis ex vitell ovor 2 croco 2 Et cu
sit grossa viscosa addend in cassanc
ex mollificatius sup dictis amplius q
in causa calida qm si thor cepit in
durari 2 color obfuscari 2 menbru
in fricari raro fit eius resolucio complecta
Et ad hc sacas confert unde e vnctio post
adiungit ut salem calm cu vng mar
ciaton vel agrippa — Dicte substanc
exalbis operac vienalz ad calez ut sunt
carnes caulib no fumata sz elixe cu
sin 2 petro 2 ova sorbilia et vinu al clar
cif 2 lenat venter cu suppositorio vel
clisti frequenter — coma vero acuto 2 alia
no acuto ut dixim ca de sapto ventris
S de empicie 2 Et dent in potu liquore
decoccoz gunmarum altinati modo hc modo
illud donec sufficiat ad pmovend me
mta do pt quod ingrossr — Caveat
a potu aque frig ero 2 ab ae frigido
cu pellibus vulpis 2 ovium 2 vestib
largis mollibus rarificantibz poros
mbri cu cnapoa oc — Lubat mollificat
acidisacu cu pipe 2 cina [illegible] apud
declinacoz — Famc 2 sitim tollet zposs
In fine vero declinacois fiat balnea
cala stip supdca Epile et cautela dca
alle — Cura pservativa cuic de
causa fria e ut cu thiaz por dieb
plib si 2 2 i prin vere 2 autumpni de

yera ana fca grossa viscosa cu syr
dcu cu de restrictor az paracelso
de spicas vel 2sto syr Et pulegy cala
salme ruta betonic balsamita cemte
veras ozimi cutzon Ebuleris mcdtap
an az j flor boragis flos sambuci
scolopendrie tamarisci foliorz sabas
an az S amcos amai rapi capi
atoe sqmlle poli an z S 33 cina
an z ij pipis bacarz lauri an z iij
fiat syr cu lib una mellis aut zucari
Det cum dic in aurora cu aqua de
coctois radicu ut sic dimittuntur 2 Et
si laxativum fuer volumus add in decoctoe
prima Sene tbuth agarici an z j
mirabola citrinorz emblicorz esule an an z S
masticis z j 2 de ex co p dies vij in
aurora 2 Et sunt qm mas fricas in
iuncturis dixerunt cu oximelle cpoito
ut sic Item usus caci frequens debi
litat iuncturas quare muliplica in eis
mell 2 inveterc acetu — Post hc purget
cu pill de hermodactilo aborz tobis
rasine qm sunt alys meliores lzz
madactl alborz 2 mundatorz acoctica
suo extiori aloes opa mab ci tbuth
albissi coloqntide bdellii sagapi an z
ij castori sarcocolle euforbii hermel
api an z ij cu z j 2 S — Fac pill cu
suco porri et da ex eis az j usqz ad
aur j — ut cu pill de opo co eiusdem
quc agg ui exhibit maz pal sit 2 tor
ture 2 ad ... fac difficilis reindicacoe
Et opo Hermodactl sagapi bdellij ar ci
coloqntide an z v cu castori mix 33
pipis macpipis cassie mab a mys
emblicorz an z j scamoe z ij turbith
z iiij aloes z zxij infundat ync
in aq calida 2 fiat po eis pill 2 dent

sicud priores vel si a passio non sit
purgatio cum pillulis cochiis vel auream
vel sicud almansorem famosis vel cum
ʒ ß benedicte laxative acuate cum ʒ i pul
[illegible] [illegible]. Curat cibis subtilibus
calidis ad siccitatem tendentibus ut sunt carnes
[illegible] asse [illegible] gallinarum [illegible]
et carnes [illegible] cum petrosilino condite cum pipere
et sinapi [illegible] [illegible] et [illegible]
et omni [illegible] [illegible]. Exercitet
[illegible] omni et laxetur cum suppositorio vel
[illegible] [illegible] ut dictum est de [illegible]
[illegible]. Et de [illegible]. Bibat mel
[illegible] vel vinum [illegible] [illegible]
[illegible] modicato. Caveat a [illegible]
ut potius possit. Caveat omni [illegible]
ut supra dictum est. Caveat a [illegible]
et aqua frigida et coytu omnino et [illegible]
[illegible] ex [illegible] vel [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et pane azimo [illegible]
[illegible]. Et [illegible] et [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et [illegible]. Balnie
et [illegible] [illegible] et [illegible] membrorum ex
aqua calida vel frigida. Et [illegible] fuit
[illegible] in [illegible] [illegible] vel sedeat in
aquis [illegible] et [illegible] post [illegible]
[illegible]. Et hec cura [illegible] calidis
in [illegible] sicud [illegible] [illegible] et dyaton
piperon et [illegible] conditum et [illegible]
[illegible] conditum sicud sit [illegible] conditum quam
[illegible] fortificat debilitas nervorum et [illegible]
[illegible] frigida ut dicit [illegible] in
suo tractatu de [illegible] [illegible] aut
contraria [illegible]. **Empirica** [illegible]
cum sit passio [illegible] semper [illegible]
[illegible] sit [illegible] operantes [illegible]
mediorum [illegible] post [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] ad remissa [illegible]

quia ex quibus sunt unguenta olea bal
nea [illegible] et suffumigia que
diximus. Unguentum [illegible] sic fit
℞ adipis [illegible] ʒ ß [illegible] ʒ
[illegible] [illegible] [illegible] dyaltee ana
ʒ iii olei [illegible] olei [illegible] olei castorei
ana ʒ ii olei [illegible] ʒ iiii olei costi [illegible]
ana ʒ i [illegible] ʒ i olei [illegible] antiquissimi
[illegible] sepi [illegible] vetustissimi [illegible]
euforbii ʒ ß [illegible] ʒ ii thuris
ʒ i. Conficiatur omnia simul ad formam
unguenti et ex eo sepe ungantur debiles
ex causa calida vel frigida [illegible] [illegible]
[illegible] ad ignem vel solem calidum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] per dies plures quia mollificat [illegible]
residuas et [illegible] resolvit. Unguentum
aliud expertum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
fac bulire cum pelle et [illegible] et oleo [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] dissolvat
[illegible] [illegible] quod remanet et dissolve
in ea [illegible] [illegible]. Et fortificatur si
[illegible] addas sagapini euforbii [illegible] postquam
dissoluta fuerit ad ignem cum [illegible]
et in [illegible] omnia [illegible]. Eodem modo
fit unguentum ex adipe castorei vel [illegible] [illegible]
[illegible]. Unguentum aliud [illegible]
[illegible] ex rebus calidis aperientibus
ac resolventibus cum [illegible] [illegible]
[illegible] paralisi ac tetanum et spasmo
repletionali et omnium [illegible] passionum
[illegible]. Recipe [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] ana
ʒ iii olei laurini ʒ iii olei castorei
et olei [illegible] olei [illegible] [illegible]
ana ʒ i pinguedinis vulpis ʒ ii pin
guedinis castoris ʒ i. Dissolvat [illegible] cum istis
rebus serapinum euforbium sagapini galbani.

Epica

vngtm

v

ase fetide ana ℥ i castorei pulverisati
℥ i piperis ponti sinapis centauree
sulphuris ana ℥ ii opoponacis ℥ s. dissolvantur
igitur in vino vel aqua decoctionis centauree
adiunge et cum eis incorporent ceteris omnibus
aliis subtilissime cribellatis et fiat vnguentum
vel extendatur super toto almollis et fiet
ceratum Ceratum vero ceroti duratis sunt bonum
valde vel aliquid ex mollificatiis appo-
natur sicut adeps anatis anseris et gallinarum
et axungia porcorum et medulla ceruorum
et medulla cruris vaccarum et storax liquida
Item vnguentum aste e ro vnguentum maxime confortans
intelligatur in corpore licet sit de maxime con-
sentibus in hoc casu et apponatur
aliquid ex aromaticis penetrantibus ex quibus sunt
yreos muscus calamus aromaticus costus et galla
atque timiama unguentum quod cum dictis
sint apud nos illud molius apparet sine
periculo sine prerogativa efficacie Item
deterius consumens ad cortices de ea calida
in primo et augmento cum infrigidatione et repercussione
quod fructus sic fit secundum quod arsenicum in
suo antidotario Recipe ranarum aquaticarum
capita tria et s. funde super ea in vase
terreo vitreato olei sizamini vel olei quod est
quod quod est pondus ℥ x vel tria id est
sit vas stricti orificii quod diligenter
obturet et decoquatur lenti igni usque
dum capita dissolvantur et cum cocta sunt
dimittantur infrigidari et recondatur in
vase vitreo et administrat lenimentum cum
penna sine fricatione omnino. Item bon-
dictum consumens ad corticem de causa
frigida quod olim sapere vel olim pr...
magister intrupat dux est quodda
secundum per naturam fluens ex minera decurri

licet mares coloris sub albidi vel sub
rubei subtilis vel nigri grossi licet
sub albidum sit nobilius. Est et aliud
secundum per artem quod lateribus dicitur et sic
fit secundum quod arsenicum loco predicto Recipe lateres
fracs exterra rubea quas aqua non
tetigit et conterimus eos in frustra et accende
super eos ignem carbonum sine fumo donec
rubeant et inflamment. Deinde sub
merge eos in vase pleno oleo quod
est clarum ita ut cooperiant et dimit-
tant donec imbibant in bibitione ultima
et pone in cazalam et dimitte siccari post
sine igni post illud contere eos
in pulverem subtilissimum et pone eum
in casolam et sigilla cazole orificium
cum orificio alembici et cinque abaratum
luto alkimistarum quod lutum sapientie vocant
et fit ex argilla et stercore equino vel
bovino simul cum pilis conmixtis et pone
super fornacem cum igne sint primo
et coquatur usque dum stillet oleum sicut fit
aqua ro et recondatur in vase vitro
stricti orificii diligenter obturati et a
mistra bo az et quanto est antiquius
tanto melius. Est namque in ipso virtus
celestina resolutiva penetrativa et
consumptiva supplementativa quare confert
contra dolorem ablenamentum paralisi doloribus
dorsi et renum atque juncturarum si in magna
magnitudine sint cofortes certe et dimari
splenis et dolori renum vesice vel matris
Item vulpium vulpem medicinam est vel
tamen ad articularia et doloris renum et dorsi
Et fit secundum vnde idem Recipe vulpem
integram intestinis emissis et pone
in vase et funde desuper aque fontis

z aque salse an kist | z q quod e
pondus zo q vel etia ad sti genus
antiqui clai kist iij z q et decoquat
lento igne cum sale ≈ iiij ad aque q
superior Item quod pice in vase z pone
sup ipam herba aneti et ysopi z de
coque sicud prius usque ad aque q superior
elatorem z assim separatur z cola z va
bitiendo cum eo membra apud declinacionem
Est enim maior balnei de vulpe ut eius
ibidem z adeam sic fit decoquatur
vulpis integra cum pelle z sanguine c
vulpis cum intestinis in aqua dulci z in
aqua salsa z cum herba ysopi z aneti
et fit quantitas aque multa z decoquatur
usque dum omnes artus eius separent
z dissolvent Item aliqua corporis eius
z armstat aqua lavando cum camebra
in terra et post coitu ab ea inungat
membra debilia cum aliquo unguentorum
vel aliorum predictorum Eadem modo fit bal
neum ex aqua decoctionis animalis vel
carnis ipsiuus porcinis Et quia non e
tanti efficacie sicud ex vulpe adda
aliquid sulphuris z oppoponaci Fomenta
fit ex aqua z vino decti postquam in
eis cocta fuit arthetica camomilla ruta pu
legium saginum bdellium opoponacum in fundo
do in quo liquidis talo ponas lineas
molles z parvas lectis sicque appo do
ac reiterando cum infrigidare aperit et si
times mollificativum nervorum z unguentorum
ex ea exprimat diligenter pecie z colo
ceat apponat Suffumigium sic fit
ex asafetida eufor[bio] galbano sapino
petis sup carbones z recepta fumo calido
sup locum undique contectum ipsum resolvit

cum ubi uti exs apud declinacionem Imprimis
aut expedazza ponas sit suffumigium ex
radicibus z stipitibus caulium combustorum
sup carbones quod habet partes calidas
acutas quibus penetrant z resolvunt
apostemata metuendo Canon In qua
cumque parte corporis extitit equaliter
cura erunt in methodo per causas sin
gulas distinximus per ipsa reor solia
morbi Item potest illud dica sac qui
in dolore anche z ipsius apud statu
et declinacionem non sufficit resolutiva sup
dea quam eorum vitus profunditate corporis
non eo penetrat quare modo fiat appone
sup locum emplastrum rubificativum z vesicativum
quod sic fit ex stercora columbarum recentes
z in corpore cum eis sinapis terra eufor[bium]
et ficus sicce contrite vel decocte in aqua
salsa incorporando omnia simul postea cum
decoctione ficuum z calidum applicando su
per ancham z dimittendo sic donec fiant
vesicaa et fortificare si volunt ad
de cantarides z folia sambuci z cor
ticem eius medianum z folia ra[dic]a
caulis z ficus z rutee z fermentum
z silia Item per vesicas trahatur acus
in filo longo lanco et dicta duabus
partibus aqua citrina ex vesica z frequenter
donec tunc dolor moverit Et cataplasma
cum aqua tepida decoctione florum cao
k mellis z sebi Si autem istud non sufficit
fiat cautere cum acu ferrea ignita tanti
z carnis relatur utroque z penetrata filum la
neum z manca dicta z omni die decies
in causam ex facere donec carnis an sic
tata corroserit z ecadit Et cum illo
forame e tantum sanguinolenti petrans

Canon

antim

R:

ducte per decursum usque ad os iunctu-
re comprehendens nodum anche tamen quod dicta
aperta per eam in vel amplius dolor ma-
gis erat plica famosa et cum tere tardamine
compona sicut dolor folia sabina contusa vel
apo tendon contusum cum butiro dolor ultius
dilatat. Causa tamen ultima vanitas plurimum
et fallax atque ad dolorem producens propter
eam profundatur. Secunda quod quod in ante
compositorum et propter que et manetha confert per uo-
ta emorroidarum et auxilium in corpore consuetudo
Sed secunda ventositas carnis et carne cum
sanguine profunda ut terat ex eis san-
guinem apud dolores. Secundum causa
quod disloca ex apostemata et dolor fit sepius
in iunctura anche quod causa propter eas
cansas prima et corporis humoris quod
ex consistentia. Secunda vero motus pro
sanitas sub tunc que penetrat membra
non admittit. Tertia vero et assim iuncta-
re commissio nodalis quod admodum pila mittit
mortarium scilicet est causa commissura iuncta-
re humerorum quam utrique nodus admittitur
intercedit proxime tractu. In aliis autem
iunctura et commissura serratilis
quemadmodum cum dentes serre dentibus serre
implicant. Et ex his sunt partes quare
post casum et percussionem dislocatorum ac
iuncturarum difficilior fit assim compositio in
iunctura genuali vel cubitali vel ma-
nuali vel pedali quod in iunctura hu-
meri aut anche. Sunt per verbus
non nullus contra modo que noceant apte
dolori iuncturarum eaque et prima quarum est usus
frequens acutorum ut sinapis et piperis
quem magis exacuunt. Secunda usus

superfluus penetratum ut vinum et aceti
et propter cum album quem cruda profundatur
in nervis et magis secundum trahunt propter
quod dolorem et amedias quod uti non dignum
plus in frat quod aqua. Sed est et actum
magis quam accepta licet in uttercepta et aut
nulle sunt partes cale que sunt in actu
prima est nausea sanctus assidua et propter
extales et potibus viscosis ut sunt carnis
porcorum et panis asinus et pisces mar-
cidi et vinum pendula. Quarta calibus
acris adveniens vel sub complans. Tertia
habitu pluria intima et membrorum ablutio
iuncturas relaxans. Sexta membrorum ac-
cidentium fatigatio excessum vel stator pluria
vel structura vestium. Ultima vero et coytus
ipse namque apta ledit cerebrum magis ligamenta
scilicet atque omnia membra nervosa et propter si fuit
in moderatus in ordinatus. **Pronosticatio**
Dolor arteticus si fortificetur adultimum difficulter
anhelitus et morte in ducit. Item
si tremor cordis et asma et spasmum tur-
bato acciderit subito per dolorem morte.
Item dolor arteticus quoque trahit ad palisim et
apoplexiam excitat corporalem. Item dislocatur
iuncturarum ex dolore fit maximo in iuncturis
duabus scilicet anche et cavillie. Et non
statim apponitur collat palisim et claudica-
cionem inducat perducente. Si apta iuncturarum
tunc ad rosa quod duci quoque dic salubriter. Si
vero ad medicinam que prohibiti si non permittit
per remedia non est difficile que si antiquum
ego ymoit non curatur dolor anche vel
aliarum iuncture si fuit in latere sinistro vehe-
mentior est quam in dextro. Tertia difficilius
curatur in senibus et flatuosis et multis per magis et

yemo et antiquo quam eguso et dolor
arteticus aquaticus secundum pradum vel assi
duitatis racio vero tandem non blanditum
Item dicit y vi p af ennuchi non podagrisant
neque calvi sunt quod virificantur quod in quarto
hoc non fuisset ita sed nec non propter hoc in
gulosum Idem in eodem nota non poda
grisat si non ei defecerint menstrua quod
in quo virificat ut et plurimum sed non semper
Idem ibidem puer non podagrisant ante usu
dia vel spermatis emissione quod est anni ix
vel circa ~~id quod q in q~~ virificans aut se meretrice
pueros podagricos vidisse sed non aliquo tem
pore in yemibus accidentia propter eorum gu
lositatem Idem in eodem podagra in ve
re et maxime in autumpno manet ut in pluribus
Idem item idem quibuscumque asciatica
molestatis vertebrum resilit foras hys
tabescit crus et claudicant si non urat
quasi dicat desistat urens multum arteriis
arteria dorsi usque ad digitos pedum et pal
mam membrum si non cum canterio sucitat
Et dislocatur antheste si fuit recens eam
si non antiquet non curat ~~[illegible]~~ idem
Quibuscumque asciatica molestantes vertebrum
exierit foras et rursus madeat hys mu
salagines fiet fuit scripsit sed si maxima in durie
non madescit colica Item y in p aff ait In
asse egrotate caro humida sit calore nimis
mortificatur Item in dolore fortissimo punctura
frigoribus tremor et sudor fetus circa typana
morbe Capitulum 3ᵐ de variabus et ele

c 178 var et e levana

Infecerit partes corum ex phanaa
pedum ex materia grossa cante Et dicun
tur varices dicere si materia venas attin
git Elephanaa vero si musculos aliquos

comprehendit materia aut grossa ex qua
fiunt ille passiones est duplex una quedam
que fit per adustionem et hec est sicud lepra par
alia vero per congelationem et hoc est quod raro
contingit Signa varicum sunt quod in cru
ribus inter genua et talum apparent vene
grosse et nigre vel virides tortuose et accidunt
maxime viatoribus et onera portantibus
et diminacilibus et fabris et ad mensas
regum famulantibus et contra fatigantibus stando
et eundo Si autem materia calida sit vel frigida
discernitur per tactum calorem et calorem nigrum
et venam rubeam grossam et anxietatem dolorum
calorum et laborem et etatem et consuetudines colica vel
multarum quarum contraria repunt in causa frigida
Signa elephancie sunt magnitudo carnis
in mensa agerem infra addit ut diffici
le sit stare vel ambulare et incitur rigescant
quemadmodum in elephante Si autem in ca
usa calida sit vel frigida sit distinguit quia in ma
teria adusta sentitur calidus ad tactum et color
est rubeus obscurus cum asperitate cutis
et pustulis nigris fervent ibi In ea vero
frigida congelata sentitur frigus ad tactum et color
est subalbidus cum lenitate cutis et inflamatio
non valde dura neque fiunt pustuli sed vesica

Curacio Cura varicum dicitur est prima quod
lenior per minas sanguisucces Secunda vero for
cior per incisiones Flebotomia apud
basilica brachij lateris eiusdem Item
basilica pedis eiusdem lateris cum flomo
luto et exhaurit sanguis grossus in
quantitate multum et ipse post colliquacionem sanguinis
initi ex mora in balneo aque
dulcis tepide Si autem varices erunt
in ambobus cruribus primo flomet

ajvolndy

ambe basilice in brachiis 2 post hoc
amb: ba^{ce} in pedibus int digitu anu
larem 2 auricularem ~ Digerat post h^t
ma 2 pix^e ut docem^s cau^{li} de actu^{al} ta
m causa valida qua fca ~ Dem re
mota causa an^{te} dicta ^2 quieta liget
corpo tenta sub inctura genuali p tr
digitos cu fascia linea forti hnte lati^{3}
ij digitoz ut phibeat cursus hnoz de
orsum Et si fascia in bibita fuit in aq
plu 2 vi ru stip ut in al moz in q^{s} pl
ba ac sem dca tr sugilt balaustie glu
din fuet dissolutus ut in aqua de coc
tois lenan cortica^{3} / silig^{e} de pelati risi
mulj plan mollor arac pmor i ma
turor pror nespiloz maranor 2 silm
melior fiet opacio 2 cu ligata stetit pdc
j tenibus elevatus sup lecto flocet vca
varicosa ligida in loco q^{a} e sup iunctura
calcanei in tisione larga 2 exhat
tatus san melius qui fuit i vena v^{a}
ul plibus aligata predicta post flura
vero alliget locus in quo stand e
macis 2 cpithet eius totu cu pe
cus lineis in fusis in liquore stiptico
pdco actu fro p dies plres qmesado
sup leo tenibus elevatis et cple^2
cu rebus eisdem don^c locu gfortetur
et astrixeu fcarre ~ post h^t vero fiat
cptem resolutem actu sup locu to
in fca genu quod + floz caville
Bacady absinthij rute fo^{oz} / caulm
et stiptu coz salvie saphine an
ij j Decoquat dca fuit in lixi
vio fce cremie querum ut sam
buci ut vitis albe ~ Dem pistent^2

2 in corpent cu eis pul istar coz
Rp alumi sulphuris gallar cipssi
salis gme an ℥ j aloes baccar lauri
birrata sic caulm an ℥ ij In fine vo
adda stercus recens columbar ut capz
et actu calm applicet frequenter et cu
eodem lixivio calo mixto cu aceto a
cutissimo et vina recti aceto vapoce^3
et vomette ~ et cpitie^2 locus frequenter
donec eo massa fuit resoluta ~ neq
obliviscere emploz frez stiptator sup
coxam 2 genu pacior ne fluxus nan^9
attrahat ~ Et si post ista reliquie
aliquae apparuerit in cruris eius
apponat sanguisugi v ut vij agre
nu in fca 2 don^t coz ulcera consoli
data fuint mullatenus abluant^{3}
Si vero post ligaturam fortem 2 stip^{ca}
pdca eius remigrarit cepit 2 for
micare ~ postpona p dies aliquot
et limat ex olib 2 ungen calis ne
forte membru paliaesat ~ Dem red
eatur ad methodu eam dcam Si vo
p omnia pdca varice no cessaverit
ymo latent post dies 2 menses re
dierunt opus erit in sectione venar
quare ligct eius cu fascijs i duobz
locis una quid sub inctura genuali
ad iiii^{or} digitos 2 alia sup iuncturam
tali ad iii digitos et excoriet^2 vena
sub ligatura genuali et sup ligaturam^3
tali ut in alto loco tn ita ut nuda
appareat Dem elevet cu uncino separan
do ipaz a carne cutiqz 2 digitis appen
dendo 2 ligct cu fila utrobiqz 2 in
cidat^2 utrobiqz pertransu 2 exprimat^2
eius san medij ~ Dem cple^2 2 ligt^2

totum cutis s. cum stup super pedes quam retina
bit in vena potus ductus qui fluxu
humorum amplius non admittit. Et sciendum
quod iste modus utilis reperitur in padagra
postquam vena continuationis per quam materia fluit
Vitetur quibus maxime lau[de] et vino
ad subtili. Vitet cibus grossus san
guinantes ut sunt carnes que venando ca
piunt et carnes bovine vel caprine et car
porcorum antiquorum fumigata et salita et
vi dul cum panis azimus et panis de si
ligine et caseus et sicca. Caveat a labo
rem composite ex cursu vel statione per
durante. Caveat a lenticis et milio et risu
et siliquis et caulibus et crostonibus de melle
et cibis assis vel frixis quamque. Utatur
potu seu sicca fomentis et cibis subtilibus
ut ovis sorbilibus et brodiis piscium et
pullis subtilibus ex surfure ordeo farre
vel avena conditis cum lacte caprarum vel suavi
amygdalarum dulcium vel butiro sine pisto
sale. Cura elephantie est ut si sit
de causa calida fleobotomo basilicam mo et
ordine quod diximus in variationibus et post
flebotomiam ducat et purget materiam grossam inficiam
adustam ut diximus capitulo de arte. Et si de
causa calida et frequenter cum purgationibus multo
tenus cum digestivis alternatis. Si vero sit de
causa frigida digerat apium, frigida purgetur et educa
tur ut diximus idem. Et de causa frigida. Post
vero frequenter vomitus cum mense semel
aut bis duobus diebus super se cum oximelle
sqilli[tico] et aqua tepida vel aqua decoctionis
radicum raphani. Et cephalicis et ancti et
modico aceti acu[mi]nis reptilium ciborum de
re acetosorum ex oleribus et liquidibus
conditis cum cepis et sinapi et post cibus dat
purgatio famem et sitim tollere composite et conferat
cum exsup lecto molli tenuibus exaltatus

post remedia vero ultra distincta pro
cedit ad loca que sunt sic vadens in utroque
causa fluat ut vena que aut sub micta
yemali. Item fluat saphena que
est inter super talum et extrahat sanguinem integer
grossus. Item ventosetur cutis totum cum
scarificatione profunda et cum tu corpus resoluto
superfluum in diebus donec cutis totum
moveatur. Et si reliquie videat rema
sisse apponat sanguisugas sicud diximus
ibidem. Neque alternat tenue donec cum
morsure et vulnera scarificationis perfecte con
solident. In fine vero confortetur cutis con
cum corpus super ex medicinis calidis et sub con
mixto ex plantagine absinthio ro[sis] cum ana
decoquatur in aqua pluviali et vinum rum pon
et exprimat et prestent et in carpont cum
pul extra xxiiii. Et aceti, mirre, mellorum,
aloes, gummi arabicum, mirre, capsici, ana ʒ ii et
calcis viue. Fiat cum fascia lata si
latum, compressum cera ex hermio fo ex cinere
quercus et sambuci et absinthij et sa
ponis candidi atque aqua addatur marca aceti.
Si vero predicta omnia non contulerint fiat
emplastrum rubificatum. Item causa de arte
et de can. Et si illud tamen non suffecerit
perforetur cutis in duobus locis inter distan
tiam et cordis cum acu ferrea ignita
traduncto cum canna filo lanceo quod cum de
de extremo in extremum reficiat donec materia to
effluxerit neque extrahatur donec per se dissol
vat. Et sunt qui loco huius faciunt cau
terium cum stilo ferreo ignito sub micta
yemali per duos digitos exaltum latum
mti vel cera perfundendo usque ad os non
dittitur consolidari per annum unum vel duos
ponendo in ulcus pillis ex cera et pix lana
constrictas vel fo[lia] sabine. Vitetur sicud
diximus in variationibus. Explicit elephantia.

expicit

si fuerit recens mollis et pura cura-
tur cum emplastris et remediis in macu-
lantibus corpus iuvatur sicut fit si
liniatur membrum ex stercore columbino
vel caprino vel vaccino distemperato cum vino
aceti amaro et Item ponatur eger in stu-
pham calefactam ex ligno sambuci et
quercus et vitis ut sudet sudore plurimo
post quod ex aqua abluatur et Et ad
idem facit si membrum vel corpus totum
sepeliatur in stercore porcorum calo recenti
vel in arena calida ad solem vel calefacta
ad ignem in furno vel in fornace in qua
herbe calide prius fuerint combuste ita
ut caput et pectus emergat et tenent et cu-
ra marcescant ex calore et post hec
[illegible] capitulo de ydropisi et de asclite

Canon Iacob [illegible] dicit ut emor-
roydes provocate more consueto post quos
usus fit confirmatus plenum in cura varici
atque elefancie cum per eas sanguis inficiatur
adustus et non adustus sublimiter
expurgatur **Pronosticatio** dixit [illegible]
aff[?] accumulatis varicibus aut emorro-
ydibus in natis saluti sit mania [illegible]
in eadem [illegible] calvi sunt [illegible]
varices valde magne non nascuntur Et
hujusmodi vero calvis existentibus varices
magne non nascuntur et crinis capillati
sunt quod quidem [illegible] varicificans in quo
oportet enim esse si per calvitiem alopicia
[illegible] quoniam alopicia curatur calvicies
vero nequaquam Et si splenetici vel quar-
tanarii varices aut elefancia super-
venerit tollit [illegible] Et varices et
elefancia more consueto preservat
ambos malis passionibus scilicet lepra cancro
ydropisi splene inflata et similibus que
inflammationes constringant subito si [illegible]

purgacionibus et divisionibus predictis
primus factis Item varix si an-
tiquatur non curatur nisi per incisionem
Elefancia vero si antiquatur et magni-
ficatur atque in durescit inflammationes curatur
Item in varicibus et elefancia si ag[?]
vel emorroyde supervenerit post eorum
restrictionem diuturna solvit egritudines
Et in fraguditatibus in manu et in articulis
convenit superveniens elefancia que
difficilis est cura Et si in elefancia venus
appetit stomachi mali quia caloris
naturalis oppressionem portendit Et elefancia
de causa calida et cum pustulis sortilegis
differt ab ea que fit a causa frigida quam
lepram nominat affirmatur **C x de dolo-
ris dorsi et spatularum**

Dolor accidit in dorso aut
a causa antiqua interiori vel
est quadruplex Prima quando humor calidus
sanguis exiens de vena chilis extensa
magis super spondilos dorsi a sursum usque
deorsum quoniam equitat arteriam ad arteriam
sicut dixi in minutionibus in extremitatibus
corporis sit ergo ubi vena tegit arteriam
per eo sicut dictum scimus Sic namque
sapiens natura venas et arterias fabricat
et simul eas misit per singulas partes
corporis donec in ramos devenerunt
capillares quibus magis et officiis tri-
buat inutilia Secunda causa est humor
calidus colericus acutus pungens nervos
et musculos qui consistunt super dorsum
Tertia est humor frigidus ex flatu vel
ventositate generans et constringens nervos
atque ossa que sunt ibi plura frigida per naturam
Quarta vero est dolor vertebre ex opi-
lacione vel aurea Fit autem a causa pri-
mitiva et extrinseca et huic similiter

Methady

e quadruplex prima quidem coytus
superfluus Secunda labor diutinus
in stando vel corpus recurvando
vel onera portando Tercia casus et
percussio Quarta qualibet acuta frigi-
gidans **Methady** Signa eius
per se sanguinis melancolici sit dolor extensivus
cum pulsacione et caliditate apud tactum et vena
eius grossa et lucida minuta carnosa
et anxietas omnis et quietis perdurans
cum assiduacione rerum sanguinem multiplicancium
famosorum Et cura eius est ut aput ... fiat
illico flebotomia in die et nocte de basilica
scilicet dextra et sinistra si virtus et etas consenserit
vel dextra tamen et exhauriat sanguinem plus quam possibile
et repercuciat materia cum fomentacione
dorsi tocius ex aqua rosacea aceto succo semper-
vive et psilii et iaceat eius supinus
super terra frigida vel super foliis populi salicis
nenufaris vitium rubi plantaginis solatri
rosacea si sit tempus Et si non sufficiat
operiatur magna frigida vel super nivem
In angustia vero fiat scarificacio profunda
in natibus et spatulis In statu vomi-
tet et epate destrictis ... mellis ...
... et ... tactis in aqua et expressis
et tepide positis frigescere super locum
In declinacione vero si non fuit ...
... ex addicione ... et ... et
... tabis acetosi et bibat aqua
frigida vel aqua decoctionis malicanorum
et prunorum ante cibum ... a car-
nibus vero et vino abstineat ... et fame
tollat possibile Sitim vero extinguat cum
... ... postulaverit
Signa eius per se ... colera acutum
seu flegma salsum sit urina citrina ...

dolor pungens fortis cum caliditate ad tactum
et mobilitate de loco ad locum et lucido
... citrina et amaritudo oris acuitatis et ex
parte corporale ad solem calidum frigescit
Et cura eius est ut aput ... purgetur cum ℥ ii
vel duabus medulle cassie fistule vel manne
vel tamarindorum dissoluta in aqua decoctionis
prunorum colando et dando cum mane aurora
vel cum ℥ ... de succo rosarum vel scoriam
lax... dando cum aqua calida ante diem
Deinde ... residuum ... cum sirupo rosarum
vel viol... vel oxizaccara et ... in
pelle de ... de ... et fiant
repercussiones dicte in causa sanguinis ... for-
sit ... adeo ut si non fuit ...
... aliquid ... dissolvat In aliis
vero ... fiat sicut prius Sed ex
... ... non augetur
... neque siti sicut in predictis
ymo bibat aquam frigidam quantum vult
In fine vero si relinquatur aliqua reuma fiat
... basilica dextra ... ...
et ... fiat corpus ... Signa
eius per se ... flatum vel
... fit ... squalida vel
... et vena ... grossa viscosa
vel ... et ... dolor advenit
paulatim et perdurat ... longo assiduo
et sedat post ... et ...
... nauseativa ... assidua
et ... ... Et sub
... dolores ... vel ... quia
... spondiles et spatulas multiplica-
... cum sint membra ossea ...
... et in ...
corpus ...
... ambulacionibus ... Et
cura eius est ut aput ... fiat ... frequens

si sit pole cu oximelle & aqua tepida
vel cu aqua et aceto addito modico
salis et oli . cu aqua decoctam
rassam et aneti post replicaz stoi ex
cibis & potibus dimissis vel post cu g
benedicti laxa si vomitus no sit possibilis
sicud accidit hntibz ptus stricti & vapo
debile cu gallia colli . Deinde dugeat
residuu inc & educat sicud diximus
cu de pa ac acti cae de causa frigida
post purgacoes vero dimissas unga
collu et spina tota cu vng marciat
vel agrippa ad ignc vel salem calm
fugnet in sco vel crmia cu ol de cas
torc vel de costo vel benedicto & alys calis
sap qd dicis ibidem & ca de palisi pto
Sta & famc tollet gposse . Inde & la
borat i sco vincat acribus lauribz
assis vel elixis cu sin & pxt qdus cu
sinapi . Turbat cor sua inspissata
cu vitallis ovorz ydus cu spcbz calis
acotras & bibat vi albu vetus
amaru puru vel mellitu . abstineat
apotu aque sue oro & piscibus qbz
cuqz . Signa vo c ypt dolor rem
sit & curta eplete ra sopsis gpasse
v deremi pa bz loquebam . Signa
eius gpt coytu suspensum sut narra
i fini cu orta subalna subtili alca
ymea in supfiac & dolos toca loca i
ui et gtam oculorz & grauitudine
sicca & calor sicdo eterno . Et cura
eius e pporca coytus oio & sopnus
et qmes et oi ync diximus ca de
marac rem & si no sit recitat
ad cam de Batiasi pto . Et si tm
no sit a cor gmarasinc ad cam de se

cthica tu tuscat . Signa eius gpt
laborem assiduu sut yz accidit ut
plm onca portatibus & nancm
trahentibus & adlictis . Et cura eius
e qmes & sopnus sup lecto molli cu
longo ut ayt y com si labor antiquus
sut debilitans scham nnorz & liga
mentorz & iuctuarz cam confortent
cu balneis & vnig ca sup cu acto
deis ca de palisi & ca de arte ca p
cata . Et ad illud gpx confert balneu
de vulpe decocta & adicis de empiras
ita ut post exitu a balneo in unga
spina tota cu vnguen marciaton
vel agrippa . Et cu adipe vulpino
ad salem vel ignc calm vel cu fricta
bone leni assidua penitrata . Signa
gpt casu vel pcussione patent non
n ce relacoe paracias / et si cp vel sple
vel renes lesi fuerint vel vena rupta
exibit urina rubicunda sicud sanguineo
Et cura eius e ut illico flacat basilica
vel mediana ptis cus sdz . Deinde bibat
aliquid aque sue mixte cu aceto
qm agitacoz hnorz phibet excellent
et ponant epithimata & epla rep
cussima famosa sup locu ex rosis &
balat & spermia & lentibz ex corticalab
et aq ro & aceto et bolo ar & tra sigil
& san dua & balaust & carbia; gta
natorz & alys yne nota sut aliquid i
mo na facnt dant menbru cotusu
aliap a scaux . Deinde pnt res g
luta supdca in ca sau ca in fine ve
ri unga spma to & cpli cu sap
in ca de palisi & ca de artetica qp sopnus
refacias . Signa c y gpt qua

litatem acuis continuetis sunt qz
accidit post ambulacoz in nive vel
ambulacoz in aqua frigida talis naiz
fris qnqz menbra denigrat 2 accide fieri
ppt mortificatoz caloris nalis 2 ppe
in extremitatibus menbroz distanciu accidit
et cpe que sunt caloris nalis Et cura
eius e eadem cu cura doloris ex humore
frigido dca supius pt q no e opus enoib
h alterantibus confortatibz predictis 2
cum si menbru aliquod fuit mortificatu
nai e ut abscidat si fuit pale nc fur
te menbra mortificat cura Emplastrum

Emplastrum coplicitu anodinu atqz mitigatiu
qis doloris in quacuqz pticula corporis
Depsiny ca dolorx denau z dc cpit
cu pt ex simplicibus aliquid sublevabit
vel apponi pnt vis fuit opanti 2
Dicat ~~y vp aff~~ Rimdusqz dolores
adorso morbitas tusqnt flora solvit
quod cum mitte in ca oi humorali qm
flora vel crat sangz vel mltnu ut dt
Amcp pa can fen xta cav de flora 2
Si vo dolor dorsi descendit vsqz vs
urina vel combibiti solvit cu farmacia
eum ut ayt y vncuqz na recipit illut
et educt ogt dimo gnoia fuint illa
loca Pronosticacio 2 Dolor sponaneq
in dorso sopius fit a causa frigida xao
acalida vt rcm fuignouis ex flaa q
mlta Similiter 2 ascdn fuignonia q
calcra qm p parn vel menbris frig
humor calidus dne 2 Dolor dorsi ex
mltinc say illicoi p dnat ad apoxia
vel palisini h cu flora forti subito
suctrat 2 Dolor dorsi de causa cala
ava p mut adw sduz vel pmacm 2 De
causa vo frigida gsuevit p dnare 2 Et

Et dolor ex humore cando plimo si
p dnxt appoxia sup totu vel palisi
sup menbru vicinu consiguit 2
Et dolor ex casu vel paussione sup
dorsu causatus in dnat qnqz palisi
in manu vel pede vel digito qm a
nucha oriut nervi motivi tuscentes
ad menbra spiritualia sibi deputa
quar cut no menbra cu paliaco ex
media fient appoda h et spondilibus
dorsi tacuus ut dicat & dennamenti
menbroz libro tercio Cm 1 de gi

bosite pstois

Accidet qnqz plerqz spondilibz
dorsi tocius 2 ossi lato pectoris
quod torax dica ad quod feciculus
cicay castuz ciat et in eucne aditq
vel exteriius 2 fedum corporis signaz
cu acortacoe colli 2 elevacoe hne
roz atqz exsiccatione ancharz Et ista
corporis tortua si fuit an 2 retro
gibborositas dica Si vero maltoca
pte tm tut gibbositas app 2 fit
ppt aliqua quatuor causaz Pa
e assiu pdoz teneritas 2 mollicies
Similiter 2 ligamentoz eius sicud acct
puie 2 in famibus quar no pnt
molam capitis et gravitate ppaz
sustentar Secunda e ventositas
grossa fra ligamenta spondilium disten
dens Tercia casus vel pcussio sup locu
Quarta vero e apa latens i pfundo
dorsi vel castaz quod sm magnitudie
ligata pellit ad certa 2 spandiles dis
locat 2 ppe pqr eius curacoz ad dimacz
2 morc laxo raro p naturaz sine
sunt apa calitz sine scdm sica gmxtu

c 1 de gibbositate pectoris 2 dorsi

V

methadus

Methad9 Signa eius ppt offsm 2 li
gamentoz tenei^{ce} sut qm aduenit
max^e in fantibus 2 pueris et est si
se 2 caloe nisi fortassis dolor assiduus
se accendit Et cura eius e ut fasciet
dorsu 2 pectus cu fascijs latis mollib3
omni t^e firmit alligatis donec dorsi
spondeles in ducent et perseruet a fli
cu 2 vocifacoe 2 sessione 2 sudore circa
qposse intepulia tibus si nimi no si
magnu Cura cibis solidis si fuit po^{le}
2 ppe extremitatu perallez quiescat ci
cpe sup lco molli in altro latere ul
sup dorso Et si dolor extensiuus forti^s
fuit cpl^e dorsum ex floib3 camo^{le}
coct^s in aqua plu 2 vi cu sup in qb3
puluis thuris 2 masti^{cis} fuit dissolutu
dem diligent expressis 2 tepidis alli
gatis sup dorsu 2 pectus cu fascia pdca
si non tangi^r cor^9 ex aliquo Si vero
illud no sufficerit rectificat corpus li
gando ip firmit inter duas tegulas
planas solidas subtiles stupa interposita
carminata et si stupa in bibet psic
in liquoe ram dca 2 diligent expssa
subt tegulas firmauit melior fiet
operacio Et si id ita no sufficiat si
met sup locu cplm stupa^{tu} qstrictu
ex^me forti^{us} don ca^o de ruptura cy
fach3 de methado 2 diminuta sup
loco dict3 x dem recitt 2 dilata dict3
quip3 dem ita renouet 2 h^r fiat
totiens donec corpus a tortuosi^{te} psci
scruet Signa eius ppt vetosi^{taz} gros
sam frigi in flatiua sut qm doloz
dorsi assiduu p duratez sine se actu

dorsi ul pectoris tortura et si vrina
fuit al gros ul lactea 2 etas 2
complexio 2 tempus anni flatica vacie
significat^s fiet Et cura eius e ut si
sit cu humoris vicio digerat apm^d ma
flatica et euacuet cu medi^{cis} fortib3
frequentatis quas diximus ca^u de colica
ventosa Post h^r fiant localia sup
dorsu 2 pectus calida acuta carminaciua
ventositatis atq3 extenuatiua ut vnite sicud
sut ventosaciones sicce 2 sacellaciones
et epitaciones dcr ibidem Et si no suf
fecerint qpremat ad cplm rubificaciu
dem ca^u de arti^{ca} de cap^a ista tn
remedia semp firment vehement
sup locu cu tegulis 2 fascijs latis for
tibus psis no forte ppt caus attrac
superfluam torturam augmentauit
Et si dolor augmentauit ppt vesicacoz
ex cplo postponat p dies aliquos
2 in vngta cu vnguento albo decensa
ul ol^o ro dem recitt sicud pus in sic
cerco vei et cu ca sunt remota fiant
anna localia ad dispercoz qpmeaca
dca in pari causa Vtat cibis
calidis 2 vina veti acco famem 2 siti
tollet qposse sudet in lco in stupha
sicca 2 bibat omni t^e in ac calo ut cali
fco vta sepius cu tibu dyacio dya
ton pip tiaca metridato 2 elcuario
anacardino pncu ca^o de apoplexia
et ex spebus ocat pipe qntro cardio
Signa eius ppt casu 2 pcussionem
pz ex relacoe paci^{ei} 2 cura eius e ut
apm^d fiat flora dinsiua de basilica
et alia singla que diximus ca^u de do
loribus dorsi de dolore ex casu et

percussione Postea vero locus servatus
sunt ab apostemate per repercussiones factas
super illic dolores comprimat ad remedia
localia tertium ad respirationem sicud va
sicud per ordinem scripsimus in prima causa
Curativa eius tempore apostema sunt sicut calida acuta
cum dolore assiduo in dorso et pectore cum
vero dies pertransierint sedatur sicut si remaneat
dolor et incipit dorsum et pectus elevari
et si apostema sunt calidum sicut et dolor et rubor
accidunt Si non sentitur sic et rubor di
minuitur sed tumor extrinsecus augmentatur
et vena fiat rubea grossa Et cura eius
vel ut si apud primum apostema sunt vocatus
paciens per eius . . . sicud in apostemate
pectoris vel apostemate stomachi seu alterius membri
intrinseci prout sunt dictorum causis quoniam cum
apostemati methodus curativa bona et causa
est integra dicti modis quibusdam per
membrorum expectatus Inde maturatio vero apostematis
et cum iam certum est admiratur paciens
alterari cum emplastris et unguentis mollificantibus
et resolutis ita tamen ut contendit dorsum
sursum inter tegulas superdictas Interim cura
dispositionis neglecta in mollitionem atque re
solutionem applicatione que plane diximus
cum de apostemate stomachi Et de apostemate intrinseco
In fine vero rei totius mundificationis disposition
cum ligaturis emplastris super dictis in causa
prima Si vero non sunt certus tamen gibbo
sitas cepit apparere Postea propter curam
apostematis et mundificationem scrofosis primo gib
bositatis secundo ut vel sunt alterati
Empirica In primis tempore si causa
non sit fortis antiqua fiat gumi armoniacum
confectum ex armoniaco et laudano cum
per equalibus dissolutis in simul adiungentum
lentum et incorporatis et mollitio cum
pistello donec fiat sicud dyaquilon
et extendens super corio aliquo molli et cum
tegulis lenibus et fasciis latis super
involutis firmatis super locum et si fortius
fuerit volumus adde in causa calida dra
gantum aceti bol ar terra sigillata balau
stiam corticis granatorum cupulas gla
dium In causa vero frigida adde bdellium
opoponacum thus masticem corticem de cortice
In causa vero dubia sit omnia miscentur
cum primis et cartilagine et ossa atque ligata
in qua frigida sicca contrarium neque
modo sic dent Canon Ex radice
per gradum diminui et soliditatis que vide
ut incipit vel dislocatur aliorum corporis
equales medicinam generat que data
cum descriptura refutet et cum de arte cum
partibus subtiliter suffragetur Prognostica
Gibbositas si sunt recens prima difficul
tas Si vero antiqua confirmata nullatenus
recipit curationem Et in primis et iuvenibus
facilius tollitur quam adultis vel senibus
indurata Et si corporis cartilaginoso com
parata gibbositas acciderit accidit in comparatione
suffocans certe non longo cum . . . post
Quibus autem gibbi sunt ex asmate aut
tussi cum mucillaginem pereunt quando calor naturalis
acuitur et eius evenit in moratur Et gib
bositas toracis periculosior ea que in
dorso quoniam comprimit pulmonem Similiter
si tumor ad interiora processerit periculosior
quasi si exeat ad exteriora. Cum comprimitur
motus rei sic . . . pulmone angustabit
interior naturalis motu eius per latum prohibet
exterior vero per longum Et omnes gibbosi
sunt asmatici quam cura sua ut plurimum
ex impulso tenent ante senectam Et sunt

cay

prosso

Empirica

y

ut mltu nacudi luxmasi 2 clati
qm m cis alm cordis efficiunt infla
matu sit gibbositas accidens i i spo
dilibus colli exstat omn periculosis
sima cito naqz suffocat sccund sqna
cia qm y m p af si afc dito collu
concitat ut vox deglutic possit cito
ex no venit morte

c 6 de laboribus spontaneis currentibus super exteriores corporis totius

C. 6m de laboribus spontaneis currentibus super exteriores corporis totius

Accidit frequent ut neqz ex acci
nz casu neqz percussione pcede
subito quidsentiant dolores
fortes in articulis vel brachiis vel
pectore sive vel spatulis seu membris alns
membris exterioribus. q. fit ex apaci
seu volunt cuenti 2 est dolor dur ams
dicas labor spontaneus que admodu
lassitudo post exercitium accidens / labor
dicta abile prut distinguit ut in gco
illius assis 2 p labores spontanei 2c
sunt aut isti labores ex hu superfluis
currentibus p musculos 2 nnos qm sit
in ambitu corporis totius / sin calie pu
gentes sin frc subito g nale mebra
alterantes 2 sin quali qti insolutes
Sunt ptea tiem g ut ut astruit idem
g naqz grossis e labor ulcerosus cu
sz ma peccat in quali Sedm vo labor
extensivus cu sq ma peccat in qnto.
Tertius apostemosus cu peccant simul in
utroqz Signa laboris de causa cala
sunt calor ad tactu media cu rubore
2 dolor pungitivo mobili de loco ad locu
quasi sit ma fumosa Signa laboris
de causa frigida sunt vera al grosa vel
lactea 2 dolor gravatis fervens vel pax

mobilis cu punctione rubois 2 caloris
circa locu et si stupor vel formicatio
supervenerit i membro dolor fit sig
Similit 2 latitudo cor si fuit squa
lida 2 etas 2 g 2 tps cum flacca 2
anecessit saccitas assidua ex cibis
2 potibus suis viscosis cu indigestione diu
tina 2 potus vini plurimi in seco seu
illico superabu fluctuant facili sup
fit via tca Signa aut de semetina
laboru spontaneorum ab apati sunt qm
in apate statim aprio in quacunqz p
ticla corporis motus accidit fit pulsus
velox frequens spissus 2 sic fi 2
tuor fortassis apparebit aliqualis
2 urina fit rubra vel valde citrina q
nullam q labores assequit nisi for
tassis dolor fortis generis e spns in
flamet 2 sic p accns in dicat 2 ppc
ecclesiasticum cu qua signa digestionis no mo
rant in urina / et si corpus consuetu
fuit hyemi sustinere labores prodicti 2 ppc
post neglectum flebo vel balnei vel
exercitiu consueti vel restrictionem
vel emoroydarum vel fluxum ventris consueti
vel san naru vel sudoris vocatur eat
distemio **Methodus** Cura doloris
a causa calida e ut si san in culpa
convenientis ex latitudine venida car
nosa 2 urina rubra grossa fit illico flebo
fortis de basilica ptis oce si longu vel latu
dem de basilica ptis eiusdem si no
coleam vel flebo salsu in culpa dep
bendis ex latitudine mat citrina 2
urina remitta subtili citrina statim
venter solvat cu z s stoto laxativu
vel elect de succo rosa dando cu aqua cala

ay cethodus

et post purgationem sequenti 2 tertia die
fiat flobotomia partis eiusdem Item in principio naturam
reiecit competit flebotomia quando ut auctor Avicenna
primo canonis fen x capitulo de flebotomia et sic
apparet tibi cave ne in flebotomando procedas
citra ad alteram duarum dispositionum scilicet humorum
colicarum, cholericorum vel flegmaticorum aut ditati
primum naturam accidit cum cum purgationem tale fiat
flebotomia qua sanguis exhibet cum secum 2
Item vero cum cum purgationem statuis fiat flebotomia
qua sanguinis exhibit quo sola coquebatur
Item utrumque aut causarum calarum predictarum
fiat post evacuationes repercussio super
locum ex unguento populeon 2 oleo in frigiditate
super nivem vel ex aqua rosarum 2 aceto vel
de succo solatri sempervive 2 Item in augmento
fiat emplastrum ex rosis violis floribus camomille
mellilloto coctis 2 incorporatis cum farina
ordei 2 oleo camomillino sufficienti atque modico aceti
2 tepidum ponatur super locum Item in statu vero fiat
fiat resolutio ex addictione farine fenugreci
seminis lini Item in declinatione postponat omnis
repercussio 2 amplius ematur resolutiva
predicta donec premat ad se apponi 2 aceti
et si necesse videat fiat ventosatio prope
cum scarificatione consimilia Item tertio cibus fiat
acetosis et sinapeat acceribus 2 vino
grosso Item sciendum 2 famem tollet 2 exeat
de die donec sudet in lecto Item in fine vero vi
tocius balneet in aqua decoctionis florum
camomille malve bismalve fructus violarum
foliorum salicis 2 similibus 2 vitis alias non
nolle mellilloti 2 sic linum vel sudet in
spongia sicca calefacta donec omnes reliquie
resolvantur 2 Item cura laboris de causa
frigida et ut apponi inunctio ma cum pista vi
sica ex bacca lauri vel peperanga vel

cum pelle cattinis Item si venis 2 sitiendo
consenseat fiat flebotomia supradicta Item in reme
diis de localibus fiat sicut prius preter
quod non est opus tanta facultas in reparacendo
quoniam dolor non est adeo vehemens sicut in
causa calida et forte quia materia sit grossa
sunt inducta ex eis quare resolvendo
apud statum 2 declinationem non sufficit vel
resolutiva levia predicta primo procedendum
fortiter ad grossas cautas que sunt armoniacum
galbanum euforbium bdellium serapinum
et si necesse videtur adde emplastrum rubificativum
dominum capitulo de arthetica et dicam Item in fine vero vi
balneet in aqua calida decoctionis origani
costi serpilli absinthii sabine saturei
mentastri arthemisie iuniperi Et si for
tificare volueris adde aluminis libram 1 sulphuris vivi
libram 1 Item salis gemme libram 1 in decoctione vel
balneet in aquis termarum naturalibus
cum cibo 2 Item tertio cibis calidis siccis
ab stineat a potu aque fiat 2 grossioribus
Item sciendum 2 famem tollet grossis exeat 2 cum
die post assellationem debita vel consueta
2 cum cibo donec sudet usquequaque Empirica
Item faciunt operantes in causa laboris quorum
usque faciunt statim apponi flebotomiam supradictam
quoniam licet non eveniet eligendo videndo satiata
tollit tamen multa ut nemo mydicum anarsio
vide non pretermittenda quoniam experimentis malicia
et aliorum veritatis cum consuetudine flebotomandi
id non requirunt que admodum apud
regimine etiam sanitatis corporibus precisis
2 y ad quorum mutationem loquitur aut
totius pastorum 2 eorum iniquitatis methodica
das artificiales Item post flebotomiam vero
si tempus 2 cura volueris illud accesseris
erit digestio 2 evacuent materias radiatis

tam in causa calida quam frigida fuerit in
ca° de acci^ta dexim^q eudent qm fine
do xi vel circa prius si materia fuerit pauca
dominentur pocula ex vapore aque
calide decoctionis florum camille melli
loti vel in causa calida ut sunt cimi pi
absinthii abrotani artemisie savine
in causa frigida recipiendo vaporem super
membrum undique pannis coopertum vel fa
ciat eam sudare in balneo in cuius parietibus
obturatis calefactis ex vaporibus aque et vini
iam dictarum extinguendo in eis lapides
et calibes ignitos ut vapores eleventur
et post hec cum aliquis videat aliquid remedium
esse in ungentis cum eius calidis super
dictas ibidem vel marciaton dyalcea et
ysopa et similibus prius vel commixtis donec
sint competentia fuerint et in membra con
fortatur ne alias amplius recipiat
vel retineat superfluitates **Canon**
Ad persuadendum autem ab hiis laboribus
et ipse prodiens assuetus confert inte
sticam et farmaciam ipsa non tempus proxime
per dies decem vel plures et ipse in primo
sertis sine ambiguitate ~~in y ex p affi~~
Cumbusaliqu flora a farmacia confert
hos incidere flebitomiam aut farmaciam
confert quod ipse peccans in alio affixo
est per quod flebitomia competit ubi dolor sursum
ascendit farmacias vero ad inferius
vel yliaca descendit / tunc namque peccato
contrarius est inte et ratione [illegible]
Cumbusaliqu dolores adversa in cubitis
tendunt flebitomia solvit sed farmacia in
tentor quia mollexit cum fine [illegible]

Delinquens breviter et tamen complectens
pertractans dicat dorsum aut flebitomiam
in brachio fiat eis cum dolor est super scapu
lam farmacia non vel flebitomia in parte
de facienda cum dolor fuerit in parte ante
riorem Quare y x p affi aut Sompe
dyafragma dolores sursum farmacia
indiget significat quod vero in sanitatis
in hoc namque loco per farmaciam exem
euacuacionem mollexit Dicendum pro
quod labor spontaneus cum sit passio
nervorum et lacertorum quos sunt membra
sensibilia motum voluntarie submini
strancia non est magnus si remedius pa
cientis et spasmum et dolorem mediatur
sit ita ut calida propter et frigida calidis
applicantur canone primo 4 medicina
fomentis qui dicat quod contra contrariis
curantur **Prostea** dicat y et p affi
labores spontanei narrant morbos
et morbi quos inicciant sunt apta
et sic et ipse si fuerint fortes frequentes
Item sic quam inqua labores hiis surgunt
accidunt consiliunt casum sitis salubri
per apta casum in inguinibus vel post
aures vel sub ascellis quia hec tria loca
sunt emunctoria corporis totius Sum
y x p affi aut laboriosis in febri
bus in arti et circa maxillas maxime
apostemata fiunt quod tamen intelligo
nisi materia prius emet in aliqua dic
tatia per viam grossa plurimam vel
fluxum sanguinis resolverunt Ipse in alio
affo eadem particula pertractat ubi dicit
Quibus spiritus ad articulos et apostasi

conexa Item si quis ex sanis consuet
pati labores spontaneos in membro
aliquo sine superacione tunc consuevit
ut plurimum per apostema contra eius ra
cionem et idem Hunc non prius ad dolorem con
suetudine ille confirmatur creatudo quam
membra forcia magis expellunt super debilioa
Et si quis convalescens ex sua convales
cencia non vadit neque cum per pigrationem per actiones
vel naturam in membrum laboriosum fuerit ex
causa ante vel primitiua reddi, in eam
vnatur vel apostema in eo causabitur ibidem Quin
hiisdemque insurgentibus ex morbis si aliquod
laboraverit ibi apostasis fiunt Inquit
vero dei auxilio librum secundum complevi
ad cui quam ipse largius et deus qui
iustis petentibus non abnegat in retri
buit Quem graciis agentes dicamus cum
Amen Explicit canon secundum partis de febribus
christus sit laus omnibus fidelibus mihi
vero Amen deo gracias

Ad intellectum tabule sequentis breviter
quoque ponitur in ea tituli omnium antido
torum generalium famosorum cum assignacione
suorum capitulorum necnon suorum paragraphorum
quorum descripcio tota est in tota libro parcium
quorum sunt conclusiones antidotarium accaritu
secundum ordinem alphabeti

Anacardina confectio calefaciens
et resolvens et magis fluxus grossas
vel subtiles vetera parenti quia confert apo
plexi tremor et omni spasmo frigido epi
lenciam subito stupori congelacioni
atque vertice et flatui vel melancolia ponitur capitulo
de apoplexia de methodo

Aureas fiat dicitur syrupus digerentes atque

evacuantes coleram aquaticamque pallidam naturalem
corporis cum suis propriis directivis capitulo de
sanitate colica inpollata et de epiras eta primum

Aureas fiat dicitur syrupus digerentes atque evacuantes
fleuma aquaticamque pallidam naturalem
corporis cum suis propriis directivis capitulo de
sanitate fleumatica inpollata et de epiras

Aureas fiat dicitur syrupus digerentes atque evacuantes
melancoliam aquaticamque partem
corporis cum suis propriis directivis capitulo
de sanitate melancolica inpollata et de epiras
eta primum

Aureas fiat dicitur syrupus digerentes atque evacuantes
humores corporis quoscumque
et aquaticamque partem naturalem corporis cum
eorum propriis directivis capitulo de sanitate apparentis
paragrapho de empiras

Apostema purgans coleram que
confert sic et sic acutis et postea in
primis et apud moracam capitulo de febribus
paragrapho de methodo

Apozima purgans fleuma quod
confert litargie apoplexie epi
lensi tremori et similibus capitulo de
debilitate fleumatica et de capite

Apozima purgans melancoliam et humores
grossos adustos vel non ad
ustos quod confert primo vero contra
melancoliam et sicut quartane et lepre et morphee
capitulo de preservatione sanitatis et de cura
melancolie et de mania canina

Aqua ordei secundum descripciones diversas
approbatas quae potatur in con
valis et sitim extinguit ventrem
lenit calorem corrumpit capitulo de cura
sicut putridi generali et de epiras

calida

fleu

melan

Spirarum

colica

fleu

melan

Aqua fra[gar]ia [con]t[ra] diu[er]sor[um] que
pota[tur] in egritudinib[us] acutis
vehementis inflamacio[n]is [et] sitim re
primit et frenesi [pro]hibet [et] sompnu[m] in
ducit ca[pitulo] de febre [parte] pa[ssio]no de methado
[et] ca[pitulo] de pestila[n]cia [et] [con]sumi [et] de mania [et] ca[pitulo] na

Aqua ardens [et] loca p[re]m[en]s
in quibus illud volum[us] re[ten]
tivum quod confert emorroyd[ibus] [et] radis
[et] trophulis [et] superexcrescencia [et] q[ui]b[us]cu[m]q[ue]
ca[pitulo] de emorroyd[ibus] [et] de c[om]p[osi]tis

Aqua sublimis diuretica tollens
omne[m] opilacio[n]e[m] infra [et] extra corp[or]is
splenis [et] renu[m] p[ar]tes et vrinas quod
confert [con]tencio[n]e [propter] opilacio[n]e[m] [et] vti[le]
et calculo [et] dissinterie [et] [con]stricc[i]o[n]i ma[tric]is
[et] ydropisi diffi[cile] n[on] e[st] ei par ca[pitulo] de
dissinteria [et] de c[om]p[osi]tis

Bolus [ar]meni[a]c[us] con[tra] corp[ori]s ac [et]
[re]pugnancia diuersa [re]p[er]ies ca[pitulo]
de spasmo [et] ca[pitulo] de ptisi [et] ca[pitulo] de matri[cis]
vrinis [et] ca[pitulo] de fe[bre] ethica vbi est melior
de s[u]p[er]co[r]i[n]

Bolus [con]fortancia ac resolucia
n[on] no[n] ca[us]a macerancia diu[er]sa re
p[er]ies ca[pitulo] de palisi [et] ca[pitulo] de spasmo [et] ca[pitulo]
de art[he]ti[ca] [et] ca[pitulo] de ydropisi

Bolus septica [con]t[ra] diu[er]sor[um]
fluxe omn[ium] [con]stringencia p[er]p[ri]na
cui[us] sunt [con]dicione[m] quam [propter] [con]ferunt
vomentib[us] ac [com]mentib[us] [et] diarrie
[et] dissinterie [et] fluxib[us] emorroyd[arum] ac ma[tric]is
cu[m] [pro]cessit ultra modu[m] ca[pitulo] de
fluxu ventris [et] de c[om]p[osi]tis que
e[st] melior de s[u]p[er]co[r]i[n]

Clisteri anodinu[m] mitigans
om[ne]s dolores qui sunt in vis
ceribus [propter] extensione[m] vel cor
rosionem ca[pitulo] de fluxu ventris [et]
de methado dissinterie [et] ca[pitulo] de colica
[et] de methado colice ventose

Clisteri lenitivu[m] [pur]gans colera[m]
et humores acutos quod fit ysta[ra]
in fe[bre] acutis [et] fe[bre] [et] fe[bre] ethica ac ptisi
[con]uenit [et] in [con]strictio[n]e ventris delicati
ca[pitulo] de stipatio[n]e ventris [et] de c[om]p[osi]tis

Clisteri acutu[m] diu[er]sor[um] modor[um]
[pur]gans mat[eri]as grossas viscosas
quod confert in febrib[us] co[n]tinu[is] [et] litargia
et subeth [et] stupore [et] palisi [et] [con]tra [et]
apoplexia [et] art[he]tica de causa frigida ca[pitulo]
de stip[aci]o[n]e ventris [et] de c[om]p[osi]tis

Clisteri [con]strictivu[m] vel stip[ticum] om[n]is
fluxus recto vel intestinis vel
matrice [re]p[er]ies ca[pitulo] de fluxu ventris
[et] de c[om]p[osi]tis [et] ca[pitulo] de fluxu ma[tric]is
[et] de c[om]p[osi]tis

Collirium albu[m] de [con]sa mitigans
dolores oculor[um] [et] [con]solidans
vlcus me[m]bris ca[pitulo] de obtalmia [et] de meth[odo]

Collirium mirifi[cum] [con]ferens ad
om[n]e[m] obtalmia[m] [et] visu[m] [con]ferto
dies app[ar]ce ca[pitulo] de obtal[mia] [et] de c[om]p[osi]tis

Colli[rium] [con]t[ra] [con]ferens om[n]i obtal[mie] re
oculor[um] [et] fluxum lacrimar[um] rebu
mat[ica] acuto [com]munatino ca[pitulo] de obtal
mia oculor[um] [et] de c[om]p[osi]tis

Collirium de tuthia ad os lippi
tudines [et] fluxens lacrimar[um]
ca[pitulo] de fluxu lacrimar[um] [et] de c[om]p[osi]tis
c[on]t[ra] [pri]m[u]m

Collirium a[liu]d de tuthia ad eisdem
op[er]acio[n]es s[ed] forcius predicto ca[pitulo]
de debilitate visus [et] de methado c[on]t[ra]
medi[cina]

Collirium
de balsamo visu[m] [con]seruans c[on]t[ra]

ablatiu cu mectga^te oculoz ca^o de debi
litate visus z de cprias tca mediu
Collirium memithe quod ponit^r
intra oculos et ex tunquaq
qm phibit apa et repurit mas ex
collentes et membru confortat sui stip
potenti quae confert omi obtalmie
in pn^o et apud casu et percussione sitic^r
apa vel oltaus i ipo ca^o de obtalmia
§ de methado tca pn^m
Collirium albu sublime ad oez
maculaz oculoz et lippitudines
et visus obsta^tez ca^o de fluxu lacmaz
partapho de cmprias
Collirium de thure consolidans ulcera
oculoz quae confert fluxum
lacmaz et fistule in lacmali ca^u de
fluxu lacmaz § de cprias
Collirium de plumbo consolidans
ulcera oculoz post obtalmia
in ces vel casu vel percussione ca^u
de fluxu lacmaz § de cprias
Collirium citrinu cme forta^mte
in restringendo lacmas et co
solidando ulcera vel fistulas oculoz
ca^u de fluxu lacmaz partrafo
de ca^m tca finem
Collirium de aquis destillatis
ad confortatioz oculoz ca^u de
debilit^te visus z de cmprias tca mediu
Collirium de fellibus aparatum
et nobile ad omem visus debili^te
ex quacuq causa sint ca^o de debili^te
visus § de cmprias
Collirium de gemmis confortans
omnez oculu debilem app^te
ca^u de debil^te vis z de cmprias
tca pn^m

Collirium quod vocatur alb... ad
confortandum oculos expertum
ca^o de debil^te visus § de cpris
Collirium de vino ad fistulam
in lacmali purpuru et ulcera
oculoz anta penitima ca^u de [illegible]
fistula in lacmali § de methado
Collirium citrinu cme fortandimis
in consolidacoe ulcez oculoz
quae confert fistule apoz et lacmosi^ti
ca^u de fistula in lacmali partrafo
de methado
Collirium de sarcocolla addite capi
tulo de obtalmia paragra
fo de methado
Cerotu dialsoz de sipcomi ad
confortandu stom ca^u de di^oc
dysomz paraffo de methado et paraffo
de cmprias
Cepuipurysim cum alcamis et
confortans cebru in ccitudibz
acutis quae confert sode calide pul
satine frenesi manie amie vel non
febribus acutis et vigiliis assiduis
et spasmo sicco calido ca^u de soda §
de cmprias tca finem
Cepuipurysim catim alcamie
et confortans cebru et nervos in
cgritudibz frigis diffi^t curaturis quae
confert epilepsie apo^x^ie cuiusu palisi
spasmo humido tremori subeth non no
articule passioni de ca fra et catarro
et oblivioni et spm obstruccoi ca^u
de palisi § de cmprias et ca^u de
pasi § de methado quae e melior
et fortior dispcomi qm pillas de
castorea recip^t q^llt aliz meliores
Tyriaca ambra confortans cala aio
tica non acuta qui cebru lita

de D

fiat digestionem provocat cor confortat corpus humiditat et impinguat et confert omni primitioni? vocis et cardiace et in digestioni causa de pectoralis [illegible] passio de mitia

Dyacurcuma maior et minor apperiens omnes opilationes fortes antiquas in epate vel splene vel renibus vel meseraycis quare confert contra ictericiam duplicem et ydropisi incohatae et stranguriae et arene causa de ydropisi quere de emetica aschites

Dyalacca confectio nobilis et virtuosa ad opilationes fortes antiquas epatis meseraycarum splenis atque renum causa de debilitate splenis quere de emplastris

Dyatesseron confectio subtilis atque potens ad educendum subito materias ex matrice quare confert restrictioni menstruorum mole procreationi et ad evacuandum abortivum causa de restrictione menstruorum passio de emplastris

Dyarob cum turbith confectio bona ad expurgandum flegma salsum et humores subtiles acutos quare confert scabiei et pruritui corporis necnon febribus tercianis et cotidianis confusis causa de scabie corporis quere de emplastris et confert similiter impetigini et serpigini et ulceribus corrosivis et [illegible] et fissuris in quocumque membro

Dyaboraginatum confectio subtilis ad confortationem cordis et splenis quare confert cardiacis splenetici quartanariis necnon omni speciei melancolie causa de debilitate cordis quere de emplastris

Electuarium calefaciens et excitans [illegible] appetitum quare confert epatis passionibus et omnibus passionibus frigidis [illegible] vel [illegible] causa de epatis passio de emplastris

Electuarium de seminibus dispositionum diversarum confortans visum appetitum causa de debilitate visus quere de emplastris

Electuarium de seminibus diversitatis confirmans appetitum humores flaticos tollens in stomacho et capite et epate et renibus quare confert vehementer [illegible] [illegible] lacrimositati oculorum [illegible] debilitate visus similiter et cathesie et ydropisi et calculo in renibus vel vesica et [illegible] dat [illegible] et sanat stranguriam et dissuriam causa de debilitate visus passio de emplastris

Electuarium [illegible] dispositionum diversarum [illegible] mas in [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] causa de [illegible] [illegible] quere de epatis et causa de emplastra et causa de [illegible] [illegible] causa de emplastra

Electuarium [illegible] restrictiva fluxum quorumcumque [illegible] dispositionum diversarum causa de [illegible] [illegible] et causa de passio quere de emplastris et causa de fluxu ventris quere de emplastris que est subtilior dispositionum

Electuarium cordiale de lapidibus preciosis causa de debilitate cordis quere de emplastris et est dispositio completa [illegible] dispositiones cordiales

Electuarium dispositionum diversarum [illegible] [illegible] appetitum [illegible] et [illegible] [illegible] conservat castitatem quare confert [illegible] que fit ex retentione menstruorum et epate et [illegible] et [illegible] et fluxui menstruorum et restrictioni [illegible] causa de pectoralis sensum quere de emetica [illegible] et causa

de sarasi ꝫ de emplastris ubi recipe
calida vel frigida pro voluntate
Electuarium dyasatiron augmentat appetitum
menstruorum et sperma et faciens potentiam
coeundi virtute sublimi capitulo de abla-
tione coeundi ꝫ de emplastris
Electuarium stomaticon diversarum descriptionum
ad confortandam virtutem stomachi digestivam
capitulo de dolore digestionis ꝫ de emplastris
Electuaria ferrata appropriata ad stomachum atque
splenem confortantia capitulo de debilitate
splenis ꝫ de emplastris
Electuarium optimum ad tollendum omnes opilationes
et apostemata splenis mesceraycarum ex omni
porrorum et matris et precipue adustas antiquas
quae confert duritiei ypocondriorum ambo-
rum et fastidio et lienteriae et restrictioni aquae et cal-
culo et dissurie et ycterae utrique et ydropisi
non causatis per vi caloris capitulo de opilatione in renibus
ꝫ de emplastris
Electuaria restaurativa descriptionum di-
versarum capitulo de ethica passione de
emplastris et capitulo de arte impinguandi
corpus macrum quae conferunt ethicas
passionibus convalescentibus et consumptis
ex morbo vel labore
Electuaria exsiccativa atque macerativa
capitulo de sarcomasi ꝫ de emplastris
et capitulo de arte macerandi corporis quae
conferunt cathecticis pletoricis et tinctis
passionibus epilepticis apoplecticis subitaneis
ypostasis et omnibus crassis per naturam
Emplastrum bonum resolvens omnes tumores
qui sunt ex ventositate et humore
subtili aquoso quae confert inflatio-
nibus ventris et ventris atque brachiorum vel
testiculorum qui sunt subito per noctem capitulo
de apostematibus virge passioneque de emplastris
et capitulo de colica ꝫ de metadio colica ventosa

Emplastrum anodinum mitigans omnes dolores
ex quacumque causa provenit calida
vel frigida quod mirabiliter paulatim resolvit
sine omni attractione quae confert omnibus
apostematibus in principio et augmento et statu et declinatione
simul et doloribus aurium et dentium et
visceri aliorum non receptum vi pacis medicina
capitulo de dolore dentium ꝫ de emplastris
Emplastrum mollificativum omnium duritierum
quae confert scrofulis et strumis
et glandulis et tensionem mirachi atque
ypocondriorum capitulo de apostematibus stomachi ꝫ de em-
plastris et capitulo de apostematibus epatis ꝫ de methadio
Emplastrum stiptivum ymni dictum completum
atque perfectum ad restringendum omnem
fluxum humorum in quocumque membro quae
conferunt vomitui fluxui ventris et
aquarum et emoroydarum et apati omnium inchoato
et tumoribus qui sunt subito per noctem
et doloribus oculorum cum sunt in principio capitulo
de obtalmia ꝫ de methadio eius primum
et capitulo de vomitu ꝫ de emplastris et capitulo
de cancro maxillarum
Emplastrum rubificativum diversarum descriptionum
seu ymni dictum quae illico cum ponitur
calefacit locum cui applicatur et humores ad quos
sunt educunt quae conferunt litargiae apo-
plexiae subite lippitudini oculorum la-
boribus spontaneis et renibus per mus-
culos qui sunt in ambitu corporis totius
non non doloribus iuncturarum et ydropisi
asclitii capitulo de litargia ꝫ de emplastris
et capitulo de catarro ꝫ de methadio et capitulo
de tussi ꝫ de emplastris capitulo de ydropisi
ꝫ ascliticis et capitulo de variolis et elefan-
tia ꝫ de methadio eligitur secundum eo debilibus
vel fortioribus per naturam
Emplastrum narcoticum stupefaciens membrum
mortificans cum volumus illud
incidere propter dolorem vehementem capitulo de

emoroydibꝫ passio de methadio ꝛ
ca° de fenesi passio de empiricis
ꝛ ca° de virgine ꝫ de empiricis

Epithimum confortans epar approbata in causa calida vt supra ca°
de sincopi ꝫ de empiricis ꝛ ca° de fluxu
ventris ꝫ de methadio hyeronimi propter
debilitatem epatis a mesaraycis in attrahendo
ꝛ ca° de opilatione apparatus ꝫ de me
thado opilatione propter debilitatem epatis in
attrahendo Quod si voluimus epitima propria
sibi debilitatis, propriam cuiuslibet ad singula capitula
tibi fiet recurrendum quibus de passionibus
epatis tractabamus

Epithimum confortans splenem
approbata in materia calida vt supra
ca° de sincopi ꝫ de empiricis quae
confert ad tamen propriam ignorantiam vt
postea continuoni ad epitima propria
fiet recurrendum e

Epithimum confortans cor secundum approbata
in materia calida vt supra quod cor et con
pulencia corroborat ꝛ tincas inspissat
quae confert cum tamen propria ignorantia
qua post quam sanctam ad epitima propria
recurramus ca° de debilitate vigore stomachi ꝫ
de empiricis ꝛ ca° de opilatione appositum
de epicis circa finem

Gargarisma acutum resolutum
eradicans fleuma ꝛ humores grossos
a capite ꝛ partibus vicinis quae confert
epilepsie apoplexie paralisi tinnitui sodi fac
hinde obtalmie surditati lacrima
bilitati squinantiae scrophule in collo
ꝛ catarro ca° de epilepsia ꝫ de empiricis
ꝛ ca° de scrophule per totum

Gargarisma sapientum generaliter
prohibens descensum humorum a capite

quae confert catarro ptisi tussi
lenientie asmati pleuresi peripleumonie
casui vuule ca° de catarro per totum
et ca° de sputo sanguinis per totum ꝛ ca°
de casu uvule

Ilecis simplex aut compositum quod
datur ad potandum in cystulis acutis
ꝛ siti extinguit ꝛ calorem reprimit
ꝛ sudorem promovet in virtute ca° de ca
se putendam in generali ꝫ de c° tertia pn°

Linimentum acutum exsiccans ꝛ resol
vens excitans docens sitim in
in capite dolentis quae confert
paralisi stupori tremori letargie
dubetis epilepsie apoplexie ca° de tortura
oris ꝫ de empiricis ꝛ ca° de tussi
ꝫ de empiricis ꝛ ca° de catarro

Linimentum leniens ꝛ fructuum capitis
ꝛ capillorum quae confert etheras
ꝛ pustulas non cicatrizantes ꝛ
fissuras capillorum ca° de decoratione
capillorum ꝫ de consilio eorum

Lohoch sexatina ca lenia qua
acuta reprimit ca° de raucedine
vocis per totum ꝛ ca° de tussi ꝫ de empiricis
ꝛ ca° de peripleumonia ꝫ de empiricis ꝛ ca°
de empimate ꝫ de empiricis

Lohoc sexatina ca lenia vt supra
tia reprimit ca° de sputo sanguinis per totum
ꝛ ca° de catarro ꝫ de empiricis ꝛ ca°
de ptisi per totum

Medicamen de xxv vel xx pon
vel dyagridio purgans leniter
coleram ca° de reumatica sanitate ꝫ de epicis

Medicamen de tertio purgans leniter
fleuma ca° de x sanitate ꝫ de epicis

Medicamen de sene purgans
leniter melancoliam ca° de reumatica sanitate

Sanitatis § de empicis
Medicame de cassiafistula tamarind
purgans lenit humores adustos
in se et sine sc ca° de regimine sanitatis
particula de empicis
Medicame complectum ad purgand
massam sanguineam corporis
et venarum corporis totius assumptum
omnium humorum ca° de regimine sanitatis
§ de empicis
Mesuatorum sublimem completum
eradicans flegma capitis vel humiditatem
quae confert zode fere epile litargie
apoplexie catarro flatico palisi stupori
spasmo humido arthetice sciatice ca° de zoda
§ de empicis et ca° de scrophulis p(ar)ticula
Medicame completum ad mitigand
dolores qui generantur in corpore
ex causis repertis ca° de surditate § de me-
thado circa finem et ca° de dolore dentium
particula de methado circa finem et ca°
de colica § de methado circa finem et ca°
de vulneribus in ano p(ar)t(icul)o et ca° de scabie
pilosa et p(ru)ritu § de empicis circa finem
Medicame completum ad educand
humores grossos renum vesicae
et matricis quae confert calculo
urinae difficultati malae restrictioni
et opilationi ca° de calculo in renibus
particula de empicis circa principium
Medicame completum de species
diversis ad confortandum matricem
debilem et generationi causa quae confert
restrictioni menstruorum et eorum fluxui et
sterilitati et abortui et molae et praefocationi
ca° de rasuranalibus matricis de empicis
et dicunt excellentes quod medicinae
aliae confortantes matricem confortant
et vesica cum sint ambo membra fere
spermatica nervosa supplementum re-
tentiva non expulsiva per de-
orsum
Medicame liberans ab omni veneno
p(er)mixtum et exterius assumpto ca°
de cura venenorum in generali particula de me-
thado p(ar)to et ca° de sincopi § de methado
sincopis propter venenositatem et non est
aliquid p(ar)ticula methado tali quoniam cu-
ratur cum ipsa sive sint venenum assumptum
Oleum de costo calefaciens et confortans
membra cum supplementum et confortans
nervos in dignatos ca° de palisi
§ de methado
Oleum de castoreo confortans aditum
urinae fortiori quae confert paralisi
artheticis de ca° sua litargicis epilenticis
et emolosis loco p(ro)p(ri)o
Oleum de cucurbita conferens ad idem
colica dolore ca° de tertiana cum
§ de methado
Oleum de ranis et oleum de latronibus
et oleum benedictum confortans adiu-
vans et mitigans app(ropriat)a quae confert pali(si)
arteticis quibusque ca° de artetica par(ticul)a
§ de empicis sic et oleum vulpinum
vel carminativum taxinum de mixtis et fit in vaso duplici
Oleum de serpentibus et oleum de lumpo
et oleum de fraxino et oleum de omnibus
confortans ad omnem cutis foeditatem quam
propter sunt vel a lepra serpigine morphee
cancro corrosiones ignem persico ca° de
lepra § de empicis
Pillulae de tribus purgantes colera
et humores acutos a capite et purifi-
cantes ca° de zoda § de methado
et aliae ca° de ydropisi § de methado
assistere et item aliae ca° de catarro
§ de methado

Pillule de sticados respiratis aqu
pargata ac educentes fla(egma) grossum
quae conferunt emigraneae difficili
p(er)duranti (et) ep(ilenti)e (et) apo(plexi)e (et) vertigini
(et) palisi (et) tremori ca(pitulum) de soda (secundum) de empiricis

Pillule de mastice purgantes capud
(et) stom(achum) a sup(er)fluitatibus grossis in di
gestis (et) dicunt aggregatores pillule ante
cibum vel post cibum quia sumunt omni
hora ca(pitulum) de soda (secundum) de expertis

Pillule de lapide lazuli educentes
melan(coliam) grossam a cerebro (et) membris
p(ro)fundis quae conferunt melan(colie) (et) manie
et lepre (et) morphee ca(pitulum) de pe(r)dita acc(identi)um
paragrapho de melta

Pillule de lapide armeno que sunt
eiusdem virtutis ponuntur in
eodem loco

Pillule de elleboro nigro q(ue) s(un)t venas
(et) fantasis forciores p(re)dicte
in eodem loco (et) ca(pitulum) de lepra parag
fo de empiricis

Pillule veme fortitudinis in cothidi(ana)
fla(egma) a cerebro (et) partibus p(ro)fundis
quae conferunt ep(ilenti)e apo(plexi)e palisi ac
tremori [illegible] ca(pitulum) de ep(ilen)cia (secundum) de expertis

Pillule de euforbio que sunt eiusdem
virtutis capitulo de palisi pa
ragrafo de methado

Pillule de opopo(na)co ad idem ca(pitulum)
de tortura (secundum) de empiricis (et) ca(pitulum)
de pas(sionibus) arte(ticis) (secundum) de methado

Pillule lucis maiores (et) minores Io
hannis ascue purgantes fla(egma) (et) hu
mores aquosos a capite (et) clarificantes vis(um)
aq(u)a quae conferunt apo(plexi)e palisi epilen
tiam scotomie surditati (et) tremori ca(pitulum)
de debilit(ate) visus (secundum) de methado

Pillule de agarico magnales ad
idem capitulo de debilitate
visus (secundum) de methado

Pillule stiptice [illegible] dictorum
restringentes omnem fluxum
qui fit ex naribus vel vulnere vel [illegible]
vel emorroidibus vel dissinteria vel
diarria [illegible] ca(pitulum) de fluxu
sanguinis narium (secundum) de empiricis (et)
ca(pitulum) de sputo sanguinis p(ec)toris (et) ca(pitulum)
de fluxu ventris omni modo (secundum) de em
piricis (et) ca(pitulum) de fluxu me(n)s(truorum) p(ro)ventum
(et) ca(pitulum) de [illegible] [illegible] p(ro)p(ter)

Pillule de thure vel de mastice
vel de litargiro q(ue) [illegible]
ad consolidandum vulnera simplicia
(et) ulcera mundata ca(pitulum) de emor(roidi)bus pa
ragrafo de methado n(on) c(on)c(?) par

Pillule bilatic dispositionum diu
turnas ad reprimendum sitim
(et) provocandum [illegible] ca(pitulum) de pasi (secundum)
de empiricis (et) ca(pitulum) de siti (secundum) de empiricis
(et) ca(pitulum) de tussi pa(ragrapho) de methado (et) p(ro)p(ter)
(et) ca(pitulum) de raucedine vocis paragra
fo de empiricis

Pillule sanative [illegible] de
[illegible] catarri adpsine ca(pitulum)
de pasi (secundum) de methado ca(pitulum) medium
(et) pa(ragrapho) de empiricis ca(pitulum) p(ri)m(u)m quae
conferunt omni passioni capitis vel pectoris
vel stomachi catarrati sive sint catarrus
sive sine [illegible]

Pillule dragatine ad idem ca(pitulum)
de tussi (et) catarro (et) de me
thado (et) (secundum) de empiricis (et) ca(pitulum) de rau
cedine vocis (secundum) de empiricis (et) ca(pitulum)
de tussi paragrafo de empiricis q(ue) e(st)
melior descriptionum

P[illule] omnium ambre de scriptura pro stomacho agitatum ex omnibus accidentibus ad cerebrum confortandum si sunt cum febre vel sine febre et cum catarro vel sine catarro capitulo de sinapi [et] de emplastris et capitulo de ptisi [et] de methado

Pillule de herbacis a[...] et [...] exhibentes [...] grossum [...] et colerarum [...] cum aqua ydropisi [...] palisi [...] capitulo de ydropisi [et] de methado timpanitis et capitulo de [...] passione [et] de methado

Pillule de mesereon [...] ydropisi [...] aqua citrinam [...] capitulo de ydropisi [et] de methado ascitis

Pillule [...] fortitudinis in [...] materias grossas adustas vel non adustas [...] confert calculo in renibus [...] et [...] ex quacumque causa et fortassis [...] passioni capitulo de lapide in renibus et de methado

Pillule [...] completus ad expellendum [...] materias ex renibus et poris [...] calculo [...] capitulo de calculo in renibus [...] de emplastris et capitulo de [...] de emplastris

Pillule de [...] fortitudinis ad preservandum corpus [...] pestilentiali et [...] corrupto et [...] capitulo de [...] pestilentia [et] de emplastris et capitulo de [...] nasi [et] de methado circa finem [...] humores [...] si non [...] virtute et [...] bonum

Pillule de [...] nobiles completae ad purgandum humores adustos que confert scabie lepre [...] albaras morphee scabiei [...] et catarro salso acuto capitulo de scabie et [...] corporis [et] de methado circa finem

Pillule [...] quas scripsit hali ad educendum humores grossos [...] cum virtute que confert [...] lepre morphee [...] capitulo de lepra [et] de emplastris

Pillule [...] famose almasoris ad educendum [...] corporis [...] quae confert [...] spasmus [...] capitulo de [...] de emplastris circa finem

Pillule [...] famose alman[...] idem [...]

Pillule [...] famose Johannis [...] sine [...] ibidem sed sunt [...] et [...]

Pillule famose [...] ibidem

Pillule de [...] ad caput purgandum [...] et [...] de causa [...] que confert [...] spasmus [...] capitulo de [...] [et] de methado

Syrupus de nenufare calorem febrium reprimens et sitim extinguens et corporis consumptionem prohibens quae confert frenesi febribus acutis et ethice ca° de perditione sensuum paragrapho de cura maioris camine

Syrupus de papavere mitigans dolorem capitis qui fit ex frenesi calida et prohibens vigilias perdurantes quae confert in soda calida et frenesi et febribus acutis et in sompnietate ca° de soda ℞ de mith[ridato]

Dissinteria [illegible] diversorum quorum quedam sunt calida resolutiva quedam frigida restrictiva et quedam aromatica confortativa et quedam frigida [illegible] vinum alterum ca° de subeth ℞ de emplastris et ca° de fluxu [illegible] et ca° de [illegible] restrictione et ca° de strophulis et ca° de ptisi paragrapho de methado

Syrupus de borragine digerens materias grossas melancolicas adustas vel congelatas a capite quae fit [illegible] cum [illegible] ca° de [illegible] ℞ de [illegible]

Syrupus de sticados [illegible] digerens [illegible] flegmaticos in capite quae confert epilepsie apoplexie subeth scotomie hebetudini oculorum ca° de debilitate visus ℞ de methado

Syrupus de melliloto digerens flegma salsum et humores acutos quae confert scabiei corporis et fetori oris et ulceribus oculorum [illegible] et lacrimositati ca° de fetore nasi ℞ de methado

Syrupus pectoralis digerens [illegible] materias in pectore et pulmone et trachea arteria et preparans per sputum et ventrem [illegible] ca° de rau-

cedine vocis ℞ de emplastris et ca° de tussi ℞ de emplastris et ca° de sputo sanguinis ℞ de emplastris et ca° de pleuresi ℞ de [illegible] quae [illegible] melior [illegible] compositionum [illegible] famosior [illegible] ℞ et sciant [illegible] compositiones diversa ita ut quae [illegible] aliquorum alia [illegible] et alia [illegible] et alia ab [illegible] et alia [illegible] et passulis [illegible] non [illegible] cum [illegible] et [illegible]

Syrupus diureticus aperiens omnem opilationem epatis et splenis et [illegible] et renum et matricis [illegible] omnem causam sive sit [illegible] calida ad [illegible] [illegible] condensata ca° de opilatione epatis ℞ de [illegible] et ca° de lapide in renibus ℞ de methado et ca° de restrictione menstruorum paragrapho de emplastris

Syrupus [illegible] restringens [illegible] fluxum [illegible] quae confert fluxum sanguinis [illegible] fluxum ventris [illegible] et [illegible] sanguinis ca° de fluxu ventris paragrapho de emplastris et ca° de fluxu [illegible] ℞ de emplastris et ca° de sputo sanguinis ℞ de emplastris et ca° de debilitate [illegible] paragrapho de methado

Syrupus [illegible] digerens materias [illegible] grossas viscosas in [illegible] et [illegible] quae confert [illegible] de causa frigida et febribus [illegible] ex [illegible] vel [illegible] ca° de [illegible] ℞ de [illegible]

Syrupus de [illegible] [illegible] ad digerendum humores

acutos velud sunt colera rub. et fla
salsum quae consert scabiei corporis
et furfuribus et serpigini et lepre et
albaras et morphee n. c. ca par. ca
de scabie et pruritu corporis et de meth.
et pagraso de empiras

Wyrn de epithio dispensacione dicitur digerens ac educens cu[m] hum[ores] ma[ximos] grossas nitosas adustas vel congelatas n. c. ca par. quae consert nitosas maniacos leprosis quartanariis n. nos scabiosis cancrosis ca de lepra et de empiris cum pri[ncipio]

Wyr digerens colera ac purgans inquaturus per corporis ca de f. 3 na impollata et de empiris

Wyr digerens fla ac evacuans aquositates menbrorum ma[xime] nervi ca de f. flatica inpollata et de empiras

Wyr digerens melan ac separans extens vehementer agitur menbra corporis ca de f. melica impollata et de empiras

Wyrpus digerens humores sit diversos ac quoscunque n. nos ypas tebens de menbris quacunque ca de f. apollatis et quonatis et de empiras

Wyrpus rarificans massam san in corpore et venis corporis ca[u]tu hum[ores] sui solvoris capitulo de f. san et de empiras

Fasta de ypiur lenientes dolores capitis propter salm et phrenesis insompnietatibus ca de zodii et de meth et ca de passi et de empiras

Wyr de sirados confortantes cerebrum et nervos appa[ratu]s ca de tremor pagraso de empiras

Trocis de karabe restringentes ac fluxum quae consert sputo san cataro dyarrie dissinterie passi fluxum mn et cma n. nos micturi sanguinis quos dixit dispensacione auctores dimisit ca de passi et de empiras ca finem et ca de sputo san et de meth et ca de fluxu ventris et de empiris et ca de disinteria per totum et ca de mictu sanguinis quae e ferocior dum dispensacione

Trocis de camsora ad infrigidandu ad exsiccandum capud et pectus et in ducendum sompnum et mitigandum dolores in ypis et reprimendum calorem in visceribus ac sitim quae consert frenesis urgentibus causas passiones febricantibus sed acutis et consuptis ca de passi et de empiras

Trocis de spodio utiles ad idem nos descendens ab apus de dispensacione de qua sit curandum ca de passi et de empiras idem

Trocis de berberis aperientes ac oppilacionem epatis splenis magis ac tamen et pro si sit ex ma grossa cala adusta quae consert epati splenti cali oppilacio et ydropisi ascliti n. nos sthy[ri]co et awe ca de debilitate epatis et de meth et ca de ydropisi et de meth aschite

Trocis de agno casto appri[ens] omnes oppilacione pro ma grossa frigida ca de oppilacionis splenis et de epatis quae consert epatis frigido ac spleni et mala si vir sit ipsa mitti

Trocisci de lacca ad idem ibidem
si mg appareant splen(i)
Trocisci de apparis apparate ad
idem ibidem et cum apparent
matris splen(i)
Trocisci de eupatorio conferentes
ad idem cu(m) de opilacio(n)e epis
et de methade et sunt appti sic
Trocisci de reubarbaro conferentes ad idem
ibidem sic et cum de debilit(ate)
epis et de methade et sunt omni papu
atque appati sup epar
Trocisci de bdellio utentes ultima
in cathaquado atque dissoluendo
mas grossas menbrorum ma(iorum) in
patant quae conferunt ap(ostemati)bus epis
stomachi splenis cum scirosi fuerint sic
et febribus inutus atque fluitas cu
plongant cum de ap(ostemati)bus epis pa
giarfo de methade
Trocisci de acatosa restringentes e
fluxu ex humoribus acutis qui
conferunt dyarrie colere et dissinterie
et fluxum ac ut emorroy(dum) et mictui
sang(uinis) atque dyabeti cum de fluxu ven
tris et de mathada dyarrie
Trocisci de mumia consolidantes
ex ulcus in visceribus utilia
potenti quae conferunt dyarrie co
lice dissinterie mictu sang(uinis) fluxui
ac atque emorroy(dum) et ap(ostemati)bus saniosis
post rupturam mundificatorum et no
eius par m(ag)is et de fluxu ventris
et de meth(ade) habentes ppt ulcus et
bothor in ma(..)stis

Trocisci de alkakengi reprimentes
acu(itatem) humorum qui sunt in v
iis urinalibus urine quae conferunt
mictu sang(uinis) ardori urine scabiei
in vesica ventris et urine fluxui
ac dyabeti cum de mictu sang(uinis) et de
mathade cum simen
Trocisci de mira sublimes ad e
ducendum mas subito ex ma
tre quae conferunt restrictori ac male
prouocationem et faciunt abortum cum de
restrictore ac et de empias
Trocisci de mirra phebens humo
putredinem dehire quae
conferunt febribus putredinis et corporis
tanctis et pectoralis et hippi acto
et surditati et catarro et amaci cum
de decasore capillorum et de capillo
conseruatore ne ato cancellant
Unguentum album de cerusa fac
pulcrificans et ne corrosiis
menbrorum ex humoribus acutis a ygne
aut aqua fuerint consolidans profe
qua ppt conferens albaras et
morphee atque gutte rosee post in
distillacio(n)em cum de zoda et de methade
polite pulsatiue
Unguentum aliud album de ce
rusa et camfora faciens p
bo qua ppt conferens herpeti
nali nec tangere cum sic a lepre
antique confirmate qui corrosionem
menbrorum ex humoribus adustis ve
nenosis reprimit patent cum de ap(ostemati)bus
in mat(..) et de epis ne ea par m(agi)s
Unguentum cepliti descripcionis

ad scabiem et pruritum corporis et
pediculas et lendines prohibens nec
est ei par in hoc ca° de scabie et pruritu
corporis § de empiras circa finem

Ungentum viride corrodens carnem
putridam in ulceribus et ipsa
mundificans ca° de surdi[ta] § de meth

Ungentum apostolorum mirabile in
mundificans ulcera antiqua et post
ipsa consolidans prestat nec est ei par ideo
ca° de ulcere in aure § de empiras

Ungentum dumsorum quam subtilia
ad consolidandum rubica et ulcera
corrosiva in quacumque parte corporis
scripta ante ca° de fissuris la
biorum § de empiras et ca° de rayadis
in ano post totum

Ungentum confortans splenem
appa[ratum] ex quatuor ca° secundum
fuit sine sit cum sic sine sine sic ca°
de sinocopi § de empiras

Ungentum adustum sine corro
sivum quod est loco cauterii ca°
de emoroydis § de empiras et ca° de litargia

Ungentum mundificans ulcera que
sanie abstergit vehementer et specialiter
ca° de ulcera in aure § de methado
et ca° de scyron ventris § de methado
dyarrie ex lechar et paratoso de
meth dissimac et ca° de rayadis
in ano post totum

Ungentum narcoticum ff auferens
membrum cum valens illud propter
dolorem ca° de emoroydibus § de
methado et ca° de faucis § de empiras
et ca° de virgi[nibus] § de empiras

Ungenta de sopoconi dumsorum
confortantia acetum et mucha
et omnia certa abeus que sunt cordis
nervi et medium quae auferent pa
lidias tumulosas arte ca° de palisi
§ de empiras et ca° de pas[sion]e arte[tica]
§ de empiras et ex eis est ungentum
de capo et ungentum de adipe carnis et ungentum
de rame et ungentum de vulpe et pro pla a
ung ibidem

Ungentum mollificatum durarum
ac quotatum corporis exsiccati
quae durati mirach et ypocondriorum
confert et corporibus ethicis et spasmo
de in amoane et sua[cio]ni nuozo ca° de
macie renum § de methado

Unguentum resolutum duorum et tubicositatum
in membris quae confert ad
varices et ypsi apud decimacorum et scro
phulis et glandulis et emunctoriis et
in flaccidis brachiis et cruris ca°
de scrophulis post totum

Vinum artificiale confortans
acetum et nervos et quercudas appro[pria]
sunt calidas ad sipam ardiosas quae
confert palisi spasmo tenue epro
appositum litargie subethi tremori nec
non arteticae passioni de causa frigida
in quibus omnibus vinum nam vehementer
cum bibitur sicut est propter nam ca° de palisi
§ de methado palisis generalis
et ca° de tortura § de empiras

Vomitus eradicans fleuma et
humores crudos in stomacho collectos
post crapulam aut indigestionem durant
nam quidquid est conferens stomacho

et nausea hntibus 2 si cotidiana
atz quaz notam aie de fetore nasi
de methado cca prm
Uomitus eradicans alterum
2 honores acutos cu facili
quae consert tibii vuaicali 2 si quaz
notha 2 si acuta de adit capitulo
de fetore nasi de methado cca fine
vbi 2 tradit aes ann stadi quasdaz
medicinas veritas
Vdromel simplex quod da in
potu ut ini fuax au de tua si
putdax mynali de empias
Vdromel gpositu quod dat in
potu ut ini fuax si c fecans
gdo au de licargia de methado
Et in h' disposim antidota
equalia famosa qbus vsi
sim i isto libro cu assignatoe suaz
Jnuamentaz 2 locaz qui mat gpoz
quibus pnt repiri sileto sub dispoaib
varys dinsis ut placuit nb antidota
gpa mo gsili pcattac cu singula
quib illico repire valeat in ca lib
singulaz Et qua vo fuerit anti
dota famosa quib vsi qnez sim
gpt quod ipa descarleo vn yta
dyamargarito atanasia 2 stimulata
gpato mosleta qua eoz que in
antidotario nycolai pone dispsi
gput in libro pheio sim atte stati
yta bremi atz qmoditatis opantu
i hac arte Et ma gpt si prima anti
do cu antidot illius gtinet Et
opantib omnib copia qr plima

medicandi

Finis primi libri

Post ambulacionem quarum in libro
predictorum scripsi posse et cor
dantibus tractatibus quarum ad se
traxit volumen inter se consilium morborum, venu
atque suorum accidentium curam attemptare. Et si quis
ordinem meum reprehenderit consimans per doctrina
rectius vera particularium prosequenda, respondendum quod
quod in scientiis quadruplex ordo reperitur. Primus
quidem est ordo philosophorum qui dicitur causalitatis secundum quemadmo
dum et intelligencie et corpora celestia in suis
motoribus dividitur. Et hic quidem ordo est prius apud
naturam posterius quoad nos apud doctorem tamen ad invicem nova
quasi sunt. Secundus vero est ordo liberum, qui dicitur compo
sicionis quemadmodum ordo quod species ordinantur et invicem quod
generale est prius quam est posterius apud naturam prius non apud
doctores tamen ex ipso est nova quasi dicuntur. Tertium
vero ordo est mathematicorum qui dicitur diffinitivus in una pa
rte quemadmodum prima pars sunt diffinitiones veritas
totum est magis sua parte et ipse quod est medium
predicatorum quam prius est apud doctorem et apud naturam
tamen ab ipso quarum veritas robur. Quartum
vero ordo est medicorum qui dicitur secundum capitula in una parte
generalia sunt se decoracio venenum solo qua
dislocacio. Ibi capitula quam nunc tamen eorum consilium comparat
cum in sunt vel sicut venenum vel reparat
consimilis partibus corporis advenire vel
quasi solo filio et capitula vel partibus pluribus simul
vel divisim quemadmodum dislocacio preternaturam
et hic quidem ordo est posterius est prior quam et
apud naturam et apud doctores posterius est quemadmodum
totum integrale sit posterius sua parte. Ergo
tamen itaque de morbis talibus predictis non loquimur
in ista tractatus qui sunt se venena et de decora
cionibus non manuali de linquimus operacio
nem quam de talibus aliquibus bene scribere difficile

est namque se morbus periculosior quam
est ut ait qui sub dominio sanitatis quam
actuissima qualitate corpus afficiat singulas quasi
membrorum partes inficiat et tamen vera denegat
nec meus prestat apparatum et quod omnibus difficilibus
et abruptis periculosa omnibus mediante auxilio pro
terreret. Sed deo donante pietatis auxilium de
voto corde sedulus interpello qui scribentis
calamum tamen manum ducat ut non in se contin
gere devicte nec in curacione errent neque in fu
turum prestigio facilitatis offines dum ipse sapiencia
secundo libro de medicinis simplicibus capitulo philosophiali in prin
cipio deum prestolor cuius nomine sit benedictum. In quo
quidem glose nore mens mea confidens
scandit ad ardua, et que vires proprias non
valet transcendere possunt intercipiendus attemptare
et vere doctrinam devoti Iohannis mesue in libro
suo de apparatus primo capitulo dicentis deum
in cunctis prepone et preponet te honora eum
et honorabit te time eum et cuncta scire
reperiens.

a

a

Capitulum nonum de scabie plana inter pollata
Capitulum 10 de scabie plana continua
Capitulum undecimum de scabie epiola et lipparia
Capitulum 12 de scabie inflata inter pollata
Capitulum 13 de scabie inflata continua
Capitulum 14 de scabie compositis et mixtis et certa tus que planete dicuntur
Capitulum 15 de scabie epidimiali
Capitulum 16 de variolis et morbillis

Tractatus 2us sunt quoque capitula primum quid de crisi quid sit et quot modis debeat fieri et per quos criticos
Capitulum 2m de congnicione si an tanda sit crisi vel fine crisi et an sit longa vel brevis
Capitulum 3m de spetie ... ... in se et ...
... fieri debet crisis
Capitulum 4m de congnitione dierum criticorum qui sit et quot sint etc.
Capitulum 5 de spetie ... qua crisis debet fieri et per ... ... vel malis

Tractatus 3us sunt tria capitula primum de congnitione venenorum atque ... cura in generali
Capitulum 2m de cura ... venenorum ...
Capitulum 3m de cura ... venenorum ...
... vel ... vel ... etc.

Tractatus quartus sunt 12 capitula
Capitulum primum de ... capillorum
Capitulum 2m de ... capitis
Capitulum 3m de scabie et pruritu corporis totius
Capitulum 4m de lepra
Capitulum 5m de albaras et morphea
Capitulum 6 de ... et ... et gutta rosea
Capitulum 7m de albificatione et lenificatione faciei et corporis totius
Capitulum 8 de impetigine et macula corporis

Capitulum nonum de nodis et verrucis
Capitulum 10m de serpigine et impetigine et ... et ... atque ...
Capitulum 11m de lentiginibus et panno faciei
Capitulum 12m de ...

Calor naturalis et calor febrilis differunt

Febris est calor innaturalis ... per quod et ... in ... ethimologizat ... calor naturalis ... calor mixti ... calor vero febrilis et calor elementi ... elementum quam calor naturalis ... ... etc. ... et ... quam calor naturalis ... in nobis ... et corpus custodit calor vero febrilis destruit et corrumpit ... non ... atque ... quam calor naturalis ... ... ad ... calor vero febrilis ... ad ... mixti in simplicia elementa ... quod et a philosophis calor putridus appellatur ut ... methe...

Non possunt ... duo calores ... differre cum non sit ... ... calor naturalis ... in corde cum sit ... et ... per ... et arterias in membra corporis ... ... et ... ... calor sit ... atque in medio ... quam ... naturalis ... naturalis ut ... de ... concludit ... ...

calor febrilis ab ipso recedit per excessum ita
frigiditas complexionis equalis ab ipso re
cedit per defectum et ista dicitur apud medicos
ethica senectutis. Ex quibus quidem omnibus
talis apparet primo de se descriptio se colligit
aggregans omnia genera causarum. Quoniam febris est
calor innaturalis accensus primo in corde procedens
ab ipso per venas et arterias mediante spiritu et sanguine
in totum corpus nocens sensibiliter eius operacioni
naturali. non sicud calor ab ira vel exer
cicio vel a balneo nisi in sint vehemens per mu
tacionem neque resistendum tali diffinicioni per
hoc quod dicitur innaturalis quemadmodum faciunt so
phiste putantes calorem naturalem est in corde
aliud esse a calore innaturali eiusdem quoniam
illud a superiori reprobatum est et artificiale. s. quod duo
accidentia solo numero differentia simul in eodem possent re
periri. Sed quare secundum quod fuit calor con[?]
et idem est in carbone ignito et postea hoc
magis ignito dicitur inflamatur. Et iterum est obi
ciendum quod in febre emprosa et lipparia calor
se non expandit per totum quoniam idem est per accidens et
a causa prohibente prout explanabimus cum de spe
ciebus differentiarum. Eo quod quidem sibi accidit in princi
pio particulari primo se circumdans et protegit humoralis
quando totum corpus in frigida extra est. Et quando
supervenerit rigor super totum ita ut ex hoc stulti
putant esse contrarium febri in tempore calore quod frigus
et rigor et corripilatio convenerit cum de re
postquam febris superveniet vel ita putrefiat in talibus naturam
corporis frigiditas non cito nimium nimis febris ca
lor simili et sic causis notum est preprimere
super totum venas sua in interiora spiritum s. et calor
et sanguine ad cor ut ibidem vincta reboret

contra morbum quare dicitur per accidens depau
perent ex ea calorem et colorem. Ex predictis
ergo verum quoniam et si epar vel stomachus vel oculum
vel splen et ultra omnia membra corporis infla
mentur preter quod cor sit inflamatum non fiet
vere febris quod ad modum neque si epar et membra
singula inficient propter dicitur ethica se
nectutis sed vel ydropisis aut cachexia
quare sic intelligit sit calor innaturalis corporis
totius licet ideo non contineat. Concludendo ergo
ut ex nominatione accidentium cognosci possit febris
completa ex eo hec virtutis vitalis que
pulsum parat arteriarum quoniam in medio febris defecat
a fonte et capite in rivulos atque ramos
propter quod ait G in libro suo de pulsibus
pulsus est proprio febrilis super disposicionis cor
dis quoniam non fallit propter naturam vera contingi
plurimum licet non sit in corde febris omnia.
Diminucio autem febris dicitur quoniam de accidentis distingui
pertinens maxime febribus per quam et differunt in ab
stracto vel in concreto. Deinde autem febris
complectitur corporis humani viventis ut
ait auctor in libro de causa bon et malis humor
hoc non corpus tamen tribus integrat partibus
que sunt membra spiritus et humores quorum
sed prima corpus constituunt alie vero duo
in vivo et opacioribus conservat. Est igitur
et erunt prime febres tres secundum prime sive dixi. Quoniam
si calefiunt primo sit in membris et corpore humidi
secundum calefit vero in spiritibus et humoribus prius
constituta febris ethica. Si vero calefiunt primo
sit in spiritibus calefit vero in membris
et humoribus constituitur febris effimera. Si vero
calefiunt primo sit in humoribus calefit vero
in membris et spiritibus constituitur febris humoralis

que et putrida incipa | stare aut sed subdivisiones paracitabit in secundum singulatim cum sympthomatibus et aliis de quibus loquimur

Dygna sunt in eo quod sunt sicut caliditas corporis tocius apud tactum maior debito et subito sine causa manifesta et pulsus quam fortior velocior atque spissior quod sit prenaturalis. Brevis et anhelitus et etiam lesa in omnibus operacionibus vel corrupta diminuta vel ablata. Verbi gracia quoniam apud accessionem lesionem virtutis animalis impeditur magis motus propriissimi visio gustus et auditus. Sed apud accessionem lesionem virtutis vitalis impeditur pulsus et anhelitus gaudium et delectacio consueta. Apud accessionem vero lesionem virtutis naturalis impeditur appetitus et digestio et evacuacio scilicet secessus et urine. Primum dinoscitur febris effimera accidit per se sicut diversitas per causas putrefactionis vel aliis evacuacionibus. Et sicut quod de similitudine sibi et differencia propter talem nobis tradidit medicorum princeps quando dixit sicut et eius inspectus demonstratio cum prima quoniam est cum lebes calidus calefacit aquam in se et aerem extra se quod est extra sicut ethica. Est etiam cum aqua fervens effundit in lebetem et ipsum calefacit et aerem quod est extra sicut putride. Est etiam cum lebes et aqua frigida calefiunt ab aere calido vel calefacto quod est extra sicut effimere. Ex quibus patet quod in ope quod facilius curatur sicut effimera quod sicut putride sicut putrida facilius curatur quod ethica nisi fortassis sicut ethica propter speciem confirmata quam nobis sicut putride in multo malam confirmatur. Dicunt predicti medici quod sicut prima est sicut sicut quoniam est

dependens a sua causa sicut vero ethica et sicut effimera sunt morbi facti quoniam post causam impressionem amplius a causa non dependent. Sed per naturam sunt ut philosophus ait causa primitiva vel quidam ut medicus recipit inceptionem in tuendo. Sicut non putrida fit ut philosophus ait a causa antecedente et quicunque quarum mediate remedia propria intra ut ait . Sed de ergo ut sicut quod sunt et sunt una inceptionem cuiant que et altero. Sicut vero sicut ... duabus indigent inceptionibus que sunt altera ipsa atque causa. Sicut putrida sicut sicut non sunt impressit eius dispositio in corpore quod est primo parata et quatuor secundum causa diversa sicut sita sicut et media in eius causa propria sunt ab actu corrupcionis quoniam consistit in causa ... tabis cause ut causa. Et sicut quod sicut et primo mala quo causa putrida est vero virtutis. Est tamen mala quo sicut quod et et ... quoniam omnis calor ab eo actu exsiccat quemadmodum sicut ... ut dicitur .... Et sunt manentes sine sunt ubi sine ... ut sunt ... cum virtute ut ait ... passio. Unde dicte ... consequitur explicationes qualiter subitam substanciam vero ... Capitulum primum

Febris de febre effimera cuius effimera consistit in prioribus speciebus. Ordinemus est mala quo diversa causa corporis tocius accensa in spiritibus in corde ... radicem et calefactum in spiritibus vaporis vero et calefacti in humoribus atque membris nocens sensibiliter actionibus naturalibus quoniam ut ait ... quando dixit sicut ... fit destinatio est quod sunt extra ma ... ...

Capitulum ... de febre effimera et eius speciebus

curendo spiritum cerebri dicentibus quod triplex est
spiritus scilicet vitalis naturalis et animalis non
quidem quod differunt forma et essentiali vel effi
ciente vel materia sed solo fine sicut et modo operationis.
Ubi sciendum quod omnis natura spiritus est quoddam corpus in medio
tenue clarum subtile calidum exiens in similitudinem
supercelestium corporum ut dicit Avicenna in libro
de viribus cordis. Est enim calor in sinistro
ventriculo cordis generatus secundum formam substantialem
et complexionem propriam ex sanguine purissimo
in ventriculo dextro attracto. Dicitur
quidem sub hac forma et quia non potest in ipso
operationes aliquas corporis exercere. Quem calidis
superfluens perficiunt operationes animales. Humidis
vero deficiens operationes naturales. Tamen sit
quod ita saperens ad membra duo principalia
procedit scilicet cerebrum et epar ut in ipsis novum gradum
quoddam inducens perfectius operationes aptatur. Signa
igitur calidum quod a cessat in fluxu spiritum vitali
quia per quas calor et similiter est omnium dicitur naturali
quam corporis est aut animali qui est omnium maxime
refractus atque temperatus. Signa quoque primo in fluxu
fiunt spiritum vitali sumuntur x species. Prima quidem
propter iram inflamantem. Secunda vero propter tri
sticiam constringentem. Tertia propter unionem
calidum provenientem. Quarta propter aerem
frigidum oppilantem. Signa vero calidum quod fiunt
in fluxu spiritum naturali sumuntur et sunt. Prima propter
famem et sitim inflamantem. Secunda
vero propter cibum et potum calefacientem. Tertia
propter nauseativa saturitate opprimentia. Quar
ta propter ventres fluxu vel stipaticus superfluente.
Quinta propter negligentem exitum vel balnei
vel fluxus vel sudoris certitudine venarum oppi
lante. Sexta quod cum reuma derivatur a capite oppi
lans et per intus ut videlicet grossius [illegible]

et per exterius ut balneum in aquis
tinaz vel decoctionibus herbarum. Quod si cali
dum sit in fluxu spiritum animali sumuntur
x species. Prima propter sollicitudinem angus
tantem. Secunda propter vigilias perdurantes.
Tertia propter sompnum excedentem. Quarta
propter catarrum calidum advenientem vel frigidum
constringentem. Quinta propter aerem calidum
cerebrum colliquantem vel frigidum comprimentem.
Sexta propter exercitium et laborem fatiga
tem. Signa autem se effimere quia
fit pulsus non valde velocior nec
frequentior naturali vel consueto. Secundo et
anhelitus. Et quod in ipsis diastoles
maior est quam sistoles cum eructandi
necessitas fit ad cuncta. Pro quod non sit
fumum [illegible] capitosum. Et quarta
non perdet signum digestionis apparentem nec
tangit vehementer. Quinta tactus quidem
corporis est calidus apparenter qui manum
pungit cum statim remitti si manus
in loco steterit tempore non longo nec lingua
vehementius siccatur vel asperitatis
vel nigredinis. Et sitim cibus ex
tinguit. Unde aer frigidus et aqua.
Et ex signis accidentibus sunt post
apparentia quod in principio si non accidit hor
ripilatio vel parum nec in declinatione fit
sudor diurnus vel parvus [illegible] sub
tilis. Signa vero propria trahunt com
plete ex in fine narratione super an
cessione cause primitive [illegible] super dicte
quod decet medicum diligenter inquirere. Ac
theadus. Una sit effimera secundum opiniones
species febris est una et eadem in genere
quod est ut habeat materiam super aliena[illegible]
causa primitiva que se inducit cum

ayctha[illegible]

administratione rei oro ymie donec tem
peries inducatur. Quoniam ut dicit ypo
in omni motu corporis cum ceperit quod
laborare statim quiescere remedium m
est non in hoc cadit peccatum error apud aliquos
facientes in medicina prout qui in diebus cri
ticis sunt que ad se ulteriorem curam
trahunt. Secunda quod est ea que fit ex nauseata
sacietate in qua quidem oportet post causa declinare
et postea hic disponere alterare ut ait in 8o
de ingenio sanitatis. Ubi crapula si ampla
est adhuc et sto quod facies ex vertens est
nec cum longum tempus assumpta. Bibe et sentit
paciens dolorem gravatum apud partem ventris
superiorem cum eructuacionibus diversis
tur eiusdem alteri ciborum morum quoniam vel ci
bus non sunt corruptus sola mora potest
reduci ad benignum quod facies per eructua
ciones saporem cibi retinentes quam dicit ypa
crapula et deagatal cum rumorem acceto
pro in medicina tunc opportune ne fortassis se
di augmentata et post hic abstineat ab
omni cibo per duos vel tres dies et dormiat
quippe vel creatur donec tota crapula di
gerat et redeat appetitus et fiat cura
dicta cum de debito statu. Vel est cibus cor
ruptus quod facies quoniam eructuaciones fe
tidas horribiles fumose quidem si cor
ruptus passit acalido excedente. Precipue
vero si acido desiccative quare statim
educatur aliquando per vomitum vel decursum cum
de balsamo. Cibi vero ab aliquo ad intestina de
scenderit distinguendo fiet hic modo
quoniam vel stat adhuc in superioribus et gene
ralibus quod facies quoniam cessat eructuaciones

et dolor sentitur circa umbilicum et anorexia
tempus longum post cibum assumptum
quare si sit diamuolis det dyaton
piperon secundum plus quam et in intestinis
generalibus quod amorpha digestio prima
ut dicit quod 8 de ingenio sanitatis cum
de se efficiunt exacte. Cibi non sit ma
liciosus atque corrosiones et angustias
cum vigiliis inducens educatur statim
aliquando cum medicina levi secundum est scoticon
laxativum et bene dicta et yera pigra vel
obsa leniente dicto cum de stipa tec
tus vel cum suppositoriis dictis vbidz
vel cibus descendit ad intestina grossa
in fisca quare et cristeria educatur sive
tenditur sive corruptus.
Secunda vero species dicitur est que fit ex oppi
latione arteriarum venarum capillarium et
porrorum cutis in qua quidem natura est ut
medicus statim aliquando suggerat perdat
ne forte in se putrida generat et quo
maxime prima est post plenitudinem humorum tunc
preacum. Cum vero signa malis erit eum
flora si sanguinis sabus vel ex humo
ris sensibus equaliter dicunt quod facies
ex habitudine carnosa vel plettorica
et urina rubea vel confusa et color
corporis rubeus vel exbata. In hoc
medicina vero si unius sabus humor albus
a sanguinis vel duo dicunt quod facies
ex urina alba subalbi vel corporis
grossa et regimine pacienta. Post
enim non paves apprime cum balneis
aque dulcis tepide vel aque decoctionis
florum camomille in quo corpus totum

Leuiter sicut tpe longo in senio ex sa
pina fabar ut furfur ut sale Similit et p
interius cu sirupo acetosa ut gentile et aliis
subtilibus ita tn ut si opila° fortis fuit q sacc
qr sic e fortis fortioribz erit utendu Si no
oppela° modica fuit ip sires qr sic et anxie
e modica leuioribz in sistendo **Empirica**
Sn cua omis sic effi ptp in illa que fit
a fame ut siti ut exercicio excedente gferre
unde cua° cu flora ut sex maria mix clarum
petitum sic et dicta tenuis in qta uz quali
qm et si no qlz sic effi s cu ma plima sine
replecoe Inqualz tn epaz sedi usq digestiua
que sit abu plm ul grossu no pt elaborare
nz p h tmendu de utute cu tb h sic s bue
ut in sca Jam dicc Indeclinatur oplz epaz
gpt balneu aq dulcis tepide qm caloz febrile
alterat et reliquias in sensibilit resolut
Cauend pcd q i sic effi pdas qnz surgit ac
aden mala que sut dolor capitis vomitus
fastidiu sitis et siffia quibz e succurrendu put
in singulorz capitulis docui **Canon** dic ut
guo demigero sam q ppu sic effime est
non trisre diem tercau quia si cessauit
die 1° peior et lenior dia Si uero p° die
cessauit verissima atz purissima nuncupat
cu uo sic effi ts uni° diei agiis nuncupat
n e aliqua sic effi que diem tan trisire post
pt q in sic putridam comuta excepta eu
que fit ex opila° orificiorz venaz et porcorz
que qdez durare pt usqz ad diem qntu q
si tuc no resoluit in putridaz e conuersa que
et h sic effi no ve effima sz q media int sic
effi et putridas Judicaz Et certa ut ibidz
q ppu e sic effime no hre prodius nz
paroxismos qm prodius aia depedz humorali

pterq in sic effima ex opila° q q
prodiz hz co ut qm si ma opilans sint
grossa flatica fiet prodius diuturn° Si
uero colica subtilis fiet prodius de 3°
in diem tercim Si mlia de x° in x
Si sanguis affligit assidue videlt
Synocha cu excocrla ap° anortam
ssus nacqz alterna qbz ma parz p
paru opilat et paru post parz euapoat
Dic ptca ut idez q ad ap° intrinsca
mgdiz membro no pt acad sic effi Ad
ap° no extrinsica et ppe pruri et malig°
emunctoriorz no sic msi sic effi q e qm
in eis no puenit uapor putridus ad
cor cu sna sbta sz cu utute et alta sola
q e ppu effi **Prosti°** Colla du
in cua sic effi stata agm qm si diem
et ut qntu ad plus trisfuit sic putridz
in flamabit Et si i sic effima calor
et sic et cua uem de die in diem remittit
salubre Si no calor fortifice et plsy
dimisio et dyastoles minor cu aug
sistoles et vrina tingat nz in ea sig
digestionis apparuerit cu scitote corporis
et cu° retenciau apliz debito fiat qm
apud diem quartu ul q° qntu et p
sedaz tercasiam si no superuenit sudor
vorri ul a vom spontanee ul a fluxu ventr
ul a vent sanguinis narium a a° cua° sp
euadicas atz amoc sic pu fiunt Et i
ap° intiorib si sig sic effi puc apparu
erint puri ap° et salutes sig Et
uo Si ad ap° extiod ve° i emunctorib
sig sic alt apparu ut ptp sic effi maius
intudiz ap° tiorosi denunciat Si i
et p aff° In bubonibz ocs sic male

d no°

a

exceptus effimus Et corp' sanguineum
p naturam si febricat fit effi ppt opilacom
patur et labi in synocham non putri
dat Et corp' colericum p naturam si febricat
fit effi ppt nauseatiuam sanc pm
et labi in febrem putridam tercianam et ppc si ve
trem habuerit constipatum et demum in c
thiuam pmcosam Et corp' flaccum
p naturam febriens fit effi ab esu solis
vel negligen purgacionis vel exacti
ofuctis pmu et labi in febrem putridam cotidianam
malignam non apud dic 3m vel quartam
cna' venerit ffulis coprosa Et corp'
iuuen p naturam mar potens et o
gui fit effi et resiste et hoc quidem voc q'
q admodum corpus spacium illud potens
et facit voc fortitudinis virtutis Et corp'
calidum p naturam facilius ac effi durat
q corpus humidum secundum p naturam q admo
facilius labit in spam In y et p as
in morbis in' spicacionem cyro
tantes Et fit effi ppt opilacionem venarum
et pororum corporis et omnibus aliis effi
m' consumendo ac ordinando vt d'
q 8 de ingenio sani Et ppt ad
spacium carnositatem plurimi humidam sac
quo' qm h' yc' fe no acat corporibus
extenuatis sz repletis Et pacium no
ciuacionem ve pgacionibus statim apm' fortibus
in sistendo Cm 3m de fe ethica et c

c 3 de fe ethica et cy
febre

F ebris ethica ut m aa' sperabus
diffi' ... febrem ordi'
et mala q' clis cala sicca huius ca
lesim ... moribus sba primo et in sba
menbrorum aliorum om et ex consequenti

in humoribus et spiritibus calefaciens
Fit aut h' genus febrium raro p se in
cipiendo ut plurimum aut consequendo ad
egritudines alias Cum aut fit p se ma
piens fit ab ira assidua vel labore
vel fame vel cogitu cor et menbra in sta
ac exsiccante Cum no fit quando fit ab
duorum morum qm aut consequitur egritu
dines vlcs et h' o ut plurimum omnis nam fo
putrida cui perdurat ppc mar c coll to
c niliva infit metaforam Aut consequitur
egritudines ptn' et c aut post debilitate
quorundam menbrorum principalium que sunt cor
pulmo Stomachus epar et renes cu
sc aliquo tempore mala q' cala sicca
longo tc durauerit vt dicit G x de
ingenio sanitatis Et in isto quidem
sermone comprehendo macilentia et ve
nas mesareycas qm sto ac epi al
ligant Sunt aut h' ethice tres sb
sive gradus q' q' q' incipiens et
c cu humiditatibus p q' q' vos dua menbris
consumens depascit q admo vt cu
lucerna depascit c'm conaturans
et h' e curacionis facilis sz q' difficil
Secundus no procedens et c cu humiditatibus et
que cambium dua in' bris i bibita
consumit q admo cu lucerna consumit
oleum i bibitu et lucinio et spa c fac
cuiacionis diffi' no curacionis Tercius
aut consumens cu humiditatem q yltinie d'
menbrorum substanciam continens m amittur
q admo cu lucerna m amit humidu
radicale licinii et h' e max' q'

Sed impossibilis curacio cum li3 humid in senibus restaurari possit humidum tamen radicale nequaquam propter quod dicit Avicenna x^to canonis fen prima capitulo circa quod si terra sicut esthere possit curari senex per naturam possunt in diversi inventute et sic in conpetentiam. Signa. Signa propria sunt etiam tactus corporis quorum prima quarum est calidus corporis in febre quod eger non sentit vel parum et cum medicus apponit manum sentit primo calorem lentum nisi sit putridum corpus. Et si manus diu magis moret sentit augmentum caloris velud putridam a cum contrarium in se esset et putrida repericis. Secunda est quod sic non habet per se neque ex accidentibus aliquod habere die primo est febris equalis et assidua nisi forte patiens sercebi ystia quam ut dicit si per se de se. Tercia semper fortificat per duas horas post cibum assumptum et diversis horis in accidentalibus assignat et ideo quam tunc calor habet ex adventu humidi nutrimentalis super membra reddit et agregit super calorem primam. Quarta est pulsus spissus velut durus debilis subtilis et longus ex caliditate et siccitate arteriarum et cordis cum debilitate virtutis. Quinta propter si filum humidum tendunt brachio circa cessicavit apud arteriam. Sexta et si congentum vel liquor fluat super cor totum circuis exsiccabit apud cordis. Septima est urina vero corporis sani et ipse in principio com cum processit fit subtilis vel subcitrina et cum processit fit citrina intense cum oleaginitate superficiei et cum maximo processit fit aquosa cum ventositate plurima propter caloris innati extinctionem et humiditatem radicalium membrorum prima corum consumpcionem. Octava que ab hac fit dicitur corporis trahit ut sicut predictus corpus de die in diem extenuet sine causa manifesta et urgentissime superfluunt cum prostracione appetitus et desiderio ad dicitur attrahendi adcum suum. Signa autem distinctiva cum specierum particularum sunt adiectio et remissio signorum predictorum. Ubi et tertia si pauca omnia sunt recencia atque remissa et prima species. Si vero sunt forciora et fortiale apparencia ita ut urina sit oleaginea et adeps ventris et musculorum moreatur et oculi concavantur fiet secunda. Cum vero sunt ultimate ut facies sit cornea et cavo musculorum et consumpta donec ossa et nervi apparere aperiunt pater corrosive et cutis sunt tensa velud corium ad ignem retractum que cum extenditur redit cum plurima tarditate et vox sit ypocralis et venae apparentes vacue a sanguine tunc erit tertia species mortis manifesta. Methodus. Et circa cum sicut sic sola ut dixerunt communiter de hoc sicut antique quod x^o de ingenio sanitatis solis indiget alteracionibus ad sanitatem humectatione neque est opus evacuacione et quamvis sint non dispensat complexio a causa nisi forte per accidens utpote quod quasi ad se putridam illa remanente. Hec autem alteratio completur cibus rebus specifica que sunt balneacionibus et in cenando. In aurora vigil et post sompnum et digestionem duplicem completam surgat a lecto suo mature sive prius ut exoneret ventrem suum si sit possibile ab egestione et urina tunc mittatur balneum humectativum lenitivum quale est propter

methad.

A

balneum aque dulcis tepide sub ae
spacio Et fortius isto e balneum aque
decoctionis malvarum foliorum salicis et ppli
et tribuli et ppinis et nenufaris et violarum
et ordei depilati Et etiam fortius e ex
lacte dulci recenti balneum aut ex lacte
et aqua simul mixtis aut ex oleo quam re
centi et aqua simul mixtis Et ex balneis
maxime humectantibus ut dicit Mesue in
suo de apparatus cap de spasmo e quod
sit ex aqua dulci in qua cocta sint
capita et pedes edorum et agnorum et arietum
pinguium propter quod et unguenta sunt calefacta
cum humidis et conferunt vehementer Et in tali
balneo lenit frictionis sine mora in ipso
quam mit in digestum trahit ad membra et
corpus rubificat atque dilatat quemadmodum
mora longa in balneo et fricatio aspera cum
sudore corpus reddit cum exspodiis Cum autem
balneum exierit ungantur pectus et spina eius
ex oleo quam vel violaceo vel cum populeon
vel cum butiro recenti dissoluto cum lacte
recenti in illo Et post unctionem fundatur
super corpus totum aqua parata in tali balneo
ipsius pauca ad faciem Deinde quiescat et
dormiat pannis undique circumtectus super
lecto molli sub aere temperato declinanti ad
frigiditatem et humiditatem aliqualem ipse autem
cum anhelitu suo pectus et corpus tangat
unquam Talis namque ordo balnearum
et unctionis corpus impinguat calorem fe
brilem abscidat et naturalem conservat et
Et si ex aliqua causa non sudatur
aqua parata super caput sed super corpus
consideranter nunquam Et si aer sit hie

Frictiones in balneo

iemalis non sint humidus paratum fiat
calidus per ignem fundendo aquam rosarum
et sternendo folia viridia ppli et salicis
et vitis albe Cum autem bene quieverit
et dormierit super lecto suo erat parum
post in camera dont calor naturalis ex
citatus sint et appetitus comedendi
tunc sorbeat aliquid lactis recentis
dulcis per se vel cum mica panis decoc
mixta et hoc si sit consuetus in esu
lactis et in ipso delectetur Neque sumat
cum eo cibum alium quam de facili cor
rumpabilibus ut dicit Galienus in de ingenio sani
tatis lac sanguinis et spina quarum est istorum
calido quia in sanguine suum In sano vero
ad acetosum est ut non nutriat sed corpus
augmentat et virtutem laedit naturam Lac igitur
lac corrumpi consuevit in stomacho suo quod
sequitur ex continuacionibus et ut fugiatur ex
mamillis receptum absque ac quemcumque
vel si fieri non potest deinde et statim cum melle
sunt cum modico zucari si stomachus sit calidus
vel cum modico mellis si stomachus sit frigidus
Neque conveniens est in hoc regimine lactis
prima papinu omnino e lac mulieris propter
homogeneitatem suam ad nostrum corpus
et post lac asine quam omnino e subtilissimum
et non casseat in stomacho Et post caprinum paste
ex herbis satis humidis et feno bono viridi
Et post hoc lac vacce Et post hoc lac ovi
um Et ut pars ipsius superior tam
tosa separetur cum cocleari postquam per unam
horam constituit vel aqua ut ipsum consulet tunc
ferro vel lapide ignito dont acescat
aliqualiter et pars eius butirosi ea

Ordo lactis in ...

3m

sumant que sunt medio plene sanitatis
inflammationis. Et cum hoc balneo et sor-
bitione lactis alternatim regatur patiens
sine omni alio alio donec virtus confortetur et
nunquam ad alios alios transferatur. Si vero non
sit consuetus in usu lactis nec sanos in corpo-
ribus, sorbeat post balneum loco lactis
ex iuribus edorum ut pullorum coctis cum lac-
tuca portulaca cuc. et psilidus ut fiat ex
pultibus ordei vel farri avene conditis
cum lacte amigdalarum dulcium et pemdiis vel fiat
micam panis latis bis vel ter in aqua
frigida et quod ut cibus alimentorum sit actu fri-
gidus cum administratur. Et cum patiens aliquo-
modo hoc confortatus sit mutat cancris flu-
vialibus vel piscibus petrosis recentibus
assis super prunas vel elixis conditis cum
vino granatorum donec ad esum carnium procedere possit
edorum agnorum et pullorum. Ex fructibus vero
cotat pomis sapidis et piris et citoniis
assis et prunis et amigdalis dulcibus et avellanis
mundatis et missis per noctem in lacte dulci
et sic cum balneis et unctionibus et sorbitionibus
predictis alternatim factis omni die natu-
ribus vel ter regatur de longo donec se extinguat
et corpus resumat. Tunc caveat vino a
coytu et ira et labore. Sed gaudeat sola-
ciis tripudiis ocio et quiete sompno pli-
ma opposse. Si vero calor se mensus
fuerit quadruplo accidentium sic 2a. Epithime-
tur et pectus cum petiis lineis infusis
in aqua rosarum in qua qua dissolutus
sit pl. ro. et sandal. actu frigidis vel tepefactis
si accidentium ex eis rigore sensit. Et in hoc casu
recipit vasis in alnia sive ut induat
camisias sandalitas et ipse cum exuit

a balneo in quibus dormiant tempore longo
et ungat pectus et spina tota cum unguento
isto actu frigido quod est populeon
ʒ ii oleum violarum et rosarum et salicis et nenufaris
ana ʒ ii mucillaginis psillii mucillaginis
dragaganti mucillaginis se citoniorum et malve
ana ʒ ii cere albe ʒ ii confitiant omnia
simul in formam unguenti. Cum constipatione
corporis prohibet excellenter et alienet
in omnibus medicinis camphora quando hic sit
frigida vehementer exsiccat. Sed est capitis
nocturnus se cerebro ... Cum scant
ad ipsam actionem quo cura ad se trahunt
et sunt terra. Contra vehemens fluxus
ventris et stipticitas. Ad sitim vero
extinguendam data anice abu per diurnis
horas totas decoctione dictis capitulis
de ptisi et fiant cum data cum de siti. Ad
fluxum vero ventris data tisis de tenui
dis ibidem et fiant omnia data cum de
fluxu ventris. Et in hoc casu clarificatum
latum et pulices roco fanti cum usu tr.
pharre vel avena quando stipticat et mu-
tat et alterat et confortat. Ad stipticitatem
vero ventris data pomis cerasie unius
maturis fructibus ante cibum. Et si non
sunt bonat cum suppositoriis ex pemdiis
vel sapone vel lardo vel cum aqua dulci
calida in qua dissoluta sit manna cassia fistula
thamarindi. Sed nequaquam procedat ad
acuta quando se inflammant et virtutem
dirant. Constat patera se etheca plerique
tum se putrida vel egritudine alia co-
plicata ipsa consequitur ipsa vena ce-
et tunc fiat congruentiis atque curationis
deffinitionis quod per intencionem intellectam

Camphora
Tercat

fluxus

Stipticus

Laxativum

et virtutis oppressionem et ut dicit in h
ca° que dicent ca sequentibus vel se
putacionibus loquam debite inniscant ita ut
si sic ethica dinam comgnoscat ex corporis
nece proc plurima inq in sistam alteratiuis
qua cura ms Et si sic pu diam comgnoscat
ex urine confusione et corporis plectora
inq cuanbus in sistam In neutra tamen neu
tram pars negligam Et utrisque gradatim
pacu post pars incendam quod ut melius
si possit virtutem confortam cum cibis suffi
cipatis ne deficiat in via Et in h casu
pomitus abenandus et lactis et aq sunt
visus qm mas putidas augmentaret p9 q
eas nil misceat in sto ut masticet Et loco
ipius pastam collectam capia ut in lectis
ut mellitaciom put ma cala ut fua
postulauit Empica Item qua corg
ethicam in prima et in secunda sit sit et sua
kquat draga tum acas rosarum Diandot
al et cu an in se ptal se pomis al sem
qm fructuum in datorum sic maluarum sic
bombacis excorticati sic citonorum an ʒ iii
Capitis rerib berberis an ʒ in pemidios
cerule credi depilati pinearum amigi dul
auellanarum excorticatarum an ʒ i zucari albi
lb in et sunt qui addunt lactis pomis et vinum
granatorum ʒ h ppt in siccatorum Et sunt qui
addunt sua carnetorum fl mnatum clitorum
in aqua dulci et post h contusorum in mar
toro et expressorum ut sua tortarum ut suci
limaciarum ut sua pullarum ut aut sunt exorum
lb ppt resapiam et fiat ex omnibus electuarium
durum ut confecto mollis velud et zucari
rosarum put ethici desiderium postulauit
Et pt addi aliquid ex speciebus dulcibus et aromatibus

fiard sit cyna am matis solum cardamomum
garoff sprea propter aromaticam de quo fiat
pacons post exitum cibi a sto et an balneum
et bibat post ipsam aquam zuccari ferat ut
aquam pnam Et iterum aliud restauratum
et in frigiditatum sit ex h mixtura Et zucca
rosarum si venter sit fluidus ut zucari viol si
si sit constipatus ptem unam dragaganti
trasaniddal an ptem semis et sunt qui addunt
etiam duas ptam ptem unum si scors sit debet
in digendo Canon Do et subita vitu
minua si cure debeat balneum anocle a
ut comst h nam op balneum acute ij 1°
et 10 de ingenio sanitatis que i methodo sunt
assecuti an et io suffocatam qm si cibus in
balneum pcedet rapet cruditus ad membra
et h m9 qm ostenditur qm cu restauret ab
balneum ideo in aruat et cor9 ethicum sola
restauracione indiget no cura de ut q cibus
sit balneo pmittendus Avendum aut vide
ij quodly pt omly anferri ut e demente
amaen x° cam sen ij ca° pnti vm tu m h
cad destincto qm in h ar cor ma e restau
raco sibi et altera9 Et medicus intendit
restauracom ut prius si corpus sit constipatum
et virtus debilitata quemit ut cibus pmitta
Si vero intendit altera ut prius si sit sicca
et multum passit ita tamen ip vty ad h tollerare
possit conueniens e ut balneum pmittat
Cauendum tamen quod cibus qui pt pcedere balneum
no e quicumque neque quomodolibet offendus sed
modice quantitatis et facilis digestionis ex
sui sba et qualitate velud e lac recens ut
sucus ptisane ut mis arrmi laudabilis
sz pullorum et edorum et de offerta. cibz ut q
horis an balneum ut hora illius p ste digerat

neque caudus virtute balnei super membra
rapiat. Ex quibus apparet quod ypocras
ethicum precepit tribus vicibus abari in die
naturali et vicibus totidem balneari
sed non pluribus si voluerit paciens · scilicet primo
in aurora 2° in vesperis apud occasum
solis et tercio in media nocte ita tamen ut
hec continuerit et recedent [illegible]
diei super noctem in estate vel [illegible] in
yeme. Dicit quod ipse x° [illegible] quod
maius est tempus balneandi quam infrigidandi
propter frigiditatem [illegible] qualitatis valde acutam
quare medicus intendat et caveat ne
humectativa super in frigida cum virtute
subdit et idem quod [illegible] cibus et potus et aer cor
poris ethicorum sit actu frigidus [illegible] non
tamen ut sit frigidus ultimate velud est aqua
frigida quamvis et si febrilis disposicio [illegible] mediocra
distemperancia [illegible] aqua naturaliter si frigida [illegible]
et in [illegible] remansit frigida et longo dierum spacio
[illegible] elevat et transire [illegible]
[illegible] ad [illegible] ut [illegible] 2° regiminis acu
tor. Est tamen cum frigida pota illico [illegible]
et [illegible] accendit et [illegible] fluxu ventris et [illegible]
in ventre [illegible] aqua et [illegible]
[illegible] et potus [illegible] et [illegible] temperati cum convenienti
quantitate ad [illegible] sic alterant actu
a virtute neque convenit ut sint tepida quoniam
tepida sunt facile vomitiva. Prognostica [illegible]
[illegible] facile curatur sed difficile cognoscitur et non
[illegible] facile cognoscitur sed difficile curatur. [illegible]
[illegible] et [illegible] maiorem [illegible] et [illegible]
[illegible] sit [illegible] maxime accidit inter annos
18 et 23 [illegible] quoniam [illegible] caloris [illegible]
in eo [illegible] maxima et [illegible] In hac etate

a

[illegible] et post quoniam [illegible] facile vel palliat
tempore longo et [illegible] in [illegible] et sanguini
et [illegible] per naturam [illegible] per [illegible]
[illegible] sit maxime etatibus a 18 annis usque
ad 3[illegible] [illegible] ethica [illegible] in au
tumpno quoniam [illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] resolutiva [illegible]
[illegible] et [illegible] per [illegible]
autumpni [illegible] malus. [illegible]
appetitus [illegible] in [illegible]
[illegible] capilli cadere [illegible] ut
splendeat velud pergamenum [illegible] non ap
pareant ruge [illegible] est morti
[illegible] per [illegible]
[illegible] morti. [illegible]
[illegible] quoniam moriendo loquitur et loquendo
moritur. [illegible] ethica facilius accendit
[illegible] per naturam vel [illegible] vel etatem
et facilius curatur [illegible] non [illegible] per naturam
vel [illegible] vel etatem difficilius curatur et diffi
cilius accendit. [illegible] vel [illegible]
medio modo [illegible] per [illegible] In morbis
[illegible] civitatibus. [illegible]
[illegible] complicatur cum [illegible] vel alia
[illegible] difficilior et [illegible]
quam si sit sola [illegible]

Hic est capitulum 3m de etica senectutis

[illegible] non est [illegible] senectutis
[illegible] ad [illegible] ethicam
[illegible] et disposicionis que consistit in [illegible]
[illegible] corporis ab [illegible] sub [illegible]
[illegible] ethice [illegible] Est autem ethica se
nectutis [illegible] frigida [illegible]
cor et corpus [illegible] sit [illegible] macra
rugosa cum [illegible] pallido [illegible]

c x de etica senectutis

corporibus senum accidit per naturam propter quod
et ethica dicitur senectutis. Fit autem hec
passio aut per se incipiendo et hec ut raro
aut secundo cum aliis et hec ut plurimum. Et
cum fit per se incipiendo fit propter siccitatem cordis
naturalem et corporis siccitatem. Sed nam duo membra
principalia sunt fons et origo humorum qualitatum per
quibus virtus naturalis perficitur et vita conservatur
cor quidem caliditatis cerebrum non humiditatis. Secundo accidit propter
in corporibus virtus per naturam vel etatem
vel sollicitudines perdurantes. Et sicut accidit
illi Symmachi de qua loquitur Galenus quinto de interioribus
quoniam sine causa manifesta extenuabat quoque die donec
et moreretur qua dum post mortem anathomisaret
non humiditatem reperit in capsula cordis et ex hoc
cognovit quod cor propter siccitatem privatum quia
natura tabuit sibi necessariam materia assidue et
calorem spirituum consumit. Differt tamen
in sua forma et operatione. Cum autem fit secundo fit propter
debilitatem stomachi et intestinorum et mesaraycarum assi-
dua perdurantes quoniam licet sine causa durat humiditas
cruda circa propter indigestionem et crapula per-
durationem. Secundo accidit quibusdam post esum fructuum
plurimorum et adultis et senibus habentibus naturaliter (?)
stomachi defectum. Signum eius cum incipit sit (?)
macies perdurans assidue cum calore febrili et de-
bilitate virtutis quoque die preter solitum
sine febre vel alia causa manifesta. Et est
quando cum appetitu sufficienti. Cum vero cum prostratione
appetitus et propter cum stomachi febris et virtutis cuius
debilibus cum humorum multitudine ulcerant. Signa
autem distinctiva per se incipientis vel ad aliud
quod trahunt exnarrative patet supra de
debilitate stomachi et eius principiis et antecessione
ethica (?) stomachi sicut de ... et quartana

et febra. Methodus. In primo curationis
humiditatis diluentis duobus perficitur scilicet humec-
tatione et calefactione. Et hec propter fiunt cum
balneis et cibis et unguentis que curant
omnino cum eius pro quod corpus calefaciunt.
Sin autem utatur post sompnum et digestionem completa
et stercoris emissione balneet in aqua dulci
tepida in qua cocta sit malva altea
artemisia calamentum et balsamita vel in qua
cocta sunt capita et pedes edorum et agnorum
et aretum piscium in qua fuerit leniter
cum farina fabarum excorticatarum vel furfuris
sine mora et ipsa quam dum membra rubi-
caverint atque dilatari ceperint cito per bal-
neum et frictiones illico cessandum et ne fiant
balnea vel fricationes superflue poros di-
latarent et corpus in aliquo (?). Cum vero exit
inungatur spina dorsi et pectus cum de altea
mixta cum modico oleo (?) vel cum modico oleo
nardino vel butiro recenti sine sale. Et post
(?) fundatur super corpus tota aqua dulcis
preparata vel fiat (?) non sentit horrorem
et ponatur in lecto molli in quo pannis mollibus
undique coopertus dormiat et quiescat sine
sudore. Postea non parum exeat (?) sub
aere parato donec calor naturalis fit et appetitus
excitetur. Et tunc comedat cibos facilis
digestionis calefacientes moderate sicut sunt iura
edorum pullorum et agnorum annalium inspissata (?)
cum vitellis ovorum et condita cum zinzibere ci-
namomo cardamomo. Et sicut sunt ova sorbilia
et pisces petrosi recentes assi vel elixi con-
dita cum speciebus aromaticis non acutis et. Et sicut
sunt buccelle panis de simula cum butiro
recenti cum vino (?) multiplicat donec digestio stomachi

consortet. Postq aut cibus digestus
talis fuerat quod e apud horam vesperarum
redeat ad balneu supdam et regat p dies
plures cu balneis et vnctoribus et cuba
tionibus alternans hiis vel ter quaq die
nali donec corpus pfcte resumat et dispo
p muite que ad modu melius scripsimus
ca° de cura sic ethice. Cu sit stoas et ma
sima fuerint humoribus crudis repleta
digerent statim cepm° et educant sicut do
cuiq ca° de stom debili. Et post pueniat
ad balneacone supdam. Et cu ad sa
tatem redeat debitam ut cu fructam
Abstineat a coytu et labore superfluo et
vigiliis et ira et sollicitudine posse
gaudeat cum tepiditate et quiete et exer
ceat die gradatim ante cibum mapi
mota ad debilem tendendo ad fortem et rede
undo ad debilem. Sed post cibu non
queuit omo aut parum vel saliq ut
cibus ad fundu stom descendat p ter
q ad eius latera coniungasset. Post cu
cibus vita pinces mundatos et amigdal
dulcibus et auellanis et pistacis et fructibus
et vinis maturis. Et quia si vener
restructus fuerat sinat an cibu de pinis
et cerusis sed cox vsum assiduu devit
gemat quia na cu castiaff camarmo
et mana sz no cu mellis aceitis **Empiria**
Regimine vsa est eius c retent in pyscan tois
corporis macri sa debil cibaria p nas hs
cont et mgr° complet cu cibis et mellis
Sancti et spma mltiplicat sicud sut pi
stis lauda libs et dyasatiron et diantheos

quare dicta ca° de defecto coytus et
que dicent ca° de grossitate corporis
macri pma ca° sublimiter suffragat.
Probatis ptea mltu et subito mitentes
est lac butirosum recent multu quale
e lac facumu vel omnu q admo lac
non butirosum mina sic capre gmoda
vel et lac mulieres vel asine vel cap
Dz aut ut q ex latte mitri et in pus
macri nolunt sit in ipo gsuetus et ipo
stoas et os ejus dolent q si no fuit cru
get in sto calido q aud fusu frio vel
ad acetosum quare no mutet sz crue
tuatoes et ongustrab in ducat. Sed at
lac servandi ne corrupat ex stom
et in sto hec e ut fuga a marmelle
quod si ab hora lefuit sorbeat illos cu
mlsu fuit pse ut mica panis desi
mula pter q cibus alius omo inseca
n forte stos fuit coleris tnc q remit
ut aliquid zucca tabarsett in scoat
vel plaatous et que ut aliq mellis
purissimi inscoat. Ubi vero lac recens
ha no sit post pone et mo q horas
sex vel tea illud in bom sua conser
vari oz ut illos cu mltu fuit po
in vase suo ligneo bn obturato in
aqua cala tpate q in nalem facit
calor remanere **Canon** In cura h'
ejus eius calefacti breue e eis no hura
tiendi longu valde q e q in huius eis
litas tarde iprimes i cor et sacci de
vicens ipt q apt q vm° de ipro sa e
q sacali e hum rephtu q sictu humectar

empiria

cano

Dum autem caliditas fortis exsiccat quemadmodum
sunt patientes absinthio acribus acutis
ut sunt piper allea sinapis etc. et acrimoniis
ut acetum et agresta et similibus herbis
et acidis valde salsis vel stipticis nisi
forte quis parum ex eis gustaverit ad pro-
vocationem appetitus sed contraria rebus dictis
acutis mollibus suavibus digestibilibus sicut est vi-
num rubeum dulce clarum etc. et electuarium
quod solum dulce multum prodest vel prodiens
in mixto ut ait Galienus in 2° de simplicibus medicinis
Sciendum pro certo quod ethica senectutis non est
aliud quam defectio virtutis nutritive natura est
ut in omnibus tria sunt dessicatio et conso-
lidatio membrorum naturalium in substantia et
propter tantam exsiccationem ex qua cum ceteris aliis
superius dictis quae sunt causae talis opposita
nimis opposse **Prognosticatio** Ethica senectutis
maxime accidit circa annum 30um et post 30um
annum modo quasi quolibet sit ethica quod est
quando circa 30 annorum consumit humidum radicale
adhuc plurimum non tamen circa hanc dimittunt quia
est evidens quia calor naturalis remaneat
oppressum adeo quod deservit plurimum humidum influens
nutrimentale et hoc est in puerilibus gulosis
Sed post 30 annorum quod est tempus perfectionis
et consistentiae diminuit humidum radicale
atque depascat a calore quare deficiente
pabulo deficiat et calor naturalis Et haec
egritudo maxime accidit corporibus melancolicis
per naturam vel regimine vel etate et tempore
siccitatis Et haec egritudo ut plurimum succedere
consuevit ex his tribus apud doctores
quando tunc in eis est summa medicina et caloris naturalis

defectus egritudine procedente quare sagacitas
sufficiat Et circa senectutis et decrepitatis
tractatus ad mortem tenuis non ad salutem ex
contrario in se circa repit Sicut enim propor-
tiones species sunt gradus quod ad modum et sic circa
quarum prima est facilis curabilis secunda difficilis curabilis
tertia non curabilis/3a aut nullo modo curabilis
sed neque recipere curationem quod admodum neque
senium naturale Neque dentur hi gradus nisi 2um
magis et minus vel antiquius et recentius tamen quod
per affectiones quae ex illo etc. exterminat corpora
tarde venerunt consueverunt **Sequitur capitulum de**
Putrida Quae sit putrida, nunc dicit [?] c. r. de antiq. [?]
pu. i. yno. [?]

Licet omnes febres **causa sit putrida in generali**
propter nam rei sit calor putredinalis et
omnino calor naturalis contrarius ut ostenditur in capitulo
de differentia febrium Nomen tamen apud medicos ista febris
sortitur per hoc quod putrida est calefaciens et est in humoribus
calefaciens et in spiritibus atque membris quae
et sic humoralis nuncupatur Ad sciendum autem
praesentem nomen et differentiam febris putride diversae quod
ista quatuor sunt sic per ordinem ut dicitur et
ex demonstratione sunt et prima namque humoralis
materia collecta ex cibis et potionibus superfluis
in corpore replet ipse vasa secundum quantitatem
vel aggravat contra virtutem secundum qualitatem Secundum
vero talis repletio et gravamina poros cutis et
ora venarum oppilat oppilat Tertio non
talis oppilatio transpirationem et eventationem
caloris naturalis prohibet Quarto autem calor
naturalis humorem ex hoc ebullire neque regu-
latur ante quare fumum vaporosum putridum
accensum elevat ad consumendam velud
accidit in stercoribus et rebus aliis cum putrescunt
quando procedens corporaliter ad cor ipsum inflamat

ultra sui debitu — Item pcedens ab eo pro pve
nas & arterias in corpus vniuersu sic pu
trem in duat — Causa igitur sic putr et ex
spiritiua ante & coniuncta que et sunt cause
omnium morborum neque sunt plures alie — Primitiua
quidem e causa extrinseca velud estas solis
ardentia exercicium vel balnei vel euacues g
siccte Similiter & anxietas crapule q diminui
& ipse ex rebus facile putrescibus ut sunt
lac & fructus & olera & pisces & sicud e motus
inordinatus sup cibum et assup vini plurimi
vel toscorum aliorum fumosorum post cibum —
Antecedens vero e causa intrinseca interior que cu
sua sunt in interiora vocabitur causa coniuncta —
Dicitur igitur humor vel cibus superfluus aptus
putrescere dum & iam putrescit sed de coplexionem
igitur intellexim sic pri & suarum speciem dicam q
q primo de sic febrem de nac inlapsi & iq
tur — Prima quidem ex ma & hec e melior aeque
distinctio cum humor aut e simplex a compositus
et siquidem simplex sic sunt iiii or species —
Prima quidem ex sanguine Secunda ex colera
3a ex flacre & ex inlia — Sed non compositus
sic sunt diuisi species que calamo scribi non
pnt nisi in genere pnt dicitur 9ca o de aia sic
pportare — Secunda vero dico sic pnt e ex
forma afflictionis quam a cuius ma e intra
venas & arterias & sic sic gta q sp affligit
dant ex venas & sic sic inpollata que
quidem cuius prodis euaporat & cuius prodis
sunt ad inmerciam putredis ideo quidem
inpoint — Tercia vero dico cavere ut ipsam q
que e impt ncca congnosci ancedeo ipam
curare volenti & exqualiter mane &
modo cursus cuius & pugna cot naturam

que est quam aut ma e acuta calida
& sit facit se acutam aut frigida grossa
& facit se cronicam aut media & facit
se tropica seu concersmam Pariter aut
sionem gposse pstractam ca o de sygn oo
se an tranda sit q cursum vel sine cursu
quam non e possibile gpstare ipsam intelligere sine
casibus coningmoc — Signa sequitur putridam quia
que non faciunt errare cu sunt fuerint sunt
hec pulsus velocior & frequentior debito
vel consueto In quo sistoles maior e q
dyastoles gpter maiorem matrem expellendi
fumum capnosum q euentandi calor
Deinde et anhelitus Et vrma rubea q
fusa et inqua non az dygo statim apri
vel paruum az & ipse cu ma sunt pauca be
nygna & fortis vrins cu regimine bono
Et tactus quidem corporis apud manum me
dici sentit calidus mordax acutus va
porosus & p inii o lingue ad sapores alienas
sine causa manifesta cu siti & fastidio
& anxiete plena & lassitudine membrorum
corporis tocius & p inii oc sapm & vigi
liarum in ordinem non consuetam & dolor capitis
pulsatiuo & fetor exenati plus debito
vel consueto — Signa vero distinctiua
se pnt dicitur an sit gta a an inpollata
non pnt trahi nisi copost apparentibus
quoniam 1 prima omnes sic pri sentit paciens
horripilatum et rigorem hoc tamen e in se
gta a ppt renouatorum caloris naturalis adunt
ppt sensatam nocui sed in se inpollata
ppt hipsonem matrem non dum putrescentem
ipsa tamen iam putrescit sup membra sen
sitiua musculorum que sunt in ambitu

corporis totius simul et in declinationibus earum
fit ut plerumque sudor exuberans diuresis
vomitus et alia evacuationes sensibiles
manifesta non fortassis nisi sit pauca
benigna et virtus sit fortis in sen-
sibiliter resolutos quoniam oportet ut tunc distinctorum
signorum capiatur ex effractione febris
vi: quia quando si febris desit aliqua
hora in infebricitatem et quietam
per totam vero erit in continuata. Si
vero numquam perfecte desit eius afflictio
licet exacerbetur magis una hora dici
quam alia vero dicitur febris quotidiana propor-
tionalis. Et si omni tempore equaliter veluti
synocha dicitur sive quotidiana nulli sit
in continuata proportionata. Signa vero
distinctiva sunt putredinis et magis
proprias capitulis propriis disseremus. Methodus

Cura febris putride in genera-
li ~~perficiatur~~ duobus perficiatur
in instrumentis dicta scilicet et
medicina / Evacuatio nunc pertinet
ad ipsam curam non pertinet non sunt
autem a parte de quibus ut nos expedivimus
libro primo unde de istis duobus
instrumentis antiquis medicamine et
potissime ypocras et canones scripserunt
utiles atque necessarios diversos. Illos autem
eorum dicta breviter perstringimus non utilem
prætermittentes propositum duas tractatus
quos prima quarum est de dieta que
scilicet et qua hora dici vel morbi
sit offerenda. Amedicos methodum
observanti ad quod videtur rudum quod
canon perfectos de modo cibationis
in sine putridis quibusdam tunc quod
in continuatis completens vero omnes rationes
auctorum generales licet partes septem
prima quarum est quod in nullo sive paroxys-
mo vel ~~actu~~ acbatione dandus est
cibus neque illico ante ipsum neque illico
post ipsum non fortassis ~~aut~~ accidens

aliquod magnum et timorosum ad hoc ne-
cessitaverit. Ut gratia sincopis que
consuevit quibusdam accidere vel defectus
in principio paroxysmi vel augmento vel
statu vel declinatione non solum propter
in anitionem sed propter sic molestiam
que tunc aliqua hora et paroxysmi cibus erit
offerendus et ad hoc magis sic est propter
in anitionem et tunc tamen ex talibus oportet
ut sit paucus facile transmutabilis
virtutem alterandi atque confortandi
potentem sicut est mica panis lota
pluries in aqua frigida vel in vino albo
claro pontico ~~[illegible]~~ lymphato et
sicut est in tenuis vomendi in paroxysmo
sive in continuatis de eo vel statim quando
in eis facilior fit fomites si
cibus offeratur et hanc partem canonis
tradidit ubi ypocras sermone propter afflic-
tio in paroxysmus cibum subtrahere oportet
apponere enim lesio est. Quod Galenus ibidem
pertractans in quinto aut quando dum
cibus non subsistit calor totus super
materiam morbi quietur et paroxysmus
abreviat bono fine. Secunda pars
canonis est quod magis debeamus
eligere tertiam declinationem paroxysmi vel
acbationis quam principio quod calor naturalis
magis in pedibus facta pugna quam
ante pugnam propter quod ait ypocras primo
regiminis acutorum quod dandus est cibus
postquam calor in cibum declinavit
et postquam calor febrilis expressus fuit
perfecte a centro corporis ad circumferentiam
undique sicut fit in declinationibus
omnium sive et paroxysmorum. Tertia
pars licet principium paroxysmi debeat magis
fugi quod declinatio regulariter et tamen in
casu quando necesse fieri ex quo lingua
ex molestia accidentia utputa sicut
sincopis vel debilitas plurima ro

cum sta ppt' in angore ꝫ fe ppt'
molestiam supnere ꝯsueverut in
declinare quia in pn° qm vtr
in omni fe hora quietior et
tranquillior est eligenda aliter
namq tibi no digerer' ꝫ cor-
rumpet' et mat fe augmentat
Quarta ps q est q hora cris'
et ptotu statu donec tota cris'
ꝯpleat' in fe hui' vero crisis e
tenuissima dieta utendu ut d'
ypo pa ptcla affor' qm in sta-
tu e egritudo tunc tenuissia
nam i e uti Tenuissia a' dieta
ut d' ꝫ in comento illi' affor'
p' ptcle tenues et ite dicte it
ꝯsistit in omo n' dando de cibo
Sed tn fallit quq in casu vigati
si acuta articula fuerit malico-
sa virtute deficiencia tc naq cibo
in ho stato ymo et ho cris no
e denegando cu vbi sit amicabi
paucis obsuanda Caendu tm
q acuta cris' duor sut gnu
quedam naq sut sig' crisis tm
sicud dolors capitis anxietas
Alienato difficultas anhelitus
rigor et silla pcr ut euacua'
dematoria et exterius apparicione
et virtutis fatigacoe non det dari
cibus q' circa crisim qm impediet'
ua sig' naq tha no fuit ex
virtutis desone ꝫ expugna nate
ctra morbi qm pati in eius se-
pacoe post digonem atz expulsionem
subita ad exteriora Alia non sunt
signa et causa cris' sicud est
sudor fluxus ventris fluxus
sanguinis nari' vomitus dyarria
urine et vbi oia pque euacua'
aliq de via a cor' et exti desuce
virtutis sacta ppt' aliq' vsor' ul pta
sil' oz cibac egru in statu et in
ipa cris' cris' Ista ptca quarta
ps causos lig sit va in statu se
acute tu detractoe sa dieta no tm
ppt' h' va e in statu omnis se fal-
lit naq in tibi casibz primo qdem
in statu supte pencs digestionem
tm sine difficultate acuciu ut dixi
de capitulo de plenresi Secundo vo
in statu qui extendit' ult' spacium
quatuor dierum qm sicud dicit'
pmo de cris' et sicud pz de amryo
in comento illi' affor' pme ptcle
ptcos et ꝯsistenciis Status quus
durat p septem dies ꝫ dieta
tenuissima no dz dari nisi p spaciu
mior ul v dierum ad plus et max'
in passu morbi cu virtus ia de-
bilitata est ut3 p ypo et ꝫ in
comento pme ptcle affor' Tercio
in statu fallit q no sequit' de°
q' mortu ꝯslius prosticus sit
relinquendus Nota ps cau' fuit
q' si se putich curanda sit se
acuta fuit' qui tiatur in diem
xiiij tunc ab hy statum usq ad
finem cris et pncl' declinacois
est utendu dieta tenuissima Si
in pncipio et augmento dieta abste
tenuis si vo sit se p acuta que
tiatur in die vij dieta tenui
e utend' Si vo sit se pr'
acuta que in iiijto die e facit
crisim tunc usq ad finem se
dieta tenuissima p utendu Et
hanc ptem canonis tradidit
nobis ypo prima ptcla affor' cum

A

aut qb; ergo cotinuus est status
ctinuo et tenuit ifice quib; vo
posticiq ad illu et an illu par; est
offendu pus vo uberius reficiend
ut sufficiat egrotas. Est aut
dieta tenuissia ut dc G i affo
pme ptcle tenuos et cde et
tot; cib; auffertur et solu mell-
craton ul julep ul sirup; quator
offertur. Est aut dieta tenuis
cu pti sana colata ul melli-
tu vo aquo s offertur. Est
aut tenuus abte cu mes pullor
ul ptisana no colata ul cibus
grossus in sba tn in qte dona
et ocotrario in ellectum illius
canois cognoscimus cum fe pu
tinuai l trapica est apud gross
dietanda put sigt ub ypo
pma pticula affo. cu aut
intenuib; dictis pccant egro-
tantes In ista tn 3ta pte ca-
nonis sunt vii codicees obs-
uande s cmio csuetudo etas
tps ani regio situdo corpis
virtus cum si ista oia ul plura
cor in clinant ad cibu erit
dieta nuq sotiliauda virgina
Coplexio colcica Cosuetudo
gulosa etas iuuentutis et pmac
tps yemis regio borealis situdo
macra virtus debilitata in ista
naq casib; no debet ypocras
canones pmai Sexta ps pnt
canois e q si possibile fuit et
pxsimo ul exacbato febris
no phibeat hora cibacois ni fe
sit hora sanitats csueta cum tuc
na in cibo plus delectatur Septa
vo ps est q sicud tps digeonis
primi cibi in stomacho non

est idem apud oes te sanitatis
ut aut G in quinto ys affo
3te pticle affo. Qui inebriat;
aliqs et ita et tps egtudis et
no tardi digenti plus te isine
lig; aut hora digonis no possit
dai cta et uniformus mesura
Coniunt tn et ut plus rquit spa-
ciu x hora int cibu et cibum
adminin Canones aut qdas qb;
cuq fe putd inpollat et con
tinuis acutis ul no acutis
dicemq in capitulis singulor
Questio vo ceia de statu in stru-
uuto curacois fe pu q e me
qua s hora egius cius sit
morbi ma; euacuare et cu qli
medicina et qre in fe acut cum
in ill mayor cadit timor. Ad q
vide ttiter videndu q csideran-
do debitu pcessu acut et me no
det euacd fieri nisi digesta
ma excepto solo casu furiosa
q ut in simnat ypo ypo pa
ptcla affo. ubi dicit digesta
medicai et moue no cruda u;
in pys nisi ma sit furiosa multa
vo no expedint Redit aut
ma furiosa quinq modis pmo
p quide csui qualitate ut si sit
calida colcica subtle et ne rebellis
q sine nocuto u; expelle ut e
cola ppa 3maia ul prassina Scda
vo csui sba venenosa qua na
phorret cfor speafica ut multa
ad usa que du fudi sup hacra;
ebulit et ab ea fugiunt musce
Tercio csui quantitate ut in Sy-
nocha in flatua ul sinocha pu-
trescenor qr tunc suffocacio
tu nals ul ruptua venarum

cruciatu propter dolorem pertormentem
virtutem ut in colica et yliaca et ar-
tetica. Aliud propter nocumentum cadens
in membro nobili necessario proposito in
ut in squinancia et frenesi. illico
In omnibus istis evacuamus
digestionem nullatenus expectando. Ve-
rum in hoc cadit distinctio non mo-
dica quod plus est necessarium alicui utilius
medico operanti et est quod sicut dicit
G. xi de ingenio sanitatis et amicorum
preterea causam feci primo capitulo partis
dux est evacuatio et rimogatus
et eradicata. Evacuatio igitur
inordinata sed si in primo ut na-
tura per potentiorem super residuum
nunc digerendi et expellendi et licet
primum sit triplex scilicet primum digestionis
et primum quod est spacium trium dierum
et primum quod est primum punctum in ille
tempore quo primum incipit pigere
sentire nocumentum ut dicit G.
in commento 2° pronosticorum. Intelligo
tamen hic spacium trium dierum in fortitudine
tamen sic esse cronica in qua primum
digestionis ulterius perdurat ista causa
evacuatio inordinatum quoniam fit cum
flora quoniam cum farmacia fit
quidem cum flora species si plus
sanguinis peccaverit velud contingit in
febre sanguinis vel si omnes quatuor
humores duraverint velud in qui-
busdam febribus sinochis et erraticis
unde G. xi de ingenio sa-
nitatis propter hanc evacuationem
fit in omni febri cum flora et species
in corpore sanguineo iuvenem car-
nosa et hoc fit de causa primo
quidem propter consuetudinem

cam propter maiorem eius timorem quam
propter ille colliberi cum quibus voluit
Tercio propter eius subitum apparatum proto
quam est si non confert quam confert
tamen contrarie quam educat multitudinem
quare potest fieri in primo omnis sic putat
continue ut in epyollate et species in cor-
pore sanguineus multitudine potest quod
in causone et continua prima quam ex co-
tinue ebullitionis et furoris colere et potest
quod in sic flatica prima quam in ca-
tinue in cruditatis et morbi prolonga-
tionem debilitationis virtutis. Fit autem
evacuatio inordinata cum farmacia
quando aliquis humor plus abundat vel
duo simul dominaverint velud accidit
in causone et terciana prima et prima
prima vel nocha sic et sic flatica
prima ut non prima ista tamen farma
cia non debet esse contraque medicina
sed tuta lenitiva sicut est illa quod solvit
lubrificando vel per lubricum faciendo
ut cassia fistula manna tamarindi
violis prunia. Contrarium contrarium
dulcium. Non autem quod solvit con-
fundendo sicut multa quam post se-
tum derelinquit sapticitatem quod est
periculosissimum in omni sic nisi
fortasse sunt cum fluxu ventris
superfluo neque quod solvit attrahendo
sic scamonea agaricum elebor
que sunt virtutem venenosam
quia virtute membrorum naturam de-
bilitant et sic inflamant et dis-
truunt loca sana. Ut ait Avicenna
capitulo partis primo tamen et in hoc cadit
distinctio necessaria quam et si rome
humani venenosi habent ut
~~invocante~~ perdita inferiunt post
tamen in aliis scilicet evacuando ut inno
vando causam sic quare est ubi quoque
querit in primo sic et species reubarbari
et ebuli diagridium cum sunt minus venenose

non

a

tunc sed cum videmus quod plus veniat
ex eis nocumenti quam nocumenti
et hec omnia plene continentur ex illo
Afforismo prime particule Commento primo
in acutis passionibus raro et in
principiis farmaciis uti et hec prius
diiudicantes bene faciendum sit et ex
illo afforismo xxii particule in chronicis
morbis si quod videtur movere move
re. Evacuacio vero eradicativa
debet fieri apparente digestione perfecta quam apparet
autem ex xi de ingenio sanitatis
quia non sit sternutatoria nec urinata
nec sudorifica nisi ex necessitate fortissima do
betur nisi prius materia appareat quod
aliquis digesta et antea puti causa
dicebat et 1 ut in principio dicti syr
acetosum similiter in augmento
vero atque statu syrupus acetosus compositum
donatur. In ista tamen evacuacione
eradicativa cadit distinctio naturalis
et est quod vel virtus potest sufficere et
tunc non debet fieri partem set vi
gintii in hora status ut dicit ypo
6a ex particula affforismo ea quorum crisis
fit aut facta est integre vel
virtus non sola sufficiat 2o dicitur quod
vel defectum hunc prognosticatur atque statum
sed cum semper ex debilitate virtutis
quia ipsa motata est ipsa ad crisis apud
statum et tunc debes evacuare statum
in augmento ut non possit fieri crisis
duo hora status faciunt crisim perfectam
fidam et completam causam omnino
eradicatas ut hunc defectum non
prognosticeris in statu sed solum cog
noscis in puti crisis quod est hora status
et post circa finem eius et hoc dicitur quod vel
dicit semper in essencia defectus et tunc debes
evacuare statim hora est et auxiliare na
ture cum quolibet sed per eadem regione cum

na in gota si ma intendit facere sudorem
da in potu mel calidum et pone
vesicas plenas aqua calida circa
corpus totum atque in pannis calidis
lenibus mollibus cooperi et prope ut
assistantes eius digerant anhelitum
versus lectum egri. Si autem cupit
facere fluxum sanguinis narium in
tende zetas porcinas in tra na
res et ibi et in unge eas. Si vero
vomitum pone digitum vel pennam
oleo tepido in unctam ultra gulam
et da in potu aquam vel tepidam cum
aceto. Si vero fluxum ventris illic
fac suppositorium ex sapone et melle
vel fellibus ut dicemus de stiptici
tate ventris propter quod ait ypo prima
particula afforismo unumquodque natura recipit
hos. Et autem amicam copiosam puti
et si natura vero non vult movere tunc hora
motus eius vel non sit semper ne
cessarium illius defectus hora crisis et motus
et tunc debes auxiliari naturam post crisim
et motum nisi fiat radinas quia propter
ait ypo 2a particula afforismo Que re
linquentur in morbis post crisim
subversionem facere consueverunt
quare evacuamus post crisim hora
declinacionis non quia sit vera
declinacio cum non vera crisis an
tecessit set declinacio non vera et ad
hunc evacuacio que fit hora crisis
non debet fieri quamvis set hora qua
certa crisis nunc in fesalut uni
versaliter tamen secundum quod tunc
est atque melius egro et hanc eva
cuacionem medicos fieri post cri
sim et cum iam apparuerit ope
racio nature diminute manifeste
quam hora crisis qua non est
possibile nobis perfecte agnoscere
in perfectionem evacuacionis hora
qua fit salvo tamen semper iudicio
medici prudentis de crisibus diminuta
quam non sequitur declinacio

quem moritur solus pnosticus fuit relinquen-
di ex quibus omnibus ostenditur quod per alio-
nes evacuacionis in febri putrida
pestes non in fomat decrisi pmu-
tacionis .i. que fit per cursa creticu
virtutum ronatur vide tenendum quod in
hoc casu auxiliari possimus nature
per huiusmodi casi diminutam et hoc cum
epithematibus calidis attractivis exfomentis
et cerotis calidis confectis et frica-
cionibus illius membri et precipue si sit melius
ignotus velud emunctorium Doctrina
autem secunda primo cum scriptura per ca°
decima Capitulum dicentis quod est quibus
cum volumus humoribus aperta et ipsa pro-
nocamus cum ipsa non sint et
augmentamus si sint tunc scilicet cum
per ea corporis membra in trusica ex
oneraut Restat autem quod adhuc
quod quidam de evacuacione moratam
pertractandum quod est quam cum ipsa sit
quibus possibilibus in eadem febre putrida
cum flora et fermacia ut ostendens
in predictis Dum adhuc videtur an
flora sit permittenda fermacie
vel equiso quem sicut vtilior quod ipsarum vti
volumus aput moracionem est
quod dum dicitur vide quod si febre sit in
epollata permittenda est fermacia
ne forte flora magis trahat ad venas
vi vacui et esse in epollata faciat
gtimuaz quam hec prima est malignum
Si vero sit febre gtinua permittenda est
flora et precipue si materia subsequens debeat
esse fortis agitata quod si fuit debet
lenita non refert quid omnibus an-
cedat / quod est eciam ut dicit galienus
primo de ingenio sanitatis ut in qua
febre putrida curanda sit aer co-
tinuens frigidus et humidus pate-
ate vel per artem Corpore tamen assi-
due cum pannis calidis cooperto
quam sit evacuabilior per in pera-
cionem nocte tamen philosophus assidua repleto

[marginal, column 2 head:] Sompno

ne porpes curis et venatis De sompno vero
et vigiliis scire convenit quod sint sibi in
vicem contraria et ait G° in de ingenio
sanitatis Sompnus namque desinit in febre
putrida ad digerendum vigilie vero ad re-
solvendum et post precipue si fuerint nimie
et hinc in quanto et quali delinquat per-
ibeat eger a sompno diurno possi-
nisi forte esset consuetudo vel necessitas
propter vigilias nocturnas vel debilitatem
virtutis ad hoc in fatigat tunc namque posset
esse fieri ab aurora usque ad horam 3ᵃᵐ
diei ut ait ysaac 2° pnosticorum
vnum quocumque res sed res habuerit
vllatenus dormire permittatur in principio
vel augmento paroxismorum et exac-
bacionum quam virtutem debilitat namque in
cendat labores multiplicat et paroxismum
et totam febrem elongat // ut ait G° in
quinto 1ᵐ affo 2ᵉ parte vmpma undo
sompnus 20ᵐ In statu vero et declina-
tione sit et in ars dormiat quantum
potest quam virtutem fortificat in ex
pellendo materiam et humorum lesionem
obtundit // quod si vigilie superflue-
erit methodus succurrat ut docuit
in co° vigiliarum libro febrium ne forte
virtute debilitent et morbum abreviet
ad pniciem sui resolucione potentia
Hec igitur methodus curativa regu-
libus febre putrida per ductam et media-
nis usque ad declinacionem febrium
quod tunc qualescumque incurpat
tunc namque confortentur et resumatur
corpus cum cibis et potibus
lautis conservatis donec undique re-
stauretur / Et scias quod in finibus
cum febre primum competit balneum aque
dulcis tepide cum sudore vero sive
moa multa quam resolvit reliquias
mc et virtutem excitat attrac-
trahere sublimentem uniconi membrorum

Emperica Capitulum ymmethodo de

empirica

a

instrumentis principalibus in cura febris putride que sunt dietacio et evacuacio volumus
nunc scribere de instrumento quod vocamus
minus tamen principali quod est potus sive ex
tinctiuus quo sitis et ex accidentibus febris
vocamus in sequentibus quibus necesse est ut
succurratur. Dicimus quod sciendum quod sic aut
ex genere dein genus sanitatis. Cibum
tollerare in febre maxime est sine
iuvamento quod virtutem debilitat febrem
inflamat vigilias cum angustia vel
triplicat vias stupticat et digestionem et
evacuacionem retardat. Dicamus igitur quod
potus famosi in febre sunt in ordine duo
quidam in se decocta calida videlicet iulepi
aqua zuccari et ptisana id est aqua
ordei. Duo vero alii in se decocta frigida
videlicet ydromel sive mellicratum quod
latine aqua mellis interpretatur. Similiter
et aqua ciceris vel pisorum neque convenit
videlicet aqua pura frigida in febre putrida
propter quam in sincopa et cansone quando
vias in caudat vias oppilat et mor
bus elongat. Quilibet confiantur ex libra
aque pure dulcis fontane vel flu
vialis 2 et zuccari albissimi iungens
et aliquantulum bulliens ad ignem lentum
despumans 2 colans quousque sit magis adhuc
sunt ex zuccaro fiat magis confortatum et
magis lenitivum sed minus extinctivum. Ydro
mel fit eodem modo sed sit eandem
proporcionem zuccari mel coctum despumatum
capiamus. Aqua ciceris vel pisorum fit
ex decoccione libra unius cum corticibus
ex coloribus 2 sola in tegumento sic sunt in
aqua pura fontana libras xx donec
medietas consumatur tunc cole et reserve
confert in febre flatica 2 ad virtutem
deoppilandi subtiliandi atque urinam
provocandi et propter si aliqua apostema ex
renibus vel petrosi sitim tamen non tollit.
Aqua ordei que ptisana dicitur colata
fit dupliciter genere communi et medicinaliter in

tendit cum ea potu medicinalem et
cibalem. Que medicinalem fiet sic
ordei boni xx excorticati et siccati cum
panno aspero donec cortex iuxta sumpti
libra aqua fontane libras xx decoquit
sub lento igne vel super carbones donec
media pars aque vel due partes consumantur
cola 2 reserve in vase vitreo donec in
frigore et cum non ad mensure in sicco
de appetitu cum deplenucrit. Est nam
lenitivum abstersiva urinata sitim
reventans lubrificata et oppilacionem
aperitiva et non 2 siccativa a quam
accipiunt non colata aliter non consumit. Est
ordei boni non excorticati et integri
sic sola mittam libra aque pure libras
xx imbiba prima ordeum magis quod in
grana donec dilatentur et mollificentur donec
bulliant sub lento igne sicut
prius et si volumus magis clarificare
cum sic ordeum postea imbibitur in panno
lineo denso. Si volumus facere potum
cibalem. Recipe ordeum et aqua sub proporcione
predicta et fricetur cum panno aspero fre
quenter quod plus donec sit cortex mala
eius separet quasi non sit si posset cum
pano fiat cum mala. Deinde medulla
illam ordei lava cum aqua calida et
quousque sit aqua remonendo. Ultimo vero bullia
lento igne cum aqua sua prius lava plus ca
lefacta donec medietas calefacta et aliquas remansit
deinde cole 2 reserve in vase vitreo
hec aqua sedat sitim lenit asperitatem pectoris
2 lingue calorem mitigat sputum provocat
nutrit 2 ventrem lubricat ac si
apostema de costeris minus nutrit 2 minus
ventositatem inflabit. Et si pluries ex eo

facere volunt

sãe volucius adde olim et salem
necz tola et repiēs bonitates casdem
et tūc dicā cīsana nō violata ut patet
Canon Necesse ē ut in febre pu
trida viscera illa precipue lēdant que
st receptacla mīa mediante vē ut in sē de
to epar in sē de stafe stōch'us 2 pul
mo in sē de mlia splen in sē de sang'ne
cor a vene cordis tocius quare oz ut
in curis singlor̄ talibus membris cu
alteratiuis atz confortatiuis assidue succurra
et dicit auicē I° colliget sui cā° pnti
hoc aūt copia repies in cā° singulor̄
libro p̄mo. Sciendū p̄terea q̄ h̄ in cā
omis morbi mēdēs st xviii atten de
que sūt morbus / causa morbi / vīrtus /
etas / complexio / consuetudo / tempus
anni / regio / corporis hīdo / membri
situs / membri raritas / membri sensibilis
membri opacio / atz nōā 2 nobi° membri
colligantia / g̃station actus et anatsio
dicte sunt nos docet galienus nono de in
genio sanitatis. Primi tria sē putāde
dicte sunt eres pa° cās morb̃ 2 v'tus q̃
hec nāz ducost que pugnat intē pro
primae ul salute g̃senda ita sē ut in di
tionibus atz alteratoribus causam mēz
attendamus. Sed in dicta atz cura tollentibus
vītute mēz inspiciamus ne vtute sil cū morbo
gscernamus. Circa causa conuenit q̄ dicte
ordinato in se pūt ē dux cōna quidē v̄lis
respectu totius egritudinis 2 Alia vō p̄ncipalis
secundum cuiuslibet dici. Alia ē triplex quia
aūt trahit ab p̄n morbi ut alit dicta
in sē acu 2 a° in sē p̄cita et a° in sē
cronica et a° in sē tropica. Aut trahi
a quatuor tēporibus solidē morbi ut a°
in p̄n° / aug'to / statu / ut declinacōe 2 Aut

trahit a vītute ut alit in vītute constāti
et alter in debili. Particularis vero
similiter est triplex. Aut enim trahit
ab interpollacōe paroxismi et a con
suetudine inue alteracōis quarum dicte
tēpore sanitatis aut ab accidēntibus paroxismi
Et hec oīa plene tractamus in methodo
vestigans auctor̄ fideliter in hendas.
Tria p̄ma in sē est triplex. Una quidē
gra dispositionis 2 ut in oīm febrem quecumque
sicca 2 humida p̄ naturā. Secunda vō gra
cause et sic in sē quibusdam quecumque
calida ē sicca ut p̄nta statias. Quibusdam
cala 2 humida ut p̄n inflatas. Quibusdam
sica sicca ut p̄na sang'ne°. Quibusdam sicca
et humida ut p̄n colicas. Tertia sequitur
accidit ut in mē na cōnexionis cause nāz
dispon 2 cogn° In hoc tamē casu quod
cor̄ mēz tenuiorib' mēz attendas 2
Contra dispom in sē de colica in forte
talem in dicat. Causam vō in sē
de stafe 2 inflatiōe forte sē morbū plāz
Utrumque vō sil ut in sē de sanguine ne
forte suffocatz subitam inducat 2
Tercia aūt cūa ē accnⁿ̄ consequⁿ̄ in sē sī
Sitis / Dolor capitis / fastidium / stupiditas
ventris ul fluxus ventris 2 sīlm. Et q̄
ad modū ē cūa triplex est 2 indicantium
secta tuo ut scripsimus cā° de accidēte ventre
libro p̄mo. Cum sanctus q̄ est sē pūt
q̄ admo 2 ois morbī malus salubriter
ruit 2 q̄ via pūt sepius tactum est cā°
pnti cum quo h̄ vītute et quo ꝑ signa
aḡa cognoscat docet loca de plenisi ꝑ
posse **pnostico** quis ꝑ pnostic possibilis
in sē pūt in qua sitē oz qui 2 quot sīt
signa signor̄ attendendor̄ in sē 2 alia cor̄
sūt fundata a quibus trahunt 2 quid

hcant significat Ad cognicione
igr signoz que et quot sūt ptc dur
ē dio notā pma quaz ē qr signoz
ut 3° de accnti et morbo queda signt
egritudicz queda cāz egritudis et qa
vlia egritudis q longitudicz et bre
egritudis q salutē ul morte Secunda
vō ē q signoz q sūt anecdēt egritudicz
ut rubor faci antec synochum Alia q
coassistūt egritudini ut dolor lateris
puggitus est pleusi coequenus Quedaz
uō comitant egra ut yeta sc yncoz
sc de colca z vomitus sc de flate et ydro
pisis sc de mlia z vaiole sc de sanguie
et cetis signis post appnalibus sb omia
signa crenali accn sc prime Sputi Ipo
et sudoz a quibus dityo z mdyo salus
et mors significa Ad cognitoz aut sig
a quibus trahant z que sūt coz fundamenta
scire nos oz q omē signū aut trahi
a sbalibus morbi ut puta a mala
oplexione ul mala copsitoe ul soluc
cotinui Aut trahit ab effcbus morbi
ut puta ab accoe ab lesa fcsa dimi
nuta ul corrupta z Aut trahit accntibz
z accn bz morbū consequētibz ut puta
a qualitē corporis pmuta ul cocutibz
accne mūtis z Ad cognicoz aut sigoz
q ytra quictant z quid hcant signi
ficare sciendū q vltiati nl aliud signt
nisi ul virtus domini sup cam morbi
qm in hoc ē salus ab vita egri ul
cause dominū sup virtutem in quo cosistit
principes Quare volente pnosticare i sc
puida ipo sac convenit forti virtutis z
fortitudic cause morbi z Quartum igitur
q virtus s debilis ul fortis dur vro
forma put ē potēn anime z mnga
vaia z dūs in egra nc Alio matidlitor
s vox snoz quatuor i strumētoz q bz
agit cont morbū q sūt calor i natz
qui l complexio dca ē calor i sthcs
qm spūs dca et membra et humores
put h omia ul plima coz sūt bene
se hntia in quato et quali sibi et i
modo sbe z situ z Et ad hc no modicu
deservit influxus astroz in fortunatoz
ul enfortunatoz ut dca 3° pnosti z 3°
de criticis Et eo mo dico de morbo
cū cont dca virtute forte in se n sffc
illud ad salutem s requit q st fortis
p conparacoz ad morbū et eius causam
pt namqz forti virtuti fortior morbus ob
uiare qm morte inferret z ypo q agit
ypo pmo pnosti q in signis pnosticis
non sfft bonitate z malicia signoz p
pendere ymo neqz coz multitudinem
s coz mt se compacoz pt namqz vnum
bonū signū efficacie malis signis plibz
debilibz resiste similiter et cgūso z Et vo
hc manifeste patet causa quare in se z ypo
acutis egri plurimqz morit cum pt
sus ē magnus fortis ordinatus z Et alt
egrū salvat cuius pulsus vostitat p
uus debilis inordinatus z Et si quis
obiicit quid ergo fiet cū virtus et morbus
fuerint equalis fortitudis omo z Dicitur
q illud longo tpo stare no pt qn altm
eoz eis vincet ad quod facit regimen
media sibi et aspectus astroz z Vo
lentes igr in speciali omia signa p
nostica ynalia in sc pnt tam bona quia

mala sub compendio construere et propter
hoc et propterea quia plurimum mereris sunt conati
Dicam igitur quod signum nichil aliud sit preter
essentiam ipsius actionis consequens morbum
vel aliud circa corpus ut probat Galienus
3° de acci. et morbo et necnon ut expositio
dicon sita et signa trahantur ab aliquo
illorum trium in genere que sunt actio lesa
qualitas permutata et excretio permutata. De quibus
per ordinem dicam. Nec putet aliquis
in signis haberi certam scientiam sed probabilem
solam atque coniecturam quoniam ut dicit ypo. 2° pro. af-
flictorum mortorum non omnino certi sunt pronosticatores
neque sanitatis neque mortis. Signa
igitur pronostica in se sunt in quibus supradicta ab
actione lesa sunt tria in genere bona et totidem
mala eis opposita. Quoniam autem trahuntur ab actione
lesa virtutis animalis aut vitalis vel naturalis.
Si trahantur ab actione lesa virtutis animalis
sunt secundum omnia signa significativa super ablationem
vel diminutionem vel corruptionem sensus et motus
voluntarii super corpus totum. Et hec quidem sunt
novem bona et totidem mala eis opposita.
Primum est confortatio mentis et virtutis rationis discretionem
et ymaginationem et locutionem et memoriam perfectam.
Et visus et claritas sensuum exteriorum sine errore
circa sua sensibilia propria. Secundum est sompnus naturalis
vel consuetus tempore sanitatis in tempore et quale
et horam diei vel noctis sine stupore vel le-
sione post quem ... ypo 2ª pro. afforismorum in quo
morbo sompnus laborem facit mortale. Et
subdit in principio ubi sompnus desipientiam
sedat bonum si vero sompnus prestat mortale.
Tertium est decubitus egri super alto latere non
super dorsum nec genua propter consuetudinem
vel loci declinationem. Quartum est mo-
bilitas facilis et levitas corporis eius
atque laterum cum se revolvit de latere super latus

Quintum est absentia stuporum alienorum atque
gustu sine causa manifesta vel corrum-
ptione debilis ... Sextum est forti-
tudo capitis ita ut nec dolorem sentiat
neque angustiam omnino vel paucam. Septimum
est fortitudo virtutis expulsive cerebri secundum omnia
sua emunctoria et propter hoc cum sternutatione expurgata.
Si autem trahantur ab actione lesa virtutis
vitalis sunt secundum ... modo bona sive salubria
et totidem mala eis opposita. Primum est pulsus
magnus fortis ordinatus cum spissitu-
dine moderata qui fortitudinem virtutis
certificat. Similiter dyastoles maior
quam sistoles et tempus quietis post
dyastolem longius est quam post sistolem
quoniam caloris febrilis declinationem signat eo
evidentius sicut et in finibus paroxismorum
febrium ... Secundum est anhelitus
ordinatus facilis non interceptus ... su-
spiriis et asmate vel orthomia. Tertium
est cordis tranquillitas in suo motu
ita ut neque saltat neque tremat neque
cadat. Quartum est pulmonis et arterie facil-
itas ita ut neque siti neque tussi molesta
neque cum asmate affligitur neque vocem
generent sonum ... vel morem solito
commoventem. Si vero signa trahantur
ab actione lesa virtutis naturalis sunt similiter ...
modo bona atque vitalia et totidem mala
eis opposita. Primum est bonitas appetitus ad cibum
debitum vel consuetum ... quantitatem
et qualitatem et numerum et ordinem atque horarum
supercoris. Secundum est paucitas sitis
et desiderium ad potus naturales debitos vel
consuetos. Tertium est absentia inflationis
et rugitus et angustie circa ventrem post cibum
assumptum quoniam fortitudinem virtutis digestive ...
... Quartum est absentia doloris pungitivi

vel granati in albedine ypostasium quoniam
fortitudinem virtutis digestive epatis et splenis
significat. Quintum est expulsio superfluitatum que est
post digestionem debita vel consueta et secundum quanti
tatem et substantiam cibis proporcionata et secundum
qualitatem non confluente et secundum morem
nature et consuetudini conveniens. Sextum
est cavillacio virge atque testiculorum ad coitum
quoniam significat virtutem generativam et eius non diu
fore sopitam que est melior significacio.
Septimum est privacio sensacionis male circa mus
culos qui sunt in ambitu corporis tocius
velud horripilacionis vel rigoris vel tre
moris vel ardoris vel puncture nisi for
tassis aliquid talium accidit vi nature pugnantis
contra morbum sicud sit in principio paroxismorum
se inpollutive et casibus se acuantis quoniam
bonitatem significat sensus naturalis. Signa vero
pronostica generalia in se putrefaccionis tracta
inequalitate corporis permutacio sunt circa in genere
eorum aut trahuntur a colore aut a calore
et frigore aut ab habitudine. Si trahuntur
a colore sic sunt duo nimio bona et totidem
mala eis opposita. Primum est color faciei
debitus vel consuetus ita ut neque livore
neque pallore neque nigrore neque rubore
neque vario colore sit mutata propter quod si nec
et proprie in sanitate tres dies ante constitucionem
sed sit color sanorum vel sibi sanorum. Secundum
est ut vetina alba vel nigra non super
veniat nisi forte post septimum diem et
antequam signis digestionis perfecte et virtuti con
stante ut in ~~ypocras x~~ particula aphor. Et iterata
si supervenerit in febre acuta ante vii diem
malum est. Istud tamen dictum approbari potest
ratione inducta velud ostendimus capitulo de crisi
in libro primo. Si vero trahit a calore

et frigore sic sunt duo signa bona et
totidem mala eis opposita. Primum ut calor
sit equalis super corpus diffusum neque extre
ma frigeant et viscera aduruntur
quoniam econverso quando extrema calidiora fuerint
cum signis bonis aliis tamen fortem am
pliorem spem salutis. Ut in ii x particula aphor.
In non deficientibus ~~febribus~~ si quidem extre
ma fuerint que vomitus ardeant et si
tamen habeant mollia et tunc est quoniam principium est caloris
putridi moveri ad circumferenciam in mixto
cum non sint completus aliquando ut est apostema
magnum in corporis fundo. Secundum est
ut rigor vel tremor non superveniat et precipue
in febribus acutis nisi fortassis post
signa digestionis et in die critica quod precessit dies
sua indicativa cum sudore lento et constancia
virtutis que cum simul fuerint tales signum ad
salutem. In aliis vero mortem frequenter
significant vel extremum [illegible] vel morbi longi
et ingrossitatem atque multitudinem materie demonstrat. Unde
ypocras x particula aphor. Si rigor incidit febre non
deficiente iam debili existente virtute mors
est et collectiones. Ut dicatur [illegible] Antiphono. Et
in alio aphor [illegible] particula [illegible]
[illegible] rigore superveniente solucio fit morbi
[illegible] naturali. Si autem trahatur
[illegible] sunt ab habitudine corporis sic sunt
quatuor nimio bona et totidem mala
eis opposita que ponit ypocras in principio prognosticorum. Primum est
disposicio faciei ut scilicet sit facies similis
sanorum vel sibi sanorum, neque sit facies
cadaverum mortuorum que facies torta
[illegible]. Quartum hec est disposicio ut statim
a principio febris et precipue in sanitate tres dies fiat
oculi concavi [illegible] unde [illegible] horrescunt
et sint inequales ut puta unus maior et

eminencie alico. Et sit vocis ita ut
solu vox alba videat² vel sit cumuli la
cunosi vel fixi congelati. Et topoa
sit plana velud lamina ferrea et aures
fac² cac² pulsc abreviate 2 nares acu
te eminentes atq porrecte c angusta a
foraminis suo². Et frons arida tensa
vel ... cor... exterius ad ignem q nec
nullam rugas habet neqz plicatur
neqz redit in situ ppu subito si trahatur
et mentu longu et gene prominetes ppt
consupcoe maxillar² 2 os 2 os amplu
excavatu cu distensione labior² 2 assi
duitas anhelandi p os 2 no p nares
hec em omia si² 2 extrema corporis totius
subita pter debitu vel consuetu mortem
ppinqua signt ex febris forti corpus
et virtute marasmate et ppc si cau no
antecesserit pmitiva vi corpus assidue.
Sudor plimus fluxus ventris supfluus
...em... cu pstratoe appetitus et sitis qm
in eis mor evadit tuor qua ex febre.
Secundu e habitudo corporis totius ut sz
sit corpus totu molle et tabile flexibile neqz
sit venter in ventus velud vesica vacua
nz caua rigeat vel lapis vel lignu qm
talis e dispositio cadaveru cu infriant
~~Av. ... p af~~ In oibus morbis ea qui
eta conbilitu 2 placz spisitue hic inhumt
e mis vero tenuis 2 calefom malu ...
tu ... ut corpus ... extreme ... vel ...
...s fe a ... vel b... fuerat 2 ... vel
conpactu. Qua ppt ait ... p affo
febricitantibus no ... in superficie pmanu
... corpus aut tabesca ...
co ... ... malu ... em longi
situdinis ... in ... signt

... habitudo testiculor² in viris
et mamillar² in mulieribz ut s. sint di
latata mollia pendencia neqz sint
arefacta corrugata qm eo supponem
humiditatu radicaliu demat. Tertiu
e habitudo iuctura² 2 membror² articulari²
ut sz sint lenia flexibilia ... et ...
neqz rigeant velud in tetano neqz
recurvent velud in spasmo ... ...
c p afforis se in spasmo melius e fi
gura spasmu in se. Signa aut
tracta ab evacuatibus inicialiter hz fu
mat² a viij rebus que st sudor urina
sputu egestio fluxus an² fluxus sangu
narim atq vomitus. Nos tn de sudore
2 urina solu loquemur. pnti sermoe
qm de sputo diximus ca° de pleuresi
de egestioe vero ca° de fluxu ventris
de fluxu an² suo ca° sibi et de vomitu
ca° suo libro primo. Sudor i² si sup
venerit in die critica 2 post signa di
gestionis 2 fuit neqz ardens neqz frigidus
neqz subtilis in bibitus neqz viscosus
fluens sicud olm neqz modo appareat
modo delitescat nz i quadam pte corporis
accidit et in quadam pte non sz fuit
copiosus assiduus equalis p totu
que bene sufferre pt virtus egri nz
fuit sicut ... solito vel debito
omia ista bona signt. Qrra vero mal
Secunda circa caput eveniens solu debi
litate signt cerebri. Qui si circa plures
et torace accidat compressionem signt
cordis. Et nos circa mirach ventris
et ypocondria se tenuerit debilitate
virtutis atq ... signt circa ...
... ~~Av. ... p affo~~ ubi
sudor mortale illic egritudinem demat

Est ergo malus sudor si fuit circa
ventrem solum. Peyor non circa pectus
solum. Sed pessimus atque omnium malus si circa
tympora atque fronte. Sudor per totum
sudans tendens e ex multitudine grossitie
materie et morbi longitudine quod significat.
Sudor vero calidus timendus est ex
fluxu materie et virtutis subita suffocatione
non propter quod per assumptionem. Sudor vero multus
frigidus et calidus superfluens sicut
maiorem calidus vero minorem eius significat.
Est sudor fetus in cris si malus
est atque timendus quoniam aut caloris naturalis
destructionem aut materie significat melancolice vero per
particula assumptionem frigidi sudores cum febre
acuta quidem facta morte cum molliori
vero longitudine egritudinis significat. Urina sicca
tamen appareat et in circa primos dies tres
incipiet apparere digesta et de die
in diem digestio eius augmenta atque
apparuerit cum constantia virtutis salubre.
Urina autem digesta ex signis quatuor
primo quidem ex substantia temperata inter grossum et sub
tile. Secundo ex colore temperato scilicet citrino vel
rubeo claro. Tertio ex quantitate proportionata
materie et diete. Quarto ex contentis que est
circa sicut nebula pendens in superficie que
inchoata digestio significat et nubes natans in
medio que perfectam digestionem significat. Similiter
et ypostasis alba levis equalis in fundo
residens in figuram piramidis ascendens
que vero significat complementum digestionis. Urina
cruda et indigesta velud alba lactea vel ka
ropos vel palearis et cum istis tendens de
die in diem augmenta nec albi neque ex
media vero rubea consistit ad procurandam
digestionem vel confortando naturam morte
significat assumptionem. Urina que diversificat

in digestione et in substantia et in tempora morbi malicia
et materie diversitatem et virtutis angustia de
monstrat unde si sit digesta secundum substantiam sed non
secundum colorem ut sit digesta secundum colorem sed non
secundum substantiam vel si modo digesta apparuerit modo
cruda indicat alternatim. Urina diversi
coloris unde si rubeus in sui superius
a circulo circumferentiam materie et virtutis angustia
demonstrat. Similiter si post unum superior peyor
apparuerit frenesim vel litargia vel subita
nova significat. Et vero post in sanitate datur eve
nerit recidivam vel perituram vel capitis et splenis
dolorem promittit. Si vero post media cordis
significat suffocationem. Urina viridis spasmum
de in anima et morte convulsione significat.
Urina nigra in sicut putrida et non substantiam vel grata
mortem convulsione sicut ypo si passit
rupta videris. Et si livida minaverit mortem
ex congelatione et caloris naturalis destructione et
tempore nunc nigredo descendit ad fundum urinae
unde mali prenuntiabis ut dicit ypocras 2º de
crisi. Et tamen fuerint urinae sicut predictis et
propter melancolicas urina nigra expulsione
naturalem sicut et salvam tunc si tamen evenit post
signa digestionis et virtutis allemantie corpora
quantitate dec et fuit plurima conduransque et
diliotsat subito post exsiccationem. Cave
ptem in sicut pu ut dicit y 2º pronosticorum
ne renum vel splenis vel vesice capiamus
attribuens sicut quod e aliorum. Est namque
tamen in sicut contradicit pro a corpus urina nigra
vero renum vel splenis vel matricis cum cor
opilaw collo 2 pro natura. Est certa tamen in
sicut nec urina lactea vero vesice destinguit
ergo urina albam ex fetide et colorem
albo squamosa residentem in fundo vasis
velud furfures super creata. Urina vero tamen
cum sensatione doloris circa renes vel ypocu

dextram sinistram vel summe ventris quoniam calida non sit propria in febribus et ex melioribus
significationibus est quas paucis refert super co
sucudum ... venas patiendo pri
ordine vel assidue prosignis in ... prenostica
possumus in se per quamlibet mortem vel salutem
... si dicem mortis et horrorum vel salutis
pro se valuit ad sit pronostica que dicamus
in casibus sicut reverendi quoniam ut ait
G. 2o de crisi salutis egritudinis horum ... dicam
et precedentes posita cum est et de crisi. Hec igitur
dicta sunt prudentibus in generali dicta sufficiant que
necesse est ut omnia vel plura in illius medici
residant assidue quoniam ipsas circa methodo
vel in ipsis pronosticis ... accipiat.

Febris ex sanguine [Sequitur de febre
non est sicut interpolata sanguinea
posita sed tamen continua et eius speciebus]
quoniam sanguinis non remanet sub forma
propria nisi cum est inter venas et alteratur cum
venas exierit in locum vel intestina vel
spongiositatem membrorum necesse est ut in ... vel
vel saniem convertatur ut dicit ... per affore
quod tamen accidit ex propria sive corporis et de
... sive corporis quod admodum ... in lacte
et spermate. Hec sanguinis non ... cum sit alia
vel non manifeste quod accidit propter multitudinem
sanguinis in corde vero super ... ad ...
... Continua propria hec sanguinis ... quas
valde acutas quas ... vel ...
appellat ... per acutas vel propter acutas
Et sunt sanguinis que ... in decima quarta vel
... vel ad plus ix quod tempus ... febris
... acuta ... sunt mortis sive
salubres ... quod ait ... per affore
... in ... diebus
... Est autem sanguinis ex sanguine duarum
specierum quoniam vel sanguis ... in quanto

quia cum sit ... calidus se in ducit
que Synocha dicitur in ... vel
... in quali ... cum ... non
... putrescit et se efficit que synochus
dicitur sive appellatur ... Synocha
de quanto ... synochus ... facto
non patuit aut ... in ... de
... quoniam neque sunt ...
... benigni vel ... sanguinis propter quod
G. 2o de ingenio sanitatis hanc febrem
mediam inter se ... et effimeras ordinat.
Hec vero sanguinis sive sit in ... sive putrida
... una quidem que ... cum in ... et
... assidue quoniam in ea plus reperitur
... et ... augmastica
appellatur. Alia vero que ... quoniam ...
... de die in diem ... quoniam in ea
plus est resolutionis quod putredinis reperitur et ...
... augmastica appellatur. Tercia vero media
... que sit equaliter affligit quasi
sit ... in statu semper et hec homotena vel
... neque ... et ...
... quoniam illud vel subtilis vel
grossities vel viscositas vel mediata ... in
... Signa sanguinis de sanguine ... quoniam sit
quoniam ... corporibus ... sanguinis
... vel ... vel ... ut ait G.
2o de ingenio sanitatis. Quare propter non ...
... neque ... sanguinis ...
... ... adolescentibus vel
iuvenibus ... Nisi corporibus ...
vel ... accidit sit ... ex ...
... et ... et ... plenitudo et ... sanguinis
... ut sit propter vinum et carnes
... Quare cum post ... neglexerit
exercitia vel balnea consueta vel ...
... cum ... surgit febris. Et ...
... densitas ... mox

musculoso denso compacto durior carnis
apud tactum. Similiter et peior opilacio
ex balneis stipticis vel ingestis prohibentibus
transpiracionem. Significant causam in qua
vena est grossa et facies rubea tamen in figura
maxillarum et macies vero rubearum
et pulsus magnus latus longus fortis
velox atque spissus et dolor capitis fortis
gravis pulsativus cum instancia vigiliarum
assidua et sitis intensa cum dulcedine saliue
sine causa manifesta. Urina et gravitas
plenitudo corporis tocius ita ut anhelitus
fiat strictus velud prefocati et est aliquando ve
hemens velud in ascensione sicut est in huiusmodi.
Cognitio vero distincta inter synocham et synochum
sunt quatuor quorum primum est quod in synocha
inflativa atque urina rubea clara grossa
non confusa. In synocha vero putrida
spissa confusa propter humorum ebullicionem. Secundum
vero quod in synocha sentitur pulsus ordinatus
et equalis. In synocho vero diversus et
inordinatus quod in eo virtus magis fa
tigatur. Et in synocho sistoles est maior
quam diastoles cuius contrarium reperitur
in synocha inflativa et similiter fit
apud anhelitum. Tercium autem quod in sy
nocha sentitur ad tactum calor corporis va
porosus suavis. In synocho vero mordica
tivus acutus propter fumos putridos acriores.
Quartum vero quod synocha non habet pa
roxismos alternantes quod ipsa est febris non pu
tridinata ad maciem. Synochus vero
paroxismatur [illegible] quod sanguis cum
putruerit similitudinem colere assumit ut dictum
est loco supradicto. Et duo quidem ultima
sunt certa que non faciunt errare. Et potest autem
et quibusdam addi quod est quod ut plurimum synocha
incipit sine tremore et rigore. Synochus

vero cum rigore quemadmodum in secundo dictum est pri
us quod quidem accidit propter vapores pu
tridos dispersos super musculos qui sunt
in ambitu corporis tocius. **Curatio.**
Cura vero utriusque scilicet duarum sanguinearum
una est atque eadem ut dicit [illegible] nono de
ingenio sanitatis scilicet et antiqui [illegible]
quorum doctrina assequimur posse. Cum igitur
primo habent sic cognoscitur fiat illico flebotomia
basilice dextre vel saltem utriusque cum incisione
larga sine fine in die sive in nocte neque
refert tamen in principio vel augmento vel statu illud
faciat si prius non fuit vocatus quam ad
diem usque ad [illegible] potest in hac sic si flebotomia
[illegible] quidem tamen de sanguine subtrahatur
sine per assiduitatem una hora sive per duas
horas divisis donec usque ad sincopim quia
si tamen virtus et etas consenserit et corpus macer
compacto robusto et cetera. Quia ut inquit Avi
cenna sincopi in synocha inflativa
quando totus est in ea fortis et anxius per
flebotomiam ex omnia qua in putrida et sanguis
simul putrificatur. Quod causa fiat sit vacuus
cibo ne forte tunc recipiat ad venas
per flebotomiam evacuatas. Et post flebotomiam
ex forte [illegible] et virtus cordis tunc uncia
panis lata plures in aqua frigida vel in
infusa in succo agreste vel berberis vel [illegible]
natorum quando habet cibus refrigerat et afficio
[illegible] preservat si non est vel ipsam abhominat
et allevat sic. Deinde quiescat et dormiat
super lecto suo in loco suo presertim infundato
ex aqua rosarum et foliis retinentibus [illegible] vel
salicis atque vitis albe. Et si per solam
flebotomiam corpus ex [illegible] fuit et in [illegible]
non erit quod sic sit curata quare [illegible]
cum succo acri vel [illegible] et potum [illegible]
[illegible] et alienacionem vero caliditatem donec

ad perfectam sanitatem. Cum non flebotomia predicta
non sufficiat vel quia virtus egri corporis fieri
non permisit vel quia pusillanimis fuerit
vel quia sit [illegible] maligna quod faciet ex forti
calore corporis et saltu atque tremore cordis
adustione lingue et siti mansa tunc da
in potu aquam frigidam si non parva nec
forti accio in flamine in febre et sic angustiat
se plurimum valde scilicet quantum eger desiderat
vel tollerare queat donec facies livescat
et oris labia tremant et totum corpus i
fiat. Tamen in hac febre non cadit timor
in curacionibus nisi tunc sanguinis sit habundancia
[al' repleta] repletus in febre in quo non cadit digestio
omnino et hoc in synocha inflativa vel
digestio parva et hoc in synocho putrida
ut dicunt Galienus et Avicenna locis supradictis.
Et sic accidit inundacio et morbi plenitudo
[illegible] atque eius per multum in sic flaccescunt
ita ut per minuendum fiet ex virtus sanguinis
in ea sic coaptata cum digestivis et evacuativis
et dieta calida. Illud tamen magis fovet mala
quod egrum subito suffocat vel eius venas
rumpit. Tamen melius est aliquid mali egritudinis
[illegible] quam sinere eos in mortem cadere ut
dicit Galienus 9° de ingenio sanitatis loquens de ca-
[illegible] sic. Qua propter et Rasis in diviniis
capitulo primo dicit quod postquam viva in curacionibus
nisi tum potum aque frigide et postquam consumens
egri ibus ad sic flaccidat plurima genus et per me
[illegible]. Et licet potus aque frigide
[illegible] et flebotomia fortis supradicta corpus
sanum inficiat tamen non alterat
et confortat. Et admodum [illegible] tardiam
in sic parva. Cum potu tamen aque frigide talis
sit [illegible] prima quod ut una sit
digesta si fiat in synocho putrida quod [illegible]
non dicitur in primo sed manifeste digesta materia
cum apparuerit si fuit subtilis in urina vel
vel cum syrupo acetosa si fuit grossa
viscosa premissa tamen moracione eius cum
flebotomia forti supradicta. Secunda ne sit
apostema in aliquo viscerum quoniam eius materia
incineraret in membro et fortassis [illegible]
tollita pura ut raro est. Tercia vero
ne stomachus vel dyafragma sint debilia
per naturam et hoc in corpore macro quoniam for-
tassis ex ea spasmaret et accideret ma-
teria anhelitus et spasmus viis corporis
totius et demum suffocacio quare mors oriretur
vel egrum interficeret si ne tempore sanitatis
consuetus sit in potu aque frigide. Cum
hiis flebotomia et potu aque frigide super reperti
sit et cibis satis acetosis egrum usque ad
sanitatem. Empirica. Communiter operan-
tes non faciunt flebotomiam usque ad sincopim
sed flebotomiam satis fortem vel scarificacione
tribus diebus continuis recipiunt
quod si virtus egri sit debilis per naturam
vel ex timore flebotomie sit quibusdam accidere
consuevit apud eos flebotomiam ut sinco-
pisent et dant ante flebotomiam aliquid ex
mica panis infusa in aqua frigida et
vino pontico vel aceto simul mixtis quoniam
preservat eos a sincopi ob stomacum confortando
et cordis fervorem reprimendo. Et si ad
hunc flebotomie 2as perhorruerit faciunt scari-
ficaciones profundas primo quidem in pulpis
crurium 2° vero in natibus et 3° in
spatulis donec sanguinis moriatur
et assidue cum flebotomia et post aquam frigidam
tribuunt in potu per se vel mixta cum
aceto. Cum hiis quoque egri nunc flebotomie et potu
aque frigide et cibis acetosis atque dieta
tenui regunt eos usque ad horam status
et crisim quod quidem tempus in synocha
inflativa est dies quarta vel quinta. In
synocho vero putrida dies vii vel xi.

Epica [al' putrido]

ut ad plus ix consuevit namque plu
ribus supervenire hora illa sudor acutus
plurimos vel fluxus sanguinis narium
mag sic eradicatus perfecte Quibusdam
non sola supervenit resolutio nec in sen
paulatim et ipse cum crevit evacua
fortis supradicta 2 Medicina proca lenita
ventris 2 sanguinis mundificatio sit
mane in hac febre ex cassia 2 tha
marindis 2 manna dissolutis in aqua
fermenti decoctionis prunorum siccorum si
non fiat evacuatio cum acutis quod sic 2 cum
causam reddunt suosam Medicine
vero confortative cordis primus sit
trocisci de camfora 2 spodio dicti cau
de ptisi et trocisci de berberis dicti ca
de pasi de ydropi Si de asthite cum calore
similiter 2 zucarum ros 2 viol 2 diapenides
et diasandali 2 diarodon abbatis ex
quibus detur in aurora cum aqua fria
2 meridie 2 sero cum iret dormitum
Medicine vero confortative per extra sit epi
thimata frigida posita super cor 2 epar 2
tempora ex aqua ros 2 aceto vel aq
endivie 2 aceto vel succo solatri 2 semper
pone postquam in eis pulvibus rosarum
sandali antequam cum hoc sint dissoluti
Alia proca sic habeat consequentia 2
ipse forcia que mag ad se trahunt sit
quo scilicet Ebinus 2 ypocrates dixerunt ea reversa
similis libro primo suis capitulis etc.

Canon Ad causam que apparet
aque fit cum sed cum in eo corpus non
sit consuetum 2 cum rarum laxum non valde
carnosum 2 ipse cum crevit flora
fortis supradicta qua illico sequitur
febris vomitus 2 sanguis exoneracio

Ad causam et quod aflora plena sit
sed cum corpus ipsam exhorruerit 2 potus
aque fit sunt sibi delectabiles 2 consueti
Ex causam proca quod abreviasi cum
flora 2 aque fit ut vel non non fiant
a medico vel parum sit sed cum natura
per se mag conduxit 2 sic fugarit merito vel
in parte quod quidem fit per aliqua ex
am Quoniam sit fluxus sanguinis narium
plurimus fluxus ventris sanguineus
vomitus sanguineus copiosus
2 sudor illius corporis totius de quo
quidam sudore in hac febre desinit
Si scripto de accidente 2 morbo Gal. et aristoteles
in libro suo de animalibus quod est visus
in quibusdam corporibus velud sanguis
vomens aquosus 2 ipse in corporibus
rarus quorum pori et ora venarum sunt lar
ga et sanguinis subtilis aquosus 2
Dubitaco aporia difficilis accidit inter
medicos de flora forti supra dicta in
hac sic Quoniam Galienus Rasis 2 Aviceñ pre
ci cave preceperunt ipsum usque ad sincopim
fieri Sed Averroys 1o colliget illis
fortissimis rationibus refutat Quoniam nam
natura fiat ipsum usque ad sincopim
nisi Antithomaticam 2 mortem quod
eis immitat cum ipse rursum crevit neque decet
medicum debitare naturalem dimovere si potius
confortare cum sit eius custus neque sicut
a medico actus tractatus in quo plus
cadit timoris 2 novitate qua salutis 2 in
nacimenti Timor namque redundat ad in
gloriacionem medici nocumentum vero ad
pernicem egrotantis Sanguinis pro
tea cum sunt ex flora fortiter innoratus
eradicabit finaliter per naturam quod

ad modu accidit et in causone in quo
quidem non cradicam9 colicam stati
apparuit sed potum solum morami9 conti
nentes residuum ope nec sit et in sic
de flate et milia Quoniam cu non sit pole
videlicet naturis contraria neque credendu
auctoribus principis medicorum omnino fore flebo
tomiam9 quoniam cor discordia cadit sup
viam solum voluit enim q flebotomia sup
dictam fieri usque ad sincopim ina
nitionis quoniam ad modu sit in casibus
malignis sed ad sincopim pervenientis
Omnis namque principis cum fortis sint et
subita virtutem debilitat quoniam vel agit vel
particula aff in multu et repente reple
aut evacuare aut in frigidare aut
alterare corporis morte fallax est et
omnino nature inimicu paulati vero
certu Quoniam si principis sint quadmo ab
in conveniens ad conveniens debilita vt
hora brevi sed post illico fortior atque ex
onerata resurgit Si vero sint ad malu
quadmo agnoscit ad maniciens debi
litata virtus hora illa sit et post illum
voluit ergo dicere galienus quod debeat fieri
flebotomia usque ad sincopim i. usque ad evacuationem
plurima exqua corporis sani sincopisaret
propter in anima Illud tamen corpus sincopo
pisat tamen propter subita mutatione Et alia
plura soluntur dixi9 capitulo de sincopi libro
primo Prostitutio Synocha inflata
morbus est bonus quod Synochus putrida
quoniam petitur dix sentiens est sic solo Et Sy
nocha inflativa vel pluries tiat in die
iiij vel v vel ad plus in vij vel ad bonu
vel ad malu Synochus vero in vij vel
xj vel ad plus ad xiiij si non fuit ex
tatu sup egro neque ma in cautata ex

poru aque sive quoniam fuit potest durare
usque ad quadraginta dies vel plures
quod ad modu in sic febre acutissimas
Et si statim apparuit supervenit fluxus
sanguinis narium pluries vel sudor
copiosus vel alia evacuatio sensibilis
vna vel plures simul constante virtute
salutem signat et crisim perfectam Si non
sanguis niger paucus exeat vel
si liquidus subtilis exeat qui restringi
non potest arterie ruptura et crisim diminuto
nominata signat superflua vel diminutam
et per consequens mortem festinat Et si talia
apparuerit in die quarta crisim bona
vel mala signat in vij Si vero in nono
vel xj crisim in ix promittit Et si stati
apparuerit virtus debilitatur neque remedia
rationabiliter exhibita contulerit de die in diem
et urina confundatur et pulsus dim
inuitur et calor augmentatur et lingua
denigretur morte Et si pustule nigre
vel livide exeant in corpore morte si vero
rubee salubre et prope virtute allevata
per ea que patent dictam9 capitulo de variolis et
morbillis Et asma si supervenit cum
dispositione perforativa et facit adusta morte
Et sic sanguis est extra sua spec tosa
quoniam est sic parata vel preparata quare
velox atque fortis est cursus vena propter
volentem in eis pronosticari necesse est
ut omni hora egro assistat ne forte
propter repentinum motu subitu medici inde
tamen petrent ut dicit rasis in almansore
Et signa pronostica quia dicta de sic putrida
inequali partibus sublimiter sufficia
nt quoniam sive fuerint futuram mortem
vel salutem Et si diem tamen presciendi volumus
ad capitulum xm tractatus de crisibus fiet re

currendu[m] Item dicit Avicen[na] p[ri]ma ca[n]o[nis]
q[uod] si in ventre fuit sonus [et] rugitus
cu[m] pulsac[i]o[n]e venar[um] [et] angustia anhel[itus]
q[uonia]m vel sanguis ebulic[i]o[n]e maxima
in vena chilis [et] arteria ad o[mn]i[a] surgit in
sedentibus m[agis] sup[er] dorsum vel app[ro]p[in]q[uat]
magis confirmatu[m] Et mt h[uius]m[od]i febres
angmastiens e[st] o[mn]i[u]m p[er]iculosior q[uam] ang-
masticus vo[cat]ur secundu[m] [quod] ho[m]o te[n]et[ur] [et] mo[v]e-
tur · ex t[em]p[or]e

cap[itulu]m de febre colerica in
ter[ti]is cap[itulu]m

Hoc genus febr[is] sit terpollata

Hoc genus febr[is] sit terpollata ex colera rubea putref[a]c[t]a in sto-
m[a]c[h]o vel intestinis seu alio loco corp[or]is
extra venas d[icitu]r q[uonia]m ebulic[i]o colere putref[ac]-
tionis observat p[er]iodum [et] 3o die in
terciam ita sc[ilicet] ut die una quiescat [et] al-
tera bullit p[ro]p[ter] ea q[uod] colera una q[u]alitate
p[re]parante ad putredinem participat que e[st]
caliditas [et] altera p[ro]hibente putredine[m]
q[ue] e[st] siccitas [et] i[de]o [ab] fortiori tercia mcipa[t] [et] e[st] at-
duor[um] mo[do]r[um] q[uonia]m sunt pura [et] no[n] pura · pura
quidem cu[m] eius ma[teri]a e[st] co[lera] ru[bea] cu[m] n[ullo] al[io]r[um]
humor[um] fuit p[er]mixtu[m] No[n] pura v[er]o cu[m] fleu-
ma aq[uosum] vel aliud fuit co[m]mixtu[m] que [et]
terciana notha i[d est] adulterina nu[n]cupat[ur]
Signa tercianae pur[a]e s[un]t q[uod] incipit eius
p[ar]oxi[smus] cu[m] rigore sili[ce]t pu[n]cture acute et no[n]
est in ea frigus vehemens neq[ue] puls[us]
valde p[ar]vus neq[ue] co[n]cutiu[n]t[ur] inca dentes
sed e[st] frigus remissu[m] in qualit[ate] [et] breve
duracio[n]e ita ut festinat ad augmentu[m]
quare cito festinat inflamaco [et] mag-
nificat pulsus et sit velox spissus non
diversus valde [et] fortis ordinat[us] Ethic[us]
et anhelitus — Deinde ap[u]d statu[m] vehe[me]ns
sit caliditas [et] angustia [et] sitis ita ut
q[uasi] n[on] c[ar]et[ur] alienaco [et] sada pulsatina

et senciat manus tangent[is] calor[em] sicut
mordacem — Et tempus quid[em] aug[ment]i
vel status ex[ce]dit valde t[em]p[u]s p[ri]n[cipi]i q[uonia]m
in ea frigus e[st] tristens calor vo p[re]du-
rans · In declinac[i]o[n]e v[er]o p[ar]oxysmi ele-
vat[ur] sudor vel vomit[us] subtilis vel corp[or]is
tocius et q[uonia]m[que] sit vomit[us] rei liquide
aliene subtilis vel viridis amare colere
et ideo q[uonia]m ex mora pulsus [et] sit ra-
rus [et] magnifica diastoles [et] mora si-
stoles [et] evaporat calor putridus a[b] toto
corpore ad exma 2[a] tercia p[ar]oxi[smi] [et] Et spaciu[m]
quide[m] p[ar]ox[ismi] e[st] ad plus xii horaru[m] vel in
tempus vo q[ui]etis 36 hor[arum] natu[rali]u[m] · Com-
quod ut plurimu[m] accidit e[st] ut sit eius p[ar]ox[ismus]
8 horar[um] et affligit aput meridiem
Et est in hac febre urina subtilis citrina
vehement[er] [et] lingwa nigra adusta [et]
os amar[um] sine causa manifesta et si
fuit habitudo corp[or]is [et] etas [et] t[em]p[u]s an[ni] colerica
colerica [et] regimen [con]cordans [et] multiplica[ti]o
talis febris in corporibus vero erit tunc
significa[ti]o Signa 3[e] notha s[un]t defectuo-
ac[cidentia] obscuritas o[mn]i[u]m accidenti[um] p[re]dictor[um] cu[m]
elongac[i]o[n]e p[ar]oxysmi [et] p[ro]p[ter] ea eius p[ri]n-
cipiu[m] Methodus Cura tercianae pur[e] est

ut dicit rasis in almansore ut stati[m] cu[m] fe-
cognoveris evacuas ma[teriam] solor in moratiua
cu[m] cassia f[istula] vel cu[m] manna [et] tamarindis
dissoluta in aqua decoc[ti]onis p[ru]nor[um]
[et] viol[arum] [si] no[n] indic[a]t p[er]ic[u]l[um] — Item dig[er]a ma[teriam]
omni die cu[m] syrupo acetos[o] simplici vel
cu[m] oxizacara dando in aurora 3 i cu[m]
aqua frigida p[ri]ma vel cu[m] aqua p[er]dicta [et]
q[uo]d[a]m ac vel e[ti]a[m] p[ar]ox[ysmus] [et] cu[m] vena p[er]fecte
videt[ur] digestam cura ma[teriam] solutio[n]e ex[tr]acta
aina cu[m] decocto laxativo vel cu[m] electuario

Methodus

de suco rosar vl cu ʒ ij venb opa pt
ucisati et commixti cu solac inoratiua
supdicta mutatur exmica panis lota
in aqua fria z post in bibita in vino
granator vl cepulabus ordei vl a
vene condias cu lacte amigdalar dulcu
vl ex lactuca portulaca elixa Epmag
tuc coctis et condias cu aceto aut ex car
nibus laudab coctis cu eisdem Sta
p sapore suo granator vl ceco vl esob
vl acetose Bibat aqua friam vl aq
de coctois prunor siccor aut ordei Con
forte hora qua no sumt cibu cu zucco
ros vl syr ros si venter sit obediens
vl cu zucco viol si vent sint costipati
et lenicat cu suppoitoio vl clisteri Et
sit totu studiu cui mexestinone cu eis
fris humide qm quemt me z dispoicoim
nisi fortassis acpa in visceribus scii opi
lacio illud phibeat Et volunt quidam
anticem ca pnti ut stati acpn illius
febris usq ad iij pox sit flora de basilica
dextra qm mat diminuit z reprimit
calor qm vero in h tardt timor suo
colere cu celicet emb sicrin siccit z rogit
ipinis ad mucosa venar in vacuu tbere
quar ex se interpollata sit cotinua q
e p inicio maligna Et si corpus sint
sanguinem robustu fleba no ab horre
qm e consoneus ep amo acpn omib
sic ut ostendimus ca de cura se put i gnali
paysiso de methodo Cura terciane
nothe e ut acpn usq ad cocs pox sicat
incotaco nic cu flora basilice vl cu aq
medicamentor pdictor cui ʒ j pul t liech
z ʒ ʒʒ sint commixta Item dyca
residuum mis cu syr acetosi z oximell

sint mixtis et cu aqua calida bibitis
in aurora z post vij vo pox vl x z cu
vema videns dygestam exadice ma
cu pyria gale vl benedicta laxatiua
Aliis vero diebus z ppe si venter sint
constipati lenia an pox cu suppoitoio
vl clisteri put docui ca de costipat vetus
libro pmo Mutat aqua de coctois cicer
vl pysor vl cunibus pullor alteratis cu
petro ysopo z lactuca Bibat vinu albu
debile limphatu vl aqua decoctois zucci
et radicu petros vl aqua decoctois pnor z
passull vl aqua decoctois ordei z ysopi
z anisi Conforte eius hora qua no
suspect cibu vl medicina cu hy mixti
Rx dyarodi abbatis rosate novelle tri
sandal an ʒ ʒ electuarii ducis ʒ j 2t
tam in incentiu statim qp curatiuis
morbus calida fas adiuvan ita tn ut
acpn extrituidinis frigides dicantur
In fine vero calida qm humores calidi sic
facile mobiles sunt si frigidi vero ad hec
ventres viscosi Ars faciendi syr de
gestim colore hec e Empicus ʒ rosr
violar endiuie lactuce ptulace plantag
tapsibar acetose scariole anthere neusar
citoree an m j prunor damascenor
xe nio Sem iiij or qm frior cor
que sut se cuc ceru melo citrulli an
ʒ j Sem iiij or qm frior mior quest
se endiuie lattuce scariole se ppucus
vl cortices emb an ʒ j Sandl al z rub
z citrnor camphie Spodii an ʒ ij ordei
ptom j psilli pte ʒ Decoquant oma
in libras octo aque pure fontanee postq
in zpa fuunt in fusi p noctem z in ʒ
acti dont tercia ps sint cosupta cu
colet cu infusatu sint z clarificatum

Epicus
Syr

iij

adde libram i succi granatorum vel berb
et reduca ad ignem et syrupus cum lb
ii zucc. et aromatiza cum cinamomo ligni
aloes calami aro foli cardamomi ana
ʒ ii terendo grosso et ligando in pano lineo
mundo raro et suspendendo in syr. apud
decoctionem eiusdem. Dentur ex eo ʒ iiii
post omni die mane hora si fuerit subtilis
aquosus vel ʒ ii cum ʒ ii aque calide si fuit
spissus et bene decoctus aptat syrupus eciam
Et si vis ut appropriate caput respiciat adde
herbis predictis flores camomille meliloti
sticados et speciebus nucis muscata et cubebe
Si vero pectus et pulmonem et cor adde
herbis predictis capill. veneris enula cam-
pana ordeum semen et speciebus liquiriciam
passulas iniubas Si vero ad stomachum et
intestina adde herbis predictis coctana
pira mala maciana Et speciebus
mastice et grana granatorum et omnia sapida
que virtutem syrupi retineant in loco
Si vero epar et mesaraicas adde herbis
predictis cuscutam epaticam ameos
amomum et utraque endiviam Et speciebus
vero spicanardi et utraque sandalos
Si vero ad splenem adde herbis predictis
aliquid api capparis aut aliquid scolopendrie
vel thamarisci Si vero ad urinam adde
herbis predictis aliquid pulegii calamenti et
speciebus grana iuniperi semina medica tamen quod
semen raro est ut in splene vel urina colca-
ducet Si vero ad renes et vesicam aliquid
ex seminibus diureticis calidis appone
Si vero ad medullas ossium et iuncturas
adde herbis polium montanum centauream
fumum terre in decoctione prima speciebus semina
calida grana in decoctione 2a et Et si laxativum
facere volueris pone in decoctione prima cassiam fistulam

tamarindorum ana ʒ iii Et in decoctione 2
reubarbari ʒ ii Spica nardi ʒ s terendo
et ligando in panno lineo et suspende
in syrupo donec ipsorum virtus transeat in
syrupum Et tunc ex eo sicut plus quod fa-
cere licet assellare bis vel ter omni die
Iste namque syrupus est fere continens omni
digestiva colericam vel cuancia cum ipsorum di-
rectivis Dicitur autem sola de syrupum
digestivum et evacuativum colere et flauis similiter sanabiles
causa de se capitis et mixtis Dicit post
tractatum quidam empirici quod habet emplastrum positum
super epar positum super epar in die paroxismi
removet vel mitigat paroxismum sic terciane
quoniam colere putrefactionem refrenet Recipe sandali
rubei et albi ana ʒ ii farine ordei ʒ iii aloes
ʒ ii confice cum succo solatri et absinthii et
modico aceti Alii dicunt quod mica panis
lota in aqua frigida pluries donec ex pressa
et in bibita in pomo granatorum vel ber-
berix vel aceto et ante paroxismum comesta
per unam horam vel circa ante paroxismum cum
adustio sit vehemens idem operatur Hec
namque frigida sicca prohibent putredinem
quod admodum calida humida causat ipsam
Circa prosimus supinus causas notatas in causa
sic terciane exigunt diligentes medicum
in administratione debita cibi vel medicine
causa de causa sic patet in generali attamen illo dictis
generaliter occurrunt duo specialia punti causa ad
iungenda quorum primum est de hora cibacionis
in hac sic Sciendum quod competit colli-
de mente auctorum et ipse dandi cibus de
offerri ante paroxismum regulariter duabus
horis ad minus vel quatuor ad plus competit
regula virtus digerens vel qualitas vel qua-
litas postularit Dico autem regulariter
quoniam est in principio paroxismi tibi competit licet sic cum

viii Potu intendimus procurare. Est et tunc in
medio paroxismi tunc scilicet cum virtutem ex calore
seu morsu colere defectam volumus confortare
Dum inter hos et hos addit dictam secundum speciem et
quantitatem. Cum primus quod ut sit ex olearibus
vel herbis et plurimum atque condensus et cetera
vel ex mica panis infusa in aqua frigida
vel vino granatorum in qua valde pura
Et nunc quidem ciborum regularum inter paroxismum
et paroxismum est ut ter vel quater refectio. Verbi
gratia si virtus sit debilis et consuetudo anti-
pulosa et mica si plurima vel non pura quod ut
quatuor vicibus cibus offeratur. Primo quidem
tribus horis post desinentiam paroxismi. Se-
cunde vero transactis x horis dabit secundo. Deinde
vero x transactis dabit tercius et tum trans-
actis x dabit quartus. Verumtamen dabit quartum
cibus tribus horis ante horam principii paroxismi
futuri cum in secunda vero tempus paroxismi sit xii
horarum. Et vero quietis 36 horarum licet ut plurimum
tempus paroxismi recipit quater febricitantis. Hac si
vero horarum repleat et tunc inter cibationem et ci-
bationem cadet competens spacium xi horarum. Et ex hoc
exemplo distinguere poteris horas tam
cibationum et cum tamen sunt ter vel quater cibi
sit offendunt hoc diligenter est observandum
ut cibus multum elongetur a principio paroxismi quantum est co
ferens ut in causa sic proportionabiliter. Declinacioni
vero si vicinari quod non erit adeo verendum
quando ut apparet quod primo regiminis acutorum alias
post paroxismum cibus dari potest cum calor se
habet ad calcanum declinarat. Et hoc quoque
est cum hora declinacionis non dum plene transiit
secundum aut specialiter addendum de hora eva-
cuationis in hac febre est ut non de medicina
laxativa in die paroxismi sed quietis ne forte
motus prodi impediat motum medicine
et ne virtus duplici labore fatigetur. Et utile

Consilium vide ut non fiat evacuacio cum
medicinis quando solvendo ventre inducunt
sapientatem sive et sedam que sunt actu ma-
ligna in quantum quod secundum **prognosticacio** febris
terciana vera non durat ultra vii paroxismos
ymmo ut plurimum infra cessat precipue colera fuerit
plurima vel pauca. Sed terciana non pura
potest per vi vel tres menses durare. Ex quo
sequitur potest quod que viscositas per amplius se
elongat quod tempus multiplicacionis vii vel x per-
atque affectus. Terciana vero si inducitur in vii
periodis erit longissima. Et nunc se terciana
sit et in omnibus se interpollata si advenerit
paroxismus anticipet a principio brevitatis significatur fit
Si vero retardet patet evacuacionem sensibili
declinacionem procedere fuisse. Si vero equaliter
stet longitudinem ostendit vii vel x per affec-
tum cum huiusmodi ex accidentibus sunt si qua
hora se dimiserit in crastinum eadem hora
accipiet districta erit. Et secundum patet pura est
ex toto sua specie salubris non pura vero
vero timorosa morbi namque prolixi-
tas et medicinarum diversitas virtutem
naturalem consumunt. Et in se secunda pura
post primum paroxismum est primum quare sit fricalis et cetera aut
et tercius augmentum quare sit fortior
Quartus vero et quintus est status quare
sunt in ultimo fortes et maliciae. Sed sextus
et cetera declinacio quare innovantur omnia
accidentia gradatim que si medicus a principio
huius se prodixerit sapiens apparebit. Et
se terciana non pura ut plurimum elonga-
tur in cottidianam et fortassis ad ethicam

et mortem. **Capitulum 8 de febre ex colera et causone**

F**uit** hec febris ex colera
rubea putrescente intra venas
et accidat atque vasa occlusa qua
propter est dicitur se gravior acutorum propter admo

prognosticacio

c 8 de fe co que et causone

sic de sanguine. Est autem duarum morum quoniam aut colera putrescat in venis distantibus a corde ut puta que sunt in ambitu corporis totius et terciana continua incipit et absque acuta infirmitas. Aut colera putrescat in venis propinquis cordi ut puta que sunt in pectore et pulmone et epate et splene et cetera sicut et causon vel causonides appellatur et pacienta sunt pro acuta infirmitate. Et dixerunt periti in medicina quod utraque istarum sic fieri potest ex flate salso puro ut eo puncto quoniam flatus non fit salsum nisi vel per adustionem vel per admixtionem flegmatis cum eo. Sub intelligitur Signa terciane continue sunt omnia signa terciane interpollate cum exstat propter quod et in ea non accidit horripilatio neque rigor neque sudor nisi cum sit febris crisis. Calor autem et alienatio et sitis et lingue nigredo siccitas et omnia signa alia sunt in ea vehemenciora. Signa causonidis sunt signa eadem cum fuerit colere vehemencia malignitatis et pulsus spissus velox diminutus inordinatus. Erit et anhelitus et urina subtilis alba vehementer vel ruffa vel limida radiosa et iste quidem sic sunt in accidentibus febris ut plurimum sic de sinoche quoniam sanguis et eo sunt humores calefactores. Omnia dicunt est in synocha non crescat aliquid dierum prodiere cum sit sic non propter certa ad aliquid sic interpollatorum. Febris vero colerica fit pro dice fortior de tercia die in terciam quod admodum terciana intercapellata et non sunt cum ea rubedo faciei superflua neque corporis repletio plurima extensiva cum dispositione pestifera assidua velud in sanguinea. Et si tibi annis etas et complexio atque regimen omnis colerica fuerint et habitudo corporis macra. Velocior sit cura sine insicio.

Methadus

Methadus Cura utriusque febris intermissione de colera inguinali est ut statim expeditus moratur materia cum medicina lenitiva qualis est cassiafistula manna cum thamarindi cum maiori quantitate decoctionis prunorum et violarum dissoluitur. Quoniam leniendo ventrem alterant calorem. Et non detur ante medicinam fortes quoniam materiam agitaret in digestam et fortes in educat per eosdem. Post hoc vero per tempus principii et augmenti donec status accesserit et signa digestionis perfecte appareant in urina quod est aput diem quartum vel ad plus septimum, sit tota intencio tua circa in alba quod medicinis ad infrigidandum et humectandum et presertim in causone quoniam altercancia dispositionem febrilem; diffinit materiam cum cole digestio fit eius ingrossatio donec redeat ad moderamen. Det igitur omni die an aurorem sirupus de prunis vel sirupus de ucenitis vel sirupus acetosus simplex vel oxizuccara ad potandum cum aqua frigida estate vel calida yeme. Et si venter fuit obediens quaque die plus duabus vicibus non fiet opus medicina laxativa si constrictiva tamen adeo ut si plurimum fluxerit ad stipticas recurra quas dixi in cura de fluxu ventris. Aput cenam vero solitis quod est post duas horas a suprascriptis sirupis tribuat in cibis pulmentum ex farina ordei vel avene conditum cum aceto vel lacte papaveris albi vel lacte amygdalarum dulcium. Vel de mica panis infusa in aqua frigida vel vino granatorum. Vel intrat ex acum milo lactu portulaca malis maciamis coctis et conditis cum aceto vel suco berberis et granatorum. Bibat aput comestionem aquam frigidam puram vel mixta cum aceto vel aqua de decoctione ordei et prunorum siccorum. In media die vero cum est vehemencia sitis et fervoris bibat sirupus rosarum vel violarum cum aqua frigida

pura vel bibat julep aquos. In sero
ante cum peti quies et sopnus bibat
syr. de papav. vel psilio cum aqua frigida
pura vel cum aqua decoctionis seminis lactuce
et portul. Et illiniat frons et tempora cum
naribus cum oleo de mandragora et et fricet
vole manuum et plantae pedum cum sale et
aceto et fomententur crura cum aqua de
pluvia in qua cocta sint folia salicis et
populi et vitis albe et viol. et folia papaveris
cum corticibus quoniam hec omnia calorem sublevant
extrahunt et sopnum inducunt. Conforte
hora qua non superaverit abundantiam ex zucaro ros.
vel viol. et trasandal. et diarodon
abbatis puris vel commixtis. Nec proh-
beat eger ab esu fructuum frigidorum humidorum
ut sunt pruna cerasa persica et mala acetosa
quoniam alterant et confortant. Instante vero
subtiliter regimen ultimate quod est ne dando
in cibo et potu nisi in minimo si virtus consenserit
donec superveniat crisis et cum fiat complete.
Si in apud crisim vomitus colericus superve-
nerit administra cum porcione dyapeni vel
pere illinite oleo in perfundendo ipsius. Si vero
fluxus sanguinis narium administra
cum retis porcinis immissis in naribus et e
minitate vehementi. Et si vero sudor vel
apparuerit conforte virtutem si putas vel
in sufficiens videat cum potu julep fer-
ventis quanto calidius potest bibere et co-
operiatur undique et diligenter pannis calidis
mollibus. Et assint eis amici et asta-
tes et pannos calefaciant manibus tenendo
et anhelitum illuc dirigendo. Et appicant
post cutis cum fricatione leni facta cum pannis
lineis mollibus infusis in aqua et
aceto postquam in eis cocta fuerint furfures
et flores camomille deinde expressis

liventer et tepidis vel viridibus plangiorum
refricatus. Sed hic post confert et pone
vesicas siccas semiplenas ex aqua ca-
lida circa latera pacientis ut quasi quoniam
illico faciet sudare. Et aternat pecia cum
mercurio ex foliis ros. et viol. et populi et salicis
et nenufaris et vitis albe et filicibus et
aspergant eius parietes ex aqua ros. et aceto
ut aer in spiratus in frigidus quoniam illud est
natum in omni febre precedit evacuatione completa
tunc tamen post crisim resumat vires ex carnibus
edorum et pullorum coctis et tostis cum rebus
suis supradictis. Emperica hec i-
e cura vera scilicet galeni de colera quoniam ipsam
morbum et eius causam removet cum vir-
tute. Sed preter ipsum est et cura accidentium
consequentium vehementia horum scilicet que sunt do-
lor capitis vigilie sitis alienacio scia-
ca sincopis et debilitas virtutis
de quibus omnibus iam sufficienter dictum est libro
primo sub capitulis singulorum. Sed confor-
tatorum virtus que est medicina principalis
et hic aliqua referimus. Confortare igitur virtus
non nisi per confortationem organorum principalium
que sunt cerebrum cor epar et testiculi cum rebus
alterantibus eorum complexione dissipata in se.
Epithima confortans cerebrum fit ex aqua et
ros. et solat. et semp. vive et insomnium si
in cum pul. ros. et sandalorum despect. ad
dicto modico aceti et actu frigidum super vice
quod sunt commissure cranei abrasis prius
capillis sepius et cum pannis lineis emplastr.
Omittitur et super frontem et tympora tam-
quam. Epithima et odorare aqua ros. in qua
sandali et aliqua calida ... fuerint dissoluta
confert quoniam calorem alterat magis reparat
frenesim prohibet et sopnum inducit. Epithima
confortans confortans cor sit sit ex aqua

ros aq buglosse an ℥ iiij aceti ℥ ß distēpet in eis pul ros ℥ ß sandalor ℥ ij spodij ℥ j camfore ʒ ß croci ʒ j & in isto actu fāo pāni desindone vl de scarleto vl serico īi fundant̄ & sup pectus sequēcant̄ = Epithima confortans epar sit sic Rx aque ros aque endiuie aque solatri an ptes ij aque absinthij ptem j aceti acutissimi pte ß distēpet in eis pulius predictor̄ vcū & fre quenē sup epar = Epithima confortans testiculos sic fit Rx aque ros pte j vini puri veteris odorifera atq potentissimi ptes ij aceti ptem ß pulius diamargariton quartā ptem Omīa distēpent̄ simul & cū pānis lineis eplent̄ actu frā sup testi culos viror & mamillas mlier fregnt̄ iterando postq sint exsiccata & pt fieri circa horā crisis si virtus debilis videatur

Canon Hec fe & ppc spēs eius que causon dicitur cū sit p acuta que terminat in die septima vl p p acuta que terminat in quarta terminatiua dicta sic regulanda ita vt si natura sit in e michil det vacato statī apparēt statim apparēt vsq ad declinationē pfectam Si vero in septia vl post diem quartā afferat sicut ostendi cap de cīa sr pultdorum itgritatis Sim ait hypocratis canones ypocratis Rasis in dicionibus contra cap refutat dicens Et no attendas illud quod dicūt astulus medicor qp multū costiuatis cibis & medicinis ex hybitis tar dat crisim Ego enim ia expertus sum ambas vias scz & regiminis extinctiui dicti i methodo & regis subtiliatiui quod precipit ypocratis & via extinctiua repi sanioirem Et qm mortui sut

in hac febre sub regie extinctiuo sut multo pauciores eis qui mortui sut regimine subtiliato qm si no dābu tur extinctiua assabit cereb̄ & neruī et stomachus & accidit spasmus & frenesis mortalis Ex quibus sac pt canones ypocratis & veterum regulavit qm morbū et eius causam dicādit Rasis vero ati qm virtute cōseruit & ppe in corporibus delicatis cōsuetis multo cibo ope sanitatis Dicit preterea rasis loco predicto qp no debz prohiberi in hac egritudine qn eger bibat aqua frigidā cū vult & quātū vult qm extinguit vehe menter qp vom melliuge si corpus fuit in ea cosuetū & delicate nec sit in visceribus opilatio seu apa qm liz in trudet mag & morbū plonget & crisim re tardat maius tñ cofert sumatī qm prohibz moratim = Exquo aque frie potū lo quens G nono dengeme saniūs ayt qm melius e aliquod malū egro cōtingere qp sineere cū in mortem cadere Co gruit aut vt potus eē sit plenus simul vna hora qm regna medica fa cile in flammat In tua pra hij febre no cōpetit flora yqm educat multa hioz om quibz colica resoluā Appt qp ayt Almacor primo cap fen x ca desflen botoria qp summo ope caueendū e a duabus rebus ex flora scz hioz calidor ebuliare & frioz in candare = Sim tñ si corpus fuit sanguineum carnosum & cōsuetum in flando & vrina rubea & obscura videa ti potest apparēt in a incoracci cū flora no cōmodū forti semel plima & cadē die bis vl ter gradatim scandaleta qm cōfert quātitate liz non qualitate

ꝯ priosa

febris tertia de colera innovata et atque
suspecta ex tota sui natura quia morbi
velocitas et materie furiositas ducunt
decurrit xxi^ma Item prima eius
species que terciana continua incipiat tamen
plurimum in vii ad mortem vel ad salutem
et tempore si signa digestionis cum convenientia
particularium apparuerint in die iiii vel
quinta manifeste apparere dum tamen si
prolongetur xiiii non transit quia ut ait ypocras
in particula aforismorum acute egritudines in
xiiii diebus iudicantur Secunda vero
species que causon dicitur ut plurimum in vii^mo
terminatur et tempore si statim a principio et infra primos
duos dies sint digestionis vel in digestionis in urina
cum convenientia particularium manifeste
apparuerint apparere Item in quacumque istarum
febrium fluxus sanguinis narium copiosus
aut vomitus colericus Aut sudor calidus
vel totius corporis tocius aut fluxus ventris
colericus supervenerit statim a principio vel in aliqua
die certa quod possit iudicata post sint
digestionis perfecte consolatur (?) virtute et alleviatur
infirmum salubre totum vero malum
Et si remedia debilitate (?) exhibita quacumque
die contulerint et accidentia fuerint remissa
salubre contrarium vero malum Et si
lingua nigra fuerit et adusta cum as-
peritate multa maligior fiet atque deterior
species si vero alba erit levior Si vero
citrina media fiet utrarumque Et si spasmus
aut tortura supervenerit aut contorsio ocu-
lorum mala quia sunt spasmum dicit in amore
dum ypocras et particula aforismorum febrem in spasmo
melius esse fieri quam spasmum in febre Et
si urina rubea fuerit vel citrina vehementer
et castimo (?) alba subtilis evenerit mortale
quia frenesim sunt prenosticum dum ypocras x
particula aforismorum Urinis urine limpide aut

albe male maxime vero si in freneticis
apparuerit Et si paciens statim a principio
ypocondrias extraneas habuerit cum sodam vel
sine soda frenesim sint assecuturam
nisi cum repercussionibus contra cerebrum illico sint
tractat Et si extrema frigida fuerit et pectus
et venter aduratur mortale quia ut ait magnum
in interioribus denotat dum ypocras in particula aforismorum
in non decrescentibus febribus Si quidem
extrema frigida fuerit que vero interiora ardeant
et sitim habeant mortale Et si rigor super-
venerit in aliqua die certa vel non certa
neque ipsam ex crisis sequatur mortale quia
materie multitudinem et virtutis sint defectum que
crisim attemptat quod perficere non potest dum ypocras
ibidem Et rigor mandavit (?) se non deficiente
iam debili existente virtute mortale Si vero
crisis sequatur atque completa subsequatur cum su-
dore calido totius corporis tocius aut fluxus
sanguinis copiosus salubre quia virtutis
expulsive sunt fortitudinem et crisis bonitatem
propter quod ait ibidem Transcendente habito
rigore superveniente sudore sit egritudinis
Et si hec sic crisim fiat per certam in die
vii ix vel xi vel xiiii salubre Si vero in
xv^ma male dum ypocras capitulo certa si sup-
venerit in sic acuta in septima male Et sunt
in amphori modo digest (?) contemptator quod iam
sepissime (?) consilio de certa libro primo Et
si stupor aut alienacio aut asma ve-
hementer supervenerit aut inquietudo ia-
cendi diversa aut signa digestionis perfecte
apparuerit apparere mortale quia crisim cum
thomomaciam (?) sint maligna propter quod
ait Et primo et 3° de crisi Omne signum
certum cum non sint digestionis evenerit malum
est atque timendum Cum quinque dicitur sic febris

c 9 d. f. fl. i cipl

Accidit hec febris ex terciana inter-
flate putrescentia ex pollutione
venas iniquitatem sto (?) vel masculus et
compositionem habentem *cancer* et dominium quia colera

Marginal note: c 9 de f. fl. i cipl

fleo flatus putrescentis redit prodicte
quam die postea q flā potiore duarum
qualitatum preparam ad putredinem preparat
vz humiditate plus nam facit humiditas
ad putredinem cum sit veluti mā paciens
quam calid quo e causa efficiens ¶ Si
vero hec fe cottidi inpolla inaipa
est aut duarum morum quarum ymo fe inpolla
de colera .s. pura et i pura ¶ Pura q ei fit
ex fleate puro cui n aliorum humorum vel acre
q e cōmixtū cuius sit flā dulce vel vitrum
vel acetosum Non pura vero q fit ex fleate
cui aliq cole cotalme vel mlte est
commixtū vel cum sit ex fleate cui cerica q
e inpressa veluti cum sit ex fleate salso flā
nam no fit salsum n p adustione vel humorum
adustorum commixtione licz pa aliqua qualitas
fleatis sit frias cū humte q inic i fleate
salso reperit ¶ Signa fe cotti ne pure st
q incipit eius paroxismus cum oripilatōe vel
frigoris sr dorso et extremitatibz membrorum
post q sentiat paciens velud acum puncturam
vel tremorem vel rigorem vehementem
sz gravitatem solam extrema constringente et durat
illa fcas tpe longo ¶ Et fit pius pulsus
velx spissus mollis densus i ordinatus
¶ Deinde cum pervenit ad augmentum tardat
eius calefactio neq fit vehemens ymo
fortassis no calefaciat et propter si flā sit nimis
grossum quae no magnificat pluss ve-
hementer apud statum ¶ Et est pus longu
mltu te status vel aug tu qm e inca ca-
liditas sufficiens fcas pdurans ¶ In de-
clinacione aut no vacat sudor nisi forte
pius vocatus ad hereus et propter apud pu
ctu is cum no ma dū e dicta nz subtiliata
et ingrossa apud declinacionem diastoles

cu sua quiete et mora sistoles et eg
quies et expandit calor ad manus et
pedes et cū ea vocitus flatus et humitas i
ore et postea appetitus et sitis paucitas
Et spaciū quidz parox e 18 horarum vel
circa ¶ Spacium vero quietis 6 horarum
quare advenit aput occasum solis et durat
usqz ad meridiem quibus q reliqui e post
vesperiant et forte no resoluunt donec
alius redeat parox ¶ Et accidit in pluri-
mis febris pueris et mulieribus et crassis
laute sensu pertulantibus cum multum sompni
et quietis et vacantibus in cibis fruc-
tibus humidis et pisce et lacte ¶ Et i
prin quidem huius egritudinis e vrina
alba grossa spumosa ¶ In augm vero
rufa vel subcitrina grossa ¶ Sz cum ad
statum pervenit fit rub cla subalis cum
ypostasi alba leni equali plana cum
diu ypostasis mora in vrina et passit
cuacio sensibilis plurima p sudorem vomitum
et secessum statim tunc circa morbi declinacio
iudicat ¶ Et cum pdurauit diu fit tc longo
mollificat eo ea corpus et albescit fa-
cies et retinat ¶ Et palpebre in fioris in-
flant velud in ypposarca ¶ Signa
cottidiane no pure sut refecto signorum
omnium predictorum in vergencia ad calorem
et sitim vehementem et abreviacionem pe
et propter apud pu ctu is vobis **Methodus**
¶ Cura fe cottidiane pure e vt stati apud
incipe ma cum bndicta lax na vel
mena deturbit dicta ca ca de ¶ Soda
dando ex eis mane hō avi q inclis
¶ Conforte tera na quaz dic ad vomitu in
prin parox si fuit po cu aq tepida mix
cu sale et aceto vel cum aqua decocois ra

£

farin et aneti mix cum eisdem vel quod
fortius est cum oximelle composito mixto cum
eisdem premissa salutate ex leguminibus
et ceparum et oleribus salitis si confuerint
videat et 2m q exiens fuit mg grossi
vel viscosum tribuant et m^nc fomacores
digestiva ergo ma cum Syr acetoso composito vel
cum oxille composito vel cum oxille squilliticus
dando ex eis aliquid in matutinis cum aqua
calida primo deinde apud statum cum aqua
decoctionis se fen radic petro et omnium quinque radicum
coraz qm plurima ps maac h^l educat per
urinam Et tunc evadit ma cum ka
tractivo forti sicud est yera pigra gali
et pillule conac et medicamine de mirab
kebulis et pill fetide que omnia dixi
ca^s de stoi debilitate Et sicud sunt pillule de
Agarico dicta ca^s de debilitate visus Et
si venter fuit restrictus lema quaque
die gradatim cum suppositorio vel clisteri
dent ad acuta procema put docui de
stipt^te ventris ¶ De empicis Cibus
ex carnibus edorum et pullorum coctis cum
petro coctis cum synapi et melle vel
cum melle et aceto vel cum vino et aceto vel
sicut lenticulis et trifolio fiat dextra cepis sal
samentum ¶ Bibat vinum album clarum
prius ad aquatum vel mellicrato si ca
ex vino nocuit ¶ Conferunt vinus hoc
qua abin non supfecit cum electuario dictis
et dyacodion additis simul mixtis vel cum
zuccaro ros et dyagalanga sil mixtis
bibendo post illud aliquid vini predicti
¶ Abstineat a fructibus et oleribus et pessibus
grosse neque bibat aquam frigidam quam magis
mundat et febrem elongat que pse na^re
commisat ¶ Cura sic quotidiane non purae
e in cibis et medicinis calidis remittat

quare det pro digestione syr acetosus
simplex primo ¶ deinde apud augmentum
Syr acetosus compositus neque ultra
oximel compositum insistenda ¶ In cibis vo
dent pultes ex ordeo vel avena coctis
cum vino pontico vel aceto In potu
vero tribuat julep vel mellicrato aquas
¶ Et gargarismus sepius cum aqua frigida et aceto
quam sitim reprimit excellenter ¶ Medicina
preparata cardiacus magis digesta conver
ker est ¶ Rx ebuth albi et cetera atque mundati
ʒ j reubarbari ʒ ß ʒʒ cinamomi ana ʒ ß
zuccari ʒ j fiat ex omnibus pulvis cuius sit
dosis coma Et si reubarbarum haberi non potest
sumatur loco eius dyagridii ʒ ß ¶ Et valent
in hoc casu conferunt omnes medicine cum
digestivis ep solute que dicunt ca^u de scabie
corporis et pruritu **Empicici** ¶ Ad
faciendum syrupum digestivum atque educentem
flegma ex quacumque particula membri corporis sic
est ¶ Rx pulegii calamenti mente salvie
maiorane saturegie pimpinelle ireos bal
samite ¶ Abrotani rute maratri absin
thii fumi terre ¶ Ysopi Basiliconis ab
themesie origani costi serpilli siler
montani ciminum vel ciperi ana ꝫ j Ra
dicum quoque quinque que sunt apii feni petrosilini
brusci ¶ Sparagi ana pugillum j se mi^ae quinque
calidorum que sunt amisi apii feni petrosilini
ana ʒ j ʒʒ cinamomi xiloaloes xilobal
soli indi yreos ana ʒ ij mellis despumati
℔ j vel mellis et zuccari ana ℔ ß fiat syr
bene coctus et clarificatus ad modum
sunt alii syr et ¶ De quo potentur ʒ iij
actu calide omni die mane cum ¶ Et si lax
tum facere volueris adde turbit hermodac
tilorum ¶ Agarici mirabolanorum emblicorum et ke
bulorum ana ʒ j in decoctione prima quam

ca

ep

ap

empicos

[caput]

faciat bis vel ter leniter assellare
quaque die donec sufficere videat. Et
si volueris ut appropriate caput et eius partes
respiciat adde herbis predictis sticados
petroma flores camomille mellilotum ca
mediurus camepitheos nasturcium rutam
venatores et speciebus adde muscum cu
bebas carpobalsamum anacardum thus
laudanum atque castoreum. Si vero pectus pul [pectus]
mone et cor adde herbis predictis ysopum
yreos enulam capana capillum veneris
prassium liben cordu feniculi ancusam
et speciebus adde liquiricie passulas iuiubas
sebesten citrinas dragant penidyon
dactilos pingues amigdalas dulces pineas
et fisticos. Si vero stomachum et intestina [stomachus]
adde ciconia pimenta mastice olibanum
et galangam. Si vero epar et venas a [epar]
corporis totius adde predictis epaticam
endiviam squinantum eupatorium cuscutam
ameos amomum et quatuor species. Si vero
splenem adde predictis scolopendriam [splen]
tamarisci polici adyantos squilla
rubia tinctorum capparis capparis cicer
asari folia vel flores sambuci et ex
speciebus adde zeduarium atque baccas lauri.
Si vero ad matricem vel renes vel vesicam [renes matrix]
adde herbis predictis saxifragam milium
solis sacominum yreana iuniperi matre
domini et speciebus cantarides sine
capitibus et alis quoniam sui fortitudine
ulcerant renes et vesicam. Si vero
ad iuncturas adde pollum montanum [iunctura]
asari amomi acori piperis squillam
similiter et acetum plurime acuitur. Est
namque fere commune omni siplicia digerentia

atque educentia flegma quibusque modo approximare.
Sicut experta excellentes in hac arte
quod si omni die misceat ʒ I ex pillulis
de mirra et thure cum itur de sero ad
sopnum abreviant quorum ... sic si ...
et totam febrem quoniam stomachum corroborant
putrefactionem prohibent et materiam flaticam
exsiccant et quare post pituitosis et repar
de sipsis cum capitulo de catarro partrosso de capitulo
et alias dixi capitulo de sic postea. Canon [Canon]
cymica putridis in hac sic est ut plurimum
in stomacho et intestinis atque venis meseraycis
et quandoque in concavitatibus pulmonis quare
necesse cordi ut medius cum medicina etiam
ventilationis negligat. Confortet ergo stomachum
pro intus et extra quoniam talis sapientis vel
sunt olibanum mastix et cetera de quibus et totalis
de eupatorio dictum capitulo de opilatione epatis
si materia coruerit despos. Sed cum zuccaro rosarum
et rosata novella si despoico misce stomachum
fatigant et licet cariosas desipsilis capitulo
de opilatione splenis. Cetera autem ante omnia
modo confortatoris stomachi ia plene docuimus
capitulo de debilitate stomachi et capitulo de prostratione appetitus
libro primo. Confortat vero meseraycas cum
aperientibus et exopilantibus quae
diximus capitulo de opilatione epatis et venarum.
Conforta autem pulmo cum exsiccantibus
catarrum quae diximus capitulo de catarro. In
tua pratica sic non competit cura cum flora
regulariter quoniam causaret in tendacem
tamen in casu possibile est fieri et quare in
pro apud moratorum cum sit sic et deflate
non pretio et in corpore carnoso humido
maiorem est unde apparet et quod est
desuetum in flando et de cibo aut
cibationis in hac sic sciendum sicut dicitur dictis

e

et ꝯsaat conuenacior cibus e q̄ dat
tribus horis an ꝑox^m uel sex ad
plus dm tu spacium quietus sit breue
valde cu sit sex horarum tm vndc̄ de
mente ypoc ut cibus illius post de
ſmentia ꝑox^i cessat offendi. Q si
quis obiciet qm sub hac via dabit
semel tm cibus quare dec quare fiet
ternus dieta in febre cotidiana quod e
totaliter contrariis ꝯ qm in hꝰ ſe
grossius uiltet resiste ne virtus deficiat
in via. Sndu vnde ꝙ si virtus e fortis
et ma pauca suffiat talis dieta qm
et fla inuicet cu sint digesti an putrefac
ex eo ꝙ fla e sanguinis no complete di
gestus neqȝ virtus deficiet cu sub hꝰ
regimine morbus acutus. Si vero virtus
sit debilis uel ma multa fiet grossius
dietandum quare conuet ut de cibus bis
s. semel i medio declinacois ꝑoxi 2 ıtm
an pu^m ꝑox^i futum ꝑ duas horas
et cȝ ut sit cibus ꝑmus cpti^{te} mag^s
virtute qui cito 2 multu nutrit 2 facile
digerat. Cꝰ sut iuxta carmen lauda
bilem. Et oua sorbilia 2 testiculi gal
lorum non du coeuntium et carnes ani^m
silium puarum. Et qm ad oblacionem
dieta cibarius se intpollat uel gti^o
nite e quatuor tpa ꝑox^i uel exagge
racionem congruo sarum sciend naqȝ dieta
talis in se regularit duregi ad clon
ytacionem 2 ultimam status talis var
dieta particularis dixi quare dec ad
statum particulare ꝑox^i. Et Dnarum corum
noti ꝙ signa distincta Cu i roadus
ad in fermu 2 tangendo corpus reperis
brachia 2 manus 2 pedes frigida uel
min^s calida, ventrem vero 2 pectus

calida sufficienter sciat qm e pu^m ꝑox^i
se interpollate 2 pu^m ex accidentalis
se gra^e sibi ꝯponate Ciba. 2 si reperis
frigiditatem uel dictam caliditatem
in ambitu corporis totius. Si vero reperis
corpus equaliter calidum ꝑ totum sciat
qm est status uel aug^{tu} cu no decant
nisi modo gradatim. Si vero man^s
2 pedes reperis calidiores tunc cor
poris declinacioni certificabis in qua
calor putridus motu ꝯpo egreditur
amedio ad circumferentiam vnquaqȝ.
Est et alia cognitio de isto ꝑ pulsum
qm in pu^o ꝑox^i pulsus ꝯfundat
2 fit debilis ꝑmus spissus in quo
sistoles 2 quies post ipm e maior ꝙ
diastoles qm maior e nais expul
sionis sui putredi quia euacuacionis ca
loris nalis oppressi. In aug^{to} vero
2 statu magis ac magis augmentat
2m sistolem 2 diastolem equaliter. In
declinacionem vero fit valde manifestus
2 dilatatur arteria 2 diastoles fit a^{ce}
ꝙ sistoles. Et et eius quies exq^o
stare potes ꝙ magnificat^o diastoles
in pulsu stati apn^o febris breuit^{ter}
morbi fiat ꝙ ad modum subeta digo
in ꝯcma. Pnosticacio. Febris int
pollata de flate 2 ꝯpc que e de flate puo
durat ut plm^m usqȝ ad xx dies 2
qnqȝ ꝙ tres menses qm e febris
cotidiana ꝙ uaqȝ. Et si apud diem
1^m uel 2^m tuet no erit ex q^{te}
matie sȝ dicta ꝙ^{te} vi yra cu fla
apn^o sint modica uel cua^o fortis
plena quare dec ap^d ꝑox^m et vomitu
aut fluxum ventris aut sudore et
se ꝑox^i stati apn^o cu^s anticipent

a

prnosti^o

F

atque accidentes breuitates egritudinis significant

Si non retardent aut equaliter sentiunt non precedente aliqua nocumenti causa et corrosa et materie grossicie et in breui longitudinem perficiunt

Quare si in his omnibus fuerit disposita et appetitus prostratus mortem expectabis

Et si post amicitiam apparent c augmentum si post ponant et causa sensibiles passiones corrosa erit declinacio Et non equaliter aduenerit et signa perfecte digestionis non dum apparuerint c prius quod si iam apparuerit et accidentia malignent statum eius dubitabis

Et idem intelligendum interpolata

Similiter et quartana vtrum et in exacerbacionibus sic quarum quotidianarum idem iudicandum Et hec sic si multum perdurauit perducat ad sic eciam disposicione consonante sic maior si ducitur ad ydropisim sic disposicione obstante Vnde perducit ad febres erraticas et demum ad quartanam vnde 3a prognosticorum febribus in ordinate vagantibus quartane fiunt Et si paciens ex ea soporolentus fuerit vtrum hora et grauitatem senserit tota caput Subito aut stuporem paciatur sicut in membris eorum et per inferius ascher sucitat Et cibum ex rebus calidis confortet fortis ex siccantibus prout docuimus libro primo capitulo 10

Capitulum de febre flatica conti[n]ua que latica inipa[n]tur

Hec est febre constat quibus febri flatice interpollate cum fit ex flate et humoribus egressis inter venas putrescentibus sicut et exacta quarum dixit et propter apud cotasin sollicitis quemadmodum et sic aliud vtrum quam modica est eius calidum et v sic contrarie de colerica id est latica inicipa Signa eius sunt

signa febre flatice interpollate preter quod horripilacio non est in ea prodrome que ad modum neque in aliis sicut generibus quibuscunque sed est velud sicut de horripilacionis in corpore ex sua calidum calefactore Et non est in ea sudor nisi fortassis apud statum cum sit crisis sed est in ea vomitus et solucio flatica ante crisim et similiter et post Hec preterea febris multum est sicut sicut est ethice et propter quam prolongata Et discernitur inter eas ex pulsu et vrina atque ex exacerbacionis forma quod est quam in hac sic pulsus est mollis primus latus et vrina alba grossa in principio sed rufa vel liuida post augmentum Et eius exacerbacio fit maior versus noctem sine aliquid assumptum sunt maior sine non Et est cutis mollis laxa non tensa neque arida quarum omnium contrarium reperies in ethica sicut prout describimus suo loco Vnde si accidit earum ephiala defficilis erit earum consumacio atque curacio Metha[do]

Cura huius febris est cura flatice interpollate in actibus quia in membris preter quod necesse magis est cautelam obseruare in administracione medicinarum calidarum et propter si caput est debile vel eger est ex his quibus egritudines acute sunt consueti ne forte cum materia flatica calore febris et medicamine leuigata sursum per venas rapiat et fiat litargia Quare conforte cibum statim apud cum siccatiuis quarum calefaciat et abradant capilli et sequitur humorum diuisio atque erectio per inferius cum supposito et clisteribus acutis si possit non assella

5

vicerit bis vel ter quaque die Et si vo
mitus fuerit laboriosus difficilis illi
co restringat Et hec omnia via proposse docu
ta de litargia **Empima** omnia que
supsi(sic) empime in ca(us)a sic statim in t pol(i)te
consen(tien)a sunt ca(us)a p(re)nti **Canon** et ut
in hac se multiplicent omnia que p(ro)ueniunt
urina ca in tibiis et pectibus q(uod) menbris
q(uonia)m plu(rimu)m in statim p(ro)fugat p(er) urina que
die quac mocabit m(ateri)a atque durat(io)
acri bro et sperabi urinis fidit n(on) in for
tasse in sensu resolua n(isi) permittendo e sto
q(uonia)m conforte cu(m) septimas modo talibus
in(ferius) stab(ilis) et remaneat appetitus ut m(ateri)a
vel dispocio postulaunt q(uonia)m e m(ag)is nam
quia in se statica prodiga cu(m) sit m(ag)is
timorosa **P(ro)nostico** h(aec) se comma e et
p(er)durans quare no(n) va in die xl(m) quo
ut plu(rimu)m p(ro)longa usque ad 60(m) nisi for
tasse materie paruatus a medico(m) p(er) plurimas
morbu(m) acciderunt Et(iam) id eo durat eius
pu(m) usque ad 20(m) diem vel sibi vici(m)
Cra dicat vasis medibus ca p(ro)nti q(uod) pax acci
ut fiat mco tasse cu(m) sudore q(uonia)m ut plu(rimu)m
e ut se comme que st de statim vel p(er) via
cu(m) resolue ttent sine fuint prodici su
cotie quare cu(m) in eis paru post paru
quaque die totica p(er) fluxu ventris a vo
mitu aut sudore Et vomitus et fluxus
ut plu(rimu)m accidit apu(d) Cruder(?) aut in
fine post digeom(?) Et in omni comati si
vires fuerit debiles stati apm(?) vel appe(titu)s
p(ro)stratus mortale q(uonia)m deficit in v(i)a Et
~~d r e passio~~ Cum bus in dentibus limo
sitates in se dimittores et fortiores
sunt se quod e ex denari(?) et lingue imu
cositas suijt in sto mai plu(rimu)m viscosa
Et si urina sunt ampullosa ut turbi
da confusam litargia aut subitu(m)

vina et ipse sicyer soporoletus sunt
aut fitis circa caput Curate suctia
cu(m) ligatoribus extremor(um) et fricacionibus
fortibus et supposicionibus acutis ac clistes
et phebea a sopno don(ec) m(ateri)a diuitat(ur) atque
moret Und(e) ~~v y pt affei~~ Quibus
tuque urie in se coturbate conse fiunt
rectus subingalien lignis capitis dolores
aut assunt aut aderunt aut p(ro)fuerunt
Item si color facti livesat et palpebre
tumisunt ydropisim futuram signat
et ipse ypposarcam n(on) ad remedys ad
ydropisim conseruatiuis ci calis aut
fris put se a m(ateri)a consenserit illico
fuerat Et si facies citrine et oculi coca
uent et auris tenda ve(l) coreu aresum
se ethica signt accessisse oss nam se coo
mita cu(m) p(er)durat adduit ethica si de
spocio vincerit ma(iore) aut ydropisi si sup
dispocio m(ateri)a due Et h(aec) se si complecc
ci ctica morbe q(uonia)m fit opus curis
contris quibus vtus fatiga se namque
statim copcit calefactio atque eua se vo
ethice in frigidico. **C(apitulu)m ij(m) de se em
piola lipparia et horripi
latione.**

Hec tres passiones
fiunt ex eadem causa
q(uonia)m ex statim viscoso grosso vis
coso adherente sto et intestinis et renibus
mesaraycis quare fiunt h(oc) se in expellare
neque potest h(oc) m(ateri)a generari in ep(ati)e
et renes q(uonia)m ut ait galie(nus) p(rim)o de c(om)
plexionibus virtus no(n) sustinet in
menbris principalibus tanta frigiditate
Et h(aec) quidem m(ateri)a cu(m) no(n) putrescit cau
sat colica maligna ut dic(tum) e(st) ipo c(apitulo)
de loco supradicto. Item dicunt quoda(m)
q(uonia)m ut ait auicen(na) tertio can(onis) fen p(rim)a

---

cap(itu)la
cano(n)
p(ro)n(ostico)
iste

pmo ca° de tua febrium spez febris
lippanria dia sc inqua extiori corpus
frigescut venter vo 2 pectus ex ardescut
qm in ea fla grossiori du putrescit
efficit velud carbo ignitus in visceribus
aquo du fu putridi eleuant ad ex°a
corporis cunquaq musculos grauat
sua qualite idem cu in loco stetnt 2
calor putredinalis exalaunt debilit
in sectus in frigidat sui qualitate
velud appz in vaporibus aque buli
entis et ad illud opat plim oppressio
caloris nalis atq eius recessio ad cor
poris interiora qm ex hiis in stant
ex°ma 2 depauperant spu 2 calore
Febris no empiola dia in quo mo
duo ptes ex°me corporis calescut
interiores vero frigescut qm in ea calor
putredinis debilis apud no optinet
sup fla grossiori sz solu sup ptes
eius liquiditatis subtiles quae suan
tes ad ex°ma calefaciut ea vehemet
ptibus grossis viscera in frigidantibus
velud glacies dum congelata et liq
an poz in sunt fria tn cu mone a
gitat ad putredinem inde ex ea
corpus in frigidat Horripilacio vo
dia cu corpus sentit frm cu gra
quadam membra constringere
quare horret ex ea cutis 2 pori co
artant dum pili qui stant in eis
erigere videant Itm dent horri
pilacio rigor tremor atq typus qm
et si oibz ipoz significet corporis di
sposicioz friaz in sc Dlit tn atq aliter
illud accidit ut apt cernon x°
cam sen pma cau de dra ipoz Dri
namq horror siue horripilacio

cu talis frs ad venit sine punctura
qm accidit ex ma grossa flatica
fria currente sup musculos qui sut
in ambitu corporis totius qp admo
contingit in sc flatica Rigor vo dia
cu aduenit friditas velud cu acu
punctura qm acct ex ma colida sub
tili musculos stimulante quadmo
fieri habet in sc colida Tremor
aut dia cu ad tata malicia pue
neit friditas ut medullas ossium con
terat neqz corpus totum sc possit
qn moueant oia membra 2 labia oris
atq dentes concuciant qm fit ex ma
fria grossa inlita velud atq in x°na
Typus vero dia disposicio q leuis
fria cu alacoribus atq ossicacionibus
diuisis vel acct in declinatoe sc ap d
maz paruam si 2 in eaz pmis cu
ma no fuit cople ad putredinez agi
tata Cuiz pdictaz sc sut sig febris
flatica pue intpollate cu addicoe
signoz pdictoz apud pmm ipoz cu
redierint prodice quaqz et ipe post
occasu solis que e hora dici flati
de putrida methodi Cura ipaz oim
e vna atqz ea qp e qp ta malius qp in
mediris ex regia velud in sc flatica
pura intpollata Ezz nec e ut i eis
calibus inde augmentic 2 vtitus medi
cinaz soluenciu vtere 2 regimine
subtilict Cura ppt puemendu
onde indigentibus ad ex° simpllr
In medicinis vo soluentibus ad
pill de hermodact maiores 2 ad pill
de oppopacis 2 ad pill de colloquinida
quas oes ca dixi cau de decatica pas
sione Prosticus Hec sut sc mae

ccomsantes qm grossiaes z viscosit[k]
similiter et sicas cohibent nic corp
orem quare non tiant an die xo
vel 6om nisi fortassis ma medicina fu
erit apro z vtus repulsiua fortis au
cuac sonsili plimu diuisa p vortum
vriaz et secessum Recep oz ut exspa
in cis sudor nisi fortassis pauens
tardius viscosus sudus n tu quo cris
non complet. Et si vtus sint debilis
apro aut plim desiciat impassu z
appetitus psternat morbi qm desi
ciet an crisim z resolucoz completam
Et cu hec se pduauerint tpe longo
p ducit ad ydropisim ma vrinaria
Aut ad eticam aut marasimu caloe
durante Et put do h9 se erratica p ex
cedere consueuerunt qm ps me subti
lior p'nis inflamabit z fiet por m
quo desinente vel in medio existente
ps grossa putrefiet z aliu faciet succede
pox m et putabit q sint due se cu no
sint Comiliter z hec accidit pt in fe x^na
vel tercia non pura cu ma sint ent
gema seu connexa. c^a 12 de fe nitua

ipollata z vo^z x^na

Causa hoc se ex mlia
putrefacta in aliquo loco
corporis ex venate nisi sto
z intestinis et cauernositate splenis
atz ossiu medullis. Vnm qm ebuli
tio putrefactis tardu h3 prodiu m
si de quarto die in xm in consime gpa
q huor vitiaris tam ex mo sbe
qua ex sua qualitate causis putredis
repugit id eo h9 fe x^na nuncupatur
Est aut duor mor q ad modum
z fe a^e intpollate que est quarta
va z non va. Vera quidz dicat
cu huor febrim efficiens e mlia fr
nalis tm nl aut parum acut ex ad
mixtione ar huor grosser z q

p adustionem uz p congelacoem plenia p
didit ppriam naturam Et h mlia qui
e sicud fex masse sanguinis q ad
modu in olo sit amurca No vora at
dia que sit ex mlia no nali velher
in grossacia p adustionem vel cogelacoz
vel huor valde grosse admixtionem
cui sit flea gypsea aut vitrum in in
testinis sbs gnatu Et h3 se h9 distitu
ncione obtineat ex predcis no tn distingi
pt a fe x^na q naz vei qm huores pnr
destructi in massa sanguinea ma corpis
nanent nisi in mor qm et flea eo sanguis
prius z mlia quor quilz si tinsit i mlia
faciat quartana valde dimiter quare
sub eodem tu9 sicut reponenda. Signa
quartane vest q incipit eius por q
cu horripilacoe difficili vehe an sui
cedit tremor corporis totius z deinu
concussio quis cofundatez ossiu z medul
lar z ppe p9 z vel x por 9 z no sentit
paciens sicud acm putuas sz lassi ez
z gtamdez phmam qi sit in frigiditati
i mine aut cesus fustibus aut in car
ne laceratus. Et sit pulsus hora ia
prime valde rara q h3 in pn9 por i
tm tacz sit pulsus minor no tn sit
in hac mora adeo ut p solu pulsu
cognoscere possis hanc se si pulsum
consuetu egri nouisses apud sanitz
Dem cu calescit et venit ad augmentu
sit velhe m9 eius calis adeo nu in statu
sit ime calitz synoche z z9 ne cansonis
paru desiciens ab ea z vltra caliter
sc flatuce qualiscuqz. Et e eius situs
zue Et e eius vrina aquosa subti
lis in pn9 z ppe si sit epila9 z Post
hoc aut sit russa grossa cu ma de
gerit z calor in sipit intrem dura
re9 in carbone Et cum sit nigra

ul rub obscura et illud quod certinax non fuerat
in hac se ut dicat an 2o colliget e qm
redit prodice de quarto die in xa diem
in eclipsine et ppe aput xam horam diei
quod na se sace potest necz simplex necz
commixta Signa quartane non de solia
signa pdicta pter qz mgt tarda enis
pradus qm redit de quto in qntu aut
de 5to in 6tu aut amplius ppt nie gros
siciem aut sitz ultiatam Quare tres
se non quartane sz quintane aut sextane
nuncupant Et dixt rasis in dolz vgna
parum eueniunt si ex por9 pensar die Ae

methadi

Dm ego audiui vattos pes pseqntes thadd
Cura 2o ues e ut si vena sit rub grossa
et latido corpis sanguomea inoie
statim apia ma sz non in die per cu floria
basilica sinistre p'ca Dein cu floria sasone
sinistre et sciat masio vene larga ut sanguis
grossus extraha Ad quod consert plm ut
eger sedeat in balneo aque dulcis tepide
an floriaz ul in aqua decoctois malue
maluamsci ordi depilati z semi
qm but multa sanguina 1. go sauit ad
esus ut coyola genita indicabit 7
causa ans 9 sebris que ppe cu floria
separt Si ergo nigra grossa sunt quod
euadit plm ex eo subtraha aut ap
prendacz sitam aliquoties usqz ad on
ut nonem por9 Si vo clari subtile sunt
illico vesutga Si aut vera sunt apud
subtilis aquosa z latud corpis macia
ndica aut squalida statica non sit
floria sed cura cu me na lenitiua sicud
e apostema de mab indis / Et aposia
de elbo nigro que dixi ca ppt vacue
sensum pagrafo de inlta ul cu apposi
mate de polipodio qnod polipod z1

mab indoz z1 Deme epiti an z ii
ros rubeaz Scolopendrie an z s
pisent mirabolani grosso z bulliant
cu polipodio z scolopendria in lb i aque
clare donec consumant de aqua ptes ii
tunc addant seme epithi m az ros z lb i
sup carbones aliqualu leuit ex eo q
tunc qm pdeunt diuitam ex decoctoe facti
fiat facient ocs mamibut vehe et
septima vice dent z aqua cole z dul
coret cu z duabus syr ros aut viol
aut cu aqua decoctois primoz zuca
de totu an dicm z Dem dysca desi
dum me cu vel te gpito aut siquilt co
aut cu syr acetoso dando ex eis omni
die in aurora cu aqua decoctois api cu pen
cu zuco dulcorata Et alterne pdicta
purgato et septia a s. post d 9 matutacz
ita ut balneu aque dulcis tepide et dic
frequenter ptp in die pet qm e vehe
conserens in digerendo mas grossas cu
sui lucctacoe z subtilia ac mensurada
Et si ma sit adusta qz sacs exuberc
xerme z se talic apd por m sit omnes me
dicine leuiores ita ut in eis hud
si talessaz dic quac sst syr acetosus
in digerendo z aqua casei inqua infus
est epithi m p noctem in soluendo Si
vo ma non sint adusta quod sacs ex al
bedine vrine z febris remissa calid itate
apud statu por m cz ut sint ocs vpaz
me ne foraciores ita ut meis cali b cu hud
equal dnent quac recipit oxi l in
digerendo e mab z seme atz polipodiu
meuando donec gradatime ad lapidem
lazuli et elb nigru purcia et ppe ap
statu egritudis cu ma p fecte sint digesta
et nacz tonc' epag cordiac cu medus

fortibus ut sunt pillule de lapide lazuli
et pillule de lapide armeno et pill. de
elleboro nigro quas omnes iam diximus cum
de melancolia. Et medicine quas vsitatas
conferentes in hoc sunt ierapigra logodion yera
Ruffini diasene et catarticum imperiale
hec igitur mecham vegu paciens ita ut
soluat post digestionem ibi et digo post solucionem
hec non videas inesse magnum profectum
sicut apud quem est morbus difficilis eradi
cacionis. Tamen tu sub hoc regimine negocium prolon
gabitur et hec est eius cura propinquitas. Dicamus
autem consequenter de dieta. Et sint cibi
eorum humidis cum calidis temperata sed sint pisces
petrosi aut tecti cum
tecti cum 33 et cinamomo aut assi super
prunas et sicud sunt carnes edorum et
pullorum et castratorum et agnorum annalium et
vitulorum lactancium cocte cum petrosilino et sicud
sunt blete et spinachie et rape dulces cocte
cum carnibus eisdem et ex cibis leniter
ventrem soluentibus ut sunt aque decoc
tionis caulium recencium cocte cum sale et butiro
Similiter et ius galli vetustissimi decocti
cum aqua et sale indico preceptum sunt aliquid
ualiter polipodii quem in eis sunt pars acute
siccissime et ipse si parum ex eis cum cibum
sorbeat. Et sit potus eorum vinum album
dulce clarum purum ut parum ad aquatum
Ex fructibus vtatur ficubus siccis et viridibus
et vuis maturis et amigdalis et mirabolanis
ceterisque et quisque prunis a cerasis
cum cibum et malis sapidis dulcibus post
cibum. Abstineat acutis et ponat sanguinem
grossum generantibus quam multiplicat melancolia
in quibus sunt caro ferina bouina caro porcina
cina et ceruina et cibis rebus veheriter salita
Similiter et panis azimus et rebus frixe in
sartagine quales sunt tortelle. Et ex oleribus

sunt alea et caules et semina lentes et
fabe nisi fortassis cum rectitudinibus lenem
intendat lenem ventrem facere solorum
Et ex potibus sicud vinum rubeum vinum album
grossum ceruisia ut aqua sola pura. Ab
stineat autem superfluo et ira et cogitacionibus
et labore. Iaceat assidue sub aere temperato et
gaudeat solaciis ac tapetis vaco quiete
et sompno plurimo quasse non cum appropinquat
paroxismus tunc enim non competit ut dormiat
donec totum paroxismum transierit et paroxismus peruenit
ad augmentum. Hec est igitur febris huius cura
per dies dies quietis. Et requirit
ut in die accessionis dieta continue ponitur in die paroxismi
Cum igitur accesserit tempus paroxismi sit venter
eius vacuus a fecibus cum alio et si
non aliter saltem cum suppositorio vel cristeri.
Et cum sequentur tremor aut horripilacio
mittere ipsum in aqua dulcis calide vasto
aut saltem manus et pedes quos sensibiliter
paroxismus. Et faciat fomentare calliditatem
Et prusca in eo vntum si fuit possibile et si
non alia sicut cum oleo composito aut sy
rupos in potum exhibitio cum aqua calida
decoctionis seminis aneti aut radicis rafani
permissa sanitate ex oleribus et capris et le
guminibus et pisciculis saliceis et ipse si
non non fuit adusta. Et si ventus fiat
sunt cum consuetus frequentes nocumentibus
indicemus quietis. Cum autem frigus in
sicut a paroxismo peruenit ad augmentum
extrahe ipsum a balneo et pone super lecto
molli et pannis calidis cooperi diligenter
ut calor accedat ad statum et tunc in potu
tabit aqua ex pronostica sudorem et ipse ad
statum cum ea pus fuit digesta et sub
e parum aque calide in quam pulueris cardamomi
momi aut gariofili cum zuccaro sunt bulliti.
Et pone eum eius corpus in quantum re

Empiica

sicatis in qua sit aq calida decoctionis ori
ganum calamenti et flor camomille qui
faciat sudare. Et cum sudor fluxerit abs
tergatur gradatim cum pannis lineis calid
qui poros aperiant et alii faciant sudare de
sudorem et sic urina demon post ipsum sudore de
clinavit et calor naturalis admodica fuit revo
catus tunc mutat rebus sanis supradictis
Una se quotidiane et sextane eadem e cum predictis
sed non e. ut in eis rebus medicinarum cale
faciendo ultra Empiica Experimenta
maio de multa sirupi nota ad omnem
egritudinem ex multa qui e potens in digerendo
et expellando ventrem lemendo atque sple
nem confortando quae illuc vocant
Item aut hac arte facti sirupi digerentes
evacuantes humores melancolicos atque partula
nec corporis sive adusta sive condensata
Item flor borraginis et buglossi sed ros fiunt ut
herbe recentes ana m j flor sambuci
sed ros fiunt ut cortices eius mediane Scolo
pendrie thamarisci corticis radicis cappari
recentes flor geneste foliorum salicis cortic
fraxini mediane ana m j ʒ camedreos
camepiteos cuscute squinanti eupatorii y
sop ana m ʒ ruta portem capi cappari acori
asari squille ana ℥ ʒ ss ciniceos amomi
ana ℥ ij spice gentiane ℥℥ ciamoi baccar
lauri ana ℥ ij vini albi. dulcis clari aro
matici lb ʒ mell albi ℥ zucari ana lb ʒ fiat ex
omnibus sirupus bene coctus subtilis et clarificatus
modo et forma quo fiunt alii sirupi Item quo
patet omni die mane accipiat aliquid ipse aut cum
aq calida et si laxetur facere volunt adde thi
epitimi ℥ iiij Senne ℥ ij polipodii agarici
modificati ana ℥ ij esule ʒ ss in decoctione prima
et deinde cum coletur prius quam fiat cyatos semi
das quolibet die ut ter in die leniter
assellare. Et si volunt ut apposite membrum appo

respiciat adde ex diureticis quae diximus
ca de se statim interpollata paragrafo
de empiricis ad eandem artem describimus
ad flaticos humores. Est fere namque communis
cum simplicia digerentia atque evacuantia melancolicos
humores. Item qui multa magis conatur
in splene conferens unde ut meme digeri
tur ad splenem multiplicent in sirupi
Dicunt quoque experti quod tria grana mirre
subtiliter contrita et cum ℥ ij vini albi oris
amari potent quotiens usque ad iij post quos se
illico dedunt vel abrevient vel alleviat
evidenter quod e ipsum experto subtiliat corpus
expilat et putrida expellit. Idem quod coria
deferunt sua capsula ca. sic vehementer
Idem operatur urina propria calida bibita
omni die in ieiuno a parte cum in die pecti
potatur cum paciens. Et eadem facit dia
cum decoctionis absinthii calati et cum
melle e zucaro dulcorata et bibita in
ieiuno. Similiter et aqua vite bibita
cum aqua decoctionis parte e gentiane
dulcorata facit prius. Similiter et ista co
fectio Recipe gentiane camedreos ana
℥ ʒ mell albi lb ʒ sed ex ea omni die
sumpserit in ieiuno ℥ ʒ cum ℥ j aque de
coctionis ysopi aut cum ℥ ij aque vite
qui in brevi te vasicat multa tolinit
et ista confectio Recipe succi foliorum rute
siccis pipis longi ana ℥ ij fiat confectio cum melle
et da paciens ante accessionem per ij horas
ad modum castanee Canon In
cura istius sed et in cum cautela procedi
ta in alus quod medicus plus in re
alius conatus propter difficultatem sue cura
tionis. Ieiuno vero curacionis e sicut
quod post dictum diuturne quo cum de laqui de
habitat febris et ut corpus paciens ieiu
net in die post / quod sit cum multis

ij

cano

ut si parox. venturus sit in die tunc prandium
dimittat neque venet donec declinatio trans-
ierit completa. Si vero sic sit ventura
de nocte tunc obmittat cenam neque prandeat
donec parox. penitus declinaverit quantumque fuit
elongatus. Et per decem parox. intelligitur
xii horas ante parox. nam si xx horas vellet
intelligere contingeret quod duobus diebus
continue jeiunaret cum parox. de xxme xx horas
occupet naturale quod absurdum videtur.
Dixi quod quantum exparantes cibum afferunt contra horas
ad minus ante parox. Sed oportet ut talis cibus
sit paucus in quantitate et magnus in virtute quantum cito digeratur
et valenter corpus nutriat et virtutem conservet
quod est necessarium in omni febre continuante. Sed
sit sua carnium laudabilium et eorum cum
pernice et pisces recentes petrosi assi vel
elixi nisi fortassis virtutem minueret quam tunc
cibum ex olearibus in principio parox. sub multa
quantitate donaret. Post declinationem vero parox.
sequentibus diebus quantitas minuatur grossius ex
cibis supradictis. De qualitate vero ciborum
advertendum quod oportet ut cibus sit fortis
in rectificando sit contrarius malefaciendo. Et propter
si materia fuit adusta debet naturaliter calida
sanguinis adurere velud alium. Et maxime
et species que assumunt usum non moderato. Re-
frigerante autem sua sanguinem condensat velud
lactuca portulaca. Sicca vero comprimit
velud assature et tortelle ex quibus omnibus
humor melancolicus augmentatur. Dimedicinis
potionem faciendum neque digestivam neque solu-
tivam neque etiam pronosticam forsan fuit apud
quosdam offendam ne forte contra febrem et remaneat
grossum lapidificatum, ymmo quia consultum fuit
alternoribus ad fortiora transcendum donec
hora status apparuerit in qua virtus
omnis est patere vltariam. Qua propter aut deinceps
quod apud dandas est fortes et acutas sub simplici-
bus competens in pressura. Advertendum est quod medici-
nantes habeant se ergo ut sint calide subtilia-
tive penetrative cum virtute. Tamen si materia
fuit adusta que tunc ut cetera calida restringan-
tur in omnimoda postponantur quando et licet re-
pugnet dispositioni medicine per qualitatem conferet
tamen modum sibi cum sit grossa omnino sicca et
propter aut donec quod in hoc casu da-
da est ptisana cum pipere quod non sanetur nec
ptisana contra dispositionem sed et materie sed
pipere contra dispositionem humoris. Cum autem splen sit
receptaculum quorum melancolie necesse erat ut
eius confortatio non postponatur in hac febre
quare rationabiliter competit donare decoctionem de capi-
laceris splenes ut massam sanguinis
mundificet et materiam ad se trahat. Sit
licet omnis materia sit sua et sicca per naturam
competentiam magis tamen sollicitandum cum medicus
quod medicinis ad removendum siccitatem qua
frigiditatem quam ob rectificandi frigiditatem quod est
valde tamen calefacienda vel infrigidandi ac con-
firmandi ut aut Galienus 9o de ingenio sanitatis
qua propter omnia que dicunt in sua cura
de impinguatione corporis macri penitus cau-
sabiliter suffragantur. Pronostico. Dicit
Rasis in divisionibus quod si quartana tarde sit
per se incipiendo ut plurimum non ad se a
tonicas quando quam ex hoc per se humor me-
lancolicus multiplicatur in corpore propter
in caleacionem humorum ex febrili calore
qui postquam humores subtiles accenserit
et grossos inflamabit. Cum autem sit quando
sit post secundam terciana et quartana non per naturam et
propter cum aliis prodibus accipit obedire quam
ut aut in 3o pronosticorum febribus in
ordinate vagantibus. Cum vero sit semper tamen aut
at sit per se incipiendo cum ut plurimum in autumpno

Pronostica

7

et yeme qm hoc tpe colica mȝ dnat ex m̄sertione ar̄ aer post estatem
paratam ꝛ ymone caloris natis in vis
ceribus animaliu apud yeme ꝑntem
Et hec fe ut plm̄ accidit in senib; a melic
ꝙ naturam. Pm tn̄ fit in Juuenibus
cut ancessit regim ex cibo ꝛ potu melico
ꝛ labore ꝛ vigil̄e et sollicitudo plima ꝑdu
cens. Et hec fe ex eo fin spe coma
e valde cta ut cumlu magm optieat
ꝙ natura. Pm si pacus erit in
regimine potit ut dnet testa annis
cum ꝑdurare n̄ fortassis vtus defacit
et morbus ad morte accu. Ce si fe
hᵍ contingat pus tatri non acci h n̄
qma ut ma fuit pauca statim apnᵈ
ut vtus expulsiua fortis ꝛ cuᵃ sensibi
plima apud gerem tn̄ vomu ut fluxu
ventris ꝛ sudore. qm rgit galie zᵒ
de crisi ꝙadmodu acute egritudines
motu lune fecit cta cronice motu sol
Et hec fe facilius cra vere et estate
qua yeme aut autupno qua si tc
ad yemem durare consueuit usq; ad
veris pn̄m aut estate subsequentem
~~cu ꝯ ꝛ a ptla assi~~ Estiue quartane
ut mltu breues sut. autupnales vero
longe maᵉ sp ad yemem ꝯtingant
Quod ptestans Galienus in ꝯᵗᵒ dicit
idem de morbis omnibus malibus
iudicandu; tecius naq; resoluit ma
ut vtus macie calido dissoluente ip frio
constringente quare morbus tecius fini
tur ad mortem ut salutem. Et oes
quartenarij sut splenetici ꝛ ꝑ ꝯus
ꝑtici rectica migra quar cu vesica ac
splenis sunt. Et leprosi no valde

sunt x̄ij ꝙ si fe quartana hucerint
ꝛ mltu in eis ꝑduauerint lepra cessat
inchoatam. Et si ꝑlongetur fe febris
ꝑducat ad duricam epris ꝛ splenis et
deinde ad ydropisim timendum. Et si
urina sint alba subtilis aquosa stati
apncᵃ ꝛ ꝑ duauit sub hat forma de longo
morbi longitudinem ꝛ nc durac sicut Cu
ad gradatim coloret quaq; dic cum
ingrossatur sbe ꝛ bonitatē ꝯtenire morbi
sicut breuit. Et urina migra aut plu
bea mealoc tn̄ sedime grossa liuido
aut rubeo arenosa post signa digestiois
ꝑcede gradatim crescens quaq; die
morbi declinacoz fiet salutem. Cu ue
ante signa digestois subito talis eueniat
aut no apparat modo delirasset ne
multitudine ꝛ vtutis nalis angustia re
ꝑsentat. Et fe xᵃ ut plm̄ c salubris
ex inspiratione dutine quietis. quia si ꝑ
incosa quaq; fuerit ex defetione vtutis h
contingit. Et mame ꝛ melie si fe xᵃ
supueniat tollit egri. Et quartana de
melia adusta vehementius affligit
ꝛ cicius tra. Nunc no de no adusta mo
dicus affligit ꝛ tardius tra. Cᵐ 12

F

It hec fe de fe melica conti
ex humore melico nua e
putrescente int venas.
Sz raᵃissim̄ e cuius in corporibus eueniat
ut conuenientius dica fe mirᵢ qua natue
et signa eius sut signa febris xᵉ nc ꝑi
ꝑdite ꝑter ꝙ no accidit in eius exacer
batoe tremor aut horripilaᵒ ꝙadmod
neq; in aliis fe ꝯtinuis. Pm exacer
bac de quarto in quartu ꝙ adm ꝛ fe
quartana ꝑdicta ad ꝙ cessat ꝑpᵒ ta

[illegible]

[illegible]

sed tepescit in anis diebus. **Anethadus**
Cura eius est cura febris quartane prae
dicte, sed magis confert in ea evacuatio cum flobo-
tomia quam in predicta, quare fiat apertio
basilica sinistra in brachio et post sequenti
saphena pedis sinistri cum cautela quod
dormiens in extrahendo sanguinem grossum
non subtilem. Et post hec gradatim procedatur
ad medicinas digestivas. Item ad solu-
tivas atque ex maturativas, primo quidem le-
nioribus et secundo fortioribus, ut deserviunt
in cura sue similium interpellatarum. **De nostro**
Nota sit hec sicut pre sumpendo adsit g(ra)n(u)lat(ionem)
et pro acuitas. Sit hec sicut lentem habet
calorem vehementer tamen persudo corporis
in sextum quod ad modum et ethica, quare
cavendum ne fortassis ad illa transmutetur;
tamen si non transmutatur ad ethicam, ut plurimum
est salubris. **Capitulum ix de febre composita**
ex quinta et erratica et planeta dicitur

Dixerunt medici quod febrium non
simplicium plurime sunt valde compre-
hendere quoniam ex inordinato vel inordinati
atque confusi generantur humores qui putrefactiones
confusas sic inducunt. Quemadmodum et humorum
quibus omnibus est possibile commisceri cum sint materia
liquida sicut calida, tanto alieno. Similiter
et oportet sic quibus omnibus copulari. Item hec
in quibusdam cognoscitur, in quibusdam
vero minime, quod quedam accidunt ex dominio alterius
ipsarum super alteram excessive. Etiam propter ayt
Avicenna secunda collectione et Algazel plurimis ex minus mor-
borum simplicium a nobis receptus. Sed huius
species multe adinvicem videlicet apud veterem in titulo
quam a compositione a quinta et erratica
nuncupabat. Componitur quidem vero
cum duo vel tres humores simplices distractus

loci putrescunt simul una hora vel
propinqua, quare duas vel tres sic
faciunt simul in accessione vel tempore propinquo
vel ergo ut si sit secunda generata cum flatica
cotidiana complexione vel si sanguinea
cum flatica vel quoque continua cum in-
terpollata seu econtra et huius species similio-
res et evidentiores veris et non veris.
Et veris quidem componitur ex secunda generata
et flatica interpollata. Sed non veris
equo. Convertas vero dicimus cum si
aliqua sit ex flatica et colera ut flatica
et interpollata vel alio quibus non divisos humores
generantur sic inuncta per diversos copulatis
qualis sic secunda nota ut cotidiana
vel secunda continua vel interpollata cum
sint non pura. Erraticas autem dicimus
cum sit sic ex humore vario vel tamen cum
generatio et in pluribus si vero si sit ex flatica
grossa et subtili aut citrina. Similiter
aut ex colera pura et vitellina. Vero
si partem subtiliorem attingit plus putrefieri
quam grossam, praeveniret eius periodi
postponendo. Si vero grossa plus
putrefieret praeveniret anticipando vel e con-
trario ut plus subtilior sit plus putre-
fiat quam per plus grossior plurima abicit
accessione nec potest calor naturalis
in ea cum compactus quantitatis similiter est ma-
terat. Et sequitur sic compositio ut considerent
dicitur in cognoscendo sic ex prodidit
ipsius prima primum accidentium sibi coaptata.
Cumque enim oritur ex compositione secunde partis
vel dicit quod est prodidit sic flatica. Sed cum
tu videas partem primam dicere cum accidentibus
secunde sicut quod sit dicere secunde quartana vero
partis accidit cum recedit quartana. Et
item alter cumque enim accidit sibi tercie

due sic intpolte una de colera et alia de flate
que faciunt porem omni die / sed tu videbis
porem omnis diei tardum malicione et p
durantem valde / porem vero alius diei
vehementius calefacit cum siti et alienatore
plurima ceteras quod non est sic simplex. Quando
etiam accidit simul in corpore due sic quarum
una est cotidiana et alia interpollata ut in
emitteo vel non vel / quod postea videbis sic
nulla horarum quando desiderio neque corpus
in sanari et cum accidit porem quadrate ceteras
in corpore duas febres sic una cotidiana et alia
interpollata. Quod si cotidiana fuit valde arsiua
cum siti et oris amaritudine interpollata
vel levior cum videtur porem omni die et hoc
aliquando est simplex ceteras quod est emittens verum
Si vero fuit contra fiet citrinus non verus
Verum ne accidat error in cognitione duarum
sic interpollatarum comportarum est secundum quod porem
tum febrium tribus temporibus modis quando
fuit coordinates aut subintrantes et
sub alternantes. Coordinates quidem dicuntur
quando cum incipit porem unius incipit similis et alius
vel parum post ita quod sit additio manifesta
in frigore rigore et horripilatione. Sub
intrantes vero dicuntur quando unus porem desinit
alius statim incipit vel parum post. Subalterna
tes vero dicuntur quando inter porem et porem cadit
quies intermedia manifesta. Et quod ad modum
dicuntur de poribus sic interpollatarum intelligitur
de accidentibus seu super excrescentiis
sic quartanarum comparatarum ad illas. Et sic quidem
concitantes difficilius sic cognoscuntur. Subin
trantes vero facilius. Subintrantes aut
medie sunt varum. Sinocha sic cognoscitur
sunt signa sic cotidiane non prout vel tertiane vel
pure simplex et sine. Sinocha sic curatur

que planete dicuntur sunt quando procedit
carum periodi ordine turbato quia vel nunc
anticipando vel postergando. In quibus multis
cadit error quando sic fuit illud fuit or
dine dictorum non sufficiat sic curatur
Omnis autem sic interpollata cum ad aug
mentum procedit anticipat enim porem
cum non declinavit postponit. Sed cum sicut
fuit in instanti incipit hora alia et
alia potest in causa de fla interpollata distinguis
Et de pronosticacione. Si non fuit propter
errorem sive signis dictis in una sic
curatur de interpollatis. Methodus Cura
quando sic est corporis medicinarum simplicium sub p
portione qua exigit febrilis dispositio et eius
causa aut Si vero sic fuit corpori eo sic de eo
et de flate componitur quantitate vel interpollata tunc
sed ut in digestivis misceantur syrupus acetosi
vel cum oxizacra cum oxymelle. Sed et in evacuan
tibus cum violis vel agaricus cum digestivis
misceantur. Cibi et in cibaciis lactuca cum
semine. Et in saporibus agresta cum sinap
et in potu vinum cum aqua misceatur cancella cum
super his abstinentia ut sic dispositio magis
restaurat quod facies et ardore et siti debito
magis alterantibus in sistemmis. Si vero
ma quod facies et angustia corporis et repleti
one venarum et urina grossa magis evacuan
dum. Si vero debilis apparuerit ipsam
papue confortatione cum cibis et potibus prout
morbum et ars requirit deo Empirica
Accessionis sicut fuerit dicens horum componitur
quascumque similes et epar calefactus applicanti
corporis quantum sit est. Sed calidi origani
menta pulegii aliud. Sed postea victoria bal
samita ana aq. et vocatur flatus et coloris viole
endiuie lactuce ana aq. et vocatur coloris. Aliud vel

florum borraginis et buglosse, scolopendrie, sticados arabici, radicis maratri ana ʒ ß, rute, mirre, sene ana scrupulum, silermontani ana ʒ ii. Et pro viarum opilatione ʒ ii, cinamomi, xilo aloes, xilobalsami, spice nardi ana ʒ ii, et pro aromatizatione et confortatione virtutis mirre, zuccare ana lb ß. Fiat ex omnibus sirupus bene coctus et clarificatus modo et ordine quo scitur, et de sirupo ʒ ii. Et ex ipso potest dari die in aurora per se si agnoscitur sitis et cum aqua calida si sit perducatur in spissacionem. Et si laxativum facere volueris adde turbit, agarici ana ʒ ß. Et pro flatibus et cassia fistula, tamarindorum ana ʒ i. Et pro colera hermodactili, sene, thimi, epithimi ana ʒ i. Et pro melancolia mirabolanorum kebulorum vel masticis ʒ ß. Et pro confortatione membrorum interiorum. Et pone diamoscus, electuarium, prima post quam fiunt aliquantulum in mortario contusa et fiat sirupus sicut prius et potest per confectum fieri. Et fiat etiam assellare bis vel ter levis quantum dicet. Et si volueris ut capud aut stomachum a medicina aut expiratione ... adde diacuminis que dixit in capitulo de sciatica interpollata passione de empiricis vel aliis ... ad flatus. Et tunc.

Canon quia in causa se corporat vel invertatur in scisura et apud ... humorum calidorum subtilium et post hec grossorum cum digerentibus atque evacuantibus ... quia illud quod plurimum accidit est ut humores subtiles stant apud grossiores ... in passione, et dividendum propter quod humores calidi subtiles plus ... attenuantibus ... grossi ... quia ut ait ... auctoritas Avicenne ... et ... colligitur ... et ... laxativa

in stomacho ... apud eius operationem non evacuatur ... et apud ... et quoniam accidit propter eius subtilitatem et caliditatem quoniam disponit ad motum ... et stat apud se perductam in confortatione ... epatis et splenis et reliquorum membrorum naturalium atque eorum ex opilatione quoniam ut ait Rasis in divisionibus ... In omnibus huius febribus inflat ... et corrumpunt viscera et debilitant et infrigidant stomachum et epar. Curare cum calidis ... et vena ... deinde cum penetrantibus ... alia subtilia ... et ... plene iam ... capitulo de sciatica ... passione de ... quo fit ...

Pronostico. Et ... difficiles sunt et maligne quoniam in eis ... et viscera corrumpuntur ... potuit ... subvenire quia ... quoniam ... contrarie ... complexione ut ... quia ... sunt ... Et dixit Rasis in divisionibus ... quia ... que ... sunt ex ... vel ... interpollate quoniam omnibus ... corrupti ... sit in ... Et ... pronosticum. Et in ordinata ... et apud ... in ordinata. Et ... si ... cum ... morbus ... et ... apud ... cum ... opilationes ... in epate et splene et ...

ydropisim ascitem Capitulum 17m

Capitulum xc de febre pestilenciali

de febre pestilenciali

Accidit in tempore
aeri qui est super apud
nos circa terre superficiem ut corrumpatur
et putrescat quemadmodum accidit aque
que stat in paludibus et stagnis quare
cum attrahitur per anhelitum corrumpit humores que
sunt in corde et capsula eius et sic inducitur
que epidimia grece et pestis latine nun-
cupatur Et mutatur aer sic in qualitatibus et acci-
dentibus que apud diem xm tractant ut pro-
dicet Fit autem aeris corrupcio aliquando ex causa
manifesta ut corrupte ex cadaveribus mor-
tuorum non sepultorum et infusione lini vel
canapis in aquis vicinis habitationi hominum
et propter cum aliquis homines perierint stratus vectorum
christianorum Aut fit a causa occulta
utpote a influencia celi et astrorum quare
propter aut per primo pronosticatorum est aut et
sydus quoddam celeste quod latet nos etc.
Signa sic epidimialis sunt quia est immoderate
caliditatis cum tamen exterius sit superficialis
et perturbans interius et propter circa cordiam
et pectus et est similis putredinis innata Et propter
est cum ea lingua nigra adusta Et pulsus
spissus parvus debilis in quo sistoles
est acior quam dyastoles sed fortificatur apud
noctem Et similiter et anhelitus sed est se-
tens horribiliter fetoris Et urina et fusca et
varia Et adherent ei tusticula et vomitus
et sitis Et urina eorum est laudabilis di-
gesta parum distans ab urina sanorum Sed sim-
est tamen inclinatur grossa rub cum limositate et propter
cum sit rubea maligniciter Et est cum ea pro-
stratio appetitus ita ut si rubore ab astantibus non exci-
tatur non capiunt sine cibo Et multiplicant in eo vigilie

et inquietudo iacendi super lecto suo
dolor capitis sincopi et tussis sicca et ex-
sio ut spasmus membrorum nervosorum
ita ut ex hiis omnibus eger frequenter
cadet in sincopim et debilitatem virtutis
vitalium Cum ergo videris sic accipiam
cum nausea frequenti cum signis dictis
vel pluribus eam dictis tunc scias ipsam
esse sic pestilencialem Omnis sicut cum predictis
multiplicatur bet sic in hominibus et sunt
sub pestilenciali materia maior cum caliditate ut
prima calidis plurima cum turbulencia nubium
et pluviarum et alteracione aeris subita
nunc ad claritatem nunc ad obscuritatem et multa
vomituum et serpentium et multo vario-
larum in pueris et morbillorum Et flatum
assiduus ventorum calidorum humidorum quos
austrinos appellarunt vel siccarum sufficit
tamen Methadus Sit cura tota in
cautis in confortando cor et stomachum quia est id
quod maxime laborat in hac febre Confortatur
autem cum separatis antisanatibus quia calorem
febrilem reprimunt et virtutem alliciunt et ve-
hemencie putredini resistunt Et nota propter
materiam et virtutem ministrent Sed precipue sciat
apud aerem habitaciones eorum rectificare si
nando per cameras plurimas frondes vi-
ridis redolentes sicut sunt folia rosarum et
salicum et nenufaris et vitis albe Et asp-
ergat parietes cum aqua rosarum et aceto Et
suffimigent cum sandalo et camfora et ligno
aloes et xilobalsamo posito super carbones
Et odorent assidue res easdem in ma-
nibus suis portantes vel factis ex eis
pomis cum laudano et storace et pro-
ut frequenter corpus faciat cum aqua rosarum
et fomentum frontis et tympora Et

[?] ... Methadus ...

pectus totu ex aqua ros & aceto p'sp'
in eis pulv ros & camfore & sandalo
sunt resolutiue in fundendo in eis pa
nos lineos mundos vel sericos & attu
fidos frequentando sup locu. Nut
atur ex pullis assis coctis cu vino
granator vel berber vel aceto Commi
et vitellis ovor / Et mica panis de
simula lota in aqua frig dein expssa
et in bibita in vino granator. Et
quoq palo sume lentes ex corticatas
vel bis coctas conditas cu aceto. Fiat
et pulmentu ex farina ordei vel auene
conditu cu aceto. Bibat vinu albu
bonu odoriferu cu admixtu sit ptu
e eius qntuplu ex aqua dulci frig
vehe'r. Vel bibat aqua frig cu vio
granator vel agresta vel cu aceto si
presto no sit aliud. Sorbeat quoq
lac acetosu vel lac ossulatu cu lapide
ygnito Et cu eodem lacte & farina auc'e
fiat pultu. Dta ca extremitatibus
edor & vitulor coctis & gdiat cu vio
pontico & semine & aceto ancti postq
sumit vehe'r in fa'ca. Et sit saldu
plm in cofortatores virtutis ex cor
dibus & pedibus acetos yrim dnisor
que pruocent appetitu. Et cu eger
cibu abhorreat ab astan'b ex certe
qm cadit vtes & morit si no cibus of
ferat confortet & hora qua cibu no
suspcerit cu dyarodon abbatis vesata
nouella zuccaro ros casand sipliabz
vel gmretis **Empica** Hic psibra
est utilis hndis ipsse sicud st nca
carnm elixar. Etc & potib vapo
rosis ut st vinu puru & ceruisia et
claretu. Est cor asptus ad Atone

non adeaustru et pibeant ve
abalneis & abluacionibus aque calide
dulcis / qm ut vo. testat calib & hm'b
vehement allicant putredine / calib
quidz essentie hm'b vo subtitur
dicant ptra septi q si qmis suscepit
ex hijs pill omni die z s in aurora
que pestilenciali no cadit in hanc
febrem Et aloes z j mirr ca an z s
terant & consiciat cu vino bono odori
fero & cu eodem assumat in potu
qm mas putredis leuit euacuant
& non putredis pseruant. Dum tn si
corpus no sunt plectoricu neqz sit
opus pstacione oz ut aloes & mira x
vicibus aut pluribus abluat in aq
dulci donec ptes acute resoluant
& sola stipticitas remanserit aco
tisans et idem opa tiaca bona si
cu vino claro acetico & aqua veri
frigoris pote in ieiunio & odor est
assiduus casoe sit calib sit vehe'us
in vesoribus vel musci si calib
sit non forcius dicta gserue **Canon**
Non confert in hac sc purgacionibz
in sis bc qm humor putridus no est
eius causa sz vapor aeris putrdi
cor in sciens et eius hum'tes. Dum
tn si venter stipticus sit leniat cu
suppositorio vel clisteri / & quoq cu me
dicina leni eyist cassiafistula mama ca
mar indi si bullant in aq viol
vel pruis & colent & potent in aurora
Et si corpus carnosu sunt rubicundu
& vena vulg gscisa & consuetudo sunt
in flebotomo flebotomus ct stati apru q
qm humores supfluos diminuit obstruc
alleuiat & ase pu pseruat / Nr vi

ygit
Empica
pille pestit
canon

negligendu qui de medicina dixerit
quaqz die qm humores rarificat et
ab ebulicione putrida refrenat aqua sut oxi
zucara vel syrupus acetosus simplex si
cum aqua frigida potentur in aurora Sz apud
meridiem cum est siccus archones bibat syr
rosarum vel de nenufare Et circa noctem iterum cum
supinus potet syr de papavere et fiat omnia
que dicta sunt 3a doctrina dixi et ipse si est calidus et
virgineus perduxerint **Pronostico** Febres epi
demiales ex toxica specie timorose sunt
et suspecte qm in eis minima putredinis
est in corde quod est fons vite Quapropter ait
Avicenna x° canone sen prima ca° primi / et
non est in ea dixi cum calore / qm potest urina
apparere digesta et eger quantum tendit ad mortem
quod est qm potest in hac sunt virtus naturalis confortata
propter digestionem confortat materiis et humoribus quibus
dixi / virtus vero vitalis est debilis prostrata
que passionem facit primum spissum velocem
debilem in ordinatum et pulsum ergo est cre
dendum cum sit pro fidelibus ut dicit G in libro
suo de pulsibus Et si sincopis fortis
et frequens accidit aut appetitus omnino sunt
prostratus mortale Et omnis sunt cum ad cris
pronunt in natura et per signis digestionis
frequenter tam ad bonum quam ad malum
pertinet qua habet sunt in causa non est consi
qm est ut plurimum mortalis ut ait G in 1° commento
afforismorum 2e p quibus casibus sit hic nox
difficilis ante accesionem Et hec sunt si
et omnes febres putride multiplicata maxime
sub estate pluviosa cum ... p afforismorum
constitucionibus vero anni omnino quod sunt
pluvialibus sunt sannoreus et mn? mor
tiferus Et ad hanc sunt variole et mor
billi succedere consueverunt et ipse tunc primum
quare si cum proprie et subito veniat forte

virtutis expulsiue fugit et cursum ad
salutem Si vero contrarium accidat
mortale Ca^m de variolis et **morbil**
Variole et morbilli **lis**
sunt pustule plurime
minime causate in febre acuta ex ma
calida plurima dispersa cum cute corporis
totius Et accidit ut plurimum infantibus
et pueris ante tempus pubertatis qm illis
etatibus virtus naturalis roborat et partes
menstrui malignas retentas in po
rositatibus membrorum embrionis radicaliter
expellat Tamen hec partes sunt duorum modorum
qm aut sunt sanguinee et causat vari
olas aut colerice aduste et generant mor
billos qui si fuerint fixe flatice non
potuerit fieri cause talium passionum
sunt scabiei vel pruritus Accidunt et
iste passiones quandoque adultis et ipse
post crises diminutas sunt acutarum ita ut
variole sunt de sanguine / morbilli
vero sunt de colera consequitur Signa earum
quidam qui apud in ...um generacionis ambarum
sit sunt febris acuta calida vehementis
et dolor fortis super dorsum et pruritus in
naso / et tremor et sompno sine causa
manifesta Signa vero distincta sunt qm apud
generacionem morbillorum sunt cum accidit sitis acuta
et caliditas et angustia cum dolore capitis et
et rubore faciei oculorum et virgule vltima
deinde post iiii dies a in?cione exeunt a
corpore toto pustule dure rubee minu
te que non multum aut parum faciunt eminere
Sz apud generacionem variolarum sunt accidit
inc... deinde post 3b dies a in?cione ap
parent in toto corpore simul et albuginem
nibus aliorum pustule late molles sub
albide que cum maturant faciunt sa

Mathadi

meum et tubium **Methadus**
destruxerunt hij morbi p[er] m[aio]r[em] p[ar]te[m] tp[or]a
quemadmodu[m] et omnes alij tu[m] fuerint
salubres ¶ Est naq[ue] p[ri]n[cipiu]m in quo ancq[ue]
pustule exterius incipiant apparere
Est aut[em] augmentu[m] postq[uam] maio[res]
ceperint appare[re] ¶ Et e status tu[m] ma
turant et rubu[m] fiunt et rupt[ur]e ¶ Est
u[er]o declinacio du[m] desiccantur et fa
ciunt crustas et vestigia planantur
¶ Et dum q[ui]d m[aio]r tpa divisa et ca[usa]
¶ In p[ri]n[cipi]o i[nci]p[ia]t curatio[n]e et postq[uam] p[ri]n[cipiu]m s[upra]
cognoscis hanc se fiat et[iam] fleobotomia
basilica si v[ir]tus et etas consenserint
et subtraha[tur] sanguis plurim[us] q[uod] posse
sit hora una vel apud [illegible] qui[a] maz
diminuit et variolar[um] atq[ue] morbillor[um] in
pedit g[e]n[er]acio[n]e[m] et vigia paciens [illegible]
illa cu[m] cibis et potibus siptias quo posse
ex quibus sit pultes et farina avene
cocta cu[m] aceto ¶ Item et lentes ex corti
cate et risum et mica panis abluta
in aqua frig[id]a et post imbibita in vino
granator[um] vel succo berberis vel acetos[e]
et sicud sit pultes ex farina simile
condita cu[m] lacte acetoso ¶ Bibat aq[ua]m
frigidam aut mixta cu[m] aceto ¶ Ita et uo
tos et casiand simplic[ibus] vel commixtis
¶ Et in hoc casu q[ue] scribit tractatu de ka
rabe dicti ca° de p[er]ticis q[ui]a mag[is] acutas
calidas reprimit arche[m] ¶ Si vent[er] re
strictus fuit levat cu[m] cassiafis[tula] vel
tamarindis s[ed] no[n] cu[m] melis fortibus
qui in hac egritudine cad[un]t tior pl[ur]i[mu]s
dissintie maligne ¶ In aug[ment]o vero et
cu[m] pustule ceperint apparere ab i[ni]
cia h[abe]t [illegible] omo / qui vel ayt [illegible] p[ro]

gerula assorsi omnia na repit
ellic educare et p[er] conver[sionem] regione
quare no[n] fiat flora naq[ue] levat
verit qui na ad centru[m] corporis di
uerct et fortassis subita in duat
suffocacio[n]e ¶ Et cu[m] cibis et potibus
tpate subtilibus dicte q[ui]b[us] matu
dinent ad corporis custodiam q[ui]b[us]
quod pl[ur]i[mu]m inflamet sicud sunt
pultes ex farina tritici vel farri
vel avene cōdit[a] cu[m] lacte amigdal
et sicud est aqua ¶ Ficuu[m] siccar[um]
passular[um] an[a] ℥ iii radicu[m] feni fe
nicu[l]i petros[elini] granor[um] granator[um]
aut berberis aut lenam ex corti
catar[um] an[a] ℥ i ¶ Sandalor[um] ℥ s[emis] pi
stent et bulliant in libris iiij aq[ue]
dulcis donec medietas [con]sumatur co
let et reseruet et frequenter ex ea pot[et]
inde qui[a] variolas et morbillos p[ro]
vocat et maturat ¶ Et cu[m] fortificare
volueris in p[ro]vocando adde aliq[uid] ca
et cooperiat assidue pannis calidis mol
libus donec sudet ¶ Et ponat sup[er] ip[sum]
et coram eius oculis res rubee
qui[a] faciunt spar[sio]n[e]m exitu[m] a p[ro]prio fisti
nare / et mittat manus et pedes
in aqua calidam q[ui]a faciet ut al
leviet variolar[um] exitus in membris
exterius ¶ Et distillet in oculos et
aures et nares aliq[uid] ex rebus stip
ticis frequenter in die q[ui]a p[ro]p[ter] h[oc] q[ui]
defendat a[b] exitu variolar[um] et mor
billor[um] et gargarisat cu[m] eisdem q[ui]a
si acciderint in oculis inducunt cecit[atem]
et in auribus surditatem ¶ Et in aliis a[ltis]
membror[um] tollent opacio[n]em s[ecundu]m correo

a

sione nobilium vehementi. Et ex
rebus h[ui]us conservenabitur cum aqua
ros[arum] et ipse cum mica sumach et berberis
et grana granatorum bulliunt. Similiter
et collia scriptura dicta ca[pitul]o de obtalmia
et ca[pitul]o de fluxu lacrimarum ex quibus
hora post horam in oculos stillet. Et
et oleum ros[arum] et oleum mirti[nu]m ex quibus
unus aliquis super pannos et
manus destillet. In statu vero et
cum pustule maturant et sanies et virus
et sanguis emanaverit fiet redditus
ad dietam supradictam dictam in principio
quam confortando per intensionem procellit
magis ad exsiccandum simul et intestina consto
dient a casu sintomatica que accidere
consuevit in hac scilicet per fluxum ventris
dissinteriam urorosum. Et acidis et potibus
sanguinem multum ut estimeat posse donec
morbus ad perfectam devenerit declinacionem
ex quibus fiunt carnes et ova et vinum
nisi fortassis omnibus debilibus fuerit et
nature fuat aliquis corporis usu moderato
In declinacione vero et cum ulcera ceperint
siccari et cortices cadere confert corpori
exsiccatio si tardaverint cum lana et bobace
inbibita in aqua salsa et posita super
loca vicibus alternatis. Et suffu
gent membra ex rosis siccis et mollis
et ex ligno sambuci vel tamarisci
positis super carbones et abluant ex aqua
rebus decoctionis earundem rerum et
inungant ex oleis mollificatibus
sicut cum oleum camomill[in]um tepidum. Et fiat
cum aqua decoctionis malve viol[arum] et al
tee. Fiet ergo mollificativa cum ex
siccantibus vicibus mutuis alternatis

donec omnes cortices ceciderint et ulcera
fuerint exsiccata. Cum vero replicat
eorum vestigia [...] ex acidis et potibus
corpora eorum in purgantibus propsse
sunt dicemus causa de impurgacione
corporis macri. Similiter et cum unguentis
et emplastris carnem generantibus sicut
cum unguento vel emplastrum quod sic fit.
Rx litargiri abluti novies vicibus
in aqua ros[arum] et ceruse tabellati ana ʒ ii
radicis camnarum siccatum farine ciceris
palmis ossium adustarum farine fa
barum ex corticatarum farine lupinorum
vel amigdalarum ~~amigdalarum~~ amararum
ex corticatarum ana ʒ i terantur omnia
fiat subtiliter et cribellentur et cum mucilagine
seminis lini psilii fenugreci in
corporentur in forma unguenti vel
emplastri et super loca corrosa ponantur cum
itur ad lectum et mane cum aqua
calida abluatur et ad hoc conferre
videtur plurimum sessio frequens in bal
neo aque dulcis tepide post cibum
sine mora plurima in corpore quam multum
ad membra trahit et carne multiplicat
cat in eisdem. Pronosticacio Utrarumque
istarum febrium quia et acuta valde quia
vehemens cadit in eis dolor et precipue apud
statum et sine angustia cum pustule exi
erint valde sudor apud easdem et
omnem morbillus est deterior in quo
maior cadit timor suffocacionis et cor
rosionis membrorum principalium quam in variolis
et acuti fortiora quia propter fit crisis
in morbillis et excedunt pustule
apud diem 3^m in 7^a vel 10^a ad plus
Crisis vero atque exitus variolarum accidit

Prognos[ticatio]

ut p[ri]m apud diem septi[m]u[m] vel nonu[m]
Est tu[m] in quibusdam corporis particulis
ut in variolis maior cadit timor
q[uam] in morbillis q[uonia]m sic oculi an[te]
nares aut ip[s]i ut q[uo]n[iam] p[ar]s h[uius] uber
ex ipsis corrodit[ur] nisi fortassis statim
ap[er]i[atur] in gargarismis [et] collisis fue[ri]t
[s]at Et morbilli [et] variole cu[m] b[e]n[e] fu[er]i[n]t
eme[n]t[es] purgati corpus mu[n]dificant
[et] alopicia [et] canos [et] morphea alba
[et] nigra preservant Et si fiant h[uius]
passiones vel pustule meisi s[ed] epi-
demialis [et] v[ir]tus consistit casum sign[ific]at
salubrem Et si pustule in ambabus
par[tibus] fiunt [et] cito oriu[n]tur [et] cito matu-
rent[ur] salubre si v[er]o [contra]rium malu[m] Et
si pustule ut apparuerunt recedant
cu[m] dolore [et] angustia in visceribus
d[e]ntur expulsive debile[m] [et] n[atu]re inim[ic]a[m]
[et] casum signa[n]t mortalem Et si sincopis
fortis [et] frequens acciderit mortale
Et maliria anhelitus aut difficultas
destruendi ciborum [et] potus supervenerit cu[m] siti
[et] angustia vehe[men]ti mortale q[uonia]m ma[teri]a p[er]
membra spiritualia suffocat [et] opilat
Et si sint calor morbillorum rubens ve-
hementer aut violaceus a[ut] niger
[et] livid[us] mortale q[uonia]m ma[teria]m adustam
sign[ific]at [et] venenosam Et si variole
fiunt tarde ut p[ro]p[ter] dicere spisse
in volute vel rubre vehe[menter] aut viola-
cie aut ambulaverint ut formice d[e]
corporis circum accugancerint velud
i[n] spasmo res male sunt [et] mortales
ut dixit rasis in divisionibus ca[pitul]o
p[ro]prii Et si sanies alba laudabilis

fluxerit ex eis ap[ud] maturatio[n]e[m] salubre
Si vero viridis vel ut virid[is] zenosa cu[m] fetore
horribili mortale Et si urina limpida fue-
rit aut nigra aut viridis aut diversi
coloris confusa mortale Et si fluxus
ventris supervenerit stat[im] apud [et] an[te] ap-
paritio[n]e[m] pustularum in variolis aut mor-
billis casum sign[ific]at ad salute[m] [et] p[ro]p[ter] si no[n]
superfluxerit nec viscera senserint no[cumentum]
Si vero post apparitio[n]e[m] pustularu[m]
et apud statu[m] vel augmentu[m] fluxus
ventris accidit casu[m] sintomaticu[m]
et dissenteriam sign[ific]at tiroriosam Et si
vero [con]stitutio et appetitus remanserit
et anhelitus bonitate sua fruitur
et remedia co[n]ven[ien]ti exhibita q[uo]q[ue]
die [con]tulerint et sitis et calefactio
remissa fuerit et pustule cito appa-
ruerint et apparentes exterius re-
manserint et remanentes cito ma-
turaverint et maturantes sanie alba
leui equalem remiserit et calor totius
corporis e[qua]lis fuerit et viscera do-
lore non senserint o[mn]ia ista salu-
bria atque vitalia sunt signa

C[apitulu]m 21 tractatus de crisi q[ui]d sit [et]
quot modis fiat [et] p[er] q[uo]s veniat

Opportunus iam circa febrium
co[m]posit[io]ne[m] volumus nu[n]c sermo-
nem dirigere super aliis
ho[c] ca[pitul]o q[ui]a cum se apud ip[s]arum i[n]imicorum
ad bonum ut ad malum (?) p[er]tinet crisis
et licet quereso ut in d[i]c[t]u[m] applat[ur]
q[uonia]m omnes febriens hora crisis ad
salute[m] ut ad p[er]niciem inducat Est
aut[em] crisis ut ait gal[enus] p[rim]o et 3[o] de crisi
vehemens atque velox motus morbi
contra na[tura]m et e[r]go in quo na[tur]a subito

sig. cris. Sanguis et urina ventris fluxus solucio sputum
Sudor apostema vomitus dat cretica signa

vel mutatur vel comutatur in toto vel in parte
quia est velox pugna seu duellum inter
naturam et virtutem quarum una vel utraque
alterum subito expellatur scilicet ex corpore
in toto vel in parte // Crisis quidem scilicet
expulsio atque subita potest fieri tribus
modis scilicet et crisis primo modo est in quo
eger subito mutatur ad salutem vel
perniciem quia tunc virtus aut materia tota
sit expellitur ex corpore vero accidit
in se acutis quibuscumque Secundo
vero modo est in quo eger subito
mutatur ad melius vel ad peius post
hoc autem paulatim tendit ad per
niciem vel salutem quia fit prima crisis
diminuta ad bonum vel ad malum deinde
contra proficit vel deficiat paulatim
vero accidit in se acutis et non vere
acutis In quibus virtus partem materie
primo expellit subito deinde residuum
in [illegible] scilicet resolvitur vel absque resolvitur
quamque die Tercius vero modus est
in quo eger paulatim primo tendit
ad melius vel ad peius post hoc
non subito mutatur ad perniciem
vel salutem quia primo virtus paulatim
resolvit aliquas partes materie vel re
solvit absque [illegible] post hoc vero subito
residuum expellit scilicet vel expellit
absque [illegible] velud accidit in febribus
acutis simplex et in febribus [illegible]
in hiis namque materia primo diminuitur
[illegible] per vomitum vel sudorem
deinde aput diem 20 vel 60 fit
fortius crisis ad vitam vel ad mortem
neque poterat [illegible] cretice fit modus
[illegible] in quo eger paulatim tendit

ad perniciem vel salutem a principio
egritudinis usque ad finem quia omnino
[illegible] non crisis sed resolucio nuncupatur
quemadmodum accidit in fe[bre] que sunt recep
tiam / Regiones autem per quas habet
fieri crisis duo sunt genera quia
aut expellitur materia totaliter extra
corpus aut ad membra debilia
et si primo fuit appellatur crisis evacuationis
et continet sub se decem species que sunt
sudor urina ventris fluxus vomitus
fluxus sanguinis vel emorroidarum
pluribus namque modis materia egreditur
scilicet [illegible] Si vero secundo modo
fuit crisis per mutacionem ab avicenna
nuncupatur et continet sub se tres
species que sunt apostema retro post
aures in inguinibus et sub ascel
libus quia ista sunt emunctoria
corporis ignobilia propterea fabricata
vero in hominibus [illegible] ab omnibus
[illegible] debilior aput duellum accidit
sit receptaculum fortioris Signa
crisis quia sunt turbacio scilicet
et accidit plus solito cum dolore
capitis et scotomia et angustia
egritudinis cum inquietudine iacendi
scilicet [illegible] vel instantia vigiliarum et
sompnus profundus et dolores for
tes in inferioribus et alteratio anhe
litus et dementia sitis et calor
et adveniunt quibusdam rigor fortis
et anticipet hora exacerbationis
magis solito omnia ista cum apparuerint
in die crisis signum futurum in nocte
et ego [illegible] aut [illegible]
Differentie [illegible] crisis fit hiis [illegible]

difficilis an(te) acumen s(ive) vehemens
vero lenior fit ut i(n) plurib(us) e(st) et p(er)
tu(m) p(re)dictis se sunt vere acuta
et dies expectatu(s) fuit vere c(re)tica
q(uia) sua p(re)cessit indicativa cu(m) sig(nis)
et eius laudabilib(us) virtus di(mi)nutis et dig(estio)
p(er)fecta ut veritas vitiata visa fuit
i(n) urina verior fiet significatio
tua. Signa crisis future p(er)
sudore(m) sunt cu(m) p(re)dictis pulsus
mollis undosus et calor cutis
calida vaporosa et q(uod) eger (sen)tit sup(er)
ficiem velud acum punctas et re-
tinet feces et urina vehementer.
Signa crisis p(er) urina(m) sunt cu(m)
p(re)dictis sunt gravi(tas) et [illegible] circa
femor(a) et pectinem et q(uod) eger e(st) ex
illis qui venas h(abe)nt largas et
crisim (con)sueverunt facere p(er) urina(m). Signa
crisis future p(er) fluxum ventris sunt cu(m) p(re)-
dictis gravitas et rumor(?) et ventre(m)
et umbilicu(m) et ventositatu(m) egressio
plurimar(um). Signa crisis future p(er) vomitu(m)
sunt cu(m) p(re)dictis anim(i) subversio et
nausea et tremor labior(um) oris
et multitudo sputi ut saliue et p(er)
singultus superveniens verior fiet
significatio tua. Signa crisis future ut
fluxum sanguinis narium sunt cum
p(re)dictis fluxus lacrimar(um) in-
voluntarius et rubor faciei atq(ue)
oculor(um) cu(m) [illegible] rubedo an(te)
oculos et turbatio visus [illegible] et
nasi pruritus vehemens et anhelitus
(con)strictio et stupor pulsatio et venar(um)
inflatio que sunt in fronte. Signa
crisis future per fluxum menstruor(um)

vel emorroidarum i(n) quib(us) (con)sueto fuit
cu(m) predictis pruritus in ano tum
tumore et inflatione venarum i(n) [illegible]
et agitatio circa finem ventris
et ardor circa [illegible] et dolor circa
[illegible] q(ui) [illegible] (con)sueti sunt in
hac crisi et urina [illegible] fuit aut
cu(m) sedimine nigro verior fiet tua
significatio. Signa crisis future p(er)
[illegible] sunt cu(m) p(re)dictis [illegible] plurime
in aliqua p(ar)te corporis puta p(er) [illegible]
vel [illegible] aut apostemas et q(uod) fe-
bris defla[illegible] cola(?) non pura et urina
fuerat alba grossa lactea ut sub-
tilis aquosa [illegible] virtus fuerat
fortis (et) excellens [illegible] ma(teri)am p(er)fecte
non expulit s(ed) ad membra debiliora
d(e)stinavit. **Methodus** Cum hoc crisis
accessit et aliud p(er)fecte cognitu(m) ex
signis superdictis nichil ergo [illegible]
[illegible] aut i(n) potibus aut medicinis
s(ed) q(uod) penitus [illegible] (com)mittatur q(uon)i(am) e(st)
agens sapiens q(uo)d melius operat(ur) in
singulis [illegible] posse n(on) fortassis
virtus deficeret et pulsus [illegible]
fieret atq(ue) morbi [illegible] quidem
[illegible] [illegible] s(ed) multi [illegible]
[illegible] namq(ue) [illegible] medicus est s(ta)tim
offerendus [illegible] e(st) mica panis lota
in aqua frigida et q(uod) [illegible] i(n) bibita i(n)
vino [illegible] vel succo [illegible] et
[illegible] [illegible] crisis non appareret
p(er)fecte [illegible] n(on) fiat [illegible] ne
forte medicus et [illegible] [illegible] petat
regiones. Cum aut(em) [illegible] crisis apparuit
et virtus sufficit vide ad [illegible]
[illegible] [illegible] ut aut [illegible] [illegible]
[illegible]. [illegible] crisis fit [illegible]

Methody

facta e equalit' no moneretur
nomi facte neq3 fex maior neq3
alijs pnotoibus oti s3 sine q si
c'tus in suffi'ie videatur toffortet
ipam mediaus p eande regione
qm ut aut g iss qui duce d3 virtutis
natura recepit inde o3 ducere 2 p9
nien'a lota quos aut na3 gfor're
posset ap't tras p ea regio3 pplete
iam dixis ta9 detura se gnt' ep
in gnali Pronosticu Cu sig vers p
venerint in die rretica radicali
quia sua processit in dicatiua cadiua
et appuerit signa gsta digtionis
i vrina et motus fortes sint et
pulsus magnus ordmat9 versim
fidam ppleta et psftam sigt assutas
Si vero gtrarui om gditor euenit
versim maligna sigt et morte obi
gea qm si die q appint magnus
sudor a fluxus sag'io narium aut
fluxus ventris modicus n3 sig mat'ri
dig'l appuerint neq3 motus sit valde
fortes versim mortem sigt in 1o
qm vtq no pt morbu supare put
attemptauit qm die x q si quidam
coru assunt et queda no versim
sigt diminuta qua se recidiua n
vim euad'by post versim fuerant
qm ut aut ypo. Et p'ti'la affect
Que relinqitur in morbis post
vers sbusione facte gsueuerunt
pcim pparatam in se ad faciend
versim copletam et si no alit salte
parte qm ut aut Ruffus 4to tam
sen p'a ta'o finali ois recidiua
deterior est suo radice qm na3
recepit de fertam Prdtu distinqn
mendum qm recidiua ne fiat
error qm est vera et no vera
Et vera quid dr que fit ex pte
ine p9 vers delicte Non vera vo
dicit q post versim gnatur ex
malo regimine in toto ut i parte
qt si quis gmalescat ex se gnd'a
sine ss'li euacuatione omio tn modica
recidiua no euadat n tn gtga
toribus parte sufficat vn ypp 2
ap'l assec Non sm ratoz allemat
Non oportz credere neq3 terrera mala
que fiunt i gernar' multa enim taliu
i certa sunt et no valde pmane
gsueuerunt, Et se singlte versim
faciunt pregio'i sue me ggruete
vt ytra de se sag'io ppfluuiu sag'is
narium o3 se de colera ppsudore
ut ppfluxu ventris colericu o3
se de flate p vria3 ut vomitu
o3 se de mlia ppfluxu on'? aut
emorroidarum Sed se gpoite p
ap'tu aetia vmptu p parte glibz
vers pt facte p opl3 regione gte
vers ex tota sui spe plus attinz
saluti q morti ii fortasse morbus
fuerit pestilentialis ut aut galg
in gmto affor' illius 2e pa'le eius
cuius vers fit ic Hoc quo fiue pos
sumus q ad pugna recetura pl9
latestit virtutis qua morbus n
vers Cum thocra fiunt 2 maligna

[illegible]

M odi terminationis egritudinis
in malum sunt tantu duo
qm aut termi subito et
si terminatur p versim aut paulatime

et sit fiant p resoloz dico aute
malum qui eg i malu tr' sit
mala gpositio et soluto gti Intelc
gpio mala siue materia qualis
e fe ethica et fe effi a rai gpare
loquendo no est tia° tn no sit in
cuz pugna s reificatio sola Ut
aut sciee possis q malus egri do
tietur per teris et que gresoluoz
distingwendo vide q gducet gti
neant ad vera trisin / Dua 4 igi
q sunt quor gro ut colligi ex dist
mtione vere teris posita aute ga
lieni promo tco° precedenti q4
pma e ut sit pugna vehemens
virtutis g moz et eg° Scda vo
ut hec pugna fiet subito et t' no
longo Quarta Tercia ut to ma
aut motus totus aut maior eius
pars ad eo torg gpellat Quarta
ut hec expulsio sit sit manifesta
Qsta magz for cu sia sit fuerant
facient egru intro festinare ad
morte subita ut ad salute ipe et
vere teris implat Cont vero
cu nulla conditionu 4or accidit
apud egritu tiaroz ipo° nuncupa
et si quas assumit et q non pt
teris large nuncupari cum tn hgi
pugna recta sit et vepo° e tera
omxi heant non aut exogene te
atz resistere virtutis et nuc fanelo
morbu et hgi gnietas u accidit
n i morb vehe r vtute molestatibz
Dr i vi q ois morbg h4 aut egt
molestas p cena q sunt fe au
p digni tz lese actionis apud au
poz rgi st appoxia epilepsia te
tanus et squinancia que vi cluiupris

q in sola febre possit vere teris
fieri sola magz fe e morbg toti
corpg occupans et virtute essencia
molestans ut aut gal vm° de i gelo
sanitat Oz ad magz specialia descen
dentes differang quibus febribus
teris vera gueniat et qbg respo gra
et qbg teris non vera gpe qd sciend
q tre est geng febrm qadmodu
et genus hmoz qui sunt ma ipaz
qui aut e ex ma cala subtili aut
grossa seia aut ex ma media seu
gmyxta et gme quibz acute e cro
nice Tercie aut ticipite nuncupat
ioni ut aut aute yc9 a cutaz fe
e tp qui aut sunt acute abte et
he quibz apud die xiiij a ad plg
xviij tiant qd et ypo testa e
gti la affor cu aut acute egtudines
i xiiij diebg tiant aut st mgf acute
et gacute dire que tiant ap' die
xiiij ut nona aut sut i oltio acute
et gacute nuncupant que apud
die quartu ut quintu tiant Cro
pice no se dire que no hnt motu
espdum a pn° siue incohacois usqz
ad tiatoz velud acute s m die qlibz
acuta monent ad i sm diminuta
et post hoc iteru gseput omi g tuq
res se h nierint apud 30 ut 40
ad plus tiant nec possunt hgi
tm ptice qm dico qo e sumo
acutaz oi et i nui cronicaru
et gpue cronicaz crotaz eptec
pias ut acute ut d' gat on qnito
19 affor z° gti le plume puo pass
ones Cronica vero dire se geti
pug' q uo audcant monu afce
ducate pnt ultra die 40 et per

menses et annos plures sicut 9o
se vera crisis qq'ue Cronice vero respe
cta si tropice crisis no vera similiter
narcis se ex ma qn ant acuta qlis e
colera ut sanguinis Cronice aute ex ma
grossa frigida qlis e mha et fla vitrum
tropice vero ex ma media qualis e
fla ndis Horquibus omnibus sunt possunt
apparent in quibus se et in quibus diebus
vera crisis accidit qui no nisi in se 3ra
et ppe qta et synocho et synacha in
flatiua nz post die xx ꝛ quorum q
ppt aut a vete 4to colligiz qp pq die
xx ꝛ non sit crisis sensibilis et qparia
egritudini acutarum sunt et in quibus
febribus et in quibus diebus no vera
crisis accidat qui no ni in se flea et
ppie qta az ppq die 40 quo sunt et
in quibus se et in quibus diebus fla re
flo crisis contra contingit qui ni nisi
in se 4ta et una et 6ta et ppe in
ultra die 40 perdurant febres uaque
vera habentes crisim breves sunt et nec
tiacione se vero que fla ref loc pti
cipant plures sunt prnaz se vo q
crisis no vera pticipant medie no
sunt earum tn subtilitas diete
plima in cibo et potu et talibus q p
malis et raritas corporis et tpis estas
et regio australis et antecessio cibo
calidoru subtiliu se vehement a bre
niant ad bonu et ad malu quecu
modo contra spidacio eam se elongat
qui morbus et ex ty p sibia roborant
s pfectaz grossa dieta Et tunc certor
cognitio longi et brevis morbi habit
ex signis digestionis in vicia vi contra si
quibuscunq se pti ꝛ e longa via alia
ipa sequetur fiet longa et q quo si
fiet longa s; tn pn ꝛ sunt breve
via alia ipa brevia fiunt et qz

[[…]]sequens to febrems qp quide nam
et ac utile ad prognosticandum statu
in b' longinquos ul ppinquius a pn
se ut aut galienus pmo de crisi Ca 3m

de sere 402 horum ultimum in se
et inqua diez d; fieri crisis

Febris quelibet et pprie tu
fuerit salubris habet in or
bis tpa quibus ex altatio 2m
maz et fortitudine sensibiliter variat qua
ppt vite e ut cognoscant a medico
qui p ea tabus atq medici sunt et
acta pronosticaq qm plurima variant
Sunt aut pn ꝛ augmentu status et de
clinacio psta quorum discrecio fit tbz modo
vno quidem no p vnu dierum ut tui fore
dicaq pn ꝛ tu eger sensit dissolucionem
atq indebitas sui corporis alteraciones
quibus se significat quas singulas ia
descripsimus in tco febrium comuniter
in generali ul dicaq pn ꝛ spaciu tu
dierum ut aut galienus pmo de crisi Tunc
vero dicaq augmentu cu se acuta
precessit ad diem 2m et se p acuta ad
die tium et se acuta absolute ad die 4m
et se tropica ad die 14m se cronica
ad die 20m ul sibi ppinquu Tunc
vo statu esse dicaq tu se ad die sua
certitudinem pervenit ul ppinquam antecedente
e ne vero declinacionem dicimus cu
se crisim fecerit fidaz et completam
20 dicuntur hec tpa p gradus actioni
operacionum ul contra ut tui dicimus pn ꝛ
tu actiua febris singula qlibet est
dolor capitis sitis et vigilie no du
fuit sensibiliter augmentata Tunc vo
dicimus augmentu cu via a plima
sensibiliter accidit Tunc vo statu cu
ad colimen diffi et malicie pvenit
Tunc vero declinacionem cu in habitu
mala forti plima sensibiliter apparet actiua

singula mutuari. Certo modo et magis certus atque rationabili distinctione per motum digestionis ut quando tunc dicas principium tunc esse dum apparuerit signa digestionis in urina ut fuerit occulta ut diminuta cum grossa ut cum urina est alba aut lactea aut glauca aut caropos in colore et grossa valde ut subtilis valde in substantia et in certitudine morbi. Tunc dicas esse principium tunc non dum apparuerit manifesta signa cruditatis in secunda namque tempore neque natura operatur manifeste in materiam neque natura consurgit manifeste contra naturam tunc aut dicimus esse augmentum tunc apparuerit signa manifeste digestionis in urina verbi gratia quando est palida ut subpalida ut sub citrina in calore et mediocris in substantia nebula pendente in supremo ut natante in medio. Et in certitudine morbi. Tunc dicas esse augmentum tunc apparent signa manifeste cruditatis et signa contraria simul in isto namque tempore ut certius agit in materiam ut natura surgit contra virtutem. Tunc aut statum esse dicimus cum apparent in urina signa perfecte digestionis omnium quibus ubi grossa ut cum urina fit citrina aut rufa aut subrufa in colore et tempore in substantia cum oppositam a zbu e cgl r operam dali usque in die decretorio hypostasis appareus aut cum in eius morbi apparere ceperunt signa cruditatis aut adu stionis colliquatione ut cum urina a quosa subtilis aut magis spissa aut livida confusa aut viridis zenosa cum debilitate virtutis et pulsus permutatione in isto namque tunc natura operatur in materiam magis violenter sive potentie et apparent digestione complete atque criminatus (?) pergregat

ut appetit sive status apparent subito expellat et crisim faciet salutarem. Similiter natura vehementer insurgit contra virtutem et ipsam opprimit totaliter et crisim efficit mortalem. Tunc vero declinationem esse dicimus cum post crisim decretorio copiosa calor febris quieverit et urina secundum colorem et substantiam ad statum redigit corporis debitum et consuetum. Neque potest hora vere declinationis esse in se periculosa quoniam potest quis mori in principio ex multitudine materie sicut et in augmento ex debilitate virtutis. Similiter et in statu ex vehementia accidentium. Sed in declinatione nullus per se moritur omnino ut ait Galienus 3º de crisi quoniam natura victoriam per pugnam defecit quoniam in pugna vincit et prevalebat plurimum in partibus mors fit in declinatione nisi cum secundus morbus accessit quod cum apparuit crisim superfluente innatum cum motibus tamen operalant dispositiones aut materie 4or horarum in se iam dicte quoque sit in aliquibus temporibus est quoque vero sibi in succedunt in toto ut in parte prout complete ostendimus capitulo de pleuresi libro primo cum igitur huius temporibus valeamus sit actus medici secundum ordinationem et ceterum cum medicina exhibita in capitulo de cura se prout in generali distinctione proposse. Restat in ad hunc disserere quo horarum debeat fieri crisis propter quod sciendum quod crisis tam salubris quam morbus potest accidere in augmento saltem et in statu ut aut dicetur in ipso. Galienus sicut 2º capitulo de iudicio bone crisis. Crisis tamen quod est in aliis bonitatibus atque certitudinis salutem fit in statu quod est sicut interim et regula crisium aliarum quoniam hoc ut male dum prout ab illa elongantur cum in hac differt quoniam si virtus fortis sit plurimum et materia modica talia subtilis et benigna non exspectabitur completa digestio sed fiet crisis fida completa et perfecta in augmento et

copulie tercia eius finez quoniam compellit virtus
crudum cum digesto quoniam si virtus debilis
extiterit et materia plurima grossa viscosa
sicca non dabitur in ductione usque ad horam
status sed in augmento materia obruet virtutem
et faciet crisim mordem. Si vero virtus
et materia fuerint equales fortitudine inter se
secundum potenciam et quantitatem non insurget
contra se nisi apud digestionem completam vel crudi-
tate confirmatam et faciet crisim apud statum (hora status)
mordem vel salubrem neque dicat aliquis quod
crisis sit sicut possibilis in principio quoniam pugna
crettica non accidit inter duos debiles omnino
neque inter debilem et fortem sed tantum inter for-
tes quare si inpontus sit debilis in principio
morietur sine crisi. Si vero materia sit debilis
in principio resolvitur sine crisi quoniam si fuerit et
materia fuerit fortitudinis equalis vel tercia
quod agent in se mutuo donec in augmento
vel statu unum alterum vincet et ad id non
parum confert auxilium medici et influxus
astrorum apud diem creticam bonam vel malig-
nam propter quod ait Galienus 3° de crisi et non
propter aliquis subito salvari absque crisi sine
crisi sed morietur genus plurima subito sine
crisi. Explicit de quarto de dierum creticorum
qui sunt et quot sunt

Quum crisis constat non sola virtute na-
turali pugnante contra morbum et
eius causam verum et auxilia corporum
celestium que quodam ordinatissima racione
omnis inferiora laudo gubernat ut ait Aristoteles
primo metheororum et ypocras primo pronosticorum et
Galienus primo de creticis. Nam videtur dies cog-
noscere in quibus corpora celestia virtute beni-
gna influant aut maligna in corpora
egra ad crisim bonam vel malam faciendam.
Sed licet corpora celestia plurima et di-
versa sint valde tamen virtute
mediantis tamen duorum tamen influxum considerat
scilicet solis et lune quoniam sunt omnium principia
apud sensum et virtute scilicet et morbi
cretici sufficiant undique quecumque ad medi-
cum morbos omnes creticos aut cronicos
a acutos quoniam et tropici vel cronici indicatur
sed et motum solis circulum zodiaci cronicus
est ita ut non nisi anno integro compleatur
motus vero lune per zodiacum brevis et
acutus ita quod quolibet mense compleatur qua
propter oportuit ut morbi cronici virtute
solis aspicerent et eius motum morbi
vero acuti virtute et motum lune sequ-
erentur cum igitur motus celestium corporum scilicet
et astrorum non nisi tempore influerent ut
ait Aristoteles in primo physicorum tempus ac per dies et ebdomo-
das et medietates ebdomadarum et quarte mutuarum
scilicet et principes distinguuntur sicut notum
ut motum et influxum solis et lune me-
dicorum considerans distinctos temporis iam computatos
denotarunt incipiens in dictis quod quemadmodum
apud astronomos sunt dies et ebdomode et
medietates ebdomadarum aliter insistens sic et est apud me-
dicos licet quoniam non ut plurimum est dicunt quoniam
dies apud astronomos qui dies naturalis
appellatur est 24 horarum naturalium completur dies
vero medicorum est 23 horarum naturalium et
quatuor decimorum quarte fere unius hore quoniam quadrans
sol terre circulus describit fere horam ita
luna circulatorum unam constat morbos
acutos secundum varietatem horarum superius dictas sed
Sed et dicunt ebdomade atque earum me-
dietates quoniam ebdomada astronomorum constat ex vii
diebus naturalibus completis medietas vero ebdomade
ex tribus diebus naturalibus et xii horis
Sed ebdomada medicinalis ex vii diebus
medicinalibus compositis qui in constituunt
in se sex dies naturales et xvii horas
et dimidiam prout ostendit ex aggregacione
dierum predictorum medietas vero ebdomade
constat ex tribus naturalibus diebus et viii horis
et dimidia et quartam partem unius hore
naturalis et media quoniam ebdomada non
tamen erit quadrans quoniam singulas ebdomadas
peragrat luna quartam partem zodiaci Sed
medietates ebdomadarum octonas applicamus
quoniam in omni ebdomada fiet media dies qua

quemadmodum et trium ebdomadarum unionem
periodum voluerit quoniam per singulas tres
ebdomadas simul copulatas perficitur de
cem et ebdomadarum medicinalium computa
tio integra et diminuta ita et tot unum ad
computationem medicinalem secundum quod mensis ex ebdomadis
quatuor integris oportuit ut quemadmodum
mensis astronomorum ex quatuor ebdomadibus constat
perfectis quod sunt 28 dies naturales. Omnibus et
mensis medicorum ex quatuor ebdomadibus
dierum suorum perditorum quod sunt non nisi 26
dies naturales et 22 hore. Hec est igitur
dierum et ebdomadarum atque mensium me
dicinalium investigatio supputata a prioribus et
a posterioribus inquirendo. Dicatur quod mensis
astronomorum est duplex in genere videlicet sola
ris et lunaris. Solaris quidem est spacium
temporis quo sol unum ex signis zodia
ci motu proprio pertransit et continet 30 dies
naturales et x horas et dimidiam
horam quod totum si dividatur per quatuor fiet
ebdomade solares et hee ebdomade
si per vii dividantur fiet dies solares.
Mensis vero lunaris est et triplex. Primus quidem
dicitur mensis coniunctionis et est spacium temporis
quo luna coniuncta soli recedit ab ipso
et pertransit totum zodiacum et plus ali
quid donec iterum soli coniungatur et continet
29 dies naturales et xii horas. Secun
dus vero dicitur mensis peragrationis et
est spacium temporis quo luna sub zo
diaco movetur ab eodem puncto ad idem rede
undo et continet 27 dies naturales
et octo horas quare deficit a mense
coniunctionis in duobus diebus naturalibus
et quatuor horis quo quidem ille mensis in
diguit ut luna solem inveniret.
Tercius autem dicitur mensis apparitionis

et est spacium temporis quo luna appare
nobis inferius illuminata quod quidem ac
cidit cum a sole recedit post coniunctionem
que adustio nuncupatur et continet 28
dies naturales et xii horas que deficit
a mense coniunctionis tribus diebus natura
libus quibus luna nobis non apparet illumina
ta quoniam stat sub adustione totidem die
bus. Et cum luna virtutem suam non influit
in hec inferiora nisi per suum motum et
lumen quemadmodum neque aliquod aliud
astrorum ut ait Ptolomeus 2o celi oportuit
ut medicus mensem peragrationis et
mensem apparitionis in sui consideratione
assumeret neque mensem coniunctionis com
putaret quare si menses hii duo ag
gregentur constituent lv dies naturales
et xx horas quod totum si mediabitur
constituet mensem medicinalem super
dictum cum suis ebdomadibus et diebus. Itaque
igitur dies et ebdomadas atque menses me
dicinales inquisivimus fiet nobis finis ut
ipsorum computationem inquiramus. Circa
quod est advertendum quod licet dies naturales a
stronomorum similiter et ebdomade sint in
tegre et perfecte plana est earum computatio.
Secundum autem medicos variatur quoniam prima
ebdomada computatur divisa a 2a ita
scilicet ut dies vii naturalis totaliter sit
finis prime ebdomade sed dies octavus
sit principium 2e. Secunda vero ebdomada con
iunctim computatur cum 3a ita scilicet ut dies
xiiii naturalis totaliter supputata sit finis se
cunde ebdomade et principium 3e ut sit
prima periodus que sunt tres ebdomade
medicinales completa in xx diebus na
turalibus et iiii horis ut ait ypocras
3o pronosticorum. Quod quidem Galienus au
dit quoniam mediculus xii horas naturales

a' plures p die cplcta recipit q si pau
ciores fuerint obiect etiam propter pau
citatem quadmodum accidit i cputa[cio]ne a
stronomorum ut sit quadmodum p integrum
sua cputacio procedat. Cum igitur vii dies
prime ebdomade medicinal[is] sit spa
cium xvii horarum et dimidie post hoc dies 6
pre[sen]tes secundum integros atque naturales
recipiunt ut horas hi[i]s p die vii cputet
cplete. Sed cum dies viii ebdomade 2e
q erit dies xiiii sit tm xxi horarum
post quos dies omnes predictes secundum i
tegros atque naturales cputavit ut illa dies
bis numeretur et sit dies viii 2e eb
domade et dies prima 3e ebdomade
vocatur quoniam p hanc reduplicacionem
q deficit in ebdomada 1a recuperatur
in 3a et 4a. Et quemadmodum sit co
putacio ebdomadarum in prima periodo
que in die xx naturali terminatur inclusive
ita et in periodo secunda q incipit in
die xxi naturali et in die ~~xl~~ xl naturali
terminatur similiter et in 3 periodo que
incipit in die xli naturali et in die lx
naturali terminatur. Propter quod non cputantur dies
neque ebdomade neque periodi sed menses
atque anni quoniam est tempus cronicum maioris
cronicitatis q cursu solis assequitur et
non per crisim sed p resolucionem terminantur.
Ex omnibus igitur q dicta sunt docemur
dies creticos cputare. Verbi gratia i p[rim]a
periodo quoniam si morbus terminatur in die
xiiii vel infra cputabimus omnes
eius dies p dies fractos atque medi
cinales ita ut si morbus incipit
die solis hora 2a dicemus quoniam in
cipiet die 2 die lune hora prima
et paululum prius q non est estima
tione dignum propter suam paruitatem
et q dies 3a incipiat in die martis

quare vero ad diem xiiii perveniens incipiet
parum ix horis an diem xx naturalem

hora xiiii dici precedentis et anticipa
do p unam horam naturalem quamque die
naturali. Et quod hoc sic sit patet quare plerumque
sit crisis fida et cpleta in die xiiii
naturali. Similiter et in die xxi naturali quoniam
illud accidit cphat q dies critici me
dicinales incipiunt vel terminantur i eisdem.
Si vero morbus terminabitur post diem xiiii
ut puta in die xvii vel 20 tunc non
p dies medicinales sed p integros co
putabis quoniam reduplicacio diei xiiii
totum errorem applanabit q si non fiet
tunc ebdomade tres medicinales i xx
dieb[us] cplentur ~~naltsi~~ quod est contra ~~experienciam~~
~~et propositum~~. Et quadmodum de primo perio
do distinximus ita fiat similiter in 2a
3a semper in eorum principiis renovando
modum cputacionis quadmodum et in prima
Restat autem adhuc dierum et ebdomadarum
atque periodorum et mensium medicinalium vir
tutes pertractare ita ut scire possimus
quibus sit dies creticus ad bonum vel
malum et quis sit dies indicatus similiter.
et in qua ebdomada atque periodo virtus
dierum augmentatur aut habilitetur. Dicamus
igitur q sunt dies critici indicatiui
aut interdicentes ut ait galienus 3o de creticis
et sunt critici aut radicales aut accomo
dati aut interdicentes. Dicamus autem dies creti
cos radicales quoniam fit in eis ut plurimum
crisis ad salutem perfecta q sunt dies qua
drati in quibus luna forti mutacione sui 2m
lumine et motum respicit in figura et sunt
isti dies 4us 14us 20us quantum ad primam
periodum ulterius similiter et 24us 34us quantum
ad 2am periodum ulterius. Sic 24us 14us
60us quantum ad 3am et ultimam periodum
ulterius. Postea sunt menses medicinales
usque ad iii vel iiii et deinde anni
solares sicut patet in morbis et podagra
que in quibusdam corporibus tempore veris vel

19

autum in redie vel timian prodire q
fuerit / dies vero creticos p accomo
dacom dicim⁹ qm fit in eis cris corr
tute ebdomadarum quarum sunt medietates
et sunt isti dies 4 11 17 quantum ad pri
orem silr et 24 et trigesima prima
et 37 ~~xx~~ quantum ad periodum 2am sunt
et dies ~~xxx~~ 71 ~~xx~~ quantum ad periodum
3am vlem et pr hec sunt medietates in
sui et annatarum / dies vero creticos inci
dentes dicimus qm in ipis fit sepe
cris ad bonum vel malum quadmodum
in radicalibus, verumtamen illud non accidit
ex influxu corporum celestium sed comunice
tum morbi vel virtutis et sunt isti dies
3 13 99 et quos sunt pt q in 2a pio
do vel et tria non sunt hui dies qm sunt
si sunt p pamite vel pamte vel amite
sunt impetuosi motus q nimis sub pa
riodo tenant / dies autem indica
tivi ut ayt Galienus in loco dicto ad
simili modo distinguntur sicut qm alij
sunt radicales alij accomodati aut inci
dentes. Dicimus autem radicales qm
fortes atque indicativi et indicatiui cum sunt
dies medii in quadris sive septimanis
ut est dies quarta que indicat sup
7am et 11 q indicat sup 14am et
17 q indicat sup 20am et vlr sunt
hui omnes dies quos creticos p ac
comodacom diximus in 2a periodo
vel et 3a qm sicut dies quadre est
radical in creticando ita dies qua
tuor est radical in indicando super
quadram proximam sequente. Dies vero
indicativos p accomodacom dicimus
qm quadmodum creticus pra quadrarum
accomodatur diebus quatuor ut iam
diximus silr et converso virtus indicativa
pra quatuor accomodatur diebus contra
rio et hui sunt dies 8 q indicat
sup 11m et 14 q indicat sup 17am

et 20 qui indicat sup 24 et similr
est intelligendum de 2a et 3a periodo
vel. Dies vero indicativos incidentes
dicimus in quibus est virtus indicativa
sed non fortis quadmodum neque virtus cre
ticandi et hui sunt dies 3 q indicat
sup 7m et quinta sup 9m / et quadmodum
dies cretici incidentes non sunt in 2a
neque in 3a periodo vel. Similr neque
dies indicativi incidentes q quid
contingit propter tarditatem motus et cer
tudinem duracionis ultra primam periodum
vlem / Est propterea sciendum q q virtus
indicativa quam cretica dicitur atque fortior
existit in prima periodo vel quam
in 2a vel 3a. Et ut est in prima eb
domada prime periodi dicitur atque for
tior quam in 2a vel tertia ebdomada pe
riodi eiusdem qm in eadem periodo virtus egri
et morbi fuerit et aspectus lune simili
ter erit ad creticandum atque indicandum / In
aliis vero periodis prius aspectus lune
est manifestum qm dies 14 fortior
est in creticando quam dies 17 quid
mom et 14 fortior est quam 20. Similr
et dies 4 fortior est in indicando
sup 7am quam 11 sup 14m et ista est
fortior quam 17 sup 20am q non pax
deservit medico q vult diem cris
agnoscere an prope sit et q vult pnosticare
futuram mortem vel salutem pro
ut in primo ca^d disteminus. Dies au
tem incidentes alibi nuncupamus ab
aliis qui neque sunt cretici neque in
dicativi quoque modo verumtamen si cris aut
indicacio in ipis accidat timorosa
est et morbus qm non fit in eis pu
gna ex aspectu corporum celestium neque
concinentium virtutis contra materiam
sed comuniter materie sup virtutem

qui est motus pugne sinthone vel
no naturalis et qui sunt dies 2us
6us 8us 10us 12us 16us 18us quatu ad p
mam piod vlem et qsimlr est in
telli de dieb proportionalib i 2a
et 3a piodo vli ppt qd ait galius
3o derictis qp dies 17 assimilatur
pio principi dies vo 6tus tyranno
crudeli et qadmod mr dies cre
ticos simlr et indicatiuos sunt
quida fortiores alijs in vtute bo
sit erit intellig de eis in vtute
mala q om detior est dies 6tus
et pximi 8us et xvus inmnc vero
malus e dies 16 et 18 s medija
bo sit dies tredecimus et 19us qm
aliq benitr recipiut a dieb creticis
radicalib, s' vicinis ppt mitos
in ipis crisis accidit ad salutem

Cm 2m de qde dici qua cris debz fi 2 p qp regione 2 an sit lau et mali

Qui crisim scire desiderat
quoniam qua sit vel no et eius
regionem atq qlitate necem fiet
ut in scia mere sit pfcts et apt
experientia eruditus simlr et aput
intellectu p naam clarus qm illud
difficilius est vt in hac arte qua
ppt ait ypocras 2a p la affirmau
torum morborum no omno certe sut
pnunciaciones nc salutis nc mortis
Sz ut huius artis aliq capias qua
medicorum princeps tradidit 3o de
crisi fidelit' inherentes eius uestigijs
sit incipias oz medicu cautelas
pnoscere pus quas et p quas artis
predicta comprehenditur qadmodum
et q pfecte scit non nisi p primas
sas Cautelarum prima e ut febris
cognoscat ecentia an sit vehemens
que cu crisi terminatur an mora

que sine crisi terminatur Secunda
vo cautela e ut qualitatem eius c
sideret an cu suis accidentib, sena
sit an benigna Tercia vo cautela
e ut homis mor ta vles quam
pres in se et eius pxsimas pfecte co
scat no solum qm sut pntes s3 ecia
cu sit adhuc future ut quid neqq
dubitet an status egritudinis sit
ppinqus vel longinqus qm penes sta
tu omis crisis indicatur Quarta autem
cautela e ut csideret mod febris
an s3 sit sic p p acuta an acuta
an reuersiua Quinta vo cautela e
ut dies tam creticos qm indicatiuos
simlr et eorum fortitudinez in boni
tate et malicia nullatenus ignoret
Sexta vo cautela ut crisim cogno
scat 2m ecentia et qualitate qp e
qm crisis a' e laudabilis a' illaudabilis
dicimus quid laudabilis cu fuit in die
cretica qua processit sua dies in
dicatiua et sit pus signa digestionis comple
ta et sit cu purgacione sensibili atq
sufficienti adeo corpus omino huius
egritudinem faciencium no aliorum
et sit p regionem nec atq morbo
conuenienti et sit cu accidentib, no fortib,
ultimate Crisim aut illaudabilem
dicimus cu qua deficit aliq, predictorum
ey si omnia deficerent a' in toto sit
mutata crisim periculosam appellamus
et hec omnia ia sufficienter diximus in tra
de eius diffinicione Septima vero
cautela e ut tenorem vtutis cognoscat
an sufficiens vel insufficiens videatur
Octaua cautela est ut egri cor
pulencia sive macie et copactu vel
no eius cpxionem naturalem atq etatem
et csuetudinem qualibet deprehendat

an p acuta

gna vero cautela est ut extiora non
negligat ymo et ipa prendat que sunt
extra atque tempus anni. Decima vero cautela
est ut signa omnia quam bona quam
mala circa egros in febribus cognoscat
cum tempore suo et virtute. Et has quidem
cautelas omnes iam pertractamus in
superdictis verum tamen adhuc nona est et
cautela alia quam addidit Avic. ut scilicet
cursus egritudinis attendatur an
sit per dies impares vel pares dies
namque si de colera vel sanguine putre-
scente movetur per impares utique exacer-
batur die prima et mitigatur in 2a et
post hoc iterum acuitur in 3a et mitigatur
in 4ta sic quod procedit in suis exacerbationibus
atque paroxismis usque ad perfectam declinationem.
Sed omnis febris de flate a melancolia a sanguine
non putrescente movetur per dies pares
virga medietate incipit die prima et
fortificatur in 2a post hoc iterum mitigatur
in 3a et exacuitur in 4ta sic quod protenditur
per dies pares augmenti status usque ad
perfectam declinationem. Ex quo satis iam
possumus quod omnis febris acuta movetur per
impares continua vero per pares sed solum
sanguinis scilicet sinocham instatiuam que licet
sit acuta in ultimo movetur per pares
propter quod dictum est per avic. quod propter
[illegible] neque per pares neque per impares
movetur quia non est possibile ad se aliquam
in se pollatam sed est eo quod sit in statu [illegible] tempore
omni usque ad perfectam declinationem post
crisim fidam et completam. Et ille vero
ponte movetur motu nunc ponantis
in [illegible]. Ubi [illegible] vero eminentes movetur
per impares non vero per pares. Hec
aut cautela sunt [illegible] nona cum
crisis non sit nisi in die [illegible] ut ait
galienus [illegible] de crisi volente diem crisis
[illegible] cognoscere [illegible] diem [illegible] nullatenus

cognoscere. Recedentes igitur ad propositum
dicamus quod qualiter valeat prognosticari
qua die crisis sit fieri futura et post hoc
qua hora eius diei debeat timari et an
ad mortem vel salutem et 3o dicatur
per quam venturam sit [illegible] regionem.
Dixit itaque Galienus 3o de crisi quod si
in febre valde acuta appareant prima
die signa perfecte digestionis in urina cum
constantia virtutis atque omnibus signis salu-
tis, omnino procul dubio crisim faciet
salutarem in die 3 vel 4ta et ad plus
in 7a et hoc si etas morbi et etas et regio
et [illegible] atque tempus anni fuerit calida
vehemens neque acciderit error super
egro vel medico in regimine 2m ciborum
et medicinarum. Sed utrum accidat in die
4ta vel 7ta per cursum egritudinis
cognosces utrum aut fiet in die tertia
vel 7a per qualitatem egritudinis deprehen-
des. Morbus namque secundus post cursum
facit quod benignus cum utique delicata
est neque morbum malignum potest diu
tollerare [illegible] ad ipsum expellendo et
subdit galienus quod rarissime fit crisis
in 4ta itaque archienes non vidit ipsam
fieri nisi bis ipse vero semel quem
fuit febres valde acute [illegible] per pa-
res [illegible] non per impares. Et si contra
nem [illegible] [illegible] dicentes quod si
in prima die egritudinis appareant
signa ultimate cruditatis cum deiectione
virtutis atque omnibus signis malignis
procul dubio fiet crisis mortalis eisdem
diebus, quemadmodum ut ait ypocras 3a prognosticorum
idem est tunc in febribus [illegible] quidem ad
mortem [illegible] autem ad salutem. Et
si quidem signorum appareant quedam
vero occulta fuerint cum ultimatione
signorum bonorum vel malorum [illegible]

quidem morientur alii vero saluabuntur
eisdem diebus utrisque tamen difficilem contin-
gentibus // Dixit etiam galienus 3o de crisi
quod si in egro febricitante febre valde acu-
ta non appareat prima die egritudinis
signa manifeste digestionis videlicet in 2a videlicet
etiam apparuerit eisdem diebus aliquod signum
timorosum sed omnia signa fuerint laudabilia
et constantia virtutis // Deinde vero die quarta
signa manifesta digestionis in urina appa-
ruerint cum signis omnibus laudabilibus
assidue perdurantibus tunc enim procul
dubio crisis salutaris superveniet in
die vii vel xi et hoc si inter quartum et xim
non fuit erratum super egro vel at
crisis compleatur in die viio vel tarde-
ad xi potes discutere ex qualitate fe-
bris et etate egri atque eius complexione
quod si omnia declinauerint ad caliditatem
vehementer complebitur crisis in die viio Si
vero febris remissior fuit et etas senectutis
affuit et complexio frigida differetur usque ad
diem xi // Item si canone poterimus
dicetes quod si in prima die egritudinis
aut 2a non appareat signa cruditatis
ultimate videlicet apparuerit eisdem diebus signum
aliquod laudabilia vigorosa // Deinde vero die
vii appareat manifesta signa cruditatis
atque indigestionis cum decatione virtutis
et signis omnibus timorosis tunc enim procul
dubio in die vii vel xi crisis
superveniet mortalis et hoc si virtus
egri non vincetur inter diem iiiim et
viim vel aut crisis tardetur usque ad
diem xim vel compleatur in viio scire
potes ex tenore virtutis et complexione et
etate et regione consueto te sanitatis et ve-
hementia morbi quoniam si omnia ad
plurima signum fiet caloris et agitacionis
subita fiet mors et crisis in viio si vero
talia fuerint mediata moretur in xi

Item si quedam signorum apparuerint quedam
non latuerint secundum bonitatem et mali-
ciam signorum simile et eorum fortitudine
in significatione fiet vel ad mortem hic ad
salutem iudicandus est namque unum
bonum signum efficax malis pluribus debi-
libus preualebit // Item et unum malum
signum efficax bonis pluribus signis debi-
libus obuiat ut ait ypocras 2o pronosticorum
Dixit preterea galienus loco supradicto quod
si in egro aliquo non appareat signa
cre digestionis ante diem viim vim tamen
signa alia omnia sint procul a timore
deinde die vii appareat signa digestionis
certa cum virtutis consistentia et signis omnibus
laudabilibus non elongabitur quin crisis fiat
perfecte et complete superveniat in die xi vel
xiiii sed in quo duorum dierum illud acci-
det discutiendum erit sicut prius // Item
si canone poterimus in contrarium de facili
quod fiet crisis mortalis diebus eisdem // Si vero
canonem mediauerimus tunc morte
tunc salutem dubiam promittemus dixit
et ibidem galienus quod si videris egrorum cuius egri-
tudo non est inflamata videlicet vehementer
acuta sed acuta absolute et videris motum
egritudinis in diebus primis tardum
et quod signa principii egritudinis morantur
tempore longo et quod signa augmenti
atque digestionis manifeste incipiunt paulo
apparere in die xi reliqua autem omnia
signa sint procul a timore tunc scien-
cimus quod crisis salubris non accidet nisi
die xiiii vel xx inter que taliter distingue-
mus tamen si morbus fuit lentus et
complexio declinis ad frigiditatem et egri fuerint
senes et signa digestionis non fuerint
valde ad aucta in die xiiii tunc crisis
non accidet ante diem xxm // Si vero
signa fuerint permixta atque ad ca-
liditatem declinancia et augmentetur

plurimum signa digestionis in die xiiii
te in die xvii crisis fiet consummata omni
qualitate res se habuerit et egritudinem
lenta fuerit febris acuta a signa
digestionis prima fuerint in die xvii sed
tamen de certissimis signis quod morbus xxiiii
diem non transibit quoniam hic dies est terminus
omnium egritudinum vere acutarum et si
canonem puterimus in communi omnino
tunc conditionibus eisdem certi erimus quod crisis
mortalis accidet in eisdem diebus. Si vero
canonem medicus habet salutem habet
mortem dubie promittemus neque post
diem xxiiii docet nos. Et aliquando diem cri
sis cognoscere futuram insinuabit fortasse
quod post diem hunc non fit vera crisis sed
vel resolutio vel crisis diminuta cum
quibus morbus non similiter timeatur ex quibus
derelinquitur materie quod in solis febribus
acutis est vere futura cognoscere. Sed in
febribus tropicis a tempore nequaquam in
si fortasse probatur ex consideratione virtutis
. Et cum autem contingit usque diu aliquando
videtur eius diem crisis cognoscere post quod
fit tam mortalis quam salubris volumus
frequenter horam diei cognoscere qua crisis
complebitur. Nam quoniam crisis salubris
non perficitur nisi post statum paroxismi. Crisis
vero mortalis timeri potest omni hora
paroxismi quoniam ut ait Galienus 3o de crisi potest
quis mori in principio paroxismi aut in
augmento vel statu aut declinatione
considerato horam crisis cognoscere est mortis
horam cognoscere. Sunt igitur ex egris
qui plurimum debilitantur in principio paroxismi
morbi ex multitudine materie virtutem opp
rimentis. Et alii qui maxime debi
litantur in augmento paroxismi propter pugnam
et vehementiam que fit inter morbum et
virtutem. Sunt vero alii qui maxime
debilitantur in statu paroxismi propter
eius furorem et putrefactionem ultima
tam. Sunt similiter et alii qui maxime
lassantur in declinatione propter motum
caloris naturalis similiter cum calore pu
tredinis a centro corporis ad diametros
undique quamobrem corpus re
solvitur et mollificatur et cor infrigi
datur et sic virtus deperditur in toto
vel in parte quos si medicus a principio
cognoverit horam mortis imminere du
bitabit quemadmodum namque crisis non
accidit nisi in die paroxismi similiter namque
dolor pars crisis perficitur nisi in aliquo
re horarum paroxismi ut ait Galienus
loco supradicto. Sciendum tamen
quod non est possibile a deo certe atque firmiter
crisim malam cognoscere quemadmodum est ali
quando sit quemadmodum crisim bonam
quoniam crisis bona fit per naturam que
ordinatissime procedit in suis opera
tionibus. Crisis vero mala fit ex mor
bo qui currit motu inordinato et
item ex aliis quoniam crisis bona fida
et completa una sola materia perficitur morbi
egritudine que est signa post digestionis
perfecte et hora status vel et cum constantia
virtutis atque omnibus aliis signis bonis
apparentibus sine permixtione timoris
omnino. Crisis vero non fida similiter et
crisis maligna modos habet varios et
vere infinitos quapropter ait Galienus
3o de crisi quod crisis bona fida et completa
est sicut metrum et regula conformium aliarum
quoniam non dicitur aliqua bona vel
mala nisi quod multum accedat vel
recedit ab illa. Post dicit quoniam videtur
quibus signis possimus cognoscere per quam
regionem crisis sit ventura verbi
gratia an per sudorem an urina

an fluxum ventris an p[er] torturam
a[ut] alio sensibili quocunq[ue] Et illud ia[m]
plene distinximus in ca° p° t[ra]ctatu
p[rese]ntis quae diligentes brevitatem i[n]
hoc tractatu finiamus

Capitulum 3m titulus de cong[nitione] venenorum atque ipsorum cura in speciali

Venenorum duplex est genus
quoniam a[liud] sunt huiuane nature q[uod]
ra ex tota sui s[ubstanti]a q[uod] medici p[ro]p[ri]etatem
seu formam appellant ut s[un]t napellus
et sputum vipe similiter et eius dentes
et cauda scorpionis et sagitta in to
xicata quapropter accidit ut galienus te
statur in libro de malitia complexionis
diverse q[uod] quadmo[dum] vippa interficit
hominem suo sputo similiter et homo
vippam et p[ro]p[ter] i[n]ieiunio tamen ad hunc
ter[min]us eius no[n] fuit ex qualitate q[ua]
bi incrata. Aliud sunt huiuane natu[re]
corrumpentia ex sui qualitate seu
complexione et ista quidem duorum s[un]t modorum
quoniam a[liud] h[oc] faciunt p[er] caliditatem ulti
matam incidendo a[ut] corrodendo me
brorum nobilium s[ubstanti]am et p[ro]p[ri]e cordis
cui omne genus venenorum p[ro]p[ri]e in
titur obviare quoniam est sedes vite Similiter
et orificia venarum aperiendo et inu
nctu corporis p[er] fluxum dissenteriam
educendo quemadmodum sunt calx viva
argentum vivum auripigmentum ar
senicum et p[ro]p[ri]e sublimatum et redal
gar et sabinoca atque elleborus niger
et aloes cum no[n] fuerint consolata
Aliud hoc faciunt p[er] sui frigiditatem
ultimatam calorem et sp[irit]us condensando
et cursum eorum p[er] venas et arterias
prohibendo et demum membra no
bilia et p[ro]p[ri]e cor mortificando q[uod]
sunt opium iusquiamus mandragora
sit et p[ro]p[ri]e cicuta nigra et nix et gla
cies et aqua vere frigoris tamen pli

mum ex ipsis cito rapitur ad epar et
venas vero accidit post balneum aut
estum. Et genus quidem venenorum
comparatum a p[ro]p[ri]etate differt ab aliis in plu
ribus primo quidem ex sui malitia vehe
menti no[n] patitur ut esse possit absque vel
mena qualitateque consolet. Secundo vero
quoniam humanam naturam destruit sive
p[er] intus cum cibo aut potu assumatur
sive p[er] exterius lesit morsu vel pu[n]c
tura. Tertio vero et si modicum fuit
in s[ubstanti]a fit eius operatio quam magna
valde quapropter accidit ut illico cum
accidit corpus senciat nocumentum Alia
vero mora indiget atque vicissitudine
frequentata. Signa venenorum comparatum
a p[ro]p[ri]etate sunt antecessio rei suspecte
in cibo vel potu vel medicina vel
membri alicuius punctura seu morsu
post q[uod] statim sequitur calor corporis
vehemens cum angustia et sudore sit
et rubor faciei et citrinitas oculorum
et inflatio venarum et fetor oris plurimus
cum siti perdurante deinde cum illico no[n]
subvenitur et utique magis p[er]venit ad
cor accidit virtutis dissolutio sequens
et cadunt membra et sincopis pro
funda et moritur post illud homo q[uod]
si in membro aliquo morsus accidit
vel punctura vero a vippa vel cane
rabido vel scorpione vel sagitta
toxicata surgit statim in tumore
et fit dolor in eo fortis et fortassis
accidit alienatio rationis et p[ro]p[ri]e si
nervus fuit lesus et fortasse fit
sincopis cum lesa fuit arteria q[uod]
si no[n] fuerat denigratur membrum
et perdit sensum et motum et demum cor
rumpitur in eo utique nutritiva que
putrescat et mortificatur et deinde

mortificat membrum vicina donec
perveniat ad nobilia tunc namque morte
vlem induxit // Signa venenorum
operancium a qualitate calida sunt ante
cessio rei suspecte in cibo vel medicina
post quod accidit et dolor et morditacio
in ventre plurima producat licet res
assumpta non credita illud sunt facte
velud accidit cum mel crudum assumitur
et lac cum in stomacho cascat et fetus
frigidi cum inflantur deinde cum non
subveniatur fiant fortasse omnia acci
venenorum operancium appetente quoniam illud
quod plurimum accidit ut sequitur venena
sunt calida vehementer et adiuvat cali
ditas ipsorum motum et operacionem et sunt
fortasse vomitus difficilis fluxus ventris
superfluus primo coleræ post hoc flatis post
hoc melie post hoc sanguinis laudabilis donec
ad intestinorum corrosionem et dissinteriam
perduxit nimiosam // Signa venenorum
operancium a qualitate frigida sunt an
cessio rei suspecte in cibo vel potu
vel medicina ad quod preter solitum et
debitum statum accidit gravitas me
brorum et rigor corporis cum frigiditate
post hoc vero succedit tarditas in mo
tibus et spasmus aut thetanus et de
mum subitus et sompnus profundus
a quo non potest excitari per dies in vel
in vel plures // si excitatus fuerit
illico clauduntur oculi et dormit sicut
prius et durat sic sompnus tempore
longo donec calor naturalis ve
nenum destruxerit quod expergiscit
a sompno et loquitur et movetur et sic
evadit quod venenum destruxit calore
quare nequaquam expergiscit donec mo
riatur // Cura generalis venenorum om
nium est duplex una quidem preservativa ante

venenum appropinquat corpori humano
alia vero sanativa postquam venenum
pressit in corpus // Cura preservativa
quidem est ut qui timore fuerit in
assumpcione rei venenose ut principes
et magnates non sumant cibus
nec potus neque medicinas nisi a per
sona nota et de qua confidit et que prius
coram ipso pregustavit // Caveat
preterea a cibis et potibus habentibus sapo
rem excellentem ut puta dulcedi
nem vel acetositatem et unctuositatem
vehementem quoniam in huiusmodi cibus vene
norum magis occultatur // Sint cibus
vinum et aqua reposita in vasis di
ligenter obturatis ne fortasse serpens
aut aranea poterit exeas aut de
mergatur in ipsis // Sumat omni se
ptimana bis vel ʒ. iij. tiriace ve
teris electe et si potest tiriace de vipperis
cum vino puro clarus in ieiunio vel
cum aqua frigida si calorem timuerit
ex ea et sunt corpus calidum per naturam
etate tamen anni vel regione et assi
duet comedere super cibos nuces ficus
et rutam quoniam appetente resistunt veneno
a deo ut si in cibo assumptum fuerit
quod virtute eius reprimatur quod per vomitum
expellit vel ex ipso corpus natura
ut ait Galienus .v. de simplicibus medicinis
et rasis in almasore libro primo
tractatu de summa medicandi venena
et idem operatur butirum recens sumptum
in cibo super buccellam panis
Cura sanativa venenum operantis
appetente si sunt assumptum in cibo vel
potu est ut illico cum quis senserit
mutaciones non consuetas post assumpcionem
alicuius rei que sic ex natura facere non

deleret. Sumat in potu aquam tepi
dam plurimam mixtam cum oleo et ace
to donec ex ea repleatur et provocetur
vomitus cum digito vel cum penna i.
uncta oleo missa in profundum gule
quod si vomitus tardaverit repleatur ole
ribus et piscibus salitis et bibat desuper
usque ad fluctum ex aqua tepida de
coctionis radicum rafani et sic cum coctionibus
et aneti addito modico olium salis
et aceti quod si adhuc non sufficit
suspendatur per pedes capite declina
to et concutiatur donec evomat vici
bus diversis quoniam vomitus fortis assiduus
est res maxime iuvativus quoniam ve
nenum ebibitum consistit adhuc in
stomacho nec descendit ad intestina
vel miseraicas. Post hec vero consideratur
si in ventre senciat estuacionem et fiat
illius suppositorium de salgemma vel cli
stere acutum deinde cum de superficie ventris
donec intestina omnia perfecte eva
cuentur. Alii vero prohibeant a sompno
posse ne forte venenum ad interiora
rapiatur et dentur confortativas sive vice
vina ut zucarum rosarum et diasprier
zuccharum violarum et diarodon abbatis
et rosato novella deinde vero me
dicina bezoardica i. liberans a vene
no appropriate vite alta vel est tyria
ca vetustissima et precipue tyriaca an
dromachi vel tyriaca galieni disso
luta in aqua frigida vel in
aceto et in potu data hec namque vi
cissitudo virtutem veneni diminuit
virtutem naturalem augmentat
quod si sitis et calor superfluxerit bi
bat aquam frigidam puram vel mix
tam vel aquam rosarum et aceto quantum

voluerit et bibat lac acetosum quoniam acuitate
venenum reprimit excellenter. Quod si hyi
dolor non moretur opus fiet nar
coticis que gradatim ad ipsa procedunt
deinde ergo in potu tiriaca mixta cum inicio
confecta quod si non habeatur dissolvatur in
℥ i tiriace veteris opii grana quinque vel
detur violaceum in ceteris quod si adhuc
non sufficit augmentetur opium gradatim
et si virtus constituit purgetur alternatim
post hec narcotica cum medicina aliqua
lenitiva ut est cassiafistula dissoluta in aqua
de coctionibus prunorum et violarum donec
venenum et opium extrahantur
et emplastretur locus dolorosus cum
semper viva et solatro et nenufaris coctis
perfecte in aqua deinde expressis et
pistatis i. mortario cum aqua rosarum et [i. compacti]
aceto addito semine iusquiami et fo
liis eius recentibus si sit tempus adhuc
et epithime pectus totum ad partes
lineis imbibitis in aqua rosarum frigida postquam
in ea plures sandalorum et rosarum camphore
et terre sigillate fuit dissolutus quoniam cor
confortat ne venenum ad se transire
permittat. Similiter conforte tebarum et quar
tum ciusdem et ponatur in aere frigido ventoso
et eventetur eius facies cum flabello do
nec virtus exaltetur. Si igitur post hec
omnia dolor ventris cessaverit et utique
redigerit naturalem regatur ex carnibus
pullorum et edorum coctis cum lactucis et
portulacis et violis conditis cum aceto vel
oxizacara vel succo berberis vel grana
torum vel trifolii vel succo acetose. Utatur
que fructibus frigidis pomis et cerusis ac
cidis? pirus et pomis sapidis post
cibum bibat vinum potitum vel mixtum
cum aqua clara donec ad perfectam

redient sanitatem Si vero post hec
omnia virtus naturalis defecerit et syn
copis frequens supvenerit cum dissolucio
membrorum signum quod virtus incepit transi
uit ad cor quare pnosticus relinquatur
Cura sanatiua venenum opantis aqua
litate calida in sumpti cibis vel potu
est eadem omnino cum predicta potest
quod ut sunt medicamenta lenitiua
non acuta sed et hic est addendum quod si flu
xus ventris fortis supvenerit re
stringatur pposse sicut docuimus ca°
de fluxu ventris paragrapho de cura flu
xus superfluentis propter medicinam effe
rint laxatiuam Cura sanatiua ve
nenum opantis qualitate frigida assumpti
per intus est ut fiat vomitus statim
a principio sicut diximus vitibus frequentatis
et tertio post hec mitonis cibalibus
acutis fortis calidis attractiuis que
diximus ca° de stupitate ventris pag
pho de empicus et emplastret stoma
chus et intestina cum emplastris ca
lidis dictis ca° de debilitate digestionis
et phlebotomatur omnino a sompno trahendo
ipsum per capillos et faciendo sternu
tationem cum pipere et castoreo et dentur
ei in potu confectiones calide cum vino
veteri amad sicut est confectio anacar
dina dicta ca° de appoplexia et dia
margariton et dyaton piperion et
ex melioribus est tiriaca vetus frice
tur totum vehementer cum pannis aspris
ad ignem calefactis et in loco calido
luminoso donec cessauit a sompno tre
mitatur ex alleis et cepis et mica panis
imbibita in sinapi et melle simul
mixtis velud in forma saporis et
sitim ei pposse inducas et laborare
et sudare facias in renna usque ad

pfectam sanitatem Cura morsus
vel puncture ex aliis venenosis vel sa
gittis toxicatis est ut statim a principio
et proprie infra tres dies stringatur
membrum ligatura forti super locum
lesum ne virtus veneni transeat in
corpus et ponatur super locum morsure
ventosa lata cum stuppa ignita do
nec attrahat vehementer Et si conse
rues videatur fiat scarificatio vniquaque
deinde ponatur pulli viui scissi per
medium super locum quod membrum forti
ficat et venenum ad se trahunt
Deinde emplastretur exemplis rubifi
cantibus factis ex stercore columbarum
et ficubus et sinapi et cepis crudis
simul incorporatis et actu calidis ponatur
super locum Et ex vehementer att
rahentibus est vnguentum sufficiens actu
calidum illinitum cum cantaridibus in
corporate ad vnguento aplicon vel
fermento Ex attractiuis vti semper
fiat alternatio frequentata et sic cu
ratur in attrahendo quod siue morsus
fuit venenosus siue non fiet conse
rues ad virtutem Sed ante semper attra
ctiua et simul et post linatur tiria
ca electa super vlcus et mittatur cuique
quod Et eisdem diebus phlebotomatur a sompno
superfluo pposse ne forte venenum
cum spiritibus ad interiora corporis rapi
atur neque pmittatur vlcus consolidari
quousque sed ponatur in eo succus caulis
recentis vel bletis cum aceto et sale
cum sinapi trita et confecta cum melle
cum succo allei et cepe crude et aliquid
aliud acutorum donec paciens omnino
nullum senserit in membro nocumentum

neque negligatur membris sanum tamen
quamque sed statim a principio conferetur cum
emplis reptissimis factis ex tatris
gentis cum corticalis, aut cum aq ros et
terra sigill. et bolear et fumat de tia
ca bona omni die aliquid cum aqua
frigida statim a principio ad iii vel iiii dies
Item si infra hos dies locus corru
patur et vlcus discoloretur ut cum fer
ro ignito cauterisetur usque ad pro
fundum valde ita ut totum locum
obtineat viciatum quoniam maliciam
veneni resolvet et escara duram
faciet intra labia utcumque ne
venenum valeat pertransire. Et post
hoc ad tempus non videtur conferre
cauterium quoniam venenum perambulat
membrum utcumque quod quidem cogno
sces ex coloris sui denigracione
et sensus et motus privacione quare
oportet ut totum a corpore resecetur si fuit
membrum possibile truncari velut sunt
manus et pedes quod si non fuit possibile
nullatenus curat sed fortassis cum bla
diciis vita per dies aliquos pro
longatur cum unguentis fidis suptici
vehementer que diximus de malicia
tamen reprimendo capitulo de apostematibus in
minuere. Item tamen est sciendum quod ex morsibus
aliorum venenosorum sunt quidam in quibus
conferunt incine talide quas diximus
et est id quod plurimum accidit Sunt
autem et alii in quibus incine fore vi
dentur conferre salubriter sed nos illud di
stinguemus cum de morsibus et puncturis
specialiter disseremus proprio capitulo Primus
namque calidi in morsibus timosis ve
vipparum et canis rabidi frigida vero
in morsibus parvis vero apud et ve

sperorum quoniam non tunc attractio
ex ipsis sapiens tamen medicus id
poterit cognoscere ex predictis apparentibus et iuva
tibus et nocentibus ut ait galienus de
ingenio sanitatis quoniam cum exempli
talis predictis dolor et corruptio
augmentatur procul cum removendo erit ad frigida
que fuit semper humida similiter et equa

Pronosticacio

venenum operans
appetite pericula sunt in omnibus. Vene
num operans a frigiditate debilius est
omnibus quare et multi evadunt ab eo
Oportet quod a taliter medium est ipsorum Item
omnia venena citius imprimunt in cor
pus colericum largas habentibus venas et
membra mollia spongiosa et quod est
in etate iuventutis quod in corpus diversum
ab hoc pro quam venena operancia ex
frigiditate quare et facilius curantur
in eisdem pro quam ea que ex frigido te
vn yppo. et ptila affert. In morbis
ius precitantur etc. Et sincopis aut
dissolutio frequens et fortis supervenie
niens mortale est sudor frigidus et pul
sus parvus debilis inordinatus similiter
et anhelitus hic mortale est si vomi
tus et venter restringantur neque res
ebibita expellatur sed ad epar et ve
nas rapiatur mortale est alienatio aut
spasmus aut tetanus supervenientes mor
tale est si in punctura aut morsu ve
nenoso fuerit vinus lesus aut arteria
mortale erit ut plurimum et similiter si lesio
sit fortis quare accidit ut musculus
et iunctura cum pungitur sunt plurimum
timorosa

Capitulum iii de cura specifica venenorum assumptorum in cibo vel potu

Res venenose infracte cor
pus nostrum ad puteriend

assumunt sunt genum diversorum sunt
excis namque minerę et plante et aia
lia cum ptibus eorum de quibus per ordinem
breviter dicamus et pre famosis et usi
tatis // litargirum cum bibitur aggravatur corpus
tactus et pre lingua et fit dolor fortis
in visceribus ita ut superveniat vomi
tus et ventris fluxus et egressio urine
simul una hora vel in ylios et
torquentur intestina et egreditur ang
et fit color corporis lividus vel color
plumbi // Cura eius est ut statim
a principio fiat cura generalis venenorum
apparatum a frigiditate ita ut in
eorum pertineat que dicta sunt illic
post ea vero omnia si virtus fortis
fuerit sumat ex medicinis provocantibus
urinam et secessum quoniam cum egreditur
stercus et urina vehementer post vel
per artem sine violencia plurima surgit
spes salutis que dentur in potu gra
na vii vel ix scamonee vel ℥ i dia
gridii cum aqua mellis quoniam facit
fluxus festinare et detur vite alia vinum
album aquosum in quo cocta sint
semen apii Anisi petrosilini et aliquid
absinthii quoniam confortando stomachum
et intestina provocat urinam Et
fortiora provocantia diximus in capitulo
de calculis in renibus et vesica // Di
xerunt experimentatores quod si post curam
generalem et evacuationem dentur in potu
℥ in mirre cum vino aut spica cel
tica cum storace calube bibentes vinum
liberat approbate // Cerusa cum bibitur
accidit mollificatio membrorum et in
frigidatur corporibus et albificatur lingua
et non permiscetur et accidit tussis et singul
tus et surgit dolor fortis in visceri
bus ita ut quandoque superveniat sincopis

et permutatur color corporis ad albedi
nem et quandoque mingit paciens sanguinem
mingere et pre quoniam frigiditas ultima
Cura eius est cura litargiri et si
sopinus gravis supervenerit nequaquam
dormire permittatur quoniam cadet in
subethi et appoplexiam dixerunt
preterea experimentatores quod si post curam
generalem et evacuationem paciens comedat fisa
lem et comedat semine lini et bibat vinum
clarum vetus super ipsum curat approbate
similiter et musalago semi gemina et
seminis malue et altee et psilii. si
potest // Psifar i zmobrud cum bi
bitur accidit dolor fortis et corrosio
in stomacho et gutture atque intestinis
propter caliditatem vehementem quam
per adustionem acquisivit quare
fit fluxus ventris difficilis ita ut
quandoque sanguis egrediatur // Cura
eius est ut statim a principio fiat cu
ra generalis venenorum apparatum a
caliditate post hoc vero sorbeat una pingua
gallinarum et comedat cibos unctuos
sos pratos in caliditate vel cum butiro
quoniam lenificabit vias faciet vias
egredi per vomitum aut secessum //
Cinnabar i vide eius cum bibitur accidit
dit dolor et corrosio in stomacho
et gutture atque intestinis quare re
tinetur urina et fit fluxus ventris
dissentiricus et quandoque vomitus deinde
cum dolor fortificatur in frigiditate
extrema et fit sincopis et præfocacio //
Cura eius est ut statim a principio
fiat cura generalis venenorum apparatum
a caliditate et si venter restrictus fuerit
lubrificetur cum medicina lenitiva vel
clisteri quod fit ex violis maluis

decoctio depilato fenugreco psilio al
tea et similibus coctis in aqua postea
de cuius colatura et oleo violarum et
melle fiat clistere quod fiat sepius
inicia quod si fluxus ventris super
venit prosse restringatur ut diximus
ibidem In fine vero rei et post vo
mitum atque etiam sorbeat assidue in
ra unctuosa gallinarum pinguium
et porcellorum et brodiis butirosis / bi
bat etiam sepius mutilaginem se
minis citonii psilii seminis altee et seminis
malue et lini quod si fastidiosum
fuit et abhominabile bibat syrupum
viol aut julep cum aqua frigida
et comedat butirum crudum cum buccel
la panis cum dolore lenit in vi
sceribus deinde bibat lac acetosum
et aquam frigidam et vinum granatorum et
succum malorum acetosorum et berberis
et tsoli qui sui saporis proprietate prohibet
intestinorum corrosionem et lenitatem
cum stipticis alternentur et dixerunt
experimentatores quod urina asini a
fel capole si ex ipsis ℥ j potetur
cum aqua calida post curam generalem
et etiam curat appetitum Labi
una si potatur facit actiones similes
et cura eius est cura illius Arsenicum
vel auripigmentum cum bibitur facit
accidentia zimar et cura eius est cura il
lius Gipsum cum bibitur facit accidentia
ceruse vel litargiri sed fit in eo dif
ficultas anhelitus maior et cura
eius est cura ceruse Alumine cum bibi
tur facit tussim vehementem que
cum perduravit perducit ad ptisim
paulatine Cura eius est cura pti
sis in cibis et medicinis lenitivis
humectantibus atque mundificantibus per spu

tum hic sorbeat omni die in ieiunio
lac recens asine vel capre et comedat
butirum crudum cum buccella panis et
lambat per diem penidios zuccari
albissimi et cum tussis fuit sicca
difficilis bibat ex syrupo de liquiricia
vel de ysopo quos diximus capitulo
de tussi Squama ferri cum bibitur
accidit dolor et mordicatio vehemens
difficilis in stomacho et intestinis
et contingit fluxus ventris superfluus ita
ut fortassis ad dissinteriam perducat
Cura eius est ut si fluxus ventris non
fuit superfluus detur in potu medicina
solutiva recens cum lacte acetoso sicut
est ℥ j vel ℨ ij diagridii vel ℥ ß electuarii
de succo rosarum ita ut medicina expellatur
subito per secessum post hoc vero dentur in
potu sorbitiones unctuose dicte in cura
zimar una vice post aliam assidue
donec dolor mitigetur quod si fluxus val
de superfluat restringatur sicut docuimus
capitulo de fluxu ventris paragrapho
de fluxu ex medicina efficienti lapidem
Et dixerunt experimentatores quod si venter
restrictus fuit et dolor fortis detur in po
tu ℨ j pulveris magnetis cum aqua
calida qui aggregabit squamas se
paratas et postea per duas horas dentur
solutiva primo quidem leuia vel si
cura pinguia et brodia butirosa qui
faciet ipsas egredi per vomitum vel
secessum et si leuia non suffecerint
ad fortia gradatim procedatur Re
dalgar cum bibitur facit accidentia zi
mar sed est malitie deterioris et cicius
interficit Cura eius est cura zimar
sed conquod pura est eius cura cum iam
impressit eius operatio et supervenit
dissolutio virtutis et sincopis perfunda

t.

Argentu vivu cu bibitur illico egre
ditur cum dispositione sua p inferiora
et si quid fuit no extinctu ledit sto
machu et intestina cu dolore et tor
sione atq inflatione ex frigiditate
sua actuali p9 q egrediat p inferio
regionem quare inflat ex eo corpus
tatu et retinetur urina et magnifi
cat lingua et mollificat membra
vel in paralisi et appoplexia. Si vo
fuit sublimatu e acutu valde et
corrosivu ppt caliditatem maxima
q ex adustionem acquisivit quare indu
cit dolorem et morsicationem vehemente
in visceribus, pstq egrediat cu fluxu for
tassis fluxus ventris sanguineus et dissin
teria penitosa et cu fundit in aure
si fuit sublimatu sive vivu e pe
netrativu in cisum ex subtilitate
sue sbe et fluxibilitate cpe acci t capi
tis dolor vehemens et p maxima comis
et cuius ducit ad spasmu et epilensiam
a ad mollificationem et appoplexiam
ppt lesionem forte cerebri et paniculo
rum eius. Et dicunt auctores q arge
tu vivu sit frigidu et humidu in
quarto gradu et qd qt calidu et humidu
in eodem et videtur nobis q utrq in
sapiat, e nacq frigidu vel etc in sua
actualitatem et operationem prima que
e mollificatis et paraliticu facies cu
qs ipsum custodiunt tpe longo a cius
fumu cu advenit attraxit p nares
Est at calidu vehemens sm sua gradu
et dicutionem et operationem 2am que e i
cides et corrodes et adhuc maxime
cu fuit sublimatu vim qualitatu
q res se effecerit e penetratum et
dissecatum ex modo sue sbe. Cura eius
est ut statim a prio cu bibitum

fuit sit cura generalis venenorum opa
cu a caliditate a venenorum operantium
appetite que fere una est et eadem
omnis ut diximus in ca generali prius
quo vo considerare oportet accidentia q sequunt
cum se si sequitur fluxus ventris pli
mus et dolor fortis intestinorum q
sufficit cum vtq calida dennia i ipso
sup frigidam dent confectiones frigide dicte
ibidem gradatim procedendo donec
ad narpaticam pvemat et restringat
fluxus ppsse sicut docuus ca
de fluxu ventris paragrafo de fluxu
ex medicina efficient laxante. Si vo
sequitur paralisis et mollificatio membrorum
que fiunt cum dentur frigida donec
i ipso sup calidam dentur confectiones
calide sicut e diamargariton et
tiriaca vetustissima et metridatu
et fiat omne q diximus i cura ge
nerali venenorum operantium a frigiditate. Et
dixerunt experimentatores q in causa
ca calida confert bibere lac caprinum
i multa quantitate a lac acetosu et
excitari sup ipsum moti forti assi
duo cum refranget eius caliditate
et dolorem mitigabit et expellet ma
deorsum p secessum. In ca vo frigida
confert una vice post aliam in potu
sumere et in miscere cu vino veteri
claro a ydromelle sir et vinu de
decoctionibus absinthii et ysopi et rute
Cum at infusum fuit in aure
neque accipite cu tenta vel radio
cum fiet magis fundosum sed leviter
inclinet patiens caput suu super
aurem lesam et saliat sup pede
lateris eiusdem donec egrediatur et
si no sufficit puocet sternutationem

cu pipe vel sinapi ita ut os nares
obstruentur quia si ad hec non suffece
rint fiant omnia que diximus ca°
de surditate pagina de surditate
que fit ex re cadente in aurem et so
licitate medicus in eius cura quia qui tu
non educit corrodit cerebrum et pia
matrem et demum interficit cum dolo
re vehementi Napellus cum potatur apos
matur labra oris et lingua et egre
diunt oculi et fiat super ipsum vertigo
et sincopis et thenasmon et raro eva
dit aliquis ex eo quoniam est venenum
appetente quia si subito non moriantur
cadunt in febrem ethicam a pessimi
et sagitte illinite ex succo eius inter
ficiunt subito quem tangunt Cura
eius si fuit potus est ut statim a
principio fiat cura generalis venenorum
operantium appetente post hec vero detur
in potu tiriaca optima cum vino et
musto aut detur metridatum aut mar
garitum aut dyamuscus cum vino de
decoctionis capparum et croci una
vice post aliam assidue quoniam resistunt
huic veneno appetente si tamen resisti
potest per artem quousque et si vo
mitus tardaverit fiat statim ante ipsum
licet tunc (?) operentur. Euforbium
cum bibitur fiunt accidentia similia et cura
eius est cura illius. Tytimallus cum
bibitur aliquis ex generibus lactis fiunt accidentia
similia et cum faciei aut manibus co
linitur surgit in tumorem et discolo
ratur velut facies leprosorum et dicitur
quod est in eo lacte quod interficiant po
tantem. Est autem tytimalli 3^a famosi videlicet
anabola cuius succus utimur et esula cuius
radice utimur et catapucia cuius se
mine utimur. Cura eorum dum cum in

potu assumuntur est cura similis in si
piticando ventrem atque leniendo do
lorem. Et ut sit maior intentio
ad fluxum restringendum cum cibis et po
tibus et balneis et clisteribus frigidis. Sti
ptici vehementes quia si dolor et corro
sio fortis sit in visceribus leniativa cum
stipticis alternentur ut docuimus idem
et ex balneis vehementibus stipticis est
aqua pluvialis tali aptetur post quam
in ea cocte fuerint rose balaustia cor
tices granatorum et cortices quercus
folia et fructus rubi pira pontica
mala acetosa nespile sorbe galle a
pressi cupule glandium folia vitis
agrestis berberis et similia in qua
cum tepida fuerit balneetur usque ad
umbilicum parum post parum ne virtus ex
eo debilitetur et spergatur aqua rosarum
super faciem et pectus et naribus attra
hatur. Ex cibis autem stipticis fiunt ri
sum parvum acetosa sorbe nespile
pira lentes excorticate et bis co
cte reiecta aqua prima et expres
sa deinde simulare et pultes ex fari
na simile condita cum lacte vel situlato
simile et caro pullorum assa atque condi
ta cum cera recenti et adipe renum
caprarum vel hircorum simul ad ignem
in sartagine dissolutis et ronatis
super assaturam. Ex potibus stipticis sunt
vinum rubeum potatum mixtum cum
duplo aque pluvialis aut aqua in
qua ferrum ignitum fuit extinctum
silvestris et aqua de decoctionis sumach
et mirtillorum cum zucco rosarum dulcorata
Elistria stiptica praescripta diximus
ca° de dissinteria. Electuaria vero
stiptica bona diximus ca° de sputo

sanguis et trociscos de carabe subli
mis cum de motu sanguinis. Cum at
lac tytymali linitu fuit sup facie
aut membrorum aliud, inungatur ex un
gento albo camfore aut citerno et
si non sufficit fortificetur eius virtus
cum litargiro, myzereon et coccogni
dion cum sumuntur in potu in moderato
usu et sine suis correctoribus faciunt accidentia
titimalli. Est autem mezereon herba
cum foliis viminum. Coccognidion est
semen eius et est maliciae peioris et
dicitur quod 3 ij in potu exhibite sunt primo
se plus tamen vel minus secundum virtutem
assumentis. Cura eorum est cura tytimal
li. Scamonea et diagridium cum bibitur
sine suis correctoribus et usu non
moderato faciunt accidentia titimalli.
Est autem scamonea dicta proprie cum as
setur in citonio vel torrefiat super
lamina ferrea ignita postquam hoc vero dya
gridion appellatur et scamonea est
maliciae peioris quae dicitur quod 3. ij
ex ea interficiunt potantem plus
tamen vel minus per virtutem assumentis
diagridium vero 3 j 3 vel circa illud. Et
cura eorum est cura titimalli. Aloes
cum bibitur dosi superfluente et cum ad
dicione piperis aut sinapis aut aliorum
acutorum et postpositione scriptorum facit
accidentia titimalli et aperit orificia ve
narum per quasdam mesaraicarum deinde
earum quae in sua capitibus et postquam hoc in in
testinis remotis quae educit sanguinem bonum
per secessum et sic sincopis et casus virtutis
et cura eius est ut ligentur extremitates
vehementer primo quidem superiora de
inde inferiora et ponantur ventose

sicce magne super epar stomachum
et splenem ut attrahunt sanguinem
forti et postquam hoc cum dimisserit potus sci
piti similiter et balnea quae diximus
in cura tytimalli. Elleborus cum
sumitur in potu usu in moderato facit
angustiam circa cor et stomachum
et si fuit albus accidit vomitus fortis
assiduus donec cadit facit virtutem.
Si vero niger accidit fluxus ventris
corrosivus donec ad dissenteriam per
ducat et dicitur quod albus interficit
canes apposite nigri vero homines si
ex ipso 3 ij vel iij assumatur. Cu
ra ambarum est cura tytimalli. Li
teriue cum bibitur usu in moderato
facit fluxum ventris superfluere
vehementer. Cura eius est cura tyti
malli. Cucumer asininus cum su
mitur et bibitur dosi superfluente facit
ventrem currere usque ad sincopim
et mortem. Et cura eius est cura
tytimalli. Opium cum bibitur accidit
stupor et frigiditas extremitatum et sin
gultus et vertigo et tenebrositas
oculorum cum gravitate magna et
color faciei et labiorum oris et un
guium fit plumbeus deinde cum virtus
eius magis impressit accidit difficul
tas anhelitus et amissio loquele
et subeth et spasmus deinde provo
catio cum frigido sudore. Et dicitur quod 3 ij
vel iij interficiunt potantem et propter
si fuit fortis per naturam et etate et usum
potavit cum modico vini albi va
porosi quod eius virtutem cito de
fert per venas ad cor et cerebrum
frater quod resolvat. Si vero fuerit

colericus et sanguineus per naturam et
in etate adolescentie vel iuventutis
dosis indiget ampliori. Cura eius est
ut statim a principio fiat cura generalis
venenorum operantium a frigiditate post
illud autem detur in potu una vice
post aliam vinum decoctionis castorei
et piperis et sumat exciaca optima
in qua aliquid balsami ponatur si fue
rit possibile et comedat alea et nuces
super ipsum assidue calefaciendo ipsum sicut
voluerint similiter et vinum album vetus
amarum bibitum in multa quantitate do
nec sudet et calefiat et moveatur
et dicunt experimentatores quod ista confectio
est eius propria tiriaca Recipe a se fetide
castorei partem unam piperis nigri sabine
quantum volueris de unoquoque te
rantur et conficiantur cum melle detur ex
ea assidue cum vino puro calido ve
teri amaro Similiter et quelibet simpli
cium est conferens sui caliditate po
testate. Nux methel cum bibitur facit
accidentia opii Et dicitur quod ʒ ij ex eo
soporem profundum inducat quod si ad ʒ
iii perducatur interficit cum sopore
Cura eius est cura opii omnino. Ius
quiamus cum bibitur quod semine ipsius
mollificatur corpus et magnificatur
lingua et egreditur spuma ex ore
et rubent oculi vero singultus et
spiritus obscurantur et fit asma et pun
ctio vero et si supervenerit spasmus
et epilepsia et quandoque rugiunt voce
horribili atque rauca Et niger est in hoc
deterior albo verum tamen utrumque ipsorum est
debilior quam sit opium vel nux me
thel ita ut fortasse ʒ iii vel iiii
adeo efficiunt accidentia predicta. Cura
eius est cura opii omnino. Pinea vel

pinea cum bibitur surgit velut lactis
sapor in ore bibentis et induratur
lingua et color faciei obfuscatur
et superveniunt singultus et vomitus et
fluxus ventris dissintericus cum multo
strictibus et squamis intestinorum Cura
eius est ut statim a principio fiat cura
generalis venenorum omnium que est ut festinet
ad evacuationem subitam per vomitum et se
cessum et post hec vero sumat in
potu lac caprinum vel asininum
in multa quantitate et moveatur fortiter
super ipsum quoniam maliciam eius re
frangit corrosionem prohibet et ipsius
reliquias evacuat per vomitum vel
secessum et si fuit lac acetosum quod lac
ustulatum fortius operabitur hoc idem
In fine vero cum dolor et corrosio
cessaverit omnino detur tiriaca et electua
ria calefacta vino ut alteret mala
complexionem frigidam delictam. Est namque
venenum huius mortificativum et corro
sivum sed maior cadit timor in cor
rodendo quam mortificando. Fungus
cum ex aliquo genere fungorum plurima
quantitas assumitur in cibo propter sine pi
pere et aleis et rebus aliis acutis et
in corpore suo per naturam vel etatem accidit
singultus et punctura circa stomachum
et difficultas anhelitus et inflatur
venter et infrigidatur corpus totum et
minoratur pulsus deinde cum superfluit
ex utroque accidit sudor frigidus et sin
copis et moritur fortasse. Cura eorum
est ut statim a principio fiat cura generalis
venenorum operantium a frigiditate que
consistit in evacuatione plurima forti per
vomitum et secessum post illud vero

fiat cura opii supradicta psilium au
recens assumitur in potu submul
ta quantitate facit accidentia similia eis. Co
riandri eius recens comeditur in quantitate
libre vinum aut succus eius bibitur in quantitate parte
post libram vinum facit accidentia opii et eius
cura est cura opii. Simo mandragora
cum potatur sub dosi excedente facit
accidentia opii sed est maliciae minoris et
cura eius est cura illius. Simo Ca
tandes cum bibitur accidit dolor et
corrosio in stomacho et meri et inte
stinis ita ut quandoque sequatur solucio
ventris vehemens et sincopis et prurig
dinis et dolor protenditur usque ad
extrema corporis transiens per ypocu
dria et inguinia usque ad coxas et
renes et hec omnia perveniunt exces
qualiter salti. Cum ex ea assumpte eciam
et ut sine permixtis suis per extra in
stratur in partibus vel emplastris ledat
vesicam lesione vehementi ita ut vel
let et assidue appetat mingere post quod
mingat et quandoque mingit sanguinem purum
modicum subtilem cum veniat excori
sica et quandoque saniem plurimum et post
sacium cum ex renibus procedit quare fit
dolor maximus ad pectinem et simile
et inflatur virga vehementer. Cura eorum
est ut statim a principio fiat cura genera
lis venenorum operancium aliter dein
tacta materia educatur per vomitum et secess
post hec cum mitigetur dolor et corro
sio intestinorum et stomachi cum sorbicio
nibus lenitivis unctuosis et olis etc.
frigidis Quantitatem que deponimus
cura fimat ei si fluxus ventris
superfluat restringatur sicut docuimus
in cura tytimalli. Deinde vero in

tegre dolor et corrosio que fit in vesica
et regionibus urine cum sirupis frigidis
lenitivis et cum trociscis de alkakengi
et cum colliriis iniectis per syringam
et cum balneis et unguentis convenientibus
que omnia iam presse sepe sunt tractata
de ulcere et scabie in vesica et tractatu de
ardore urine libro primo. Ostasi
fagra cum bibitur dosi superfluente
facit accidentia cantaridorum et cura eius est
cura ipsorum. Stellio cum assumitur
cum cibo aut bibitur liquor in quo
cecidit facit accidentia cantaridorum et in
ypo stomacho et stomachum atque intestina sed
non in vesicam et cura eius est cura
cantaridorum. Ydrus cum bibitur eius
cibo aut aqua in qua habitat aut
moritur facit accidentia cantaridorum
et cura eius est cura cantaridorum. Ra
na seu buffo bibitur aqua in qua
pecciit saliva aut in qua moritur
inflatur ex ea corpus vehementer
velud in ydropisi et fit eius color
lividus cum citrinitate admixta. Et
accidit dolor et angustia in stomacho
et meri atque intestinis et difficul
tas anhelitus vel prostratur et sincopi
obtenebratio et vertigo et prurigo totius
et cum eius malicia magis impressit
fit spasmus aut tethanus et ventris
solucio fortis et vomitus et emissio
spermatis sunt hec tamen una post alia
superveniunt sinocopis mortalis et pau
ci salvantur et ex si quis evaserit
non remanebit dentes et hec est sua
species propter ex mollificatione pur
utrum sigillarum quod induxit. Cura
eius est ut statim a principio fiat cura

generalis venenoꝝ operandum appte
donec tota mā vel maior eius ps
eua̅ p vomitum ꝫ secessū deinde pro
ceda̅ ad cāꝫ ppetus venenose cum potu
tiace veris ele ꝫ metridati dando
ex eis vicem pꝰ vicem cum vino claro
donec malicia venení refrangatur
ꝫ virtus nālis confortetur in fine
vo rei considerentur acc̄n que rema
serunt ꝫ si remanserit ventus inflatō
dyacimina de maior vel minor ꝫ
fiat. cura q dixim⁹ cāo de ydropi
paygo de astliti fine sc̄ Si vo re
manserit pp̄m obscuritas ꝫ mollificatō
membroꝝ fiat cura q dixim⁹
cāo de palisi p tem vitulus aqti
cus ē vmus puus longus vcd du
coꝝ cubitoꝝ caloris sub albidi ha
tans in paludibꝫ ꝫ aqs corruptis
ꝫ credi̅ ab aspiactibꝫ qꝫ sit pulg
cande longe ppt similis ad ipm
ꝫ cum assūt ī potu facit accn ranaꝝ
ꝫ cura eiꝰ ē cura ranaꝝ Lepus
marin⁹ cum bibi̅ facit accn can
taridoꝝ ꝫ cura eiꝰ ē cura eoꝝ Cer
uus cum assumit̄ in cibo ꝙ cthrec
cande cervinē facit angustia ve
hementē in stomachꝫ ꝫ ī testinis ꝫ
cⁿqꝫ sincopim ꝫ mortem cura
eiꝰ est ut statim a pⁿo fiat cura
gnal venenoꝝ operandum a ppe te
donec mā educta̅ tota vel pro
maiori pte pꝰ ī vo detur ipsi
tu vitibꝫ frequtatis tiacā optima
cum vino claro a cotitis Et dicunt
expimētatores ꝙ ita confectio ē eiꝰ
ppa tiaca Auellanaꝝ fistoꝝ
fellis longi cum terrunt ꝫ torpent̄

cum mille vel zucis ꝫ dent ī potu
vna vice pꝰ aliam cum vino predi
cto Fel Anime genus fellis cum
assumit̄ in cibo ē ex gnē venenoꝝ
ꝫ facit accide vomitum coliācā ꝫ sin
copim ꝫ d̄ ꝙ fel leonis a leopardi
interficit illico potantem ꝫ fel canis
aquatici a canis rabidi cum sumit̄
ad qᵖte lentꝫ interficit infra vij dies
quos si ptrⁿscat fiat spes salutis
Cura eiꝰ ē cura zimar quā su
perius aput pⁿm cali descripsi ꝫ alibi [illegible]

Cm̄ zm̄ de cura ppa veneoꝝ p ex
tius ledenciu ut morsu vel puncta̅
vel vulneracone ꝫc̄

Res venenose q p extius
ad cibite infirunt nostꝛ
corpus sc̄ gnm diuersoꝝ sc̄ nāꝫ
ex eis minere ꝫ plate ꝫ animalia
de qbꝫ p ordine famosiora atꝫ vti
liora p̄tractamus Sꝫ vide̅ nām ut
vnuquoꝗꝫ ipoꝝ opat̄ appte qm raꝝ
ē ut vtute alia valeat conꝫ hoꝝ
tractādac Napellus cum p ꝙ succo eius
recti gladius a Tela pungit̄
interficit qꝫ repit hora vna ꝫ no
videt̄ ei cā possit. Itꝫ si q̄ confre
potit ē tiaca magna andromaca
ꝫ pꝰ ipm tiaca gal. cum dissoluit̄
ī vino a aq̄ rosꝫ ꝫ int volnus ꝫ
ex p vngi̅ vndiqꝫ ꝫ da̅ ꝙ ca ī
potu vna vice pꝰ aliam incessant̄
ꝙ si p [illegible] paciēs senserit alienatōꝫ
peccat illico ad curam gnalem mor
suu ꝫ puncturaꝝ venenosaꝝ q̄ di
xim⁹ ī fine cali gnalis ubi signa
gnalia cta atꝫ infallibilia descri
sim⁹ cauden Realgar cum linit̄
sup gladium aut sagittam vlnerate

facit dolorem et corrosionem permaxima
ita ut si non succurratur totaliter corrum
pit membrum et eius operationem. Cura
eius est ut statim a principio fiat cura
generalis superdicta si et ut emplastra
fiat cum attrahentibus ubi potius attrahit
ne forte malitia veneni reddatur fu
riosa. Fiat ergo emplastrum attractiva
ex rebus calidis ut puta fermento et sin
api et fermento et stercore columbarum
atque similibus. Inde vero et emplastrum
mitigativa repercussiva ex rebus frigidis
ut puta solatro semper viva lactuca
tritica foliis persice et similibus. Inde
alia donec corrosio senciatur et festi
net medicus ad consolidationem labiorum
donec tota malitia veneni radicitus
expellatur. Arsenicum sublimatum cum
accidit corpori eius facit acuta re
dalgar et est 29 de cura eius. In
ipsa cum morsum in quo ferit dentibus
et percutit cauda sua egreditur primo sanguis
purus. Deinde post horam unam sanguis
spumosus propter ebullitionem veneni et
post viridis citrinus qui videt zenosum.
Et tunc surgit dolor vehemens et apparet
membrum totum et surgunt bothor
et pustule in te ut ab igne vel
aqua bulliente. Venit cum ambulavit
eius malitia per corpus inflatur et fit rigor
et frigiditas et tremor non quia venenum
sit frigidum sed propter oppressionem similem
et resolutionem caloris naturalis ex ca
liditate veneni. Et cum superveniunt
vomitus citrinus et singultus et utique
et fluxus sanguinis narium. In fine vero
sudor frigidus diminutus et sincopis
donec mors infra diem vel ii
ut plurimum subsequatur. Et masculi

quidem sunt deteriores femellis et
discernuntur ex hoc quoniam masculus
habet unum dentem solum qui facit fo
ramen unicum ex utraque parte membri
lesi, femella vero plures. Et etiam
magis deteriores sunt parvi et senes
minoribus propter siccitatem sue complexi
onis et famelice repletis et irati
mansuetis et montani paludinosis
et in estate atque autumpno peiores quam
yeme et vere. Et sputum eius
sumitur in cibo vel sanguis qui
fluit ex cauda sua cum sciditur
et sic ipsius interficit illico sume
tem et inflatur corpus corpus vehemen
ter et fit dolor et angustia fortis
valde donec superveniunt sincopis et
mors. Et dixit experimentatores
quod lingua vipere cum siccatur et cu
stoditur ne putrescat alteratur in co
lore atque alternat et reddit sudorem
roridum modicum accedat cum venenum
accessit ad ipsum et propterea cum ponitur
inter res frias siccas moderate
ut est sal et arena quoniam tunc
vapor venenosus mox super ipsam
aggregatur. Ideo ponitur super mensas
principum et magnatum. Cura eius
est cura generalis sive primitus sive post
exterius obviavit neque spiritus
aliqui sepulti cum et preservativum post curas
generales. Verum tamen experta dixerunt
quod multiplicatio soporum et potatio
vini boni plurimi et usus assidui
tiriace optime intus et optimus est
metridatum confert. Sed in isto veneno
propter resolutionem spirituum maxima
quam efficit calore suo forti et

dentur in potu confectiones sicut que ha-
calorem veneni aggregant et natura-
lem debilitat vehementer sed calide
acute quoniam venenum subtiliant
et resolvunt sicut est tiriaca optima
exhibita cum vino plurimo veteri
amaro et modicis aceti similiter et allea
et sinapis et semen eruce et asa feti-
da et bdelium et mirra et genciana et
piper et castoreum et aristologia rotunda
et omnia coagula et presertim coa-
gulum leporis et squilla et acorus
et asarum et ruta et oppopanacum sive po-
tentur sive super vulnus emplastrentur
quocumque modo possibili conveniunt. Et exemplum
bonis est illud quod fit ex pullis
vivis per medium assis et actu calidis
frequentatis super locum et quod fit ex ra-
nis siccis et quod fit ex carne vipere
si potest haberi et quod fit ex farina et
baccis lauri et squilla assata et fa-
rina orobi et sinapi et floribus ca-
momille simul mixtis et confectis
tis et incorporatis cum oleo laurino
et oleo de iunipero vel laterino
vel benedicto et melius adhuc
aliis omnibus foret balsamum si posset
haberi. Dixerunt etiam quod si homo
lesus a vipera bibat urinam hominis
non lesi curatur. Conferunt pisces et
res unctuose in cibo assumpte verbi
sicut butirum recens et vetus plurimum
decoctum cum buccella panis et
iura gallinarum pinguia et nuces
et oleum quoniam sua viscositate atque humi-
ditate forti opprimunt caliditatem ve-
neni et in se trahunt ne corpus di-
latetur et fortasse educunt per vomitum
et secessum. Dixerunt etiam quod vipera
cervi assata et comesta homini di-

spirationis veneni multum confert. Sin sive
non sit et cum tumor et inflatio et an-
gustia fuerit inordinata inducatur su-
dor atque exercitium et labor fortis in ie-
iunio et prohibeatur a sompno. Et post
et balneetur in aqua tepida in qua co-
cte sint flores camomille mellilotum
et anetum donec omnes venenose
reliquie resolvantur. Scorpio cum fe-
cerit puncturam in membro aliquo
per aculeum sive caude tumet et infla-
tur dolore forti et si non succurratur
per ambulat inflatio corpus totum do-
nec perveniat ad membra nobilia
et eorum operationem destruat et vitam
collat. Cura eius est cura generalis cum
ventosis et emplastris attractivis positis
statim a principio super locum et fortasse expe-
dit cauterio si non sufficiunt predi-
cta. Et dixerunt experimentatores quod
si locus inungatur sepius cum oleo de
scorpionibus quod diximus capitulo de calculo
in renibus et vesica pagiis de empi-
ris confert apparenter sed oleum antiquum
in quo pulvis euforbii fuit resolutus
et alleum contritum cum vino confert sive
resolutione vehementi similiter et tiriaca vetu-
stata et mitridatum et alia confectio vehe-
menter calida sive per interius sive per exterius ap-
plicetur. Tarantula cum membrum stimulaverit
facit acciones scorpionis et tamen de-
teriora illis ita ut corpora inficiantur
et venter ingrassetur et virga erigatur
a multitudine ventositatum in toto corpore plurima.
Cum autem in potu sumitur inflatur collum
et venter et egrediuntur oculi et fit an-
gustia in stomacho et intestinis do-
nec sincopis et mors sequatur. Cura
eius est cum fecerit puncturam est loci recto

satis fortis ad scarificationem et post hoc
cum emplastro cum ruta et absinthio et cal
ce et sale et tunc fiunt incarpatis cum
aqua calida et sudor in balneis sicc(is)
et sepeliatur in arena calida vel stercore
bovino vel ovino calefacto in fornace
et semine in potu tiriaca cum vino puro
una vice post aliam assidue et potiones
calidas saepe dictas et ipse semine nigelle
et semine apii et asa fetida donec
dolor et tumor cessaverit omnino. Et
quando in potu sunt fiat illud quia general
venenorum spatium asserere. Tutela est
alia similis araneae sed est cruenta lon
giora et cuius punctura facit aliam ara
neae et tamen eius est cura illius. Ba
siliscus qui cognominatus est regulus quoniam
caput eius velut coronatum et quoniam cunctis
animantibus sui potenti malitia dominatur.
Ipse namque non tantum sputo vel morsu
interficit verum et visu solo quoniam est eius
venenositas adustiva ut vapores sui
corporis aerem reddat vehementissime quod
nullum aliud vivere potest circa suam spe
luncam et herbe et plante videntur arere
sicut cum scripsit super eas et si quis
ipsum gladio vel lancea tetigerit
moritur velut expertum est. Et dicitur quod gene
neratur ex ovis galli decrepiti quod super
ipsum bufo cubat et facit vero gal
lina pullos suos sed nos magis
credimus quod sit alteratum ab his si
milibus quadrupedibus et buffo quoniam in Arabia
maxime multiplicatur et in India quia
sunt regiones vehementer calide. Et
non est ei cura omnino quare cum vide
ris homines mori subito sine cau
sa et in loco deserto suspecto
scias quod forte ipse basiliscus. Et di
xerunt experimentatores quod sola muste
la sed veritatem interficiendi ipsum

sed inferat quatuor diebus et vidi apud moratos stupore toxicate sagitte armeno imiscuit

et in quo existit fortior leone aut
milite armato. Armenia est alia similis
basilisco in figura et operatione preter
quod non interficiat una hora sicut basi
liscus. Et fortasse ideo quod apud arme
nos fuit repertus primus cuius visus vel
aspectus et ymundo sunt serpentes vene
nosi quorum species est ut quod tetigerint
morsu vel punctura interficiunt in
fra duas vel tres horas nec est cuius
cura. Canis cum est rabidus suo
morsu nisi subito succurratur interficit
fiat sit alter rabidus per adustionem
humorum sui corporis et conversionem generalis
habitus in maniam adustam quadrupedem
in hominibus sit mania canina. Et
signa canis rabidi et morsi eius
sunt rubor oculorum et protectio lingue
ex ore et intromissio caude inter cru
ra et spuma exit ex ore et raucedo
vocis et abhorret socios quae currit
solitarius et invadit omne quod obviat
et fugiunt ab eo canes. Et dicitur quod
si lima panis ex sanguine currente
ex morsu canis rabidi non comedit
cum canes alii et si est spica vel nux cum
mica panis et pictura galline non
comedit ex ea. Cum igitur canis
hic momorderit hominem et hic post
dies aliquos et ad minus infra dies
paucos et in post menses supervenerit
timor aque vehemens et raucedo vocis
et dolor vulneris maior debito et
dispositio ad operationes multas suas
quod fuit morsura canis rabidi quare
si non succurratur fit rabidus et ipse
ita ut mordeat omnes et sit canis
sit et quoniam eius morsus venenosus
et supervenit difficultas anhelitus
in apoplexia et vel sicca et urina

arenea

crens

quibus

vel

quandoque retinet et quandoque mingitur uri
na nigra et quandoque lactea grossa val
de que sunt in ea carnes parui et quando
que subtilis aquosa propter opilacionem
et demum accidit priuacio cum morte fe
stina. Et dixit auicenna quod non euadit
aliquis quem canis rabidus momor
derit postquam timor aque ei super
uenerit quoniam signat uenenum ma
licia corpus totum pertransisse. Et
dixit rasis in dispensionibus capitulo de mor
dicatione animalium uenenosorum quod
morsus canis rabidi est super uene
na maxime nociuum quoniam est magis
interficiens quam alia ex eo quod est
eius compassio in hominibus per hanc.
// Cura eius et propter hoc in principio et infra
dies tres ad plus cum adhuc
est possibile est ut statim fiat cura
generalis morsuum uenenosorum
cum ligacionibus et uentosis et emplastris
attractiuis et cauterio cum ferro ignito
quod si non uidetur sufficere et incheat
incipiat denigrari et passio di
latari non sanabitur eger nisi me
bris tollitur mutilatur si fuit possibile re
moueri prout dictum est in cura ge
nerali et regitur in cibis et potibus et in
purgationibus eciam sicut et in digestioni
bus atque eciam ... qui ad modum in passione
inuenta quam dixinus capitulo de priuacione
uirtutum sensitiuarum passio demen
cia canina ... quam in hoc regimine
cadit potus aque frigide naturalis ut exhi
beatur in vase obdurato ita ut eam
non uideat neque audiat cum potauerit.
Dixit practica quedam remedia con
ferencia apposite quemadmodum emplastrum
ex eruca dispensata quod confecta cum bu
tiro uaccino super locum postea autem galenus
sicut et frequens usus mente de cancris que
sic fit secundum rasim in suis antidotariis
Recipe cineris cancrorum adustorum cum suis
corticibus sic fit in testula uel forte
℥ iii radicis genciane ℥ v thuris ℥ i terantur
omnia et cribellentur et misceantur simul
et ex eo detur omni die statim a principio ʒ i. Recipe
cum aqua frigida quod rabiem fieri prohibet
angustias sit et cum facta est mitigat et
sedat. Galenus et quod ceratum recipe aceti libra
una et ... oppoponaci et in ... liquide
albe libra i dissoluantur ad inuicem in
casula et bulliantur donec fuerint in
spissata in modum unguenti quare agitando
cum spatula donec fiat perfecte commix
ta et cum infrigidatum fuit recipitur
et omni die ad ... extendatur
eodem album molle et ... superponatur
premissa cura generali quoniam attrahendo
mundificat et post hoc sanat. Ad eos
confert et unguentum fuscum ... utu
te potest. Lupus cum fuit rabiosus
facit accidencia canis rabidi et signa et
cura eius sunt sicud in cane rabido. Vul
pes cum sit rabida facit accidencia canis
rabidi et signa et cura eius sunt sicut
illius. Mustela cum sit rabida facit
accidencia canis rabidi et cura eius est cura
illius. // Homo cum sit rabidus a de
monio scilicet lupinus seu mania ca
nina sit eius morsus uenenosus
et facit accidere accidencia canis rabidi
preter quod non accidit timor aque nisi
fortassis rabies fuit a principio a cane
rabido ut diximus superius et cura eius
est cura canis rabidi. Est practica cum
morsus hominis aut alterius animalis est
malus dolorosus preter quod sit ueneno
sus propter aliquam malam qualitatem

calam uel ferram uel ferram vehementer qua diuidunt indiuidua inter se sub eadem spe a rem acutam ut puta spinam a unguem a dentem prius delictum in vulnere post morsuram quae tardat consolidacio in eis ad modum acui in punctura apum et vesparum et scarabeorum et fusis filantium mulierum et gladiis rubiginosis Curacio omnium una atque eadem est cura uz ut statim a principio fiat emplastrum scilicet ex cepis tunsis et sale et melle simul mixtis a conficere et aceto et melle et cepis simul cum pixis et incorporatis quod dimittatur super vulnus per die una et noctem quia malam complexionem alterat et vulnus seu morsuram alterat et mundificat perfecte sit et emplastrum ex farina fabarum et radice feniculi coctis in aqua et aceto deinde expressis et pistatis in mortario et incorporatis cum melle despumato post ea vero consolidetur cum unguento fusco usitato et specialiter cum tumor est de spina uel ungue uel aculeo uel dente delicto in vulnere post morsuram cum attrahit et mundificat vulnus efficaciter et post eius labra consolidat perfecte Dicat adhuc genera plurima serpentum venenosorum vero dracones et nonnulli surdi Sed nos ipsa pretermittimus cum propter parum nobis obuiat in ista regione et quod obuiauerit sufficiat in eis cura generalis

Capitulum tertium tractatus de decoracione capillorum

Decoracio et rectificacio dispositionum malarum que fiunt in corpore maxime velud in capillis et cute vnde cum partes corporis vt sunt principales ut nobiles propter naturam que sunt innate ad sustentacionem individui Pretio doctrina de ipsis vero et nisi complementum artis medicine dicam autem primo de capillis quia quidem decoracio consistit in viii dispositionibus que sunt eorum generacio et eorum euulsio in locis in quibus illud volumus et eorum fixio et eorum coloratio et eorum a canicie preseruacio Et eorum crispacio uel rectificacio et eorum consolidacio cum scinduntur et eorum elongacio propterea de quibus omnibus breuiter per ordinem dicamus // Generacio capillorum cum non sit similiter et eorum multiplicacio cum sit in membro in quo illud volumus perficitur per reductionem corporis ad caliditatem et siccitatem que sunt cause productiue capillorum cum cibis et potibus et medicinis calidis siccis per naturam et famem et siti et exercicio forti in ieiunio localia vero remedia virtutis consimilis post illud adhibeantur / fricetur ergo locus omni die sepius cum cepis a alleis a sinapi a spongia marina a panno laneo aspero donec vlceretur et ablutio post fricacionem liniatur ex urina pueri acuta calida a lixiuio acutissimo facto ex cinere quercus a oleo nardino a oleo laterino a oleo veteri in quo cineres capillorum veneris adustorum fuit dissolutus cum post eius usum et frequenciam diu tunc pullulabunt stupitus capillorum quos tamen abradere quemadmodum omni septimana semel cum rasorio sicco super loco sepius refricato donec videat sufficienter in spissu Sed ex quibus sunt potes quod in corpore secundum humidum per naturam spissum rectificare et etatem difficile a impossibile est pilos generare multos Medicamine a nobile curabis alicam non febris propter naturam quod alopicia medici vo.

caverit fit sic si inesse in suis anti
dotariis d' ppt' ℞ euforbii sperme
maris fimi columbini ana ℥ i elleberi al
albi seminis rute motane radicum cane
combustarum corticum avellanarum combu
starum corticum castanearum nasturcii
sinapis arthemesie stercoris muris
sulfuris vivi spice tapsie ana ℥ ß
anniglarum aaz adustarum cum corti
cibus ℥ ix capillorum veneris adustorum
corticis pini adusti thuris mirre ana
℥ iii terantur omnia subtiliter ac cribrentur
et fiat ex eis unguentum cum oleo de ca
stoneo vel laurino vel oleo rosarum vel
vino cocto vel si aliud presto non
sit cum vino puro aceti amaro vel
cum succo cepe acute vel squille et ex
ipso caput unge sed cum radis dor
mitum premissa fricatione supradicta
et si fiet spatifica ana fricatione melius
penetraret et dimitte per noctem
tecto capite undique cum pannis ca
lidis compositis in crastino lava cum aqua
decoctionis furfuris et salvie ac cum li
xivio vel cum vino aceti sine inter
missione donec sis curatus Et si
volueris ipsum aromatisare adde parum
misce. Medicamine aliud adiungi ꝯm
eum ubi de ꝯferens apparet sic fit ℞
carnium limaciarum et sanguisugarum et
apium et vesparum et salis tosti ana
partes equales pone in vase vitreo
habente foramina multa in fundo eius
sicut cribratarum et pone sub eo vas
aliud vitreum et manabit post die in
diem liquor qui convenienter in usu et cum
eo fricetur super locum calidum postquam ipsum
prius fricueris cum panno
aspero vel spongia marina. Evulsio
capillorum in locis illis in quibus nolumus

ut puta super alias vel manibus vel collo fit
duobus modis uno quidem modo temporali
removente quidem capillos tamen non sti
pites eorum que regnare possunt post
dies paucos cum depilatorio quod sic fit
℞ calcis vivi ℥ i arsenici citrini ℥ i
terantur subtilissime et cribellentur et cum
aqua frigida incorporentur vel in
forma unguenti liquidi vel si magis
fortificare volueris pone ad solem calidum
per dies plures suiuncto tanto magis
de aqua apponendo ne possit condensari et
omni die cum pluribus recentibus calcis vive
et arsenici renovando donec ad ta
lem acuitatem pervenit ut penna illi
ta denudetur Cum ergo utitur unguento
liniatur locus leniter sine fricatione in e
stuario vel alio loco calido vel melius
inclinato super vaporem aque calide et cum
ad horam steterit et pili cum eo corrosi fu
erit abstergatur leniter cum manu et ab
luatur locus cum aqua calida seu tepida
primo donec depilatorium totum abluatur
post hoc cum aqua frigida donec locus con
fortetur Item quoniam depilatorium est corrosivum
caveatur ne diffluat per membra et quamquam
que liniatur cum oleo rosarum mixto cum al
buginibus ovorum et aqua rosarum vel cum po
puleon et si fiet corrosio cutis in loco
depilato consolidetur cum unguento albo rasi
tato Alius vero modus evellitur capilli radi
citus ita ut numquam renascatur sed id est
rarum et difficile valde contrahant igitur
a principio radices singule capillorum cum for
cipibus et post hoc liniatur depilatorium predictum
dissolutum cum aceto in quo pulvis opii
vel iusquiami fuit dissolutus undique
super locum donec pori cutis indurentur
et radices capillorum penitus aufferantur

x

tur igit' liniantur omni die sup' lo
cum ungentum inspissans cutim et cal
losam faciens quod sic fit Rx aloes ʒ
℈ ceruse ʒ ss dragaganti gum arab'
sang dra mastic thuris an ʒ ss opii ʒ ss
terantur omnia subtilit' et cribrentur
et incorporentur cum aqua ros' vel olo
mirtino vel succo nespilorum et pirorum
ponticorum vel succo uisquiami recentis
vel cum aq decoctionis sic iusquiami
addendo in quolibet eorum modicum aceti
et si capilli post hoc regnari videat'
redeat ad curam a principio tenaces donec
cutis inspissetur et mala compl alte'
pillorum perfecte cum reductione Fx° ca
cor'/ adgracilitatem et pinguedine[m]
si fuit macrorum tenuis aut ad extenua
tionem et macilentia si fuit squalid[a]
grassu duobus naturalibus modis contingit
accidit eis capillorum unus quidam modus
propter siccitatem superfluam et strictitudinem
pororum velud accidit in senio et post eg[ri]
tudines prolongatas ¶ Alius propter cutis
mollitiem et pororum laxitatem ve[lu]d
in ydropisi et cathesia quare regatur
corpus in cibum cum cibis et medici
nis contrariis in humiditate et siccitate
temporis vel contra in calidi[tate] et frigiditate[m]
et purgetur humor durans et precipue fla
salsum prout dictum est de scabie et
pruritu localia vero remedia post
hec ex supradictis rebus ministrentur quorum
primum atque debilius est ut omni die
membrum abluatur cum vino rubeo stipti
co aut cum lixivio debili facto ex aqua
pluviali et cinere cicerum et vitis albe
et cum aq decoctionis ros' balaustie
plantaginis rubi cupularum glan
dium mirtillorum corticum granatorum

aut cum aqua calida in qua pulvis thu
ris et gum arab' et mastic fuit dis
solutus Et forcius predictis est hoc un
gentum quod fit secundum Iohannem mesue
in suo de appositis cu[ra]s de cura capillorum
Rx corticum cane adustorum et corticum
avellanarum adustarum et granorum mir
ti an ʒ iii ~~terantur omnia postremo~~
~~atque cribellentur~~ in absinthium gal
larum an ʒ iii terantur omnia in ultimo
atque cribellentur et cum olo ros' vel
mirtino confitiatur addita cera rubea
sufficienti et ungatur ex eo caput tempore
omni sero et crastino abluatur cum ali
quo liquorum predictorum ¶ Rx ungentum
compositum ad idem Rx capillorum veterum ad
ustorum capillorum hominis adustorum cor
ticis primi tercsi donec possit coteri
et pulverisari gummi mirti granorum
granatorum et corticis eorum corticis mir
gallarum apsi avellanarum adustarum
corticis ponticis corticis rubi omnium an
ʒ ℈ thuris gum arab' boli arm
dra an ʒ ss terantur et cribellantur et confi
ciantur cum olo ros' et modico laudani vel
ciperelenticine et ungatur ex eo capu
calvo situd post et si ipsum aromatisare
volueris adde talam aro[ma]ti[cum] gallie mu
scate et similia ungentum hic ungentum
et quod processit denigrat capillos aut
ferantur galle et cortices mirti et
granatorum et reliqua dimittantur si fiat
unorum operationis Coloratio capillorum
Non enim est si volueris nisi in capil
lis canis vel albis ut sub albi
dis enim alii colores non recipiunt tam
citius aliorum vel divinitas et falsam
vel in picturis denudat' ¶ Qui ergo
flavos atque auratos faciendi capil
los sic fit decoquantur palee or
dei vel avene in lixivio non aceto

pq hc tale p fuit pulverem q rasura
lixi ligni cortis mediante sambuci
et berberis etc. et fiat ad coccis donec
lixivium attine cum quo sepius caput
abluatur ita ut non siccet donec confec-
tus quod si colorem hunc facere volueris
fixum adde aliquid masticis gummi ara-
bici thuris dragaganti i lixivi dissolucionis
Medius vero brunos sive fuscos faciendi
capillos est ut saepe abluatur caput cum
lixivio debili non acuto postea quod mox
per diem et noctem fuerit et cum hoc
ad ignem bulita folia ros et modi-
cum vitrioli et gummi arab. et si fortiorem
volueris adde modicum pulveris alkan-
ne vel pulvere granatorum et si item
magis fortiorem volueris ita ut color
fiat brunus cum absinthate adde
aliquid succi corticis nucum recenaui
et dimitte capillos ad umbram quousque
siccari possit aut succus hic per totum an-
num preservari si colligatur dum adhuc
nuces non sunt mature et colatur et per
ignem bulliatur. Medius vero rubeos
faciendi capillos fit cum ablucione
capitis cum lixivio debili in quo sangu-
dat vel rubea tinctorum dissoluta
fuit Et si volueris ut color hic per-
maneat quod diu steterint capilli ad-
di aliquid gummi arab. et vitrioli sicut
supra Medius nigros faciendi capillos
fit cum reiteracione plurima colorum
predictorum quoniam illud quod apparet faciunt
capillos albos vel canos si flavos
vos facit postea quod si brunos et de-
inde nigros quoniam iteratur dyaphia-
num lucidum et multiplicatur opacum
fiet ceterum Et si subito et vice una
capillos nigros facere volueris ablue
eos cum lixivio debili in quo pul-
vis gallarum cipressi litargiri et sa-
lis gemme fuit dissolutus ac acacia

et corticis nucis et corticis granatorum
et et Medius albos faciendi capillos et
ut remittatur eorum nigredo fit ut
abluatur primo caput cum lixivio
debili in quo sapor fuit dissolutus
Deinde postea quod siccantur perfecte suffu-
migentur cum sulfure posito super carbones
et postea hoc inungantur cum hoc unguento
confectus mediante sambuci confictum
pistorum extinctatorum sulfuris mixtae
sicce stercoris yrundinum seminis ca-
sam gummi arab. omnium ana contritum vo-
lucris terantur et incorporentur cum felle
vaccino et modico aceti donec re-
deat ad formam unguenti vel ungantur
cum oleo sambucino omni die donec
incipiat color albus apparere Ista
tamen tinctura est omnium difficillima et quod ra-
ro sit per artem sed plurimum ad eam confert
ablucio capillorum assidua cum lixivio
ferventi et infusio eorum in ipso quod
manibus tangi non potest et eorum expositio
ad solem calidum capite madefacto
quoniam sicut color cutis corporis denigratur
cum sit humida per naturam ita capillus
dealbatur cum sit sicca per naturam

Preservacio capillorum attamen festina
completur cum reductione corporis ad equa-
litatem et siccitatem cum cibis et potibus
assis vel frixis conditis cum pipere sina-
pi vel melle sic et cum memebris pur-
gantibus flegma et castoria anacardina
saracenorum atque electuariis Et si repletio quandoque
acciderit et festinet ad vomitum post
se devitet cibos humidos ut sunt
brodia et alia atque carnes elixate
quae humiditatibus disponunt ad putredinem
quod canicies cominata vel apparet
in senibus antiquis abstineat a
vino post cenam et si sit calidum siccum
usque fuerit digestum ipsum tamen appetite

x

ato rapiatur ad neruos et cerebrum prius quam patiente digeratur simul et actum si bibat melli cratum aut claretum aut medonem. Caueat
patiens ab infrigidatione cerebri ex ab
lutionibus capitis cum aqua frigida uel
aqua rosacea uel aere frigido ventoso similiter
et a suffumigationibus ex tapsia uel ar
gento viuo uel spadio uel cerusa uel
litargiro. Capitis non multiplicet illico
super tibiam. Continue omni die cum surgit
a lecto ad euacuationem superfluitatum capitis
per nares et palatum cum masticationibus et
sternutacionibus atque tussi. Medicina
particularis tartaris caninis asperge cum tri
fera minor quam calefaciat et stipticat
cerebrum virtute sublimi quod sit sit ex
mirabolanorum bellicorum emblicorum in
dorum chebulorum duas partes equales terat
et incorporat ex oleo quam de post hoc
conficiat cum toto melle et buy de
spinnato de quo sumatur omni die
in ieiunio ad mensuram castanee cum mo
dico vini puri veteris uel mellicrati.

Crispatio uel lenificatio capillorum. Fit ergo per
equorum fricationem cum lixiuio uel
alio liquore quam si volueris ut crispentur
ex ut uel abluatur cum sepos uel cum
ferrum calidis intrationibus diuersis et te
firmetur cum fascia sub qua figura
donec patiente fuerint consiccati quod si
sicci fuerint aperiantur mollitates per quam
operationem crispatur quam siccitas huius est
iusta ut diffile tre tio aliono hu
midus non fiat ex quatuor causis et
quia crispatio temporalis est non perdurat
tempore longo. Sed si in perpetuum
fare volueris abradatur capud totum pro
fundius fiat post et abluatur omni die
sepius cum vino veteri calido claro

uel cum lixiuio acuto et cum capilli
orti ceperint inuoluatur assidue et ne
quam cum pectine dissoluatur donec ipsorum
tortuositas fuerit roborata. Experti
sunt medici quod perpetuari non potest crispi
tudo nisi cum fuerit ex tortuositate
pororum cutis quod non infirmitas nec
senium relaxat. Si vero volumus ut
lenificent ut post ablutionem capitis
cum pectine frequentius distrahantur et
sub sit quam cum fascia firmentur
et si fuit ablutio capitis assidua cum
aqua decoctionis malue maluauisci
fenugreci psilii seminis lini quod sequatur
fricatio cum pectine in fricis sepius in
eadem melior fiet operatio quam vlr de
quod psilli fissuras capillorum atque
ipsos elongat simul lenificat et
applanat et quod virtutis sunt
res humide mucillaginose. Conso
lidatio capillorum qui scindunt et ipsorum
elongatio fit cum fricatione ca
pitis ex cibis et potibus impinguatibus
atque medicinis vnctuosis quam ipsorum
scissio fit et accidit non accidit in
si propter siccitatem quemadmodum in lignis
atque cum arescunt. Abluatur ergo semper
capilli quacumque die cum aqua decoctionis
fenugreci uel malue uel altea uel
psilli uel seminis lini uel se...
cum aqua et oleo simul conquassatis
et si ipsorum arotisac volueris adde
anamom. eleti et calam aroti. ...
pucd et fiat bulic. mediata fuerint
quorum leniunt partem ... cum pectine
liniti ex mucillagine psilli uel
fenugreci uel seminis lini uel adipe
galline uel larda et post aptum primum
crastino vero abluatur cum lixiuio de
bili uel aqua tepida supradicta

ꝫ neqꝫ desiccentur in sole calido sed
in umbra **Capitulum 2m de furfuribus capitis**

Furfures et squame albe p
ue subtiles que separantur a cu
te capitis aut aliorum me
brorum cum earum mordicatione ueniunt
fiunt aut a mala complexione calida sicca
adusta dominante super cutem a nullo
uirum et licet quod mala complexio a̅ ē sine
ma a̅ cum ma si sine et ipse cum ē
pura remouetur solis alterantibus cu̅
Si ē cum ma̅ per mala complexione generata
qual ē colera rubea et flā salsum
et ipsa cum ē perdurans diffi antiqua
ta et ꝗ indiget apt curam primo
quod mundificatiuis fanis 2a vero
rectificantibus dispositionum **Methodus**

Cura cuius ē ut cum fuit remouens
modica ut caput abradatur apud
viribus frequentatur et abluatur omni die
semel a̅ bis ablucionibus duobus
supra se fricatione studiosa prima
quarum sit rupticia abstersiua que
fit ex limo forti acutissimo uel
ex aqua calida et aceto et sale uel
ex aqua de decoctionis sinapis seminis
rafani et aneti uel ex aqua deco
ctionis caulium rerum et ficus uel ex
aqua et melle uel ex aqua calida
et melle in qua farina fabarum et fur
furum et ciceris et pisorum et lupinorum
fuit dissoluta uel ex lacte amigdalarum
ama uel ex aqua in qua puluis
sulfuris et aluus et baurach fuit dis
solutus Secunda vero ablutio fit lenius
mollificatiua que fit ex aqua te
pida sola uel ex lacte dulci recenti
solo uel ex aqua et lacte simul mixtis
et ex aqua et oleo quantum ad ol rosarum ut
fiat simul conquassatis uel ex aqua
et butiro recenti simul conquassatis

uel ex aqua de decoctionis malue mal
uauisca altee et seminis earum Vel ex
adipibus anetis anserum et galline
uel ex aqua de decoctionis seminis citoni
psilii seminis lini uel ex aqua in qua
dragagantum fuit dissolutum Et si fieret
ablutiones iste in balneo melior fiet
operatio similiter et si ablutio rupticia
fieret omni septimana cum itur ad balneum
et ablutio mollificatiua in crastino
succedet sanitas festina Si vero licet
passio fuit antiquata diuiditur primo
ma atque euacuetur prout dicemus pro
ximo capitulo de scabie et pruritu per
licet vero sequatur localia predicta cu
retur carnibus elixis non fumigatis
et uinibus earum bibat aquam pu
ram uel uinum debile limphatum
ultra medium Abstineat a cibis acu
tis ut sunt cibi in quibus ponitur mul
tum salis a̅ piperis a̅ sinapis Debili
et acutis ut sunt acetum agresta
allea api et porri quamquam sola dul
cia uel aquosa generant saniem non
mordicatam furfures capillorum et
scissura capillorum ex eisdem fiunt
causis quae ut plurimum fiunt etiam
diu et curantur cum eisdem et ipsa iam
diximus capitulo proximo precedenti Furfu
res preterea fiunt in capite quadmodum
scabies sicca pruritiua super corpus
totum quare cura scabiei que dicetur
proximo capitulo sequenti partibus sublimibus
suffragatur **Pronosticatio** Furfures
cum fuerint fortes difficiles separantur
ad lepram **Capitulum 3m de scabie
et pruritu corporis totius**

Cum super corpus totum dominatur

mala gpio diuisa calida sicca adusta
generantur humores acuti ex quibus
cum in membra defluxerint fiunt
humiditates in cute mordaces et si quod
licet mala gpio fiunt sine materia
omnino ut cum materia pauca sit cum
cute pura vtres fiunt accidit ex ea dispositio
cutis veluti furfures aut squame
sicce quod quidam dispantum et pruritu
scabiem siccam vocauerunt Cum vero
fuit ista gpio cum materia flegmatica sicut
cum cutis fortis antiquata accidit ex
ea cutis dispositio cum bothor et pu
stulis diuisis quam scabiem humidam
vocauerunt et fit cum ea multiplicatio
pediculorum et lendium quoniam ex hac
materia generantur adusta glis et spe
colera rubea vel nigra similiter et
flegma salsum flegma namque non fit sal
sum nisi vel per adustionem caloris
naturalis flegmatici vel colere permixtionem
Accidit autem haec passio illis qui plurimum
cibis acutis vtuntur ut puta in
quibus multum salis ponitur aut piper
aut sinapis aut allea aut cepe et vinum
vetus purum amarorum et caseorum anti
quorum et leguminum omnium et spe
lentes et milii et panis cum similiter
et qui cibis facile corruptibilibus nu
triuntur ut piscibus lacticiniis olei
bus fructibus arborum et spe cum super
ipsos mouentur motibus inordinatis
Venerem adiuvant vero accidit in pueris
gulosis Dicitur etiam quod fit solito et debito
neglecto ablutiones corporis a sor
dicie et sudore et balneationes et pan
norum mutationes Mederi namque op
tiora et spe cum sunt per vias debilia
fabricata ut omnes ... superfluitates

ad exteriora expellat ut aut galienus li te de
acci et morbo Methodus. Cura
ergo cum est vtres sicca fiant salis indigentibus
alterantibus ad frigiditatem et humiditatem
quare balnee vtetur in aqua tepida pu
ra aut in aqua decoctionis maluarum
foliis altee et florum camomille atque melli
loti aut in aqua decoctionis furfuris tritici
et maluarum et salicum et psili
quod resoluit et humectat cum lenitate
et in ipsa fiat assidue ex farina fur
furis et fabarum et ciceris et pisorum addito
modico sal. Et post exitum a balneo
inungatur cum vnguento alio quod iam
diximus et post balneationem cum in vnctione
vicissim assiduet dicitur pluribus. de
net autem Rege cibis et potibus hu
midis valde sed sunt moderate ex quibus
sunt carnes vitulis laudabiles ole
re cum lactucis cucurbita rapis bletis
et spinachiis et pultes ex farina si
mule vel ordei vel auene cocti cum
lacte dulci bibat vinum album aquo
sum insipidum cum aqua plurima vel
ydromel aquosum vel ... vel
aqua frigida pura Abstineat ab
omnibus acutis sicut et acribus ut sunt
acetum et agresta nisi fortasse aliquis
propius gustauit quod pro ... appe
titus Abstineat cum et adulabis
vehementer sicut est mel aut a cibis vn
ctuosis in quibus plurimum adipis aut
olei aut butiri ponitur quia facile
inflamantur et in coleram conuertuntur
sola namque insipida aquosa vel
dulcia moderata acetosa non for
tia generant saniem non mordacem Cura
cius cum est cutis humida atque
ta et cum qua vrina sit citrina

albo vsitato vt vngeto

vt ordei

vehement indiget a p[ri]mo purgacionib[us]
humor[um] adustor[um] fiat vie in p[ri]mis
flebotomia basilica dextre uel sinistre si
scabies regionem superiorem corporis
occupauit a saluatelle pedis dext[ri] uel
sinist[ri] si tenuerit inferiorem / post
vero ventosentur partes scabiose vel scari-
ficatis profundatis in balneo calido
quia sic flebotomia et scarificatione extrahat
massam sanguinis adustam intus et ex-
venas residentem nec non corpus
refrigerant maxime. similiter et sanguine-
suge super membra sordida appli-
centur. Et quia ista vero omnia digera-
residuum tunc nec flebotomia extrahere po-
terit propter sui grossiciem et ad he-
rendum viscosam nec scarificatio nec
sanguisuga educere potuit propter sui
profunditatem. Accipe sirupi de fumo terre
cum descriptionem ponit mesue in suo
antidotario duplicem scilicet maiorem et mino-
rem sed maior est melior que talis
est. Recipe mirabolanorum citrinorum et chebulorum
ana ℥ xx uel mirabolanorum omnium specierum
℥ x florum buglosse et borraginis uel
absinthii infusione ana ℥ i liquoris rosarum
ana ℥ ß epithimi polipodii ana ℥ vii pru-
norum et passularum ana lib ß thamar-
indorum cassiefistule ana ℥ ii. hec omnia
bulliat in aqua lib x usque dum deve-
niat ad lib iii et in succo fumi
terre decanti colati et depurati aqua co-
lati et zuccari ana lib iii fiat si-
rupus de quo potetur omni die in
aurora ℥ ii cum ℥ iii aque calide et
si volueris ipsum acuere adde scamonee
℥ ß hic namque sirupus stomachum et cor et
splenem confortat opilaciones aperit
opteriaca nigra et citrina tollet

calorem cordis efficit lenem morbos
cutis sanat et specialiter quorum materia sit hu-
mores adusti et salsi sicut est sca-
bies impetigo serpigo lepra et mor-
phea quia ipsorum maliciam corrigit
atque leniter educat quamque die scama-
bilis uel in assellare purgetur deinde
cum pilulis de fumo terre que sic fiunt
Recipe mirabolanorum citrinorum et chebulorum
et indorum ana ℥ v aloes epatici epi-
timi ana ℥ vii diagridii ℥ v infor-
mentur pillule cum succo fumi terre uel
cum aqua decoctionis eius et detur
ex eis ℥ i vel ad iter dormitum siue
cena uel si aliud post non fuerit di-
geratur mane cum sirupo acetoso composito
et aqua decoctionis fumi terre et pru-
norum siccarum et violarum aqua purgetur ad
vero pus qualiter uel cum electuario de
succo rosarum laxati per purgacione
igitur sequentis refrigeratis prodiat ad
remedia localia per ordinem supradicta
Sirupus digerens materias adustas sile-
et educens aquosas partem illam corporis
sic fit Recipe florum borraginis florum bu-
glosse endiuie epatice rosarum violarum
tanacete infusione lactuce ana ℥ iii florum
camomille mellilati florum sambuci
uel cortices eius mediane lapacii
acuti et rotundi scabiose capilli veneris
fumi terre ana ℥ iii / scolopendrie
damarisci ana ℥ iii / ita prune prunorum
siccarum et passularum ana ℥ iii cas-
sieffistule thamarindorum ana ℥ i / senethimi
epitimi polipodii ana ℥ i et Recipe mirabolanorum
citrinorum chebulorum et indorum ana ℥ ß
scamonee masticis ana ℥ ii decoquatur
omnia post seve tertium et epicrasinum in
lib iiii aque clare donec redeant

ad lb. v tunc addantur sene ethi. ȝ et epi-
thimi et ad medietatem bullierint ab igne
deponatur ne fortassis virtus eorum re-
solvatur tunc coletur et syrupisetur ad
lb. una zuccari et de eo bibant omni
die ȝ iiij sine additione aque quoniam
fiet per se subtilis aquosus suffi-
cienter formatum leniter evacuans humores
res adustos a corporibus delicatis et
secundum P. lat. electuarium cum quo bi-
bitur lb. i. vel ß in aurora quod si-
parari. arene volueris infunde in ipso
per noctem integram innatantia
et eq. ebulorum an. ȝ iij postquam pistata
fuerint grosso modo et posita per sacra-
sum solis in sero actu calido et
mastino colatur et expressa diligenter
Pill. preciose nobiles ad idem que
pillule de aloes incipiant sic fiunt
℞ aloes boni ȝ ij innatantis in decocto ȝ
iiij sene epithimi scamonee mastic an.
ȝ ß misceatur cum succo fumi terre
vel apii vel sero caprino et dentur
excies a ȝ i usque ad duas **A**liud
ad idem quod dyaceb cum ebulo appel-
latur ℞ turbith albi et electi ȝ i ß
ȝȝ ȝ ß garyofili cinamomi an. ȝ ij
dyagridii ȝ iij zuccari lb. i et dentur
ex eo ȝ ß vel ȝ vij pulvis ad idem
℞ turbith ȝ ij reubarbari ȝ i cremo-
dactilorum ȝ i 2 ß ȝȝ ȝ ß zuccari ȝ ij
et sit tota dosis due et si reubar-
barum non pateris pone dyagridii
quantum est medietas ipsius **V**ngentum
autem mundificans a pediculis et
scabie sic fit ℞ argenti vivi ex-
stincti chalcithidis argenti arse-
nici rub. vel citrini scabiose ebl-

bi albi stafisagrie hermodactilorum
litargiri salis sulfuris an. contu-
volucris de omnibus vel quibusdam
terantur omnia subtilissime et cum
alis vel axungia vel aceto vel
succo absinthii vel cum vino efficiatur
in formam ungenti et ex ipso corpus
inungatur pluribus diebus in loco calido
et ipse post purgationem **D**einde for-
titer cum ungento diligenter in bal-
neo abstergantur ȝ nam tale
efficatie ut ipsum per se solum cum bal-
neis sepius reiteratis excuset me-
dicum a purgatione et si singulis
vel vestes ex eo liniantur liberat a
lendibus et pediculis desentem **E**t
si magis ipsum stipticare volueris
adde modicum terre chelentine et
alluminis auri et nam fere omnes
omnia simplicia putredine prohibe-
et vermes natos corruptione preserva-
tia sicut aloes et fel et mirra que
si placuerit apponantur **B**alneum preci-
mas scabiei resolutis atque corpus
plorificas fit ex aqua de coctionis
scabiose fumi terre florum cadille apii
stafisagrie mellilotti lapacie acu-
ti et rotundi et dapsi barbati vel
ex aqua calida in qua sulfur et
sal et allumine fuerit dissoluta
vel ex aquis termarum que sunt
sulfuree vel aliud se per naturam
quadmodum et aqua maris amara e
atque salsa per naturam Canon **L**icet
passio cum non accidat ut dixi
nisi post mala quorum calidam
siccam adustam vere vide ut cu-
rpa corporis et extitudo fiat gracile
et extenuata ymo et illud vere

c quti ut quy corpus pt naturā
cepit cotemnari scabies & pruri
tus assequatur quadmodum contendit
in decrepitis & convalescentibus post
egritudines diutinas. Ex quibus
sunt potes quarum impinguandi
corpus materie quam sardennus
inferius iii° ca° pncti sublimit
suffragatur. **Pronosticacio** Scabies
& prurigo cum fuit fortis difficilis
antiquata lepram signat affuturam
Et scabies cum accidit infantibus
ec pueris tenellis curatur non dz quum
fortitudinem virtutis naturalis & mu
disitam sanguinis menstrui signat in pori
corporis derelictum & alepra futura
presumat. Et scabies cum accidat in
tēc post egritudines diutinas a
acutas cum alienatione viscerum &
membrorum interiorum & constancia virtutis
& bonitate appetitus tunc significat salu
tatem. Si vero grauius remanserit
in interioribus a morbi longitudo aut
recidiuam signat futuram nisi fortas
se paciens in dieta errauit & cibum
superfluum assumpserit qui cum in
virtute digerat in scabiem transmu
tatur quadmodum accidit pacientibus
appetitum caninum. Ypocras quarta
particula afforismorum Cuicumque febre longe
fiunt postule et dolore in articu
lis & statim post ait Cuicumque tubercula
ex febribus resurgentibus a pustule
a dolores in arcubus fiunt hii cum
pluribus cibis utuntur. Et dicit Ypo
cras per afforismos lete pustule non valde
pruriginose fuit. Et si corpus sca
biosi urina fuerit laudabilem
atque bene digestam cum splenis sedimine

& colorem & egestiones similiter naturales
secundum quantitatem & colorem cibos pro
nosticabitur interiorum corporis
mundicie & virtute naturalis bonitatis.
Si vero contrarium appareat mea mul
titudinem & purgationis significat la
tentem. Ypocras secunda particula
afforismorum Cuicumque fontes egrotant a
pustule nascuntur in corpore quando
re egestiones et si cum colorem fue
rint tunc egrotat. Si vero similes
sanis fuerint ē mutri corpus cum
Et cura scabiosa catharctica non
impinguatur antequam purgentur quum
tamen corporis quanti in magis corrupta
tum in corpore premisse post quam
eius medicina nam ad victum Ypo
cras. Idem non pura corpora quanto
magis nutrieris magis ledes

C^m xiii de lepra

Lepra est morbus vilis cor-
ruptionis pueniens conditio
nis non naturalis pluries super
communes atque nobilia corporis quando
calor membrorum & forma &
figura corrumpitur & alteratur corporis
complexio & leduntur operationes naturales
& fortassis solum ipsorum continuitas
ita ut ulcerentur donec cadat quum
est velud cancer vilis quadmodum
& cancer velud lepra particularis
Dixit autem Avicenna quarta canonis
tractatu primo dicimus ac fortassis
quum materia non naturalis est duplex
una quedam genita ex adustione
humorum & est id quod accidit ut plu
rimum & hec est membrorum corrosiua
ulcerans & ipse cum fuit conglutina
tis, calidi muti adustione que

sut colera et sang. Illia vero genita
per frigiditatem condensationem et est illud quod
accidit per pass. quam ait galienus
de complexionibus. Sepius est in nalis ca-
lida ad vicinis quam frigidis congelans
hec non est membrorum caliditissima vel
mediocri et propter ea fiunt ex frigidi-
talibus fris per naturam sut fla mlia.
Et quia quando mlia non nalis
morbus efficit diversis modis ex
variis et diversis quoniam aut colligitur
in membro uno aut spargitur super corpus
totum. Si colligitur in membro uno so-
la que sit duplex quoniam aut figitur in eo
profundo donec trahat ad ipsum per venas
et arterias proprias et efficit apostema
calidissima que est cancer zephirus quod proprie
estiomenus que sit dicit inter se quoniam
si mlia non nalis fuit adusta
grossa sit cancer. Si vero subtilis
adusta sit herpes estiomenus. Si vero
frigida congelata sit zephirus duricies
nominata de quibus iam nos superius
diximus capitulo interiorum nostro fiat
capitulo de apostematibus in vita. Aut spar-
gitur super cutis superficiem donec
pervenit ad cutim et efficit alba-
ras et morpheam atque alguasetz quod
qualiter distinguatur inter se propriis
capitulis inferius apparebit. Vel aut
spargitur super corpus intus et contra
venas hec etiam sit duplex quoniam
aut putrescit et resolvitur et effi-
cit febrem quartanam aut non putrescit nec
resolvitur et lepram inducit. Et
ex quibus satis possumus quod lepra
augmentat vicia ceterorum. Est namque
lepra illud in toto quod cancer
in parte aut illud in carne quod mar-
phea in cute est et illud permanens quod
est quartana destructa quamquam a me-
dicis mala infirmitas nuncupatur
quoniam et per eius contagio corpus sanum
maculatur. Sunt autem lepre gradus
et quatuor malum omnium vero cause quod
sunt primitiva duas et quinta. Causa
quidem primitiva est adustio assidua
in sole calido vel ad ignem et corporis
superfluus et labor et fames et sitis
et vigilie et usus ciborum acutorum et
vini veteris amari. Hec enim omnia
sanguinis massam pervertunt ut plenius
distinximus capitulo de emoroidibus
et capitulo de mania canina. Alie
vero sanguinem condensant sunt am-
bulatio pruine assidua et habitatio
assidua ad septentrionem et mansio
inter muros et sompnus et otium et
ablatio coitus omnino et usus ci-
borum grossorum et potus aque fac
vehementer hec omnia sanguinem
congelant. Sed preter has duas causas
sunt adhuc alie tres quarum ad utramque
quarum est habitatio frequens inter leprosos
coitus ad mulierem leprosam vel cum
qua breviter tempore leprosus antea
coivit quare fit vir leprosus et fetus
aut utrique. Et non ut quidam ait mulier fiat
leprosa semper in qua leprosus ~~[illegible]~~
proicit sperma suum quoniam matricis de-
sitas illud prohibet. Et tercia causa
que est omnino potentissima est coitus
cum muliere menstruata quare fit
puer leprosus et quod ut ait
Avicenna terciis colliget ut plurimum in
est hec passio ex generatione et cum
per agnitionem quare differt et eius cura

Infectus namque dum capitur lepra me-
struorum adustionem et congelationem
recipit in suam speciem que aput fit
iuventutis et passim senectutis qua
plurimum roboratur donec exterius
manifeste in corpore et lepram indu-
cat velud fermentum ad per diem
et noctem latitaverit in pasta.
Etas namque iuventutis tempus
adustionis est. Etas vero senectutis
est tempus frigiditatis et siccitatis
per naturam. Causa vero lepre antecedens est ma-
la complexio calida sicca vel frigida sicca
corporis totius maxime aliquis et
terre aquibus fluit ventus nutritiua
mediantibus venis et arteriis in corpus
universum quare multiplicatur hu-
mor melancolicus et sanguis grossus
in corpore ad quod vero parum efficit
splenis opilatio seu debilitas per
naturam. Causa autem coniuncta est
cum humor corpori presente adurit et conden-
sat donec .i. melancoliam per naturalem gu-
stat. Et secundum modum humor qui sit
computatur i. melancoliam non naturalem est
quadruplex sic et lepre species nunc or-
dinabo. Prima namque sanguinis adurit
allopicia nuncupatur. Secunda vero colera dicitur
leonina. Tertia autem alteratur flegma tyria
vocitatur. Quarta vero melancolia naturalis ele-
fancia appellatur quarum omnium cau-
sa et causa per ordinem dicamus. Prima
lepre species trahitur a tribus causis
et causa est cum genus ut ait galy-
za de causis et sunt quatuor species prima
ta et corporis mutatur et actus muta-
ta. Et si quid trahant animalia [illegible]
[illegible] sit ipso mundo calidum primum est
est color corporis totius et precipue faciei
quoniam ut sit rubeus obscurus rube-
osus vel refulgentia quadam forti re-
tracti terrestri prout debitum et consuetum
Primum vero signum est dispositio oculorum
et palpebrarum atque superciliorum quoniam
ut sunt rotundi ad grossitiem et
duritiem palpebrarum et nuditate sup-
ciliorum vehementi et perturbatione in
albuginibus cum lividitate vel fusce-
dine cummixta et venis rubeis plu-
in angulis corporis velud carne rubi-
dea seu leonine. Tertium signum est
dispositio labiorum oris eminens cum
duritie et plumbeitate prout apparet sicut a
natura. Quartum signum est dispositio
lingue et palati quoniam si linguam
depresseris et inter aspiciens reperies
super radicem lingue ubi dependet
vuula sive et in palato fissuras
spissas minimas et grana velud
milii colorem diversorum et precipue alba
vel citrina vel rubea seu ceruea vel
in poris in sectis. Quintum signum est
dispositio signum capillorum quoniam cadunt
et sunt rari atque curti cum furfuribus
in capite plurimis quod si qui remanent
sunt primi subtiles quoniam vix videntur
nisi cum conspexeris ad solem. Sextum autem
signum est dispositio corporis totius pru-
ritiva scabiosa cum asperitate et tortuo-
sitate et nodositate que sub cute re-
periuntur cum inter digitos tractatur et precipue
in facie et alia videntur. Et licet
quidam ista signa sunt aliis certiora
ita ut cum simul fuerint non faciunt
errare. Septimum vero signum est dispositio
musculorum quoniam reperies graciles
duros et consumptos et precipue inter pollicem
et indicem manuum et pulpis tibiarum
Octavum autem signum est cutis tensio

sex

in toto corpore et ipse super spondiles dor
si propter formicationem similitudine qua
propter si tracta vel compressa tarde
redit ad figuram suam et si aqua
aut aliud super spargatur non imbibitur
sed cito labitur super corpus quasi
non sint humectatum. Secundum vero signum
dispositionis corporis ad aerem continentem
quia et si facile frigescunt et calescunt
quamvis ex debilitate virtutis naturalis ut plurimum
tamen frigescunt quare vestibus indiget
plurimis et cameris calefactis sed hoc
est signorum fallacium quia et sine corruptione
materie per naturam retinet similitudinem di
versorum specierum. Tertium vero signum trahantur
ab operatione nimia. Secundum quidem uno
tollitur primum quorum est vocis raucedo et
strictura anhelitus non accidens ex
catarro vel alia causa manifesta sed propter
strictitatem et viarum anhelitus opila
tionem ex materia grossa cancrosa. Secundum in
vero est insensibilitas membrorum
extremorum cum pungitur aut vritur
preter quod sit epilentia vel catalepsia.
Tertium autem est membrorum formica
tiolla sanguineis pruritus assidue sine causa
manifesta et precipue in fronte et super alios
et naso et maxillis atque super dor
sum et hec tria signa sunt alias cer
ta quae sequuntur. Tertium signum est debilitas
de pulsus quia ex ut sit parvus de
bilis rarus similiter propter debilitatem compres
sionem et organi strictitudinem nisi for
tasse a principio plus quam lepra confirmetur
quia potest esse fortis magnus velox
propter nouitatem ad caliditatem vel adustione
vehementi. Quartum est morum pravitas
fraudulenta quare facile irascuntur
neque statim mitigantur nec confidunt

[left margin:] Sex

in aliquo sed sunt tenaces avari ad
cupiditatem vehementer inclinati. Quintum
est sompni dispositio quoniam parum
et breuem habent sompnum ita ut oportet quo
libet loco causa excitentur et apparet
in sompnis fantasmata nigra et
melancolica. Tertium signa tamen in primo
ab operatione nimio sit quinque uno
tollitur. Secundum corrupto primum est anhelitus *[right margin:]* Fetor
atque corporis totalis velud fetor cadave
rum et precipue in loco calido et clauso.
Secundum in vero signum est vrina primo sub
tilis rubicunda sub alba in colore
oleaginea in superficie cum avenulis
rubeis nimium et fundo nisi fortasse
a principio cum nec adustio neque oppilatio
fuerit confirmata quia potest illo tempore
grossa rubea alba vel livida
apparere. Tertium autem est apparitio vlcerum
sordidorum in palmis manuum atque plantis
pedum ex quibus saniei aut virus fetid
issimum manat assidue neque conso
lidari se permittunt aut sunt cancrosa
sed magis per diem et diem dilatantur
cum pruritu vehementi. Et hec quin
que signa sunt ex signis huius generis
magis certa. Quartum vero signum est quod
sunt ex corruptione quia sunt ut plurimum
ventres ex sanguinea propter similitudinem
et corruptionem livide cancrose. Quintum
ac signum est ex superfluitate disposicione
et hoc quod inscripsit mos quia vena
illa quae sit sub pede basilice seu me
diane dextre vel sinistre egreditur
sanguis magis grossus liuidus fetidus
et fortasse mel egredi quia verum
opilatur. Alios vero quia rasorum corrupti
in parapside citissime condensatur

et post tempus modicum funditur a
i partem grossam residentem et aquo
sam sup natantem separat sed dicer
fiet significata si fundatur Filio
item modo quem si reces ad pessimam
complet fundi in aqua claram fiam
mellatam ad ea permisce sed uel
sup natat uel ad fundum condensatur
uel ut sanguisuge nigre minute
Et item filios quem si reces colet
per pannum lineum densum et digitis
comprima diligent repies reliquias
uelut grana milii minuta Et item
alr quem si reces cum aqua pura
frigida dissoluat in pelui tersa et im
date repies in fundo eius post con
fusionem sanguinis et aqua grana milii
iam dicta Et item alr quod si sup
ipsum aliquid salis aspersus postquam con
terit in paropside et liquor si quibus
sup natat fuit abiectum nequaquam
liquefiat uel morose ualde quod
quidem accidit propter sanguinis grossiciem atque
siccitatem sine sit adustus siue con
gelatus Item modo alio quem cum
digitis tactu sentit unctuosus et ui
scosus nigro sanguinis quocumque Et item
modo alio quem si sup ipsum posi
tum fuerit undique fundit acetum a
liquantulum acutum fortassis natabit
et bulliet sup ipsum sed in cygne
atque sanguis non cadit fides ita quem
similes eorum dispositiones reperiuntur
in corporibus nuciuis quo morbo uel
natura Durat predicta causa in diebus
tamen pauci quia lepre 3us hic gradus post
quorum est mapiseis et propter ipsum pa
ties non separatur aplicata quem cum
cura perfectum recipit si medicus fuit
sapiens studiosus Et signa

cuius sunt raucedo uocis et strictura
anhelitus et claritas albedinis oculorum
et rubedo faciei et ruborositas cuius et
paucitas pilorum et subtilitas ipsorum
et casus eorum et ulterius omnia signa
supra a qualitate mutata atque ab
actione lesa cum fuit moderata remis
sa nunc deteriora atque accreuerit ab
ipsa Secundus uero gradus est qua
lesiones et propter ipsum paties ab hominibus
separatur et signa cuius sunt quem rau
cedo fit fortior et facies tuberosa
et digiti tremant et deturpatur
forma ita ut pueri eam fugiat
et spasmantur uelud et fuit tuberose
et ulterius cum omnia signa supra a qua
litate mutata atque ab actione lesa fue
rint fortiora Et quia ab occultis multi
traxerunt fuerint omnino nulla uel
remissa et hanc nequaquam perfecte cura
recipit passi Cura que est primi
gradus sanatiua fiet hic depres
siua ne ulterius peruoret Tercius
uero gradus est in facies quem non
est cura nisi mortis suspensiua
et molitiua custoditiua ne ualde
tarde corrodant et decidat si morose
Et signa cuius sunt quando ulcerantur corpus
et fetet et trit uirus quod mobius
ulceratur Sed ut signa omnia per se
cte compleamus et ad ipsos pertransibus lec
pro descendamus Signa igitur alla alap
pitie sunt cum signis predictis quibus
rubor faciei plurimus cum inflatione
oculorum et eorum lacrimositas et ru
bore et rubore albuginis ipsorum
et quod fluit sanguis de naribus et gingiuis
quod omnium leui causa et apertio ue
narum quando uidentur in collo cum disposicione
perfecta assidua et multiplicato

pustularum rubearum humidarum super corpus
totum et urina rubea grossa turbu-
lenta et habitudo corporis carnosa et etas
iuventutis et gradus sanguinea et accessio
sanguinis multiplicat sanguinem ex vino
rubeo dulci et carnibus salsis [illegible]
et ocio et quiete. Unde quod in hac
specie cadunt capilli plurimum allopicia
vocatur. Signa leonine sunt cum
signis predictis quibus calor fiat
estimus vehemens et ulcera feda pru-
riciva in labiis oris et manibus
et partibus corporis aliis cum ardore
vehementi et multiplicantur scropule
super corpus unius et urina subtilis
pauca citrina et sitis vehemens et
prostratio appetitus et habitudo corporis
colerica et etas iuventutis et regimen
calidum sicut ~~[illegible]~~ cibus comprehense et
allea et sinapis et vigiliis et siccitate et si-
ti et labore assidue et potu vini veteris
puri amari quod in hac specie fit
maxima morsuum furiositas. Ideo
leonina nuncupatur vel quia plurimum
leonum patiuntur hanc speciem ut ait
[illegible]. Signa vero tyrie sunt cum signis
quibus predictis calor fiat sub albi-
dus cum furfuribus in capite et pruri-
tu et scabie sicut super membra facie-
tenus cuti separate velud squamas
piscium aut spatulis sponte. Propter quod
et tyria nuncupatur et multiplicantur
albaras super corpus totum sicut et habi-
tudo flauta et etas senectutis
et sexus ut plurimum mulieris et re-
gimine flatum cibus et precipue piscibus
salitis atque caseo veteri et lacte ace-
toso etc. Signa elephantie sunt cum si-
gnis predictis quibus color fiat
lividus et nigrarum nodositas cum

tortura et spasmus et in operatione ad
motus voluntatis et multiplicantur mor-
phee nigre super corpus totum. Cumula-
tur [illegible] magna [illegible] et etas senec-
tutis et complexio sicut per naturam et ac-
cessio tristicie sollicitudinis assidue
perdurantis et dicitur hoc nomine quoniam
in hac specie inducte cutes et membra
fiunt plus rigide quam in aliis ve-
dantur in cutibus elephantis.

Methadus. Secundum quod superius non
diffinitum fuit [illegible] curatio
quia cum [illegible] si fiat
fit per adustionem sive combustionem
[illegible] fit grossa sicut fuit
per naturam [illegible]
quod fuit subtile [illegible]
[illegible] sicut est multo fortius
quam fuit [illegible] fortasse per adustionem
maxime talis fit in tyria et specie
in lepra ulcerata evacuat ultima cor-
rigatur cum rebus humectantibus atque in-
pinguantibus et precipue temperatis inter
calidum et frigidum si quaque lepra fuit
in primo gradu extracta [illegible]
humoris cum flebotomia et farmacia et
regimine humoris subtilis temperatus
ad successionem talem humorum
[illegible] flebotomia fiat [illegible]
ut ait Rasis in divisionibus [illegible] preter
quam [illegible] ut [illegible] fiat
flebotomia basilice vel mediane ad in-
cisionem longam non stricta [illegible]
grossiori ad quod oportet plurimum sessio in ti-
na aque dulcis tepide vel aque
decoctionis malve vel altee [illegible]
flebotomiam [illegible] fit [illegible]
plurimus [illegible] quasi vice et per
mutatione [illegible] ad brachia

tur ad pedes et modo ad partem dextram modo ad sinistram quoniam sic fiet inviatio in educatione materie et custodia virtutis et conservatione sanitatis et conservatione quoniam cum est materia grossa dimittat diu vero subtilis liquida illico expurgatur et ad medicationem procedatur. Et corpora que magis audacius purgari debent sunt corpora humida carnosa et spissa vero vel sicca per clisteres purganda flegmatis aut per flemmas et venarum incisiones et sanguinis grossi inducentur fiat scarificationes profundiores cum incisione larga propter completam evacuationem quandoque inter quod in pulsibus tenuitur. Sunt vero in vasibus et non in spatulis vel dorso. Modus vero humores grossos extrahendi cum farmacia fiat talis ut in omni ebdomada semel vel solvatur cum medicinis convenientibus mediocris primo quo dictum est propter hoc vero fortiora sunt exhibende ita tamen ut nulla vice fortis fiat solutio sed moderata quoniam cum dicimus medicinas fortes non quod intelligis sed pondus sed virtutem. Et dicas quod medicinas complete radicis exhibere de permixtione earum et de mediocrum permittendum quoniam dabis medicinas attractivas fortes prout humor exigit quoniam addas ex lenientibus continue cui sit cassiafistula manna cum tamarindi vel aliqua prunna quoniam venter preparat et relaxat ut autem mesue in suo de apparatu cum de medicinis dicitur vero intermedijs quibus non purgatur corpus diversa materia cum syrupis diximus in capitulo et quiete corpus cum sessione assidua in lyna supradicta et sompnus cum balneo conveniunt. Iniunga cum totum purgans membra debilitata corpus sto

cum casio vel oleo vel ut nemfarus vel si aliud presto non fuit cum lacte dulci recenti butiroso vel cum adipe anatis anseris et galline. Item paca cum pirpuloom et dyalaca per eas cum fricendo. Et regle diete etc. Et cibus humidis lenibus dulcibus relaxatis penetrantibus quoniam teneri fiant cum in pinguant humorem et humores grossos subtiles exigunt. Et lac dulce recens ex animalibus sanis junioribus sumptum et in ieiunio ipse vel cum mica panis cum zucara et propterea si in ipso delatet. Cibo et pultes ex tritici amilo farina siliginis vel avene cocta cum eadem. Et pultes cum amilo vel ordeo cum lacte lac ex amigdalarum et zucaro albissimo. Et media carnium edorum et agnorum et pullorum pinguium cocta cum vitellis ovorum et croco atque cinamomo. Cibi et carnes elixe cum lactucis cum spinachijs borragine atque bleta. Cibi et media recentia sorbilia elixa non assa. Cibi et brodia butirosa et butirum recens commestum cum bucella. Et bibat vinum album clarum dulce lymphatum ad mediocrem vel mellicrato aquoso subtili. Et melicrato vel aqua decoctionis fructuum passularum vel aqua fructuum clararum. Caveat acidis et potibus gravantibus. Similiter naturam vel non naturam qualitate communis que nos conveniens diximus eamdem diximus cum eis. Et caveat coitum acutis vomitu provocantibus vel comedendo nec fortassis educitur subtilis et grossus incidunt nisi sint patientes sobrijs quem vomita pulsari consueverunt quoniam cum sacris ex vomitu grossa humida crescente cum secundum primo accessu illud et propter quoniam humor grossus v

at sap

acuos

postulat vias largas. Et ex rebus
vehementer humectantibus et soporiferis
plurimum post albumen et ovum et quies et post-
positas sollicitudines et hilaritas assidua
in aere humido valde sed frigido moderate
per se vel per artem. Hic ergo reguletur
dieta et redeat hora flandi vel pur-
gandi et fiet ordo recuperationis assi-
dua perdurans quousque sanatus habeat curam.
Et si remanserit color malus infricet
faciem cum vino citrino vel cum vino albo
usitato. Et confert plurimum scarificatio facta
primo quidem in spatulis deinde sub
mento et pulpis crurium. Item non
propter superficiem faciei totaliter ita non
sanguinis evacuationibus diligenter
cum dyrias(?) cepina et vinum potata illico
imponent et postea in balneo vel loco ad-
calido vaporoso. Et si rubor in
oculis apparuerit instillent colli-
dria que de obtalmia et postea de ex-
cusa(?). Et si capilli ceciderint fiant
que diximus scilicet de ipsorum generatione atque
fixione. Et si non lepra possit ad
gradum secundum augeri sed motus ad curam
nichil ex ordine supradicto dimittere quousque
fiet ascens(?) ne cito peioret. Et
si nodi duri vel macule morphee
fuerint [illegible] inunctas frequenter ipsa
mollificata cum balneis et oleis et
unguentis supradictis. Et atque ut olea
sunt calida vehementer donec urat
et penetrant loca dura. Et si non
sufficiat opus est ut cum lamina fer-
rea ignita urat ipsorum superficiem
atque resolvat. Et si nec illa sufficerit
convenerunt antiqui quod carnes

vipere commeste et vinum earum bibitum
et tyriaca de vipperis et tyriaca de tyro
famosi exhibita bis vel ter in ebdo-
mada cum vino albo subtili mixto
cum aqua frigida sanat ipsum quoniam ex
usu eorum assiduo inflatur corpus
totum et mollificatur caro et cutis
superior dura desiccata et regenerat
alia inferior mollis atque clara.
Et hec est cura rara atque difficilis
tortuosa. Capiantur autem vipere in quarte-
ralis(?) Et serpente hircane in locis
silvestribus montanis non paludosis
cuius color sit flavus habens ventrem
album et in medio ventris linea rubea
et in medio dorsi linea nigra et (linea)
caput habens planum subtile et corpus
in medio grossum et caudam etiam sub-
tilem velud lacerta que dicitur
fiat serpentum. Et si dentes habuerit
in mandibulis est melior. Et abscidatur
caput et cauda et abiciat omnia que
intus sunt et abluatur eius cum plicis
in aqua clara et frustatim man-
ducetur et ponatur in lebete mundo cum aqua
sufficiente pura et addatur aliquid aneti
et salis et olei et piperis et galange
et sic coquatur. Bulliat donec ab ossibus
undique separetur. Tunc in paciens com-
medat sibi de carnibus et sor-
beat ex iure parum post parum
per dies multos. Et si carnes ab-
horruerit infrigidat ipsas cum carnibus
pullorum vel columbarum et faciat ex
eis tortellum vel pullos cum viperis
decoquat et fiet ius magis saporosum
sed aut per dies multos gravamen aut

et supponit scotomia et corpus infla-
tum fiunt et actus sepe suffocacio cum ian
usus eius. Preparacio autem vipperis in leuco-
sis. Ut vina vippra preparetur sicut prius
dictum est in lib. vini albi puri clari demit
ab ossibus caude serpente et tunc vinum cum vippra
sit actu calidum et debeat fundi quod vinum a-
lbi vini albi quantum aut mistum et ex ipso
bibat modicum omni die in ieiunio. Preparacio ut
vippra in syrupum. Preparacio vipparum sit
per se et pone in octo lib. aque et adde ap-
sin. trium vel sicut eius et thimum et
epithimum et aristolochie rotunde et ge-
ciana et nitro et baccas lauri et zz
atque cinamomum et fac bulire donec me-
dietas consumatur vel cadat ab ossibus serpe-
tis tunc cole et syrupizare cum lib. unciam
et detur coclear omni die in aurora quam
testa oui capere sit in aqua calida.
Preparacio vippra in clinarea sit. Vel car-
nes vipparum preparate atque cocte sint prius
et pistentur perfecte et misceant cum
duplo zucaro vel in causa calida vel
cum duplo dyasene in causa frigida et
detur ex eo omni die in ieiunio cum vino
clado adaquato. Si uero lepra
peruenit ad gradum tertium et ultimum tunc
et virus effluat et fetidat corpus tunc
inungantur cum oleo assidue cum vngento
de cerusa operatum quod dyomus capitulo
de apostate in macrie. Item de malitia ca-
lor de remedio quod refrangit maliciam
corrodentem ne cadat membra et vi-
ta plonge et cauterisent cum ferro
ignito et permutetur cum lectus ad aerem
illum vehementer si non suppleamus
frigoris vel caloris sit cum aere stans
sicut declusus aque indigent perfundeat
et assidue vtantur lacte ouino et vac-
carum in potu quam plurime eius vi-
tam et sepius assiduet fleubotomiam basilice
et venarum gingiuarum in collo ne suffocet
et balneantur in tyriaca superdicta.

Empica — Construccio syrupi no-
bilis digerentis humores grossos ad-
ustos vel condensatos atque omnes humores
purgacionem sit. Recipe: borraginis, buglosse,
scolopendrie, capilli veneris, politrici, adianti,
et fumiterre si recens haberi possit ana
manipulum; seminis lactuce, endiuie, vel me-
lonis ana ʒ i; prunorum, sicatarum, passularum ana ʒ iii; semenis lactuce
iii; polipodii ʒ iii; bulliat omnia in
epithimum in lib. aque distilate
cum vel in lib. aque et lib. vini
albi distillati aromatica clara subtili
donec ʒa pars fuit consumpta tunc appo-
natur epithimum et illud deponatur ab
igne ne virtus epithimi resoluatur et cum
infrigidare cepit omnia manibus confri-
centur et colentur et addentur lib. unciam
albissimi fiat syrupus clarus subtilis
aquosus de quo pacientur
omni die in aurora ʒ iiii vel v.

Syrupus de epithimo purgans hu-
mores grossos adustos et coleram fit
sit si voluerit apponere in suo decrementum.
Recipe epithimi lb. iii tercium ʒ ii. mirabolanorum
citrinorum indorum ana ʒ xv. carnis fumi-
terre ana ʒ x. ebuli, buglosse, calamenti,
emblicorum, bellericorum, liquiricie, polipodii
agarici, sticados ana ʒ vi rosarum seminis
feniculi ana ʒ ii ʒ zucaris lb. iii vel
lb. iii vel lactis eius vini distillati
albi subtilis fiat syrupus spissus deco-
ctus et detur cum aqua decoctionis premissorum
vel addatur aqua plurima quam coquitur
et fiat syrupus subtilis aquosus et potest po-
tari. Confert enim lepre inchoate
et morphee et scabie et saphati et
cancro et omnibus morbis de colera nigra

empica

ʒ ii seminis citrulorum ana

gnatis // pillis unde quas scripsit Galienus
et sunt valde muatiue atque fortitudinis
ad idem sic fiunt Recipe nuc[is] indice elle
bori nigri polipodij ana ʒ v thimi
epithimi sticados ana ʒ vj agarici lapidis
lazuli loti collo[quin]tide salis indi ana
ʒ iij succi eupatorij spice ana ʒ ÷ iij
[illegible] ʒ j yerapigre ʒ xij fiat pil-
le cum succo apij uel fumo terre uel
vino veteri addatur ex quibus detur a ʒ ij usque
ad iiij et cum aqua casei feno cum iterum
dormitu sine cena et sunt sane et ex-
perte // pill. de elle. nigro ad idem sic
fiunt Recipe aloes ʒ j salis indi ʒ
ß elle. nigri ʒ j agarici boni ʒ
ij fiat pille cum melle uel vino dul-
ci et sunt de una dosi // Item ex solutiuis
debilibus quemcumque corporibus delicatis
cum sero uel aqua casei cum ex eo cum ca-
lido bibatur librum j in aurora cum zuc-
dulcatu ex si fortificare volueris
i funde ipsis per noctem mirabolanorum cit-
rinorum indorum ana ʒ ij pistando grosso
modo et in crastino manibus fricando
atque colando diligenter // Item delicatum
ad idem Recipe sene epithimi ana ʒ iij elle
nigri rasi [illegible] ana ʒ ß fiat electuarium
cum melle cocto et indato de quo detur
semel in ebdomada ʒ j uel ʒ xij cum vino
calido lumphato // Item quod rubi
[con]uenit omni die in ieiunio sanitatis
tatis et confortans sic fit Recipe trasiferorum
de tijs vj tis unus tyriace veteris
electe ʒ j zuccari rasi dyarodon albis
ʒ iij et si calor fortis fuit addatur
trium sandalorum ʒ j detur ex eo ana cibus
ʒ j cum vino lumphato // Oleum de
serpentibus cutim lepros[am] pulcrificans
et expertum per pegonus sic fit secundum Johannem
mesue in suo antidotario Recipe serpe[ntes]

... [cont.] quid[em] nigros [vel] flauos [ex]quibus superius dissoluuntur
caput [et] caudas · et pone eos iterum in olla terrea
vitriata stricti orificij et funde super
eos olei sisamini l. secundum librum v et olei communis
libram ß quinque libras secundum et sigilla orifi-
cium vasis et decoque lento igne uel
super prunas donec caro ab ossibus
separatur et caueat sibi operator a vapore
eius quia est venenosus et cum caro
fuit dimissa in frustra et recondatur
in vase vitro diligenter obturato et ad
misceatur linendo super faciem et nubra
leprosorum cum penna quia per dies aliquos
faciet cutim cadere et alia regnare
Oleum de ouis ad idem secundum eum idem
sic fit Recipe vitella ouorum elixatorum do-
nec indurata fuerint circiter xxx et com-
mine manibus et pone in sartagine
et frige super ignem mouendo cum ligno
donec rubescat et restillat aliquid
oleum et tunc eo exprime cum torculari
et liquid[um] quod manabit est completus
vitellis ad hoc fit oleum pauaris si po-
nes in alembico et distillaueris sicut
faciendo aqua rosarum melior fieret
quamuis si minus fiet de oleo ex prius Istud oleum
expertum ad omnes cutis feditatem et confert
impetiginem serpigini saphati albaras
et fistule atque vlceribus malis corro-
siuis // Oleum de Juniperis secundum eundem
eiusdem sic fit Recipe lignum Juniperi recentis
quantum volueris incide frustratim
et imple ex eo ollam terream vitriatam stricti
orificium et pone super ipsum laminam
ferream spissam perforatam sicut cri-
bratorium et reuerse ollam super orificium
et pone sub eo in fouea sub terra constri-
ctam ollam aliam vitriatam lati ori-
ficij et accende ignem super ollam su-
periorem cum quantum et stillabit oleum in ollam

infeciorem quod usui conpetit. Item de fra-
xino fit oleum et confert ad idem. Dicit
practica Constantini quod si patiens lepram in
(chatil) castre illud sanatur absque
omni alia medicina quam ultra habitum
eius corporis ad frigiditatem et humiditatem
reflexionem. Dubitaverunt aliqui
quare lepra incipiens non curatur nec
nunquam licet sint ex eisdem causis
Ad quod dicendum quod in cancro est materia
in venis que sunt velud eius radices
quare curari non potest nisi radices auf-
ferantur sed hoc fieri est impossibile sine
membri mutilatione. Item cum lepra et
albaras et morphea sint sapharati
atque alopecia nec non febris quartana
melancolica diversa genera ex eisdem sint
causis ut dictum est a principio quibus vi-
detur ut earum cura sibi mutuo suffra-
gentur. Pronosticum. Lepra primum gradus
perfecte cura lepra vel secundi gradus
alteratur sed que in 3o gradu mitigatur.
Et si sola qualitas corporis mutetur
fiat gradus primus. Si vero cum hoc compo-
sitionalis mutetur fiat gradus 2. Sed quod si
cum hoc super venerint membri corruptio
3um confirmatum. Item cum omne genus
morborum possit ex vi sanari beneficio
nature sola lepra non curatur nisi sur-
rexisset auxilium medicine. Item lepra
que fit ex causa calida quam alia consimilis est
et fit corrosiva maligna. Lepra vero ex
causa frigida tarda est atque morosa nec
membra corrodit et diuturna attenuatur
quapropter accidit ut pueri et mulieres
et seniores diutius in lepra perseve-
rant quam iuvenes et viri fortes ca-
lidi per naturam. Et lepra magis sub-
sistit in regionibus frigidis quam calidis
quoniam in eis sunt propter antiparistasis
ventres calidiores. Et si in frigidis
magis quam humidis cum sint
in eis humores grossiores et corpora cras-
sa valde per naturam raro incurrit le-
pram et tamen accidit ut plurimum contra
quoniam cum vero in peripneumonia et lepre
curativa. Et dicit Avicenna 3o suorum colliget
quod lepra ut plurimum est ex generatione
raro vero ex contrario quapropter et difficile
cura. Cancer et epilentia atque ar-
tetica que per generationem transfunduntur. Et
leprosi raro febriunt et cum accidit eis
febris sit brevis nec perdurat cum sicca
phlegma putrefactio quod si febris continua sup-
venit et ipse quartana curat lepram
incipientem.

Capitulum de albaras

Hec sunt passiones cutis deturpantes corporis super-
ficiem exteriorem sicut lepra car-

(rubric in text:) i. morphea

(margin:) Capitulum de albaras et morphea

nem inficit et membra profunda vin-
dicit ita se passio tamen valde quod est
morphea fiat maxime circa cutis sup-
erficiem. Albaras inter cutem et carnem
Et tamen albaras quam morphea ge-
neratur ex humore grosso frigido ma-
ligno quod membris assimilat
secundum spem vel toto vel in parte non potest
ipsum perfecte assimilare vel colore quare
remanet eius color proprius et alium
colorat. Et quoniam tres sunt colores
generi a colore corporis principales
qui sunt albus rubeus et niger ita sunt
et 3es species utriusque primum est que sunt mor-
phea alba morphea rubea nigra
similiter albaras alba rubea nigra.
Et alba quidem fit ex humore flegma-
tico grosso viscoso. Rubea vero ex humore
sanguineo terreo compacto. Sed nigra ex
melancolia condensata nec potest ex eo
generari cum sit humor subtilis resol-
vibilis ut in urina demonstrat.

(margin:) Pronostica

Morphea

Cura
utriusque ipsarum tam cum alba cum ut digeratur
flegma grossum cum syrupis calidis acutis
maxime et post hoc purgetur cum medici-
nis fortibus vicibus alternatis qualis
dyaprunis ca° de artetica pronis et si
propter hoc non fit aliud conferens erit communiter
competens ut squilliticum in digerendo
pillule cochie in purgando semel in ebdo-
mada provocetur vomitus duobus diebus
semper quoniam deducit materias a centro
sensu cor et adeo undique si
faciliter fuit compressus post hoc vero re-
media localia ministrentur et fricentur
circa macula alba cum rebus acutis
rubificantibus donec vesicetur ex quibus
sunt allea cepe crudum et sapor et succus
anacardi et sic rasum ut urtice et
sic sinapis contritum et mixtum cum a-
ceto similiter et radix dapsie vel lilii
radix rubee tinctorum sicut et staphisagre et elleborus
albus et radix lapacii acuti. Fiet
cum omnia materias grossas subtiliat
et insensibiliter resolvit et post hoc folium
laudanum attrahit et adducit in ru-
bore. Et si non sufficit emplastrum locus
excoriatur vel ulceretur et fricetur sicut
in quibus pulvis sinapis et cantarides sunt
ut incorporata et prope post frictiones
predictas non desistat ab ulceratione
locus donec profundetur et radix macu-
le albe totaliter auferatur. Et ad illud
confert plurimum ancessio balnei quasi
die in quo fiet scarificatio particule
cui succedat fricatio. atque emplastra-
tio dicta post hoc ut incarnetur locus
et color ei rubeus rediens infigatur
cum ungento quod sic fit. Recipe rubee
tinctorum brasilii sandali rubee cum san-
guine dracone ut capitis volueris et cum re-
us farine salicis excoriatarum

Adustarum ana ʒ ß litargiri albificati
et aqua de coctionis brasilii vel recte
rubee in misceantur donec redierint in
forma ungenti et ex eo omni die lo-
cus corrosus inungatur usque ad conso-
lidationem perfectam. Albificatur
autem litargirum si pulverisetur et misceatur
cum oleo ro. et aceto et ad solem calidum exponatur
donec consumatur et iterum teratur
et oleo ro. misceatur et soli exponatur
et hoc fiat totiens donec fuerit albificatum
perfecte. Abstineat a cibis et medicamentis
frigidis et reguletur ex rebus calidis
subtilibus utentur vita in ieiunio se
puris trifera magna quod dyaprunis ca°
de decoratione capillorum quoniam flegma gros-
sum educit et subtiliat excellenter.
Cura utriusque cum rubea cum ut sta-
tim a principio extrahatur sanguis grossus
a corde toto cum flena larga basilica
dextre vel sinistre vel salvatelle ipse
de dextra vel sinistra non isto modo
alio donec totus extrahatur cum succes-
sione assidua semper postea cum rebus
humectantibus subtilibus ut dyaprunis
delepra post hoc ut vero scarificetur locus usque
ad profundum macule rubee perfecte et
emplastretur et fricetur cum rebus acutis vesica-
tibus ita dictis donec totus fuerit
corrosus. Deinde permittatur incarnari
paulatim non subito cum succo cepe
sinapis contrito vel foliis recentibus
caulis et blitis et sambuca positis
super ulcus et infigatur ei color albus
separatus cum pice farine amili et ce-
ruse argenti vivi extincti vel litar-
giri albificato supradicto. Cura
utriusque ipsarum cum nigra cum ut
a principio digeratur atque purgetur melia

sicud dixi9 cao de lep cu sucessioe
assidua huor subtiliu 2 lxiadoz de
albis 2 potibus subtilib; penetratiui'
ditis eidem 2 assiduitate balnei
in aqua dulci tepida et multiplica9
Corpm ocij 2 quietis et abstich ciodi
acribus acuitis san9 corrodentibus ut st
piper e sinapis Cibi a acribus ponticis
san9 coagulan; ut sut nespule 2
pira no matura 2 Post 2ta uo cura
quicq9 est ad remedia localia q̃re
scarifice atq; vesice macula nigra sicud
diximus in alba 2 nigra 2 rubea dent
locis totis corroditur Dem non
pmitta in carnali subito s; paulatic
sicud in pdicatis 2 in nigra ci color albus
sicud in pdictis Prosticac albas atq;
morphea cu fuint forcis antiquate
difficiles curi9 habilitant ad lepram
st albas e deter morphea qm cutis
ma nigra sotat pfundata Cibi
et o ci ipa penetrus corporis 2 aspis
scabiosa quo ut pl'm applicant ad
lepram st huj9 passiones cu
no rubuerint facile post loca sucu9
diffic curant qm mag signt antiquam
st si sanguis no exierit qn locas
pungit cu acu mullatenus curat qm
mag signt lapidificata st in corporib;
crassis p natura vel dietam facile
curant qua sicut exterminatis qm
regimi9 habitaciam corporis c hg' pa
sanatur st si fuerit exsor aut
dinimis corporib; antiquitate mullatenus aux
fuerit Cm6 de saphea aliquesech
2 gutta rosacea
Iste pa des cuti desedanas st q'
ad maculu albas 2 morphea

rum dent ab ipis bt ino qm i istis
passio b; altra color ipius atq; nalis
menbri cu pusulis 2 furunculis
diuisis s; in albas 2 morphea non
pusule neqz furunculi 2 nu salus
calor alterat 2 Cura aut caz talis
est qm 2 si quest caz accidit cau cura
2 ppe facie Cibi 2 rubore efficat
pusulosum com cu si pusule hg'
lata fuint atq; ipse coqmbus cum
excedat sanusiu fit sanu atq; Sa
phea incipat Cibi vo innuit fuint
atq; spisse quicu plum' fit aliquesech
at yssem noiant Cibi vo rubor
sup pusulas manent fit gutta
rosea dic' et fuint cut ex eadem
causa vr. hu ca adusta cum
fuo ut st fla salsa rca atq; mla
adusa Methadus Cura cij e atq;
pomam e atq; ca cuno Cura
st scia apud fuor coaig atq; pige
ut diximus de scabie 2 pruriu 2
fixacors in ab dyonas atq; pigaab
huores adust9 dpomi9 ca de lep
qm h uno ca no dent nisi 2 m
manis 2 m9 st si corpus cu
nasu 2 umdu apparuerit cz ut
hg' pigat fiat que cu flora larga
grossu sanguine exhauc 2 quz
cu farmaca modo q; cu ista
no cu illa ut diximus de lepra dent
cutis huor adustus educat 2 sub
tilis atq; partis sucessit paulatic
comuibus subtilib; quicq; Post
ista aut atq; qualem p remedi
vide ad remedia particularia p
pugna Ula yo pl locis totis

Progn

Progn

ag cechad

C 16 de saphea
2 aliquesech 2 gut
ta rosea

cxpfundo cu sanificantib et cephis et
alijs rubificativis acutis que dixi ca
de albaras et morphea et ca de fissurib
in capite vel cu aqua admiranda quam
dixi ca de emoroydib. Et de cpras
et hic fiat caucius donec sola ma que
fuit radix atque cu gumita pnas cy[illegible]
extirpet. Et ad illud vehementer
confert sanguisuge ponere sup
locu aut ventose cu scarificac confunda
Et si passio fuit in facie ponatur
ventose p° sub spatula et collo et post
sub mento quia fit ypius eradicatio
[illegible] diversio ad [illegible] et vomatione
caveat sibi paciens ab eorum usu in
moderato quia ventose sup collu me
moriam debilitant et mollificant in
ducunt. Et hoc vero sub mento visum
diminuunt et audiciu. Et post vero ista
dicta consiliderant nos sublimati et ung
et fermentacionibus lenibus dicitis calib
eisdem. Et pro unguentis nobilibus
ad dealbanda atque lenificand faciem
et ungu album et ungu citrinu [illegible]
que sunt ungu separacionis ysta
consideracioni addito aliquid pul thuris
atque litargiri. Et si post curatoz vlcer
aliquid pilorum passionem remanet ita
curacio tota ap[illegible] donec locus albifi
ficaretur. **Empitra** Epithima
expertu ad pustulas hoc sic fit. Recipe
aque ros[arum] lb j pint sulfuris triti
subtilissime atque cutilliam ʒ j et ʒ s co
quassent in simul in vase vitreo
et p dies plurimos ad solem calidum
ut locus spacii deponat donec

cox vitis vomat rapticea quod vero
sulphurix superica vero ex aqua vero
sata. Et pro ipso facies ex sero
linatur et crastino cu aqua tepida
ablinatur quia post dies et dies faciem
pulcrificat et valent et lidem
confert plum litargiru albificatum ut
dixi ca de albaras et morphea si
sup faciem domans in ungatur
Confert plura et sic in sua de appat
ca de morphea quod ego multas dicat
sic curasse. Et hic Item. Recipe cortices
quercus et quercus calib atque despa
cu aceto acutissimo et line sup locu
post faciem suffacionem cu pano
aspro vel spongia marina. Confert
et aliud ancolon de modo. Recipe corticu
quercus calcis lote argenti vivi
ana ʒ j confice cu aceto et oleo de
mastis et line sic locu post facie
suffacionem. Vel si altheam ipsam sufficit
cristam volueris adde tartari combusti
et calthaream adusti salis adusti
et [illegible] mirre et auri aeris
adusta et sua simili et sua ap[illegible]
aceto. Recipe [illegible] et sulfuris
vivi pro ista corrosionis atque
abstersionis sicut olibanum et gallas
combustas et radices canarum combu
stas et litargirum et cathmia
argenti et auri ista separacionis
consolidacionis sicut amilum et spodium
et cerusam ista dealbacionis. Sic
namque fit medicina complexa ag
gregans in se omnes intenciones
ut dixi et est pinguissima ca hic de

albaras et morphea **Capitulum vii de al-**

[M]**agnum bificatione et lenificatione**
certificatur **corporis totius ipse fuerit**
complementum artis mee cum scriptis
vilibus et moris neque opera neque su-
perflua negligant neque fortassis
pusillum corpus humanum respiciens
eius sufficientia effugiat redundan-
tiorque humanum et ipse facies per omnibus
nobilior atque manifestior per colores
diversis colorum duobus quidem modis
ad decorem pertinentibus qui sunt albus
et rubeus et duobus aliis quod pertinet
ad conceptum qui sunt niger et citrinus **Me-**
thodus [A]lbificatur aut corpus ex-
ultra adipis et pinguedinis in ipso
cum cibis et potibus dulcibus aridis et
balneis humectantibus cum abstersione
aliquali prout diximus de arte impin-
guandi [E]t hoc cum gumma seu epithimate
quod sic fit [R]ecipe amili purissimi dragaganti
albissimi ana [illegible] dulcium excorticatarum
ana ʒ i fabarum excorticatarum ciceris et
pisarum excorticatarum farine ordei ana ʒ ii
se raphani ʒ ß terantur omnia subti-
lissime et cribellantur per pannum spissum
densum lineum vel sindone velud in
collyris et cum lacte ovium vel caprarum
vel vaccarum calido recenti dissolvatur vel
cum lacte amygdalarum dulcium donec
fiat sicud mel currens et ex eo collum et
facies epithimetur sera cum it ad lectum et cras
mane cum aqua tepida dulci vel cum aqua
decoctionis furfuris vel aqua de corticis
sive malvarum viole [illegible] abluatur
et sic hoc per dies plurimos iterandum sic
quotidie et [Q]uod si volueris fortasis
[illegible] adde aque tepide abluere [P]lurimus
tamen usus assiduus cum infra diem
denigrat [C]olum [illegible] lac [illegible]
recens [illegible] sunt ex predictis [illegible]

albificat atque molle reddit si cum eo fa-
ciem sepe abluat et postea dimittatur exsiccari
vel in ipso panni linei albi molles
infundantur et super faciem tota nocte di-
mittantur [C]ummis et albumine ovorum re-
centium pariter conquassatum donec spumam
faciat et cum eo lacte [illegible] [R]ubificatur
aut facies et corpus ex multa sanguinis
et spiritus in eis cum potu vini plurimi et
precipue rubei dulcis odoriferi et cibus
carnium inspissatis cum vitellis ovorum
et conditis cum croco [illegible] atque cinamomo
[E]t hoc et cum gumma seu cum epithimate
calido acuto rubificato tali refracto
ut virtus eius sufficiat ad sanguinem attrahendum
et ipsa plene diximus in capitulo de albaras et
morphea [P]ost aut conferens et epithima
quod sic fit [R]ecipe ligni brasilii vel ru-
bee tinctorum vel radicis pedis columbini
quantum volueris pista grosso modo et bulliat
leniter in aqua dulci clara donec aqua
predicta incipit rubere tunc dissolvatur in
ipsa modicum masticis aut thuris al-
bissimi et post hoc imbibantur in ea per-
[illegible] minime tota carminata donec
ruborem assumpserit predictum tunc exhauriantur
et ad solem exsiccentur atque reserventur
et cum ipso uti volueris humectetur primo modicum
cum propria saliva et post hoc frica tantum (al. fricatur)
[illegible] super locum diligenter quousque rubor ef-
ficiat pulchrum excellentem qui durat
per vii dies vel amplius si non abluatur
[E]t si miscuerint rubificantia cum dealbantibus
fiet color mixtus [illegible] in corporibus
speciosis [T]ertia [illegible] facies ex multa [illegible]
calore super ipsa [illegible] post usum
[illegible] vel synapis vel [illegible]
vel piper vel vini veteris acri [C]ibi
et post [illegible] corporis ex labore
plurimo et [illegible] et [illegible]

et fame

et fame et siti et cibis acutis. Confert et epithima factum ex pulvere sulfuris aut cinis bullita pariter in aqua super qua inclinet suam faciem. Et cum pergit ibi butis in eam faciem pungit aut fumum ex eis faciat ponendo super carbones. Denigra aut faciens et corpus ex interiore mutet super ipsam quod accidit post usum assiduum lenam et caulium et carnium frigidarum atque salsarum vehementer. Et post negligentiam usus balneandi. Confert pro ea epithima factum ex sucis corticum mali vel granatorum acetosarum vel aqua decoctionis eorundem. Et cortices spinis atque rubi. Quod si fortificare volueris adde sulphuris mixti cum aroma ipsum ad habendum vehementer.

Capitulum de arte impinguandi et extenuandi corpus

Corpus impinguatur ex duobus humidis super se et ipse super eum cum sit fortis et innata virtutis nutritive. Sine sunt humiditates per naturam que radicalis dicuntur. Sine per acquisitionem que influens appellatur. Quod si moderata cibis acquisita ipsam carnem augmentabit. Si non fortis adipem et lardum procreabit. Que autem dicuntur et amendias corporis crassitiem est duplex. Una quidem carnosa velud in corporibus sanis que vita eligit. Alia non sagimosa velud in corporibus flaccidis que suffocat et extinguit. Ex rebus itaque corpus humectantibus sunt cibi et medicine atque alia. Cibi qui conveniunt in hoc sunt ut pultum et subitum procreant nutrimentum quarum sunt ut sint dulces subtiles unctuose. Vel sunt in carnium agnorum et pullorum putarum et porcellorum et perdicum et fasianorum et capitum atque extremitatum vitulorum et [illegible]

si sunt in spissitudine cum aliquibus omnibus ut non generat cum speciebus acutis nam acutie. Velud sunt carnium mix in genere ut zz cervus marsi liquefacti et galanga melior fiet opacio. Et vinum rubeum dicunt vel album grossum adeoque vel medio opatus moderate et vel cervisia debita acetosita parata. Grossa namque viscosa et si inebriant tribuant per maximum vehementer cum deserunt nutrimentum debilitant plus quam claborent velud e tracum et envalle. Quia est quod ait p pa per affectualibus et triplica parti quam cibo. Et ex rebus melioribus est lac recens dulce butirosum et precipue ovium et vaccarum. Et pultes de sila vel farina avene vel frumenti vel ordei cocti cum eodem. Et caseus mollis recens et butirum cum bucella panis de simila. Consuetudo et pinee et fistici et nuces recentes atque avellane. Et ficus pingues et dactili et vina valde matura. Medicine vero impinguantes sunt sicut farine fabarum ex cortica et farine ciceris ut pisorum excorticatorum et risi amili avellanarum nucearum et earum etc. Et humiditas si quantum fiant nucearum fistacorum pinearum cum quibus valeris de magnetis terant cum subtiliter et in unguentum cum butiro recenti et fiat electuarium cum zuccaro de quo cum dicitur quandocumque etc et remo et super ipsum bibat aliquid ex potibus supradictis. Et sunt qui crassas conficiunt ex rebus eisdem cum lacte recenti butiroso et prout restaurativa dixi et cao de se ethica que sunt ex carnibus aut sine carnibus. Et si curiosa fore volueris adde ex speciebus supradictis.

6 b

a a

Et dixit mesue in suo de appropriatis
ca° de spasmo q' ina capitum edorum
et agnorum et arietum pinguium in rota
cum testibus atque longis et grecum i. vetus
corpus vehementer humectant Et hec
et lac dulce pastum in eo cocta sunt
farina simul et ordei vel risi Et hec
et suppositoria ex eisdem confecta cum oleo
vel butiro et proiectum in ventre quecumque
donec fiunt dissoluta Et in et balnea
in aqua dulci vel in aqua decoctionis
extremitatum arietum et porcellorum post q'
fiat in ipso longa mora et propter eum
abluti sunt in sto° digestus qm fiat
cuius sanguis ad membra penetrare
ad quod confert plurimum fricatio levis
mediocris super superficiem corporis totum
Unctio et et epta inpinguatio corporis
totum scilicet membrum arida spongiis
iam dixerunt autem de dimin de paucis
corpore Et de methado cum sunt
et dixit dimittere q' flagellacio corporis
cum corrigiis mollibus levis mo
derata fiat scilicet in die post cibi digestionem
impinguat corpus vehementer etiam
rubificando et mittendo ad membra calorem
Regimen non corporis impinguans consistit
in mitigacione sompni super loco molli sub
ac spacio et postponere sollicitudines
et labore et sudare non fortassis quamquam
modicum sudare placeat in estivacio
propter abstersionem sordium et sudoris
que sunt superfluitates digestionis tercie propter me
liorem cum post hec fortior fiet attractio
retentiva nutrimenti Corpus non ma
cerat ex dimittenda sicut super hoc et propter super
epar rore cum vinum mediocriter
influant super totum sine illud sint

p'ma et vel dictam Et si calor vehemens
aut frigus assequatur fiat exsiccatio
nimis ultimata propter quod dictum est animae
dicas q' dixit est ieiunus corporum macerans
unum quidam propter resolutionem humiditatis
plenam q' admodum accidit cibatis
et ieiunantibus et sollicitantibus et laborantibus
abluti in sale ultimo Aliud non propter
digestionem debilem atque consumptionem humidam
q' admodum in multis senibus et paucis
causa senectutis Et de rebus itaque
corpus exsiccantibus sunt cibi et medicine atque
vinum epa q' admodum et i. humectantibus
diversis humoribus Et tibi ista quocumque
ut sunt pauci nutrimenti quorum quorumcumque
et manducas quando aut pauci corporis quamdiu
velud sunt cibi scassini quorum maior
porcio transit in superfluitatibus Et de cibi salsi
plurimum et alea et sinapi et modo piperati
vehementer quando sunt acute stimulant et desiccant
Sunt multum ex ipsis resolvunt velud sunt
cibi aromatici Et de ipsa medicina carnium
non pinguium et hordea carnes vel piscium
Et et vinum album aquosum et alea que
cum et hornantia post vel ensis prima
vel ex alat confundere et plurimum valeat nimis
tamen ex ipsis frangat velud sunt cibi
aquosi vel acetosi vel pontici quasi sunt
sicca stiptica et epar et membra coagulat
Sunt apprecianis ex eis conferunt velud
sunt cibi non sapidi et quibus nutrimenta epatis
vel ipsa nausea i. inimica cum omnibus cibus
petit desiderium assunt ex ipso corpus
non nutritur sed potius fracta Sunt ex
ipsis mebrorum humidis i. bibi atque desiccata
velud sunt cibi sicci Et ipsa risi et milium
et panici et casuis antiquus et vinum
vetus acre et panis valde fermentati

& pannis ceruis & pãis cu se carni m̃ feni vel ꝯdit & pãis assis sup prunas & pãis sbs coctis & pannis autem q̃tq doīr fiat dieq ex his nam ipsi sap effici q̃ sui sitate cib̄ ouct̄ inbibit & humiditates ob dimittit mẽte medianc vo carq ꝯ siccitates sed om̄is talis siccit vehement vel dyamargariton dyaloy piperi dyaromẽ ꝯ Dt & ob ventris solutione vel vapig bndicta simulr & om̄is vrine pustine velud dyuresis vel siccitates sili & ob mestr̃ eductione vel antidotu emagogime ꝯ his cum om̄ib̄ ꝯsulit de quod humectat sz ꝯ medicamis appatū c illa q̄ sc am sor agn casti vite vini carni pipis z educe aucts a memoria grocox inimpy scemis api sal adusti cū aptu volunt de vnoq̃ fiat ꝯ ab pulũis a cloy cu zuc alb & det ꝯpo ani die i caumio z ut y cu potu aq fade inꝯte c decte ut cu potu vini arctosi ut albi aq̃si p vel aqua qui pꝯ dicy & dic opa sb mai tc / Regim vo aponu q̄t id facies ꝯsistit i multitudine lator & sudor sub ac ꝯtinuo pꝯ fame et sitim pduraton simul & in vigilijs plimis p nocte sup lcto dud nervs tristicia sollicitudine & cortu suppflue tc / Augenta at & cmpla sublimia corꝯ toy ꝯ siccitaca a melc ꝯitis turgidu inflatu pposse ia sipsing ca° de restitutione lactis i mamillis & ca° de ꝯtenuatione mamillar & capło de apgatib virge & testiculox / De empiis & ca° de facieb & de fauia et omib papua sit i a q di ꝯnig ca° d'articad y de cande

Prosticia° potest ꝯp̃ om̄e corpus i macrari inpinguari vel c i pole cu vehemẽc tali dis situb adest ꝯ naturam ꝯt ꝯnatc q̄b sam suf trahe apponc vel diffi̇ le cu vtq no corpat / Et dixit gal̃s i.a de ingenio sanitatis q̄ tempus humectandi multo longi est t̃c ꝯsiccandi q̄ siccitat ꝯtinet facilis sup humiditate q̄ q̄ quapropt dictum est amedus q̄ humidis c vidu ois pa° / Et corpa magn cpar ꝯia diffi̇ le ipugna / Dyno° ꝯ magn ex venis magnis apparentib i membris corpis totius quq gia i his sap talib sꝯit vaporosi / Et dixit ypocras i z p̃la aff̃ar ꝯuis ita ꝯc ꝯtenuant corpa tarde ꝯti ꝯsucuit q vo i medio medie / Sed nam vtus medicina decu & lenib ꝯsatisfieri amara mag his i sup de equat ꝯ a vtq tinascunt / Corpa ptra crassa vehement sit ita am talib medicc cuanda & ppc i pr̄a ret & in fine autem cu pleta q̄ si fuerit carnosa seu farmaca vo si fuerit sarginosa ne fortass subito sufficient / Ex carnosi na dixit ypocras p a p̃la aff̃ / In ꝯitatib ad summi bone ꝯtitudines fallaces & c. de sarginosis vo loquit c z a p̃la cu aut crassi valde s nam cito moriunt in ꝯtalib / Corpa ptra cathocimia vo ꝯsistit aliqu ꝯget aly ypp z p̃la vo pura corpa opto magis nutris mag ledes / Et corpa humida facile purgant & sꝯtit mat vd atz sicca min9 & debilius vy ypp i deny v indigi a vo q laborae & dt ptra corpz z a calliq q si corpus sint crassum medale vnct in tunc forti tudinem & vite fiat clongetitou cum adeps c vehed sufflimus ꝯ nutrimeti que natura sagax ꝯ

no genat nisi p membra singula osstau
rant / Corpa matra sanibus ledut
atra p inticia q quieta ubi gna csuet
sales ut fagar hyeis gstuges / qui
ipsaz indra pu lia debilit si qta
grossa vo corpa sanibus ledunt
dans mesit / q p initis nigra op
pilationib a febrib a apigatib p nitos
sis qui ipsaz vasa stricta sut et coar
tata // Cu at pces corpis st du^tes
sz spmatice t carnisformes sale q
carnisformes fluut t refluut q st
tad a say Spmatice nec semo nec
fame cosuetudine mutat C nonu

Kⁿ de nod
2 veruc

De nodis 2 verrucis

Nodi 2 veruce mutipant
emenciae cut v tubcosit q
sunt i manib et pedib ex
ma grossa mista radicum sustes
i membro pfudata t capit grossum
cq teniis ve claui infixus neq
ledunt i suis apcib nisi fortass
acciderint in voles manuu ut
plant / pedum t ppe si fuerint
magne difficiles dubiquate / Et
st modice duicie qm a st mol
les tetabiles a dure aspe uelle
unt t alij a sunt puu sepitem
capit vo lata a ogo et alij albe
a nigre a colorf eosdem ac me
bro q sunt t alij a sunt inte
gre a sesse p scissuras vij qua
lit se hucat no dunt i ma. st
neq cura Azethadus Cua
ipsaz ut cansitent t gburet coz
radices cuiq usq ad fundu
ctms. cu aqas t ungent / arde
tib dict ca^d de emorroidib dent
fuerit deinigrate t mortificate per
fecte p q h vo. linat cu emplis
t ungetis pulsa dictis ubideru
dan psit. ceciderint a facile
cu digitus extrahantur neq

Azethadus

pmitta aliquid radicas in loco qm 2
st ipm sunt illico germinabit. post
hoc no gsolide ulcus cu pul cthurab
minimu preciti sup ipm vel dragana
vel litargiru donec tot applanet / Et
si sunt verruce pne molles n^t pfude
sufficiat ipaz gfrica vehemente 2
ppe post sanificatoz pfudata cu m^{mis}
dicas cui de morphea et in pmt q
in difficab mutat paucus vo dib
2 potibus huidis sorbilibus sanguinan
tibus subalom 2 ppe huor vocassit
cu flora larga vel farmaca q admo
dum cu de lepra Empica modus epa
euellandi uiucas radicatus h est
ut gburant ipaz capita viabus su
q inuncaas cu vga enecta candidi t
iuncti vel cu tenta ignita dont ad
ustio ponctus ad radica ita ut sepat
a membro cuiq velud surgens
in cinerum et ipi^c leuit manibus co
hat ppt q rapa aliq vo radia et
post hoc ulcus gsolide cu ung / albo
usitato Et sunt q ligat radices veru
caz cu pilis caude eque t leuit qua
q die liquido ostringut donec totum
eius stam restaunt si id no sufficit
n fuit uiuca tenera facil. no pfunda

Capitulum dcam^m de serpigine 2 in petigine 2 igne psico 2 formica atq miliari

Omnes at i^c pamos similes
st i dispositione et cu simile
t cua quaqt de ips uno
ta^o. dicc q Sunt aut pustule valde
minute spessim coslute sunt plurime
cuentes p membri supsficie cu velo^te
multa cu ardore et pruritu vehementi
sunt a q o ma subtili adusta. Vbi
to t statt salsa ut say q spudeties
[illegible] no sunt nec reliquas q misssant
t si sit ca sit color corp cutis cu

Empitr

ardore vehementi. Si vero fuerint a flate salso fiet color sub albidus cum fur-furibus et pruritu. Si vero fuerint a sanguine fiet color corporis rubeus vehementer cum humiditate manante. Et pecca dicitur pu-stule que in cutis superficie oriuntur quedam vero subaute apparent. Sunt et ca-tenge cum bothor que vero delate sunt et que cum ardore vincente humiditatem que vero cum humiditate vincente pru-ritum quamquam diversificata nomina sunt tamen non causa nec cura

minutiss- ta

Methadus

Cura ipsorum omnium que cum fuerint tenera facilia ut statim a principio lacerentur quamquam vetustiores atque scalificare profundatim et sanguinem cum unguibus cum digitis exprimatur ita ut nichil ipsius remaneat sub cute et ad illud offert non modicum auxilium balnei quod cutem mollificat et magis liquefaciat post quod vero si quid visu fuit remanserit et fricationibus ruptis vesicatis cum ... dictis tamen de furfuribus quibus succedat illico fricatio lenitiva dicta ... donec cum alteratibus que perfecte locum sanaret que si fuerint fortes antique difficiles primo materia digeratur sicut et purgetur deinde tamen superfine tamen de scabie corporis et pruritu quibus suc-cedit scopus localia supradicta

Empita

Empiita Quod istae passiones de fa-cili curantur si permissa scalificatione et balneo tam dicto locus frequenter ex unguento albo usitato liniatur et si presto non sit aliud cum adipe gallie vel anseris aut anatis vel cum musila-gine seminis lini et seminis malue. Et locus scalificatur, que sanguisugas sup-locum et ... si materia sit confundata dein-de et unguis locum quamquam cum oleo rosarum vel cum albuginibus ovorum conquassatis cum aqua rosarum et aceto aut cum succo ... vel acetose nec fortasse per ambulationem di-latetur et ... ad id non modicum corporis exercitio cum liquidis urgentibus ad

velut si materia carnis agnorum edorum dyta cum lactucis aut cucurbitis et seminibus ipsorum sicut et ex potibus aque frigide vel vini debilis aquosi et abstinentia a rebus acutis unde aut sicut allea sinapis et piper et cibi vehementer salsis et vini veteris ... sicut et cum balneis assiduis aque dul-cis et ex remedijs sublimibus et aliis de intellectu eorum et aliis de lunipio et aliis de frayomo qui sequuntur tamen de lepra ... post curam generalem

Capitulum xiij

De lentiginibus et panno faciei

Differt iste passio in dispositione seu forma unum quod cum causa in ... corporis una et cura sicut et tamen exponitur Sunt autem lentigines macule rubee ac nigre in facie seu in brachis quod generatur vero sicut ipsorum lectores sunt sunt parte finat ac ... materia ... cuti et carni ve-nit ... pannus vero dicitur color faciei nubilus obscurus et panno lini ... tincta ... variata vero accidit impregnatis et ambulantibus in sole fit autem ex humore grosso dispersa per membri superficiem undique quare fit autem separata post alienationem lu-cidi ... ab ... ipsius

Methadus

Cura a ... est ut a principio digeratur materia atque purgetur non cum farmacia non cum flebotomia larga grossum sanguinem ... cui succedat ... assidua ... subtilium ... cibis et potibus assiduis et balneis ... ... quam plene iam ... tamen de lepra post illa vero particularis fiat ad localia ... ut ... ... donec maculam vestigia radicatis ... ... quod ... cum ... et fricationibus sicut et em-plastris acutis rubificantibus vehementer atque cuti ... et carne ...

Caput

Empirica

Prosticio

Capitulum de scrofulis

quod vo succedat in unctionibus stiptice consolidate ulceris quibus aliquando mistcat quod albedinem inducat et decorem et quoniam omnia iam plenius tetigimus capitulo de albaras et morphea **Empetigo** Si paranus a lentigo fuerit recens atque facil tollet sicut modo fac prius faciem cum sale de tartaro vel de pungis vel cum aqua de tetonis simplex vel cum lixivius acuto in quo sapone fuerit dissolutus donec cutis rubescat omnino et ad illud confert plurimum continuatio balnei et in balneo fomentacio cum aqua tepida cum cute mollificat et ipsam ad curam facile adaptat. Et postea sic vel pungatur sequens eunguentum albo usitato et unguentum citrino et cuti rignat candida et decorem. Et ideo confert predicta omnia que diximus capitulo de albaras et leificatione. **Prosticio** vero duarum partium difficilis curatur et precipue si fuerit facta antiqua quamvis sicut omnia vel fuerit est consequta utique lentigines sicut pano dis sinet. Et ad lentigines duarum partium quam quod albas sunt rubee que vero nigre sunt nigre sunt peiores et quanto nigriores tanto peiores lentigines et fuerit. Quarum pro nullatenus curantur propter prima in facie et viride siccunt cum fuerit alie vel miliaz tufiat impregnata.

Capitulum 12m de scrofulis

Scrofule sunt tres glandose genita in locis mollibus sicut in gutture et post aures grossis vel in inguinibus vel sub assellis vel in inguinibus et secundum quod consimili viscosis velud et flegma grosso qui accedat calorem naturalis in spissatur putrescunt et cum duae coagulat alba calore et mollibus tota manet de loco in locum ut mus. Sanari potest si eius sicut in eodem loco et

quoque magis fierit donec fiat ut nichil et mollificata et curat totum et capitulo **Metaflegma** quod omnia cum puram removes et molli sunt mediante cutis resolutus clotis quod est ut consimili evacuatur a flegate cum corpus fieri assiduo si fuerit possibile sicut et catharticis distinguunt flegma ut ante que diximus capitulo de epilepsia et capitulo de paralisi et capitulo de arteticia passione et fac ipsam pati famem et sitim post cibum et laborem facere in omnibus et canne a cibis corporibus viscosis velud pasta et vermicelle et alii fructuum et caseus et pisces et carne ac cibis calidis subtilibus cutis ut sunt allea simul piper atque alii in vero pro certo post dicta usus cura ad infirmitatem cum pro resolutione atque suffumina sicut et gargarismata nervorum unguenta mitigant putrefactiones ut dixi et corpus resolutum ex dialtea vel apostolicon cum calido posita sicut locum sicut et cum sinapis cum cataplasmata ad nucem facta ad sicut nasi facta fuerit composita sicut et confricate columbarum cum ficu sicut et alia confricate loca et tunc vivenda et ysopus et scrofi saginia fuerit temperata postea predicta in mortario atque commiscendo et alia calida apponendo post balneum et cum stacionem et aqua dulci calefacta. Suffumigium resolutivum fit ex pice nigra spongia marina cum sepe lapis fragil pinnacia galbano armoniaco bdellio oppopanaco sulphure quodcumque illorum si tantum fuerit cum carbonibus istis ita ut pacientis fumum recipiat os apertum donec liquor effluat. Salivati et ... ac die in ieiuno ut aliquando ...sit fit ... in pulvere cum quo figuerint pilullis et pice ad ... Gargarismata non fuit ... fiunt consimiles solutiones

et liquida calida vel cum sinapi trita et
confecta cum melle vel cum aqua decoctionis
piretri sinapis gargarizent vel cum aceto
acutissimo et vino veteri claro et cum aqua
tali falsa vulnera ¶ Unguentum ad
resolvendum sic fiet cum unguento fusco cum
alio cum mirra et galbano postquam
dissoluta fuerint in vino veteri et incorporata
cum ipso dicitur et cum bdellio galbano ar-
moniaco serapino oppopanaco sunt
dissoluta in aceto acutissimo et vino
veteri claro et postquam incorporata cum cera
liquefacta ad ignem in casula ¶ Emplastrum
tum vero fiet cum pipere cum stafisagria pi-
retro et euforbio et sinapi et aliis et
pulverizatis grosso modo ita ut ex eis
pulvis sepius in ieiunio masticetur
aliquando donec cum calore saliva colliquaverit
que tota sunt conspuatur vel cum ceris
tractis in vino veteri et cum aqua decoc-
tionis calidis vel cum [illegible] oximelle squil-
litico quater duo vel tres in die ma-
sticet in ieiuno ¶ Expositum in [illegible]
[illegible] alternatis tota materia contrahatur
ita ut [illegible] penitus [illegible]
[illegible] et sic fiet quod madidum de novo
generabit ¶ Cum autem frustulis fuerit
magnus durus difficilis antiquitate a tua
nullatenus resolvatur [illegible] ut cum rasorio
[illegible] aperiatur ita tamen ut vena
et arteria non dissolvatur quoniam magnum
fiet periculum propter emorroydarum [illegible]
vulnerando atque complicato et vulneratis illius
[illegible] cum pluribus stipticis et [illegible]
pluribus nec fortassis [illegible] effluat cum
[illegible] sicut [illegible] armoniaco [illegible]
[illegible] sandaraca [illegible] et [illegible] in vino
[illegible] consolida cum unguentis et pulveri-
[illegible] sicut unguentum de litar-
giro [illegible] de fissura labiorum
oribus et unguento mastice et thure
dictum [illegible] de emoroidibus Similiter unguentum
album [illegible] postquam fiet cum pul-
[illegible] minuti et dragaganti et litar-
giri confortatis ¶ Et in hoc labore [illegible]
conplevimus auxilio dei misericordis
cuius nomen sit benedictum a secula seculorum
Amen. finis 2i libri

¶ Auris meditaturc sonituum a. p^m. Amencia a. 1^m. Alopecia b. 2^m. Appoplexia a. 9^m. Ablatio ventositatis... a. 1^m.

Alaco. b. 7^m. Cani capitis. r. 2^m

Auris. d. 3^m. Apostema capitis. o. 6^m

Apostema narium. e. 2^m. Apostema uuule. r. 3^m

Appetitus prostratus. n. 2^m. Amfulous. d. 2^m

Appetitus caninus. n. 3^m. Aborsus. x. 2^m

Appetitus corruptus. n. 7^m. Dalchithis

Apostema stomachi. n. 12^m

Asclites. o. x^m. Apostema testiculorum. q. x^m

Apostema splenis. p. 3^m. Aminulus. r. 6^m

Apostema cordis dolor et ulcus. l. x^m

Apostema ani. r. 6^m. Animollificatio. r. 2^m

Arena. s. 3^m. Apostema lingue. f. 1^m

Apostema testiculorum ut virge. v. 4^m

Apostema matricis. x. 10^m. vesice. t. 6^m

Arthetica passio. y. 2^m. Amigdale. r. x^m

Albaras et morphea. z. Ardor urine. t. 2^m

Alguesceth saphati et gutta rosacea. 5.

¶ Bolismus. n. x^m.

Brachiorum et extremitatum dolor. y. 6^m

Bracus catharrus corrisa. i. 2^m.

Bolismus. n. x^m.

¶ Catharrus corrisa bracus. i. 2^m

Cordis debilitas. l. p^m

Cordis tremor. l. 2^m

Cordis dolor apostema et ulcus. l. x^m

Corpus meditandum. a. p^m

Colerica passio. n. 10^m

Cathesia. o. 3^m. Canina mania. a. 1^m

Capitis dolor. a. p^m. Cassomule. f. x^m

Colica. q. 2^m. Cogelatio. a. 3^m

Calculus. s. 3^m. Cusca. b. 2^m

Coytus. v. p^m. impotencia

Cancer matricis. x. 10^m

Crurium dolor et extremitatum. y. 6^m

¶ Colerica febris. C. intpolla.

Colerica continua et causon. d.

Composite febres circa... k.

Crisis. n. ¶ Corrosio dentium. g. 3^m

An crisis erit febrem. o.

Creticii dies qui sunt. q.

Crisis quando dicitur fieri. r.

Capillorum decidacio. x.

Demoniacum lupinum. a. 1^m

Debilitas nervorum. b. x^m

Debilitas visus. c. 3^m. Dissinteria. t. x^m

Debilitas cordis. l. p^m. Dolor stomachi. n. 11^m

Dentium dolor. g. p^m. Dimucio lactis. q. p^m

Dentium mobilitas. g. 2^m

Dentium corrosio. g. 3^m. Diminutio urine. s. 6^m

Diminutio digestionis. n. p^m. Diminucio voluntatis. p. 2^m

Diarria. q. p^m. Dissectia debilitas... p. p^m

Dyarria urine sive dyabetes. s. x^m

Dissinteria. t. x^m. Dissinteria febris. d. p^m

Dorsi dolor. y. x^m. et spatularum

¶ Dies quando fit crisis. r. Diminucio capitis et testiculorum. o. 2^m

Dolor extremitatum. y. 6^m

brachiorum pectoris et spatularum. debilitas renum. s. p^m

Epilepsia. a. 8m
Empima. k. 7m
Eructuatio. n. 1m Exitus ventris t. 7m
Epatis apa. o. 6m sive extimia
Epatis lesio. o. pm Explicatio feris
Epatis opilatio. o. 2m Dimacresis
Estimativa memoria et ymagina. a. 1m
Exitus ani. r. 2m Extimatus ieiunorum q. 2m
Emorroides. r. 7m Combustio lactis q. pm
Emorroides matricis. x. 11m
Elephancia. y. 3m Effimera. a. 2m
Extremitatum dolor. y. 6m
Effimera febris. a. 2m.
Ethica febris. a. 2m
Ethica senectutis. a. xm
Empiola liparia horripila. G.
Erratice febres composite. k.
Extenuatio et impinguatio. B.
Frenesis. a. xm formica. 9.
Fistula lacrimalis. d. pm fluxus sanguinis h. pm
Fetor narium. c. 2m fluxus gingivarum e. pm
Fissura labiorum. f. pm fetor oris ff. 2m
Fastidium nausea prostratio appetitus n. 2m
Febris quartana interpollata. h. febris ex pl... x 2m
Febres composite certe. k. fiat r. 7m
Febris pestilencialis. l. fluxus ventris q. pm
Febris an sit an non. o.
Febrium xor. hoc. p. fluxus sanguinis h. pm
Febris diffinitio. a. pm Ethica a. 3m
Febris effimera. a. 2m Facilitas partus x. 7m
Febris empiola lyparia horripila. G.
Furfures capitis. y.
Faciei pannus impetigo. a. 3m

Febris putrida. a. 7m in generali
Febris sanguinea. b. pm
Febris colerica interpollata. C.
Febris colerica continua. D.
Febris flegmatica interpollata. E.
Febris flegmatica continua. ff.
Formica serpigo impetigo. 9.
Gingivarum fluxus et ulcera. h. pm
Gomorrea. v. 3m guedolg... f. 7m
Gutta rosacea alguesech saphati. S.
Hoc xor. ulcera in febre. p. Gibbositas ... y. 6m
Horripilatio lyparia empiola. G.
Hernia. v. pm
Ombre ...ia. n. 7m
Yposarcha. o. xm suffocatio ventris t. 7m
Ictericia. o. 7m
Ymaginatio estimativa virtus memoria. a. 1m
Incubus. a. 10m
Ydropesis. o. xm
Intestina. p. 3m
Yliaca. o. 3m ylios
Intestinorum apa. o. xm continua ulcera
Impinguatio et impedimenta. x. xm
Impinguationis signa. x. 1m
Interpollata febris. C colerica
Interpollata febris flegmatica. E.
Impinguatio et extenuatio. B.
Impetigo serpigo ignis persicus milliaris
et formica. 9.
Illiturgia. a. 7m
Impetus demonum. a. 1m
Lacrimositas. C. 2m

Ragadie in ano . r . 8m
Renum debilitas . s . pm
Renum maries . s . 1m
Renum opila. duricies . s . 6m
Renum apa . t . pm
Ragadie mitt . x . 11m
Ruptura siphar . y . pm
Ranex . y . pm
Restrictio menstruorum . x . 2m
Scotomia . a . 2m
Stupor . a . 3m subeth
Soda . a . pm Subitum medicis a . pm
Spasmus . b . 2m
Sincopis . l . 2m
Surditas . d . 2m
Sputi mittio . ff . 2m
Squatia . h . 2m
Sputum sanguinis . k . 1m
Stomachus . n . pm Stomachus . n . 12m
Sitis . n . 6m Superfluc vigilie . a . 6m
Singultus . n . 8m
Stomachi dolor . n . 11m Splenis ulcus . p . 3m
Splenis debilitas . p . pm
Splenis opila. duricies & tensio . p . 2m
Stranguiria . t . 3m
Suria . t . 8m
Satiasis . v . 2m Stipticitas ventris . q . 2m
Syphac ruptura . y . pm
Spatularum dolor & dorsi . y . 8m
Sternutatio catharrus tussis . i . 2m
Sanguinis mictio . s . 2m
Signa repugnationis . x . 1m
Spontaneus labor . y . 6m
Serpigo impetigo ignis persicus for-
mica miliaris . q . Scrofula tur

Sanguinea febris . b . pm
Scabies pruritus saphati alguesech . y
& gutta rosacea . s
Tortura . b . 3m
Tremor . b . 8m
Tinitus . d . pm
Tussis . k . pm testiculorum apa . v . 8m
Timpanites . o . 8m
Thetanus . b . 2m
Thenasmo . r . pm
Testiculorum apa . v . 8m
Tensio epatis . o . 2m
Tensio splenis . p . 2m
Vertigo . a . 2m
Visus debilitas . r . 3m
Vigilie superflue . a . 6m
Ulcus in aure . d . 8m
Ulcus narium . e . 2m
Uuule casus . ff . 8m
Vomitus . n . 9m
Ulcus stomachi . n . 12m
Ulcus splenis . p . 3m
Ventris fluxus . q . pm . a 3m k . 6m
Ulcus gingivarum & fluxus . h . pm
Virtus obdatiua . e . 3m
Ventris stipticitas . q . 2m k . 6m
Vermis . r . 3m in ano
Ulcus ani . r . 6m
~~Ulcus [illegible] . e . pm~~
Ulcus testiculorum vesice virge . t pm . q 8m
Virge apa & testiculorum . v . 8m
Virus fissus emoroides . r . 7m
Vtrum spatiorum aialium pestilentia . a . 1m
Urine ardor . t . 2m

Vine gotta · T · ij · in fi
Vesice apa · T · 6 · ij vlc
Vlc matric · X · iiij
Varen · V · 3 · ij
Varioli morbilli · ix ·
Venenum · f ·
Venator · T · in cibo et potu
Veneni cum exmorsu · ro ·
Vinea nodi · g ·

Sic est finis huius registri anno domini 1431 die Jouis post dominicam quasimodo geniti per Nicolaum Findlat baccalarium artium et medicine compilatum pro tunc scolasticus in Cultura vii de Seccua Brudygame

Item contra omnes febres ex quacumque causa provenientes recipe Enulane tormentille saxifrage maioris id est schwortz diptam vel 2 aliquos Sante Bernarth wurtz angelice ana de pipere et tanto quantum sufficiat vel 2 consideratione caliditatis vel frigiditatis omnia in subtilem pulverem redigantur et exhibeatur in vino vel aqua in modum et si adest tumor splenis fiat emplastrum super locum de semine lini contrito et cum antiqua sagimine bene impastato et super panniculum extendito cotidie renovato et sic dubius tumor splenis recedit et febris mittigatur sepius expertum est Item sirupus

Addendum recipe Centaure peucedani id est Berzwurtz agrimonie ana fiat decoctio cum vino bono et albo et exhibeatur bonus haustus mane et sero Item radix pedis columbini et 2 aliquos dr Kranfuss sepius comesta repellit febres quartanas

Item expertissima febre sequitur potentia et in ratione per continuum usum decoctionis pedis columbini cum bono vino et albo multotiens expertum

Item expertissima potentia sequitur prepositis et si fuit confirmata tunc in tua ea videtur sicut ante tunc quando istomia recipiuntur cortices swartz et ponuntur in aqua frigida et inde perdie iacent postea abluuntur bene et pellicule auferuntur ab eis postea desiccantur in loco umido sine fumo et pulvere facto exhibeatur cum vino albo vel aqua predictis aliis Considerato vero statu pacientis si necesse sit fiat decoctio illius recipe radix sambuci que est in terra et deposita cortice superiori et ligno ablato in dictum medium cortex in duas pecias et decoquatur cum vino albo et non cum aqua quia debilitaret paciens et 2 vene frigide cortices sicca decoctione fiat pulvis de radice gladiolli i. lily celestis et pipere expertum sufficit

Tertio

et exhibeatur cum predicta decoctione nouem vices pra-
ctus

Item ad idem rappe coquantur cum carnibus castratinis et
modico sale et fiat multa quantitas brodii et vtatur
omni die quousque senciat profectum

Item puluis expertus ad idem recipiatur semen vrtice
ysopus epar wulpis de siccatum simul et fiat puluis
et exhibeatur cum albo vino tercium et expertum

Item fiat tale balneum coquatur semen cinapi
in aqua ad aptitudinem quantum noster sciis
propter contera ea optime et
superfundatur debile vinum
uel vinum in compositum de fecibus
et fiat in modum lactis et
tale lac superfundatur super lapi-
des ignitos silices in byssinis
in vino dolco wolhat cysto et
sudet stat quantum magis tollerare
potest et post balneum
involuatur in panno blaweu
per totum corpus et etiam cum
aliis vestibus desuper bene
tegatur et etiam sudet stat
quanto diucius potest et hoc
de quarto in quartum diem

Item magister petrus
tondam tondam medicus
comitis silue fecit aperire
venas subtalo vtriusque pe-
dis de 2° in 2^m diem et fecit
sibi fieri talem decoctionem
videlicet cum ligna comuna

capillis veneris epatica et ace-
tosa que crescit in magnis
siluis in modum trifolii et alio
nomine vocatur acedula leporis
cum vino albo et fiunt optime cunctis

Item vngentum ad omnia recencia
vulnera et vocatur attractiuum quod
recipiatur sepum de visceribus
bonum et dissoluatur cum resina
aqua et addatur modicum cere
et coquatur simul more consueto

Item vngentum incarnatiuum in
quibus vulneribus recipiatur
mellis et butiri aqua et fiat decocto
quousque capit in duritia ita tamen
quo admodum attractiui disposita
debet fieri et est optimum incarnatiuum

Item aliud vngentum pro siccis
vulneribus recipiatur mellis
et pinguedinis visceris porcorum
et equo pondere recipiantur et
bene simul coquatur ita tamen quod non
fiat nimis durum et extendatur

Item vngentum in paralisi cum
quo locus doloris ad ignem debet
inungi recipiatur due partes
pinguedinis de pedibus bouum
et vna pars de resina alba et
pingui et vna pars olei rosacei
ista tria incorporentur simul ad ignem
ita tamen quod sit nimia bulicio et
inungatur locus ad ignem quanto
calidius sustinere potest propterea
fiat tale emplastrum recipiatur
picis nigre et inde non dura cum
aliqua pinguedine commixte
vna quantitas de cera noua
et pingui due partes de oleo
oliue quantum sufficit fiat de-
coctio et non sit nimis durum
nec nimis molle et extensa apponatur

Item cont' appoplexiam non i
veteratam primo et principalit'
detur pacienti talis confectio
Recipiatur origani pulveri
zati quatuor partes piperis et
ta silic' pulverizati due partes
sulfuris pulverizati quantum
piperis et hec commiscantur omnia
sil' et cum melle dispumato bene
incorporentur ita tamen quod non sit
nimis densa neque nimis
molle et utatur successive
per spacium octo dierum / Et post
spatium octo dierum fiat sibi tale
balneum coquatur herbe calide
et resolutive sicut est arthetica
saracenica menta crispa menta
rabellina origanum absinthium
pulegium nasturcium ortulanum
marg. i. fefferkrawt nastur-
cium aquaticum cottula fetida
et similibus que resolvunt et
calefaciunt Et post exitum balnei
fiat statim emplastrum / manum
et pedem quod sic fit recipiatur
i lb battaste lani et media lb
seminis sinapis fiat pulvis
subtilis / postea dissolvatur una
pars armoniaci vetis in aqua
muccata et alia pars cum mellis
conjugatur cum ea et bulliat
sil' prima bulicione postea
deponatur abigne et postquam
infrigidata fuerint incor-
porentur cum predictis pulveribus
in modum emplastri et extendatur
super pannum et ligetur super
manum et pedem et infirmus
semper in bono calore teneatur
postea detur sibi talis potio
Recipiatur una pars liquiricii
alia pars rosaporum vel platte
nidchi quod idem est tercia pars
lameole i. wolffsvast an...
in eadem omnibus in partibus per ...
et infundantur cum vino albo unum
plenum cocleare / et talis pur-
gatio vestimenta de quinto in quintum
diem / et post modum ... ...
...catur sibi ... dec in bono ...

Sup'

vini plenum cocleare de olco si
napis et continue quousque sa
nabitur quod istud medicamen
est certum et expertum / sed oportet
paciens abstineat ab omnibus
que infrigidant et grossos
humores faciunt / et super omnia
a principio debet sibi caput
rasum et sepius ablutum cum
lixivio in quo sit coctum origanum
et absinthium

Item unguentum mollificativum
omnibus duriciei Recipiatur
pecia lardi diu in aqua ma
cerata et dissoluta in patella
coletur postea assentur ova
in placitum in stupha madefacta
hoc facto excorticentur ova
et cum predicta pinguedine bene
clixentur continue movendo
et in fine apponatur modicum
cere et coletur

Item contra antiquas rupturas pedum
pulvis brance ursine sumne
valet quia nullum dolorem
generat et omnes rimas claudit
et carnem bonam efficit

Item in defectum oculorum recipe
rutam feniculum betonicam
et eufrasiam macerentur
diu in aqua bis distillata
a vino albo tercio vero
distilletur cum predictis herbis
usque ad siccitatem herbarum
et utatur ultimo ablnantur
primo oculi et facies cum aqua
munda et dimittatur per se de
siccare et post desiccacione
tingatur madidissimo panniculo
lineo et antiquo et ablnantur

...efficax

et abluantur oculi circumquaque
sub et supra et hoc fiat bis in die
et nota quod aqua semper debet
operire obturari ne virtus
evanescat [illegible]

Item ad occidendum ranas
et serpentes seu quoscumque
vermes in humano corpore
existentes Recipiatur
aqua vite quater distilla
ta et macerentur herbe
in dicta aqua videlicet
centaurea abrotanum men
ta crispa fumus terre ruta
diptamus et pipinella et
distillentur usque ad sicci
tatem herbarum et qui
paciens mederi debet
debet primo abstinere a cibo
et a potu per ii vel tres dies
vel quamdiu potest a cibo et
a potu abstineat postea
[illegible] ei unus haustus
in quantitate medie teste
ovi vel citra secundum vires
pacientis et sit continue
ter vel quater in die vel
sepius et sic dicti vermes
seu rane vel quecumque nocivi
in corpore fuerint moriuntur et
successive per secessum
expelluntur et nota
quod [illegible] in fine paciens debet
confortari bonis cibariis
et bono potu et aliis congruis

Item contra inflaturam
rubedinem et pustulas oculorum
et fistulam Recipiatur fumus per clepsedram
vel polliculam perforatam
ligni aloes et recipiant oculi
apti super fumum et hoc fiat
quandocumque placet [illegible]

Item contra omnem pelliculam
in oculis / [illegible] frangere [illegible]
et [illegible] caliginem et
[illegible] succum albe herba
[illegible] et mellis
despumati [illegible] ista duo [illegible]
ad consumpcionem succi [illegible]
hoc [illegible] ponatur aceti de vino
albo facti unum coclear plenum
et [illegible] coquatur usque ad consumpcionem
aceti Et si retinebitur in loco
frigido ista confectio seu confectum
tanto melius valebit et quod
debet a [illegible] a oculis [illegible] una
[illegible] gutta ter in die [illegible]
potest [illegible] magnum
generat dolorem verumtamen
in principio acuti dolorem sed in fine
facit ac si unum distraheret
pelliculam oculi et lumen apparet

Ligna fraxini vocatur in vulgari
esschin. [illegible] antiquo vete et
fiant minuti in forma digitorum
ad [illegible] et repleatur olla magna
[illegible] super quam ponatur [illegible]
[illegible] et desuper [illegible]
taculum et [illegible] / Deinde [illegible]
in terra [illegible] olla et [illegible]
fortissima et distillet oleum
fraxini / Cuius gutta in medio
manus posita penetrat in [illegible]
[illegible] manum ad aliam partem
sine lesione / hoc valet contra palsiam
Et cum pulvere leporis et melle
despumato contra [illegible] Et
simpliciter bibitum valet contra
serpentes in [illegible]

Item suppositorium fit de vitello
ovi cum sale et [illegible] stupa
conglobata Et contra ranas et
[illegible] pedum et manuum
et palsiam [illegible] sine
[illegible]

Digestivum in passionibus capitis frigidis.

Rx utriusque salvie calamenti maiorane basiliconis
peonie ana ℥ iij semen maiorane basiliconis ana manipulum
ana ℥ i. mellis rosarum lb i. fiat sirupus. Medicina purgans
humores frigidos a capite. Rx agarici turbith ℥ iij pul-
pe coloquintide ℥ ij usque ad tres confi[ciantur] cum oxymelle
diur[etico] et cum isto volueris fiant pillule et recipe a ℥
ij usque ad iij cum quibus aliquam [?] pulpa colo-
quintide est valde fortis medicina. Caputpurgium purga[n]s
corpus deinde capitpurgium sic fit: iniciatur in naribus
succus maiorane tepidus vel succus modice corticis
sambuci usque ad duas guttas vel tres. Vel fiat
ystud alterum. Rx mirre nucis muscate ungelli ana ℥ iij
[?] pulpe coloquintide ana ℥ i. pulverizentur et confi[ciantur]
cum aqua rosarum et fiat [?] et cum isto volueris dyspe[nsare]
unum modicum porcio cum lacte mulieris puellam nutri-
entis et naribus iniciat. Si autem volueris mitig[are]
operationem bullat ℥ ij in vino albo pro fortiori / et ystud [?]
cottidie de mane [?] per nares [?] [?]
et si ita fiat necessitate [?] [?]

Evacuatorium flatus a capite

Rx pillularum cochiarum ℥ ij pulpe coloquintide bdellij
ana ℥ i. [?] cum sirupo de sticados vel aqua
salvie et fiant pillule ad modum ciceris et dosis ℥ i.
sunt satis secure. Ad idem.
Rx pillularum cochiarum ℥ s. pillularum de yerapigra ℥ ij mor-
[?] cum sirupo de sticados vel aqua salvie et fiant
pillule ad modum ciceris dosis est ℥ i.

Ad idem

Rx pillularum [?] pillularum aloes pillularum auri-
ana ℥ s. fiant pillule [?] dosis est ℥ i.

Philosophia est amor et studium sapientie

diatheos

plures auctoritates confortat — applicat / memoriam / stultitia(?)

diacastoreum

blanca

teadoris

diacalaminthes

theodoricon

ypericon

plures omnia que operantur debiles cor et stomachum confortando et ut Aristoteles nominantur temporibus et mela(?) ut quod siccopin(?)

plures auctoritates memoriam acuunt et stomachum et capitis apoplexie et quod debilis confortat aug... dolorib... capitis sicut pergat ab(?)

Diacastoreum — Item quod confessiat cephaleam capitis frigidos auxilia enigrancis et monopaticis doloribus omnium in debilis palisi(?) mixte capitis emendat et stomachum capitis splenis et renum solvit et exoribus est... fri... cu... de ... modo anetlae(?) capitalis pr... et apozimate ... capitis et decoctione absinthii ut emplastrum splenetice et ad capparis ... radia ... et aq. decoctione ... sol. ... macedoniti accipiat fumo ... quando ...

Item opiate dum dantur et ... in ... anetlae ... ante balneum et ... post balneum et sunt tria magna diatesseron ... alexandrina adamantina ... athanasia diasolba ... magna ... opopira ... subera tersa ... una ... mediocris ... locis suis

pgat humores fla[illegible] vz cephalargicis & oculorum doloribus & sanguinolentis
tumulib[us] & lepris q[uod] f[it] pali[s] tumulos cepytes c[um] vino i[n] q[uo] cocta s[unt] salvia
libra palis de [illegible] modon anetta[illegible] ¶ Et si eam purgare volueris
¶ Cathemoica purgat [illegible] antiqua flegma purgat [illegible] [illegible] p[ro]dest
¶ vz q[uod] mitigat dolorem & capitis vertiginem q[uod] fluxum [illegible] ventis q[uod] in
[illegible] & regulam [illegible] fit ho[mo] [illegible] vocem vz [illegible]
[illegible] colorem [illegible] si [illegible] si vis purgare adde [illegible] cathamoce
¶ Dyathos vz [illegible] sua [illegible] [illegible] conforta[n]do q[uod] confortat debiles cor
& stomachum vz q[uod] cardiacis passionibus ex [illegible] vz [illegible] temporibus [illegible]
q[uod] letificat [illegible] [illegible] febrib[us] acutis [illegible] qualescumque [illegible] [illegible] purgat [illegible]
¶ Tiferi [illegible] & apoplexia & ad dolorem [illegible] & podag[ram] [illegible] pille
[illegible] vz [illegible] ad [illegible] [illegible]
¶ Yralogodion & yera ruffi vz adipcdunt [illegible] flegma curat & [illegible]
melancoliam [illegible] colerem q[uod] [illegible] passionibus capitis ex flegmate & melancolia q[uod]
et [illegible] maniaci monopagici [illegible] malis [illegible] dosis [illegible] [illegible]
& dosis dati [illegible] ¶ Itẽ dyasene vz [illegible] & maniacis sincopi [illegible] lep
[illegible] scabiei q[uod] curat melancoliam adustam & non adustam q[uod] [illegible] [illegible]

Aurea alexandrina

R. azari ꝯ opobalsami mscat an ʒ ij ʒ s. galang opij une cipi an ʒ ij balsami cinamomi folij zedoar
ysi costi cardi [illegible] cassie lignee euforbij dagri thuris storac calamite saluie [illegible] yreos
pislcos napei saxifrage aucti an an ʒ ij lig aloes allipte reubarb castorei spice gal
epopori dauci [illegible] mastic sulfuris vi peonie [illegible] ros thimi [illegible] pulegij aristol
to [illegible] madragore i cortic [illegible] fu [illegible] dauci [illegible] xilobal
[illegible] amoi petrosilini sem petrosilini leuistici [illegible] simoni an ʒ s [illegible] costi argenti [illegible] albar
margaritarum blacte [illegible] ossis de corde ceruj an ʒ [illegible] xiiij [illegible] domitum sicut
an [illegible] ix. [illegible] ff.
ff opij [illegible] ʒ iij cassie mscat.

ad asma et ad artiat' pa^s et tussiculis et ad oculorum fluxum electu' p^ob^s vz attayseu

a ¶ Alexa alexena dicta ab albanno alexena ab alexandro peritissimo pho inventa sp^c vz ad oculorum vicium capitis ex frigid' m[illegible] in oculis venientium a capite ad oculos et aures et gingiuas descen^r et ad conuedicem [illegible] q^e fit de eodem humore da^r cum dormitum in modum avellane cum vino ca^do

a ¶ Adrianum dicitur ab adriano imperatore romanorum qui illud composuit vz sp^c qt ad oculorum vicium capitis ex frigid^te et ad oculos conuedicem et obscur^{tem} et cum inguinem detur cum vino ca^do i q^o cocta sit salvia in modum avellane da^r quantitas vis cum decoctione genciane ut purgavi [illegible] hora accessionis dat^r. Incipit lapidem patienti [illegible] pacienti lapidis de^r cum vino decoctionis saxifrage vel milii sol

b ¶ Acrostum sive muscum est pta^r vz sp^c q^e catarrum et q^e oculorum vicium p[illegible] ex frig^te in vocem asmaticis artiat' et tussicientibus vz est q^e oculorum fluxum flat' pacientibus p^ob^s da^r cum vino calido

c ¶ Athanasia i. inmortal vz q^e fluxum sanguinis da^r cum succo plantaginis q^e fuerit [illegible] duci sup lapidem molarem mollem cum lapide ematite tam diu do^r q^e sanguinis effi^a cum q^o ipsa medicina distempa^r det et fluxum mirabi^r sedat q^e si distempata et naribus [illegible] fluxu sanguinis [illegible] sedat [illegible] est succo ipsa medicina distempa^r et [illegible] [illegible] in vulnera missum sanguinem stringit vz est emoptoicis [illegible] ordine distempa et bibita dosis eius ʒ iij cum succo supradicto [illegible] dissintericis et dyarricis vz

d ¶ Albatalon i. unum [illegible] ut tractatu [illegible] da^r pati acutas fe cum [illegible] et aq tepida distemperatum [illegible] frig^a da^r [illegible] et dupplici tercia^r laborantibus [illegible] ʒ ij vel iij [illegible] boni et bibi [illegible] mirabi^r mede^r dat^r est [illegible] doloris paciens ex suo [illegible] [illegible] fe epaticis et [illegible] da^r [illegible] succo [illegible] vel [illegible] succo [illegible] cum [illegible] capilli veneris ʒ iiij in mane tepida

e ¶ Anthamasion i. q^e mortem vz cephalargicis stomaticis sciaticis podagricis nefreticis et [illegible] laborantibus [illegible] et omnibus [illegible] ventositate flatu affliguntur et [illegible] est qui cibum digerunt difficile flat et eo purgat et [illegible] humores cum [illegible] de^r in modum castanee [illegible] cum ca^da

f ¶ Antidotum d^r q^e q^e datum [illegible] i. sanguinem menstrualem ducens vz ad [illegible] pa^os mulieres ad [illegible] q^e non usum purgat purgat mirabi^r et ad salutem perducit lapidem in vesica frangit [illegible] monet stranguriam sanat epaticis [illegible] curat [illegible] [illegible] sanat et ad omnia [illegible] utilitatem [illegible] et ad [illegible] et eos sanat q^e cibum non [illegible] [illegible] fortis [illegible] et eos sanat q^e colicam paciunt nefreticis [illegible] qui bibit sanitatem [illegible] in [illegible] vel [illegible] ad omnia q^e [illegible] utilia [illegible] cum pacientibus emorroydas [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] da^r in modum avellane [illegible] ca^da [illegible] si [illegible] cum vino [illegible] mulsa dat

Item q^e colicam da bibere aq distillatam [illegible] Item [illegible] cocta et bibita vz

B. Blata dicta e eo q albos pgat humores flegmaticos vz cephalargicos et oculorum doloribus et sanguinolentis doloribus et lippis confert palmus tritos et epileticis da. sco c dcam fs al mic lh palis

b. Budicta d. qm abortiuis cum summetibus bu dici. si de lupulis infinitez gt. q incta fuit vz ad guttam artheticam et podagricam ex frigore renes et vesicam pgat da. sco in vino ca. i modum castanee

Ad caput ex frit. vz aurea allex. adamud et ad g̃ruedic̃ mebiorum
et ad oculos obscuritatem et ad g̃ugivas et aures ex eod. humo
Ad catar. vz atarisca
Cephalargia vz athanasia g̃r. l.
Q̃m cibu no digerunt l co. p̃gat
aqs̃ humores p̃gat t vetosit. l
Ad p̃gad. co et fla. a
Ad colitaz a — l corticu mul cu in vinu cu g̃nda et ff epatis et melle
Cofectio alipte alipta i muscata vz pueris patientib asma et gesturaz pectoris
et eis no valetib 2tule lac fit est opti. in fungi. et odoriferis q. utu. aptici
et impatores in captiis sunt et iterat in pterissis medicis et clistis

l. Cofectio gallicum q. iterat in pterissis medicis et clistis et vz q. in iliacaz
oris et stoi ex humorib g̃ss

l. Cofectio ylere vz ad dolor. urini si fiu. p̃ isto a incipiat et e pterissi recessu qd
ut recta incipia. vz est sat ad g̃fiacco q̃cipic.

m ¶ Diamargariton d[icitu]r a duobus granis margaritarum perforatarum et non perforatarum q[ue] i[n]t[ra]t valet cardiacis, ethicis et ad o[mn]es cordis debilitates et secu[n]dum d[atu]r in estate cum rodostore vel sirupo in hyeme cum vino mane et meridie valet et contra ... ptisicis et consumptis

n ¶ Diatriontonpiperon valet ethicis passionibus, d[atu]r sirupo et stomacho et splenem ad aperiendum et mundificat vetus ...

o ¶ Diacameron, i[d est] horum ducens de morte ad vitam valet asmaticis, artiaticis, tussientibus, ptisicis et o[mn]ibus imbecillitatem ... concedit debiles, lubos confirmat, luxuriam provocat et ... et in diarodon julii laudatur, complet dat[ur] ex eo ... mane et vespere cum vino ... consumptis

p ¶ Diapapaveris d[icitu]r optimum electuarium valet ethicis ptisicis ... tussientibus, dolorem pectoris ... in tussi ... dec[octio] aque ... vel ...

q ¶ Dyamoron, amoris celsi dictum est bacium a moris rubi valet ad o[mn]es palati ... et guttur cadentem uvulam sublevat et ... sanat ... exiccat ... opus fuerit ex eo paulatim ... et ad gargarizandum dabis.

r ¶ Dyarhodon d[icitu]r quod fit de floribus rosis ... rosarum et ... valet ethicis, maticis, cardiacis, letificat ... et qualescumque ex egritudinibus ... confortat; detur mane et meridie febricitantibus cum aqua, non febricitantibus cum vino

s ¶ Diasatyrion dicitur a satirionum testiculis ... libidinem ... valet et da[tu]r ... qui debilitatem ... patiuntur, libidinem ... provocat ex aqua ... cum mora ... detur in sero cum condito ut vino dulci ... vino

t ¶ Dyapenidion ut dyamasticum ... dyamastenis d[icitu]r q[uia] ibi intrat valet ... et paucitas patientibus ... et ... in ... augmento et statu confecta datur ... cum aqua frigida ... in modum castanee ... febris ... datur hora matutinali ad modum castanee cum aqua calida

v ¶ Dyaloe a[ntidotum] et lo[...] valet cardiacis, splenem ... ethicis ... confortat ... datur ... et ... confortat ... mane et sero ... decoctionem ... vini ad modum avellane

x ¶ Dyaprassium d[icitu]r a prassio ... quod est plus quam de aliis intrat valet ad omnes ... pectoris ... ad catarrum et ad omnes ... et ad ... palatium ... et ad omnes distillationes ... et ad omnes ... ex ... detur cum vino calido in sero in quo coctum sit ysopus et ...

y ¶ Dyaolibanum d[icitu]r ab olibano quod in ... lacrimas ... dolorem ... et ... sanat ... sanat cum decoctione ptisane datur ... cum vino albo ... coctum sit ... et salvia

z ¶ Dyadragantum ... quia intrat plus quam de aliis speciebus ... d[icitu]r ab ... da ... ptisicis, ethicis ... cardiacis qui patiuntur ex calore et qualescumque ... longis et validis egritudinibus detur mane et meridie cum rodostore vel cum aqua frigida si opus fuerit

7 ¶ Dyamana

Dya ... laxativum ... specierum dyadragantum ʒ j ... ʒ ij ... ʒ vj ... ʒ v ... ʒ j ... ʒ j. s. ... ʒ ij s ... ʒ ... xvi ...

z | ¶ Diapenidion dicitur a penidiis que intrant plus quam de aliis valet ad omnia vitia pulmonis et pectoris et tussim et ad raucedinem vocis, siccitatem exsiccative et ptisicis detur mane et sero cum ptisana calida, non habentibus febrem, vel calorem cum vino calido.

k | ¶ Diacimini dicitur eo quod plus cimini dicitur [illegible] valet specialiter ad frigiditatem pectoris et stomachi ventositatem solvit et intestinorum quotidianis et typice febricitantibus de frigida causa prodest digestionem [illegible] provocat detur post digestionem cum vino.

q | ¶ Diadragantum frigidum a dragaganto accepit valet ad omnia vitia pulmonis et pectoris ex calore maxime ptisicis ethicis pleureticis et ad omnem tussim ex calore et siccitate et ad omnem linguae et gutturis asperitatem cum vino [illegible] et [illegible] dissolvatur.

r | ¶ Diadragantum calidum valet tussientibus ex frigido flatu et non valentibus ex [illegible] asmaticis epilenticis [illegible] suspiriosis peripleumonicis pleureticis et ad omnem [illegible] pectoris stomachi confortat digestionem provocat detur [illegible] febricitantibus cum tepida aqua non febricitantibus cum vino.

ba | ¶ Diacastoreum dicitur a castoreo quod in recipit valet quia [illegible] cephaleam epilenticis vertiginosis [illegible] lia [illegible] et monopagiis doloribus paralisi omnium membrorum maxime capitis concedat [illegible] pectoris et splenis [illegible] solvit et [illegible] noctis obstat detur [illegible] capitalibus passionibus [illegible] absinthii vel [illegible] spleneticis cum capparis [illegible] [illegible] usque ad horam vj.

bb | ¶ Diacosto dicitur a costo quod in [illegible] ad dolorem stomachi [illegible] spleneticis et ydropicis maxime leucoflegmatice et yposarce [illegible] calore [illegible] stranguriosis [illegible] detur cum decoctione scolopendrie vel capparis sero vel mane cum vino calido. dosis ʒ iij.

bc | ¶ Diairis dicitur a radice illa que yreos vocatur valet asmaticis [illegible] tussientibus vocem perditam restaurat si fuerit ex frigiditate detur [illegible] sero cum vino calido.

bd | ¶ Diacalamentum a calamento [illegible] valet ad omnia vitia pectoris ex frigiditate maxime [illegible] in senilitate [illegible] tussis ex frigida causa et quartanariis [illegible] eo accepto [illegible] in sero cum vino [illegible] et dolorem stomachi [illegible] ventositatem [illegible] excludit et calculos frangit [illegible] quartanarios [illegible] cum vino [illegible] [illegible] hora accessionis cum [illegible] pigami vel [illegible] dosis ʒ iij.

be | ¶ Diacodion dicitur a codia quod [illegible] quod intrat [illegible] [illegible] tussim [illegible] vigilantibus provocat soporem febribus [illegible] detur [illegible] solutionem ventris maxime dissintericis [illegible] pluvialis [illegible] sit [illegible] [illegible] cum vino cocto dosis ʒ ij.

bf | ¶ Diasene dicitur a sene quod in ponitur [illegible] melancolicis [illegible] detur cum aqua in qua infusum est sene [illegible] ʒ ij.

bg | ¶ Diacitoniton [illegible] digestionem provocat vomitum abstinet ventositatem [illegible] prodest [illegible] maxime [illegible] confortat [illegible] [illegible] [illegible] et indigestibilibus dosis ʒ [illegible] apoziate

bh | ¶ [illegible] epilenticis [illegible] et [illegible] et dolorem splenis et ad [illegible]

bi | ¶ Dialacca valet ad [illegible] et ad ventositatem [illegible] apoziate [illegible]

bk | ¶ Dia[illegible] [illegible] ad omnem dolorem [illegible] sanat [illegible] digestionem [illegible] [illegible] [illegible] dolorem splenis [illegible] [illegible]

bl | ¶ Diatrion pipereon [illegible] ad [illegible] dissolutionem ventris [illegible] [illegible] confortat epilenticis et podagricis [illegible] [illegible] [illegible] ut supra

bm | ¶ Diagalanga valet ad frigiditatem stomachi ad [illegible] ventositatem [illegible] digestionem provocat epilenticis [illegible] [illegible]

¶ Epithimi et sticados dr.. Antidotum c. succo scariole vel cum succo feni vel decoctione ista vel
dos. ʒ iiij cum aqua tepida
dd ept. ensifrony or

bm ¶ Esula ... quia ypta p. advenit calorem ... melaicis qui est malis appetitus ... urboles
... ... et testas ollarum et ad ... fortem ... ad doletes et fluctus ... ... ta si ...
... fiat apta ... polinini ... panno vel ... et capite ... ...
... et parti ... ... cum vino ... ... modum ... ad doletes et fluc
tes ... ... et ad diffi... ... si cum succo arthemesie ... ... fuit
ut ... ut ... ab umbilico ... ... ad tussim veterem vel ... dispo
... ... vel ... et ad ... si ... fuerit ... ... aqua
... ... si ... ... fuit et bibita
cum vino et ... cum succo ... de ... cum vino ... modum ...

bo ¶ Elon ... quod abbas ... ad ... Roger filii ... ducis ... gravant ...
et ... et ... et ... dolorem et ad ... lapides dat. ...
vino ... q. lap ... cum vino ... ... solum ut ...

bp ¶ Elon plus ... ... completa medicina ... ...
... ad ... ... debilitatem et cordis ... memoriam ...
epylenticis ... ... debilitate ... de ... et ... feb=
ricitantibus cum tepida non febricitantibus cum vino

bq ¶ Elon de succo ... ... guttam calidam ... ... et qualis
tertiis scilicet cottidianis, ... ~~acutis~~ febribus ~~... ...~~ ... et purgat ...
molestia et ... malorum humorum ... ... de ... modum
castanee cum ca... aq.

br ¶ Elon psillii ... ... dat. ... calidam ... acut. febribus ...
... ... hyeme ... mediam noctem
... ... cum aqua ... modum castanee

bs ¶ Emplastrum ... ... missio ...
ad ... ... si dolor ... ... pte
ubi fuit ... si ... dolorem ... ... sanat et ... sagittam
... si ...

bt ¶ Emplastrum ... ... dolorem ... et ... si fuit
... ... mollificat ...
de ... ...

bu ¶ Emplastrum ... ... ad ...
et dolorem ... ... fuerit ... ... fuit ...
et dissolvit ... ... emplastro ...

bx ¶ Emplastrum et elon ... // Electuarium ad visum // Electuarium ad ...
by ¶ Electuarium ... medicina ... ... omni die ... ...
sustinet ... ad ... vite sue ... ... non videt
... in corpore suo ... ...
... medicina ... ... narratum ... medicatum fuerit ... ad
fistulas ... ... et ad pulsam cordis et ...
... ... ubi ... malicia ...
... ... omni die ... modum ... aqua ... ...

bz ¶ Electuarium sancti spiritus vel ad dolorem stomachi et pectoris vomitum et fastidium tollit da. dragma per radium et pl

bx ¶ Electuarium restaurativum ¶ Electuarium contra dolorem stomachi et renum vesice lapidem vitium dolorem colicum et quod per ventositatem nascitur extra causam et contra omne vitium cordis et dolorem intestinorum sudant purgat do da. dragma per radium et post cum aqua calida et fractionem stomachi et si vis dare ieiuno stomacho da cum vino calido et post bibat aquam calidam et eat dormitum optimi saporis est et suavis odoris purgat vel xii et sit conservari per iii annos in sua efficacia et valde expertum et gloriosissimum

bz ¶ Electuarium pro sompno cum opii ʒ i massam lactuce ana ʒ s confice cum melle et da vini ʒ s et post potum cum pl

bz ¶ Electuarium frigidum ¶ Electuarium contra tussim veterem et omnem catarrum a capite descendentem purgans cor pectus et pulmonem ¶ Electuarium letificans almasor

athanasia

Ad fluxu(m) mestruor(um) l(ve)l cos sang(ui)nis narium vz acc(ipe) ... c(um) ... et aq(ua) plantag(inis)

Ad tussi(m) fe(bris) da artagalon c(um) aq(ua) frida ut tepida in duplici ... biba(t)

cu(m) ʒ ij boni venbi(?)

Qui ex flatu ventris affligit(ur) l(ve)l fla ... pgat

Ad pgadu(m) fla ... co. ...

bg — Filoatrop(os) anu(m) hois l(ve)l miscleans ... vz ... nesticos talentu(m) in ventib(us) et vesica ... fragi ... potest expellit ... addimaq(ue) ... et ... dolori ... si fuit datu(m) cu(m) ... da ... modu(m) castanee cu(m) viola ...

bt — Filonium ... tussis cu(m) ... dat ... calidat ... cu(m) ... splenticos sanguis ... exuere ... cu(m) apoziate ... pleuriticos ... nestus et vesice ... cu(m) mulsa ... modi fabe egyptiace

ca — Filonium ... valet ac colicam passioz ... dolor(em) ... cu(m) vino ... ad modu(m) fabe ut pas ... papau(eris) al. semissa ... ʒ x opij ʒ x ... ʒ v pet ... ʒ iiij cassie lignee folij eufor(bij) ... pipis ... ʒ j ... ff.

·tb· ¶ Thalosilatu agalosil dary c abcssai qr galosili ny dc vtuti sigultu singult
corti i aq̄ x bibita vortu stoi z sbosicz inlabi. vpuunt uz ipse acide eructua
i digez optie vpuunt pois opila. pr spualem incatum apit de. iuos anchae
p9 pradux cu vino l' ca rodo stote l' cu fira p9 cenas

·tt·n ¶ Bangrasma ad moyrez saucium z spuatioz

It sq̄ vomitu ecda. dysitomitez ut citonia assa. e zute ut ios
noucllaz

cd Agia gra ygia i. salvatrix gra i. ... iuncta vz ipe ad renu ... dolor de tm fca ... ypos de sepe abluto cu aceto ... sordidat nebulas ab oclis aufert da in sco quino ... in mod avellane

ce Andro... olympiacu ... i. pote olimplar ab auctore ... ipe cottidia ... quinta ... ante ... hora ... avellae ...

·cf· Agustinum d. ... imperatore ... vz ipe calculos et ad ... dolorem ... frangit ... dissipat ... adimitt ... de ... sit ... saxifraga

iij. Contra catarticum suppositorium vel laxativum pro impatientibus vel aliis delicatis hominibus multum valet ducit cum sine lesione et molestia valet pro parvulis pueris senibus debilibus et qui sepe sunt constipati valet etiam [illegible] ventositates stomachi et intestinorum [illegible] [illegible] . [illegible] ca[illegible] . ut [illegible] tepida [illegible] et [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ad litargiam fit athamadon cephalicis sciaticis podagricis melancolicis et de intestinis laborantibus dissoldat et omnibus qui in tempore a viscoso flegmate affliguntur et hiis etiam qui cibum non digerunt fleg. et co. purgat et aquas hidropicis cum ventositate de. [illegible] modum castaneae [illegible] ca.
Ad lapidem in vesica.

ch. Ciritosporum i. dragma [illegible] et [illegible] quod in ipsa ponderet lapidem hic ipse lapidem frang. et expellit si [illegible] in vesica fuerit haec medicina [illegible] dolor [illegible] lapidis [illegible] de. [illegible] qui [illegible] fuerit cum vino ca.

¶ Ad fluxu menstruo℞ vz athanasia c̄ succo ℞ aq. plantag̃ f̄ icta cu dab; co͞sa vz
dinte labodantib; disoldat ex flate l.

¶ Mestalez sagnez dicit antidotu enigogu vz ad multas pa. mlieres ad mt
tez qua usu pgat et pcont i uro occid. et extrhit et p ptu q no pnt pgari i habi
pgat et ad salutez ducit petrag i vesica rupit et pgat vrinaz monet Stranguri
sanat et cob sanat q abu no gtinet fla fortit cdn. et cob sanat q colicaz pacut.
ricftic pdest li. at q bibit sani tez obtid. eptic consum ciat sciosim splenus sanat
et ad oia intrauca nugnuz utilitez pnat vz ad sto. indigt coz apheby nt forcig
werit. ad oia q ill st utilia. cy rancedu c pacietib; emorroydes a fluxo mestrio℞
a dissinteria da. i modu auellae mgne cu aq. ca. p q baineu si sy fe c ouario a mulsa dat

ri ri ¶ Metdatu i mat om antidoto℞ vz ad oez capit passioz vini tmitici si fuit ex
frite maiore melacolic et timidis et latina et vro dm sbvenit dentu doloriby
et palati et oia vicia ori et maxillar sanat et medet si sup locu dolete poat
i tinis pti dolcti et extiq de co poa. i modu cpli in tpporiby vnde fit discesio licet
da cu dcoct balaustie ppne da. q. vcui si cu suco mete potet. i supat.
morsuc rabidi canis ut deos arialu pdest vz ce q ruta an horaz attessiois dat
tu vino tepido in q. coctu sit pigaum da. q plurib; passioib; sco i vio iq salma cocta sit

cli ¶ Cozusa cuca apitassio plo vcta ipe da quita. vis an horaz attessiois cu vio
ta. do i mod auellae et vc cottidiae dat et tipis qby vina penitq deneg at. da. cu
suco senatonis h cad si cu tepida aq. disipe. et cca tippo et pulsq vgat vacut do
febby et si sudoz pvouit ft cuasioz si no sudault morteny fit da. an horaz attess ta vio

cl ¶ Amelcta i expta da ipe emorroidis et ad vctz storro fioz et rugitu lictat
dissutic optia c et oi solutoz vctr da. cu aq. pluuiali mae mdic et sco

am ¶ Mei rosatcu qd gti vadomel vocat sto. g fortat et mudificat et gstipat da. mae
et mcidie et vz typice febcentib; cu aq ca. co℞ glucetat et laxat vz ad siti. tz ptor

m ¶ Mono pisis vz splenetic eptic stragurias et dissinaz pacie. flen. nale et mcha et to. tz
nalez pgat un et vctosit cattimatu et sanit gsuat in fluoz sagins mitigat
et i frigidat et cc pgat pacietib; undvez et mediu cuitteu lhuty cu dcot sc
meloy cuan et tubite et viol. si f. f. psenc polip. venbi. i tamarindi cassie viol.
anisy an ʒ j aq cp suffi. dc ʒ j cu tepida mae

Nefrites vz athamas f. 69.

10 Nefrocatharsi· f(ac)ta· viui expertu c(on)tra yliacas & diffi(cult)ati· vine si cu aporiate nulli fit in
modu ancillae sua de vrinis & vesica lapidez potius expellit cu aporiate saxifrage
saptu (?) aristoloc impegit cu dootes costi dos 3 iij· cu vino ca(li)do

[illegible]

ad oculos et aliquid ex suo colore ut ex acuta febre citrinus vel lividus. dicitur ar-
catalon id est succo stalonie ut succo febri vel cum decoctione capilli veneris

Oleum rosaceum violaceum sambucinum populeum videlicet quando acuitas et paucitas pa[?] est
vocata sit cum spiritu pulsus et tympora et plantas manuum et pedum quorum calorem omnino extinguit

Oleum mandragore videlicet acutis et paucis vocatum fronti et tymporibus et plantis manuum et pedum
sopori inducit et calorem in labiis reprimit sic corpus vocatum

Oleum [illegible] videlicet acutis et paucis fronte et tymporibus vocatum et per dorsum usque ad inuncturam
ipsius vocatum et pectore sic et plantas manuum et pedum eodem modo quod omnem calorem et potest mede[ri].

Oleum martiatum quod multa humane saluti hostilia fert quod vindicavimus michael didascale
auctor subtilissima indagacione invenit utique eius calefactoria et laxativa [illegible] omnibus causis
ex frigore natis proficit. vocatum cephalargicis et emigraneis prodest dolori aurium cum pixide [illegible]
paliticis et tremulosis similiter [illegible] articulis et podagricis vocatum sinosos omnes dolores miti-
gat antidotis et datum ad lapidem renum et vesice confectum a nostro modo [illegible] prestat effectum
uterus dolori suffocationi et tumoribus pessariis adhibitum et suppositum in labiis [illegible] sedat extra-
[illegible] et dissimiliter cum [illegible] parte succi organi per [illegible] rectum [illegible] solvit

Oleum masticinum videlicet ad omnem dolorem stomachi et scapulas quarum [illegible] vocatum ad dolorem capitis sic et pro-
[illegible] lanis succidis tepide appositum expertum est

Opopira dicitur ab opos quod est succus [illegible] et pir ignis id est succus ignis [illegible]
cum decoctione castorei palisium [illegible] dolores [illegible] [illegible] gutturis manuum et pedum sanat.
prodest [illegible] bibita [illegible] admodum [illegible] cum vino [illegible] cocta sit salvia

Oxi dicitur ab aceto succo malorum granatorum qui ponitur vel datur [illegible] [illegible] et cau-
sonis et omnes acuitates et paucitates febrium bibitum mane et meridie cum [illegible]
ad modum castanee videlicet est [illegible] capitis et ethice sed si sit cum tussi addatur [illegible]
et succi eius detur ℥ iij de laxativo mane cum calida purgat [illegible] dari [illegible]

Oxizaccara dicitur ab oxi quod est acetum et zuccara videlicet terciariis cottidianis [illegible] acutis
et paucis [illegible] colorem [illegible] purgat da mane cum calida

Oximel videlicet ut oxizaccara digerit expellit et [illegible] flamma in labiis purgat datum
mane cum calida si volueris facere duplicatum appone apud [illegible] ana ℥ 3 [illegible]
[illegible] raffanum

3 Pro oculi latim quam vis poc ad fi. lemin ut pnt ff. p. 5. distilla patelam et lyme
aq. ipone pulv. scataldi et in pena liniat, confessimq morpheam et sint
in nodis miane pustule quas aperias et ponte confluat in die advocetz si
poc vs efficitur et iterum iniac vgr cuolo superto pisslota facie cu aq ca da
et iterum advocetur si poc eplin efficitur et stomia ponatz cucurbitas et sanabitur
Scilicet Exemplum ac efficitur sit h. pro pro g. te toti quod sit q ff vys
fac eplin et si poc advocetz tos

ad oc vicium pectoris vz ad distu(m) & h' exf(ri)te
podagricis vz athamas f. l.
ad omnia dedu(n)t pero in uno i wass balp m

cx ¶ Potio sancti pauli d(icitu)r q(uia) s(an)c(t)us paulus eam co(m)ponit q(uia) a omnib(us) vocat(ur) potio magna a paulo q(uia) paulus magnus fuit. p(ro)p(ri)e v(alet) epyleticis catalecticis analempticis cu(m) vino in q(uo) cocta sit pionia mixta accepta da(tu)r. hyeli (tem)p(or)e & i(n) uali cum ta(n)ta(mente) ib(us) et sat cu(m) vino in q(uo) cocta sit g(e)n(ci)ana. an horas accessionis incedet (et) ecs paliticos cu(m) vino in q(uo) cocta sit salvia & castor(e)u(m) s(e)c(un)d(u)m i(n) modu(m) castanee

cy ¶ Paulinu(m) antidotu(m) i(d est) p(er)ficu(m) antidotu(m) i(d est) q(uod) datu(m) q(uod) magnas v(ir)tute & effica(ci)a h(abe)t. p(ro)p(ri)e dat(ur) nocte & vicii tussi q(ue) fit ex decursione reuma(tis) a capite & q(ue) vicia pectoris exf(ri)te(m) det(ur) s(e)c(un)d(u)m cu(m) vino calido s(ed) si disp(er)atu(m) accipi no(n) potest fac in pillas xx l(ibrarum) xxi cu(m) opio q(ui) fecab(us) si fit sy opio si laxativ fac & adde d(rachmas) iii & ii scamonee fac in pill. capit(is) & s(e)c(un)d(u)m p(er) flate & uicia & oculo(rum) p(ro)ticedes mirab(ili)t(er) p(ur)gat ac ip(s)a a modo anellac

cz ¶ Pan xp(ist)i antidotu(m) pan i(d est) totu(m) xp(ist)i i(d est) c(on)fimate vetq typice febricutib(us) c(um) mulsa datu(m) mirabi(li)t(er) p(ro)ueniunt seu ydmelle disp(er)atu(m) a(n)c(te) estiua sy uida p(ro)ro(ga)tat da(tu)r a modo anellac i(d est) s(e)c(un)d(u)m cu(m) vino calido

cꝯ ¶ Potio musca(ta) a musco d(icitu)r eo q(uia) p(ro)ficit & odorifere c(um) magis dyis fecibus vz cardiacis stoticis & ad om(n)ia s(tomach)i debilitate & cor (con)forta(n)s seu ad vicia pulmonis d(atu)r i(d est) mac stoticis s(e)c(un)d(u)m stoticis scoto(ma)ticis & debilitatis co(n)tra v(er)um cu(m) vino pari(ter) i(n) p(r)incipio c(um) aq(ua) ordi incedie & s(e)c(un)d(u)m

c. ¶ Pig(ra) i(d est) a(m)ara gal(eni) q(uia) galienus co(m)ponit eam vz ad om(n)ia capitis f(ri)g(id)itate s(tomach)i dig(esti)o(n)e p(ro)uocat vo(mi)tu(m) p(ur)gat(ur) f(ri)gidis mirificis multu(m) (con)fert (contr)a p(ro)p(rium) ad minuat det(ur) i(n) balneo si p(otes)t ut cu(m) dormitu(m) cu(m) vino ca(li)do

da ¶ Pille magne mauri vz paliticis epylepticis maniacis melancolicis & oib(us) cephalargicis cau(s)is caroscis scabiosis & laboratib(us) d(ict)o s(e)c(un)d(u)m salso lep(rosis) arteticis podagricis q(ui)n timeri memoria (con)seruat visum acuunt surditate expellunt s(tomachu)m (con)fortat & sple(ne)m ta(n)ta om(n)es humores frig(i)dos & tenues & viscosos expellunt det(ur) xxi ut xxv cu(m) dormitu(m) c(um) aq(ua) ca(lida)

db ¶ Pille sy qu(i)b(us) ex nolo dico p(ro)p(ter) magnas eas effica(ci)as q(uia) sup(er)iores p(ur)gat humores p(ro)prie & oc(u)los p(ur)gat a flate & co & uicia vz ad catharactas oculo(rum) & caligines eo(rum) capit(is) p(ur)gat (con)ferunt aure(m) dolore(m) sanat & ab oib(us) humorib(us) visu(m) custodiunt ylios mirabi(li)t(er) cu(m) farmaca ut cu(m) ovo ferrume(n)t(u)r a modo pili cicer(is) fuant s(e)c(un)d(u)m xiii l(ibrarum) xv

dc ¶ Pille auree d(icu)ntur q(uia) ut aur(um) ceteris metallis est preciosius ita iste s(un)t p(re)ciosiores et efficaciores aliis p(ur)gat (etiam) caput lumine oculo(rum) acuunt vector(es) s(tomac)i & ite(r)u(m) stercora expellunt & sy molestia p(ur)gat det(ur) ix ut ix cu(m) mulsa

dd ¶ Pille aurib(us) vz ad om(n)ia vicia capitis & oculo(rum) exf(ri)te digesto(rum) e(x) p(ro)p(ri)e p(ro)uocant sple(n)is & epatis opila(ci)o(n)es soluunt formet(ur) in modu(m) mi(n)i & det(ur) xii cu(m) vino a(p)p(er)i(tiv)o

de ¶ Pille dyacastoris a castore d(icu)ntur q(uia) ibi ponit(ur) paliticis mimomo p(ro)sunt vena ut in disp(er)ate cu(m) aq(ua) ca(lida) d(icitu)r misse nalib(us) mixto agnuz vigum paties sup(er)ingia(c)tat & tu(m) uitiat & paties ad lux se c(o)ntat & de apto dimittit ipsi fla(n)gi exire oculos mu(n)dificat dentes lapsos firmat stranguria(m) curant dolore(m) ylii ex frig(i)do ve(n)t(r)e fen soluunt dent(ur) in modu(m) piperis

dg ¶ Pille optomere i(d est) docto p(ro)p(ri)e humores de capite d(e)p(o)nit & lu(min)e oculo(rum) clarificat catharactas p(ro)hibet det(ur) cx cib(is) ix l(ibrarum) xiii l(ibrarum) xi

dh ¶ Pille sep(ar)tice q(uia) o(mn)e fluxu(m) ve(n)tris mix(to) ic lentu(m) & dissinteriam da(tu)r xl l(ibrarum) xl cu(m) aq(ua) ros(e) vel cu(m) aq(ua) pluv(ie)

¶ Pille magni b(ene)d(icti) (rec.) aloes d(rachmas) ii d(rachmam) i au(ri) ʒ xii d(rachmas) ii g(ranos) viii pul(veris) scologu(m) d(e) ʒ iii g(ranos) xii. s(e)c(un)d(u)m ge(n)ep(er) gal(eni) d(rachmas) iii g(ranos) xvi m(a)sticis ʒ i f(iat) pille c(um) m(el)le p(ro)p(ri)os

di ¶ Pillule de quibusdam gummis videlicet artetice podagricis splenetice et adversum in capitis dolorem aduste purgat

dii ¶ Pillule probate sine dubio que stomachum purgat caput et ventrem athonomia preservant digestiones dolorant et ventositatem visceris expellunt sanant memoriam et humiditatem et tardat et visum et corpus incorabile custodiunt et confortat lectio prait dext. vespe ... cum vino vel ... misia

dl ¶ Pillule contra capitis et stomachi dolorem ... et ventris et colice possunt dari ... cum vino

dl. ¶ Pillule ... multum utiles ad dentes et tenuitatem ... cum plurimos ... tempore ... dubio ... ad ventis ... tolli ... pellunt

dm ¶ Pillule ad ... castorum ... galbani olibani ... scala... te ... laudani ... cum ... pistello ... addi ... succi

dm ¶ Pillule probate ad dolorem capitis ... purgat ... memoriam ... custodiunt ... sanat ... confirmat ... ad ... in ... bonae ... ad ... galosili ... vini ...

† ... in tabula ... dicta

dm ¶ Ad unctum pedictorum ... cum aceto et ... ad bibendum

Do ¶ Madiucron dicit a iiijor unius vel a iiijor spec[ies] expti et ad asmaticos
et expectoratiuos tussientibus valet etiam ad dolorem et ad siccitatem stomachi. Dyagoras probauit venenum
debiles venas de iij unde vel vespere cum vino calido

dp

dq

dr

ds

dt

dv

Ad ocz caz ventitaz

dp Rosata novella d[icitu]r a rosis nova q[uia] veteres q[ue] [con]ficiebat r[e]probabat .i. sulfur vivum
vomitu[m] et sinthoma stomachi aufert et debilitatem siti [con]venit defectis ex fluxu sto[machi]
mire [con]venit sudoribus dysentericis [con]petit dec[octio] mac[is] et incidie cu[m] fra

dq Rubea trocisata. rubea d[icitu]r ab ypo coloris trocisata. ad tussim quia [com]ponitur. v[el] [con]tra tertianas
cottidianas an[te] hora[m] accessionis da[tur] cu[m] vino de ostonice ad modu[m] avellane naribus
et pulsibus decocta vel ... sanitatem p[ro]curat ventositas cu[m] ... flente data cu[m] ptisana.
sive iam da[tur] in modu[m] avellane

dr Requies d[icitu]r q[uia] requiem paciens [con]fert v[el] cottidianas tertianas quartanas vi[ri]b[us]
acutis et pacientibus dec[octio] paticib[us] acuta cu[m] siru[pus] violaceus et pollat cu[m] mulsa et melle

ds Rodozacara .i. zuccara rosis v[el] ad dolore[m] stomachi et ad debilitatem frigidam ex calore inhabi
[con]fortat stom[achu]m v[el] ... ad dysenteria[m] et ad oc[ulorum] fluxu[m] ventris ex calore fri[gi]de mac[is] et
incidie cu[m] ... ut cu[m] fra.

dt Rub[eum] p[ro] violac[eis] fit ut zuccara rosis v[el] pleuriticis et peripleumoniacis et ethicis ... si
[con]stipati fuerint cu[m] fra ... humectat et ventrem relaxat da[tur] cu[m] ptisana mac[is] et incidie
v[el] ... acute febrientib[us] si [con]stipati fuerint

dv Rosata inguina ... melancolis atq[ue] in modu[m] tussientibus et asmaticis peculiar[iter]
ethicis peripleumoniacis empicis et ... ex ... disinteriis ... cottidianis
et quartanis typo ... sine dubio aufert dec[octio] in modum avellane cu[m] tepida

Saat[us] vz anthamar[us] f. l.
Ad stranguriam [et]c
Ad sto[machum] [et]c
Ad sclirosim splenis [et]c

dx ¶ Sotyra mat[er] i[d est] saluatice si cu[m] mulsa bibat capitis antiqu[um] doloz tollit silvestre frenesim placat epyleticis melancolicis p[ro]sunt oculos clarificat [et] dentiu[m] doloz tollit ... lacte soluta ... cicuta doloz aurium sedat ut audit ... [et] cu[m] tepida supra dissipat ... [et] asmaticis medetur tussim ... tollit sto[machum] ... vomitum [et] de singultu [et] de dolore laborantes sanat p[er]ipleumoniam [et] pleuresim [et] ... [et] ... ictericos [et] ... fel ... purgat [et] ad ... doloz ... sanguinis sputum cu[m] ... supra ut cu[m] aceto ... ut plantago sistit fluxum ventris abstinet ... [et] ... qui de dolore dormire nequit ... ad ... aurum ... proderit ... prodest cu[m] mulsa [et] longe ... si ... da i[n] modum ...

dy ¶ Scoticon ... calor siti ... [et] paucis ... debiti extalde ... potus p[ro]sunt ... p[ro]dest ... [et] medicine cu[m] fra

dz ¶ Scoticon ... sto[machum] co[n]fortat digestiua[m] v[ir]tutem adiuuat ... sat[is] vz ... fac[e] ... adde totu[m] ... j ...

dt ¶ Sal sacerdotale ... sacerdotes in ... vz ad doloz capitis [et] sto[machi] [et] ad ... oculorum ... doloz ... capitis [et] sto[machi] tussim [et] ... cu[m] ... ut ... pulue[re]

da ¶ Ca[m]phora ... calor febrile [et] siti[m] ... [et] siti ... sto[machum] co[n]fortat [et] constipat

db ¶ Cu[m] ... febricitantium ... p[ro]sunt constipat ... laxat

dg ¶ ... vz ... ... sop[orem] ... p[ro]uocat

de ¶ ... pleurisi [et] peripl[eumonie] ptysis [et] ethicis p[ro]sunt

ea ¶ ... acuitatis [et] paucitatis ... apud ... cu[m] fra

cb ¶ ... vel ...

cc ¶ ... ex ... p[ro]de[st] ... febrientibus ... sanguine ... coleris ... in morbo laborantibus ... dissoluit ... da ... cu[m] aq[ua] ... fac ... ad ... aq[ua] ... ut ... fiat ... ℥ ij ... ʒ ij ... in pano lineo ... pulue[re]m ligato ... deponit ... sto[machum] [et] ad ... calidos [et] putridos ... p[ro]dest

cd ¶ ... suppa da ... cu[m] calida

ce ¶ ... scabie[m]

cf ¶ ... d[e] ...

cg ¶ ... p[ro]tinus

ci ¶ Safrania ... cib[us] ... ad sclirosim [et] ad doloz lateris p[ro]dest ... sanguinis fluxum ... cu[m] ... plantag[ine] ... ad ... absinthii ... ʒ iij ... ʒ ij [et]c ... suff. da ... cu[m] tepida.

tussientibus ex fri(gidita)te vz ardisti(?)

cb Tyriaca magna que a dicitur antidotum mediatrix galieni quam galienus composuit
eam fecit quia contra omnes passiones humani corporis apoplecticis epilepticis scotomaticis cepha-
largicis emigranicis prodest ad raucedinem vocis et constrictionem pectoris optima
et arteticis asmaticis emoptoicis ictericis ydropicis yliosis peripleumonicis et vulnera
intestinorum habentibus nefreticis colicis calculosis provocat menstrua educit mortuum
fetum expellit lepram variolas et febrium paroxismum curat inveteratas passiones
emendat precipue contra venena ad serpentium et reptilium morsus vz sz fit
diversa eius dosis per diversa ... varietatem passionum ... confortat ... revocat
corpus cor ... confortat et totum corpus incorruptum custodit datur in modum avellane
apoplecticis ex tepida scotomaticis cephalargicis emigranicis ad raucedinem vocis
et constrictionem pectoris cum melle ... ita ut in ore teneatur asmaticis cum decoctione
fagi emoptoicis ex pulmone emissio cum ptisana ad vetustas passiones cum
apozimate ysopi ictericis cum decoctione lazari ydropicis cum melle vel oximelle vel orizata
peripleumonicis cum ... yliosis cum apozimate apii intestinorum vulnera habentibus
cum decoctione ... nefreticis calculosis et colicis cum apozimate quinque fol' apii silvatica
cum decoctione ... arteticis cum decoctione ... pigami ad venena et mensta contra
per ... cum vino cocto vel ... vel aqua ubi cocta sit ... vel ... prodest
et ... cum vino cotto ... passionibus cum tepida
et ... passionibus cum tepida

cl Tyriaca diatesseron que ideo dicitur quia ex medicinis tessera ... constat
et ... addiderunt ... vz toxicatis ... et canis rabidi morsibus
sz ... precipue ... venenosa ... bona ...
datur cum ... et ad bibendum ... cum decoctione pigani vel ... datur in modum avellane
apud nos quia salvitam scala vocat ... sarracenica a

cm Trifera sarracenica ... inventa ... sarraceno ... dolorem capitis ex fumo colerico
sarracenica ... datur ... ex calore ... constringit ... tepidum ... castanea
datur contra ... calorem ... dolorem ... ...

cn Trifera magna dicitur quia magnum fructum affert. datur ... quia ... dolorem ... vicia
cum aqua ... cocta sit arthemisia ... arthemisia ... et
menstrua ... ex frigiditate ... bibat cum vino in quo cocta sit arthemisia ... et pessarium ex bo-
mbace ... cum arthemisia ... cum ... muscelino ... mixta et ... et ... cum vino in quo
bite ... et ... nimium ... non ... cum vino in quo
cocta sit ... vel sambucus ... pueris qui dormire non possunt ...
... cum lacte nutricis ... in modum ... ciceris ... detur

co Athanasia dicitur ... foliis rute ... vz quia ... et cottidie vere in hyeme
et autumpnali tempore cum vino ... in sero

cp Triasandali dicitur ... quibus sandalorum ... recipiunt ... datur contra calorem epatis ptisicis et
ethicis ... et ... cum ... multum ...

cq Theodoricon euporiston .i. a deo datum euporiston .i. bonum expertum datur contra emigraneam passionem et
dolorem capitis ... contra fluxum ... infantibus et guttis ... dat ... fit ... in ... vocis
vz ... splenetici ... febre ... bonum ... si sit ... si ... purgatio ... fiat vo-

cr Theodoricon anacardinum ab anacardis dicitur quia ... memoriam ... dolorem capitis
sedat ... ... multum prodest

cv — Trocisci dyarodon frisci rotunda cfco dyarodo aro d. yste trocisci dyamargaritonfitrat

ct — Trocisci dyami avios dun albis

Trocisci ydrot in rubeta [illegible] sotyrat intrat

cx — Trocisci [illegible] ungnat fitrat in rubeta [illegible] sotyrat

cx — Trocisci scillis

cxii — Trocisci de typo [illegible] lingua tyri [illegible] incipiunt

[illegible] — Trocisci dyacalli

[illegible] — Tyriaca q. opum bibitur [illegible] tyriaca aze pipes [illegible] invinijs aut [illegible] calides [illegible] cu melle

[illegible] — datur [illegible] cu vino [illegible] sufficit si bibit opum [illegible] toto [illegible] exiet opij odde

vetositates pgat l

cb — Vomitus .i. vomitus a vomendo dicitur. purgat colera rubea et flegma dicitur. ipse cotidie nocte et totti. in modum castanee cum coclia dicitur est deliciatur cum ficis super arcetoso dispaty ... nocte positus in mane cum aq. calida. Item dispaty et ppaim colaty ut to soa ... macie sedat varia stomacus debilitatem nauseam asiflmis et aciet hnodibus frig. aufert. det. cum oxizacra mane quartario ex colera adusta veterem et digestam sin cum aq. tepida dat. sibat

cg — Vomitus pindarthe

ct — Vomitus audree

fb — Vomitus starpelli

fr — Unguentum citrinum dicitur eo quod in pomo citri decoquitur. pulveram reddit cutem tetigiens desont vig. ad solem vectum tollit pustulas flatus salsi in facie ut in cruribus ortas in alabri aufert siccitates spoliat lepros faciem si vigat. multum concedat rubor odoratur et pallori et vespertine vel.

fd — Unguentum alabastri .i. unguentum de pistacia piosi quod vomi vel ...um adduxerunt tempore quo dnos duos in passione ihesu christo ... probatum est in oibus febribus vigoribus calculos tubus doloribus petram de vesica rump. in un dolorem aufert emunguei dolorem dampnat tamen mitt optice steterunt magdala et maria sorores lazari hoc unguentum usae fuerunt diebus vite sue

fe — Unguentum pectorum dicatur quod de ... ... spinam dorsi si ante horam accessionis vel arthetic sciatici podagrici et omnibus dispositionibus in fine

ff — Unguentum arragon vel ad dolorem ex frigore ... et mulieribus ... ordine vectum In testa ovi ... ligificat ad ignem diu frigat ... tegula calefacta super locum teat ... ad spasmum et tetanum ad dolorem ysii et ... ordine ... artetic et sciatic ... prodest

fg — Unguentum dyalthee vel ipse ad dolorem pectoris ex frigore et ad pleuresin ... in testa ovi calefacta ad ignem vectum et ... petram ... sanat omnia loca inflata et ... calefacit mollificat et liquefacit

fh — Unguentum agrippe quod agrippa rex iudeorum utebatur vel ydropicis et omnibus tumoribus ... pte ... frigus et ad ... ... super inductum laxat. fuit et ad ... cum vino violato ... dormire nequeunt

fi — Unguentum populeon vel quod calorem acute ... expedit ... idem ... calorem multum extrahit ... typoribus et pulsibus et plantis ... et si sit umbilici ... fuit sudorem provocat

fk — Unguentum album vel quod fla salsum

fl — Unguentum ... purgat flegma melancoliam et ... usque ad vesicam et ... ... cum tepida aq. diu fomenta ... ignem ... ventrem unge

fm — Unguentum laxativum ad ... unge ... ut sex horas absiccat

fn — Unguentum anadinum facit ... in febribus et mecha vigilantibus et ad ... dolorem ... dormire nequeunt ... locum vectum

fo — Unguentum fuscum vel ad ... super ... ... mundificat diu sanat

fp — Unguentum quod frigiet

fq — Unguentum ad ffurcos

fr — Unguentum adiguis ... ... et vi ... gallicas et vi ... loca

fs — Unguentum ad scabiem

ft — Unguentum ad serpentes ... argenti vi ... cum ... pulverizati ... fabas ... unge locum ubi vis et ... tollit

y

fv. ¶ Ycalogodion meephitu ycra i. sat. logos i. sino mephitu i. impedito curat eius ocis faciat cerebri ptes ab oi impedimento liberat linguam exgauis ita impedita fuit sanat melaz et flen inuabir pgat da epylenticis scotomicis et spumantes caducos vti gidosos curat et q linguam sibi mordet cephalargicos emigrancos et qui ita vexat in capitis amorchiis op vidat. hic dnda i. inisice gst da mat l'sca c ta i mod castanee

fx ¶ Ycra ruffini ycra pz ruffini ab iuctute da ... epestanos ex flate salso elephaticos et spi ... curat neraq morphcaz cu cada. ... si pgat. i in face volubs adiunge ... da cu ta i mod castanee

fy ¶ Ycra pigra i. sat. pig i. amia fcit ad fumosas capitis passioes et aduy et dolor dispsau ... stom ... optic pgat eas cptis emendat splens duriciez et desitatez mollit et extenuat renibus et vesice pdest matis dispsau ... emendat dos cape ʒ iij ... abstinentia mac cura ... sido pillas iforances da xv & xviij cu suffi. diagrediij

fz ¶ Ycra qstatini i. sat. pig anda qstatini ab auctore q eaz qposuit vz ad visu ... et ... da cu vino tado

ft ¶ Ycra pig abbatis ... fla et melias pgat et vz ad guttaz q e d'fro et sicco ... vn ... da. ... palitic cu vio ul cu tepida et si pillas in face volue tpa cu succo absinthii et da ix l' xj.

ft ¶ ... obtalimiaz et dolorem oclos Collirium al ... abluite ʒ x sarcocolle ... ʒ iij amidi ʒ ij ... ʒ i opij ʒ ß ... cu aq pluuiali tpe ... sup cottu cu aq pluuiali et oclis ipoe

ft ¶ ... q febel i. pnt oclos ... sulfinis ʒ i caphoe ʒ ß ... caphoraz ... c sulfice ... aq pluuial ... in sole ... ista sepis lana ... et adnortez collirum al. ... istilla

ft ¶ Ad dolorem fortez oclos et fcit dormire ... tca ... mirthe ʒ ... sarcocolle au ʒ x opij ʒ i ... ʒ ij ... c aq pluuiali ...

¶ Collirium ruffi qd acuit visum et sanitatez oclos custodit. ... et ... melle c succo feni ... fiat sic mel et ... in vase c felle ... galli ad ... ʒ j et loco ... fena ... arnoglosse

¶ Collirium qd deceptum fuit ... linas ... silicis ... maiorane thimi eufrasie ruthe celidonie feni au ʒ iij ... pipis longi ... tuthie extincte sarcocolle ... in latte mulieris ... aloes au ʒ j fell aqle ... pulegiada pulueze et ... et adda ... ros ... dyathos au ʒ iij ... celidonie feni ruthe silicis ... eufrasie ... ros ... in vitro ... lento igne et ... in vitro ... et ... in sole ... alkohol et ...

¶ ... ad clarificadum visum ... epar hirci ... c fusa ... a post ... et pinguedo ... et epar c aq ros ... feni ... collirium ...

·Z·

·fi· ¶ Zz· qditu sto· 1 qfortat digestiõe virtute adiuuat vicõ ptors exsiccat· vz z viucos qfortat z libidinez inflãt· excitat dcs bidutez

ad liethros & coxarum doloz dx

Ad capit. ad visu reparand et ad memoriam confortandam ... ... tamarindorum ... ... i absinthii ... ... an ... ... passulari ... ... mellis ... ... et ... ... gallia ... ... ponce.

d

E

F

ad gingivas a. cd. dy
ad ꝯfricationem omnium membrorum a
ad ꝯfricationem oculorum a. d.
ad guttam artheticam b. f. t.
ad gutt. q. g. iii. iv. cq.
ad guttam calidam bq.
ad coldam iu. bq. biz
tottiu. 18 qualescumque. pq.
ad guttam d' frigida et fiato[sa] ... f. t.

ad iuvenes fros a. b. c. bij.
ad iuvenes collegos d. bij.
ad iuvenz in castalez f.
ad iuvenes religatos bij.
ad aulas iuvenes iuvenes bq.
ad iuvenes dispositos bx. bz. dp.
ad iuvenz discretez ci.
ad cor iuventadu cy
ad pg secos iuvenes da
ad pg socos iuvenes dy
ad iuventadj qsupt fat dz.

l.

N.

ad oclos a. d. g. di dy dx cxy fz.
odoi feb. j.
ad ou feste in h az le v. bg. ci.
ad oclos caliginez dadb ccc
ad opilaoz cpl f. bh. bk.
ad fractura ossium bo.
ad oclos bx by dd dg
ad oclos palisi cv.
ad ou palisi cv.
ad oclos fluentez cz fz.
ad oclos cathactas do dg
oculos rubol. et ha siple fo.
ad oculos disparuaz fy fz
ad obtalmiaz fx
ad sclel. i. fingiez fx
ad doloz forte oclos et statudouit fx
ad visu clarificandu y.

P. stans pom q y plaz sifunde vi
naz pm vos mastici adde aurcalch.
pulueriat i accto ℥ ij poc fit patelina
te distilla et vz q oclos caliginez et
omi oclos debitez

p.

quartana est z. bd. ti. cb. cy. cxda. ar. dv. dx. co.
quartana sexto adusta est
contra quartanam
Rx pulveris dyacimini dyagalange ana ʒ iij
mell quod sufficit fiat electuarium
Rx mirabolanorum indorum ebuli in polipodii ana
ʒ i s. quercus ℥ v epithimi sticados ana ʒ ij
quercus ij agarici lapidis lazuli loti cologuintide
sal indi ana ʒ i s. ℥ xij sucari cum
succo ana ℥ xviij garioffilorum ℥ iij zeda
ʒ ij ℥ vj fiat pillule et sumatur ut
dicitur apij spica xo quinta ʒ ij
Rx piperis albi ʒ i piretri ℥ iij cinnamomi assi
ʒ s. nucis muscate ana ℥ xviij pi
to ℥ ij petrosilini amomi dauci ana spica
levistici piperis apij siseleos costi ana ℥ iiij
galange ℥ viij dactilorum mundatorum uno
vj mitte ʒ j mell quod sufficit fiat tabula
pro arthetice laurito et doloribus
Rx olei iuniperi olei laurini ana ʒ iij olei
benedicti ʒ i s. pro spina dorsi

R

ad vermina. a. dl.
ad psqradu inuctb h. bg ch dk. fy
ad viuu dbi tz f. do. fy fz
ad rancedicz 2 ch eq. l
ad esfrixi viuu ch fr tc ba ch
ad vincl t fiatos byy. fz
ad doloz viuu bf br. ch fd
ad i fiamadu viuitz bx br
regimy ag edicia. bz.
ad acuaz i vuibz ch co rf.
ad rugitu vcerf. cl
ad aut temuc vinu dl. dq
ad venu i flu du dm
ad morsu veptilui ck.
ad doloz venu ff. fy fz
ad vitaucb qsortadu. fz

Ad rancedinez vocis seu vocis depditis
ff aloes epti d j tiamor tucbob
acdi aui d j oui cassiaf fr ecusio d j
agarici d j iuridi costi mistici asal
salle asse aui bd. lly etbi in ypict
cyrythi pisal xaui to aui d j squati
zz uiabi cologuide scaginii castorf
appo i absithi aristol. to pctsb ge
tiae amoi aui d j dysedij pirfui
aui d j ff. ta cum melle q8 fff.
ff dispemdij z j ij

T

X

Caput r d g d	Splen d z m
Pectus r z d	Intestina r y d h
Cor t z	Renes
Stomachus m	Matrix r
Epar d z m	Iuncture

Sacre

2

Caput q̄ bc by bz tt cp cq cr zc9 db dh dq

Pectus p z zq bc bq by bz cn cx c9 dy dq

Cor vt z by bx cr c9 dy dp

Colla

Stomachus e bq by bz cn cr c9 dy dp

Spina z z br by bz cn cp cq cr zc dy

Splen z br by bx cr dy

Intestina bc bx by bz ca cl cr dh dy

Renes bq bs bx by ch c9 db dy

Matrix by dy

Iuncture by cz dy

·3·

Capt a.k.e.f.h.g.v.x.y / ba bl bm bn bp bv by bz ct cd ct cs cv cz ct cz cq ct da db dc de dg dl dm dn do dq

Splen f.n.v / ba bb bj bk bt bo by bx bg co cr cs dc dk dn

Pectus b.f.o.x.z.& / bc bd bp bt bv by bz bz bt cf ct cz cq dn do dq

Intestina f.z / bd bg bh bk bo bv bx by bx bt ca cg ci cl cn co cs dh dk dl dn

Cor m.n.v by bp bv by bx bz ci cf cq dn

Renes f.h.o.s / ba bb bd bm bo bs bv bx by bt bg bt cf cg ch ck co cs cz cq ct db de dk dl dn do

Flegma

Stomachus e.f.k.m.n.o.v.z.& / bd bg bj bb bl bm bn bo bp bv by bz bt cb cg cn cs ct cz cq ct da dc db dl dn do

Matrix f.l.q bd bn bt by co cs dn

Epar f.n.v / ba bb cf bh bj bk bm bt bv by bx bg cb cn cs ct dc dk dn

Iunctura by cs cv ct da dn

Capút · v · ef bl bm bp cr s z q cq da cb da di db dy

Splen v q b i bk · r s da dk dy

pect q z i b q bf c q dy

Intestina z q f bg bh · bk · cg dc dk dy

Cor · v · q bf · bp bk cg r cq db dy

Renes bm cg ch cz r s db dk dy

Mestia

Stomachq v z q f bg bk · bl · bm bp cg cz cq da dc db dy

Matrix dy

Epar · v · z q bh bi bk · bm r s · dy

Intestine z da di dy

adfudoz ok Causon d t x z q bc bq br ck mp cq ri rx ry rz

Cottidia t bq rc ck rn cs cy rz cz dq

Terciana z q bc bq br ce cn cp cq cr ry rx rz dq

Quarta z q bd ce ci ck cn cs cy rz rs da

Iste sunt diete a buda usque ad terram sanctam et sanctam
Civitatem Ierusalem

Nota a buda usque ad constantinopolim sunt diete xxv. primo ne sit computa(n)d(e)
h(abe)t usque ad vasiam diete 6. Deinde ad Nicopolim diete quinque Deinde
usque ad andernopolim diete quinque Deinde usque ad constantinopolim
diete 8. || Deinde usque ad nicomeniam ysnik ubi est pons qui ... sunt
diete 2. et i(d est) e(st) in turcia ult(ra) mare p(er) tria miliaria || Deinde ad ... sa
una dicta | Deinde usque ad Billadint due diete | Deinde usque kara
ser i. niger castrum una dicta et iam est in turcia | Deinde usque ak sehyr
i. alba civitas turcie una dicta | Deinde usque ad agridur civitas
i. ... in turcia una dicta | Deinde iter de agridur usque ad ycomiam
due diete | Deinde ad laranda id est lustra una dicta usque tunc est pars
turcie | Deinde ad tarsum in armenia minore diete quinque soldanus
Deinde ad anthiochiam tres diete soldanus | Deinde ad halab extra viam est de
anthiochia usque ad hama diete tres | Deinde usque ad hams una dicta
Deinde usque ad Balbak et est civitas et castrum quod fecit salomon due diete
arabice et grece vocata ylyopoli et ibi sancta barbara est martirizata et istud
castrum est munitum cum uno muro facto cum tribus lapidibus quorum unusquisque ad profunditatem
quinque cubitorum et ad longitudinem quindecim cubitorum et cubitus est grandis sic homo
extendendo per brachiis et manibus | De Balbak usque damascum due
diete | Deinde usque gagon tres diete | De ghagon usque ad kana galilee
due diete | Deinde de kana usque nazareth una dies | Deinde de nazareth
usque ramale due diete | Deinde de ramale usque ad Ierusalem terram sanctam
una dies sunt lxi diete etc. [illegible] sancte

Jesu Hali pro oculis — P^a. Fen p^i. li. Avic. — 2. 3. 4. p^a

¶ Bonaventura
Johannes de Tornamira
Rosarius
Lilium (?)
Geraldus de Solo
Giraudus
Willhelmus de Placentia
Scapna (?)
Agg (?)
Bertrucius
Arnoldus de Villanova
Flos medicine
Albertus [illegible]

liber Almansoris
lib. tegni
lib. Almansoris
¶ P^a. Fen x^a. lib. de F.
lib. pronosticorum
lib. de 2^e Aacutorum

Ordinarii

isti p[er]tin[en]t ad doctoratum

De amissione odoratus.

[illegible] yreos cum pul[vere] piretri [...] in amissione odoratus [...] in nares / [...] de pul[vere] castorei [...] castorei vel musci vel de [...] [...] rosmarini flores [...] yreos nigelle [...] et [...] pulverisetur [...] Item nigelle [...] elleb[ori] [...] pul[vis] et suffle in nares. Item odorem nigella [...] et [...] et [...] et origanum bulitis in aqua et vino [...]

[illegible] [...] cadente ita q[uod] [...] fiat [...] p[ro]p[ter] [...] q[ua]ntitat[em] [...]

[illegible] [...]

[illegible] [...] in [...] et tu de [...] illis [...] in [...] nocte vigilie [...] anno d[omi]ni 1438 in [...] claustri [...]